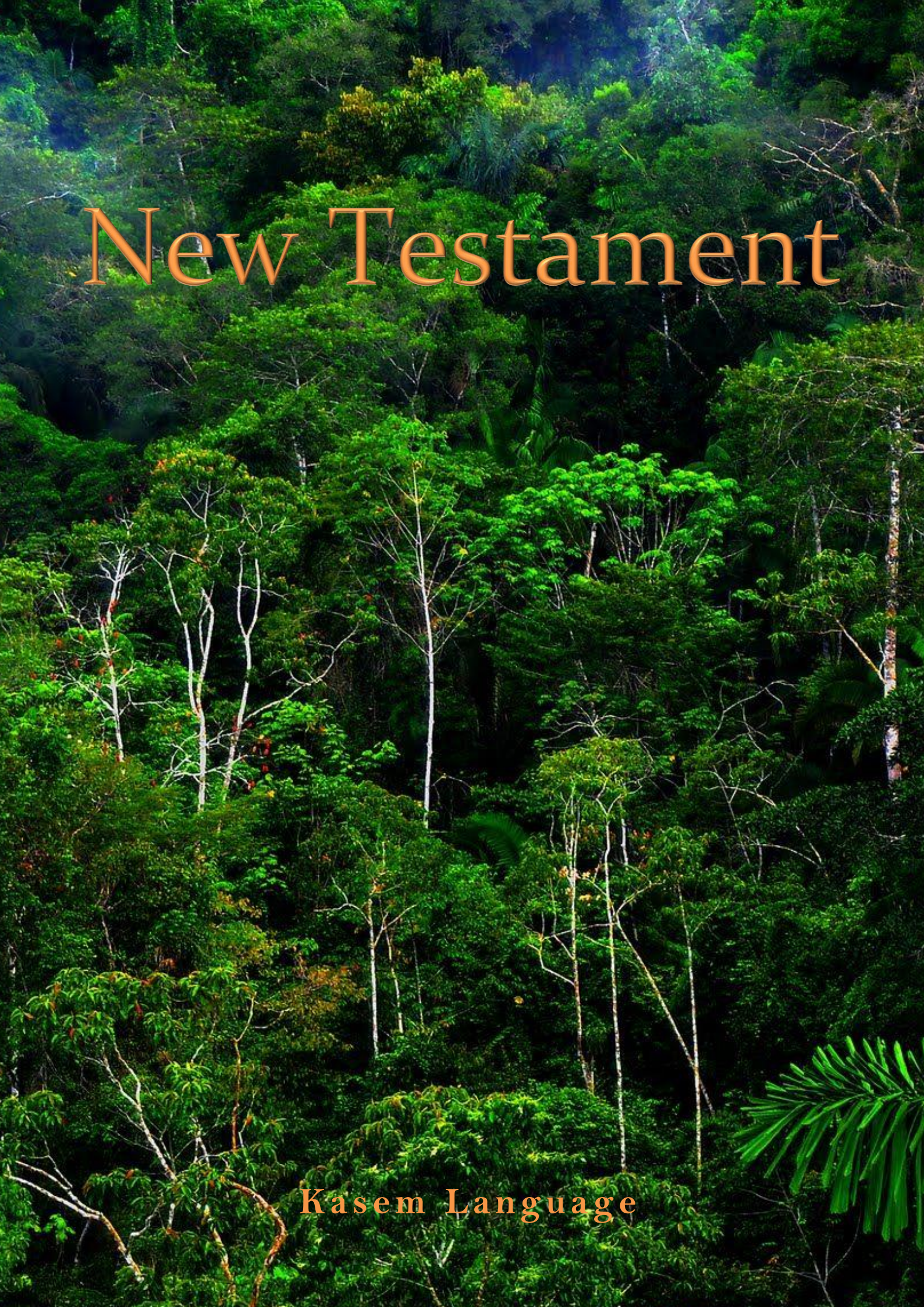
New Testament
Kasem Language

Kasem - Bible - New Testament

Matiyu	3
Marıkı	76
Luki	121
Zan	198
Tıtʊŋa Tɔnɔ	252
Rom	322
1 Korɛntı	353
2 Korɛntı	383
Galatı	402
Efɛɛzı	413
Filipi	424
Kolɔsı	432
1 Tesaloniki	439
2 Tesaloniki	445
1 Timoti	449
2 Timoti	458
Titi	464
Filimɔn	468
Ebru	470
Zakı	493
1 Pıyɛɛrı	501
2 Pıyɛɛrı	510
1 Zan	515
2 Zan	523
3 Zan	524
Zudi	525
Brım Tɔnɔ	528

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Kasem - Bible - New Testament

Matiyu

Matiyu 1

Zezi kwə dwi dım na toŋi te tın

(Luki 3:23-38)

1Zezi Krisi nabaara bam kuri na puli te tın mʊ tıntʊ: Zezi Krisi yı Davidi dwi tu mʊ, Davidi dı maa yı Abraham dwi tu.

2Abraham ma lʊ Yizakı. Yizakı ma lʊ Zakɔbı. Zakɔbı ma lʊ Zuda dı o zımbaara dı o nyaana.

3Zuda dı Tamaarı ma lʊ Farɛsı dı Zara. Farɛsı ma lʊ Esrɔm. Esrɔm ma lʊ Aram.

4Aram ma lʊ Amınadabı. Amınadabı ma lʊ Naasɔn. Naasɔn ma lʊ Salımɔn.

5Salımɔn dı o kaanı Rahabı ma lʊ Bʊazı. Bʊazı dı o kaanı Ruuti ma lʊ Obɛdı. Obɛdı ma lʊ Zese.

6Zese ma lʊ Davidi wʊlʊ na jigi pɛ tın. Davidi dɛɛn di kadəm wʊlʊ na yı Yuri kaanı tın, yı ba lʊ Salɔmɔn.

7Salɔmɔn ma lʊ Robʊam. Robʊam ma lʊ Abıa. Abıa ma lʊ Aza.

8Aza ma lʊ Zʊzafatı. Zʊzafatı ma lʊ Zʊram. Zʊram ma lʊ Yozıasɪ.

9Yozıasɪ ma lʊ Zʊatam. Zʊatam ma lʊ Asasɪ. Asasɪ ma lʊ Ezekıasɪ.

10Ezekıasɪ ma lʊ Manasɪ. Manasɪ ma lʊ Amɔn. Amɔn ma lʊ Zʊzıasɪ.

11Zʊzıasɪ ma lʊ Yıkonıa dı o nyaana. Yıkonıa mımaŋa kam nı mʊ ba jaanı Yisırayɛlı tiinə bam ba vu ba yagı Babilɔnı tʊ nı.

12Yisırayɛlı tiinə bam viirim dım kwaga nı mʊ Yıkonıa lʊgı Salatıyɛlı. Salatıyɛlı ma lʊ Zorobabɛlı.

13Zorobabɛlı ma lʊ Abidu. Abidu ma lʊ Eliyakım. Eliyakım ma lʊ Azori.

14Azori ma lʊ Sadoki. Sadoki ma lʊ Akimi. Akimi ma lʊ Eliyudi.

15Eliyudi ma lʊ Eleyazaarı. Eleyazaarı ma lʊ Matan. Matan ma lʊ Zakɔbı.

16Zakɔbı ma lʊ Zʊzɛfʊ, wʊntʊ mʊ jigi Mari barʊ. Mari dɛɛn ma ba o lʊ Zezi wʊlʊ ba na bəŋi nı Krisi.

17Kʊntʊ maa brı nı, kʊ na zıgı Abraham nı kʊ vu kʊ yi Davidi tın, ba dwi dım yı kuni fugə-bına mʊ. Kʊ na zıgı Davidi nı kʊ vu kʊ yi Yisırayɛlı tiinə bam viirim dım maŋa kam nı tın, bantʊ dı dwi dım yı kuni fugə-bına mʊ. Kʊ na zıgı maŋa kam kʊntʊ nı sı kʊ vu kʊ yi ba na lʊgı Zezi Krisi maŋa kalʊ tın, bantʊ dı dwi dım maa yı kuni fugə-bına.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi lʊra kam na dɛ te tɪn
(Luki 1:26-38, 2:1-7)

18Ba na lʊgɪ Zezi Krisi te tɪn mʊ tɪntʊ. O nu Mari dɪ Zʊzɛfʊ tiinə maama dɛɛn ya sɛ sɪ ba pa ba zʊ daanɪ, yɪ Mari daa ta wʊ ve o barʊ wʊm te. Maŋa kam kʊntʊ nɪ o ma ba o ja pugə dɪ Wɛ Joro dam.

19Zʊzɛfʊ wʊlʊ o na lagɪ o zʊ tɪn maa yɪ nɔn-ŋʊm. O maa ba lagɪ sɪ o pa cavɪura ja o kaanɪ wʊm nɔɔna maama yigə nɪ. O ma bʊŋɪ sɪ o daanɪ o yag-o, sɪ nɔɔna yɪ zaŋɪ ba lwarɪ.

20O na bʊŋɪ kʊntʊ tɪn, Baŋa-Wɛ malɛka ma ba o te o dɪndwɪa wʊnɪ, yɪ ka ta dɪd-o ka wɪ: «Zʊzɛfʊ, Pɛ Davidi dwi tu, yɪ pa n wʊ cəgɪ sɪ n joŋi Mari n ma n ji n kaanɪ. Bɛŋwaanɪ, o na jɪgɪ pugə kam tɪn, kʊ yɪ Wɛ Joro kʊm dam ŋwaanɪ mʊ.

21O lagɪ o lʊ bəkərə mʊ, sɪ n pa o yɪrɪ nɪ Zezi, bɛŋwaanɪ oó ba o vrɪ o nɔɔna ba lwarɪm wʊnɪ o yagɪ.»

22Zezi lʊra kam dɛɛn sɪɪnɪ ka təgɪ kʊntʊ doŋ mʊ, sɪ kʊ pa Baŋa-Wɛ dɛɛn na tagɪ kʊlʊ tɪn sɪɪnɪ kʊ kɪ. Faŋa faŋa tɪn, Dl nijoŋnu wʊdoŋ dɛɛn tɔɔlɪ Dl kwərə kam o wɪ:

23«Bukɔ wʊlʊ ta na yəri baarʊ tɪn wú ba o ja pugə o lʊ bəkərə, yɪ baá bəŋi bu wʊm yɪrɪ nɪ Emanuyɛlɪ.» O yɪrɪ dɪm kʊntʊ kuri mʊ yɪ Wɛ wʊra dɪdaanɪ dɪbam.

24Zʊzɛfʊ na dɔ o zaŋɪ tɪn, o ma sɛ o kɪ Baŋa-Wɛ malɛka kam na tagɪ nɪ o kɪ te tɪn. O ma sɛ o joŋi Mari o ja vu sɔŋɔ.

25O ma wʊ pəni dɪd-o sɪ kʊ vu kʊ yi o na lʊgɪ bu wʊm maŋa kalʊ tɪn. O laan ma pa o yɪrɪ nɪ Zezi.

Matiyu 2

Yiyən-yeenə na tu sɪ ba zuli Zezi te tɪn

1Ba dɛɛn lʊgɪ Zezi Zude tɪʊ kʊdoŋ nɪ mʊ, kʊ yɪrɪ mʊ Betelɪhɛm. Kʊ maa yɪ maŋa kalʊ Erɔdɪ dɛɛn na yɪ pɛ tɪn. Yiyən-yeenə badaara dɛɛn ma nuŋi wa-puli seeni ba ba ba yi Zeruzalɛm.

2Ba laan ma bwe nɔɔna ba wɪ: «Bu wʊm ba na lʊgɪ sɪ o ji Zwifə pɛ tɪn wʊ yən mʊ? Bɛŋwaanɪ dɪbam nɛ calɪcʊa kalʊ na brɪ o lʊra kam tɪn na nuŋi bri-kwaga seeni, yɪ dɪbam ba sɪ dí zul-o.»

3Pɛ Erɔdɪ dɛɛn na ni kʊntʊ tɪn, liə maa jɪg-o dɪ nɔɔna balʊ maama na zʊʊrɪ Zeruzalɛm nɪ tɪn.

4O laan ma bəŋi Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam maama, dɪdaanɪ Wɛ cullu karanyɪna tiinə bam, yɪ ba la daanɪ. O ma bwe-ba o wɪ: «Yən mʊ ba maŋɪ sɪ ba lʊ Krisi wʊm?»

5Ba ma lər-o ba wɪ: «Kʊú ta yɪ Betelɪhɛm nɪ mʊ, Zude tɪʊ nɪ. Bɛŋwaanɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnu wʊdoŋ pʊpʊnɪ o wɪ:

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6‹Betelıhɛm, tıʊ kʊlʊ na yı balaŋa Zude tıunı dım wʊnı tın, daı tıʊ kʊlʊ na muri tın. Bɛŋwaanı nmʊ wʊnı mʊ baá lʊ dıdɛɛrʊ wʊlʊ na wʊ́ ta nii a nɔɔna balʊ na yı Yisıraylı dwi tiinə tın baŋa nı.› »

7Erɔdı na ni kʊntʊ tın, o ma daanı o bəŋi yiyən-yeenə bam sı ba ba o te. O ma kwaanı o bwe-ba, sı o lwarı dɛ dım calıcʊa kam na puli ka nuŋi tın.

8O laan ma tʊŋı-ba sı ba vu Betelıhɛm, yı o wı: «Ve-na á kwaanı á beeri bu wʊm jəgə, sı á na nɛ-o, sı á joori á ba á ta á brı-nı, sı a dı vu a zul-o.»

9Pɛ wʊm na tagı kʊntʊ dı ba tın, ba laan ma zaŋı ba maa kɛa. Ba na maa kɛ tın, ba ma da ba na calıcʊa kalʊ ba ya na maŋı ba na wa-puli seeni tın. Ka laan maa wʊ ba yigə nı wɛyuu nı ka veə, yı ka vu ka zıgı ka maŋı dı bu wʊm na wʊ mɛ tın.

10Kʊ ma pa ba tiini ba jıgı wʊpolo lanyıranı.

11Ba ma vu ba zʊ səŋɔ kʊm wʊ. Ba ma na bu wʊm dı o nu Mari. Ba ma kuni doonə ba zul-o. Ba laan ma bwəli ba zıla ba lı pɛɛra ba pa-o. Ba pɛɛra yam yı səbu-sıŋa, dı wəənu tılʊ ba na zwɛ yı tı lwəm ywəmmə tın, dı tralı nugə kalʊ yırı na yı Miiri tın.

12Wɛ ma pa ba lwarı ba dındwıa wʊnı, nı ba daa yı joori ba da Erɔdı te. Ba laan ma tɔgı cwə-gaa ba joori ba vu ba tıʊ kʊm.

Erɔdı na kwaanı sı o gʊ bu wʊm te tın

13Yiyən-yeenə bam na kɛ ba daarı kʊntʊ tın, Baŋa-Wɛ malɛka ma da ka ba Zʊzɛfʊ te o dındwıa wʊnı, yı ka wı: «Zaŋı n ja bu wʊm dı o nu n ja n duri n vu Ezipi tıʊ, sı á taá zʊʊrı da, sı kʊ yi maŋa kam a na wʊ́ pa abam ni sı á nuŋi Ezipi á joori á ba tın. Bɛŋwaanı Erɔdı mʊ lagı o zaŋı o beeri bu wʊm sı o gʊ-o.»

14Zʊzɛfʊ na ni kʊntʊ tın, o ma sıunı o zaŋı o ja bu wʊm dı o nu wʊm, o nuŋi tıtıı dım kʊntʊ nı o vu Ezipi.

15Ba ma zʊʊrı da taan, sı kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ Erɔdı na tıgı tın. Kʊ dɛɛn kı kʊntʊ mʊ, sı kʊ pa Baŋa-Wɛ dɛɛn na tagı kʊlʊ tın sıunı kʊ kı. Faŋa faŋa tın, Dl dɛɛn pɛ Dl nijoŋnu wʊdoŋ tɔɔlı Dl kwərə o wı: «Amʊ Wɛ bəŋi a bu wʊm sı o nuŋi Ezipi nı mʊ o ba.»

16Erɔdı dɛɛn na tu o lwarı nı yiyən-yeenə bam lʊʊrı o yigə nı ba viiri tın, o bam ma tiini dı zaŋı. O ma pa ni sı o nɔɔna vu Betelıhɛm dı kʊ tı-balwa bam maama wʊnı, ba gʊ bəkəri-balɛ sılʊ na yi bına yale dı balʊ na muri bına yale tın maama. O nan kı kʊntʊ, sı kʊ maŋı dı yiyən-yeenə bam na pɛ o lwarı maŋa kalʊ calıcʊa kam na nuŋi tın mʊ.

17Biə bam gʊm dım ma pa Wɛ nijoŋnu Zeremi na tagı Wɛ kwərə kalʊ faŋa faŋa tın sıunı kʊ kı.

18O dɛɛn tagı o wı: «Sɔɔ mʊ zaŋı Rama tıʊ wʊnı. Nɔɔna mʊ wʊra ba keerə, yı ba coosə zanzan. Rasɛɛlı mʊ tiini o keerə o biə ŋwaanı, o maa ba sɛ sı nɔɔn-nɔɔnʊ gan-o, o biə bam na tıga tın ŋwaanı.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Erɔdɪ dɛɛn ma ba o tɪ, yɪ Zʊzɛfʊ daa ta wʊ Ezipi nɪ. Baŋa-Wɛ malɛka ma daa ba Zʊzɛfʊ te o dɪndwɪa wʊnɪ, yɪ ka wɪ:

20«Zaŋɪ n ja bu wʊm dɪ o nu n joori n vu Yisɪrayɛlɪ tɪʊ. Bɛŋwaanɪ wʊlʊ ya na lagɪ sɪ o gʊ bu wʊm tɪn laan tɪga.»

21Zʊzɛfʊ na ni kʊntʊ tɪn, o ma sɪnɪ o zaŋɪ o ja bu wʊm dɪ o nu o joori o vu Yisɪrayɛlɪ tɪʊ kʊm.

22O laan ma ba o lwarɪ nɪ Erɔdɪ bu Arɪsɪla mʊ ləni o ko wʊm yuu nɪ o di paarɪ Zude tɪnɪ dɪm baŋa nɪ. Kʊ ma pa o kwarɪ fʊʊnɪ sɪ o joori o vu jəgə kam kʊntʊ. O dɪndwɪa wʊnɪ Wɛ ma pa o lwarɪ kʊlʊ o na maŋɪ sɪ o kɪ tɪn, kʊ pa o lɛɛrɪ o vu Galile tɪʊ.

23O laan ma vu o yi tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Nazarɛtɪ, yɪ o zʊʊrɪ da. Kʊ laan ma pa Wɛ nijoŋnə bam dɛɛn na tɔɔlɪ Dl kwərə faŋa faŋa te tɪn sɪnɪ kʊ kɪ. Ba dɛɛn tagɪ ba wɪ: «Baá bəŋ-o nɪ Nazarɛtɪ tu.»

Matiyu 3

Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ yɪ o brɪ-ba te tɪn

(Marɪkɪ 1:1-8, Luki 3:1-18, Zan 1:19-28)

1Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Zan. Wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn. O dɛɛn ma ba o wʊ Zude nɪ o beeri kagʊa wʊnɪ, yɪ o tɔɔlɪ Wɛ kwərə.

2O maa yəni o ta o brɪ-ba sɪ ba ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ, sɪ maŋa kam laan yiə Wɛ paarɪ dɪm na lagɪ dɪ ba nɔɔna tɪtarɪ nɪ tɪn.

3Zan yɪ wʊlʊ Wɛ nijoŋnu Ezayi na maŋɪ o ŋɔɔnɪ o taanɪ faŋa faŋa tɪn o wɪ: «Nɔɔnʊ mʊ wʊ kagʊa wʊnɪ o tɔɔlɪ o kwərə o wɪ: ‹Zaŋɪ-na á fɔgɪ á kwɛ dí Yuutu wʊm cwəŋə kam, o na lagɪ o ba o tɔgɪ da tɪn. Pa-na cwe sɪlʊ o na lagɪ o ba o tɔgɪ tɪn fɔgɪ sɪ yɔɔrɪ lanyɪranɪ.› »

4Zan dɛɛn zʊʊrɪ gərə kʊlʊ ba na sɔgɪ dɪ yogondi kʊrʊ tɪn mʊ. O maa maɪ kilə o ma ja o təŋə. O wʊdiu mʊ yɪ kayɪra dɪ tʊʊrʊ.

5Nɔɔna zanzan maa yəni ba nuŋi Zeruzalɛm, dɪ Zude tɪnɪ dɪm maama, dɪ Zʊrdɛn bugə ni je sɪm, ba ve o te.

6Ba maa tɛ ba brɪ kʊlʊ ba na kɪ ba cɔgɪ tɪn. O laan maa paɪ ba tu Zʊrdɛn bugə kam wʊnɪ, yɪ o miisi-ba na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ.

7Zan na wʊra o miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn, o nɛ nɪ Farizɪan tiinə dɪ Sadusɪan tiinə zanzan tui o te. O ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam nyɪ dɪ bɪsankwɪ-dwə mʊ. Wɔɔ mʊ brɪ abam sɪ á kwaanɪ á lu cam dɪlʊ Wɛ na lagɪ Dl pa nabiinə na tɪn wʊnɪ?

8Abam nan maŋɪ sɪ á taá kɪ kənə yalʊ na wʊ́ brɪ nɪ á sɪnɪ á ləni á wʊrʊ á yagɪ kəm-balwaarʊ tɪn mʊ.

9Abam yɪ taá bʊŋa á pa á tɪtɪ nɪ, á na yɪ Abraham dwi tiinə tɪn, á daa wʊ maŋɪ sɪ á ləni á wʊrʊ. Wɛ na laga, Dl wʊ́ wanɪ Dl pa kandwa yantʊ ləni ya ji Abraham dwi tiinə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Nɔɔnʊ nan maŋɪ o jɪgɪ dooru o jɪŋa nɪ, sɪ o ta maa goni tweeru tɪm o dɪ tɪga nɪ. Tiu kʊlʊ maama na ba ləri bu-ŋʊna tɪn, o maŋɪ sɪ o go-kʊ mʊ o dɪ mini wʊnɪ sɪ kʊ di. Mʊ Wɛ dɪ na lagɪ Dl kɪ nɔɔna balʊ na wʊ ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ te tɪn.

11Amʊ nan miisi abam na wʊnɪ mʊ, sɪ kʊ brɪ nɪ abam ləni á wʊrʊ á yagɪ kəm-balwaarʊ tɪm. Kʊ daarɪ wʊlʊ na lagɪ o saŋɪ amʊ kwaga o ba tɪn tiini o dwe amʊ. A wʊ maŋɪ sɪ a zeeri o nɛ natra dɪ. Wʊntʊ nan wú miisi abam Wɛ Joro dɪ mini wʊnɪ mʊ.

12Wʊntʊ nan ze zʊŋ-kɔgɔ mʊ sɪ o ma caarɪ o mɪna o pɛ o kɪ o tulə nɪ, sɪ o daarɪ mɪn-swaanʊ tɪm o zwɛ dɪ mini dɪlʊ na ba di dɪ dwe tɪn. Mʊ Wɛ na lagɪ Dl pɔɔrɪ nɔɔna daanɪ Dl kɪ-ba te tɪn.»

Zan na miisi Zezi na wʊnɪ te tɪn

(Marɪkɪ 1:9-11, Luki 3:21-22)

13Zan dɛɛn na wʊ Zʊrdɛn bugə kam ni nɪ tɪn, Zezi ma nuŋi Galile tɪʊ nɪ o vu o te sɪ o miis-o na wʊnɪ.

14Zan dɛɛn ya wʊ sɛ, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «Amʊ mʊ maŋɪ sɪ a ba nmʊ te sɪ n miisi-nɪ na wʊnɪ, sɪ kʊ daɪ nmʊ mʊ wú ba amʊ te sɪ a miisi-m na wʊnɪ.»

15Zezi ma lər-o o wɪ: «Yagɪ sɪ kʊ kɪ kʊntʊ lele, sɪ kʊ maŋɪ sɪ dí kɪ kʊntʊ mʊ, sɪ dí wanɪ dí kɪ kʊlʊ maama na yɪ Wɛ wʊbʊŋa tɪn.» O laan ma sɛ.

16Zezi na miisi na kʊntʊ tɪn, o ma da o nuŋi na bam wʊnɪ. O laan ma na wɛyuu na pʊrɪ o baŋa nɪ, yɪ o na Wɛ Joro kʊm na dɛ da kʊ tu o baŋa, yɪ kʊ nyɪ dɪ kunkwəŋə te.

17Kwərə laan ma ŋɔɔnɪ wɛyuu nɪ ka wɪ: «Wʊntʊ mʊ yɪ amʊ bu-dʊa a na so-o dɪ a wʊ maama. O ma yəni o pa a wʊ poli zanzan.»

Matiyu 4

Sʊtaanɪ na maŋɪ Zezi te tɪn

(Marɪkɪ 1:12-13, Luki 4:1-13)

1Wɛ Joro kʊm dɛɛn na tu Zezi te kʊntʊ tɪn, kʊ laan ma ja-o kʊ vu kagʊa wʊnɪ, sɪ sʊtaanɪ maŋ-o dɪ nii.

2Zezi dɛɛn maa wʊra taan da fiinna, yɪ o ba di wʊdiu wɪa dɪ tɪtɪ maama. Kana maa jɪg-o.

3Sʊtaanɪ laan ma ba o te, yɪ dɪ ta dɪd-o dɪ wɪ: «Nmʊ na sɪnɪ n yɪ Baŋa-Wɛ Bu, sɪ n ta dɪ kandwa yantʊ sɪ ya ji wʊdiu sɪ n di.»

4Zezi ma ləri o wɪ: «Kʊ nan pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: ‹Kʊ daɪ wʊdiu yɪranɪ mʊ paɪ nabiinu ŋwɪ, kʊ yɪ Wɛ ni-taanɪ dɪm maama mʊ paɪ nabiinu ŋwɪa.› »

5Sʊtaanɪ laan ma ja-o dɪ ja vu dɪ zʊ Wɛ tɪtɪ tɪʊ Zeruzalɛm wʊ. Dɪ ma ja-o dɪ vu dɪ di Wɛ-di-kamunu kʊm yuu mɛ na dwara tɪn dɪ zɪg-o da,

6yɪ dɪ wɪ: «Nmʊ na yɪ Wɛ Bu, sɪ n faŋɪ n cu tɪga nɪ sɪ dí nii. Bɛŋwaanɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: ‹Wɛ wú pa Dl malɛsɪ ba nmʊ ŋwaanɪ, sɪ lwəri-m dɪ sɪ jɪa, sɪ n yɪ tʊ tɪga nɪ n magɪ n naga dɪ kandwɛ.› »

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Zezi ma ləri o wɪ: «Kʊ ta pʊpʊnɪ kʊ wɪ: ‹Yɪ zaŋɪ n maŋɪ n Yuutu Baŋa-Wɛ n nii.› »

8Sʊtaanɪ daa ma ja-o dɪ ja vu dɪ di piu kʊlʊ na tiini kʊ dwara tɪn yuu. Dɪ laan ma brɪ-o lʊgʊ baŋa tɪunɪ dɪm maama dɪ wo-laarʊ tɪlʊ maama na wʊra tɪn.

9Dɪ ma ta dɪd-o dɪ wɪ: «Nmʊ na sɛ n kuni doonə n zuli amʊ, aá pa n ta n te wəənu tɪntʊ maama.»

10Zezi laan ma ta dɪ-dɪ o wɪ: «Sʊtaanɪ, ve daa a tee nɪ! Sɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: ‹Kʊ yɪ n Yuutu Baŋa-Wɛ yɪranɪ mʊ n maŋɪ sɪ n kuni doonə n zuli, sɪ n kɪ Dl wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn.› »

11Sʊtaanɪ laan ma viiri dɪ daar-o. Wɛ malɛsɪ laan ma ba Zezi te sɪ zən-o.

Zezi na puli sɪ o tɔɔlɪ Wɛ kwərə te tɪn

(Marɪkɪ 1:14-15, Luki 4:14-15)

12Zezi dɛɛn na lwarɪ nɪ ba jaanɪ Zan ba kɪ pɪuna digə nɪ tɪn, o ma joori o vu Galile.

13O maa daa wʊ maŋɪ Nazarɛtɪ nɪ, yɪ o kɛ o vu Galile tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Kapɛrnawum, o zʊʊrɪ da. Tɪʊ kʊm kʊntʊ wʊ nɪnɪʊ ni nɪ mʊ, dɪ je sɪlʊ Zabulən dwi tiinə dɪ Nɛfitali dwi tiinə ya na zʊʊrɪ tɪn.

14O na zʊʊrɪ da kʊntʊ tɪn, kʊ dɛɛn ma pa Wɛ nijoŋnu Ezayi na maŋɪ o tɔɔlɪ Wɛ kwərə faŋa faŋa te tɪn sɪunɪ kʊ kɪ.

15O dɛɛn tagɪ o wɪ: «Kʊ na yɪ Zabulən dɪ Nɛfitali tɪunɪ dɪm, dɪ je sɪlʊ na wʊ nɪnɪʊ kʊm seeni tɪn, dɪ je sɪlʊ na wʊ Zʊrdɛn bugə kam bubɛ dɪdoŋ dɪm kwaga nɪ tɪn, dɪ Galile je sɪlʊ dwi-gɛ tiinə na zʊʊrɪ da tɪn,

16jəgə kantʊ tiinə bam dɛɛn ya wʊ lim wʊnɪ mʊ, yɪ ba laan ba ba na pooni zanzan. Balʊ na zʊʊrɪ da tɪn ya ba jɪgɪ tɪuna dɪ Wɛ, tʊʊnɪ mʊ ya te-ba. Pooni laan ma zəŋi ba baŋa nɪ.»

17Zezi na joori o vu Galile tɪn, kʊ zɪgɪ maŋa kantʊ nɪ mʊ o puli o tɔɔlɪ Wɛ kwərə, o brɪ nɔɔna nɪ ba maŋɪ sɪ ba ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ, bɛŋwaanɪ maŋa kam laan yiə Wɛ paarɪ dɪm na lagɪ dɪ ba nɔɔna tɪtarɪ nɪ tɪn.

Zezi na bəŋi nɔɔna bana sɪ ba taa tɔg-o te tɪn

(Marɪkɪ 1:16-20, Luki 5:1-11)

18Zezi dɛɛn maa wʊ Galile nɪnɪʊ kʊm ni nɪ o veə. O ma na nɔɔna bale, ba yɪ cʊrʊ mʊ. Ba dɪdʊa yɪrɪ mʊ Simən, o yɪrɪ dɪdoŋ maa yɪ Pɪyɛɛrɪ. Wʊdoŋ wʊm maa yɪ o nyaanɪ, o yɪrɪ mʊ Andre. Ba yɪ kaləŋ-jara mʊ, yɪ ba wʊ na bam wʊnɪ ba dʊlɪ bʊrɪ ba ma jaanɪ kale.

19Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Zaŋɪ-na á ba á taá tɔgɪ-nɪ. Aá pa á taá beeri nɔɔna mʊ á pa-nɪ sɪ ba da amʊ kwaga, nɪ á na yəni á jaanɪ kale te tɪn.»

20O na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba ma zaŋɪ lɪla ba yagɪ ba bʊrɪ sɪm, yɪ ba vu ba tɔgɪ o kwaga.

21Zezi na ve o maa kɛ tɪn, o daa ma na nɔɔna bale, ba dɪ yɪ cʊrʊ mʊ. Ba ko yɪrɪ mʊ Zebede. Ba dɪdʊa yɪrɪ mʊ Zakɪ. Wʊdoŋ wʊm maa yɪ o nyaanɪ, o yɪrɪ mʊ Zan. Bantʊ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

bale dı ba ko Zebede maa wʊ naboro wʊnı ba kwɛ ba bʊrı, sı ba ma ja kale. O ma bəŋi biə bam sı ba ba ba taa təg-o.

22O na bəŋi-ba kʊntʊ tın, ba ma zaŋı lıla ba yagı ba ko wʊm dı naboro kʊm, yı ba vu ba təg-o.

23Zezi dɛɛn maa tʊlı Galile tıını dım maama. O maa yəni o ve Zwifə bam Wɛ-di sım sı o taa brı nɔɔna Wɛ cıga kam. O maa təɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam dı Wɛ na lagı Dl di paarı nɔɔna tıtarı nı te tın. O maa kwəri o pa yawıına na yazurə dı yawıurʊ tılʊ dwi maama na jıgı-ba tın.

24Nɔɔna ma ba ba ni o ŋwa je sım kʊntʊ nı, dı Siiri tıʊ kʊm maama wʊnı. Ba maa yəni ba jaanı yawıına dwi dwi ba tu o te, balʊ yıra na tiini ya wɔɛ tın, kʊ wəli dı balʊ ciciri na yaarı-ba tın, dı balʊ na saı kɔərʊ tın, dı kwaarʊ. Ba na tu Zezi te kʊntʊ tın, o maa yəni o pa ba na yazurə.

25Nɔn-kɔgɔ zanzan dɛɛn ma nuŋi Galile tıını dım, dı je sılʊ ba na bə nı Tıını Fugə tın, dı Zeruzalɛm, dı Zude maama, dı je sılʊ na wʊ Zʊrdɛn bugə kam bubɛ dıdoŋ dım nı tın ba təgı dıd-o.

Matiyu 5

Zezi zaasım-dʊʊrı dım

(Luki 6:20-23)

1Zezi dɛɛn na nɛ nɔn-kɔgɔ na təg-o tın, o ma vu o di piu kʊdoŋ yuu o jəni da. O na je tın, o karabiə bam ma ba o te.

2O laan ma puli o brı-ba o wı:

3«Balʊ na ye nı ba yı yinigə tiinə Wɛ yigə nı tın mʊ jıgı yu-yoŋo, ba na wʊ́ təgı ba di Wɛ paarı dım tın ŋwaanı.

4Balʊ wʊrʊ na cɔgı tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Wɛ na wʊ́ pa-ba wʊ-zuru tın ŋwaanı.

5Balʊ na jıgı ban-pʊnʊ tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Wɛ na wʊ́ pa ba taa te lʊgʊ tın ŋwaanı.

6Balʊ na paı Wɛ cıga kam təgım jıgı fra dı ba tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Wɛ na wʊ́ pa ba bıcara pəni tın ŋwaanı.

7Balʊ na jıgı nɔɔna ŋwaŋa tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Wɛ na wʊ́ duri ba dı ŋwaŋa tın ŋwaanı.

8Balʊ na yı wʊ-poŋo tiinə tın mʊ jıgı yu-yoŋo, ba na wʊ́ ba ba na Wɛ tın ŋwaanı.

9Balʊ na paı nɔɔna jıgı ywəəni daanı tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Wɛ na wʊ́ ta bə-ba nı Dl biə tın ŋwaanı.

10Balʊ na təgı Wɛ cıga kam yı nɔɔna bɛɛsı-ba tın mʊ jıgı yu-yoŋo, ba na wʊ́ təgı ba di Wɛ paarı dım tın ŋwaanı.

11Nɔɔna na twı abam yı ba bɛɛsı abam, yı ba fɔ vwan ba tɛ wo-balwaarʊ dwi maama ba pa abam amʊ yırı ŋwaanı tın, á jıgı yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Á taá jıgı wʊpolo lanyıranı sı Wɛ wʊ́ pa á na nyɔɔrı zanzan Dl tee nı. Kʊ na yı Wɛ nijoŋnə balʊ dɛɛn na loori abam yigə ba ba tın, nɔɔna dɛɛn maŋı ba bɛɛsı-ba kʊntʊ mʊ.

13Yɛ na paı wʊdiu ywənə te tın, abam dı nan maŋı sı á taá paı ywəəni taa wʊ nabiinə tee nı. Yɛ ywəəni nan na ti, n daa n bá wanı n pa dı joori dı ja ywəəni. Dı daa ba jıgı kuri. Baá dı-dı ba yagı mʊ, sı nɔɔna taa nwanı dı baŋa nı.

14Abam nyı dı lʊgʊ baŋa pooni mʊ nabiinə tıtarı nı. Tıʊ kʊlʊ ba na ləgı piu yuu nı tın bá wanı kʊ səgi, kʊ naı mʊ jaja.

15Nɔɔn-nɔɔnʊ bá sɛ o tarıgı kanıa o pu tıtəgɔ kuri nı. Oó kwe-ka o palı wɛɛnı mʊ, sı ka pooni dım taa naı dı paı nɔɔna balʊ maama na wʊ digə kam wʊnı tın.

16Abam dı nan maŋı sı á zəŋi á pooni dım kʊntʊ mʊ nɔɔna tıtarı nı. Ba laan wʊ́ na wo-laarʊ tılʊ á na kı tın, yı ba zuli á Ko Wɛ wʊlʊ na wʊ wɛyuu nı tın.»

Zezi na pɛ Wɛ cullu tım tiini tı ja kuri te tın

17«Abam nan yı taá bʊŋı nı amʊ tu sı a pa Wɛ tɔnɔ kʊm na brı kʊlʊ tın ji kafɛ, kʊ na yı Wɛ cullu tılʊ Dl dɛɛn na pɛ Moyisi, dı Dl nijoŋnə bam na brı kʊlʊ faŋa faŋa tın dı. Amʊ tu sı a pa tı tiini tı taa jıgı kuri mʊ lanyıranı, sı kʊ daı nı a lagı a cɔgı-tı mʊ.

18A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, lʊgʊ baŋa dı wɛyuu na wʊ́ daanı sı kʊ taa ve maŋa kalʊ tın, kʊlʊkʊlʊ bá wanı kʊ lı Wɛ cullu tım wʊnı dı fınfın dı. Tı nan wʊ́ ta wʊra kʊntʊ mʊ taan, sı kʊ ba kʊ yi maŋa kalʊ Wɛ na wʊ́ pa woŋo maama kı kʊ ti tın.

19Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na wʊ sɛ Wɛ niə yam dıdʊa yı o daarı o brı o donnə sı ba dı yı sɛ-dı tın, dı na maŋı dı yı mımıı dı, kʊntʊ tu wʊ́ ba ji balaŋa Wɛ paarı dım wʊnı. Kʊ daarı, wʊlʊ maama na sɛ Wɛ niə yam yı o daarı o brı o donnə sı ba dı sɛ tın, kʊntʊ tu wʊ́ ba ji kamunu Wɛ paarı dım wʊnı.

20Á nan taá ye nı, abam na wʊ sɛ Wɛ cıga kam á dwəni á cullu karanyına tiinə bam dı Farizıan tiinə bam, á bá wanı á na cwəŋə sı á təgı á zʊ Wɛ paarı dım wʊ.»

Ban-zɔŋɔ na nyı dı nɔn-gʊra te tın

21«Abam ye nı ba dɛɛn brı dıbam kwə bam ba wı: ‹Yı zaŋı n gʊ nɔɔnʊ. Wʊlʊ nan na gʊ nɔɔnʊ, ba maŋı sı ba di o taanı mʊ.›

22Kʊ daarı, a nan lagı a ta dı abam nı, nɔɔnʊ wʊlʊ na jıgı ban-zɔŋɔ dı o ko-bu, kʊ maŋı sı ba di kʊntʊ tu dı taanı mʊ. Wʊlʊ na tagı dı o ko-bu o wı, o ba jıgı wʊbʊŋa, kʊ maŋı sı dıbam sarıya-dirə nakwa bam mʊ di kʊntʊ tu taanı. Nɔɔnʊ wʊlʊ dı na tagı dı o ko-bu o wı, o yı joro, kʊ maŋı sı kʊntʊ tu zʊ min-tıʊ mʊ.

23Kʊntʊ ŋwaanı, nmʊ na lagı n kwe n pɛɛrı n pa Wɛ, yı n laan na guli nı n ko-bu jıgı n ban-zɔŋɔ,

24sı n tiŋi n pɛɛrı dım, sı n joori n vu n ko-bu wʊm te sı á fɔgı daanı. Nmʊ na kı kʊntʊ, sı n laan joori n ba n kwe n pɛɛrı dım n pa Wɛ.

25Kʊ daarı, nɔɔnʊ nan na jaanı-m o vu o saŋı, sı n kı lıla n pa á fɔgı daanı yı á daa ta wʊ yi sarıya yam dim jəgə kam. Kʊ na daı kʊntʊ, o laan wʊ́ kı nmʊ sarıya-diru wʊm

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

jɪŋa nɪ, sɪ o pa n na cam. Wʊntʊ dɪ laan wʊ́ kɪ-m o tɪntʊŋnʊ jɪŋa nɪ, sɪ o ja-m o vu o kɪ pɪına digə nɪ.

26A lagɪ a ta cɪga dɪ nmʊ sɪ, nɲ́ ta n wʊra taan. Nmʊ na wʊ ŋwɪ jɪnɪ dɪm maama n ti, ba bá yagɪ-m.»

Ka-laga na yɪ kəm-balɔrɔ te tɪn

27«Abam nan ye nɪ ba maŋɪ ba ta ba wɪ: ‹Yɪ zaŋɪ n pəni dɪ n doŋ kaanɪ.›

28Amʊ nan lagɪ a ta abam nɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na nii kaanɪ dɪ fra tɪn, kʊ nyɪ dɪ o maŋɪ o pəni dɪd-o mʊ o wʊbʊŋa na lag-o tɪn ŋwaanɪ.

29Kʊntʊ tɪn, nmʊ jazɪm yi na paɪ n kɪ lwarɪm, sɪ n lɪ-dɪ n yagɪ. Nmʊ yɪra daa dɪdʊa na cɔgɪ, kʊ́ ta lana kʊ pa-m kʊ dwe n yɪra yam maama na wʊra yɪ ba dɪ-ya min-tɪʊ nɪ.

30Nmʊ jazɪm mʊ na paɪ n kɪ lwarɪm, sɪ n go-dɪ n yagɪ. Nmʊ yɪra daa dɪdʊa na cɔgɪ, kʊ́ ta lana kʊ pa-m kʊ dwe n yɪra yam maama na zʊ min-tɪʊ.»

Kaanɪ yagɪm

(Matiyu 19:9, Marɪkɪ 10:11-12, Luki 16:18)

31«Ba maŋɪ ba ta ba wɪ: ‹Nɔɔnʊ wʊlʊ na yagɪ o kaanɪ, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o pa-o tɔnɔ kʊlʊ na wʊ́ brɪ nɪ ba yagɪ daanɪ tɪn.›

32Amʊ nan lagɪ a ta abam nɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na yagɪ o kaanɪ yɪ kʊ daɪ nɪ o cɔgɪ dɪ baarʊ tɪn, kʊntʊ tu pɛ kaanɪ wʊm kɪ bwəŋə mʊ, dɪ o daa na zʊ barʊ wʊdoŋ tɪn. Nɔɔnʊ wʊlʊ maama nan na di kaanɪ wʊm kʊntʊ tɪn, kʊntʊ tu dɪ kɪ bwəŋə mʊ.»

Durə duum na wʊ maŋɪ te tɪn

33«Abam maŋɪ á ye nɪ ba dɛɛn brɪ dɪbam kwə bam ba wɪ: ‹Yɪ zaŋɪ n kwanɪ n ni, dɪ nmʊ na dugə n wɪ nɲ́ kɪ kʊlʊ n pa n Yuutu Baŋa-Wɛ tɪn.›

34Amʊ nan lagɪ a ta a brɪ abam sɪ á yɪ zaŋɪ á du dɪ kʊlʊkʊlʊ. Yɪ zaŋɪ á du durə dɪ Wɛ-sɔŋɔ, bɛŋwaanɪ dáanɪ mʊ yɪ Wɛ jəŋə je.

35Yɪ du-na dɪ tɪga baŋa dɪ, ka na yɪ Wɛ nɛ cwiim jəgə tɪn ŋwaanɪ. Nan yɪ du-na dɪ Zeruzalɛm dɪ, sɪ kʊntʊ yɪ Wɛ pa-farʊ wʊm tɪʊ mʊ.

36Nan yɪ zaŋɪ á du dɪ á tɪtɪ yuu dɪ, bɛŋwaanɪ á bá wanɪ á pa á yuuyuə dɪdʊa tɪtɪ ləni ka ji napoŋo naa nazono.

37Nan pa-na abam ‹ɛɛn› ji ‹ɛɛn›, sɪ abam ‹awo› ji ‹awo›, sɪ á daa yɪ wəli kʊlʊkʊlʊ da. Woŋo na wəli da, kʊntʊ yɪ sʊtaanɪ nyɪm mʊ.»

Dí na maŋɪ sɪ dí taá jɪgɪ wʊ-zuru te tɪn

(Luki 6:29-30)

38«Abam maŋɪ á ni sɪ ba tagɪ ba wɪ: ‹Nɔɔnʊ na pi n yi, sɪ ba pi kʊntʊ tu dɪ yi. Nɔɔnʊ nan na guri n yəli, sɪ ba guri kʊntʊ tu dɪ yəli.›

39Amʊ nan lagɪ a ta a brɪ abam nɪ, nɔɔnʊ na kɪ-m lwarɪm, sɪ n dɪ daa yɪ kɪ-o lwarɪm n ma n ŋwɪ. Nɔɔnʊ nan na lɔgɪ n jazɪm pʊpɔŋɔ, sɪ n guni kʊdoŋ kʊm dɪ, sɪ o lɔ o wəli da.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

40Nɔɔnʊ nan na saŋɪ-m sɪ o joŋi n gwar-bu o jɪnɪ ŋwaanɪ, sɪ n pa o kwe n gwar-bwərə dɪ o wəli da.

41Dɪdɛɛrʊ nan na fɪ-m sɪ n zɪŋɪ o zɪla n vu nabaa yi mʊrʊ, sɪ n zɪŋɪ n vu nabaa yi mʊrr-tɪle.

42Nɔɔnʊ nan na loori-m woŋo, sɪ n kwaanɪ n pa-o-kʊ. Nɔɔnʊ nan na lagɪ sɪ o jɪnɪ woŋo n tee nɪ, sɪ n yɪ van-o.»

Sono taanɪ

(Luki 6:27-28,32-36)

43«Abam maŋɪ á ni sɪ ba tagɪ ba wɪ: ‹N maŋɪ sɪ n ta n soe n donnə mʊ, sɪ n daarɪ n ta n culi n dʊna.›

44Amʊ nan lagɪ a ta abam nɪ, á taá soe á dʊna, sɪ á daarɪ á taá loori Wɛ á pa balʊ na jɪgɪ abam ba bɛɛsɪ tɪn.

45Á na kɪ kʊntʊ doŋ, kʊú brɪ nɪ abam yɪ Baŋa-Wɛ biə mʊ. Bɛŋwaanɪ dɪntʊ ba pɔɔrɪ nɔɔna daanɪ, Dl paɪ wɪa nyɪ nɔn-balwaarʊ dɪ nɔn-ŋʊna maama baŋa nɪ. Dl ta kwəri Dl paɪ dʊa nɪ ka paɪ balʊ na kɪ lanyɪranɪ dɪ balʊ na kɪ balərə tɪn maama.

46Abam nan na soe balʊ dɪ na soe abam tɪn yɪranɪ, bɛɛ nyɔɔrɪ mʊ á wʊ́ na Wɛ tee nɪ? Lampo-joŋnə dɪ yəni ba kɪ kʊntʊ doŋ mʊ.

47Abam nan na zuli á cʊrrʊ yɪranɪ mʊ, abam kɪ á dwe á donnə bam na? Balʊ na yəri Wɛ tɪn dɪ nan yəni ba kɪ kʊntʊ doŋ mʊ.

48Abam nan maŋɪ sɪ á taá yɪ lanyɪranɪ dɪ cɪga tiinə, nɪ á Ko Baŋa-Wɛ na yɪ lanyɪranɪ dɪ cɪga tu te tɪn.»

Matiyu 6

Zezi na brɪ pɛɛra pam dɪ Wɛ-loro dɪ ni-vɔɔm na maŋɪ sɪ kʊ taa yɪ te tɪn

(Luki 11:2-4)

1«Á taá yɪrɪ á tɪtɪ, sɪ á yɪ taá brɪ kəm-laarʊ tɪlʊ á na kɪ tɪn nɔɔna yigə nɪ. Á na kɪ kʊntʊ doŋ, kʊ bá pa á na nyɔɔrɪ á Ko Wɛ tee nɪ.

2Kʊntʊ tɪn, á na kwe woŋo á pa yinigə tu, á yɪ zaŋɪ á pa nɔɔna lwarɪ abam na kɪ kʊlʊ tɪn ni nɪ, nɪ pipiri-nyɪna bam na yəni ba brɪ ba na kɪ kʊlʊ tɪn ba Wɛ-di sɪm wʊnɪ, dɪ ba tɪʊ kʊm pooni yigə nɪ, sɪ kʊ ta pa nɔɔna zuli-ba te tɪn. A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, bantʊ maŋɪ ba na ba ŋwɪrʊ.

3Nmʊ nan na lagɪ n wəli yinigə tu, sɪ n yɪ pa nɔɔn-nɔɔnʊ lwarɪ kʊ ni nɪ, nɪnɛɛnɪ nɔɔnʊ na kwe woŋo o pa dɪ o jazɪm yɪ o jagwiə yəri kʊ ni nɪ te tɪn.

4N Ko Wɛ nan naɪ kʊlʊ n na səgi n kɪ tɪn. Dl laan wʊ́ pa n na nyɔɔrɪ kʊ ŋwaanɪ.

5Abam na yəni á lagɪ á warɪ Wɛ, sɪ á yɪ zaŋɪ á taá brɪ á tɪtɪ nɪ pipiri-nyɪna bam na kɪ te tɪn. Bantʊ soe sɪ ba taa zaŋɪ wɛɛnɪ mʊ ba warɪ Wɛ ba Wɛ-di sɪm wʊnɪ dɪ pooni yigə nɪ, sɪ nɔɔna maama taa na-ba. A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, bantʊ maŋɪ ba na ba ŋwɪrʊ ba ti.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Nmʊ nan na lagɪ n warɪ Wɛ, zʊ digə wʊ n ja ka ni n pɪ, sɪ n laan warɪ n Ko Wɛ dɪlʊ na wʊ jəgə kalʊ na səgi tɪn nɪ. Dɪntʊ nan naɪ kʊlʊ n na səgi n kɪ tɪn. Dl laan wʊ́ pa n na nyɔɔrɪ kʊ ŋwaanɪ.

7Abam na wʊra á warɪ Wɛ, á yɪ taá tiini á ŋɔɔnɪ bɪtar-yɔɔrʊ nɪnɛɛnɪ balʊ na yəri Wɛ tɪn na yəni ba ŋɔɔnɪ te tɪn. Bantʊ yəni ba bʊŋɪ nɪ, ba na tiini ba ŋɔɔnɪ ta-farɪ mʊ, Wɛ wʊ́ ləri ba loro.

8Abam nan yɪ zaŋɪ á kɪ nɪ bantʊ na kɪ te tɪn. Bɛŋwaanɪ á Ko Wɛ maŋɪ Dl ye kʊlʊ abam na lagɪ tɪn, yɪ á ta wʊ loori-Dl kʊ ŋwaanɪ.

9Abam nan maŋɪ sɪ á taá warɪ Wɛ tɪntʊ doŋ mʊ: ‹Dɪbam Ko wʊlʊ na wʊ wɛɛnɪ tɪn, sɪ nmʊ yɪrɪ na tiə dɪ zulə,

10sɪ nmʊ paarɪ ba, sɪ nmʊ wʊbʊŋa kɪ lʊgʊ baŋa nɪ, nɪ kʊ na kɪ n sɔŋɔ nɪ te tɪn.

11Pa dɪbam wʊdiu zɪm sɪ kʊ maŋɪ dɪbam.

12Yagɪ dí lwarɪm n ma n cɛ dɪbam, nɪ dɪbam dɪ na yagɪ dí ma cɛ dí donnə te tɪn.

13Yɪ pa dí na maŋɪm dɪlʊ na wʊ́ pa dí tʊ tɪn. Nan vrɪ dɪbam wo-lwaanʊ tu jɪŋa nɪ.

(Nmʊ te paarɪ dɪ dam dɪ tiə sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn. Amina.)›

14Abam na yagɪ á ma cɛ nɔɔna balʊ na kɪ abam lwarɪm tɪn, á Ko Wɛ dɪ wʊ́ yagɪ abam lwarɪm Dl ma cɛ abam.

15Kʊ daarɪ, abam na wʊ yagɪ á ma cɛ balʊ na kɪ abam lwarɪm tɪn, á Ko Wɛ dɪ bá yagɪ abam lwarɪm Dl ma cɛ abam.

16Abam nan na vəgɪ ni, sɪ á yɪ nywanɪ á yigə, nɪ pipiri-nyɪna bam na yəni ba kɪ te tɪn. Bantʊ yəni ba pa ba yibiyə ləni sɪ kʊ pa nɔɔna lwarɪ nɪ ba vəgɪ ni mʊ. A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, bantʊ maŋɪ ba na ba ŋwɪrʊ.

17Nmʊ nan na vəgɪ ni, sɪ n su n yiə sɪ n daarɪ n lɪ n yuu lanyɪranɪ.

18Kʊntʊ mʊ wʊ́ pa nɔɔn-nɔɔnʊ bá lwarɪ nɪ n vəgɪ ni. N Ko Wɛ dɪlʊ na wʊ jəgə kalʊ na səgi nɪ tɪn yɪranɪ mʊ ye. Dɪntʊ nan naɪ kʊlʊ n na səgi n kɪ tɪn. Dl laan wʊ́ pa n na nyɔɔrɪ kʊ ŋwaanɪ.»

Wɛ-sɔŋɔ jɪjɪgɪrʊ taanɪ

(Luki 12:33-34, 11:34-36, 16:13, 12:22-31)

19«Nan yɪ zaŋɪ á kwaanɪ sɪ á na jɪjɪgɪrʊ zanzan lʊgʊ kʊntʊ baŋa nɪ. Á na tiŋi jɪjɪgɪrʊ lʊgʊ baŋa yo, tɪ wʊ́ ba tɪ cəgɪ. Tʊa wʊ́ mu-tɪ, yɪ tɪ wʊ́ sʊŋɪ tɪ cəgɪ. Ɗwɪna dɪ ma wʊ́ bwəri sɔŋɔ kʊm ba zʊ ba ŋɔ-tɪ.

20Abam nan maŋɪ sɪ á tiŋi á jɪjɪgɪrʊ zanzan Wɛ-sɔŋɔ nɪ mʊ. Dáanɪ mʊ tʊa daa bá wanɪ ka mu-tɪ, yɪ tɪ bá sʊŋɪ tɪ cəgɪ, yɪ ŋwɪna dɪ bá wanɪ ba ŋɔ-tɪ.

21Bɛŋwaanɪ, abam jɪjɪgɪrʊ na tigi mɛ tɪn, á bɪcara dɪ tigi dáanɪ mʊ.

22Nɔɔnʊ yiə mʊ nyɪ nɪnɛɛnɪ kanɪa kalʊ na paɪ o yɪra jɪgɪ pooni te tɪn. Kʊntʊ tɪn, nmʊ yiə na lana, kʊ paɪ n yɪra maama wʊ pooni wʊnɪ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

23Nmʊ yiə nan na ba lana, kʊ paɪ n yɪra maama wʊ lim wʊnɪ mʊ. Kʊntʊ tɪn, nmʊ yiə ya na maŋɪ sɪ ya taa yɪ pooni tɪn nan na yɪ lim, kʊ laan wʊ́ ta tiini kʊ yɪ lim kʊ ja gaalɪ.

24Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o lɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ, sɪ o ma tʊŋɪ o pa o yuutiinə bale. Oó ta culi dɪdʊ wʊm yɪ o daarɪ o soe wʊdoŋ wʊm, naa oó ta nɪgɪ dɪdʊ wʊm yɪ o daarɪ o gooni wʊdoŋ wʊm. Kʊntʊ ŋwaanɪ abam bá wanɪ á pa sɪ Wɛ taa yɪ á yuutu, sɪ á daarɪ á pa səbu dɪ taa yɪ á yuutu.

25Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a lagɪ a ta abam, sɪ á yɪ taá liə dɪ lʊgʊ baŋa kʊlʊkʊlʊ, kʊ na yɪ á ni-wʊdiu, naa á na wʊ́ zʊ gwaarʊ tɪlʊ tɪn. Bɛŋwaanɪ á ŋwɪa garɪ wʊdiu. Yɪra yalʊ Wɛ na pɛ abam tɪn dɪ maa garɪ gwaarʊ.

26Nan maanɪ-na á nii zunə na yɪ te tɪn. Bantʊ ba duə, yɪ ba ba zagɪ mɪna ba kɪ tuli nɪ. Kʊ nan yɪ á Ko Wɛ mʊ nii ba baŋa nɪ dɪ ba ni-wʊdiu. Abam nan ba jɪgɪ kuri á dwe zunə bam na?

27Abam wʊlʊwʊlʊ bá wanɪ o toŋi o ŋwɪa dɪ fɪnfɪɪn dɪ, o na maŋɪ o li te dɪ.

28Bɛɛ nan mʊ yɪ á kɪ liə dɪ gwaarʊ woŋo? Maanɪ-na á nii ga-punnu tɪm lam na yɪ te tɪn. Tɪntʊ nan warɪ tɪ tʊŋɪ yɪ tɪ warɪ gwaarʊ tɪ sɔ.

29Nan taá ye-na nɪ, tɪntʊ jɪgɪ lam tɪ dwe Pɛ Salɔmən dɛɛn na maŋɪ o zʊʊrɪ gwar-ŋʊnnʊ tɪlʊ tɪn.

30Kʊ nan na yɪ gaarʊ tɪm kʊntʊ, tɪntʊ ba jɪgɪ dɛ dɪ nɔɔna na zwɛ-tɪ. Dɪ kʊntʊ dɪ Wɛ ta mʊ paɪ tɪ jɪgɪ lam kʊntʊ doŋ. Kʊntʊ ŋwaanɪ, kʊ na yɪ abam, Wɛ bá nii abam baŋa nɪ cɪga? Bɛɛ nan yɪ á ba kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ?

31Kʊntʊ ŋwaanɪ, á yɪ taá liə dɪ á na wʊ́ di woŋo kʊlʊ naa á na wʊ́ zʊ woŋo kʊlʊ tɪn.

32Balʊ na yəri Wɛ tɪn mʊ tiini ba bʊŋɪ wəənu tɪm kʊntʊ maama wʊbʊŋa. Abam Ko Wɛ nan maŋɪ Dl ye woŋo kʊlʊ na maŋɪ dɪ abam tɪn.

33Abam maŋɪ sɪ á da yigə á beeri Baŋa-Wɛ paarɪ dɪm dɪ ŋwɪa kalʊ na təgɪ Wɛ wʊbʊŋa tɪn. Á na kɪ kʊntʊ, Wɛ laan wʊ́ wəli abam wəənu tɪlʊ na daarɪ tɪn.

34Dɛ maama tui dɪ dɪ tɪtɪ cam mʊ. Á nan yɪ taá pa liə jɪgɪ abam dɪ jwa woŋo. Yagɪ-na sɪ jwa dɛ dɪm tɪtɪ wʊ́ nii dɪ tɪtɪ woŋo.»

Matiyu 7

Yɪ ŋɔɔnɪ n doŋ wəənu

(Luki 6:37-38,41-42)

1«Abam yɪ taá ŋɔɔnɪ á donnə wəənu, sɪ Wɛ yɪ ŋɔɔnɪ abam dɪ wəənu.

2Bɛŋwaanɪ, abam na ŋɔɔnɪ á donnə wəənu te tɪn, Wɛ wʊ́ təgɪ kʊntʊ doŋ mʊ Dl ma di á sarɪya. Abam na maɪ bwaŋa kalʊ á maŋɪ á pa á donnə tɪn, Wɛ dɪ wʊ́ maɪ bwaŋa kantʊ mʊ Dl maŋɪ Dl pa abam sɪ kʊ taa maɪ daanɪ.

3Abam nyɪ dɪ nɔɔnʊ na nii o doŋ yi nɪ o na ga-balaŋa da, yɪ o daarɪ o ba lagɪ sɪ o lwarɪ nɪ o tɪtɪ yi jɪgɪ daa tɪn. Kʊ maŋɪ sɪ kʊ taa yɪ kʊntʊ doŋ na?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Daa na wʊ nmʊ yi nɪ tɪn, nń kɪ ta mʊ n ta dɪ n doŋ nɪ o pa n lɪ gaa o yi nɪ n yagɪ?

5Nmʊ yɪ pipiri-nyɪm dɪ nmʊ na kɪ n doŋ te tɪn. Nmʊ nan maŋɪ sɪ n lɪ n tɪtɪ yi daa kam mʊ, sɪ n laan wanɪ n nii lanyɪranɪ sɪ n lɪ n doŋ yi gaa kam.

6Yɪ zaŋɪ á kwe wəənu tɪlʊ na yɪ wo-kamunə Wɛ yigə nɪ á pa balʊ na vɪn Wɛ tɪn. Á na kɪ kʊntʊ, baá cɔgɪ-tɪ, yɪ ba daarɪ ba cɔgɪ abam tɪtɪ dɪ ba wəli da.»

Wɛ-loro
(Luki 11:9-13)

7«Á taá loori Wɛ, sɪ Dl wʊ́ pa abam kʊlʊ á na lagɪ tɪn. Beeri-na kʊlʊ á na lagɪ tɪn, sɪ á wʊ́ na. Magɪ-na boro, sɪ baá pʊrɪ ba pa abam.

8Bɛŋwaanɪ wʊlʊ maama na loori Wɛ sɪ Dl pa-o woŋo tɪn wʊ́ joŋi. Wʊlʊ maama na beeri woŋo tɪn wʊ́ na-kʊ. Baá pʊrɪ ba pa wʊlʊ maama na magɪ boro tɪn.

9Abam wʊlʊ na jɪgɪ bu yɪ o na loori-m wʊdiu, nmʊ wʊ́ sɛ n kwe kandwɛ n pa-o na?

10Naa o na loori-m kaləŋə, nń sɛ n pa-o bɪsankwɪa na?

11Awo. Abam wʊrʊ na ba lana yɪ á ta ye sɪ á taá paɪ á biə wo-laarʊ tɪlʊ ba na lagɪ tɪn, á Ko Wɛ na lamma Dl dwe abam tɪn bá kwe wo-laarʊ Dl pa balʊ na loori-Dl tɪn na?

12Á taá kɪ á donnə lanyɪranɪ, sɪ kʊ maŋɪ dɪ á na lagɪ sɪ bantʊ taa kɪ abam te tɪn. Kʊntʊ mʊ yɪ cɪga kalʊ Moyisi dɪ Wɛ nijoŋnə bam zaasɪm dɪm na maŋɪ dɪ brɪ tɪn.»

Zezi karabiə na wʊ́ tɔgɪ cwəŋə kalʊ tɪn
(Luki 13:24)

13«Á taá cʊ á tɪtɪ, sɪ á wanɪ á tɔgɪ cwə-mɪmɪna kam á vu á na ŋwɪa Wɛ tee nɪ. Kʊ daarɪ cwəŋə kalʊ ni na yalma yɪ ka vəŋə yɪ mwalɪ mwalɪ tɪn maa ve ka kweeli cɔgɪm jəgə nɪ mʊ, yɪ nɔɔna zanzan mʊ tɔgɪ cwəŋə kantʊ.

14Kʊ daarɪ cwəŋə kalʊ nmʊ na wʊ́ da sɪ n vu n joŋi ŋwɪa Wɛ tee nɪ tɪn ni yɪ mɪmɪna mʊ, yɪ ka pɪnɪ. Nɔɔna fɪnfɪn yɪranɪ mʊ tɔgɪ cwəŋə kam kʊntʊ.»

Ba lwarɪ tiu kʊ biə lərim nɪ mʊ
(Luki 6:43-44, 13:25-27)

15«Á taá yɪrɪ á tɪtɪ dɪ balʊ na paɪ ba yɪ Wɛ nijoŋnə yɪ ba daɪ tɪn. Bantʊ yəni ba kɪ ba yibiyə nɪ ba yɪ nɔn-ŋʊna mʊ te abam yigə nɪ, yɪ ba nan lagɪ ba cɔgɪ abam nɪ nywənkuri na lagɪ sɪ cɔgɪ peeni te tɪn mʊ.

16Ba tɪtʊŋa nan mʊ wʊ́ pa á lwarɪ ba na yɪ balʊ tɪn. Bɛŋwaanɪ tiu tərə kʊ na wʊ́ wanɪ kʊ lə kʊ doŋ biə. N bá na swan sabara yuu nɪ naa mɔɔla kaligoŋo yuu nɪ.

17Tu-ŋʊŋʊ mʊ ləri bu-ŋʊna. Tu-balɔrɔ dɪ maa ləri bu-balwaarʊ.

18Tu-ŋʊŋʊ tərə kʊ na wʊ́ lə bu-balwaarʊ. Tu-balɔrɔ dɪ nan tərə kʊ na wʊ́ lə bu-ŋʊna.

19Tiu kʊlʊ maama na ba ləri bu-ŋʊna tɪn, baá go-kʊ ba dɪ mini nɪ mʊ.

20Kʊntʊ tɪn, ba tɪtʊŋa mʊ wʊ́ pa á lwarɪ ba na yɪ balʊ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Kʊ daı nı balʊ maama na bə amʊ nı ‹Yuutu, Yuutu› tın mʊ wʊ́ təgı ba zʊ Wɛ paarı dım wʊnı. Kʊ nan yı balʊ na sını ba təgı amʊ Ko Wɛ wʊbʊŋa tın mʊ.

22Sarıya dɛ dım na yiə, nɔɔna zanzan wʊ́ ta dı amʊ ba wı: ‹Dí Yuutu, dıbam dɛɛn təgı nmʊ yırı dım ŋwaanı mʊ dí ŋɔɔnı Wɛ yiyiu-ŋwɛ, yı dí ma nmʊ yırı dım dí zəli ciciri nɔɔna yıra nı, yı dí daarı dí ma dí kı wo-kınkagıla zanzan.›

23A laan wʊ́ ta dı ba a wı: ‹A maŋı a yəri abam. Ve-na daa nı, abam kəm-balwaarʊ tiinə-ba.› »

Dí na maŋı sı dí sɛ Wɛ taanı te tın
(Luki 6:47-49)

24«Kʊntʊ ŋwaanı, wʊlʊ maama na cəgi a taanı dım yı o kı a na tagı kʊlʊ tın, kʊntʊ tu nyı dı wʊbʊŋa tu wʊlʊ na cwi o sɔŋɔ kuri pulɔrɔ baŋa nı yı o laan lə-kʊ tın mʊ.

25Dʊa ma ba ka nı ka pa bwi su sı pɛɛlı. Vu-dıʊ dı ma ba kʊ magı sɔŋɔ kʊm, yı kʊ wʊ tʊ, kʊ kuri na cwi pulɔrɔ kʊm baŋa nı tın ŋwaanı.

26Kʊ daarı wʊlʊ maama nan na cəgi a taanı dım yı o ba kı a na tagı kʊlʊ tın nyı dı nɔn-joro na lɔgı kʊ sɔŋɔ kasʊlʊ baŋa nı te tın mʊ.

27Dʊa ma ba ka nı ka pa bwi su sı pɛɛlı, yı vu-dıʊ dı magı sɔŋɔ kʊm, kʊ pa kʊ tiini kʊ tʊ tıga nı buri buri.»

28Zezi dɛɛn na tagı wəənu tıntʊ maama o ti tın, nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na wʊra tın ma tiini ba yı yəəu dı o zaasım dım.

29Bɛŋwaanı o ni-taanı dım jıgı dam dı dwe ba tıtı cullu karanyına tiinə bam taanı dım.

Matiyu 8

Zezi na pɛ nanyɔŋɔ na yazurə te tın
(Marıkı 1:40-45, Luki 5:12-16)

1Zezi laan ma zaŋı o tu piu kʊm yuu nı o maa kɛa, yı kɔ-fɔrɔ təgı o kwaga.

2O na maa kɛ tın, nanyɔŋɔ kʊdoŋ ma vu o te, yı kʊ kuni doonə o yigə nı kʊ loor-o kʊ wı: «Amʊ tu, nmʊ na laga, nʼń wanı n pa a na yazurə a ji lanyıranı.»

3Zezi ma sɛ. O ma twı o jıŋa o dwe-o, yı o wı: «Ɛɛn, a laga. Zaŋı dı yazurə sı n ji lanyıranı.» O na tagı kʊntʊ bıdwı baŋa nı tın, mʊ nɔɔnʊ wʊm nanywaanʊ tım dɛ tı je yı o yıra ji lanyıranı.

4Zezi laan ma ta dıd-o o wı: «Yı zaŋı n ta kʊlʊ na kı tın n brı nɔɔna. Nan yɔɔrı n vu Wɛ kaanım tu wʊm te sı n pa o nii n yıra yam, sı n daarı n ja pɛɛra yalʊ Moyisi cullu tım na brı nı ya maŋı tın n vu n pa-o, sı o ma kaanı Baŋa-Wɛ. Kʊntʊ mʊ wʊ́ brı nɔɔna maama nı n yawıʊ kʊm sını kʊ je.»

Zezi na pɛ pamaŋna yigə tu tıntʊŋnʊ na yazurə te tın
(Luki 7:1-10)

5Zezi laan ma vu o yi tıʊ kʊdoŋ, kʊ yırı mʊ Kapɛrnawum. Pamaŋna yigə tu wʊdoŋ ma ba o te,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6yı o loor-o o wı: «Amʊ tu, a jıgı a tıntʊŋnʊ mʊ o tigi sɔŋɔ nı yı o wɔɛ, kʊ tiini kʊ cana o yıra nı. O ma gwarıgı yı o warı o zaŋı.»

7Zezi ma lər-o o wı: «Aá da a vu sı a pa o na yazurə.»

8Pamaŋna yigə tu wʊm ma ləri o wı: «Amʊ tu, a wʊ maŋı sı n ba n zʊ amʊ sɔŋɔ. Nan weeni n ta dı n ni nı a tıntʊŋnʊ wʊm zaŋı. N na tagı kʊntʊ, oó na yazurə.

9Bɛŋwaanı, amʊ dı yı nɔɔnʊ wʊlʊ nɔɔna badonnə na jıgı dam amʊ baŋa nı tın, yı a dı daa ta jıgı dam pamaŋna badaara baŋa nı. A na tagı a wı, nɔɔnʊ wʊlʊ ve, o maŋı sı o vu mʊ. A nan daa na wı, nɔɔnʊ wʊlʊ ba, o dı wʊ́ ba mʊ. Kʊ daa zı yı a tıntʊŋnʊ, a na wı o kı woŋo, oó kı mʊ. Kʊntʊ, a ye sı, nmʊ na tagı kʊlʊ maama kʊʊ́ kı.»

10Zezi na ni kʊntʊ tın, kʊ ma tiini kʊ sʊ-o. O ma ta dı balʊ na tɔgı ba wʊra tın o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, a wʊ nɛ nɔɔn-nɔɔnʊ o na jıgı wʊ-dıdʊa dı amʊ nınɛɛnı nɔɔnʊ wʊntʊ na jıgı wʊ-dıdʊa te tın, kʊ na maŋı kʊ yı Yisırayɛlı dwi tiinə bam wʊnı dı.

11A lagı a ta abam sı, nɔɔna zanzan wʊ́ nuŋi lʊgʊ baŋa je maama nı, ba ba ba zʊ Wɛ paarı dım wʊ. Dáanı mʊ ba laan wʊ́ jəni dı dıbam nabaara Abraham dı Yizakı dı Zakɔbı, yı ba di ywəəni daanı.

12Kʊ daarı, Yisırayɛlı dwi tiinə balʊ ya na maŋı sı ba zʊ Wɛ paarı dım wʊ tın, bantʊ daa bá na cwəŋə sı ba zʊ. Wɛ wʊ́ zəli-ba Dl yagı lim je nı, mɛ nɔɔna na yaara yı ba keerə yı ba dʊnı ba nwa tın.»

13Zezi laan ma ta dı pamaŋna yigə tu wʊm o wı: «Nan ve. Nmʊ na kı n wʊ-dıdʊa dı amʊ sı a kı kʊlʊ tın, Wɛ wʊ́ pa kʊ kı.» Maŋa kam kʊntʊ nı nɔ́ɔ mʊ o tıntʊŋnʊ wʊm sıunı o na yazurə.

Zezi na pɛ Pıyɛɛrı tınkaanı dı yawıına zanzan na yazurə te tın

(Marıkı 1:29-34, Luki 4:38-41)

14Zezi laan ma vu Pıyɛɛrı-ba sɔŋɔ. O ma na Pıyɛɛrı tınkaanı na tigə o ba jıgı yazurə. Kʊ yı paa mʊ jıg-o.

15Zezi ma vu o ja o jıŋa, yı paa kam nuŋi o yıra nı. Kaanı wʊm laan ma zaŋı o kı wʊdiu o pa-o.

16Tıga na tu ka wʊra ka yi tın, nɔɔna maa jaanı ciciri na jıgı balʊ tın zanzan ba tui Zezi te. O maa yəni o ma o ni-taanı o zəli ciciri sım, yı o daarı o pa yawıına bam maama na yazurə.

17O kı kʊntʊ, sı kʊ pa Wɛ nijoŋnu Ezayi na maŋı o ta kʊlʊ faŋa faŋa tın mʊ sıunı kʊ kı, nı o dɛɛn na tagı o wı: «Wʊntʊ mʊ joŋi dıbam cam dı dí yawıurʊ maama o zıŋı.»

Balʊ na lagı sı ba tɔgı Zezi tın na maŋı sı ba kı te tın

(Luki 9:57-62)

18Zezi dɛɛn na nɛ nı kɔ-fɔrɔ tiini kʊ wʊ o tee nı tın, o ma pa o karabiə bam ni sı ba bɛ nınıʊ kʊm ni dıdoŋ dım.

19Ba daa ta na wʊ kɛ tın, Wɛ cullu karanyına tu wʊdoŋ ma vu o te, yı o ta dıd-o o wı: «Karanyına, nmʊ na lagı n vu je sılʊ maama tın, amʊ wʊ́ tɔgı a vu.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Zezi ma lər-o o wɪ: «Kʊ na yɪ yirə, bantʊ jɪgɪ bɔɔna ba tigi da. Zunə dɪ jɪgɪ pwəru ba tigi da. Kʊ daarɪ amʊ Nabiin-bu wʊm ba jɪgɪ jəgə sɪ a pəni da a sin.»

21Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ na yɪ o karabiə bam wʊ nɔɔnʊ dɪdʊa tɪn ma ta dɪd-o o wɪ: «Amʊ tu, yagɪ sɪ a vu a kɪ a ko luə, sɪ a laan ba a tɔgɪ nmʊ.»

22Zezi ma lər-o o wɪ: «Ta n tɔgɪ-nɪ, sɪ n yagɪ sɪ balʊ na ba jɪgɪ ŋwɪa Wɛ tee nɪ tɪn taa kɪ ba lwi.»

Zezi na jɪgɪ dam vu-fɔrɔ dɪ na baŋa nɪ te tɪn

(Marɪkɪ 4:35-41, Luki 8:22-25)

23Zezi dɪ o karabiə bam laan ma vu ba zʊ naboro wʊ sɪ ba kɛ.

24Vu-fɔrɔ ma da kʊ zaŋɪ kʊ magɪ boro kʊm, yɪ kʊ wʊra kʊ miisi na bam kuri nɪ, dɪ Zezi ya tigi o dɔa.

25O karabiə bam ma vu ba zaŋ-o ba wɪ: «Dí Yuutu, vrɪ dɪbam n yagɪ, sɪ dí lagɪ dí tɪ.»

26O ma ta dɪ ba o wɪ: «Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ fʊʊnɪ jɪgɪ abam? Abam ba jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ na?» O laan ma zaŋɪ wɛɛnɪ, yɪ o bagɪ viu kʊm dɪ na bam, yɪ tɪ maŋɪ da cɪmm.

27Kʊ ma tiini kʊ kɪ nɔɔna bam yəəu, yɪ ba tɛ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ yɪ wɔɔ mʊ, yɪ viu dɪ na dɪ ta sɛ o ni?»

Zezi na zəli ciciri nɔɔna bale yɪra nɪ te tɪn

(Marɪkɪ 5:1-20, Luki 8:26-39)

28Ba laan ma vu ba bɛ nɪnɪʊ kʊm ni dɪdoŋ dɪm, mɛ Gadara tiinə na zʊʊrɪ da tɪn. Nɔɔna bale maa wʊra ciciri na jɪgɪ-ba sɪ yaara. Bantʊ tigi yibeelə je nɪ mʊ, yɪ ba jɪgɪ fʊʊnɪ, kʊ paɪ nɔɔn-nɔɔnʊ warɪ o tɔgɪ cwəŋə kam kʊntʊ o kɛ. Ba laan ma nuŋi yibeelə je sɪm nɪ ba vu ba jeeri Zezi.

29Ba ma kaasɪ baŋa baŋa ba wɪ: «Baŋa-Wɛ Bu, nmʊ tu dɪbam te sɪ n kɪ bɛɛ mʊ? Nmʊ tu sɪ n yaarɪ dɪbam yɪ Wɛ sarɪya dɛ dɪm ta wʊ yi mʊ na?»

30Je sɪm kʊntʊ nɪ tərə zanzan mʊ ya wʊra ba beeri ba di.

31Ciciri sɪm ma loori Zezi sɪ wɪ: «Nmʊ na lagɪ n zəli dɪbam, sɪ n pa dí vu dí zʊ tərə bantʊ.»

32O ma ta o wɪ, sɪ ve. Sɪ ma sɪnɪ sɪ nuŋi nɔɔna bam yɪra nɪ sɪ vu sɪ zʊ tərə bam. Tərə bam maama ma duri ba tu ba tʊ nɪnɪʊ kʊm wʊnɪ ba li na ba tɪ.

33Nɔɔna balʊ ya na nii tərə bam tɪn ma duri ba vu tɪʊ kʊm wʊ. Ba ma ta kʊlʊ maama na kɪ tɪn, dɪ Zezi na zəli ciciri sɪm nɔɔna bale bam yɪra nɪ te tɪn.

34Kʊ ma pa tɪʊ kʊm nɔɔna bam maama nuŋi ba vu sɪ ba jeeri Zezi. Ba na nɛ-o tɪn, ba ma loor-o sɪ o nuŋi ba tɪʊ kʊm wʊnɪ o viiri.

Matiyu 9

Zezi na brɪ nɪ o jɪgɪ dam sɪ o yagɪ nɔɔna lwarɪm o ma cɛ-ba te tɪn

(Marɪkɪ 2:1-12, Luki 5:17-26)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1Zezi laan ma joori o vu o zʊ naboro kʊm. O ma bɛ nɪnɪʊ kʊm o vu o yi o tɪtɪ tɪʊ Kapɛrnawum.

2O na wʊra tɪn, nɔɔna badonnə ma zɪŋɪ kərə dɪ gungolo ba ba o te. Zezi ma lwarɪ ba na tiini ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o te tɪn. O ma ta dɪ kərə kʊm o wɪ: «A bu, kɪ pu-dɪa, sɪ nmʊ lwarɪm dɪm ti.»

3Wɛ cullu karanyɪna tiinə badonnə maa wʊra, yɪ ba bwɛ ba tɪtɪ nɪ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ ŋɔɔnɪ o twɪ Wɛ mʊ o paɪ o dɪ Wɛ yɪ bɪdwɪ mʊ.»

4Zezi ma lwarɪ ba na bʊŋɪ kʊlʊ tɪn. O ma bwe-ba o wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ á jɪgɪ wʊbʊŋ-balwaarʊ tɪntʊ á wʊnɪ?

5Kɔɔ mʊ yɪ mwalɪ kʊ dwe, a na tagɪ dɪ kərə kʊm a wɪ: ‹Nmʊ lwarɪm dɪm ti› mʊ yɪ mwalɪ, naa a na tagɪ a wɪ: ‹Zaŋɪ n ta n veə› mʊ yɪ mwalɪ?

6Amʊ nan wʊ́ pa abam lwarɪ nɪ, amʊ na yɪ Nabiin-bu wʊm tɪn jɪgɪ dam lʊgʊ baŋa nɪ, sɪ a yagɪ nɔɔna lwarɪm a ma cɛ-ba.» O laan ma ta dɪ kərə kʊm o wɪ: «Zaŋɪ wɛɛnɪ sɪ n kwe n gungolo kʊm n ja n vu sɔŋɔ.»

7O na tagɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔnʊ wʊm ma sɪɪnɪ o zaŋɪ o vu sɔŋɔ.

8Nɔn-kɔgɔ kʊm maama na nɛ kʊntʊ tɪn, fʊʊnɪ ma zʊ-ba. Ba ma zuli Wɛ dɪ Dl na pɛ dam dɪntʊ doŋ wʊ nabiinə tee nɪ tɪn.

Zezi na bəŋi Matiyu sɪ o taa tɔg-o te tɪn

(Marɪkɪ 2:13-17, Luki 5:27-32)

9Zezi laan ma nuŋi o maa kɛa. O ma na nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yɪrɪ mʊ Matiyu. O dɛɛn je mɛ seeni o na yəni o joŋi lampoo tɪn mʊ. Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Zaŋɪ n ta n tɔgɪ-nɪ.» O ma sɪɪnɪ o zaŋɪ o tɔgɪ o kwaga.

10Zezi dɛɛn ma vu Matiyu sɔŋɔ sɪ o di wʊdiu, o dɪ o karabiə bam. Lampo-joŋnə dɪ nɔn-cɪcɔgɪrʊ zanzan dɪ maa tɔgɪ ba wʊra ba di wʊdiu kʊm dɪ ba.

11Farizɪan tiinə dɪ maa tɔgɪ ba wʊra. Bantʊ na nɛ Zezi na kɪ te tɪn, ba ma vu ba ta dɪ o karabiə bam ba wɪ: «Bɛɛ mʊ kɪ yɪ á karanyɪna kam di wʊdiu dɪdaanɪ lampo-joŋnə dɪ nɔn-cɪcɔgɪrʊ tɪm kʊntʊ?»

12Zezi ma ni ba na tagɪ kʊlʊ tɪn. O laan ma ta o wɪ: «Kʊ na yɪ balʊ na jɪgɪ yazurə tɪn, bantʊ wʊ maŋɪ sɪ ba vu dɔgɪta tu te sɪ o sooni-ba. Kʊ daarɪ balʊ na ba jɪgɪ yazurə tɪn mʊ maŋɪ sɪ ba vu sɪ ba na soonim.

13Wɛ tɪtɪ maŋɪ Dl ta Dl wɪ: ‹A lagɪ sɪ nabiinə taa jɪgɪ da-ŋwaŋa mʊ, sɪ kʊ daɪ nɪ ba taa maɪ ba wəənu mʊ ba kaanɪ-nɪ.› Ve-na á zaasɪ taanɪ dɪm kʊntʊ kuri cɪga. Amʊ na tu lʊgʊ baŋa tɪn, kʊ daɪ sɪ a bəŋi balʊ na maŋɪ ba yɪ nɔn-ŋʊna tɪn, amʊ nan tu sɪ a bəŋi nɔn-balwaarʊ mʊ sɪ ba ba amʊ te.»

Zezi zaasɪm dɪm na yɪ zaasɪm-dʊʊrɪ te tɪn

(Marɪkɪ 2:18-22, Luki 5:33-39)

14Zan karabiə dɛɛn ma vu Zezi te, yɪ ba bwe-o ba wɪ: «Dɪbam dɪ Farizɪan tiinə bam yəni dí vɔ ni maŋa zanzan. Bɛɛ mʊ yɪ nmʊ karabiə bam ba vɔ ni kʊntʊ?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Nɔɔnʊ na di kaanɪ yɪ o kɪ candiə, yɪ o cilonnə na wʊra sɪ ba tɔgɪ ba di, bantʊ wʊ́ wanɪ ba nywanɪ ba yigə sɪ ba yɪ di wʊdiu yɪ kan-barʊ wʊm ta wʊ ba tee nɪ na? Ba bá sɛ ba kɪ kʊntʊ. Kʊ nan wʊ́ ba kʊ yi maŋa kam ba laan na wʊ́ ja kan-barʊ wʊm ba viiri tɪn. Maŋa kam kʊntʊ nɪ yɪ o daa na ba ta wʊ ba tee nɪ tɪn, mʊ o cilonnə bam laan wʊ́ vɔ ni.

16Nɔɔn-nɔɔnʊ dɪ nan bá sɛ o kwe garyi-dʊʊrɪ o ma fəri gwar-doŋo kʊlʊ na kaarɪ tɪn. O na kɪ kʊntʊ, kʊ fərim dɪm laan wʊ́ vuuri gɔrɔ kʊm kʊ pa kʊ tiini kʊ cɔgɪ zanzan.

17Nɔɔn-nɔɔnʊ dɪ nan bá sɛ o kwe sa-dʊŋa o lo o kɪ lɔ-doŋo wʊnɪ. O na kɪ kʊntʊ yɪ sana kam na keeri, kaá pa lɔɔ kʊm bagɪ mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ sana kam wʊ́ lo, yɪ lɔɔ kʊm dɪ cɔgɪ. Nɔɔnʊ nan maŋɪ sɪ o kwe sa-dʊŋa o kɪ lɔ-dʊŋʊ wʊnɪ mʊ, sɪ tɪ maama maŋɪ daanɪ.»

Zezi na pɛ kaanɪ na yazurə yɪ o bi Zwifə yigə tu bukɔ te tɪn

(Marɪkɪ 5:21-43, Luki 8:40-56)

18Zezi dɛɛn na wʊra o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, Zwifə yigə tu wʊdoŋ ma ba o te. O kuni doonə o yigə nɪ yɪ o wɪ: «Amʊ bukɔ mʊ tɪga lele kʊntʊ. Nan ba sɪ n ma n jɪŋa n dwe-o, sɪ o joori o na ŋwɪa.»

19Zezi ma zaŋɪ o tɔg-o, dɪ o karabiə bam maama.

20-21Ba na maa kɛ kʊntʊ tɪn, kaanɪ wʊdoŋ dɪ ya tɔgɪ o wʊra, o na tiini o wɔɛ ka-wʊ taan bɪna fugə-yale. O maa bʊŋɪ o wʊnɪ o wɪ: «A na maŋɪ a dwe o gɔrɔ kʊm yɪranɪ dɪ, aá na yazurə.» O ma kɛ Zezi kwaga o dwe o gɔrɔ kʊm ni.

22O na dwe-o kʊntʊ tɪn, o ma pipiri o nii-o yɪ o wɪ: «A bukɔ, kɪ pu-dɪa. Nmʊ na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ te tɪn mʊ pɛ n na yazurə.» Maŋa kam kʊntʊ nɪ nɔ́ɔ mʊ kaanɪ wʊm sɪɪnɪ o na yazurə.

23Zezi laan ma vu o zʊ Zwifə yigə tu wʊm sɔŋɔ. O ma zʊ o na balʊ na maŋɪ ba wu wi yɪ ba kwe nɔɔna ba kɪ tɪn na ti ba yigə sɪ ba kɪ-o, dɪ nɔɔna zanzan na keeri yɪ ba frɪ ba tɪtɪ.

24O ma ta dɪ ba o wɪ: «Zaŋɪ-na á nuŋi, sɪ bu wʊm wʊ tɪgɪ, o tigi o dɔ mʊ.» O na tagɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔna bam maa jɪg-o ba mwana.

25Ba na pɛ kɔgɔ kʊm maama nuŋi tɪn, Zezi laan ma vu o zʊ digə kam bu wʊm na wʊra tɪn. O ma ja o jɪŋa o pa o bi o zaŋɪ wɛɛnɪ.

26O kəm dɪm kʊntʊ ma jagɪ dɪ yi tɪʊ kʊm je sɪm maama.

Zezi na puri lilwə bale yiə te tɪn

27Zezi dɛɛn ma zaŋɪ o maa kɛa. O na maa ve tɪn, lilwə bale ma zaŋɪ ba tɔgɪ o kwaga, yɪ ba tɛ dɪ kwər-dɪa ba wɪ: «Pɛ Davidi dwi tu! Duri dɪbam yibwənə!»

28O ma vu o zʊ sɔŋɔ kʊdoŋ. Lilwə bale bam ma tɔgɪ ba zʊ da. O laan ma bwe-ba o wɪ: «Abam bʊŋɪ sɪ aá wanɪ a kɪ á na lagɪ kʊlʊ tɪn a pa abam na?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Dɪbam tu, ɛɛn, nń wanɪ n kɪ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29O laan ma dwe ba yiə yam yı o wı: «Abam na kı á wʊ-dıdʊa dı amʊ sı a kı kʊlʊ a pa abam tın, Wɛ wʊ́ pa kʊ kı.»

30O na tagı kʊntʊ tın, ba yiə yam ma sıunı ya joori ya puri. O ma kaanı-ba sı ba yı pa nɔɔn-nɔɔnʊ lwarı kʊ ni nı.

31O na kaanı-ba kʊntʊ tın, ba ta zaŋı ba karı ba ŋɔɔnı o taanı je sım maama nı.

Zezi na pɛ mımaa ŋɔɔnı te tın

32Maŋa kalʊ ba na maa kɛ tın, nɔɔna badonnə ma ja mımaa ba ba Zezi te. Kʊ yı cicirə mʊ tɔg-o ka pa o warı o ŋɔɔnı.

33Zezi ma zəli cicirə kam o yıra nı, yı nɔɔnʊ wʊm laan wai o ŋɔɔna. Kʊ ma sʊ nɔn-kɔgɔ kʊm maama, yı ba tɛ ba wı: «Dıbam maŋı dí wʊ nɛ wo-kınkagılı dıntʊ doŋ Yisırayɛlı tıʊ nı.»

34Kʊ daarı Farizıan tiinə bam dɛɛn wʊ sɛ, yı ba wı: «Wʊntʊ na wai o zəli sʊtaana tın, kʊ yı sʊtaana-pɛ dam ŋwaanı mʊ.»

35Zezi dɛɛn maa kaagı tı-kamunə dı tı-balɛ sım maama wʊnı. O maa yəni o zʊʊrı Zwifə bam Wɛ-di sım o brı-ba Wɛ kwər-ywəŋə kam, dı Wɛ na lagı Dl di paarı nɔɔna tıtarı nı te tın. O maa paı nɔɔna na yazurə dı ba yawıurʊ dwi dwi.

36O dɛɛn na nɛ nɔn-kɔgɔ kʊm yaara yam na yı te tın, ba ŋwaŋa ma zʊ-o lanyıranı, bɛŋwaanı ba tiini ba bwəni yı ba dam dı ti. Ba nyı dı peeni sılʊ na ba jıgı nayırʊ sı o taa nii sı baŋa nı te tın.

37O laan ma ta dı o karabiə bam o wı: «Kʊ nyı dı faa na kı lanyıranı yı tıntʊŋna fınfıın yıranı mʊ wʊra sı ba kı-kʊ te tın.

38Nan loori-na faa kʊm tu sı o tʊŋı nɔɔna zanzan, sı ba vu ba kı o faa kʊm ba pa-o.»

Matiyu 10

Zezi na tʊŋı o karabiə fugə-bale bam te tın

(Marıkı 3:13-19, 6:7-13, 13:9-13, 9:41, Luki 6:12-16, 9:1-6, 21:12-17, 12:2-9,51-53, 14:26-27)

1Zezi dɛɛn ma bəŋi o karabiə fugə-bale bam sı ba ba o te. O ma pa-ba dam sı ba wanı ciciri ba zəli nɔɔna yıra nı, sı ba daarı ba pa nɔɔna na yazurə dı ba yawıurʊ dwi maama.

2O karabiə fugə-bale bam yıra mʊ tıntʊ: O ma da yigə o bəŋi Simən wʊlʊ yırı dıdoŋ na yı Pıyɛɛrı tın, dı Andre wʊlʊ na yı Simən nyaanı tın, dı Zakı, dı o nyaanı Zan balʊ na yı Zebede biə tın,

3Filipi dı Batelemi, Toma dı Matiyu wʊlʊ ya na yı lampo-joŋnu tın, Zakı wʊlʊ na yı Alıfı bu tın, dı Tadı,

4Simən wʊlʊ na yı Zelətı nɔɔna bam wʊ nɔɔnʊ tın, dı Zudası Yiskarıyo wʊlʊ na wʊ́ ba o yəgi Zezi o pa nɔɔna tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Zezi laan ma tʊŋɪ bantʊ fugə-bale bam sɪ ba nuŋi ba vu ba təəlɪ Wɛ kwərə kam. Ba na lagɪ ba kɛ tɪn, o ma pa-ba ni o wɪ: «Yɪ zaŋɪ á vu dwi-gɛ tiinə na zʊʊrɪ mɛ tɪn, naa á vu Samari tiinə tɪʊ.

6Á nan maŋɪ sɪ á vu Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə bam te, bɛŋwaanɪ bantʊ nyɪ dɪ peeni sɪlʊ na je tɪn mʊ.

7Nan ve-na á brɪ-ba nɪ maŋa kam yiə, Wɛ paarɪ dɪm lagɪ dɪ ba nɔɔna tɪtarɪ nɪ.

8Ve-na á taá pa yawɪɪna na yazurə, sɪ á daarɪ á taá bi balʊ na tɪgɪ tɪn, sɪ á pa nanywaanʊ joori tɪ na yazurə tɪ ji lanyɪranɪ, sɪ á daarɪ á taá zəli ciciri nɔɔna yɪra nɪ. Á nan maŋɪ sɪ á zəni nɔɔna zaanɪ mʊ, nɪ abam dɪ na joŋi Wɛ dam dɪm zaanɪ te tɪn.

9Á na maa ve, sɪ á yɪ zaŋɪ á kwe səbu-sɪŋa naa səbu á kɪ á gwar-fwɛɛla nɪ á wəli da.

10Nan yɪ kwe-na tampɔgɔ kʊlʊ ba na kɪ wʊdiu da tɪn. Á nan yɪ kwe gwaarʊ tɪle tɪle naa natra naa nacəgə á wəli da. Bɛŋwaanɪ tɪntʊŋnʊ maŋɪ dɪ o ni-wʊdiu mʊ.

11Abam nan na ve á yi tɪʊ kʊlʊ maama, sɪ á lagɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ́ jeeri abam dɪ wʊpolo tɪn, á vu o sɔŋɔ á taá wʊra sɪ kʊ ba kʊ yi á viirim.

12Á nan na ve á zʊ sɔŋɔ kʊlʊ, sɪ á jɔɔnɪ-ba á ta nɪ: ‹Wɛ wʊ́ pa abam yazurə.›

13Sɔŋɔ kʊm tiinə nan na jeeri abam lanyɪranɪ, yazurə yam wʊ́ ta wʊra dɪ ba. Kʊ daarɪ, ba na wʊ jeeri abam lanyɪranɪ, yazurə yam wʊ́ joori ya ba abam te.

14Abam nan na ve sɔŋɔ kʊlʊ naa tɪʊ kʊlʊ, yɪ ba na wʊ sɛ sɪ ba jeeri abam naa ba cəgi abam taanɪ, sɪ á nuŋi je sɪm kʊntʊ nɪ. Á na maa viirə, sɪ á pɪɪsɪ á nɛ fogo kʊm á yagɪ da.

15A nan lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, Wɛ sarɪya dɛ dɪm na yiə, Sodɔm dɪ Gomɔɔrɪ tiinə bá tiini ba na lɛɛrʊ nɪ tɪʊ kʊm kʊntʊ nɔɔna te.

16Cəgi-na, a lagɪ a tʊŋɪ abam nɪnɛɛnɪ peeni na maa ve sɪ sɪ gwaanɪ nywənkuri wʊnɪ te tɪn mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ á maŋɪ sɪ á taá cʊ á tɪtɪ, sɪ á taá jɪgɪ swan nɪ bɪsankwɪ te, sɪ á daarɪ á pa á wʊrʊ taa lana nɪ kunkwənə na yɪ te tɪn.

17Á taá cʊ á tɪtɪ, sɪ nɔɔna wʊ́ ja abam ba vu ba saŋɪ sarɪya-dirə nakwa bam tee nɪ, yɪ ba daarɪ ba magɪ abam ba Wɛ-di sɪm wʊnɪ.

18Abam na tɔgɪ amʊ tɪn ŋwaanɪ, baá ja abam ba vu ba saŋɪ dɪdɛɛra dɪ pwa tee nɪ. Kʊntʊ mʊ á wʊ́ wanɪ á brɪ-ba Wɛ cɪga kam, yɪ á daarɪ á brɪ dwi-gɛ tiinə bam dɪ.

19Ba nan na jaanɪ abam ba vu ba saŋɪ, sɪ á yɪ taá liə dɪ á na wʊ́ ta kʊlʊ tɪn naa á na wʊ́ ta te tɪn. Á na wʊ́ taá zɪgɪ ba yigə nɪ maŋa kalʊ tɪn, Wɛ wʊ́ pa á lwarɪ á na wʊ́ ta kʊlʊ tɪn.

20Kʊ daɪ abam tɪtɪ mʊ wʊ́ ŋɔɔnɪ, kʊ yɪ á Ko Wɛ Joro kʊm mʊ wʊ́ pa abam taanɪ dɪlʊ á na wʊ́ ŋɔɔnɪ tɪn.

21Nɔɔna badonnə wʊ́ ja ba tɪtɪ cʊrrʊ ba kɪ nɔɔna jɪa nɪ sɪ ba gʊ-ba. Kwə dɪ wʊ́ kɪ ba biə kʊntʊ doŋ. Biə dɪ wʊ́ zaŋɪ ba pa ba ja ba niinə dɪ ba kwə ba gʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Nɔɔna maama wú ta culi abam, á na yı amʊ nɔɔna tın ŋwaanı. Wʊlʊ maama nan na tiini o zıgı kəŋkəŋ sı kʊ vu kʊ yi yaara yam tiim tın, Wɛ wú vrı kʊntʊ tu ŋwıa.

23Ba nan na bɛɛsı abam tıʊ kʊlʊ nı, sı á duri á vu kʊdoŋ. A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, abam bá wanı á tʊlı tıanı dılʊ maama na wʊ Yisırayɛlı nı tın á ti, yı amʊ Nabiin-bu wʊm daa ta wʊ joori a ba.

24Karabu nan tərə o na dwe o karanyına. Tıntʊŋnʊ dı nan tərə o na dwe o yuutu.

25Karabu nan na tu o yı nı o karanyına te, kʊ maŋı kʊntʊ. Tıntʊŋnʊ dı nan na tu o yı nı o yuutu te, kʊ maŋı kʊntʊ. Ba na jıgı sɔŋɔ tu ba bə ba wı ‹Sʊtaana-pɛ Belizebuli› tın, ba laan wú tiini ba twı o sɔŋɔ tiinə bam sı kʊ dwəni kʊntʊ.

26Á nan yı taá fʊna dı nabiinə. Woŋo kʊlʊ maama na səgi nɔɔna tee nı tın jwa wú ba kʊ lwarı jaja. Woŋo kʊlʊ na pugi tın jwa wú ba kʊ puri.

27A na səgi a brı abam cıga kalʊ maama tın, á maŋı sı á pa ka nuŋi pooni mʊ. A na waası kʊlʊ dı abam tın, á maŋı sı á di nayuu mʊ á tɔɔlı-kʊ.

28Abam yı taá kwarı fʊʊnı dı nɔɔna balʊ na wú wanı ba gʊ á yıra yam yı ba bá wanı á jwəəru ba gʊ tın. Á nan maŋı sı á taá kwarı Wɛ mʊ, bɛŋwaanı dıntʊ mʊ wú wanı Dl pa á yıra dı á jwəəru maama cɔgı min-tıʊ nı.

29Kʊ na yı kabəmbəli, sıntʊ yəlo yı mwalı mwalı mʊ. Á Ko Wɛ nan nii sı baŋa nı, yı sı dıdʊa bá wanı ka tʊ tıga nı ka tı dı Wɛ na wʊ sɛ.

30Kʊ nan na yı abam, Wɛ ye abam yuuywe sım ni na maı te tın.

31Kʊntʊ ŋwaanı, á yı taá kwarı fʊʊnı, sı abam dıdʊa dıdʊa tiini á jıgı kuri á dwe kabəmbəli zanzan.

32Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na zıgı nabiinə yigə nı o brı jaja nı wʊntʊ yı amʊ nɔɔnʊ tın, amʊ dı nan wú zıgı kʊntʊ tu kwaga nı a brı nı o yı a nɔɔnʊ a Ko Wɛ yigə nı.

33Kʊ daarı, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na vın amʊ nabiinə yigə nı tın, amʊ dı wú vın kʊntʊ tu a Ko Wɛ yigə nı.

34A na tu lʊgʊ baŋa tın, á yı taá bʊŋı nı, kʊ yı sı a pa nɔɔna mʊ na ywəəni daanı. A nan tu sı a pa nabiinə mʊ pɔɔrı daanı.

35A tu sı a pa nɔɔna dı ba kwə mʊ pɔɔrı daanı, sı a daarı a pa bukwa dı ba niinə dı pɔɔrı daanı, kʊ daarı sı kaana dı ba banna niinə dı pɔɔrı daanı.

36Kʊ ma wú pa nɔɔnʊ dı o tıtı sɔŋɔ tiinə taa culi daanı.

37Wʊlʊ na soe o nu dı o ko o dwe amʊ tın, kʊntʊ tu wʊ maŋı sı o taa yı a nɔɔnʊ. Wʊlʊ maama na soe o biə o dwe amʊ tın, kʊntʊ tu wʊ maŋı sı o taa yı a nɔɔnʊ.

38Wʊlʊ maama na wʊ sɛ sı o tɔgı amʊ kwaga, sı o na yaara nı wʊlʊ na zıŋı tʊʊn-dagara o maa ve o tʊʊnı jəgə te tın, kʊntʊ tu wʊ maŋı sı o taa yı amʊ nɔɔnʊ.

39Wʊlʊ maama nan na lagı sı o yırı o tıtı ŋwıa tın, oó ga-ka mʊ. Kʊ daarı, wʊlʊ na sɛ sı o ga o ŋwıa amʊ ŋwaanı tın, oó na ŋwıa Wɛ tee nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

40Nɔɔnʊ wʊlʊ na jeeri abam lanyɪranɪ tɪn, kʊ tu jeeri amʊ mʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ na jeeri amʊ lanyɪranɪ tɪn, kʊ tu jeeri Baŋa-Wɛ dɪlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn mʊ.

41Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na jeeri Wɛ nijoŋnu lanyɪranɪ tɪn, dɪ Wɛ na tʊŋ-o tɪn ŋwaanɪ, Wɛ wʊ́ pa kʊntʊ tu dɪ tɔgɪ o na nyɔɔrɪ nɪ Dl nijoŋnu wʊm te. Kʊ daarɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na jeeri nɔn-ŋʊm lanyɪranɪ o nɔn-ŋʊnɪm dɪm ŋwaanɪ tɪn, Wɛ wʊ́ pa kʊntʊ tu dɪ tɔgɪ o na nyɔɔrɪ dɪlʊ Dl na wʊ́ pa nɔn-ŋʊm wʊm tɪn.

42A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na maŋɪ o kɪ na-zurə fɪnfɪn dɪ o pa amʊ nɔɔna bam wʊ dɪdʊa, o na yɪ a karabu tɪn ŋwaanɪ, kʊ tu wʊ́ na nyɔɔrɪ Wɛ tee nɪ.»

Matiyu 11

Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn tʊŋɪ o karabiə Zezi tee nɪ

(Luki 7:18-35)

1Zezi dɛɛn na brɪ o karabiə fugə-bale bam ba na maŋɪ sɪ ba kɪ te o ti tɪn, o laan ma kɛ o vu je sɪm kʊntʊ tɪɪnɪ dɪm wʊnɪ sɪ o taa brɪ nɔɔna, yɪ o tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam dɪ ba.

2Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn dɛɛn maa wʊ pɪɪna digə nɪ. O ma ni wəənu tɪlʊ Zezi Krisi na kɪ tɪn. O ma tʊŋɪ o karabiə badonnə sɪ ba vu o te,

3sɪ ba bwe-o ba nii: «Nmʊ mʊ yɪ wʊlʊ Wɛ na tagɪ dɪ dɪbam nɪ nɲ́ ba tɪn na, naa dí ta wʊ́ ta cəgi nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ?»

4Ba na bwe Zezi kʊntʊ tɪn, o ma ləri-ba o wɪ, ba ve ba ta dɪ Zan kʊlʊ maama ba na niə yɪ ba kwəri ba na tɪn.

5«Á taá brɪ-o nɪ lilwə yiə puri, kwaarʊ dɪ waɪ tɪ veə, nanywaanʊ yɪra dɪ joori ya kwɛ lanyɪranɪ, zwa-kwarʊ dɪ zwa ni, twa dɪ joori ba bi. Kʊlʊ na wəli da tɪn, yinigə tiinə dɪ maa ni Wɛ kwər-ywəŋə kam.

6Wʊlʊ maama na ba joori amʊ kwaga nɪ tɪn mʊ yɪ yu-yoŋo tu.»

7Zan karabiə bam na ma viiri tɪn, Zezi laan ma ta Zan taanɪ o brɪ nɔn-kɔgɔ kʊm o wɪ: «Abam dɛɛn na ve Zan te kagʊa wʊnɪ tɪn, á bʊŋɪ nɪ á wʊ́ na bɛɛ mʊ? Á ve sɪ á nii miu kʊlʊ viu na jɪgɪ kʊ zuuli tɪn mʊ na?

8Aye, kʊ daɪ kʊntʊ. Sɪ bɛɛ mʊ? Á ve sɪ á nii nɔɔnʊ wʊlʊ na zʊ gwar-ŋʊnnʊ tɪn mʊ na? Aye, kʊ daɪ kʊntʊ. Nɔɔna balʊ na zʊ gwar-ŋʊnnʊ tɪn zʊʊrɪ sɔ-ŋʊnnʊ wʊnɪ mʊ, sɪ kʊ daɪ kagʊa wʊnɪ.

9Bɛɛ nan mʊ á ve sɪ á nii? Á ve sɪ á na Wɛ nijoŋnu mʊ na? Ɛɛn, kʊ yɪ kʊntʊ mʊ. Á nan na nɛ wʊlʊ tɪn tiini o dwe faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na yɪ te tɪn.

10Bɛŋwaanɪ Wɛ tɔnɔ kʊm maŋɪ kʊ ta wʊntʊ taanɪ kʊ wɪ: ‹Nii, amʊ Wɛ lagɪ a tʊŋɪ a nijoŋnu mʊ, sɪ o da nmʊ yigə o vu o kwɛ cwəŋə kalʊ nmʊ na wʊ́ ba n tɔgɪ da tɪn.›

11A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nabiinə balʊ maama ba na maŋɪ ba lʊ tɪn wʊnɪ nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na dwe Zan. Kʊ daarɪ lele kʊntʊ, nɔn-nabwəm wʊlʊ maama na zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ tɪn laan tu o dwe Zan.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Kʊ na zɪgɪ maŋa kalʊ Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ sɪ kʊ ba kʊ yi zʊm tɪn, Wɛ paarɪ dʊm laan jagɪ dɪ vu yigə dɪ dam, yɪ nɔn-balwaarʊ dɪ kwaanɪ sɪ ba cɪ-dɪ dɪ dam.

13Faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam dɪ Moyisi cullu tɪm dɛɛn maŋɪ tɪ brɪ Wɛ paarɪ dʊm cɪga kam, sɪ kʊ ba kʊ yi maŋa kalʊ Zan laan na tu tɪn.

14Abam na sɛ á joŋi ba na brɪ cɪga kalʊ tɪn, á wʊ́ lwarɪ nɪ Zan na tu o wʊra tɪn, wʊntʊ mʊ yɪ Eli wʊlʊ ba dɛɛn na tagɪ o taanɪ nɪ oó ba tɪn.

15Abam nan fɔgɪ á cəgi amʊ taanɪ dʊm.

16A ma bɛɛ mʊ a maŋɪ zʊm nɔɔna bam kəm na yɪ te tɪn? Ba nyɪ dɪ biə na je yaga kaporo nɪ ba kwɛɛra te tɪn mʊ. Ba maa tɛ dɪ ba yuu donnə ba wɪ:

17‹Dí magɪ gullu mʊ sɪ á sa, yɪ á wʊ sagɪ. Dí ma daarɪ dí leeni luə le, yɪ á yigə wʊ nywanɪ.›

18Bɛŋwaanɪ Zan na tu tɪn, o pɪɪnɪ o kana mʊ yɪ o ba nyɔ sana. Nɔɔna na nɛ-o tɪn, ba maa jɪg-o ba yáala ba wɪ, kʊ yɪ cicirə mʊ tɔg-o.

19Kʊ daarɪ, amʊ Nabiin-bu wʊm nan na tu tɪn, a wʊ vɔgɪ ni. Nɔɔna daa ta maa yáalɪ amʊ dɪ, yɪ ba wɪ, a yɪ nɔn-kolo mʊ, yɪ a yɪ sa-nyɔrʊ dɪ. Ba daa ta maa wɪ, a yɪ lampo-joŋnə dɪ nɔn-cɪcɔgɪrʊ ciloŋ mʊ. ‹Wʊbʊŋa tu tɪtʊŋa mʊ brɪ nɪ o jɪgɪ wʊbʊŋa.› »

Balʊ na vɪn Zezi tɪn na wʊ́ na lɛɛrʊ te tɪn

(Luki 10:13-15)

20Zezi na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, o laan maa jɪgɪ balʊ na nɛ o wo-kɪnkagɪla yam yɪ ba ta wʊ sɛ sɪ ba ləni ba wʊrʊ tɪn taanɪ o ŋɔɔna. O ma kaanɪ balʊ na zʊʊrɪ tɪɪnɪ dɪlʊ o na kɪ wo-kɪnkagɪla zanzan da tɪn o wɪ:

21«Abam Korazin tiinə, á wʊ́ na lɛɛrʊ! Kʊ wəli dɪ abam Betisayida tiinə dɪ wʊ́ na lɛɛrʊ! Bɛŋwaanɪ, wo-kɪnkagɪla yalʊ maama a na kɪ abam tee nɪ tɪn, yadonnə ya na kɪ Tiiri dɪ Sidɔn tiinə tee nɪ, bantʊ ya wʊ́ kɪ lɪla ba ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ, yɪ ba ya wʊ́ zʊ gwar-zɪnzwara ba lo puru ba yuu nɪ, sɪ kʊ brɪ nɪ ba wʊrʊ mʊ tiini tɪ cəgɪ zanzan.

22Taá ye-na nɪ, Wɛ sarɪya dɛ dʊm na yiə, Tiiri dɪ Sidɔn tiinə bá tiini ba na lɛɛrʊ nɪ abam na wʊ́ na lɛɛrʊ te tɪn.

23Abam Kapɛrnawum tiinə, á ga bʊŋɪ nɪ Wɛ lagɪ Dɩ zəŋi abam wɛyuu nɪ mʊ na? Aye. Abam nan lagɪ á tʊ tɪga nɪ mʊ, á tu á kwaarɪ curu goŋ-luŋu kʊm kuri. Bɛŋwaanɪ, wo-kɪnkagɪla yalʊ maama a na kɪ abam tee nɪ tɪn, yadonnə ya na kɪ Sodɔm tiinə tee nɪ, ba ya wʊ́ ləni ba wʊrʊ yɪ Wɛ ya daa bá cəgɪ ba tɪʊ kʊm.

24Á taá ye nɪ, Wɛ sarɪya dɛ dʊm na yiə, Sodɔm tiinə bá tiini ba na lɛɛrʊ nɪ abam na wʊ́ na lɛɛrʊ te tɪn.»

Zezi na wʊ́ pa nɔɔna na siun dɪ ba cam te tɪn

(Luki 10:21-22)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Maŋa kantʊ nɪ, Zezi laan ma kɪ o Ko Baŋa-Wɛ le yɪ o wɪ: «A Ko, nmʊ yɪ wʊlʊ na te wɛyuu dɪ tɪga baŋa maama tɪn. Nmʊ nan mʊ pɛ n cɪga kam səgi swan tiinə dɪ yiyiu tiinə tee nɪ, yɪ n daarɪ n pa balʊ na nyɪ dɪ bu-balɛ te tɪn lwarɪ ka kuri.

26A Ko, a kɪ nmʊ le. Nmʊ na kɪ kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ n wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ.»

27O laan ma ŋɔɔnɪ dɪ nɔɔna bam o wɪ: «A Ko Wɛ nan kwe woŋo maama o kɪ a jɪŋa nɪ. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o lwarɪ Wɛ Bu wʊm, kʊ na daɪ o Ko yɪranɪ. Nɔɔn-nɔɔnʊ dɪ nan bá wanɪ o lwarɪ a Ko Wɛ, kʊ na daɪ amʊ wʊlʊ na yɪ o Bu tɪn yɪranɪ, kʊ wəli dɪ amʊ na lagɪ sɪ a pa nɔɔnʊ wʊlʊ maama lwar-o tɪn.

28Á ba-na amʊ te, abam balʊ bam maama á na bwəni yɪ á zɪŋɪ zɪla yalʊ na dunə tɪn, sɪ amʊ wú pa á na siun.

29Á sɛ-na sɪ á tʊŋɪ á pa amʊ, sɪ á zaasɪ kʊlʊ a na lagɪ a brɪ abam tɪn. Bɛŋwaanɪ a yɪ wʊ-bono tu mʊ yɪ a yɪ tu-n-tɪtɪ tu. Aá pa á wʊbʊŋa taa tigi jəgə dɪdʊa.

30Bɛŋwaanɪ amʊ tɪtʊŋa yam ba cana, yɪ a na lagɪ sɪ á kɪ kʊlʊ tɪn yɪ mwalɪ mwalɪ mʊ.»

Matiyu 12

Zezi na brɪ nɪ o dwe siun dɛ cullu tɪm te tɪn

(Marɪkɪ 2:23-28, 3:1-6, Luki 6:1-11)

1Da yam kʊntʊ ni nɪ Zezi dɛɛn ma tɔgɪ karɪ wʊ o maa kɛa. Kʊ dɛɛn yɪ Zwifə bam siun dɛ nɪ mʊ. O karabiə bam dɪ maa tɔgɪ ba wʊra, yɪ kana jɪgɪ-ba. Ba ma bwəri mɪna ba yu ba dʊna.

2Farizɪan tiinə dɪ ma tɔgɪ ba wʊra. Ba ma na ba na kɪ kʊlʊ tɪn. Ba laan ma ta dɪ Zezi ba wɪ: «Nii nmʊ karabiə bam na kɪ kʊlʊ. Ba tʊŋɪ tɪtʊŋɪ dɪlʊ na cɔgɪ dɪbam siun dɛ cullu tɪm tɪn mʊ.»

3Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Abam ta wʊ fɔgɪ á karɪmɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na brɪ Pɛ Davidi taanɪ te tɪn na? Kʊ brɪ sɪ kana dɛɛn mʊ jaanɪ wʊntʊ dɪ o nɔɔna.

4O ma vu o zʊ Wɛ digə, yɪ o kwe culu dɪpɛ dɪlʊ na tigi da Wɛ ŋwaanɪ tɪn o pa o dɪ o nɔɔna bam di. Kʊ nan ya culə sɪ bantʊ di dɪpɛ dɪm. Kʊ yɪ Wɛ kaanɪm tiinə yɪranɪ mʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ ba di-dɪ.

5Naa, abam ta wʊ fɔgɪ á karɪmɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na brɪ nɪ, Wɛ kaanɪm tiinə bam yəni ba cɔgɪ siun dɛ culu kʊm dɪ ba na tʊŋɪ Dl digə kam tɪtʊŋa siun dɛ maama wʊnɪ tɪn? Ba nan na yəni ba tʊŋɪ kʊntʊ tɪn, ba ta jɪgɪ bʊra kʊ wʊnɪ.

6Kʊ daarɪ lele kʊntʊ, wʊlʊ na dwe Wɛ-di-kamunu kʊm tɪn nan mʊ wʊ yo.

7Wɛ tagɪ Dl wɪ: ‹Amʊ lagɪ sɪ nabiinə taa jɪgɪ da-ŋwaŋa mʊ, sɪ kʊ daɪ nɪ a lagɪ sɪ ba taa maɪ ba wəənu mʊ ba kaanɪ-nɪ.› Abam ya na lwarɪ taanɪ dɪntʊ kuri, á ya bá di balʊ na jɪgɪ bʊra tɪn taanɪ.

8Bɛŋwaanɪ amʊ Nabiin-bu wʊm jɪgɪ ni siun dɛ cullu tɪm baŋa nɪ.»

9Zezi laan ma nuŋi jəgə kantʊ nɪ o vu o zʊ Zwifə bam Wɛ-digə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Nɔɔnʊ maa wʊra o jɪŋa dɪdʊa na tɪga. Farizɪan tiinə badonnə dɪ maa tɔgɪ ba wʊra ba na lagɪ cwəŋə sɪ ba brɪ nɪ Zezi kɪ o tusi. Ba ma bwe-o ba wɪ: «Nɔɔnʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ o pa o doŋ na yazurə siun dɛ dɪm nɪ na?»

11Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Abam wʊlʊ na jɪgɪ piə, yɪ ka na tʊ vʊl-kɔgɔ wʊnɪ siun dɛ dɪm nɪ, á bá nii ka baŋa nɪ sɪ á lɪ-ka na?

12Nabiinu nan tiini o jɪgɪ kuri o dwe piə. Kʊntʊ ŋwaanɪ nɔɔnʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ o kɪ o doŋ lanyɪranɪ siun dɛ dɪm nɪ.»

13O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o laan ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊlʊ jɪŋa kam na tɪgɪ tɪn o wɪ: «Twɪ n jɪŋa kam.» Nɔɔnʊ wʊm ma sɪunɪ o twɪ-ka. O jɪŋa kam ma joori ka ji lanyɪranɪ nɪ o jɪ-ŋʊŋa kam te.

14Farizɪan tiinə bam na nɛ kʊntʊ tɪn, ba ma nuŋi ba vu ba banɪ daanɪ sɪ ba lagɪ cwəŋə ba gʊ Zezi.

15Zezi dɛɛn ma lwarɪ ba na lagɪ ba kɪ-o te tɪn. O ma nuŋi jəgə kam kʊntʊ nɪ. Nɔn-kɔgɔ zanzan dɛɛn maa tɔg-o. O ma pa ba maama na yazurə dɪ ba yawɪurʊ.

16O ma daarɪ o kaanɪ-ba o wɪ, ba yɪ zaŋɪ ba pa nɔɔna lwarɪ o ni nɪ.

17Zezi na kɪ kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ sɪ kʊ pa Wɛ nijoŋnu Ezayi na maŋɪ o ta kʊlʊ faŋa faŋa tɪn mʊ sɪunɪ kʊ kɪ. O dɛɛn tagɪ o wɪ:

18«Nii, wʊntʊ mʊ yɪ amʊ Wɛ tɪntʊŋnʊ wʊlʊ a na kuri tɪn. Wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ a na so-o yɪ o yəni o paɪ a wʊ poli zanzan tɪn. Aá pa a Joro kʊm taa wʊ o tee nɪ. O ma wú pa dwi maama tiinə ba ba lwarɪ amʊ cɪga kam na yɪ te tɪn.

19Wʊntʊ nan bá ta magɪ kantɔgɔ naa o taa kɪ sɔɔ. O nan bá ta paɪ o kwərə zaŋa cwe jeerə nɪ.

20Wʊntʊ bá cɔgɪ nɔɔna balʊ na tiini ba bwənə tɪn, oó ta jɪgɪ ba ŋwaŋa, nɪnɛɛnɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na bá bwəri miu kʊlʊ na tiiri tɪn, yɪ o bá dwe kanɪa kalʊ mini na ba dana tɪn. Oó ta kɪ kʊntʊ mʊ, sɪ kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ o na wú pa amʊ Wɛ cɪga kam ba ka taa jɪgɪ dam nɔɔna tɪtarɪ nɪ, yɪ lanyɪranɪ wanɪ balɔrɔ.

21Wʊntʊ yɪrɪ ŋwaanɪ mʊ dwi maama wú ta jɪgɪ tɪɪna amʊ Wɛ tee nɪ.»

Wɔɔ dam mʊ Zezi maɪ o zəli sʊtaana?

(Marɪkɪ 3:22-30, Luki 11:14-23, 12:10, 6:43-45)

22Nɔɔna badonnə dɛɛn ma ja lilwe, yɪ o kwəri o yɪ mɪmaa ba ba Zezi te. Bɛŋwaanɪ cicirə dɛɛn mʊ jɪg-o ka yaara. Zezi ma pa nɔɔnʊ wʊm na yazurə. O yiə ma joori ya naɪ, yɪ o daarɪ o waɪ o ŋɔɔna.

23Kʊ ma sʊ nɔn-kɔgɔ kʊm maama, yɪ ba tɛ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ yɪ Pɛ Davidi dwi tu wʊlʊ Wɛ na lagɪ Dl tʊŋɪ tɪn na?»

24Farizɪan tiinə bam na ni kʊntʊ tɪn, ba ma ta ba wɪ: «Wʊntʊ na waɪ o zəli sʊtaana tɪn, kʊ yɪ sʊtaana-pɛ Belizebuli dam mʊ o ma o zəli-ya.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Zezi na lwarı ba wʊbʊŋa na yı te tın, o ma ta dı ba o wı: «Tıʊ kʊlʊ paarı na pɔɔrı kuni bıle yı ba jıgı daanı tın, kʊ bá daanı kʊ cɔgı. Tıʊ kʊlʊ maama naa sɔŋɔ kʊlʊ maama na pɔɔrı kʊ tıtı wʊnı kuni bıle tın, kʊú tʊ mʊ.

26Kʊ ya na sıını kʊ yı cıga nı a maı sʊtaana-pɛ dam mʊ a ma a zəli sʊtaana nɔɔna tee nı, kʊntʊ ya wú brı nı sʊtaana-pɛ dam dım pɔɔrı kuni bıle mʊ, yı o paarı dım bá daanı dı cɔgı.

27Kʊ na sıını kʊ yı amʊ jıgı Belizebuli dam mʊ a ma a zəli sʊtaana, abam nɔɔna bam dı nan maı dam dım kʊntʊ mʊ ba maa zəli-ya na? Abam tıtı nɔɔna bam na kı te tın mʊ brı nı cıga təri á tee nı.

28Kʊ nan yı Wɛ Joro kʊm dam mʊ a ma a zəli sʊtaana. Kʊntʊ maa brı nı Wɛ maŋı Dl ba abam te, sı Dl di paarı nɔɔna tıtarı nı.

29Sʊtaana-pɛ nan nyı dı nɔn-dıdɛɛrʊ na yırı o sɔŋɔ te tın mʊ. Nɔɔnʊ na lagı sı o vu nɔn-dıdɛɛrʊ wʊm sɔŋɔ o ŋɔ, o maŋı sı o da yigə o ja nɔn-dıdɛɛrʊ wʊm o vɔ mʊ. O na vɔg-o o ti tın, mʊ o laan wú wanı o wəənu tım maama o kwalımı.

30Nɔɔnʊ wʊlʊ maama nan na daı a nɔɔnʊ tın, o yı a dʊm mʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ maama nan na ba tɔgı o laı amʊ nɔɔna o kı jəgə dıdʊa tın, o jagı-ba mʊ.

31Á taá ye nı, kəm-balwaarʊ tılʊ maama nɔɔna na kı tın, naa ta-balwaarʊ tılʊ maama ba na ŋɔɔnı tın, Wɛ waı Dl yagı-tı Dl ma cɛ-ba. Kʊ daarı, nɔɔnʊ wʊlʊ nan na ŋɔɔnı o twı Wɛ Joro kʊm tın, Wɛ bá sɛ sı Dl ma cɛ kʊntʊ tu.

32Nɔɔnʊ wʊlʊ na ŋɔɔnı ta-balwaarʊ o pa amʊ Nabiin-bu wʊm tın, Wɛ wú sɛ sı Dl ma cɛ kʊ tu. Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na ŋɔɔnı o twı Wɛ Joro kʊm tın, Wɛ bá sɛ sı Dl ma cɛ kʊntʊ tu maŋa dı maŋa.

33Á na wı, tiu yı tu-ŋʊŋʊ, kʊ biə dı yı bu-ŋʊna mʊ. Á na wı, tiu yı tu-balɔrɔ, kʊ biə dı yı bu-balwaarʊ mʊ. Ba lwarı tiu kʊ biə lərim nı mʊ. Kʊntʊ tın, abam na sɛ nı amʊ kəm dım lana, á maŋı sı á sɛ nı amʊ dam dım nuŋi Wɛ Joro kʊm te mʊ.

34Abam nyı dı bısankwı-dwə mʊ. Abam na yı nɔn-balwaarʊ tın, á bá wanı á ŋɔɔnı wo-ŋʊnnʊ. Woŋo kʊlʊ maama na wʊ nɔɔnʊ wʊbʊŋa nı tın mʊ tɔgı o ni kʊ nuŋə.

35Nɔn-ŋʊm ŋɔɔnı wo-ŋʊnnʊ tılʊ na wʊ o wʊbʊŋa nı tın mʊ, yı nɔn-balɔrə dı ŋɔɔnı wo-balwaarʊ tılʊ na wʊ o wʊbʊŋa nı tın.

36Á taá ye nı, Wɛ sarıya dɛ dım nı Dl wú bwe nɔɔnʊ maama sı o ma o ni o ta bıtar-yɔɔrʊ tılʊ maama o na tagı tın.

37Bɛŋwaanı abam tıtı ni-taanı mʊ wú brı nı á jıgı bʊra naa á ba jıgı bʊra.»

Balʊ na vın Wɛ cıga kam tın wú na bʊra na?

(Marıkı 8:11-12, Luki 11:29-32)

38Wɛ cullu karanyına tiinə dı Farizıan tiinə badonnə dɛɛn ma zaŋı ba ta dı Zezi ba wı: «Karanyına, dıbam lagı sı n kı wo-kınkagılı mʊ, sı kʊ brı dıbam nı n nuŋi Wɛ te mʊ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

39O ma ləri-ba o wɪ: «Zɪm nɔɔna bantʊ yɪ nɔn-balwaarʊ mʊ, ba ba tɔgɪ Wɛ dɪ cɪga, yɪ ba lagɪ sɪ a kɪ wo-kɪnkagɪlɪ a brɪ-ba. Ba nan bá na, kʊ na daɪ wo-kɪnkagɪlɪ dɪlʊ na maŋɪ dɪ kɪ dɪ Wɛ nijoŋnu Zonasɪ faŋa faŋa tɪn.

40Wʊntʊ dɛɛn kɪ da yatɔ mʊ wɪa dɪ tɪtɪ maama kaləŋ-kamunu wʊnɪ. Kʊ nan maŋɪ sɪ kʊ kɪ amʊ Nabiin-bu wʊm kʊntʊ doŋ mʊ, amʊ dɪ wú kɪ da yatɔ mʊ wɪa dɪ tɪtɪ maama yibeeli wʊnɪ.

41Zonasɪ dɛɛn na ve Niniivi tiinə te o tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam dɪ ba tɪn, bantʊ ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ. Wʊlʊ na dwe Zonasɪ tɪn nan wʊ abam tee nɪ yɪ á wʊ sɛ kʊ tu. Kʊntʊ ŋwaanɪ, Wɛ sarɪya dɛ dɪm na yiə, Niniivi tiinə laan wú zaŋɪ ba brɪ nɪ abam ba jɪgɪ bʊra.

42Pa-kana kalʊ dɛɛn na te Saba tɪʊ tɪn dɪ wú zaŋɪ o di abam sarɪya, yɪ o vɪn abam bʊra. Bɛŋwaanɪ wʊntʊ dɛɛn zaŋɪ o tɪtɪ tɪʊ kʊlʊ na tiini kʊ yɪ yigə yigə tɪn nɪ, o ba pɛ Salɔmɔn te sɪ o cəgi o swan taanɪ dɪm. Wʊlʊ nan na dwe Salɔmɔn tɪn mʊ wʊ abam tee nɪ, yɪ á ba lagɪ sɪ á cəg-o.»

Cicirə na nuŋi nɔɔnʊ yɪra nɪ yɪ ka joori ka ba, kʊ na yɪ te tɪn

(Luki 11:24-26)

43«Cicirə na nuŋi nɔɔnʊ yɪra nɪ, ka laan wú vu ka beeri kapwərə yigə mʊ sɪ ka lagɪ jəgə ka sin da. Ka na beeri ka ga tɪn,

44ka laan maa wɪ: ‹Aá joori a vu a na nuŋi mɛ tɪn mʊ a taa wʊra.› Ka ma joori ka vu nɔɔnʊ wʊm te, yɪ ka na nɪ ka jəgə kam fɔgɪ ka kwɛ lanyɪranɪ, yɪ kʊlʊkʊlʊ wʊ zʊ da.

45Ka laan ma joori ka vu ka lagɪ ciciri sɪrpɛ sɪlʊ na tiini sɪ yɪ balwaarʊ sɪ dwe ka tɪtɪ tɪn. Sɪ ma tɔgɪ daanɪ sɪ vu sɪ zʊvɪ da. Kʊntʊ, nɔɔnʊ wʊm laan wú tiini o na cam kʊ dwəni faŋa. Mʊ kʊ na lagɪ kʊ kɪ zɪm nɔn-balwaarʊ tɪm dɪ te.»

Zezi nu dɪ Zezi nyaana na yɪ balʊ tɪn

(Marɪkɪ 3:31-35, Luki 8:19-21)

46Zezi dɛɛn ta na wʊra o ŋɔɔnɪ dɪ nɔn-kɔgɔ kʊm kʊntʊ tɪn, o nu dɪ o nyaana ma ba ba zɪgɪ sɔŋɔ kʊm mancoŋo nɪ, yɪ ba lagɪ sɪ ba ŋɔɔnɪ dɪd-o.

47Nɔɔnʊ wʊdoŋ ma ta dɪ Zezi o wɪ: «N nu dɪ n nyaana tu ba wʊ cicwəŋə nɪ, yɪ ba lagɪ sɪ ba na-m.»

48Zezi ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊm o wɪ: «Wɔɔ mʊ yɪ a nu, bran yɪ a nyaana?»

49O laan ma nii o karabiə bam seeni yɪ o wɪ: «A nu dɪ a nyaana mʊ tɪntʊ.

50Bɛŋwaanɪ wʊlʊ maama na kɪ a Ko Wɛ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn mʊ yɪ a nyaanɪ dɪ a nakɔ dɪ a nu.»

Matiyu 13

Zezi na maŋɪ mɪmaŋa o brɪ nɔɔna te tɪn

(Marɪkɪ 4:1-20, Luki 8:4-15, 10:23-24)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Dɛ dım kʋntʊ nı Zezi ma nuŋi sɔŋɔ kʋm nı o vu nınıʊ kʋm ni. O ma jəni tıga nı sı o brı nɔɔna.

[2]Nɔn-kɔgɔ ma ba kʊ gilim-o. Kʋntʊ ŋwaanı o ma zaŋı o vu o zʊ naboro wʊ o je da, yı kɔgɔ kʋm laan zıgı na bam ni nı sı ba taa cəgi o taanı dım.

[3]O ma maŋı mımaŋa o brı-ba wəənu zanzan o wı: «Valʊ dɛɛn mʊ wʊra. O ma zaŋı o vu kara sı o du.

[4]O ma karı o dʊlı o wo-duuru tım. Tıdonnə ma tʊ cwəŋə ni nı. Zunə ma ba ba twɛ-tı ba di.

[5]Tıdonnə ma tʊ kandwa jəgə nı valım na ba daga mɛ tın. Tı ma wʊ daanı tı puli, valım dım na ba lirə tın ŋwaanı.

[6]Wıa ma ba ka baanı tı maama. Tı bʊnnʊ na wʊ zʊ tıga tın, tı ma tı.

[7]Kʊ daarı wo-duuru tıdonnə ma tʊ sabarı wʊnı. Tı na puli tın, sabarı sım laan ma zaŋı sı li-tı sı gʊ.

[8]Kʊ daarı tıdonnə ma tʊ tı-ywəŋə jəgə nı. Tı ma nuŋi tı kı biə lanyıranı. Tıdaara kı nınɛɛnı biə bi bi. Tıdaara ma kı nınɛɛnı biə fusırdʊ fusırdʊ. Tıdaara dı ma kı nınɛɛnı biə fiintɔ fiintɔ.

[9]Abam nan fɔgı á cəgi a taanı dım lanyıranı.»

[10]Zezi na maŋı mımaŋı dım kʋntʊ o ti tın, o karabiə bam laan ma vu o te, yı ba bwe-o ba wı: «Bɛɛ mʊ yı nmʊ yəni n maŋı mımaŋa n brı nɔɔna bam?»

[11]O ma ləri-ba o wı: «Wɛ paarı dım kuri ya səgi mʊ. Kʊ nan na yı abam, Wɛ maŋı Dl pa á lwarı Dl paarı dım kuri na yı te tın. Kʊ daarı nɔɔna badaara bam, Wɛ wʊ pɛ ba lwarı Dl paarı dım kuri.

[12]Mımaŋa yam na maŋı sı ya zəni nɔɔna wʊbʊŋa te tın nyı dı nɔɔnʊ na maŋı o jıgı woŋo, o ta wʊ́ joŋi kʊdoŋ o wəli da sı kʊ taa daga. Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na maŋı o ba jıgı kʊlʊkʊlʊ tın laan wʊ́ ba o ga kʊlʊ fınfın o ya na jıgı tın mʊ.

[13]Kʋntʊ, a maı mımaŋa mʊ a brı-ba, bɛŋwaanı bantʊ yiə mʊ naı a na kı wəənu tılʊ tın, yı ba ba ni tı kuri. Ba ta maa ni a zaasım dım, yı ba ba lwarı dı kuri.

[14]Kʋntʊ mʊ brı nı Wɛ nijoŋnu Ezayi dɛɛn na tagı kʊlʊ faŋa faŋa tın sını kʊ kı bantʊ tee nı. O dɛɛn tagı o wı: ‹Abam wʊ́ fɔgı á cəgi Wɛ taanı dım dı á zwa, yı á bá ni dı kuri. Abam wʊ́ fɔgı á nii dı á yiə, yı á bá na.

[15]Bɛŋwaanı nɔɔna bam kʋntʊ wʊbʊŋa tıgı mʊ. Ba zwa dı ma kwarımı, yı ba daarı ba pu ba yiə, sı ba yiə yı zaŋı ya na, sı ba zwa yı zaŋı ya ni, sı ba wʊbʊŋa yı zaŋı ya lwarı Wɛ taanı dım kuri. Kʊ na daı kʋntʊ, ba ya wʊ́ pipiri ba sɛ amʊ Wɛ, yı aá pa-ba yazurə.› »

[16]Zezi laan ma ta dı o karabiə bam o wı: «Kʊ nan na yı abam, á jıgı yu-yoŋo, bɛŋwaanı abam yiə naı yı á zwa dı ni.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam dı nɔn-ŋʊna zanzan dɛɛn jıgı tıına sı ba ya na kʊlʊ abam na naı lele tın, yı ba wʊ wanı ba na. Ba dɛɛn ta jıgı tıına sı ba ya ni Wɛ taanı dılʊ abam na ni tın, yı ba wʊ wanı ba ni-dı.

18Nan cəgi-na, sı a maŋı valʊ wʊm mımaŋı dım kuri a brı abam.

19Wo-duuru tılʊ na tʊ cwəŋə kam ni nı tın nyı dı nɔɔna balʊ na ni Wɛ paarı dım taanı yı ba wʊ lwarı dı kuri tın. Wo-lwaanʊ tu sʊtaanı laan ma ba o lı-dı, yı dı wʊ zʊ ba wʊbʊŋa.

20Wo-duuru tılʊ na tʊ kandwa jəgə nı tın dı maa nyı dı nɔɔna balʊ na ni Wɛ taanı dım yı ba joŋi-dı lıla dı wʊpolo.

21Taanı dım ma wʊ tiini dı zʊ ba wʊbʊŋa, ba ma wʊ zıgı kəŋkəŋ. Yaara na yi-ba yı ba na bɛɛsı-ba Wɛ taanı dım ŋwaanı, baá da ba kwe ba yagı mʊ lıla.

22Wo-duuru tılʊ na tʊ sabarı sım wʊnı tın maa nyı dı nɔɔna balʊ na ni Wɛ taanı dım yı ba ta jıgı liə dı lʊgʊ baŋa wəənu tın. Səbu-lagı ma cɔgı ba wʊbʊŋa, nı sabarı sım na ligi wo-duuru tım te tın. Kʊ ma pa ba kwe Wɛ taanı dım ba yagı, yı dı wʊ jaanı kuri dı pa-ba.

23Kʊ daarı wo-duuru tılʊ na tʊ tı-ywəŋə jəgə kam nı tın maa nyı dı balʊ na ni Wɛ taanı dım yı ba pa dı tiini dı zʊ ba wʊbʊŋa tın. Kʊntʊ ma pa Wɛ taanı dım ja kuri dı pa-ba, nınɛɛnı wo-duuru na kı biə lanyıranı te tın. Tıdaara kı biə bi bi, tıdonnə ma kı biə fusırdʊ fusırdʊ, tıtım ma kı biə fiintɔ fiintɔ.»

Mın-ŋʊna dı mın-kayalı mımaŋa

24Zezi dɛɛn ma maŋı mımaŋı dıdoŋ o brı-ba o wı: «A lagı a brı abam Wɛ paarı dım na wʊ nɔɔna tıtarı nı te tın mʊ. Kʊ nyı dı valʊ na kwe mın-ŋʊna o ja vu o kara o du.

25O na dugi-ya kʊntʊ tın, o dʊm ma zaŋı pən-dʊa maŋa nı o ja mın-puurə o vu o du o gwaanı valʊ wʊm kara mın-ŋʊna yam wʊnı, yı o daarı o joori o vu sɔŋɔ.

26Mın-ŋʊna yam ma ba nuŋi ya ji mın-kwıurʊ. O dʊm wʊm na dugi yalʊ tın ma nuŋi ya ji mın-kayalı.

27Sɔŋɔ tu wʊm tıntʊŋna laan ma vu ba ta dıd-o ba wı: ‹Dıbam yuutu, nmʊ na dugi n kara kam tın, kʊ daı mın-ŋʊna yıranı mʊ n dugi na? Bɛɛ mʊ yı mın-kayalı laan nuŋi sı gwaanı da?›

28O ma ləri-ba o wı: ‹Kʊ yı a dʊm mʊ kı kʊntʊ.› Ba laan ma bwe-o ba wı: ‹Dí nan ve dí gɔ mın-kayalı sım dí yagı na?›

29O ma wʊ sɛ, yı o ta dı ba o wı: ‹Abam na kı kʊntʊ, á wʊ́ kɛ á gɔ mın-ŋʊna yam dı mʊ á wəli da.

30Nan yagı-na sı ya maama taa wʊra sı kʊ ba kʊ yi zagım maŋa. Kantʊ maŋa kam nı, a laan wʊ́ ta dı mın-zagına bam, sı ba da yigə ba pɔɔrı mın-kayalı sım ba zagı ba kı daanı ba zwɛ, sı ba daarı ba zagı mın-ŋʊna yam ba pɛ ba kı a tulə nı.› »

Wo-duu na yı mımınʊ mımaŋa

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

(Marɪkɪ 4:30-32, Luki 13:18-19)

31Zezi daa ta ma maŋɪ mɪmaŋɪ dɪdoŋ o brɪ-ba o wɪ: «Wɛ paarɪ dɪm nyɪ dɪ nɔɔnʊ na kwe wo-duu na yɪ mɪmɪɪnʊ o vu o du o kara nɪ.

32Wo-duu kʊm kʊntʊ mʊ tiini kʊ yɪ mɪmɪɪnʊ wo-dwə maama wʊnɪ. Kʊ ma nuŋi, yɪ kʊ ji kamunu kʊ dwəni dwə balʊ maama na wʊ o kara kam nɪ tɪn. Kʊ laan maa ji tu-kamunu, yɪ zunə tui ba sɔ ba pwəru da.»

Dabɪlɪ mɪmaŋa

(Luki 13:20-21)

33Zezi daa ta ma maŋɪ mɪmaŋɪ dɪdoŋ o brɪ-ba o wɪ: «Wɛ paarɪ dɪm nyɪ dɪ kaanɪ na kwe dabɪlɪ o gwaanɪ dɪ dɪpɛ muni zwɪ-zɛ sɪtɔ te tɪn mʊ. Dɪ laan ma pa dɪpɛ muni dɪm maama tiini dɪ fʊlɪ.»

34Wəənu tɪm kʊntʊ maama Zezi dɛɛn na brɪ nɔn-kɔgɔ kʊm tɪn yɪ mɪmaŋa yɪranɪ mʊ o ma brɪ-ba. O wʊ ŋɔɔnɪ wo-woŋo dɪ ba yɪ kʊ wʊ dɛ dɪ mɪmaŋa.

35O nan kɪ kʊntʊ, sɪ kʊ pa Wɛ nijoŋnu wʊdoŋ taanɪ mʊ sɪunɪ dɪ kɪ. O dɛɛn tagɪ o wɪ: «Amʊ na lagɪ a ŋɔɔnɪ a brɪ-ba, aá ta maɪ mɪmaŋa mʊ a ma brɪ-ba. Aá pa ba lwarɪ Wɛ cɪga kalʊ na səgi lʊgʊ pulim maŋa nɪ sɪ kʊ ba kʊ yi zɪm tɪn.»

Mɪn-kayalɪ mɪmaŋɪ dɪm kuri na yɪ te tɪn

36Zezi dɛɛn ma zaŋɪ o yagɪ nɔn-kɔgɔ kʊm, yɪ o daarɪ o joori o vu sɔŋɔ. O karabiə bam ma ba o te yɪ ba wɪ: «Brɪ dɪbam mɪn-kayalɪ sɪm mɪmaŋɪ dɪm kuri.»

37O ma ləri-ba o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊlʊ na dugi mɪn-ŋʊna yam tɪn brɪ amʊ Nabiin-bu wʊm na kɪ te tɪn mʊ.

38Kara kam maa nyɪ dɪ lʊgʊ baŋa. Mɪn-ŋʊna yam maa nyɪ dɪ nɔɔna balʊ na yɪ Wɛ paarɪ dɪm nɔɔna tɪn. Kʊ daarɪ mɪn-kayalɪ sɪm maa nyɪ dɪ balʊ na yɪ sʊtaanɪ nɔɔna tɪn.

39Dʊm wʊlʊ na dugi mɪn-kayalɪ sɪm tɪn maa nyɪ dɪ sʊtaanɪ dɪm tɪtɪ. Zagɪm maŋa kam maa nyɪ dɪ lʊgʊ na wú ba kʊ ti te tɪn. Mɪn-zagɪna bam maa nyɪ dɪ Wɛ malɛsɪ sɪm.

40Nɪ mɪn-zagɪna bam na zagɪ mɪn-kayalɪ sɪm ba zwɛ te tɪn, kʊntʊ doŋ mʊ wú kɪ lʊgʊ tiim maŋa nɪ.

41Kʊ na wú kɪ te tɪn, amʊ Nabiin-bu wʊm wú tʊŋɪ a malɛsɪ tiinə bam sɪ ba vu ba lɪ kʊlʊ maama na paɪ nɔɔna tusi tɪn dɪ wo-lwaan-kərə bam maama Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ.

42Ba laan wú zəli-ba ba yagɪ min-lɔŋɔ wʊnɪ sɪ dɪ di-ba. Dáanɪ mʊ ba laan wú ta wʊra ba keerə yɪ ba dʊnɪ ba nwa.

43Kʊ daarɪ balʊ maama na sɛ Wɛ yɪ ba kɪ lanyɪranɪ tɪn laan wú ta tiini ba nyɪna ba Ko Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ, nɪ wɪa na nyɪ te tɪn. Fɔgɪ-na á cəgi a taanɪ dɪm lanyɪranɪ.»

Wo-ŋʊnnʊ tɪlʊ na səgi tɪn mɪmaŋa

44«Wɛ paarɪ dɪm daa ta nyɪ dɪ wo-ŋʊnnʊ tɪlʊ na yɪ lʊnnɪ nyɪm tɪn na səgi kara wʊnɪ. Nɔɔnʊ wʊdoŋ laan ma na-tɪ. O ma joori o fɔgɪ o səgi-tɪ. O wʊ na tiini kʊ poli tɪn, o ma

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

vu o kwe o wəənu maama o yəgi səbu, sı o vu o yəgi kara kantʊ, sı wo-ŋʊnnʊ tım taa yı o nyım.»

Kandwɛ-ŋʊnı mımaŋa

45«Wɛ paarı dım daa ta nyı dı pipimpiinu na beeri o lagı kandwa-ŋʊna sı o yəgi te tın.

46O ma ba o na kandwɛ dılʊ na tiini dı jıgı lam yı dı səbu daga tın. O laan ma joori o vu o kwe o wəənu maama o yəgi, o ma yəgi kandwɛ dım kʊntʊ yıranı.»

Kaləŋ-jara dı ba bʊra mımaŋa

47«Wɛ paarı dım daa ta nyı dı nɔɔna na kwe bʊra ba dı bugə nı sı ba ma ja kale te tın. Ba na dı-ka da tın, ba ma ja kale dwi dwi.

48Ka ma ba ka su lanyıranı. Nɔɔna bam laan ma vaŋı-ka ba tuuri ba ja bɛ. Ba laan ma jəni tıga nı ba kuri kaləŋ-ŋwı sım ba kı ba tampwarʊ wʊnı. Ba ma daarı ba kwe sılʊ na ba lana tın ba dʊlı ba yagı.

49Kʊ nan wʊ́ ba kı kʊntʊ mʊ lʊgʊ tiim maŋa nı. Wɛ malɛsı wʊ́ ba sı pɔɔrı nɔn-balwaarʊ dı balʊ na sɛ Wɛ yı ba kı lanyıranı tın daanı.

50Sı laan wʊ́ daarı sı zəli nɔn-balwaarʊ tım sı yagı min-lɔŋɔ kʊm wʊnı sı dı di-ba. Dáanı mʊ ba laan wʊ́ ta wʊra ba keerə yı ba dʊnı ba nwa.»

Zaasım-dʊʊrı dı zaasım-doori na wəli daanı te tın

51Zezi na ŋɔɔnı o ti tın, o laan ma bwe o karabiə bam o wı: «Abam ni wəənu tım maama kuri na?» Ba ma lər-o ba wı: «Ɛɛn, dí niə.»

52O ma ta dı ba o wı: «Kʊntʊ tın, Wɛ cullu karanyına wʊlʊ maama na tu o zaası Wɛ paarı dım cıga kam tın nyı dı sɔŋɔ tu wʊlʊ na lı wo-dʊnnʊ dı wo-dwəənu o jıjıgırʊ wʊnı o paı nɔɔna te tın mʊ. Kʊntʊ tu laan waı o lı zaasım-dʊʊrı o wəli dı zaasım-doori dım sı o ma brı o nɔɔna bam.»

Zezi tıtı tıʊ kʊm tiinə na vı-o te tın

(Marıkı 6:1-6, Luki 4:16-30)

53Zezi dɛɛn na maŋı mımaŋa yam kʊntʊ o ti tın, o laan ma nuŋi jəgə kam kʊntʊ nı.

54O ma joori o vu o tıtı tıʊ o na bıgı mɛ tın. O ma zʊ Zwifə Wɛ-digə kam sı o brı-ba. O na brı-ba te tın, kʊ dɛɛn sʊ-ba lanyıranı. Ba ma ta ba wı: «Nɔɔnʊ wʊntʊ kı ta mʊ o jıgı swan yam kʊntʊ doŋ? O nan kı ta mʊ o na dam o ma kı wo-kınkagıla yantʊ?

55Wʊm mʊ daı da-lwarʊ wʊm bu wʊm na? O nu mʊ daı Mari na? Kʊ daı o nyaana mʊ yı Zakı dı Zʊzɛfʊ dı Simən dı Zudası na?

56Kʊ daı o nakwa bam maama mʊ wʊra dıdaanı dıbam tın na? Wʊntʊ nan nɛ dam dım kʊntʊ maama yən mʊ?»

57Kʊntʊ ŋwaanı ba dɛɛn wʊ sɛ nı Zezi sıunı o nuŋi Wɛ te. Zezi ma ta dı ba o wı: «Nɔɔnʊ na yı Wɛ nijoŋnu, nɔɔna pa-o zulə lanyıranı, kʊ daarı o tıtı tıʊ tiinə dı o sɔŋɔ tiinə nan bá nıg-o.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

58Ba dɛɛn na wʊ kɪ ba wʊ-dɪdʊa sɪ ba sɛ-o tɪn mʊ pɛ o wʊ tiini o kɪ wo-kɪnkagɪla ba tee nɪ.

Matiyu 14

Pɛ Erɔdɪ na gʊ Zan te tɪn

(Marɪkɪ 6:14-29, Luki 9:7-9)

1Kantʊ maŋa kam nɪ, Galile Pɛ Erɔdɪ dɛɛn ma ba o ni Zezi ŋwa.

2O ma ta dɪ o tɪntʊŋna o wɪ: «Wʊntʊ wʊ́ ta yɪ Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn mʊ. Wʊntʊ mʊ joori o bi o yagɪ tʊʊnɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ o jɪgɪ dam yɪ o waɪ wo-kɪnkagɪla o kɪa.»

3-4Erɔdɪ dɛɛn tagɪ kʊntʊ doŋ, bɛŋwaanɪ o dɛɛn ya wʊ kɪ Zan lanyɪranɪ, yɪ o ta pa ba gʊ-o. O dɛɛn di kaanɪ wʊdoŋ mʊ, o yɪrɪ mʊ Erɔdɪadɪ. Kaanɪ wʊm dɛɛn yɪ o zɪmbaarʊ Filipi kaanɪ mʊ. Zan ma ta o brɪ-o o wɪ, kʊ culə sɪ o di o zɪmbaarʊ kaanɪ yɪ o ta ŋwɪ. Zan na kaan-o kʊntʊ tɪn, o ma pa ba ja-o ba vɔ ba kɪ pɪuna digə nɪ.

5O ya maa bʊŋɪ sɪ o gʊ-o, yɪ o laan kwarɪ tɪʊ kʊm nɔɔna bam, bɛŋwaanɪ ba dɛɛn nii Zan nɪ o yɪ Wɛ nijoŋnu mʊ.

6Erɔdɪ lʊra maŋa laan ma ba ka yi. O ma bəŋi nɔɔna zanzan sɪ ba ba ba tɔgɪ ba di candiə. Erɔdɪadɪ bukɔ ma zaŋɪ o vu vərə bam yigə o sa o brɪ-ba. O sɛ dɪm na lana kʊntʊ tɪn, kʊ ma pa Erɔdɪ wʊ poli.

7O wʊ na poli tɪn, o ma ta o du o wɪ, woŋo kʊlʊ maama bukɔ wʊm na lagɪ tɪn, oó pa-o.

8Bukɔ wʊm nu ma ta o brɪ-o, o na wʊ́ loori kʊlʊ tɪn. O laan ma vu Erɔdɪ te o wɪ: «Woŋo kʊlʊ a na lagɪ tɪn, kʊ yɪ Zan yuu mʊ. Nmʊ na goni-kʊ, sɪ n kɪ zʊŋ-tanlaŋa wʊnɪ n pa-nɪ.»

9Pɛ Erɔdɪ na ni kʊntʊ tɪn, o wʊ ma tiini kʊ cɔgɪ. O nan na tagɪ o du yɪ o vərə bam ni tɪn, o ma pa ni sɪ ba kɪ kʊntʊ ba pa-o.

10O ma tʊŋɪ nɔɔna sɪ ba vu pɪuna digə kam ba go Zan yuu kʊm.

11Ba ma sɪunɪ ba go o yuu kʊm ba kɪ zʊŋ-tanlaŋa wʊnɪ ba ja nuŋi ba pa bukɔ wʊm. O laan ma kwe-kʊ o ja vu o pa o nu Erɔdɪadɪ.

12Zan karabiə bam ma zaŋɪ ba vu ba kwe o yɪra yam ba ja vu ba kɪ. Ba laan ma vu ba ta dɪ Zezi kʊlʊ na kɪ tɪn.

Zezi na pɛ baara mʊrr-tɪnu (5.000) dɪ kaana dɪ biə di wʊdiu ba su te tɪn

(Marɪkɪ 6:30-44, Luki 9:10-17, Zan 6:1-14)

13Zezi dɛɛn na ni ba na kɪ Zan te tɪn, o ma zaŋɪ o vu o zʊ naboro o nuŋi jəgə kam kʊntʊ nɪ. O ya lagɪ sɪ o bɛ nɪnɪʊ kʊm ni o vu jəgə kalʊ na yɪ gaa wʊ tɪn o yɪranɪ. Nɔɔna zanzan ma ba ba lwarɪ o na maa ve jəgə kalʊ tɪn. Ba ma zaŋɪ ba nuŋi ba tɪɪnɪ dɪm nɪ, yɪ ba vu tɪga nɪ ba vu o te.

14Zezi ma nuŋi naboro kʊm wʊnɪ. O laan ma na nɔn-kɔgɔ kʊm na tu kʊ wʊra. Ba ŋwaŋa ma zʊ-o lanyɪranɪ, yɪ o pa balʊ na ba jɪgɪ yazurə tɪn na yazurə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Tıga na wʊra ka yi tın, o karabiə bam laan ma vu ba ta dıd-o ba wı: «Maŋa kam wʊra ka kɛa, yı jəgə kalʊ dıbam na wʊra tın yı gaa wʊ mʊ. Wʊdiu təri yo. Kʊntʊ ŋwaanı, pa nɔɔna bam vu sam wʊ ba yəgi wʊdiu ba di.»

16Zezi ma ləri-ba o wı: «Ba wʊ maŋı sı ba viiri. Abam tıtı pa-ba wʊdiu sı ba di.»

17Ba ma ta ba wı: «Dıbam na jıgı kʊlʊ tın yı dıpwa yanu dı kale sıle yıranı mʊ.»

18Zezi ma ta dı ba o wı, ba ja ba ba pa-o.

19O laan ma ta dı nɔɔna bam maama sı ba jəni tıga nı. O ma kwe dıpwa yanu yam dı kale sıle sım, yı o kwəni o yuu wɛɛnı o kı Wɛ le tı ŋwaanı. O ma fɔ fɔ dıpwa yam o maŋı o pa o karabiə bam, yı bantʊ dı laan joŋi-ya ba pa nɔɔna bam.

20Nɔɔna bam maama ma di ba su ba daarı. Ba ma pɛ cicwəəru tılʊ na daarı tın ba su tıtwarʊ fugə-tıle.

21Nɔɔna balʊ dɛɛn na di kʊntʊ tın yı nınɛɛnı baara mʊrr-tınu mʊ (5.000), kʊ wəli dı kaana dı biə dı.

Zezi na ve na baŋa nı te tın

(Marıkı 6:45-56, Zan 6:15-21)

22Kʊntʊ kwaga nı Zezi ma da o pa o karabiə bam vu ba zʊ naboro kʊm, sı ba da yigə ba bɛ nınıʊ kʊm ni dıdoŋ dım. Ba na maa kɛ tın, o ma pa kɔgɔ kʊm viiri.

23O na pɛ ba viiri tın, o ma vu o di piu yuu o yıranı sı o warı Wɛ. Tıga ma ba ka yi, yı o ta wʊra o yıranı

24dı o karabiə bam maŋı ba ja naboro kʊm ba kɛ nınıʊ kʊm tıtarı yigə yigə. Vu-dıʊ ma ba kʊ jeeri-ba, yı na-ŋʊm tiini sı dana kʊ pa na bam pɔgılı ba magı naboro kʊm.

25Tıga na wʊra ka pʊʊrı tın, Zezi laan ma zaŋı o ve na bam baŋa nı o maa ve o karabiə bam te.

26Ba na nɛ-o tın, fʊʊnı ma tiini dı ja-ba, dı o na wʊ na bam baŋa nı o ve tın. Ba ma ta ba wı: «Kʊú ta yı ciru mʊ!» Fʊʊnı na zʊ-ba kʊntʊ tın, ba ma kaası baŋa baŋa.

27O laan ma ŋɔɔnı dı ba o wı: «Pa-na á wʊrʊ kı dam, sı kʊ yı amʊ mʊ. Yı pa-na fʊʊnı taa jıgı abam.»

28Pıyɛɛrı ma lər-o o wı: «A Yuutu, kʊ na sını kʊ yı nmʊ, sı n pa-nı ni sı a dı vu na bam baŋa nı a ba nmʊ te.»

29Zezi maa wı, o ba. Pıyɛɛrı laan ma nuŋi naboro kʊm wʊnı o tu na bam baŋa nı o ve o maa jeeri Zezi.

30O na nɛ viu kʊm na tiini kʊ dana te tın, fʊʊnı ma zʊ-o, yı o laan wʊra o miisi na bam kuri nı. O na wʊra o miisi tın, o ma loori Zezi dı kwər-dıa o wı: «A Yuutu, vrı a ŋwıa!»

31Zezi laan ma da o twı o jıŋa o ja-o, yı o ta dıd-o o wı: «Bɛɛ mʊ yı n ba jıgı wʊ-dıdʊa dı amʊ? Bɛŋwaanı mʊ n jıgı bʊbwɛa dı amʊ?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

32Ba laan ma vu ba zʊ naboro kʊm wʊ. Viu kʊm ma da kʊ zɪgɪ.

33Nɔɔna balʊ na wʊ naboro kʊm wʊnɪ tɪn ma kuni doonə ba zuli Zezi, yɪ ba ta ba wɪ: «N sɪunɪ n yɪ Baŋa-Wɛ Bu cɪga cɪga.»

34Ba ma vu ba bɛ ba yi bubɛ dɪdɪm dɪm. Ba na yi jəgə kalʊ tɪn yɪrɪ mʊ Zenezarɛtɪ.

35Tɪʊ kʊm kʊntʊ tiinə bam ma ba ba lwarɪ Zezi. Ba na lwar-o tɪn, ba ma tʊŋɪ ni ba pa nawurə yam maama, yɪ ba ja balʊ na ba jɪgɪ yazurə tɪn ba ba o te, sɪ o pa ba na yazurə.

36Ba ma loor-o sɪ o na sɛ, sɪ o yagɪ sɪ yawɪuna bam dwe o gərɔ kʊm ni má. Balʊ maama na dwe o gərɔ kʊm kʊntʊ tɪn dɛɛn sɪunɪ ba na yazurə.

Matiyu 15

Wo-digiru tɪlʊ na cɔgɪ nɔɔna tɪn

(Marɪkɪ 7:1-23)

1Farizɪan tiinə badaara dɪ Wɛ cullu karanyɪna tiinə badonnə dɛɛn ma nuŋi Zeruzalɛm nɪ ba vu Zezi te, ba ma bwe-o ba wɪ:

2«Bɛɛ mʊ yɪ n karabiə bam yəni ba cɔgɪ cullu tɪlʊ dí nabaara bam na pɛ dɪbam tɪn? Ba na lagɪ ba di wʊdiu, ba yəni ba ba sanɪ ba jɪa sɪ kʊ tɔgɪ dí cullu tɪm na brɪ te tɪn.»

3Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Bɛŋwaanɪ mʊ abam yəni á tɔgɪ á tɪtɪ wʊbʊŋa cullu, yɪ á daarɪ á vɪn Wɛ ni dɪm na brɪ te tɪn?

4Wɛ tagɪ Dl wɪ: ‹Nɔɔnʊ maŋɪ sɪ o taa zuli o nu dɪ o ko.› Wɛ daa ta brɪ nɪ, nɔɔnʊ na ŋɔɔnɪ ta-balərə dɪ o ko naa o nu, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ ba gʊ-o mʊ.

5Kʊ daarɪ abam nan yəni á ja Wɛ taanɪ dɪm á gugwəli yɪ á wɪ: ‹Nɔɔnʊ na jɪgɪ woŋo kʊlʊ o ya na wú ma o zəni o nu dɪ o ko tɪn, yɪ o na wɪ, woŋo kʊntʊ yɪ Wɛ nyɪm,

6wʊntʊ daa wʊ maŋɪ sɪ o kwe-kʊ o ma zəni o ko.› Á na kɪ te tɪn brɪ nɪ á paɪ Wɛ taanɪ dɪm daa ba jɪgɪ kuri dɪ abam, yɪ á daarɪ á tɔgɪ á tɪtɪ cwe mʊ.

7Abam yɪ pipiri-nyɪna mʊ. Ezayi dɛɛn jɪgɪ bʊra dɪ o na maŋɪ o ta abam taanɪ faŋa faŋa te tɪn.

8O dɛɛn tagɪ o wɪ: ‹Nɔɔna bantʊ zuli amʊ Wɛ dɪ ba niə mʊ, yɪ ba wʊbʊŋa baŋwɛ dɪ amʊ.

9Ba na paɪ amʊ zulə yalʊ maama tɪn yɪ kafɛ mʊ. Ba yəni ba brɪ nabiinə wʊbʊŋa cullu, yɪ ba paɪ tɪ yɪ amʊ zaasɪm dɪm mʊ.› »

10Zezi laan ma bəŋi nɔn-kɔgɔ kʊm o pa ba ba o te, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Cəgi-na lanyɪranɪ sɪ á ni a taanɪ dɪm kuri.

11Kʊ daɪ woŋo kʊlʊ na tɔgɪ nɔɔnʊ ni kʊ zʊ o wʊ tɪn mʊ cɔg-o. Kʊ yɪ woŋo kʊlʊ na tɔgɪ nɔɔnʊ ni kʊ nuŋi tɪn mʊ cɔg-o.»

12Zezi karabiə bam laan ma vu o te, yɪ ba ta dɪd-o ba wɪ: «Nmʊ wʊ lwarɪ nɪ Farizɪan tiinə bam wʊrʊ cɔgɪ dɪ nmʊ taanɪ dɪm na?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Á nan yɪ taá nii bantʊ. A Ko Wɛ na wʊ jəri tiu kʊlʊ maama tɪn maŋɪ sɪ kʊ gɔ kʊ yagɪ mʊ.

14Yən-na-ba sɪ bantʊ nyɪ dɪ lilwe vaŋɪna balʊ dɪ na ba naɪ tɪn mʊ. Lilwe nan na lagɪ o vaŋɪ o doŋ, ba maama wʊ́ vu ba tʊ goŋo wʊnɪ mʊ.»

15Pɪyɛɛrɪ laan ma ta dɪ Zezi, sɪ o brɪ-ba taanɪ dɪm kuri na yɪ te tɪn.

16O ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam dɪ ta ba jɪgɪ wʊbʊŋa na?

17Á maŋɪ sɪ á taá ye nɪ, woŋo kʊlʊ maama na yəni kʊ zʊ nɔɔnʊ ni tɪn mʊ yəni kʊ tu o kana, yɪ o laan daarɪ o tɔ-kʊ o yagɪ.

18Kʊ daarɪ kʊlʊ na nuŋi nɔɔnʊ ni nɪ tɪn yəni kʊ zɪgɪ o wʊbʊŋa nɪ mʊ kʊ nuŋi. Kʊ nan yɪ wəənu tɪm kʊntʊ mʊ yəni tɪ cɔgɪ nɔɔna.

19Nɔɔnʊ wʊbʊŋa mʊ paɪ o lagɪ wo-balwaarʊ kəm, tɪ na yɪ nɔn-gʊra dɪ boorim wo-zɔɔna dwi maama, dɪ ŋwɪɪnɪ, vwa-fɔra, bɪbara dɪ nɔn-tʊra.

20Kʊ nan yɪ wəənu tɪm kʊntʊ mʊ cɔgɪ nɔɔna. Kʊ daarɪ, nɔɔnʊ na di wʊdiu yɪ o wʊ sanɪ o jɪa, kʊntʊ warɪ kʊ cɔg-o.»

Kaanɪ wʊdoŋ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi te tɪn

(Marɪkɪ 7:24-30)

21Zezi dɛɛn ma zaŋɪ o nuŋi jəgə kam kʊntʊ nɪ, yɪ o vu Tiiri dɪ Sidɔn tɪnɪ dɪm wʊnɪ.

22Kaanɪ wʊdoŋ maa zʊʊrɪ je sɪm kʊntʊ nɪ, o yɪ dwi-gɛ tu mʊ. O ma vu Zezi te, yɪ o kaasɪ dɪ kwər-dɪa o ta dɪd-o o wɪ: «Amʊ tu, Pɛ Davidi dwi tu, popo duri a yibwənə. Cicirə mʊ jɪgɪ a bukɔ, yɪ ka tiini ka jɪg-o ka yaara.»

23Zezi maa cɪm. O karabiə bam ma vu o te, ba loor-o sɪ o zəni kaanɪ wʊm sɪ o viiri, o na tɔgɪ-ba yɪ o kɪ sɔɔ tɪn ŋwaanɪ.

24Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Wɛ tʊŋɪ amʊ sɪ a ba a zəni Dl tɪtɪ nɔɔna Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə bam mʊ, bɛŋwaanɪ bantʊ nyɪ dɪ peeni sɪlʊ na je tɪn mʊ.»

25Kaanɪ wʊm laan ma vu o kuni doonə o yigə nɪ, yɪ o loor-o o wɪ: «Amʊ tu, zəni-nɪ!»

26Zezi ma lər-o o wɪ: «Kʊ wʊ maŋɪ sɪ nɔɔnʊ joŋi o biə wʊdiu o dʊlɪ o pa kakuri.»

27Kaanɪ wʊm ma ləri o wɪ: «Amʊ tu, n tagɪ cɪga. Kakuri nan waɪ sɪ twɛ wʊdiu kʊlʊ sɪ tu wʊm na di yɪ kʊ siiri tɪga nɪ tɪn sɪ di.»

28Zezi laan ma lər-o o wɪ: «Kaanɪ, n cɪga sɪnɪ n kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ. Kʊntʊ tɪn, nmʊ na lagɪ kʊlʊ tɪn, Wɛ wʊ́ kɪ Dl pa-m.» Maŋa kam kʊntʊ nɪ nɔ́ɔ mʊ o bukɔ wʊm nɛ yazurə.

Zezi na pɛ baara mʊrr-tɪna (4.000) dɪ kaana dɪ biə di wʊdiu ba su te tɪn

(Marɪkɪ 7:31-37, 8:1-10)

29Zezi laan ma kɛ o vu o tɔgɪ Galile nɪnɪʊ kʊm ni, yɪ o daarɪ o vu o di piu yuu o jəni da.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

30O na je da kʊntʊ tɪn, kɔ-fɔrɔ maa tui o te, yɪ ba jaanɪ yawɪna zanzan ba wəli da ba tui. Badaara dɛɛn yɪ gwanɪ, badonnə maa yɪ lilwə dɪ kwaarʊ dɪ mɪmaarʊ, kʊ wəli dɪ balʊ yawɪurʊ dwi dwi na jɪgɪ-ba tɪn. Ba maa jaanɪ-ba ba ve ba tiŋi Zezi yigə nɪ, yɪ o pa ba na yazurə.

31Kʊ dɛɛn ma sʊ nɔn-kɔgɔ kʊm dɪ ba na nɛ mɪmaarʊ joori tɪ ŋɔɔna, yɪ gwanɪ dɪ na yazurə, yɪ kwaarʊ dɪ waɪ tɪ veə, yɪ lilwə yiə dɪ joori ya naɪ tɪn. Ba na nɛ wo-kɪnkagɪla yam tɪn, kʊ ma pa ba zuli Baŋa-Wɛ dɪlʊ na yɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam Yuutu tɪn.

32Zezi laan ma bəŋi o karabiə bam, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «A jɪgɪ nɔɔna bantʊ ŋwaŋa, dɪ ba na tu ba wʊ a tee nɪ zɪm da yatɔ yɪ ba daa ba jɪgɪ wʊdiu sɪ ba di tɪn. A ba lagɪ sɪ a pa ba viiri yɪ ba wʊ di kʊlʊkʊlʊ. Ba na lagɪ ba viiri kʊntʊ, kana wʊ́ pa ba bəri cwəŋə nɪ mʊ.»

33O karabiə bam ma bwe-o ba wɪ: «Dɪbam wʊ́ kɪ ta mʊ dí na wʊdiu gaa kʊntʊ wʊnɪ dí pa kɔ-fɔrɔ kʊntʊ di?»

34O ma bwe-ba o wɪ: «Abam jɪgɪ dɪpwa yagra mʊ?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Dɪpwa yarpɛ mʊ wʊra, dɪ kaləŋ-balɛ sɪgratʊ.»

35Zezi laan ma ta dɪ nɔn-kɔgɔ kʊm sɪ ba maama jəni tɪga nɪ.

36O ma daarɪ o kwe dɪpwa yarpɛ yam dɪ kale sɪm, yɪ o kɪ Wɛ le tɪ ŋwaanɪ. O ma ja-tɪ o fɔ fɔ o pa o karabiə bam, yɪ bantʊ dɪ laan joŋi ba pa nɔɔna bam.

37Nɔɔna bam maama dɛɛn ma di ba su ba daarɪ. Ba laan ma twɛ cicwəəru tɪlʊ na daarɪ tɪn ba su tɪtwarʊ tɪrpɛ.

38Nɔɔna balʊ dɛɛn na di kʊntʊ tɪn yi nɪ baara mʊrr-tɪna (4.000), kʊ wəli dɪ kaana dɪ biə dɪ.

39Zezi laan ma banɪ kɔgɔ kʊm o pa kʊ viiri. O ma daarɪ o vu o zʊ naboro o bɛ o vu o yi tɪʊ kʊdoŋ kʊ yɪrɪ mʊ Magadan.

Matiyu 16

Farizɪan tiinə dɪ Sadusɪan tiinə na yɪ te tɪn

(Marɪkɪ 8:11-21, Luki 12:54-56)

1Farizɪan tiinə badaara dɪ Sadusɪan tiinə dɛɛn ma zaŋɪ ba vu Zezi te, sɪ ba maŋ-o ba nii. Ba ma ta dɪd-o ba wɪ, o kɪ wo-kɪnkagɪlɪ dɪlʊ na wʊ́ brɪ-ba nɪ o dam dɪm sɪnɪ dɪ nuŋi Wɛ te tɪn.

2Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ na yɪ dɪdaan-ni nɪ yɪ wɛyuu na yɪ nasʊŋʊ, á yəni á tɛ á wɪ, tɪga wʊ́ pʊʊrɪ lanyɪranɪ.

3Kʊ nan na yɪ zɪzɪnzɪŋa yɪ wɛyuu na yɪ liirə liirə, á yəni á tɛ á wɪ, dʊa mʊ lagɪ ka nɪ. Abam yəni á waɪ á nii wɛyuu nɪ á lwarɪ tɪga kam yibiyə na wʊ́ ta yɪ te tɪn. Bɛɛ nan mʊ yɪ á warɪ á lwarɪ nɪ wəənu tɪlʊ na wʊra tɪ kɪ lele tɪn brɪ Wɛ na lagɪ Dl kɪ wo-kamunnu tɪlʊ tɪn?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Zım nɔɔna bam yı nɔn-balwaarʊ mʊ, ba yigə tərə dı Wɛ, yı ba laan lagı sı a kı wo-kınkagılı a brı-ba. Ba nan bá na, kʊ na daı wo-kınkagılı dılʊ na maŋı dı kı dı Wɛ nijoŋnu Zonası faŋa faŋa tın.» O na tagı dı ba kʊntʊ tın, o laan ma yagı-ba yı o viiri.

5Zezi karabiə bam dɛɛn na ve ba bɛ nınıʊ kʊm ni dıdoŋ dım tın, ba ya swe sı ba ja dıpɛ ba wəli da.

6Zezi ma ta dı ba o wı: «Fɔgı-na á cı á tıtı sı á yı pa Farizıan tiinə bam dı Sadusıan tiinə bam dı abam ba dabılı dım.»

7O na tagı kʊntʊ tın, ba ma banı daanı ba wı: «Dıbam na wʊ jaanı dıpɛ dí wəli da tın mʊ te o ŋɔɔnı kʊntʊ.»

8Zezi ma lwarı ba na jıgı kʊlʊ ba ŋɔɔnı tın, yı o wı: «Bɛɛ mʊ yı á ŋɔɔnı daanı á wı, á na ba jıgı dıpɛ tın mʊ te a ŋɔɔnı kʊntʊ? Bɛɛ nan yı á ba kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ?

9Abam ta wʊ lwarı Wɛ na jıgı dam te tın na? Á nan swe nı a dɛɛn kwe dıpwa yanu mʊ a fɔ fɔ a pa baara mʊrr-tınu di ba su ba daarı na? Á wʊ guli tıtwarʊ tım ni á dɛɛn na twɛ wʊdiu kʊlʊ na daarı á kı da tın na?

10Á nan wʊ guli nı a dɛɛn kwe dıpwa yarpɛ mʊ a pa baara mʊrr-tına di ba su ba daarı na? Á wʊ guli tıtwarʊ tım ni á dɛɛn na twɛ á su tın na?

11Bɛɛ mʊ nan yı á wʊ lwarı nı kʊ daı dıpɛ taanı mʊ a ya tɛa? Á nan fɔgı á cı á tıtı, sı á yı pa Farizıan tiinə bam dı Sadusıan tiinə bam dı abam ba dabılı dım.»

12O karabiə bam laan ma lwarı nı, kʊ ya daı dabılı dılʊ ba na kı dıpɛ nı tın taanı mʊ o ŋɔɔnı dı ba. Kʊ nan yı sı ba yı pa Farizıan tiinə dı Sadusıan tiinə zaasım dım mʊ cɔgı-ba.

Pıyɛɛrı tagı o wı, Zezi mʊ yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın

(Marıkı 8:27-30, Luki 9:18-21)

13Zezi dɛɛn ma vu o yi Sezaarı kʊlʊ na yı Filipi tɯ tın. O ma bwe o karabiə bam o wı: «Nɔɔna yəni ba tɛ amʊ Nabiin-bu wʊm taanı ba wı amʊ yı wɔɔ mʊ?»

14Ba ma lər-o ba wı: «Badaara tɛ ba wı, nmʊ yı Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnı tın mʊ. Badaara dı maa tɛ ba wı, nmʊ yı Eli mʊ. Badaara dı maa tɛ ba wı, nmʊ yı Zeremi naa faŋa faŋa Wɛ nijoŋnu wʊdoŋ mʊ.»

15O laan ma bwe-ba o wı: «Kʊ nan na yı abam, abam bʊŋı nı amʊ yı wɔɔ mʊ?»

16Simən Pıyɛɛrı ma lər-o o wı: «Nmʊ yı Krisi mʊ, Ŋwıa Tu Baŋa-Wɛ Bu wʊlʊ Dl na tʊŋı tın.»

17Zezi ma lər-o o wı: «Simən, Zonası bu, nmʊ yı yu-yoŋo tu. Bɛŋwaanı, kʊ daı nabiinu yiyiu mʊ pɛ n lwarı cıga kam kʊntʊ, kʊ yı a Ko Wɛ mʊ pɛ n lwarı-ka.

18A nan wú ta a brı-m nı nmʊ yırı mʊ Pıyɛɛrı, kʊ na lagı kʊ ta nı pulərɔ. Pulərɔ kʊm kʊntʊ yuu nı mʊ a lagı a puli a kɔgɔ kʊm kuri da, nınɛɛnı nɔɔnʊ na cwi sɔŋɔ kuri pulərɔ yuu nı te tın. Yı tʊʊnı dı dı dam maama bá wanı-kʊ dı cɔgı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19A nan wú kwe Wɛ paarɪ dɪm borbiə a kɪ nmʊ jɪŋa nɪ, sɪ n wanɪ n ma n pʊrɪ cwəŋə n pa nɔɔna taa tɔgɪ da ba zʊʊrɪ Wɛ paarɪ dɪm wʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ maama nmʊ na pɛ ni sɪ o zʊ tɪn, Wɛ wú zɪgɪ nmʊ kwaga nɪ dɪ kʊntʊ. Wʊlʊ maama nmʊ nan na wɪ o bá zʊ tɪn, Wɛ daa ta wú zɪgɪ nmʊ kwaga nɪ dɪ kʊntʊ.»

20Zezi laan ma kaanɪ o karabiə bam, sɪ ba yɪ pa nɔɔn-nɔɔnʊ lwarɪ nɪ wʊm mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn.

Zezi na brɪ o tʊʊnɪ na wú ta yɪ te tɪn

(Marɪkɪ 8:31—9:1, Luki 9:22-27)

21Kʊ na zɪgɪ kantʊ maŋa kam nɪ tɪn, Zezi ma ŋɔɔnɪ jaja dɪ o karabiə bam o wɪ: «A maŋɪ sɪ a vu Zeruzalɛm a na yaara zanzan Zwifə nakwa bam dɪ ba kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam tee nɪ. Baá gʊ-nɪ, yɪ a laan wú joori a bi a yagɪ tʊʊnɪ da yatɔ dɛ nɪ.»

22Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, Pɪyɛɛrɪ ma ja-o o nuŋi daa, yɪ o kaan-o o wɪ: «A Yuutu, yɪ ta n tɛ kʊntʊ! Wɛ bá sɛ sɪ kʊntʊ woŋo kɪ nmʊ.»

23Zezi ma guni o nii Pɪyɛɛrɪ, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «Sʊtaanɪ, ve daa a tee nɪ! Nmʊ lagɪ n pa a tusi mʊ. Nmʊ wʊbʊŋa yam yɪ nabiinə nyɪm mʊ, ya ba tɔgɪ Wɛ na lagɪ te tɪn.»

24Zezi laan ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na lagɪ sɪ o taa tɔgɪ amʊ kwaga tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o vɪn o tɪtɪ wʊbʊŋa, sɪ o sɛ yaara nɪ wʊlʊ na zɪŋɪ tʊʊn-dagara o maa ve o tʊʊnɪ jəgə te tɪn mʊ, sɪ o laan taa tɔgɪ-nɪ.

25Wʊlʊ maama nan na lagɪ sɪ o yɪrɪ o ŋwɪa tɪn, kʊntʊ tu wú ga-ka mʊ. Kʊ daarɪ, wʊlʊ maama na sɛ sɪ o ga o ŋwɪa amʊ ŋwaanɪ tɪn, kʊntʊ tu wú na ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

26Nɔɔnʊ nan na nɛ lʊgʊ baŋa wəənu tɪm maama, yɪ o laan na gɛ ŋwɪa Wɛ tee nɪ, bɛɛ nyɔɔrɪ mʊ o nɛa? Kʊlʊkʊlʊ nan tərə nɔɔnʊ na wú wanɪ o ma ləni o ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

27Amʊ Nabiin-bu wʊm nan wú ba dɪ paarɪ-zulə nɪ a Ko Wɛ na jɪgɪ te tɪn, yɪ Dl malɛsɪ sɪm dɪ wú tɔgɪ-nɪ. Kantʊ maŋa kam nɪ, a laan wú pa nɔɔnʊ maama joŋi ŋwɪurʊ tɪlʊ na maŋɪ dɪ o tɪtʊŋa na yɪ te tɪn.

28A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔna balʊ zɪm na wʊ yo seeni tɪn badaara bá tɪ, yɪ baá na amʊ Nabiin-bu wʊm na maa bɪunɪ dɪ a paarɪ dɪm tɪn.»

Matiyu 17

Zezi yibiyə na ləni te tɪn

(Marɪkɪ 9:2-13, Luki 9:28-36)

1Da yardʊ na kɛ tɪn, Zezi laan ma ja Pɪyɛɛrɪ dɪ Zakɪ dɪ o nyaanɪ Zan, ba tɔgɪ daanɪ ba vu ba di pu-kamunu yuu, ba wʊra ba yɪranɪ.

2Ba na wʊra kʊntʊ tɪn, Zezi yibiyə ma ləni ba yigə nɪ. O yibiyə kam maa nyɪ dɪ wɪa na nyɪunɪ te tɪn. O gwaarʊ tɪm ma ji napwəənu nɪ pooni te.

3Yɪ ba laan na Moyisi dɪ Eli na wʊ Zezi tee nɪ, yɪ ba ŋɔɔnɪ dɪd-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Pɪyɛɛrɪ ma ta dɪ Zezi o wɪ: «A Yuutu, dí na wʊ yo seeni tɪn, kʊ tiini kʊ lana kʊ pa dɪbam. Nmʊ nan na sɛ, sɪ n pa a pu vwə yatɔ yo, sɪ nmʊ dɪ Moyisi dɪ Eli taa zʊʊrɪ da.»

5Pɪyɛɛrɪ na wʊra o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, kunkwəənu tɪlʊ na nyɪnɪ tɪn ma ba tɪ kwəli-ba. Ba laan ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ tɪ wʊnɪ ka wɪ: «Wʊntʊ mʊ yɪ amʊ bu-dʊa a na soe dɪ a wʊ maama, yɪ o yəni o pa a jɪgɪ wʊpolo. Á nan taá cəgi o taanɪ lanyɪranɪ.»

6Zezi karabiə bam na ni kwərə kam kʊntʊ tɪn, ba ma vi ba yigə tɪga nɪ, fʊʊnɪ na tiini dɪ zʊ-ba tɪn ŋwaanɪ.

7Zezi laan ma vu ba te o dwe-ba yɪ o wɪ: «Zaŋɪ-na, sɪ á yɪ pa fʊʊnɪ taa jɪgɪ abam.»

8Ba laan ma kwəni ba yum wɛɛnɪ, yɪ ba daa wʊ nɛ nɔɔn-nɔɔnʊ, kʊ na daɪ Zezi yɪranɪ.

9Ba ma zaŋɪ piu kʊm yuu nɪ ba maa tuə. Zezi laan ma kaanɪ-ba o wɪ: «Yɪ pa-na nɔɔn-nɔɔnʊ lwarɪ á na nɛ kʊlʊ tɪn, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ amʊ Nabiin-bu wʊm na wú ba a bi a yagɪ tʊʊnɪ tɪn.»

10O karabiə bam laan ma bwe-o ba wɪ: «Wɛ cullu karanyɪna tiinə bam yəni ba tɛ ba wɪ, Eli mʊ maŋɪ sɪ o da yigə o ba, sɪ wʊlʊ Wɛ na tʊŋɪ tɪn laan da kwaga. Kʊ yɪ cɪga naa vwan mʊ?»

11Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ yɪ cɪga mʊ. Eli maŋɪ sɪ o da yigə o ba o kwɛ woŋo maama, sɪ wʊlʊ Wɛ na tʊŋɪ tɪn laan ba.

12Á nan taá ye nɪ, Eli maŋɪ o ba yɪ nɔɔna wʊ lwar-o. Ba ma tiini ba bɛɛs-o nɪ ba na lagɪ te tɪn. Kʊ nan na yɪ amʊ Nabiin-bu wʊm, ba daa ta wú bɛɛsɪ amʊ dɪ kʊntʊ mʊ.»

13O karabiə bam laan ma lwarɪ nɪ, kʊ yɪ Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn taanɪ mʊ o ŋɔɔna.

Zezi na zəli cicirə bu yɪra nɪ te tɪn

(Marɪkɪ 9:14-32, Luki 9:37-45)

14Zezi dɪ o karabiə batɔ bam laan ma joori ba vu ba yi nɔn-kɔgɔ kʊm te. Nɔɔnʊ wʊdoŋ ma vu o kuni doonə Zezi yigə nɪ o ta dɪd-o o wɪ:

15«Amʊ tu, duri a bu yibwənə. O saɪ kɔɔrʊ mʊ yɪ kʊ tiini kʊ cana o yɪra nɪ, yɪ o yəni o tʊɪ mini dɪ na wʊnɪ.

16Amʊ nan jaan-o a ba nmʊ karabiə bam te mʊ, sɪ ba pa o na yazurə, yɪ ba wʊ wanɪ.»

17Zezi na ni kʊntʊ tɪn, o ma ta o wɪ: «Abam zɪm nɔɔna bam brɪ á ba jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ, yɪ á ba kɪ lanyɪranɪ. Amʊ wú daanɪ abam tɪtarɪ nɪ sɪ kʊ taa ve maŋa kɔɔ? Amʊ wú kɪ wʊ-zuru dɪ abam sɪ kʊ taa ve maŋa kɔɔ? Ja-na bu wʊm á ba yo seeni.»

18Zezi laan ma bagɪ cicirə kalʊ na jɪgɪ bu wʊm tɪn, o pa ka nuŋi ka yag-o. O ma da o na yazurə maŋa kam kʊntʊ nɪ nɔ́ɔ.

19Nɔn-kɔgɔ kʊm dɛɛn na viiri maama tɪn, Zezi karabiə bam laan ma vu o te ba bwe-o ba wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ dɪbam warɪ cicirə kam dí zəli?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20O ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ yɪ abam na ba tiini á jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ. A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ, yɪ kʊ na maŋɪ kʊ yɪ fɪnfɪn yɪranɪ nɪ nyasaŋ-bu na yɪ mɪmɪɪnʊ te tɪn, á wú wanɪ á ta dɪ pu-kamunu kʊntʊ sɪ kʊ zaŋɪ kʊ vu kʊ jəni je-gɛ, yɪ kʊú sɪɪnɪ kʊ kɪ. Abam na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ, kʊlʊkʊlʊ tərə á na bá wanɪ á kɪ. [21Ciciri sɪntʊ dwi warɪ sɪ zəli kʊ na daɪ Wɛ-loro dɪ ni-vɔrɪ.]»

22Zezi karabiə bam dɛɛn ma ba ba wʊ daanɪ Galile nɪ. Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Baá ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kɪ nɔɔna jɪa nɪ,

23yɪ ba laan wú gʊ-nɪ. Da yatɔ dɛ nɪ a nan wú joori a bi a yagɪ tʊʊnɪ.» O taanɪ dɪm kʊntʊ ma tiini dɪ cɔgɪ ba wʊrʊ.

Zwifə Wɛ-di-kamunu lampoo ŋwɪɪm taanɪ

24Ba dɛɛn ma vu ba yi Kapɛrnawum. Nɔɔna balʊ na yəni ba joŋi lampoo Zwifə bam Wɛ-di-kamunu kʊm ŋwaanɪ tɪn ma vu Pɪyɛɛrɪ te, yɪ ba bwe-o ba wɪ: «Abam karanyɪna ba ŋwɪ lampoo na?»

25Pɪyɛɛrɪ ma ləri o wɪ: «O ŋwɪa.» O laan ma joori o vu o zʊ sɔŋɔ kʊlʊ ba na wʊra tɪn. Zezi ma da yigə o bwe-o o wɪ: «Simɔn, nmʊ wʊbʊŋa yɪ tɪta mʊ? Lʊgʊ baŋa pwa bam yəni ba joŋi lampoo nɔɔna bra tee nɪ mʊ? Ba yəni ba joŋi-kʊ ba tɪtɪ tɪʊ biə tee nɪ mʊ naa nɔɔna badonnə tee nɪ mʊ?»

26Pɪyɛɛrɪ ma lər-o o wɪ: «Kʊ yɪ nɔɔna badonnə tee nɪ mʊ.» Zezi laan ma ta o wɪ: «Kʊ nan brɪ nɪ, dí na yɪ Wɛ biə tɪn, dí wʊ maŋɪ sɪ dí ŋwɪ.

27Dí nan ba lagɪ sɪ dí pa lampo-joŋnə bam wʊbʊŋa cɔgɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ, zaŋɪ n vu nɪnɪʊ kʊm ni, sɪ n dɪ gwələ n ma n ja kaləŋə. Nmʊ na wú da yigə n ja kaləŋə kalʊ tɪn, sɪ n kəŋi ka ni, sɪ n na səbu-dalɪ da. Səbu-dalɪ dɪm kʊntʊ wú wanɪ dɪ yi Wɛ-digə kam lampoo kʊm kuni bɪle ŋwɪɪm. N na lɪ-dɪ, sɪ n ja n ba n ma n ŋwɪ n pa amʊ dɪ n tɪtɪ.»

Matiyu 18

Wɔɔ mʊ yɪ nɔn-kamunu o dwe Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ?

(Marɪkɪ 9:33-37,42-48, Luki 9:46-48, 17:1-2)

1Kantʊ maŋa kam nɪ Zezi karabiə bam ma vu o te, yɪ ba bwe-o ba wɪ: «Wɔɔ mʊ wú ta yɪ nɔn-kamunu o dwe maama Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ?»

2Zezi laan ma bəŋi bu-balaŋa o pa o ba o zɪgɪ ba maama tɪtarɪ nɪ.

3O ma ta o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam na wʊ ləni á wʊbʊŋa á ji nɪ bu-balwa te, á bá na cwəŋə sɪ á zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ.

4Wʊlʊ na dwe maama Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ tɪn mʊ yɪ wʊlʊ na tu o tɪtɪ o ji nɪnɛɛnɪ bu-balaŋa kantʊ doŋ te tɪn.

5Kʊlʊ na wəli da tɪn, wʊlʊ maama na nɪgɪ bu wʊntʊ doŋ lanyɪranɪ amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn, kʊntʊ tu nɪgɪ amʊ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Balʊ na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn, ba na maŋɪ ba muri nɪ bu-balwa te dɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na pɛ ba dɪdʊa yagɪ Wɛ cwəŋə təgɪm tɪn, ba na ləgi kandwɛ kamunu mʊ kʊntʊ tu ba nɪ ba dɪ-o nɪnɪʊ wʊnɪ yɪ o tɪ, kʊ́ ta garɪ cam dɪlʊ o na wʊ́ ba na Wɛ tee nɪ tɪn.

7Kʊ yɪ lɛɛrʊ lʊgʊ baŋa nɪ dɪ nabiinə balʊ na ganɪ nɔɔna sɪ ba yagɪ Wɛ cwəŋə təgɪm tɪn. Gana yam kʊntʊ warɪ sɪ ya yɪ ba. Kʊ nan na yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ maama na ganɪ nɔɔna sɪ ba yagɪ Wɛ cwəŋə təgɪm tɪn, lɛɛrʊ wʊ o yuu nɪ.

8Nmʊ jɪŋa naa n naga na wʊ́ pa n yagɪ Wɛ cwəŋə təgɪm, kʊ maŋɪ sɪ n go-ka mʊ n yagɪ. N na gɛ n jɪŋa naa n naga, yɪ n daarɪ n na ŋwɪa Wɛ tee nɪ, kʊntʊ garɪ n na jɪgɪ n yɪra yam maama, yɪ ba laan dɪ-m ba yagɪ mini dɪlʊ na bá ti tɪn wʊnɪ.

9Nmʊ yi nan na wʊ́ pa n yagɪ Wɛ cwəŋə təgɪm, kʊ maŋɪ sɪ n lɪ-dɪ n dʊlɪ n yagɪ. N na jɪgɪ yi dɪdʊa yɪ n na Wɛ ŋwɪa kam, kʊ garɪ n na jɪgɪ yiə yale, yɪ ba laan dɪ-m ba yagɪ mini dɪlʊ na bá dwe tɪn wʊnɪ.»

Pi-jiə mɪmaŋa
(Luki 15:3-7)

10«Á taá ye sɪ á yɪ gooni wʊlʊ maama na muri amʊ nɔɔna bam wʊnɪ tɪn. Nan lwarɪ-na nɪ, Wɛ malɛsɪ sɪlʊ na nii bantʊ baŋa nɪ tɪn zɪgɪ amʊ Ko Wɛ tee nɪ Dl sɔŋɔ nɪ mʊ maŋa maama.

[11Amʊ Nabiin-bu wʊm na tu lʊgʊ baŋa tɪn, kʊ yɪ sɪ a beeri balʊ na je tɪn mʊ, sɪ a vrɪ-ba lwarɪm wʊnɪ.]

12Kʊntʊ tɪn, nɔɔnʊ na jɪgɪ peeni bi (100), yɪ piə dɪdʊa na je, abam bʊŋɪ nɪ oó kɪ ta mʊ? O nan maŋɪ sɪ o yagɪ peeni funʊgʊ nʊgʊ kʊm (99) kaporo nɪ mʊ piu yuu nɪ, sɪ o daarɪ o vu o beeri pi-jiə kam.

13A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, o nan na beeri o na-ka, o laan wʊ́ na wʊpolo zanzan kantʊ ŋwaanɪ kʊ dwəni peeni sɪlʊ na daarɪ yɪ sɪ wʊ je tɪn.

14Kʊ nan yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ abam Ko Wɛ na ba lagɪ sɪ Dl nɔɔna balʊ na muri tɪn dɪdʊa dɪ je.»

Nɔɔnʊ dɪ o doŋ na maŋɪ sɪ ba fɔgɪ daanɪ te tɪn

15«Nmʊ ko-bu na kɪ-m lwarɪm, sɪ n vu n kaan-o dɪ o na kɪ kʊlʊ tɪn, sɪ kʊ taa yɪ abam yɪranɪ taanɪ, sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ ta təgɪ o tərə. O nan na sɛ nmʊ na tagɪ kʊlʊ tɪn, kʊ brɪ nɪ n joori n dɪ-o Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ mʊ.

16O nan na wʊ sɛ sɪ o cəgi nmʊ taanɪ dɪm, sɪ n lagɪ nɔɔnʊ dɪdʊa naa nɔɔna bale sɪ á təgɪ daanɪ á vu o te, sɪ ba bwe-o ba nii, sɪ Wɛ tɔnɔ kʊm tagɪ kʊ wɪ: ‹Nɔɔnʊ na jɪgɪ taanɪ dɪ o doŋ, kʊ maŋɪ sɪ nɔɔna bale naa batɔ mʊ taa yɪ o maana tiinə.›

17Nɔɔnʊ wʊm nan ta na wʊ sɛ sɪ o cəgi bantʊ dɪ, sɪ n laan vu n ta dɪ Wɛ-digə kɔgɔ kʊm kʊ na yɪ te tɪn. O nan daa ta na wʊ sɛ sɪ o cəgi á Wɛ-digə kɔgɔ kʊm taanɪ dɪm, sɪ n laan ta n nii-o nɪnɛɛnɪ o yɪ nɔn-balɔrɔ kʊlʊ na maŋɪ kʊ yəri Wɛ tɪn mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ maama abam na pɛ ni sɪ o zʊ Wɛ kɔgɔ kʊm wʊnɪ tɪn, Wɛ wʊ́ zɪgɪ abam kwaga nɪ dɪ kʊntʊ. Yɪ abam na wɪ o bá zʊ, Wɛ daa ta wʊ́ zɪgɪ abam kwaga nɪ dɪ kʊntʊ.

19Kʊ wəli da, abam nɔɔna bale na kɪ ni daanɪ lʊgʊ baŋa nɪ, sɪ á loori woŋo kʊlʊ maama amʊ Ko Wɛ tee nɪ, dɪntʊ wʊ́ kɪ Dl pa abam.

20Bɛŋwaanɪ, jəgə kalʊ maama nɔɔna bale naa batɔ na lagɪ daanɪ amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn, amʊ wʊ ba tɪtarɪ nɪ.»

Nɔɔnʊ na maŋɪ sɪ o yagɪ o doŋ lwarɪm o ma cɛ-o te tɪn

21Pɪyɛɛrɪ laan ma vu Zezi te, yɪ o bwe-o o wɪ: «A Yuutu, amʊ ko-bu na kɪ-nɪ lwarɪm, kuni bɪgra mʊ a maŋɪ sɪ a yagɪ a ma cɛ-o? Kʊ maŋɪ sɪ kʊ yi kuni bɪrpɛ mʊ naa?»

22Zezi ma lər-o o wɪ: «Awo, kʊ daɪ kuni bɪrpɛ yɪranɪ, kʊ maŋɪ sɪ kʊ taa yɪ fusɪrpɛ kuni bɪrpɛ mʊ.

23Bɛŋwaanɪ Wɛ paarɪ dɪm nyɪ nɪnɛɛnɪ pɛ wʊdoŋ na lagɪ o jeeli o səbu o tɪntʊŋna tee nɪ o nii te tɪn mʊ.

24O na puli sɪ o jeeli-kʊ tɪn, ba laan ma ja o tɪntʊŋnʊ wʊdoŋ na jɪgɪ o jɪnɪ zanzan nɪnɛɛnɪ səbu-dala mʊrr-fugə te tɪn (10.000) ba ba o te.

25Nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ maa warɪ o ŋwɪ o jɪnɪ dɪm. Pɛ wʊm laan ma pa ni sɪ ba ja nɔɔnʊ wʊm dɪ o kaanɪ dɪ o biə ba yəgi, kʊ wəli dɪ o wəənu maama, sɪ ba ma səbu kʊm kʊntʊ ba ŋwɪ jɪnɪ dɪm.

26Tɪntʊŋnʊ wʊm na ni kʊntʊ tɪn, o ma vu o kuni doonə pɛ wʊm yigə nɪ o loor-o o wɪ: ‹Amʊ tu, popo ja n banɪ dɪ amʊ, sɪ amʊ wʊ́ ŋwɪ n jɪnɪ dɪm maama a pa-m.›

27Pɛ wʊm ma duri o ŋwaŋa yɪ o yagɪ jɪnɪ dɪm o ma cɛ-o, yɪ o daa wʊ kɪ-o kʊlʊkʊlʊ.

28Nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ laan ma nuŋi o vu o jeeri tɪntʊŋnʊ wʊdoŋ na jɪgɪ o jɪnɪ fɪnfɪn nɪnɛɛnɪ səbu-dalɪ dɪdʊa te tɪn. O laan ma sɔ nɔɔnʊ wʊm ba, yɪ o fɪ-o sɪ o ŋwɪ o jɪnɪ dɪm.

29Nɔɔnʊ wʊm ma kuni doonə o doŋ tɪntʊŋnʊ wʊm yigə nɪ o loor-o o wɪ: ‹Popo ja n banɪ dɪ amʊ, sɪ amʊ wʊ́ ŋwɪ n jɪnɪ dɪm a pa-m.›

30O ma wʊ sɛ, yɪ o ja nɔɔnʊ wʊm o vu o kɪ pɪna digə nɪ, sɪ kʊ vu kʊ yi maŋa kam o na wʊ́ ŋwɪ o jɪnɪ dɪm tɪn.

31Pɛ wʊm tɪntʊŋna badonnə na nɛ kʊntʊ tɪn, kʊ ma pa ba wʊrʊ tiini tɪ cɔgɪ. Ba laan ma vu ba ta ba brɪ pɛ wʊm kʊlʊ maama na kɪ tɪn.

32Pɛ wʊm laan ma bəŋi o tɪntʊŋnʊ wʊm kʊntʊ o ta dɪd-o o wɪ: ‹Nmʊ yɪ nɔn-balɔrɔ mʊ. Amʊ yagɪ nmʊ jɪ-farɪ dɪm maama mʊ a ma cɛ-m, nmʊ na loori-nɪ tɪn ŋwaanɪ.

33Kʊ ya maŋɪ sɪ nmʊ dɪ duri n doŋ wʊm ŋwaŋa, nɪnɛɛnɪ a na duri nmʊ ŋwaŋa te tɪn.›

34Pɛ wʊm banɪ ma tiini dɪ zaŋɪ zanzan dɪ o tɪntʊŋnʊ wʊm. O ma kɪ-o o tɪntʊŋna bam jɪŋa nɪ, sɪ ba pa o na cam, sɪ kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ o na wʊ́ ŋwɪ o jɪnɪ dɪm maama tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

35Kʊntʊ tɪn, abam wʊlʊ maama na wʊ yagɪ o ma cɛ o ko-bu dɪ o wʊ maama tɪn, amʊ Ko Wɛ dɪ wʊ́ pa abam na cam kʊntʊ doŋ mʊ.»

Matiyu 19

Kaanɪ vɪm taanɪ

(Marɪkɪ 10:1-12, Luki 16:18)

1Zezi dɛɛn na brɪ-ba wəənu tɪm kʊntʊ maama o ti tɪn, o laan ma zaŋɪ Galile nɪ o vu o yi Zude tɪ-niə yam, Zʊrdɛn bugə kam ni dɪdoŋ dɪm nɪ.

2Nɔn-kɔgɔ ma tɔg-o kʊ vu, yɪ o pa ba yawɪɪna na yazurə je sɪm kʊntʊ nɪ.

3Farizɪan tiinə badaara dɛɛn ma zaŋɪ ba vu Zezi te. Ba maa lagɪ sɪ ba maŋ-o ba nii, yɪ ba bwe-o ba wɪ: «Nɔɔnʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ o vɪn o kaanɪ, kʊ na maŋɪ kʊ yɪ kʊlʊ maama ŋwaanɪ na?»

4Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: ‹Pulim nɪ, Wɛ na kɪ nabiinə tɪn, Dl kɪ-ba sɪ ba taa yɪ baarʊ dɪ kaanɪ mʊ.› Abam nan ta wʊ karɪmɪ kʊntʊ na?

5Kʊntʊ ŋwaanɪ, nɔɔnʊ na di kaanɪ, o maŋɪ sɪ o pɔɔrɪ o tɪtɪ o nu dɪ o ko tee nɪ, sɪ o daarɪ o pa o dɪ o kaanɪ wʊm jəni daanɪ. Kʊntʊ wʊ́ pa ba laan ji nɔɔnʊ dɪdʊa.

6Kʊntʊ tɪn, ba daa daɪ nɔɔna bale, ba laan yɪ nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ. Wɛ na kɪ nɔɔna balʊ daanɪ tɪn, nɔɔn-nɔɔnʊ daa wʊ maŋɪ sɪ o pɔɔrɪ-ba daanɪ.»

7Farizɪan tiinə bam daa ma bwe-o ba wɪ: «Bɛɛ nan mʊ yɪ Moyisi dɛɛn pa ni, nɪ nɔɔnʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ o pʊpʊnɪ tɔnɔ o pa o kaanɪ, sɪ kʊ brɪ nɪ o vɪ-o?»

8Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Abam wʊrʊ na dana tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ Moyisi dɪ sɛ sɪ á vɪn á kaana. Kʊ na zɪgɪ pulim maŋa nɪ tɪn, kʊ ya wʊ maŋɪ sɪ nɔɔna vɪn ba kaana.

9A nan lagɪ a ta abam sɪ, nɔɔnʊ na vɪn o kaanɪ, yɪ kʊ na daɪ nɪ o cɔgɪ dɪ baara, yɪ o daarɪ o di kaanɪ wʊdoŋ, kʊntʊ tu kəm dɪm yɪ balɔrɔ nɪnɛɛnɪ o na pəni dɪ o doŋ kaanɪ te tɪn mʊ.»

10Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, o karabiə bam ma ta dɪd-o ba wɪ: «Kʊ na sɪɪnɪ kʊ yɪ kʊntʊ mʊ baarʊ dɪ o kaanɪ laŋa nɪ, kʊ ya lamma dɪ nɔɔnʊ na maŋɪ o wʊ di kaanɪ.»

11O ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ nan daɪ nɔɔna maama mʊ wʊ́ wanɪ ba ni taanɪ dɪntʊ kuri, kʊ yɪ balʊ yɪranɪ Wɛ na zəni-ba sɪ ba wanɪ ba joŋi-dɪ tɪn mʊ.

12Nɔɔna badaara wʊra ba na ba bʊŋɪ sɪ ba di kaana, bɛŋwaanɪ ba maŋɪ ba lʊ bantʊ bakanɪ mʊ. Badaara dɪ maa wʊra ba na ba bʊŋɪ sɪ ba di kaana, yɪ kʊ yɪ nɔɔna mʊ jaanɪ-ba ba lwɪ. Kʊ daarɪ badaara wʊra ba tɪtɪ na vɪn sɪ ba di kaana, yɪ kʊ yɪ ba na lagɪ sɪ ba tʊŋɪ Wɛ paarɪ dɪm tɪtʊŋa yam tɪn ŋwaanɪ mʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ́ wanɪ o ni zaasɪm dɪntʊ kuri tɪn, sɪ o sɛ.»

Zezi na warɪ Wɛ o pa bu-balwa te tɪn

(Marɪkɪ 10:13-16, Luki 18:15-17)

13Nɔɔna badonnə dɛɛn ma ja bu-balwa ba vu Zezi te, sɪ o daŋɪ o jɪa ba yuu nɪ sɪ o warɪ Wɛ o pa-ba. O karabiə bam ma zaŋɪ ba kaanɪ-ba sɪ ba yɪ taa kɪ kʊntʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Zezi laan ma ta dı ba o wı: «Yagı-na sı biə bam taa tui a te, sı á yı zaŋı á cı-ba. Bɛŋwaanı balʊ na nyı nı bu-balwa te tın mʊ maŋı sı ba zʊ Wɛ paarı dım wʊnı.»

15O na tagı kʊntʊ tın, o laan ma daŋı o jıa ba yuu nı o warı Wɛ o pa-ba, yı o daarı o viiri.

Nadunə wú wanı ba na ŋwıa Wɛ tee nı na?

(Marıkı 10:17-31, Luki 18:18-30)

16Dɛ dıdwı nɔn-dʊŋʊ kʊdoŋ dɛɛn ma zaŋı o vu Zezi te. O ma bwe-o o wı: «Karanyına, kəm-laa kɔɔ mʊ a maŋı sı a kı, sı a ma na ŋwıa kalʊ na ba ti tın Wɛ tee nı?»

17Zezi ma lər-o o wı: «Kʊ yı ta mʊ yı n bwe amʊ sı n lwarı woŋo kʊlʊ na lana tın sı n kı? Wɛ yıranı mʊ lana. Nmʊ na lagı sı n na ŋwıa Dl tee nı, kʊ maŋı sı n ta n tɔgı Dl cullu tım mʊ.»

18Nɔɔnʊ wʊm ma bwe-o o wı: «Dl cullu tɔɔ mʊ kʊntʊ?» Zezi ma lər-o o wı: «Yı zaŋı n gʊ nɔɔnʊ. Yı zaŋı n pəni dı n doŋ kaanı. Yı zaŋı n ŋɔ. Yı fɔ vwan n pa n doŋ.

19Ta n zuli n nu dı n ko. Ta n soe n doŋ nı n tıtı te.»

20Nɔn-dʊŋʊ kʊm laan ma ta o wı: «A maŋı a tɔgı cullu tıntʊ maama. Kʊ nan ta gɛ bɛɛ mʊ sı a kı?»

21Zezi ma ta dıd-o o wı: «Nmʊ na lagı sı n maŋı dı Wɛ cwəŋə kam fası, kʊ maŋı sı n kwe kʊlʊ maama n na jıgı tın n yəgi, sı n laan ma tı səbu kʊm n ma n zəni yinigə tiinə. Kʊntʊ wú pa n ta n jıgı jʊjıgırʊ Wɛ-sɔŋɔ nı. Nmʊ na kı kʊntʊ, sı n laan ba n ta n tɔgı-nı.»

22Nɔn-dʊŋʊ kʊm na ni kʊntʊ tın, kʊ ma pa o wʊ cɔgı zanzan, o jʊjıgırʊ tım na tiini tı daga tın ŋwaanı. O ma viiri Zezi tee nı.

23Zezi laan ma ta dı o karabiə bam o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, nadum na lagı sı o zʊ Wɛ paarı dım wʊnı, kʊú ta tiini kʊ cana kʊ pa-o.

24A nan ta lagı a ta dı abam nı, kʊú ta yı mwalı sı yogondi da gar-lwe bɔɔnı dı nuŋi kʊ dwe nadum na lagı sı o zʊ Wɛ paarı dım wʊ.»

25O karabiə bam na ni kʊntʊ tın, kʊ ma tiini kʊ sʊ-ba. Ba maa tɛ ba wı: «Kʊ nan na yı kʊntʊ, wɔɔ mʊ wú wanı o na ŋwıa Wɛ tee nı?»

26Zezi ma nii-ba yı o wı: «Nabiinə mʊ bá wanı ba kı, sı Wɛ waı woŋo maama Dl kıa.»

27Pıyɛɛrı laan ma ta o wı: «Nii. Dıbam yagı dí woŋo maama mʊ, yı dí daarı dí tɔgı nmʊ. Bɛɛ mʊ dıbam lagı dí na Wɛ tee nı?»

28Zezi ma ta dı ba o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, abam balʊ na tɔgı amʊ tın wú ba á tɔgı á di paarı, maŋa kalʊ Wɛ na wú kı wəənu maama sı tı taa yı nadʊnnʊ tın. Maŋa kam kʊntʊ nı amʊ Nabiin-bu wʊm wú ba a jəni a paarı jangɔŋɔ kʊm baŋa nı, yı abam dı wú jəni paarı jangwaanʊ fugə-tıle baŋa nı, sı á tɔgı á di Yisırayɛlı dwi tiinə kuri fugə-bıle dım taanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na yagɪ o sɔŋɔ dɪ o nu-biə dɪ o nu dɪ o ko dɪ o biə dɪ o karɪ amʊ yɪrɪ dɪm ŋwaanɪ tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ ba o na kʊlʊ maama o na yagɪ tɪn kuni bi mʊ, yɪ o daarɪ o na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.

30Balʊ na maŋɪ ba yɪ yigə tiinə tɪn zanzan wʊ́ joori ba ji kwaga tiinə. Kʊ daarɪ balʊ dɪ na maŋɪ ba yɪ kwaga tiinə tɪn zanzan wʊ́ ba ba ji yigə tiinə Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ.»

Matiyu 20

Sɔŋɔ tu na ŋwɪ o kara tɪntʊŋna te tɪn mɪmaŋa

1Zezi daa ma daarɪ o wɪ: «Wɛ paarɪ dɪm nyɪ dɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ na jɪgɪ o kara. O ma zaŋɪ o nuŋi zɪzɪŋa nɪ o vu sɪ o lagɪ nɔɔna balʊ na varɪ ba joŋi səbu tɪn, sɪ ba vu ba tʊŋɪ o kara kam nɪ.

2O ma sɛ sɪ o ŋwɪ-ba səbu kʊlʊ ba na maŋɪ sɪ ba joŋi dɛ wʊnɪ tɪn. Kʊ yɪ səbu-dalɪ dɪdʊa mʊ. Ba na ŋɔɔnɪ ba maŋɪ daanɪ kʊntʊ tɪn, o ma tʊŋɪ-ba sɪ ba vu o kara kam ba taa tʊŋa.

3Wɪa na bɪgɪ fɪnfɪun nɪnɛɛnɪ luu nʊgʊ maŋa nɪ te tɪn, o daa ma vu yaga o na nɔɔna badonnə na wʊra, yɪ ba ba jɪgɪ tɪtʊŋa.

4O ma ta dɪ ba o wɪ: ‹Abam dɪ ba á tɔgɪ á tʊŋɪ a kara kam nɪ, sɪ amʊ wʊ́ ŋwɪ abam te na maŋɪ tɪn.›

5Ba ma sɛ ba vu. Wɪa tɪtarɪ nɪ o daa ma joori o vu o lagɪ nɔɔna badonnə o wəli da. Wɛ-gunim maŋa nɪ o daa ta ma vu o lagɪ nɔɔna badonnə dɪ o wəli da.

6Dɪdaan-ni nɪ o daa ma vu yaga o na nɔɔna badonnə ta na zɪgɪ da. O ma bwe-ba o wɪ: ‹Bɛɛ mʊ yɪ abam zɪgɪ yo seeni dɛ dɪm wʊnɪ maama, yɪ á ba kɪ kʊlʊkʊlʊ?›

7Ba ma lər-o ba wɪ: ‹Nɔɔn-nɔɔnʊ wʊ kwe dɪbam sɪ dí tʊŋɪ dí pa-o.› O ma ta dɪ bantʊ dɪ, sɪ ba vu ba tɔgɪ ba tʊŋɪ o kara kam nɪ.

8Tɪga na lagɪ ka yi tɪn, o laan ma ta dɪ o tɪtʊŋa yigə tu wʊm sɪ o ta dɪ tɪntʊŋna bam, sɪ ba zaŋɪ ba ba ba joŋi ba ŋwɪurʊ. O ma ta dɪd-o sɪ o puli o ŋwɪ tɪntʊŋna balʊ na tu ba kweeli tɪn.

9Nɔɔna balʊ na tu ba sɪŋɪ tɪtʊŋa dɪdaan-ni nɪ tɪn ma ba sɪ ba joŋi ba ŋwɪurʊ. Ba ma ŋwɪ-ba səbu-dalɪ dɪdʊa dɪdʊa.

10Kʊ daarɪ balʊ na puli ba tʊŋɪ tɪtɪutɪ tɪn dɪ laan ma ba sɪ ba joŋi ba ŋwɪurʊ. Ba maa bʊŋɪ nɪ baá joŋi ŋwɪurʊ kʊ dwe bantʊ nyum tɪm. Ba dɪ nan joŋi səbu-dalɪ dɪdʊa dɪdʊa mʊ.

11Ba ma joŋi ba səbu, yɪ ba daarɪ ba pʊʊna dɪ kara kam tu wʊm ba wɪ:

12‹Balʊ na tu kwaga tɪn tʊŋɪ fɪnfɪun yɪranɪ mʊ, nɪnɛɛnɪ luu dɪdʊa te. Dɪbam nan tu dí tʊŋɪ tɪtɪutɪ mʊ, kʊ cɛ dí yɪra wɪa yigə nɪ dɛ dɪm maama wʊnɪ, yɪ nmʊ pa bantʊ ŋwɪʊ maɪ dɪ dɪbam na joŋi te tɪn.›

13Kara kam tu wʊm ma ləri ba dɪdʊa o wɪ: ‹A ciloŋ, nii yo. A wʊ kɪ nmʊ kampinə, bɛŋwaanɪ nmʊ sɛ sɪ n tʊŋɪ n joŋi səbu-dalɪ dɪdʊa mʊ dɛ wʊnɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Nan ja n səbu kʊm n viiri, sɪ taanɪ tərə. Amʊ laga, yɪ a ŋwɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na tu kwaga o tʊŋɪ tɪn, sɪ kʊ maŋɪ dɪ nmʊ na joŋi te tɪn.

15A nan ba jɪgɪ cwəŋə sɪ a ma a səbu kʊm a kɪ kʊlʊ a na lagɪ tɪn na? Nmʊ nan jɪgɪ wʊ-gʊʊ dɪ a na jɪgɪ wʊ-yoŋo tɪn mʊ na?›

16Mʊ kʊ kuri, balʊ na wʊ kwaga nɪ tɪn wʊ́ ba ba ji yigə tiinə, yɪ balʊ na wʊ yigə nɪ tɪn wʊ́ joori ba ji kwaga tiinə.»

Zezi daa na ŋɔɔnɪ o tʊʊnɪ taanɪ te tɪn

(Marɪkɪ 10:32-34, Luki 18:31-34)

17Zezi dɪ o karabiə dɛɛn ma zaŋɪ ba maa kɛ Zeruzalɛm. Ba na wʊ cwəŋə nɪ tɪn, o ma pɔɔrɪ o karabiə fugə-bale bam kɔgɔ kʊm wʊnɪ o pa ba tɔgɪ dɪd-o ba veə.

18O ma ta dɪ ba o wɪ: «Taá ye-na, dí na maa ve Zeruzalɛm tɪn, dáanɪ mʊ ba laan wʊ́ ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kɪ kaanɪm yigə tiinə bam dɪ cullu karanyɪna tiinə bam jɪŋa nɪ. Nɔɔna bam kʊntʊ wʊ́ di a taanɪ sɪ kʊ brɪ nɪ a maŋɪ sɪ a tɪ mʊ.

19Ba laan wʊ́ daarɪ ba kɪ-nɪ dwi-gɛ tiinə bam jɪŋa nɪ. Bantʊ dɪ wʊ́ mwanɪ amʊ, yɪ ba daarɪ ba magɪ-nɪ dɪ balaara. Ba laan wʊ́ ja-nɪ ba pa tʊʊn-dagara baŋa nɪ ba gʊ. Da yatɔ dɛ nɪ, a laan wʊ́ joori a bi a yagɪ tʊʊnɪ.»

Zezi cwəŋə kam na jɪgɪ yaara te tɪn

(Marɪkɪ 10:35-45, Luki 22:24-27)

20Zebede biə bam nu dɛɛn ma vu Zezi te dɪ o biə bale bam. O ma kuni doonə o yigə nɪ sɪ o loor-o.

21Zezi ma bwe-o o wɪ: «Bɛɛ mʊ n laga?» O ma lər-o o wɪ: «Popo, pa ni sɪ n na tu n di n paarɪ dɪm, sɪ n pa a biə bale bantʊ jəni nmʊ tee nɪ, n jazɪm nɪ dɪ n jagwiə nɪ.»

22Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam tɪtɪ yəri á na loori kʊlʊ tɪn. Abam wʊ́ wanɪ á tɔgɪ á yaarɪ nɪ a na lagɪ a ba a na yaara yalʊ tɪn na?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Ɛɛn, dí wʊ́ wanɪ.»

23Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam wʊ́ sɪɪnɪ á tɔgɪ á yaarɪ amʊ yaara yam doŋ. Kʊ daarɪ wʊlʊ na wʊ́ jəni a jazɪm nɪ naa a jagwiə nɪ amʊ paarɪ dɪm wʊnɪ tɪn, a ba jɪgɪ cwəŋə sɪ a kuri nɔɔna sɪ ba jəni da. A Ko Wɛ mʊ maŋɪ o tiŋi je sɪm kʊntʊ, sɪ o pa balʊ na wʊ́ ba ba jəni da tɪn.»

24O karabiə fugə kam na lwarɪ ba donnə bale bam na loori kʊlʊ Zezi tee nɪ tɪn, ba bana ma tiini ya zaŋɪ dɪ ba.

25Zezi laan ma bəŋi ba maama, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Abam maŋɪ á ye lʊgʊ baŋa pwa na yəni ba jɪgɪ ba nɔɔna ba bɛɛsɪ te tɪn, yɪ ba dɪdɛɛra mʊ di dam ba baŋa nɪ.

26Kʊ nan na yɪ abam, kʊ wʊ maŋɪ sɪ kʊ taa yɪ kʊntʊ doŋ abam tɪtarɪ nɪ. Bɛŋwaanɪ, abam wʊlʊ na lagɪ sɪ o ji nɔn-kamunu á wʊnɪ tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o ji abam maama tɪntʊŋnʊ mʊ.

27Wʊlʊ na lagɪ sɪ o ji abam yigə tu tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o ji á gambaa mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

28Kʊ yı kʊntʊ doŋ mʊ, amʊ Nabiin-bu wʊm wʊ tu sı nɔɔna tʊŋı ba pa-nı. Amʊ nan tu sı a tʊŋı a pa nabiinə mʊ, sı a daarı a kwe a ŋwıa a ma ləni nɔɔna zanzan ŋwıa Wɛ tee nı.»

Zezi na puri lilwə bale yiə te tın

(Marıkı 10:46-52, Luki 18:35-43)

29Zezi dı o karabiə bam dɛɛn ma nuŋi Zeriko nı ba maa kɛa. Ba na maa kɛ tın, nɔn-kɔgɔ maa tɔgı-ba.

30Lilwə bale dɛɛn ma je cwəŋə kam ni nı. Ba na lwarı nı Zezi mʊ tɔgı dáanı o maa kɛ tın, ba laan ma kaası baŋa baŋa dı kwər-dıa ba wı: «Dí Yuutu! Pɛ Davidi dwi tu! Duri dıbam yibwənə!»

31Nɔn-kɔgɔ kʊm ma kaanı-ba sı ba pu ba niə. Ba laan ma tiini ba kaası ba wı: «Dıbam Yuutu! Pɛ Davidi dwi tu! Duri dıbam yibwənə!»

32Zezi na ni kʊntʊ tın, o ma zıgı yı o bəŋi-ba o bwe o wı: «Abam lagı sı a kı bɛɛ mʊ a pa abam?»

33Ba ma ləri ba wı: «Dí Yuutu, dıbam lagı sı n pa dí yiə mʊ joori ya taa naı.»

34Zezi ma duri ba ŋwaŋa. O ma twı o jıŋa o dwe ba yiə yam, yı ya joori ya naı bıdwı baŋa nı. Ba laan ma zaŋı ba tɔgı o kwaga.

Matiyu 21

Zezi na zʊ Zeruzalɛm yı nɔɔna zul-o te tın

(Marıkı 11:1-11,15-19, Luki 19:28-40,45-48, Zan 12:12-19, 2:13-17)

1Zezi dı o karabiə bam dɛɛn ma vu ba twɛ Zeruzalɛm. Ba ma vu ba yi tıʊ kʊdoŋ, kʊ yırı mʊ Betifaazı. Kʊ wʊ Olivi piu kʊm saŋa nı mʊ.

2Zezi laan ma lı o karabiə bale yı o wı: «Ve-na á vu á zʊ tıʊ kʊlʊ na wʊ abam yigə nı tın. Á na yi da, á wú na bınaga na ləgi da, yı bına-pɔla dı tɔgı ka wʊra. Á na nɛa, sı á bwəli-sı á ja ba á pa-nı.

3Nɔɔnʊ na bwe abam sı woŋo, sı á ta dıd-o nı, kʊ yı dí Yuutu wʊm mʊ lagı-sı. Kʊ tu wú sɛ o yagı o pa abam, yı á ja á ba.»

4Kʊ kı kʊntʊ, sı kʊ pa Wɛ nijoŋnu wʊdoŋ dɛɛn na tagı kʊlʊ faŋa faŋa tın mʊ sıunı kʊ kı. O dɛɛn tagı o wı:

5«Ve-na á ta dı Siyɔn tiinə bam nı: ‹Nii-na á pɛ wʊm, o maa bıunı á te. Wʊntʊ tu o tıtı mʊ, yı o di bınaga o maa bıuna. Ka yı bına-pɔla mʊ o diinə, yı ka nu mı zıla zıŋım.› »

6Zezi karabiə bale bam ma sıunı ba tɔgı yigə, ba vu ba kı kʊlʊ o na tagı sı ba kı tın.

7Ba ma ja bına-kwıʊn kʊm dı bına-pɔla kam ba ba, yı ba lı ba gwaarʊ ba daŋı sı baŋa nı. Zezi laan ma di bına-pɔla kam, yı ba ve ba maa kɛa.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Ba na maa kɛ tɪn, kɔ-fɔrɔ maa tɔgɪ-ba, yɪ ba zanzan lɪ ba gwaarʊ ba lwarɪ cwəŋə kam yuu nɪ, sɪ Zezi tɔgɪ tɪ baŋa o kɛ. Badaara dɪ ma goni vɔɔrʊ ba dɪ cwəŋə kam yuu nɪ, sɪ o tɔgɪ tɪ baŋa o kɛ.

9Nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na wʊ o yigə nɪ dɪ o kwaga nɪ ba ve tɪn maa kaasa, yɪ ba tɛ ba wɪ: «Ozaana! Zulə taa wʊ Pɛ Davidi dwi tu wʊm tee nɪ! Zuli-na wʊlʊ na tu dí Yuutu Wɛ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn. Ozaana! Zulə taa wʊ Baŋa-Wɛ tee nɪ!»

10Ba dɛɛn ma vu ba maa yi Zeruzalɛm tɪʊ kʊm ni. Tɪʊ kʊm tiinə bam maama ma zaŋɪ ba yɪ zulimaa ba sirigi je sɪm maama. Ba maa bwe ba wɪ: «Nɔɔnʊ wɔɔ mʊ tɪntʊ?»

11Nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na tɔgɪ Zezi tɪn maa tɛ ba wɪ: «Wʊntʊ yɪ Wɛ nijoŋnu Zezi mʊ, o na nuŋi Galile tɪʊ Nazarɛtɪ tɪn.»

12Zezi dɛɛn ma vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ. O ma na nɔɔna na wʊ ka kʊnkɔlə kʊm nɪ ba pipiə. O ma zəli-ba o pa ba nuŋi. O ma vu o ja səbu-lənnə bam taabʊllʊ tɪm o pipiri o pu tɪga nɪ, o pa ba səbiə bam jagɪ. O ma daarɪ o yigi yitunnu tɪlʊ nɔɔna badonnə na je da ba yəgi kunkwən-pulə tɪn o dɪ tɪga nɪ.

13O na wʊra o zəli-ba kʊntʊ tɪn, o ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tənɔ kʊm wʊnɪ, nɪ Wɛ mʊ wɪ: ‹Amʊ digə kantʊ maŋɪ sɪ ka taa yɪ jəgə kalʊ nɔɔna na wʊ́ ta tui ba warɪ amʊ da tɪn mʊ.› Abam nan pɛ kʊ ji ŋwɪɪna joro je.»

14Lilwə dɪ kwaarʊ dɛɛn ma ba Zezi te Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ, yɪ o pa ba na yazurə.

15Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam ma na wo-kʊnkagɪla yalʊ o na kɪ tɪn, yɪ ba daarɪ ba na biə na zɪgɪ Wɛ-digə kam kʊnkɔlə kʊm nɪ ba kaasɪ ba wɪ: «Ozaana! Zulə taa wʊ Pɛ Davidi dwi tu wʊm tee nɪ!» Ba na nɛ kʊntʊ tɪn, ba bana ma zaŋɪ zanzan.

16Ba ma ta dɪ Zezi ba wɪ: «Nmʊ ba ni biə bam na tɛ nmʊ taanɪ te? N bá cɪ-ba sɪ ba yɪ taa tɛ kʊntʊ na?» Zezi ma ləri-ba o wɪ: «A ye ba na tɛ kʊlʊ tɪn. Kʊ nan pʊpʊnɪ Wɛ tənɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: ‹Nmʊ Wɛ mʊ pɛ biə dɪ bu-sɪsɪn zuli nmʊ dɪ ba niə.› Abam maŋɪ á wʊ karɪmɪ kʊntʊ na?»

17O laan ma zaŋɪ ba tee nɪ o viiri. O ma nuŋi tɪʊ kʊm nɪ o vu Betani, yɪ o pəni dáanɪ.

Zezi na sɔɔlɪ kapʊrʊ yɪ kʊ tɪ te tɪn

(Marɪkɪ 11:12-14,20-24)

18Tɪga na pʊʊrɪ tɪtɪtɪ tɪn, o ma zaŋɪ sɪ o joori o vu Zeruzalɛm. O na wʊ cwəŋə nɪ tɪn, o kana maa wɔɛ.

19O ma na kapʊrʊ na zɪgɪ cwəŋə kam daa nɪ. O ma vu sɪ o nii, yɪ o piini dɪ vɔɔrʊ yɪranɪ mʊ wʊra, yɪ mɔɔla tərə sɪ o di. O ma ta dɪ kapʊrʊ kʊm o wɪ: «N daa n bá joori n lə biə maŋa dɪ maŋa.» O na tagɪ kʊntʊ tɪn, kapʊrʊ kʊm ma da kʊ kwaarɪ bɪdwɪ baŋa nɪ.

20Zezi karabiə bam na nɛ kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ-ba. Ba ma bwɛ ba wɪ: «Kʊ kɪ ta mʊ yɪ kapʊrʊ kʊm da kʊ kwaarɪ lɪla kʊntʊ?»

21Zezi ma ləri-ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, á na kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ yɪ á ba jɪgɪ bʊbwɛa, abam dɪ wʊ́ wanɪ á kɪ kʊlʊ na kɪ kapʊrʊ kʊm tɪn doŋ. Kʊ nan daɪ kʊntʊ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

yɪranɪ má. Á wú wanɪ á ta dɪ pu-kamunu kʊntʊ nɪ, kʊ gɔ kʊ na wʊ mɛ tɪn kʊ vu kʊ tʊ nɪnɪʊ kʊm wʊnɪ, yɪ Wɛ nan wú pa kʊ kɪ.

22Kʊlʊ na wəli da tɪn, abam na loori woŋo kʊlʊ maama Wɛ tee nɪ, yɪ á na kɪ wʊ-dɪdʊa nɪ á wú na, Wɛ wú pa á sɪnɪ á na-kʊ.»

Nɔɔna na bwe Zezi dam dɪm na nuŋi mɛ tɪn

(Marɪkɪ 11:27-33, Luki 20:1-8)

23Zezi dɛɛn ma joori o vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ. O maa wʊra o brɪ nɔɔna bam. Zwifə nakwa bam dɪ ba kaanɪm yigə tiinə bam ma vu o te ba bwe-o ba wɪ: «Wɔɔ dam mʊ n ma n kɪ wəənu tɪlʊ maama n na kɪ tɪn? Wɔɔ mʊ pɛ nmʊ ni sɪ n ta n kɪ kʊntʊ?»

24O ma ləri-ba o wɪ: «A dɪ jɪgɪ bwiə a lagɪ a bwe abam. Á na ləri á pa-nɪ, sɪ a laan brɪ abam wʊlʊ na pɛ amʊ ni sɪ a tʊŋɪ tɪn.

25A lagɪ a bwe abam a nii, Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn, kʊ yɪ Wɛ mʊ pɛ-o cwəŋə naa nabiinə mʊ?» O na bwe-ba kʊntʊ tɪn, ba maa wʊra ba bwɛ daanɪ sɪ ba nii, ba na wú lər-o te tɪn. Ba maa wɪ: «Dɪbam na ləri dí wɪ, kʊ yɪ Wɛ mʊ, o laan wú bwe dɪbam o nii, bɛɛ mʊ yɪ dí nan wʊ sɛ Zan taanɪ dɪm?

26Kʊ daarɪ, dí na wɪ kʊ yɪ nabiinə mʊ pɛ-o cwəŋə, nɔn-kɔgɔ kʊm wú ja dɪ dɪbam, dɪ ba maama na paɪ Zan yɪ Wɛ nijoŋnu tɪn ŋwaanɪ.»

27Ba na banɪ daanɪ ba ga kʊlʊ ba na wú ta tɪn, ba ma ləri Zezi ba wɪ: «Dí yəri wʊlʊ na pɛ Zan cwəŋə tɪn.» Zezi dɪ ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ na yɪ kʊntʊ, amʊ dɪ nan bá ta wʊlʊ na pɛ amʊ ni sɪ a taa tʊŋɪ tɪn.»

Nɔɔnʊ dɪ o biə bale mɪmaŋa

28Zezi laan ma ta o wɪ: «A lagɪ a maŋɪ mɪmaŋɪ dɪdoŋ a brɪ abam, sɪ á bʊŋɪ á nii. Nɔɔnʊ mʊ wʊra dɪ o biə bale. O ma ta dɪ bu-kwɪan kam o wɪ: ‹Ve n tʊŋɪ a kara nɪ zɪm dɛ dɪm nɪ.›

29Bu wʊm ma lər-o o wɪ: ‹A bá vu.› Kʊ na kɪ fɪn tɪn, o ma joori o ləni o wʊbʊŋa yɪ o vu o tʊŋɪ.

30Nɔɔnʊ wʊm daa ma ta dɪ o bu wʊdoŋ wʊm sɪ o dɪ vu o kara kam o tʊŋɪ. Wʊntʊ ma ləri o wɪ: ‹A ko, aá vu.› Yɪ o laan daarɪ o wʊ ve.

31Kʊntʊ tɪn, biə bam kʊntʊ bale wʊnɪ, wɔɔ mʊ sɪnɪ o kɪ ba ko wʊm na lagɪ kʊlʊ tɪn?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Kʊ yɪ bu nakwɪ wʊm mʊ.» Ba na ləri kʊntʊ tɪn, Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔn-cɪcɔgɪrʊ, kʊ na yɪ lampo-joŋnə dɪ ka-bwəəru, wú zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ ba daarɪ abam.

32Bɛŋwaanɪ, Zan na tu abam te tɪn, o dɛɛn brɪ abam cwəŋə kalʊ á na wú da sɪ á na cɪga Wɛ tee nɪ tɪn, yɪ á wʊ sɛ o taanɪ dɪm. Nɔn-cɪcɔgɪrʊ tɪm nan sɛ-o yɪ tɪ ləni tɪ wʊrʊ tɪ yagɪ kəm-balwaarʊ tɪm. Abam nan nɛ bantʊ na kɪ te tɪn, yɪ á daa ta wʊ sɛ sɪ á ləni á wʊbʊŋa sɪ á sɛ o taanɪ dɪm.»

Nɔɔnʊ dɪ o gaarɪ mɪmaŋa

(Marɪkɪ 12:1-12, Luki 20:9-19)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Zezi daa ma ta dı ba o wı: «Cəgi-na, sı a daa maŋı mımaŋı dıdoŋ a brı abam. Səŋɔ tu wʊdoŋ mʊ wʊra. O ma zaŋı o cı gaarı, yı o daarı o jəri tweeru tılʊ yırı na yı vinyə tın dı wʊnı. O ma daarı o kʊ goŋo tı-dıa je nı, sı o na gwəri tweeru tım biə bam, sı o kı dáanı o nɔ o ka tı na bam. O ma daarı o cwi dapala sı nɔɔnʊ taa je da o yırı gaarı dım. O na fɔgı o cı-dı kʊntʊ tın, o laan ma kwe nɔɔna o yagı da sı ba taa tʊŋa, yı o daarı o beeri o vu tıʊ kʊdoŋ.

34Kʊ na yi tweeru tım biə bam gwərim maŋa tın, o ma tʊŋı o tıntʊŋna, sı ba vu nɔɔna balʊ na nii o gaarı dım baŋa nı tın te, sı ba joŋi tweeru tım biə bam ba ja ba ba pa-o.

35O tıntʊŋna bam na tu tın, nɔɔna bam ma ja-ba, ba magı dıdʊa lanyıranı, ba gʊ wʊdoŋ, yı ba daarı ba dʊlı dıdʊa dı kandwa ba gʊ.

36Gaarı dım tu wʊm ta ma joori o tʊŋı o tıntʊŋna badonnə nɔɔna bam tee nı. Bantʊ kɔgɔ dwe dayigə nɔɔna bam. Nɔɔna bam daa ta ma kı bantʊ dı kʊntʊ doŋ.

37Kʊ kweelim nı tın, o laan ma tʊŋı o tıtı bu nɔɔna bam tee nı, yı o bʊŋı nı, baá nıgı wʊntʊ.

38O bu wʊm na maa ve yı nɔɔna bam na-o tın, ba maa ŋɔɔnı daanı ba wı: ‹Mʊ gaarı dım tu bu, wʊntʊ mʊ lagı o ba o taa te o ko wʊm wəənu tım. Nan pa-na dí gʊ-o, sı dí daarı dí taa te o wəənu tım.›

39Ba laan ma ja-o ba vaŋı ba ja nuŋi gaarı dım wʊnı, ba mag-o ba gʊ.

40Kʊntʊ tın, gaarı dım tu wʊm laan na tuə, oó kı nɔɔna bam kʊntʊ tıta mʊ?»

41Zezi na bwe-ba kʊntʊ tın, ba laan ma ləri ba wı: «O maŋı sı o gʊ nɔn-balwaarʊ tım kʊntʊ mʊ, sı o daarı o kwe gaarı dım o pa nɔɔna badonnə sı ba taa nii-dı, sı tweeru tım biə bam gwərim maŋa na yiə, sı ba taa pa-o o tweeru tım biə bam.»

42Zezi daa ma ta dı ba o wı: «Kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: ‹Kandwɛ dılʊ lwara na vın tın laan mʊ joori dı ba dı ji kandwɛ dılʊ na paı sɔŋɔ kʊm dana tın. Kʊntʊ yı Baŋa-Wɛ mʊ kıa, yı kʊ yı wo-kamunu kʊ pa dıbam.› Abam maŋı á wʊ karımı kʊntʊ na?

43Kʊ brı nı Wɛ laan wú joŋi Dl paarı dım abam tee nı, yı Dl daarı Dl pa balʊ na sɛ Dl ni tın na cwəŋə ba zʊ Dl paarı dım wʊ.

[44Kʊ na yı kandwɛ dılʊ Wɛ na kuri tın, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tʊ dıntʊ baŋa nı tın, kʊntʊ tu wú tiini o cʊcʊgı o tıtı mʊ. Kʊ daarı, wʊlʊ maama kandwɛ dım na tʊ o baŋa nı tın, dı wú mıurı kʊntʊ tu mʊ.]»

45Zezi dɛɛn na maŋı mımaŋa yam kʊntʊ maama tın, kaanım yigə tiinə bam dı Farizıan tiinə bam ma lwarı nı kʊ yı bantʊ taanı mʊ o tɛa.

46Ba maa kwaanı ba lagı cwəŋə sı ba ja-o, yı ba kwarı fʊʊnı dı nɔn-kɔgɔ kʊm, bantʊ na pɛ o yı Wɛ nijoŋnu tın ŋwaanı.

Matiyu 22

Pɛ bu kadiri candiə mımaŋa

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

(Luki 14:15-24)

1Zezi dɛɛn ma maŋı mımaŋı dıdoŋ o brı nɔɔna bam o wı:

2«Wɛ paarı dım nyı dı pɛ wʊdoŋ na lagı sı o kı kadiri candiə o pa o bu te tın.

3Pɛ wʊm ya tagı dı nɔɔna badonnə mʊ sı ba ba ba təgı ba di kadiri candiə kam. Dɛ dım na tu dı yi tın, o ma tʊŋı o tıntʊŋna sı ba vu ba bəŋi nɔɔna bam kʊntʊ sı ba ba. Ba ma wʊ sɛ sı ba ba.

4O laan ma joori o tʊŋı o tıntʊŋna badonnə, sı ba vu nɔɔna bam te ba ta dı ba nı: ‹Ba-na, sı amʊ ti woŋo maama yı a pa ba gʊ na-paala dı varı-nunuguru. Nan ba-na sı dí di candiə kam.›

5Nɔɔna balʊ ba na bəŋi kʊntʊ tın ma zaŋı ba vu ba wʊbʊŋa je, ba na ba nıgı o beeri dım tın ŋwaanı. Ba dıdʊa ve o kara mʊ. Dıdʊa ma vu sı o kı o pipiu.

6Nɔɔna balʊ na daarı tın ma ja pɛ wʊm tıntʊŋna bam, ba bɛɛsı-ba ba gʊ.

7Pɛ wʊm banı ma tiini dı zaŋı. O ma tʊŋı o pamaŋna sı ba vu ba gʊ nɔn-gʊra bam kʊntʊ, sı ba daarı ba zwɛ ba tıʊ kʊm maama.

8O laan ma ta dı o tıntʊŋna bam o wı: ‹Kadiri dım woŋo maama ti kʊ yigə sı dí di. A nan na bəŋi balʊ sı dí di candiə kam tın ya wʊ maŋı dı ka.

9Nan nuŋi-na á vu tıʊ kʊm je sım maama nı, á nii cwe sım niə nı. Á na nɛ nɔɔnʊ wʊlʊ maama tın, sı á bəŋ-o sı o ba o təgı o di.›

10O tıntʊŋna bam ma nuŋi ba beeri tıʊ kʊm maama, ba la nɔɔna balʊ maama ba na nɛ tın, kʊ na yı nɔn-ŋʊna dı nɔn-balwaarʊ dı. Pɛ wʊm səŋɔ kʊm ma tiini kʊ su dı nɔɔna.

11Pɛ wʊm laan ma nuŋi sı o zaanı nɔɔna bam. O ma na nɔɔnʊ dıdʊa na wʊra o na wʊ zʊ gwar-ŋʊŋʊ kʊlʊ na maŋı dı kadiri dim tın.

12Pɛ wʊm ma bwe-o o wı: ‹A ciloŋ, nmʊ kı ta mʊ n təgı n zʊ yo seeni, yı nmʊ wʊ zʊ gərə kʊlʊ na lana tın?› Nɔɔnʊ wʊm ma ga ka lərə je.

13Pɛ wʊm laan ma ta dı o tıntʊŋna bam o wı: ‹Ja-na nɔɔnʊ wʊntʊ á vɔ o jıa dı o nɛ, sı á ja-o á nuŋi á dı lim wʊnı, yaara na wʊ mɛ yı nɔɔna keerə yı ba dʊnı ba nwa tın.›

14Kʊntʊ brı nı, Wɛ bəŋi nɔɔna zanzan mʊ, yı Dl daarı Dl kuri ba fınfıın yıranı.»

Lampoo ŋwıım taanı

(Marıkı 12:13-17, Luki 20:20-26)

15Farizıan tiinə bam laan ma zaŋı ba vu sı ba banı ba nii, ba na wú kı te ba pa Zezi ŋɔɔnı o tusi sı ba ja-o tın.

16Ba ma lı ba karabiə badonnə, sı ba təgı dı Pɛ Erədı kwaga nɔɔna badonnə ba vu Zezi te. Ba ma vu ba ta dıd-o ba wı: «Karanyına, dıbam ye nı nmʊ yı cıga tu mʊ, yı n yəni n brı nɔɔna Wɛ cwəŋə kam cıga. Nmʊ yigə tərə dı nɔɔna na bʊŋı kʊlʊ ba pa nmʊ tın, nmʊ nan ba kuri nɔɔna daanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Dí nan lagɪ sɪ dí bwe nmʊ dí nii, nmʊ wʊbʊŋa yɪ tɪta mʊ? Dɪbam Zwifə bam cullu pɛ ni sɪ dí ŋwɪ lampoo dí pa lʊgʊ kʊm pa-farʊ wʊm na? Mʊ na kʊ wʊ maŋɪ?»

18Zezi na lwarɪ ba na jɪgɪ wʊbʊŋ-balwaarʊ tɪlʊ tɪn, o ma ləri-ba o wɪ: «Abam yɪ pipiri-nyɪna mʊ. Bɛɛ nan mʊ yɪ á lagɪ sɪ á maŋɪ-nɪ á nii?

19Nan brɪ-na-nɪ səbu-dalɪ dɪlʊ dí na yəni dí ma ŋwɪ lampoo tɪn.» Ba ma lɪ səbu-dalɪ dɪm ba brɪ-o.

20O ma bwe-ba o wɪ: «Wɔɔ nyɪnyʊgʊ dɪ o yɪrɪ mʊ pʊpʊnɪ dɪ baŋa nɪ?»

21Ba ma lər-o ba wɪ: «Kʊ yɪ pa-farʊ wʊm mʊ.» O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ lamma. Nan taá ŋwɪ-na kʊlʊ na yɪ pa-farʊ wʊm nyɪm tɪn á pa-o, sɪ á daarɪ á taá paɪ Wɛ kʊlʊ dɪ na yɪ Dl nyɪm tɪn.»

22O na ləri-ba kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ-ba zanzan. Ba laan ma yag-o yɪ ba viiri.

Twa biim taanɪ

(Marɪkɪ 12:18-27, Luki 20:27-40)

23Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ, Sadusɪan tiinə badonnə dɛɛn ma zaŋɪ ba vu Zezi te. Bantʊ mʊ brɪ nɪ, nɔɔnʊ na tɪga o daa bá joori o bi tɪn.

24Ba ma vu ba ta dɪ Zezi ba wɪ: «Karanyɪna, Moyisi dɛɛn brɪ nɪ, nɔɔnʊ na tɪga, yɪ o dɪ o kaanɪ na ba jɪgɪ biə daanɪ, o nu-bu mʊ maŋɪ sɪ o di kadəm wʊm sɪ ba lʊ biə o cʊrʊ kʊlʊ na tɪgɪ tɪn ŋwaanɪ.

25Kʊntʊ, nu-pugə-biə barpɛ mʊ ya wʊ dɪbam tɪtarɪ nɪ. Ba dɪdʊa ma di kaanɪ yɪ o tɪ o daar-o, yɪ o wʊ lʊgɪ bu dɪd-o. Wʊlʊ na saŋɪ tɪn dɪ daa ma ləri o di kaanɪ wʊm.

26O dɪ ma tɪ o daar-o. Batɔ tu wʊm dɪ daa ma di-o. Kʊ kɪ kʊntʊ doŋ mʊ dɪ ba maama barpɛ, yɪ ba wʊ lʊgɪ bu dɪ kaanɪ wʊm.

27Ba maama na tɪgɪ tɪn, kaanɪ wʊm dɪ laan ma tɪ.

28Dí nan lagɪ dí bwe dí nii, ba maama na di kaanɪ wʊm tɪn, ba laan na tu ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ, bantʊ wɔɔ mʊ wú ta te kaanɪ wʊm?»

29Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Abam tiini á tusi mʊ. Abam nan wʊ ni Wɛ tɔnɔ kʊm zaasɪm dɪm kuri dɪ, yɪ á yəri Wɛ dam dɪm na yɪ te tɪn.

30Bɛŋwaanɪ, nɔɔna na tu ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ, baá ta nyɪ dɪ Wɛ malɛsɪ sɪm na yɪ te tɪn mʊ, baara daa bá di kaana, kaana dɪ nan daa bá zʊ banna dɪ.

31Kʊ nan na yɪ twa biim dɪm dɪ, abam maŋɪ á wʊ karɪmɪ kʊlʊ Wɛ na tagɪ Dl brɪ abam yɪ kʊ pʊpʊnɪ Dl tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn na?

32Dl tagɪ Dl wɪ: ‹Amʊ yɪ Abraham Wɛ, dɪ Yizakɪ Wɛ, dɪ Zakɔbɪ Wɛ mʊ.› Kʊ brɪ nɪ bantʊ daa ta jɪgɪ ŋwɪa mʊ Dl tee nɪ, bɛŋwaanɪ Baŋa-Wɛ yɪ naŋʊna Wɛ mʊ sɪ Dl daɪ twa Wɛ.»

33Nɔn-kɔgɔ kʊm na ni Zezi zaasɪm dɪm na yɪ te tɪn, kʊ ma tiini kʊ sʊ-ba.

Wɛ niə yam wʊnɪ dɔɔ mʊ yɪ kamunu dɪ dwe?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

(Marɪkɪ 12:28-34, Luki 10:25-28)

34Farizɪan tiinə bam dɛɛn ma lwarɪ Zezi na ləri Sadusɪan tiinə bam te tɪn, kʊ pa ba daa warɪ taanɪ ba ta. Ba laan ma kikili daanɪ sɪ ba lagɪ cwəŋə ba ma ja-o.

35Ba wʊ dɪdʊa na yɪ Wɛ cullu tɪm karanyɪna tɪn ma zaŋɪ sɪ o maŋ-o o nii o swan na yɪ te tɪn, o ma bwe-o o wɪ:

36«Karanyɪna, Wɛ niə yam maama wʊnɪ dɔɔ mʊ yɪ kamunu dɪ dwe?»

37Zezi ma lər-o o wɪ: «Ta n soe n Yuutu Baŋa-Wɛ dɪ n bɪcarɪ maama, dɪ n wʊ maama, dɪ n wʊbʊŋa maama.

38Dɪntʊ nan mʊ yɪ Wɛ dayigə ni yɪ dɪ yɪ kamunu.

39Dɪlʊ na saŋɪ tɪn dɪ nyɪ dɪ dɪntʊ mʊ, dɪ tagɪ dɪ wɪ, ta n soe n doŋ nɪ n tɪtɪ te.

40Moyisi zaasɪm dɪm dɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam zaasɪm dɪm maama yɔɔrɪ dɪ puli niə yantʊ yale baŋa nɪ mʊ.»

Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn yɪ Davidi Yuutu mʊ

(Marɪkɪ 12:35-37, Luki 20:41-44)

41Farizɪan tiinə badonnə dɛɛn ma ba ba kikili daanɪ. Zezi ma zaŋɪ o bwe-ba o wɪ:

42«Kʊ na yɪ Krisi wʊm Wɛ na lagɪ Dl tʊŋɪ tɪn, abam bʊŋɪ nɪ oó ta yɪ wɔɔ dwi tu mʊ?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Oó ta yɪ Pɛ Davidi dwi tu mʊ.»

43Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ nan wʊ́ kɪ ta mʊ kʊ taa yɪ kʊntʊ? Wɛ Joro kʊm dɛɛn pɛ Davidi ŋɔɔnɪ o woŋo, yɪ o bəŋ-o nɪ o Yuutu. Faŋa faŋa tɪn Davidi tagɪ o wɪ:

44‹Yuutu Baŋa-Wɛ tagɪ dɪ a Yuutu Dl wɪ: Ba n jəni a jazɪm nɪ, sɪ aá kɪ nmʊ dʊna maama n nɛ kuri nɪ.›

45Davidi nan na sɪunɪ o bəŋi Krisi wʊm o wɪ o Yuutu tɪn, o nan daa wʊ́ kɪ ta mʊ o taa yɪ Davidi naa daga?»

46Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔn-nɔɔnʊ daa maa warɪ sɪ o ləri kʊlʊkʊlʊ. Kʊ na zɪgɪ dɛ dɪm kʊntʊ nɪ tɪn, nɔɔna bam maama maa kwarɪ sɪ ba daa bwe-o taanɪ.

Matiyu 23

Pipiri-nyɪna na wʊ́ ba na lɛɛrʊ te tɪn

(Marɪkɪ 12:38-40, Luki 20:45-47, 11:37-54)

1Zezi laan ma ŋɔɔnɪ dɪ o karabiə bam dɪ nɔn-kɔgɔ kʊm maama.

2O ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ na yɪ Farizɪan tiinə bam dɪ Wɛ cullu karanyɪna tiinə bam, bantʊ mʊ tu ba ləni Moyisi yuu nɪ, sɪ ba pa nɔɔna lwarɪ o zaasɪm dɪm na yɪ te tɪn.

3Kʊntʊ ŋwaanɪ á maŋɪ sɪ á taá tɔgɪ kʊlʊ maama ba na brɪ abam tɪn. Á nan yɪ zaŋɪ á lwəni ba na kɪ kʊlʊ maama tɪn, bɛŋwaanɪ ba tɪtɪ ba tɔgɪ kʊlʊ ba na brɪ nɔɔna tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Ba na kɪ te tɪn, ba yəni ba yaarɪ nɔɔna mʊ dɪ cul-dɛɛrʊ sɪ ba taa tɔgɪ-tɪ. Kʊ maa nyɪ dɪ ba na fɪ-ba sɪ ba zɪŋɪ zɪla yalʊ duuni na dwe ba zɪŋɪm tɪn, yɪ ba tɪtɪ yigə tərə sɪ ba twəri zɪla yam fɪnfɪn dɪ ba zɪŋɪ.

5Kʊlʊ na wəli da tɪn, ba yəni ba brɪ ba kəm-laarʊ tɪm jaja mʊ sɪ nɔɔna maama taa naɪ. Ba yəni ba brɪ ba tɪtɪ nɔɔna yigə nɪ, nɪ ba jɪgɪ Wɛ tɔnɔ kʊm sono, dɪ ba na tiini ba vɔ-tɪ ba yɪra nɪ jaja tɪn. Ba ma kɪ zala zanzan ba gwaarʊ yɪra nɪ, sɪ kʊ pa nɔɔna taa zuli-ba.

6Ba na yəni ba vu nɔɔnʊ sɔŋɔ sɪ ba di candiə, kʊ yɪ je-ŋʊŋa je nɪ mʊ ba lagɪ sɪ ba taa je da. Ba na zʊ ba Wɛ-di sɪm, ba daa ta lagɪ je-kamunnu mʊ sɪ ba taa je yigə nɪ.

7Ba na ve yaga, ba lagɪ sɪ nɔɔna maama taa tui ba zuli-ba mʊ, yɪ ba ta lagɪ sɪ nɔɔna taa bə-ba nɪ ‹Karanyɪna›.

8Kʊ nan na yɪ abam, á yɪ taá lagɪ sɪ ba taa bə abam nɪ ‹Karanyɪna›, bɛŋwaanɪ á maama yɪ nu-biə mʊ daanɪ, yɪ á jɪgɪ Karanyɪna dɪdʊa mʊ.

9Á yɪ zaŋɪ á ma nɔɔn-nɔɔnʊ á ma bəŋi nɪ á ‹Ko› lʊgʊ baŋa yo, Wɛ cwəŋə kam tɔgɪm ŋwaanɪ. Bɛŋwaanɪ abam maama jɪgɪ Ko dɪdʊa mʊ, wʊntʊ mʊ yɪ Baŋa-Wɛ.

10Kʊlʊ na wəli da tɪn, á nan yɪ taá lagɪ sɪ nɔɔna taa bə abam nɪ ‹Yigə tiinə›, bɛŋwaanɪ á Yigə Tu yɪ dɪdʊa mʊ. Wʊntʊ mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn.

11Abam nɔn-kamunu mʊ yɪ wʊlʊ na yɪ tɪntʊŋnʊ á wʊnɪ tɪn.

12Bɛŋwaanɪ, wʊlʊ na zəŋi o tɪtɪ tɪn, Wɛ wʊ́ tu kʊntʊ tu. Wʊlʊ nan na tu o tɪtɪ tɪn, Wɛ wʊ́ zəŋi kʊntʊ tu.

13Wɛ cullu karanyɪna tiinə-ba dɪ Farizɪan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Abam yɪ pipiri-nyɪna mʊ. Á yəni á cɪ cwəŋə á pa nɔɔna warɪ sɪ ba zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ. Abam tɪtɪ ba lagɪ sɪ á zʊ, yɪ á daarɪ á cɪ balʊ maama na lagɪ sɪ ba zʊ tɪn cwəŋə.

[14Wɛ cullu karanyɪna tiinə-ba dɪ Farizɪan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Abam yɪ pipiri-nyɪna mʊ. Á yəni á ganɪ kadənə á joŋi ba wəənu. Á kwəri á kɪ Wɛ-lor-dɪdwaarʊ sɪ kʊ taa nyɪ nɪ á yɪ nɔn-ŋʊna mʊ te. Kʊntʊ ŋwaanɪ Wɛ wʊ́ tiini Dl pa abam na cam kʊ ja gaalɪ.]

15Wɛ cullu karanyɪna tiinə-ba dɪ Farizɪan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Abam yɪ pipiri-nyɪna mʊ. Á yəni á beeri lʊgʊ baŋa je maama mʊ sɪ á nii, á wʊ́ wanɪ á pa dwi-gɛ tu dɪdʊa ba o tɔgɪ cullu tɪlʊ Wɛ na pɛ dɪbam Zwifə bam tɪn na. Bantʊ dɪdʊa nan na tu o sɛ Wɛ, á laan wʊ́ brɪ-o á tɪtɪ cullu mʊ, sɪ á pa o tiini o ji min-tɪʊ nɔɔnʊ kʊ dwəni abam tɪtɪ na yɪ te tɪn.

16Lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Abam nyɪ dɪ lilwə na vaŋɪ ba donnə lilwə te tɪn mʊ. Abam yəni á brɪ nɔɔna á wɪ, nɔɔnʊ na dugi durə dɪ Wɛ-di-kamunu kʊm, kʊntʊ daɪ kʊlʊkʊlʊ. Á ma daarɪ á brɪ á wɪ, nɔɔnʊ nan na dugi dɪ səbu-sɪŋa kalʊ na wʊ Wɛ-digə kam wʊnɪ tɪn, kʊ yɪ fɪfɪʊn mʊ sɪ kʊntʊ tu kɪ kʊlʊ o na dugi dɪ kʊ tɪn.

17Abam yɪ jwəəru yɪ á kwəri á nyɪ dɪ lilwə mʊ. Kʊ yɪ digə kam na yɪ Wɛ nyɪm tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ səbu-sɪŋa kam dɪ yɪ Wɛ nyɪm. Kʊntʊ tɪn, tɪntʊ wʊnɪ kɔɔ mʊ jɪgɪ kuri kʊ dwe kʊdoŋ?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Abam daa ta brı nı, nɔɔnʊ na dugi dı Wɛ kaanım bimbim dım, kʊntʊ daı kʊlʊkʊlʊ. Á ma daarı á brı nı, nɔɔnʊ na dugi dı kaanım wəənu tılʊ maama na tigi bimbim dım baŋa nı tın, kʊ yı fıfıʊn mʊ sı kʊntʊ tu kı kʊlʊ o na dugi dı kʊ tın.

19Abam nyı dı lilwə mʊ yı á ba naı kʊlʊ na yı cıga tın. Kʊ yı bimbim dım na yı Wɛ nyım tın mʊ pɛ kaanım wəənu tım dı yı Wɛ nyım. Kʊntʊ tın, tıntʊ wʊnı kɔɔ mʊ jıgı kuri kʊ dwe kʊdoŋ?

20Kʊntʊ, nɔɔnʊ wʊlʊ na dugi dı kaanım bimbim dım tın, kʊ brı nı kʊntʊ tu dugi dı bimbim dım tıtı kʊ wəli dı woŋo kʊlʊ maama na tigi dı baŋa nı tın mʊ.

21Wʊlʊ dı na dugi dı Wɛ-digə kam tın, kʊ brı nı kʊntʊ tu dugi dı Wɛ mʊ, Wɛ na wʊ ka wʊnı tın ŋwaanı.

22Nɔɔnʊ wʊlʊ dı nan na dugi dı Wɛ-sɔŋɔ kʊm tın, kʊ brı nı kʊntʊ tu dugi dı Wɛ paarı jangɔŋɔ kʊm mʊ, kʊ brı nı kʊntʊ tu dugi dı Baŋa-Wɛ mʊ.

23Wɛ cullu karanyına tiinə-ba dı Farizıan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nı. Abam yı pipirinyına mʊ. Kʊ na maŋı kʊ yı dwə dwi maama, ba zı ba daga dı, á yəni á lı Wɛ təri á pa-Dl. Kʊ lana. Kʊ daarı á yigə tərə dı Wɛ niə yadaara yalʊ na tiini ya yı kamunə tın, nınɛɛnı cıga təgım dı yibwən-durə dı wʊ-dıdʊa kəm. Kʊ ya maŋı sı á taá kı wəənu tım kʊntʊ mʊ sı á yı yagı Wɛ niə yadaara yam.

24Abam sıunı á nyı dı lilwə balʊ na vaı ba donnə lilwə tın mʊ. Abam nyı dı nɔɔna balʊ na lagı ba nyɔ na, yı ba yəni ba leeri-ba, sı kalisi na wʊra sı ba lı-dı ba yagı, yı ba yigə nan tərə dı wo-kamunu kʊlʊ ba na liri tın, kʊ na maŋı kʊ ma dı yogondi dı.

25Wɛ cullu karanyına tiinə-ba dı Farizıan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nı. Abam yı pipirinyına mʊ. Abam ŋwıa kam nyı dı ba na sın zwı dı kabəli kwɛ sı kʊ təgı cullu na brı te yı sı wʊ su dı digiru te tın mʊ. Abam wʊrʊ su dı kampinə dı pu-sıŋa mʊ.

26Farizıan tu, nmʊ nyı dı lilwe mʊ te. Nmʊ maŋı sı n da yigə n sın n zwı wʊ mʊ, sı sı kwɛ dı daa yı taa jıgı digiru.

27Wɛ cullu karanyına tiinə-ba dı Farizıan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nı. Abam yı pipirinyına mʊ. Abam nyı dı yibeelə yalʊ ba na fəgı ya kwaga sı ya taa lana nɔɔna yibiyə nı tın mʊ. Yibeelə yam kʊntʊ wʊ ma su dı twa kwi, yı ya tiini ya yı digiru yıranı.

28Abam dı nan yı kʊntʊ mʊ. Á paı á jıgı cıga mʊ nɔɔna yibiyə nı, yı á wʊrʊ laan su dı lwarım yıranı, dıdaanı pipirə kikiə.

29Wɛ cullu karanyına tiinə-ba dı Farizıan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nı. Abam yı pipirinyına mʊ. Abam yəni á fəgı á kı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam yibeelə, yı á daarı á kwɛ Wɛ nɔn-ŋʊna bam yibeelə lanyıranı.

30Á ma daarı á tɛ á wı, abam dɛɛn ya na wʊra á kwə nakwa bam maŋa kam nı, á ya bá sɛ á wəli dı ba á gʊ Wɛ nijoŋnə bam.

31Abam tıtı ni-taanı nan mʊ brı nı á yı balʊ na gʊ Wɛ nijoŋnə bam tın biə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

32Kʋntʋ, nan kwaanɪ-na á tʋŋɪ á kwə nakwa bam na kɪ wo-lwaanʋ tɪlʋ ba daarɪ tɪn sɪ kʋ vu kʋ ti.

33Abam dɪ á kwə bam maama nyɪ dɪ bɪsankwɪ-dwə mʋ. Á brɪ á bá lu min-tɪʋ cam dɪm wʋnɪ.

34Kʋntʋ ŋwaanɪ a lagɪ a tʋŋɪ a nijoŋnə abam tee nɪ, dɪ yiyiu tiinə dɪ Wɛ tənə karanyɪna tiinə dɪ. Abam wú ja badaara á gʋ, yɪ á daarɪ á pa badaara tʋʋn-dagara baŋa nɪ á gʋ. Á ma wú ja badaara á Wɛ-di sɪm wʋnɪ á magɪ, yɪ á daarɪ á taá təgɪ ba nɛ tɪʋ dɪ tɪʋ á bɛɛsɪ-ba.

35Kʋntʋ ŋwaanɪ Wɛ wú pa abam na cam nɪnɛɛnɪ kʋ yɪ abam tɪtɪ mʋ gʋ nən-ŋʋna balʋ maama ba na maŋɪ ba gʋ lʋgʋ pulim nɪ sɪ kʋ ba kʋ yi zɪm tɪn. Kʋ na puli dɪ Abɛlɪ wʋlʋ na yɪ nən-ŋʋm tɪn, sɪ kʋ ba kʋ kweeli dɪ Barasɪ bu Zakari wʋlʋ abam kwə na gʋ Wɛ di-laa kʋm dɪ Wɛ kaanɪm bimbim dɪm tɪtarɪ nɪ tɪn.

36A lagɪ a ta cɪga mʋ dɪ abam sɪ, nɔɔna bantʋ maama caa wú ta təgɪ zɪm nɔɔna bam.»

Zezi wʋ na cɔgɪ Zeruzalɛm tiinə ŋwaanɪ te tɪn

(Luki 13:34-35)

37«Həii! Zeruzalɛm tiinə-ba, á yəni á gʋɪ Wɛ nijoŋnə, yɪ á dʋlɪ nɔɔna balʋ Wɛ na tʋŋɪ abam tee nɪ tɪn dɪ kandwa. Kuni zanzan mʋ a ya lagɪ sɪ a la abam nən-biə a kɪ daanɪ, sɪ a taa nii á baŋa nɪ, nɪnɛɛnɪ coro na kukwəri kʋ biə kʋ kɪ kʋ vwana kuri nɪ te tɪn. Abam maa ba sɛa.

38Kʋntʋ ŋwaanɪ abam tɪʋ kʋm laan wú ba kʋ ji di-dwəənu.

39Nan taá ye-na nɪ, á daa bá na-nɪ sɪ kʋ taa ve maŋa kalʋ á na wú ta á wɪ: ‹Zuli-na wʋlʋ na bɪʋnɪ dí Yuutu Wɛ yʋrɪ ŋwaanɪ tɪn.› »

Matiyu 24

Lɛɛrʋ na wú ba lʋgʋ baŋa te tɪn

(Marɪkɪ 13:1-23, Luki 21:5-24)

1Zezi laan ma nuŋi Wɛ-di-kamunu kʋm nɪ sɪ o viiri. O na maa kɛ tɪn, o karabiə bam ma ba o te, sɪ ba pa o maanɪ Wɛ-digə kam lɔɔm dɪm na lana te.

2O ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam wʋ nɛ ka na yɪ te tɪn na? A lagɪ a ta cɪga mʋ dɪ abam sɪ, ka maama wú ba ka tʋ tɪga nɪ ka cɔgɪ maama. Kandwɛ daa bá daŋɪ dɪ doŋ baŋa nɪ.»

3Zezi dɛɛn ma vu o jəni Olivi piu kʋm yuu nɪ. O karabiə bam yʋranɪ ma vu o te, yɪ ba bwe-o ba wɪ: «Maŋa kɔɔ mʋ Wɛ-digə kam wú ba ka tʋ kʋntʋ? Bɛɛ mʋ lagɪ kʋ kɪ maana kʋ brɪ dɪbam nɪ maŋa kam yi sɪ nmʋ joori n ba lʋgʋ baŋa, sɪ lʋgʋ tiim mɪmaŋa laan yi?»

4Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Á fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ, sɪ á yɪ pa nɔɔn-nɔɔnʋ ganɪ abam.

5Bɛŋwaanɪ nɔɔna zanzan wú ba abam te, yɪ baá ma amʋ yʋrɪ ba ma ganɪ abam ba wɪ, bam dɪdʋa dɪdʋa mʋ yɪ Krisi wʋm Wɛ na tʋŋɪ tɪn. Kʋntʋ doŋ mʋ baá ganɪ nɔɔna zanzan.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Á wú ba á na tigurə na wʊ abam je sɪm nɪ, yɪ á kwəri á ni ka ŋwa tɪɪnɪ dɪlʊ na baŋwɛ tɪn nɪ. Nan yɪ pa-na fʊʊnɪ zʊ abam, bɛŋwaanɪ wəənu tɪm kʊntʊ maama maŋɪ sɪ tɪ kɪ mʊ, yɪ kʊ ta daɪ lʊgʊ tiim maŋa.

7Dwi wú zaŋɪ dɪ kɪ jara dɪ dwi dɪdoŋ, yɪ tɪʊ dɪ kʊ doŋ wú zaŋɪ tɪ magɪ jara. Kana dɪ wú ba ka taa wʊ je zanzan nɪ, yɪ tɪga dɪ wú sisiŋi je sɪdonnə nɪ.

8Wəənu tɪm kʊntʊ maama nan nyɪ dɪ kaanɪ na sɪŋɪ o vri pugə yɪ ka wɔɛ te tɪn mʊ, yɪ cam daa ta wʊ kwaga nɪ.

9Kantʊ maŋa kam nɪ nɔɔna wú ja abam ba kɪ dɪdɛɛra jɪa nɪ sɪ ba bɛɛsɪ abam, yɪ ba daarɪ ba gʊ abam. Abam na yɪ amʊ nɔɔna tɪn ŋwaanɪ, lʊgʊ baŋa nɔɔna maama wú ta culi abam.

10Kantʊ maŋa nɪ nɔɔna zanzan wú ba ba yagɪ amʊ kwaga təgɪm. Nɔɔna badaara wú kʊ da-kurə ba brɪ daanɪ, yɪ badonnə dɪ wú ta culi daanɪ.

11Nɔɔna zanzan wú ba ba brɪ nɪ ba yɪ Wɛ nijoŋnə mʊ yɪ ba daɪ, yɪ baá ganɪ nɔɔna zanzan.

12Wo-balwaarʊ tɪm na wú ba tɪ tiini tɪ gaalɪ tɪn, kʊú pa nɔɔna zanzan sono ti.

13Wʊlʊ maama nan na kɪ pu-dɪa o zɪgɪ kəŋkəŋ sɪ kʊ vu kʊ yi kweelim tɪn, Wɛ wú vrɪ kʊntʊ tu ŋwɪa.

14Nɔɔna dɪ wú beeri lʊgʊ baŋa je maama ba tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam nɪ Wɛ lagɪ Dl di paarɪ nɔɔna tɪtarɪ nɪ, sɪ kʊ taa yɪ maana nabiinə maama tee nɪ, sɪ lʊgʊ tiim laan yi.

15Abam nan wú ba á na wo-lɔŋɔ kʊlʊ na yɪ cəgɪnʊ tɪn na wú ba kʊ zʊ kʊ zɪgɪ Wɛ tɪtɪ di-kamunu kʊm wʊnɪ kʊ cəgɪ-ka. Wɛ nijoŋnu Daniyɛlɪ maŋɪ o ta wo-lɔŋɔ kʊm kʊntʊ taanɪ. (A lagɪ a ta dɪ abam sɪ wʊlʊ na karɪmɪ tɪn, sɪ o kwaanɪ o ni kʊ kuri lanyɪranɪ.)

16Abam na nɛ wo-lɔŋɔ kʊm kʊntʊ, sɪ abam balʊ na zʊʊrɪ Zude nɪ tɪn kɪ lɪla á nuŋi á duri á vu pweeru yuu á səgi da.

17Nɔɔnʊ nan na wʊ nayuu nɪ, o daa yɪ tu o zʊ digə sɪ o kwe kʊlʊkʊlʊ.

18Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na wʊ kara nɪ tɪn, o dɪ yɪ joori səŋɔ sɪ o kwe o gɔrɔ o zʊ.

19Kantʊ maŋa kam nɪ kʊú tiini kʊ taa yɪ lɛɛrʊ dɪ kaana balʊ na jɪgɪ pwi tɪn, dɪ balʊ na jɪgɪ biə yɪ ba ŋɔgɪ yɪlɪ tɪn.

20Nan taá loori-na Wɛ, sɪ cam durim dɪm kʊntʊ yɪ zaŋɪ dɪ ba taa yɪ waarʊ mɪmaŋa nɪ naa siun dɛ dɪm nɪ.

21Bɛŋwaanɪ yaara yalʊ na lagɪ ya ba maŋa kam kʊntʊ nɪ tɪn wú ta tiini ya camma ya dwe yalʊ na maŋɪ ya kɪ lʊgʊ pulim maŋa nɪ sɪ kʊ ba kʊ yi zɪm tɪn. Yaara yantʊ nan na kɛ, yaara yadonnə daa bá ba nɪnɛɛnɪ yantʊ te.

22Baŋa-Wɛ na wʊ pɛ yaara yam da yam tri, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wəri. Kʊ nan yɪ Wɛ tɪtɪ nɔɔna bam Dl na kuri tɪn ŋwaanɪ mʊ Dl wú pa yaara yam da yam tri.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

23Kantʊ maŋa kam nɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tagɪ dɪ abam o wɪ: ‹Nii-na Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn wʊ yo seeni› naa: ‹O wʊ jəgə kadoŋ nɪ›, sɪ á yɪ sɛ kʊntʊ tu.

24Nɔɔna badaara wʊ́ zaŋɪ ba brɪ nɪ bam dɪdʊa dɪdʊa yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ, yɪ ba yagɪ ba daɪ. Badonnə dɪ wʊ́ brɪ nɪ bantʊ yɪ Wɛ nijoŋnə mʊ, yɪ ba yagɪ ba daɪ. Ba ma wʊ́ kɪ wo-kɪnkagɪla yalʊ na wʊ́ sʊ nɔɔna tɪn, sɪ ba ya na waɪ, sɪ ba sʊgɪ Wɛ tɪtɪ nɔɔna balʊ Dl na kuri tɪn.

25Nii-na, amʊ nan wuuri a ta a brɪ abam mʊ, yɪ ka maŋa kam ta wʊ yi.

26Woŋo kʊlʊ na wəli da tɪn, nɔɔna na tagɪ dɪ abam ba wɪ: ‹Nii-na Krisi tu o wʊ kagʊa wʊnɪ›, sɪ á yɪ zaŋɪ á vu da. Naa ba na tagɪ ba wɪ: ‹Nii-na, sɪ o wʊ sɔŋɔ kʊntʊ nɪ›, sɪ á yɪ sɛ.

27Bɛŋwaanɪ, dɛ dɪm amʊ Nabiin-bu wʊm na lagɪ a ba lʊgʊ baŋa tɪn na yiə, kʊ́ ta nyɪ dɪ dʊa na pɪpɪlɪ wɛyuu nɪ ka zɪgɪ bri-kwaga nɪ ka vu ka yi mancoŋo te tɪn mʊ,

28nɪ bɪtar-dɪndɪa na tagɪ ka wɪ: ‹Wo-tʊʊ na wʊ mɛ tɪn, duurə dɪ gilimi da mʊ.› »

Nabiin-bu wʊm na wʊ́ ba lʊgʊ baŋa te tɪn

(Marɪkɪ 13:24-27, Luki 21:25-28)

29«Yaara yam kʊntʊ maŋa kam na tu ka kɛ, kʊ bá daanɪ, yɪ wɪa kam laan ji nazono tim tim. Cana dɪ daa bá fuŋi sɪ pooni taa wʊra. Wɛyuu wʊ́ sisiŋi yɪ calɪcwɪ sɪm wʊ́ kwəri sɪ tʊ tɪga nɪ, yɪ wəənu tɪlʊ maama na wʊ wɛyuu nɪ tɪn wʊ́ vugimi daanɪ.

30Nɔɔna laan wʊ́ na wo-kɪnkagɪlɪ wɛyuu nɪ, sɪ kʊ brɪ nɪ Nabiin-bu wʊm maa bɪuna. Lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama wʊ́ ta keerə, dɪ ba na nɛ Nabiin-bu wʊm na maa bɪunɪ tɪn. Oó ta wʊ wɛyuu nɪ kunkwəənu baŋa nɪ o bɪuna dɪ dam, yɪ Wɛ paarɪ-zulə zanzan wʊ o tee nɪ.

31Nabɔn-zɔŋɔ wʊ́ tiini kʊ taa wu wɛyuu nɪ, yɪ Nabiin-bu wʊm laan wʊ́ pa o malɛsɪ sɪm nuŋi sɪ jagɪ sɪ vu lʊgʊ baŋa je maama, kʊ na yɪ wa-puli dɪ wa-zʊʊrɪ, jazɪm dɪ jagwiə, sɪ la o nɔɔna balʊ Wɛ na kuri tɪn je maama sɪ kɪ daanɪ.»

Kapʊrʊ nyɪnyʊgʊ na zaasɪ dɪbam kʊlʊ tɪn

(Marɪkɪ 13:28-31, Luki 21:29-33)

32«Nan maanɪ-na á nii kapʊrʊ na yɪ te tɪn. Kʊntʊ na yəni kʊ wʊra kʊ kwi vɔɔrʊ, á yəni á lwarɪ nɪ kʊ twɛ yadɛ.

33Kʊ nan yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ á na nɛ wəənu tɪlʊ maama a na tagɪ a brɪ abam tɪn na wʊra tɪ kɪa, sɪ á lwarɪ nɪ Nabiin-bu wʊm tum dɪm laan twɛ dɪ ti mʊ.

34A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, wəənu tɪm kʊntʊ maama wʊ́ ba tɪ wʊra tɪ kɪa, yɪ zɪm nɔɔna bam ta wʊ tɪgɪ ba ti.

35Wɛyuu dɪ tɪga baŋa maama wʊ́ ba tɪ kɛ, yɪ amʊ taanɪ dɪm bá kɛ maŋa dɪ maŋa.»

Wɛ yɪranɪ mʊ ye lʊgʊ tiim dɛ

(Marɪkɪ 13:32-37, Luki 17:26-30,34-36)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

36«Nɔɔn-nɔɔnʊ yəri dɛ dılʊ Nabiin-bu wʊm na lagı o joori o ba tın, nɔɔn-nɔɔnʊ yəri dɛ dım wʊnı maŋa kam o na wʊ́ ba tın, kʊ na maŋı kʊ yı Wɛ malɛsı sım dı Dl Bu wʊm tıtı dı. Kʊ nan yı a Ko Baŋa-Wɛ yıranı mʊ ye.

37Nabiin-bu wʊm na wʊ́ joori o ba maŋa kalʊ tın, kʊʊ́ ta nyı nınɛɛnı kʊ dɛɛn na kı Nowe maŋa kam nı te tın.

38Kʊ na wʊ́ loori dʊ-fara kam nınım tın, nɔɔna dɛɛn di ba wʊdiiru, yı ba daarı ba di kaana, yı kaana dı zʊvʊrı banna, sı kʊ vu kʊ yi dɛ dım Nowe na zʊ naboro kamunu kʊm wʊ tın.

39Ba dɛɛn wʊ lwarı woŋo kʊlʊ na lagı kʊ ba kʊ kı tın, sı kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ dʊ-fara kam na bam na tu ba li nɔɔna bam maama tın. Nabiin-bu wʊm dı lagı o ba kʊntʊ doŋ mʊ.

40Kantʊ maŋa kam nı, nɔɔna bale na wʊ kara nı ba tʊŋa, Wɛ wʊ́ lı ba dıdʊa Dl daarı wʊdoŋ wʊm.

41Kaana bale dı na wʊra ba cʊı muni nɔŋɔ nı, Wɛ wʊ́ lı ba dıdʊa Dl daarı wʊdoŋ wʊm.

42Kʊntʊ ŋwaanı, á fɔgı á cı á tıtı, sı á yəri dɛ dım á Yuutu wʊm na wʊ́ joori o ba tın.

43Lwarı-na sı, sɔŋɔ tu ya na lwarı maŋa kalʊ ŋwıınʊ na lagı o ba tıtıı nı o ŋɔ tın, o ya wʊ́ yırı o sɔŋɔ kʊm, sı ŋwıınʊ wʊm yı na cwəŋə o zʊ o ŋɔ.

44Kʊntʊ tın, abam maŋı sı á cı á tıtı mʊ, bɛŋwaanı amʊ Nabiin-bu wʊm lagı a ba maŋa kalʊ abam na ba bʊŋı nı aá ba tın mʊ.»

Tıntʊŋ-ŋʊm dı tıntʊŋ-balɔrɔ mımaŋa

(Luki 12:41-48)

45«Wɔɔ mʊ yı tıntʊŋ-ŋʊm wʊlʊ na jıgı wʊbʊŋa tın? O nyı nınɛɛnı tıntʊŋnʊ wʊlʊ o yuutu na yagı o tıtʊŋa o pa-o yı o daarı o vu cwəŋə tın. O yuutu wʊm ma lı-o sı o taa nii o donnə tıntʊŋna bam baŋa nı, sı o daarı o taa pa-ba ba ni-wʊdiu maŋa maama.

46O yuutu wʊm na joori o ba, yı o piini dı o kı kʊlʊ maama o na wı o kı tın, tıntʊŋnʊ wʊm kʊntʊ laan wʊ́ na yu-yoŋo.

47A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, o yuutu wʊm laan wʊ́ pa o taa nii o jıjıgırʊ tım maama baŋa nı.

48O nan na yı tıntʊŋ-balɔrɔ yı o bʊŋı nı, o yuutu wʊm daanı zanzan yı o ba tui,

49yı o na jıgı o donnə tıntʊŋna bam o maga, yı o daarı o tɔgı dı sa-nyɔra o di yı o nyɔ sana dı ba,

50tıntʊŋnʊ wʊm kʊntʊ yuutu wʊm laan wʊ́ joori o ba dɛ dım tıntʊŋnʊ wʊm na ba bʊŋı nı oó ba tın, dı maŋa kalʊ o na wʊ́ ba o zʊ tın.

51O yuutu wʊm nan na tu o pır-o kʊntʊ, o laan wʊ́ pa o na cam, yı o daarı o pa o tɔgı dı pipiri-nyına o na yaara zanzan, jəgə kalʊ nı ba na wʊ́ ta keerə yı ba dʊnı ba nwa tın.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Matiyu 25

Bukwa fugə mɪmaŋa

1«Kantʊ maŋa kam nɪ Wɛ paarɪ dɪm wʊ́ ta nyɪ dɪ bukwa fugə na zaŋɪ ba vu sɪ ba jeeri kan-bar-dʊʊrʊ te tɪn. Ba ma kwe ba min-zwəənu ba ja wəli da ba vu.

2Bukwa bam banu maa yɪ jwəəru, yɪ banu bam yɪ swan tiinə.

3Balʊ na ba jɪgɪ swan tɪn ma wʊ kɪ nugə ba wəli da, sɪ ba taa kɪ ba min-zwəənu tɪm nɪ.

4Kʊ daarɪ swan tiinə bam ma kɪ nugə wəənu wʊnɪ ba ziə.

5Kan-barʊ wʊm na tiini o daanɪ yɪ o ba tui tɪn, kʊ ma pa ba maama tigi ba dɔa.

6Tɪga na tu ka kwɪurɪ tɪn, nɔɔna maa tɔɔlɪ ba wɪ: ‹Kan-barʊ wʊm maa bɪuna! Zaŋɪ-na á nuŋi á jeer-o.›

7Bukwa bam ma zaŋɪ ba tarɪgɪ ba min-zwəənu tɪm.

8Bukwa balʊ na ba jɪgɪ swan tɪn min-zwəənu tɪm maa lagɪ tɪ dwe. Ba ma ta dɪ ba donnə swan tiinə bam sɪ ba kɪ nugə ba pa-ba, sɪ ba min-zwəənu tɪm lagɪ tɪ dwe.

9Swan tiinə bam ma ləri ba wɪ: ‹Aye, nugə kam ba daga sɪ ka yi dɪbam maama. Kʊntʊ ŋwaanɪ, abam dɪ ve balʊ na jɪgɪ nugə ba yəgi tɪn te á yəgi.›

10Ba laan ma kɛ sɪ ba yəgi. Ba na kɛ ba daarɪ tɪn, mʊ kan-barʊ wʊm yiə. Badaara bam na maŋɪ ba ti ba yigə tɪn, ba ma tɔgɪ dɪ kan-barʊ wʊm ba vu ba zʊ kadiri dim sɔŋɔ kʊm. Ba ma pɪ mancoŋo kʊm ni.

11Kʊ na kɪ fɪnfɪɪn tɪn, mʊ bukwa banu balʊ na ba jɪgɪ swan tɪn laan tuə, yɪ ba bəŋi kan-barʊ wʊm ba wɪ: ‹Dí yuutu, dí yuutu, pʊrɪ sɪ dí zʊ!›

12O ma ləri-ba o wɪ: ‹A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, a yəri abam.›

13Kʊntʊ ŋwaanɪ á maŋɪ sɪ á taá cʊ á tɪtɪ, bɛŋwaanɪ á yəri dɛ dɪlʊ naa maŋa kalʊ amʊ Nabiin-bu wʊm na wʊ́ joori a ba tɪn.»

Tɪntʊŋna batɔ mɪmaŋa

(Luki 19:11-27)

14«Wɛ paarɪ dɪm daa ta nyɪ dɪ sɔŋɔ tu wʊdoŋ na lagɪ o nuŋi o vu cwəŋə. O ma bəŋi o tɪntʊŋna, yɪ o kwe o wəənu o pa-ba sɪ ba taa niə.

15O ma cɛ səbu-dala mʊrr-tɪnu (5.000) o pa ba dɪdʊa, yɪ o daarɪ o pa dɪdʊa səbu-dala mʊrr-tɪle (2.000). O ma pa dɪdʊa kam dɪ səbu-dala mʊrʊ dɪdʊa (1.000). O nan pɛ-ba səbu kʊm, sɪ kʊ maŋɪ ba dɪdʊa dɪdʊa dam na maɪ te tɪn mʊ. O laan ma daarɪ o viiri.

16Tɪntʊŋnʊ wʊlʊ na joŋi səbu-dala mʊrr-tɪnu tɪm tɪn ma kɪ lɪla o kwe səbu kʊm o ma kɪ pipiu, yɪ o na səbu-dala mʊrr-tɪnu nyɔɔrɪ o wəli da.

17Səbu-dala mʊrr-tɪle tu wʊm dɪ ma na səbu-dala mʊrr-tɪle nyɔɔrɪ o wəli da.

18Kʊ daarɪ səbu-dala mʊrʊ dɪdʊa kam tu wʊm ma kwe səbu kʊlʊ o tu wʊm na pɛ-o tɪn o kʊ goŋo o suli da.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Kʊ na daanɪ tɪn, sɔŋɔ tu wʊm laan ma joori. O ma bəŋi o tɪntʊŋna bam sɪ ba ba ba jeeli o səbu kʊm ba nii.

20Səbu-dala mʊrr-tɪnu tɪm tu wʊm ma ja səbu-dala mʊrr-tɪnu nyɔɔrɪ dɪlʊ o na nɛ tɪn o wəli da o vu o pa-o. O ma ta dɪ o tu wʊm o wɪ: ‹Amʊ yuutu, nii. Nmʊ ya n pɛ-nɪ səbu-dala mʊrr-tɪnu mʊ, yɪ a laan kɪ pipiu a na səbu-dala mʊrr-tɪnu nyɔɔrɪ a wəli da.›

21O tu wʊm ma lər-o o wɪ: ‹Nmʊ kɪ cɪga, n jɪgɪ yawala, n yɪ tɪntʊŋ-ŋʊm. Nmʊ sɪnɪ n kɪ cɪga dɪ n na nii kʊlʊ fɪnfɪn a na kɪ n jɪŋa nɪ tɪn baŋa nɪ. Kʊntʊ, a laan wʊ́ pa n ta n nii a wəənu zanzan baŋa nɪ. Nan ba sɪ dí kɪ wʊpolo daanɪ.›

22Səbu-dala mʊrr-tɪle tu wʊm dɪ ma vu o te, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: ‹A yuutu, nmʊ ya n pɛ-nɪ səbu-dala mʊrr-tɪle mʊ, yɪ a laan kɪ pipiu a na səbu-dala mʊrr-tɪle a wəli da.›

23O tu wʊm ma lər-o o wɪ: ‹Nmʊ kɪ cɪga, n jɪgɪ yawala, n yɪ tɪntʊŋ-ŋʊm. Nmʊ sɪnɪ n kɪ cɪga dɪ n na nii kʊlʊ fɪnfɪn a na kɪ n jɪŋa nɪ tɪn baŋa nɪ. Kʊntʊ, a laan wʊ́ pa n ta n nii a wəənu zanzan baŋa nɪ. Nan ba sɪ dí kɪ wʊpolo daanɪ.›

24Səbu-dala mʊrʊ dɪdʊa kam tu wʊm laan ma vu o ta dɪ o tu wʊm o wɪ: ‹Amʊ yuutu, a ye nɪ nmʊ laŋa dana. N yəni n zagɪ mɪna yalʊ n tɪtɪ na wʊ dugi tɪn, yɪ n daarɪ n joŋi nyɔɔrɪ dɪlʊ na daɪ nmʊ tɪtʊŋa nyɪm tɪn.

25Kʊntʊ ŋwaanɪ a kwarɪ fʊʊnɪ dɪ nmʊ, yɪ a kwe nmʊ səbu kʊm a vu a suli tɪga nɪ. Nan joori n joŋi n səbu kʊm.›

26O tu wʊm ma ta dɪd-o o wɪ: ‹Nmʊ yɪ tɪntʊŋ-balɔrɔ mʊ, yɪ n jɪgɪ yawɔrɔ zanzan. Nmʊ na ye nɪ amʊ laŋa dana, yɪ a yəni a zagɪ mɪna yalʊ a tɪtɪ na wʊ dugi tɪn, yɪ a lagɪ nyɔɔrɪ dɪlʊ na daɪ a tɪtʊŋa nyɪm tɪn,

27kʊ ya maŋɪ sɪ nmʊ kwe a səbu kʊm n tiŋi bankɪ nɪ. Nmʊ ya na kɪ kʊntʊ, a ya wʊ́ ba a joŋi-kʊ dɪ nyɔɔrɪ.

28Kʊntʊ tɪn, joŋi-na səbu-dala mʊrʊ dɪdʊa kam o tee nɪ á pa wʊlʊ na jɪgɪ səbu-dala mʊrr-fugə kam tɪn.

29Bɛŋwaanɪ, nɔɔnʊ na maŋɪ o jɪgɪ woŋo, o ta wʊ́ joŋi kʊdoŋ o wəli da sɪ kʊ tiini kʊ taa daga. Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na maŋɪ o ba jɪgɪ kʊlʊkʊlʊ tɪn laan wʊ́ ba o ga kʊlʊ fɪnfɪn o ya na jɪgɪ tɪn dɪ mʊ.

30Kʊ nan na yɪ tɪntʊŋ-kayaa kantʊ, ja-o-na á nuŋi á dɪ á yagɪ lim jəgə nɪ, mɛ yaara na tiini ya wʊra yɪ nɔɔna keerə yɪ ba dʊnɪ ba nwa tɪn.› »

Nabiin-bu wʊm na wʊ́ ba o di paarɪ yɪ o pɔɔrɪ nɔɔna daanɪ te tɪn

31«Nabiin-bu wʊm nan na joori o ba dɪ o paarɪ-zulə yam, yɪ Wɛ malɛsɪ sɪm maama tɔgɪ sɪ wʊ o tee nɪ, o laan wʊ́ ba o jəni o paarɪ jangɔŋɔ kʊm baŋa nɪ.

32Lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama wʊ́ ba ba la daanɪ o yigə nɪ. O laan wʊ́ pɔɔrɪ-ba kuni bɪle, nɪ nayɪrʊ na pɔɔrɪ o peeni dɪ o bʊnɪ daanɪ te tɪn.

33Oó pɔɔrɪ peeni sɪm o pa sɪ taa wʊ o jazɪm nɪ, yɪ o daarɪ o yagɪ bʊnɪ dɪm o jagwiə nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

34Nabiin-bu wʊm na yı pɛ kʊntʊ tın, o laan wú ta dı balʊ na wʊ o jazım nı tın o wı: ‹Abam balʊ a Ko Wɛ na kı lanyıranı tın, á ba-na á tɔgı á di paarı dılʊ Dl na maŋı Dl tiŋi Dl pa abam, kʊ na sıŋı lʊgʊ pulim nı tın.

35Bɛŋwaanı, kana dɛɛn jaanı amʊ, yı á pa-nı wʊdiu yı a di. Na-nyɔm dɛɛn jaanı-nı, yı á pa-nı na yı a nyɔ. A dɛɛn tu abam sam, yı á kı-nı voro lanyıranı.

36A dɛɛn ba jıgı gɔrɔ sı a zʊ, yı á pa-nı gɔrɔ. A dɛɛn ba jıgı yazurə, yı á ba á nii-nı. Ba dɛɛn kı-nı pıına digə nı, yı á ba á nii-nı.›

37Wɛ nɔn-ŋʊna bam laan wú zaŋı ba bwe-o ba nii: ‹Dí Yuutu, maŋa kɔɔ mʊ dıbam nɛ kana jıgı nmʊ yı dí pa-m wʊdiu yı n di, naa na-nyɔm jıgı-m yı dí pa-m na yı n nyɔ?

38Maŋa kɔɔ mʊ nmʊ tu dıbam sam yı dí kı nmʊ voro, naa maŋa kɔɔ mʊ n ba jıgı gɔrɔ yı dí pa-m gɔrɔ,

39naa maŋa kɔɔ mʊ nmʊ ba jıgı yazurə naa n wʊ pıına digə nı yı dí ba dí nii-m?›

40Pɛ wʊm laan wú lərı o ta dı ba o wı: ‹A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, abam nan na kı kʊntʊ doŋ á ma á wəli a nɔɔna bam tın, kʊ na maŋı kʊ yı wʊlʊ na tiini o muri ba maama wʊnı tın dı, kʊ yı amʊ mʊ á kı kʊntʊ.›

41O laan ma wú daarı o ta dı balʊ na wʊ o jagwiə nı tın o wı: ‹Á ve daa a tee nı, sı abam mʊ yı balʊ Wɛ səəla na wʊ á yuu nı tın. Kɛ-na á vu á zʊ mini dılʊ na ba dwe tın wʊ, Wɛ na maŋı Dl tiŋi sı Dl pa sʊtaanı dı dı malɛsı sım tın.

42Bɛŋwaanı, kana dɛɛn jaanı amʊ, yı á wʊ pɛ-nı wʊdiu sı a di. Na-nyɔm dı ma ja-nı, yı á wʊ pɛ-nı na sı a nyɔ.

43A dɛɛn tu abam sam, yı á wʊ kı-nı voro. A dɛɛn ba jıgı gɔrɔ, yı á wʊ pɛ-nı gɔrɔ sı a zʊ. A dɛɛn ba jıgı yazurə, yı ba ta kwəri ba kı-nı pıına digə nı, yı á wʊ tu sı á nii-nı.›

44Ba ma wú lərı ba bwe-o ba wı: ‹Dí Yuutu, maŋa kɔɔ mʊ dıbam kı nmʊ kʊntʊ? Maŋa kɔɔ mʊ dí nɛ kana dı na-nyɔm na jıgı nmʊ, naa n na yı vəru, naa n ba jıgı gɔrɔ, naa n ba jıgı yazurə, naa ba kı-m pıına digə nı, yı dıbam wʊ zəni-m?›

45O ma wú ta dı ba o wı: ‹A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, abam na vın sı á wəli amʊ nɔɔna bam tın, kʊ na maŋı kʊ yı wʊlʊ na tiini o muri ba maama wʊnı tın dı, kʊ yı amʊ mʊ á vın sı á wəli.›

46Bantʊ laan wú kɛ ba vu cam dılʊ na bá fɔgı dı ti tın wʊnı. Kʊ daarı Wɛ nɔn-ŋʊna bam ma wú zʊ Dl te ba na ŋwıa kalʊ na ba ti tın.»

Matiyu 26

Zwifə bam yigə tiinə na kı ni daanı sı ba gʊ Zezi te tın

(Marıkı 14:1-2, Luki 22:1-2, Zan 11:45-53)

1Zezi dɛɛn na tagı wəənu tım kʊntʊ maama o ti tın, o laan ma ta dı o karabiə bam o wı:

2«Abam ye sı kʊ daarı da yale mʊ sı Pakı candiə kam yi, yı ba laan wú ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kı dıdɛɛra jıa nı, sı ba pa-nı tʊʊn-dagara baŋa nı ba gʊ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Zwifə nakwa bam dı ba kaanım yigə tiinə bam ma kikili daanı Kayifu sɔŋɔ nı. Wʊntʊ mʊ yı ba kaanım yuutu.

4Ba ma banı daanı sı ba nii, ba na wú kı swan yalʊ ba ma ja Zezi ba gʊ tın.

5Ba na wʊra ba bwɛ kʊntʊ tın, ba ma ta ba wı: «Dí nan wʊ maŋı sı dí ja-o candiə kam maŋa nı, sı kʊ́ pa vuvugə jəni nɔɔna bam tıtarı nı.»

Kaanı wʊdoŋ na kı te o zuli Zezi tın

(Marıkı 14:3-9, Zan 12:1-8)

6Zezi dɛɛn maa wʊ Betani nı nɔɔnʊ wʊdoŋ sɔŋɔ nı, o yırı mʊ Simɔn. Wʊntʊ dɛɛn ya yı nanyɔŋɔ mʊ.

7Zezi na wʊra o di wʊdiu maŋa kalʊ tın, mʊ kaanı wʊdoŋ tu o te. O maa jıgı kunkwələ ka na su dı tralı nugə kalʊ səbu na daga tın. O ma vu o lo nugə kam Zezi yuu nı sı o ma zul-o.

8Zezi karabiə bam na nɛ kʊntʊ tın, ba maa ba jıgı wʊpolo. Ba maa tɛ ba wı: «Bɛɛ mʊ yı o ja nugə kam o cɔgı tıntʊ?

9Dí ya wʊ́ wanı dí kwe-ka dí yəgi səbu zanzan dí ma wəli yinigə tiinə.»

10Zezi ma lwarı ba na tɛ kʊlʊ tın, yı o ta dı ba o wı: «Bɛɛ mʊ yı á jıgı kaanı wʊm á yaara? O na kı-nı zulə yalʊ tın yı kəm-laa mʊ o kı-nı.

11Kʊ nan na yı yinigə tiinə, bantʊ wʊra mʊ dı abam maŋa maama sı á taá zəni-ba. Kʊ daarı amʊ nan bá ta wʊra dı abam maŋa maama.

12Kaanı wʊm na logi nugə kam a yıra nı tın, kʊ brı nı o wuuri o turi a yıra yam mʊ, sı ba laan kwe-nı ba kı.

13A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, ba na wʊ́ tɔɔlı amʊ kwər-ywəŋə kam lʊgʊ baŋa je maama nı tın, baá ta kaanı wʊm kʊntʊ dı taanı sı ba taa guli o gulə.»

Zudası na kı ni dı Zwifə yigə tiinə bam sı ba ja Zezi te tın

(Marıkı 14:10-11, Luki 22:3-6)

14Kʊntʊ kwaga nı, Zudası Yiskarıyo wʊlʊ na yı Zezi karabiə fugə-bale bam wʊ dıdʊa tın laan ma zaŋı o vu Zwifə bam kaanım yigə tiinə bam te.

15O ma bwe-ba o wı: «Abam wʊ́ pa amʊ bɛɛ mʊ, sı a brı abam cwəŋə sı á ja Zezi?» Ba na ni kʊntʊ tın, ba ma sɛ sı ba pa-o səbu-dala fiintɔ.

16Kʊ na puli maŋa kam kʊntʊ nı tın, o laan ma kwaanı o beeri cwəŋə sı o ja Zezi o kı ba jıa nı.

Zezi na di Pakı candiə wʊdiu dı o karabiə bam te tın

(Marıkı 14:12-26, Luki 22:7-23, Zan 13:21-30, 1 Korɛntı 11:23-25)

17Kʊ ma ba kʊ yi dɛ dılʊ ba na puli sı ba di dıpɛ dılʊ na ba jıgı dabılı dı wʊnı tın. Zezi karabiə bam ma vu ba bwe-o ba wı: «Nmʊ lagı sı dí di Pakı candiə kam jəgə kɔɔ nı mʊ, sı dí vu dí ti woŋo maama yigə dí pa-m?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18O ma ləri-ba o wɪ: «Zaŋɪ-na á vu tɪʊ kʊm wʊ nɔɔnʊ doŋ te, sɪ á ta dɪd-o nɪ: ‹Karanyɪna mʊ wɪ, o maŋa kam yiə. O nan lagɪ o təgɪ dɪ o karabiə bam o ba nmʊ səŋɔ mʊ, sɪ ba di Pakɪ candiə kam wʊdiu da.› »

19O karabiə bam ma vu ba kɪ o na tagɪ kʊlʊ tɪn, yɪ ba kwɛ candiə kam wəənu tɪm ba ti.

20Tɪga ma ba ka yi. Zezi dɪ o karabiə fugə-bale bam laan ma jəni sɪ ba di wʊdiu kʊm.

21Ba na wʊra ba di tɪn, Zezi laan ma ta o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam wʊ nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ lagɪ o yəgi amʊ o pa nɔɔna.»

22Ba na ni kʊntʊ tɪn, ba wʊrʊ ma tiini tɪ cəgɪ zanzan, yɪ ba puli sɪ ba taa bwe-o dɪdʊa dɪdʊa ba wɪ: «Amʊ Yuutu, kʊ yɪ amʊ mʊ na?»

23O ma ləri-ba o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊlʊ na təgɪ dɪ amʊ o lu zʊŋa dɪdʊa wʊnɪ tɪn mʊ lagɪ o yəgi amʊ o pa nɔɔna.

24Kʊ nan maŋɪ sɪ amʊ Nabiin-bu wʊm vu a tɪ, nɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na maŋɪ kʊ brɪ a taanɪ te tɪn. Kʊ nan za wʊ́ ta yɪ lɛɛrʊ mʊ kʊ pa nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ́ yəgi amʊ Nabiin-bu wʊm o pa tɪn. Ba ya na maŋɪ ba wʊ lʊgɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ, kʊ ya wʊ́ ta gara.»

25Zudasɪ wʊlʊ na lagɪ o yəg-o o pa tɪn laan ma bwe-o o wɪ: «Karanyɪna, kʊ yɪ amʊ mʊ na?» Zezi ma lər-o o wɪ: «Mʊ ka da n taga.»

26Ba na wʊra ba di maŋa kalʊ tɪn, Zezi ma kwe dɪpɛ yɪ o kɪ Wɛ le dɪ ŋwaanɪ. O ma daarɪ o fɔ-dɪ o pa o karabiə bam yɪ o wɪ: «Joŋi-na á di, sɪ dɪntʊ yɪ a yɪra mʊ.»

27O daa ma kwe tweeru biə sana dɪ zʊŋa, yɪ o kɪ Wɛ le tɪ ŋwaanɪ. O ma kwe o pa-ba yɪ o wɪ: «Abam maama joŋi-na á nyɔ.

28Wo-nyɔɔrʊ tɪntʊ mʊ yɪ a jana kalʊ na lagɪ ka nuŋi ka duri sɪ ka ma vrɪ nɔɔna zanzan ba lwarɪm wʊnɪ tɪn. Kʊ maa brɪ nɪ Wɛ goni ni sɪ Dl yagɪ nɔɔna lwarɪm Dl ma cɛ-ba amʊ jana kam ŋwaanɪ.

29Taá ye-na nɪ, a daa bá nyɔ wo-nyɔɔrʊ tɪntʊ, sɪ kʊ taa ve maŋa kam abam na wʊ́ təgɪ dɪ amʊ á jəni amʊ Ko Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ, sɪ dí daa nyɔ daanɪ.»

30Ba laan ma leeni ba zuli Wɛ, yɪ ba daarɪ ba nuŋi ba vu Olivi piu yuu.

Zezi na wuuri o brɪ Pɪyɛɛrɪ na wʊ́ vɪ-o te tɪn

(Marɪkɪ 14:27-31, Luki 22:31-34, Zan 13:36-38)

31Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Tɪtɪɪ dɪntʊ tɪtɪ nɔ́ɔ mʊ abam maama wʊ́ joori amʊ kwaga nɪ, nɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na maŋɪ kʊ brɪ te tɪn. Wɛ dɛɛn tagɪ Dl wɪ: ‹Aá pa ba gʊ nayɪrʊ wʊm, yɪ o peeni sʊm maama jagɪ.›

32Kʊ daarɪ, Wɛ na joori Dl bi-nɪ, aá da yigə a vu a taa cəgi abam Galile nɪ.»

33Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, Pɪyɛɛrɪ ma ta dɪd-o o wɪ: «Nɔɔna bam maama na maŋɪ ba joori nmʊ kwaga nɪ, amʊ bá fəgɪ a joori nmʊ kwaga nɪ.»

34Zezi ma ta lər-o o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ nmʊ sɪ, tɪtɪɪ dɪntʊ tɪtɪ nɔ́ɔ mʊ, kʊ na wʊ́ loori sɪ cɪbwɪʊ keeri tɪn, nmʊ wʊ́ fʊ kuni bɪtɔ nɪ n yəri amʊ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

35Pıyɛɛrı laan ma ta dıd-o o wı: «A brı a bá fʊ nı a yəri nmʊ, kʊ na maŋı kʊ yı ba na lagı ba gʊ amʊ dı nmʊ maama dı.» Zezi karabiə bam maama dı ma ta kʊntʊ doŋ.

Zezi na cɛ dı Wɛ-loro te tın

(Marıkı 14:32-42, Luki 22:39-46)

36Zezi laan ma zaŋı o təgı dı o karabiə bam o vu jəgə kadoŋ, gaarı na wʊra yı ba bə-ka nı Jesemanı tın. O ma ta dı ba o wı: «Á taá je yo, sı a vu daa a warı Wɛ sı a ba.»

37O ma pa Pıyɛɛrı dı Zebede biə bale bam təg-o ba vu. O wʊ ma tiini kʊ cəgı yı o bıcarı di.

38O ma ta dı ba o wı: «A wʊ mʊ tiini kʊ cəgı sı kʊ yi a tʊʊnı. Á nan zıgı-na yo, á taá kogili-nı sı á warı Wɛ, sı á yı zaŋı á də.»

39O laan ma fʊfə o vu daa. O ma vi o yigə tıga nı o wʊra o loori Wɛ yı o wı: «Amʊ Ko, kʊ na waı, sı n pa cam dılʊ na lagı dı ba amʊ baŋa nı tın kɛ. Nmʊ nan kı te na yi nmʊ wʊbʊŋa tın, sı n yı kı amʊ wʊbʊŋa na lagı kʊlʊ tın.»

40O na loori Wɛ o ti tın, o ma joori o vu o karabiə batə bam te. O ma na nı ba tigi ba dəa. O ma zaŋı-ba, yı o ta dı Pıyɛɛrı o wı: «Bɛɛ mʊ yı abam warı sı á kogili amʊ, sı á yı zaŋı á də sı kʊ yi mımaŋa fınfın dı?

41Fəgı-na á yırı á tıtı sı á taá loori Wɛ, sı á yı tʊ maŋım dım maŋa nı. Bɛŋwaanı nanzwənə wʊbʊŋa lagı sı ya sɛ Baŋa-Wɛ, yı o yıra laan bwənə.»

42Zezi daa ma joori o vu daa, yı o loori Wɛ o wı: «Amʊ Ko, cam dıntʊ na bá wanı dı lı amʊ baŋa nı dı yagı, yı a na maŋı sı a zʊ dı wʊ mʊ, amʊ ta sɛ sı kʊ kı nmʊ wʊbʊŋa na lagı te tın.»

43O daa ma joori o vu o na nı ba ta tigi ba dəa, dəəm na tiini dı waı-ba tın ŋwaanı.

44O ma yagı-ba, yı o joori o vu daa o daa ta loori Wɛ o kı kuni bıtə, nı o ya na maŋı o ta kʊlʊ tın.

45O daa ma joori o vu o karabiə bam te, yı o ta dı ba o wı: «Á ta tigi á də mʊ na? Nii-na! Maŋa kam yiə, sı ba ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kı nən-balwaarʊ jıa nı.

46Zaŋı-na sı dí vu. Nəənʊ wʊlʊ na lagı o yəgi-nı o pa tın maa bıına.»

Ba na jaanı Zezi te tın

(Marıkı 14:43-50, Luki 22:47-53, Zan 18:3-12)

47Zezi ta na wʊra o ŋəənı kʊntʊ tın, mʊ Zudası wʊlʊ na yı o karabiə fugə-bale bam wʊ dıdʊa tın tu o yi o te, yı nən-kəgə zanzan təgı dıd-o kʊ ba, yı ba ze sʊ-lwaanʊ dı da-lwaanʊ. Kʊ yı Zwifə nakwa bam dı ba kaanım yigə tiinə bam mʊ tʊŋı-ba.

48Zudası ya maŋı o pa kəgə kʊm lwarı nı, o na ve o kukwəri nəənʊ wʊlʊ tın, sı ba ja kʊntʊ tu.

49O laan ma yəərı o yi Zezi te o jəən-o yı o wı: «Karanyına, dınle», yı o daarı o kukwər-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

50Zezi ma ta dıd-o o wı: «Amʊ ciloŋ, nmʊ na tu sı n kı kʊlʊ tın, kı-kʊ lıla.» Nɔɔna bam laan ma yi ba ja Zezi.

51Nɔɔna balʊ na maŋı ba wʊ Zezi tee nı tın dıdʊa ma lı o sʊgʊ o ma zagı kaanım yuutu wʊm tıntʊŋnʊ zwɛ o go.

52Zezi ma ta dıd-o o wı: «Joori n sın n sʊgʊ kʊm kʊ polo nı, sı nɔɔnʊ wʊlʊ maama na soe jara dı sʊgʊ tın, sʊgʊ mʊ wú gʊ kʊ tu.

53Nmʊ yəri nı, a ya na lagı zənə, a ya wú ta dı a Ko Wɛ, yı o da o tʊŋı malɛsı kɔgɔ kuni fugə-bıle, sı sı ba sı wəli-nı na?

54Amʊ nan ya na kı kʊntʊ, Wɛ tɔnɔ kʊm na brı nı kʊ maŋı sı kʊ kı amʊ te tın daa wú wanı kʊ kı na?»

55Zezi laan ma bwe kɔgɔ kʊm o wı: «Abam na kwe sʊ-lwaanʊ dı da-lwaanʊ á ba sı á ja amʊ tın, a yı ŋwıınʊ mʊ na? Dɛ maama a yəni a je Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı a brı nɔɔna, yı á wʊ jaanı-nı.

56Kʊntʊ maama nan kı, sı kʊ pa faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na pʊpʊnı kʊlʊ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı tın mʊ ba kʊ sıunı kʊ kı.» Zezi karabiə bam na ni kʊntʊ tın, ba ma duri ba viiri ba daar-o.

Ba na di Zezi taanı te tın

(Marıkı 14:53-65, Luki 22:54-55,63-71, Zan 18:13-14,19-24)

57Nɔɔna balʊ na tu ba ja Zezi tın ma ja-o ba vu ba kaanım yuutu Kayifu sɔŋɔ, mɛ Zwifə cullu karanyına tiinə dı ba nakwa bam na maŋı ba kikili da tın.

58Pıyɛɛrı ma dalı o təgı ba kwaga, o da o vu o yi kaanım yuutu wʊm sɔŋɔ. O ma zʊ o jəni sɔŋɔ kʊm tıntʊŋna bam tee nı, sı o nii kʊlʊ na lagı kʊ kı Zezi tın.

59Zwifə kaanım yigə tiinə bam dı ba sarıya-dirə nakwa bam maama maa kwaanı sı ba na nɔɔna balʊ na wú fɔ vwan ba pa Zezi tın, sı kʊ brı nı kʊ maŋı sı ba gʊ-o.

60Nɔɔna zanzan ma zaŋı ba fɔ vwan ba pa-o, yı ba daa ta wʊ wanı ba na kʊlʊ na brı nı kʊ maŋı sı ba gʊ-o tın. Kʊ kwaga seeni mʊ nɔɔna bale zaŋı ba ba, yı ba ta ba wı:

61«Nɔɔnʊ wʊntʊ tagı o wı, wʊm wú wanı o magı dıbam Wɛ-di-kamunu kʊm maama o dı tıga nı, yı o joori o ma da yatɔ o lɔ-ka.»

62Kaanım yuutu wʊm na ni kʊntʊ tın, o laan ma zaŋı o bwe Zezi o wı: «Nɔɔna bantʊ na tagı kʊlʊ ba pa nmʊ tın, nmʊ ba jıgı taanı sı n ləri na?»

63Zezi maa cım. Kaanım yuutu wʊm laan ma ta dıd-o o wı: «Kwarı Ɗwıa Tu Baŋa-Wɛ fʊʊnı, sı n ta n brı dıbam, nmʊ yı Wɛ Bu Krisi wʊm Dl na tʊŋı tın mʊ na?»

64Zezi ma lər-o o wı: «Mʊ ka da n taga. Amʊ nan lagı a ta dı abam nı, abam wú ba á na Nabiin-bu wʊm o na je Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ jazım nı, yı á ta wú daarı á na-o o na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nı o maa bıunı kunkwəənu wʊnı.»

65Kaanım yuutu wʊm na ni kʊntʊ tın, o ma zaŋı o kaarı o tıtı gɔrɔ, sı kʊ brı nı o wʊ tiini kʊ cəgı dı Zezi taanı dım. O ma ta o wı: «Nii-na, o ŋɔɔnı o twı Wɛ mʊ, o paı o dı

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Wɛ ma daanı mʊ. Dí daa ba lagı maana tiinə sı ba ŋɔɔnı o taanı dım. Abam maama maŋı á ni, o na ŋɔɔnı o twı Wɛ te.

66Kʊntʊ tın, abam wı bɛɛ mʊ?» Ba ma lər-o ba wı: «O maŋı sı ba gʊ-o mʊ.»

67Ba laan ma twı lileeru ba yagı o yiə nı, yı ba mag-o lanyıranı. Badaara ma lɔ o pʊpwaanʊ,

68yı ba wı: «Nmʊ na yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın, sı n lwarı n brı dıbam wʊlʊ na magı-m tın.»

Pıyɛɛrı na sıanı o vın Zezi te tın

(Marıkı 14:66-72, Luki 22:56-62, Zan 18:15-18,25-27)

69Kantʊ maŋa kam nı Pıyɛɛrı maa je kʊnkɔlɔ kʊm wʊnı. Kaanım yuutu wʊm sɔŋɔ tıntʊŋ-kana ma vu o te, yı o ta dıd-o o wı: «Nmʊ dı tɔgı dı Zezi, Galile tu wʊm mʊ.»

70Pıyɛɛrı ma fʊ ba maama yigə nı o wı: «A yəri woŋo kʊlʊ nmʊ na tɛ tın.»

71O ma zaŋı o nuŋi mancoŋo ni. Tıntʊŋ-kana kadoŋ dı daa ma na-o, yı o ta dı nɔɔna balʊ na wʊra tın o wı: «Nɔɔnʊ wʊntʊ tɔgı dı Nazarɛtı tu Zezi mʊ.»

72Pıyɛɛrı ma du durə, yı o ta fʊ o wı: «A brı a yəri nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ.»

73Kʊ na kı fıın tın, nɔɔna badonnə ma vu ba ta dı Pıyɛɛrı ba wı: «Nmʊ sıanı n yı ba kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔnʊ dıdʊa mʊ. Nmʊ ŋwaŋa kam mʊ brı nı n sıanı n nuŋi dáanı mʊ.»

74O laan ma sɔɔlı o pa o tıtı, sı kʊ brı nı o taanı dım yı cıga, yı o wı: «A brı a yəri nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ.» O na tagı kʊntʊ tın, cıbwıʊ laan ma da kʊ keeri.

75Pıyɛɛrı laan ma guli Zezi ya na tagı kʊlʊ dıd-o o wı: «Kʊ na wʊ́ loori sı cıbwıʊ keeri tın, nmʊ wʊ́ fʊ kuni bıtɔ nı n yəri amʊ.» O na guli kʊntʊ tın, o laan ma nuŋi, yı o tiini o keeri zanzan.

Matiyu 27

Ba na jaanı Zezi ba vu Pilatı te te tın

(Marıkı 15:1, Luki 23:1-2, Zan 18:28-32)

1Tıga na tu ka pʊvrı tıtıtı tın, Zwifə kaanım yigə tiinə bam dı ba tʊ kʊm nakwa bam maama ma kı ni daanı, sı ba pa ba gʊ Zezi.

2Ba ma ja-o ba vɔ, yı ba ja-o ba vu ba kı gʊvırma tu Pilatı jıŋa nı.

Zudası na gʊ o tıtı te tın

(Tıtʊŋa Tɔnɔ 1:18-19)

3Zudası wʊlʊ na yəgi Zezi o pa nɔɔna bam tın na lwarı nı ba di o sarıya yı ba lagı ba gʊ-o tın, o wʊ laan ma cɔgı dı o na kı kʊlʊ tın, yı o joori o kwe səbu-dala fiintə kʊm, sı o pa kaanım yigə tiinə bam dı nakwa bam.

4O ma ta dı ba o wı: «Amʊ kı wo-balərə, dı a na yəgi nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ kı kʊlʊkʊlʊ tın a pa abam yı ba lagı ba gʊ-o tın.» Ba ma lər-o ba wı: «Dıbam yigə tərə, kʊ tɔgı dı n tıtı.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5O laan ma kwe səbu kʊm o vu o dɪ o yagɪ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ, yɪ o daarɪ o vu o kuuri ŋʊna o tɪ.

6Kaanɪm yigə tiinə bam dɛɛn ma kwe səbu kʊm yɪ ba wɪ: «Səbu kʊntʊ yɪ jana nyɪm mʊ, kʊ culə sɪ dí gwaanɪ-kʊ Wɛ-digə səbiə bam wʊnɪ.»

7Ba ma bwɛ daanɪ, yɪ ba ma-kʊ ba yəgi tɪga kadoŋ, ka yɪrɪ mʊ Kamɔ-mɔrʊ tɪga, yɪ ba ma kɪ vərə yibeelə jəgə.

8Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ nɔɔna jɪgɪ jəgə kam kʊntʊ ba ma bə nɪ Jana tɪga, sɪ kʊ ba kʊ yi zɪm.

9-10Kʊntʊ ma pa Wɛ nijoŋnu Zeremi dɛɛn na tagɪ kʊlʊ faŋa faŋa tɪn ba sɪunɪ kʊ kɪ. O dɛɛn tagɪ o wɪ: «Ba kwe səbu-dala fiintɔ mʊ, ba ma yəgi kamɔ-mɔrʊ tɪga kam, nɪ Baŋa-Wɛ dɛɛn na pɛ-nɪ ni, sɪ a ta te tɪn. Kʊ maa yɪ səbu kʊlʊ Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə bam na sɛ sɪ ba ma yəgi nɔɔnʊ wʊm tɪn mʊ.»

Pilatɪ na bwe Zezi taanɪ te tɪn

(Marɪkɪ 15:2-15, Luki 23:3-5,13-25, Zan 18:33—19:16)

11Zezi ma zaŋɪ o zɪgɪ gʊvɪrma tu Pilatɪ yigə nɪ. GʊvɪrmaTu wʊm ma bwe-o o wɪ: «NmʊmʊyɪZwifə bam pɛ wʊm na?» Zezi ma lər-o o wɪ: «Mʊ ka da n taga.»

12Kʊ daarɪ Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba nakwa bam na ŋɔɔnɪ taanɪ dɪlʊ maama ba pa-o tɪn, o wʊ ləri kʊlʊkʊlʊ.

13Pilatɪ ma ta dɪd-o o wɪ: «Nmʊwʊniba na ŋɔɔnɪ kʊlʊ maama ba pa nmʊ tɪn na?»

14Zezi ma wʊ sɛ sɪ o ləri ba taanɪ dɪm dɪlʊdɪlʊ. Kʊ ma pa gʊvɪrma tu wʊm tiini o yɪ yəəu dɪd-o.

15Bɪm maama Pakɪ candiə kam maŋa na yəni ka yi, gʊvɪrma tu wʊm yəni o lɪ pɪnʊ dɪdʊa mʊ o pa nɔn-kɔgɔ kʊm, nɪnɛɛnɪ bantʊ na lagɪ wʊlʊ tɪn.

16Kantʊmaŋa kam nɪ pɪnʊ wʊdoŋ maa wʊra, o yɪrɪ mʊ Barabasɪ. Nɔɔna maama dɛɛn ye o kəm-balwaarʊ tɪm ni nɪ.

17Nɔɔna bam na tu ba la daanɪ tɪn, Pilatɪ ma bwe-ba o wɪ: «Abam lagɪ sɪ a yagɪ bantʊ wɔɔ mʊ a pa abam? Kʊ yɪ Barabasɪ mʊ naa Zezi wʊlʊ ba na bə-o nɪ Krisi tɪn mʊ?»

18O dɛɛn bwe-ba kʊntʊ, bɛŋwaanɪ o ye nɪ, kʊ yɪ wʊ-gʊrʊ ŋwaanɪ mʊ ba jaanɪ Zezi ba kɪ o jɪŋa nɪ.

19Pilatɪ na je sarɪya dim jəgə kam nɪ tɪn, o kaanɪ ma tʊŋɪ ni o pa-o o wɪ: «Yɪ zaŋɪ n kɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ kʊlʊkʊlʊ, o na jɪgɪ cɪga tɪn ŋwaanɪ. Bɛŋwaanɪtɪtɪɪdɪntʊ nɪ amʊ tiini a na yaara zanzan dɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ dɪndwɪa wʊnɪ.»

20Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba nakwa bam ma sʊgɪ nɔn-kɔgɔ kʊm, sɪ ba ta dɪ Pilatɪ nɪ, o yagɪ Barabasɪ o pa-ba, sɪ o daarɪ o pa ba gʊ Zezi.

21Pilatɪ daa ma joori o bwe-ba o wɪ: «Nɔɔna bantʊ bale wʊnɪ, abam lagɪ sɪ a yagɪ wɔɔ mʊ a pa abam?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Barabasɪ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Pilatı laan ma bwe-ba o wı: «Sı kʊ na yı Zezi wʊlʊ ba na bə-o nı Krisi tın, abam wı a kı-o ta mʊ?» Ba maama ma ta dıd-o ba wı: «Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı n gʊ.»

23O ma joori o bwe-ba o wı: «Wʊntʊ kı bɛɛ mʊ o cɔgı?» Ba laan ma tiini ba kaasi baŋa baŋa ba wı: «Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı n gʊ.»

24Pilatı ma lwarı nı kʊ ba jıgı kuri sı o taa ŋɔɔnı taan taan, kʊ na lagı kʊ ja bʊbwaka kʊ ba tın ŋwaanı. O ma joŋi na o ma san o jıa nɔn-kɔgɔ kʊm maama yigə nı, yı o wı: «A yigə tɔgı ka təri nɔɔnʊ wʊntʊ tʊʊnı dım wʊnı. Kʊ yı abam yigə mʊ.»

25Nɔn-kɔgɔ kʊm maama ma lər-o ba wı: «Yagı sı o tʊʊnı dım caa taa tɔgı dıbam dı dí biə.»

26O laan ma yagı Barabasi o pa-ba. O ma daarı o pa ba magı Zezi, yı o pa-ba cwəŋə sı ba ja-o ba vu ba pa tʊʊn-dagara baŋa nı ba gʊ.

Ba na jaanı Zezi ba vu ba pa tʊʊn-dagara baŋa nı te tın

(Marıkı 15:16-41, Luki 23:26-49, Zan 19:2-3,17-30)

27Gʊvırma tu wʊm pamaŋna bam laan ma ja Zezi ba vu ba zʊ o sɔŋɔ kʊm kʊnkɔlɔ. Pamaŋna kɔgɔ kʊm maama ma gilim-o da.

28Ba ma lı o gwaarʊ tım, yı ba daarı ba zʊ-o gwar-sʊŋʊ.

29Ba ma sɔ sabarı yipugə ba pu o yuu nı. Ba ma kwe miu ba ma ji nacəgə ba kı o jazım nı. Ba laan ma yáal-o ba mwana, yı ba ve ba kuni doonə o yigə nı, yı ba tɛ ba wı: «Zwifə bam pɛ, dınle.»

30Ba ma daarı ba twı lileeru ba yagı o yıra nı, yı ba jıgı miu kʊm ba lɔɛ o yuu nı.

31Ba na mwan-o ba ti tın, ba laan ma lı gwar-sʊŋʊ kʊm, yı ba daarı ba joori ba zʊ-o o tıtı gwaarʊ tım. Ba laan ma ja-o ba nuŋi ba vu sı ba pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı.

32Ba na jıg-o ba maa kɛ tın, ba ma jeeri nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yırı mʊ Simən o nuŋi Sirɛɛnı mʊ. Pamaŋna bam ma fı-o ba pa o joŋi tʊʊn-dagara kam o zıŋı sı ba vu.

33Ba maama ma vu ba yi jəgə kadoŋ ba na bə sı Goligota tın. Yırı dım kʊntʊ kuri mʊ Yukol-pʊa piu.

34Ba na yi da tın, ba ma kı sana ba gwaanı dı liri sılʊ ni na cana tın ba pa Zezi sı o nyɔ. O ma laŋı o nii, yı o wʊ sɛ sı o nyɔ.

35Ba laan ma ja-o ba pa tʊʊn-dagara kam baŋa nı. Ba na pag-o kʊntʊ tın, ba ma kwe o gwaarʊ tım sı ba maŋı-tı ba pa daanı. Ba ma ta jərə sı ba nii, wɔɔ mʊ wú twəri kʊlʊ o na lagı tın.

36Ba laan ma je da ba yır-o.

37Ba dɛɛn ma tanı tɔnɔ dagara kam yıra nı Zezi yuu baŋa nı, sı kʊ brı kʊlʊ o na kı o cɔgı yı ba gʊ-o tın. Ba dɛɛn pʊpʊnı ba wı: «Wʊntʊ yı Zezi wʊlʊ na yı Zwifə bam pɛ tın mʊ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

38Ba ma daarɪ ba ja ŋwɪna bale ba pa dagarɪ sɪdonnə baŋa nɪ. Ba ma cwi dɪdʊa Zezi jazɪm nɪ. Wʊwʊm maa wʊ o jagwiə nɪ.

39Nɔɔna balʊ na tɔgɪ da ba kɛ tɪn maa niə, yɪ ba gɔgɪsɪ ba yuni yɪ ba twɪ-o. Ba maa yáal-o,

40yɪ ba wɪ: «Nmʊ ya na bʊŋɪ sɪ n cɔgɪ Wɛ-di-kamunu kʊm n dɪ tɪga nɪ sɪ n daarɪ n ma da yatə n joori n fɔgɪ n lə-ka tɪn, nmʊ na sɪunɪ n yɪ Baŋa-Wɛ Bu, sɪ n laan vrɪ n tɪtɪ, n tu dagara kam yuu nɪ sɪ dí nii.»

41Zwifə nakwa bam dɪ ba kaanɪm yigə tiinə dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam dɪ maa twɪ-o ba mwana, yɪ ba tɛ daanɪ ba wɪ:

42«O yəni o vrɪ nɔɔna badonnə ŋwɪa, yɪ o laan warɪ o tɪtɪ ŋwɪa o vrɪ. O maa brɪ nɪ o yɪ Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə pɛ mʊ. O laan nan tu dagara kam yuu nɪ lele sɪ dí nii, sɪ dí wú ba dí sɪunɪ dí sɛ-o.

43O ta brɪ nɪ o tɪugɪ Wɛ, yɪ o tɛ sɪ o yɪ Wɛ Bu mʊ. Kʊntʊ, Wɛ na sɪunɪ Dl lag-o, sɪ Dl laan joŋ-o Dl yagɪ.»

44Ɔwɪna balʊ ba na pagɪ dagarɪ sɪm baŋa nɪ ba wəli da tɪn dɪ maa jɪg-o ba twɪ kʊntʊ doŋ.

45Kʊ ma vu kʊ yi maŋa kam wɛ na tu dɪ yi yuparɪ baŋa nɪ tɪn. Lʊgʊ kʊm maama ma ba kʊ ji lim kʊ vu kʊ yi wɛ-gunim maŋa nɪ,

46kʊ kɪ nɪnɛɛnɪ luu batə mʊ te. Maŋa kam kʊntʊ nɪ Zezi laan ma kaasɪ baŋa baŋa dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Eli, Eli, lɛma sabakɪtani?» Taanɪ dɪntʊ kuri mʊ: «Amʊ Wɛ, amʊ Wɛ, bɛɛ mʊ kɪ yɪ n yagɪ amʊ?»

47Nɔɔna balʊ na zɪgɪ da yɪ ba ni taanɪ dɪm tɪn ma bʊŋɪ nɪ, o bə Eli mʊ sɪ o ba.

48Ba dɪdʊa ma kɪ lɪla o duri o vu o kwe sɪpɔɔ. O ma dɪ-kʊ sa-nywana wʊnɪ, yɪ o daarɪ o kɪ-kʊ miu ni nɪ, o vu o te o pa Zezi sɪ o nyɔ.

49Nɔɔna badaara bam na nɛ kʊntʊ tɪn, ba maa wɪ: «Yagɪ sɪ dí cəgi dí nii, Eli wú ba o joŋ-o o yagɪ na?»

50Zezi daa ma joori o kaasɪ dɪ kwər-dɪa baŋa baŋa. O laan ma pa o siun ti.

51Zezi na tɪgɪ kʊntʊ tɪn, gərə kʊlʊ ba na ləgi ba ma cɪ Wɛ-di-laa kʊm tɪn ma kaarɪ bɪle, kʊ zɪgɪ baŋa nɪ kʊ tu kʊ kwaarɪ kʊ kuri. Tɪga kam maa sisiŋə, yɪ pulwaarʊ bagɪ tɪ yarɪ.

52Yibeelə yam ma puri. Kʊ daarɪ Wɛ nɔn-ŋʊna balʊ ya na tɪgɪ tɪn zanzan ma joori ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ,

53yɪ ba nuŋi ba yibeelə wʊnɪ, maŋa kalʊ Zezi tɪtɪ na tu o bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn kwaga nɪ. Bantʊ laan ma vu ba zʊ Wɛ tɪtɪ tɪʊ Zeruzalɛm wʊ ba pa nɔɔna zanzan na-ba.

54Pamaŋna bam yigə tu wʊm dɪ o nɔɔna balʊ na wʊra ba yɪrɪ Zezi tɪn ma na tɪga kam sisiŋim dɪm, dɪ kʊlʊ maama na kɪ tɪn. Fʊʊnɪ ma tiini dɪ zʊ-ba, yɪ ba tɛ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ ya sɪunɪ o yɪ Baŋa-Wɛ Bu mʊ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

55Kaana zanzan dı tɔgı ba wʊra, ba ma zıgı yigə yigə yı ba niə. Bantʊ dɛɛn ya tɔgı dı Zezi mʊ ba nuŋi Galile ba ba, yı ba yəni ba tɔgı ba zən-o.

56Mari wʊlʊ na nuŋi Magıdala tın dɛɛn tɔgı o wʊ kaana bam kʊntʊ wʊnı, dıdaanı Mari wʊlʊ na yı Zakı dı Zʊzɛfʊ nu tın, kʊ wəli dı Zebede biə bam nu.

Ba na kı Zezi bɔɔnı wʊnı te tın

(Marıkı 15:42-47, Luki 23:50-56, Zan 19:38-42)

57Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yırı mʊ Zʊzɛfʊ, o na nuŋi Arimatı, yı o kwəri o yı nadum. Wʊntʊ dı dɛɛn yı Zezi karabu mʊ. Tıga dɛɛn na lagı ka yi tın,

58o ma zaŋı o vu Pilatı te, sı o loor-o cwəŋə sı o vu o kwe Zezi yıra yam o kı. Pilatı ma sɛ, yı o pa ni sı ba kwe Zezi yıra yam ba pa-o.

59Zʊzɛfʊ laan ma vu o kwe Zezi yıra yam o pipiri-ya dı gar-jalı dılʊ na lana tın.

60Ba ma daarı ba kwe-ya ba ja vu ba tiŋi piu bɔɔnı wʊnı. Dıntʊ maŋı dı yı o tıtı nyım mʊ, ba dɛɛn lugi-dı piu yıra nı mʊ. Dı yı bɔn-dʊʊrı mʊ. Ba na tiŋi Zezi yıra yam da tın, ba laan ma bibili kandwɛ-pulɔgɔ kamunu ba ma pı bɔɔnı dım ni, yı ba daarı ba viiri.

61Ba na wʊra ba kı-o kʊntʊ tın, Mari wʊlʊ na nuŋi Magıdala tın dı Mari wʊdoŋ wʊm maa je yibeeli dım yigə nı ba niə.

Ba na pɛ pamaŋna yırı yibeeli dım te tın

62Dɛ dım Zwifə bam na yəni ba ti ba yigə sı ba siun dɛ dım laan yi tın ma kɛ. Tıga na pʊʊrı yı kʊ yı ba siun dɛ dım tın, Zwifə kaanım yigə tiinə bam dı Farizıan tiinə bam laan ma zaŋı ba vu Pilatı te.

63Ba ma ta dıd-o ba wı: «Dıbam tu, dí guli nı, vwan nyım wʊm ya na wʊra maŋa kalʊ tın, o dɛɛn tagı o wı, wʊm wʊ́ joori o bi da yatɔ dɛ nı.

64Kʊntʊ ŋwaanı, nan pa ni sı nɔɔna wuuri ba vu ba fəri yibeeli dım ni, sı ba fɔgı ba taa yırı-dı sı kʊ vu kʊ yi da yatɔ yam. Kʊ na daı kʊntʊ, o karabiə bam wʊ́ wanı ba vu ba kwe-o ba ja viiri, yı ba daarı ba ta dı nɔɔna ba wı, o bi o yagı tʊʊnı mʊ. Kʊntʊ ma wʊ́ pa ba vwan yam laan tiini ya ji cıga kʊ dwəni pulim dım nı.»

65Pilatı ma sɛ yı o wı: «Abam jıgı nɔɔna. Nan pa-na ba vu sı ba kwaanı ba taa yırı-dı, sı kʊ maŋı dı abam na lagı te tın.»

66Ba ma zaŋı ba vu yibeeli dım jəgə kam, ba fəri dı ni kandwɛ kamunu kʊm na pı tın. Ba ma daarı ba yagı nɔɔna da sı ba taa yırı-dı.

Matiyu 28

Zezi na bi o yagı tʊʊnı te tın

(Marıkı 16:1-8, Luki 24:1-12, Zan 20:1-10)

1Ba siun dɛ dım na kɛ tın, tı-bra-pʊra nı Mari wʊlʊ na nuŋi Magıdala tın dı Mari wʊdoŋ wʊm ma zaŋı ba vu yibeeli dım jəgə kam sı ba nii.

2Tıga ma da ka sisiŋi zanzan. Baŋa-Wɛ malɛka ma nuŋi wɛyuu nı, ka tu ka ba ka bibili kandwɛ kamunu kʊm ka yagı daa nı, yı ka daarı ka jəni dı baŋa nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Ka yibiyə maa tiini ka nyɪna nɪ dʊa na pɪpɪlɪ te tɪn, yɪ ka gwaarʊ tʊm dɪ tiini tɪ pɪrɪ parɪ parɪ.

4Nɔɔna balʊ na wʊra ba yɪrɪ yibeeli dʊm tɪn ma bəri dɪ fʊʊnɪ nɪnɛɛnɪ ba tɪgɪ mʊ te.

5Malɛka kam laan ma ta dɪ kaana bam ka wɪ: «Á yɪ taá kwarɪ fʊʊnɪ. Amʊ ye nɪ abam lagɪ sɪ á na Zezi wʊlʊ ba na jaanɪ ba pa tʊʊn-dagara kam baŋa nɪ ba gʊ tɪn mʊ.

6O nan təri yo. O joori o bi o yagɪ tʊʊnɪ, nɪnɛɛnɪ o ya na maŋɪ o ta kʊlʊ dɪ abam tɪn. Nan ba-na á nii o yɪra yam ya na tigi mɛ tɪn.

7Abam nan kɪ lɪla á vu á ta dɪ o karabiə bam nɪ, Wɛ pɛ o joori o bi o yagɪ tʊʊnɪ, yɪ o laan wʊ́ da yigə o vu o taa cəgi abam Galile nɪ. Dáanɪ mʊ á wʊ́ vu á na-o. Mʊ kʊlʊ a na lagɪ a ta a brɪ abam tɪn.»

8Malɛka kam na tagɪ kʊntʊ tɪn, kaana bam ma kɪ lɪla ba nuŋi yibeeli dʊm jəgə kam nɪ ba maa kɛa, yɪ fʊʊnɪ dɪ wʊpolo kamunu jɪgɪ-ba. Ba ma duri ba vu sɪ ba ta dɪ Zezi karabiə bam kʊlʊ na kɪ tɪn.

9Ba na maa kɛ tɪn, Zezi ma da o jeeri-ba, yɪ o kɪ-ba le. Ba ma vu ba yi o te, ba kuni doonə ba ja o nɛ yɪ ba zul-o.

10Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Á yɪ taá kwarɪ fʊʊnɪ. Ve-na a ko-biə bam te, sɪ á ta dɪ ba sɪ ba vu Galile, sɪ dáanɪ mʊ baá na amʊ.»

11Kaana bam na nuŋi yibeeli dʊm jəgə kam nɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔna balʊ na wʊra ba yɪrɪ-dɪ tɪn badaara ma zaŋɪ ba joori ba vu tɪʊ kʊm wʊ, yɪ ba ta kʊlʊ maama na kɪ tɪn ba brɪ Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam.

12Kaanɪm yigə tiinə bam laan ma vu ba ŋɔɔnɪ dɪ tɪʊ kʊm nakwa bam. Ba ma kɪ ni daanɪ yɪ ba kwe səbu-fərə ba pa pamaŋna bam,

13yɪ ba wɪ: «Abam maŋɪ sɪ á ta nɪ, Zezi karabiə bam mʊ tu tɪtɪ nɪ, ba ŋɔ o yɪra yam ba kwe ba ja viiri, yɪ abam tigi á dɔa.

14Gʊvɪrma tu wʊm nan na tu o lwarɪ kʊ ni nɪ, yɪ kʊ na jɪgɪ taanɪ, dɪbam wʊ́ ŋɔɔnɪ dí joŋi abam dí yagɪ, sɪ liə yɪ taa jɪgɪ abam.»

15Pamaŋna bam ma joŋi səbu kʊm, yɪ ba sɪʊnɪ ba kɪ kʊlʊ ba na tagɪ-ba sɪ ba kɪ tɪn. Mʊ taanɪ dɪntʊ mʊ Zwifə bam jɪgɪ ba tɛa, kʊ ba kʊ yi zʊm maama.

Zezi na ŋɔɔnɪ kʊlʊ dɪ o karabiə bam o kweeli tɪn

(Marɪkɪ 16:14-18, Luki 24:36-49, Zan 20:19-23, Tɪtʊŋa Tɔnɔ 1:6-8)

16Zezi karabiə fugə-dɪdʊa kam laan ma zaŋɪ ba vu Galile, piu kʊlʊ yuu nɪ o na maŋɪ o ta dɪ ba sɪ ba vu tɪn.

17Ba ma sɪʊnɪ ba vu ba na-o, yɪ ba kuni doonə ba zul-o. Badaara maa ta jɪgɪ bʊbwɛa dɪd-o.

18Zezi laan ma vu o yi ba te, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Wɛ pɛ-nɪ dam sɪ a taa te wɛyuu dɪ tɪga baŋa wəənu maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Kʊntʊ ŋwaanɪ, nan ve-na lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama te, sɪ á pa ba ji amʊ karabiə, sɪ
á daarɪ á miisi-ba na wʊnɪ dɪ amʊ Ko Wɛ yɪrɪ, dɪ amʊ na yɪ Dl Bu tɪn yɪrɪ, dɪ Dl Joro
kʊm yɪrɪ ŋwaanɪ,

20sɪ á daarɪ á brɪ-ba sɪ ba sɛ woŋo kʊlʊ maama amʊ na pɛ abam ni sɪ á kɪ tɪn. Nan taá
ye-na nɪ, amʊ wʊ́ ta wʊra dɪ abam maŋa maama, sɪ kʊ vu kʊ yi lʊgʊ tiim maŋa.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Marıkı

Marıkı 1

Zan na miisi nɔɔna na wʊnı yı o brı-ba te tın

(Matiyu 3:1-12, Luki 3:1-17, Zan 1:19-28)

1Baŋa-Wɛ Bu Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam na puli te tın mʊ tıntʊ:

2Kʊ kı nı Wɛ nijoŋnu Ezayi na maŋı o pʊpʊnı kʊlʊ faŋa faŋa yı o tɔɔlı Wɛ kwərə o wı: «Nii, amʊ Wɛ lagı a tʊŋı a nɔɔnʊ mʊ, sı o da nmʊ yigə o vu o kwɛ cwəŋə kalʊ nmʊ na wʊ́ ba n tɔgı da tın.»

3«Nɔɔnʊ mʊ wʊ kagʊa wʊnı o tɔɔlı kwərə o wı: ‹Zaŋı-na á fɔgı á kwɛ dí Yuutu wʊm cwəŋə kam, o na lagı o ba o tɔgı da tın. Pa-na cwe sılʊ o na lagı o ba o tɔgı tın fɔgı sı yɔɔrı lanyʊranı.› »

4Kʊ dɛɛn sıunı kʊ kı kʊntʊ doŋ mʊ. Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yırı mʊ Zan. O maa wʊ kagʊa wʊnı, yı o miisi nɔɔna na wʊnı Wɛ ŋwaanı. O maa yəni o tɔɔlı Wɛ kwərə, o brı nɔɔna nı ba maŋı sı ba ləni ba wʊrʊ ba yagı kəm-balwaarʊ, sı ba daarı ba pa o miisi-ba na wʊnı, sı Wɛ laan wʊ́ yagı ba lwarım Dl ma cɛ-ba.

5Nɔɔna zanzan maa yəni ba nuŋi Zude tı-biə bam maama dı Zeruzalɛm ba ve o te. Ba na ve o te kʊntʊ tın, ba maa tɛ ba brı kʊlʊ ba na kı ba cɔgı tın. O laan maa paı ba tu Zʊrdɛn bugə kam wʊnı, yı o miisi-ba na wʊnı Wɛ ŋwaanı.

6Zan dɛɛn zʊvrı gɔrɔ kʊlʊ ba na sɔgı dı yogondi kʊrʊ tın mʊ. O maa maı kilə o ja o təŋə. O wʊdiu mʊ yı kayıra dı tʊvrʊ.

7O maa tɔɔlı Wɛ kwərə dı nɔɔna bam o wı: «Nɔɔnʊ wʊdoŋ wʊ́ saŋı amʊ kwaga o ba, wʊntʊ tiini o dwe amʊ. A wʊ maŋı sı a tiiri a lı o nɛ natra a pa-o.

8Amʊ miisi abam na wʊnı mʊ. Wʊntʊ nan na tuə, oó miisi abam Wɛ Joro kʊm wʊnı.»

Zan na miisi Zezi Krisi na wʊnı te tın

(Matiyu 3:13—4:11, Luki 3:21-22, 4:1-13)

9Maŋa kam kʊntʊ nı, Zezi dɛɛn ma nuŋi Galile tıu kʊdoŋ, kʊ yırı mʊ Nazarɛtı. O ma vu o yi Zan te, yı o tu Zʊrdɛn bugə kam wʊ yı Zan miis-o na wʊnı.

10Zezi na maa nuŋi na bam wʊnı tın, o ma na wɛyuu na pʊrı yı Wɛ Joro kʊm tɔgı da kʊ tu o baŋa, yı kʊ nyı dı kunkwəŋə te.

11O ma ni kwərə laan na ŋɔɔnı wɛyuu nı ka wı: «Nmʊ mʊ yı amʊ bu-dʊa a na soe dı a wʊ maama. A tiini a jıgı wʊpolo zanzan dı nmʊ.»

12Kʊ na-niə da mʊ Wɛ Joro kʊm dɛ kʊ pa o vu kagʊa wʊ.

13O maa wʊ kagʊa kam wʊnı taan da fiinna. O na wʊra tın, sʊtaanı laan ma tui o te, sı dı gan-o sı o ya kı o cɔgı. O maa zʊvrı dı kagʊ-vara, yı Wɛ malɛsı dı tui o te sı zən-o.

Zezi na bəŋi nɔɔna bana sı ba taa tɔg-o te tın

(Matiyu 4:12-22, Luki 4:14-15, 5:1-11)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Ba dɛɛn ma ja Zan ba kɪ pɪna digə nɪ. Kʊntʊ kwaga nɪ Zezi ma joori o vu Galile. O
maa wʊra o tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam o brɪ nɔɔna,

15yɪ o wɪ: «Maŋa kam laan yiə, Wɛ paarɪ dɪm na lagɪ dɪ ba nɔɔna tɪtarɪ nɪ tɪn. Kʊntʊ
ŋwaanɪ, ləni-na á wʊrʊ á yagɪ kəm-balwaarʊ tɪm, sɪ á daarɪ á sɛ Wɛ kwər-ywəŋə kam.»

16Zezi dɛɛn maa wʊ Galile nɪnɪʊ kʊm ni nɪ o veə. O ma na nɔɔna bale, ba na yɪ cʊrʊ.
Ba dɪdʊa yɪrɪ mʊ Simən. O nyaanɪ yɪrɪ mʊ Andre. Ba yɪ kaləŋ-jara mʊ. Ba maa wʊ na
bam wʊnɪ ba dʊlɪ bʊrɪ sɪ ba ma ja kale.

17Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Zaŋɪ-na á ba á taá təgɪ amʊ. Aá pa á taá beeri nɔɔna mʊ á pa-
nɪ, sɪ ba taa təgɪ-nɪ, nɪ á na yəni á jaanɪ kale te tɪn.»

18O na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba ma zaŋɪ lɪla ba yagɪ ba bʊrɪ sɪm, yɪ ba vu ba təgɪ o kwaga.

19Zezi na ve yigə fɪnfɪn tɪn, o daa ma na nɔɔna bale. Ba dɪdʊa yɪrɪ mʊ Zakɪ. O nyaanɪ
dɪ maa wʊra, o yɪrɪ mʊ Zan. Ba ko yɪrɪ mʊ Zebede. Ba maa wʊ naboro wʊnɪ ba kwɛ ba
bʊrɪ.

20O laan ma bəŋi-ba. O na bəŋi-ba kʊntʊ tɪn, ba ma zaŋɪ lɪla ba yagɪ ba ko wʊm dɪ o
tɪntʊŋna bam naboro kʊm wʊnɪ, yɪ ba vu ba təg-o.

Zezi na zəli cicirə nɔɔnʊ yɪra nɪ te tɪn

(Luki 4:31-37)

21Zezi dɪ o karabiə ma təgɪ daanɪ ba vu ba zʊ tɪʊ kʊdoŋ wʊ, kʊ yɪrɪ mʊ Kapɛrnawum.
Zwifə bam siun dɛ na yi tɪn, Zezi ma vu o zʊ ba Wɛ-digə kam sɪ o brɪ-ba.

22O na brɪ-ba tɪn, nɔɔna balʊ na wʊra tɪn maa tiini ba yɪ yəəu dɪ o zaasɪm dɪm,
bɛŋwaanɪ o ni-taanɪ dɪm jɪgɪ dam dɪ dwe ba tɪtɪ cullu karanyɪna tiinə bam taanɪ dɪm.

23Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn maa wʊ ba Wɛ-digə kam wʊnɪ, yɪ cicirə jɪg-o. O ma kaasɪ dɪ
kwər-dɪa o wɪ:

24«Zezi, Nazarɛtɪ tu, bɛɛ mʊ n lagɪ dɪbam tee nɪ? Nmʊ tu sɪ n cəgɪ dɪbam dwi mʊ na?
A ye nmʊ na yɪ wʊlʊ. Nmʊ yɪ Wʊ-poŋo Tu wʊlʊ Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ.»

25Zezi ma kaanɪ cicirə kam o wɪ: «Cəgi sɔɔ, sɪ n nuŋi n daarɪ baarʊ wʊm.»

26O na tagɪ kʊntʊ tɪn, cicirə kam ma tiini ka ja nɔɔnʊ wʊm ka su. Ka ma kaasɪ dɪ kwər-
dɪa yɪ ka nuŋi ka daarɪ nɔɔnʊ wʊm.

27Nɔɔna bam na nɛ kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ ba maama lanyɪranɪ, yɪ ba bwe daanɪ ba wɪ:
«Bɛɛ mʊ kʊntʊ? O brɪ cwə-dʊŋa mʊ yɪ o zaasɪm dɪm jɪgɪ dam. Nii, o na tɛ ciciri nɪ sɪ
viiri, yɪ sɪ sɛ o ni.»

28Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrɪ Galile je sɪm nɪ tɪn dɛɛn ma ni Zezi ŋwa lɪla.

Zezi na pɛ yawɪɪna zanzan na yazurə te tɪn

(Matiyu 8:14-17, Luki 4:38-44)

29Zezi dɪ o nɔɔna bam ma nuŋi Wɛ-digə kam nɪ, ba təgɪ dɪ Zakɪ dɪ Zan ba vu ba yi
Simən dɪ Andre-ba səŋɔ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

30Paa maa jıgı Simən tınkaanı yı o tigə. Ba ma ta dı Zezi kʊ na kı-o te tın.

31O ma vu kaanı wʊm te, o ja o jıŋa o pa o zaŋı wɛɛnı. Paa kam ma da ka yag-o. O ma zaŋı o kı wʊdiu o pa-ba.

32Wɛ na zʊ yı tıga wʊra ka yi tın, nɔɔna maa jaanı balʊ maama na yı yawıına dı ciciri na jıgı balʊ maama tın ba tui Zezi te.

33Tıʊ kʊm nɔɔna bam maama ma vu ba gilimi Simən-ba sɔŋɔ ni nı.

34Zezi ma pa nɔɔna zanzan na yazurə dı ba yawıurʊ dwi dwi, yı o daarı o zəli ciciri zanzan nɔɔna yıra nı. O ma wʊ sɛ sı ciciri sım ŋɔɔnı kʊlʊkʊlʊ, sı na maŋı sı ye o na yı wʊlʊ tın ŋwaanı.

35Tıga na pʊʊrı tıtıtı yı wɛ daa ta wʊ puli tın, Zezi ma zaŋı o nuŋi o vu jəgə kalʊ nɔɔn-nɔɔnʊ na tərə tın. O wʊra o warı Wɛ o yıranı.

36Simən-ba laan ma zaŋı ba nuŋi sı ba beeri o jəgə.

37Ba na nɛ-o tın, ba ma ta dıd-o ba wı: «Nɔɔna bam maama lagı sı ba na nmʊ.»

38Zezi ma ləri-ba o wı: «Zaŋı-na sı dí kɛ dí vu je sıdonnə. A maŋı sı a vu tı-balwa balʊ na wʊ yoba seeni tın a tɔɔlı Wɛ kwərə kam. Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ a nuŋi Wɛ te a ba.»

39O laan ma beeri o təgı Galile wʊ maama. O maa yəni o zʊʊrı Zwifə bam Wɛ-di sım. O maa brı nɔɔna Wɛ cıga kam, yı o zəli ciciri nɔɔna yıra nı.

Zezi na pɛ nanyɔŋɔ na yazurə te tın

(Matiyu 8:1-4, Luki 5:12-16)

40Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o na yı nanyɔŋɔ. O ma zaŋı o vu Zezi te, o kuni doonə o yigə nı o loor-o o wı: «Nmʊ na laga, nń wanı n pa a na yazurə a ji lanyıranı.»

41O ŋwaŋa ma zʊ Zezi. O ma twı o jıŋa o dwe-o, yı o wı: «Ɛɛn. A laga. Zaŋı dı yazurə sı n ji lanyıranı.»

42O na tagı kʊntʊ bıdwı baŋa nı tın, mʊ yawıʊ kʊm yagı nɔɔnʊ wʊm, yı o yıra yam ji lanyıranı.

43Zezi ma daa ta dıd-o o wı, o ve, yı o daarı o kaan-o o wı:

44«Yı zaŋı n ta kʊlʊ na kı tın n brı nɔɔn-nɔɔnʊ. Nan yɔɔrı n vu Wɛ kaanım tu wʊm te, sı n pa o nii n yıra yam, sı n daarı n kwe wəənu tılʊ Moyisi cullu tım na brı nı tı maŋı tın n pa-o, sı o ma o kaanı Baŋa-Wɛ. Kʊntʊ wʊ́ brı nɔɔna maama nı n yawıʊ kʊm sıunı kʊ je.»

45Zezi na tagı kʊntʊ tın, nɔɔnʊ wʊm ma nuŋi yı o karı o ŋɔɔnı kʊlʊ na kı tın o pa nɔɔna maama lwarı kʊ ni nı. Kʊntʊ ŋwaanı Zezi daa warı o zʊ tıʊ dı tıʊ wʊ yı o wʊ səgi o tıtı. O ma lɛɛrı o maŋı gaa wʊnı nɔɔna na tərə mɛ tın. Nɔɔna maa yəni ba nuŋi je maama ba ve o te.

Marıkı 2

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi na brı nı o jıgı dam sı o yagı nɔɔna lwarım o ma cɛ-ba te tın

(Matiyu 9:1-8, Luki 5:17-26)

1Da fınfın na kɛ tın, Zezi ma joori o vu Kapɛrnawum. Tıʊ kʊm nɔɔna bam ma lwarı nı o tu o wʊ sɔŋɔ nı.

2Ba zanzan ma ba ba la daanı sɔŋɔ kʊm nı, yı laŋa daa tərə kʊ ni nı dı fınfın dı. O maa wʊra o ŋɔɔnı Wɛ taanı o brı-ba.

3O na wʊra o brı-ba kʊntʊ tın, nɔɔna badonnə ya jıgı kərɔ ba bıanı o te, yı nɔɔna bana zıŋ-o dı gungolo.

4Ba na yi jəgə kam tın, ba maa warı ba ja-o ba yi Zezi te, kɔgɔ kʊm na daga tın ŋwaanı. Ba ma ja-o ba di digə kalʊ Zezi na wʊ ka wʊnı tın nayuu, ba zagı ba puri bɔɔnı ba maŋı dı Zezi na wʊ mɛ tın. Ba ma daarı ba pa gungolo kʊm kərɔ kʊm na tigi kʊ baŋa nı tın tɔgı da kʊ tu digə kam wʊ.

5Zezi ma lwarı nı ba kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o. O ma ta dı kərɔ kʊm o wı: «A bu, nmʊ lwarım dım ti.»

6Wɛ cullu karanyına tiinə badaara ya tɔgı ba wʊra. Ba maa je ba bwɛ ba wʊnı ba wı:

7«Bɛɛ mʊ yı o ŋɔɔnı kʊntʊ doŋ? O paı o dı Wɛ yı bıdwı mʊ. O ŋɔɔnı o twı Wɛ mʊ. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o yagı nɔɔnʊ lwarım o ma cɛ-o, kʊ na daı Wɛ Dl yıranı.»

8Zezi ma lwarı ba na jıgı wʊbʊŋa yalʊ ba wʊnı tın. O ma ta dı ba o wı: «Bɛŋwaanı mʊ á bʊŋı kʊntʊ doŋ?

9Kɔɔ mʊ yı mwalı kʊ dwe, a na tagı dı kərɔ kʊm a wı: ‹Nmʊ lwarım dım ti› mʊ yı mwalı, naa a na tagı a wı: ‹Zaŋı wɛɛnı n kwe n gungolo kʊm n ta n veə› mʊ yı mwalı?

10A nan wú pa abam lwarı nı, amʊ wʊlʊ na yı Nabiin-bu wʊm tın jıgı dam lʊgʊ baŋa nı, sı a yagı nɔɔna lwarım a ma cɛ-ba.» O laan ma ta dı kərɔ kʊm o wı:

11«A lagı a ta dı nmʊ, zaŋı wɛɛnı sı n kwe n gungolo kʊm n ja n vu sɔŋɔ.»

12Zezi na tagı kʊntʊ tın, bıdwı baŋa nı mʊ nɔɔnʊ wʊm zaŋı ba maama yigə nı o kwe o gungolo kʊm o nuŋi o viiri. Ba na nɛ kʊntʊ tın, kʊ ma kı ba maama yəəu. Ba ma zuli Wɛ yı ba wı: «Dí daa ta wʊ fɔgı dí na kəm dıntʊ doŋ.»

Zezi na bəŋi Leevi sı o taa tɔg-o te tın

(Matiyu 9:9-13, Luki 5:27-32)

13Zezi daa ma nuŋi o vu o wʊ Galile nınıʊ kʊm ni nı. Kɔgɔ zanzan ma ba o te kʊ gilim-o. O maa wʊra o brı-ba Wɛ cıga kam.

14O daa ma zaŋı o maa kɛa. O na maa kɛ tın, o ma na nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yırı mʊ Leevi. O ko yırı mʊ Alıfı. O dɛɛn je mɛ seeni o na yəni o je o joŋi lampoo tın mʊ. Zezi ma ta dıd-o o wı: «Zaŋı n ta n tɔgı-nı.» O ma sıanı o zaŋı o tɔgı o kwaga.

15Zezi dɛɛn ma vu Leevi sɔŋɔ sı o di wʊdiu dı o karabiə bam. Lampo-joŋnə dı nɔn-cıcɔgırʊ zanzan dı maa tɔgı ba wʊra ba di wʊdiu kʊm dı ba, bɛŋwaanı balʊ dɛɛn na tɔg-o tın daga.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Wɛ cullu karanyına tiinə badaara na nuŋi Farizıan tiinə kɔgɔ kʊm wʊ tın maa tɔgı ba wʊra. Ba na nɛ Zezi na je o di wʊdiu dı nɔn-cıcɔgırʊ dı lampo-joŋnə kʊntʊ tın, ba ma bwe o karabiə bam ba wı: «Bɛɛ mʊ kı yı o di wʊdiu dıdaanı lampo-joŋnə dı nɔn-cıcɔgırʊ tım kʊntʊ?»

17Zezi ma ni ba na tagı kʊlʊ tın. O laan ma ta dı ba o wı: «Kʊ na yı balʊ na jıgı yazurə tın, bantʊ wʊ maŋı sı ba vu dɔgıta tu te sı o sooni-ba. Kʊ daarı balʊ na ba jıgı yazurə tın mʊ maŋı sı ba vu sı ba na soonim. A na tu lʊgʊ baŋa tın, kʊ daı sı a bəŋi balʊ na maŋı ba yı nɔn-ŋʊna tın, amʊ nan tuə, sı a bəŋi nɔn-balwaarʊ mʊ sı ba ba amʊ te.»

Zezi zaasım dım na yı zaasım-dʊʊrı te tın

(Matiyu 9:14-17, Luki 5:33-39)

18Zan karabiə bam dı Farizıan tiinə bam dɛɛn yəni ba vɔ ni. Nɔɔna badonnə ma vu Zezi te ba bwe-o ba wı: «Bɛŋwaanı mʊ Zan karabiə bam dı Farizıan tiinə bam yəni ba vɔ ni, yı nmʊ karabiə bam ba vɔa?»

19Zezi ma ləri-ba o wı: «Nɔɔnʊ na di kaanı yı o kı candiə, yı o cilonnə na wʊra sı ba tɔgı ba di, bantʊ wʊ́ wanı ba vɔ ni yı kan-barʊ wʊm ta wʊ ba tee nı na? Ba bá sɛ ba vɔ ni maŋa kalʊ kan-barʊ wʊm ta na wʊ ba tee nı tın.

20Kʊ nan wʊ́ ba kʊ yi maŋa kam ba na wʊ́ ja kan-barʊ wʊm ba viiri tın. Maŋa kam kʊntʊ nı o daa na təri ba tee nı tın, mʊ ba laan wʊ́ vɔ ni.

21Nɔɔn-nɔɔnʊ bá sɛ o kwe garyi-dʊʊrı o ma fəri gwar-doŋo kʊlʊ na kaarı tın. O nan na kı kʊntʊ, garyi-dʊʊrı dım laan wʊ́ vuuri gwar-doŋo kʊm dı pa kʊ tiini kʊ cɔgı zanzan.

22Nɔɔn-nɔɔnʊ dı nan bá sɛ o kwe sa-dʊŋa o lo o kı lɔ-doŋo wʊnı. O na kı kʊntʊ, yı sana kam na keeri, kaá pa lɔɔ kʊm bagı mʊ. Lɔɔ kʊm wʊ́ cɔgı yı sana kam dı lo. Kʊntʊ ŋwaanı nɔɔnʊ maŋı sı o kwe sa-dʊŋa o kı lɔ-dʊŋʊ wʊnı mʊ.»

Zezi Krisi na dwe siun dɛ cullu tım te tın

(Matiyu 12:1-8, Luki 6:1-5)

23Zwifə bam siun dɛ dıdoŋ na yi tın, Zezi dɛɛn ma tɔgı karı wʊ o maa kɛa. O karabiə bam dı maa tɔgı ba veə, yı ba bwəri mına ba yu ba dʊna.

24Farizıan tiinə bam na nɛ ba na kı te tın, ba ma ta dı Zezi ba wı: «Nii ba na kı te tın. Bɛɛ mʊ yı ba tʊŋı tıtʊŋı dılʊ na cɔgı siun dɛ cullu tım tın?»

25Zezi ma ləri-ba o wı: «Abam ta wʊ fɔgı á karımı Wɛ tɔnɔ kʊm na brı Pɛ Davidi taanı te tın na? Kʊ brı nı maŋa kalʊ Abıata dɛɛn na yı Wɛ kaanım yuutu tın, kana dɛɛn jıgı Davidi dı o nɔɔna bam, yı ba ba jıgı wʊdiu sı ba di.

26O ma vu o zʊ Wɛ digə, yı o kwe dıpwa yalʊ na tigi da Wɛ ŋwaanı tın o di. Dıpɛ dım kʊntʊ culə sı nɔn-gaa di-dı, kʊ na daı Wɛ kaanım tiinə yıranı. Davidi dɛɛn di dıpɛ dım, yı o daarı o pa o nɔɔna bam dı tɔgı ba di.»

27O daa ma ta dı ba o wı: «Wɛ na kı nabiinə Dl yagı lʊgʊ baŋa nı tın, Dl tiŋi siun dɛ da yarpɛ maama wʊnı, sı kʊ taa jıgı zənə mʊ kʊ pa-ba, sı kʊ daı nı Wɛ kı nabiinə siun dɛ cullu tım tɔgım ŋwaanı mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

28Kʋntʋ ŋwaanı amʋ Nabiin-bu wʋm jıgı ni siun dɛ cullu tım baŋa nı.»

Marıkı 3

Zezi na pɛ nɔɔnʋ na yazurə siun dɛ nı te tın

(Matiyu 12:9-14, Luki 6:6-11)

1Zezi daa ma joori o vu o zʋ ba Wɛ-digə kam. Nɔɔnʋ maa wʋra o jıŋa dıdʋa na tıga.

2Farizıan tiinə badonnə maa lagı cwəŋə sı ba brı nı Zezi kı o cəgı. Kʋntʋ ŋwaanı ba ma je ba yırı Zezi sı ba nii, oó sɛ o pa nɔɔnʋ wʋm na yazurə siun dɛ dım nı naa o bá sɛ.

3Zezi ma ta dı nɔɔnʋ wʋm o wı: «Zaŋı n zıgı nɔɔna bam maama tıtarı nı.»

4O laan ma bwe ba maama o wı: «Culu brı bɛɛ mʋ? Kɔɔ mʋ maŋı dı culu kʋm, nɔɔnʋ na kı o doŋ lanyıranı siun dɛ nı mʋ maŋı naa o na kı-o lwarım mʋ gara? Nɔɔnʋ na vrı o doŋ ŋwıa siun dɛ nı mʋ maŋı naa o na gʋ-o mʋ gara?» O na bwe-ba kʋntʋ tın, ba maa cım.

5O ma nii ba maama yı o banı zaŋı. O wʋ ma cəgı zanzan ba wʋbʋŋa na tıgı tın ŋwaanı. O laan ma ta dı nɔɔnʋ wʋm o wı: «Twı n jıŋa kam.» O ma twı-ka, yı ka joori ka ji lanyıranı.

6Farizıan tiinə bam na nɛ o na kı te tın, ba ma nuŋi ba vu ba banı dı Pɛ Erədı kwaga nɔɔna bam, sı ba lagı cwəŋə ba gʋ Zezi.

Nɔn-kɔgɔ na tu Zezi te te tın

7Zezi dı o karabiə bam ma zaŋı ba kɛ. Ba ma vu ba yi nınıʋ kʋm ni. Kɔgɔ zanzan ma nuŋi Galile je sım nı ba təgı o kwaga.

8Nɔɔna badonnə dı ma nuŋi Zeruzalɛm dı Zude maama, dı Yidume je sım nı. Badaara dı ma nuŋi je sılʋ na wʋ Zʋrdɛn bugə kam bubɛ dıdoŋ dım nı tın, dı Tiiri dı Sidɔn tı-niə yam maama wʋnı. Kɔ-fɔrɔ zanzan ma vu Zezi te, ba na lwarı o na kı kʋlʋ maama tın ŋwaanı.

9Ba kɔgɔ kʋm na daga yı ba tiini ba pın-o zanzan tın, o ma ta dı o karabiə bam sı ba ja naboro ba ba ba zıgı da, sı o wanı o zʋ kʋ wʋ.

10O na maŋı o pa nɔɔna zanzan na yazurə tın, kʋ ma pa yawınna bam maama yigi ba pın-o, yı ba kwaanı sı ba dwe o yıra.

11Maŋa kalʋ maama ciciri sım na yəni sı na-o, sı wʋ́ tʋ o yigə nı mʋ, yı sı kaası sı wı: «Nmʋ mʋ yı Wɛ Bu wʋm.»

12Ciciri sım na yəni sı tɛ kʋntʋ doŋ, o yəni o kaanı-sı mʋ, sı sı yı pa nɔɔn-nɔɔnʋ lwarı o na yı wʋlʋ tın.

Zezi na kuri o tıntʋŋna fugə-bale bam te tın

(Matiyu 10:1-4, Luki 6:12-16)

13Zezi laan ma zaŋı o vu o di piu kʋdoŋ yuu. O ma bəŋi balʋ o na lagı tın sı ba ba o te.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Ba na tu tın, o ma kuri nɔɔna fugə-bale sı ba taa wʊ o tee nı, sı o taa tʊŋı-ba sı ba taa ve ba tɔɔla Wɛ kwərə kam dı nɔɔna.

15O ma daarı o pa-ba dam sı ba wanı ciciri ba zəli nɔɔna yıra nı.

16Nɔɔna fugə-bale bam o na kuri tın yıra mʊ tıntʊ: Simən wʊlʊ Zezi na pɛ o yırı nı Pıyɛɛrı tın,

17dı Zakı wʊlʊ na yı Zebede bu tın, dı o nyaanı Zan. Zezi ma pa bantʊ yırı nı Bʊanɛrgɛsı, kʊ kuri mʊ Dʊ-baka biə.

18Dı Andre, dı Filipi, dı Batelemi, dı Matiyu, dı Toma, dı Zakı wʊlʊ na yı Alıfı bu tın, dı Tadı, dı Simən wʊlʊ na yı Zelətı nɔɔna bam wʊ nɔɔnʊ tın,

19dıdaanı Zudası Yiskarıyo wʊlʊ na wʊ́ ba o yəgi Zezi o pa nɔɔna tın.

Wɔɔ dam mʊ Zezi maı o zəli ciciri sım?

(Matiyu 12:22-32, Luki 11:14-23, 12:10)

20Zezi ma joori o vu sɔŋɔ. Kɔgɔ zanzan daa ta ma ba kʊ gilimi sɔŋɔ kʊm. Kʊ ma pa Zezi dı o karabiə bam daa warı ba na laŋa sı ba di wʊdiu dı.

21O sɔŋɔ tiinə na ni kʊntʊ tın, ba ma zaŋı ba nuŋi sı ba vu ba ja-o ba viiri, bɛŋwaanı nɔɔna tɛ ba wı, o co mʊ.

22Wɛ cullu karanyına tiinə ya nuŋi Zeruzalɛm ba ba sı ba nii-o. Ba maa tɛ ba wı: «Sʊtaana-pɛ Belizebuli mʊ jıg-o. Kʊ yı wʊntʊ dam mʊ o ma o zəli sʊtaana.»

23Zezi laan ma bəŋi-ba sı ba ba o te, yı o daarı o maŋı mʊmaŋa o brı-ba o wı: «Nɔɔnʊ wʊ́ wanı o ma sʊtaana-pɛ dam o ma zəli sʊtaana na?

24Tıʊ kʊlʊ paarı na pɔɔrı kuni bıle yı ba jıgı daanı tın, kʊʊ́ tʊ mʊ.

25Sɔŋɔ kʊlʊ maama na pɔɔrı kʊ tıtı wʊnı tın, kʊ dı wʊ́ tʊ mʊ.

26Sʊtaana-pɛ na joori o jıgı dı o tıtı, kʊ brı nı o paarı dım pɔɔrı bıle mʊ yı o dam ti. Oó tʊ mʊ.

27Kʊ nan na yı te tın, sʊtaana-pɛ nyı dı nɔn-dıdɛɛrʊ na yırı o sɔŋɔ te tın mʊ. Nɔɔnʊ na lagı sı o zʊ dıdɛɛrʊ wʊm sɔŋɔ o ŋɔ, o maŋı sı o da yigə o ja dıdɛɛrʊ wʊm o vɔ mʊ. O na dɛ yigə o vɔ-o, o laan wʊ́ wanı o zʊ o kwalımı o jıjıgırʊ tım maama o ja viiri.

28A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, kəm-balwaarʊ tılʊ maama nɔɔna na kı tın, naa ta-balwaarʊ tılʊ ba na ŋɔɔnı tın, Wɛ waı Dl yagı-tı Dl ma cɛ-ba.

29Kʊ daarı, wʊlʊ maama na ŋɔɔnı o twı Wɛ Joro kʊm tın, Wɛ bá sɛ sı Dl ma cɛ kʊntʊ tu maŋa dı maŋa. Lwarım dım kʊntʊ wʊ́ ta təgı kʊntʊ tu sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.»

30Ba na tagı ba wı, cicirə mʊ jıg-o tın, mʊ o tagı kʊntʊ dı ba.

Zezi nu dı Zezi nyaana na yı balʊ tın

(Matiyu 12:46-50, Luki 8:19-21)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

31Zezi nu dı o nyaana ma ba o na wʊ mɛ tın, ba zıgı sǝŋɔ kʊm mancoŋo nı, yı ba pa ni sı ba bǝŋ-o.

32Kɔgɔ zanzan maa je ba gilim-o. Ba ma ta dıd-o ba wı: «N nu dı n nyaana tu ba wʊ mancoŋo nı, yı ba lagı-m.»

33O ma lǝri-ba o wı: «Wɔɔ mʊ yı a nu, bran yı a nyaana?»

34O laan ma nii balʊ na je ba gilim-o tın seeni yı o wı: «Amʊ nu dı a nyaana mʊ tıntʊ.

35Bɛŋwaanı wʊlʊ maama na kı Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın mʊ yı a nyaanı dı a nakɔ dı a nu.»

Marıkı 4

Zezi na maŋı mımaŋa o brı nɔɔna te tın

(Matiyu 13:1-23, Luki 8:4-15)

1Zezi dɛɛn maa wʊ nınıʊ kʊm ni nı o brı nɔɔna bam. Nɔɔna zanzan ma ba ba gilim-o. Ba kɔgɔ kʊm na daga tın, o ma zaŋı o di naboro kʊ na wʊ na bam wʊnı tın, yı o jǝni sı o brı-ba. Nɔɔna bam maama ma maŋı na bam ni nı, sı ba taa cǝgi o taanı dım.

2O maa maı mımaŋa o brı-ba wǝǝnu zanzan, yı o zaası-ba o wı:

3«Cǝgi-na. Valʊ dɛɛn mʊ wʊra. O ma zaŋı o vu o kara sı o du.

4O karı o dʊlı o wo-duuru tım. Tıdonnǝ ma tʊ cwǝŋǝ ni nı. Zunǝ ma ba ba twɛ-tı ba di.

5Tıdonnǝ ma tʊ kandwa jǝgǝ nı valım na ba daga mɛ tın. Tı ma wʊ daanı tı puli, valım dım na ba lirǝ tın ŋwaanı.

6Wıa ma ba ka baanı tı maama. Tı bʊnnʊ na wʊ zʊ tıga tın, tı ma tı.

7Kʊ daarı wo-duuru tıdonnǝ ma tʊ sabarı wʊnı. Tı na puli tın, sabarı sım laan ma zaŋı sı li-tı sı gʊ, yı tı daa wʊ kı biǝ.

8Kʊ daarı tıdonnǝ ma tʊ tı-ywǝŋǝ jǝgǝ nı, tı ma puli tı nuŋi tı kı biǝ lanyʊranı. Tıdonnǝ kı nınɛɛnı biǝ fiintɔ fiintɔ. Tıdaara kı nınɛɛnı biǝ fusʊrdʊ fusʊrdʊ. Tıtım dı maa kı nınɛɛnı biǝ bi bi.»

9Zezi laan ma ta o wı: «Á nan fɔgı á cǝgi a taanı dım lanyʊranı.»

10Kɔgɔ kʊm na viiri kʊ daarı Zezi o yıranı tın, nɔɔna balʊ ya na wʊ o tee nı tın badaara ma tɔgı dı o karabiǝ fugǝ-bale bam, ba vu ba bwe-o mımaŋa yam kuri.

11O ma lǝri-ba o wı: «Kʊ na yı abam, Wɛ maŋı Dl pa á lwarı Dl paarı dım kuri na yı te tın, yı cıga kam kʊntʊ ya maŋı ka sǝgi mʊ. Kʊ daarı, balʊ na daı amʊ kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna tın, a maı mımaŋa yıranı mʊ a brı-ba Wɛ cıga kam,

12sı ‹ba na niǝ, sı ba yı taa naı lanyıranı, ba na cǝgǝ, sı ba yı taa ni ka kuri. Kʊ na daı kʊntʊ, ba ya wú pipiri ba sɛ Wɛ, yı Dl wú yagı ba lwarım Dl ma cɛ-ba.› »

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Zezi laan ma bwe-ba o wɪ: «Á wʊ ni mɪmaŋɪ dɪntʊ kuri na? Kʊntʊ tɪn, á nan wʊ́ kɪ ta mʊ á ni mɪmaŋa yadonnə yam kuri?

14Mɪmaŋɪ dɪm kuri mʊ tɪntʊ: Wo-duuru tɪlʊ valʊ wʊm na jɪgɪ o du tɪn mʊ brɪ Wɛ taanɪ dɪm na yɪ te tɪn.

15Nɔɔna badonnə nyɪ dɪ cwəŋə kam ni wo-duuru tɪm na tʊ mɛ tɪn mʊ. Bantʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm tɪn, sʊtaanɪ ma da dɪ ba dɪ lɪ-dɪ, yɪ dɪ wʊ zʊ ba wʊbʊŋa.

16Nɔɔna badonnə nyɪ dɪ kandwa jəgə kalʊ wo-duuru tɪm na tʊ da tɪn mʊ. Bantʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm tɪn, ba joŋi-dɪ lɪla dɪ wʊpolo.

17Taanɪ dɪm ma wʊ tiini dɪ zʊ ba wʊbʊŋa. Yaara na yi-ba, yɪ ba na bɛɛsɪ-ba Wɛ taanɪ dɪm ŋwaanɪ, baá da ba kwe-dɪ ba yagɪ mʊ lɪla.

18Nɔɔna badaara nyɪ dɪ sabarɪ sɪm jəgə kam wo-duuru tɪm na tʊ da tɪn mʊ. Bantʊ mʊ yɪ balʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm,

19yɪ ba ta jɪgɪ liə dɪ lʊgʊ baŋa wəənu tɪm. Səbu-lagɪ ma cəgɪ ba wʊbʊŋa yɪ wo-yɔɔrʊ fra jɪgɪ-ba, kʊ pa ba kwe Wɛ taanɪ dɪm ba yagɪ, yɪ dɪ wʊ jaanɪ kuri dɪ pa-ba.

20Kʊ daarɪ nɔɔna badaara nyɪ dɪ tɪ-ywəŋə jəgə kam wo-duuru tɪm na tʊ da tɪn mʊ. Bantʊ mʊ yɪ balʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm yɪ ba sɛ-dɪ lanyɪranɪ tɪn. Kʊntʊ ma pa Wɛ taanɪ dɪm ja kuri dɪ pa-ba, nɪnɛɛnɪ wo-duuru na kɪ biə lanyɪranɪ, sɪ kʊ maŋɪ dɪ biə fiintɔ fiintɔ, yɪ tɪdaara dɪ kɪ biə fusɪrdʊ fusɪrdʊ, yɪ tɪdonnə dɪ kɪ biə bi bi tɪn.»

Kanɪa mɪmaŋa

(Luki 8:16-18)

21Zezi daa ma maŋɪ o brɪ-ba o wɪ: «Nɔɔnʊ na tarɪgɪ kanɪa, oó sɛ o kwe-ka o pu tɪtəgɔ kuri nɪ, naa o zɪgɪ-ka gadogo kuri nɪ na? Aye. Oó kwe-ka o palɪ wɛɛnɪ mʊ.

22Kʊlʊ maama na səgi zɪm nɔɔna tee nɪ tɪn wʊ́ ba kʊ kwɪn. Kʊlʊ maama na pugi zɪm tɪn wʊ́ ba kʊ puri sɪ nɔɔna maama lwarɪ-kʊ.

23Á nan fɔgɪ á cəgi a taanɪ dɪm lanyɪranɪ.»

24O daa ma ta o wɪ: «Kwaanɪ-na á pa á na ni kʊlʊ tɪn zʊ á wʊbʊŋa. Abam na maɪ bwaŋa kalʊ á maŋɪ á pa á donnə tɪn, Wɛ dɪ wʊ́ ma bwaŋa kantʊ mʊ Dl maŋɪ Dl pɛɛlɪ Dl pa abam.

25Bɛŋwaanɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na maŋɪ o jɪgɪ woŋo tɪn, o ta wʊ́ joŋi kʊdoŋ o wəli da, yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ nan na maŋɪ o ba jɪgɪ kʊlʊkʊlʊ tɪn wʊ́ ba o ga kʊlʊ fɪnfɪn o ya na jɪgɪ tɪn dɪ.»

Wo-vaalʊ bɪrʊ mɪmaŋa

26Zezi daa ma ta o wɪ: «Wɛ paarɪ dɪm nyɪ dɪ nɔɔnʊ na kwe wo-duuru o du o kara wʊnɪ te tɪn mʊ.

27Tɪtɪ nɪ o maa tigi o dɔa. Wɪa nɪ o maa yəni o zaŋɪ. Wɪa dɪ tɪtɪ maama wo-vaalʊ tɪm maa pulə yɪ tɪ bɪra, yɪ valʊ wʊm yəri tɪ na kɪ te tɪ puli.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

28Tıga kam nı mʊ wəənu tım tıtı yəni tı puli tı nuŋi tı da yigə tı kı vɔɔrʊ. Tı laan ja pugə yı tı daarı tı kı biə.

29Wo-vaalʊ tım na bıgı tı ti, valʊ wʊm laan wʊ́ kwe o sʊgʊ o vu o zagı-tı, faa maŋa kam na yi tın ŋwaanı.»

Wɛ paarı dım na yı te tın

(Matiyu 13:31-32, Luki 13:18-19)

30Zezi daa ta ma ta o wı: «Amʊ wʊ́ ma bɛɛ mʊ a maa maŋı a brı abam Wɛ paarı dım na nyı te tın? Aá ma mımaŋa mʊ a brı abam sı á lwarı lanyıranı.

31Wɛ paarı dım nyı dı nɔɔnʊ na kwe wo-duu na yı mımınʊ o du tıga nı, yı wo-duu kʊm kʊntʊ mʊ tiini kʊ yı mımınʊ wo-dwə maama wʊnı.

32O na dugi-kʊ tın, kʊ laan ma nuŋi kʊ ji kamunu kʊ dwəni dwə balʊ maama na wʊ o kara kam nı tın. Kʊ ma ta nɛ kamunə kamunə, yı zunə tui ba sɔ ba pwəru kʊ yuu nı, kʊ na jıgı woro tın ŋwaanı.»

33Zezi maa maı mımaŋa yantʊ dwi zanzan mʊ o maŋı Wɛ taanı dım o brı nɔɔna bam. O maa yəni o brı-ba nınɛɛnı ba na wʊ́ wanı ba ni dı kuri te tın.

34O maa maı mımaŋa yıranı mʊ o brı nɔɔna bam. Kʊ na yəni kʊ yı wʊntʊ dı o karabiə bam yıranı, o yəni o tɛ wəənu tım maama kuri o brı-ba.

Zezi na jıgı dam vu-fɔrɔ dı na baŋa nı te tın

(Matiyu 8:23-27, Luki 8:22-25)

35Dɛ dım kʊntʊ wa-zʊʊrı maŋa nı, Zezi ma ta dı o karabiə bam o wı: «Pa-na dí kwe naboro dí vu dí bɛ bubɛ dıdoŋ dım.»

36O na je naboro kʊm wʊnı kʊntʊ tın, ba ma kwe-o ba ja viiri yı ba daarı kɔgɔ kʊm. Nabwəəru tıdonnə dı maa tɔgı-ba tı veə.

37Vu-fɔrɔ laan ma zaŋı kʊ magı boro kʊm. Na bam ma pɔgılı zanzan ba wʊra ba sui boro kʊm, yı kʊ lagı kʊ miisi na bam kuri nı.

38Zezi maa wʊ naboro kʊm kwaga kam nı o tigi pɔlɔ baŋa nı o dɔa. O karabiə bam ma vu ba zaŋ-o, yı ba ta dıd-o ba wı: «Karanyına, dí na lagı dí tı tın, kʊ daı kʊlʊkʊlʊ dı nmʊ na?»

39O laan ma zaŋı wɛɛnı, yı o bagı vu-fɔrɔ kʊm o wı, kʊ kwəri, yı o daarı o ta dı na bam o wı, ba yagı sɔɔ! O na tagı kʊntʊ tın, viu kʊm ma sını kʊ ja, yı na bam dı maŋı da cımm.

40O ma ta dı o karabiə bam o wı: «Bɛɛ mʊ yı á fʊmma kʊntʊ? Abam ta wʊ kı á wʊ-dıdʊa dı amʊ na?»

41Fʊʊnı ma tiini dı ja-ba. Ba ma bwe daanı ba wı: «Nɔɔnʊ wʊntʊ yı wɔɔ mʊ, yı viu dı na dı ta sɛ o ni?»

Marıkı 5

Zezi na zəli ciciri nɔɔnʊ yıra nı te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

(Matiyu 8:28-34, Luki 8:26-39)

1Ba ma vu ba bɛ nunʊ kʊm ni dɪdoŋ dum mɛ Zeraaza tiinə na zʊʊrɪ da tɪn.

2Zezi ma nuŋi naboro kʊm wʊnɪ. Nɔɔnʊ wʊdoŋ ma da o nuŋi yibeelə je nɪ o ba o jeer-o. Cicirə mʊ jɪg-o ka yaara.

3-4O dɛɛn tigi yibeelə je nɪ mʊ. Kuni zanzan ba yəni ba maɪ capʊnnʊ mʊ ba ma vɔ o jɪa dɪ o nɛ. O maa yəni o vaŋɪ capʊnnʊ tɪlʊ na wʊ o jɪa nɪ tɪn o kɔ. O ma daarɪ o magɪ luguru tɪlʊ ba na kɪ o nɛ sum nɪ tɪn o cɔgɪ. O na tiini o dana tɪn, nɔɔn-nɔɔnʊ daa warɪ o ja-o o vɔ, naa o ja-o o pa o jəni cɪm.

5Maŋa maama wɪa dɪ tɪtɪɪ o beeri yibeelə je sum nɪ dɪ pweeru yuu nɪ mʊ, yɪ o kaasa. O maa yəni o magɪ o tɪtɪ dɪ kandwa o fwələ.

6O na tʊlɪ o na Zezi yigə yigə tɪn, o ma nuŋi yibeelə yam wʊnɪ o duri o vu o jeer-o. O na yi o te tɪn, o ma kuni doonə o yigə nɪ,

7yɪ o kaasɪ dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Zezi, Yuutu Baŋa-Wɛ Bu, n tu amʊ te sɪ n kɪ bɛɛ mʊ? A loori-m dɪ Wɛ yɪrɪ, sɪ n yɪ zaŋɪ n yaarɪ-nɪ.»

8O tagɪ kʊntʊ, bɛŋwaanɪ Zezi maŋɪ o wʊra o tɛ dɪ cicirə kam sɪ ka nuŋi o yɪra nɪ.

9Zezi laan ma bwe-o o wɪ: «N yɪrɪ mʊ bɛɛ?» O ma ləri o wɪ: «A yɪrɪ mʊ Kɔgɔ, bɛŋwaanɪ dí yɪ ciciri zanzan mʊ.”

10Ciciri sum ma pa nɔɔnʊ wʊm tiini o loori Zezi, sɪ o yɪ pa sɪ nuŋi je sʊntʊ nɪ sɪ viiri.

11Tərə zanzan dɛɛn ma wʊ je sum kʊntʊ nɪ ba beeri piu kʊm təŋə nɪ ba di.

12Ciciri sum ma loori Zezi sɪ wɪ: «Pa dɪbam cwəŋə sɪ dí vu dí zʊ tərə bam.»

13O ma sɛ. Ciciri sum laan ma yagɪ nɔɔnʊ wʊm yɪra yɪ sɪ zʊ tərə bam. Tərə bam kɔgɔ kʊm maama laan ma duri ba tu ba tʊ bugə kam wʊnɪ ba li na ba tɪ. Ba dɛɛn yɪ nɪnɛɛnɪ tərə mʊrr-tɪle (2.000) mʊ te.

14Nɔɔna balʊ ya na nii tərə bam baŋa nɪ tɪn ma duri ba vu tɪʊ kʊm wʊ dɪ dɛ sum maama nɪ, ba ta dɪ nɔɔna bam kʊlʊ na kɪ tɪn. Nɔɔna bam ma nuŋi ba vu sɪ ba nii kʊ na kɪ te tɪn.

15Ba ma vu ba yi Zezi te. Ba ma na nɔɔnʊ wʊlʊ ciciri kɔgɔ kʊm ya na jɪg-o tɪn. O maa je yɪ o wʊbʊŋa joori ya ba o tɪtɪ yɪ o zʊ gwaarʊ. Ba na nɛ-o kʊntʊ tɪn, fʊʊnɪ ma zʊ-ba.

16Balʊ yiə na nɛ kəm dɪm tɪn ma ta ba brɪ nɔɔna bam kʊ na kɪ nɔɔnʊ wʊm te tɪn, dɪ kʊlʊ na kɪ tərə bam dɪ tɪn.

17Tɪʊ kʊm nɔɔna bam laan ma loori Zezi sɪ o nuŋi ba tɪʊ kʊm nɪ o viiri.

18Zezi ma vu sɪ o joori o zʊ naboro kʊm wʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ ciciri sum ya na jɪgɪ sɪ yaarɪ tɪn ma loor-o, sɪ o na sɛ, sɪ o taa tɔg-o.

19O ma wʊ sɛ. O ma ta dɪd-o o wɪ: «Ve sɔŋɔ, sɪ n ta dɪ n sɔŋɔ tiinə n Yuutu Baŋa-Wɛ na duri nmʊ ŋwaŋa dɪ Dl na kɪ woŋo kʊlʊ maama Dl pa-m tɪn.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Nɔɔnʊ wʊm laan ma kɛ o vu je sılʊ ba na bə nı Tıunı Fugə tın, yı o tɛ o brı nɔɔna bam Zezi na kı kʊlʊ o pa-o tın. Balʊ maama na ni o taanı dım tın, kʊ ma sʊ-ba.

Zezi na bi Zayirusi bukɔ yı o pa kaanı wʊdoŋ na yazurə te tın

(Matiyu 9:18-26, Luki 8:40-56)

21Zezi dɛɛn ma joori o da nınıʊ kʊm wʊ dı naboro o bɛ bubɛ dıdoŋ dım. O na zıgı nınıʊ kʊm ni nı tın, nɔn-kɔgɔ ma ba o te ba gilim-o.

22Nɔɔnʊ wʊdoŋ maa tɔgı o wʊra, o yırı mʊ Zayirusi. O yı Wɛ-digə kam yigə tiinə wʊ dıdʊa mʊ. O na nɛ Zezi tın, o ma kuni doonə o yigə nı,

23yı o tiini o loor-o o wı: «Amʊ bukɔ balaŋa mʊ lagı o tı. Popo, a loori-m sı n ba n daŋı n jıa o baŋa nı, sı kʊú pa o yawıʊ kʊm je sı o joori o na ŋwıa.»

24Zezi ma sɛ yı o tɔgı dıd-o o ma ve. Kɔ-fɔrɔ dı maa tɔg-o, yı ba pıun-o zanzan.

25Kaanı wʊdoŋ maa tɔgı o wʊra, o na wɔɛ ka-wʊ taan bına fugə-yale.

26O dɛɛn tiini o yaarı dɔgıta tiinə zanzan tee nı. O dɛɛn cɔgı o səbu maama o yawıʊ kʊm baŋa nı, yı kʊ ta ba garı kʊ pa-o, kʊ fɔgı kʊ jiri lɛɛrʊ mʊ o yıra nı.

27O laan na ni Zezi ŋwa tın, o ma tɔgı kɔgɔ kʊm wʊ o kɛ o kwaga o vu o dwe o gɔrɔ.

28O maa bʊŋı o wı: «A na maŋı a dwe o gɔrɔ kʊm má dı, aá na yazurə.»

29O na dwe-o kʊntʊ tın, jana kam ma da ka kɔ. O ma lwarı nı o yawıʊ kʊm sıunı kʊ je o yıra nı.

30Bıdwı baŋa nı mʊ Zezi maanı nı dam nuŋi o yıra nı. O maa zıgı kɔgɔ kʊm wʊnı o pipiri o nii, yı o bwe o wı: «Wɔɔ mʊ dwe a gɔrɔ?»

31O karabiə bam ma ta dıd-o ba wı: «Nmʊ wʊ nɛ nɔɔna bam maama na yigi ba pıunı nmʊ te tın na? Bɛɛ mʊ yı n bwe nı, wɔɔ mʊ dwe-m?»

32O daa ta maa fɔgı o nii kɔgɔ kʊm wʊnı sı o lwarı wʊlʊ na dwe-o tın.

33Fʊʊnı laan maa jıgı kaanı wʊm yı o yıra saı, o na ye kʊlʊ na kı-o yı o na yazurə tın ŋwaanı. O ma vu Zezi te o kuni doonə o yigə nı, yı o ta o cıga maama dıd-o.

34Zezi ma ta dıd-o o wı: «A bukɔ, nmʊ na kı n wʊ-dıdʊa dı amʊ te tın mʊ pɛ n na yazurə. Ve sı Wɛ wú wəli-m, sı n sin dı n yawıʊ kʊm.»

35Zezi ta na wʊra o ŋɔɔnı kʊntʊ tın, nɔɔna badonnə ma nuŋi Zayirusi sɔŋɔ ba ba, ba ta dıd-o ba wı: «N bukɔ wʊm tıga. Daa n yı ta n jıgı karanyına kam n yaara.»

36Zezi maa cım, yı o ta dı Zayirusi o wı: «Yı pa fʊʊnı ja-m. Za n weeni n kı n wʊ-dıdʊa dı amʊ.»

37Zezi ma wʊ sɛ sı nɔɔna tɔgı dıd-o ba vu Zayirusi sɔŋɔ kʊm, kʊ na daı Pıyɛɛrı dı Zakı dı o nyaanı Zan yıranı.

38Ba ma vu ba yi sɔŋɔ kʊm. Zezi ma ni nı sɔɔ yıranı mʊ wʊra bɔgı bɔgı, yı nɔɔna keerə yı ba coosə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

39O ma zʊ sɔŋɔ kʊm, yɪ o ta dɪ nɔɔna bam o wɪ: «Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ á kɪ sɔɔ yɪ á keerə? Bu wʊm wʊ tɪgɪ, o dɔ mʊ.»

40O na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba ma mwan-o. O ma pa ba maama nuŋi. O ma daarɪ o ja bu wʊm nu dɪ o ko dɪ o tɪtɪ karabiə batɔ bam o vu o zʊ digə kalʊ bu wʊm na tigi da tɪn.

41O ma ja bu wʊm jɪŋa, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «Talita kumi.» Taanɪ dɪntʊ kuri mʊ: «Bɪsankana, a lagɪ a ta nmʊ, zaŋɪ wɛɛnɪ.»

42O na tagɪ kʊntʊ tɪn, bɪsankana kam ma da ka zaŋɪ wɛɛnɪ ka veə. O bɪna dɛɛn yɪ fugə-yale mʊ. Ba na nɛ kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ-ba lanyɪranɪ.

43Zezi laan ma kaanɪ-ba o wɪ, ba yɪ zaŋɪ ba pa nɔɔn-nɔɔnʊ lwarɪ kʊlʊ na kɪ tɪn. O ma daarɪ o ta dɪ ba o wɪ, ba kɪ wʊdiu ba pa bu wʊm sɪ o di.

Marɪkɪ 6

Zezi tɪtɪ tɪʊ kʊm tiinə na vɪ-o te tɪn

(Matiyu 13:53-58, Luki 4:16-30)

1Zezi dɛɛn ma nuŋi jəgə kam kʊntʊ nɪ, yɪ o joori o vu o tɪtɪ tɪʊ. O karabiə bam dɪ təg-o ba vu.

2Zwifə bam siun dɛ na yi tɪn, o ma vu o zʊ ba Wɛ-digə kam yɪ o puli sɪ o brɪ-ba Wɛ taanɪ. Nɔɔna zanzan maa wʊra yɪ ba cəgi o zaasɪm dɪm. Ba na ni tɪn, kʊ ma sʊ-ba lanyɪranɪ. Ba maa tɛ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ kɪ ta mʊ o lwarɪ wəənu tɪntʊ doŋ? O kɪ ta mʊ o jɪgɪ swan tɪntʊ, yɪ o jɪgɪ dam o ma kɪ wo-kɪnkagɪla yantʊ?

3Kʊ daɪ wʊm mʊ yɪ da-lwarʊ wʊm na? Wʊm mʊ daɪ Mari bu wʊm na? Kʊ daɪ wʊm nyaana mʊ yɪ Zakɪ dɪ Zʊzɛfʊ dɪ Zudasɪ dɪ Simən na? Kʊ daɪ wʊm nakwa mʊ wʊ dɪbam tɪtarɪ nɪ tɪn na?» Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ ba dɛɛn wʊ sɛ nɪ Zezi sɪnɪ o nuŋi Wɛ te.

4O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Nɔɔnʊ na yɪ Wɛ nijoŋnu, nɔɔna yəni ba pa-o zulə lanyɪranɪ, kʊ daarɪ o tɪtɪ tɪʊ tiinə dɪ o sɔŋɔ tiinə dɪ o cʊrrʊ nan bá nɪg-o.»

5O dɛɛn ma wʊ kɪ wo-kɪnkagɪla ba tee nɪ. Kʊ na daɪ o na kwe o jɪŋa o daŋɪ yawɪɪna fɪnfɪɪn baŋa nɪ o pa ba na yazurə tɪn.

6Kʊ ma sʊ Zezi dɪ ba na wʊ kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn.

Zezi na tʊŋɪ o karabiə fugə-bale bam te tɪn

(Matiyu 10:5-15, Luki 9:1-6)

Zezi dɛɛn maa tʊlɪ tɪ-balwa bam o karɪ o brɪ nɔɔna Wɛ cɪga kam.

7O laan ma bəŋi o karabiə fugə-bale bam sɪ ba ba o te. O ma lɪ-ba bale bale sɪ o tʊŋɪ-ba, yɪ o pa-ba dam sɪ ba wanɪ ba zəli ciciri nɔɔna yɪra nɪ.

8O ma ta dɪ ba o wɪ: «Á na maa ve, á yɪ zaŋɪ á kwe kʊlʊkʊlʊ á wəli da á ja á vu, kʊ na daɪ nacəgə yɪranɪ. Á nan yɪ kwe wʊdiu naa tampɔgɔ. Á yɪ kwe səbu á kɪ gwar-fwɛɛla nɪ á wəli da.

9Zʊ-na natra, sɪ á yɪ kwe gwaarʊ tɪle tɪle.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Á na ve á zʊ sɔŋɔ kʊlʊ á pəni da, sɪ á taá zʊʊrɪ daanɪ sɪ kʊ ba kʊ yi á viirim maŋa.

11Kʊ daarɪ, á na yi tɪʊ kʊlʊ yɪ ba na wʊ sɛ sɪ ba jeeri abam lanyɪranɪ, naa ba na wʊ cəgi abam taanɪ, sɪ á nuŋi tɪʊ kʊm kʊntʊ nɪ. Á na maa viirə, sɪ á pɪsɪ á nɛ fogo á yagɪ da, sɪ kʊ pa nɔɔna bam lwarɪ nɪ ba wʊ kɪ lanyɪranɪ.»

12O na tagɪ kʊntʊ dɪ ba o ti tɪn, ba laan ma nuŋi ba vu ba təəlɪ Wɛ kwərə, ba brɪ nɔɔna nɪ ba maŋɪ sɪ ba ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ tɪm.

13Ba ma zəli ciciri zanzan nɔɔna yɪra nɪ. Ba ma kwəri ba kwe nugə ba ma dwe yawɪɪna zanzan, yɪ ba na yazurə.

Pɛ Erɔdɪ na pɛ ba gʊ Zan te tɪn

(Matiyu 14:1-12, Luki 9:7-9)

14Pɛ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Erɔdɪ. O ma ba o ni Zezi ŋwa, nɔɔna zanzan na jɪgɪ o taanɪ ba ŋɔɔnɪ tɪn ŋwaanɪ. Nɔɔna badonnə maa tɛ ba wɪ: «Kʊ yɪ Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn mʊ joori o bi o yagɪ tʊʊnɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ o jɪgɪ dam yɪ o waɪ wo-kɪnkagɪla o kɪa.»

15Nɔɔna badaara maa wɪ: «Kʊ yɪ Wɛ nijoŋnu Eli mʊ tuə.» Badaara dɪ ta maa wɪ: «O yɪ Wɛ nijoŋnu mʊ, nɪnɛɛnɪ balʊ na təəlɪ Wɛ kwərə faŋa faŋa tɪn.»

16Kʊ daarɪ, Pɛ Erɔdɪ na ni Zezi ŋwa tɪn, o ma ta o wɪ: «Kʊʊ́ ta yɪ Zan wʊlʊ amʊ na pɛ ba go o yuu tɪn mʊ joori o bi o yagɪ tʊʊnɪ.»

17O dɛɛn tagɪ kʊntʊ, bɛŋwaanɪ o ya wʊ kɪ Zan lanyɪranɪ. O pɛ ba ja Zan ba vɔ ba kɪ pɪna digə nɪ. Kʊ dɛɛn kɪ tɪntʊ doŋ mʊ: Erɔdɪ ya di kaanɪ wʊdoŋ, o yɪrɪ mʊ Erɔdɪadɪ. Kaanɪ wʊm dɛɛn yɪ o zɪmbaarʊ Filipi kaanɪ mʊ.

18Zan dɛɛn ma ta dɪd-o nɪ, kʊ culə sɪ o di o zɪmbaarʊ kaanɪ yɪ o ta ŋwɪ.

19Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Erɔdɪadɪ culi Zan. O maa lagɪ sɪ ba gʊ-o, yɪ o wʊ nɛ cwəŋə,

20bɛŋwaanɪ Erɔdɪ dɛɛn kwarɪ Zan. O maa ye nɪ Zan yɪ wʊ-poŋo tu yɪ o tɛ cɪga. Kʊntʊ ŋwaanɪ Erɔdɪ ma fɔg-o o nii lanyɪranɪ, sɪ kʊlʊkʊlʊ yɪ kɪ-o. O maa yəni o cəgi o taanɪ dɪ wʊpolo, yɪ kʊ pa o wʊbʊŋa vugimi.

21Erɔdɪadɪ dɛɛn laan ma ba o na cwəŋə sɪ ba gʊ Zan. Pɛ Erɔdɪ lʊra maŋa na tu ka yi tɪn, o ma kɪ candiə yɪ o bəŋi o tɪʊ kʊm dɪdɛɛra bam dɪ pamaŋna yigə tiinə, dɪ nadunə balʊ na zʊʊrɪ Galile nɪ tɪn, sɪ ba tɔgɪ ba di candiə kam.

22Ba na wʊra ba di candiə kʊntʊ tɪn, Erɔdɪadɪ bukɔ laan ma zaŋɪ o zʊ o sa o brɪ vərə bam. Kʊ ma pa pɛ wʊm dɪ o vərə bam wʊ poli lanyɪranɪ. Pɛ wʊm ma ta dɪ bukɔ wʊm o wɪ: «Woŋo kʊlʊ maama nmʊ na lagɪ tɪn, amʊ wʊ́ pa-m.»

23O ta ma ta o du o wɪ: «Aá pa-m woŋo kʊlʊ maama n na wʊ́ loori a tee nɪ tɪn. Kʊ na maŋɪ kʊ yɪ a tɪʊ kʊm cicoro dɪ, a ta wʊ́ pa-m.»

24Bukɔ wʊm na ni kʊntʊ tɪn, o ma nuŋi o vu o nu te o bwe-o o wɪ: «Bɛɛ woŋo mʊ amʊ wʊ́ loori?» O ma ləri o wɪ: «Ve n ta nɪ n lagɪ sɪ o go Zan yuu mʊ o pa-m.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Bukɔ wʊm ma kɪ lɪla o joori o zʊ pɛ wʊm te, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «A lagɪ sɪ n go Zan yuu mʊ n kɪ zʊŋ-tanlaŋa wʊnɪ n pa-nɪ lele.»

26Pɛ Erɔdɪ na ni kʊntʊ tɪn, o wʊ ma tiini kʊ cɔgɪ zanzan. O nan na tagɪ o du vərə bam yigə nɪ tɪn, o maa ba lagɪ sɪ o vɪn.

27O ma kɪ lɪla o tʊŋɪ o pamaŋnʊ dɪdʊa sɪ o vu o go Zan yuu kʊm o ja ba. Nɔɔnʊ wʊm ma vu pɪɪna digə kam o go Zan yuu kʊm.

28O ma kwe-kʊ o kɪ zʊŋ-tanlaŋa wʊnɪ o ja ba o pa bukɔ wʊm. O ma joŋi o ja vu o pa o nu.

29Zan karabiə bam na lwarɪ kʊlʊ na kɪ tɪn, ba ma zaŋɪ ba vu ba kwe o yɪra yam ba ja vu ba kɪ.

Zezi na pɛ kɔ-fɔrɔ di wʊdiu ba su te tɪn

(Matiyu 14:13-21, Luki 9:10-17, Zan 6:1-14)

30Zezi karabiə fugə-bale bam ma joori ba ba o te. Ba ma ta ba brɪ-o kʊlʊ maama ba na kɪa, dɪ ba na brɪ nɔɔna Wɛ cɪga kam te tɪn.

31Nɔɔna zanzan maa yəni ba tui Zezi te, yɪ ba joori ba viirə. Ba na daga kʊntʊ tɪn, Zezi dɪ o karabiə bam daa warɪ ba na pwələ sɪ ba di wʊdiu dɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ o ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam nan ba á yɪranɪ, sɪ dí vu gaa wʊ sɪ á wanɪ á sin fɪnfɪn.»

32Ba laan ma vu ba zʊ naboro, sɪ ba vu je sɪlʊ na yɪ gaa wʊ tɪn ba yɪranɪ.

33Ba na maa kɛ tɪn, nɔɔna zanzan ma na-ba yɪ ba lwarɪ-ba. Ba ma zaŋɪ ba nuŋi ba tɪɪnɪ dɪm maama nɪ, ba duri dɪ nɛ ba vu ba loori-ba jəgə kalʊ ba na maa ve tɪn nɪ.

34Zezi ma nuŋi naboro kʊm wʊnɪ. O laan ma na nɔn-kɔgɔ kʊm na tu kʊ wʊra. Ba ŋwaŋa ma zʊ-o lanyɪranɪ, bɛŋwaanɪ ba nyɪ dɪ peeni sɪlʊ na ba jɪgɪ nayɪrʊ sɪ o taa nii sɪ baŋa nɪ tɪn. O laan ma puli o wʊra o brɪ-ba wəənu zanzan.

35Kʊ na tiini kʊ daanɪ yɪ wɛ ba wʊra dɪ zʊʊrɪ tɪn, o karabiə bam ma vu ba ta dɪd-o ba wɪ: «Maŋa kam wʊra ka kɛa, yɪ jəgə kalʊ dɪbam na wʊra tɪn yɪ gaa wʊ mʊ. Wʊdiu təri yo.

36Kʊntʊ ŋwaanɪ, pa nɔɔna bam vu sam wʊnɪ ba yəgi wʊdiu ba di.»

37O ma ləri-ba o wɪ: «Abam tɪtɪ pa-ba wʊdiu sɪ ba di.» Ba ma ta ba wɪ: «Dí na lagɪ dí yəgi dɪpɛ sɪ dɪ yi ba maama dim, kʊ́ yi nɪnɛɛnɪ səbu-dala biə yale mʊ (200). Dí wʊ́ wanɪ dí yəgi kʊntʊ na?»

38O laan ma bwe-ba o wɪ: «Abam jɪgɪ dɪpwa yagra mʊ? Ve-na á nii.» Ba na ve ba nii tɪn, ba ma joori ba ba, ba ta dɪd-o ba wɪ: «Ya yɪ dɪpwa yanu dɪ kale sɪle yɪranɪ mʊ.»

39Zezi laan ma pa o karabiə bam ni, sɪ ba pa nɔɔna bam pɔɔrɪ kɔgɔ kɔgɔ ba jəni tɪga nɪ ga-lɪʊ kʊm baŋa nɪ.

40Ba maama ma pɔɔrɪ yɪ ba jəni, badaara kɔgɔ bi bi, badaara kɔgɔ fiinnu fiinnu.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

41Zezi laan ma kwe dıpwa yanu yam dı kale sıle sım, yı o kwəni o yuu wɛɛnı o kı Wɛ le tı ŋwaanı. O ma fɔ fɔ dıpwa yam o maŋı o pa o karabiə bam, sı ba laan joŋi-ya ba ja vu ba maŋı ba pa nɔɔna bam. O ma daarı o maŋı kale sıle sım dı o pa ba maama sı ba di.

42Nɔɔna bam maama ma di ba su ba daarı.

43Zezi karabiə bam ma pɛ dıpwa dı kale cicwəəru tılʊ na daarı tın ba su tıtwarʊ fugə-tıle.

44Nɔɔna balʊ dɛɛn na di kʊntʊ tın yı baara mʊrr-tınu mʊ (5.000), kʊ wəli dı kaana dı biə dı.

Zezi na ve na baŋa nı te tın

(Matiyu 14:22-36, Zan 6:16-21)

45Kʊntʊ kwaga nı Zezi ma da o pa o karabiə bam vu ba zʊ naboro kʊm, sı ba da yigə ba bɛ nınıʊ kʊm ba vu ba yi Betisayida. Ba na maa kɛ tın, o ma pa kɔgɔ kʊm viiri.

46O na pɛ ba viiri tın, o ma vu o di piu yuu sı o warı Wɛ.

47Tıga ma ba ka yi. Naboro kʊm maa wʊ nınıʊ kʊm tıtarı nı, yı Zezi ta wʊ buburu kʊm nı o yıranı.

48O ma na o karabiə bam na tiini ba kwaanı ba yɛ yı kʊ cɛ ba yıra nı, vu-fɔrɔ na zaŋı kʊ jeeri-ba tın ŋwaanı. Tıga na wʊra ka pʊʊrı tın, Zezi ma zaŋı o ve na bam baŋa nı o maa ve ba te. O ma vu o lagı o gaalı-ba o kɛ.

49Ba na nɛ-o o ve na bam baŋa nı tın, ba ya bʊŋı nı kʊ yı ciru mʊ. Ba ma kaası baŋa baŋa,

50bɛŋwaanı ba maama nɛ-o yı fʊʊnı zʊ-ba zanzan. Zezi laan ma ŋɔɔnı dı ba o wı: «Pa-na á wʊrʊ kı dam, sı kʊ yı amʊ mʊ. Á yı pa fʊʊnı taa jıgı abam.»

51O laan ma vu o zʊ naboro kʊm wʊ. O na yi ba te kʊntʊ tın, viu kʊm ma da kʊ kwəri. Kʊ ma tiini kʊ sʊ-ba,

52bɛŋwaanı Zezi na maŋı dıpɛ dım o pa nɔn-kɔgɔ kʊm yı ba di tın, ba wʊ ni wo-kınkagılı dım kʊntʊ kuri, Wɛ cıga kam na wʊ wanı ka zʊ ba wʊbʊŋa tın ŋwaanı.

53Ba ma vu ba bɛ ba yi bubɛ dıdım dım. Ba ma ja naboro kʊm ba ja nuŋi ba zıgı da. Ba na yi je sılʊ tın yırı mʊ Zenezarɛtı.

54Ba na nuŋi naboro kʊm wʊnı tın, nɔɔna bam ma lwarı Zezi.

55Ba laan ma duri je sım kʊntʊ maama nı, ba vu ba ta ba pa nɔɔna lwarı. Mɛ maama ba na lwarı nı o tu da tın, ba ma kwe balʊ na ba jıgı yazurə tın ba zıŋı gungwəəlu wʊnı ba ja vu o te.

56O na yəni o ve je sılʊ maama tın, kʊ na yı tı-balɛ naa tı-kamunə, nɔɔna yəni ba ja yawıına mʊ ba nuŋi ba jeer-o yaga ni nı, yı ba loor-o sı o pa-ba cwəŋə sı ba dwe o gərɔ kʊm ni má. Balʊ maama na dwe o gərɔ kʊm kʊntʊ tın dɛɛn nɛ yazurə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Marıkı 7

Wo-digiru tılʊ na cɔgı nɔɔna tın

(Matiyu 15:1-20)

1Farizıan tiinə badaara dı Wɛ cullu karanyına tiinə badonnə dɛɛn ya nuŋi Zeruzalɛm ba ba, ba gilimi Zezi tee nı.

2Ba ma na o karabiə badonnə na je ba di wʊdiu, yı ba wʊ sanı ba jıa sı kʊ tɔgı bantʊ cullu tım cwəŋə.

3Bɛŋwaanı Farizıan tiinə bam dı Zwifə bam maama ba fɔgı ba di wʊdiu, yı ba wʊ sanı ba jıa sı kʊ tɔgı cullu tılʊ ba nabaara bam na pɛ-ba tın.

4Ba na yəni ba zıgı yaga nı ba ba sɔŋɔ, baá kı na mʊ ba ma zarı ba tıtı sı ba ji lanyıranı, yı ba laan daarı ba di wʊdiu. Ba ta jıgı cullu tıdonnə zanzan ba na tɔgı-tı ba wəli da. Ba yəni ba fɔgı ba sın ba zwı dı ba kɔɔra dı ba luu-kambi, yı ba laan daarı ba kı wʊdiu da.

5Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ Farizıan tiinə bam dı Wɛ cullu karanyına tiinə bam dɛɛn bwe Zezi ba wı: «Bɛɛ mʊ yı n karabiə bam yəni ba di wʊdiu, yı ba wʊ sanı ba jıa nı dıbam nabaara bam na pɛ dıbam cullu tılʊ tın?»

6O ma ləri-ba o wı: «Abam yı pipiri-nyına mʊ. Wɛ nijoŋnu Ezayi dɛɛn jıgı bʊra dı o na maŋı o ta abam taanı faŋa faŋa te tın. Kʊ pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı kʊ wı: ‹Nɔɔna bantʊ zuli amʊ Wɛ dı ba niə mʊ, yı ba wʊbʊŋa baŋwɛ dı amʊ.

7Ba na paı amʊ zulə yalʊ maama tın yı kafɛ mʊ. Ba yəni ba brı nabiinə wʊbʊŋa cullu, yı ba paı tı yı amʊ zaasım dım mʊ.›

8Kʊntʊ, abam kwe Wɛ niə yam na brı te tın á yagı mʊ, yı á daarı á tɔgı nabiinə cullu.»

9O daa ta ma ta dı ba o wı: «Abam yəni á vın Wɛ niə yam, yı á daarı á jıgı á tıtı wʊbʊŋa cullu mʊ á tɔga.

10Faŋa faŋa tın, Moyisi dɛɛn brı Wɛ ni dım o wı, nɔɔnʊ maŋı sı o taa zuli o nu dı o ko. O daa ta brı nı, nɔɔnʊ na ŋɔɔnı ta-balɔrɔ dı o nu naa o ko, kʊntʊ tu maŋı sı ba gʊ-o mʊ.

11Kʊ daarı abam nan yəni á ja Wɛ taanı dım á gugwəli mʊ yı á wı, nɔɔnʊ na jıgı woŋo kʊlʊ o ya na wú ma o zəni o nu dı o ko tın, yı o na tagı dı ba o wı, woŋo kʊm kʊntʊ yı ‹Kɔrıban› mʊ (kʊ kuri mʊ kʊ yı Wɛ nyım),

12kʊ brı nı kʊntʊ tu daa wʊ maŋı sı o kwe woŋo kʊm o ma zəni o nu dı o ko.

13Abam na brı nɔɔna sı ba taa tɔgı á tıtı cullu tın paı Wɛ taanı dım daa ba jıgı kuri abam tee nı. Abam nan ta yəni á kı wo-balwaarʊ tıntʊ donnə zanzan á wəli da.»

14Zezi daa ta ma bəŋi nɔn-kɔgɔ kʊm sı ba ba o te, yı o ta dı ba o wı: «Abam maama cəgi lanyıranı sı á ni a taanı dım kuri.

15Kʊ daı woŋo kʊlʊ na tɔgı nɔɔnʊ ni kʊ zʊ o wʊ tın mʊ wú wanı kʊ cɔg-o. Kʊ yı woŋo kʊlʊ na tɔgı nɔɔnʊ ni kʊ nuŋi tın mʊ wú cɔg-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[16Á nan fɔgɪ á cəgi a taanɪ dɪm lanyɪranɪ.]»

17O laan ma vu o zʊ sɔŋɔ o daarɪ nɔn-kɔgɔ kʊm pooni nɪ. O karabiə bam ma bwe-o taanɪ dɪm kuri.

18O ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam dɪ ba jɪgɪ wʊbʊŋa na? Á maŋɪ sɪ á taá ye nɪ, woŋo kʊlʊ maama nɔɔnʊ na wú kwe o pa kʊ təgɪ o ni kʊ zʊ o wʊ tɪn bá wanɪ kʊ cɔg-o.

19Bɛŋwaanɪ kʊ bá wanɪ kʊ zʊ o wʊbʊŋa. Kʊ nan wú tu o kana yɪranɪ mʊ, yɪ o laan daarɪ o tɔ-kʊ o yagɪ.» Zezi dɛɛn na tagɪ cɪga kam kʊntʊ tɪn, o brɪ nɪ wʊdiiru maama maŋɪ sɪ nɔɔna taa di-tɪ.

20O daa ta ma ta o wɪ: «Kʊ yɪ kʊlʊ na maŋɪ kʊ wʊ nɔɔnʊ wʊnɪ yɪ kʊ laan nuŋi tɪn mʊ cɔg-o.

21Bɛŋwaanɪ kʊ yɪ nɔɔnʊ wʊbʊŋa mʊ paɪ o lagɪ wo-balwaarʊ kəm, kʊ na yɪ boorim wo-zɔɔna dwi maama, dɪ ŋwɪɪnɪ, dɪ nɔn-gʊra,

22dɪ wo-swənə zanzan, dɪ pu-sɪŋa, dɪ kampinə, dɪ wo-digiru kikiə, dɪ wʊ-gʊrʊ, dɪ bɪbara dɪ nɔn-tʊra, dɪ kamunni, dɪ jwərim.

23Wo-balwaarʊ tɪntʊ maama nuŋi nɔɔnʊ wʊnɪ mʊ yɪ tɪ cɔg-o.»

Kaanɪ wʊdoŋ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi te tɪn

(Matiyu 15:21-28)

24Zezi dɛɛn ma nuŋi je sɪm kʊntʊ nɪ o vu Tiiri nawurə yam seeni. O maa vu o zʊ sɔŋɔ kʊdoŋ. O ma ba lagɪ sɪ nɔɔna lwarɪ nɪ o wʊra, yɪ o wʊ wanɪ o səgi o tɪtɪ dɪ nɔɔna bam.

25-26Kaanɪ wʊdoŋ maa wʊra, o na yɪ dwi-gɛ tu. Ba ya lʊg-o Siiri nɪ mʊ, je sɪlʊ yɪrɪ na yɪ Fenisi tɪn. Cicirə maa jɪgɪ o bukɔ ka yaara. O maa na ni Zezi ŋwa tɪn, o ma kɪ lɪla o vu o te, yɪ o kuni doonə o yigə nɪ o loor-o, sɪ o zəli cicirə kam o pa ka yagɪ o bukɔ wʊm yɪra.

27Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Biə bam mʊ maŋɪ sɪ ba da yigə ba di ba daarɪ. Kʊ wʊ maŋɪ sɪ nɔɔnʊ joŋi o biə wʊdiu o dɪ kakuri yigə nɪ.»

28Kaanɪ wʊm maa ləri o wɪ: «Amʊ tu, n tagɪ cɪga. Kakuri sɪlʊ nan na tigi taabʊlʊ kuri nɪ tɪn waɪ sɪ twɛ wʊdiu kʊlʊ biə bam na di yɪ kʊ siiri tɪga nɪ tɪn sɪ di.»

29O laan ma ta dɪ kaanɪ wʊm o wɪ: «Nmʊ lərə yam na lana tɪn ŋwaanɪ, a sɛ n loro kʊm. Joori n vu sɔŋɔ. Cicirə kam maŋɪ ka yagɪ n bukɔ wʊm yɪra.»

30Kaanɪ wʊm ma sɪɪnɪ o joori o vu sɔŋɔ. O ma na o bukɔ wʊm o tigi o tigə je nɪ, dɪ cicirə kam nuŋi ka daar-o.

Zezi na pɛ zwa-kɔgɔ na yɪ bibəku na yazurə te tɪn

31Zezi laan ma zaŋɪ o nuŋi Tiiri nawurə yam nɪ o da Sidɔn o kɛ. O laan ma təgɪ je sɪlʊ ba na bə nɪ Tɪɪnɪ Fugə tɪn o vu o yi Galile nɪnɪʊ kʊm je sɪm.

32Nɔɔnʊ ma wʊra o na yɪ zwa-kɔgɔ yɪ o warɪ o ŋɔɔnɪ lanyɪranɪ. Ba ma ja-o ba vu Zezi te. Ba ma loor-o sɪ o kwe o jɪŋa o daŋɪ nɔɔnʊ wʊm baŋa nɪ sɪ o pa o na yazurə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Zezi ma ja-o o vu daa o yɪranɪ o daarɪ kɔgɔ kʊm. O ma kwe o nwa o tʊrɪ nɔɔnʊ wʊm zwa nɪ, yɪ o daarɪ o twɪ lileeru o kɪ o nʊa nɪ o ma dwe o dindəlimi.

34O ma kwəni o yuu o nii wɛɛnɪ, yɪ o suuri. O ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊm o wɪ: «Efata», kʊ kuri mʊ Pʊrɪ!

35O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o zwa yam ma sɪnɪ ya pʊrɪ, yɪ o dindəlimi dɪ waɪ dɪ pipirə. O maa waɪ o ŋɔɔnɪ lanyɪranɪ.

36Zezi ma kaanɪ nɔɔna bam maama, sɪ ba yɪ ta kʊlʊ na kɪ tɪn ba brɪ nɔɔn-nɔɔnʊ. O na kaanɪ-ba kʊntʊ tɪn, mʊ ba laan fɔgɪ ba tɛ dɪ nɔɔna bam.

37Kʊ ma tiini kʊ sʊ balʊ maama na ni tɪn zanzan. Ba maa wɪ: «Woŋo kʊlʊ maama o na kɪ tɪn yɪ lanyɪranɪ mʊ. O paɪ zwa-kwarʊ joori tɪ ni, yɪ mɪmaarʊ dɪ waɪ tɪ ŋɔɔna.»

Marɪkɪ 8

Zezi na pɛ kɔ-fɔrɔ di wʊdiu kʊ su te tɪn

(Matiyu 15:32-39)

1Kantʊ maŋa kam nɪ kɔgɔ zanzan daa ma joori kʊ gilimi daanɪ Zezi tee nɪ. Ba maa ba jɪgɪ kʊlʊkʊlʊ sɪ ba di. Zezi ma bəŋi o karabiə bam yɪ ba ba o te. O ma ta dɪ ba o wɪ:

2«Nɔɔna bantʊ ŋwaŋa jɪgɪ-nɪ, dɪ ba na tu ba wʊ a tee nɪ zʊm da yatɔ yɪ ba daa ba jɪgɪ wʊdiu sɪ ba di tɪn.

3A na pɛ ba viiri yɪ ba wʊ di kʊlʊkʊlʊ, kana wʊ́ pa ba bəri cwəŋə nɪ, bɛŋwaanɪ ba badaara nuŋi yigə yigə mʊ ba ba amʊ te.»

4O karabiə bam ma lər-o ba wɪ: «Dí nan wʊ́ kɪ ta mʊ dí na wʊdiu gaa kʊntʊ wʊnɪ sɪ kʊ yi ba maama dim?»

5O ma bwe-ba o wɪ: «Abam jɪgɪ dɪpwa yagra mʊ?» Ba ma ləri ba wɪ: «Ya yɪ yarpɛ mʊ.»

6Zezi laan ma ta dɪ kɔgɔ kʊm sɪ ba maama jəni tɪga nɪ. O ma kwe dɪpwa yarpɛ yam yɪ o kɪ Wɛ le ya ŋwaanɪ. O ma ja-ya o fɔ fɔ o pa o karabiə bam, yɪ bantʊ dɪ laan joŋi ba ja vu ba pa nɔɔna bam.

7Ba dɛɛn jɪgɪ kaləŋ-balɛ fɪnfɪun ba wəli da. Zezi ma kwe-sɪ o kɪ Wɛ le, yɪ o daarɪ o ta dɪ o karabiə bam sɪ ba kwe sɪntʊ dɪ ba maŋɪ ba pa nɔɔna bam maama.

8Ba maama ma di ba su ba daarɪ. Ba laan ma twɛ cicwəəru tɪlʊ na daarɪ tɪn ba su tɪtwarʊ tɪrpɛ.

9Balʊ dɛɛn na di kʊntʊ tɪn yɪ baara mʊrr-tɪna mʊ (4.000), kʊ wəli dɪ kaana dɪ biə dɪ. Zezi laan ma pa kɔgɔ kʊm viiri.

10O ma daarɪ o vu o zʊ naboro dɪ o karabiə bam. Ba ma vu ba yi jəgə kalʊ yɪrɪ na yɪ Dalɪmanuta tɪn.

Farizɪan tiinə na yɪ te tɪn

(Matiyu 16:1-12)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Farizıan tiinə badonnə dɛɛn ma ba Zezi te ba ma puli ba magı kantɔgɔ dıd-o, yı ba lagı sı ba maŋ-o ba nii. Ba ma ta dıd-o, sı o kı wo-kınkagılı dılʊ na wʊ́ brı-ba nı o dam dım nuŋi Wɛ tee nı tın.

12O ma tiini o suuri o wʊnı, yı o ta o wı: «Bɛɛ mʊ yı zım nɔɔna bam lagı sı a kı wo-kınkagılı a brı-ba? A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, a bá kı wo-kınkagılı a brı-ba.»

13O na tagı kʊntʊ tın, o ma yagı ba te, yı o joori o vu o zʊ naboro kʊm sı ba vu ba bɛ bubɛ dıdım dım.

14Ba dɛɛn na wʊ naboro kʊm wʊnı ba maa ve ba bɛ tın, Zezi karabiə bam ya swe sı ba ja dıpɛ ba wəli da, dıpɛ dıdʊa yıranı mʊ ba ya jıga.

15Zezi ma ta dı ba o wı: «Fɔgı-na á cı á tıtı sı á yı pa Farizıan tiinə bam dı Pɛ Erɔdı dı abam ba dabılı dım.»

16O na tagı dı ba kʊntʊ tın, ba ma ŋɔɔnı daanı ba wı: «Kʊ yı dıpɛ taanı mʊ o tɛa, dí na ba jıgı tın ŋwaanı.»

17Zezi ma lwarı ba na jıgı kʊlʊ ba ŋɔɔnı tın, yı o wı: «Bɛɛ mʊ yı á ŋɔɔnı daanı á wı, á na ba jıgı dıpɛ tın mʊ te a ŋɔɔnı kʊntʊ? Abam ta wʊ lwarı Wɛ na jıgı dam te tın na? Á wʊbʊŋa tıgı mʊ na?

18Abam jıgı yiə yı ya ba naı Wɛ cıga kam. Á jıgı zwa yı á ba ni Wɛ taanı dım kuri.

19Abam maŋı á swe a dɛɛn na kwe dıpwa yanu mʊ a fɔ fɔ a pa baara mʊrr-tınu tım yı ba di na? Ba na di ba ti tın, abam twɛ cicwəəru tım á su tıtwarʊ tıgra mʊ?» Ba ma lər-o ba wı: «Tıtwarʊ fugə-tıle.»

20O daa ma bwe-ba o wı: «A daa ta na kwe dıpwa yarpɛ yam a fɔ fɔ a pa baara mʊrr-tına tım yı ba di tın, á twɛ cicwəəru tım á su tıtwarʊ tıgra mʊ?» Ba ma lər-o ba wı: «Tıtwarʊ tırpɛ.»

21O laan ma ta dı ba o wı: «Abam nan daa ta ba ni kʊ kuri mʊ na?»

Zezi na puri lilwe yiə te tın

22Ba dɛɛn ma vu ba yi Betisayida. Nɔɔna badonnə ma ja lilwe ba ja vu Zezi te, yı ba loor-o sı o ma o jıŋa o dwe-o, sı o na yazurə.

23O ma ja lilwe wʊm jıŋa o vaŋı o ja nuŋi tıʊ kʊm daa. O ma twı lileeru o kı o yiə nı, yı o daŋı o jıa lilwe wʊm baŋa nı. O laan ma bwe-o o wı: «Nmʊ naı woŋo na?»

24Lilwe wʊm ma puri o yiə o nii, yı o wı: «A naı nɔɔna mʊ. Ba nan nyı dı tweeru mʊ te yı ba veə.»

25Zezi daa ma daŋı o jıa nɔɔnʊ wʊm yiə nı. O laan ma fin o yiə yam, yı ya joori ya naı. O maa waı o naı woŋo maama lanyıranı.

26Zezi laan ma ta dıd-o o wı, o yɔɔrı o vu sɔŋɔ, sı o daa yı joori o zʊ tıʊ kʊm wʊ.

Pıyɛɛrı tagı sı Zezi yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın mʊ

(Matiyu 16:13-20, Luki 9:18-21)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

27Zezi dı o karabiə bam daa ma kɛ, ba vu ba yi Sezaarı kʋlʊ na yı Filipi tıʊ tın. Ba na maa ve tın, o ma bwe-ba o wı: «Nɔɔna yəni ba tɛ ba wı, amʊ yı wɔɔ mʊ?»

28Ba ma ləri ba wı: «Badaara tɛ ba wı, nmʊ yı Zan wʊlʊ dɛɛn na miisi nɔɔna na wʊnı tın mʊ. Babam dı maa tɛ ba wı, nmʊ yı Wɛ nijoŋnu Eli mʊ. Badonnə dı maa tɛ ba wı, nmʊ yı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam dıdʊa mʊ.»

29O laan ma bwe-ba o wı: «Kʊ nan na yı abam, abam bʊŋı sı amʊ yı wɔɔ mʊ?» Pıyɛɛrı ma lər-o o wı: «Nmʊ yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın mʊ.»

30Zezi laan ma kaanı-ba sı ba yı ta kʊntʊ ba brı nɔɔn-nɔɔnʊ.

Zezi na brı o tʊʊnı na wú ta yı te tın

(Matiyu 16:21-28, Luki 9:22-27)

31Kʊ na zıgı kantʊ maŋa kam nı, Zezi ma ŋɔɔnı o brı-ba o wı: «Amʊ Nabiin-bu wʊm maŋı sı a na yaara zanzan. Zwifə nakwa bam dı ba kaanım yigə tiinə bam dı ba cullu karanyına tiinə bam mʊ wú culi amʊ. Baá gʊ-nı, yı da yatɔ dɛ nı a laan wú joori a bi.»

32O maa ŋɔɔnı kʊntʊ jaja o brı-ba. Pıyɛɛrı ma ja-o o vu daa, yı o kaan-o o wı, o yı taa ŋɔɔnı kʊntʊ doŋ.

33Zezi ma guni o nii o karabiə bam seeni, yı o bagı Pıyɛɛrı o wı: «Sʊtaanı, ve daa a tee nı! Nmʊ wʊbʊŋa yam yı nabiinə nyım mʊ, sı ya ba tɔgı Wɛ na lagı te tın.»

34Zezi laan ma bəŋi nɔn-kɔgɔ kʊm maama dı o karabiə bam sı ba ba o te. O ma ta dı ba o wı: «Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na lagı sı o taa tɔgı amʊ kwaga tın, kʊntʊ tu maŋı sı o vın o tıtı wʊbʊŋa sı o sɛ yaara nı wʊlʊ na zıŋı tʊʊn-dagara o maa ve o tʊʊnı jəgə te tın, sı o laan taa tɔgı-nı.

35Wʊlʊ maama nan na lagı sı o yırı o ŋwıa tın, kʊntʊ tu wú ga-ka mʊ. Kʊ daarı, wʊlʊ maama na sɛ sı o ga o ŋwıa amʊ ŋwaanı dı Wɛ kwər-ywəŋə kam ŋwaanı, kʊntʊ tu wú na ŋwıa Wɛ tee nı.

36Nɔɔnʊ nan na nɛ lʊgʊ baŋa wəənu tım maama, yı o laan na gɛ ŋwıa Wɛ tee nı, bɛɛ nyɔɔrı mʊ o nɛa?

37Kʊlʊkʊlʊ nan tərə nɔɔnʊ na wú wanı o ma ləni o ŋwıa Wɛ tee nı.

38Kʊntʊ tın, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kwarı cavıura amʊ ŋwaanı dı amʊ taanı dım ŋwaanı zım nɔɔna bam tıtarı nı, ba na yı nɔn-balwaarʊ yı ba yigə tərə dı Wɛ tın, amʊ Nabiin-bu wʊm dı wú kwarı kʊntʊ tu cavıura, maŋa kam a na wú joori a ba lʊgʊ baŋa dı a Ko Wɛ paarı-zulə dı Dl malɛsı sım tın.»

Marıkı 9

1O daa ta ma ta dı ba o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, nɔɔna balʊ zım na wʊ yo seeni tın badaara bá tı, yı baá na Wɛ paarı dım na wú ba nɔɔna tıtarı nı dı dam te tın.»

Zezi yibiyə na ləni te tın

(Matiyu 17:1-13, Luki 9:28-36)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2Da yardʊ dɛɛn na kɛ tɪn, Zezi laan ma ja Pɪyɛɛrɪ dɪ Zakɪ dɪ Zan o pa ba tɔgɪ daanɪ ba vu ba di pu-kamunu yuu. Ba wʊra ba yɪranɪ. Ba na wʊra kʊntʊ tɪn, Zezi yibiyə ma ləni ba yigə nɪ.

3O gwaarʊ tɪm ma tiini tɪ pɪrɪ parɪ parɪ yɪ tɪ nyɪna. Tɪ pɪrɪ tɪ gaalɪ nabiinu na wʊ́ wanɪ o zarɪ o gwaarʊ o pa tɪ pɪrɪ te tɪn.

4Eli dɪ Moyisi ma da ba nuŋi ba yigə nɪ, yɪ ba ŋɔɔnɪ dɪ Zezi.

5Pɪyɛɛrɪ laan ma ta dɪ Zezi o wɪ: «Karanyɪna, dí na wʊ yo seeni tɪn, kʊ tiini kʊ lana kʊ pa dɪbam. Nan pa dí pu vwə yatɔ yo seeni, sɪ nmʊ dɪ Moyisi dɪ Eli taa zʊʊrɪ da.»

6Fʊʊnɪ dɛɛn zʊ-ba zanzan. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ o garɪ o ŋɔɔnɪ kʊntʊ doŋ.

7Kunkwəənu laan ma ba tɪ kwəli-ba. Ba ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ tɪ wʊnɪ ka wɪ: «Wʊntʊ mʊ yɪ amʊ bu-dʊa a na so-o dɪ a wʊ maama. Á nan taá cəgi o taanɪ lanyɪranɪ.»

8Ba ma da kwəni ba nii jəgə maama, yɪ ba daa wʊ nɛ nɔɔn-nɔɔnʊ, kʊ na daɪ Zezi yɪranɪ.

9Ba ma zaŋɪ piu kʊm yuu nɪ ba maa tuə. Zezi laan ma kaanɪ-ba o wɪ: «Yɪ pa-na nɔɔn-nɔɔnʊ lwarɪ á na nɛ kʊlʊ tɪn, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ amʊ Nabiin-bu wʊm na wʊ́ ba a bi a yagɪ tʊʊnɪ tɪn.»

10Ba ma sɛ yɪ ba ŋɔɔnɪ ba yɪranɪ ba bwɛ ba nii, ka bi ka yagɪ tʊʊnɪ taanɪ dɪm kuri mʊ bɛɛ.

11Ba laan ma bwe-o ba wɪ: «Wɛ cullu karanyɪna tiinə bam yəni ba tɛ ba wɪ: Eli mʊ maŋɪ sɪ o da yigə o ba, sɪ Krisi wʊm laan da kwaga. Kʊ yɪ cɪga mʊ naa vwan mʊ?»

12Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ yɪ cɪga mʊ. Eli maŋɪ sɪ o da yigə o ba o kwɛ woŋo maama, sɪ Krisi wʊm laan ba. Bɛɛ nan mʊ yɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ, Nabiin-bu wʊm maŋɪ sɪ o yaarɪ zanzan sɪ nɔɔna cul-o?

13Á nan taá ye-na nɪ, Eli maŋɪ o ba, yɪ nɔɔna tiini ba bɛɛs-o nɪ ba wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn, nɪ kʊ na maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ o woŋo Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ te tɪn.»

Zezi na zəli cicirə bu wʊdoŋ yɪra nɪ te tɪn

(Matiyu 17:14-23, Luki 9:37-45)

14Zezi dɪ o karabiə batɔ bam laan ma joori ba vu ba yi o karabiə babam bam te. Ba ma na kɔgɔ zanzan na gilimi-ba. Wɛ cullu karanyɪna tiinə badonnə maa wʊra ba magɪ kantɔgɔ dɪdaanɪ ba.

15Kɔgɔ kʊm na nɛ Zezi tɪn, ba ma tiini ba yɪ yəəu, yɪ ba duri ba vu o te ba jɔɔn-o.

16O ma bwe-ba o wɪ: «Bɛɛ ŋwaanɪ mʊ á zɪgɪ á magɪ kantɔgɔ dɪ ba?»

17Nɔɔnʊ wʊdoŋ maa wʊ kɔgɔ kʊm wʊnɪ, o ma lər-o o wɪ: «Karanyɪna, a ya jaanɪ a bu mʊ a ba nmʊ te, sɪ n pa o na yazurə. Cicirə mʊ jɪg-o ka yaara, ka pa o warɪ o ŋɔɔnɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Maŋa kalʊ ka na yəni ka ja-o tın, ka yəni ka dʊl-o ka dı tıga nı mʊ. Lile-puŋə ma nuŋi o ni nı yı o dʊnı o yələ. O yıra yam maama maa yəni ya kʊ. A ma loori nmʊ karabiə bam sı ba zəli cicirə kam sı ka yag-o, yı ba wʊ wanı.»

19Zezi na ni kʊntʊ tın, o ma ta o wı: «Abam zım nɔɔna bam brı á ba jıgı wʊ-dıdʊa dı amʊ. Amʊ wú daanı abam tıtarı nı a kı wʊ-zuru dı abam sı kʊ taa ve maŋa kɔɔ? Ja-na bu wʊm á ba.»

20Ba ma ja-o ba vu o te. Cicirə kam na nɛ Zezi tın, ka ma su bu wʊm ka pa o yıra saı pɔgı pɔgı. O ma tʊ tıga nı o bibilə. Lile-puŋə maa nuŋi o ni nı.

21Zezi ma bwe bu wʊm ko o wı: «Maŋa kɔɔ mʊ kʊ puli kʊ kı-o kʊntʊ?» O ma lər-o o wı: «O biini nı.

22Kuni zanzan cicirə kam yəni ka dʊl-o ka dı mini wʊnı dı na wʊnı mʊ, sı ka gʊ-o. Nmʊ nan na wú wanı, sı n duri dıbam yibwənə n zəni dıbam.»

23Zezi ma lər-o o wı: «Nmʊ tagı n wı, amʊ na wú wanı mʊ. Wʊlʊ maama nan na kı o wʊ-dıdʊa dı amʊ tın, kʊlʊkʊlʊ tərə Wɛ na bá wanı Dl kı Dl pa kʊntʊ tu.»

24Bu wʊm ko laan ma kaası o wı: «A sʊnı a jıgı wʊ-dıdʊa dı nmʊ. Nan wəli-nı sı a taa fɔgı a jıga.»

25Zezi ma na nɔn-kɔgɔ zanzan na durə kʊ maa bʊnı ba te. O laan ma bagı cicirə kam, yı o ta dı ka o wı: «Nmʊ wʊlʊ na paı nɔɔna jiri mʊmaarʊ dı zwa-kwarʊ tın, a tɛ dı nmʊ sı n nuŋi bu wʊm yıra nı n viiri, sı n daa yı joori n yaar-o.»

26Zezi na tagı kʊntʊ tın, cicirə kam ma kaası, yı ka tiini ka su bu wʊm ka pa o yıra saı pɔgı pɔgı, yı ka nuŋi ka daar-o. Ka na yag-o tın, o ma bəri. Nɔɔna zanzan maa tɛ ba wı: «O tıgı mʊ.»

27Zezi laan ma ja o jıŋa o pa o zaŋı wɛɛnı o zıgı.

28Zezi na joori o zʊ digə tın, o karabiə bam ma vu o te ba yıranı, yı ba bwe-o ba wı: «Bɛŋwaanı mʊ dıbam wʊ wanı dí zəli cicirə kam?»

29O ma ləri-ba o wı: «Cicirə kantʊ doŋ zəlim cana. Cicirə kantʊ dwi warı ka zəli kʊ na daı dı Wɛ-loro dam.»

30Ba dɛɛn ma nuŋi jəgə kam kʊntʊ nı ba vu ba tɔgı Galile wʊ ba kɛ. Zezi maa ba lagı sı nɔɔn-nɔɔnʊ lwarı ba je,

31o na jıgı o karabiə bam o brı tın ŋwaanı. O maa brı-ba o wı: «Baá ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kı nɔɔna jıŋa nı yı ba gʊ-nı. Ba nan na gʊ-nı, da yatɔ dɛ nı a laan wú joori a bi a yagı tʊʊnı.»

32O karabiə bam ma wʊ ni o taanı dım kuri, yı ba kwarı sı ba bwe-o ba nii.

Wɔɔ mʊ yı kamunu o dwe maama?

(Matiyu 18:1-9, Luki 9:46-50, 17:1-2)

33Ba ma vu ba yi Kapɛrnawum. Ba ma zʊ sɔŋɔ. Zezi ma bwe o karabiə bam o wı: «Dí na wʊ cwəŋə nı dí maa bʊnı tın, á ya magı kantɔgɔ bɛɛ ŋwaanı mʊ?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

34Ba maa cım. Bɛŋwaanı, ba ya na maa bıunı tın, ba ya magı kantəgɔ daanı sı ba nii, bantʊ wʊnı wɔɔ mʊ yı kamunu o dwe ba maama.

35Zezi ma jəni tıga nı. O ma bəŋi o karabiə fugə-bale bam sı ba ba o te. O ma ta dı ba o wı: «Wʊlʊ na lagı sı o taa yı yigə tu tın, kʊntʊ tu maŋı sı o ji ba maama kwaga tu mʊ, sı o taa tʊŋı o pa ba maama.»

36O ma ja bu balaŋa o pa o zıgı ba maama tıtarı nı. O ma kwe-o o kı o ja-kukoro nı, yı o ta dı ba o wı:

37«Wʊlʊ maama na nıgı bu balaŋa kantʊ doŋ lanyıranı amʊ yırı ŋwaanı tın, kʊntʊ tu nıgı amʊ mʊ. Wʊlʊ maama nan na nıgı amʊ tın, kʊ daı amʊ yıranı mʊ o nıga, kʊ yı o nıgı Baŋa-Wɛ dılʊ na tʊŋı-nı tın dı mʊ.»

38Zan ma ta dı Zezi o wı: «Karanyına, dí ya nɛ nɔɔnʊ wʊdoŋ na zəli ciciri nɔɔna yıra nı dı nmʊ yırı. O nan na daı dıbam kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔnʊ tın, dí ma kwaanı sı dí cı-o, sı o daa yı taa kı kʊntʊ.»

39Zezi ma ləri o wı: «Á ya wʊ maŋı sı á cı-o. Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na təgı amʊ yırı ŋwaanı o kı wo-kınkagılı tın bá wanı o pipiri lıla o ŋɔɔnı ta-balɔrɔ o pa-nı.

40Bɛŋwaanı wʊlʊ maama na ba culi dıbam tın yı dıbam nɔɔnʊ mʊ.

41A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, nɔɔnʊ wʊlʊ na kwe na o pa abam sı á nyɔ, á na yı amʊ Zezi Krisi nɔɔna tın ŋwaanı, kʊntʊ tu wʊ́ na pɛɛrı Wɛ tee nı.

42Kʊ na yı balʊ na kı ba wʊ-dıdʊa dı amʊ tın, ba na maŋı ba muri nı bu-balwa te dı, nɔɔnʊ wʊlʊ na pɛ ba dıdʊa yagı Wɛ cwəŋə təgım tın, ba na ləgi kandwɛ kamunu mʊ kʊntʊ tu ba nı ba dı-o nınıʊ wʊnı yı o tı, kʊʊ́ ta garı cam dılʊ o na wʊ́ ba o na Wɛ tee nı tın.

43Nmʊ jıŋa na lagı ka pa n kı lwarım, kʊ maŋı sı n go-ka mʊ n yagı. N na gɛ n jıŋa, yı n daarı n na ŋwıa Wɛ tee nı, kʊntʊ garı nmʊ na jıgı n jıa maama yı n vu min-tıʊ, mɛ na yı mini dılʊ na bá dwe maŋa dı maŋa tın.

[44Jəgə kam kʊntʊ nı, ‹kanzwa wʊ́ ta di ba yıra, yı ya ba fɔgı ya tʊa. Mini wʊ́ ta di-ba, yı dı ba fɔgı dı dweə.›]

45Nmʊ naga na lagı ka pa n kı lwarım, kʊ maŋı sı n go-ka mʊ n yagı. Nmʊ na yı na-dʊa yı n na ŋwıa Wɛ tee nı, kʊntʊ garı nmʊ na jıgı n nɛ sım maama, yı ba laan dı-m ba yagı min-tıʊ nı.

[46Jəgə kam kʊntʊ nı, ‹kanzwa wʊ́ ta di ba yıra, yı ya ba fɔgı ya tʊa. Mini wʊ́ ta di-ba, yı dı ba fɔgı dı dweə.›]

47Nmʊ yi nan na lagı dı pa n kı lwarım, kʊ maŋı sı n lı-dı n dʊlı n yagı mʊ. N na jıgı yi dıdʊa yı n zʊ Wɛ paarı dım wʊnı, kʊntʊ garı nmʊ na jıgı yiə yale, yı ba laan dı-m ba yagı min-tıʊ nı.

48Jəgə kam kʊntʊ nı, ‹kanzwa wʊ́ ta di ba yıra, yı ya ba fɔgı ya tʊa. Mini wʊ́ ta di-ba, yı dı ba fɔgı dı dweə.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

49Nɔɔnʊ maama maŋɪ sɪ Wɛ kwe mini mʊ Dl ma maŋ-o Dl nii, sɪ Dl pa o bɪcarɪ fɔgɪ dɪ kwɛ, nɪ yɛ na kwɛ wʊdiu te tɪn.

50Yɛ ywənə yɪ dɪ waɪ dɪ kwɛ wʊdiu. Yɛ ywəəni nan na ti, n daa n bá wanɪ n pa dɪ joori dɪ ja ywəəni. Pa-na á wʊrʊ taa ywəmmə da-ŋwaanɪ, sɪ á jəni dɪ yazurə, nɪ yɛ na paɪ wʊdiu ywəmmə te tɪn.»

Marɪkɪ 10

Kaanɪ vɪm taanɪ

(Matiyu 19:1-12, Luki 16:18)

1Zezi laan ma zaŋɪ o nuŋi je sɪm kʊntʊ nɪ o vu o da Zude tɪ-niə yam. O ma vu o bɛ Zʊrdɛn bugə kam ni dɪdoŋ dɪm nɪ. Nɔn-kɔgɔ zanzan daa ma ba ba gilim-o. O ma ta brɪ-ba Wɛ cɪga kam, nɪ o na yəni o kɪ te tɪn.

2Farizɪan tiinə badaara dɛɛn ma zaŋɪ ba vu o te sɪ ba maŋ-o ba nii. Ba ma bwe-o ba wɪ: «Nɔɔnʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ o vɪn o kaanɪ na?»

3Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Moyisi dɛɛn pɛ abam culu kʊm o wɪ bɛɛ?»

4Ba ma lər-o ba wɪ: «Moyisi pɛ ni, nɪ nɔɔnʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ o pʊpʊnɪ tənɔ o pa o kaanɪ, sɪ kʊ brɪ nɪ o vɪ-o mʊ.»

5Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Moyisi dɛɛn pʊpʊnɪ kʊntʊ o pa abam, á wʊrʊ na dana tɪn ŋwaanɪ mʊ.

6Kʊ daarɪ, pulim nɪ Wɛ na kɪ nabiinə tɪn, Dl kɪ-ba sɪ ba taa yɪ baarʊ dɪ kaanɪ mʊ.

7Kʊntʊ ŋwaanɪ, nɔɔnʊ na di kaanɪ, o maŋɪ sɪ o pɔɔrɪ o tɪtɪ o nu dɪ o ko tee nɪ, sɪ o daarɪ o pa o dɪ o kaanɪ wʊm jəni daanɪ.

8Kʊntʊ wʊ́ pa ba laan ji nɔɔnʊ dɪdʊa. Ba daa daɪ nɔɔna bale, ba laan yɪ nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ.

9Wɛ na kɪ nɔɔna balʊ daanɪ tɪn, nɔɔn-nɔɔnʊ daa wʊ maŋɪ sɪ o pɔɔrɪ-ba daanɪ.»

10Zezi dɪ o karabiə bam laan ma joori ba vu sɔŋɔ. Ba na zʊ tɪn, ba ma bwe-o o taanɪ dɪm kuri.

11O ma ta dɪ ba o wɪ: «Nɔɔnʊ na vɪn o kaanɪ yɪ o daarɪ o di kaanɪ wʊdoŋ, kʊntʊ tu kəm dɪm dɪ ka-bwəŋə yɪ bɪdwɪ mʊ.

12Kaanɪ dɪ na vɪn o barʊ yɪ o vu o zʊ barʊ wʊdoŋ, o dɪ kəm dɪm dɪ bwəŋə yɪ bɪdwɪ mʊ.»

Bu-balwa na maŋɪ dɪ Wɛ paarɪ dɪm te tɪn

(Matiyu 19:13-15, Luki 18:15-17)

13Nɔɔna badonnə maa jaanɪ biə ba tui Zezi te sɪ o daŋɪ o jɪa ba baŋa nɪ. O karabiə bam ma zaŋɪ ba bagɪ-ba sɪ ba yɪ taa kɪ kʊntʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Zezi na nɛ ba na kɪ te tɪn, o banɪ ma zaŋɪ yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Yagɪ-na sɪ biə bam taa tui amʊ te, sɪ á yɪ zaŋɪ á taá cʊ-ba. Bɛŋwaanɪ balʊ na nyɪ nɪ bu-balwa te tɪn mʊ maŋɪ sɪ ba zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ.

15A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔnʊ na wʊ sɛ sɪ Wɛ taa te-o nɪ bu-balaŋa te, o bá na cwəŋə o zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ.»

16Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, o laan ma ja ja biə bam o kɪ o ja-kukoro nɪ. O ma daŋɪ o jɪa ba baŋa nɪ o warɪ Wɛ o pa-ba.

Nadunə wʊ́ wanɪ ba na ŋwɪa Wɛ tee nɪ na?

(Matiyu 19:16-30, Luki 18:18-30)

17Zezi ma zaŋɪ o maa kɛa. Nɔɔnʊ wʊdoŋ ma duri o vu o yi o te. O ma kuni doonə o yigə nɪ yɪ o wɪ: «Karanyɪna, n yɪ nɔn-ŋʊm. Nan brɪ-nɪ kʊlʊ a na wʊ́ kɪ, sɪ a wanɪ a na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.»

18Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Bɛŋwaanɪ mʊ n bəŋi-nɪ nɪ nɔn-ŋʊm? Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na yɪ nɔn-ŋʊm, kʊ na daɪ Wɛ Dl yɪranɪ.

19Nmʊ maŋɪ n ye Wɛ cullu tɪm na brɪ kʊlʊ tɪn. Yɪ zaŋɪ n gʊ nɔɔnʊ. Yɪ zaŋɪ n pəni dɪ n doŋ kaanɪ. Yɪ ŋɔnɪ. Yɪ zaŋɪ n fɔ vwan n pa n doŋ. Yɪ pini n doŋ. Ta n zuli n nu dɪ n ko.»

20Nɔɔnʊ wʊm ma ta dɪd-o o wɪ: «Karanyɪna, kʊ na sɪŋɪ a biini nɪ tɪn, a maŋɪ a sɛ cullu tɪntʊ maama.»

21Zezi ma nii-o dɪ sono, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «Kʊ nan ta gɛ woŋo dɪdʊa mʊ sɪ n kɪ. Ve sɔŋɔ n kwe woŋo kʊlʊ maama n na jɪgɪ tɪn n yəgi, sɪ n laan kwe tɪ səbu kʊm n ma n wəli yinigə tiinə. Kʊntʊ wʊ́ pa n ta n jɪgɪ jɪjɪgɪrʊ zanzan Wɛ-sɔŋɔ nɪ. Nmʊ na kɪ kʊntʊ, sɪ n laan ba n ta n təgɪ-nɪ.»

22Nɔɔnʊ wʊm na ni kʊntʊ tɪn, o wʊ ma cəgɪ zanzan yɪ o yigə nywanɪ, o jɪjɪgɪrʊ tɪm na tiini tɪ daga tɪn ŋwaanɪ. O ma yagɪ Zezi yɪ o viiri.

23Zezi laan ma pipiri o nii o karabiə bam seeni, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Nadunə na lagɪ sɪ ba zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ, kʊʊ́ ta tiini kʊ cana kʊ pa-ba.»

24O karabiə bam na ni kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ-ba. Zezi daa ta ma ta dɪ ba o wɪ: «A biə-ba, nɔɔna na lagɪ sɪ ba zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ, kʊʊ́ ta tiini kʊ cana kʊ pa-ba.

25Kʊʊ́ ta yɪ mwalɪ sɪ yogondi da gar-lwe bɔɔnɪ dɪ nuŋi kʊ dwe nadum na lagɪ sɪ o zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ.»

26Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, kʊ ma tiini kʊ sʊ o karabiə bam zanzan, yɪ ba tɛ daanɪ ba wɪ: «Kʊ nan na yɪ kʊntʊ, wɔɔ mʊ wʊ́ wanɪ o na ŋwɪa Wɛ tee nɪ?»

27Zezi ma nii-ba yɪ o wɪ: «Nabiinə mʊ bá wanɪ ba kɪ, sɪ Wɛ waɪ Dl kɪa. Bɛŋwaanɪ Wɛ waɪ woŋo maama Dl kɪa.»

28Pɪyɛɛrɪ laan ma ta dɪd-o o wɪ: «Nii. Dɪbam yagɪ dí woŋo maama mʊ, yɪ dí daarɪ dí təgɪ nmʊ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Zezi ma ləri o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tagɪ amʊ ŋwaanɪ dɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam ŋwaanɪ, o yagɪ o səŋɔ naa o nu-biə naa o nu dɪ o ko naa o biə naa o karɪ dɪ tɪn,

30kʊntʊ tu wʊ́ ba o na kʊlʊ maama o na yagɪ tɪn kuni bi mʊ lʊgʊ kʊntʊ baŋa nɪ. Oó na sam dɪ nu-biə dɪ niinə dɪ biə dɪ karɪ, yɪ oó na yaara dɪ o wəli da. Kʊ daarɪ maŋa kalʊ na wʊ́ ba tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.

31Balʊ na maŋɪ ba yɪ yigə tiinə tɪn zanzan wʊ́ joori ba ji kwaga tiinə. Kʊ daarɪ balʊ dɪ na maŋɪ ba yɪ kwaga tiinə tɪn zanzan wʊ́ ba ba ji yigə tiinə Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ.»

Zezi daa na ŋɔɔnɪ o tʊʊnɪ taanɪ te tɪn

(Matiyu 20:17-19, Luki 18:31-34)

32Zezi dɪ nɔɔna zanzan maa zaŋɪ ba wʊ cwəŋə nɪ ba maa ve Zeruzalɛm. Zezi maa wʊ ba yigə nɪ o veə. O karabiə bam maa yɪ yəəu. Nɔɔna balʊ dɪ na tɔgɪ ba kwaga tɪn maa fʊmma. Zezi ma bəŋi o karabiə fugə-bale bam daa nɪ, yɪ o ta o brɪ-ba kʊlʊ na lagɪ kʊ kɪ-o Zeruzalɛm nɪ tɪn.

33O maa ta dɪ ba o wɪ: «Taá ye-na, dí na maa ve Zeruzalɛm tɪn, dáanɪ mʊ ba laan wʊ́ ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kɪ Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam jɪŋa nɪ. Nɔɔna bam kʊntʊ wʊ́ di a taanɪ ba wɪ, kʊ maŋɪ sɪ a tɪ mʊ, yɪ ba daarɪ ba kɪ-nɪ dwi-gɛ tiinə bam jɪŋa nɪ.

34Baá yáalɪ-nɪ ba mwanɪ, yɪ ba daarɪ ba twɪ lileeru ba yagɪ a yɪra nɪ. Baá magɪ-nɪ dɪ balaara, yɪ ba laan daarɪ ba gʊ-nɪ. Da yatɔ dɛ nɪ a nan wʊ́ joori a bi a yagɪ tʊʊnɪ.»

Zezi cwəŋə kam na jɪgɪ yaara te tɪn

(Matiyu 20:20-28)

35Zakɪ dɪ Zan balʊ na yɪ Zebede biə tɪn dɛɛn ma vu Zezi te ba ta dɪd-o ba wɪ: «Karanyɪna, popo, kɪ woŋo kʊlʊ dí na lagɪ tɪn n pa dɪbam.»

36Zezi ma bwe-ba o wɪ: «Á lagɪ sɪ a kɪ bɛɛ mʊ a pa abam?»

37Ba ma lər-o ba wɪ: «Nmʊ na tu n ba n di n paarɪ dɪm, sɪ n pa dɪbam dɪdʊa jəni n jazɪm nɪ sɪ dɪdʊa jəni n jagwiə nɪ.»

38Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam tɪtɪ yəri á na loori kʊlʊ tɪn. Abam wʊ́ wanɪ á tɔgɪ á yaarɪ, nɪ amʊ na lagɪ a ba a na yaara yalʊ tɪn na? Á wʊ́ wanɪ á yaarɪ á tɪ, nɪ a na lagɪ a yaarɪ a tɪ te tɪn na?»

39Ba ma lər-o ba wɪ: «Ɛɛn, dí wʊ́ wanɪ.» Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ yɪ cɪga, abam nan wʊ́ sɪʊnɪ á tɔgɪ á yaarɪ amʊ yaara yam doŋ.

40Kʊ nan daɪ amʊ mʊ maŋɪ sɪ a kuri wʊlʊ na wʊ́ jəni a jazɪm nɪ naa a jagwiə nɪ tɪn. Kʊ yɪ Baŋa-Wɛ mʊ maŋɪ Dl tiŋi je sɪm kʊntʊ, sɪ Dl pa balʊ na wʊ́ jəni da tɪn.»

41O karabiə fugə kam na tu ba lwarɪ ba donnə bale bam na loori kʊlʊ Zezi tee nɪ tɪn, ba bana ma tiini ya zaŋɪ dɪ Zakɪ dɪ Zan.

42Zezi laan ma bəŋi ba maama, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Abam nan maŋɪ á ye nɪ lʊgʊ baŋa pwa kɪ dam mʊ dɪ ba nɔɔna, yɪ ba dɪdɛɛra di dam ba baŋa nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

43Kʊ nan na yɪ abam, kʊ wʊ maŋɪ sɪ kʊ taa yɪ kʊntʊ doŋ abam tɪtarɪ nɪ. Bɛŋwaanɪ, abam wʊlʊ na lagɪ sɪ o ji nɔn-kamunu á wʊnɪ tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o ji abam maama tɪntʊŋnʊ mʊ.

44Wʊlʊ na lagɪ sɪ o ji abam yigə tu tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o ji abam maama gambaa.

45Bɛŋwaanɪ amʊ Nabiin-bu wʊm wʊ tu sɪ nɔɔna tʊŋɪ ba pa-nɪ. Amʊ nan tu sɪ a tʊŋɪ a pa nɔɔna mʊ, sɪ a daarɪ a kwe a ŋwɪa a ma ləni nɔɔna zanzan ŋwɪa Wɛ tee nɪ.»

Zezi na pɛ lilwe yiə puri te tɪn

(Matiyu 20:29-34, Luki 18:35-43)

46Zezi dɪ o karabiə bam ma vu ba yi tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Zeriko. Ba ma tɔgɪ da ba nuŋi ba maa kɛa. Ba na maa kɛ tɪn, nɔn-kɔgɔ maa tɔgɪ-ba. Nɔɔnʊ wʊdoŋ maa wʊra o na yɪ lilwe. O yɪrɪ mʊ Batime, o ko mʊ yɪ Time. O maa je cwəŋə kam ni nɪ yɪ o loorə.

47O ma lwarɪ nɪ kʊ yɪ Nazarɛtɪ tu Zezi mʊ tɔgɪ dáanɪ o maa kɛa. O laan ma puli o kaasɪ baŋa baŋa o wɪ: «Zezi, Pɛ Davidi dwi tu, duri a yibwənə!»

48Nɔɔna zanzan ma bag-o sɪ o pu o ni. O laan ma tiini o kaasɪ zanzan yɪ o wɪ: «Pɛ Davidi dwi tu, duri a yibwənə!»

49Zezi laan ma zɪgɪ yɪ o ta o wɪ, ba bəŋ-o sɪ o ba. Ba ma bəŋ-o, yɪ ba ta dɪd-o ba wɪ: «Kɪ wʊpolo, sɪ n zaŋɪ wɛɛnɪ, sɪ o bə-m o wɪ n ba.»

50Lilwe wʊm ma da pʊsɪ o gɔrɔ o yagɪ, yɪ o zaŋɪ lɪla o vu o yi Zezi te.

51Zezi ma bwe-o o wɪ: «Nmʊ lagɪ sɪ a kɪ bɛɛ mʊ a pa-m?» O ma ləri o wɪ: «Karanyɪna, a lagɪ sɪ a joori a taa naɪ mʊ.»

52Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Nan ve, nmʊ na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ te tɪn mʊ pɛ n na yazurə.» Zezi na tagɪ kʊntʊ bɪdwɪ baŋa nɪ tɪn, mʊ lilwe wʊm yiə joori ya naɪ. O maa tɔgɪ Zezi kwaga cwəŋə kam nɪ.

Marɪkɪ 11

Zezi na zʊ Zeruzalɛm yɪ nɔɔna zul-o te tɪn

(Matiyu 21:1-11, Luki 19:28-40, Zan 12:12-19)

1Zezi dɪ o karabiə bam dɛɛn ma vu ba twɛ Zeruzalɛm. Ba ma vu ba yi tɪ-balwa bale, ba yɪrɪ mʊ Betifaazɪ dɪ Betani. Je sɪm kʊntʊ wʊ Olivi piu kʊm saŋa nɪ mʊ. Zezi ma lɪ o karabiə bam bale o tʊŋɪ,

2yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Ve-na á vu á zʊ tɪʊ kʊlʊ na wʊ abam yigə nɪ tɪn. Á na zʊ tɪʊ kʊm wʊnɪ, á wʊ́ na bɪna-pɔla na ləgi da, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ daa ta wʊ diini ka baŋa. Ve-na á bwəli-ka á ja ba á pa-nɪ.

3Nɔɔnʊ na bwe abam nɪ: ‹Bɛɛ mʊ yɪ á bwəli-ka?›, sɪ á ta dɪd-o nɪ: ‹Kʊ yɪ dí Yuutu wʊm mʊ laga. Oó joori o pa ka ba lele.› »

4Ba ma zaŋɪ ba vu sɪ ba nii. Ba na yi tɪʊ kʊm wʊ tɪn, ba ma sɪnɪ ba na bɪna-pɔla cwəŋə ni nɪ. Ka ləgi səŋɔ kʊdoŋ ni nɪ. Ba ma vu ba bwəli-ka.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Nɔɔna badonnə maa zɪgɪ da. Ba ma bwe Zezi karabiə bam ba wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ á lagɪ á bwəli bɪna-pɔla kam?»

6Ba ma ləri-ba nɪ Zezi na maŋɪ o ta te tɪn. Nɔɔna bam ma sɛ.

7Ba ma ja bɪna-pɔla kam ba ja vu ba yi Zezi te. Ba laan ma kwe ba gwaarʊ ba daŋɪ ka baŋa nɪ. Zezi ma di ka baŋa, yɪ ba ve ba maa kɛa.

8Ba na maa kɛ tɪn, nɔɔna zanzan ma zul-o ba kwe ba gwaarʊ ba lwarɪ cwəŋə kam yuu nɪ, sɪ Zezi ba o tɔgɪ tɪ baŋa o kɛ. Nɔɔna badaara ma vu ba go tweeru nɛ dɪ vɔɔrʊ ba dɪ cwəŋə yuu nɪ, sɪ o tɔgɪ tɪ baŋa o kɛ.

9Nɔɔna balʊ na wʊ o yigə nɪ dɪ o kwaga nɪ ba ve tɪn maa tɔɔlɪ ba wɪ: «Ozaana! Zulə taa wʊ Wɛ tee nɪ! Zuli-na wʊlʊ na tu dí Yuutu Wɛ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn.

10Zuli-na wʊlʊ na wʊ́ ta te o nɔɔna, nɪnɛɛnɪ dɪbam ko Davidi dɛɛn na jɪgɪ paarɪ te tɪn. Ozaana! Zulə taa wʊ Baŋa-Wɛ tee nɪ!»

11Zezi ma vu o zʊ Zeruzalɛm tɪʊ kʊm wʊ. O ma vu o yi Wɛ-di-kamunu kʊm o zʊ kʊ wʊ. O ma kaagɪ o nii wəənu tɪm maama na yɪ te. Wɛ na lagɪ dɪ zʊ tɪn, o ma joori o nuŋi tɪʊ kʊm wʊnɪ, o tɔgɪ dɪ o karabiə fugə-bale bam o vu Betani.

Zezi na sɔɔlɪ kapʊrʊ te tɪn

(Matiyu 21:18-19)

12Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, ba ma zaŋɪ Betani nɪ sɪ ba joori Zeruzalɛm. Kana maa jɪgɪ Zezi.

13Ba na maa ve tɪn, o ma tʊlɪ o na kapʊrʊ. Kʊ dɛɛn li dɪ vɔɔrʊ mʊ. O ma vu sɪ o nii mɔɔla wʊra na sɪ o di. O na yi da tɪn, o ma wʊ nɛ kʊlʊkʊlʊ, kʊ na wʊ yi kʊ lərim maŋa tɪn ŋwaanɪ.

14O laan ma ta dɪ kapʊrʊ kʊm o wɪ: «Nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá na mɔɔla nmʊ yuu nɪ o di.» O karabiə bam ma ni o na tagɪ kʊlʊ tɪn.

Zezi na zəli pipimpiinə Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ te tɪn

(Matiyu 21:12-17, Luki 19:45-48, Zan 2:13-22)

15Ba ma vu ba yi Zeruzalɛm. Zezi ma vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ. O ma na nɔɔna na wʊ ka kʊnkɔlɔ kʊm nɪ ba pipiə. O ma zəli-ba o pa ba nuŋi. O ma vu o ja səbu-lənnə bam taabʊllʊ tɪm o pipiri o pu tɪga nɪ, o pa ba səbiə bam jagɪ. O ma daarɪ o yigi yitunnu tɪlʊ nɔɔna badonnə na je da ba yəgi kunkwən-pulə tɪn o dɪ tɪga nɪ.

16O ma wʊ sɛ sɪ nɔɔna taa zɪŋɪ ba zɪla ba tɔgɪ kʊnkɔlɔ kʊm wʊ ba kɛa.

17O ma brɪ nɔɔna bam o wɪ: «Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ nɪ, Wɛ mʊ wɪ: ‹Amʊ digə kantʊ maŋɪ sɪ ka taa yɪ jəgə kalʊ lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama na wʊ́ ta tui ba warɪ amʊ da tɪn mʊ.› Abam nan pɛ ka ji ŋwɪɪna joro jəgə.»

18Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam ma ni Zezi na tagɪ kʊlʊ tɪn. Ba laan ma beeri cwəŋə sɪ ba gʊ-o. Ba ma kwarɪ fʊʊnɪ dɪd-o, o zaasɪm dɪm na sʊ nɔn-kɔgɔ kʊm maama tɪn ŋwaanɪ.

19Tɪga na lagɪ ka yi tɪn, Zezi dɪ o karabiə bam ma nuŋi tɪʊ kʊm wʊnɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi ŋɔɔnɪ kapʊrʊ kʊlʊ na kʊgɪ tɪn taanɪ
(Matiyu 21:20-22)

20Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, ba ma daa zaŋɪ ba maa kɛa. Ba ma na kapʊrʊ kʊm na kʊga, dɪ kʊ bʊnnʊ maama.

21Pɪyɛɛrɪ ma guli Zezi ya na tagɪ te tɪn. O ma ta dɪ Zezi o wɪ: «Karanyɪna, nii kapʊrʊ kʊm nmʊ diin na sɔɔlɪ tɪn, kʊ kʊga.»

22Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Fɔgɪ-na á kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ.

23A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam wʊlʊ na tagɪ dɪ piu kamunu kʊntʊ nɪ, kʊ gɔ kʊ na zɪgɪ mɛ tɪn kʊ vu kʊ tʊ nɪnɪʊ kʊm wʊnɪ, Wɛ wʊ́ pa kʊ kɪ. Nmʊ na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa nɪ nmʊ na tagɪ kʊlʊ tɪn wʊ́ sɪʊnɪ kʊ kɪ, yɪ n ba jɪgɪ bʊbwɛa, Wɛ wʊ́ pa kʊ kɪ.

24Kʊntʊ ŋwaanɪ a lagɪ a ta dɪ abam nɪ, woŋo kʊlʊ maama á na wʊ́ loori Wɛ tee nɪ tɪn, sɪ á taá jɪgɪ wʊ-dɪdʊa nɪ á wʊ́ sɪʊnɪ á na-kʊ, yɪ Wɛ wʊ́ pa á na-kʊ.

25Maŋa maama abam na wʊra á warɪ Wɛ, yɪ taanɪ na wʊ abam dɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ laŋa nɪ, sɪ á yagɪ á ma cɛ-o. Á Ko Wɛ laan wʊ́ yagɪ abam dɪ lwarɪm Dl ma cɛ abam.

[26Kʊ daarɪ, abam na wʊ sɛ sɪ á yagɪ nɔɔna lwarɪm á ma cɛ-ba, á Ko Wɛ bá yagɪ abam dɪ lwarɪm Dl ma cɛ abam.]»

Zezi dam dɪm nuŋi yən mʊ?
(Matiyu 21:23-27, Luki 20:1-8)

27Ba daa ma vu ba yi Zeruzalɛm. Zezi ma vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ, o karɪ ka wʊnɪ o beerə. Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam dɪ ba nakwa bam ma vu o te,

28ba bwe-o ba wɪ: «Wɔɔ dam mʊ n ma n kɪ wəənu tɪlʊ maama n na kɪ tɪn? Wɔɔ mʊ pɛ nmʊ ni sɪ n ta n kɪ kʊntʊ?»

29O ma ləri-ba o wɪ: «A dɪ jɪgɪ bwiə a lagɪ a bwe abam, sɪ á na ləri-ya á pa-nɪ, sɪ a laan brɪ abam wʊlʊ na pɛ amʊ ni sɪ a tʊŋɪ tɪn.

30A lagɪ a bwe abam a nii, Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn, kʊ yɪ Wɛ mʊ pɛ-o cwəŋə naa nabiinə mʊ pɛ-o?»

31O na bwe-ba kʊntʊ tɪn, ba maa wʊra ba bwɛ daanɪ sɪ ba nii ba na wʊ́ ləri te tɪn. Ba maa wɪ: «Dɪbam na ləri dí wɪ, kʊ yɪ Wɛ mʊ, o laan wʊ́ bwe dɪbam nɪ, bɛɛ mʊ yɪ dí nan wʊ sɛ Zan taanɪ dɪm?

32Kʊ daarɪ, dí bá wanɪ dí ta nɪ kʊ yɪ nabiinə mʊ pɛ-o cwəŋə.» Ba tagɪ kʊntʊ, bɛŋwaanɪ ba kwarɪ fʊʊnɪ dɪ nɔɔna bam, dɪ ba maama na sɛ nɪ Zan sɪʊnɪ o yɪ Wɛ nijoŋnu tɪn.

33Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ ba ləri Zezi ba wɪ: «Dí yəri wʊlʊ na pɛ Zan cwəŋə tɪn.» Zezi dɪ ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ na yɪ kʊntʊ, amʊ dɪ nan bá ta wʊlʊ na pɛ amʊ ni sɪ a taa tʊŋɪ tɪn.»

Marɪkɪ 12

Nɔɔnʊ dɪ o gaarɪ mɪmaŋa
(Matiyu 21:33-46, Luki 20:9-19)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1Zezi ma maŋı mımaŋa o brı nɔɔna bam o wı: «Nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ wʊra. O ma zaŋı o cı gaarı, yı o daarı o jəri tweeru tılʊ yırı na yı vinyə tın dı wʊnı. O ma daarı o kʊ goŋo tı-dıa je nı, sı o na gwəri tweeru biə bam, sı o kı dáanı o nɔ o kan tı na bam. O ma daarı o cwi dapala sı nɔɔnʊ taa je da o yırı gaarı dım. O na fɔgı o cı-dı kʊntʊ tın, o laan ma kwe nɔɔna o yagı da sı ba taa tʊŋa, yı o daarı o nuŋi o vu cwəŋə.

2Tweeru biə bam gwərim maŋa na yi tın, o ma tʊŋı o tıntʊŋnʊ sı o vu nɔɔna balʊ na nii o gaarı dım baŋa nı tın te, sı ba cɛ o təri ba pa-o.

3Tıntʊŋnʊ wʊm na yi ba te tın, ba ma ja-o ba magı, yı ba daarı ba pa o viiri dı jı-kʊrı.

4Nɔɔnʊ wʊm daa ma tʊŋı o tıntʊŋnʊ wʊdoŋ. O na yi ba te tın, ba ma magı o yuu ba kaarı yı ba twı-o.

5O daa ta ma tʊŋı o tıntʊŋnʊ wʊdoŋ o wəli da. Wʊntʊ na yi ba te tın, ba ma mag-o ba gʊ. Nɔɔnʊ wʊm ta ma tʊŋı o tıntʊŋna zanzan nɔɔna bam tee nı, yı ba magı ba badonnə, ba daarı ba gʊ ba badaara.

6Kʊ laan ma daarı o tıtı bu wʊlʊ o na so-o zanzan tın yıranı. O ma tʊŋ-o ba tee nı o ma kweeli, yı o bʊŋı sı, baá nıgı wʊntʊ.

7Nɔɔna bam na nɛ-o tın, ba maa ŋɔɔnı daanı ba wı: ‹Mʊ gaarı dım tu bu, wʊntʊ mʊ lagı o ba o taa te o ko wʊm wəənu tım. Nan pa-na dí gʊ-o, sı dí daarı dí taá te o wəənu tım.›

8Ba laan ma gʊ-o, yı ba daarı ba vaŋ-o ba ja nuŋi gaarı dım wʊnı ba yagı.

9Kʊntʊ tın, gaarı dım tu wʊm laan wú kı nɔɔna bam kʊntʊ tıta mʊ? O maŋı sı o ba o gʊ-ba mʊ, sı o daarı gaarı dım o pa nɔɔna badonnə sı ba taa niə.

10-11Kʊ pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı kʊ wı: ‹Kandwɛ dılʊ lwara na vın tın laan mʊ joori dı ba dı ji kandwɛ dılʊ na paı sɔŋɔ kʊm dana tın. Baŋa-Wɛ na kı te tın mʊ kʊntʊ, yı kʊ yı wo-kamunu kʊ pa dıbam.› Abam maŋı á wʊ karımı kʊntʊ na?»

12Zwifə yigə tiinə bam na ni kʊntʊ tın, ba ma lwarı nı o maŋı mımaŋı dım bantʊ ŋwaanı mʊ. Ba laan maa beeri cwəŋə sı ba ja-o. Ba maa warı, ba na kwarı fʊʊnı dı nɔn-kɔgɔ kʊm tın ŋwaanı. Ba ma yag-o, yı ba daarı ba viiri.

Zwifə bam na bwe Zezi lampoo ŋwɪm woŋo te tın

(Matiyu 22:15-22, Luki 20:20-26)

13Zwifə bam dɛɛn ma lı Farizıan tiinə badonnə dı Pɛ Erədı kwaga nɔɔna badonnə sı ba vu Zezi te. Ba maa lagı sı ba pa o ŋɔɔnı o tusi, sı ba wanı ba ja-o.

14Ba ma yi o te, yı ba ta dıd-o ba wı: «Karanyına, dí ye nı nmʊ yı cıga tu mʊ. Nmʊ yigə tərə dı nɔɔna na bʊŋı kʊlʊ ba pa nmʊ tın, nmʊ nan ba kuri nɔɔna daanı. Nmʊ nan yəni n brı nɔɔna Wɛ cwəŋə dı cıga mʊ. Dí lagı dí bwe dí nii, dıbam Zwifə bam culu pɛ ni sı dí ŋwı lampoo dí pa lʊgʊ kʊm pa-farʊ wʊm naa kʊ wʊ maŋı? Dí maŋı sı dí ŋwı naa dí wʊ maŋı sı dí ŋwı?»

15Zezi nan maŋı o ye ba na yı pipiri-nyına te tın. O ma ta dı ba o wı: «Bɛɛ nan mʊ yı á lagı sı á maŋı-nı á nii? Ja-na səbu-dalı dıdʊa á ba sı a nii.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Ba ma lɪ səbu-dalɪ dɪm ba brɪ-o. O ma nii yɪ o bwe-ba o wɪ: «Wɔɔ nyɪnyʊgʊ dɪ o yɪrɪ mʊ pʊpʊnɪ dɪ baŋa nɪ?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Kʊ yɪ pa-farʊ wʊm mʊ.»

17Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ lamma. Á nan taá ŋwɪ kʊlʊ na yɪ pa-farʊ wʊm nyɪm tɪn á pa-o, sɪ á daarɪ á taá paɪ Wɛ kʊlʊ dɪ na yɪ Dl nyɪm tɪn.» O na ləri-ba kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ-ba zanzan.

Ba na bwe Zezi twa biim woŋo te tɪn

(Matiyu 22:23-33, Luki 20:27-40)

18Sadusɪan tiinə badonnə dɛɛn ma zaŋɪ ba vu Zezi te. Bantʊ mʊ brɪ ba wɪ, nɔɔnʊ na tɪga, o daa bá joori o bi.

19Ba ma vu ba ta dɪ Zezi ba wɪ: «Karanyɪna, Moyisi dɛɛn na pʊpʊnɪ kʊlʊ o tiŋi o pa dɪbam tɪn, kʊ brɪ nɪ, nɔɔnʊ nu-bu na tɪga yɪ o daarɪ o kaanɪ, ba na wʊ lʊgɪ biə daanɪ, tʊ wʊm cʊrʊ mʊ maŋɪ sɪ o di kaanɪ wʊm sɪ ba wanɪ ba lʊ biə o nu-bu wʊlʊ na tɪgɪ tɪn ŋwaanɪ.

20Kʊntʊ, nu-biə barpɛ ya mʊ wʊra. Ba dɪdʊa ma di kaanɪ, yɪ o tɪ o daar-o, yɪ o wʊ lʊgɪ bu.

21Wʊlʊ na saŋɪ tɪn laan ma di kadəm wʊm. O dɪ ma tɪ o daarɪ kaanɪ wʊm, yɪ ba dɪ wʊ lʊgɪ bu. Batɔ tu wʊm dɪ daa ma di-o.

22Ba maama barpɛ di kaanɪ wʊm, yɪ ba wʊ lʊgɪ bu dɪd-o. Ba maama na tɪgɪ tɪn, kaanɪ wʊm dɪ laan ma tɪ.

23Ba maama barpɛ na di kaanɪ wʊm tɪn, ba laan na tu ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ, bantʊ wɔɔ mʊ wʊ́ ta te kaanɪ wʊm?»

24Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Abam tiini á tusi mʊ. Abam wʊ lwarɪ Wɛ tɔnɔ kʊm zaasɪm dɪm kuri, yɪ á ta yəri Wɛ dam dɪm na yɪ te tɪn. Á wʊ tusi cɪga na?

25Nɔɔna na tu ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ, ba lagɪ ba taa nyɪ dɪ Wɛ malɛsɪ sɪm na yɪ te tɪn mʊ, ba ba di kaana, kaana dɪ nan ba zʊʊrɪ banna dɪ.

26Kʊ nan na yɪ twa biim dɪm dɪ, Moyisi na pʊpʊnɪ kʊlʊ tɪn brɪ nɪ nɔɔna wʊ́ sɪɪnɪ ba bi. Abam maŋɪ á wʊ karɪmɪ kʊlʊ Wɛ na tagɪ dɪ Moyisi Dl na brɪ Dl tɪtɪ dɪd-o sabarɪ puŋu kʊm wʊnɪ maŋa kalʊ tɪn na? Wɛ dɛɛn tagɪ Dl wɪ: ‹Amʊ yɪ Abraham Wɛ, dɪ Yizakɪ Wɛ, dɪ Zakɔbɪ Wɛ mʊ.›

27Kʊ brɪ nɪ bantʊ daa ta jɪgɪ ŋwɪa mʊ Wɛ tee nɪ, bɛŋwaanɪ Baŋa-Wɛ yɪ naŋʊna Wɛ mʊ, sɪ Dl daɪ twa Wɛ. Mʊ kʊ kuri á tiini á tusi dɪ á na bʊŋɪ te tɪn.»

Wɛ niə yam wʊnɪ dɔɔ mʊ yɪ kamunu dɪ dwe?

(Matiyu 22:34-40, Luki 10:25-28)

28Ba na wʊra ba ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, Wɛ cullu karanyɪna tu wʊdoŋ ma yi ba te, yɪ o ni ba taanɪ dɪm. O ma lwarɪ nɪ Zezi tiini o kwaanɪ dɪ o na ləri Sadusɪan tiinə bam te tɪn. O laan ma twɛ Zezi te, yɪ o bwe o wɪ: «Wɛ niə yam maama wʊnɪ dɔɔ mʊ yɪ kamunu dɪ dwe?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Zezi ma lər-o o wɪ: «Wɛ ni dɪlʊ na yɪ kamunu dɪ dwe ya maama tɪn mʊ tɪntʊ: ‹Yisɪrayɛlɪ tiinə-ba, cəgi-na. Yuutu Baŋa-Wɛ mʊ yɪ dɪbam Yuutu dɪdʊa má.

30Ta n soe n Yuutu Baŋa-Wɛ dɪ n bɪcarɪ maama, dɪ n wʊ maama, dɪ n wʊbʊŋa maama, dɪ n dam maama.›

31Wɛ ni dɪlʊ na saŋɪ tɪn mʊ tɪntʊ: ‹Ta n soe n doŋ nɪ n tɪtɪ te.› Wɛ ni dɪdoŋ daa tərə dɪ na yɪ kamunu dɪ dwe niə yantʊ yale.»

32Wɛ cullu karanyɪna tu wʊm ma ta dɪ Zezi o wɪ: «Karanyɪna, n tagɪ cɪga. Nmʊ na tagɪ n wɪ, Wɛ dɪdʊa yɪranɪ mʊ wʊra yɪ Dl doŋ daa tərə tɪn, kʊ yɪ cɪga mʊ.

33Kʊ maŋɪ sɪ dí taá soe Wɛ dɪ dí wʊ maama, dɪ dí wʊbʊŋa maama, dɪ dí dam maama, sɪ dí daarɪ dí taá soe dí donnə nɪ dí tɪtɪ te. Dí na kɪ kʊntʊ, dí kɪ lanyɪranɪ kʊ dwe dí na mɛ vara naa woŋo kʊlʊ maama dí ma kaanɪ-Dl.»

34Zezi na nɛ nɪ o ləri taanɪ dʊm lanyɪranɪ dɪ wʊbʊŋ-ŋʊna tɪn, o ma ta dɪd-o o wɪ: «Nmʊ batwarɪ dɪ Wɛ paarɪ dʊm.» Kʊ na zɪgɪ maŋa kam kʊntʊ nɪ, nɔɔn-nɔɔnʊ daa maa kwarɪ sɪ o bwe-o taanɪ.

Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn yɪ Davidi Yuutu mʊ

(Matiyu 22:41-46, Luki 20:41-44)

35Zezi dɛɛn maa wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm nɪ o brɪ nɔɔna, yɪ o ta o wɪ: «Wɛ cullu karanyɪna tiinə bam yəni ba brɪ nɪ, Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn yɪ Pɛ Davidi dwi tu mʊ. Kʊ nan wʊ́ wanɪ kʊ taa yɪ kʊntʊ na?

36Wɛ Joro kʊm dɛɛn pɛ Davidi tɪtɪ ta o wɪ: ‹Yuutu Baŋa-Wɛ tagɪ dɪ a Yuutu Dl wɪ: Ba n jəni amʊ jazɪm nɪ, sɪ a laan kɪ nmʊ dʊna maama n nɛ kuri nɪ.›

37Davidi tɪtɪ nan na sɪnɪ o bəŋi Krisi wʊm o wɪ o Yuutu tɪn, dɪbam nan daa wʊ́ kɪ ta mʊ dí bəŋ-o nɪ Davidi naa daga?» Zezi na brɪ Wɛ cɪga kam kʊntʊ tɪn, kʊ ma pa nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na je kʊ cəgi tɪn wʊ poli zanzan.

Zezi kaanɪ nɔɔna, sɪ ba yɪ lwəni cullu karanyɪna tiinə bam

(Matiyu 23:1-36, Luki 20:45-47)

38O daa ta ma brɪ-ba yɪ o wɪ: «Taá yɪrɪ-na á tɪtɪ dɪ cullu karanyɪna tiinə bam. Bantʊ soe sɪ ba taa zʊʊrɪ gwar-dɪdwaarʊ, sɪ ba taa beerə yɪ nɔɔna nii-ba. Ba na ve yaga, ba lagɪ sɪ nɔɔna maama taa tui ba zuli-ba mʊ.

39Ba na yəni ba zʊ ba Wɛ-di sɪm, ba lagɪ je-kamunnu mʊ sɪ ba taa je yigə nɪ. Ba na ve nɔɔnʊ sɔŋɔ sɪ ba di candiə, kʊ yɪ je-ŋʊŋa jəgə nɪ mʊ ba lagɪ sɪ ba taa je da.

40Ba maa yəni ba ganɪ kadənə ba joŋi kʊlʊ maama ba na jɪgɪ tɪn, yɪ ba kwəri ba loori Wɛ dɪ bɪtar-dɪdwaarʊ, sɪ kʊ taa nyɪ nɪ ba yɪ nɔn-ŋʊna mʊ te. Wɛ wʊ́ tiini Dl pa bantʊ na cam kʊ ja gaalɪ.»

Kadəm na pɛ Wɛ pɛɛrɪ te tɪn

(Luki 21:1-4)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

41Zezi ma vu o jəni Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ, jəgə kalʊ daka na zɪgɪ da yɪ nɔɔna dɪ Wɛ pɛɛra ka wʊnɪ tɪn tɪkəri nɪ. O maa je o nii nɔɔna bam na ve ba dɪ ba səbiə ka wʊnɪ te tɪn. Nadunə zanzan ma ba ba dɪ səbu zanzan ka wʊnɪ.

42Kadəm wʊdoŋ na yɪ yinigə tu tɪn ma ja səbu-dal-balwa bale, o ja vu o dɪ da.

43Zezi na nɛ kʊntʊ tɪn, o ma bəŋi o karabiə bam, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, kadəm wʊntʊ na yɪ yinigə tu tɪn, o dɪ səbu kʊ dwəni nɔɔna balʊ maama na dɪ da tɪn.

44Bantʊ maama lɪ ba daarɪ səbiə mʊ tata. Kadəm wʊm nan yɪ yinigə tu mʊ, yɪ o kwe woŋo kʊlʊ maama o na jɪgɪ sɪ o ma yəgi o ni-wʊdiu tɪn o dɪ da.»

Marɪkɪ 13

Lɛɛrʊ na wʊ́ ba lʊgʊ baŋa te tɪn

(Matiyu 24:1-28, Luki 21:5-24)

1Zezi laan ma zaŋɪ o nuŋi Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ. O na maa kɛ tɪn, o karabiə bam dɪdʊa ma ta dɪd-o o wɪ: «Karanyɪna, nii kandwa yantʊ ba na mɛ ba lɔ digə kam tɪn na lana te. Nii ka lɔɔm dɪm na dana te.»

2Zezi ma lər-o o wɪ: «Nmʊ wʊ nɛ ka na daga te tɪn na? Ka maama nan wʊ́ ba ka tʊ tɪga nɪ ka cɔgɪ. Kandwɛ daa bá daŋɪ dɪ doŋ baŋa nɪ.»

3Zezi dɛɛn ma vu o jəni Olivi piu kʊm yuu nɪ, yɪ o tʊlɪ o na Wɛ-di-kamunu kʊm o yigə nɪ. O na je kʊntʊ tɪn, Pɪyɛɛrɪ dɪ Zakɪ dɪ Zan dɪ Andre yɪranɪ ma vu o te, yɪ ba bwe-o ba wɪ:

4«Maŋa kɔɔ mʊ Wɛ-digə kam wʊ́ ba ka cɔgɪ kʊntʊ? Bɛɛ mʊ lagɪ kʊ kɪ maana kʊ brɪ dɪbam, sɪ dí lwarɪ nɪ wəənu tɪntʊ maama lagɪ tɪ kɪ?»

5Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Á fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ, sɪ á yɪ pa nɔɔn-nɔɔnʊ ganɪ abam.

6Bɛŋwaanɪ nɔɔna zanzan wʊ́ ba abam te, yɪ baá ma amʊ yɪrɪ ba ma ganɪ abam ba wɪ, bantʊ dɪdʊa dɪdʊa mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, yɪ baá ganɪ nɔɔna zanzan.

7Á wʊ́ ba á na tigurə na wʊ abam tɪnɪ dɪm nɪ, yɪ á kwəri á ni ka ŋwa tɪnɪ dɪlʊ na baŋwɛ tɪn nɪ. Á nan na ni kʊntʊ, sɪ á yɪ pa fʊvnɪ zʊ abam. Wəənu tɪm kʊntʊ maŋɪ sɪ tɪ kɪ mʊ, yɪ kʊ ta daɪ lʊgʊ tiim maŋa.

8Dwi wʊ́ zaŋɪ dɪ kɪ jara dɪ dwi dɪdoŋ, yɪ tɪʊ dɪ kʊ doŋ wʊ́ zaŋɪ tɪ magɪ jara. Tɪga dɪ wʊ́ sisiŋi je sɪdonnə nɪ, yɪ kana dɪ wʊ́ ba ka taa wʊ je zanzan nɪ. Yaara yam kʊntʊ maama nan nyɪ dɪ kaanɪ na sɪŋɪ o vri pugə yɪ ka wɔɛ yɪ cam daa ta wʊ kwaga nɪ te tɪn mʊ.

9Á fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ, sɪ nɔɔna wʊ́ ja abam ba vu ba saŋɪ sarɪya-dirə nakwa tee nɪ. Ba ta wʊ́ ja abam ba magɪ ba Wɛ-di sɪm wʊnɪ. Baá ja abam ba vu ba saŋɪ dɪdɛɛra dɪ pwa tee nɪ, abam na tɔgɪ amʊ tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ mʊ wʊ́ pa á wanɪ á brɪ-ba Wɛ cɪga kam.

10Kʊ nan fɪn mʊ sɪ ba da yigə ba tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam ba brɪ dwi maama tiinə, sɪ woŋo maama tiim laan yi.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Ba na jaanɪ abam ba vu ba saŋɪ, sɪ á yɪ taá liə dɪ á na wʊ́ ta kʊlʊ tɪn. Á na wʊ́ taá zɪgɪ ba yigə nɪ maŋa kalʊ tɪn, sɪ á laan ŋɔɔnɪ kʊlʊ Wɛ na wʊ́ pa abam tɪn. Kʊ daɪ abam tɪtɪ mʊ wʊ́ ŋɔɔnɪ, kʊ yɪ Wɛ Joro kʊm mʊ wʊ́ pa abam kʊlʊ á na wʊ́ ŋɔɔnɪ tɪn.

12Nɔɔna badonnə wʊ́ ja ba tɪtɪ cʊrrʊ ba kɪ nɔɔna jɪa nɪ sɪ ba gʊ-ba. Kwə dɪ wʊ́ kɪ ba biə kʊntʊ doŋ. Biə dɪ wʊ́ zaŋɪ ba pa ba ja ba niinə dɪ ba kwə ba gʊ.

13Nɔɔna maama wʊ́ ta culi abam, á na yɪ a nɔɔna tɪn ŋwaanɪ. Wʊlʊ maama nan na kɪ pu-dɪa o zɪgɪ kəŋkəŋ sɪ kʊ vu kʊ yi kweelim tɪn, Wɛ wʊ́ vrɪ kʊntʊ tu ŋwɪa.

14Abam nan wʊ́ ba á na wo-ləŋɔ kʊlʊ na yɪ cɔgɪnʊ tɪn na wʊ́ ba kʊ zɪgɪ jəgə kalʊ na wʊ maŋɪ sɪ kʊ taa zɪgɪ da tɪn.» (A tɛ abam sɪ wʊlʊ na karɪmɪ tɪn, sɪ o kwaanɪ o ni kʊ kuri lanyɪranɪ.) «Abam na nɛ wo-ləŋɔ kʊm kʊntʊ, sɪ abam balʊ na zʊʊrɪ Zude nɪ tɪn kɪ lɪla á nuŋi á duri á vu pweeru yum á səgi da.

15Nɔɔnʊ nan na wʊ nayuu nɪ, o daa yɪ tu o zʊ digə sɪ o kwe kʊlʊkʊlʊ.

16Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na wʊ kara nɪ tɪn, o daa yɪ joori səŋɔ sɪ o kwe o gɔrɔ o zʊ.

17Kantʊ maŋa kam nɪ kʊ́ʊ́ ta tiini kʊ yɪ lɛɛrʊ dɪ kaana balʊ na jɪgɪ pwi tɪn, dɪ balʊ na jɪgɪ biə yɪ ba ŋɔgɪ yɪlɪ tɪn.

18Nan taá loori-na Wɛ, sɪ cam dɪm kʊntʊ yɪ ba waarʊ mɪmaŋa nɪ.

19Bɛŋwaanɪ yaara yalʊ na lagɪ ya ba da yam kʊntʊ nɪ tɪn wʊ́ ta tiini ya camma ya dwe yalʊ na maŋɪ ya kɪ pulim nɪ Wɛ na kɪ lʊgʊ sɪ kʊ ba kʊ yi zɪm tɪn. Yaara yantʊ nan na kɛ, yadonnə daa bá ba nɪnɛɛnɪ yantʊ te.

20Baŋa-Wɛ nan na wʊ pɛ yaara yam da yam tri, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wəri. Kʊ nan yɪ Wɛ tɪtɪ nɔɔna balʊ Dl na kuri tɪn ŋwaanɪ mʊ, Dl wʊ́ pa yaara yam da yam tri.

21Kantʊ maŋa kam nɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tagɪ dɪ abam o wɪ: ‹Nii Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, o wʊ yo seeni› naa ‹o wʊ jəgə kantʊ nɪ›, sɪ á yɪ sɛ kʊntʊ tu.

22Nɔɔna badaara wʊ́ zaŋɪ ba brɪ nɪ bantʊ dɪdʊa dɪdʊa mʊ yɪ Krisi wʊm, yɪ ba yagɪ ba daɪ. Badonnə dɪ wʊ́ brɪ nɪ bantʊ mʊ yɪ Wɛ nijoŋnə, yɪ ba yagɪ ba daɪ. Baá kɪ wo-kɪnkagɪla yalʊ na wʊ́ sʊ nɔɔna tɪn, sɪ ba ya na waɪ, sɪ ba sʊgɪ Wɛ tɪtɪ nɔɔna balʊ Dl na kuri tɪn.

23Á taá cʊ á tɪtɪ, sɪ a wuuri a ta a brɪ abam mʊ yɪ wəənu tɪm maŋa daa ta wʊ yi.»

Nabiin-bu wʊm na wʊ́ ba lʊgʊ baŋa te tɪn

(Matiyu 24:29-44, Luki 21:25-36)

24«Yaara yam kʊntʊ maŋa na tu ka kɛ, da yantʊ wʊnɪ ‹wɪa kam laan wʊ́ ji nazono tim tim, cana dɪ daa bá fuŋi sɪ pooni taa wʊra.

25Wɛyuu wʊ́ sisiŋi yɪ calɪcwɪ sɪm kwəri sɪ tʊ tɪga nɪ, yɪ wəənu tɪlʊ maama na wʊ wɛyuu nɪ tɪn wʊ́ vugimi daanɪ.›

26Maŋa kam kʊntʊ nɪ nɔɔna wʊ́ na Nabiin-bu wʊm na maa bɪunɪ lʊgʊ baŋa. Oó ta wʊ kunkwəənu wʊnɪ o bɪunɪ dɪ dam, yɪ Wɛ paarɪ-zulə wʊ o tee nɪ zanzan.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

27O laan wú pa o malɛsɪ sɪm nuŋi sɪ jagɪ sɪ vu lʊgʊ baŋa je maama, kʊ na yɪ wa-puli dɪ wa-zʊʊrɪ, jazɪm dɪ jagwiə, sɪ la o nɔɔna balʊ Wɛ na kuri tɪn je maama sɪ kɪ daanɪ.

28Nan maanɪ-na á nii kapʊrʊ na yɪ te tɪn. Kʊntʊ na yəni kʊ wʊra kʊ kwi vɔɔrʊ, á yəni á lwarɪ nɪ kʊ twɛ yadɛ.

29Kʊ nan yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ á na tu á na wəənu tɪlʊ a na tagɪ a brɪ abam tɪn na wʊra tɪ kɪa, sɪ á lwarɪ nɪ maŋa kam laan twɛ ka ti.

30A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, wəənu tɪm kʊntʊ maama wú ba tɪ wʊra tɪ kɪa, yɪ zɪm nɔɔna bam ta wʊ tɪgɪ ba ti.

31Wɛyuu dɪ tɪga baŋa maama wú ba tɪ kɛ, yɪ amʊ taanɪ dɪm bá kɛ maŋa dɪ maŋa.

32Nɔɔn-nɔɔnʊ nan yəri dɛ dɪlʊ Nabiin-bu wʊm na lagɪ o joori o ba tɪn, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yəri dɛ dɪm wʊnɪ maŋa kam o na wú ba tɪn, kʊ na maŋɪ kʊ yɪ Wɛ malɛsɪ sɪm naa Dl Bu wʊm tɪtɪ dɪ. Kʊ yɪ a Ko Baŋa-Wɛ yɪranɪ mʊ ye.

33Á taá fɔgɪ á cʊ á tɪtɪ, sɪ á yəri maŋa kam o na wú joori o ba tɪn.

34Kʊú ta nyɪ dɪ sɔŋɔ tu na nuŋi sɪ o beeri o vu yigə yigə te tɪn. O ma pa o tɪntʊŋna bam ni sɪ ba taa nii o sɔŋɔ kʊm baŋa nɪ. O ma pa ba nɔɔnʊ maama o tɪtʊŋɪ. O ma ta dɪ ba dɪdʊa, sɪ o taa yɪrɪ o mancoŋo kʊm lanyɪranɪ.

35Abam dɪ maŋɪ sɪ á fɔgɪ á taá yɪrɪ kʊntʊ doŋ mʊ. Bɛŋwaanɪ á yəri maŋa kalʊ sɔŋɔ tu wʊm na wú joori o ba tɪn. O waɪ o tui dɪdaan-ni nɪ naa tɪtɪɪ kʊnkʊrʊ nɪ, naa tɪ-bra-pʊra nɪ naa wa-puli maŋa nɪ.

36Kʊntʊ tɪn, o na tu bɪdwɪ baŋa nɪ, sɪ o yɪ darɪ abam dɪ á tigi á dɔa.

37A lagɪ a ta dɪ abam dɪ nɔɔna bam maama nɪ, á maŋɪ sɪ á taá cʊ á tɪtɪ mʊ.»

Marɪkɪ 14

Zwifə bam yigə tiinə na kɪ ni daanɪ sɪ ba gʊ Zezi te tɪn

(Matiyu 26:1-5, Luki 22:1-2, Zan 11:45-53)

1Kʊ dɛɛn daarɪ da yale mʊ sɪ Pakɪ candiə kam yi. Candiə kam kʊntʊ nɪ mʊ Zwifə bam yəni ba di dɪpɛ dɪlʊ na ba jɪgɪ dabɪlɪ tɪn. Zwifə bam kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam maa kwaanɪ ba lagɪ cwəŋə, sɪ ba kɪ swan ba ma ja Zezi ba gʊ.

2Ba ma ta ba wɪ: «Dí nan wʊ maŋɪ sɪ dí ja-o candiə kam maŋa nɪ, sɪ kʊú pa vuvugə jəni nɔɔna bam tɪtarɪ nɪ.»

Kaanɪ wʊdoŋ na zuli Zezi te tɪn

(Matiyu 26:6-16, Zan 12:1-8)

3Zezi dɛɛn maa wʊ Betani nɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ sɔŋɔ nɪ, o yɪrɪ mʊ Simən. Wʊntʊ dɛɛn ya yɪ nanyɔŋɔ mʊ. Zezi na wʊra o di wʊdiu maŋa kalʊ tɪn, mʊ kaanɪ wʊdoŋ tu o te. O maa jɪgɪ kunkwələ ka na su dɪ tralɪ nugə kalʊ yɪrɪ na yɪ naadɪ tɪn. Nugə kam lana yɪ ka yəlo cana zanzan. O ma puri kunkwələ kam ni, o lo nugə kam Zezi yuu nɪ o ma kɪ-o zulə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Balʊ na tɔgɪ ba wʊra yɪ ba na tɪn badonnə maa ba jɪgɪ wʊpolo, yɪ ba tɛ daanɪ ba wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ o cɔgɪ nugə kam kʊntʊ?

5Dí ya waɪ dí yəgi-ka dí na səbu zanzan, kʊ dwe səbu-dala biə yatɔ, yɪ dí ma wəli yinigə tiinə.» Ba ma tiini ba jɪgɪ kaanɪ wʊm ba ŋɔɔna dɪ o kəm dɪm.

6Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Á yag-o. Bɛɛ mʊ yɪ á jɪg-o á yaara? O na kɪ amʊ zulə yalʊ tɪn yɪ kəm-laa mʊ o kɪ-nɪ.

7Kʊ nan na yɪ yinigə tiinə, bantʊ wʊra mʊ dɪ abam maŋa maama, yɪ á wʊ́ wanɪ á zəni-ba maŋa kalʊ á na lagɪ tɪn. Kʊ daarɪ amʊ nan bá ta wʊra dɪ abam maŋa maama.

8Kaanɪ wʊntʊ kɪ kʊlʊ o na waɪ tɪn mʊ. O na logi nugə kam a yɪra nɪ tɪn, kʊ brɪ nɪ o wuuri o turi a yɪra yam mʊ, sɪ ba laan kwe-nɪ ba kɪ.

9A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, ba na wʊ́ tɔɔlɪ amʊ kwər-ywəŋə kam lʊgʊ baŋa je sɪm maama nɪ tɪn, baá ta kaanɪ wʊm kʊntʊ dɪ taanɪ sɪ ba taa guli o gulə.»

10Zudasɪ Yiskarɪyo wʊlʊ na yɪ Zezi karabiə fugə-bale bam wʊ dɪdʊa tɪn laan ma zaŋɪ o nuŋi. O ma vu Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam te, sɪ o brɪ-ba cwəŋə sɪ ba wanɪ ba ja Zezi.

11Ba na ni o na tagɪ kʊlʊ tɪn, ba wʊ ma poli zanzan. Ba ma go ni nɪ baá pa-o səbu. O laan maa kwaanɪ o beeri cwəŋə sɪ o ja Zezi o kɪ ba jɪŋa nɪ.

Zezi na di Pakɪ candiə wʊdiu dɪ o karabiə bam te tɪn

(Matiyu 26:17-30, Luki 22:7-23, Zan 13:21-30, 1 Korɛntɪ 11:23-25)

12Kʊ ma ba kʊ yi dɛ dɪlʊ ba na puli sɪ ba di dɪpɛ dɪlʊ na ba jɪgɪ dabɪlɪ dɪ wʊnɪ tɪn. Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ Zwifə bam yəni ba gʊɪ pibalɪ mʊ, ba ma di Pakɪ candiə kam. Zezi karabiə bam ma vu ba bwe-o ba wɪ: «Nmʊ lagɪ sɪ dí di Pakɪ candiə kam jəgə kɔɔ nɪ mʊ, sɪ dí vu dí ti woŋo maama yigə dí pa-m?»

13O ma tʊŋɪ o karabiə bam bale, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Zaŋɪ-na á vu tɪʊ kʊm wʊ. Á na yi da, nɔɔnʊ wʊdoŋ wʊ́ jeeri abam o na zɪŋɪ kɔɔrʊ dɪ na. Sɪ á da-na o kwaga á vu.

14O na zʊ sɔŋɔ kʊlʊ tɪn, sɪ á dɪ zʊ á ta dɪ kʊ tu nɪ: ‹Dí Karanyɪna mʊ wɪ, dí ba dí bwe dí nii, digə kalʊ wʊm na wʊ́ jəni da dɪ o karabiə bam sɪ ba di Pakɪ candiə kam wʊdiu tɪn wʊ yən mʊ?›

15Á na bwe-o kʊntʊ, o laan wʊ́ brɪ abam wɛyuu digə. Kaá ta daga lanyɪranɪ, yɪ ka jɪgɪ woŋo kʊlʊ maama dí na lagɪ tɪn ka wʊnɪ. Ve-na á kwɛ candiə kam wəənu tɪm á ti, sɪ dí laan ba.»

16O karabiə bale bam ma zaŋɪ ba vu tɪʊ kʊm wʊ. Ba ma sɪnɪ ba na woŋo maama nɪ Zezi na maŋɪ o ta te tɪn. Ba ma kwɛ Pakɪ candiə kam wʊdiu kʊm ba ti.

17Tɪga ma ba ka yi. Zezi ma ba o zʊ digə kam dɪ o karabiə fugə-bale bam.

18Ba ma jəni sɪ ba di wʊdiu kʊm. Ba na wʊra ba di tɪn, Zezi laan ma ta o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam balʊ na je á tɔgɪ á di dɪ amʊ tɪn wʊ nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ lagɪ o yəgi amʊ o pa nɔɔna.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Ba na ni kʊntʊ tɪn, kʊ ma pa ba wʊ cəgɪ zanzan. Ba maa bwe-o dɪdʊa dɪdʊa ba wɪ: «Kʊ yɪ amʊ mʊ na?»

20O ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ yɪ abam fugə-bale bam wʊ dɪdʊa mʊ. Kʊ yɪ wʊlʊ na təgɪ dɪ amʊ o lu zʊŋa dɪdʊa wʊnɪ tɪn mʊ.

21Kʊ nan maŋɪ sɪ amʊ Nabiin-bu wʊm vu a tɪ, nɪ Wɛ tənɔ kʊm na maŋɪ kʊ brɪ a taanɪ te tɪn mʊ. Kʊ nan za wú ta yɪ lɛɛrʊ mʊ kʊ pa nɔɔnʊ wʊlʊ na wú yəgi amʊ Nabiin-bu wʊm o pa tɪn. Ba ya na maŋɪ ba wʊ lʊgɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ, kʊ ya wú ta gara.»

22Ba na wʊra ba di maŋa kalʊ tɪn, Zezi ma kwe dɪpɛ yɪ o kɪ Wɛ le dɪ ŋwaanɪ. O ma daarɪ o fɔ-dɪ o pa o karabiə bam yɪ o wɪ: «Joŋi-na, sɪ dɪntʊ yɪ a yɪra mʊ.»

23O daa ma kwe tweeru biə sana dɪ zʊŋa, yɪ o kɪ Wɛ le tɪ ŋwaanɪ. O ma kwe o pa-ba, yɪ ba maama nyɔ.

24O maa wɪ: «Wo-nyɔɔrʊ tɪntʊ mʊ yɪ a jana kalʊ na lagɪ ka nuŋi ka duri sɪ ka ma vrɪ nɔɔna zanzan ba lwarʊm wʊnɪ tɪn.

25A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, a daa bá nyɔ wo-nyɔɔrʊ tɪntʊ, sɪ kʊ taa ve maŋa kam a na wú jəni Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ a daa nyɔ tɪn.»

26Ba laan ma leeni ba zuli Wɛ, yɪ ba daarɪ ba nuŋi ba vu Olivi piu kʊm yuu.

Zezi na wuuri o brɪ Pɪyɛɛrɪ na wú vɪ-o te tɪn

(Matiyu 26:31-35, Luki 22:31-34, Zan 13:36-38)

27Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam maama wú ba á joori amʊ kwaga nɪ, nɪ Wɛ tənɔ kʊm na maŋɪ kʊ brɪ te tɪn. Wɛ dɛɛn tagɪ Dl wɪ: ‹Aá pa ba gʊ nayɪrʊ wʊm, yɪ o peeni sɪm maama jagɪ.›

28Kʊ daarɪ, Wɛ na joori Dl bi-nɪ, aá da yigə a vu a taa cəgi abam Galile nɪ.»

29Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, Pɪyɛɛrɪ ma ta o wɪ: «Nɔɔna bam maama na maŋɪ ba joori nmʊ kwaga nɪ, amʊ bá fɔgɪ a joori nmʊ kwaga nɪ.»

30Zezi ma lər-o o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ nmʊ sɪ, zɪm tɪtɪ dɪntʊ kʊ na wú loori sɪ cɪbwɪʊ keeri kuni bɪle tɪn, nmʊ wú fʊ kuni bɪtɔ nɪ n yəri amʊ.»

31Pɪyɛɛrɪ laan ma fɔgɪ o ta dɪ baarɪ o wɪ: «A brɪ a bá fʊ nɪ a yəri nmʊ, kʊ na maŋɪ kʊ yɪ ba na lagɪ ba gʊ amʊ dɪ nmʊ maama mʊ dɪ.» Zezi karabiə bam maama dɪ ma ta kʊntʊ doŋ.

Zezi na cɛ dɪ Wɛ-loro te tɪn

(Matiyu 26:36-46, Luki 22:39-46)

32Ba laan ma zaŋɪ ba vu jəgə kadoŋ gaarɪ na wʊra yɪ ba bə-ka nɪ Jesemanɪ tɪn. Zezi ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ: «Á taá je yo, sɪ a vu a warɪ Wɛ sɪ a ba.»

33O ma pa Pɪyɛɛrɪ dɪ Zakɪ dɪ Zan təgɪ dɪd-o ba vu. O wʊ ma tiini kʊ cəgɪ zanzan, yɪ o bɪcarɪ di.

34O ma ta dɪ ba o wɪ: «A wʊ mʊ tiini kʊ cəgɪ sɪ kʊ yi a tʊʊnɪ. Á nan taá zɪgɪ yo, sɪ á warɪ Wɛ sɪ á yɪ zaŋɪ á dɔ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

35O laan ma fʊfɔ o vu daa. O ma vi o yigə tɪga nɪ o loori Wɛ o wɪ, kʊ na waɪ sɪ cam dɪm kɛ dɪ daar-o.

36O ma loori Wɛ o wɪ: «Amʊ Ko Baba, nmʊ waɪ woŋo maama n kɪa. Nan pa cam dɪlʊ na lagɪ dɪ ba amʊ baŋa tɪn kɛ. Nan kɪ te na yi nmʊ wʊbʊŋa tɪn, sɪ n yɪ kɪ amʊ wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn.»

37O na loori Wɛ o ti tɪn, o ma joori o vu o karabiə batɔ bam te. O piini ba tigi ba dɔa. O ma ta dɪ Pɪyɛɛrɪ o wɪ: «Simɔn, n tigi n dɔ mʊ na? Bɛɛ mʊ yɪ n warɪ n ta n niə, sɪ n yɪ zaŋɪ n dɔ, sɪ kʊ yi maŋa fɪnfɪun dɪ?

38Fɔgɪ-na á yɪrɪ á tɪtɪ sɪ á taá loori Wɛ, sɪ á yɪ tʊ maŋɪm dɪm maŋa nɪ. Bɛŋwaanɪ nanzwənə wʊbʊŋa lagɪ sɪ ya sɛ Baŋa-Wɛ, yɪ o yɪra laan bwənə.»

39O ma yagɪ-ba, yɪ o joori o vu o loori Wɛ, nɪ o ya na maŋɪ o loori te tɪn.

40O daa ta ma joori o vu o piini ba tigi ba dɔa, dɔɔm na tiini dɪ waɪ-ba tɪn ŋwaanɪ. Ba maa yəri ba daa na wʊ́ ta kʊlʊ dɪd-o tɪn.

41O daa ma vu o loori Wɛ o kɪ kuni bɪtɔ, yɪ o joori o ba ba te. O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Á ta tigi á dɔa mʊ na? Kʊ maŋɪ. Nii-na! Maŋa kam yiə, sɪ ba ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kɪ nɔn-balwaarʊ jɪa nɪ.

42Zaŋɪ-na sɪ dí vu. Nɔɔnʊ wʊlʊ na lagɪ o yəgi-nɪ o pa tɪn maa bɪuna.»

Ba na jaanɪ Zezi te tɪn

(Matiyu 26:47-56, Luki 22:47-53, Zan 18:3-12)

43Zezi ta na wʊra o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, mʊ Zudasɪ wʊlʊ na yɪ o karabiə fugə-bale bam wʊ dɪdʊa tɪn tu o yi o te, yɪ nɔn-kɔgɔ zanzan tɔgɪ dɪd-o kʊ ba, yɪ ba ze sʊ-lwaanʊ dɪ da-lwaanʊ. Kʊ yɪ Zwifə bam kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam dɪ ba nakwa bam mʊ tʊŋɪ-ba.

44Zudasɪ ya maŋɪ o pa kɔgɔ kʊm lwarɪ nɪ, o na ve o kukwəri nɔɔnʊ wʊlʊ tɪn, sɪ ba vu ba ja kʊntʊ tu, sɪ ba fɔgɪ ba ja-o lanyɪranɪ ba ja viiri.

45O laan ma yɔɔrɪ o vu o yi Zezi te yɪ o wɪ: «Karanyɪna.» O ma daarɪ o kukwər-o.

46Nɔɔna bam laan ma yi ba ja Zezi.

47Nɔɔna balʊ na tɔgɪ ba wʊ Zezi tee nɪ tɪn dɪdʊa ma lɪ o sʊgʊ o ma zagɪ kaanɪm yuutu wʊm tɪntʊŋnʊ zwɛ o go.

48Zezi laan ma bwe kɔgɔ kʊm o wɪ: «Abam na kwe sʊ-lwaanʊ dɪ da-lwaanʊ á ba sɪ á ja amʊ tɪn, a yɪ ŋwɪɪnʊ mʊ na?

49Dɛ maama a yəni a wʊ abam tee nɪ a brɪ nɔɔna Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ, yɪ á ba jaanɪ-nɪ. Kʊ nan maŋɪ sɪ kʊ kɪ kʊntʊ mʊ, sɪ kʊ pa kʊlʊ na maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn sɪɪnɪ kʊ kɪ.»

50O karabiə bam maama na nɛ kʊntʊ tɪn, ba ma duri ba viiri ba daar-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

51Nɔn-dʊŋʊ kʊdoŋ ya wʊra, o na tɔgɪ Zezi. O ya kukwəri gar-jalɪ yɪranɪ mʊ. Ba ma kwaanɪ sɪ ba ja-o.

52O ma vrɪ o tɪtɪ o daarɪ o gɔrɔ kʊm o yagɪ o pa-ba, yɪ o duri kalambolo o viiri.

Ba na di Zezi taanɪ te tɪn

(Matiyu 26:57-68, Luki 22:54-55,63-71, Zan 18:12-14,19-24)

53Ba ma ja Zezi ba vu kaanɪm yuutu wʊm sɔŋɔ. Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə dɪ ba tɪʊ kʊm nakwa bam maama ma gilimi daanɪ jəgə kam kʊntʊ nɪ.

54Pɪyɛɛrɪ ma dalɪ o tɔgɪ ba kwaga o da o vu o yi kaanɪm yuutu wʊm sɔŋɔ. O ma zʊ o jəni dɪ sɔŋɔ kʊm tɪntʊŋna bam o tɔgɪ o weeri mini.

55Zwifə bam kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba sarɪya-dirə nakwa kɔgɔ kʊm maama maa kwaanɪ sɪ ba na cwəŋə kalʊ ba na wʊ́ da da ba ma saŋɪ Zezi sɪ ba laan pa ba gʊ-o tɪn. Ba ma kwaanɪ taan ba ga.

56Nɔɔna zanzan ma zaŋɪ ba fɔ vwan ba pa-o, yɪ ba na tɛ ba wɪ o kɪ wəənu tɪlʊ tɪn ba tɔgɪ daanɪ.

57Nɔɔna badonnə dɪ daa ma zaŋɪ ba fɔ vwan ba pa Zezi ba wɪ:

58«Dɪbam ni nɔɔnʊ wʊntʊ na tagɪ o wɪ, oó magɪ Wɛ-di-kamunu kʊntʊ nabiinə na lɔgɪ tɪn o dɪ tɪga nɪ, yɪ o joori o ma da yatɔ o lɔ kadoŋ, yɪ kʊ daɪ nabiinə mʊ wʊ́ lɔ-ka.»

59Nan dɪ nɔɔna bam na maŋɪ ba tɛ kʊntʊ dɪ tɪn, ba niə daa ta ba tɔgɪ daanɪ.

60Kaanɪm yuutu wʊm laan ma zaŋɪ ba maama tɪtarɪ nɪ, yɪ o bwe Zezi o wɪ: «Nɔɔna bantʊ na tagɪ kʊlʊ ba pa nmʊ tɪn, nmʊ ba jɪgɪ taanɪ sɪ n lərɪ na?»

61Zezi maa cɪm yɪ o wʊ lərɪ kʊlʊkʊlʊ. Kaanɪm yuutu wʊm ma joori o bwe-o o wɪ: «Nmʊ mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn na? Nmʊ mʊ yɪ Baŋa-Wɛ dɪlʊ dɪbam na zuli tɪn Bu wʊm na?»

62Zezi ma lərɪ o wɪ: «Ɛɛn, amʊ mʊ kʊntʊ. Nan taá ye-na nɪ, á wʊ́ ba á na Nabiin-bu wʊm na je Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ jazɪm nɪ, yɪ á ta wʊ́ na-o o na nuŋi wɛyuu nɪ o maa bɪɪnɪ kunkwəənu wʊnɪ.»

63Kaanɪm yuutu wʊm na ni kʊntʊ tɪn, o ma zaŋɪ o kaarɪ o tɪtɪ gɔrɔ, sɪ kʊ brɪ nɪ o wʊ tiini kʊ cɔgɪ dɪ Zezi taanɪ dɪm. O ma ta o wɪ: «Dí daa ba lagɪ maana tiinə sɪ ba ŋɔɔnɪ o taanɪ dɪm.

64Abam maama maŋɪ á ni o na ŋɔɔnɪ o twɪ Wɛ, o paɪ o dɪ Wɛ ma daanɪ mʊ. Kʊntʊ tɪn, abam wɪ bɛɛ mʊ?» Ba maama ma lərɪ ba wɪ, o maŋɪ sɪ o tɪ mʊ.

65Ba badaara ma twɪ lileeru ba yagɪ o yɪra nɪ. Ba ma kwe gɔrɔ ba ma pu o yiə, yɪ ba daarɪ ba mag-o dɪ jagulə yɪ ba wɪ: «Lwarɪ n brɪ dɪbam wʊlʊ na magɪ-m tɪn.» Pamaŋna bam ma jɪg-o ba maga.

Pɪyɛɛrɪ na sɪɪnɪ o vɪn Zezi te tɪn

(Matiyu 26:69-75, Luki 22:56-62, Zan 18:15-18,25-27)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

66Pıyɛɛrı ya daa ta tɔgı o je kʋnkɔlɔ kʋm nı. Kaanım yuutu wʋm sɔŋɔ tıntʋŋ-kana ma ba ka tɔgı da ka maa kɛa.

67O ma na Pıyɛɛrı na je o weeri mini. O ma fɔgı o nii-o lanyıranı, yı o wı: «Nmʋ dı tɔgı dı Nazarɛtı tu Zezi mʋ.»

68O ma fʋ o wı: «A yəri woŋo kʋlʋ n na tɛ tın. A ba ni kʋ kuri.» O ma zaŋı o nuŋi o vu mancoŋo ni. Cıbwıʋ ma da kʋ keeri.

69Tıntʋŋ-kana kam daa ma na-o. O daa ta ma ta dı nɔɔna balʋ na zıgı da tın o wı: «Nɔɔnʋ wʋntʋ tɔgı o yı Zezi kɔgɔ kʋm wʋ dıdʋa mʋ.»

70O daa ma fʋ o wı, o daı ba wʋ nɔɔnʋ. Kʋ na kı fıın tın, nɔɔna balʋ na zıgı da tın ma ta dı Pıyɛɛrı ba wı: «Nmʋ sıanı n yı ba wʋ dıdʋa mʋ. Nmʋ dı yı Galile tu mʋ.»

71O laan ma sɔɔlı o pa o tıtı, sı kʋ taa yı nı cıga mʋ o taga, yı o wı: «A brı a yəri nɔɔnʋ wʋlʋ á na tɛ o taanı tın.»

72O na tagı kʋntʋ tın, cıbwıʋ laan ma da kʋ keeri kʋ kı kuni bıle. Pıyɛɛrı laan ma guli Zezi ya na tagı kʋlʋ dıd-o o wı: «Kʋ na wʊ́ loori sı cıbwıʋ keeri kuni bıle tın, nmʋ wʊ́ fʋ kuni bıtɔ nı n yəri amʋ.» O na guli kʋntʋ tın, o wʋ ma tiini kʋ cɔgı zanzan, o ma zaŋı o nuŋi yı o keerə.

Marıkı 15

Pilatı na bwe Zezi taanı te tın

(Matiyu 27:1-2,11-26, Luki 23:1-5,13-25, Zan 18:28—19:16)

1Tıga na tu ka pʋʋrı tıtıtı tın, Zwifə kaanım yigə tiinə bam dı ba tıʋ kʋm nakwa bam, dı ba karanyına tiinə bam dı ba sarıya-dirə nakwa kɔgɔ kʋm maama ma ba ba kı ni daanı. Ba ma pa ba ja Zezi ba vɔ, yı ba ja-o ba vu ba kı gʋvırma tu Pilatı jıŋa nı.

2Pilatı ma bwe-o o wı: «Nmʋ mʋ yı Zwifə bam pɛ wʋm na?» Zezi ma lər-o o wı: «Mʋ ka da n taga.»

3Zwifə kaanım yigə tiinə bam ma tiini ba maŋı wəənu zanzan ba pa-o.

4Pilatı ta ma joori o bwe-o o wı: «Nmʋ ba lagı n ləri ba taanı dım na? Nmʋ wʋ ni ba na ŋɔɔnı kʋlʋ maama ba pa nmʋ tın na?»

5Zezi daa ta ma wʋ ləri ba taanı dım dılʋdılʋ. Kʋ ma pa Pilatı tiini o yı yəəu dıd-o.

6Bını maama Pakı candiə kam maŋa na yəni ka yi, gʋvırma tu yəni o lı pınʋ dıdʋa mʋ o pa nɔɔna bam, nınɛɛnı bantʋ na lagı wʋlʋ tın.

7Pınʋ wʋdoŋ dɛɛn maa wʋra, o yırı mʋ Barabasi. Ba dɛɛn ya pı-o dı balʋ na wəli daanı ba kı jara dı ba tıʋ kʋm yigə tiinə yı ba gʋ nɔɔnʋ tın mʋ.

8Nɔɔna bam ma ba ba la kɔgɔ, yı ba ta dı Pilatı sı o lı pınʋ dıdʋa o pa-ba, nı o na yəni o kı te tın.

9Pilatı ma bwe-ba o wı: «Á lagı sı a lı Zwifə bam pɛ wʋm mʋ a pa abam na?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10O dɛɛn bwe-ba kʊntʊ, bɛŋwaanɪ o ye nɪ kʊ yɪ wʊ-gʊrʊ ŋwaanɪ mʊ kaanɪm yigə tiinə bam ya jaanɪ Zezi ba kɪ o jɪŋa nɪ.

11Kaanɪm yigə tiinə bam ma sʊgɪ nɔn-kɔgɔ kʊm, ba pa ba ta dɪ Pilatɪ nɪ ba lagɪ sɪ o yagɪ Barabasɪ mʊ o pa-ba.

12Pilatɪ laan ma bwe-ba o wɪ: «Sɪ wʊlʊ á na bə-o nɪ Zwifə bam pɛ tɪn, abam lagɪ sɪ a kɪ-o ta mʊ?»

13Ba ma kaasɪ baŋa baŋa ba wɪ: «Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nɪ n gʊ.»

14O ma joori o bwe-ba o wɪ: «Wʊntʊ cɔgɪ bɛɛ mʊ?» Ba laan ma tiini ba kaasɪ baŋa baŋa ba wɪ: «Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nɪ n gʊ.»

15Pilatɪ maa lagɪ sɪ o pa kɔgɔ kʊm wʊ poli. Kʊntʊ ŋwaanɪ o ma pa ba pʊrɪ Barabasɪ ba yagɪ. O daarɪ o pa ba magɪ Zezi dɪ balaara, yɪ o pa-ba cwəŋə sɪ ba ja-o ba vu ba pa tʊʊn-dagara baŋa nɪ ba gʊ.

Ba na jaanɪ Zezi ba vu ba pa tʊʊn-dagara baŋa nɪ te tɪn

(Matiyu 27:27-56, Luki 23:26-49, Zan 19:2-3,17-30)

16Pamaŋna bam laan ma ja Zezi ba vu ba zʊ gʊvɪrma tu Pilatɪ sɔŋɔ kʊm kʊnkɔlɔ. Ba ma pa pamaŋna bam kɔgɔ kʊm maama gilimi da,

17yɪ ba pa o zʊ gwar-sʊŋʊ. Ba ma daarɪ ba kwe sabarɪ ba ma sɔ yipugə ba pu o yuu nɪ.

18Ba laan maa kɪ nɪ ba zul-o mʊ te yɪ ba wɪ: «Zwifə bam pɛ, dɪnle.»

19Ba maa jɪgɪ miu ba lɔɛ o yuu nɪ, yɪ ba twɪ lileeru ba yagɪ o yɪra nɪ. Ba ma kuni doonə o yigə nɪ, yɪ ba kɪ nɪ ba zul-o mʊ te.

20Ba na yaalɪ yaal-o ba ti tɪn, ba ma lɪ gwar-sʊŋʊ kʊm, yɪ ba joori ba zʊ-o o tɪtɪ gɔrɔ kʊm. Ba laan ma ja-o ba nuŋi ba vu sɪ ba pa tʊʊn-dagara baŋa nɪ ba gʊ.

21Ba na maa kɛ tɪn, ba ma na nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yɪrɪ mʊ Simɔn. O nuŋi Sirɛɛnɪ mʊ. Wʊntʊ mʊ yɪ Alɛsandrɪ dɪ Rufusi ko. O dɛɛn ya nuŋi kara mʊ o ba o yi tɪʊ wʊ o maa kɛa. Pamaŋna bam na nɛ-o tɪn, ba ma fɪ-o sɪ o kwe tʊʊn-dagara kam o zɪŋɪ sɪ ba vu.

22Ba ma ja Zezi ba vu ba yi jəgə kalʊ ba na bə nɪ Goligota tɪn. Yɪrɪ dɪm kʊntʊ kuri mʊ Yukol-pʊa piu.

23Ba na yi da tɪn, ba ma kɪ sana kalʊ na gwaanɪ dɪ liri sɪlʊ yɪrɪ na yɪ Miiri tɪn, ba pa Zezi sɪ o nyɔ. O ma wʊ sɛ o nyɔ.

24Ba laan ma ja-o ba pa dagara kam baŋa nɪ. Ba ma kwe o gwaarʊ tɪm sɪ ba maŋɪ ba pa daanɪ. Ba ma ta jɔrɔ sɪ ba nii, wɔɔ mʊ wʊ́ twəri kʊlʊ o na lagɪ tɪn.

25Ba na pag-o maŋa kalʊ tɪn yɪ tɪtɪɪtɪ luu nʊgʊ maŋa nɪ mʊ.

26Ba ma pʊpʊnɪ tɔnɔ, sɪ kʊ brɪ kʊlʊ o na cɔgɪ yɪ ba gʊ-o tɪn, ba tanɪ tʊʊn-dagara kam yuu nɪ. Ba pʊpʊnɪ ba wɪ: «Wʊntʊ yɪ Zwifə bam pɛ mʊ.»

27Ba ma ja ŋwɪɪna bale dɪ ba pa dagarɪ sɪdonnə baŋa nɪ. Ba ma cwi dɪdʊa Zezi jazɪm nɪ. Wʊwʊm maa wʊ o jagwiə nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[28Kʊntʊ ma pa kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn sɪɪnɪ kʊ kɪ, nɪ kʊ na wɪ: «Ba wəl-o dɪ nɔn-balwaarʊ mʊ, kʊ ma pa nɔɔna nii-o nɪ nɔn-balɔrɔ te.»]

29Nɔɔna balʊ na tɔgɪ da ba kɛ tɪn maa niə, yɪ ba gɔgɪsɪ ba yuni ba twɪ-o. Ba ma yáal-o yɪ ba wɪ: «Nii. Nmʊ ya na bʊŋɪ sɪ n cɪcʊgɪ Wɛ-di-kamunu kʊm mʊ n dɪ tɪga nɪ, sɪ n daarɪ n ma da yatɔ n joori n fɔgɪ n lɔ-ka tɪn,

30laan nan vrɪ n tɪtɪ n tu dagara kam yuu nɪ sɪ dí nii.»

31Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam dɪ maa twɪ-o ba brɪ daanɪ ba mwana. Ba maa tɛ daanɪ ba wɪ: «O yəni o vrɪ nɔɔna badonnə ŋwɪa, yɪ o laan warɪ o tɪtɪ ŋwɪa o vrɪ.

32O brɪ o tɪtɪ nɪ o yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, dɪ Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə pɛ. O nan tu dagara kam yuu nɪ lele sɪ dí nii. Dí na nɛ kʊntʊ, dí laan wʊ́ sɛ-o.» Nɔɔna balʊ ba na pagɪ dagarɪ sɪm baŋa nɪ ba wəli da tɪn dɪ maa jɪg-o ba twɪa.

33Kʊ ma vu kʊ yi maŋa kam wɛ na tu dɪ yi yuparɪ baŋa nɪ tɪn. Lʊgʊ kʊm maama ma ba kʊ ji lim kʊ vu kʊ yi wɛ-guni maŋa nɪ.

34Kʊ na kɪ nɪnɛɛnɪ luu batɔ te tɪn, Zezi laan ma kaasɪ baŋa baŋa dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Eli, Eli, lɛma sabakɪtani?» Taanɪ dɪntʊ kuri mʊ: «Amʊ Wɛ, amʊ Wɛ, bɛɛ mʊ kɪ yɪ n yagɪ amʊ?»

35Nɔɔna balʊ na zɪgɪ da yɪ ba ni taanɪ dɪm tɪn badaara maa wɪ: «Cəgi-na. O lagɪ o bəŋi Eli mʊ sɪ o ba.»

36Ba dɪdʊa laan ma duri o vu o kwe sɪpɔɔ o dɪ sa-nywana wʊnɪ, o kɪ-kʊ miu ni nɪ o vu o te o pa Zezi sɪ o nyɔ. O daarɪ o wɪ: «Yagɪ sɪ dí cəgi dí nii, Eli wʊ́ ba o pa o tu dagara kam yuu nɪ na?»

37Zezi laan ma kaasɪ baŋa baŋa, yɪ o daarɪ o pa o siun ti.

38Zezi na tɪgɪ kʊntʊ tɪn, gərɔ kʊlʊ ba na ləgi ba ma cɪ Wɛ-di-laa kʊm tɪn ma kaarɪ bɪle, kʊ zɪgɪ baŋa nɪ kʊ tu kʊ kwaarɪ tɪga.

39Pamaŋna bam yigə tu wʊlʊ na zɪgɪ Zezi yigə nɪ tɪn ma na o na kaasɪ yɪ o daarɪ o tɪ te tɪn. O na nɛ kʊntʊ tɪn, o maa wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ ya sɪɪnɪ o yɪ Baŋa-Wɛ Bu mʊ.»

40Kaana badonnə maa tɔgɪ ba wʊra, ba ma zɪgɪ yigə yigə ba niə. Mari wʊlʊ na nuŋi Magɪdala tɪn maa wʊ ba wʊnɪ, dɪdaanɪ Mari wʊlʊ na yɪ Zakɪ kukulə dɪ Zʊzɛsɪ nu tɪn. Salomɪ dɪ maa tɔgɪ o wʊra.

41Kaana bantʊ dɛɛn ya tɔgɪ dɪ Zezi Galile nɪ mʊ, yɪ ba yəni ba tʊŋɪ ba zən-o. Kaana badaara zanzan dɪ maa wʊra, ba ya na tɔgɪ dɪd-o ba ba Zeruzalɛm.

Ba na kɪ Zezi bɔɔnɪ wʊnɪ te tɪn

(Matiyu 27:57-61, Luki 23:50-56, Zan 19:38-42)

42-43Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Zʊzɛfʊ, o na nuŋi Arimatɪ. O yɪ Zwifə bam nakwa kɔgɔ kʊm yigə tu dɪdʊa, yɪ nɔɔna pa-o zulə. O maa jɪgɪ tɪna nɪ Wɛ paarɪ dɪm wʊ́ ba nɔɔna tɪtarɪ nɪ. Dɛ dɪm ba na gʊ Zezi tɪn maa yɪ dɛ dɪlʊ Zwifə bam na maŋɪ sɪ ba

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

ti ba yigə ba siun dɛ dım ŋwaanı tın. Tıga na yi, mʊ ba siun dɛ dım pulim. Kʊntʊ ŋwaanı Zʊzɛfʊ ma kı pu-dıa, yı o zaŋı o vu Pilatı te o loor-o cwəŋə, sı o kwe Zezi yıra yam o kı.

44Pilatı na lwarı nı Zezi maŋı o tı tın, mʊ kʊ sʊ-o lanyıranı. O ma tʊŋı nɔɔna sı ba vu ba bəŋi pamaŋna bam yigə tu wʊm sı o ba. O na tu tın, o ma bwe-o sı o nii, Zezi sıunı o tı mʊ na.

45O na lwarı nı o tıgı tın, o ma sɛ sı Zʊzɛfʊ vu o kwe o yıra yam o kı.

46Zʊzɛfʊ ma nuŋi o vu o yəgi gar-jalı dılʊ na lana tın. O ma vu o parı Zezi yıra yam dagara kam yuu nı. O ma kwe gɔrɔ kʊm o ma pipir-o, yı o daarı o ja vu o tiŋi piu bɔɔnı wʊnı. Dıntʊ yı yibeeli dılʊ ba dɛɛn na lugi-dı piu yıra nı tın mʊ. O laan ma bibili kandwɛ-pulɔgɔ o ma pı bɔɔnı dım ni.

47Mari wʊlʊ na nuŋi Magıdala dı Mari wʊlʊ na yı Zʊzesı nu tın maa zıgı ba nii o na tiŋi Zezi yıra yam mɛ tın.

Marıkı 16

Zezi na bi o yagı tʊʊnı te tın

(Matiyu 28:1-8, Luki 24:1-12, Zan 20:1-10)

1Ba siun dɛ dım ma ba dı kɛ. Mari wʊlʊ na nuŋi Magıdala dı Mari wʊlʊ na yı Zakı nu tın dı Salomı ma zaŋı ba nuŋi ba vu ba yəgi tralı nugə, sı ba ma turi Zezi yıra yam.

2Dɛ dılʊ na saŋı siun dɛ dım tın, ba maa zaŋı ba go tıga dı wɛ wʊra dı pulə, ba vu yibeeli dım jəgə kam.

3Ba na maa ve tın, ba ma bwɛ daanı ba wı: «Wɔɔ mʊ wʊ́ bibili kandwɛ dılʊ na pı yibeeli dım ni tın o yagı daa nı o pa dıbam?»

4Kandwɛ dım na yı kamunu tın mʊ te ba ŋɔɔnı kʊntʊ. Ba na yi jəgə kam tın, ba ma fɔgı ba nii ba na dıdaanı kandwɛ dım bibili dı tigi daa nı.

5Ba ma vu ba zʊ bɔɔnı dım wʊ. Ba na zʊ tın, ba ma na nɔn-dʊŋʊ, kʊ na je ba jazım seeni. O zʊ gwar-poŋo dıdərɔ mʊ. Ba na nɛ-o tın, kʊ ma pa ba yıra sɔɔrı.

6O ma ta dı ba o wı: «Á yı taá kwarı fʊʊnı. Abam lagı sı á na Nazarɛtı tu Zezi wʊlʊ ba na jaanı ba pa tʊʊn-dagara kam baŋa nı ba gʊ tın mʊ. O nan təri yo. O joori o bi. Nii-na ba ya na tiŋi o yıra yam mɛ tın.

7Nan ve-na á ta dı Pıyɛɛrı dı Zezi karabiə bam maama nı, o lagı o da yigə o vu o taa cəgi abam Galile nı. Dáanı mʊ abam wʊ́ vu á na-o. Kʊ́ kı nı o na maŋı o ta kʊlʊ o brı abam tın.»

8Kaana bam na ni kʊntʊ tın, fʊʊnı maa pa ba yıra saı, yı ba wʊbʊŋa vugimi. Ba ma nuŋi bɔɔnı dım wʊnı ba duri ba kɛ. Fʊʊnı na jıgı-ba kʊntʊ yı ba maa ve tın, ba ma wʊ tagı kʊlʊ na kı tın ba brı nɔɔn-nɔɔnʊ.

Zezi na brı o tıtı nɔɔna badonnə te tın

(Matiyu 28:9-10,16-20, Luki 24:13-53, Zan 20:11-23, Tıtʊŋa Tɔnɔ 1:6-11)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[9Dɛ dum Zezi na bi tɪtutɪ tɪn maa yɪ dɛ dɪlʊ na saŋɪ Zwifə bam siun dɛ dum tɪn. O na bi tɪn, o ma puli o brɪ o tɪtɪ Mari wʊlʊ na nuŋi Magɪdala tɪn tee nɪ. Wʊntʊ mʊ yɪ kaanɪ wʊlʊ o ya na zəli ciciri sɪrpɛ o yɪra nɪ tɪn.

10Mari laan ma vu o ta o brɪ balʊ ya na təgɪ dɪ Zezi tɪn. O yi ba te dɪ ba wʊrʊ cɔgɪ zanzan yɪ ba keerə.

11Ba na ni nɪ Mari wɪ, Zezi joori o bi o ŋwɪ yɪ wʊm na-o tɪn, ba wʊ sɛ o taanɪ dum.

12Kʊ kwaga seeni, Zezi ma ləni o yibiyə yɪ o brɪ o tɪtɪ o karabiə bale. Ba ya nuŋi Zeruzalɛm mʊ ba maa ve tɪ-balaŋa kadoŋ.

13Ba na nɛ-o tɪn, ba ma joori ba vu Zeruzalɛm ba ta ba brɪ ba donnə karabiə bam. Ba maa daa ta wʊ sɛ nɪ kʊ yɪ cɪga.

14Kʊntʊ kwaga nɪ, Zezi laan ma ba o brɪ o tɪtɪ o karabiə fugə-dɪdʊa kam, ba na wʊra ba di wʊdiu maŋa kalʊ tɪn. O ma kaanɪ-ba dɪ ba wʊbʊŋa na muri yɪ ba wʊ sɛ Wɛ cɪga kam tɪn, bɛŋwaanɪ ba vɪn sɪ ba sɛ balʊ na tagɪ ba brɪ-ba nɪ wʊntʊ joori o bi yɪ ba na-o tɪn.

15O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Zaŋɪ-na á vu lʊgʊ baŋa je maama, sɪ á tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam á brɪ nabiinə maama.

16Wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ yɪ o daarɪ o pa ba miis-o na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ tɪn, Wɛ wú vrɪ kʊntʊ tu ŋwɪa. Kʊ daarɪ balʊ maama na wʊ sɛ tɪn wú ga bʊra yɪ ba na cam Wɛ tee nɪ.

17Balʊ na sɛ amʊ tɪn wú wanɪ ba taa kɪ wo-kɪnkagɪla yalʊ na brɪ Wɛ dam tɪn. Baá da amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ ba zəli ciciri nɔɔna yɪra nɪ. Baá ta ŋɔɔnɪ ta-gɛ.

18Ba na jaanɪ bɪsankwɪ dɪ ba jɪa, sɪ bá kɪ-ba kʊlʊkʊlʊ. Ba na nyɔgɪ coŋo, kʊ bá kɪ-ba kʊlʊkʊlʊ. Ba na daŋɪ ba jɪa yawɪna baŋa nɪ, baá na yazurə.»

19Dí Yuutu Zezi na ŋɔɔnɪ o brɪ-ba kʊntʊ tɪn, Wɛ laan ma pa o zaŋɪ o di Dl sɔŋɔ. O ma vu o jəni Baŋa-Wɛ jazɪm nɪ.

20O na diini Wɛ-sɔŋɔ kʊntʊ tɪn, o karabiə bam ma nuŋi ba vu ba beeri je maama nɪ ba tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam ba brɪ nɔɔna. Dí Yuutu wʊm maa wʊ ba tee nɪ o tʊŋa. O ma pa-ba dam sɪ ba taa kɪ wo-kɪnkagɪla, sɪ kʊ brɪ nɪ o taanɪ dɪlʊ ba na brɪ tɪn sɪunɪ dɪ yɪ cɪga.]

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Luki

Luki 1

1-3A ciloŋ Teofili, a bʊŋɪ sɪ kʊ lana sɪ a pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ a pa nmʊ, sɪ n wanɪ n lwarɪ kʊlʊ na yɪ cɪga tɪn. Nmʊ maŋɪ n ye wo-kamunnu tɪlʊ na kɪ dɪbam tee nɪ tɪn ni nɪ. Nɔɔna badonnə dɛɛn mʊ wʊra wo-kamunnu tɪntʊ pulim nɪ. Ba nɛ kʊlʊ maama na kɪ tɪn, yɪ ba brɪ Wɛ kwərə kam. Ba ma daarɪ ba pa dɪbam lwarɪ kʊlʊ na kɪ tɪn. Nɔɔna zanzan ma kwaanɪ sɪ ba pʊpʊnɪ wəənu tɪntʊ ba tiŋi. Mʊ kʊ kuri a bʊŋɪ sɪ kʊ́ ta lamma sɪ a dɪ pʊpʊnɪ-tɪ lanyɪranɪ a pa nmʊ. A kwaanɪ a zaasɪ wəənu tɪm tɪ pulim nɪ mʊ, yɪ a lwarɪ tɪ kuri cɪga cɪga.

4Kʊntʊ tɪn, aá wanɪ a pʊpʊnɪ wəənu tɪntʊ na kɪ te tɪn, sɪ n wanɪ n lwarɪ lanyɪranɪ nɪ, wəənu tɪlʊ ba na tagɪ ba brɪ nmʊ tɪn sɪʊnɪ tɪ yɪ cɪga.

Zakari bu Zan lʊra kam taanɪ

5Maŋa kam Erədɪ dɛɛn na yɪ Zude pɛ tɪn, nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Zakari. Wʊntʊ mʊ yɪ Wɛ kaanɪm tu. O nuŋi Abɪa dwi tiinə wʊnɪ mʊ. O kaanɪ yɪrɪ mʊ Elizabɛtɪ. Wʊntʊ dɪ dɛɛn nuŋi kaanɪm tu Aarən dwi dɪm wʊnɪ mʊ.

6Bantʊ maama kɪ lanyɪranɪ Wɛ yigə nɪ, yɪ ba sɛ Wɛ niə yam dɪ Dl cullu tɪm maama.

7Elizabɛtɪ dɛɛn yɪ ka-dʊgʊ mʊ yɪ o ba jɪgɪ bu. Ba maama dɛɛn kwɪn mʊ.

8Maŋa ma ba yi sɪ Abɪa dwi tiinə bam zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm ba taa tʊŋɪ ba pa Wɛ. Zakari maa təgɪ o wʊra o tʊŋa.

9Wɛ kaanɪm tiinə bam yəni ba ta jərɔ mʊ sɪ ba nii, ba wʊnɪ wɔɔ mʊ wʊ́ zʊ Wɛ-di-laa kʊm wʊnɪ o zwɛ wəənu tɪlʊ lwəm na ywəmmə tɪn o pa Wɛ. Ba ma ta jərɔ yɪ Zakari di.

10O ma sɪʊnɪ o zʊ sɪ o zwɛ wəənu tɪm o pa Wɛ. Maŋa kam o na wʊ digə kam wʊnɪ tɪn, nɔn-kɔgɔ zanzan dɛɛn ma wʊ kʊnkɔlɔ kʊm nɪ ba zɪgɪ ba warɪ Wɛ.

11Baŋa-Wɛ malɛka laan ma da ka ba o te, ka zɪgɪ wəənu zwɛɛm bimbim dɪm jazɪm nɪ.

12Zakari na nɛ-ka tɪn, o maa yɪ yəəu yɪ fʊʊnɪ zʊ-o lanyɪranɪ.

13Malɛka kam ma ta dɪd-o ka wɪ: «Zakari, yɪ ta n kwarɪ fʊʊnɪ, sɪ Wɛ ni nmʊ na loori-Dl kʊlʊ tɪn. Nmʊ kaanɪ wʊm laan wʊ́ ja pugə o lʊ bu o pa-m, sɪ n pa o yɪrɪ nɪ Zan.

14O lʊra kam wʊ́ pa n na wʊpolo zanzan. Nɔɔna zanzan dɪ wʊ́ tiini ba taa jɪgɪ wʊpolo dɪ o lʊra kam.

15Oó ta yɪ nɔn-kamunu Baŋa-Wɛ tee nɪ. O nan yɪ zaŋɪ o nyɔ sana naa woŋo kʊlʊ na kɪkarɪ yiə tɪn. Wɛ Joro kʊm wʊ́ ta wʊ o tee nɪ maŋa maama, kʊ na wʊ́ sɪŋɪ o lʊra kam maŋa nɪ tɪn.

16O nan wʊ́ pa Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə zanzan wʊbʊŋa joori ya taa təgɪ ba Yuutu Baŋa-Wɛ.

17Oó təgɪ dí Yuutu wʊm yigə, yɪ Wɛ Joro kʊm dam wʊ́ ta wʊ o tee nɪ, nɪnɛɛnɪ Wɛ nijoŋnu Eli dɛɛn na yɪ te tɪn. Oó pa kwə joori ba taa soe ba biə, yɪ o kwəri o pa

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

vınvıına joori ba taa jıgı nɔn-ŋʊna wʊbʊŋa, sı o fɔgı o kwɛ dí Yuutu wʊm nɔɔna bam yigə o pa-o.»

18Zakari laan ma bwe malɛka kam o wı: «A yı nankwıan mʊ, yı a kaanı dı kwın. Bɛɛ mʊ wʊ́ pa a lwarı nı nmʊ taanı dım yı cıga?»

19Malɛka kam ma lər-o ka wı: «Amʊ nan yı Gabrıyɛlı mʊ, wʊlʊ na zıgı Wɛ tee nı tın. Dl tʊŋı-nı sı a ba a ŋɔɔnı dı nmʊ, sı a ta ta-ŋʊm dım a brı-m.

20Nmʊ nan na wʊ sɛ a taanı dım tın, Wɛ wʊ́ pa n ni məəri. Maŋa kam na yiə, wəənu tılʊ a na tagı a brı-m tın wʊ́ sını tı kı. Nan ta n ye sı nmʊ bá wanı n ŋɔɔnı, sı kʊ taa ve maŋa kam wəənu tım na wʊ́ kı tın.»

21Kʊntʊ maama na wʊra kʊ kı tın, nɔn-kɔgɔ kʊm maa zıgı ba cəgi Zakari sı o nuŋi Wɛ-di-laa kʊm wʊnı. Ba ma cəg-o taan ba ga. Kʊ ma kı-ba yəəu dı o na daanı te tın.

22O laan ma ba nuŋi, yı o warı o ŋɔɔnı dı ba. O ni na məəri tın, o maa maı o jıa o maŋı o brı-ba. Ba ma maanı sı o nɛ wo-kınkagılı mʊ Wɛ-di-laa kʊm wʊnı.

23Da yalʊ o na maŋı sı o taa tʊŋı Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı tın ma ba ya ti. O ma joori o vu sɔŋɔ.

24Da yantʊ na kɛ tın, o kaanı wʊm laan ma ja pugə. O maa wʊ sɔŋɔ nı taan, canı sınu.

25O na wʊra kʊntʊ tın, o maa wı: «Mʊ woŋo kʊlʊ Yuutu Baŋa-Wɛ na kı Dl pa-nı tın. Dl lı woŋo kʊlʊ ya na yı a cavıura nɔɔna tıtarı nı tın.»

Zezi lʊra kam taanı
(Matiyu 1:18-25)

26-27Bısankana kadoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yırı mʊ Mari. O ta yəri baarʊ. O sɔŋɔ tiinə wʊbʊŋa dɛɛn ya yı sı o zʊ nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ, yı o daa ta wʊ zʊ-o. Nɔɔnʊ wʊm yırı mʊ Zʊzɛfʊ. O yı faŋa faŋa Pɛ Davidi dwi tu mʊ. Mari dɛɛn zʊʊrı Galile tıʊ kʊdoŋ nı mʊ, kʊ yırı mʊ Nazarɛtı. Maŋa kam Zakari kaanı Elizabɛtı pugə kam na yi nınɛɛnı canı sırdʊ tın, Baŋa-Wɛ daa ma tʊŋı malɛka Gabrıyɛlı sı ka vu Mari te.

28Ka ma zʊ o te ka jɔɔn-o yı ka wı: «Kı wʊpolo, n Yuutu Baŋa-Wɛ wʊ nmʊ tee nı sı Dl zəni-m lanyıranı.»

29Mari na ni ka na tagı kʊlʊ tın, o bıcarı ma di. O ma bʊŋı o wı: «Taanı dıntʊ kuri mʊ bɛɛ?»

30Malɛka kam laan ma ta ka wı: «Mari, yı ta n kwarı fʊʊnı, sı Baŋa-Wɛ kı nmʊ yu-yoŋo.

31Nmʊ wʊ́ ba n ja pugə n lʊ bəkərə, sı n pa o yırı nı Zezi.

32Wʊntʊ wʊ́ ta yı nɔn-kamunu. Baá ta bə-o ba wı, Baŋa-Wɛ Bu. Dí Yuutu Wɛ wʊ́ pa o di paarı nı o ko-nakwı Davidi dɛɛn na di paarı faŋa faŋa te tın.

33O ma wʊ́ ta yı Zakɔbı dwi tiinə bam pɛ maŋa maama. O paarı dım daa bá ti maŋa dı maŋa.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

34Mari ma ləri malɛka kam o wɪ: «Kʊntʊ wʊ́ kɪ tɪta mʊ kʊ kɪ, yɪ a ta wʊ zʊ barʊ?»

35Malɛka kam ma ləri ka wɪ: «Kʊ na wʊ́ kɪ te tɪn, Wɛ Joro kʊm wʊ́ ba nmʊ te, yɪ Baŋa-Wɛ tɪtɪ dam-fərə kʊm wʊ́ ba kʊ kwəli nmʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ bu wʊlʊ n na wʊ́ lʊ tɪn wʊ́ ta yɪ Wɛ tɪtɪ nyɪm, yɪ ba taa bə-o nɪ Baŋa-Wɛ Bu.

36Maanɪ n nii nmʊ cʊrʊ Elizabɛtɪ na yɪ te. Wʊntʊ jaanɪ pugə mʊ sɪ o lʊ bu, yɪ o maŋɪ o kwɪn. Nɔɔna ya bʊŋɪ sɪ o yɪ ka-dʊgʊ mʊ, yɪ o laan jɪgɪ pugə ka yi nɪnɛɛnɪ canɪ sɪrdʊ.

37Kʊlʊkʊlʊ tərə Baŋa-Wɛ na bá wanɪ Dl kɪ.»

38Mari ma ta o wɪ: «Amʊ yɪ dí Yuutu Wɛ tɪntʊŋ-kana mʊ. Wɛ nan pa kʊ kɪ nɪ n na tagɪ te dɪ amʊ tɪn.» Malɛka kam laan ma viiri.

Mari na zaŋɪ o vu o na Elizabɛtɪ te tɪn

39Da yam kʊntʊ ni nɪ Mari ma zaŋɪ o kɪ lɪla o maa diini Zude tɪʊ kʊdoŋ na wʊ pweeru tɪtarɪ nɪ.

40O ma vu o yi Zakari sɔŋɔ. O ma zʊ o na o kaanɪ Elizabɛtɪ. O ma kɪ o pwəgə.

41Maŋa kam Elizabɛtɪ na ni Mari na jɔɔn-o tɪn, o bu wʊm na tigi o wʊnɪ tɪn ma pipiri. Wɛ Joro kʊm ma ba Elizabɛtɪ te,

42yɪ o ŋɔɔnɪ baŋa baŋa dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Wɛ tiini Dl kɪ nmʊ yu-yoŋo Dl dwəni kaana maama. Kʊ na yɪ bu wʊlʊ na wʊ n wʊnɪ tɪn, Wɛ kɪ-o yu-yoŋo lanyɪranɪ.

43Amʊ yɪ wɔɔ mʊ sɪ a Yuutu nu ba amʊ te?

44N jɔɔnɪm dɪm na tu dɪ tʊ a zwɛ nɪ tɪn, bu wʊm na wʊ a wʊnɪ tɪn tigi o pipiri mʊ, o na jɪgɪ wʊpolo tɪn ŋwaanɪ.

45Nmʊ na sɛ nɪ Baŋa-Wɛ jɪgɪ cɪga tɪn, nmʊ yɪ yu-yoŋo tu. Kʊlʊ maama Wɛ na tagɪ Dl brɪ-m tɪn wʊ́ sɪnɪ kʊ kɪ.»

Mari na tee Baŋa-Wɛ te tɪn

46Mari laan ma ta o wɪ: «Aá pa a Yuutu Baŋa-Wɛ zulə dɪ a bɪcarɪ maama.

47Wʊntʊ na yɪ a Vɪrnʊ tɪn mʊ pɛ a na wʊpolo dɪ a wʊ maama.

48Bɛŋwaanɪ amʊ yɪ Wɛ tɪntʊŋ-kana balaŋa mʊ, yɪ Dl nii amʊ baŋa nɪ. Kʊ na zɪgɪ zɪm kʊ ta maa ve, nɔɔna maama wʊ́ ta wɪ, a yɪ yu-yoŋo tu,

49dɪdaanɪ Dam-fərə Tu Baŋa-Wɛ na kɪ kʊlʊ Dl pa-nɪ tɪn ŋwaanɪ. Dɪntʊ mʊ yɪ wʊ-poŋo tu cɪga.

50Balʊ maama na kwarɪ-Dl tɪn, Dl jɪgɪ ba ŋwaŋa lanyɪranɪ maŋa maama.

51Wɛ kwe Dl jɪŋa mʊ Dl ma kɪ wo-kɪnkagɪla. Dl ma pa banɪ-nyɪna jagɪ da-yigə nɪ dɪ ba wʊbʊŋ-yɔɔrʊ tɪm.

52Dl joŋi balʊ na yɪ pwa tɪn paarɪ, yɪ Dl paɪ balʊ na yɪ nabwənə tɪn na zulə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

53Dl maa pai balʊ yinigə na jɪgɪ-ba tɪn wo-laarʊ zanzan, yɪ Dl daarɪ Dl pa nadunə viiri dɪ jɪ-kʊrɪ.

54Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə yɪ Dl tɪtɪ nɔɔna mʊ. Dl guli ba gulə, Dl duri ba ŋwaŋa yɪ Dl zəni-ba,

55nɪ Dl na goni ni dɪdaanɪ dɪbam kwə-nakwa tɪn, dɪdaanɪ Abraham dɪ o dwi tiinə bam maama, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.»

56Mari dɛɛn ma maŋɪ Elizabɛtɪ tee nɪ nɪnɛɛnɪ canɪ sɪtɔ. O laan ma joori sɔŋɔ.

Zan lʊra kam na dɛ te tɪn

57Maŋa kam dɛɛn ma yi sɪ Elizabɛtɪ lʊ. O ma sɪunɪ o lʊ bəkərə.

58O tɪʊ kʊm tiinə dɪ o cʊrrʊ dɪ ma ni, Baŋa-Wɛ na tiini Dl duri o ŋwaŋa yɪ Dl kɪ kʊlʊ Dl pa-o tɪn. Ba maama dɪ ma jɪgɪ wʊpolo zanzan.

59Bu wʊm da na yi nana tɪn, ba ma pa ba go-o, nɪ Moyisi cullu tɪm na brɪ sɪ ba taa goni ba bəkəri te tɪn. Ba ma lagɪ sɪ ba pa o yɪrɪ nɪ Zakari, nɪ o ko yɪrɪ na yɪ te tɪn.

60O nu wʊm ma wʊ sɛ yɪ o wɪ: «Awo, á pa o yɪrɪ nɪ Zan.»

61Ba ma lər-o ba wɪ: «Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ n ta kʊntʊ? Nɔɔnʊ maŋɪ o təri á sɔŋɔ nɪ o yɪrɪ na yɪ Zan.»

62Ba ma daarɪ ba ma ba jɪa ba maŋɪ ba brɪ o ko wʊm sɪ ba nii, o na lagɪ sɪ ba pa o bu wʊm yɪrɪ te tɪn.

63O ma pa ba kwe tɔnɔ ba pa-o, sɪ o pʊpʊnɪ o brɪ-ba. O ma pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊm wʊnɪ o wɪ, o yɪrɪ mʊ Zan. Kʊ ma sʊ-ba dɪ o na pʊpʊnɪ te tɪn.

64O na pʊpʊnɪ kʊntʊ tɪn, o ni ma puri bɪdwɪ baŋa nɪ, yɪ o dindəlimi joori dɪ pipiri. O maa ŋɔɔnɪ o zuli Wɛ.

65Fʊʊnɪ dɛɛn ma ja ba tɪʊ kʊm nɔɔna bam maama. Balʊ maama dɛɛn na zʊʊrɪ Zude pweeru tɪm je sɪm nɪ tɪn dɪ dɛɛn ma ni wəənu tɪlʊ na kɪ tɪn, yɪ ba jɪgɪ tɪ taanɪ ba ŋɔɔna.

66Ba maa jɪgɪ kʊlʊ ba na ni tɪn ba wʊrʊ nɪ, yɪ ba tɛ ba wɪ: «Bu wʊntʊ nan lagɪ o ji wɔɔ mʊ?» Bɛŋwaanɪ Baŋa-Wɛ dam dɛɛn wʊ bu wʊm tee nɪ.

Zakari na brɪ Wɛ kwərə te tɪn

67Wɛ Joro kʊm dɛɛn ma ba bu wʊm ko Zakari te, yɪ kʊ pa o ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ o wɪ:

68«Pa-na dí zuli Baŋa-Wɛ dɪlʊ na te Yisɪrayɛlɪ tiinə tɪn, bɛŋwaanɪ Dl tu Dl nɔɔna bam te, sɪ Dl vrɪ-ba lwarɪm wʊnɪ Dl yagɪ.

69Dl ma pa wʊlʊ na yɪ faŋa faŋa Wɛ tɪntʊŋnʊ Davidi dwi tu tɪn zaŋɪ dí wʊnɪ, sɪ o ba o ji dɪbam vɪrnʊ.

70Kʊ ma sɪunɪ kʊ kɪ nɪ Baŋa-Wɛ na pɛ Dl nijoŋnə bam maŋɪ ba ta kʊlʊ faŋa faŋa tɪn.

71Ba dɛɛn tagɪ ba wɪ, Wɛ wʊ́ vrɪ dɪbam dí dʊna jɪa nɪ, dɪ balʊ maama na culi dɪbam tɪn jɪa nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

72Dl daa ta duri dıbam kwə-nakwa yibwənə,

73yı Dl guli Dl ni-ŋʊm dılʊ Dl dɛɛn na goni dı dıbam ko-nakwı Abraham tın woŋo.

74Wɛ dɛɛn wı, Dl wʊ́ joŋi dıbam dí dʊna jıa nı Dl yagı, yı dí daa bá kwarı fʊvnı, sı dí taá tʊŋa nı Dl wʊbʊŋa na lagı te tın.

75Dl maa wı, dí wʊ́ ta tɔgı-Dl dı wʊ-poŋo, sı dí taá kı lanyıranı Dl yigə nı dıbam ŋwıa maama wʊnı.

76A bu, kʊ na yı nmʊ, baá bəŋi nmʊ nı Baŋa-Wɛ nijoŋnu, bɛŋwaanı nmʊ wʊ́ da dí Yuutu wʊm yigə, sı n fɔgı n kwɛ o cwəŋə kam, o na lagı o ba o da da tın.

77Nmʊ ta wʊ́ pa Wɛ nɔɔna bam lwarı sı Dl wʊ́ vrı-ba, dı Dl na wʊ́ yagı ba lwarım Dl ma cɛ-ba tın.

78Wɛ maa jıgı dıbam ŋwaŋa lanyıranı. Dl ma wʊ́ pa pooni nuŋi wɛyuu dı ba dıbam te dı nyıına, nı wıa na puli tıtıtı te tın,

79sı dı pa nɔɔna balʊ na wʊ lim wʊnı tın dı balʊ na kwarı tʊvnı tın na pooni, sı dı pa dí da yazurə cwəŋə.»

80Zakari bu Zan dɛɛn ma kı nɔɔnʊ yı o wʊbʊŋa bı lanyıranı. O dɛɛn ma zʊvrı kagʊa nı taan, sı kʊ vu kʊ yi dɛ dım o na wʊ́ nuŋi Yisırayɛlı tiinə bam tıtarı nı o brı-ba Wɛ kwərə kam tın.

Luki 2

Zezi lʊra kam na dɛ te tın

(Matiyu 1:18-25)

1Maŋa kam kʊntʊ nı lʊgʊ kʊm pa-farʊ wʊlʊ yırı na yı Ogusi tın dɛɛn ma pa ni, sı ba ga o tıʊ kʊm maama nɔn-biə bam sı o lwarı ba ni.

2Garım dıntʊ maa yı pulim garım, yı dı kı maŋa kalʊ Kwirini dı dɛɛn na yı Siiri tıını dım yuutu tın.

3Garım dım maŋa na yi tın, nɔɔnʊ maama ma vu o tıtı tıʊ sı ba ga-o.

4Zʊzɛfʊ dı dɛɛn ma zaŋı o nuŋi Nazarɛtı kʊ na yı Galile tıʊ tın. O ma vu Zude tıʊ kʊdoŋ, kʊ yırı mʊ Betelıhɛm, ba na lʊgı faŋa faŋa Pɛ Davidi mɛ tın. O dɛɛn ve daanı, o na yı Davidi dwi tu tın ŋwaanı mʊ.

5Mari wʊlʊ ba na sɛ sı o taa yı Zʊzɛfʊ kaanı tın dı ma tɔgı dıd-o o vu sı ba ga-ba. O dɛɛn jıgı pugə mʊ.

6Ba na wʊ Betelıhɛm nı kʊntʊ tın, kʊ ma yi sı o lʊ bu wʊm.

7O ma lʊ bəkərə. Mʊ o dayigə bu. O ma kwe bu wʊm o ma gwaarʊ o kukwər-o o tiŋi vara wʊdiu dim jəgə nı. Ba dɛɛn tigi vara digə nı mʊ, bɛŋwaanı vərə mʊ su tıʊ kʊm maama, yı ba wʊ nɛ digə sı ba zʊ.

Nayıra na ni Zezi lʊra kam taanı te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Nayıra dı dɛɛn mʊ wʊ je sım kʊntʊ nı, gaa kʊm wʊnı, ba yırı ba vara tıtıı nı.

9Baŋa-Wɛ malɛka ma nuŋi ba yigə nı, yı Wɛ zəŋi Dl paarı-zulə yam pooni ba baŋa nı, yı dı nyıunı dı gilimi-ba. Fʊʊnı ma tiini dı zʊ-ba zanzan.

10Malɛka kam laan ma ta dı ba ka wı: «Á yı taá kwarı fʊʊnı. Kʊ yı wʊpolo taanı mʊ a tu sı a ta a brı abam, yı dı lagı dı pa nɔɔna maama wʊ mʊ poli zanzan.

11Bɛŋwaanı zım dɛ dım nı ba lʊgı abam Vırnʊ wʊm Davidi tıʊ Betelıhɛm nı. Wʊntʊ yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın mʊ. Wʊm mʊ yı abam Yuutu.

12Á na ve á nii, á wʊ́ na bu-sısıŋa ba na kukwəri dı gwaarʊ ba tiŋi vara wʊdiu dim jəgə nı. Mʊ kʊlʊ na wʊ́ brı abam nı kʊ yı cıga mʊ a taga.»

13Malɛka kam na tagı kʊntʊ tın, Wɛ malɛsı kɔgɔ zanzan ma da sı nuŋi sı wəli dı ka. Sı maama ma tee Wɛ sı wı:

14«Wɛ maŋı dı zulə wɛyuu nı. Kʊ daarı tıga baŋa nı, balʊ na tigi Wɛ bıcarı nı tın wʊ́ ta zʊʊrı lanyıranı dı wʊ-zuru.»

15Malɛsı sım laan ma joori Wɛ-sɔŋɔ. Sı na kɛ tın, nayıra bam ma ta daanı ba wı: «Ba-na dí vu Betelıhɛm dí nii kʊlʊ na kı da yı Wɛ pa dí lwarı tın.»

Nayıra na ve sı ba na Zezi te tın

16Ba ma zaŋı lıla ba kɛ tıʊ kʊm wʊ. Ba ma vu ba na Mari dıdaanı Zʊzɛfʊ. Ba ma na bu wʊm na tigi vara wʊdiu dim jəgə nı.

17Ba na nɛ-o kʊntʊ tın, ba laan ma ta malɛka kam na maŋı ka ta bu wʊm taanı te tın.

18Balʊ maama na ni nayıra bam na tagı kʊlʊ tın, kʊ ma sʊ-ba.

19Mari dı na ni wəənu tılʊ na kı tın, o maa bʊŋı-tı o wʊ nı.

20Nayıra bam ma joori ba viiri yı ba zuli Wɛ, yı ba tee-Dl dı kʊlʊ ba na ni yı ba ta kwəri ba na tın. Kʊ dɛɛn sıunı kʊ kı nınɛɛnı malɛka kam na tagı ka brı-ba te tın.

Ba na pɛ bu wʊm yırı te tın

21Bu wʊm na yi da nana tın, ba ma pa sı ba go-o, nı Moyisi cullu tım na brı sı ba taa goni ba bəkəri te tın. Ba ma pa o yırı ba wı Zezi. Mʊ yırı dılʊ malɛka kam na maŋı ka pa-o, yı ba ta wʊ jaanı o pugə tın.

Ba na pɛ Zezi Wɛ te tın

22Maŋa kam laan ma yi sı Mari zarı o digiru tım sı o kwɛ o tıtı dı Wɛ, sı kʊ tɔgı Wɛ cullu tılʊ Dl na kı Moyisi jıŋa nı na brı te tın. Zʊzɛfʊ dı Mari ma zaŋı ba ja bu wʊm ba vu Zeruzalɛm, sı ba vu ba zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ, sı ba pa-o ba Yuutu Baŋa-Wɛ.

23Ba kı kʊntʊ, bɛŋwaanı Wɛ ni dım na brı te tın mʊ kʊntʊ: «Bəkərə kalʊ maama na yı o nu dayigə bu tın maŋı sı o taa yı Baŋa-Wɛ nyım mʊ.»

24Ba ma vu sı ba kaanı Baŋa-Wɛ, nı Dl ni dım na brı te tın. Ba maŋı sı ba kwe kunkwənə bale mʊ ba ma kaanı-Dl, naa kunkwən-puli sıle ba ma kaanı-Dl.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn maa zʊʊrɪ Zeruzalɛm tɪʊ kʊm wʊnɪ, o yɪrɪ mʊ Simeyon. O yɪ nɔn-ŋʊm mʊ, yɪ o kwarɪ Wɛ lanyɪranɪ. O maa yɔɔrɪ o cəgi dɛ dɪm Wɛ na wʊ́ ba Dl joŋi Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə bam tɪn. Wɛ Joro kʊm maa wʊ o tee nɪ.

26Kʊ dɛɛn ya pɛ o lwarɪ sɪ o bá tɪ, yɪ oó na Krisi wʊm dí Yuutu Baŋa-Wɛ na lagɪ Dl tʊŋɪ tɪn.

27Wɛ Joro kʊm dɛɛn ma pa Simeyon zaŋɪ o vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ. O na wʊra kʊntʊ tɪn, Zezi nu dɪ o ko ma ja-o ba vu ba zʊ, sɪ ba kɪ kʊlʊ Wɛ ni dɪm na brɪ sɪ ba kɪ o ŋwaanɪ tɪn.

28Ba na jaanɪ bu wʊm ba vu ba zʊ kʊntʊ tɪn, Simeyon ma vu o kwe-o o ziə, yɪ o daarɪ o zuli Wɛ o wɪ:

29«A Yuutu Baŋa-Wɛ, lele kʊntʊ a nɛ kʊlʊ nmʊ dɛɛn na tagɪ nɪ aá na tɪn. A laan jɪgɪ wʊ-zuru. Kʊntʊ ŋwaanɪ nmʊ laan waɪ n paɪ amʊ na yɪ nmʊ tɪntʊŋnʊ tɪn na cwəŋə, sɪ a yagɪ lʊgʊ baŋa sɪ a ba nmʊ te.

30Amʊ yi nɛ Vɪrnʊ wʊm nmʊ na tʊŋɪ sɪ o vrɪ nɔɔna lwarɪm wʊnɪ tɪn.

31Nabiinə maama lʊgʊ baŋa nɪ wʊ́ lwarɪ nmʊ vrɪm dɪm na yɪ te tɪn.

32Kʊʊ́ ta nyɪ nɪ wɪa pooni mʊ te, sɪ kʊ pa dwi maama lwarɪ nmʊ cwəŋə kam. Kʊʊ́ pa nmʊ tɪtɪ nɔɔna Yisɪrayɛlɪ dwi dɪm na zulə.»

33Simeyon na tagɪ bu wʊm taanɪ kʊntʊ tɪn, o nu dɪ o ko maa yɪ yəəu dɪ o taanɪ dɪm.

34Simeyon daa ta ma ta dɪ ba o wɪ, Wɛ wʊ́ kɪ-ba lanyɪranɪ. O ma daarɪ o ta dɪ bu wʊm nu Mari o wɪ: «Nii, Wɛ sɪunɪ Dl tʊŋɪ bu wʊm sɪ o ba o pa Yisɪrayɛlɪ tiinə zanzan mʊ tʊ tɪga nɪ, ba na tusi tɪn ŋwaanɪ. O nan daa ta wʊ́ pa ba zanzan zaŋɪ wɛɛnɪ. Wɛ wʊ́ pa o brɪ nɔɔna cɪga, yɪ ba zanzan ta wʊ́ vɪ-o.

35Mʊ kʊ kuri nɔɔna zanzan wʊbʊŋa ya na səgi tɪn wʊ́ ba ya lwarɪ jaja. Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ nmʊ tɪtɪ, n wʊ wʊ́ di nɪ sʊ-zɔɔ na zɔgɪ nɔɔnʊ bɪcəŋɔ nɪ te tɪn.»

36-37Kaanɪ wʊdoŋ dɪ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Annɪ. O ko yɪrɪ mʊ Fanuyɛlɪ, o yɪ Asɛɛrɪ dwi tu mʊ. Annɪ dɛɛn ya zʊ barʊ. Ba maa wʊra daanɪ bɪna yarpɛ, yɪ o barʊ wʊm tɪ o daar-o. O daa ma wʊ zʊ barʊ. O kwɪn zanzan yɪ o jɪgɪ bɪna funɔnɔ-yana (84). O ma yɪ Wɛ nijoŋnu. O maa zʊʊrɪ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ maŋa maama. Wɪa dɪ tɪtɪ maama o ma zuli Wɛ dɪ ni-vɔɔm dɪ Wɛ-loro.

38Maŋa kam kʊntʊ nɪ nɔ́ɔ, mʊ o ve o yi bu wʊm na wʊ mɛ tɪn. O ma kɪ Wɛ le, yɪ o wʊra o ŋɔɔnɪ bu wʊm woŋo o brɪ balʊ maama na wʊra yɪ ba cəgi maŋa kalʊ Wɛ na wʊ́ ba Dl vrɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam lwarɪm wʊnɪ Dl yagɪ tɪn.

39Zezi nu dɪ o ko dɛɛn ma kɪ kʊlʊ maama Baŋa-Wɛ cullu tɪm na brɪ sɪ ba kɪ tɪn. Ba na kɪ ba ti tɪn, ba ma joori ba vu Nazarɛtɪ na yɪ ba tɪtɪ tɪʊ yɪ kʊ wʊ Galile nɪ tɪn.

40Ba na joori ba vu ba wʊra tɪn, bu wʊm ma kɪ nɔɔnʊ dɪ ya-dɛɛra. O yiə ma pʊʊrɪ, Wɛ na kɪ-o yu-yoŋo tɪn ŋwaanɪ.

Zezi na kɪ te o bɪna fugə-yale maŋa nɪ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

41Zwifə bam candiə kalʊ yırı na yı Pakı tın ma yi. Bını maama wuu, Zezi nu dı o ko dɛɛn yəni ba vu Zeruzalɛm mʊ, sı ba di candiə kam kʊntʊ.

42Zezi dɛɛn na yi bına fugə-yale tın, o ma da dı ba o vu candiə kam, nınɛɛnı ba na yəni ba ve ba di-ka te tın.

43Ba na di candiə kam ba ti tın, ba ma zaŋı ba maa joori səŋɔ. Zezi ma maŋı Zeruzalɛm nı, yı o nu dı o ko yəri kʊ ni nı.

44Ba ma vu taan dɛ dıdwı, yı ba bʊŋı sı oó ta wʊ ba kɔgɔ kʊm wʊnı mʊ. Ba na wʊ nɛ-o ba tee nı tın, ba laan ma puli sı ba beeri o je ba nu-biə bam dı ba badonnə bam tee nı.

45Ba ma wʊ nɛ-o. Ba ma joori ba vu Zeruzalɛm tıʊ kʊm wʊ sı ba beer-o.

46Ba ma beer-o taan da yatɔ, yı ba laan vu ba na-o Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı, o je karanyına tiinə bam tıtarı nı. O na je da kʊntʊ tın, o maa cəgi ba na brı te tın, yı o bwe-ba wəənu zanzan.

47Balʊ maama na je ba cəgi o taanı dım tın maa yı yəəu, dı o na jıgı yəno dı taanı dım lərim te tın.

48Zezi nu dı o ko na nɛ-o kʊntʊ tın, kʊ ma sɔɔrı-ba. O nu wʊm ma ta dıd-o o wı: «A bu, bɛɛ mʊ yı n kı kʊntʊ dıdaanı dıbam? Ta n nii, amʊ dı nmʊ ko na tiini dí beeri nmʊ taan, yı liə dı wʊ-cəgɔ jıgı dıbam.»

49Zezi ma ləri-ba o wı: «Bɛɛ mʊ yı abam karı á beeri amʊ je? Amʊ maŋı sı a taa wʊ a Ko səŋɔ kʊm nı mʊ. Abam yəri kʊntʊ na?»

50O na tagı kʊntʊ tın, ba ma wʊ ni o taanı dım kuri.

51Zezi dɛɛn ma təgı dı ba o joori Nazarɛtı, yı o sɛ ba ni. O nu wʊm maa jıgı wəənu tım kʊntʊ maama o wʊ nı.

52Zezi dɛɛn bıra o yıra wʊnı, yı o yəno dı bıra kʊ wəli da, yı Baŋa-Wɛ dı nabiinə dɛɛn so-o.

Luki 3

Zakari bu Zan na tɔɔlı Wɛ kwərə te tın

(Matiyu 3:1-12, Marıkı 1:1-8, Zan 1:19-28)

1-2Kʊ dɛɛn na kɛ yı Tibɛɛrı yı lʊgʊ kʊm pa-farʊ kʊ maŋı dı bına fugə-yanu tın, mʊ Wɛ kwərə dɛɛn tu Zakari bu Zan te. Kantʊ maŋa kam nı Pɔnsı Pilatı mʊ yı Zude tıunı dım gʊvırma tu. Erɔdı maa yı Galile tıʊ kʊm yuutu, yı o zımbaarʊ Filipi dı yı Yituri dı Tırakoni tıunı dım yuutu. Lizanıa dı maa yı Abılenı tıʊ yuutu. Kʊ daarı Annı dı Kayifu dɛɛn maa yı Wɛ kaanım yigə tiinə. Maŋa kam Wɛ kwərə kam na tu Zan te kʊntʊ tın, o wʊ kagʊa wʊnı mʊ.

3O ma zaŋı o tʊlı Zʊrdɛn bugə ni tıunı dım maama nı, yı o təɔlı Wɛ kwərə kam o brı nɔɔna o wı, ba maŋı sı ba ləni ba wʊrʊ ba yagı kəm-balwaarʊ, sı ba daarı ba pa o miisi-ba na wʊnı, sı Wɛ laan wú yagı ba lwarım Dl ma cɛ-ba.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Zan na tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam kʊntʊ tɪn, kʊ sɪɪnɪ kʊ kɪ nɪnɛɛnɪ Wɛ nijoŋnu Ezayi dɛɛn na pʊpʊnɪ o tənɔ kʊm nɪ o ta te tɪn. Faŋa faŋa tɪn, o dɛɛn tagɪ o wɪ: «Nɔɔnʊ mʊ wʊ kagʊa wʊnɪ o tɔɔlɪ kwərə o wɪ: ‹Zaŋɪ-na á fɔgɪ á kwɛ dí Yuutu wʊm cwəŋə kam, o na lagɪ o ba o tɔgɪ da tɪn. Pa-na cwe sɪlʊ o na lagɪ o da tɪn fɔgɪ sɪ yɔɔrɪ lanyɪranɪ.

5Je sɪlʊ maama na jɪgɪ gwəənu tɪn maŋɪ sɪ tɪ suuri mʊ, dɪ je sɪlʊ maama na jɪgɪ zwəənu dɪ pweeru tɪn maŋɪ sɪ tɪ guri mʊ tɪ daarɪ cwəŋə kam. Cwe sɪlʊ maama na gugwəli tɪn maŋɪ sɪ sɪ fɔgɪ sɪ yɔɔrɪ mʊ. Cwe sɪlʊ maama na ba lana tɪn maŋɪ sɪ sɪ fɔgɪ sɪ kwɛ mʊ.

6Nabiinə maama laan wʊ́ na Wɛ na wʊ́ vrɪ nɔɔna lwarɪm wʊnɪ te tɪn.› » Mʊ Ezayi na ŋɔɔnɪ Zan taanɪ faŋa faŋa te tɪn.

7Nɔɔna zanzan dɛɛn ma zaŋɪ ba vu Zan te ba pa o miisi-ba na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ. Ba na tu o te kʊntʊ tɪn, o ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam nyɪ dɪ bɪsankwɪ-dwə. Wɔɔ mʊ brɪ abam sɪ á kwaanɪ á lu cam dɪlʊ Wɛ na lagɪ Dl pa nabiinə na tɪn wʊnɪ?

8Abam nan maŋɪ sɪ á kɪ kənə yalʊ na wʊ́ brɪ nɪ á ləni á wʊrʊ á yagɪ kəm-balwaarʊ tɪn mʊ. Abam nan yɪ garɪ á bʊŋɪ á pa á tɪtɪ nɪ, abam na yɪ Abraham dwi tiinə tɪn, á daa wʊ maŋɪ sɪ á ləni á wʊrʊ. Wɛ na laga, Dl wʊ́ wanɪ Dl pa kandwa yantʊ ləni ya ji Abraham dwi tiinə.

9Nɔɔnʊ nan maŋɪ o jɪgɪ dooru o jɪŋa nɪ, sɪ o ta maa goni tweeru tɪm o dɪ tɪga nɪ. Tiu kʊlʊ maama na ba ləri bu-ŋʊna tɪn, o maŋɪ sɪ o go-kʊ mʊ o dɪ mini nɪ sɪ kʊ di. Mʊ Wɛ dɪ na lagɪ Dl kɪ nɔn-balwaarʊ te tɪn.»

10Zan na tagɪ kʊntʊ tɪn, nɔn-kɔgɔ kʊm ma bwe-o ba wɪ: «Dí nan wʊ́ kɪ bɛɛ mʊ?»

11O ma ləri-ba o wɪ: «Abam balʊ na jɪgɪ gwaarʊ tɪle tɪle tɪn, á maŋɪ sɪ á kwe dɪdʊa mʊ á pa balʊ na ba jɪgɪ kʊlʊkʊlʊ tɪn. Kʊ daarɪ, abam balʊ na jɪgɪ wʊdiiru tɪn, á dɪ maŋɪ sɪ á kwe-tɪ á maŋɪ á pa nɔɔna balʊ na ba jɪgɪ ba di tɪn.»

12Lampo-joŋnə dɪ dɛɛn ma ba sɪ Zan miisi-ba na wʊnɪ. Ba ma bwe-o ba wɪ: «Karanyɪna, bɛɛ mʊ dɪbam nan wʊ́ kɪ?»

13O ma ləri-ba o wɪ: «Á wʊ maŋɪ sɪ á la nɔɔnʊ yuu, sɪ kʊ dwəni á na wʊ́ joŋ-o te tɪn.»

14Pamaŋna dɪ daa ma ba ba bwe-o ba wɪ: «Dɪbam nan wʊ́ kɪ bɛɛ mʊ?» O ma ləri-ba o wɪ: «Abam wʊ maŋɪ sɪ á vrɪ nɔɔn-nɔɔnʊ səbu dɪ dam naa á ganɪ-ba á joŋi. Kʊ daarɪ, á taá jɪgɪ wʊpolo dɪ á ŋwɪrʊ tɪm na maŋɪ tɪ yɪ te dɪ.»

15Nɔɔna dɛɛn maa jɪgɪ tɪna dɪ Wɛ lanyɪranɪ, yɪ ba maama ma bwɛ ba wʊnɪ sɪ ba lwarɪ Zan na yɪ wʊlʊ tɪn. Ba maa wɪ: «Wʊntʊ mʊ wʊ́ ta yɪ Krisi wʊm Wɛ na lagɪ Dl tʊŋ-o sɪ o ba tɪn na?»

16Ba maama na bʊŋɪ kʊntʊ tɪn, Zan ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ na yɪ amʊ, a miisi abam na wʊnɪ mʊ. Kʊ daarɪ wʊlʊ na tiini o dwe amʊ tɪn lagɪ o saŋɪ amʊ kwaga o ba. A wʊ maŋɪ sɪ a bwəli o nɛ natra a pa-o. Wʊntʊ nan wʊ́ miisi abam Wɛ Joro dɪ mini wʊnɪ.

17Wʊntʊ nan ze zʊŋ-kɔgɔ mʊ sɪ o ma caarɪ o mɪna o pɛ o kɪ o tulə nɪ, sɪ o daarɪ mɪn-swaanʊ tɪm o zwɛ dɪ mini dɪlʊ na ba di dɪ dwe tɪn. Mʊ o na lagɪ o pɔɔrɪ nɔɔna daanɪ o kɪ-ba te tɪn.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Mʊ tɪntʊ wəənu tɪm dɪ wəənu dwi təri təri mʊ Zan dɛɛn ma o brɪ nɔn-kɔgɔ kʊm Wɛ kwər-ywəŋə kam.

19O dɛɛn ma ta dɪ Erɔdɪ wʊlʊ na yɪ Galile yuutu tɪn, nɪ o kɪ kʊlʊ na wʊ maŋɪ tɪn dɪ o zɪmbaarʊ kaanɪ Erɔdɪadɪ. O daa ta ma kaan-o dɪ wo-balwaarʊ tɪlʊ maama o na maŋɪ o kɪ tɪn.

20Erɔdɪ ma ja Zan o kɪ pɪɪna digə nɪ. Kʊntʊ tɪn, o daa ta kɪ wo-balɔrɔ mʊ o wəli da.

Zan na miisi Zezi na wʊnɪ te tɪn

(Matiyu 3:13-17, Marɪkɪ 1:9-11)

21Nɔn-kɔgɔ kʊm dɛɛn na tu Zan te sɪ o miisi-ba na wʊnɪ tɪn, Zezi dɪ dɛɛn ma ba o te, sɪ o pa Zan miis-o dɪ. Zezi na miisi na kʊntʊ tɪn, o maa wʊra o warɪ Wɛ.

22Wɛyuu laan ma puri, yɪ Wɛ Joro kʊm tɔgɪ da kʊ tu o baŋa, yɪ kʊ nyɪ dɪ kunkwəŋə te. Kwərə laan ma ŋɔɔnɪ wɛyuu nɪ ka wɪ: «Nmʊ mʊ yɪ amʊ bu-dʊa a na soe dɪ a wʊ maama. Amʊ tiini a jɪgɪ wʊpolo dɪ nmʊ.»

Zezi dwi dɪm na toŋi te tɪn

(Matiyu 1:1-17)

23Maŋa kam Zezi na puli sɪ o brɪ nɔɔna Wɛ cwəŋə kam tɪn, o dɛɛn yɪ nɪnɛɛnɪ bɪna fiintɔ mʊ te. Nɔɔna dɛɛn bʊŋɪ ba wɪ, o yɪ Zʊzɛfʊ bu mʊ. Zʊzɛfʊ ko dɛɛn mʊ yɪ Eli.

24Eli ko dɛɛn mʊ yɪ Matatɪ. Matatɪ ko dɛɛn maa yɪ Leevi. Leevi ko dɛɛn maa yɪ Meliki. Meliki ko dɛɛn maa yɪ Zanayi. Zanayi ko dɛɛn maa yɪ Zʊzɛfʊ.

25Zʊzɛfʊ ko dɛɛn maa yɪ Matatɪa. Matatɪa ko dɛɛn maa yɪ Amɔsɪ. Amɔsɪ ko dɛɛn maa yɪ Nawum. Nawum ko dɛɛn maa yɪ Esili. Esili ko dɛɛn maa yɪ Nagayi.

26Nagayi ko dɛɛn maa yɪ Maatɪ. Maatɪ ko dɛɛn maa yɪ Matatɪa. Matatɪa ko dɛɛn maa yɪ Semeyi. Semeyi ko dɛɛn maa yɪ Zozeki. Zozeki ko dɛɛn maa yɪ Zoda.

27Zoda ko dɛɛn maa yɪ Zʊanan. Zʊanan ko dɛɛn maa yɪ Risa. Risa ko dɛɛn maa yɪ Zorobabɛlɪ. Zorobabɛlɪ ko dɛɛn maa yɪ Salatɪyɛlɪ. Salatɪyɛlɪ ko dɛɛn maa yɪ Neri.

28Neri ko dɛɛn maa yɪ Meliki. Meliki ko dɛɛn maa yɪ Adi. Adi ko dɛɛn maa yɪ Kosam. Kosam ko dɛɛn maa yɪ Elimadam. Elimadam ko dɛɛn maa yɪ Eri.

29Eri ko dɛɛn maa yɪ Zozwe. Zozwe ko dɛɛn maa yɪ Elizɛɛrɪ. Elizɛɛrɪ ko dɛɛn maa yɪ Zorim. Zorim ko dɛɛn maa yɪ Matatɪ. Matatɪ ko dɛɛn maa yɪ Leevi.

30Leevi ko dɛɛn maa yɪ Simeyon. Simeyon ko dɛɛn maa yɪ Zuda. Zuda ko dɛɛn maa yɪ Zʊzɛfʊ. Zʊzɛfʊ ko dɛɛn maa yɪ Zʊnam. Zʊnam ko dɛɛn maa yɪ Eliyakɪm.

31Eliyakɪm ko dɛɛn maa yɪ Mɪlɪa. Mɪlɪa ko dɛɛn maa yɪ Mɪnna. Mɪnna ko dɛɛn maa yɪ Matata. Matata ko dɛɛn maa yɪ Natan. Natan ko dɛɛn maa yɪ Davidi.

32Davidi ko dɛɛn maa yɪ Zese. Zese ko dɛɛn maa yɪ Zʊbɛdɪ. Zʊbɛdɪ ko dɛɛn maa yɪ Bʊazɪ. Bʊazɪ ko dɛɛn maa yɪ Sala. Sala ko dɛɛn maa yɪ Naasɔn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Naasɔn ko dɛɛn maa yı Amınadabı. Amınadabı ko dɛɛn maa yı Adımını. Adımını ko dɛɛn maa yı Arnı. Arnı ko dɛɛn maa yı Esrɔm. Esrɔm ko dɛɛn maa yı Farɛsı. Farɛsı ko dɛɛn maa yı Zuda.

34Zuda ko dɛɛn maa yı Zakɔbı. Zakɔbı ko dɛɛn maa yı Yizakı. Yizakı ko dɛɛn maa yı Abraham. Abraham ko dɛɛn maa yı Tara. Tara ko dɛɛn maa yı Nakɔɔrı.

35Nakɔɔrı ko dɛɛn maa yı Seruki. Seruki ko dɛɛn maa yı Rago. Rago ko dɛɛn maa yı Falɛkı. Falɛkı ko dɛɛn maa yı Ebɛɛrı. Ebɛɛrı ko dɛɛn maa yı Sala.

36Sala ko dɛɛn maa yı Kayınam. Kayınam ko dɛɛn maa yı Arıfasadı. Arıfasadı ko dɛɛn maa yı Sɛm. Sɛm ko dɛɛn maa yı Nowe. Nowe ko dɛɛn maa yı Lamɛkı.

37Lamɛkı ko dɛɛn maa yı Matusala. Matusala ko dɛɛn maa yı Enɔkı. Enɔkı ko dɛɛn maa yı Zarɛdı. Zarɛdı ko dɛɛn maa yı Malılıyɛlı. Malılıyɛlı ko dɛɛn maa yı Kayınan.

38Kayınan ko dɛɛn maa yı Enɔsı. Enɔsı ko dɛɛn maa yı Sɛtı. Sɛtı ko dɛɛn maa yı Adam. Adam maa yı wʋlʋ Wɛ na mɔɔnı tın.

Luki 4

Sʋtaanı na maŋı Zezi te tın

(Matiyu 4:1-11, Marıkı 1:12-13)

1Zezi dɛɛn ma nuŋi Zʋrdɛn bugə kam ni nı o maa kɛa. Wɛ Joro kʋm maa tɔg-o dı dam. Kʋ ma ja-o kʋ vu kagʋa wʋnı.

2O maa wʋra taan da fiinna. O na wʋra tın mʋ sʋtaanı tu o te, sı dı sʋg-o sı o ya kı o cɔgı. Maŋa kam kʋntʋ nı o ya ba di kʋlʋkʋlʋ. Da fiinna yam na kɛ tın, kana maa jıg-o lanyıranı.

3Sʋtaanı laan ma ba dı ta dıd-o dı wı: «Nmʋ na sʋnı n yı Baŋa-Wɛ Bu, sı n ta dı kandwɛ dıntʋ sı dı ji wʋdiu sı n di.»

4Zezi ma ləri-dı o wı: «Kʋ nan pʋpʋnı Wɛ tɔnɔ kʋm wʋnı kʋ wı: ‹Kʋ daı wʋdiu yıranı mʋ paı nabiinu ŋwı.› »

5Sʋtaanı daa ma ja-o dı ja vu dı di piu kʋlʋ na dwara tın yuu. Dı laan ma brı-o lʋgʋ baŋa tıunı dım maama yibʋgısa wʋnı.

6Dı daa ma ta dı wı: «Wo-laarʋ tıntʋ maama yı amʋ nyım mʋ. A nan wʋ́ wanı a kwe-tı a pa wʋlʋ maama a na lagı tın. Amʋ wʋ́ pa n di dam tı maama baŋa nı, sı n ta n te zulə nɔɔna maama tee nı.

7Nmʋ na sɛ n kuni doonə n zuli-nı, wəənu tıntʋ maama wʋ́ ta yı nmʋ nyım.»

8Zezi ma ləri-dı o wı: «Kʋ pʋpʋnı Wɛ tɔnɔ kʋm wʋnı kʋ wı: ‹Kʋ yı n Yuutu Baŋa-Wɛ yıranı mʋ n maŋı sı n kuni doonə n zuli, sı n kı Dl wʋbʋŋa na lagı te tın.› »

9Sʋtaanı daa ma kwe-o dı ja vu Zeruzalɛm. Dı ma ja-o dı ja vu dı di Wɛ-di-kamunu kʋm yuu mɛ na dwara tın dı zıg-o da, yı dı wı: «Nmʋ na yı Baŋa-Wɛ Bu, sı n faŋı n cu tıga nı sı dí nii,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10sı kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: ‹Wɛ wʊ́ ta Dl malɛsı, sı sı taa nii nmʊ baŋa nı.

11Dl wʊ́ pa sı ba sı ma sı jıa sı lwəri-m, sı n yı tʊ tıga nı n magı n naga dı kandwɛ.› »

12Zezi laan ma ləri o wı: «Kʊ ta pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: ‹Yı zaŋı n maŋı n Yuutu Baŋa-Wɛ n nii.› »

13Sʊtaanı laan na maŋı Zezi wəənu maama wʊnı dı ga tın, dı ma yag-o sı dı daa beeri maŋa kadoŋ.

Zezi na sıŋı o tıtʊŋa Galile nı te tın

(Matiyu 4:12-17, Marıkı 1:14-15)

14Zezi laan ma joori o vu Galile, yı Wɛ Joro kʊm dam wʊ o tee nı. Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrı je sım kʊntʊ nı tın ma ni o ŋwa.

15O maa yəni o zʊ Zwifə bam Wɛ-di sım o brı-ba Wɛ taanı. Nɔɔna maama ma zul-o lanyıranı.

Zezi tıtı tıʊ kʊm tiinə na vı-o te tın

(Matiyu 13:53-58, Marıkı 6:1-6)

16Zezi dɛɛn ma vu o yi Nazarɛtı, mʊ tıʊ kʊlʊ o na kı nɔɔnʊ da tın. Zwifə bam siun dɛ maama, o dɛɛn maa zʊʊrı ba Wɛ-digə kam. Ba siun dɛ dıdʊa na yi tın, o ma vu da. O na zʊ da tın, o ma zaŋı wɛɛnı sı o karımı Wɛ tɔnɔ o brı-ba.

17Ba ma kwe tɔnɔ kʊlʊ Wɛ nijoŋnu Ezayi na pʊpʊnı faŋa faŋa tın ba pa-o. O ma puri-kʊ o karıma, yı o na mɛ seeni kʊ na pʊpʊnı kʊ wı:

18«Yuutu Baŋa-Wɛ Joro kʊm wʊ amʊ tee nı. Dl ma kuri-nı yı Dl pa-nı dam, sı a tɔɔlı Dl kwər-ywəŋə kam a brı yinigə tiinə.

[Dl tʊŋı amʊ sı a ganı nɔɔna balʊ wʊrʊ na cəgı tın.] Sı a tɔɔlı Dl kwərə kam dı balʊ na wʊ gambɛɛm wʊnı tın, sı ba na vrım, sı a daarı a brı lilwə nı ba yiə wʊ́ ba ya puri. Dl daa ta ma tʊŋı-nı sı a vrı nɔɔna balʊ ba na bɛɛsı tın, sı ba na siun,

19sı a daarı a pa nɔɔna lwarı sı maŋa kam yiə, sı Baŋa-Wɛ laan ba Dl vrı Dl nɔɔna bam lwarım wʊnı.»

20Zezi na karımı o ti tın, o laan ma pu tɔnɔ kʊm, yı o kwe o pa ba Wɛ-digə kam tıntʊŋnʊ. O ma jəni sı o brı-ba. Nɔɔna bam maama ma lo yiə o baŋa nı yı ba cəg-o.

21O ma ta o wı: «Zım dɛ dım nı abam na ni Wɛ tɔnɔ kʊm na brı kʊlʊ tın kı á yibiyə nı.»

22Ba maama ma zul-o yı ba wı: «O taanı dım lamma.» O kwərə kam na ywəmmə tın, kʊ kı-ba yəəu. Ba daa ta ma wı: «Kʊ daı Zʊzɛfʊ bu mʊ tıntʊ na?»

23O ma ta dı ba o wı: «A nan maŋı a ye nı abam wʊ́ ŋɔɔnı sısıına dı amʊ nınɛɛnı: ‹Nmʊ wʊlʊ na pɛ nɔɔna na yazurə tın, sı n zəni n tıtı!› Abam daa ta wʊ́ ta á wı: ‹Dí ni wəənu tılʊ nmʊ na kı Kapɛrnawum nı tın ŋwa. Nan daa n kı kʊntʊ doŋ n tıtı tıʊ kʊm nı.› »

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24O daa ta ma ta o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, Baŋa-Wɛ nijoŋnu bá na zulə o tɪtɪ tɪʊ nɪ.

25Kʊ sɪunɪ kʊ yɪ cɪga mʊ, sɪ maŋa kalʊ Wɛ nijoŋnu Eli dɛɛn na wʊra tɪn, dʊa dɛɛn tu ka zɪgɪ ka wʊ nɪgɪ taan bɪna yatə dɪ canɪ sɪrdʊ mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ kana dɛɛn maa jɪgɪ lʊgʊ kʊm maama. Kadənə maa daga zanzan Yisɪrayɛlɪ tiinə bam wʊnɪ,

26yɪ Wɛ nan wʊ tʊŋɪ Eli sɪ o vu ba wʊlʊwʊlʊ te. Wɛ dɛɛn tʊŋ-o kadəm wʊdoŋ tee nɪ mʊ, o na zʊʊrɪ Sarɛpɪta tɪʊ wʊnɪ, kʊ na yɪ Sidən tɪʊ nɪ.

27Woŋo kʊlʊ ta na wəli da tɪn, maŋa kalʊ Wɛ nijoŋnu Elize dɛɛn na wʊra tɪn, nanywaanʊ zanzan dɛɛn wʊ Yisɪrayɛlɪ tɪʊ kʊm nɪ. Ba wʊlʊwʊlʊ dɪ dɛɛn nan wʊ nɛ yazurə ba wʊnɪ. Elize dɛɛn pɛ Naaman yɪranɪ mʊ na yazurə, yɪ wʊntʊ nuŋi Siiri tɪʊ mʊ.»

28Nɔɔna balʊ maama na wʊ Wɛ-digə kam nɪ tɪn na ni Zezi na tagɪ-ba te tɪn, ba bana ma zaŋɪ zanzan.

29Ba ma zaŋɪ ba zəl-o ba pa o nuŋi tɪʊ kʊm wʊnɪ. Tɪʊ kʊm wʊ piu yuu nɪ mʊ. Ba ma ja-o ba vu jəgə kalʊ na luunə dɪ tɪga tɪn, sɪ ba yig-o ba dɪ tɪga nɪ ba gʊ.

30Ba maa warɪ. Zezi ma pipiri o vu o təgɪ ba tɪtarɪ o nuŋi o maa kɛa.

Zezi na zəli cicirə nɔɔnʊ yɪra nɪ te tɪn
(Marɪkɪ 1:21-28)

31Zezi dɛɛn ma vu Galile tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Kapɛrnawum. Zwifə bam siun dɛ ma yi. O ma vu o zʊ ba Wɛ-digə kam sɪ o brɪ nɔɔna bam Wɛ taanɪ da.

32O na brɪ-ba tɪn, ba maa tiini ba yɪ yəəu dɪ o zaasɪm dɪm, o ni-taanɪ dɪm na jɪgɪ dam tɪn ŋwaanɪ.

33Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn maa wʊ ba Wɛ-digə kam wʊnɪ yɪ cicirə jɪg-o.

34O ma kaasɪ dɪ kwər-dɪa yɪ o wɪ: «Aa, Zezi, Nazarɛtɪ tu, bɛɛ mʊ n lagɪ dɪbam tee nɪ? Nmʊ tu sɪ n cəgɪ dɪbam dwi mʊ na? A ye nmʊ na yɪ wʊlʊ. Nmʊ yɪ Wʊ-poŋo Tu wʊlʊ Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ.»

35Zezi ma kaanɪ cicirə kam o wɪ: «Cəgi sɔɔ, sɪ n nuŋi n daarɪ baarʊ wʊm.» Cicirə kam na ni kʊntʊ tɪn, ka ma yigi nɔɔnʊ wʊm ka dɪ tɪga nɪ. Ka laan ma yag-o yɪ ka wʊ kɪ-o kʊlʊkʊlʊ. Kʊntʊ kɪ nɔɔna bam maama yiə nɪ mʊ.

36Kʊ ma sʊ-ba lanyɪranɪ. Ba maama ma ŋɔɔnɪ daanɪ ba wɪ: «Bɪtara kantʊ yɪ bɪtarɪ dwi dɔɔ mʊ? Nii o na maɪ o dam o tɛ dɪ ciciri sɪm, yɪ sɪ sɛ o ni yɪ sɪ viirə.»

37Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrɪ je sɪm kʊntʊ nɪ tɪn laan ma ni Zezi ŋwa.

Zezi na pɛ yawɪɪna zanzan na yazurə te tɪn
(Matiyu 8:14-17, Marɪkɪ 1:29-34)

38Zezi dɛɛn ma nuŋi Wɛ-digə kam wʊnɪ. O ma vu Simən-ba sɔŋɔ. O na yi da tɪn dɪ paa magɪ Simən tɪnkaanɪ kʊ cana. Ba ma loori Zezi sɪ o zəni kaanɪ wʊm sɪ o na yazurə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

39O ma vu o tiiri kaanı wʊm baŋa nı. O ma ta dı paa kam o wı, ka yag-o. Ka ma sıunı ka yag-o. O laan ma zaŋı lıla, yı o kı wʊdiu o pa-ba.

40Kʊ na tu kʊ yi wa-zʊʊrı maŋa nı tın, ba ma ja nɔɔna dı ba yawıurʊ dwi təri təri ba ba Zezi te, sı o pa ba na yazurə. O ma daŋı o jıa ba dıdʊa dıdʊa baŋa nı o pa ba maama na yazurə.

41Kʊlʊ na wəli da tın, ciciri dı ma nuŋi sı yagı nɔɔna zanzan sı ya na jıgı sı yaara tın yıra. Sı maa yəni sı kaasa sı wı: «Nmʊ yı Baŋa-Wɛ Bu mʊ.» Sı na ye nı o sıunı o yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın, o ma kaanı-sı, sı sı yı taa ŋɔɔnı o taanı.

Zezi na tɔɔlı Wɛ kwərə Zwifə Wɛ-di sım maama wʊnı te tın

(Marıkı 1:35-39)

42Tıga na pʊʊrı tıtutı tın, Zezi daa ma nuŋi o vu je sılʊ nɔɔn-nɔɔnʊ na tərə tın. Tıʊ kʊm nɔɔna bam ma zaŋı ba nuŋi sı ba beeri o je. Ba laan ma na-o yı ba vu o te. Ba ma kwaanı sı ba ja-o, sı o yı viiri o yagı-ba.

43O ma ta dı ba o wı: «A nan maŋı sı a vu a tʊlı tıunı dıdım dım mʊ, a tɔɔlı kwər-ywəŋə kam a brı-ba Wɛ na lagı Dl di paarı tıte nɔɔna tıtarı nı tın. Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ Wɛ tʊŋı-nı nabiinə tee nı.»

44O laan ma tʊlı Zwifə bam tıunı dım nı. O maa yəni o zʊ ba Wɛ-di sım sı o taa tɔɔlı Wɛ kwərə kam.

Luki 5

Zezi na bəŋi o dayigə karabiə bam sı ba taa tɔg-o te tın

(Matiyu 4:18-22, Marıkı 1:16-20)

1Dɛ dıdwı mʊ Zezi dɛɛn ve o zıgı nınıʊ kʊdoŋ ni nı, kʊ yırı mʊ Zenezarɛtı. O na zıgı da kʊntʊ tın, nɔɔna ma ba o te sı ba taa cəgi Wɛ kwərə kam. Ba ma yigi daanı sı ba twɛ Zezi.

2O ma na nabwəəru tıle tı tigi nınıʊ kʊm ni nı, kaləŋ-jara na yagı-tı yı ba wʊra ba zarı ba bʊrı.

3Naboro dıdʊ kʊm yı Simɔn nyım mʊ. Zezi ma zʊ kʊ wʊnı. O ma ta dıdaanı Simɔn o wı: «Co boro kʊm n ja n vu yigə fınfın n pa-nı.» O na cogə o ja o yi yigə tın, Zezi laan ma je naboro kʊm wʊnı o tɔɔlı Wɛ kwərə o brı nɔn-kɔgɔ kʊm.

4O na brı-ba o ti tın, o ma ta dı Simɔn o wı: «Co boro kʊm n ja n vu na-luŋə kam je, sı abam dı á bʊrı sım na bam kuri nı á ma ja kale.»

5O ma lər-o o wı: «A Yuutu, dıbam maŋı dí dı bʊrı sım taan dí pʊʊrı tıga, yı dí wʊ nɛ kʊlʊkʊlʊ. Nmʊ nan na wı, dí daa joori dí dı tın, dí wú dı-sı sı dí nii.»

6Ba ma vu ba yi na bam tıtarı, yı ba dı bʊrı sım da ba ja kale zanzan. Kale sım maa tiini sı daga zanzan, yı kʊ pa bʊrı sım lagı sı kaarı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Ba ma yıgısı jıa ba bəŋi ba donnə bam naboro kʊkʊm kʊm wʊnı, sı ba ba ba wəli-ba. Bantʊ dı ma ja ba boro kʊm ba vu ba zəni-ba. Bwəəru tım tıle maama ma su dı kale. Tı ma ga fʊnfʊn sı tı miisi na bam wʊnı.

8Simən wʊlʊ yırı dıdoŋ na yı Pıyɛɛrı tın na nɛ kʊlʊ na kı tın, o ma vu o kuni doonə Zezi yigə nı yı o wı: «A Yuutu, fɔɔrı a tee nı, sı a yı lwarım tu mʊ.»

9Ba na jaanı kale zanzan tın ŋwaanı mʊ fʊʊnı zʊ Simən dıdaanı nɔɔna balʊ na wʊ o tee nı tın. Kʊntʊ mʊ te Simən tagı kʊntʊ.

10Fʊʊnı dım dı dɛɛn zʊ Zebede biə balʊ na təgı ba wʊra tın. Ba dıdʊa yırı mʊ Zakı, o nyaanı yırı mʊ Zan. Bantʊ dɛɛn yəni ba təgı dı Simən mʊ ba tʊŋa. Zezi daa ma ta dı Simən o wı: «Yı ta n kwarı fʊʊnı. Kʊ na zıgı zım dɛ dım nı sı kʊ taa ve tın, nmʊ laan wʊ́ ta n beeri nɔɔna mʊ n pa-nı sı ba da amʊ kwaga, nı nmʊ ya na yəni n jaanı kale te tın.»

11Ba ma joori ba ja nabwəəru tım ba nuŋi ba tiŋi buburu kʊm ni nı. Ba na kı kʊntʊ ba ti tın, ba yagı ba wəənu maama, yı ba laan daarı ba təgı Zezi.

Zezi na pɛ nanyɔŋɔ na yazurə te tın

(Matiyu 8:1-4, Marıkı 1:40-45)

12Dɛ dıdwı mʊ Zezi ve tıʊ kʊdoŋ. Baarʊ wʊdoŋ mʊ wʊra o na yı nanyəŋɔ. O yawıʊ kʊm dɛɛn zʊ o yıra zanzan. O na nɛ Zezi tın, o ma vu o te o tʊ o yigə nı, yı o loor-o o wı: «Amʊ tu, nmʊ na laga, nmʊ wʊ́ wanı n pa a na yazurə a ji lanyıranı.»

13Zezi ma sɛ. O ma twı o jıŋa o dwe-o o wı: «Ɛɛn, a laga. Zaŋı dı yazurə sı n ji lanyıranı.» O na tagı kʊntʊ bıdwı baŋa nı tın, mʊ yawıʊ kʊm je nɔɔnʊ wʊm yıra nı.

14Zezi ma kaan-o o wı: «Yı zaŋı n ta kʊlʊ na kı tın n brı nɔɔn-nɔɔnʊ. Nan yɔɔrı n vu kaanım tu wʊm te, sı n pa o nii n yıra yam, sı n daarı n kwe wəənu tılʊ Moyisi cullu tım na brı nı tı maŋı tın n pa-o, sı o ma kaanı Baŋa-Wɛ. Kʊntʊ mʊ wʊ́ brı nɔɔna nı n yawıʊ kʊm sıunı kʊ je.»

15Nan dı kʊ dı, nɔɔna zanzan dɛɛn ni Zezi ŋwa je maama. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ nɔn-kɔgɔ zanzan maa ve o te sı ba taa cəgi o ni-taanı dım, sı ba daarı ba na yazurə.

16O dɛɛn yəni o ve mɛ seeni nɔɔn-nɔɔnʊ na tərə tın mʊ o warı Wɛ.

Zezi na pɛ kɔrɔ zaŋı kʊ vu te tın

(Matiyu 9:1-8, Marıkı 2:1-12)

17Dɛ dıdʊa mʊ Zezi dɛɛn wʊra o brı nɔɔna Wɛ taanı. Ba badaara yı Farizıan tiinə mʊ dıdaanı Wɛ cullu karanyına tiinə. Ba dɛɛn nuŋi tıunı dwi təri təri mʊ ba ba. Kʊ na yı Zeruzalɛm dı tıunı dılʊ maama na wʊ Galile nı dı Zude nı tın. Ba jəni ba kaagı Zezi, yı o jıgı Wɛ dam o ma pa yawıına na yazurə.

18O na wʊra o brı-ba kʊntʊ tın, nɔɔna badonnə ya zıŋı kɔrɔ dı gungolo ba jıgı ba bıına. Ba na yi da tın, mʊ ba kwaanı sı ba ja-o ba ja zʊ digə kam wʊ ba zʊʊrı ba tiŋi Zezi yigə nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Ba maa warı, kɔgɔ kʊm na daga tın ŋwaanı. Ba ma wʊ nɛ cwəŋə sı ba zʊ. Ba ma ja-o ba di nayuu. Ba ma puri bɔɔnı yı ba daarı ba pa gungolo kʊm tɔgı da kʊ tu digə kam wʊnı. Kʊ pəni nɔɔna bam tıtarı nı Zezi yigə nı.

20Zezi ma lwarı nı ba kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o. O ma ta o wı: «A badoŋ, nmʊ lwarım dım ti.»

21O na tagı kʊntʊ tın, Wɛ cullu karanyına tiinə bam dı Farizıan tiinə bam ma bwɛ ba wʊnı ba wı: «O brı o tıtı nı o yı wɔɔ mʊ, yı o paı o dı Wɛ yı bıdwı? O ŋɔɔnı o twı Wɛ mʊ. Nɔɔn-nɔɔnʊ nan ba jıgı cwəŋə sı o yagı nɔɔna lwarım o ma cɛ-ba, kʊ na daı Wɛ Dl yıranı.»

22Zezi ma lwarı ba na bwɛ te tın, yı o ta-ba o wı: «Bɛŋwaanı mʊ á bʊŋı kʊntʊ á wʊnı?

23Kɔɔ mʊ yı mwalı kʊ dwe, amʊ na tagı dı kɔrɔ kʊm a wı: ‹Nmʊ lwarım dım ti› mʊ yı mwalı, naa a na tagı a wı: ‹Zaŋı n ta n veə› mʊ yı mwalı?

24Amʊ nan wʊ́ pa abam lwarı sı a na yı Nabiin-bu wʊm tın jıgı dam lʊgʊ baŋa nı, sı a yagı nɔɔna lwarım a ma cɛ-ba.» O laan ma ta dı kɔrɔ kʊm o wı: «A lagı a ta nmʊ, zaŋı wɛɛnı sı n kwe n gungolo kʊm n ja n vu sɔŋɔ.»

25Zezi na tagı kʊntʊ tın, bıdwı baŋa nı mʊ nɔɔnʊ wʊm zaŋı ba maama yigə nı, yı o kwe o gungolo kʊm o ya na tigi kʊ baŋa nı tın o zıŋı o maa ve sɔŋɔ, yı o zuli Wɛ.

26Nɔɔna bam maama na nɛ kʊlʊ na kı tın, mʊ kʊ kı-ba yəəu. Fʊʊnı ma ja-ba. Ba ma zuli Wɛ, yı ba tɛ ba wı: «Dí zım nɛ wo-kınkagıla!»

Zezi na bəŋi Leevi sı o taa tɔg-o te tın

(Matiyu 9:9-13, Marıkı 2:13-17)

27Kʊntʊ maama na kɛ tın, Zezi ma zaŋı o nuŋi o maa kɛa. O na maa kɛ tın mʊ o nɛ lampo-joŋnu wʊdoŋ, o yırı mʊ Leevi. O dɛɛn je mɛ seeni o na yəni o jəni o joŋi lampoo tın. Zezi ma ta dıd-o o wı: «Zaŋı n ta n tɔgı amʊ.»

28Leevi ma zaŋı o yagı o woŋo maama yı o tɔgı o kwaga.

29O ma vu sɔŋɔ o kı wʊdiiru zanzan o ma kı candiə o pa Zezi. Lampo-joŋnə zanzan dı nɔɔna badonnə ma ba ba tɔgı ba di.

30Farizıan tiinə dı ba cullu karanyına tiinə bam na nɛ kʊntʊ tın, ba ma vu Zezi karabiə bam te ba ŋɔɔna yı ba pʊʊna ba wı: «Bɛɛ mʊ kı yı abam di wʊdiu dıdaanı lampo-joŋnə dı nɔn-cıcɔgırʊ tım kʊntʊ?»

31Zezi ma ləri-ba o wı: «Kʊ na yı balʊ na jıgı yazurə tın, bantʊ wʊ maŋı sı ba vu dɔgıta tu te sı o sooni-ba. Kʊ daarı balʊ na ba jıgı yazurə tın mʊ maŋı sı ba vu ba na soonim.

32Amʊ na tu lʊgʊ baŋa tın, kʊ daı sı a bəŋi balʊ na maŋı ba yı nɔn-ŋʊna tın, a nan tu sı a bəŋi nɔn-balwaarʊ mʊ, sı ba ləni ba wʊrʊ ba yagı kəm-balwaarʊ.»

Zezi zaasım dım na yı zaasım-dʊʊrı te tın

(Matiyu 9:14-17, Marıkı 2:18-22)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Ba daa ta ma ta dı Zezi ba wı: «Zan karabiə bam yəni ba vɔ ni mʊ maŋa zanzan yı ba daarı ba warı Wɛ. Farizıan karabiə bam dı yəni ba kı kʊntʊ doŋ mʊ. Bɛɛ mʊ yı nmʊ karabiə bam ba vɔ ni kʊntʊ?»

34O ma ləri-ba o wı: «Nɔɔnʊ na di kaanı yı o kı candiə, yı o cilonnə na wʊra sı ba tɔgı ba di, n sɛ n pa ba vɔ ni yı kan-barʊ wʊm ta wʊ ba tee nı na?

35Maŋa nan wʊ́ ba yi, yı ba ja kan-barʊ wʊm ba viiri. Maŋa kam kʊntʊ nı yı o daa na ba ta wʊ ba tee nı tın, mʊ ba laan wʊ́ vɔ ni.»

36Zezi daa ma maŋı mımaŋı dıdoŋ o brı-ba o wı: «Nɔɔn-nɔɔnʊ bá sɛ o kwe gwar-dʊŋʊ o kaarı sı o ma fəri gwar-doŋo. O nan na kı kʊntʊ oó kaarı gwar-dʊŋʊ kʊm o cɔgı mʊ, yı kʊ bá wanı kʊ maŋı dı gwar-doŋo kʊm.

37Nɔɔn-nɔɔnʊ dı nan bá sɛ o kwe sa-dʊŋa o lo o kı lɔ-doŋo wʊnı. O na kı kʊntʊ, yı sana kam na keeri, kaá pa lɔɔ kʊm bagı mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı sana kam wʊ́ lo, yı lɔɔ kʊm dı cɔgı.

38Sa-dʊŋa nan maŋı sı n lo n kı lɔ-dʊŋʊ wʊnı mʊ.

39Nɔɔnʊ nan na nyɔgı sa-doŋə o mı, o daa bá lagı sı o nyɔ sa-dʊŋa. Oó ta wı: ‹Sa-doŋə kam tiini ka lamma›.»

Luki 6

Zezi Krisi na brı nı o dwe siun dɛ cullu tım te tın

(Matiyu 12:1-14, Marıkı 2:23—3:6)

1Zwifə bam siun dɛ dıdoŋ daa ma yi. Zezi dı o karabiə bam dɛɛn ma tɔgı daanı ba da karı wʊ ba maa kɛa. Ba na maa kɛ tın, o karabiə bam maa bwəri mına ba yu ba dʊna.

2Farizıan tiinə badonnə na nɛ kʊntʊ tın, ba ma bwe ba wı: «Bɛɛ mʊ yı abam tʊŋı tıtʊŋı dılʊ na cɔgı dıbam siun dɛ cullu tım tın?»

3Zezi ma ləri-ba o wı: «Abam ta wʊ fɔgı á karımı Wɛ tɔnɔ kʊm na brı Pɛ Davidi taanı te tın na? Kʊ brı sı kana dɛɛn jaan-o dı o nɔɔna bam.

4O ma vu o zʊ Wɛ digə, yı o kwe culu dıpɛ dılʊ na tigi da Wɛ ŋwaanı tın. Dıpɛ dıntʊ ya culə sı nɔn-gaa di-dı, kʊ na daı Wɛ kaanım tiinə bam yıranı. Yı Davidi dɛɛn di dıpɛ dım, yı o daarı o pa o nɔɔna bam dı tɔgı ba di».

5Zezi daa ta ma ta dı ba o wı: «Kʊntʊ tın, amʊ Nabiin-bu wʊm jıgı ni siun dɛ cullu tım baŋa nı.»

6Kʊntʊ na kɛ tın, siun dɛ dıdım daa ma yi. Zezi ma vu o zʊ Zwifə bam Wɛ-digə. O maa wʊra o brı-ba Wɛ taanı. Nɔɔnʊ wʊdoŋ maa tɔgı o wʊra, o jazım jıŋa na tıga.

7Wɛ cullu karanyına tiinə dı Farizıan tiinə dı maa wʊra. Bantʊ maa kwaanı ba lagı cwəŋə sı ba brı nı Zezi kı o tusi. Kʊntʊ ŋwaanı ba dɛɛn je ba yır-o sı ba nii, oó sɛ o pa nɔɔnʊ na yazurə siun dɛ dım nı naa o bá sɛ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Zezi ma lwarı ba na bʊŋı te tın. O ma ta dı jı-tıga kam tu o wı: «Zaŋı wɛɛnı n ba n zıgı nɔɔna bam maama tıtarı nı.» O ma zaŋı o nuŋi o zıgı da.

9Zezi ma bwe-ba o wı: «Cullu brı sı bɛɛ mʊ? Kɔɔ mʊ maŋı dı culu kʊm, nɔɔnʊ na kı o doŋ lanyʊranı siun dɛ nı mʊ maŋı naa o na kı-o lwarım mʊ gara? Nɔɔnʊ na vrı o doŋ ŋwıa siun dɛ nı mʊ maŋı naa o na gʊ-o mʊ gara?»

10O na tagı kʊntʊ tın, o ma nii ba maama, yı o daarı o ŋɔɔnı dı jı-tıga kam tu o wı: «Twı n jıŋa kam!» O na twı o jıŋa kam tın, ka ma joori ka ji lanyʊranı.

11Ba na nɛ kʊntʊ tın, ba ma fʊlı dıdaanı Zezi, yı ba banı daanı sı ba nii ba na wʊ́ wanı ba kı-o te tın.

Zezi na kuri o karabiə fugə-bale te tın

(Matiyu 10:1-4, Marıkı 3:13-19)

12Da yantʊ ni nı, Zezi ma vu o di piu kʊdoŋ yuu sı o warı Wɛ. Tıtıı dım kʊntʊ maama o warı Wɛ taan, sı kʊ yi tı-pʊra.

13Tıga na pʊʊrı ka ti tın, o ma bəŋi o karabiə bam sı ba ba o te. O laan ma lı nɔɔna fugə-bale ba wʊnı, sı ba taa yı nɔɔna balʊ o na wʊ́ tʊŋı tın.

14Ba yʊra mʊ tıntʊ: Simɔn wʊlʊ Zezi na pɛ o yırı o wı Pıyɛɛrı tın, Andre wʊlʊ na yı Simɔn nyaanı tın, Zakı, Zan, Filipi, Batelemi,

15Matiyu, Toma, Zakı wʊlʊ na yı Alıfı bu tın, Simɔn wʊlʊ na yı Zelɔtı nɔɔna bam wʊ nɔɔnʊ tın,

16Zudası wʊlʊ na yı Zakı bu tın, dıdaanı Zudası Yiskarıyo wʊlʊ na wʊ́ ba o yəgi Zezi o pa nɔɔna tın.

17Zezi dɛ dı ba o zıgı piu kʊm yuu nı o tu pɔgə-tıga. O ma zıgı da dıdaanı o karabiə zanzan, dı nɔn-kɔgɔ zanzan maŋı kʊ gilimi kʊ su jəgə kam maama. Bantʊ dɛɛn nuŋi je dwi təri təri mʊ Zwifə bam tıını dım maama wʊnı. Badonnə nuŋi Zeruzalɛm. Badonnə dı ma nuŋi Tiiri dı Sidɔn je sılʊ na wʊ nınıʊ kʊm ni nı tın.

18Ba dɛɛn tu Zezi te sı ba cəgi o taanı dım, sı ba kwəri ba na yazurə dı ba yawıurʊ. Nɔɔna badaara wʊra ciciri na jıgı-ba sı yaara, yı ba na yazurə.

19Nɔɔna bam maama maa kwaanı sı ba dwe-o, bɛŋwaanı dam nuŋi o yıra nı dı pa ba na yazurə.

Wʊpolo dı lɛɛrʊ taanı

(Matiyu 5:1-12)

20Zezi ma kwəni o yiə o nii o karabiə bam seeni yı o wı: «Yinigə na jıgı abam balʊ tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Á na wʊ́ da á di Wɛ paarı dım tın ŋwaanı.

21Kana na jıgı abam balʊ lele tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Wɛ na wʊ́ pa abam kʊ daga tın ŋwaanı. Abam balʊ wʊrʊ na cəgı lele tın mʊ jıgı yu-yoŋo, Wɛ na wʊ́ pa abam wʊpolo tın ŋwaanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Nɔɔna na culi abam, yı ba na vaı abam, naa ba na twı abam, naa ba na jıgı abam ba goonə, á na təgı amʊ na yı Nabiin-bu wʊm tın ŋwaanı, á jıgı yu-yoŋo mʊ.

23Maŋa kalʊ ba na kı abam kʊntʊ tın, taá faŋı-na á caka dı wʊpolo, á ŋwıırʊ na yı zanzan Wɛ tee nı tın ŋwaanı. Taá ye-na sı ba kwə-nakwa dı dɛɛn kı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam kʊntʊ mʊ.

24Kʊ daarı abam balʊ na yı nadunə tın, kʊ yı lɛɛrʊ dı abam, Á na maŋı á na wo-laarʊ tım yı á daa bá na-tı tın ŋwaanı.

25Abam balʊ na jıgı wʊ-fwaarʊ á di lele tın, kʊ yı lɛɛrʊ dı abam, Á na wʊ́ ba á yaarı dı kana tın ŋwaanı. Abam balʊ na jıgı wʊpolo lele tın, kʊ yı lɛɛrʊ dı abam, Á na wʊ́ ba á keeri yı á yi-na lu tın ŋwaanı.

26Nɔɔna maama na jıgı abam ba zulə, kʊ yı lɛɛrʊ dı abam. Á taá ye-na sı ba kwə-nakwa dı dɛɛn zuli balʊ na paı ba yı Wɛ nijoŋnə yı ba yagı ba daı tın.»

Sono taanı

(Matiyu 5:38-48, 7:12)

27Zezi daa ma ta o wı: «Abam balʊ na cəgi a taanı tın nan cəgi-na lanyıranı. Taá soe á dʊna. Taá kı balʊ na culi abam tın lanyıranı.

28Kʊ na yı balʊ na səəlı sı kʊ cəgı abam tın, sı á loori-na Wɛ sı Dl kı-ba lanyıranı. Loori-na Wɛ á pa balʊ na jıgı abam ba bɛɛsı tın.

29Nɔɔnʊ na ləgı n pʊpɔŋə, sı n guni kʊdoŋ kʊm sı o lɔ o wəli da. Nɔɔnʊ na vrı n gwar-bwərə, yı cʊ-o sı o vrı n gwar-bu dı.

30Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na loori woŋo nmʊ tee nı tın, sı n pa-o. Nɔɔnʊ na kwe nmʊ woŋo o ja viiri, yı bwe kʊ bwiə sı n joŋi.

31Nan taá kı-na á donnə lanyıranı, sı kʊ maŋı dı abam na lagı sı bantʊ taa kı abam te tın.

32Abam nan na soe balʊ dı na soe abam tın yıranı, á wʊ́ na pɛɛrı na? Nɔɔna balʊ na ba təgı Wɛ tın dı soe balʊ na soe-ba tın mʊ.

33Abam na kı lanyıranı dı balʊ na kı abam lanyıranı tın yıranı, á wʊ́ na pɛɛrı na? Nɔɔna balʊ na ba təgı Wɛ tın dı maŋı ba kı kʊntʊ doŋ mʊ.

34Abam na jını balʊ abam na bʊŋı sı baá wanı ba joori ba ŋwı abam tın yıranı, á wʊ́ na pɛɛrı na? Nɔɔna balʊ na ba təgı Wɛ tın dı yəni ba paı ba donnə jına, sı ba joori ba joŋi kʊ ni nı mʊ.

35Abam nan maŋı sı á taá soe á dʊna sı á taá kı-ba lanyıranı. Pa-na jına, nan yı taá tına sı á joori á joŋi. Á na kı kʊntʊ doŋ, á wʊ́ na pɛɛrı zanzan Wɛ tee nı, yı kʊ́ brı sı á yı Yuutu Baŋa-Wɛ biə mʊ, bɛŋwaanı Wɛ yəni Dl zəni banı-nyına dı nɔn-balwaarʊ dı.

36Á taá jıgı nɔɔna ŋwaŋa, nı á Ko Wɛ na jıgı nɔɔna ŋwaŋa te tın.»

Yı ŋɔɔnı n doŋ wəənu

(Matiyu 7:1-5)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

37«Abam yı taá ŋɔɔna á donnə wəənu, sı Wɛ yı ŋɔɔnı abam dı wəənu. Yı taá lwɛ-na nɔɔna, sı Wɛ yı zaŋı Dl ba Dl lwɛ abam dı. Nan yagı-na á donnə lwarım á ma cɛ-ba, sı Wɛ wú yagı abam lwarım Dl ma cɛ abam dı.

38Pa-na á donnə woŋo kʋlʊ na maŋı sı á pa-ba tın, sı Wɛ dı wú pa abam woŋo kʋlʊ na maŋı sı Dl pa abam tın. Wɛ wú pa abam lanyıranı nınɛɛnı ba na kwe bwaŋ-kamunu ba maŋı ba vuuri ka ni yı kʊ siiri te tın. Bwaŋa kalʊ abam na ma á maŋı á pa nɔɔna tın, Wɛ dı wú ma kantʊ mʊ Dl maŋı Dl pa abam dı.»

39Zezi laan ma maŋı mımaŋa o brı-ba o wı: «Lilwe wú wanı o vaŋı o doŋ lilwe na? Ba na vaŋı daanı, ba maama bá tʊ goŋo wʊnı na?

40Karabu bá wanı o dwəni o karanyına. Karabu nan na zaası o ti maama, o dı o karanyına kam maı daanı mʊ.

41Abam nyı dı nɔɔnʊ na nii o doŋ yi nı o na gaa balaŋa da, yı o ba lagı sı o lwarı nı o tıtı yi jıgı daa tın. Kʊ maŋı sı kʊ taa yı kʊntʊ doŋ na?

42Nmʊ na wʊ nɛ daa na wʊ nmʊ yi nı tın, nmʊ wú kı ta n ta n doŋ nı o ba sı n lı gaa o yi nı? Nmʊ yı pipiri-nyım dı nmʊ na kı n doŋ te tın. Nmʊ nan maŋı sı n lı n tıtı yi daa kam mʊ, sı n laan wanı n nii lanyıranı sı n lı n doŋ yi gaa kam.»

Nɔɔnʊ kəm mʊ pa ba lwarı o na yı te tın

(Matiyu 7:16-20, 12:33-35)

43«Tu-ŋʊŋʊ bá wanı kʊ lə bu-balwaarʊ. Tu-balərə dı nan bá wanı kʊ lə bu-ŋʊna.

44Abam na lagı sı á lwarı tiu maama na yı kʋlʊ tın, á wú ma kʊ biə mʊ á lwarı. Nmʊ bá na məɔla sabara yuu nı, asawɛ n na swan kaligoŋo kuri nı n twɛ.

45Nɔn-ŋʊm ŋɔɔnı wo-ŋʊnnʊ tılʊ na wʊ o wʊbʊŋa nı tın mʊ. Nɔn-balərə dı ma ŋɔɔnı wo-balwaarʊ tılʊ na wʊ o wʊbʊŋa nı tın. Woŋo kʋlʊ maama na wʊ nɔɔnʊ wʊbʊŋa nı tın mʊ təgı o ni kʊ nuŋə.»

Dí na maŋı sı dí sɛ Wɛ taanı te tın

(Matiyu 7:24-27)

46«Bɛŋwaanı mʊ yı á bə amʊ sı ‹Yuutu, Yuutu›, yı á ba kı a na wı á kı te tın?

47Wʊlʊ maama na tu amʊ te o cəgi a taanı dım yı o kı a na wı te tın, amʊ wú brı abam kʊntʊ tu na nyı te tın.

48Wʊntʊ nyı dı nɔɔnʊ wʊlʊ na lagı o lə o səŋə yı o kʊ goŋo o yi pulərə yı o laan cwi səŋə kʊm kuri pulərə kʊm baŋa nı tın mʊ. Dʊ-na na daga yı ba magı səŋə kʊm, ba bá wanı ba coori-kʊ, o na ləgı-kʊ lanyıranı yı kʊ dana tın ŋwaanı.

49Kʊ daarı wʊlʊ maama nan na cəgi amʊ taanı dım yı o ba kı a na wı te tın, kʊntʊ tu nyı dı nɔɔnʊ wʊlʊ na ləgı o səŋə kasʊlʊ baŋa nı yı o wʊ kʊgı goŋo sı o ma cwi-kʊ tın mʊ. Dʊ-na na daga, baá magı səŋə kʊm ba guri yı ba coori kʊ maama.»

Luki 7

Zezi na pɛ pamaŋnʊ tıntʊŋnʊ na yazurə te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

(Matiyu 8:5-13)

1Zezi dɛɛn na brɪ nɔn-kɔgɔ kʊm o zaasɪm dɪm o ti tɪn, o ma vu Kapɛrnawum.

2Pamaŋna yigə tu wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o na jɪgɪ tɪntʊŋnʊ. O maa so-o lanyɪranɪ. O tɪntʊŋnʊ wʊm dɛɛn ba jɪgɪ yazurə, kʊ gɛ fɪun sɪ o tɪ.

3Pamaŋnʊ wʊm ma ba o ni Zezi ŋwa. O ma tʊŋɪ Zwifə bam nakwa o tee nɪ sɪ ba vu ba loor-o, sɪ o ba o pa o tɪntʊŋnʊ wʊm na yazurə.

4Ba ma vu Zezi te ba tiini ba loor-o, sɪ o ba o pa ba dɪdɛɛrʊ wʊm tɪntʊŋnʊ wʊm na yazurə. Ba ma ta dɪd-o ba wɪ: «O yɪ nɔn-ŋʊm.

5O soe dɪbam balʊ na yɪ Zwifə tɪn zanzan, yɪ o lɔ Wɛ-digə o pa dɪbam. Kʊntʊ ŋwaanɪ, kwaanɪ sɪ n duri o yibwənə.»

6Zezi ma sɛ. O ma tɔgɪ dɪdaanɪ ba o maa ve pamaŋnʊ wʊm sɔŋɔ. O na ma twɛ sɔŋɔ kʊm tɪn, dɪdaanɪ pamaŋnʊ wʊm daa tʊŋɪ o cilonnə o tee nɪ o wɪ: «Amʊ tu, yɪ yaarɪ n tɪtɪ n ba. A wʊ maŋɪ sɪ n ba n zʊ amʊ sɔŋɔ.

7Kʊntʊ mʊ pɛ a bʊŋɪ sɪ kʊ wʊ maŋɪ sɪ a tɪtɪ ba nmʊ te. Nan weeni n ta dɪ n ni nɪ a tɪntʊŋnʊ wʊm zaŋɪ. N na tagɪ kʊntʊ, oó na yazurə.

8Bɛŋwaanɪ, amʊ dɪ yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ nɔɔna badonnə na jɪgɪ dam a baŋa nɪ tɪn, yɪ amʊ dɪ ta jɪgɪ dam pamaŋna badaara baŋa nɪ. A na tagɪ a wɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ ve, o maŋɪ sɪ o vu mʊ. A nan daa na wɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ ba, o dɪ wú ba mʊ. Kʊ daa zɪ yɪ a tɪntʊŋnʊ, a na wɪ o kɪ woŋo, oó kɪ mʊ.»

9Zezi na ni kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ-o. O ma pipiri o nii kɔgɔ kʊlʊ na tɔg-o tɪn, yɪ o ta o wɪ: «A lagɪ a ta abam sɪ, amʊ wʊ nɛ nɔɔn-nɔɔnʊ o na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ nɪnɛɛnɪ wʊntʊ na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa te tɪn, kʊ na maŋɪ kʊ yɪ Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə bam wʊnɪ dɪ.»

10Pamaŋnʊ wʊm cilonnə bam o na tʊŋɪ tɪn laan ma joori sɔŋɔ. Ba na yi da tɪn, ba nɛ dɪ o tɪntʊŋnʊ wʊm jɪgɪ yazurə.

Zezi na bi kadəm bu te tɪn

11Kʊntʊ na kɛ tɪn, Zezi daa ma zaŋɪ o vu tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Nayim. O na maa ve tɪn, o karabiə bam dɪdaanɪ kɔ-fɔrɔ mʊ tɔg-o ba veə.

12O na yi tɪʊ kʊm ni tɪn, o ma jeeri nɔɔna na zɪŋɪ tʊ dɪ gandwa ba ma nuŋə. Tʊ wʊm nu yɪ kadəm mʊ. Mʊ o bu dɪdʊa. Tɪʊ kʊm kɔ-fɔrɔ dɪ maa tɔgɪ tʊ wʊm kwaga.

13Dí Yuutu Zezi na nɛ kadəm wʊm tɪn, o ŋwaŋa ma zʊ-o. O ma ta dɪd-o o wɪ: «Yɪ ta n keerə.»

14O ma vu o dwe gandwa yam. O na dwe-ya tɪn, balʊ na zɪŋɪ tʊ wʊm tɪn ma zɪgɪ. Zezi ma ta dɪ tʊ wʊm o wɪ: «Bu-dʊŋʊ, a tɛ dɪ nmʊ: Zaŋɪ wɛɛnɪ!»

15O na tagɪ kʊntʊ tɪn, tʊ wʊm ma sɪunɪ o zaŋɪ yɪ o sɪŋɪ o ŋɔɔna. Zezi ma joŋ-o o pa o nu wʊm.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Nɔɔna bam maama na nɛ kʊntʊ tɪn, fʊʊnɪ jaanɪ-ba lanyɪranɪ. Ba ma tee Wɛ ba wɪ: «Wɛ nijoŋnu kamunu mʊ tu dɪbam tɪtarɪ nɪ. Wɛ tu sɪ Dl zəni Dl nɔɔna bam.»

17Ba laan ma ni Zezi ŋwa Zude tɪɪnɪ dɪm maama wʊnɪ dɪ je sɪm maama nɪ.

Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn mʊ tʊŋɪ nɔɔna Zezi tee nɪ

(Matiyu 11:2-19)

18Zan dɪ dɛɛn ma ni Zezi ŋwa. O karabiə bam ma ta ba brɪ-o Zezi na kɪ kʊlʊ maama tɪn. O laan ma lɪ o karabiə bam bale,

19yɪ o tʊŋɪ-ba dí Yuutu Zezi tee nɪ, sɪ ba vu ba bwe-o ba nii, wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ Wɛ na brɪ-ba sɪ oó ba tɪn naa ba ta wú ta cəgi nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ?

20Nɔɔna bam ma vu Zezi te ba ta dɪd-o ba wɪ: «Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn mʊ tʊŋɪ dɪbam nmʊ tee nɪ, sɪ dí ba dí bwe dí nii, nmʊ mʊ yɪ wʊlʊ Wɛ na brɪ dɪbam sɪ n ba tɪn naa dí ta wú ta cəgi nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ?»

21Kantʊ maŋa kam nɪ nɔ́ɔ, mʊ Zezi dɛɛn pɛ nɔɔna zanzan na yazurə dɪ ba yawɪrʊ dwi dwi. O ma zəli ciciri sɪlʊ na yaarɪ nɔɔna tɪn, yɪ o daarɪ o pa lilwə zanzan yiə puri.

22O laan ma ləri Zan karabiə bam o wɪ: «Ve-na á ta dɪ Zan kʊlʊ maama á na nɛ tɪn yɪ á kwəri á ni tɪn. Á ta á brɪ-o nɪ lilwə yiə puri, kwaarʊ dɪ waɪ tɪ veə, nanywaanʊ yɪra dɪ kwɛ lanyɪranɪ, zwa-kwarʊ dɪ zwa ni, twa dɪ joori ba bi. Kʊlʊ na wəli da tɪn, yinigə tiinə dɪ maa ni Wɛ kwər-ywəŋə kam.

23Wʊlʊ maama na ba joori amʊ kwaga nɪ tɪn mʊ yɪ yu-yoŋo tu.»

24Zan karabiə bam ma joori ba viiri. Zezi laan ma ta Zan taanɪ o brɪ nɔn-kɔgɔ kʊm o wɪ: «Abam dɛɛn na ve Zan te kagʊa kam wʊnɪ tɪn, á bʊŋɪ sɪ á wú na bɛɛ mʊ? Á ve sɪ á nii miu kʊlʊ viu na jɪgɪ kʊ zuuli tɪn mʊ na? Aye, kʊ daɪ kʊntʊ.

25Sɪ bɛɛ mʊ? Á ve sɪ á nii nɔɔnʊ wʊlʊ na zʊ gwar-ŋʊnnʊ tɪn mʊ na? Aye, kʊ daɪ kʊntʊ. Nɔɔna balʊ na zʊ gwar-ŋʊnnʊ yɪ ba ŋwɪa ywənə tɪn zʊʊrɪ sɔ-ŋʊnnʊ wʊnɪ mʊ, sɪ kʊ daɪ kagʊa wʊnɪ.

26Bɛɛ nan mʊ á ve sɪ á nii? Á ve sɪ á na Wɛ nijoŋnu mʊ na? Ɛɛn, kʊ yɪ kʊntʊ mʊ. Á nan na nɛ wʊlʊ tɪn tiini o dwe faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na yɪ te tɪn.

27Wɛ tɔnɔ kʊm nan maŋɪ kʊ ta wʊntʊ taanɪ kʊ wɪ: ‹Nii, amʊ Wɛ lagɪ a tʊŋɪ a tɪntʊŋnʊ mʊ, sɪ o da nmʊ yigə o vu o kwɛ cwəŋə kalʊ nmʊ na wú ba n tɔgɪ da tɪn.›

28A lagɪ a ta abam sɪ, nabiinə balʊ maama ba na maŋɪ ba lʊ tɪn wʊnɪ nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na dwe Zan na yɪ te tɪn. Kʊ daarɪ lele kʊntʊ, nɔn-nabwəm wʊlʊ maama na zʊ Baŋa-Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ tɪn laan tu o dwe Zan.

29Nɔɔna bam maama dɪdaanɪ lampo-joŋnə bam dɛɛn dɪ na ni Zan taanɪ tɪn, ba ma sɛ sɪ Wɛ jɪgɪ cɪga dɪ ba na maŋɪ ba pa Zan miisi-ba na wʊnɪ tɪn ŋwaanɪ.

30Kʊ daarɪ Farizɪan tiinə bam dɪ cullu karanyɪna tiinə bam dɛɛn wʊ sɛ sɪ Zan miisi-ba na wʊnɪ, yɪ ba vɪn Wɛ na bʊŋɪ kʊlʊ sɪ Dl kɪ Dl pa-ba tɪn.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

31Zezi daa ma ta o wɪ: «Amʊ nan wʊ́ kɪ ta mʊ a maŋɪ zɪm nɔɔna bam kəm na yɪ te tɪn? Ba nyɪ dɪ bɛɛ mʊ?

32Zɪm nɔɔna bam nyɪ nɪnɛɛnɪ biə na je yaga kaporo nɪ ba kwɛɛrɪ te tɪn mʊ. Ba maa tɛ daanɪ ba wɪ: ‹Dí magɪ gullu mʊ sɪ á sa, yɪ á wʊ sagɪ. Dí ma daarɪ dí leeni luə le, yɪ á yigə wʊ nywanɪ.›

33Zɪm nɔɔna bam dɪ yɪ kʊntʊ mʊ. Bɛŋwaanɪ, Zan na tu tɪn, o dɛɛn pɪɪnɪ o kana mʊ yɪ o kwəri o ba nyɔ sana. Abam na nɛ-o tɪn, á maa jɪg-o á yáala sɪ kʊ yɪ cicirə mʊ tɔg-o.

34Kʊ daarɪ, amʊ Nabiin-bu wʊm nan na tu tɪn, a wʊ vɔgɪ ni. Abam daa ta ma yáalɪ amʊ dɪ á wɪ, a yɪ nɔn-kolo mʊ, yɪ a yɪ sa-nyɔrʊ dɪ. Á daa ta maa wɪ, a yɪ lampo-joŋnə dɪ nɔn-balwaarʊ ciloŋ mʊ.

35Balʊ maama nan na tɔgɪ Wɛ cwəŋə tɪn mʊ lwarɪ nɪ Wɛ jɪgɪ cɪga.»

Zezi na kɪ te Farizɪan tu Simɔn sɔŋɔ nɪ tɪn

36Farizɪan tu dɪdʊa dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Simɔn. O ma bəŋi Zezi sɪ o ba o vu o sɔŋɔ o di wʊdiu. Zezi ma vu o zʊ o sɔŋɔ kʊm o jəni sɪ o di.

37Ka-cɪcwaka dɛɛn mʊ wʊ tɪʊ kʊm kʊntʊ nɪ. O ma lwarɪ sɪ Zezi wʊ Farizɪan tu wʊm sɔŋɔ nɪ o di wʊdiu. O ma kwe kunkwələ na su dɪ tralɪ nugə tɪn o ja vu Zezi te.

38O ma vu o zɪgɪ Zezi nɛ ni nɪ, yɪ o keerə. O yi-na maa lurə ba bugi Zezi nɛ. O ma tiiri o ma o yuuywe o guguni o yi-na bam Zezi nɛ nɪ, yɪ o kukwəri Zezi nɛ sɪm. O ma daarɪ o pwəri tralɪ nugə kam o ma turi o nɛ sɪm.

39Farizɪan tu wʊlʊ na bəŋi Zezi o sɔŋɔ nɪ tɪn na nɛ kʊntʊ tɪn, o laan ma bʊŋɪ o wʊnɪ o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ ya na yɪ Wɛ nijoŋnu, o ya wʊ́ lwarɪ kaanɪ wʊntʊ kəm na yɪ te tɪn, yɪ o ya wʊ́ lwarɪ nɪ kaanɪ wʊlʊ na dwe-o tɪn yɪ ka-cɪcwaka mʊ.»

40Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Simɔn a lagɪ a bwe nmʊ woŋo.» O maa wɪ: «Karanyɪna, nan bwe.»

41Zezi laan ma maŋɪ mɪmaŋa o wɪ: «Nɔɔna bale mʊ jɪnɪ səbu nɔɔnʊ tee nɪ, dɪdʊa jɪnɪ mʊrr-fiinnu, wʊdoŋ wʊm ma jɪnɪ mʊrr-tɪnu.

42Ba maa warɪ ba ŋwɪ jɪnɪ dɪm, yɪ o yagɪ o ma cɛ ba maama. Kʊntʊ tɪn, bantʊ wʊnɪ wɔɔ mʊ wʊ́ ta so-o o dwe?»

43Simɔn ma lər-o o wɪ: «A bʊŋɪ sɪ wʊlʊ jɪnɪ na daga yɪ o yagɪ o ma cɛ-o tɪn mʊ wʊ́ taa so-o o dwe.» Zezi maa wɪ: «N sɪnɪ n ta cɪga.»

44O laan ma pipiri kaanɪ wʊm seeni, yɪ o ta dɪ Simɔn o wɪ: «Nmʊ nɛ kaanɪ wʊntʊ na kɪ te tɪn na? A na tu a zʊ n sɔŋɔ kʊm tɪn, nmʊ wʊ pɛ-nɪ na sɪ a ma sɪn a nɛ. Kaanɪ wʊntʊ nan bugi a nɛ dɪdaanɪ o yi-na mʊ, yɪ o daarɪ o guguni-sɪ dɪdaanɪ o yuuywe.

45A na tu tɪn, nmʊ wʊ kukwəri-nɪ sɪ kʊ brɪ nɪ n jeeri-nɪ lanyɪranɪ. Kaanɪ wʊntʊ nan kukwəri a nɛ mʊ taan, kʊ na puli dɪ maŋa kam a na tu nmʊ sɔŋɔ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

46A na tu nmʊ te tɪn, nmʊ wʊ kɪ nugə a yuu nɪ sɪ kʊ pa-nɪ zulə. Kaanɪ wʊntʊ nan kwe tralɪ nugə mʊ o lo o ma turi a nɛ.

47Kʊntʊ ŋwaanɪ a lagɪ a ta nmʊ sɪ, o sono kamunu kʊm mʊ brɪ nɪ Wɛ yagɪ o lwarma yam zanzan Dl ma cɛ-o. Kʊ daarɪ wʊlʊ Wɛ na yagɪ o lwarɪm fɪnfɪn Dl ma cɛ-o tɪn jɪgɪ sono fɪnfɪn yɪranɪ mʊ.»

48Zezi laan ma daarɪ o ta dɪ kaanɪ wʊm o wɪ: «N lwarɪm dɪm ti.»

49O na tagɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔna balʊ dɪ na tɔgɪ ba wʊra tɪn ma ŋɔɔnɪ daanɪ ba wɪ: «Wʊntʊ nan brɪ o tɪtɪ nɪ o yɪ wɔɔ mʊ, yɪ o yagɪ nɔɔnʊ lwarɪm o ma cɛ-o?»

50O laan ma ta dɪ kaanɪ wʊm o wɪ: «Nmʊ na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn mʊ pɛ n na vrɪm. Ve dɪ yazurə.»

Luki 8

Kaana badonnə na zəni Zezi te tɪn

1Kʊntʊ kwaga nɪ, Zezi dɛɛn ma beeri o tʊlɪ tɪ-kamunnu dɪ tɪ-balwa bam maama, yɪ o tɔɔlɪ kwər-ywəŋə kam o brɪ Wɛ na lagɪ Dl di paarɪ tɪte nɔɔna tɪtarɪ nɪ tɪn. O karabiə fugə-bale bam dɪ dɛɛn maa tɔgɪ dɪd-o ba beerə.

2Kaana badonnə dɪ tɔgɪ ba wʊ o tee nɪ. Bantʊ yɪ balʊ ciciri dɪ yawɪurʊ dwi dwi dɛɛn na yaarɪ-ba yɪ Zezi pa ba na yazurə tɪn. Ba dɪdʊa yɪrɪ mʊ Mari wʊlʊ na nuŋi Magɪdala tɪn. Wʊntʊ mʊ Zezi ya zəli ciciri sɪrpɛ yɪ sɪ nuŋi sɪ daar-o.

3Wʊdoŋ yɪrɪ mʊ Zannɪ. Wʊntʊ mʊ yɪ Zuuza wʊlʊ na nii Erɔdɪ sɔŋɔ baŋa nɪ tɪn kaanɪ. Wʊdoŋ dɪ yɪrɪ mʊ Suzaanɪ. Kaana zanzan dɪ tɔgɪ ba wʊra. Kaana bantʊ maama dɛɛn yəni ba lɪ ba jɪjɪgɪrʊ ba ma zəni Zezi dɪ o karabiə bam.

Nɔɔna na joŋi Wɛ taanɪ te tɪn

(Matiyu 13:1-23, Marɪkɪ 4:1-20)

4Nɔɔna zanzan dɛɛn nuŋi tɪɪnɪ təri təri ba ba Zezi te. Kɔ-fərə na gilim-o kʊntʊ tɪn, o laan ma maŋɪ mɪmaŋa o brɪ-ba o wɪ:

5«Valʊ dɛɛn mʊ wʊra. O ma zaŋɪ o vu o kara duum maŋa nɪ. O ma karɪ o dʊlɪ o wo-duuru tɪm kara kam wʊnɪ. Wo-duuru tɪdonnə ma tʊ cwəŋə ni nɪ. Nɔɔna ma nɔna tɪ baŋa nɪ ba kɛa. Zunə ma na-tɪ ba twɛ ba di.

6Tɪdaara ma tʊ kandwa jəgə nɪ. Tɪ ma nuŋi yɪ tɪ kwaarɪ tɪ tɪ lɪla, tɪga kam na ba zurə tɪn ŋwaanɪ.

7Tɪdaara ma tʊ sabarɪ jəgə nɪ. Tɪ na puli tɪ zaŋɪ tɪn, sabarɪ sɪm ma tɔgɪ sɪ zaŋɪ sɪ li-tɪ sɪ gʊ.

8Kʊ daarɪ tɪdaara ma tʊ tɪ-ywəŋə jəgə nɪ. Tɪ ma nuŋi tɪ kɪ biə lanyɪranɪ nɪnɛɛnɪ biə bi bi te.» Zezi na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, o laan ma ta dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Abam nan fɔgɪ á cəgi a taanɪ dɪm lanyɪranɪ.»

9Zezi karabiə bam laan ma bwe-o ba wɪ: «Mɪmaŋɪ dɪntʊ kuri mʊ bɛɛ?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10O ma ləri-ba o wɪ: «Wɛ paarɪ dɪm kuri ya səgi mʊ. Kʊ nan na yɪ abam, Wɛ maŋɪ Dl pa á lwarɪ Dl paarɪ dɪm kuri na yɪ te tɪn. Kʊ na yɪ nɔɔna badaara, a yəni a maŋɪ mɪmaŋa mʊ a brɪ-ba, sɪ ‹ba na niə, sɪ ba yɪ taa naɪ, ba na cəgə, sɪ ba yɪ taa ni kʊ kuri.›

11Mɪmaŋɪ dɪm kuri mʊ tɪntʊ: Wo-duuru tɪm brɪ Wɛ taanɪ dɪm na yɪ te tɪn mʊ.

12Cwəŋə kam wo-duuru tɪm na tʊ da tɪn maa maŋɪ nɔɔna balʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm yɪ sʊtaanɪ laan ba dɪ lɪ-dɪ yɪ dɪ wʊ zʊ ba wʊbʊŋa tɪn mʊ. Dɪ kɪ kʊntʊ sɪ ba yɪ kɪ ba wʊ-dɪdʊa mʊ dɪ Wɛ, sɪ Wɛ yɪ vrɪ-ba lwarɪm wʊnɪ.

13Kandwa yam jəgə kam maa maŋɪ balʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm yɪ ba joŋi-dɪ dɪ wʊpolo tɪn mʊ. Taanɪ dɪm ma wʊ tiini dɪ zʊ ba wʊbʊŋa, yɪ kʊ na kɪ fɪnfɪun, ba daa ba sɛa. Cam maŋa na yiə, baá da kwe ba yagɪ mʊ.

14Sabarɪ sɪm jəgə kam wo-duuru tɪm na tʊ da tɪn maa maŋɪ balʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm yɪ ba zaŋɪ ba ta jɪgɪ liə dɪ ba ŋwɪa wəənu, yɪ səbu-laga dɪ lʊgʊ baŋa ywəəni cəgɪ ba wʊbʊŋa nɪ sabarɪ sɪm na ligi wo-duuru tɪm te tɪn. Bantʊ wʊbʊŋa daa bá bɪ dɪ Wɛ cwəŋə kam təgɪm.

15Tɪ-ywəŋə jəgə kam wo-duuru tɪm na tʊ da tɪn maa maŋɪ balʊ na ni Wɛ taanɪ dɪm yɪ ba joŋi-dɪ lanyɪranɪ ba kɪ ba bɪcarɪ nɪ tɪn mʊ. Bantʊ mʊ jɪgɪ wʊbʊŋ-ŋʊna, yɪ ba vɔ ba wʊ dɪ Wɛ cwəŋə kam təgɪm. Wɛ taanɪ dɪm ma ja kuri dɪ pa-ba nɪ wo-duuru tɪlʊ na kɪ biə zanzan tɪn.»

Kanɪa mɪmaŋa
(Marɪkɪ 4:21-25)

16Zezi daa ma ta o wɪ: «Nɔɔnʊ na jɪgɪ kanɪa, o bá sɛ sɪ o tarɪgɪ-ka o pu tɪtəgə kuri nɪ, naa o zɪgɪ-ka gadogo kuri nɪ. Oó kwe-ka o palɪ wɛɛnɪ mʊ, sɪ ka taa jɪgɪ pooni ka paɪ balʊ na lagɪ ba zʊ digə kam wʊnɪ tɪn.

17Kʊlʊ maama zɪm na səgi nɔɔna tee nɪ tɪn wʊ́ ba kwɪn. Kʊlʊ maama na pugi tɪn wʊ́ ba kʊ puri mʊ, sɪ nɔɔna lwarɪ kʊ kuri na yɪ te.

18Kwaanɪ-na á pa á na ni kʊlʊ tɪn zʊ á wʊbʊŋa. Bɛŋwaanɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na maŋɪ o jɪgɪ woŋo tɪn, o ta wʊ́ joŋi kʊdoŋ o wəli da, yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na maŋɪ o ba jɪgɪ tɪn wʊ́ ba ga kʊlʊ fɪnfɪun o na bʊŋɪ sɪ o jɪgɪ tɪn.»

Zezi nu dɪ Zezi nyaana na yɪ balʊ tɪn
(Matiyu 12:46-50, Marɪkɪ 3:31-35)

19Zezi nu dɪ o nyaana ma ba o te sɪ ba na-o. Ba ma warɪ ba yi o te, kɔgɔ kʊm na daga tɪn ŋwaanɪ.

20Nɔɔnʊ wʊdoŋ ma ta dɪ Zezi o wɪ: «N nu dɪ n nyaana mʊ tu ba zɪgɪ cicwəŋə nɪ, yɪ ba lagɪ sɪ ba na-m.»

21O ma ləri-ba o wɪ: «Balʊ maama na ni Wɛ taanɪ dɪm yɪ ba sɛ-dɪ tɪn mʊ yɪ a nu dɪ a nyaana.»

Zezi na jɪgɪ dam vu-fɔrɔ baŋa nɪ te tɪn
(Matiyu 8:23-27, Marɪkɪ 4:35-41)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Dɛ dıdwı Zezi dı o karabiə bam ma zʊ naboro. O ma ta dı ba o wı: «Pa-na dí bɛ nınıʊ kʊm ni dıdoŋ dım.» Ba ma sıŋı ba yɛ ba maa kɛa.

23Ba na maa kɛ tın, Zezi ma tʊ dɔɔm nı. Vu-fɔrɔ ma da kʊ zaŋı nınıʊ kʊm baŋa nı, kʊ magı boro kʊm kʊ pa kʊ wʊra kʊ miisə na bam kuri nı. Ba dɛɛn maa wʊ cam wʊnı ba lagı ba tı.

24Ba ma vu ba zaŋı Zezi dɔɔm nı, yı ba wı: «Dí Yuutu, zaŋı sı dí lagı dí li na dí tı.» O laan ma zaŋı wɛɛnı. O ma bagı viu kʊm dı na bam sı tı yagı. Viu kʊm laan ma yagı, yı na bam dı maŋı da cımm.

25O ma bwe o karabiə bam o wı: «Bɛɛ mʊ yı á ba jıgı wʊ-dıdʊa dı amʊ?» Fʊʊnı ma ja-ba, yı kʊ kı-ba yəəu. Ba ma bwe daanı ba wı: «Wʊntʊ yı wɔɔ mʊ, yı o ta wanı o bagı viu dıdaanı na, yı tı sɛ o ni?»

Zezi na zəli ciciri nɔɔnʊ yıra nı te tın

(Matiyu 8:28-34, Marıkı 5:1-20)

26Ba ma yɛ ba vu ba bɛ nınıʊ kʊm. Ba ma yi Zeraaza tiinə na zʊʊrı mɛ tın. Nınıʊ kʊm tigi je sım kʊntʊ dı Galile laŋa nı mʊ.

27Zezi ma nuŋi naboro kʊm wʊnı. Tıʊ kʊm nɔɔnʊ dıdʊa ma ba o jeer-o. Ciciri mʊ jıg-o sı yaara. Kʊ tiini kʊ daanı o na wʊ zʊ kʊlʊkʊlʊ yı o ba zʊʊrı sɔŋɔ nı. O yəni o tigi yibeelə je nı mʊ.

28O na nɛ Zezi tın, o ma sıŋı o kaası wɛwɛ. O ma vu o tʊ Zezi yigə nı, yı o kaası dı kwər-dıa o wı: «Zezi, Yuutu Baŋa-Wɛ Bu, nmʊ tu amʊ tee nı sı n kı bɛɛ mʊ? Popo, yı zaŋı n yaarı-nı.»

29O tagı kʊntʊ, bɛŋwaanı Zezi maŋı o pa cicirə kam ni sı ka nuŋi ka yagı nɔɔnʊ wʊm. Kʊ daanı cicirə kam na maŋı ka jıg-o. Kʊntʊ mʊ paı ba yəni ba kwe capʊnnʊ ba ma vɔ o jıa dı o nɛ, sı ba taa yır-o. Ba na yəni ba vɔ-o kʊntʊ, o yəni o kɔ-tı mʊ. Cicirə kam laan ma zəl-o ka pa o duri o vu kagʊa wʊ.

30Zezi laan ma bwe-o o wı: «N yırı mʊ bɛɛ?» O ma ləri o wı: «A yırı mʊ Kɔgɔ», bɛŋwaanı ciciri zanzan mʊ tɔg-o.

31Ciciri sım ma loori Zezi, sı o yı zəli-sı o pa sı zʊ curu goŋ-luŋu kʊm wʊ.

32Tərə kɔgɔ zanzan dɛɛn ma wʊ je sım nı ba beeri piu yuu nı ba di. Ciciri sım ma loori Zezi, sı o pa-sı cwəŋə sı sı vu sı zʊ tərə bam wʊ. O ma sɛ.

33Ciciri sım laan ma yagı nɔɔnʊ wʊm yıra, yı sı vu sı zʊ tərə bam. Tərə bam maama ma duri ba tu ba tʊ nınıʊ kʊm wʊnı ba li na ba tı.

34Nɔɔna balʊ ya na nii tərə bam baŋa nı tın na nɛ kʊntʊ tın, ba ma duri ba vu ba ta kʊlʊ na kı tın tıʊ wʊnı dıdaanı dɛ sım maama ba brı nɔɔna bam.

35Nɔɔna bam ma nuŋi ba vu sı ba nii kʊ na kı te tın. Ba ma vu ba yi Zezi te. Ba ma na nɔɔnʊ wʊlʊ cicirə kam na yag-o tın. O maa je Zezi tee nı dıdaanı o swan joori ya ba, yı o zʊ gwaarʊ. Ba na nɛ-o kʊntʊ tın, fʊʊnı ma zʊ-ba.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

36Balʊ yiə na nɛ kʊ maama tɪn ma ta ba brɪ nɔɔna bam kʊ na kɪ te yɪ ciciri sɪm nuŋi sɪ yagɪ nɔɔnʊ wʊm tɪn.

37Zeraaza tɪʊ kʊm dɪ kʊ nawurə yam maama nɔɔna bam ma loori Zezi sɪ o viiri, bɛŋwaanɪ fʊʊnɪ tiini dɪ jɪgɪ-ba. Zezi laan ma joori o vu o zʊ naboro kʊm sɪ o viiri.

38O na maa viiri tɪn, nɔɔnʊ wʊlʊ ciciri sɪm na yag-o tɪn ma loor-o sɪ o pa o da o vu. Zezi ma wʊ sɛ.

39O ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊm o wɪ: «Joori n vu n sɔŋɔ tiinə te, sɪ n ta kʊlʊ Wɛ na kɪ Dl pa nmʊ tɪn n brɪ-ba.» Nɔɔnʊ wʊm ma vu o tʊlɪ tɪʊ kʊm maama wʊnɪ o tɔɔlɪ kʊlʊ maama Zezi na kɪ o pa-o tɪn.

Zezi na pɛ Zayirusi bukɔ dɪ kaanɪ wʊdoŋ na yazurə te tɪn

(Matiyu 9:18-26, Marɪkɪ 5:21-43)

40Zezi dɛɛn ma joori o bɛ nɪnɪʊ kʊm ni dɪdoŋ dɪm dɪdaanɪ kɔgɔ zanzan mʊ maŋɪ kʊ gilimi daanɪ kʊ cəg-o. Ba na nɛ-o tɪn, ba ma jeer-o lanyɪranɪ.

41-42Nɔɔnʊ wʊdoŋ maa təgɪ o wʊra, o yɪrɪ mʊ Zayirusi. O yɪ Zwifə Wɛ-digə kam yigə tu. O ma vu Zezi te, o kuni doonə o yigə nɪ o loor-o o wɪ: «Popo, ba dɪbam sɔŋɔ n joŋi a bu n yagɪ, sɪ o wɔɛ o lagɪ o tɪ.» Mʊ o bu dɪdʊa yɪranɪ, o yɪ bɪsankana mʊ, o yi nɪ bɪna fugə-yale te. Zezi ma sɛ sɪ o vu. O na maa kɛ tɪn, kɔgɔ kʊm tiini kʊ pɪɪn-o.

43Kaanɪ wʊdoŋ dɪ maa wʊra o na wɔɛ ka-wʊ taan bɪna fugə-yale. O ya kwe o jɪjɪgɪrʊ maama o pa liri tiinə sɪ ba soon-o, yɪ nɔɔnʊ dɪ dɪdʊa wʊ wanɪ o soon-o.

44O ma kɛ Zezi kwaga o vu o laarɪ o dwe o gərə kʊm ni. O na dwe-o kʊntʊ tɪn, jana bam ma kɔ bɪdwɪ baŋa nɪ.

45Zezi ma bwe o wɪ: «Wɔɔ mʊ dwe amʊ?» Ba maama ma fʊ ba wɪ, ba wʊ dwe-o. Pɪyɛɛrɪ dɪ balʊ na wʊ o tee nɪ tɪn ma ta ba wɪ: «Dí Yuutu, nmʊ wʊ nɛ nɔɔna bam na tiini ba daga yɪ ba pɪɪnɪ nmʊ te tɪn na?»

46Zezi ma ləri o wɪ: «Kʊ yɪ nɔɔnʊ mʊ dwe-nɪ. Amʊ ye sɪ dam nuŋi a yɪra nɪ.»

47Kaanɪ wʊm ma lwarɪ sɪ o bá wanɪ o səgi dɪ kʊlʊ na kɪ tɪn. Fʊʊnɪ maa jɪg-o yɪ o yɪra saɪ. O ma vu o tʊ Zezi yigə nɪ. O ma ta dɪd-o kʊlʊ maama na pɛ o dwe-o kʊntʊ tɪn, dɪ o na nɛ yazurə bɪdwɪ baŋa nɪ te tɪn. Kɔgɔ kʊm maama ma ni o na tagɪ kʊlʊ tɪn.

48Zezi laan ma ta dɪd-o o wɪ: «A bukɔ, nmʊ na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ te tɪn mʊ pɛ n na yazurə. Ve sɪ Wɛ wʊ́ wəli-m.»

49Zezi ta na wʊra o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔnʊ wʊdoŋ ma nuŋi Zayirusi sɔŋɔ o ba o ta dɪd-o o wɪ: «N bukɔ wʊm tɪga. Daa yɪ ta n yaarɪ karanyɪna kam.»

50Zezi na ni kʊntʊ tɪn, o ma ta dɪ Zayirusi o wɪ: «Yɪ ta n fʊna. Za n weeni n kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ, sɪ oó na yazurə.»

51Ba ma vu ba yi sɔŋɔ kʊm. Zezi ma zʊ. O ma wʊ sɛ sɪ nɔɔna da-o ba zʊ, kʊ na daɪ Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan dɪ Zakɪ, dɪ bu wʊm nu dɪ o ko yɪranɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

52Balʊ maama na maŋɪ ba wʊ sɔŋɔ kʊm wʊnɪ tɪn maa keerə ba coosə bɪsankana kam ŋwaanɪ. Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Á yɪ taá keerə, sɪ o wʊ tɪgɪ, o dɔ mʊ.»

53O na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba maama ma mwan-o, bɛŋwaanɪ ba ye nɪ bu wʊm sɪɪnɪ o tɪ mʊ.

54Zezi laan ma vu o ja bɪsankana kam jɪŋa, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «A bu, zaŋɪ wɛɛnɪ.»

55O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o ŋwɪa ma joori. O ma zaŋɪ wɛɛnɪ bɪdwɪ baŋa nɪ. Zezi ma ta dɪ ba sɪ ba kɪ wʊdiu ba pa bu wʊm sɪ o di.

56Kʊ ma sʊ bu wʊm nu dɪ o ko lanyɪranɪ. Zezi ma kaanɪ-ba o wɪ, ba yɪ zaŋɪ ba ta ba brɪ nɔɔn-nɔɔnʊ woŋo kʊlʊ na kɪ tɪn.

Luki 9

Zezi na tʊŋɪ o karabiə fugə-bale bam te tɪn

(Matiyu 10:5-15, Marɪkɪ 6:7-13)

1Zezi dɛɛn ma bəŋi o karabiə fugə-bale bam sɪ ba la daanɪ jəgə dɪdʊa. O ma pa-ba dam sɪ ba wanɪ ciciri maama ba zəli nɔɔna yɪra nɪ, sɪ ba daarɪ ba pa nɔɔna na yazurə ba yawɪrʊ wʊnɪ.

2O ma tʊŋɪ-ba sɪ ba vu ba tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam ba brɪ Dl na lagɪ Dl di paarɪ tɪte nɔɔna tɪtarɪ nɪ tɪn, sɪ ba daarɪ ba pa yawɪna na yazurə.

3O ma ta dɪ ba o wɪ: «Á na maa ve, á yɪ zaŋɪ á kwe kʊlʊkʊlʊ á wəli da á ja vu. Á yɪ kwe nacəgə naa tampɔgɔ naa wʊdiu naa səbu. Á yɪ kwe gwaarʊ tɪle tɪle á wəli da.

4Á na ve á zʊ sɔŋɔ kʊlʊ maama á pəni da, sɪ á taá zʊʊrɪ dáanɪ sɪ kʊ ba kʊ yi á viirim mɪmaŋa.

5Ba nan daa na wʊ sɛ sɪ ba jeeri abam lanyɪranɪ, sɪ á nuŋi tɪʊ kʊm kʊntʊ nɪ. Á na maa viirə, sɪ á pɪsɪ á nɛ fogo kʊm á yagɪ da, sɪ kʊ pa nɔɔna bam lwarɪ nɪ ba wʊ kɪ lanyɪranɪ.»

6Zezi na tagɪ kʊntʊ dɪ ba o ti tɪn, ba laan ma nuŋi ba tʊlɪ tɪ-balɛ sɪm maama. Je sɪlʊ maama ba na ve tɪn, ba ma tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam, yɪ ba pa nɔɔna yawɪrʊ je.

Erɔdɪ bwɛ Zezi na yɪ wʊlʊ tɪn

(Matiyu 14:1-12, Marɪkɪ 6:14-29)

7Galile Pɛ Erɔdɪ dɛɛn ni kʊlʊ maama Zezi dɪ o karabiə bam na wʊra ba kɪ tɪn. Kʊ ma pa o wʊbʊŋa vugimi daanɪ, bɛŋwaanɪ nɔɔna badaara tɛ Zezi woŋo ba wɪ, Zan mʊ joori o bi o yagɪ tʊʊnɪ.

8Babam maa tɛ ba wɪ, Wɛ nijoŋnu Eli mʊ joori o ba lʊgʊ baŋa. Badonnə dɪ maa tɛ ba wɪ, kʊ yɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam dɪdʊa mʊ joori o bi.

9Erɔdɪ ma ta o wɪ: «Kʊ nan na yɪ Zan, a maŋɪ a pa ba go o yuu. Nɔɔnʊ wʊntʊ nan yɪ nɔɔnʊ wɔɔ mʊ, yɪ o kɪ wo-kɪnkagɪla yalʊ maama a na ni ya ŋwa tɪn?» O maa tiini o kwaana, sɪ o na wʊlʊ na kɪ wəənu tɪntʊ maama tɪn.

Zezi na pɛ kɔ-fɔrɔ di wʊdiu kʊ su te tɪn

(Matiyu 14:13-21, Marɪkɪ 6:30-44, Zan 6:1-14)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Zezi karabiə bam dɛɛn ma joori ba vu o te. Ba ma ta ba brɪ-o ba na kɪ kʊlʊ maama tɪn. O ma pa ba tɔgɪ dɪd-o ba vu jəgə kadoŋ ba yɪranɪ, yɪ ba daarɪ nɔn-kɔgɔ kʊm. Jəgə kam ba na ve tɪn batwarɪ dɪ tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Betisayida.

11Nɔn-kɔgɔ kʊm ma lwarɪ Zezi dɪ o karabiə bam na ve mɛ tɪn. Ba laan ma tɔgɪ ba kwaga. Ba ma vu ba yi Zezi te. O ma jeeri-ba lanyɪranɪ. O ma ŋɔɔnɪ o brɪ-ba Wɛ paarɪ dɪm na yɪ te tɪn, yɪ o daarɪ o pa balʊ maama na lagɪ yazurə tɪn na yazurə.

12Maŋa kalʊ wɛ na wʊra dɪ zʊʊrɪ tɪn, Zezi karabiə fugə-bale bam ma ba o te ba wɪ: «Pa nɔɔna bam vu sam wʊnɪ ba lagɪ wʊdiu ba di, dɪ pwəgə je ba pəni, bɛŋwaanɪ jəgə kalʊ dɪbam na wʊra tɪn yɪ gaa wʊ mʊ. Wʊdiu təri yo.»

13O ma ləri-ba o wɪ: «Abam tɪtɪ mʊ wʊ́ pa-ba wʊdiu sɪ ba di.» Ba ma lər-o ba wɪ: «Dí jɪgɪ dɪpwa yanu dɪ kale sɪle má má mʊ, kʊ na daɪ sɪ dí vu dí yəgi wʊdiu dí ja ba dí pa nɔn-kɔgɔ kʊntʊ maama.»

14Kɔgɔ kʊm dɛɛn yɪ nɪnɛɛnɪ baara mʊrr-tɪnu mʊ (5.000), kʊ wəli dɪ kaana dɪ biə dɪ. Zezi ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ, ba pa nɔɔna bam pɔɔrɪ fiinnu fiinnu ba jəni tɪga nɪ.

15Ba ma kɪ kʊntʊ. Nɔɔna bam maama ma jəni tɪga nɪ.

16Zezi laan ma kwe dɪpwa yanu yam dɪ kale sɪle sɪm, yɪ o kwəni o yuu wɛɛnɪ o kɪ Wɛ le tɪ ŋwaanɪ. O ma fɔ fɔ wʊdiiru tɪm o maŋɪ o pa o karabiə bam, sɪ ba ja vu ba pa nɔɔna bam.

17Nɔɔna bam maama ma di ba su ba daarɪ. Ba na di ba daarɪ kʊlʊ tɪn, ba ma pɛ cicwəəru tɪlʊ na daarɪ tɪn ba su tɪtwarʊ fugə-tɪle.

Pɪyɛɛrɪ tagɪ sɪ Zezi yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ

(Matiyu 16:13-21, Marɪkɪ 8:27-31)

18Dɛ dɪdwɪ mʊ Zezi dɛɛn wʊra o warɪ Wɛ o yɪranɪ. O karabiə bam dɪ maa wʊ jəgə kam kʊntʊ nɪ. O ma bwe-ba o wɪ: «Nɔɔna yəni ba tɛ ba wɪ, amʊ yɪ wɔɔ mʊ?»

19Ba ma lər-o ba wɪ: «Badaara tɛ ba wɪ, nmʊ yɪ Zan wʊlʊ dɛɛn na miisi nɔɔna na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ tɪn mʊ. Babam dɪ maa tɛ ba wɪ, nmʊ yɪ Wɛ nijoŋnu Eli mʊ. Badonnə dɪ maa tɛ ba wɪ, nmʊ yɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam dɪdʊa mʊ n joori n bi n yagɪ tʊʊnɪ.»

20O laan ma bwe-ba o wɪ: «Kʊ nan na yɪ abam, á bʊŋɪ sɪ amʊ yɪ wɔɔ mʊ?» Pɪyɛɛrɪ ma lər-o o wɪ: «Nmʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ.»

21Zezi laan ma tiini o kaanɪ-ba, sɪ ba yɪ ta woŋo kʊntʊ ba brɪ nɔɔn-nɔɔnʊ.

22O daa ma ta o wɪ: «Kʊ fɪn mʊ sɪ amʊ Nabiin-bu wʊm na yaara zanzan. Zwifə nakwa bam dɪ ba kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə bam mʊ wʊ́ culi amʊ. Baá gʊ-nɪ, yɪ a laan wʊ́ joori a bi da yatɔ dɛ nɪ.»

Dí na maŋɪ sɪ dí tɔgɪ Zezi te tɪn

(Matiyu 16:24-28, Marɪkɪ 6:34—9:1)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24Wʊlʊ maama nan na lagɪ sɪ o yɪrɪ o ŋwɪa tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ ga-ka mʊ. Kʊ daarɪ, wʊlʊ maama na sɛ sɪ o ga o ŋwɪa amʊ ŋwaanɪ tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ na ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

25Nɔɔnʊ nan na nɛ lʊgʊ baŋa wəənu tɪm maama, yɪ o laan na gɛ ŋwɪa Wɛ tee nɪ, kʊ jɪgɪ bɛɛ nyɔɔrɪ mʊ kʊ pa-o?

26Wʊlʊ maama na kwarɪ cavɪura amʊ ŋwaanɪ dɪ a taanɪ dɪm ŋwaanɪ tɪn, cavɪura wʊ́ ta jɪgɪ amʊ Nabiin-bu wʊm kʊntʊ tu ŋwaanɪ, maŋa kam a na wʊ́ joori a ba lʊgʊ baŋa dɪ paarɪ-zulə, nɪ a Ko Wɛ dɪ Dl malɛsɪ sɪm na jɪgɪ paarɪ-zulə te tɪn.

27A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔna balʊ zɪm na wʊ yo seeni tɪn badaara bá tɪ, yɪ baá na nɪ Wɛ paarɪ dɪm tu nɔɔna tɪtarɪ nɪ.»

Zezi yibiyə na ləni te tɪn

(Matiyu 17:1-8, Marɪkɪ 9:2-8)

28Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, kʊ maŋɪ dɪ da nana na kɛ tɪn, o laan ma ja Pɪyɛərɪ dɪ Zan dɪ Zakɪ o vu o di piu yuu sɪ o warɪ Wɛ.

29Maŋa kam o na wʊra o warɪ Wɛ tɪn, o yibiyə ma ləni. O gwaarʊ tɪm dɪ maa pɪrɪ parɪ parɪ, yɪ tɪ nyɪɪna.

30-31Nɔɔna bale ma da ba nuŋi ba yigə nɪ, ba na tiini ba jɪgɪ Wɛ paarɪ-zulə pooni lanyɪranɪ. Bantʊ yɪ Moyisi dɪ Eli mʊ. Ba ma zɪgɪ ba ŋɔɔnɪ dɪ Zezi. Ba maa wʊra ba tɛ o na wʊ́ vu o tɪ Zeruzalɛm nɪ, sɪ o ma ti kʊlʊ o na tu sɪ o tʊŋɪ tɪn.

32Pɪyɛərɪ dɪ o donnə bam ma cɛ dɪ dɔɔnɪ. Ba laan na dɔ ba zaŋɪ tɪn, mʊ ba nɛ Zezi na jɪgɪ Wɛ paarɪ-zulə pooni kʊ gaalɪ te. Ba ma daarɪ ba na nɔɔna bale bam na zɪgɪ o tee nɪ.

33Maŋa kam nɔɔna bale bam na lagɪ ba viiri tɪn, Pɪyɛərɪ ma ta dɪ Zezi o wɪ: «Dí Yuutu, dí na wʊ yo seeni tɪn, kʊ tiini kʊ lana kʊ pa dɪbam. Nan pa dí pu vwə yatɔ yo seeni, sɪ nmʊ dɪ Moyisi dɪ Eli taa zʊʊrɪ da.» O dɛɛn garɪ o ŋɔɔnɪ mʊ, sɪ o yəri kʊlʊ o na jɪgɪ o tɛ tɪn.

34O na wʊra o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn mʊ kunkwəənu tu tɪ ba tɪ kwəli-ba. Tɪ na kwəli-ba tɪn, fʊʊnɪ ma ja Zezi karabiə bam lanyɪranɪ.

35Ba ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ kunkwəənu tɪm wʊnɪ ka wɪ: «Wʊntʊ mʊ yɪ amʊ Bu wʊm a na kuri tɪn. Á nan taá cəgi o taanɪ lanyɪranɪ.»

36Kwərə kam na ŋɔɔnɪ ka ti tɪn, ba ma daa wʊ nɛ nɔɔn-nɔɔnʊ ba wəli Zezi nɪ. Da yam kʊntʊ ni nɪ ba ma cɪm, yɪ ba wʊ tagɪ kʊlʊ ba na nɛ tɪn ba brɪ nɔɔn-nɔɔnʊ.

Zezi na zəli cicirə bu wʊdoŋ yɪra nɪ te tɪn

(Matiyu 17:14-21, Marɪkɪ 9:14-29)

37Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, Zezi ma tu piu kʊm yuu nɪ dɪ o karabiə bam. Nɔn-kɔgɔ zanzan ma jeer-o.

38Nɔɔnʊ wʊdoŋ maa tɔgɪ o wʊ kɔgɔ kʊm wʊnɪ. O ma ta dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Karanyɪna, popo, ba n nii a bu baŋa nɪ. Mʊ amʊ bu dɪdʊa, yɪ cicirə laan jɪg-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

39Maŋa kam cicirə kam na yəni ka zaŋ-o tın, o da o kaasɪ mʊ, yɪ o yɪra saɪ pəgɪ pəgɪ, yɪ lile-puŋə təgɪ o ni ka nuŋə. Ka ma tiini ka yaar-o maŋa maama, yɪ ka na yəni ka zaŋ-o, ka ba nuŋi o yɪra nɪ mwalɪ mwalɪ.

40Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a loori nmʊ karabiə bam sɪ ba zəli-ka o yɪra nɪ, yɪ ba wʊ wanɪ.»

41Zezi ma ləri o wɪ: «Abam zɪm nɔɔna bam brɪ á ba jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ, yɪ á ba kɪ lanyɪranɪ. Amʊ wú daanɪ abam tɪtarɪ nɪ a kɪ wʊ-zuru dɪ abam sɪ kʊ taa ve maŋa kɔɔ?» O laan ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊm o wɪ: «Ja n bu wʊm n ba.»

42Bu wʊm na maa ve o te kʊntʊ tın, cicirə kam daa ta ma dʊl-o ka dɪ tɪga nɪ, yɪ ka paɪ o yɪra saɪ pəgɪ pəgɪ. Zezi ma bagɪ cicirə kam o pa ka yag-o. O ma pa bu wʊm na yazurə. O laan ma joori o kɪ-o o ko wʊm jɪŋa nɪ.

43Nɔɔna bam maama ma na Wɛ dam dɪm na gaalɪ te, yɪ kʊ sʊ-ba zanzan.

Zezi daa na ŋɔɔnɪ o tʊʊnɪ taanɪ te tɪn

(Matiyu 17:22-23, Marɪkɪ 9:30-32)

Nɔɔna maama dɛɛn yɪ yəəu dɪ kʊlʊ maama Zezi na kɪ tɪn. O laan ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ:

44«Cəgi-na taanɪ dɪlʊ a na lagɪ a ta dɪ abam tɪn, sɪ á joŋi-dɪ lanyɪranɪ. Baá ja amʊ Nabiin-bu wʊm ba kɪ nɔɔna jɪŋa nɪ.»

45Ba ma wʊ ni o taanɪ dɪm kuri. Dɪ kuri dɪm səgi mʊ dɪ ba, yɪ ba wʊ wanɪ ba joŋi-dɪ. Ba ma kwarɪ sɪ ba bwe-o ba nii.

Wɔɔ mʊ yɪ nɔn-kamunu Wɛ tee nɪ?

(Matiyu 18:1-5, Marɪkɪ 9:33-40)

46Kantəgɔ dɛɛn ma ba Zezi karabiə bam wʊ. Ba dɛɛn lagɪ sɪ ba lwarɪ, bantʊ wʊnɪ wɔɔ mʊ wú ta yɪ nɔn-kamunu o dwe ba maama.

47Zezi ma lwarɪ ba na jɪgɪ kʊlʊ ba wʊbʊŋa nɪ tɪn. O ma ja bu balaŋa o pa o zɪgɪ o tee nɪ.

48O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Wʊlʊ maama na nɪgɪ bu wʊntʊ doŋ amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn, kʊntʊ tu nɪgɪ amʊ mʊ. Wʊlʊ maama nan na nɪgɪ amʊ tɪn, kʊ yɪ o nɪgɪ Baŋa-Wɛ dɪlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn dɪ mʊ. Wʊlʊ nan na yɪ balaŋa abam maama wʊnɪ tɪn mʊ yɪ nɔn-kamunu cɪga cɪga.»

49Zan ma ta o wɪ: «Dí Yuutu, dí ya nɛ nɔɔnʊ na zəli ciciri nɔɔna yɪra nɪ dɪ nmʊ yɪrɪ. O nan na daɪ dɪbam kəgɔ kʊm wʊ nɔɔnʊ tɪn, dí ma kwaanɪ sɪ dí cɪ-o, sɪ o daa yɪ taa kɪ kʊntʊ.»

50Zezi ma ləri o wɪ: «Á ya wʊ maŋɪ sɪ á cɪ-o. Wʊlʊ maama na ba culi abam tɪn yɪ abam nɔɔnʊ mʊ.»

Samari tɪʊ kʊdoŋ nɔɔna wʊ sɛ sɪ ba jeeri Zezi

51Maŋa kam dɛɛn ma ba ka twɛ sɪ Wɛ kwe Zezi Dl ja di Dl səŋɔ. Zezi ma lɪ bʊŋa sɪ o yɔɔrɪ o kwe cwəŋə o vu Zeruzalɛm.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

52O ma tʊŋɪ nɔɔna sɪ ba da o yigə ba vu. Ba ma vu ba yi Samari tiinə tʊ kʊdoŋ, sɪ ba ti wəənu maama yigə sɪ o laan ba.

53Tɪʊ kʊm nɔɔna bam ma wʊ sɛ sɪ ba jeer-o, ba na lwarɪ dɪ o maa ve Zeruzalɛm tɪn ŋwaanɪ.

54O karabiə bam bale Zakɪ dɪ Zan na ni kʊntʊ tɪn, ba ma ta ba wɪ: «Dí Yuutu, n lagɪ sɪ dí pa mini nuŋi wɛyuu nɪ dɪ ba dɪ cɔgɪ-ba na?»

55Zezi ma pipiri o nii-ba, yɪ o bagɪ-ba [o wɪ: «Abam yəri joro kʊlʊ na jɪgɪ abam tɪn.

56Amʊ Nabiin-bu wʊm wʊ tu sɪ a cɔgɪ nɔɔna ŋwɪa, a tu sɪ a vrɪ-ba lwarɪm wʊnɪ mʊ.»] Ba daa ma yɔɔrɪ tɪʊ kʊdoŋ ba vu.

Balʊ na lagɪ sɪ ba tɔgɪ Zezi tɪn na manɪ sɪ ba kɪ te tɪn

(Matiyu 8:19-22)

57Dɛ dɪdwɪ ba na wʊ cwəŋə nɪ ba maa kɛ tɪn, nɔɔnʊ wʊdoŋ ma ta dɪ Zezi o wɪ: «Nmʊ na lagɪ n vu je sɪlʊ maama tɪn, aá da a vu.»

58Zezi ma lər-o o wɪ: «Kʊ na yɪ yirə, bantʊ jɪgɪ bɔɔna ba tigi da. Zunə dɪ jɪgɪ pwəru ba tigi da. Kʊ daarɪ amʊ Nabiin-bu wʊm ba jɪgɪ jəgə sɪ a pəni da a sin.»

59Zezi daa ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ o wɪ: «Zaŋɪ n ta n tɔgɪ-nɪ.» Nɔɔnʊ wʊm ma ta o wɪ: «A Yuutu, yagɪ sɪ a vu a kɪ a ko luə, sɪ a laan ba a tɔgɪ nmʊ.»

60Zezi ma ləri o wɪ: «Nan yagɪ, sɪ balʊ na ba jɪgɪ ŋwɪa Wɛ tee nɪ tɪn taa kɪ ba lwi, sɪ nmʊ daarɪ n vu n tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam n brɪ Dl na lagɪ Dl di paarɪ tɪte nɔɔna tɪtarɪ nɪ tɪn.»

61Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ ma ta dɪd-o o wɪ: «A Yuutu, aá ba a taa tɔgɪ nmʊ. Nan pa-nɪ cwəŋə sɪ a vu a banɪ a sɔŋɔ tiinə, sɪ a laan joori a ba.»

62Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊlʊ na jɪgɪ naan-vɔrɔ o maa vara yɪ o pipiri o nii o kwaga nɪ tɪn, kʊ brɪ sɪ kʊntʊ tu wʊbʊŋa pɔɔrɪ bɪle mʊ. Nɔɔnʊ wʊntʊ doŋ bá wanɪ Wɛ paarɪ dɪm tɪtʊŋa o tʊŋɪ.»

Luki 10

Zezi na tʊŋɪ o karabiə fusɪrpɛ (70) te tɪn

1Kʊntʊ kwaga nɪ dí Yuutu Zezi daa ta ma lɪ nɔɔna fusɪrpɛ (70), sɪ o tʊŋɪ-ba bale bale, sɪ ba da yigə ba vu mɛ maama o na lagɪ o vu tɪn.

2O na lagɪ o tʊŋɪ-ba kʊntʊ tɪn, mʊ o tagɪ dɪ ba o wɪ: «Kʊ nyɪ dɪ faa na kɪ lanyɪranɪ, yɪ tɪntʊŋna fɪnfɪɪn yɪranɪ mʊ wʊra sɪ ba kɪ-kʊ te tɪn. Nan loori-na faa kʊm tu, sɪ o tʊŋɪ nɔɔna zanzan, sɪ ba vu ba kɪ o faa kʊm ba pa-o.»

3O ma daarɪ o wɪ: «Ve-na! A na tʊŋɪ abam je sɪm kʊntʊ nɪ tɪn, abam nyɪ dɪ pəlbiə na maa ve sɪ ba gwaanɪ nywənkuri wʊnɪ te tɪn mʊ.

4Á na maa ve, yɪ kwe-na səbiə gan-ləgədɪ, nan yɪ kwe-na tampɔgɔ, naa á taá jɪgɪ natra á wəli da. Yɪ zɪgɪ-na cwəŋə nɪ á daanɪ nɔɔn-nɔɔnʊ pwəgə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Á nan na yi sɔŋɔ kʋlʋ maama á na lagɪ á zʋ tɪn, sɪ á ta dɪ sɔŋɔ kʋm tiinə nɪ: ‹Wɛ wʊ́ pa abam yazurə.›

6Nɔɔnʋ na wʋra yɪ o soe wʋ-zuru, á yazurə yam wʊ́ ta wʋra dɪd-o. Wʋ-zuru-nyɪm nan na tərə, á yazurə yam wʊ́ joori ya ba á tɪtɪ te mʋ.

7Taá zʋʋrɪ-na sɔŋɔ kʋm kʋntʋ wʋnɪ. Wʋdiu kʋlʋ maama ba na kɪ ba pa abam tɪn, sɪ á taá di kʋntʋ. Tɪntʋŋnʋ maŋɪ sɪ o taa joŋi o ŋwɪurʋ mʋ. Á yɪ zaŋɪ á tʋlɪ sam dɪdonnə. Á taá zʋʋrɪ dáanɪ, sɪ kʋ taa ve maŋa kalʋ á na wʊ́ ba á viiri tɪn.

8Á na zʋ tɪʋ kʋlʋ maama, yɪ ba na jeeri abam lanyɪranɪ, sɪ á taá di wʋdiu kʋlʋ maama ba na kɪ ba pa abam tɪn,

9sɪ á pa yawɪɪna na yazurə, á daarɪ á ta dɪ ba nɪ: ‹Maŋa twɛ sɪ Baŋa-Wɛ di paarɪ á tɪtarɪ nɪ.›

10Kʋ daarɪ, á na zʋ tɪʋ kʋlʋ maama yɪ ba na wʋ sɛ sɪ ba jeeri abam, sɪ á nuŋi tɪʋ kʋm cwe wʋnɪ á ta dɪ ba nɪ:

11‹Abam tɪʋ kʋm fogo na taagɪ dɪbam nɛ sʊm tɪn, nii-na dí pʊsɪ-kʋ dí joori dí yagɪ da, sɪ kʋ brɪ nɪ abam wʋ kɪ lanyɪranɪ. Nan taá ye-na sɪ maŋa twɛ sɪ Baŋa-Wɛ di paarɪ nɔɔna tɪtarɪ nɪ.›

12A nan lagɪ a ta abam sɪ, Wɛ sarɪya dɛ dʊm na yiə, Sodɔm tiinə bá tiini ba na lɛɛrʋ nɪ tɪʋ kʋntʋ tiinə na wʊ́ na lɛɛrʋ te tɪn.

13Abam Korazin tiinə, á wʊ́ na lɛɛrʋ! Kʋ wəli dɪ abam Betisayida tiinə dɪ wʊ́ na lɛɛrʋ! Bɛŋwaanɪ, wo-kɪnkagɪla yalʋ maama a na kɪ abam tee nɪ tɪn, yadonnə ya na kɪ Tiiri dɪ Sidɔn tiinə tee nɪ, bantʋ ya wʊ́ kɪ lɪla ba ləni ba wʋrʋ ba yagɪ kəm-balwaarʋ, yɪ ba ya wʊ́ zʋ gwar-zɪnzwara ba lo puru ba yuu nɪ, sɪ kʋ brɪ nɪ ba wʋrʋ tiini tɪ cɔgɪ zanzan.

14Wɛ sarɪya dɛ dʊm na yiə, Tiiri dɪ Sidɔn tiinə bá tiini ba na lɛɛrʋ nɪ abam na wʊ́ na lɛɛrʋ te tɪn.

15Abam Kapɛrnawum tiinə, á ga bʊŋɪ nɪ Wɛ lagɪ Dl zəŋi abam wɛyuu nɪ mʋ na? Aye. Abam nan lagɪ á tʋ tɪga nɪ mʋ á tu á kwaarɪ curu.»

16Zezi daa ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ: «Wʋlʋ maama na joŋi abam taanɪ tɪn, kʋntʋ tu joŋi amʋ taanɪ mʋ. Wʋlʋ maama nan na wʋ joŋi abam taanɪ tɪn, kʋ tu wʋ joŋi amʋ taanɪ mʋ. Wʋlʋ maama na wʋ joŋi amʋ taanɪ tɪn wʋ joŋi Baŋa-Wɛ dɪlʋ na tʋŋɪ-nɪ tɪn taanɪ mʋ.»

(Zezi na tagɪ kʋntʋ tɪn, o laan ma tʋŋɪ-ba yɪ ba vu.)

17Kʋ na kɪ fɪun tɪn nɔɔna fusɪrpɛ bam ma joori ba ba Zezi te dɪ wʊpolo. Ba ma ta dɪd-o ba wɪ: «Dí Yuutu, ciciri tɪtɪ dɪ dɛ nmʋ yɪrɪ kɔrɔ ŋwaanɪ sɪ sɛ dɪbam ni.»

18O ma ləri-ba o wɪ: «A nɛ sʊtaanɪ na zɪgɪ wɛyuu nɪ dɪ tʋ tɪga nɪ, nɪ dʋa na pɪpɪla ka baga ka tu ka kwaarɪ tɪga te tɪn.

19Nii-na, a pɛ abam dam sɪ á nɔ bɪsankwɪ dɪ nwaanʋ baŋa nɪ, sɪ á wanɪ sʊtaanɪ dɪ dɪ dam maama, yɪ tɪ tɪlʊtɪlʋ bá wanɪ abam woŋo tɪ kɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Á nan yı kı wʊpolo dı ciciri na sɛ abam ni tın ŋwaanı. Nan za á kı-na wʊpolo dı á yıra na pʊpʊnı Wɛ-sɔŋɔ ŋwıa tɔnɔ kʊm wʊnı tın ŋwaanı.»

Zezi na kı wʊpolo te tın

(Matiyu 11:25-27, 13:16-17)

21Maŋa kam kʊntʊ nı, Wɛ Joro kʊm dɛɛn pɛ Zezi na wʊpolo lanyıranı. O laan ma kı o Ko Baŋa-Wɛ le o wı: «A Ko, nmʊ yı wʊlʊ na te wɛyuu dı tıga baŋa maama tın. Nmʊ nan mʊ pɛ n cıga kam səgi swan tiinə dı yiyiu tiinə tee nı, yı n daarı n pa balʊ na nyı dı bu-balɛ te tın lwarı ka kuri. A Ko, a kı nmʊ le. Nmʊ na kı kʊntʊ tın, kʊ yı n wʊbʊŋa na lagı kʊlʊ tın ŋwaanı mʊ.»

22«A Ko nan pɛ-nı dam wəənu maama baŋa nı. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o lwarı Wɛ Bu wʊm na yı wʊlʊ, kʊ na daı o Ko yıranı. Nɔɔn-nɔɔnʊ dı nan bá wanı o lwarı a Ko Wɛ na yı wʊlʊ, kʊ na daı amʊ wʊlʊ na yı Dl Bu wʊm tın yıranı, kʊ wəli dı amʊ na lagı sı a pa nɔɔnʊ wʊlʊ maama lwarı Dl na yı wʊlʊ tın.»

23O laan ma pipiri o nii o karabiə bam seeni, yı o ŋɔɔnı dı bantʊ ba yıranı o wı: «Á jıgı yu-yoŋo dı á yiə na naı wo-kamunnu tılʊ tın.

24Lwarı-na sı, faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə zanzan dı pwa zanzan dɛɛn jıgı tıına sı ba ya na kʊlʊ maama abam na naı lele tın, yı ba wʊ wanı ba na. Ba dɛɛn jıgı tıına sı ba ya ni Wɛ taanı dılʊ abam na ni tın, yı ba wʊ wanı ba ni-dı.»

Wɔɔ mʊ yı a doŋ? mımaŋa

25Wɛ cullu karanyına dıdʊa dɛɛn tu Zezi te, sı o maŋ-o o nii o swan na yı te tın. O ma zaŋı o bwe-o o wı: «Karanyına, amʊ nan wʊ́ kı ta mʊ sı a joŋi ŋwıa kalʊ na ba ti tın Wɛ tee nı?»

26Zezi ma ta dıd-o o wı: «Bɛɛ mʊ pʊpʊnı Wɛ cullu tɔnɔ kʊm wʊnı? Bɛɛ mʊ n yəni n karımı da?»

27Nɔɔnʊ wʊm ma ləri o wı: «Kʊ pʊpʊnı kʊ wı, ta n soe n Yuutu Baŋa-Wɛ dı n bıcarı maama, dı n wʊ maama, dı n dam maama, dı n wʊbʊŋa maama, sı n kwəri n ta n soe n doŋ nı n tıtı te.»

28Zezi ma ləri o wı: «N tagı cıga. Nan ta n kı kʊntʊ, sı nʼ́ na ŋwıa Wɛ tee nı.»

29Nɔɔnʊ wʊm ma lagı sı o pa o tıtı bʊra. O ma daa bwe Zezi o wı: «Amʊ doŋ mʊ wɔɔ?»

30Zezi dɛɛn ma maŋı mımaŋa o ma lər-o o wı: «Nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ zıgı Zeruzalɛm nı o nuŋi o maa ve tʊ kʊdoŋ, kʊ yırı mʊ Zeriko. O ma vu o maŋı dı nɔn-vʊrna. Nɔn-vʊrna bam ma zi-o ba vrı o gwaarʊ dı o wəənu maama. Ba ma mag-o ba bəri, yı ba daarı ba duri ba viiri.

31O na tigi da kʊntʊ tın, Wɛ kaanım tu dıdʊa dı ya wʊ cwəŋə kam kʊntʊ nı o maa ve. O na maa ve tın, o ma na nɔɔnʊ wʊm na tigi o yigə nı. O ma ywəri o tɔgı daa o kɛ.

32Wɛ-digə tıntʊŋnʊ wʊlʊ na yı Leviti tu tın dı maa tɔgı da o maa kɛa. O na yi jəgə kam tın, o ma na nɔɔnʊ wʊm na tigə. O dı daa ma ywəri o tɔgı daa o kɛ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Samari tu wʊdoŋ dı dɛɛn maa wʊ bərə nı. O ma vu o yi nɔɔnʊ wʊm na tigi mɛ tın. O na nɛ-o tın, o ŋwaŋa ma zʊ-o.

34O ma vu o te. O ma kwe nugə dı sana o ma zarı o fufwələ yam, yı o daarı o vɔ-ya. O laan ma kwe-o o daŋı o tıtı bınaga baŋa nı o ja vu nɔɔnʊ wʊdoŋ vərə-digə. Ba na yi da tın, o maa jıg-o o nii lanyıranı.

35Tıga na pʊʊrı tın, Samari tu wʊm ma zaŋı sı o kɛ. O ma lı səbu-dala yale o pa wʊlʊ na te vərə-digə kam tın. O ma ta dıd-o o wı: ‹Ta n nii nɔɔnʊ wʊm baŋa nı n pa-nı. Səbu kʊm na wʊ yi, maŋa kalʊ a na wú joori a ba tın, aá ŋwı kʊlʊ maama n na wú kı n wəli da tın.› »

36Zezi laan ma bwe-o o wı: «Kʊntʊ tın, bantʊ batɔ wʊnı, wɔɔ mʊ yı nɔɔnʊ wʊlʊ nɔn-vırna bam na vrı tın doŋ cıga cıga?»

37Karanyına kam ma ləri o wı: «Wʊlʊ wʊm na jaanı o ŋwaŋa tın.» Zezi laan ma ta dıd-o o wı: «Nan ve sı n dı ta n kı kʊntʊ.»

Zezi wʊ Marıtı dı Mari-ba sɔŋɔ nı

38Zezi dı o karabiə bam daa maa wʊ cwəŋə nı ba veə. O ma vu o yi tıʊ kʊdoŋ. Kaanı wʊdoŋ maa wʊra, o yırı mʊ Marıtı. O ma jeeri Zezi lanyıranı ba sɔŋɔ nı.

39Marıtı nyaanı dı maa wʊra, o yırı mʊ Mari. O ma jəni tıga nı Zezi tee nı, yı o cəgi o taanı dım maama.

40Mari na je kʊntʊ tın, Marıtı ma tiini o cɛ tıtʊŋa nı yı o liə. O ma vu Zezi te o wı: «A Yuutu, nii amʊ na zıgı a tʊŋa a yıranı, yı a nyaanı wʊm cım. Nmʊ yigə tərə na? Ta dıd-o sı o zaŋı o wəli-nı.»

41Dí Yuutu Zezi ma lər-o o wı: «Marıtı, Marıtı, nmʊ na li zanzan tın mʊ jıgı-m kʊ yaara.

42Woŋo kʊdoŋ yıranı mʊ daarı. Mari mʊ lı kʊlʊ na lana tın sı o kı, yı nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o cı-kʊ.»

Luki 11

Zezi na brı o karabiə Wɛ-loro te tın

(Matiyu 6:9-13, 7:7-11)

1Dɛ dıdwı mʊ Zezi dɛɛn ve jəgə kadoŋ sı o warı Wɛ. O na warı Wɛ o ti tın, o karabiə bam dıdʊa ma ta dıd-o o wı: «Dí Yuutu, brı dıbam dí na wú ta warı Wɛ te tın, nı Zan dı na brı o karabiə bam sı ba taa warı Wɛ te tın.»

2Zezi ma ta dı ba o wı: «Abam na lagı á warı Wɛ, sı á taá warı tıntʊ doŋ: ‹Dıbam Ko, sı nmʊ yırı na tiə dı zulə, sı n paarı ba.

3Ta n pa dıbam wʊdiu dɛ maama sı kʊ maŋı dıbam.

4Yagı dí lwarım n ma n cɛ dıbam, nı dıbam dı na yagı dí cɛ balʊ na kı dıbam lwarım tın. Yı pa dí na maŋım dılʊ na wú pa dí tʊ tın.› »

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Zezi daa ma ta dı o karabiə bam o wı: «Wɛ-loro nyı dı nmʊ na jıgı n cilɔŋ yı n zaŋı n vu o te tıtıı kʊrʊ nı n ta dıd-o n wı: ‹A cilɔŋ, popo a loori-m sı n pa-nı dıpwa yatɔ,

6sı vəru mʊ nuŋi yigə yigə o ba a te, yı a ba jıgı kʊlʊkʊlʊ sı a pa-o sı o di.›

7Nmʊ cilɔŋ wʊm maa zıgı digə kam wʊnı o ta dı nmʊ o wı: ‹Yı ta n jıgı-nı n yaara, sı mancoŋo pı yı amʊ dı a biə maama nan tigi dí dɔ mʊ. A bá wanı a zaŋı a wəli-m.›

8N cilɔŋ wʊm wú wanı o ta kʊntʊ doŋ na? A nan lagı a ta abam sı, o ya zı wʊ zaŋı o pa nmʊ wʊdiu kʊm á cilɔŋo kʊm ŋwaanı dı, nmʊ na zıgı da taan n loor-o dı baarı tın, o laan wú sɛ o zaŋı o pa-m kʊlʊ maama n na lagı tın.

9A nan lagı a ta abam sı á loori-na Wɛ, sı Dl wú pa abam kʊlʊ á na lagı tın. Beeri-na kʊlʊ á na lagı tın, sı á wú na. Magı-na boro, sı baá pʊrı ba pa abam.

10Bɛŋwaanı wʊlʊ maama na loori Wɛ sı Dl pa-o woŋo tın wú joŋi. Wʊlʊ maama na beeri woŋo Wɛ tee nı tın wú na-kʊ. Baá pʊrı ba pa wʊlʊ maama na magı boro tın.

11Abam wʊlʊ na jıgı bu yı o na loori-m kaləŋə, nmʊ wú sɛ n pa-o bısankwıa na?

12O na loori cıcarı, nń sɛ n kwe nɔŋɔ n pa-o na?

13Aye. Abam wʊrʊ na ba lana yı á ta ye sı á pa á biə wo-laarʊ tılʊ ba na lagı tın, dí Ko Wɛ dılʊ na wʊ wɛyuu nı yı Dl lana Dl dwe abam tın bá pa nɔɔna balʊ na loori-Dl Dl Joro kʊm tın na?»

Wɔɔ dam mʊ Zezi maı o zəli sʊtaana?

(Matiyu 12:22-30, Marıkı 3:22-27)

14Dɛ dıdʊa mʊ Zezi dɛɛn zəli cicirə nɔɔnʊ wʊdoŋ yıra nı. Cicirə kam ya pɛ nɔɔnʊ wʊm ji mımaa mʊ. Ka na yagı o yıra tın, o laan maa ŋɔɔna. Kʊ ma sʊ nɔn-kɔgɔ kʊm lanyıranı.

15Nɔɔna badaara na nɛ tın ba maa wı: «O na waı o zəli sʊtaana tın, kʊ yı sʊtaana-pɛ Belizebuli dam ŋwaanı mʊ.»

16Ba badaara maa kwaanı sı ba maŋı o dam dım ba nii, yı ba wı, o maŋı sı o kı wo-kınkagılı dılʊ na wú brı-ba nı o dam dım sını dı nuŋi Wɛ te tın mʊ.

17Zezi ma lwarı ba wʊbʊŋa na yı te tın. O ma ta dı ba o wı: «Tıʊ kʊlʊ paarı na pɔɔrı kuni bıle yı ba jıgı daanı tın, kʊ bá daanı kʊ cɔgı. Kampwara na zʊ sɔŋɔ kʊlʊ wʊ tın, kʊú tʊ mʊ.

18Sʊtaana-pɛ dam dım na sını dı pɔɔrı bıle, dı paarı dım bá daanı dı cɔgı. Abam na tɛ á wı, kʊ yı Belizebuli dam ŋwaanı mʊ a waı a zəli sʊtaana tın, mʊ pɛ a ta kʊntʊ doŋ.

19Kʊ na sını kʊ yı amʊ jıgı Belizebuli dam mʊ a maa zəli sʊtaana, abam nɔɔna bam dı nan maı dam dım kʊntʊ mʊ ba maa zəli-ya na? Abam tıtı nɔɔna bam na kı te tın mʊ brı sı cıga təri á tee nı.

20Kʊ nan yı Wɛ tıtı dam mʊ a maı a zəli sʊtaana. Kʊ maa brı nı Wɛ maŋı Dl ba abam te Dl di paarı nɔɔna tıtarı nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Sʊtaana-pɛ nan nyɪ dɪ nɔn-dɪdɛɛrʊ na jɪgɪ taŋa dɪ cɪna o maa yɪrɪ o sɔŋɔ te tɪn. O na yɪrɪ-kʊ tɪn, o jɪjɪgɪrʊ tɪm bá je.

22Nɔɔnʊ wʊdoŋ nan na tuə, yɪ o dam na dwe nɔn-dɪdɛɛrʊ wʊm, kʊntʊ tu wʊ́ wanɪ nɔn-dɪdɛɛrʊ wʊm. O laan wʊ́ vrɪ o taŋa dɪ o cɪna yalʊ o na tɪɪgɪ tɪn maama. O daarɪ o kwalɪmɪ o jɪjɪgɪrʊ tɪm maama o maŋɪ o pa nɔɔna.

23Nɔɔnʊ wʊlʊ maama nan na daɪ a nɔɔnʊ tɪn yɪ a dʊm mʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ maama nan na ba tɔgɪ o laɪ a nɔɔna o kɪ jəgə dɪdʊa tɪn, o jagɪ-ba mʊ.»

Zezi na ŋɔɔnɪ o brɪ cicirə na joori ka ba nɔɔnʊ tee nɪ te tɪn

(Matiyu 12:43-45)

24«Cicirə na nuŋi nɔɔnʊ yɪra nɪ, ka laan wʊ́ vu ka beeri kapwərə yigə mʊ, sɪ ka lagɪ je ka sin da. Ka nan na beeri ka ga, ka laan wʊ́ ta ka wɪ: ‹Aá joori a vu a na nuŋi mɛ tɪn mʊ, a taa wʊra.›

25Ka na joori ka vu nɔɔnʊ wʊm te yɪ ka na sɪ jəgə kam fɔgɪ ka kwɛ lanyɪranɪ,

26ka laan wʊ́ joori ka vu ka lagɪ ciciri sɪrpɛ sɪlʊ na tiini sɪ yɪ balwaarʊ sɪ dwe ka tɪtɪ tɪn. Sɪ ma tɔgɪ daanɪ sɪ vu sɪ zʊvɪ da. Kʊntʊ, nɔɔnʊ wʊm laan wʊ́ tiini o na cam kʊ dwəni faŋa.»

Balʊ na sɛ Wɛ taanɪ tɪn mʊ jɪgɪ yu-yoŋo

27Zezi na zɪgɪ o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, kaanɪ wʊdoŋ tɔgɪ o wʊ kɔgɔ kʊm wʊnɪ, o ma ta dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Kaanɪ wʊlʊ na lʊgɪ-m yɪ n ŋɔgɪ o yɪlɪ tɪn mʊ yɪ yu-yoŋo tu.»

28Zezi ma ləri o wɪ: «Balʊ na ni Wɛ kwərə yɪ ba sɛ tɪn mʊ jɪgɪ yu-yoŋo ba dwe dɪdɪ.»

Balʊ na vɪn Wɛ cɪga kam tɪn wʊ́ na bʊra na?

(Matiyu 12:38-42)

29Nɔn-kɔgɔ kʊm ma tiini kʊ pɪnɪ daanɪ. Zezi daa ma ta o wɪ: «Zɪm nɔɔna yɪ nɔn-balwaarʊ mʊ. Ba lagɪ sɪ a kɪ wo-kɪnkagɪlɪ mʊ a brɪ-ba, sɪ kʊ taa yɪ maana kʊ pa-ba. Ba nan bá na, kʊ na daɪ wo-kɪnkagɪlɪ dɪlʊ na maŋɪ dɪ kɪ Wɛ nijoŋnu Zonasɪ tee nɪ faŋa faŋa tɪn.

30Wʊntʊ dɛɛn brɪ Wɛ dam Niniivi tiinə tee nɪ, sɪ kʊ taa yɪ maana kʊ pa-ba. Amʊ Nabiin-bu wʊm dɪ wʊ́ ji maana zɪm nɔɔna bam ŋwaanɪ, nɪ kʊ dɛɛn na kɪ Zonasɪ te tɪn.

31Wɛ sarɪya dɛ dʊm na yiə, pa-kana kalʊ dɛɛn na te Saba tɪʊ faŋa faŋa tɪn wʊ́ zaŋɪ o di zɪm nɔɔna bantʊ sarɪya, yɪ o vɪ-ba bʊra. Wʊntʊ dɛɛn zaŋɪ o tɪtɪ tɪʊ kʊlʊ na tiini kʊ yɪ yigə yigə nɪ tɪn o ba Pɛ Salɔmən te, sɪ o cəgi o swan taanɪ dʊm. Wʊlʊ nan na dwe Salɔmən tɪn wʊ abam tee nɪ, yɪ á ba lagɪ sɪ á cəg-o.

32Niniivi tiinə dɪ wʊ́ zaŋɪ dɛ dʊm kʊntʊ nɪ ba di zɪm nɔɔna bantʊ sarɪya, bɛŋwaanɪ Zonasɪ na ve ba te o tɔɔlɪ-ba Wɛ kwərə kam tɪn, ba ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ. Wʊlʊ na dwe Zonasɪ tɪn nan wʊ abam tee nɪ, yɪ á wʊ sɛ-o.»

Wɛ cɪga kam na paɪ dɪbam pooni te tɪn

(Matiyu 5:15, 6:22-23)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33«Nɔɔnʊ na jɪgɪ kanɪa, o bá sɛ o tarɪgɪ-ka o zɪgɪ gugoro nɪ, naa o pu-ka tɪtɔgɔ kuri nɪ. O nan wʊ́ kwe-ka o palɪ wɛɛnɪ mʊ, sɪ balʊ na zʊ digə kam wʊ tɪn taa naɪ pooni dɪm.

34Nmʊ yiə mʊ nyɪ nɪnɛɛnɪ kanɪa kalʊ na paɪ n yɪra jɪgɪ pooni te tɪn. Kʊntʊ tɪn, n yiə na lana, kʊ paɪ n yɪra maama wʊ pooni wʊnɪ mʊ. N yiə nan na ba lana, kʊ paɪ n yɪra maama wʊ lim wʊnɪ mʊ.

35Kʊntʊ ŋwaanɪ, ta n yɪrɪ n tɪtɪ sɪ pooni dɪlʊ na wʊ nmʊ wʊnɪ tɪn daa yɪ zaŋɪ dɪ ji lim.

36Nmʊ yɪra maama na jɪgɪ pooni yɪ lim dɪ fɪnfɪɪn tərə, kʊʊ́ pa n yɪra maama wʊ pooni wʊnɪ mʊ, nɪnɛɛnɪ kanɪa na paɪ pooni wʊra te tɪn.»

Lɛɛrʊ na wʊ́ ba Farizɪan tiinə dɪ cullu karanyɪna tiinə baŋa nɪ te tɪn

(Matiyu 23:1-36, Marɪkɪ 12:38-40, Luki 20:45-47)

37Zezi dɛɛn na ŋɔɔnɪ wəənu tɪm kʊntʊ o ti tɪn, Farizɪan tu dɪdʊa ma bəŋ-o, sɪ o da o vu o sɔŋɔ o di wʊdiu. O ma vu o zʊ sɔŋɔ kʊm o jəni sɪ o di.

38Farizɪan tu wʊm ma na sɪ Zezi wʊ sanɪ o jɪa sɪ kʊ tɔgɪ ba cullu tɪm cwəŋə. Kʊ ma sʊ-o.

39Dí Yuutu Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Ei! Abam Farizɪan tiinə na lagɪ á di wʊdiu, á yəni á fɔgɪ á sɪn á zwɪ dɪ á kabəli kwɛ lanyɪranɪ. Kʊ daarɪ abam tɪtɪ nan su dɪ digiru mʊ. Á wʊrʊ su dɪ ŋwɪɪnɪ dɪ wo-balwaarʊ kəm.

40Abam yɪ jwəəru mʊ. Wɛ nan mʊ wʊ kɪ wəənu maama wʊrʊ dɪ tɪ kwɛ na?

41Á nan maŋɪ sɪ á kwe á na jɪgɪ kʊlʊ tɪn á pa yinigə tiinə dɪ á wʊrʊ maama. Á na kɪ kʊntʊ, á kʊlʊkʊlʊ daa bá ta jɪgɪ digiru.

42Abam Farizɪan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Bɛŋwaanɪ, kʊ na maŋɪ kʊ yɪ dwə dwi maama ba zɪ ba daga dɪ, á yəni á lɪ kʊlʊ na yɪ Wɛ nyɪm tɪn á pa-Dl. Kʊ lana. Kʊ daarɪ abam yigə tərə dɪ cɪga tɔgɪm dɪ Wɛ sono. Kʊ ya maŋɪ sɪ á taá kɪ tɪntʊ wəənu tɪm mʊ, sɪ á yɪ yagɪ Wɛ niə yadaara yam.

43Abam Farizɪan tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Bɛŋwaanɪ, á na zʊ á Wɛ-di sɪm, á lagɪ je-kamunnu mʊ sɪ á taá je yigə nɪ. Á na ve yaga, á lagɪ sɪ nɔɔna maama taa tui ba zuli abam.

44Lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Bɛŋwaanɪ á nyɪ dɪ yibeelə yalʊ na saarɪ ya daarɪ tɪga yɪ nɔɔna tɔgɪ ya baŋa ba kɛa yɪ ba yəri ya ni nɪ tɪn mʊ.»

45Wɛ cullu karanyɪna dɪdʊa ma ləri Zezi taanɪ dɪm o wɪ: «Karanyɪna, nmʊ na jɪgɪ wəənu tɪlʊ n ŋɔɔnɪ tɪn, n twɪ dɪbam dɪ mʊ.»

46Zezi ma ləri o wɪ: «Abam balʊ na yɪ Wɛ cullu karanyɪna tiinə tɪn, lɛɛrʊ wʊ á dɪ yuu nɪ. Bɛŋwaanɪ abam yəni á yaarɪ nɔɔna dɪ wo-dɛɛrʊ sɪ ba taa tɔga. Kʊ maa nyɪ dɪ á na pa ba zɪŋɪ zɪla yalʊ na dunə ya dwe ba zɪŋɪm tɪn, yɪ abam tɪtɪ ba sɛ sɪ á twəri zɪla yam fɪnfɪɪn dɪ á zəŋi.

47Lɛɛrʊ wʊ á yuu nɪ. Bɛŋwaanɪ abam yəni á fɔgɪ á kɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam yibeelə. Kʊ nan yɪ á kwə-nakwa mʊ gʊ-ba.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

48Á kəm dım brı nı á sɛ kəm-balwaarʊ tılʊ á kwə-nakwa bam na kı tın. Bantʊ dɛɛn gʊ Wɛ nijoŋnə bam, yı abam tıtı laan fəgı á kwɛ ba yibeelə yam.

49Abam na təgı á kwə kənə kʊntʊ tın, Wɛ dılʊ na maŋı Dl ye wəənu maama tın tagı abam ŋwaanı Dl wı: ‹Aá tʊŋı a nijoŋnə dı a tıntʊŋna ba tee nı. Ba ma wʊ́ ja ba badaara ba gʊ, yı baá yaarı badaara.›

50Kʊntʊ ŋwaanı Wɛ wʊ́ pa á na cam zanzan, nı kʊ yı abam tıtı mʊ gʊ Wɛ nijoŋnə balʊ maama ba na gʊ lʊgʊ pulim nı sı kʊ ba kʊ yi zım tın,

51kʊ na puli Abɛlı nı sı kʊ ba kʊ kweeli dı Zakari wʊlʊ ba na gʊ Wɛ kaanım bimbim dım dı Dl di-laa kʊm tıtarı nı tın. A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, kəm-balwaarʊ tım kʊntʊ maama caa wʊ́ ta wʊ zım nɔɔna bam yuu nı.

52Wɛ cullu karanyına tiinə-ba, lɛɛrʊ wʊ á yuu nı. Bɛŋwaanı á yəni á cı nɔɔna sı ba yı lwarı Wɛ cıga kam. Abam tıtı wʊ sɛ sı á joŋi-ka, yı á daarı á wʊ pɛ balʊ na lagı ba joŋi-ka tın cwəŋə sı ba joŋi.»

53Zezi laan ma nuŋi jəgə kam kʊntʊ nı o viiri. Wɛ cullu karanyına tiinə bam dı Farizıan tiinə bam maa ba lagı o taanı dı fınfın dı. Ba ma yaar-o dı bwiə zanzan.

54Ba maa lagı sı ba pa o ŋɔɔnı o tusi, sı ba wanı ba ja-o.

Luki 12

Dí na wʊ́ ta jıgı dí tıtı te tın

(Matiyu 10:26-33, 12:32, 10:17-20)

1Maŋa kam kʊntʊ nı kɔ-fɔrɔ zanzan ya lagı daanı Zezi tee nı. Ba dɛɛn yi nɔɔna mʊrrʊ mʊrrʊ mʊ. Ba tiini ba pını daanı yı ba nɔnı daanı. Zezi ma puli o ta dı o karabiə bam o wı: «Á fɔgı á cı á tıtı, sı á yı pa Farizıan tiinə bam dı abam ba dabılı dım, dı ba na yı pipiri-nyına yı ba səgi ba kı wo-balwaarʊ te tın.

2Kʊlʊ maama na səgi nɔɔna tee nı tın, kʊ jwa wʊ́ ba kʊ lwarı jaja.

3Kʊntʊ tın, abam na səgi á ta kʊlʊ maama tın wʊ́ nuŋi pooni mʊ sı nɔɔna maama ni. Abam na waası woŋo kʊlʊ digə wʊnı tın, nɔɔna wʊ́ di nayuu ba tɔɔlı-kʊ.

4A cilonnə-ba, a lagı a ta abam sı á yı taá kwarı fʊʊnı dı balʊ na waı ba gʊı á yıra yam yı ba daa warı ba kı abam kʊlʊkʊlʊ ba wəli da tın.

5A nan wʊ́ brı abam á na maŋı sı á taá kwarı wʊlʊ tın. Á maŋı sı á taá kwarı Wɛ mʊ, bɛŋwaanı dıntʊ jıgı dam sı Dl gʊ abam sı Dl daarı Dl dı abam min-tʊ nı. A lagı a ta abam sı dıntʊ mʊ á maŋı sı á taá kwarı.

6Kʊ na yı kabəmbəli, ba yəni ba yəgi sıntʊ mwalı mwalı mʊ. Wɛ nan ba swe sı dıdʊa dıdʊa ni nı.

7Wɛ maŋı Dl ye abam yuuywe sım ni na maı te tın. Á yı taá kwarı fʊʊnı, sı abam dıdʊa dıdʊa jıgı kuri á dwe kabəmbəli zanzan.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8A lagɪ a ta abam sɪ nɔɔnʊ wʊlʊ maama na zɪgɪ nabiinə yigə nɪ o brɪ jaja sɪ o yɪ a nɔɔnʊ tɪn, amʊ Nabiin-bu wʊm dɪ wʊ́ zɪgɪ kʊntʊ tu kwaga nɪ a brɪ nɪ o yɪ a nɔɔnʊ Wɛ malɛsɪ sɪm yigə nɪ.

9Kʊ daarɪ, wʊlʊ maama na vɪn amʊ nabiinə yigə nɪ tɪn, amʊ dɪ wʊ́ vɪn kʊntʊ tu Wɛ malɛsɪ sɪm yigə nɪ.

10Wʊlʊ maama na ŋɔɔnɪ wo-balwaarʊ o pa amʊ Nabiin-bu wʊm tɪn, Wɛ wʊ́ sɛ sɪ Dl ma cɛ kʊntʊ tu. Wʊlʊ nan na ŋɔɔnɪ o twɪ Wɛ Joro kʊm tɪn, Wɛ bá sɛ sɪ Dl ma cɛ-o.

11Nɔɔna wʊ́ ja abam ba vu ba saŋɪ Zwifə nakwa tee nɪ dɪ tɪʊ kʊm yigə tiinə tee nɪ dɪ dɪdɛɛra tee nɪ. Ba na kɪ abam kʊntʊ, sɪ á yɪ taá liə dɪ á na wʊ́ ŋɔɔnɪ kʊlʊ sɪ á ma vrɪ á tɪtɪ, naa á na wʊ́ tʊlɪ taanɪ dɪm te tɪn.

12Kantʊ maŋa kam nɪ Wɛ Joro kʊm wʊ́ pa á lwarɪ á na maŋɪ sɪ á ta kʊlʊ tɪn.»

Jɪjɪgɪrʊ na bá wanɪ tɪ pa ŋwɪa te tɪn taanɪ

13Nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ tɔgɪ o wʊ kɔgɔ kʊm wʊnɪ, o ma ta dɪ Zezi o wɪ: «Karanyɪna, a loori-m sɪ n ta a zɪmbaarʊ wʊm, sɪ o kwe wəənu tɪlʊ dɪbam ko na tɪgɪ o daarɪ tɪn o maŋɪ amʊ nyɪm o pa-nɪ.»

14Zezi ma lər-o o wɪ: «A ciloŋ. Wɔɔ mʊ tiŋi amʊ sɪ a di abam taanɪ naa sɪ a maŋɪ á jɪjɪgɪrʊ a pa abam?»

15O laan ma ta dɪ ba maama o wɪ: «Á taá yɪrɪ á tɪtɪ dɪ wo-swənə zanzan. Nɔɔnʊ jɪjɪgɪrʊ na daga te, tɪ bá wanɪ o ŋwɪa tɪ yɪrɪ, o na maŋɪ o yɪ nadum te dɪ.»

16Zezi laan ma maŋɪ mɪmaŋa o brɪ-ba o wɪ: «Nadum wʊdoŋ mʊ wʊra. O maa jɪgɪ karɪ sɪ na kɪ wʊdiiru zanzan sɪ pa-o.

17O ma bʊŋɪ o wɪ: A nan wʊ́ kɪ ta mʊ? Je daa tərə sɪ a kɪ a wʊdiiru tɪm maama da.»

18O laan ma bʊŋɪ o wɪ: «A na wʊ́ kɪ te tɪn, aá magɪ a tuli sɪm maama mʊ a dɪ tɪga nɪ, sɪ a daarɪ a lɔ tuli-zɛ, sɪ a wanɪ a pɛ a wo-vaalʊ tɪm dɪ a wəənu tɪm maama a kɪ da.»

19A laan wʊ́ ta a wʊnɪ a wɪ: «A jɪgɪ wəənu tɪlʊ maama a na lagɪ tɪn sɪ kʊ taa ve bɪna kɔgɔ kɔgɔ. Liə daa bá ja-nɪ. Aá ta kɪ a wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn, a di yɪ a nyɔa yɪ a kɪ wʊpolo.»

20Wɛ ma ta dɪd-o Dl wɪ: «Nmʊ yɪ joro mʊ. Tɪtɪ dɪntʊ wʊnɪ aá joŋi n ŋwɪa. Kʊntʊ tɪn, wɔɔ mʊ wʊ́ ta te wəənu tɪlʊ maama n ya na jɪgɪ tɪn?»

21«Kʊ yɪ kʊntʊ doŋ mʊ dɪ wʊlʊ maama na tiŋi jɪjɪgɪrʊ zanzan o pa o tɪtɪ yɪ o ba jɪgɪ kʊlʊkʊlʊ Wɛ tee nɪ tɪn.»

Baŋa-Wɛ na nii dɪbam baŋa nɪ te tɪn

(Matiyu 6:19-21,25-34)

22Zezi ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ: «Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a lagɪ a ta abam sɪ á yɪ taá jɪgɪ liə dɪ lʊgʊ baŋa kʊlʊkʊlʊ, kʊ na yɪ á ni-wʊdiu, naa á na wʊ́ zʊ gwaarʊ tɪlʊ tɪn.

23Bɛŋwaanɪ á ŋwɪa garɪ wʊdiiru. Yɪra yalʊ Wɛ na pɛ abam tɪn dɪ maa garɪ gwaarʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24Nan maanɪ-na á nii bacangaarʊ na yɪ te tɪn. Tɪ ba duə, yɪ tɪ ba zagɪ mɪna. Tɪ ba jɪgɪ tuli dɪ tikəri sɪ tɪ kɪ wʊdiiru da. Kʊ nan yɪ Wɛ mʊ nii tɪ baŋa nɪ dɪ tɪ ni-wʊdiu. Abam nan tiini á jɪgɪ kuri á dwe zunə bam.

25Abam wʊlʊwʊlʊ bá wanɪ o toŋi o ŋwɪa dɪ fɪnfɪun dɪ, o na maŋɪ o li te dɪ.

26Á bá wanɪ kʊ fɪnfɪun dɪ á kɪ, bɛɛ nan mʊ yɪ á jɪgɪ liə dɪ wəənu tɪlʊ maama na daarɪ tɪn?

27Maanɪ-na á nii ga-punnu tɪm lam na yɪ te tɪn. Tɪntʊ nan warɪ tɪ tʊŋɪ, yɪ tɪ warɪ gwaarʊ tɪ sɔ. Nan taá ye-na nɪ, tɪntʊ jɪgɪ lam tɪ dwe Pɛ Salɔmən dɛɛn na maŋɪ o zʊʊrɪ gwar-ŋʊnnʊ tɪlʊ tɪn.

28Kʊ nan na yɪ gaarʊ tɪm kʊntʊ, tɪntʊ ba jɪgɪ dɛ dɪ nɔɔna na zwɛ-tɪ. Dɪ kʊntʊ dɪ, Wɛ ta mʊ paɪ tɪ jɪgɪ lam kʊntʊ doŋ. Kʊntʊ ŋwaanɪ, kʊ na yɪ abam, Wɛ tiini Dl nii abam baŋa nɪ. Bɛɛ mʊ yɪ á ba kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ?

29Á yɪ taá jɪgɪ wʊbʊŋ-fara dɪ á na wʊ́ kɪ te sɪ á na wʊdiu á di tɪn. Á yɪ taá kɪ liə dɪ kʊntʊ woŋo.

30Lʊgʊ baŋa nɔɔna balʊ na yəri Wɛ tɪn mʊ tiini ba bʊŋɪ wəənu tɪm kʊntʊ maama wʊbʊŋa. Abam Ko Wɛ nan maŋɪ Dl ye nɪ abam maŋɪ sɪ á taá jɪgɪ wəənu tɪm kʊntʊ.

31Abam maŋɪ sɪ á pa á wʊbʊŋa taa tɔgɪ Wɛ paarɪ dɪm mʊ. Á na kɪ kʊntʊ, Wɛ laan wʊ́ wəli abam woŋo kʊlʊ na daarɪ tɪn.

32A nɔɔna bam á na ba daga tɪn, yɪ pa-na fʊʊnɪ taa jɪgɪ abam. Abam Ko Wɛ wʊbʊŋa mʊ lagɪ sɪ Dl pa abam tɔgɪ á di Dl paarɪ dɪm.

33Kwe-na á jɪjɪgurʊ tɪm á yəgi, sɪ á daarɪ á maŋɪ tɪ səbu kʊm á ma wəli yinigə tiinə. Kʊntʊ mʊ á kwe á jɪjɪgurʊ á tiŋi Wɛ-səŋɔ nɪ, səbiə gan-lɔgɔdɪ na bá cɔgɪ mɛ tɪn. Á na tiŋi jɪjɪgurʊ Wɛ tee nɪ, tɪ daa bá je. Ɔwɪuna daa bá wanɪ ba ŋɔ-tɪ, yɪ tʊa bá wanɪ ka mu-tɪ ka cɔgɪ.

34Bɛŋwaanɪ, abam jɪjɪgɪrʊ na tigi mɛ tɪn, á bɪcara dɪ tigi dáanɪ mʊ.»

Dí na wʊ́ ta jɪgɪ dí tɪtɪ te sɪ dí Yuutu joori o ba tɪn

(Matiyu 24:42-51, 10:34-36, 16:2-3, 5:25-26, Marɪkɪ 13:32-37)

35-36Zezi ta ma ta o wɪ: «Á taá fɔgɪ á cʊ á tɪtɪ, nɪ nɔɔna balʊ yuutu na nuŋi o vu sɪ o di kadiri candiə yɪ ba jɪgɪ tɪna sɪ o joori o ba tɪn. Ba ma fɔgɪ ba vɔ ba gwaarʊ dɪ vwɪ, yɪ ba tarɪgɪ ba min-zwəənu ba zɪgɪ ba tee nɪ. Ba yuutu wʊm na tu o yi manco-pɪna o magɪ boro, ba laan wʊ́ wanɪ ba zaŋɪ lɪla ba pʊrɪ ba pa-o.

37Ba yuutu wʊm na joori o ba, yɪ tɪntʊŋna balʊ na zɪgɪ ba niə yɪ ba ba dɔ tɪn, kʊ́ ji wʊpolo dɪ ba. A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, ba yuutu wʊm laan wʊ́ pa ba jəni ba di wʊdiu. O ma wʊ́ vɔ o gɔrɔ dɪ vʊa, sɪ o kwe wʊdiu kʊm o vu o zɪgɪ sɪ ba di.

38O nan na joori o ba tɪtɪ kʊrʊ nɪ dɪ, yɪ o tɪntʊŋna bam ta na zɪgɪ ba niə yɪ ba ba dɔa, kʊ́ ji wʊpolo dɪ ba.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

39Á taá ye sɪ, sɔŋɔ tu ya na lwarɪ maŋa kalʊ ŋwɪʊnʊ na lagɪ o ba tɪn, o ya bá pa ŋwɪʊnʊ wʊm na cwəŋə o zʊ o ŋɔ.

40Kʊntʊ ŋwaanɪ abam maŋɪ sɪ á cɪ á tɪtɪ mʊ, sɪ amʊ Nabiin-bu wʊm lagɪ a ba maŋa kalʊ abam na ba tɪna nɪ aá ba tɪn mʊ.»

41Pɪyɛɛrɪ ma bwe Zezi o wɪ: «Dí Yuutu, nmʊ na maŋɪ mɪmaŋa yantʊ tɪn, kʊ yɪ dɪbam yɪranɪ ŋwaanɪ mʊ naa nɔɔna maama ŋwaanɪ mʊ?»

42Dí Yuutu Zezi ma lərɪ o wɪ: «Wɔɔ mʊ yɪ tɪntʊŋ-ŋʊm wʊlʊ na jɪgɪ wʊbʊŋa tɪn? O nyɪ nɪnɛɛnɪ tɪntʊŋnʊ wʊlʊ o yuutu na yagɪ o tɪtʊŋa o pa-o yɪ o daarɪ o vu cwəŋə tɪn. O yuutu wʊm ma lɪ-o sɪ o taa nii o donnə tɪntʊŋna bam baŋa nɪ, sɪ o daarɪ o taa pa-ba ba ni-wʊdiu dɛ maama.

43O sɔŋɔ tu wʊm na joori o ba, yɪ o na piini dɪ o kɪ kʊlʊ maama o na pɛ-o sɪ o kɪ tɪn, tɪntʊŋnʊ wʊm kʊntʊ laan wʊ́ na wʊpolo.

44A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, o yuutu wʊm laan wʊ́ pa o taa nii o jɪjɪgɪrʊ maama baŋa nɪ mʊ.

45Tɪntʊŋnʊ wʊm nan na bʊŋɪ o wɪ, o yuutu wʊm daanɪ zanzan yɪ o ba tui, yɪ o na jɪgɪ o donnə tɪntʊŋ-baara dɪ tɪntʊŋ-kaana bam o maga, o di o gaala, yɪ o nyɔ sana o bugə,

46tɪntʊŋnʊ wʊm kʊntʊ yuutu wʊm laan wʊ́ joori o ba, dɛ dɪm tɪntʊŋnʊ wʊm na ba jɪgɪ tɪna dɪ maŋa kalʊ o na wʊ́ ba tɪn. O yuutu wʊm na tu o pɪr-o kʊntʊ, o laan wʊ́ pa o na cam, yɪ o daarɪ o pa o da dɪ balʊ na vɪn Wɛ cɪga kam tɪn o na yaara zanzan.

47Tɪntʊŋnʊ wʊlʊ maama na lwarɪ o yuutu wʊbʊŋa na lagɪ sɪ o kɪ kʊlʊ tɪn, yɪ o na wʊ sɛ sɪ o ja o tɪtɪ o kɪ-kʊ, kʊntʊ tu wʊ́ na magɪrʊ zanzan.

48Kʊ daarɪ, wʊlʊ na yəri o yuutu na lagɪ sɪ o kɪ kʊlʊ tɪn, yɪ o na kɪ kʊlʊ na maŋɪ sɪ ba mag-o tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ na magɪrʊ fɪnfɪʊn mʊ. Wʊlʊ maama ba na pɛ wəənu zanzan tɪn, baá bwe-o wəənu zanzan bwiə. Nɔɔnʊ wʊlʊ na joŋi wəənu zanzan sɪ o taa nii-tɪ tɪn, Wɛ wʊ́ bwe-o wəənu zanzan kʊ ja gaalɪ.»

49Zezi daa ta ma ta o wɪ: «Amʊ tu lʊgʊ baŋa sɪ a tarɪgɪ mini mʊ a ma zwɛ-kʊ. A nan ya lagɪ dɪ a wʊ maama sɪ mini dɪm na maŋɪ dɪ ya tarɪgɪ mʊ.

50Amʊ nan maŋɪ sɪ a zʊ yaara wʊ, nɪnɛɛnɪ a na wʊ́ miisi na wʊnɪ te tɪn mʊ. A nan wʊ wʊ-cɔgɔ wʊnɪ mʊ, sɪ kʊ taa ve maŋa kam kʊ na wʊ́ kɪ kʊ ti tɪn.

51Amʊ na tu lʊgʊ baŋa tɪn, á bʊŋɪ sɪ kʊ yɪ sɪ a pa nɔɔna fɔgɪ daanɪ mʊ na? Aye. A tu sɪ a pa nɔɔna pɔɔrɪ daanɪ mʊ.

52Kʊ na puli zɪm kʊ maa ve, sɔŋɔ dɪdʊa wʊnɪ nɔɔna banu na wʊra, baá pɔɔrɪ daanɪ batɔ dɪ bale.

53Ko dɪ o bu wʊ́ pɔɔrɪ daanɪ. Nu dɪ o bukɔ dɪ wʊ́ pɔɔrɪ daanɪ. Kaanɪ dɪ o barʊ nu dɪ wʊ́ pɔɔrɪ daanɪ.»

54Zezi laan ma ta dɪ nɔn-kɔgɔ kʊm o wɪ: «Á na nɛ kunkwəənu na wʊra tɪ zaŋa mɛ seeni dʊa na zɪgɪ da ka nɪ tɪn, á yəni á ta lɪla sɪ dʊa lagɪ ka nɪ, yɪ kaá sɪnɪ ka nɪ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

55Kʊ daarɪ gungun-kʊrrʊ viu na wʊra kʊ fulə, á yəni á wɪ lʊn-wɪa maa bɪna, yɪ kʊ́ sɪnɪ kʊ kɪ kʊntʊ mʊ.

56Abam yɪ pipiri-nyɪna mʊ. Abam waɪ á nii wɛyuu dɪ tɪga baŋa á ma lwarɪ tɪga kam yibiyə na wʊ́ ta yɪ te tɪn. Bɛɛ nan mʊ yɪ á warɪ á lwarɪ wəənu tɪlʊ na wʊra tɪ kɪ lele tɪn kuri?

57Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ abam ba bʊŋa, sɪ á lwarɪ kʊlʊ na lana tɪn sɪ á taá kɪa?

58Kʊ nyɪ dɪ nɔɔnʊ na jaanɪ-m o vu o saŋɪ sarɪya jəgə nɪ te tɪn. Abam ta na wʊ cwəŋə nɪ á maa ve tɪn, sɪ n kwaanɪ n pa á fɔgɪ daanɪ. Kʊ na daɪ kʊntʊ, o laan wʊ́ ja nmʊ o kɪ sarɪya-diru wʊm jɪŋa nɪ. Wʊntʊ dɪ laan ma wʊ́ kɪ nmʊ o tɪntʊŋnʊ jɪŋa nɪ, sɪ o kɪ nmʊ pɪna digə nɪ.

59A lagɪ a ta nmʊ sɪ nɲ́ ta n wʊra taan. N na wʊ ŋwɪ jɪnɪ dɪm maama n ti, ba bá yagɪ-m.»

Luki 13

Dí na wʊ ləni dí wʊrʊ, dí wʊ́ na cɔgɪm

1Kantʊ maŋa kam nɪ nɔɔna badonnə maa ba Zezi te, yɪ ba ta dɪd-o Galile tiinə badonnə taanɪ. Gʊvɪrma tu Pilatɪ dɛɛn jaanɪ bantʊ o gʊ maŋa kalʊ ba na wʊra ba kaanɪ Baŋa-Wɛ tɪn, o pa ba jana nuŋi ka gwaanɪ dɪ vara jana.

2Zezi ma ləri nɔɔna bam o wɪ: «Galile tiinə bantʊ na tiini ba na cam kʊntʊ doŋ tɪn, á bʊŋɪ sɪ kʊ yɪ ba na tiini ba yɪ nɔn-balwaarʊ ba dwe ba donnə bam tɪn ŋwaanɪ mʊ na?

3Aye, kʊ daɪ kʊntʊ. Abam tɪtɪ dɪ na wʊ ləni á wʊrʊ á yagɪ kəm-balwaarʊ tɪm, abam maama dɪ wʊ́ cɔgɪ kʊntʊ doŋ mʊ.

4Kʊ ta na yɪ nɔɔna fugə-nana balʊ ya na tɪgɪ Silʊa nɪ maŋa kam wɛyuu digə na tʊ ba baŋa nɪ tɪn, á bʊŋɪ nɪ kʊ yɪ ba na maŋɪ sɪ ba na cɔgɪm kʊ dwəni Zeruzalɛm tiinə badonnə bam tɪn ŋwaanɪ mʊ na?

5Aye, kʊ daɪ kʊntʊ. Abam tɪtɪ na wʊ ləni á wʊrʊ á yagɪ kəm-balwaarʊ tɪm, abam maama dɪ wʊ́ cɔgɪ kʊntʊ doŋ mʊ.»

Kapʊrʊ kʊlʊ na ba jaanɪ tɪn mɪmaŋa

6Zezi laan ma maŋɪ mɪmaŋa o brɪ-ba o wɪ: «Nɔɔnʊ mʊ wʊra. O ma jəri kapʊrʊ o kara wʊnɪ. O ma vu sɪ o nii, oó na kʊ biə o gwəri na. O ma wʊ nɛ.

7Kʊ na ba ləri biə tɪn, o ma ta dɪ o tɪntʊŋnʊ wʊm o wɪ: ‹Nii, dɔɔn jɪgɪ bɪna yatɔ mʊ a na tui a laga kʊ biə yɪ a ba naɪ kʊlʊkʊlʊ. Nan goni-kʊ n dɪ tɪga nɪ, sɪ kʊ zɪgɪ da kafɛ mʊ›.

8Tɪntʊŋnʊ wʊm ma lər-o o wɪ: ‹A yuutu, yagɪ sɪ kʊ daa kɪ bɪnɪ dɪdʊa kʊ wəli da. Aá kʊ goŋo a kaagɪ kʊ maama yɪ a kɪ pʊpɔnə da.

9Bɪnɪ daa na yiə yɪ kʊ na ləgi biə, kʊ lana. Kʊ nan daa ta na wʊ ləgi, dí laan wʊ́ go-kʊ dí dɪ tɪga nɪ.› »

Zezi na pɛ kaanɪ wʊdoŋ na yazurə ba siun dɛ nɪ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Zwifə bam siun dɛ dıdoŋ dɛɛn ma yi. Zezi maa wʊ ba Wɛ-digə kam nı o brı-ba Wɛ taanı.

11Kaanı wʊdoŋ maa təgı o wʊra, cicirə na jıg-o ka yaara dı yawıʊ taan bına fugə-nana, ka pa o tii mʊ, o warı o kwəni wɛɛnı.

12Zezi na nɛ-o tın, o ma ta dıd-o sı o ba o te. O laan ma ta dıd-o o wı: «Kaanı, n nɛ bwəlim, n sin dı n yaara yam.»

13O na tagı kʊntʊ tın, o ma zi o jıa o baŋa nı. Bıdwı baŋa nı mʊ kaanı wʊm kwəni wɛɛnı. O na kwəni wɛɛnı tın, o ma tee Baŋa-Wɛ.

14Zwifə Wɛ-digə kam yuutu wʊm na nɛ Zezi na kı te ba siun dɛ dım nı yı o pa kaanı wʊm na yazurə tın, o bam ma zaŋı. O ma ta dı kɔgɔ kʊm o wı: «Wɛ pɛ dıbam da yardʊ mʊ sı dí ta maa tʊŋı dí tıtʊŋa. Kʊntʊ tın, á maŋı sı á taá tui da yam kʊntʊ nı mʊ sı á na yazurə, sı kʊ daı siun dɛ dım nı.»

15Dí Yuutu Zezi ma lər-o o wı: «Abam yı pipiri-nyına mʊ. Abam wɔɔ mʊ wú ta jıgı o nabıa naa o bınaga yı o ba bwəli-ka o ja vu sı ka nyɔ na siun dɛ dım nı?

16Kʊntʊ tın, kaanı wʊntʊ na yı Abraham dwi tu yı sʊtaanı ya vɔ-o dı yawıʊ bına fugə-nana tın, kʊ culi sı a bwəl-o a yagı siun dɛ dım nı sı o sin dı o yawıʊ kʊm na?»

17O na tagı kʊntʊ tın, kʊ ma pa balʊ na vı-o tın na cavıura. Kʊ daarı nɔn-kɔgɔ kʊm maama maa jıgı wʊpolo zanzan dı wo-kınkagıla yalʊ maama o na kı tın.

Wɛ paarı dım na yı te tın

(Matiyu 13:31-33, Marıkı 4:30-32)

18Zezi daa ma ta o wı: «Wɛ paarı dım nyı dı bɛɛ? A ma bɛɛ mʊ a maŋı-dı a brı abam?

19Wɛ paarı dım nyı dı nɔɔnʊ na kwe wo-duu na yı mımınʊ o vu o du o kadugə nı. Wo-duu kʊm kʊntʊ ma nuŋi, yı kʊ tiini kʊ ji tu-kamunu. Zunə laan ma ba ba sɔ ba pwəru tiu kʊm yuu nı.»

20Zezi daa ma ta o wı: «A ta wú ma bɛɛ mʊ a maŋı Wɛ paarı dım na nyı te tın a brı abam?

21Dı nyı dı kaanı na kwe dabılı o gwaanı dı dıpɛ muni zwı-zɛ sıtɔ te tın. Dı laan ma pa dıpɛ muni dım maama fʊlı.»

Dí na wú zʊ Wɛ paarı dım wʊnı te tın

(Matiyu 7:13-14,21-23)

22Zezi dɛɛn wʊ cwəŋə nı o maa ve Zeruzalɛm. O na maa ve tın, o tʊlı tıını dım maama yı o brı-ba Wɛ taanı.

23Nɔɔnʊ wʊdoŋ ma bwe-o o wı: «A Yuutu, nɔɔna fınfın yıranı mʊ wú na vrım na?» Zezi ma ta dı nɔɔna bam o wı:

24«Á taá cʊ á tıtı sı á kwaanı á da ni dılʊ na pıunı tın á zʊ Wɛ paarı dım wʊ. A lagı a ta abam sı nɔɔna zanzan wú ba ba beeri sı ba zʊ, yı ba bá wanı ba na cwəŋə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Maŋa kam na yiə, yı sɔŋɔ tu zaŋı o pı o mancoŋo, abam laan wú ba á zıgı pooni nı á magı boro, yı á loori á wı: ‹Dí Yuutu, popo, pʊrı sı dí zʊ.› O laan wú lərı o wı: ‹A yərı abam na nuŋi mɛ.›

26Abam laan wú ta wı: ‹Dıbam ya tɔgı dı nmʊ dí jəni dí di wʊdiu. Kʊ yı dıbam tıʊ kʊm cwe sım wʊnı mʊ n zıgı da n brı Wɛ taanı.›

27O nan ta wú lərı abam o wı: ‹A yərı abam. Joori-na daa nı, abam kəm-balwaarʊ tiinə bam.›

28Kʊ na kı abam kʊntʊ, á wú na Abraham dı Yizakı dı Zakɔbı na je Wɛ paarı dım wʊnı, kʊ wəli dı Wɛ nijoŋnə bam maama. Abam tıtı nan bá na cwəŋə sı á zʊ. Abam wú maŋı mɛ yaara na wʊra yı nɔɔna keerə yı ba dʊnı ba nwa tın.

29Nɔɔna wú nuŋi lʊgʊ baŋa je maama nı ba ba ba zʊ Wɛ paarı dım wʊ, yı ba jəni ba di ywəəni daanı.

30Á taá ye nı, nɔɔna badaara zım na yı kwaga tiinə tın wú ba ba ji yigə tiinə. Badaara dı na maŋı ba yı yigə tiinə tın wú joori ba ji kwaga tiinə.»

Zezi wʊ na cɔgı Zeruzalɛm tiinə ŋwaanı te tın

(Matiyu 23:37-39)

31Maŋa kam kʊntʊ nı mʊ Farizıan badonnə tu Zezi te, yı ba ta dıd-o ba wı: «Yagı yo seeni sı n vu jəgə kadoŋ. Bɛŋwaanı Pɛ Erədı lagı sı o pa ba gʊ nmʊ.»

32O ma lərı-ba o wı: «Ve-na á ta á brı nasıa kam nı, zım da yantʊ nı a maŋı sı a taa zəli sʊtaana, sı a kwəri a pa nɔɔna na yazurə. Da yatɔ dɛ nı, a laan wú yi a kweelim jəgə.

33A nan maŋı sı a daa kwe a cwəŋə a taa kɛa zım dı jwaanı dı jwa yigə nı, bɛŋwaanı kʊ bá wanı sı wʊlʊ na yı Wɛ nijoŋnu tın ga o ŋwıa yı kʊ daı Zeruzalɛm nı.

34Həii! Zeruzalɛm tiinə-ba, á yəni á gʊ Wɛ nijoŋnə yı á dʊlı nɔɔna balʊ Wɛ na tʊŋı abam tee nı tın dı kandwa. Kuni zanzan mʊ a ya lagı sı a la abam nɔn-biə a kı daanı sı a taa nii á baŋa nı, nınɛɛnı coro na kukwəri kʊ biə kʊ kı kʊ vwana kuri nı te tın, yı abam wʊ sɛ.

35Kʊntʊ tın, Wɛ laan wú dwanı Dl jıa abam tıʊ kʊm baŋa nı sı kʊ ji di-dwəənu. Á taá ye nı, á daa bá na-nı sı kʊ taa ve maŋa kalʊ á na wú ta wı: ‹Zuli-na wʊlʊ na tu dí Yuutu Wɛ yırı ŋwaanı tın.› »

Luki 14

Zezi na pɛ ya-fʊla tu na yazurə te tın

1Siun dɛ dıdoŋ dɛɛn ma yi. Zezi ma vu Farizıan yigə tu dıdʊa sɔŋɔ o zʊ sı o di wʊdiu. O na wʊra tın, ba maa kwaanı ba yır-o, sı ba nii o na wú kı te tın.

2Ya-fʊla tu ma ba o zıgı Zezi yigə nı.

3Zezi na nɛ-o tın, o ma bwe Wɛ cullu karanyʊna tiinə dı Farizıan tiinə bam o wı: «Dıbam cullu paı cwəŋə sı dí pa nɔɔnʊ na yazurə siun dɛ dım nı naa kʊ culə?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Ba maa cım. O ma dwe nɔɔnʊ wʊm o pa o na yazurə, yı o yag-o o wı, o ve.

5O laan ma bwe-ba o wı: «Abam wʊlʊ bu na tʊ vʊlı wʊnı siun dɛ nı, n bá kı lıla n vu n vaŋ-o n lı na? Kʊ na yı n nabıa dı, n bá vu n lı-ka na?»

6Ba maa warı ba lər-o kʊlʊkʊlʊ.

Dí na maŋı sı dí tu dí tıtı dí kı te tın

7Nɔɔna balʊ na tu sı ba tɔgı ba di wʊdiu Farizıan tu wʊm sɔŋɔ nı tın maa lagı jəŋə je sı ba jəni. Zezi ma na nı ba lagı je-laarʊ je mʊ sı ba jəni da. O na nɛ kʊntʊ tın, o ma maŋı mımaŋa o brı-ba o wı:

8«Nɔɔnʊ na kı kadiri candiə yı o bəŋi-m sı n ba n di, yı kwaanı sı n jəni nɔn-kamunu jəŋə je nı. Nmʊ na kı kʊntʊ, yı nɔn-kɔrɔ na tuə,

9sɔŋɔ tu wʊlʊ na bəŋi abam tın wʊ́ ba o ta dı nmʊ o wı: ‹Zaŋı sı n daarı jəgə kam n pa nɔɔnʊ wʊntʊ.› Nmʊ laan wʊ́ zaŋı n vu n jəni kwaga kwaga mʊ dı cavıura.

10Kʊ daarı, ba na bəŋi-m sı n vu n tɔgı n di candiə, ve n jəni kwaga kwaga. Nmʊ na kı kʊntʊ, yı sɔŋɔ tu wʊm na tu o na-m, o laan wʊ́ ta o wı: ‹A ciloŋ, zaŋı n ba yigə n jəni.› Kʊntʊ wʊ́ pa n na zulə nɔɔna bam maama yigə nı.

11Bɛŋwaanı, wʊlʊ na zəŋi o tıtı tın, Wɛ wʊ́ tu kʊntʊ tu. Wʊlʊ nan na tu o tıtı tın, Wɛ wʊ́ zəŋi kʊntʊ tu.»

12Zezi laan ma ta dı sɔŋɔ tu wʊm o wı: «Nmʊ na lagı n kı wʊdi-fɔrɔ n pa nɔɔna, kʊ na yı wıa nı naa dıdaanı, sı n yı bəŋi n cilonnə dı n cʊrrʊ dı n donnə nadunə. Nmʊ na kı kʊntʊ, bantʊ wʊ́ wanı ba joori ba dı kı-m kʊntʊ doŋ ba ma ŋwı jını dım.

13Nmʊ nan na lagı n kı candiə, sı n bəŋi balʊ na yı yinigə tiinə dı kwaarʊ dı gwanı dı lilwə tın, sı ba ba ba di.

14Nmʊ na kı kʊntʊ, nmʊ wʊ́ ta n jıgı yu-yoŋo. Nɔɔna bantʊ doŋ bá wanı ba joori ba ŋwı jını dım. Maŋa kam Wɛ na wʊ́ pa nɔn-ŋʊna bi ba yagı tʊʊnı tın, nmʊ laan wʊ́ joŋi n kəm dım kwərə.»

Candi-fara mımaŋa
(Matiyu 22:1-14)

15Nɔɔnʊ wʊdoŋ wʊlʊ na tɔgı o je Zezi tee nı o di wʊdiu tın ma ni o na tagı kʊlʊ tın. O ma ta dıd-o o wı: «Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na zʊ Wɛ paarı dım wʊ o jəni o di ywəəni dáanı tın mʊ yı yu-yoŋo tu.»

16Zezi ma maŋı mımaŋa o ma ləri o wı: «Nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ ya wʊra o ma lagı o kı wʊdi-fɔrɔ sı o pa nɔɔna. O ma bəŋi nɔɔna zanzan sı ba ba ba di.

17Candiə kam maŋa na yi tın, o ma tʊŋı o tıntʊŋnʊ sı o vu o ta dı balʊ o na bəŋi tın nı, ba ba sı woŋo maama ti kʊ yigə.

18Nɔɔna bam na ni kʊntʊ tın, ba maama ma wʊra ba loori cwəŋə o tee nı. Ba dıdʊa ma wı: ‹Popo, pa-nı cwəŋə, sı a joŋi kar-dʊŋa mʊ, kʊ yı fıfʊn sı a vu a nii ka baŋa nı.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ ma wɪ: ‹Popo, pa-nɪ cwəŋə, sɪ a yəgi nabɛ fugə mʊ lele kʊntʊ sɪ a ma va. A maa ve sɪ a kɪ a nii, sɪ wʊ́ sɛ sɪ va na?›

20Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ ma ta o wɪ: ‹A di kaanɪ mʊ lele kʊntʊ. Amʊ daa bá wanɪ a ba.›

21Tɪntʊŋnʊ wʊm laan ma joori sɔŋɔ o vu o ta dɪ o tu wʊm ba na ləri te tɪn. Sɔŋɔ tu wʊm na ni tɪn, o bam ma zaŋɪ. O ma ta dɪ tɪntʊŋnʊ wʊm o wɪ: ‹Nuŋi lɪla n vu tʊ kʊm cwe sɪm yum maama n la yinigə tiinə dɪ kwaarʊ dɪ lilwə dɪ gwanɪ n pa ba ba ba di.›

22Tɪntʊŋnʊ wʊm ma kɪ kʊntʊ, yɪ o daa ta o wɪ: ‹Amʊ tu, a kɪ tɪte maama nmʊ na tagɪ tɪn, yɪ jəgə daa ta daarɪ sɪ nɔɔna jəni da.›

23Sɔŋɔ tu wʊm daa ma ta dɪd-o o wɪ: ‹Nuŋi tʊ kʊm wʊ n vu n beeri cwə-bim sɪm maama niə nɪ, sɪ n pa balʊ na wʊra tɪn ba ba zʊ a sɔŋɔ kʊm sɪ kʊ su.›

24A lagɪ a ta abam sɪ, kʊ na yɪ nɔɔna balʊ a ya na bəŋi yɪ ba vɪn tɪn, bantʊ wʊlʊwʊlʊ daa ba jɪgɪ ni sɪ ba tɔgɪ ba di a wʊdiu kʊm.»

Dí na wʊ́ kwaanɪ dɪ dí dam maama te sɪ dí taá tɔgɪ Zezi tɪn

(Matiyu 10:37-38, 5:13, Marɪkɪ 9:50)

25Zezi na wʊ cwəŋə nɪ o maa ve tɪn, nɔn-kɔgɔ zanzan maa tɔgɪ o kwaga. O ma pipiri o nii ba seeni yɪ o wɪ:

26«Nɔɔnʊ wʊlʊ na tu amʊ te yɪ o wʊ vɪn o ko dɪ o nu, dɪ o kaanɪ dɪ o biə, dɪ o zʊmbaara dɪ o nyaana dɪ o nakwa, yɪ o na wʊ vɪn o tɪtɪ ŋwɪa dɪ, kʊntʊ tu bá wanɪ o ji amʊ karabu.

27Wʊlʊ maama na wʊ sɛ sɪ o tɔgɪ amʊ kwaga, sɪ o na yaara nɪ wʊlʊ na zɪŋɪ dagara o maa ve o tʊʊnɪ je te tɪn, kʊntʊ tu bá wanɪ o ji a karabu.

28Abam wʊlʊ na bʊŋɪ sɪ o lɔ wɛyuu di-kamunu, n maŋɪ sɪ n da yigə n jəni n jeeli n nii, səbu kʊm wʊ́ wanɪ digə kam kʊ lɔ kʊ ti naa kʊ bá wanɪ. Kʊ daɪ kʊntʊ na?

29N na wʊ kɪ kʊntʊ, yɪ n na cwi digə kam kuri yɪ ka daa warɪ ka guri, balʊ maama na lwarɪ tɪn wʊ́ ta mwanɪ nmʊ,

30yɪ ba wɪ: ‹Nɔɔnʊ wʊntʊ puli digə lɔɔm, yɪ o daa warɪ-ka o guri.›

31Asawɛ, pɛ na lagɪ o kɪ jara dɪ pɛ wʊdoŋ, o maŋɪ sɪ o da yigə o jəni o bwɛ o nii, nɔɔna mʊrr-fugə (10.000) kalʊ na wʊ o kwaga nɪ tɪn wʊ́ wanɪ ba jeeri nɔɔna mʊrr-fiinle (20.000) kalʊ na wʊ pɛ wʊdoŋ wʊm kwaga nɪ tɪn naa ba bá wanɪ. Kʊ daɪ cɪga na?

32O nan na bá wanɪ, pɛ wʊdoŋ wʊm ta na wʊ yigə yigə o bɪunɪ tɪn, oó da yigə o tʊŋɪ tɪntʊŋna mʊ o tee nɪ, sɪ ba koor-o sɪ o yagɪ jara yam sɪ ya ti.

33Kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ abam wʊlʊ maama na wʊ kwe o woŋo maama o yagɪ daa nɪ, o bá wanɪ o ji amʊ karabu.

34Yɛ ywənə yɪ dɪ waɪ dɪ kwɛ wʊdiu. Yɛ ywəəni nan na ti, n daa n bá wanɪ n pa dɪ joori dɪ ja ywəəni.

35Dɪntʊ daa ba jɪgɪ kuri. N bá wanɪ n kɪ-dɪ n kadugə nɪ, naa n ma n kɪ pʊpɔnɔ. N maŋɪ sɪ n lo-dɪ n yagɪ mʊ. Abam nan fɔgɪ á cəgi amʊ taanɪ dɪm.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Luki 15

Pi-jiə dı səbu-jiu mımaŋa
(Matiyu 18:12-14)

1Dɛ dıdwı lampo-joŋnə dı nɔn-cıcɔgıʊ zanzan ma fɔərı ba yi Zezi te, sı ba taa cəgi o taanı dım.

2Farizıan tiinə dı Wɛ cullu karanyına tiinə na nɛ kʊntʊ tın, ba maa pʊʊna ba wı: «Taá nii nɔɔnʊ wʊntʊ na je dı nɔn-cıcɔgıʊ, yı o ta kwəri o di wʊdiu dı ba.»

3Zezi laan ma maŋı mımaŋa o brı-ba o wı:

4«Abam wʊlʊ na jıgı peeni bi (100), yı sı dıdʊa na je, o bá yagı peeni funʊgʊ-nʊgʊ kʊm (99) gaa nı, yı o daarı o vu o beeri pi-jiə kam na?

5O nan na beeri o na-ka, o laan wú kwe-ka o daŋı o bakala baŋa nı dı wʊpolo o ja vu sɔŋɔ.

6O na tu o yi sɔŋɔ, oó bəŋi o cilonnə dı o sɔŋɔ tiinə maama, yı o ta dı ba o wı: ‹Á kı wʊpolo dı amʊ, a na nɛ piə kalʊ ya na je tın ŋwaanı.›

7Kʊntʊ tın, a lagı a ta abam sı, kʊ yı bıdwı mʊ dı nɔn-cıcɔgɔ dıdʊa na ləni o wʊ o yagı kəm-balwaarʊ, kʊú pa wʊpolo taa daga Wɛ-sɔŋɔ nı. Baá ta jıgı wʊpolo zanzan dıd-o kʊ dwe nɔn-ŋʊna funʊgʊ-nʊgʊ na ba bʊŋı sı ba maŋı sı ba ləni ba wʊrʊ Wɛ ŋwaanı.

8Asawɛ, kaanı na jıgı səbu-dala fugə, yı dıdʊa na je, o bá tarıgı kanıa o zuri o yıra o zwarı digə kam wʊ maama, sı o nii oó na-dı na?

9O nan na nɛ-dı, o laan wú bəŋi o cilonnə dı o sɔŋɔ tiinə maama, yı o ta dı ba o wı: ‹Á kı wʊpolo dı amʊ, a na nɛ səbu-dalı dılʊ ya na je tın ŋwaanı.›

10Kʊntʊ tın, a lagı a ta abam sı, kʊ yı bıdwı mʊ dı nɔn-cıcɔgɔ dıdʊa na ləni o wʊ o yagı kəm-balwaarʊ, kʊú pa wʊpolo kʊntʊ doŋ taa wʊ Wɛ malɛsı sım tee nı.»

Bu-jiu mımaŋa

11Zezi daa ta ma ta o wı: «Nɔɔnʊ mʊ wʊra o na jıgı bəkəri sıle.

12Dɛ dıdwı nyaanı wʊm ma zaŋı o ta dı o ko o wı: ‹A ko, a loori-m sı n maŋı a təri nmʊ wəənu tım wʊnı n pa-nı›. O ko ma sɛ. O ma maŋı o jıjıgıʊ tım o pa-ba.

13Da fınfın na kɛ tın, nyaanı wʊm ma zaŋı o kwalımı o wəənu maama o ja nuŋi o vu tıʊ kʊdoŋ yigə yigə. O maa zʊʊrı da, yı o kı paweeni yıranı. O maa jıgı o wəənu tım o cəgı yɔɔ yɔɔ.

14O laan ma ba o cəgı o wəənu tım o ti maama. Kana ma tiini ka zʊ tıʊ kʊm, yı o daa ba jıgı kʊlʊkʊlʊ.

15O ma vu tıʊ kʊm nɔɔnʊ dıdʊa te, o loor-o sı o wəl-o. Nɔɔnʊ wʊm ma pa o vu o təgı o tərə gaa nı.

16Kana na tiini ka cɛ o yıra nı tın, o ma bʊŋı sı o təgı o di tərə yam wʊdiu kʊm, yı nɔɔn-nɔɔnʊ ba pa-o-kʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17O wʊbʊŋa laan ma joori. O ma bwɛ o tɪtɪ nɪ o wɪ: A ko yəni o paɪ o tɪntʊŋna wʊdiu zanzan yɪ ba ba di ba tiə, yɪ a laan wʊ yo seeni kana lagɪ ka gʊ-nɪ.

18Aá zaŋɪ a joori a vu a ko wʊm te mʊ, sɪ a ta dɪd-o nɪ: A ko, a kɪ a cəgɪ Wɛ yigə, yɪ a kɪ a cəgɪ nmʊ dɪ wʊ.

19Kʊntʊ tɪn, kʊ daa wʊ maŋɪ sɪ n kɪ-nɪ nɪ nmʊ bu te. Nan pa a taa təgɪ a yɪ nmʊ tɪntʊŋna bam dɪdʊa.

20O na bʊŋɪ kʊntʊ tɪn, o laan ma zaŋɪ o maa ve o ko wʊm te. O ta na wʊ yigə yigə tɪn, mʊ o ko wʊm tʊlɪ o na-o. O na nɛ-o tɪn, o ŋwaŋa ma zʊ-o. O ma zaŋɪ o duri o vu o jeeri o bu wʊm, o kukwər-o dɪ wʊpolo zanzan.

21Bu wʊm laan ma ta dɪd-o o wɪ: A ko, a kɪ a cəgɪ Wɛ yigə, yɪ a kɪ a cəgɪ nmʊ dɪ wʊ. Kʊntʊ tɪn, kʊ daa wʊ maŋɪ sɪ n kɪ-nɪ nɪ n bu te.

22O ko wʊm ma ta dɪ o tɪntʊŋna bam o wɪ: Á kɪ lɪla á zʊ á kwe gərə kʊlʊ na lana kʊ dwe tɪ maama tɪn, á ja ba á zʊ-o. Kwe-na jafʊlɪ á kɪ o jɪŋa nɪ, sɪ á kwe natra á pa o zʊ.

23Ve-na á ja na-paalɪ kamunu kʊm á ja ba á gʊ, sɪ dí ma kɪ wʊdiu dí di candiə dɪ wʊpolo.

24Bɛŋwaanɪ a bu wʊntʊ ya tɪgɪ mʊ, yɪ o joori o bi. O ya je mʊ, yɪ a joori a na-o. Ba ma puli wʊdiiru tɪm dim yɪ ba kwɛɛra dɪ wʊpolo.

25Maŋa kalʊ nyaanɪ wʊm na tu o yi səŋɔ tɪn, o zɪmbaarʊ wʊm ya wʊ kara nɪ mʊ o vara. O na nuŋi kara kam nɪ o maa bɪunɪ səŋɔ tɪn, mʊ o ni ba na magɪ wəənu yɪ ba saɪ.

26O ma bəŋi o ko tɪntʊŋna bam dɪdʊa o bwe-o woŋo kʊlʊ na kɪ yɪ ba kwɛɛrɪ tɪn.

27Tɪntʊŋnʊ wʊm ma lər-o o wɪ: ‹Nmʊ nyaanɪ wʊm mʊ tuə. Nmʊ ko ma ja na-paalɪ kamunu kʊm o gʊ sɪ ba di candiə, o na nɛ-o yɪ o jɪgɪ yazurə tɪn ŋwaanɪ.›

28Bu-kwɪan kam na ni kʊntʊ tɪn, o bam ma zaŋɪ. O ma ba lagɪ sɪ o zʊ digə. O ko wʊm ma nuŋi o vu o koor-o sɪ o zʊ.

29O ma ta dɪ o ko wʊm o wɪ: ‹Ta n niə, bɪna yantʊ maama amʊ tiini a tʊŋɪ zanzan a pa nmʊ. A yəni a sɛ nmʊ ni maŋa maama. Nmʊ nan wʊ pɛ amʊ dɪ bʊbala dɪ sɪ a gʊ, sɪ amʊ dɪ a cilonnə ma kɪ candiə.

30Kʊ daarɪ nmʊ bu wʊntʊ na tu tɪn, n jaanɪ na-paalɪ kamunu kʊm n gʊ n pa-o, yɪ o yɪ wʊlʊ na kwe nmʊ jɪjɪgɪrʊ o vu o cəgɪ ka-bwəəru kwaga nɪ yɪ o laan joori o ba tɪn.›

31O ko wʊm ma lər-o o wɪ: ‹A bu, nmʊ wʊ amʊ tee nɪ mʊ maŋa maama. Wəənu tɪlʊ maama amʊ na jɪgɪ tɪn yɪ nmʊ nyɪm mʊ.

32Dí nan maŋɪ sɪ dí kɪ wʊpolo candiə mʊ zɪm, bɛŋwaanɪ nmʊ nyaanɪ wʊm ya tɪgɪ mʊ, yɪ o joori o bi. O ya je mʊ, yɪ dí joori dí na-o.› »

Luki 16

Tɪntʊŋ-balɔrə mɪmaŋa

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Zezi daa ta ma ta dı o karabiə bam o wı: «Nadum mʊ wʊra o na jıgı tıntʊŋnʊ. O tıntʊŋnʊ wʊm mʊ nii o wəənu maama baŋa nı. Nɔɔna badonnə ma vu ba ta dı nadum wʊm ba wı, o tıntʊŋnʊ wʊm jıgı o wəənu tım o cɔga mʊ.

[2]O ma bəŋi o tıntʊŋnʊ wʊm, yı o ta dıd-o o wı: ‹A ni nmʊ na kı te tın. Kɔɔ mʊ n nan wʊ́ ta dı amʊ? Nan ve n jeeli nmʊ na kı te dı a wəənu tım tın, sı n ba n ta n brı-nı. Nmʊ daa n bá wanı n ta n yı a tıntʊŋnʊ.›

[3]Tıntʊŋnʊ wʊm ma bwɛ o tıtı nı o wı: ‹Amʊ nan wʊ́ kı ta mʊ? A tu wʊm lagı o lı-nı o tıtʊŋa yam nı. Amʊ ba dana sı a wanı a va. Cavıura maa jıgı-nı sı a taa tʊlı a loorə.

[4]A nan ye a na wʊ́ kı te, sı o na lı-nı o tıtʊŋı dım nı, sı nɔɔna taa joŋi-nı lanyıranı ba sam nı tın.›

[5]O na bʊŋı kʊntʊ tın, o ma bəŋi balʊ na jıgı o tu wʊm jına tın dıdʊa dıdʊa o pa ba ba o te. O ma bwe dayigə tu wʊm o wı: ‹Nmʊ jıgı a tu wʊm jını kʊ maı tıta mʊ?›

[6]Nɔɔnʊ wʊm ma ləri o wı: ‹Kʊ yı nugə kʊnkwaanʊ bi (100) mʊ.› Tıntʊŋnʊ wʊm ma ta-o o wı: ‹Nii tɔnɔ kʊlʊ nmʊ jını dım na pʊpʊnı da tın. Nan kı lıla n kwe n ja n vu n jəni n pʊpʊnı nı kʊnkwaanʊ fiinnu (50).›

[7]O daa ta ma bwe nɔɔnʊ wʊdoŋ o wı: ‹Nmʊ jıgı a tu wʊm jını kʊ maı tıta mʊ?› O ma ləri o wı: ‹Kʊ yı mına ywəəlu bi (100) mʊ.› Tıntʊŋnʊ wʊm ma ta dıd-o o wı: ‹Kwe tɔnɔ kʊm n pʊpʊnı nı ywəəlu funɔnɔ (80).›

[8]Nadum wʊm na lwarı kʊntʊ tın, o ta tee tıtʊŋ-balərə kʊm dı o na kı te tın, bɛŋwaanı lʊgʊ baŋa tiinə jıgı swan ba ye ba na wʊ́ kı te sı ba ma wəli daanı ba dwe balʊ na lwarı Wɛ pooni dım tın.

[9]A lagı a ta abam sı, á maŋı sı á kwe lʊgʊ baŋa səbu á ma wəli nɔɔna sı kʊ pa á di ciloŋo daanı. Á na kı kʊntʊ, yı səbu kʊm na ti, ba jwa wʊ́ jeeri abam lanyıranı Wɛ-sɔŋɔ nı, sı á taá wʊra maŋa kalʊ na bá ti tın.»

Dí na maŋı sı dí taá yı cıga tiinə te tın

[10]«Nɔɔnʊ wʊlʊ na tɔgı cıga dı wo-balaŋa tın wʊ́ ta tɔgı cıga dı wo-kamunu dı. Kʊ daarı wʊlʊ na ba tɔgı cıga dı wo-balaŋa tın bá wanı o tɔgı cıga dı wo-kamunu dı.

[11]Kʊntʊ tın, abam na warı á tɔgı cıga dı lʊgʊ baŋa səbu, Wɛ bá sɛ sı Dl kwe jıjıgırʊ cıga cıga Dl kı abam jıŋa nı.

[12]Abam na warı á tɔgı cıga dı wəənu tılʊ ba na kwe ba kı abam jıŋa nı sı á nii tı baŋa nı tın, Wɛ bá sɛ sı Dl pa abam wəənu tılʊ na wʊ́ ta yı abam tıtı nyım tın.

[13]Tıntʊŋnʊ bá wanı o kwe wʊbʊŋ-dıdwı sı o ma tʊŋı o pa o yuutiinə bale. Oó ta culi dıdʊa kam yı o daarı o soe wʊdoŋ wʊm, naa oó ta nıgı dıdʊa kam yı o daarı o gooni wʊdoŋ wʊm. Kʊntʊ ŋwaanı abam bá wanı á pa sı Wɛ taa yı á yuutu, sı á daarı á pa səbu dı taa yı á yuutu.»

[14]Farizıan tiinə bam na tɔgı ba wʊra tın ma ni Zezi na tagı kʊlʊ maama tın. Ba na yı səbu-swən-nyına tın, ba maa jıg-o ba mwana.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15O ma ta dı ba o wı: «Abam mʊ lagı sı á brı á tıtı nɔɔna yigə nı, nı á yı nɔn-ŋʊna. Wɛ nan ye á wʊbʊŋa na yı te tın. Woŋo kʊlʊ nɔɔna na paı kʊ yı wo-kamunu tın, kʊ yı wo-zɔɔnı mʊ Wɛ yigə nı.

16Nɔɔna dɛɛn jıgı Moyisi cullu tım dı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na brı kʊlʊ tın mʊ ba tɔga, yı kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ Zan wʊlʊ na miisi nɔɔna na wʊnı tın laan ba. O na tu tın, kʊ laan yı Wɛ paarı kwər-ywəŋə kam mʊ wʊra, yı nɔɔna maama tiini ba kwaanı sı ba tɔgı ba zʊ dı wʊ.

17Dı kʊ dı, kʊ yı mwalı sı wɛyuu dı tıga je kʊ dwe woŋo fınfın na lagı kʊ lı Wɛ cullu tım wʊnı.

18Nɔɔnʊ wʊlʊ na yagı o kaanı yı o daarı o di kaanı wʊdoŋ, kʊntʊ tu kəm dım yı balərɔ nınɛɛnı nɔɔnʊ na pəni dı o doŋ kaanı te tın mʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ na zaŋı o di kaanı wʊlʊ o tıtı barʊ na yag-o tın, kʊntʊ tu kəm dım dı yı balərɔ nınɛɛnı nɔɔnʊ na pəni dı o doŋ kaanı te tın mʊ.»

Nadum dı yinigə tu mımaŋa

19Zezi ta ma ta o wı: «Nadum mʊ wʊra. O maa yəni o zʊ gwar-ŋʊnnʊ tılʊ na tiini tı lana tın. O jıgı woŋo maama kʊ yi-o, yı o ŋwıa lana dɛ maama.

20Yinigə tu dı mʊ wʊra, o yırı mʊ Lazaarı. O yəni o tigi nadum wʊm sɔŋɔ mancoŋo nı. O yıra maama yı ŋwana.

21O maa lagı sı o taa di wʊdiu kʊlʊ nadum wʊm na di yı kʊ siiri tıga nı tın, yı o ba na-kʊ o di. Kakuri dı ma tui sı dəlimi o ŋwana yam.

22Yinigə tu wʊm laan ma ba o tı. Wɛ malɛsı ma ba sı kwe-o sı ja vu Wɛ-sɔŋɔ sı pa o jəni Abraham tıkəri nı. Nadum wʊm dı ma tı. Ba ma kwe-o ba kı.

23O ma vu curu. O maa wʊra o yaara zanzan. O ma kwəni o yuu wɛɛnı o na Abraham na wʊ yigə yigə, yı Lazaarı je o tıkəri nı.

24O ma kaası o ta dıd-o o wı: ‹A ko Abraham, popo, duri a ŋwaŋa. A loori-m sı n pa Lazaarı vu o ma o nʊa o laŋı na o ba o ma zuri a dindəlimi, sı a tiini a yaarı zanzan mini dım wʊnı.›

25Abraham ma lər-o o wı: ‹A bu, nan guli nmʊ dɛɛn na ŋwı lʊgʊ baŋa nı yı n na wo-laarʊ tılʊ maama n na lagı tın. Lazaarı dɛɛn nan jıgı yaara yıranı mʊ. Kʊ daarı lele kʊntʊ, wʊm bıcarı laan zuri, yı nmʊ dı daa wʊ yaara wʊnı.

26Woŋo kʊlʊ na wəli da tın, goŋ-canluŋu mʊ cıgı dıbam dı abam laŋa nı, yı nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o zıgı yo o vu o bɛ o yi abam te. Nɔɔn-nɔɔnʊ dı bá wanı o zıgı abam tee nı o bɛ o ba dıbam te.›

27Nadum wʊm ma ta o wı: ‹A ko, kʊ nan na yı kʊntʊ, a loori-m sı n tʊŋı Lazaarı sı o vu a ko sɔŋɔ,

28sı a nyaana banu wʊra, sı o kaanı-ba, sı ba dı daa yı tɔgı ba ba yaara jəgə kantʊ.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Abraham ma ta dıd-o o wı: ‹Ba maŋı ba jıgı twaanʊ tılʊ Moyisi dı Wɛ nijoŋnə bam na pʊpʊnı tın. Ba nan maŋı sı ba sɛ twaanʊ tıntʊ taanı dım mʊ.›

30O ma lərı o wı: ‹A ko Abraham, ba bá sɛ kʊntʊ. Nɔɔnʊ nan na bi o yagı tʊʊnı yı o vu ba te o ta dı ba, ba laan wú lənı ba wʊrʊ ba yagı kəm-balwaarʊ tım.›

31Abraham ma lərı nadum wʊm o wı: ‹Ba na wʊ sɛ Moyisi dı Wɛ nijoŋnə bam maama taanı dım, nɔɔnʊ na maŋı o bi o yagı tʊʊnı dı, ba ta bá sɛ sı o taanı dım yı cıga.› »

Luki 17

Zezi na brı o karabiə wəənu tılʊ tın

(Matiyu 18:6-7,21-22, Marıkı 9:42)

1Zezi dɛɛn ma ta dı o karabiə bam o wı: «Kʊ bá wanı sı wəənu tılʊ na ganı nɔɔna sı ba yagı Wɛ cwəŋə təgım tın taa tərə. Kʊ nan na yı nɔɔnʊ wʊlʊ na ganı nɔɔna sı ba yagı Wɛ cwəŋə təgım tın, lɛɛrʊ wʊ o yuu nı.

2Kʊú ta lana kʊ pa kʊntʊ tu sı ba lə kandwɛ kamunu o ba nı ba dı-o nınıʊ wʊnı, kʊ garı cam dılʊ o na wú na dı o na pɛ Wɛ bu-balaŋa dıdʊa yagı Wɛ cwəŋə təgım tın.

3Kʊntʊ tın, á taá cʊ á tıtı! N nu-bu na kı lwarım, sı n kaan-o dı o na kı kʊlʊ tın. O nan na sɛ yı o lənı o wʊ dı o kəm-balɔrɔ kʊm, sı n ma n cɛ-o.

4O na maŋı o kı nmʊ lwarım kuni bırpɛ dɛ wʊnı yı o sɛ nı o kı o cɔgı, nmʊ ta maŋı sı n ma n cɛ-o mʊ.»

5Dí Yuutu Zezi tıntʊŋna bam ma ta dıd-o ba wı: «Wəli dıbam wʊbʊŋa, sı dí taá jıgı wʊ-dıdʊa dı nmʊ.»

6Zezi ma lərı-ba o wı: «Á na kı á wʊ-dıdʊa dı amʊ, yı kʊ na maŋı kʊ yı fınfın yıranı nı nyasaŋ-bu te dı, á wú wanı á ta dı tu-kamunu kʊntʊ nı kʊ gɔ kʊ vu kʊ jəni nınıʊ kʊm wʊnı, yı kʊú sɛ á ni.»

Tıntʊŋnʊ na maŋı sı o kı te tın

7Zezi daa ta ma ta o wı: «Abam wʊlʊ na jıgı tıntʊŋnʊ, yı o na wʊra o varı o pa-m, naa o na təgı n peeni, yı wʊntʊ na tʊŋı o ti yı o ba o yi sɔŋɔ, n ta dıd-o nı o ba o jəni o di wʊdiu dı nmʊ na?

8Aye. Nmʊ nan wú ta dıd-o nı: ‹Ve n kı wʊdiu, sı n laan vɔ n gərɔ dı vʊa, n ja wʊdiu kʊm n ba n pa-nı sı a di. Amʊ na di a ti, sı n laan vu n di n tıtı nyım.›

9Kʊ daa daı sı n kı n tıntʊŋnʊ wʊm le, dı o na kı kʊlʊ nmʊ na pɛ-o ni sı o kı tın.

10Kʊ yı bıdwı mʊ dı abam dı. Abam na kı kʊlʊ maama Wɛ na pɛ abam ni sı á kı tın, á maŋı sı á taá wı: ‹Dıbam yı tıntʊŋna má mʊ. Dí kı kʊlʊ na maŋı sı dí kı tın yıranı mʊ.› »

Zezi na pɛ nanywaanʊ fugə na yazurə te tın

11Zezi dɛɛn ma wʊ cwəŋə nı o maa ve Zeruzalɛm. O ma da Samari lʊgʊ dı Galile lʊgʊ sisəm o maa kɛa.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12O ma vu sı o zʊ tıʊ kʊdoŋ. Mʊ nanywaanʊ fugə jeer-o cwəŋə nı. Ba ma zıgı yigə yigə,

13yı ba kaası dı kwər-dɛ ba wı: «Dıbam tu Zezi, popo duri dıbam ŋwaŋa.»

14Zezi na nɛ-ba tın, o ma ta dı ba o wı: «Ve-na Wɛ kaanım tu wʊm te sı á pa o nii á yıra yam.» O na tagı kʊntʊ yı ba maa ve tın, mʊ ba maama nɛ yazurə yı ba yıra ji lanyıranı.

15Ba wʊ dıdʊa na nɛ nı o yawıʊ kʊm je tın, o ma pipiri o joori o vu Zezi te, yı o zuli Wɛ dı kwər-dıa.

16O ma vu o tʊ Zezi yigə nı, yı o kı o le. Wʊlʊ na kı kʊntʊ tın yı Samari tu mʊ.

17Zezi ma bwe o wı: «Kʊ daı nɔɔna fugə kam maama mʊ nɛ yazurə na? Nʊgʊ kʊm nan bɛ?

18Ba wʊlʊwʊlʊ wʊ joori o ba sı o kı Wɛ le, kʊ na daı dwi-gɛ tu wʊntʊ yıranı.”

19O laan ma ta dı nɔɔnʊ wʊm o wı: «Nmʊ na kı n wʊ-dıdʊa dı amʊ tın mʊ pɛ n na vrım. Nan zaŋı n viiri.»

Wɛ paarı dım na wʊ́ ba nɔɔna tıtarı te tın

(Matiyu 24:23-28,36-41)

20Farizıan tiinə bam dɛɛn ma bwe Zezi, sı ba lwarı maŋa kalʊ Wɛ na wʊ́ di paarı nɔɔna tıtarı nı tın. O ma ləri-ba o wı: «Wɛ paarı dım maŋa na yiə, á bá wanı á ma á yiə á na-dı.

21Nɔɔna bá ta wı: ‹Nii-na yo seeni›, asawɛ ba wı: ‹Nii jəgə kantʊ nı›, bɛŋwaanı Wɛ paarı dım maŋı dı wʊ abam tıtarı nı.»

22Zezi ma ta dı o karabiə bam o wı: «Maŋa wʊ́ ba, yı á wʊ́ ta lagı dı á wʊ maama sı á ya na təgı á wʊra, kʊ na maŋı kʊ yı dɛ dıdwı yıranı dı, maŋa kalʊ amʊ Nabiin-bu wʊm na joori a ba tın. Á nan bá na.

23Kantʊ maŋa kam nı nɔɔna wʊ́ ta dı abam ba wı: ‹Nii-na, o wʊ yo seeni›, asawɛ: ‹O wʊ jəgə kantʊ nı›. Á nan yı sɛ ba taanı dım sı á vu á nii.

24Bɛŋwaanı, dɛ dım amʊ Nabiin-bu wʊm na lagı a ba tın na yiə, kʊʊ́ ta nyı dı dʊa na pıpılı wɛyuu nı ka lɛɛnı ka paı pooni lʊgʊ baŋa je maama nı te tın mʊ.

25Kʊ na wʊ́ loori kʊntʊ tın, kʊ fın mʊ sı amʊ Nabiin-bu wʊm na yaara zanzan sı zım nɔɔna bam culi-nı.

26Amʊ Nabiin-bu wʊm na wʊ́ ba maŋa kalʊ tın wʊ́ ta nyı nınɛɛnı kʊ dɛɛn na kı Nowe maŋa kam nı te tın mʊ.

27Kantʊ maŋa kam nı, nɔɔna dɛɛn di ba wʊdiiru yı ba nyɔa, yı ba daarı ba di kaana, yı kaana dı zʊʊrı banna, sı kʊ vu kʊ yi dɛ dım Nowe na zʊ naboro kamunu kʊm wʊ tın. Na laan ma ba, ba li lʊgʊ baŋa ba cɔgı nɔɔna bam maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

28Maŋa kalʊ Lətɪ dɛɛn na wʊra tɪn, kʊ dɪ maŋɪ kʊ yɪ kʊntʊ mʊ. Nɔɔna dɛɛn wʊra ba di ba wʊdiiru yɪ ba nyɔa, yɪ ba daarɪ ba kɪ pipiu, yɪ ba vara yɪ ba lɔ sam.

29Kʊ ma ba kʊ yi dɛ dɪm Lətɪ na duri o nuŋi Sodɔm nɪ tɪn. Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ, mini dɪ min-kandwa ma nuŋi wɛyuu nɪ ya tʊ tɪga nɪ ya cɔgɪ tɪʊ kʊm nɔɔna bam maama.

30Dɛ dɪm amʊ Nabiin-bu wʊm na wʊ́ joori a ba lʊgʊ baŋa a brɪ a tɪtɪ tɪn, kʊʊ́ darɪ nɔɔna kʊntʊ doŋ mʊ.

31Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ nayuu nɪ yɪ o wəənu na wʊ digə wʊnɪ, kʊntʊ tu daa yɪ tu o zʊ digə wʊ sɪ o kwe o wəənu tɪm o ja duri. Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na wʊ kara nɪ, o dɪ daa yɪ joori sɔŋɔ.

32Guli-na kʊ dɛɛn na kɪ Lətɪ kaanɪ wʊm te tɪn.

33Wʊlʊ maama na lagɪ sɪ o taa jɪgɪ o tɪtɪ ŋwɪa tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ ga-ka mʊ. Wʊlʊ maama nan na sɛ sɪ o ga o ŋwɪa tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ ta jɪgɪ ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

34A lagɪ a ta abam sɪ, nɔɔna bale na pəni tɪtɪɪ nɪ sara dɪdʊa wʊnɪ, Wɛ wʊ́ lɪ ba dɪdʊa Dl daarɪ dɪdʊa.

35Kaana bale na wʊra ba cʊɪ muni, Wɛ wʊ́ lɪ ba dɪdʊa Dl daarɪ dɪdʊa.

[36Nɔɔna bale dɪ na wʊ kara nɪ ba tʊŋa, Wɛ wʊ́ lɪ ba dɪdʊa Dl daarɪ dɪdʊa.]»

37Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba ma bwe-o ba wɪ: «Dɪbam Yuutu, kʊntʊ woŋo wʊ́ kɪ yən mʊ?» O ma ləri-ba dɪ bɪtar-dɪndɪa o wɪ: «Wo-tʊʊ na wʊ mɛ tɪn, duurə dɪ gilimi da mʊ.»

Luki 18

Wɛ-loro na yɪ te tɪn

1Zezi dɛɛn ma maŋɪ mɪmaŋa o brɪ o karabiə bam nɪ ba maŋɪ sɪ ba taa loori Wɛ taan mʊ, sɪ ba yɪ yagɪ.

2O ma maŋɪ o brɪ-ba o wɪ: «Tɪʊ kʊdoŋ nɪ mʊ sarɪya-diru wʊdoŋ dɛɛn ya wʊra, yɪ o ba kwarɪ Wɛ. O maa ba nɪgɪ nɔɔna dɪ.

3Kadəm wʊdoŋ dɪ maa wʊ tɪʊ kʊm kʊntʊ nɪ. O maa yəni o ve sarɪya-diru wʊm te maŋa maama, o loor-o zənə o wɪ: ‹Nan kwaanɪ n wəli-nɪ, sɪ n pa a na bʊra a dʊm wʊm tee nɪ.›

4Sarɪya-diru wʊm maa ba sɛ o taanɪ dɪm. Kʊ maa wʊra kʊ wʊra, o laan ma ta o tɪtɪ wʊnɪ o wɪ: ‹A ba kwarɪ Wɛ. A ba nɪgɪ nɔɔna dɪ.

5Dɪ kʊ dɪ, kadəm wʊntʊ nan ta jɪgɪ-nɪ o yaara maŋa maama dɪ o taanɪ dɪm. Kʊntʊ ŋwaanɪ a maŋɪ sɪ a pa-o bʊra. Kʊ na daɪ kʊntʊ, oó ta tui a te o yaarɪ-nɪ maŋa maama.› »

6Dí Yuutu Zezi laan ma ta o wɪ: «Cəgi-na sarɪya-diru balɔrɔ kʊm na tagɪ te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Sı kʊ laan nan na yı Wɛ, Dl bá sɛ sı Dl wəli Dl tıtı nɔɔna balʊ Dl na kuri tın sı ba na cıga na? Dl bá kı lıla Dl wəli balʊ na tiini ba loori-Dl maŋa maama wıa dı tıtıı tın na?

8A lagı a ta abam sı, Dl wʊ́ pa-ba cıga lıla. Kʊ daarı, amʊ Nabiin-bu wʊm na joori a ba lʊgʊ baŋa, nɔɔna ta wʊ́ ta jıgı wʊ-dıdʊa dı amʊ na?»

Farizıan tu dı lampo-joŋnu mımaŋa

9Zezi daa ma maŋı mımaŋı dıdoŋ, sı o ma brı balʊ na bʊŋı ba paı ba yı nɔn-ŋʊna Wɛ tee nı yı ba gooni ba donnə tın.

10O ma maŋı o brı-ba o wı: «Nɔɔna bale mʊ wʊra. Ba dıdʊa yı Farizıan tu mʊ. Wʊdoŋ wʊm maa yı lampo-joŋnu. Ba ma zaŋı ba vu Wɛ-di-kamunu kʊm sı ba warı Wɛ.

11Ba na zʊ tın, Farizıan tu wʊm ma zıgı o warı Wɛ o wʊnı o wı: ‹Wɛ, a kı nmʊ le dı amʊ na daı nınɛɛnı nɔɔna badaara balʊ na yı ŋwıına dı wo-lwaan-kərə dı ka-lagına te tın. A kı nmʊ le dı a na daı nınɛɛnı lampo-joŋnu wʊntʊ dı te tın.

12A yəni a vɔ ni kuni bıle mʊ da yarpɛ maama wʊnı. Wəənu tılʊ maama a na nɛ tın, a yəni a lı nmʊ təri tı wʊnı a pa nmʊ.›

13Kʊ daarı lampo-joŋnu wʊm maa zıgı daa nı o warı Wɛ. O maa ba lagı sı o kwəni o yuu wɛɛnı, yı o magı o japoorə Wɛ yigə nı o wı: ‹Wɛ, amʊ yı lwarım tu mʊ. Nan duri a yibwənə.›

14Kʊntʊ tın, a nan lagı a ta dı abam sı, nɔɔna bantʊ bale na warı Wɛ ba ti yı ba laan joori sɔŋɔ tın, kʊ yı lampo-joŋnu wʊm mʊ nɛ cıga Wɛ tee nı, sı kʊ daı Farizıan tu wʊm. Bɛŋwaanı, wʊlʊ na zəŋi o tıtı tın, Wɛ wʊ́ tu kʊntʊ tu. Wʊlʊ nan na tu o tıtı tın, Wɛ wʊ́ zəŋi kʊntʊ tu.»

Bu-balwa na maŋı dı Wɛ paarı dım te tın

(Matiyu 19:13-15, Marıkı 10:13-16)

15Nɔɔna badonnə maa jaanı ba bu-balwa ba tui Zezi te, sı o daŋı o jıa ba baŋa nı o warı Wɛ o pa-ba. O karabiə bam na nɛ kʊntʊ tın, ba ma zaŋı ba kaanı-ba sı ba yı taa kı kʊntʊ.

16Zezi laan ma bəŋi biə bam sı ba ba o te, yı o wı: «Yagı-na sı biə bam taa tui a te, sı á yı zaŋı á cı-ba. Bɛŋwaanı balʊ na nyı dı bu-balwa te tın mʊ maŋı sı ba zʊ Wɛ paarı dım wʊ.

17A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, nɔɔnʊ na wʊ sɛ sı Wɛ taa te-o nı bu-balaŋa te, o bá na cwəŋə sı o zʊ Wɛ paarı dım wʊ.»

Nadunə wʊ́ wanı ba na ŋwıa Wɛ tee nı na?

(Matiyu 19:16-30, Marıkı 10:17-31)

18Zwifə yigə tu wʊdoŋ dɛɛn ma bwe Zezi o wı: «Karanyına, n yı nɔn-ŋʊm. Brı-nı kʊlʊ a na wʊ́ kı, sı a ma a na ŋwıa kalʊ na ba ti tın Wɛ tee nı.»

19Zezi ma ta dıd-o o wı: «Bɛŋwaanı mʊ n bəŋi-nı nı nɔn-ŋʊm? Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na yı nɔn-ŋʊm, kʊ na daı Wɛ Dl yıranı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Nmʊ maŋɪ n ye Wɛ cullu tɪm na brɪ kʊlʊ tɪn. Yɪ zaŋɪ n pəni dɪ n doŋ kaanɪ. Yɪ zaŋɪ n gʊ nɔɔnʊ. Yɪ zaŋɪ n ŋɔ. Yɪ fɔ vwan n pa nɔɔn-nɔɔnʊ. Ta n zuli n nu dɪ n ko.»

21Zwifə yigə tu wʊm ma ta o wɪ: «Kʊ zɪgɪ amʊ biini nɪ mʊ a maŋɪ a tɔgɪ cullu tɪntʊ maama.»

22Zezi na ni o na tagɪ kʊlʊ tɪn, o ma ta dɪd-o o wɪ: «Kʊ nan ta gɛ woŋo dɪdʊa mʊ sɪ n kɪ. Kwe wəənu tɪlʊ maama n na jɪgɪ tɪn n yəgi, sɪ n laan maŋɪ tɪ səbu kʊm n pa yinigə tiinə. Kʊntʊ wʊ́ pa n ta n jɪgɪ jɪjɪgɪrʊ Wɛ-sɔŋɔ nɪ. Nmʊ na kɪ kʊntʊ, sɪ n laan ba n ta n tɔgɪ-nɪ.»

23Nɔɔnʊ wʊm na ni kʊntʊ tɪn, o wʊ ma cɔgɪ zanzan, o na yɪ jɪjɪgɪrʊ zanzan tu tɪn ŋwaanɪ.

24Zezi ma lwarɪ o wʊ na cɔgɪ te tɪn. O ma ta o wɪ: «Nadunə na lagɪ sɪ ba zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ, kʊ sɪɪnɪ kʊ cana kʊ pa-ba.

25Kʊʊ́ ta yɪ mwalɪ sɪ yogondi da gar-lwe bɔɔnɪ dɪ nuŋi kʊ dwe nadum na lagɪ sɪ o zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊ.»

26Nɔɔna balʊ na ni kʊlʊ Zezi na tagɪ tɪn ma bwe-o ba wɪ: «Kʊ nan na yɪ kʊntʊ, wɔɔ mʊ wʊ́ wanɪ o na vrɪm?»

27O ma ləri-ba o wɪ: «Kʊlʊ nabiinə na warɪ ba kɪ tɪn, Wɛ wa-kʊ Dl kɪa.»

28Pɪyɛɛrɪ laan ma ta o wɪ: «Nii. Dɪbam yagɪ dí wəənu mʊ yɪ dí daarɪ dí tɔgɪ nmʊ.»

29Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tagɪ Wɛ paarɪ dɪm ŋwaanɪ yɪ o yagɪ o sɔŋɔ naa o kaanɪ naa o nu-biə naa o nu dɪ o ko naa o biə tɪn,

30kʊntʊ tu wʊ́ sɪɪnɪ o joŋi kʊ dwəni kʊlʊ maama o na yagɪ tɪn maŋa kantʊ nɪ. Kʊ daarɪ maŋa kalʊ na wʊ́ ba tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.»

Zezi daa na ŋɔɔnɪ o tʊʊnɪ taanɪ te tɪn

(Matiyu 20:17-19, Marɪkɪ 10:32-34)

31Zezi dɛɛn ma pɔɔrɪ o karabiə fugə-bale bam kɔgɔ kʊm wʊnɪ, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Taá ye-na sɪ, dí maa ve Zeruzalɛm, yɪ wəənu tɪlʊ maama faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na pʊpʊnɪ amʊ Nabiin-bu wʊm ŋwaanɪ tɪn wʊ́ kɪ.

32Baá ja amʊ ba kɪ dwi-gɛ tiinə jɪŋa nɪ. Baá mwanɪ amʊ, baá bɛɛsɪ amʊ, baá twɪ lileeru ba yagɪ a yɪra nɪ,

33baá kwe balaarɪ ba ma magɪ-nɪ, yɪ ba laan daarɪ ba gʊ-nɪ. Da yatɔ dɛ nɪ, a laan wʊ́ joori a bi a yagɪ tʊʊnɪ.»

34Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba wʊ ni o taanɪ dɪm kuri. Ba maa yəri o na jɪgɪ kʊlʊ o ŋɔɔnɪ tɪn, kʊ kuri na səgi dɪ ba tɪn ŋwaanɪ.

Zezi na puri lilwe yiə te tɪn

(Matiyu 20:29-34, Marɪkɪ 10:46-52)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

35Zezi dɛɛn ma vu o twɛ tʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Zeriko. Lilwe maa je cwəŋə kam ni nɪ o loorə.

36O ma ni nɔn-kɔgɔ na tɔgɪ da kʊ maa kɛa. O ma bwe sɪ o lwarɪ kʊ na yɪ kʊlʊ tɪn.

37Ba ma ta ba brɪ-o sɪ kʊ yɪ Nazarɛtɪ tu Zezi mʊ tɔgɪ dáanɪ o maa kɛa.

38O ma tɔɔlɪ o bəŋi o wɪ: «Zezi, Pɛ Davidi dwi tu, duri a yibwənə!»

39Nɔɔna balʊ na wʊ kɔgɔ kʊm yigə nɪ ba maa ve tɪn ma kaan-o sɪ o pu o ni. O laan ma tiini o tɔɔlɪ baŋa baŋa o wɪ: «Pɛ Davidi dwi tu, duri a yibwənə!»

40Zezi ma zɪgɪ, yɪ o pa ni sɪ ba vaŋɪ lilwe wʊm ba ja ba o te. O na yi o te tɪn, Zezi ma bwe-o o wɪ:

41«Nmʊ lagɪ sɪ a kɪ bɛɛ mʊ a pa-m?» O ma ləri o wɪ: «A tu, a lagɪ sɪ a joori a taa na mʊ.»

42Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Ta n naɪ. Nmʊ na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ te tɪn mʊ pɛ n na vrɪm.»

43Zezi na tagɪ kʊntʊ bɪdwɪ baŋa nɪ tɪn, mʊ lilwe wʊm yiə joori ya naɪ. O ma zaŋɪ o tɔgɪ Zezi, yɪ o zuli Wɛ lanyɪranɪ. Nɔɔna bam maama na nɛ kʊlʊ na kɪ tɪn, ba dɪ maa tee Wɛ.

Luki 19

Lampo-joŋnu Zase na kɪ te tɪn

1Zezi ma vu o tɔgɪ Zeriko tɪʊ kʊm wʊ o maa kɛa.

2Nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ wʊ tɪʊ kʊm wʊnɪ, o yɪrɪ mʊ Zase. O maa yɪ lampo-joŋnə yigə tu, yɪ o yɪ nadum.

3O dɛɛn ma lagɪ sɪ o lwarɪ Zezi na yɪ wʊlʊ tɪn. O ma kwaanɪ o ga, o na yɪ nɔn-kukulə yɪ kɔgɔ kʊm daga tɪn ŋwaanɪ.

4O ma duri o kɛ kɔgɔ kʊm yigə, o vu o di kapʊrʊ yuu sɪ o kwaanɪ o na Zezi, o na lagɪ o ba o da dáanɪ o kɛ tɪn ŋwaanɪ.

5Zezi ma vu o yi jəgə kam. O ma kwəni o yuu wɛɛnɪ o nii, yɪ o wɪ: «Zase, kɪ lɪla n tu tɪga, sɪ zɪm a maŋɪ sɪ a ba a pəni nmʊ sɔŋɔ nɪ mʊ.»

6Zase na ni kʊntʊ tɪn, o ma kɪ lɪla o tu tɪga, yɪ o vu o jeeri Zezi lanyɪranɪ o sɔŋɔ nɪ dɪ wʊpolo.

7Nɔɔna bam na nɛ Zezi na kɪ te tɪn, ba maama maa pʊʊnɪ ba wɪ: «Taá nii o na ve o zʊ nɔn-cɪcɔgɔ sɔŋɔ sɪ o taa yɪ o vəru.»

8Zase laan ma zaŋɪ wɛɛnɪ o ta dɪ dí Yuutu Zezi o wɪ: «A tu, nii amʊ na lagɪ a kɪ te tɪn. Aá pɔɔrɪ a jɪjɪgɪrʊ tɪm cicoro mʊ a maŋɪ a pa yinigə tiinə. A ya na pini wʊlʊ maama a joŋi lampoo zanzan o tee nɪ tɪn, aá joori a ŋwɪ-kʊ kuni bɪna mʊ a pa kʊ tu.»

9Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Zɪm dɛ dɪm nɪ sɔŋɔ kʊntʊ tiinə nɛ vrɪm, bɛŋwaanɪ nɔɔnʊ wʊntʊ brɪ sɪ o dɪ tɔgɪ o yɪ Abraham dwi tu cɪga cɪga.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Amʊ Nabiin-bu wʊm na tu lʊgʊ baŋa tɪn, kʊ yɪ sɪ a beeri balʊ na je tɪn mʊ, sɪ a daarɪ a vrɪ-ba a kɪ Wɛ jɪŋa nɪ.»

Nɔɔnʊ dɪ o tɪntʊŋna mɪmaŋa
(Matiyu 25:14-30)

11Nɔɔna bam ta na wʊra ba cəgi o taanɪ dɪm kʊntʊ tɪn, Zezi daa ma maŋɪ mɪmaŋa o brɪ-ba. O na tu o twɛ Zeruzalɛm tɪn, nɔɔna bam ga bʊŋɪ sɪ Wɛ paarɪ dɪm wʊ́ ba lɪla mʊ ba yibiyə nɪ kantʊ maŋa kam nɪ.

12Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ o ma maŋɪ o brɪ-ba o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ wʊra o na yɪ pabu. Dɛ dɪdwɪ o ma zaŋɪ sɪ o vu tɪʊ kʊdoŋ yigə yigə sɪ ba pa-o paarɪ, sɪ o laan joori o ba.

13O ma bəŋi o tɪntʊŋna fugə, yɪ o kwe səbu-sɪŋa dala fugə o pa-ba, yɪ o wɪ: ‹Ma-na səbu kʊntʊ á taá maa pipiə, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ a na wʊ́ joori a ba tɪn.›

14O tɪʊ kʊm tiinə nan cul-o zanzan. Ba ma tʊŋɪ nɔɔna sɪ ba da o kwaga ba vu ba ta wɪ, ba ba lagɪ sɪ o taa yɪ ba pɛ.

15Dɪ kʊ dɪ, ba ta pɛ-o paarɪ. O ma joori o tɪtɪ tɪʊ kʊm. O laan ma pa ba bəŋi o tɪntʊŋna balʊ o ya na pɛ-ba səbu kʊm tɪn, sɪ ba ba o te ba brɪ-o nyɔɔrɪ dɪlʊ ba na nɛ kʊ baŋa nɪ tɪn.

16Dayigə nɔɔnʊ wʊm ma ba o ta dɪd-o o wɪ: ‹A yuutu, a kwe səbu-sɪŋa dalɪ dɪm nmʊ na pɛ-nɪ tɪn, a ma na dala fugə nyɔɔrɪ mʊ a wəli da.›

17O yuutu wʊm ma lər-o o wɪ: ‹N kɪ cɪga n jɪgɪ yawala, n yɪ tɪntʊŋ-ŋʊm. Nmʊ na kɪ cɪga dɪ kʊlʊ fɪnfɪun a na kɪ n jɪŋa nɪ tɪn, a laan wʊ́ pa n ta n te tɪunɪ fugə.›

18Bale-tu wʊm ma ba o ta dɪ o yuutu wʊm o wɪ: ‹A yuutu, a kwe səbu-sɪŋa dalɪ dɪm a ma na dala yanu nyɔɔrɪ mʊ a wəli da.›

19O yuutu wʊm ma lər-o o dɪ o wɪ: ‹Aá pa n ta n te tɪunɪ dɪnu.›

20Wʊlʊ na yɪ batɔ-tu wʊm tɪn dɪ ma daa ba o ta dɪd-o o wɪ: ‹A yuutu, nan joŋi nmʊ səbu-sɪŋa dalɪ dɪm. A kwe-dɪ mʊ a kukuli dɪ yu-kwala a tiŋi,

21a na ye nɪ nmʊ laŋa damma, yɪ a kwarɪ fʊʊnɪ dɪ nmʊ tɪn ŋwaanɪ. Nmʊ yəni n joŋi nyɔɔrɪ wəənu tɪlʊ nmʊ yɪra na wʊ cɛ tɪ baŋa nɪ tɪn, yɪ n zagɪ mɪna yalʊ n tɪtɪ na wʊ dugi tɪn.›

22O yuutu wʊm laan ma ta dɪd-o o wɪ: ‹Nmʊ yɪ tɪntʊŋ-balɔrɔ mʊ. N tɪtɪ ni-taanɪ dɪm mʊ brɪ nɪ n ba jɪgɪ bʊra. Nmʊ ya na ye nɪ a laŋa damma, yɪ a joŋi nyɔɔrɪ wəənu tɪlʊ a yɪra na wʊ cɛ tɪ baŋa nɪ tɪn, yɪ a zagɪ mɪna yalʊ a tɪtɪ na wʊ dugi tɪn,

23bɛɛ nan yɪ nmʊ wʊ kwe a səbu kʊm n tiŋi bankɪ nɪ. Nmʊ ya na tiŋi-kʊ bankɪ nɪ, a ya wʊ́ ba a joŋi-kʊ dɪ nyɔɔrɪ.›

24O laan ma ta dɪ balʊ na zɪgɪ da tɪn o wɪ: ‹Joŋi-na səbu-sɪŋa dalɪ dɪm o tee nɪ á pa wʊlʊ na nɛ dala fugə kam tɪn tu.›

25Ba ma ta dɪd-o ba wɪ: ‹Dí yuutu, wʊntʊ maŋɪ o jɪgɪ dala fugə mʊ.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

26O ma ləri o wɪ: ‹A lagɪ a ta abam sɪ wʊlʊ maama na maŋɪ o jɪgɪ woŋo tɪn, o ta wʊ́ joŋi kʊdoŋ o wəli da. Wʊlʊ nan na maŋɪ o ba jɪgɪ kʊlʊkʊlʊ tɪn laan wʊ́ ba o ga kʊlʊ fɪnfɪn o ya na jɪgɪ tɪn dɪ.

27Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ a dʊna balʊ na ba lagɪ sɪ a taa yɪ ba pɛ tɪn, ve-na á ja-ba á ba yo seeni sɪ á gʊ-ba a yigə nɪ.› »

Zezi na zʊ Zeruzalɛm yɪ nɔɔna zul-o te tɪn

(Matiyu 21:1-11, Marɪkɪ 11:1-11, Zan 12:12-19)

28Zezi dɛɛn na tagɪ wəənu tɪm kʊntʊ maama o ti tɪn, o ma zaŋɪ o kwe cwəŋə o təgɪ nɔɔna bam yigə o maa ve Zeruzalɛm.

29Ba ma vu ba yi tɪ-balwa bale, ba yɪra mʊ Betifaazɪ dɪ Betani. Je sɪm kʊntʊ wʊ piu kʊdoŋ saŋa nɪ mʊ, kʊ yɪrɪ mʊ Olivi piu. Zezi ma tʊŋɪ nɔɔna bale o karabiə bam wʊnɪ,

30yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Ve-na á zʊ tɪʊ kʊlʊ na wʊ abam yigə nɪ tɪn. Á na zʊ kʊ wʊ, á wʊ́ na bɪna-pɔla na ləgi da, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ daa ta wʊ garɪ ka baŋa. Ve-na á bwəli-ka á ja ba á pa-nɪ.

31Nɔɔnʊ nan na bwe abam o wɪ: ‹Bɛɛ mʊ yɪ á bwəli-ka?›, sɪ á ta dɪd-o nɪ: ‹Kʊ yɪ dí Yuutu wʊm mʊ lagɪ-ka.› »

32Nɔɔna bale balʊ o na tʊŋɪ tɪn ma zaŋɪ ba vu sɪ ba nii. Ba ma sɪnɪ ba na nɪ kʊ yɪ o na tagɪ te tɪn.

33Ba na wʊra ba bwəli bɪna-pɔla kam tɪn, ka tiinə ma bwe-ba ba wɪ: «Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ á wʊra á bwəli bɪnaga kam?»

34Ba ma ləri ba wɪ: «Kʊ yɪ dí Yuutu wʊm mʊ lagɪ-ka.»

35Ba ma ja-ka ba ja vu Zezi te. Ba laan ma kwe ba gwaarʊ ba daŋɪ ka baŋa nɪ, yɪ ba pa Zezi di ka baŋa.

36O na maa kɛ tɪn, nɔɔna bam ma zul-o, yɪ ba kwe ba gwaarʊ ba lwarɪ cwəŋə kam yuu nɪ, sɪ o taa ve tɪ baŋa nɪ o kɛa.

37O na gɛ fɪnfɪn sɪ o yi Zeruzalɛm tɪn, o ma da cwəŋə kalʊ na kwe ka tu Olivi piu kʊm seeni tɪn. O karabiə kɔgɔ kʊm maama laan ma puli sɪ ba taa zuli Baŋa-Wɛ dɪ kwər-dɛ. Ba maa tee Wɛ dɪ wʊpolo, dɪ wo-kamunnu tɪlʊ zanzan Dl na kɪ yɪ ba yiə na tɪn ŋwaanɪ,

38yɪ ba wɪ: «Zuli-na pɛ wʊlʊ na tu dí Yuutu Wɛ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn. Ywəəni taa wʊ Wɛ-sɔŋɔ nɪ. Zulə dɪ taa wʊ Baŋa-Wɛ tee nɪ.»

39Farizɪan tiinə badonnə na təgɪ ba wʊ kɔgɔ kʊm wʊnɪ tɪn ma ta dɪ Zezi ba wɪ: «Karanyɪna, bagɪ n karabiə bam sɪ ba yɪ taa tɛ kʊntʊ doŋ.»

40O ma ləri-ba o wɪ: «A lagɪ a ta abam sɪ, bantʊ na cɪm, kandwa yam tɪtɪ wʊ́ kaasɪ dɪ kwər-dɛ.»

Zezi na keeri Zeruzalɛm nɔɔna ŋwaanɪ te tɪn

41Zezi ma vu o twɛ Zeruzalɛm. O na nɛ tɪʊ kʊm tɪn, o ma keeri kʊ nɔɔna bam ŋwaanɪ,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

42yı o wı: «Zeruzalɛm tiinə-ba, á ya na lwarı zum dɛ dum nı wəənu tılʊ ya na wʊ́ pa sı á taá zʊʊrı dı ywəəni tın, kʊ ya wʊ́ ta lana. Wo-laarʊ tum kʊntʊ nan səgi abam tee nı mʊ.

43Taá ye-na sı maŋa wʊ́ ba, yı á dʊna wʊ́ ba ba gilimi á tıʊ kʊm maama. Baá cı kʊ niə yam maama sı nɔɔn-nɔɔnʊ daa yı wanı o nuŋi kʊ wʊnı,

44yı baá tiini ba cəgı tıʊ kʊm dıdaanı abam balʊ na zʊʊrı kʊ wʊnı tın. Ba na cəgı-kʊ ba ti, tıʊ kʊm kandwɛ daa bá daŋı dıdoŋ baŋa nı. Kʊ yı abam na wʊ lwarı nı maŋa kam yiə, sı Wɛ ba Dl vrı abam tın ŋwaanı mʊ wəənu tum kʊntʊ maama wʊ́ kı abam baŋa nı.»

Zezi na zəli pipimpiinə Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı te tın

(Matiyu 21:12-17, Marıkı 11:15-19, Zan 21:3-22)

45Zezi ma vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ. O ma na balʊ na je da ba pipi tın. O ma puli sı o zəli-ba sı ba nuŋi.

46O ma ta dı ba o wı: «Kʊ pʊpʊnı Wɛ tənə kʊm wʊnı, nı Wɛ mʊ wı: ‹Amʊ digə kantʊ maŋı sı ka taa yı jəgə kalʊ nɔɔna na wʊ́ ta tui ba warı amʊ da tın mʊ.› Abam nan pɛ ka ji ŋwıına joro jəgə.»

47Dɛ maama Zezi maa wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı o brı nɔɔna Wɛ taanı dum. Kʊ daarı Zwifə kaanım yigə tiinə dı ba cullu karanyına tiinə bam dı tıʊ kʊm dıdɛɛra bam maa kwaana, sı ba na cwəŋə ba gʊ-o.

48Ba maa yəri ba na wʊ́ kı te, bɛŋwaanı nɔɔna bam maama cəgi o taanı dum lanyıranı.

Luki 20

Zezi dam dım nuŋi yən mʊ?

(Matiyu 21:23-27, Marıkı 11:27-33)

1Dɛ dıdwı mʊ Zezi dɛɛn wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı, o tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam o brı nɔɔna. Zwifə bam kaanım yigə tiinə dı cullu karanyına tiinə bam dı ba tıʊ kʊm nakwa bam ma vu ba yi o te.

2Ba ma ta dıd-o ba wı: «Ta n brı dıbam, wɔɔ dam mʊ n ma n kı wəənu tılʊ maama n na kı tın? Wɔɔ mʊ pɛ nmʊ ni, sı n ta n kı kʊntʊ?»

3O ma ləri-ba o wı: «A dı jıgı bwiə a lagı a bwe abam, sı á ləri-ya á pa-nı.

4Zan na miisi nɔɔna na wʊnı tın, kʊ yı Wɛ mʊ pɛ-o cwəŋə naa nabiinə mʊ?»

5O na bwe-ba kʊntʊ tın, ba maa wʊra ba bwɛ daanı sı ba nii, ba na wʊ́ lər-o te tın. Ba laan ma wı: «Dıbam na ləri dí wı, kʊ yı Wɛ mʊ, o laan wʊ́ bwe dıbam nı, bɛɛ mʊ yı dí nan wʊ sɛ Zan taanı dum?

6Dí nan na wı, kʊ yı nabiinə mʊ pɛ-o cwəŋə, nɔɔna bam maama wʊ́ dʊlı dıbam dı kandwa mʊ ba gʊ, bɛŋwaanı ba maama pai sı Zan yı Wɛ nijoŋnu mʊ.»

7Kʊntʊ ŋwaanı ba ma ləri Zezi ba wı, ba yəri wʊlʊ na pɛ Zan cwəŋə tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Zezi laan ma ta dı ba o wı: «Kʊ na yı kʊntʊ, amʊ dı bá sɛ sı a ta wʊlʊ na pɛ amʊ ni sı a taa tʊŋı tın.»

Nɔɔnʊ dı o gaarı mımaŋa
(Matiyu 21:33-46, Marıkı 12:1-12)

9Zezi ma maŋı mımaŋa o brı nɔɔna bam o wı: «Nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ wʊra. O ma zaŋı o cı gaarı, yı o daarı o jəri tweeru tılʊ yırı na yı vinyə tın dı wʊnı. O laan ma kwe nɔɔna o yagı da sı ba taa tʊŋa, yı o daarı o beeri o vu tıʊ kʊdoŋ o daanı da.

10Tweeru tım biə gwərim maŋa ma yi. O ma tʊŋı o tıntʊŋnʊ sı o vu nɔɔna balʊ na nii o gaarı dım baŋa nı tın te, sı ba cɛ o təri ba pa-o. Tıntʊŋnʊ wʊm na yi ba te tın, ba ma mag-o. Ba daarı ba pa o viiri dı jı-kʊrı.

11Nɔɔnʊ wʊm daa ma tʊŋı o tıntʊŋnʊ wʊdoŋ. Ba ma magı wʊntʊ dı, yı ba twı-o zanzan. Ba ma pa o dı viiri dı jı-kʊrı.

12O daa ma tʊŋı tıntʊŋnʊ wʊdoŋ o kı kuni bıtɔ. Ba ma ja wʊntʊ dı ba magı o yıra ba kaarı, yı ba zəl-o gaarı dım wʊnı.

13Gaarı dım tu wʊm laan ma bʊŋı o wı: ‹A nan wʊ́ kı ta mʊ? Amʊ na wʊ́ kı te tın, aá tʊŋı a tıtı bu wʊlʊ a na so-o tın mʊ. Kʊ ba dwe, baá ta kwarı wʊntʊ.›

14Nɔɔna bam na nɛ-o tın, ba ma bwɛ daanı ba wı: ‹Mʊ gaarı dım tu bu. Wʊntʊ mʊ lagı o ba o taa te o ko wʊm wəənu tım. Pa-na dí gʊ-o, sı dí daarı dí taá te o wəənu tım.›

15Ba laan ma vaŋ-o ba ja nuŋi gaarı dım wʊnı, yı ba mag-o ba gʊ.» Zezi laan ma bwe-ba o wı: «Gaarı dım tu laan wʊ́ kı nɔɔna bam kʊntʊ ta mʊ?

16O maŋı sı o ba o gʊ-ba mʊ, sı o daarı gaarı dım o pa nɔɔna badonnə sı ba taa niə.» Nɔɔna bam na ni kʊntʊ tın, ba ma ta ba wı: «Wɛ pa kʊ yı kı kʊntʊ!»

17Zezi ma nii ba seeni yı o wı: «Kʊ na daı kʊntʊ, bɛɛ mʊ yı kʊ pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı kʊ wı: ‹Kandwɛ dılʊ lwara na vın tın laan mʊ joori dı ba dı ji kandwɛ dılʊ na paı səŋɔ kʊm dana tın›?

18Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tʊ kandwɛ dıntʊ baŋa nı tın wʊ́ cıcʊgı o tıtı mʊ. Kʊ daarı, wʊlʊ maama kandwɛ dım na tʊ o baŋa nı tın, dı wʊ́ mırı kʊntʊ tu mʊ.»

19Zezi na tagı wəənu tım kʊntʊ tın, Zwifə kaanım yigə tiinə dı cullu karanyına tiinə ma lwarı sı o maŋı mımaŋı dım bam ŋwaanı mʊ. Kʊntʊ tın, ba ma kwaanı ba lagı cwəŋə sı ba ja-o lıla. Ba maa warı, ba na kwarı fʊʊnı dı nɔɔna bam tın ŋwaanı.

Lampoo ŋwıım taanı
(Matiyu 22:15-22, Marıkı 12:13-17)

20Zwifə yigə tiinə bam dɛɛn ma yırı Zezi, sı ba daa ta nii o na wʊ́ ta kʊlʊ tın. Ba ma lagı cwəŋə sı ba brı nı o dwəgə, sı ba wanı ba ja-o, sı ba daarı ba kı-o gʊvırma tu wʊm jıŋa nı sı o di o sarıya. Ba ma lı nɔɔna sı ba vu Zezi te nınɛɛnı ba yı nɔn-ŋʊna mʊ te, sı ba laan kwaanı ba ja-o dı o taanı dım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Bantʊ ma vu Zezi te ba bwe-o ba wɪ: «Karanyɪna, dí ye nɪ taanɪ dɪlʊ nmʊ na yəni n tɛ n brɪ nɔɔna tɪn yɪ cɪga mʊ. Nmʊ ba pɔɔrɪ nɔɔna daanɪ dɪ n na kɪ-ba te tɪn. Nmʊ nan yəni n brɪ nɔɔna Wɛ cwəŋə cɪga mʊ.

22Dí lagɪ dí bwe dí nii, dɪbam cullu pɛ ni sɪ dí ŋwɪ lampoo dí pa lʊgʊ kʊm pa-farʊ wʊm na?»

23Zezi ma lwarɪ ba na kɪ ba swan yam dɪd-o te tɪn, o ma ta dɪ ba o wɪ:

24«Kwe-na səbu dalɪ á brɪ-nɪ. Dɪ jɪgɪ wɔɔ nyɪnyʊgʊ dɪ o yɪrɪ mʊ dɪ baŋa nɪ?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Kʊ yɪ pa-farʊ wʊm mʊ.»

25O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ lamma. Á nan taá ŋwɪ kʊlʊ na yɪ pa-farʊ wʊm nyɪm tɪn á pa-o, sɪ á daarɪ á taá paɪ Wɛ kʊlʊ dɪ na yɪ Dl nyɪm tɪn.»

26Zezi na tagɪ kʊntʊ dɪ ba tɪn, ba maa warɪ ba ja-o nɔɔna bam maama yigə nɪ dɪ o na tagɪ kʊlʊ tɪn. O na ləri-ba te tɪn sʊ-ba zanzan yɪ ba cɪm.

Wɛ-sɔŋɔ ŋwɪa na wú ta yɪ te tɪn

(Matiyu 22:23-33, Marɪkɪ 12:18-27)

27Sadusɪan tiinə badonnə dɛɛn ma zaŋɪ ba vu Zezi te. Bantʊ zaasɪm mʊ brɪ sɪ, nɔɔnʊ na tɪga, o daa bá joori o bi.

28Ba ma vu ba bwe-o ba wɪ: «Karanyɪna, Moyisi dɛɛn na pʊpʊnɪ kʊlʊ o tiŋi o pa dɪbam tɪn, o brɪ sɪ, nɔɔnʊ nu-bu na tɪga yɪ o daarɪ kaanɪ, yɪ ba na wʊ lʊgɪ biə, tʊ wʊm cʊrʊ mʊ maŋɪ sɪ o di kaanɪ wʊm sɪ ba wanɪ ba lʊ biə o nu-bu wʊlʊ na tɪgɪ tɪn ŋwaanɪ.

29Kʊntʊ tɪn, nu-biə barpɛ mʊ ya wʊra. Ba dɪdʊa ma di kaanɪ yɪ o tɪ o daar-o, yɪ ba ba jɪgɪ biə daanɪ.

30Wʊlʊ na saŋɪ tɪn ma di kadəm wʊm.

31O dɪ ma tɪ o daar-o. Batɔ-tu wʊm dɪ daa ma di-o. Kʊ ma kɪ ba maama kʊntʊ doŋ. Ba maama barpɛ ma tɪ, yɪ ba wʊ lʊgɪ bu dɪ kaanɪ wʊm.

32Ba maama na tɪgɪ tɪn, kaanɪ wʊm dɪ laan ma tɪ.

33Kʊntʊ tɪn, ba maama barpɛ na di kaanɪ wʊm tɪn, ba laan na tu ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ, bantʊ wɔɔ mʊ wú ta te kaanɪ wʊm?»

34Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ na yɪ zʊm lʊgʊ baŋa nɔn-biə mʊ, baara di kaana yɪ kaana dɪ zʊʊrɪ banna.

35Kʊ daarɪ, nɔɔna balʊ Wɛ na nii nɪ ba maŋɪ sɪ ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ sɪ ba laan taa zʊʊrɪ Dl lʊ-dʊŋʊ kʊm nɪ tɪn, bantʊ bá di kaana, yɪ kaana dɪ daa bá zʊ banna.

36Ba daa bá wanɪ ba tɪ, ba na wú ta nyɪ dɪ Wɛ malɛsɪ sɪm tɪn ŋwaanɪ. Ba yɪ Wɛ tɪtɪ biə mʊ, dɪ ba na bi ba yagɪ tʊʊnɪ tɪn.

37Kʊ nan na yɪ twa biim, Moyisi maŋɪ o brɪ nɪ nɔɔna wú sɪnɪ ba bi. O dɛɛn pʊpʊnɪ maŋa kalʊ Wɛ na brɪ Dl tɪtɪ dɪd-o sabarɪ puŋu kʊm wʊnɪ yɪ Dl ta kʊlʊ tɪn. Moyisi ma brɪ sɪ Yuutu Baŋa-Wɛ yɪ Abraham Wɛ, dɪ Yizakɪ Wɛ, dɪ Zakɔbɪ Wɛ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

38Kʊ brɪ sɪ bantʊ daa ta jɪgɪ ŋwɪa mʊ Wɛ tee nɪ, bɛŋwaanɪ Baŋa-Wɛ yɪ naŋʊna Wɛ mʊ, sɪ Dl daɪ twa Wɛ. Wɛ yibiyə nɪ, nɔɔna maama jɪgɪ ŋwɪa, dɪ balʊ na tɪgɪ tɪn dɪ.»

39Wɛ cullu karanyɪna tiinə badonnə na ni kʊntʊ tɪn, ba ma lərɪ ba wɪ: «Karanyɪna, n tagɪ cɪga.»

40Ba dɛɛn ma kwarɪ sɪ ba daa bwe-o taanɪ.

Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn yɪ Davidi Yuutu mʊ

(Matiyu 22:41-46, Marɪkɪ 12:35-37)

41Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Nɔɔna yəni ba wɪ, sɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn yɪ Pɛ Davidi dwi tu mʊ. Kʊ nan wʊ́ wanɪ kʊ taa yɪ kʊntʊ na?

42Davidi tɪtɪ nan pʊpʊnɪ Wɛ ləŋ-ŋwɪ tɔnɔ kʊm wʊnɪ o wɪ: ‹Yuutu Baŋa-Wɛ tagɪ dɪ a Yuutu Dl wɪ: Ba n jəni a jazɪm nɪ,

43sɪ aá kɪ nmʊ dʊna maama n nɛ kuri nɪ sɪ n nɔ-ba nɪ tɪga te.›

44Kʊntʊ tɪn, Davidi tɪtɪ na sɪunɪ o bəŋi Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn nɪ o Yuutu tɪn, kʊ́ kɪ ta mʊ sɪ o daa joori o taa yɪ Davidi naa?»

Zezi kaanɪ o karabiə sɪ ba yɪ lwəni cullu karanyɪna tiinə bam

(Matiyu 23:1-7, Marɪkɪ 12:38-40)

45Nɔn-kɔgɔ kʊm maama ta na wʊra kʊ cəgi o taanɪ dɪm kʊntʊ tɪn, o ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ:

46«Taá yɪrɪ-na á tɪtɪ dɪ cullu karanyɪna tiinə bam. Bantʊ soe sɪ ba taa zʊʊrɪ gwar-dɪdwaarʊ ba beerə, sɪ nɔɔna taa nii-ba. Ba na ve yaga, ba soe sɪ nɔɔna maama taa tui ba zuli-ba. Ba na yəni ba zʊ ba Wɛ-di sɪm, ba ta lagɪ je-kamunnu mʊ sɪ ba taa je yigə nɪ. Ba na ve nɔɔnʊ sɔŋɔ sɪ ba di candiə, kʊ yɪ je-ŋʊŋa je mʊ ba lagɪ sɪ ba taa je da.

47Ba nan yəni ba ganɪ kadənə ba joŋi kʊlʊ maama ba na jɪgɪ tɪn. Ba kwəri ba kɪ Wɛ-lor-dɪdwaarʊ, sɪ kʊ taa nyɪ nɪ ba yɪ nɔn-ŋʊna mʊ te. Wɛ wʊ́ tiini Dl pa bantʊ na cam kʊ ja gaalɪ.»

Luki 21

Kadəm na pɛ Wɛ pɛɛrɪ te tɪn

(Marɪkɪ 12:41-44)

1Zezi ta na wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ o brɪ nɔɔna bam kʊntʊ tɪn, o ma kwəni o yuu wɛɛnɪ o nii je maama. O ma na nadunə na ve ba dɪ ba səbiə daka kalʊ na zɪgɪ da Wɛ pɛɛra ŋwaanɪ tɪn wʊnɪ.

2O daa ta ma na kadəm wʊdoŋ na tɔgɪ o wʊra, o yɪ yinigə tu mʊ. Wʊntʊ ma ja səbu dalɪ-balwa bale yɪranɪ mʊ o ja vu o dɪ daka kam wʊnɪ.

3Zezi na nɛ kʊntʊ tɪn, o ma ta o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, kadəm wʊntʊ na yɪ yinigə tu tɪn, o dɪ səbu kʊ dwəni balʊ maama na dɪ da tɪn.

4Bantʊ maama lɪ ba daarɪ mʊ. Kadəm wʊm nan yɪ yinigə tu mʊ, yɪ o kwe kʊlʊ maama o na jɪgɪ sɪ o ma yəgi o ni-wʊdiu tɪn o dɪ da.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Lɛɛrʊ na wú ba lʊgʊ baŋa te tın

(Matiyu 24:1-28, Marıkı 13:1-23)

5Nɔɔna badonnə dɛɛn ma tɛ Wɛ-di-kamunu kʊm taanı yı ba wı: «Nii-na kandwa yam ba na mɛ ba lɔ-ka tın na tiini ya lana te, yı ba ma pɛɛra yalʊ ba na pɛ Wɛ tın ba ma kı-ka lanyıranı.» Zezi ma ləri-ba o wı:

6«Kʊ na yı wəənu tıntʊ á na naı tın, maŋa wú ba ba, sı ba dı tı maama tıga nı. Kandwɛ daa bá daŋı dıdoŋ baŋa nı.»

7Ba ma bwe-o ba wı: «Karanyına, maŋa kɔɔ mʊ kʊntʊ woŋo wú kı? Bɛɛ mʊ lagı kʊ kı maana kʊ brı dıbam, sı dí lwarı nı wəənu tıntʊ lagı tı kı?»

8Zezi ma ləri-ba o wı: «Á fɔgı á cı á tıtı, sı á yı pa nɔɔna ganı abam. Nɔɔna zanzan wú ba abam te dı amʊ yırı, ba ta dı abam nı ba dıdʊa dıdʊa mʊ yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın, yı baá daarı ba ganı abam ba wı, maŋa kam yiə. Á nan yı sɛ á tɔgı bantʊ kwaga.

9Á wú ba á ni tigurə dı jara ŋwa. Á nan yı pa fʊʊnı zʊ abam. Wəənu tım kʊntʊ maama maŋı sı tı da yigə tı kı mʊ, yı kʊ ta daı lʊgʊ tiim mımaŋa.»

10O daa ta ma ta dı ba o wı: «Dwi wú zaŋı dı kı jara dı dwi dıdoŋ, yı tıʊ dı kʊ doŋ tıʊ wú zaŋı tı magı jara.

11Tıga ma wú sisiŋi zanzan. Kana dı wú ba ka taa wʊ je sıdonnə nı, yı yawı-loŋnu dı wú cɔgı nɔɔna zanzan. Wɛ wú pa wo-kınkagıla yalʊ na brı Dl dam tın taa kı wɛyuu nı, yı fʊʊnı wú ja nɔɔna ya ŋwaanı.

12Kʊ na wú loori wəənu tıntʊ kəm tın, nɔɔna wú ja abam dam ba pa á na yaara. Baá ja abam ba vu ba saŋı ba Wɛ-di sım nakwa tee nı, yı ba kı abam pıına digə nı. Baá ja abam ba pa á zıgı pwa dı dıdɛɛra yigə nı, abam na tɔgı amʊ tın ŋwaanı.

13Kʊ nan wú pa á na pwələ sı á brı-ba Wɛ cıga kam.

14Taá ye-na kʊntʊ ni nı, sı á pa á bıcara kı dam. Á yı taá kı liə, dı á na wú ləri-ba tıte sı á ma vrı á tıtı tın.

15Bɛŋwaanı amʊ wú pa abam wʊbʊŋ-ŋʊna dı á ni-taanı, kʊú pa á dʊna bá wanı ba twanı dı á na wú ta kʊlʊ tın.

16Abam tıtı kwə dı á niinə, dı á cʊrrʊ dı á cilonnə wú ja abam ba kı dıdɛɛra jıŋa nı, yı baá gʊ abam badonnə.

17Nɔɔna maama wú ta culi abam á na yı a nɔɔna tın ŋwaanı.

18Baá kı abam kʊntʊ, yı Wɛ ta wú ta nii á baŋa nı, yı á bá lagı á yuuywe sım dıdʊa tıtı dı á ga.

19Abam nan na kwaanı á kı pu-dıa á zıgı kəŋkəŋ, á wú na ŋwıa Wɛ tee nı.

20Abam nan wú ba á na pamaŋna na gilimi Zeruzalɛm tıʊ kʊm maama ba pu. Á na nɛ kʊntʊ, á laan wú lwarı nı maŋa kam yiə sı ba cɔgı-kʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Maŋa kam kʋntʊ nɪ, abam balʊ na zʋʋrɪ Zude nɪ tɪn maŋɪ sɪ á kɪ lɪla á nuŋi á duri á beeri pweeru je á səgi da. Balʊ na wʊ tɪʊ kʋm wʊnɪ tɪn maŋɪ sɪ á nuŋi lɪla. Balʊ dɪ na wʊ ba karɪ nɪ tɪn daa yɪ ve á zʊ tɪʊ kʋm wʊ.

22Bɛŋwaanɪ maŋa kantʊ nɪ mʊ yaara maŋɪ sɪ ya ba, Wɛ na wʊ́ vaŋɪ nɔɔna zwa tɪn ŋwaanɪ, sɪ kʋlʊ maama na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʋm wʊnɪ tɪn laan kɪ.

23Kantʊ maŋa kam nɪ kʋʊ́ tiini kʊ taa yɪ lɛɛrʊ dɪ kaana balʊ na jɪgɪ pwi tɪn, dɪ balʊ na jɪgɪ biə yɪ ba ŋɔgɪ yɪlɪ tɪn. Yaara zanzan wʊ́ ba tɪʊ kʋntʊ dɪ kʊ nɔɔna maama baŋa nɪ, yɪ Baŋa-Wɛ wʊ́ kwe Dl bam ba yɪra nɪ.

24Ba ma wʊ́ gʊ ba badonnə dɪ sʊ-zɔɔrʊ, yɪ ba daarɪ ba ja ba badonnə ba vɔ ba ja vu gambɛɛm dwi tiinə maama tɪtarɪ nɪ. Dwi-gɛ tiinə laan wʊ́ ba zʊ Zeruzalɛm tɪʊ kʋm wʊ ba karɪ ba nɔnɪ kʊ wəənu ba cɔga taan, sɪ kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ Wɛ na pɛ-ba tɪn tiim.»

Nabiin-bu wʊm na wʊ́ ba lʊgʊ baŋa te tɪn

(Matiyu 24:29-35,42-44, Marɪkɪ 13:24-37)

25«Maŋa wʊ́ ba sɪ Wɛ pa wo-kɪnkagɪla yalʊ na brɪ Dl dam tɪn taa kɪ wɪa wʊnɪ dɪ cana dɪ calɪcwɪ sɪm wʊnɪ. Liə wʊ́ ja lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama, yɪ ba wʊbʊŋa vugimi dɪ nɪnɪʊ kʋm na bam na pɔgɪla dɪ sɔɔ zanzan tɪn ŋwaanɪ.

26Fʊʊnɪ zanzan wʊ́ pa nɔɔna wʊbʊŋa je ba na bʊŋɪ woŋo kʋlʊ na bɪʊnɪ lʊgʊ baŋa tɪn, bɛŋwaanɪ wɛyuu wʊ́ sisiŋi kʊ pa wəənu tɪlʊ na wʊ wɛyuu nɪ tɪn maama vugimi daanɪ.

27Maŋa kam kʋntʊ nɪ nɔɔna wʊ́ na Nabiin-bu wʊm na maa bɪʊnɪ lʊgʊ baŋa. Oó ta wʊ kunkwəənu wʊnɪ o bɪʊnɪ dɪ dam, yɪ Wɛ paarɪ-zulə wʊ o tee nɪ zanzan.

28Á na nɛ sɪ wəənu tɪm kʋntʊ puli tɪ kɪa, sɪ á zaŋɪ á zɪgɪ lanyɪranɪ á kwəni á yum wɛɛnɪ, bɛŋwaanɪ maŋa kam twɛ sɪ Wɛ vrɪ abam Dl yagɪ.»

29Zezi laan ma maŋɪ mɪmaŋa o brɪ-ba o wɪ: «Maanɪ-na á nii kapʊrʊ dɪ tweeru maama na yɪ te tɪn.

30Á na nɛ nɪ tweeru wʊra tɪ kwi vɔɔrʊ, abam waɪ á lwarɪ nɪ kʊ twɛ yadɛ.

31Kʊ nan yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ á na nɛ wəənu tɪlʊ a na tagɪ a brɪ abam tɪn na wʊra tɪ kɪa, sɪ á lwarɪ nɪ maŋa kam laan twɛ sɪ Wɛ paarɪ dɪm lagɪ dɪ ba nɔɔna tɪtarɪ nɪ.

32A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, wəənu tɪntʊ maama wʊ́ ba wʊra tɪ kɪa, yɪ zɪm nɔɔna bam ta wʊ tɪgɪ ba ti.

33Wɛyuu dɪ tɪga wʊ́ ba tɪ kɛ, yɪ amʊ taanɪ dɪm bá kɛ maŋa dɪ maŋa.

34Á taá fɔgɪ á cʊ á tɪtɪ, sɪ á yɪ taá bʊŋɪ wʊdi-fwaarʊ dim naa sa-nyɔgɔ wʊbʊŋa, naa á taá jɪgɪ liə dɪ á ŋwɪa wəənu. Á na jɪgɪ wʊbʊŋa yantʊ doŋ, dɛ dɪlʊ amʊ Nabiin-bu wʊm na wʊ́ ba tɪn waɪ dɪ tui bɪdwɪ baŋa nɪ dɪ darɪ abam,

35nɪ cɪkʊ na jaanɪ varɪm te tɪn. Bɛŋwaanɪ dɛ dɪm kʋntʊ wʊ́ ba li nɔɔnʊ wʊlʊ maama na wʊ lʊgʊ baŋa nɪ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

36Kʋntʊ tɪn, á taá yɪrɪ á tɪtɪ maŋa maama, sɪ á taá loori Wɛ sɪ Dl pa abam dam, sɪ á wanɪ á nuŋi yaara yalʊ maama na lagɪ ya ba tɪn wʊnɪ, sɪ á daarɪ á vu á zɪgɪ amʊ Nabiin-bu wʊm yigə nɪ.»

37Zezi dɛɛn yəni o wʊ Wɛ di-kamunu kʊm wʊnɪ dɛ maama o brɪ nɔɔna Wɛ taanɪ dɪm. Tɪga na yəni ka yi, o yəni o nuŋi tɪʊ kʊm wʊ o vu Olivi piu kʊm seeni o pəni da.

38Kʊ daarɪ tɪga na yəni ka pʊvrɪ, nɔɔna bam maama yəni ba zaŋɪ lɪla ba ve Wɛ di-kamunu kʊm, sɪ ba taa cəgi o taanɪ dɪm.

Luki 22

Zwifə yigə tiinə bam na kɪ ni sɪ ba gʊ Zezi te tɪn

(Matiyu 26:1-5,14-16, Marɪkɪ 14:1-2,10-11, Zan 11:45-53)

1Kʊ dɛɛn gɛ fɪʊn sɪ Zwifə bam di ba candiə kalʊ yɪrɪ na yɪ Pakɪ tɪn. Candiə kam kʊntʊ nɪ mʊ ba yəni ba di dɪpɛ dɪlʊ na ba jɪgɪ dabɪlɪ dɪ wʊnɪ tɪn.

2Kaanɪm yigə tiinə dɪ cullu karanyɪna tiinə bam ma kwaanɪ ba lagɪ cwəŋə, sɪ ba ja Zezi ba gʊ. Ba na kwarɪ fʊvnɪ dɪ nɔɔna bam tɪn ŋwaanɪ, ba yəri ba na wʊ́ kɪ te sɪ ba ja-o.

3Sʊtaanɪ laan ma zʊ Zudasɪ Yiskarɪyo bɪcarɪ. Wʊntʊ yɪ Zezi karabiə fugə-bale bam wʊ nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ.

4O ma vu kaanɪm yigə tiinə dɪ Wɛ di-kamunu kʊm yɪrɪna yigə tiinə bam te sɪ ba banɪ ba nii, o na wʊ́ kɪ te o brɪ-ba cwəŋə sɪ ba wanɪ ba ja Zezi.

5Ba na ni kʊntʊ tɪn, ba wʊ ma poli zanzan. Ba ma di yəlo ba maŋɪ daanɪ dɪ səbu ni.

6O ma sɛ. O laan ma beeri cwəŋə sɪ o ja Zezi o kɪ ba jɪŋa nɪ, sɪ kɔgɔ kʊm yɪ zaŋɪ kʊ lwarɪ.

Zezi na di candiə wʊdiu dɪ o karabiə bam te tɪn

(Matiyu 26:17-29, Marɪkɪ 14:12-25, 1 Korɛntɪ 11:23-25)

7Kʊ ma ba kʊ yi dɛ dɪlʊ ba na puli sɪ ba di dɪpɛ dɪlʊ na ba jɪgɪ dabɪlɪ dɪ wʊnɪ tɪn. Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ Zwifə bam yəni ba gʊɪ pibalɪ mʊ ba ma di Pakɪ candiə kam.

8Zezi ma lɪ Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Ve-na á kwɛ woŋo maama á pa dɪbam, sɪ dí ba dí di Pakɪ candiə kam.»

9Ba ma bwe-o ba wɪ: «Nmʊ lagɪ sɪ dí vu jəgə kɔɔ mʊ dí kwɛ jəgə kam?»

10O ma ləri-ba o wɪ: «Cəgi-na, á na ve á maa zʊvrɪ tɪʊ kʊm wʊ, nɔɔnʊ wʊdoŋ wʊ́ jeeri abam o na zɪŋɪ kɔɔrʊ dɪ na. Da-na o kwaga á vu á zʊ səŋɔ kʊlʊ o na wʊ́ zʊ tɪn.

11Á na zʊa, sɪ á ta dɪ səŋɔ kʊm tu nɪ: ‹Dí karanyɪna wɪ, dí ba dí bwe dí nii, digə kalʊ o na wʊ́ jəni da dɪ o karabiə bam sɪ ba di Pakɪ candiə kam wʊdiu kʊm tɪn wʊ yən mʊ?›

12Oó brɪ abam wɛyuu digə, ka daga lanyɪranɪ, yɪ ka jɪgɪ woŋo kʊlʊ maama dí na lagɪ tɪn ka wʊnɪ. Ve-na á kwɛ candiə kam wəənu tɪm á ti, sɪ dí laan ba.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Ba ma zaŋı ba vu, yı ba sunı ba na woŋo maama nı Zezi na maŋı o ta te tın. Ba ma kwɛ Pakı candiə kam wʊdiu kʊm ba ti.

14Wʊdiu dim maŋa na yi tın, Zezi jəni dı o karabiə fugə-bale bam sı ba di wʊdiu kʊm.

15O laan ma ta dı ba o wı: «Amʊ ya tiini a lagı sı a di candiə kantʊ dı abam dı a wʊ maama, sı a laan daarı a yaarı.

16A nan lagı a ta abam sı, a daa bá di candiə kantʊ, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ candiə kam kʊntʊ kuri na wú vu kʊ kweeli Wɛ paarı dım wʊnı tın.»

17Zezi na tagı kʊntʊ o ti tın, o laan ma joŋi tweeru biə sana dı zʊŋa, yı o kı Wɛ le tı ŋwaanı. O ma ta dı ba o wı: «Joŋi-na tıntʊ á nyɔ á daarı á pa daanı.

18A lagı a ta abam sı, kʊ na puli zım, a daa bá nyɔ wo-nyɔɔrʊ tıntʊ, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ Wɛ paarı dım na wú ba nɔɔna tıtarı nı tın.»

19Zezi laan ma kwe dıpɛ, yı o kı Wɛ le dı ŋwaanı. O ma daarı o fɔ-dı o pa o karabiə bam yı o wı: «Amʊ yıra yam mʊ tıntʊ, a na lagı a kwe a pa abam ŋwaanı tın. Taá kı-na kʊntʊ doŋ, sı á taá ma guli a gulə.»

20Ba na di ba ti tın, o daa ma kwe zʊŋa dı ka wo-nyɔɔrʊ o kı Wɛ le tı ŋwaanı o pa-ba, yı o wı: «Wo-nyɔɔrʊ tıntʊ brı sı Wɛ goni ni-dʊʊrı dıdaanı nabiinə amʊ jana kam ŋwaanı. A jana kam lagı ka nuŋi ka duri abam ŋwaanı mʊ.

21Nan nii-na, nɔɔnʊ wʊlʊ na lagı o yəgi-nı o pa nɔɔna tın təgı o je dı amʊ o di yo seeni.

22Kʊ nan fın mʊ sı amʊ Nabiin-bu wʊm tı, nı Wɛ na maŋı Dl lagı te tın. Kʊ nan za yı lɛɛrʊ mʊ kʊ pa nɔɔnʊ wʊlʊ na wú yəgi-nı o pa tın.»

23Ba na ni o na tagı kʊlʊ tın, ba ma sıŋı ba bwe daanı ba nii, bantʊ wʊnı wɔɔ mʊ wú wanı o kı kʊntʊ.

Wɔɔ mʊ yı nɔn-kamunu?

(Matiyu 20:25-28, 19:28, Marıkı 10:42-45)

24Zezi karabiə bam dɛɛn magı kantəgɔ kʊ cɛ, sı ba nii bantʊ wʊnı wɔɔ mʊ yı kamunu o dwe ba maama.

25Zezi ma ta dı ba o wı: «Kʊ na yı lʊgʊ baŋa pwa, bantʊ yəni ba te ba nɔɔna dı dam mʊ. Balʊ na di dam nɔɔna baŋa nı tın, nɔɔna bam daa ta yəni ba bə-ba ba wı ‹Lanyıran-kərə› mʊ.

26Abam nan wʊ maŋı sı á taá yı kʊntʊ doŋ. Wʊlʊ na yı nɔn-kamunu abam wʊnı tın maŋı sı o ji nı á nyaanı mʊ te. Wʊlʊ dı na yı abam yuutu tın maŋı sı o ji nı á tıntʊŋnʊ mʊ te.

27Wʊlʊ na jəni sı o di wʊdiu tın, dı wʊlʊ na kwe wʊdiu kʊm o ja ba o pa-o tın, bantʊ wɔɔ mʊ yı kamunu? Kʊ daı wʊlʊ na jəni sı o di tın mʊ na? Kʊ nan na yı amʊ, a wʊ abam wʊnı yı a kı nınɛɛnı wʊlʊ na yı á tıntʊŋnʊ tın mʊ te.

28Abam nan yı balʊ na təgı dı amʊ a cam maama wʊnı, yı á wʊ yagı a təgım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Aá pa abam tɔgɪ á di paarɪ, nɪ a Ko Wɛ na pɛ sɪ a di paarɪ te tɪn.

30Kʋntʊ tɪn, á wʊ́ ba á zʊ a paarɪ dɪm wʊ, yɪ á tɔgɪ dɪ amʊ á jəni á di ywəəni. Á wʊ́ ba á jəni paarɪ jangwaanʊ tɪm baŋa nɪ, sɪ á di Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə kuri fugə-bale bam taanɪ.»

Zezi na wuuri o brɪ Pɪyɛɛrɪ na wʊ́ vɪ-o te tɪn

(Matiyu 26:31-35, Marɪkɪ 14:27-31, Zan 13:36-38)

31Zezi laan ma ta dɪ Simɔn Pɪyɛɛrɪ o wɪ: «Simɔn, Simɔn, sʊtaanɪ sɪɪnɪ dɪ na cwəŋə sɪ dɪ maŋɪ abam dɪ nii, nɪ nɔɔnʊ na caarɪ mɪna te tɪn.

32Amʊ nan loori Wɛ a pa nmʊ, sɪ n kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ sɪ n yɪ yagɪ-nɪ. Nmʊ nan na tusi, yɪ n wʊbʊŋa na joori ya tɔgɪ amʊ, sɪ n pa n ko-biə fɔgɪ ba zɪgɪ kəŋkəŋ.»

33Pɪyɛɛrɪ laan ma ta dɪd-o o wɪ: «A Yuutu, ba na lagɪ ba kɪ amʊ dɪ nmʊ pɪɪna digə nɪ, naa ba na lagɪ ba gʊ dɪbam, a ta bá sɛ sɪ a joori nmʊ kwaga nɪ.»

34Zezi ma lər-o o wɪ: «Pɪyɛɛrɪ, a lagɪ a ta nmʊ sɪ, kʊ na wʊ́ loori sɪ cɪbwɪʊ keeri zɪm tɪ-bra-pʊra nɪ tɪn, nmʊ wʊ́ fʊ kuni bɪtɔ nɪ n yəri amʊ.»

Zezi na tagɪ dɪ o karabiə sɪ ba ti ba yigə te tɪn

35O laan ma ta dɪ ba maama o wɪ: «A daama na tʊŋɪ abam sɪ á tʊlɪ á tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam yɪ á ba jɪgɪ səbiə gan-lɔgɔdɪ dɪ tampɔgɔ dɪ natra tɪn, woŋo muri abam na?» Ba ma ləri ba wɪ: «Awo, dí wʊ gɛ kʊlʊkʊlʊ.»

36O ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ daarɪ lele kʊntʊ, wʊlʊ na jɪgɪ səbiə gan-lɔgɔdɪ tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o kwe-dɪ mʊ. Wʊlʊ dɪ na jɪgɪ tampɔgɔ tɪn maŋɪ sɪ o kwe-kʊ mʊ. Wʊlʊ maama na ba jɪgɪ sʊ-lɔŋɔ tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o kwe o gərə mʊ o yəgi o ma yəgi sʊ-lɔŋɔ.

37Amʊ nan lagɪ a ta abam sɪ, kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ amʊ ŋwaanɪ tɪn maŋɪ sɪ kʊ kɪ, dɪ kʊ na wɪ: ‹Ba wəl-o dɪ nɔn-balwaarʊ mʊ›. Kʊntʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ amʊ ŋwaanɪ tɪn laan wʊ́ kɪ lele.»

38Zezi karabiə bam ma ta dɪd-o ba wɪ: «Dí Yuutu, nii sʊ-lwaanʊ tɪle mʊ dí jɪga.» O ma ləri-ba o wɪ: «Yagɪ-na sɪ kʊ maŋɪ.»

Zezi na tiini o loori o Ko Wɛ te tɪn

(Matiyu 26:36-46, Marɪkɪ 14:32-42)

39Zezi dɛɛn ma nuŋi tʊ kʊm wʊnɪ o vu Olivi piu kʊm seeni, nɪ o na yəni o kɪ te tɪn. O karabiə bam dɪ ma tɔg-o ba vu.

40Ba na yi jəgə kalʊ ba na maa ve tɪn, Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Á taá loori Wɛ, sɪ á yɪ tʊ maŋɪm dɪm maŋa nɪ.»

41O laan ma fɔɔrɪ ba tee nɪ o vu o zɪgɪ daa nɪ, kʊ maŋɪ nɔɔnʊ na wʊ́ dʊlɪ kandwɛ yɪ dɪ yi mɛ tɪn. O ma kuni doonə o loori Wɛ o wɪ:

42«A Ko, nmʊ na sɛ, sɪ n pa cam dɪlʊ na lagɪ dɪ ba amʊ baŋa nɪ tɪn kɛ. Nan kɪ kʊlʊ na tɔgɪ nmʊ wʊbʊŋa tɪn, sɪ yɪ kɪ amʊ wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn.»

43O na loori Wɛ kʊntʊ tɪn, Wɛ malɛka ma nuŋi wɛyuu ka ba o te, yɪ ka wəl-o dɪ dam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

44O wʊ na tiini kʊ cɔgɪ zanzan tɪn ma pa o tiini o loori Wɛ dɪ o wʊ maama. O luluŋu ma ji nɪnɛɛnɪ jana te, yɪ kʊ luri tɪga nɪ.

45O na loori Wɛ o ti tɪn, o ma zaŋɪ o joori o vu o karabiə bam te. O ma na sɪ ba tigi ba dɔa wʊ-cɔgɔ kʊm ŋwaanɪ.

46O ma ta dɪ ba o wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ á dɔa? Zaŋɪ-na sɪ á taá loori Wɛ, sɪ á yɪ tʊ maŋɪm dɪm maŋa nɪ.»

Ba na jaanɪ Zezi te tɪn

(Matiyu 26:47-56, Marɪkɪ 14:43-50, Zan 18:3-11)

47Zezi ta na wʊra o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, nɔn-kɔgɔ laan ma ba kʊ yi o te. Zudasɪ wʊlʊ na yɪ o karabiə fugə-bale bam wʊ dɪdʊa tɪn ma tɔgɪ ba yigə. O ma fɔɔrɪ o yi Zezi te sɪ o kukwər-o.

48Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Zudasɪ, nmʊ tu sɪ n pa ba ja amʊ Nabiin-bu wʊm, yɪ n ta lagɪ n kukwəri-nɪ mʊ na?»

49Zezi karabiə balʊ na wʊ o tee nɪ tɪn ma na kʊ na lagɪ kʊ kɪ-o te tɪn. Ba ma bwe-o ba wɪ: «Dí Yuutu, dí lɪ dí sʊ-lwaanʊ tɪm dí zagɪ-ba na?»

50Ba wʊ dɪdʊa ma lɪ o sʊgʊ kʊm o ma zagɪ kaanɪm yuutu wʊm tɪntʊŋnʊ jazɪm zwɛ o go.

51Zezi na nɛ kʊntʊ tɪn, o ma ta dɪ ba o wɪ: «Yagɪ-na». O ma vu o dwe nɔɔnʊ wʊm zwɛ dɪm, yɪ dɪ je, dɪ joori dɪ yɪ dɪ ya na yɪ te tɪn.

52O ma daarɪ o ta dɪ kaanɪm yigə tiinə bam dɪ Wɛ-di-kamunu kʊm yɪrɪna bam yigə tiinə dɪ nakwa bam, ba na tu sɪ ba ja-o tɪn, o wɪ: «Abam na kwe sʊ-lwaanʊ dɪ da-lwaanʊ á ba sɪ á ja amʊ tɪn, a yɪ ŋwɪɪnʊ mʊ na?

53Dɛ maama a yəni a wʊ abam tee nɪ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ, yɪ á wʊ jaanɪ amʊ. Kʊ nan na yɪ te tɪn, maŋa kam laan yiə sɪ á kɪ á wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn, bɛŋwaanɪ maŋa mʊ yiə sɪ lim pɛ joŋi dam.»

Pɪyɛɛrɪ na sɪɪnɪ o vɪn Zezi te tɪn

(Matiyu 26:57-58,69-75, Marɪkɪ 14:53-54,66-72, Zan 18:12-18,25-27)

54Ba laan ma ja Zezi, yɪ ba ja-o ba kɛ. Pɪyɛɛrɪ ma dalɪ o tɔgɪ ba kwaga o da o vu. Ba ma vu ba yi kaanɪm yuutu wʊm sɔŋɔ.

55Ba ma dwe mini ba tiŋi sɔŋɔ kʊm tɪtarɪ nɪ. Nɔɔna bam ma vu ba je ba weeri mini dɪm. Pɪyɛɛrɪ dɪ ma tɔgɪ o vu o jəni ba wʊnɪ.

56O na tɔgɪ o je mini dɪm yigə nɪ kʊntʊ tɪn, sɔŋɔ kʊm tɪntʊŋ-kana kadoŋ ma yɔɔrɪ o nii o yibiyə nɪ, yɪ o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ dɪ tɔgɪ o wʊ Zezi tee nɪ mʊ.»

57Pɪyɛɛrɪ ma fʊ yɪ o wɪ: «Kaanɪ, a yər-o.»

58Kʊ na kɪ fɪɪn tɪn, nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ daa ma na-o, yɪ o wɪ: «Nmʊ tɔgɪ n yɪ Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ.» Pɪyɛɛrɪ ma lərɪ nɔɔnʊ wʊm o wɪ: «A tɔgɪ a daɪ ba wʊ nɔɔnʊ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

59Kʊ daa na kɪ fɪun nɪnɛɛnɪ luu dɪdʊa tɪn, nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ daa ma ta o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ sɪunɪ o tɔgɪ dɪd-o mʊ. O dɪ yɪ Galile tu mʊ.»

60Pɪyɛɛrɪ ma ləri o wɪ: «Baarʊ, a yəri n taanɪ dɪm kuri.» O ta na wʊra o ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn, cɪbwɪʊ ma da kʊ keeri.

61Dí Yuutu Zezi laan ma pipiri o yɔɔrɪ Pɪyɛɛrɪ o nii. Pɪyɛɛrɪ ma guli Zezi ya na tagɪ kʊlʊ dɪd-o o wɪ: «Kʊ na wʊ́ loori sɪ cɪbwɪʊ keeri zɪm tɪ-bra-pʊra nɪ tɪn, nmʊ wʊ́ fʊ kuni bɪtɔ nɪ n yəri amʊ.»

62O na guli kʊntʊ tɪn, o laan ma nuŋi, yɪ o tiini o keeri zanzan.

Ba na mwanɪ Zezi yɪ ba mag-o te tɪn

(Matiyu 26:67-68, Marɪkɪ 14:65)

63Nɔɔna balʊ dɛɛn na yɪrɪ Zezi tɪn maa yáal-o ba mwan-o, yɪ ba kwəri ba mag-o.

64Ba ma kwe gɔrɔ ba ma kwəli o yiə, yɪ ba daarɪ ba mag-o. Ba maa wɪ: «Lwarɪ n brɪ dɪbam wʊlʊ na magɪ-m tɪn.»

65Ba ta maa ŋɔɔnɪ wəənu dwi dwi ba ma cɔgɪ o yuu, yɪ ba twɪ-o zanzan.

Zwifə nakwa na di Zezi taanɪ te tɪn

(Matiyu 26:59-66, Marɪkɪ 14:55-64, Zan 18:19-24)

66Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, Zwifə bam nakwa kɔgɔ kʊm maama ma la daanɪ, dɪ ba kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba cullu karanyɪna tiinə maama. Ba laan ma pa Zezi nuŋi o vu taanɪ dɪm dim jəgə o zɪgɪ ba yigə nɪ.

67Ba ma ta dɪd-o ba wɪ: «Nmʊ na sɪunɪ n yɪ Krisi wʊm Wɛ na maŋɪ sɪ Dl tʊŋɪ Dl pa dɪbam tɪn, sɪ n ta.» Zezi ma ləri-ba o wɪ: «A na tagɪ kʊntʊ a brɪ abam, á ta bá sɛ a ni.

68A nan daa na bwe abam taanɪ dɪ, abam bá sɛ sɪ á ləri á pa-nɪ.

69Kʊ na puli lele kʊntʊ, amʊ Nabiin-bu wʊm wʊ́ vu a jəni Dam-Paŋwa Tu Baŋa-Wɛ jazɪm nɪ a da a di paarɪ.»

70Ba maama laan ma bwe-o ba wɪ: «Kʊntʊ tɪn, nmʊ nan sɪunɪ n yɪ Wɛ Bu wʊm mʊ na?» Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Mʊ abam na wɪ te tɪn.»

71Ba laan ma ŋɔɔnɪ daanɪ ba wɪ: «Dɪbam tɪtɪ laan mʊ ni o kwərə kam na brɪ o tɪtɪ cɔgɪm. Dí daa ba lagɪ maana tiinə sɪ ba ŋɔɔnɪ o taanɪ dɪm.»

Luki 23

Pilatɪ na bwe Zezi taanɪ te tɪn

(Matiyu 27:1-2,11-26, Marɪkɪ 15:1-15, Zan 18:28—19:16)

1Zwifə bam nakwa kɔgɔ kʊm maama dɛɛn ma zaŋɪ ba ja Zezi ba ja vu gʊvɪrma tu Pilatɪ te.

2Ba ma sɪŋɪ sɪ ba fɔ vwan ba pa-o, yɪ ba wɪ: «Dɪbam nɛ nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ o jɪgɪ dí tɪʊ kʊm nɔɔna bam o gana sɪ ba tusi. O tɛ-ba o wɪ, ba yɪ taa laɪ lampoo ba paɪ gʊvɪrma. O maa kwəri o brɪ o tɪtɪ nɪ wʊm mʊ yɪ Krisi, kʊ na lagɪ kʊ ta nɪ pɛ tɪn.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Pilatı na ni kʊntʊ tın, o ma bwe-o o wı: «Nmʊ mʊ yı Zwifə bam pɛ wʊm na?» Zezi ma lər-o o wı: «Mʊ ka da n taga.»

4Pilatı ma ta dı kaanım yigə tiinə bam dı nɔn-kɔgɔ kʊm maama o wı: «Amʊ wʊ nɛ nɔɔnʊ wʊntʊ na kı kʊlʊ o cɔgı tın, sı dí di o taanı.»

5Ba ma tiini ba ŋɔɔnı taanı dım, yı ba kwaana ba tɛ ba wı: «O nan yəni o tʊlı Zude tını dım maama, o brı nɔɔna bam sı ba yı taa sɛ ba tıʊ kʊm dıdɛɛra ni. O dɛɛn puli o kı kʊntʊ doŋ Galile nı mʊ, yı o laan yi yo seeni.»

6Pilatı na ni kʊntʊ tın, o ma bwe-ba sı o nii, nɔɔnʊ wʊm yı Galile tu mʊ na?

7O na tu o lwarı nı Zezi nuŋi tıʊ kʊlʊ Erədı na te tın, o ma pa ba ja-o ba vu wʊntʊ te sı o di taanı dım, bɛŋwaanı Erədı dı təgı o wʊ Zeruzalɛm nı maŋa kam kʊntʊ nı.

8Erədı na nɛ Zezi tın, o maa jıgı wʊpolo zanzan, bɛŋwaanı o ya maŋı o ni o ŋwa, yı o tiini o lagı sı o na-o. O maa lagı sı o nii Zezi wʊ́ kı wo-kınkagılı o brı-o na.

9O ma kwaanı o bwe-o wəənu zanzan. Zezi ma wʊ sɛ o lər-o kʊlʊkʊlʊ.

10Kaanım yigə tiinə dı cullu karanyına tiinə bam maa təgı ba zıgı da, yı ba tiini ba ŋɔɔnı taanı dım dı baarı sı ba ma dı-o.

11Erədı dı o pamaŋna bam laan ma gooni Zezi zanzan. Ba pa o zʊ paarı gərə sı ba ma mwan-o, yı Erədı laan pa o joori o vu Pilatı te.

12Dıntʊ dɛ dım nı Erədı dı Pilatı laan di ciloŋo mʊ daanı, yı ba dɛɛn ya culi daanı mʊ.

13Pilatı ma pa kaanım yigə tiinə bam dı nakwa bam dı nɔɔna bam maama la daanı o tee nı.

14O ma ta dı ba o wı: «Abam na saŋı nɔɔnʊ wʊntʊ amʊ tee nı tın, yı á tɛ á wı, o yı wʊlʊ na ganı á tıʊ kʊm nɔɔna bam o pa ba tusi tın, kʊntʊ mʊ a nan bwe-o abam yibiyə nı sı a nii, yı a wʊ nɛ kʊlʊ o na kı o cɔgı yı abam ja-o kʊ ŋwaanı tın.

15Erədı dı wʊ nɛ kʊlʊ o na cɔgı tın. Mʊ kʊ kuri o pɛ o joori o ba dıbam te. Á taá ye sı kʊlʊkʊlʊ tərə kʊ na wʊ́ pa ba ja-o ba gʊ tın.

16Kʊntʊ ŋwaanı aá pa ba mag-o dı balaarı mʊ, yı ba daar-o ba yagı.»

[17Pakı candiə kam maŋa na yəni ka ba yi, Pilatı maŋı sı o lı ba pınʊ dıdʊa mʊ o yagı sı o viiri.]

18Nɔn-kɔgɔ kʊm maama ma kı daanı ba kaası dı kwər-dɛ ba wı: «Kʊ na yı nɔɔnʊ wʊntʊ, ja-o n gʊ, sı n daarı n lı Barabası n pa dıbam.»

19Barabası yı wʊlʊ ba dɛɛn na kı pına digə nı, o na kı jara dı ba tıʊ kʊm dıdɛɛra yı o gʊ nɔɔna tın ŋwaanı mʊ.

20Pilatı na lagı sı o lı Zezi o yagı tın ŋwaanı, o daa ma ta dı nɔɔna bam sı ba sɛ sı o yagı Zezi.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Ba ma daa ta vɪn, yɪ ba tiini ba kaasɪ baŋa baŋa ba wɪ: «Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nɪ n gʊ. Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nɪ n gʊ.»

22O daa ta ma ta dɪ ba o kɪ bɪtɔ o wɪ: «Bɛɛ wo-lɔŋɔ mʊ o kɪa? A wʊ nɛ kʊlʊ o na kɪ o cɔgɪ pa kʊ maŋɪ sɪ dí gʊ-o tɪn. Kʊntʊ tɪn, aá pa ba mag-o, yɪ a daarɪ a yag-o.»

23Ba daa ta maa tiini ba kwaana ba kaasɪ dɪ kwər-dɛ, yɪ ba tɛ dɪ baarɪ ba wɪ: «N maŋɪ sɪ n pa-o dagara baŋa nɪ mʊ n gʊ.» Ba na tiini ba ŋɔɔnɪ dɪ kwər-dɛ tɪn,

24kʊ ma pa Pilatɪ sɛ sɪ o kɪ kʊlʊ ba na lagɪ tɪn.

25O ma pa ni sɪ ba lɪ Barabasɪ wʊlʊ ba na lagɪ sɪ o yagɪ o pa-ba tɪn. Wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ ba ya na jaanɪ ba kɪ pɪuna digə nɪ, o na kɪ jara dɪ ba tɪʊ kʊm dɪdɛɛra yɪ o gʊ nɔɔnʊ tɪn ŋwaanɪ. Pilatɪ ma daarɪ o kɪ Zezi pamaŋna jɪŋa nɪ, sɪ ba kɪ-o nɪ kɔgɔ kʊm wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn.

Ba na jaanɪ Zezi ba vu ba pa tʊʊn-dagara baŋa nɪ te tɪn

(Matiyu 27:32-56, Marɪkɪ 15:21-41, Zan 19:17-30)

26Pamaŋna bam laan ma ja Zezi ba maa kɛa. Nɔɔna bam maama maa tɔga. Ba na maa ve tɪn, ba ma jeeri nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yɪrɪ mʊ Simɔn. O nuŋi Sirɛɛnɪ mʊ. O dɛɛn ya nuŋi gaa mʊ o ba o yi tɪʊ wʊnɪ o maa kɛa. Pamaŋna bam ma ja-o, yɪ ba pa o zɪŋɪ dagara kam o bakalɪ nɪ o tɔgɪ Zezi kwaga.

27Zeruzalɛm kɔ-fɔrɔ dɛɛn maa tɔgɪ Zezi kwaga. Kaana dɪ maa tɔgɪ ba wʊra, yɪ ba keerə ba frɪ ba tɪtɪ o ŋwaanɪ.

28Zezi ma pipiri o nii-ba yɪ o wɪ: «Zeruzalɛm kaana-ba, yɪ taá keeri-na amʊ ŋwaanɪ. Á za taá keeri á tɪtɪ dɪ á biə ŋwaanɪ.

29Bɛŋwaanɪ maŋa wú ba ka yi, yɪ baá ta wɪ: ‹Kaanɪ wʊlʊ maama na yɪ ka-dʊgʊ tɪn yɪ yu-yoŋo tu mʊ. Wʊlʊ na maŋɪ o wʊ lʊgɪ bu sɪ o pa o ŋɔgɪ yɪlɪ tɪn jɪgɪ yu-yoŋo zanzan.›

30Yaara yam kʊntʊ maŋa na yiə, nɔɔna wú loori pweeru sɪ tɪ tʊ ba baŋa nɪ, yɪ ba loori pu-kum sɪ tɪ kwəli-ba.

31Taá nii-na, da-lɪa na jɪgɪ mini ka di tɪntʊ tɪn, kʊ laan na yɪ da-kʊra, kaá kɪ ta?»

32Ba dɛɛn ma ja nɔn-balwaarʊ tɪle ba vu sɪ ba wəli dɪ Zezi ba gʊ.

33Ba ma vu ba yi jəgə kalʊ yɪrɪ na yɪ Yukol-pʊa piu tɪn. Ba laan ma ja Zezi ba pa dagara kam baŋa nɪ. Ba ma ja nɔn-balwaarʊ tɪm dɪ, ba pa dagarɪ sɪdonnə baŋa nɪ. Ba ma cwi dɪdʊa Zezi jazɪm nɪ. Wʊwʊm maa wʊ o jagwiə nɪ.

34Ba na pagɪ Zezi dagara kam baŋa nɪ kʊntʊ tɪn, o ma loori Wɛ o wɪ: «A Ko, yagɪ n ma n cɛ-ba, sɪ ba yəri woŋo kʊlʊ ba na kɪ tɪn.» Pamaŋna bam na lagɪ ba maŋɪ o gwaarʊ tɪm tɪn, ba tagɪ jərɔ mʊ ba ma maŋɪ-tɪ.

35Nɔn-kɔgɔ kʊm maa zɪgɪ da ba niə. Zwifə bam nakwa bam ma kɪ-o cavɪura, yɪ ba mwana ba wɪ: «O yəni o vrɪ nɔɔna ŋwɪa. O na sɪunɪ o yɪ Krisi wʊm Wɛ na kuri tɪn, sɪ o vrɪ o tɪtɪ ŋwɪa sɪ dí nii.»

36Pamaŋna bam dɪ maa mwan-o, yɪ ba jɪgɪ sa-nywana ba suŋi o yigə nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

37Ba maa wɪ: «Nmʊ na sɪnɪ n yɪ Zwifə bam pɛ, sɪ n vrɪ n tɪtɪ ŋwɪa sɪ dí nii.»

38Ba dɛɛn ya pʊpʊnɪ tɔnɔ ba tanɪ-kʊ daa kam yɪra nɪ o yuu baŋa nɪ, yɪ kʊ wɪ: «Wʊntʊ yɪ Zwifə bam pɛ mʊ.»

39Nɔn-balwaarʊ tɪlʊ ba na pagɪ dɪ Zezi tɪn dɪdʊa maa jɪgɪ Zezi o twɪa yɪ o wɪ: «Kʊ daɪ nmʊ mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn na? Nan vrɪ n tɪtɪ ŋwɪa, sɪ n daarɪ n vrɪ dɪbam dɪ n wəli da.»

40Nɔn-balɔrɔ kʊdoŋ kʊm ma kaanɪ kʊkʊm kʊm kʊ wɪ: «Nmʊ ba kwarɪ Wɛ fʊvɪ na? Ba lagɪ ba gʊ dɪbam maama mʊ.

41Kʊ na yɪ dɪbam, dɪbam tʊvɪ dɪm maŋɪ, bɛŋwaanɪ kəm-balwaarʊ tɪlʊ dí na kɪ tɪn, kʊ maŋɪ sɪ dí tɪ mʊ. Kʊ nan na yɪ nɔɔnʊ wʊntʊ, o wʊ kɪ kʊlʊkʊlʊ o cəgɪ.»

42O ma daarɪ o ta dɪ Zezi o wɪ: «Nmʊ na tu n ba n joŋi n paarɪ dɪm, sɪ n guli a gulə.»

43Zezi ma lər-o o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga dɪ nmʊ sɪ, nmʊ wú jəni dɪ amʊ Wɛ-səŋɔ kʊm nɪ zɪm dɛ dɪm nɪ.»

44Kʊ ma vu kʊ yi maŋa kam wɛ na tu dɪ yi yuparɪ baŋa tɪn. Lʊgʊ kʊm maama ma ji lim taan, sɪ kʊ vu kʊ yi luu batɔ.

45Wɪa kam daa ba jɪgɪ pooni. Gərɔ kʊlʊ ba na ləgə ba ma cɪ Wɛ-di-laa kam tɪn ma kaarɪ bɪle.

46Zezi laan ma kaasɪ dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Amʊ Ko, a kwe a joro a kɪ nmʊ jɪŋa nɪ.» O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o ma daarɪ o tɪ.

47Pamaŋna bam yigə tu wʊm na nɛ kʊlʊ na kɪ tɪn, o ma tee Wɛ yɪ o wɪ: «Kʊ yɪ cɪga pwɛɛn. Nɔɔnʊ wʊntʊ sɪnɪ o yɪ nɔn-ŋʊm mʊ.»

48Kəgɔ kʊlʊ maama na tu sɪ kʊ nii kəm dɪm tɪn ma sɪnɪ ba na kʊ na kɪ te tɪn. Ba na ma joori səŋɔ tɪn, ba maa frɪ ba tɪtɪ ba veə, ba wʊ na cəgɪ tɪn ŋwaanɪ.

49Kʊ daarɪ balʊ maama na maŋɪ ba ye-o tɪn dɪ kaana balʊ ya na təgɪ dɪd-o ba nuŋi Galile ba ba tɪn maa zɪgɪ daa nɪ ba niə.

Ba na kɪ Zezi bɔɔnɪ wʊnɪ te tɪn

(Matiyu 27:57-61, Marɪkɪ 15:42-47, Zan 19:38-42)

50-51Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Zʊzɛfʊ. O nuŋi Zwifə tɪʊ kʊdoŋ mʊ, kʊ yɪrɪ mʊ Arimatɪ. O maa yɪ Zwifə bam nakwa kəgɔ kʊm nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ. O ma kwəri o yɪ nɔn-ŋʊm, yɪ o təgɪ Wɛ dɪ cɪga. Ba kəgɔ kʊm ya na kɪ ni daanɪ sɪ ba ja Zezi tɪn, o wʊ sɛ ba na bʊŋɪ sɪ ba kɪ-o kʊlʊ tɪn. O maa jɪgɪ tɪɪna sɪ Wɛ paarɪ dɪm wú ba nɔɔna tɪtarɪ nɪ.

52O ma zaŋɪ o vu Pilatɪ te, o loori cwəŋə sɪ o vu parɪ Zezi yɪra yam o kɪ.

53Pilatɪ na sɛ tɪn, Zʊzɛfʊ ma vu o parɪ Zezi dagara kam yuu nɪ. Ba ma kwe gar-jalɪ ba ma pipir-o, yɪ ba daarɪ ba ja-o ba vu ba kɪ piu bɔɔnɪ wʊnɪ. Dɪntʊ yɪ bɔɔnɪ dɪlʊ ba dɛɛn na lugi-dɪ piu yɪra nɪ yɪ ba maŋɪ ba wʊ kɪ nɔɔnʊ da tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

54Dɛ dım Zʊzɛfʊ na kı kʊntʊ tın maa yı dɛ dılʊ Zwifə bam na maŋı sı ba ti ba yigə ba siun dɛ dım ŋwaanı tın. Tıga na yi, ba siun dɛ dım puli mʊ.

55Kaana balʊ ya na təgı dı Zezi ba nuŋi Galile tın dɛɛn ma da Zʊzɛfʊ kwaga, ba vu ba na bɔɔnı dım dı ba na tiŋi Zezi te tın.

56Ba na nɛ kʊntʊ tın, ba ma joori ba vu sɔŋɔ. Ba ma vu ba lagı tralıa nwi dwi dwi, sı ba ma turi Zezi yıra yam. Ba siun dɛ dım nı ba ma sin dı ba tıtʊŋa yam nı Wɛ cullu na brı te tın.

Luki 24

Zezi na bi o yagı tʊʊnı te tın

(Matiyu 28:1-10, Marıkı 16:1-8, Zan 20:1-10)

1Dɛ dılʊ na saŋı siun dɛ dım tın, kaana bam ma zaŋı ba go tıga ba vu yibeeli dım jəgə kam. Ba ma jıgı tralıa nwi sılʊ ba na lagı ba ma turi Zezi yıra yam tın.

2Ba na yi jəgə kam tın, ba ma na kandwɛ dılʊ ya na pı bɔɔnı dım ni tın bibili dı tigi daa nı.

3Ba ma vu ba zʊ bɔɔnı dım wʊ. Ba wʊ nɛ dí Yuutu Zezi da.

4Ba wʊbʊŋa ma vugimi, yı ba yəri ba na wʊ́ bʊŋı kʊlʊ. Ba na zıgı da kʊntʊ tın, nɔɔna bale ma da ba nuŋi ba zıgı ba tee nı, yı ba zʊ gwaarʊ tı nyıanı pʊgʊ pʊgʊ.

5Fʊʊnı ma ja kaana bam. Ba ma cɔɔlı ba yum tıga nı. Nɔɔna bam laan ma ta dı ba ba wı: «Bɛŋwaanı mʊ á karı á beeri wʊlʊ na ŋwı tın twa wʊnı?

6O nan təri yo. O joori o bi. Guli-na kʊlʊ o dɛɛn na tagı dı abam maŋa kalʊ o ta na wʊ Galile nı tın,

7yı o ta o wı, ba maŋı sı ba ja wʊm Nabiin-bu ba kı nɔn-balwaarʊ jıŋa nı, sı ba pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı ba gʊ, sı o laan joori o bi da yatɔ dɛ nı.»

8Nɔɔna bam na tagı kʊntʊ tın, kaana bam laan ma guli Zezi ya na tagı kʊlʊ dı ba tın.

9Ba ma zaŋı yibeeli dım jəgə kam nı, ba joori ba vu ba ta dı Zezi karabiə fugə-dıdʊa kam dı balʊ maama na təgı ba wʊra tın.

10Kaana bam kʊntʊ mʊ yı Mari wʊlʊ na nuŋi Magıdala, dı Zannı, dı Mari wʊlʊ na yı Zakı nu tın, kʊ wəli dı kaana balʊ na təgı dı ba tın. Bantʊ maama maa wʊra ba tɛ kʊlʊ na kı tın ba brı Zezi karabiə fugə-dıdʊa kam.

11Nɔɔna bam na ni tın, ba ma wʊ pɛ kaana bam taanı dım ja kuri, yı ba wʊ sɛ ba ni.

12Kʊ daarı Pıyɛɛrı ma zaŋı lıla o duri o vu yibeeli dım jəgə kam sı o nii. O na yi da tın, o ma tiiri o nii bɔɔnı dım wʊnı, yı o na garyiə yam yıranı na tigi da. O ma joori o viiri, yı kʊ kı-o yəəu dı kʊlʊ na kı tın.

Zezi na brı o tıtı nɔɔna bale te tın

(Marıkı 16:12-13)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Dıntʊ dɛ dım nı mʊ Zezi karabiə bam bale wʊ cwəŋə nı ba maa ve tıʊ kʊdoŋ, kʊ yırı mʊ Emayusi. Tıʊ kʊm kʊntʊ yı nınɛɛnı kilometra fugə-dıdʊa mʊ dı Zeruzalɛm.

14Ba na maa ve tın, ba maa ŋɔɔna kʊlʊ maama na kı tın ba veə.

15Ba na ŋɔɔnı yı ba bwɛ daanı kʊntʊ tın, Zezi tıtı ma tʊ ba wʊnı o təgı dı ba o veə.

16Ba na təgı daanı kʊntʊ tın, ba yiə ma pugimi yı ba wʊ lwar-o.

17Zezi ma bwe-ba o wı: «Bɛɛ woŋo mʊ abam jıgı á ŋɔɔnı á veə?» Ba na ni kʊntʊ tın, ba ma zıgı yı ba yigə nywanı.

18Ba dıdʊa yırı mʊ Klıʊpası. O ma ləri Zezi o wı: «Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrı Zeruzalɛm nı tın maŋı ba lwarı wo-kamunnu tılʊ na kı da lele kʊntʊ tın. Bɛɛ nan mʊ kıa, yı nmʊ yıranı wʊ ni?»

19O ma bwe-ba o wı: «Bɛɛ wəənu mʊ tıntʊ?» Ba ma ləri ba wı: «Kʊ yı kʊlʊ na kı Nazarɛtı tu Zezi tın mʊ. O yı Wɛ nijoŋnu mʊ, yı o kikiə dı o ni-taanı maama jıgı dam. Wɛ tıtı brı sı kʊ yı cıga mʊ, yı nɔɔna maama dı na kʊntʊ.

20Dıbam kaanım yigə tiinə bam dı dí tıʊ kʊm nakwa bam ma ja-o, ba vu ba pa ba di o taanı sı kʊ ji tʊʊnı. Ba laan ma pa pamaŋna bam ja Zezi ba vu ba pa tʊʊn-dagara yuu nı ba gʊ.

21Dıbam nan ya jıgı tıına, sı wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ na lagı o vrı Yisırayɛlı dwi tiinə bam o yagı tın. Dı kʊntʊ maama, zım mʊ jıgı da yatɔ woŋo kʊntʊ na kı tın.

22Kʊlʊ na wəli da tın, dıbam kɔgɔ kʊm kaana badonnə ve o yibeeli dım jəgə kam ba na kʊlʊ na sɔɔrı dıbam yıra. Ba ya ve tıtıtı mʊ,

23yı ba wʊ nɛ o yıra yam da. Ba ma joori ba ba, ba ta dı dıbam nı ba nɛ wo-kınkagılı mʊ. Ba ma na Wɛ malɛsı, yı sı ta dı ba sı wı, Zezi daa ta ŋwı mʊ.

24Dıbam nɔɔna bam badonnə dı ma zaŋı ba vu yibeeli dım nı. Ba ma na nı kʊ sʊnı kʊ yı nınɛɛnı kaana bam na tagı te tın mʊ, kʊ daarı Zezi tıtı mʊ ba wʊ nɛ.»

25Zezi laan ma ta dı nɔɔna bam o wı: «Á ba jıgı wʊbʊŋa na? Bɛɛ mʊ yı á warı á sɛ Wɛ kwərə kalʊ Dl nijoŋnə bam dɛɛn na tɔɔlı faŋa faŋa tın.

26Kʊ daı mʊ Krisi wʊm na maŋı sı o na yaara yalʊ sı o daarı o di Wɛ-sɔŋɔ o joŋi o paarı tın na?»

27O laan ma maŋı kʊlʊ maama na pʊpʊnı o ŋwaanı kʊ tiŋi Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı tın o brı-ba. O ma puli o pa ba lwarı Moyisi zaasım dım kuri, yı o daarı o brı-ba faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam maama zaasım dım kuri na yı te tın.

28Ba na maa kɛ tın, ba ma vu ba twɛ tıʊ kʊlʊ ba na maa ve tın. Zezi ma kı nı o maa kɛ yigə mʊ te.

29Nɔɔna bam ma wʊ sɛ, yı ba loor-o ba wı: «Tıga lagı ka yi. Nan zʊ n pəni dıbam tee nı.» O ma sɛ yı o da o zʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

30O ma jəni sı o di wʊdiu dı ba. O ma kwe dıpɛ yı o kı Wɛ le dı ŋwaanı. O laan ma fɔ fɔ dıpɛ dım o maŋı o pa-ba.

31O na kı kʊntʊ tın, mʊ ba yiə pʊʊrı yı ba laan lwar-o. Ba na lwar-o tın, o ma da o je ba yigə ni, yı ba daa wʊ nɛ-o.

32Ba laan ma ta daanı ba wı: «Nmʊ wʊ nɛ na? Dí ya na tɔgı daanı cwəŋə nı yı o ŋɔɔnı o brı dıbam Wɛ tɔnɔ kʊm wəənu tım kuri na yı te tın, dí ya ba tiini dí jıgı wʊpolo na?»

33Ba ma zaŋı lıla ba joori ba vu Zeruzalɛm tıʊ kʊm wʊ. Ba na yi da tın, ba ma na Zezi karabiə fugə-dıdʊa kam dı nɔɔna badonnə bam na lagı daanı jəgə dıdʊa.

34Bantʊ ma tɛ ba wı: «Kʊ yı cıga mʊ. Dí Yuutu Zezi sıunı o bi o yagı tʊʊnı. O tu o brı o tıtı dı Simən mʊ.»

35Nɔɔna bale bam dı ma maŋı kʊlʊ na kı cwəŋə nı tın ba brı-ba. Ba daarı ba maŋı Zezi na fɔgı dıpɛ dım yı ba laan lwar-o te tın.

Zezi na brı o tıtı o karabiə bam te tın

(Matiyu 28:16-20, Marıkı 16:14-18, Zan 20:19-23)

36Zezi karabiə bam ta na wʊra ba ŋɔɔnı kʊntʊ tın, o ma da o ba o zıgı ba tıtarı nı. O ma jɔɔnı-ba yı o wı: «Yazurə wʊ́ jəni dı abam.»

37Ba bıcara ma di yı fʊʊnı ja-ba zanzan. Ba ma bʊŋı nı ba nɛ ciru mʊ.

38O ma ta dı ba o wı: «Bɛŋwaanı mʊ kʊ sʊ abam kʊntʊ? Bɛɛ mʊ yı á jıgı bʊbwɛa dı amʊ?

39Fɔgı-na á nii amʊ jıa dı a nɛ na yı te tın. Kʊ sıunı kʊ yı amʊ. Taanı-na amʊ á nii. Ciru ba jıgı ya-nwana dı kwi, nı á na naı amʊ na yı te tın.»

40O na tagı kʊntʊ tın, o ma brı-ba o jataala dı o nɛ.

41Kʊ na tiini kʊ jıgı wʊpolo kʊ pa-ba tın, ba ta warı ba sɛ nı kʊ yı cıga, yı kʊ sʊ-ba zanzan. O ma bwe-ba o wı: «Á jıgı wʊdiu yo nı sı dí di na?»

42Ba ma twəri kaləŋ-saŋa ba pa-o.

43O ma joŋi-ka o di ba yibiyə nı.

44O laan ma ta dı ba o wı: «Wəənu tılʊ na kı amʊ tın maŋı dı taanı dılʊ a na maŋı a ta a brı abam, maŋa kalʊ a ta na wʊ abam wʊnı tın. A dɛɛn tagı a wı, kʊlʊ maama na pʊpʊnı amʊ ŋwaanı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı tın maŋı sı kʊ kı mʊ. Kʊ na yı kʊlʊ Moyisi dı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na pʊpʊnı tın, dı kʊlʊ na pʊpʊnı Wɛ ləŋ-ŋwı tɔnɔ kʊm wʊnı tın maama.»

45O ma daarı o pa ba wʊ pʊʊrı, sı ba wanı ba lwarı Wɛ tɔnɔ kʊm na brı kʊlʊ tın kuri.

46O ma ta o brı-ba o wı: «Ba pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı ba wı: ‹Krisi wʊm lagı o na yaara zanzan mʊ sı o tı, yı o laan wʊ́ joori o bi o yagı tʊʊnı da yatɔ dɛ nı.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

47Ba daa ta pʊpʊnɪ ba wɪ: ‹O karabiə wʊ́ vu lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama te, yɪ wʊm yɪrɪ dɪm ŋwaanɪ baá brɪ nɔɔna nɪ ba maŋɪ sɪ ba ləni ba wʊrʊ mʊ, sɪ Wɛ laan yagɪ ba lwarɪm Dl ma cɛ-ba.› Á nan maŋɪ sɪ á puli Zeruzalɛm nɪ mʊ á taá tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam kʊntʊ.

48Abam nɛ kʊlʊ maama na kɪ tɪn, á nan maŋɪ sɪ á brɪ nɔɔna kʊntʊ mʊ.

49A nan wʊ́ tʊŋɪ wʊlʊ wʊm a Ko na goni ni sɪ o ba abam te tɪn, yɪ o na tuə, oó pa abam na dam dɪlʊ na nuŋi Wɛ te tɪn. Maŋɪ-na Zeruzalɛm nɪ, sɪ á taá cəgə dam dɪlʊ a na tɛ tɪn.»

Zezi na joori o vu Wɛ-sɔŋɔ te tɪn

(Marɪkɪ 16:19-20, Tɪtʊŋa Tɔnɔ 1:9-11)

50Zezi laan ma ja-ba o nuŋi tɪʊ kʊm wʊnɪ, o ja vu o yi Betani seeni. O ma zəŋi o jɪa wɛyuu nɪ, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Amʊ pɛ abam yu-yoŋo.»

51O na kɪ-ba yu-yoŋo kʊntʊ tɪn, o ma yagɪ-ba yɪ Wɛ kwe-o Dl ja di Dl sɔŋɔ.

52Ba ma kuni doonə ba zul-o, yɪ ba laan daarɪ ba joori Zeruzalɛm dɪ wʊpolo zanzan.

53Ba na wʊra tɪn, ba wʊ fɔgɪ ba kwɛ Wɛ-di-kamunu kʊm vəŋə, yɪ ba zuli Wɛ maŋa maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zan

Zan 1

Wɛ Bu Zezi Krisi mʊ yɪ bɪtara kalʊ na paɪ nabiinə ŋwɪa tɪn

[1]Pulim nɪ tɪn, Bɪtara kam maŋɪ ka wʊra mʊ, yɪ lʊgʊ baŋa daa ta tərə. Ka maŋɪ ka wʊ Wɛ tee nɪ mʊ. Wʊlʊ na yɪ Bɪtara kam tɪn dɪ Wɛ maama yɪ bɪdwɪ mʊ.

[2]O maŋɪ o wʊ Wɛ tee nɪ mʊ pulim nɪ.

[3]Kʊ dɛ dɪ wʊntʊ mʊ yɪ Baŋa-Wɛ dɛɛn kɪ woŋo maama. Kʊlʊkʊlʊ tərə Wɛ na kɪa, yɪ kʊ wʊ dɛ dɪ wʊntʊ.

[4]Wʊm mʊ paɪ nabiinə na ŋwɪa. Ɔwɪa kam kʊntʊ nan mʊ paɪ nabiinə na pooni.

[5]Pooni dɪm kʊntʊ na tu tɪn, dɪ zəli lim, yɪ lim daa warɪ pooni dɪm dɪ zəli.

[6]Wɛ dɛɛn tʊŋɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yɪrɪ mʊ Zan.

[7]O tu sɪ o ta wʊlʊ na yɪ pooni dɪm tɪn taanɪ mʊ o brɪ nɔɔna, sɪ nabiinə maama wanɪ ba lwar-o sɪ ba daarɪ ba sɛ-o.

[8]Zan tɪtɪ daɪ pooni dɪm. O nan tu sɪ o ta wʊlʊ na yɪ pooni dɪm tɪn taanɪ mʊ o brɪ nɔɔna.

[9]Wʊlʊ na yɪ pooni dɪm cɪga cɪga tɪn dɛɛn nuŋi Wɛ te mʊ o ba lʊgʊ baŋa. Wʊntʊ mʊ paɪ nabiinə maama na pooni sɪ ba wanɪ ba lwarɪ Wɛ.

[10]O dɛɛn ma ba lʊgʊ baŋa o wʊra. Kʊ ya dɛ dɪ wʊntʊ mʊ yɪ Wɛ kɪ lʊgʊ. Dɪ kʊntʊ dɪ, nabiinə daa ta wʊ lwar-o.

[11]O ma ba o tɪtɪ tɪʊ, yɪ o dwi tiinə wʊ jeer-o lanyɪranɪ.

[12]Kʊ daarɪ balʊ maama na sɛ-o yɪ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn, o ma pa-ba ni sɪ ba ji Baŋa-Wɛ biə.

[13]Ba na jigi Wɛ biə kʊntʊ tɪn, kʊ daɪ nabiinə na lʊrɪ te tɪn, naa nɔɔna yɪra lagɪm, naa nɔɔna wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn. Kʊ nan yɪ Baŋa-Wɛ tɪtɪ mʊ pɛ ba ji Dl biə.

[14]Bɪtara kam dɛɛn ma ji nabiinu, yɪ o zʊʊrɪ dɪbam tɪtarɪ nɪ. Wɛ zaanɪ dɪ Dl cɪga maama tiini ka wʊ o tee nɪ. Dí ma na o paarɪ-zulə na dagɪ te, o na yɪ o Ko Wɛ Bu-dʊa tɪn ŋwaanɪ.

[15]Zan dɛɛn ŋɔɔnɪ wʊntʊ taanɪ, yɪ o ta dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Mʊ wʊlʊ wʊm a na maŋɪ a ta o taanɪ a wɪ, nɔɔnʊ wʊdoŋ wʊ́ saŋɪ amʊ kwaga o ba. Wʊntʊ yɪ kamunu o dwe amʊ, bɛŋwaanɪ o maŋɪ o wʊra yɪ amʊ yaa ta tərə.»

[16]Wʊntʊ mʊ yəni o pa dɪbam maama na zaanɪ zanzan, o na tiini o jɪgɪ Wɛ zaanɪ lanyɪranɪ tɪn ŋwaanɪ.

[17]Bɛŋwaanɪ Wɛ pɛ Dl cullu tɪm Moyisi mʊ yɪ o pa dɪbam. Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ Wɛ zaanɪ dɪ Dl cɪga kam, Dl dɛ Dl Bu Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ Dl pa dɪbam ka.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Nɔɔn-nɔɔnʊ ta maŋɪ o wʊ nɛ Baŋa-Wɛ. Kʊ daarɪ Dl Bu-dʊa kam mʊ pɛ dí lwarɪ-Dl. Wʊntʊ dɪ Wɛ yɪ bɪdwɪ mʊ. O maa wʊ o Ko Baŋa-Wɛ tɪkəri nɪ.

Zan na ŋɔɔnɪ Zezi taanɪ te tɪn

(Matiyu 3:1-12, Marɪkɪ 1:1-8, Luki 3:1-17)

19Zan dɛɛn na pɛ nɔɔna lwarɪ Zezi te tɪn mʊ tɪntʊ: Zwifə yigə tiinə balʊ na zʊʊrɪ Zeruzalɛm nɪ tɪn dɛɛn ma tʊŋɪ ba kaanɪm yigə tiinə dɪ Leviti tiinə sɪ ba vu Zan te. Ba ma vu ba bwe-o ba wɪ: «Nmʊ yɪ wɔɔ mʊ?»

20Zan ma vɪurɪ o ta-ba o wɪ: «Kʊ daɪ amʊ mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn.»

21Ba ta ma joori ba bwe-o ba wɪ: «Nmʊ nan yɪ wɔɔ mʊ za? Nmʊ yɪ Eli mʊ na?» O ma ləri-ba o wɪ, wʊm daɪ Eli. Ba daa ma bwe-o ba wɪ: «Nmʊ yɪ Wɛ nijoŋnu wʊlʊ na maŋɪ sɪ o ba tɪn mʊ na?» O maa wɪ: «Awo.»

22Ba laan ma ta ba wɪ: «Nmʊ nan yɪ wɔɔ? Dí maŋɪ sɪ dí ja nmʊ na ləri te tɪn mʊ, dí vu dí ta dí brɪ balʊ na tʊŋɪ dɪbam tɪn. Ta n brɪ dɪbam nmʊ na yɪ wʊlʊ tɪn.»

23Ba na bwe-o kʊntʊ tɪn, Zan ma ləri-ba o wɪ: «Amʊ yɪ wʊlʊ na tɔɔlɪ kwərə kagʊa wʊnɪ a wɪ: ‹Zaŋɪ-na á kwɛ cwəŋə kalʊ dí Yuutu wʊm na lagɪ o ba o təgɪ da tɪn, Á pa ka fɔgɪ ka yɔərɪ lanyɪranɪ.› Mʊ Wɛ nijoŋnu Ezayi na maŋɪ o ta amʊ taanɪ te tɪn.»

24Nɔɔna badonnə dɪ dɛɛn təgɪ ba wʊ ba wʊnɪ, ba na nuŋi Farizɪan tiinə kɔgɔ kʊm wʊnɪ.

25Ba ma bwe Zan ba wɪ: «Nmʊ nan na sɪunɪ n daɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, yɪ n daɪ Eli naa Wɛ nijoŋnu wʊlʊ na maŋɪ sɪ o ba tɪn, wɔɔ mʊ pɛ nmʊ ni sɪ n miisi nɔɔna na wʊnɪ?»

26Zan ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ na yɪ amʊ, a yəni a miisi nɔɔna na wʊnɪ mʊ. Abam nan na zɪgɪ tɪn, nɔɔnʊ wʊ á tɪtarɪ nɪ yɪ á yər-o.

27Wʊntʊ mʊ lagɪ o saŋɪ amʊ kwaga o ba, yɪ a wʊ maŋɪ sɪ a lɪ o nɛ natra dɪ.»

28Kʊntʊ maama dɛɛn kɪ Betani nɪ mʊ, Zʊrdɛn bugə kam bubɛ dɪm nɪ, mɛ Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ tɪn.

Zan brɪ nɪ Zezi mʊ yɪ Wɛ Pəlbu wʊlʊ na lɪ nabiinə lwarɪm tɪn

29Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, Zan ma na Zezi na ve o maa bɪunɪ o te. O ma ta dɪ balʊ na wʊra tɪn o wɪ: «Nii-na Wɛ Pəlbu wʊlʊ na lɪ nabiinə lwarɪm tɪn.

30A ya tagɪ a wɪ: ‹Nɔɔnʊ wʊ́ saŋɪ amʊ kwaga o ba, yɪ o yɪ kamunu o dwe amʊ, bɛŋwaanɪ o maŋɪ o wʊra yɪ amʊ yaa ta tərə.› Kʊ nan yɪ wʊntʊ taanɪ mʊ a tɛa.

31Amʊ tɪtɪ dɛɛn maŋɪ a yəri o na yɪ wʊlʊ tɪn, yɪ a laan ba a lwar-o. A nan tu sɪ a pa Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə mʊ lwar-o. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a yəni a miisi nɔɔna na wʊnɪ.»

32-33Zan daa ta ma ŋɔɔnɪ Zezi taanɪ o brɪ-ba o wɪ: «A ya yəri Wɛ Bu wʊm na yɪ wʊlʊ tɪn. Wʊlʊ nan na tʊŋɪ-nɪ sɪ a ba a miisi nɔɔna na wʊnɪ tɪn tagɪ o wɪ, a na nɛ Wɛ Joro kʊm tu kʊ wʊ nɔɔnʊ wʊlʊ baŋa nɪ tɪn, wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ na wʊ́ miisi nɔɔna Wɛ Joro

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

kʊm wʊnɪ tɪn. A laan nan nɛ Wɛ Joro kʊm na nuŋi wɛyuu nɪ kʊ tu kʊ ba kʊ wʊ nɔɔnʊ wʊntʊ baŋa nɪ, yɪ kʊ nyɪ dɪ kunkwəŋə te.

34Amʊ sɪunɪ a na kʊlʊ Wɛ na tagɪ tɪn, yɪ a lagɪ a ta cɪga dɪ abam sɪ wʊntʊ mʊ yɪ Wɛ Bu wʊm.»

Zezi na dɛ yigə o bəŋi o karabiə balʊ tɪn

35Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, Zan dɪ o karabiə bale daa ta maa wʊra.

36Zan ma na Zezi na ve o maa kɛa. O ma ta o wɪ: «Nii-na Wɛ Pəlbu wʊm.»

37Zan karabiə bale bam ma ni o na tagɪ kʊlʊ tɪn. Ba ma pɛ Zezi kwaga ba pu.

38Zezi ma pipiri o nii o na ba na tɔg-o tɪn. O ma bwe-ba o wɪ: «Abam beeri bɛɛ mʊ?» Ba ma ləri ba wɪ: «Rabi, nmʊ zʊʊrɪ yən mʊ?» (Rabi kuri mʊ Karanyɪna.)

39O ma ləri-ba o wɪ: «Ba-na sɪ á wʊ́ na.» Ba ma tɔgɪ dɪd-o ba vu ba na o na zʊʊrɪ mɛ tɪn. Kʊ yɪ dɪdaan-ni nɪ mʊ. Ba ma maŋɪ o tee nɪ ba tʊ wɛ.

40Nɔɔna bale balʊ na ni Zan na tagɪ Zezi taanɪ dɪm te yɪ ba daarɪ ba tɔg-o tɪn dɪdʊa yɪrɪ mʊ Andre. O yɪ Simən Pɪyɛɛrɪ nyaanɪ mʊ.

41Ba na joori tɪn, Andre ma kɪ lɪla o vu o zɪmbaarʊ Simən te, o ta dɪd-o o wɪ: «Dɪbam nɛ Mesi wʊm.» (Yɪrɪ dɪm kʊntʊ dɪ Krisi yɪ bɪdwɪ mʊ.)

42O laan ma ja-o o vu Zezi te. Zezi ma nii o yibiyə nɪ yɪ o wɪ: «Nmʊ yɪ Simən wʊlʊ na yɪ Zan bu tɪn mʊ. Nmʊ yɪrɪ laan wʊ́ ta yɪ Sɪfasɪ mʊ.» (Yɪrɪ dɪm kʊntʊ dɪ Pɪyɛɛrɪ yɪ bɪdwɪ mʊ, yɪ dɪ kuri mʊ Pulɔrɔ.)

43Tɪga dɛɛn na pʊʊrɪ tɪn, Zezi ma bʊŋɪ sɪ o vu Galile. O ma vu o jeeri Filipi, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «Ba n ta n tɔgɪ amʊ.»

44Filipi nuŋi Betisayida mʊ, tɪʊ kʊlʊ Andre dɪ Pɪyɛɛrɪ dɪ na nuŋi da tɪn.

45Filipi laan ma zaŋɪ o vu o jeeri nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yɪrɪ mʊ Natanayɛlɪ. O ma ta dɪd-o o wɪ: «Dɪbam nɛ wʊlʊ wʊm Moyisi na pʊpʊnɪ o taanɪ faŋa faŋa Wɛ cullu tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn, yɪ Wɛ nijoŋnə dɪ dɛɛn pʊpʊnɪ ba ta o taanɪ tɪn. Wʊntʊ mʊ yɪ Zezi, o yɪ Zʊzɛfʊ bu mʊ. O nuŋi Nazarɛtɪ.»

46Natanayɛlɪ ma ta dɪd-o o wɪ: «Wo-laa kʊntʊ wʊ́ wanɪ kʊ nuŋi Nazarɛtɪ na?» Filipi ma ləri o wɪ: «Ba sɪ n na.»

47Ba na maa ve tɪn, Zezi ma na Natanayɛlɪ na maa bɪunɪ o te. O ma ta o taanɪ o wɪ: «Wʊntʊ sɪunɪ o yɪ Yisɪrayɛlɪ dwi tu mʊ cɪga cɪga, o wʊ lana.»

48Natanayɛlɪ ma bwe-o o wɪ: «Nmʊ kɪ ta mʊ n ye amʊ?» O ma lər-o o wɪ: «A ya nɛ nmʊ maŋa kam n na wʊ kapʊrʊ kʊm kuri nɪ kʊ loori Filipi na bəŋi nmʊ tɪn.»

49Natanayɛlɪ ma lər-o o wɪ: «Karanyɪna, nmʊ yɪ Baŋa-Wɛ Bu mʊ, yɪ n ta yɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə pɛ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

50Zezi ma ta dıd-o o wı: «Nmʊ na sɛ amʊ tın, kʊ yı a na tagı a wı, a ya nɛ nmʊ kapʊrʊ kʊm kuri nı tın ŋwaanı mʊ. Nmʊ nan wʊ́ na wo-kınkagıla yalʊ na tiini ya dana ya dwe kʊntʊ tın.»

51O laan ma ta o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, abam wʊ́ ba á na wɛyuu na pʊrı, yı Wɛ malɛsı tɔgı da sı diinə yı sı tuə Nabiin-bu wʊm baŋa nı.»

Zan 2

Zezi na ve kadiri candiə Kana nı te tın

1Da yale dɛɛn na kɛ tın, ba maa wʊra ba kı kadiri candiə Galile tıʊ kʊdoŋ nı, kʊ yırı mʊ Kana. Zezi nu maa tɔgı o wʊra.

2Ba dɛɛn bəŋi Zezi dı o karabiə bam kadiri candiə kam kʊntʊ nı.

3Ba na wʊra tın, tweeru biə sana kalʊ yırı na yı vɛn ba ya na jıgı ba nyɔ tın ma ti. Zezi nu ma ta dıd-o o wı: «Ba daa ba jıgı sana sı ba nyɔ.»

4Zezi ma ləri o wı: «A nu, nmʊ lagı n brı-nı a na wʊ́ kı kʊlʊ tın na? A maŋa kam daa ta wʊ yi.»

5O nu wʊm laan ma ta dı wʊdi-maŋna bam o wı: «O na tagı kʊlʊ maama dı abam, sı á kı.»

6Kandwa kambi-zɛ sırdʊ dɛɛn maa zıgı da. Sı dıdʊa maama jıgı nınɛɛnı litra fusırdʊ naa bi mʊ. Sı dɛɛn zıgı da sı nɔɔna ta maa sın ba jıa dı ba zwı mʊ, nı Zwifə bam cullu tım na brı te tın.

7Zezi ma ta dı wʊdi-maŋna bam sı ba mɔ na ba su kambi sım ni. Ba ma mɔ na ba su sı ni ba pɛɛlı.

8O daa ma ta-ba o wı, ba laan mɔ na bam ba vu ba pa wʊlʊ na nii candiə kam wəənu tım baŋa nı tın. Ba ma mɔ ba pa-o.

9O ma nyɔ na bam, dıdaanı ba maŋı ba ji tweeru biə sana. O ma wʊ lwarı sana kam kʊntʊ na nuŋi mɛ, yı wʊdi-maŋna balʊ na mɔɔnı na bam tın nan ye. Nɔɔnʊ wʊlʊ na nii candiə kam baŋa nı tın laan ma bəŋi kan-barʊ wʊm o ta dıd-o o wı:

10«Nɔɔnʊ maama yəni o pa sa-ŋʊŋa mʊ yigə yı ba nyɔ. Ba laan na yəni ba nyɔ ba su, o ma pa-ba sana kalʊ na ba tiini ka ywənə tın yı ba nyɔ. Nmʊ nan kwe sa-ŋʊŋa kam mʊ n zıgı, yı n laan ba n kwe-ka n pa dıbam kʊ kwaga nı.»

11Mʊ Zezi na dɛ yigə o kı wo-kınkagılı dılʊ tın. O dɛɛn kı-dı Kana nı mʊ, Galile tıʊ nı, sı kʊ brı nɔɔna nı o nuŋi Wɛ te mʊ. Kʊ ma pa nɔɔna lwarı o dam na yı te tın. O karabiə bam na nɛ kʊntʊ tın, ba ma kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o.

12Kʊntʊ dɛɛn na kɛ tın, Zezi dı o nu dı Zezi nyaana dı o karabiə bam ma vu Kapɛrnawum ba kı da fınfın da.

Zezi na zəli pipimpiinə Wɛ-di-kamunu kʊm nı te tın

(Matiyu 21:12-13, Marıkı 11:15-17, Luki 19:45-46)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Kʊ dɛɛn ma daarɪ fɪn sɪ Zwifə bam di ba candiə kalʊ yɪrɪ na yɪ Pakɪ tɪn. Zezi ma zaŋɪ o vu Zeruzalɛm.

14O na yi da tɪn, o ma vu Wɛ-di-kamunu kʊm nɪ. O ma na nɔɔna na jɪgɪ naanɪ dɪ peeni dɪ kunkwən-pulə ba yəgə ka kʊnkɔlɔ kʊm nɪ. Səbu-lənnə dɪ maa je da ba ləni ba səbiə.

15O ma kwe ŋʊnɪ o ma kɪ balaarɪ o zəli peeni sɪm dɪ naanɪ dɪm maama, o pa dɪ nuŋi. O ma daarɪ o yigi səbu-lənnə bam taabʊllʊ tɪm o dɪ tɪga nɪ, o pa ba səbu kʊm jagɪ.

16O ma daarɪ o ta nɔɔna balʊ dɪ na jɪgɪ kunkwən-pulə bam ba yəgi tɪn o wɪ: «Ja-na-ba á ja nuŋi yo. Á yɪ zaŋɪ á pa a Ko Wɛ digə kam taa yɪ pipiu jəgə.»

17Zezi na kɪ kʊntʊ tɪn, o karabiə bam laan ma ba ba guli kʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ te: «Amʊ na tiini a jɪgɪ sono kʊlʊ nmʊ Wɛ-di-kamunu kʊm ŋwaanɪ tɪn nyɪ nɪnɛɛnɪ mini na di-nɪ te tɪn mʊ.»

18Zwifə yigə tiinə bam laan ma bwe Zezi ba wɪ: «Wo-kɪnkagɪlɪ dɔɔ nmʊ wʊ́ kɪ, sɪ kʊ pa dɪbam lwarɪ nɪ nmʊ jɪgɪ ni sɪ n zəli nɔɔna bam kʊntʊ?»

19Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Abam na magɪ Wɛ-digə kantʊ maama á dɪ tɪga nɪ, amʊ wʊ́ ma da yatɔ mʊ a joori a lɔ-ka a zɪgɪ.»

20Ba laan ma ta ba wɪ: «Ba mɛ bɪna fiinna yardʊ mʊ (46) ba ma lɔ Wɛ-di-kamunu kʊntʊ ba ti. Nmʊ nan wʊ́ kɪ ta mʊ n ma da yatɔ yɪranɪ n joori n lɔ-ka n zɪgɪ?»

21Zezi nan ya na ŋɔɔnɪ Wɛ-digə kam taanɪ kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ o tɪtɪ yɪra yam taanɪ mʊ o taga.

22Kʊ dɛɛn na tu kʊ yi maŋa kam Zezi na tɪgɪ yɪ o joori o bi tɪn, o karabiə bam ma guli o dɛɛn na tagɪ te tɪn. Ba ma sɛ kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn, dɪ Zezi na tagɪ kʊlʊ tɪn.

23Zezi dɛɛn na wʊ Zeruzalɛm nɪ Pakɪ candiə kam maŋa nɪ tɪn, nɔɔna zanzan ma na wo-kɪnkagɪla yalʊ o na kɪ tɪn, yɪ ba laan sɛ-o.

24Zezi dɛɛn nan wʊ pɛ-ba o wʊ maama, bɛŋwaanɪ o ye nɔɔnʊ maama na yɪ te tɪn.

25O maa ba lagɪ sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ brɪ-o nabiinə na yɪ te tɪn, o na maŋɪ o ye kʊlʊ na wʊ nabiinu maama bɪcarɪ nɪ tɪn ŋwaanɪ.

Zan 3

Nikodɛm na ve Zezi te te tɪn

1Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Nikodɛm. O nuŋi Farizɪan tiinə kəgə kʊm wʊnɪ mʊ. O maa təgɪ o yɪ Zwifə bam yigə tu dɪdʊa.

2Dɛ dɪdwɪ o ma zaŋɪ o vu Zezi te tɪtɪɪ nɪ, yɪ o ta dɪd-o o wɪ: «Karanyɪna, dí ye nɪ Wɛ mʊ tʊŋɪ nmʊ sɪ n ba n brɪ nɔɔna Dl cɪga kam. Dí nɛ wo-kɪnkagɪla yalʊ nmʊ na kɪ tɪn. Kʊ pɛ dí lwarɪ nɪ Wɛ mʊ sɪnɪ Dl wʊ nmʊ tee nɪ, Dl paɪ n waɪ wo-kɪnkagɪla yam n kɪa.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Zezi ma lər-o o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga dɪ nmʊ sɪ, ba na wʊ joori ba lʊ nɔɔnʊ wʊlʊ tɪn, kʊntʊ tu bá wanɪ o na Wɛ paarɪ dɪm na yɪ te tɪn.»

4Nikodɛm ma bwe-o o wɪ: «Nɔɔnʊ na yɪ nɔn-kwɪʊn, baá kɪ ta mʊ ba lʊ-o daga? O bá wanɪ o joori o zʊ o nu wʊ sɪ ba daa lʊ-o.»

5Zezi ma lər-o o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga dɪ nmʊ sɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ Wɛ na wʊ mɛ na dɪ Dl Joro kʊm Dl pa o na lʊr-dʊŋa tɪn, kʊntʊ tu bá wanɪ o zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ.

6Nabiinə na lʊgɪ nɔɔnʊ wʊlʊ tɪn, kʊ yɪ lʊgʊ baŋa ŋwɪa mʊ o jɪga. Kʊ daarɪ, Wɛ Joro kʊm na lʊgɪ wʊlʊ tɪn, kʊ yɪ Wɛ Joro kʊm ŋwɪa mʊ o jɪga.

7Yɪ pa kʊ sʊ-m dɪ a na tagɪ kʊlʊ nɪ kʊ maŋɪ sɪ ba joori ba lʊ abam tɪn.

8Kʊ na yɪ viu, kʊ yəni kʊ dʊlɪ mɛ dɪ mɛ kʊ na lagɪ tɪn mʊ. N yəni n ni kʊ sɔɔ kʊm, yɪ n yəri kʊ na nuŋi mɛ dɪ kʊ na maa ve mɛ tɪn. Kʊ yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ Wɛ Joro kʊm na pɛ wʊlʊ maama ŋwɪ-dʊŋa tɪn.»

9Nikodɛm ma bwe o wɪ: «Kʊ́ kɪ ta mʊ kʊ kɪ kʊntʊ?»

10Zezi ma lər-o o wɪ: «Nmʊ yɪ Zwifə bam karanyɪna mʊ, yɪ n daa n ta yəri wəənu tɪntʊ?

11A lagɪ a ta cɪga dɪ nmʊ sɪ, dí yəni dí tɛ wəənu tɪlʊ dí na ye tɪn mʊ, yɪ dí kwəri dí ŋɔɔnɪ kʊlʊ dí na nɛ tɪn dí brɪ nɔɔna. Dɪ kʊntʊ dɪ, á ta ba sɛ dɪbam taanɪ dɪm.

12A na tɛ lʊgʊ kʊntʊ baŋa wəənu taanɪ a brɪ abam yɪ á ba sɛ a ni tɪn, a laan na ŋɔɔnɪ Wɛ-sɔŋɔ wəənu a brɪ abam, á wú kɪ ta mʊ á sɛ a ni?

13Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na diini Wɛ-sɔŋɔ, kʊ na daɪ Nabiin-bu wʊm na zɪgɪ da o tu tɪn yɪranɪ.

14Nɪ Moyisi dɛɛn na zəŋi can-na bɪsankwɪa kam o palɪ daa yuu nɪ kagʊa kam wʊnɪ te tɪn, ba nan maŋɪ sɪ ba kwe Nabiin-bu wʊm dɪ ba zəŋi wɛyuu nɪ kʊntʊ mʊ,

15sɪ kʊ pa nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn na ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn.»

16Bɛŋwaanɪ Wɛ na tiini Dl soe nabiinə tɪn mʊ pɛ Dl tʊŋɪ Dl Bu-dʊa sɪ o ba lʊgʊ baŋa, sɪ wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn daa yɪ cɔgɪ, sɪ o na ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn.

17Wɛ na tʊŋɪ Dl Bu wʊm sɪ o ba lʊgʊ baŋa kʊntʊ tɪn, kʊ daɪ sɪ o di nabiinə taanɪ sɪ o cɔgɪ-ba, kʊ nan yɪ sɪ o vrɪ-ba lwarɪm wʊnɪ mʊ o yagɪ.

18Wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ Bu wʊm tɪn, ba daa bá di o taanɪ. Kʊ daarɪ wʊlʊ maama na wʊ sɛ-o tɪn maŋɪ o ga bʊra mʊ, o na vɪn sɪ o sɛ Wɛ Bu-dʊa kam tɪn ŋwaanɪ.

19Wɛ na di nabiinə taanɪ te tɪn mʊ tɪntʊ: Wɛ pɛ wʊlʊ na yɪ pooni tɪn mʊ ba lʊgʊ baŋa. Nabiinə nan soe lim ba dwe pooni dɪm ba tɪtʊŋ-balwaarʊ tɪm ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kɪ kəm-balwaarʊ tɪn culi pooni dɪm mʊ, o bá sɛ sɪ o nuŋi dɪ yigə nɪ, sɪ o wo-balwaarʊ tɪm wʊ́ jalɪ jaja.

21Wʊlʊ maama nan na tɔgɪ cɪga cwəŋə tɪn wʊ́ nuŋi pooni dɪm yigə mʊ, sɪ kʊ brɪ nɪ o tɪtʊŋa maama tɔgɪ Wɛ wʊbʊŋa mʊ.

Zan daa na ŋɔɔnɪ Zezi taanɪ te tɪn

22Kʊntʊ kwaga nɪ Zezi dɪ o karabiə bam ma vu ba beeri Zude tɪ-balwa bam wʊnɪ. Ba ma daanɪ jəgə kam kʊntʊ nɪ, yɪ o miisi nɔɔna na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ.

23Zan dɛɛn maa wʊ Ɛnɔn nɪ. Tɪʊ kʊm kʊntʊ batwarɪ dɪdaanɪ Salim. O dɪ maa wʊra o miisi nɔɔna na wʊnɪ, na na daga je sɪm kʊntʊ nɪ tɪn ŋwaanɪ. Nɔɔna zanzan dɛɛn yəni ba tui o te maŋa maama, sɪ ba pa o miisi-ba na wʊnɪ.

24Maŋa kam kʊntʊ nɪ ba ta wʊ jaanɪ Zan ba pɪ.

25Zan karabiə badonnə dɛɛn ma magɪ kantɔgɔ dɪ Zwifu wʊdoŋ, dɪ nɔɔna na maŋɪ sɪ ba zarɪ ba tɪtɪ te sɪ kʊ tɔgɪ Zwifə bam cullu tɪm cwəŋə tɪn.

26Ba ma vu Zan te ba ta dɪd-o ba wɪ: «Karanyɪna, dí nɛ nɔɔnʊ wʊlʊ dɛɛn na wʊ nmʊ tee nɪ yɪ n wʊ Zʊrdɛn bugə kam bubɛ dɪdoŋ dɪm nɪ tɪn. Nmʊ tagɪ o taanɪ n brɪ dɪbam. Lele kʊntʊ, o laan wʊra o miisi nɔɔna na wʊnɪ, yɪ nɔɔna zanzan tiini ba ve o te ba daarɪ dɪbam.»

27Zan ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ ba cɔga. Nɔɔnʊ bá wanɪ o na woŋo, yɪ kʊ na daɪ Wɛ mʊ pɛ-o-kʊ.

28Abam tɪtɪ maŋɪ á yɪ amʊ maana tiinə dɪ a na tagɪ a wɪ, amʊ daɪ Krisi wʊm, sɪ kʊ yɪ Wɛ mʊ tʊŋɪ-nɪ sɪ a tɔgɪ Krisi wʊm yigə a ba.

29Kʊ nyɪ dɪ nɔɔnʊ na di kaanɪ te tɪn mʊ, kʊ yɪ kan-barʊ wʊm tɪtɪ mʊ te kaanɪ wʊm. Ka-yiginu wʊm maa zɪgɪ daa nɪ yɪ o cəgə. O na nɛ nɪ kan-barʊ wʊm jɪgɪ wʊpolo dɪ o kaanɪ wʊm, o dɪ wʊ́ ta jɪgɪ wʊpolo. Kʊntʊ, a dɪ jɪgɪ wʊpolo kʊ ja gaalɪ.

30Wʊntʊ nan maŋɪ sɪ o ji nɔn-kamunu mʊ, sɪ amʊ joori a ji nɔn-balaŋa.

31Nɔɔnʊ wʊlʊ na nuŋi Wɛ te tɪn mʊ yɪ nɔn-kamunu o dwe nɔɔnʊ maama. Kʊ daarɪ wʊlʊ na nuŋi lʊgʊ baŋa tɪn yɪ lʊgʊ nyɪm mʊ. O ni-taanɪ dɪ maa yɪ lʊgʊ baŋa nyɪm. Wʊlʊ nan na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ tɪn mʊ dwe maama.

32O yəni o tɛ kʊlʊ o na niə yɪ o kwəri o na tɪn mʊ o brɪ nɔɔna. Dɪ kʊntʊ dɪ, nɔɔna ta ba sɛ o zaasɪm dɪm.

33Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na sɛ o zaasɪm dɪm tɪn, kʊntʊ tu sɪnɪ o brɪ nɪ Wɛ yɪ cɪga mʊ.

34Bɛŋwaanɪ, kʊ na yɪ wʊlʊ wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, Wɛ pɛ-o Dl Joro kʊm kʊ tiini kʊ ja gaalɪ, yɪ kʊ paɪ o tɛ Wɛ tɪtɪ ni-taanɪ.

35Ko Baŋa-Wɛ soe Dl Bu wʊm yɪ Dl pa-o dam woŋo maama baŋa nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

36Nɔɔnʊ wʊlʊ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ Bu wʊm tɪn jɪgɪ ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn. Kʊ daarɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na vɪn Wɛ Bu wʊm tɪn bá fɔgɪ o na ŋwɪa Wɛ tee nɪ. Wɛ ban-zɔŋɔ nan wʊ́ ta wʊ o yuu nɪ.»

Zan 4

Samari tiinə kaanɪ na lwarɪ Zezi te tɪn

1-3Farizɪan tiinə bam dɛɛn ma ni nɪ Zezi wʊra o paɪ nɔɔna zanzan tɔgɪ o kwaga kʊ dwe Zan, yɪ o ta kwəri o miisi-ba na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ. Kʊ nan daɪ Zezi tɪtɪ mʊ miisi-ba na wʊnɪ, kʊ yɪ o karabiə bam mʊ miisi-ba. Zezi na maanɪ nɪ Farizɪan tiinə bam lwarɪ kʊntʊ tɪn, o ma zaŋɪ Zude nɪ o joori o maa ve Galile.

4O na maa ve kʊntʊ tɪn, o maŋɪ sɪ o tɔgɪ Samari wʊnɪ mʊ o kɛ.

5O ma vu o yi Samari tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Siswaarɪ. Kʊ batwarɪ dɪ tɪga kalʊ Zakɔbɪ dɛɛn na pɛ o bu Zʊzɛfʊ faŋa faŋa tɪn.

6Zakɔbɪ dɛɛn jɪgɪ vʊlɪ je sɪm kʊntʊ nɪ, dɪ ta na wʊra dɪ zɪm maama. Zezi na ve taan kʊntʊ tɪn, o ma bwəni. O ma vu o jəni vʊlɪ dɪm ni nɪ. Kʊ dɛɛn yɪ wɪa tɪtarɪ nɪ mʊ.

7-8O karabiə bam maa kɛ tɪʊ kʊm wʊ sɪ ba yəgi wʊdiu. Zezi na je da kʊntʊ tɪn, Samari tiinə kaanɪ wʊdoŋ laan ma ba sɪ o mɔ na. Zezi ma ta dɪd-o o wɪ, o kɪ na o pa-o sɪ o nyɔ.

9Kaanɪ wʊm ma ta dɪ Zezi o wɪ: «Nmʊ yɪ Zwifu mʊ, yɪ amʊ yɪ Samari tu. Bɛɛ mʊ yɪ n ta n wɪ, a kɪ na a pa-m?» Kaanɪ wʊm tagɪ kʊntʊ, bɛŋwaanɪ Zwifə bam dɪ Samari tiinə dɛɛn warɪ daanɪ.

10Zezi ma lər-o o wɪ: «Nmʊ ya na ye pɛɛrɪ dɪlʊ Wɛ na lagɪ Dl pa-m tɪn, yɪ nmʊ ya na ye wʊlʊ na loori nmʊ na tɪn, nmʊ tɪtɪ ya mʊ wʊ́ loori amʊ, yɪ a pa nmʊ na balʊ na paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa tɪn.»

11Kaanɪ wʊm ma ta dɪd-o o wɪ: «A tu, nmʊ ba jɪgɪ goŋo yɪ vʊlɪ dɪm luunə. Nmʊ nan wʊ́ kɪ ta mʊ n mɔ na balʊ na paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa tɪn?

12Dɪbam nabaarʊ Zakɔbɪ mʊ kʊgɪ vʊlɪ dɪntʊ o pa dɪbam. Wʊntʊ tɪtɪ dɪ o biə dɪ o vara maama dɛɛn mɔɔnɪ na yo mʊ faŋa faŋa ba nyɔa. Nmʊ nan bʊŋɪ n paɪ n dwe Zakɔbɪ mʊ naa?»

13O ma lər-o o wɪ: «Kʊ na yɪ vʊlɪ dɪntʊ na bam, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na nyɔgɪ-ba tɪn, na-nyɔm ta wʊ́ ja kʊntʊ tu.

14Kʊ nan na yɪ na balʊ amʊ na wʊ́ pa tɪn, na-nyɔm daa bá ja wʊlʊ na nyɔgɪ-ba tɪn. Na balʊ a na wʊ́ pa tɪn wʊ́ ji nɪnɛɛnɪ buli-yi mʊ te o wʊnɪ, yɪ dɪ wʊ́ ta burə na balʊ na paɪ ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn.»

15Kaanɪ wʊm daa ma ta dɪd-o o wɪ: «A tu, nan pa-nɪ na bam kʊntʊ, sɪ na-nyɔm daa yɪ ja-nɪ sɪ a taa tui yo a mɔɔnɪ na.»

16Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Ve n bəŋi n barʊ sɪ á da daanɪ á ba.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Kaanı wʊm ma ləri o wı, wʊm ba jıgı barʊ. Zezi ma ta-o o wı: «Nmʊ na tagı nı n ba jıgı barʊ tın yı cıga mʊ.

18Nmʊ ya n zʊ banna banu mʊ, yı nmʊ na wʊ nɔɔnʊ wʊlʊ tee nı lele kʊntʊ tın daı n barʊ. Kʊ yı cıga mʊ n tagı n brı-nı.»

19Kaanı wʊm ma ta dıd-o o wı: «A tu, amʊ lwarı nı n yı Wɛ nijoŋnu mʊ.

20Dıbam Samari tiinə nabaara bam dɛɛn tui piu kʊntʊ yuu mʊ ba zuli Wɛ. Kʊ daarı abam Zwifə bam brı nı, kʊ maŋı sı nɔɔna taa zuli Wɛ Zeruzalɛm nı mʊ.»

21Zezi laan ma ta dıd-o o wı: «Kaanı, sɛ a taanı dım. Maŋa wʊ́ ba, yı abam daa bá ta ve piu kʊntʊ yuu naa Zeruzalɛm sı á zuli dí Ko Wɛ da.

22Abam Samari tiinə yəri wʊlʊ á na zuli tın. Dıbam Zwifə bam nan ye wʊlʊ dí na zuli tın, bɛŋwaanı Wɛ təgı Zwifə bam jʊŋa mʊ Dl vrı nabiinə ba lwarım wʊnı.

23Kʊ daarı maŋa maa bıunı lele kʊntʊ, yı balʊ na sıunı ba zuli dí Ko Wɛ cıga tın, baá zuli-Dl dı Wɛ Joro dam dı cıga. Mʊ dí Ko Wɛ na lagı sı nabiinə taa zuli-Dl te tın.

24Wɛ yı joro mʊ. Balʊ maama na lagı ba zuli-Dl tın maŋı sı ba zuli-Dl dı Wɛ Joro dam dı cıga mʊ.»

25Kaanı wʊm ma ta o wı: «Amʊ ye sı Mesi wʊlʊ ba na bə nı Krisi tın wʊ́ ba. O nan na tuə, oó ta Wɛ cıga kam maama o brı dıbam.»

26Zezi ma lər-o o wı: «Kʊ yı amʊ mʊ kʊntʊ, a zıgı a ŋɔɔnı dı nmʊ.»

27Zezi karabiə bam laan ma joori ba ba. Ba na nɛ Zezi na zıgı o ŋɔɔnı dı kaanı wʊm kʊntʊ tın, kʊ ma sʊ-ba. Dı kʊntʊ dı, ba wʊlʊwʊlʊ nan wʊ bwe o nii, «bɛɛ mʊ o laga?» naa, «bɛɛ mʊ yı Zezi ŋɔɔnı dı kaanı wʊm?»

28Kaanı wʊm laan ma yagı o kɔɔrʊ wʊm, yı o daarı o vu tıʊ kʊm wʊ. O na yi da tın, o ma ta dı nɔɔna bam o wı:

29«Ba-na á nii nɔɔnʊ, o na tagı amʊ na kı kʊlʊ maama tın o brı-nı. A yəri wʊntʊ mʊ wʊ́ ta yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın naa?»

30O na tagı o brı-ba kʊntʊ tın, ba ma nuŋi tıʊ kʊm wʊnı ba maa ve Zezi te.

31Kantʊ maŋa kam nı Zezi karabiə bam ma ta dıd-o sı o di wʊdiu.

32O ma ləri-ba o wı: «A maŋı a jıgı wʊdiu. Abam nan yəri kʊ na yı wʊdiu kʊlʊ tın.»

33O karabiə bam laan ma bwe daanı ba wı: «Nɔɔnʊ mʊ nan ga jaanı wʊdiu o ba o pa-o naa?»

34Zezi ma ta dı ba o wı: «Amʊ wʊdiu kʊm yı sı a təgı wʊlʊ wʊm na tʊŋı-nı tın wʊbʊŋa mʊ, sı a tʊŋı o tıtʊŋa yam a ti.

35Abam yəni á tɛ nı: ‹Kʊ daarı canı sına mʊ sı dí kı faa.› Amʊ nan lagı a ta abam sı á fɔgı á nii karı sım na yı te tın. Faa kʊm bıga, kʊ laan daarı zagım mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

36Maŋa kam yiə, sı wʊlʊ na kı faa kʊm tın joŋi o ŋwıırʊ. Faa kʊm nyı dı nɔɔna balʊ Wɛ na vrı Dl pa ba na ŋwı-dʊŋa kalʊ na ba ti tın mʊ, sı nɔɔnʊ wʊlʊ na dugi tın dı wʊlʊ na zagı tın maama wəli daanı ba na wʊpolo.

37Taanı dıntʊ yı cıga mʊ: ‹Nɔɔnʊ mʊ dugə, yı wʊdoŋ zagı.›

38Kʊntʊ tın, a tʊŋı abam sı á vu á beeri nɔɔna mʊ á pa Wɛ. Kʊ nyı nınɛɛnı abam wʊ vagı mına, yı á laan wú vu á zagı-ya. Nɔɔna badonnə mʊ vagı-ya, yı abam di nyɔɔrı ba tıtʊŋa yam baŋa nı.»

39Samari tiinə kaanı wʊm dɛɛn na tagı o brı o tıʊ kʊm tiinə nı Zezi tagı wʊm na kı kʊlʊ maama o brı-o tın, kʊ ma pa Samari tiinə zanzan kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi.

40Samari tiinə bam ma vu Zezi te, ba loor-o sı o maŋı ba tee nı. O ma kı da yale dı ba.

41Nɔɔna zanzan daa ta ma kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o o ni-taanı dım ŋwaanı.

42Ba ma ta dı kaanı wʊm ba wı: «Dıbam laan kı dí wʊ-dıdʊa dıd-o, yı kʊ daa daı nmʊ na tagı kʊlʊ n brı dıbam tın ŋwaanı. Dıbam tıtı ni o taanı dım, yı dí kwəri dí lwarı nı wʊntʊ mʊ sıunı o yı wʊlʊ na vrı nabiinə lwarım wʊnı tın.»

Zezi na pɛ dıdɛɛrʊ wʊdoŋ bu na yazurə te tın

43Da yale yam dɛɛn na kɛ tın, Zezi ma zaŋı o maa ve o tıtı tıʊ Galile.

44Zezi tıtı dɛɛn mʊ tagı o wı, ba ba nıgı Wɛ nijoŋnu o tıtı tıʊ nı.

45Zezi nan na ve o yi Galile tın, nɔɔna ma jeer-o lanyıranı, bɛŋwaanı ba ya na ve Zeruzalɛm sı ba di Pakı candiə kam tın, ba nɛ wo-kınkagıla yalʊ maama o na kı da tın.

46Zezi laan ma joori o vu Kana, Galile tıʊ nı. Kʊ yı jəgə kalʊ o ya na pɛ na bam ji tweeru biə sana tın mʊ. Dıdɛɛrʊ wʊdoŋ maa wʊ Kapɛrnawum nı, yı o bu ba jıgı yazurə.

47O na lwarı nı Zezi nuŋi Zude nı o ba Galile tın, o ma zaŋı o vu o te, o loor-o sı o vu Kapɛrnawum o pa o bu wʊm na yazurə, o na lagı o tı tın ŋwaanı.

48Zezi ma ta dıd-o o wı: «Abam na wʊ nɛ wo-kınkagıla yalʊ na brı nı Wɛ tʊŋı-nı tın, abam bá fɔgı á sɛ amʊ.»

49Dıdɛɛrʊ wʊm daa ma ta o wı: «A tu, pa dí vu lıla sı a bu wʊm wú zıgı o tı.»

50Zezi laan ma ta dıd-o o wı: «Ve sɔŋɔ, sı n bu wʊm daa bá tı.» Nɔɔnʊ wʊm ma kı o wʊ-dıdʊa dı Zezi na tagı te tın, yı o zaŋı o viiri.

51O ta na wʊ cwəŋə nı o maa ve sɔŋɔ tın, mʊ o tıntʊŋna tu ba jeer-o, yı ba ta ba wı: «N bu wʊm nɛ yazurə.»

52O ma bwe-ba o wı: «Maŋa kɔɔ mʊ kʊ garı bu wʊm yıra nı?» Ba ma ta ba wı: «Kʊ yı diin, wıa tıtarı nı mʊ, o paa kam yag-o.»

53Ba na tagı kʊntʊ tın, nɔɔnʊ wʊm ma guli nı kʊ yı maŋa kam kʊntʊ nı nɔ́ɔ mʊ Zezi tagı o wı, o bu wʊm daa bá tı. O dı o sɔŋɔ tiinə maama laan ma kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

54Mʊ Zezi na kɪ wo-kɪnkagɪlɪ dɪlʊ, o kɪ kuni bɪle Galile nɪ, o na nuŋi Zude o joori o ba tɪn.

Zan 5

Zezi na pɛ kɔrɔ na yazurə siun dɛ nɪ te tɪn

1Kʊntʊ kwaga nɪ Zezi ma zaŋɪ o vu Zeruzalɛm, sɪ o tɔgɪ o di Zwifə bam candiə kadoŋ.

2Bugə kadoŋ mʊ wʊra, ka na batwarɪ dɪ tɪʊ kʊm ni dɪlʊ peeni na tɔgɪ da tɪn. Ka yɪrɪ dɪ Zwifə bam taanɪ mʊ yɪ Betizata. Ba dɛɛn te pwe sɪnu mʊ ka ni nɪ.

3Yawɪɪna zanzan dɛɛn yəni ba tigi pwe sɪm kuri nɪ. Badaara yɪ lilwə dɪ gwanɪ dɪ kwaarʊ. [Ba tigi da ba cəgə, sɪ Wɛ malɛka mʊ ba ka pɔgɪlɪ na bam.

4Ka na yəni ka pɔgɪlɪ na bam kʊntʊ doŋ, yawɪɪnʊ wʊlʊ na wʊ́ loori yigə o tu na bam wʊnɪ tɪn wʊ́ na yazurə dɪ yawɪʊ kʊlʊ maama na jɪg-o tɪn.]

5Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn ma wʊra, o na ba jɪgɪ yazurə kʊ yi nɪ bɪna fiintɔ nana (38) te.

6Zezi ma na o na tigi da tɪn, yɪ o lwarɪ nɪ o ya maŋɪ o ba jɪgɪ yazurə kʊ daanɪ. O ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊm o wɪ: «Nmʊ lagɪ sɪ n na yazurə na?»

7Yawɪɪnʊ wʊm ma lər-o o wɪ: «A tu, bugə kam na bam na yəni ba pɔgɪlɪ, a ba jɪgɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ́ kwe-nɪ o ja tu na bam wʊnɪ tɪn. A na yəni a kwaanɪ sɪ a tu, nɔɔnʊ mʊ wʊ́ tu o loori amʊ.»

8Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Zaŋɪ wɛɛnɪ, sɪ n kwe n sara kam n ta n veə.»

9O na tagɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔnʊ wʊm ma sɪɪnɪ o na yazurə bɪdwɪ baŋa nɪ, yɪ o zaŋɪ o kwe o sara kam o veə. Kʊ yɪ Zwifə bam siun dɛ nɪ mʊ kʊ kɪ kʊntʊ.

10Kʊntʊ ŋwaanɪ Zwifə yigə tiinə bam ma ta dɪ nɔɔnʊ wʊm ba wɪ: «Zɪm yɪ dɪbam siun dɛ mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ culə sɪ n ta n ze n sara kam.»

11O ma ləri-ba o wɪ: «Nɔɔnʊ wʊlʊ na pɛ amʊ na yazurə tɪn mʊ tagɪ o wɪ, a kwe a sara kam a taa veə.»

12Ba ma bwe-o ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ yɪ wɔɔ mʊ, yɪ o wɪ n kwe n sara kam n ta n veə?»

13O maa daa yəri wʊlʊ na pɛ o na yazurə yam tɪn, bɛŋwaanɪ Zezi zʊ nɔn-kɔgə kʊm wʊ yɪ o daa wʊ nɛ-o.

14Kʊ na kɪ fɪɪn tɪn, Zezi ma vu o jeer-o Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ. O ma ta dɪd-o o wɪ: «Nii, nmʊ laan nɛ yazurə. Nan daa n yɪ kɪ lwarɪm, sɪ wo-lɔŋɔ kʊlʊ na dwe kʊntʊ tɪn daa yɪ kɪ-m.»

15Nɔɔnʊ wʊm laan ma vu o ta dɪ Zwifə yigə tiinə bam o wɪ: «Kʊ yɪ Zezi ya mʊ pɛ a na yazurə.»

Zezi na jɪgɪ dam te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Zwifə yigə tiinə bam dɛɛn maa wʊra ba yaarɪ Zezi, dɪ o na pɛ yawɪnʊ wʊm na yazurə ba siun dɛ dɪm nɪ tɪn ŋwaanɪ.

17Zezi ma lərɪ-ba o wɪ: «A Ko Wɛ yəni Dl kɪ kʊlʊ Dl wʊbʊŋa na lagɪ tɪn mʊ maŋa maama. Amʊ dɪ nan kɪ kʊntʊ mʊ.»

18O na tagɪ kʊntʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ Zwifə yigə tiinə bam laan tiini ba bʊŋɪ o gʊm. Kʊ nan daɪ nɪ ba na wɪ o cɔgɪ ba siun dɛ cullu tɪm tɪn má ŋwaanɪ, kʊ yɪ o na tagɪ o wɪ Wɛ yɪ o tɪtɪ Ko tɪn mʊ. O taanɪ dɪm kʊntʊ brɪ nɪ o dɪ Wɛ yɪ bɪdwɪ mʊ.

19Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, amʊ na yɪ Wɛ Bu wʊm tɪn, a bá wanɪ a kɪ kʊlʊkʊlʊ a tɪtɪ nɪ, kʊ na daɪ kʊlʊ a na nɛ a Ko Wɛ na kɪ tɪn. A Ko na kɪ kʊlʊ tɪn mʊ amʊ dɪ wʊ́ kɪ.

20Bɛŋwaanɪ Baŋa-Wɛ soe Dl Bu wʊm yɪ Dl maa brɪ-o kʊlʊ maama Dl tɪtɪ na kɪ tɪn. Dl nan wʊ́ brɪ-o wo-kamunnu tɪlʊ na dwe tɪntʊ tɪn sɪ o kɪ, yɪ kʊʊ́ sʊ abam.

21Kʊntʊ, Baŋa-Wɛ na bi nɔɔna Dl pa ba yagɪ tʊʊnɪ yɪ Dl pa-ba ŋwɪ-dʊŋa te tɪn, Dl Bu wʊm dɪ wʊ́ pa balʊ o na lagɪ tɪn na ŋwɪ-dʊŋa.

22Kʊlʊ na wəli da tɪn, Baŋa-Wɛ tɪtɪ bá di nɔɔn-nɔɔnʊ taanɪ. Dl nan pɛ Dl Bu wʊm ni sɪ o di nabiinə maama taanɪ.

23Kʊntʊ wʊ́ pa nɔɔna maama zuli Wɛ Bu wʊm, nɪ ba na zuli o Ko Wɛ te tɪn. Wʊlʊ maama na ba zuli Wɛ Bu wʊm tɪn, o ba zuli o Ko Wɛ dɪlʊ na tʊŋ-o tɪn dɪ mʊ.»

24Zezi daa ma ta o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, wʊlʊ maama na ni a taanɪ dɪm yɪ o daarɪ o kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn, kʊntʊ tu jɪgɪ ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn. Ba daa bá di o taanɪ. Kʊntʊ tu nuŋi tʊʊnɪ wʊnɪ mʊ, o zʊ ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn wʊnɪ.

25A lagɪ a ta cɪga dɪ abam sɪ, maŋa maa bɪna lele kʊntʊ, yɪ balʊ na ba jɪgɪ ŋwɪa Wɛ tee nɪ tɪn wʊ́ ni amʊ Wɛ Bu wʊm kwərə. Balʊ na sɛ-ka tɪn wʊ́ na Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam.

26Kʊntʊ, Wɛ na yɪ ŋwɪa tu tɪn, mʊ Dl pɛ wʊlʊ na yɪ Dl Bu wʊm tɪn dɪ ji ŋwɪa tu.

27Dl ma kwəri Dl pa-o ni sɪ o di nabiinə taanɪ, o na yɪ Nabiin-bu wʊm tɪn ŋwaanɪ.

28Yɪ pa-na kʊ sʊ abam dɪ a na tagɪ woŋo kʊlʊ tɪn. Maŋa maa bɪna, yɪ balʊ maama na tɪgɪ tɪn wʊ́ ni amʊ kwərə,

29yɪ ba nuŋi ba yibeelə wʊnɪ. Balʊ maama na kɪ lanyɪranɪ tɪn wʊ́ bi ba taa ŋwɪ Wɛ tee nɪ. Kʊ daarɪ balʊ maama na kɪ wo-balwaarʊ tɪn wʊ́ bi, yɪ ba di ba taanɪ, yɪ ba na cam.

30A bá wanɪ a kɪ kʊlʊkʊlʊ amʊ tɪtɪ nɪ. Amʊ tɔgɪ a Ko ni mʊ a maa di nabiinə taanɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ amʊ sarɪya dim dɪm yɔɔrɪ dɪ yɪ cɪga mʊ, bɛŋwaanɪ amʊ ba kwaanɪ sɪ a kɪ kʊlʊ amʊ tɪtɪ na lagɪ tɪn, kʊ yɪ Wɛ na tʊŋɪ-nɪ sɪ a kɪ kʊlʊ Dl na lagɪ tɪn mʊ.»

31Zezi ta ma ta dɪ Zwifə yigə tiinə bam o wɪ: «A tɪtɪ yɪranɪ mʊ ya na brɪ a cɪga kam, kʊ daɪ fɪfɪʊn sɪ á sɛ nɪ a taanɪ dɪm yɪ cɪga.

32Nɔɔnʊ wʊdoŋ nan mʊ zɪgɪ amʊ cɪga kam kwaga nɪ, kʊ yɪ amʊ Ko Wɛ mʊ, yɪ a ye nɪ wʊntʊ jɪgɪ cɪga dɪ o na tɛ amʊ taanɪ te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Abam ya tʊŋɪ nɔɔna Zan tee nɪ yɪ o ta amʊ cɪga o brɪ-ba.

34Kʊ na yɪ amʊ, a ya ba lagɪ sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ pa amʊ cɪga kam maana. A nan tagɪ Zan taanɪ abam ŋwaanɪ mʊ, sɪ kʊ wanɪ kʊ wəli abam sɪ á na vrɪm lwarɪm wʊnɪ.

35Zan dɛɛn nyɪ dɪ kanɪa mini na tiini dɪ jɪgɪ pooni te tɪn mʊ. Abam ma sɛ sɪ á tɔgɪ o taanɪ dɪm dɪ wʊpolo maŋa fɪnfɪɪn yɪranɪ, yɪ á laan kwe á yagɪ.

36A nan jɪgɪ maana yalʊ na daga ya dwe Zan na pɛ yalʊ tɪn. Tɪtʊŋa yam a Ko Wɛ na pɛ-nɪ sɪ a tʊŋɪ tɪn, yantʊ mʊ a jɪgɪ a tʊŋa, yɪ yantʊ mʊ pa-nɪ cɪga nɪ Wɛ mʊ sɪɪnɪ Dl tʊŋɪ-nɪ.

37A Ko Wɛ dɪlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn zɪgɪ a cɪga kam kwaga nɪ. Abam nan maŋɪ á wʊ cəgi Dl kwərə, naa á na Dl na nyɪ te tɪn.

38Abam wʊ joŋi Dl taanɪ dɪm á kɪ á wʊ nɪ. Á na wʊ sɛ wʊlʊ wʊm Dl na tʊŋɪ tɪn mʊ brɪ kʊntʊ.

39Abam yəni á kwaanɪ á zaasɪ Wɛ twaanʊ tɪm, bɛŋwaanɪ á bʊŋɪ nɪ tɪntʊ ŋwaanɪ mʊ á wʊ́ na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn. Kʊ nan yɪ amʊ taanɪ mʊ twaanʊ tɪm kʊntʊ tɛa.

40Abam nan ta ba sɛ sɪ á ba amʊ te, sɪ kʊ pa á na ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn.

41A nan ba bʊŋɪ sɪ nabiinə ta pa amʊ zulə.

42Kʊ na yɪ abam, amʊ ye á wʊrʊ. A ye nɪ Wɛ sono təri á bɪcara nɪ.

43Amʊ nan jaanɪ a Ko yɪrɪ mʊ a ba, yɪ abam vɪn sɪ á jeeri-nɪ. Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na jaanɪ o tɪtɪ yɪrɪ o ba, á wʊ́ jeeri kʊntʊ tu.

44Abam nan lagɪ sɪ á taá joŋi zulə mʊ da-tee nɪ, yɪ á ba lagɪ sɪ á kɪ kʊlʊ na wʊ́ pa á na zulə Wɛ dɪlʊ na ba jɪgɪ doŋ tɪn tee nɪ. Kʊntʊ mʊ á warɪ á kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ.

45Á yɪ taá bʊŋɪ nɪ, amʊ mʊ wʊ́ vɪn abam bʊra a Ko Wɛ tee nɪ. Kʊ yɪ Moyisi wʊm abam ya na bʊŋɪ sɪ á wʊ́ na ŋwɪa Wɛ tee nɪ o ŋwaanɪ tɪn mʊ wʊ́ vɪn abam bʊra.

46Abam ya na sɪɪnɪ á sɛ Moyisi na tagɪ kʊlʊ tɪn, á ya wʊ́ sɛ amʊ dɪ, bɛŋwaanɪ wʊntʊ pʊpʊnɪ amʊ taanɪ mʊ.

47Abam nan maŋɪ á wʊ sɛ o na pʊpʊnɪ kʊlʊ tɪn. Kʊntʊ tɪn, á nan wʊ́ kɪ ta mʊ á sɛ amʊ na tagɪ kʊlʊ tɪn?»

Zan 6

Zezi na pɛ nɔn-kɔgɔ wʊdiu yɪ ba di te tɪn

(Matiyu 14:13-21, Marɪkɪ 6:30-44, Luki 9:10-17)

1Dɛ dɪdwɪ Zezi dɪ o karabiə bam ma zaŋɪ ba vu ba bɛ Galile nɪnɪʊ kʊm bubɛ dɪdoŋ dɪm. Nɔɔna badaara bə-ka nɪ Tiberiyadɪ nɪnɪʊ mʊ.

2Nɔn-kɔgɔ zanzan maa tɔgɪ o kwaga, bɛŋwaanɪ ba nɛ wo-kɪnkagɪla yalʊ o na kɪ o pa yawɪɪna na yazurə tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3-4Kʊ dɛɛn twɛ sɪ Zwifə bam di ba candiə kalʊ yɪrɪ na yɪ Pakɪ tɪn. Zezi ma vu o di piu yuu o jəni da dɪ o karabiə bam.

5O ma kwəni o yuu o nii, yɪ o na nɪ kɔgɔ zanzan mʊ maa bɪɪnɪ o te. O ma ta dɪ Filipi o wɪ: «Dí wú kɪ ta mʊ dí na wʊdiu, sɪ dí yəgi dí pa nɔɔna bantʊ maama sɪ ba di?»

6O na tagɪ kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ sɪ o ma nii Filipi wʊbʊŋa na yɪ te tɪn mʊ, sɪ o maŋɪ o ye o na wú kɪ te.

7Filipi ma lər-o o wɪ: «Dí na lagɪ dí yəgi dɪpɛ sɪ nɔɔnʊ maama na fɪnfɪɪn o di, kʊ səbu kʊm wú dwəni səbu-dala biə-yale (200).»

8O karabiə bam dɪdʊa, Andre wʊlʊ na yɪ Simən Pɪyɛɛrɪ nyaanɪ tɪn, ma ta o wɪ:

9«Nii, bu wʊdoŋ mʊ wʊ yo seeni, o jɪgɪ dɪpwa yanu dɪ kaləŋ-balɛ sɪle. Kʊ nan bá wanɪ kʊ yi nɔɔna bantʊ maama dim.»

10Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Á nan pa nɔɔna bam jəni tɪga nɪ.» Gaarʊ tiini tɪ wʊra jəgə kam kʊntʊ nɪ. Nɔɔna bam maama ma jəni tɪga nɪ. Ba yi nɪnɛɛnɪ baara mʊrr-tɪnu (5.000), kʊ wəli dɪ kaana dɪ biə.

11Zezi ma kwe dɪpwa yam yɪ o kɪ Wɛ le ya ŋwaanɪ. O ma daarɪ o maŋɪ-ya o pa nɔɔna bam na je tɪga nɪ tɪn. O ma kɪ Wɛ le kale sɪm dɪ ŋwaanɪ yɪ o pa-ba. Nɔɔna bam maama ma di nɪ ba na lagɪ te tɪn.

12Ba ma di ba su ba daarɪ. Zezi ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ: «Ve-na á twɛ cicwəəru tɪlʊ na daarɪ tɪn, sɪ á yɪ yagɪ sɪ tɪ cɔgɪ.»

13Ba ma twɛ tɪ maama ba su tɪtwarʊ fugə-tɪle. Dɪpwa yanu yam ba na di ba daarɪ tɪn cicwəəru yɪranɪ mʊ kʊntʊ.

14Nɔɔna bam na nɛ wo-kɪnkagɪlɪ dɪm Zezi na kɪ tɪn, ba ma ta ba wɪ: «Kʊ sɪɪnɪ kʊ yɪ cɪga mʊ, Wɛ nijoŋnu wʊlʊ ya na maŋɪ sɪ o ba lʊgʊ baŋa tɪn mʊ tɪntʊ.»

15Zezi laan ma lwarɪ nɪ ba lagɪ ba pa o ji ba pɛ dɪ dam mʊ. O na lwarɪ kʊntʊ tɪn, o ma zaŋɪ o joori o vu o di piu yuu o wʊra o yɪranɪ.

Zezi na ve na baŋa nɪ te tɪn

(Matiyu 14:22-33, Marɪkɪ 6:45-52)

16Dɪdaanɪ na yi tɪn, Zezi karabiə bam ma vu ba yi nɪnɪʊ kʊm ni.

17Ba ma zʊ naboro ba tɔgɪ nɪnɪʊ kʊm wʊ ba maa ve Kapɛrnawum. Tɪga maa tiini ka yi, yɪ Zezi daa ta wʊ tu ba te.

18Vu-dɪʊ laan ma zaŋɪ kʊ fufugə kʊ pa na bam pɔgɪla.

19Zezi karabiə bam ma co naboro kʊm ba vu ba yi nɪnɛɛnɪ kilomɛtra yanu naa yardʊ te. Ba laan ma na Zezi na ve na bam baŋa nɪ o maa bɪɪnɪ ba te. Fʊʊnɪ ma zʊ-ba.

20Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Á yɪ taá kwarɪ fʊʊnɪ, sɪ kʊ yɪ amʊ.»

21Ba ma bʊŋɪ sɪ ba pa Zezi zʊ naboro kʊm, dɪ ba dɛ ba yi buburu ni, jəgə kalʊ ba ya na maa ve tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi mʊ paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn

22Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na maŋɪ nɪnɪʊ kʊm bubɛ dɪdoŋ dɪm nɪ tɪn ma maanɪ nɪ, naboro dɪdʊa yɪranɪ ya mʊ wʊra. Ba maa ye nɪ Zezi karabiə bam kɛ ba daar-o, yɪ o wʊ dɛ o zʊ ba naboro kʊm o vu.

23Nabwəəru tɪdonnə ma nuŋi Tiberiyadɪ tɪ ba, tɪ yi bubɛ dɪlʊ nɔn-kɔgɔ kʊm na wʊra tɪn. Kʊ yɪ jəgə kam kʊntʊ nɪ mʊ dí Yuutu Zezi ya kɪ Wɛ le wʊdiiru tɪm ŋwaanɪ, yɪ o daarɪ o pa nɔɔna bam di tɪn.

24Nɔɔna bam na lwarɪ nɪ Zezi dɪ o karabiə bam daa tərə tɪn, ba ma zʊ nabwəəru tɪm wʊ ba maa ve Kapɛrnawum sɪ ba beer-o.

25Nɔɔna bam na bɛ nɪnɪʊ kʊm tɪn, ba ma na Zezi. Ba ma bwe-o ba wɪ: «Karanyɪna, maŋa kɔɔ mʊ n tu yoba?»

26Zezi ma ləri-ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam na karɪ á beeri amʊ tɪn, kʊ daɪ á na nɛ wo-kɪnkagɪla yalʊ na brɪ nɪ Wɛ tʊŋɪ-nɪ tɪn ŋwaanɪ. Kʊ yɪ á na di wʊdiiru tɪm á su tɪn ŋwaanɪ mʊ á beeri amʊ.

27Á nan yɪ taá tʊŋɪ-na wʊdiu kʊlʊ na wú ba kʊ cɔgɪ tɪn má ŋwaanɪ. Á taá tʊŋɪ wʊdiu kʊlʊ na wú pa á na ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn ŋwaanɪ. Amʊ Nabiin-bu wʊm mʊ wú pa abam kʊntʊ wʊdiu kʊm, bɛŋwaanɪ a Ko Wɛ mʊ pɛ-nɪ ni sɪ a taa tʊŋa a pa-Dl.»

28Ba laan ma bwe-o ba wɪ: «Dɪbam nan wú kɪ ta mʊ, sɪ dí taá tʊŋɪ tɪtʊŋa yalʊ Wɛ na lagɪ tɪn?»

29O ma ləri-ba o wɪ: «Tɪtʊŋɪ dɪlʊ Wɛ na lagɪ sɪ abam tʊŋɪ tɪn, kʊ yɪ sɪ á sɛ wʊlʊ Dl na tʊŋɪ tɪn mʊ.»

30Ba ma ta bwe-o ba wɪ: «Wo-kɪnkagɪlɪ dɔɔ mʊ nmʊ wú kɪ, sɪ dí wanɪ dí lwarɪ nɪ Wɛ mʊ sɪnɪ Dl tʊŋɪ nmʊ, sɪ dí laan sɛ-m? Nmʊ wú kɪ bɛɛ mʊ n brɪ dɪbam?

31Faŋa faŋa tɪn, dɪbam nabaara dɛɛn na wʊ kagʊa wʊnɪ maŋa kalʊ nɪ tɪn, ba di wʊdiu kʊlʊ yɪrɪ na yɪ ‹Maanɪ› tɪn mʊ, nɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na tagɪ te kʊ wɪ: ‹O pɛ-ba wʊdiu kʊlʊ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn yɪ ba di.› »

32Zezi ma ləri-ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, kʊ daɪ Moyisi mʊ pɛ abam wʊdiu kʊlʊ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn. Kʊ nan yɪ a Ko Wɛ mʊ paɪ abam wʊdiu kʊlʊ na nuŋi Dl sɔŋɔ nɪ yɪ kʊ yɪ wʊdiu cɪga cɪga tɪn.

33Bɛŋwaanɪ wʊdiu kʊlʊ Wɛ na paɪ tɪn mʊ yɪ wʊlʊ na nuŋi Dl sɔŋɔ nɪ o tu o ba lʊgʊ baŋa o paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa tɪn.»

34Ba ma ta dɪd-o ba wɪ: «Dɪbam tu, ta n paɪ dɪbam wʊdiu kʊm kʊntʊ maŋa maama.»

35Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Amʊ yɪ wʊdiu kʊlʊ na paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa tɪn. Wʊlʊ maama na tu amʊ te tɪn, kana daa bá ja kʊntʊ tu. Wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn, na-nyɔm daa bá ja kʊntʊ tu.

36A nan maŋɪ a ta a brɪ abam nɪ, á nɛ amʊ yɪ á ta ba sɛ-nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

37Kʊ daarɪ wʊlʊ maama a Ko Wɛ na pɛ amʊ tɪn wʊ́ ba amʊ te. Wʊlʊ maama nan na tu amʊ te tɪn, a bá fɔgɪ a vɪn kʊntʊ tu.

38Bɛŋwaanɪ amʊ nuŋi Wɛ-sɔŋɔ a ba sɪ a kɪ wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn wʊbʊŋa mʊ, sɪ kʊ daɪ a tɪtɪ wʊbʊŋa.

39Wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn mʊ yɪ sɪ a yɪ yagɪ a pa balʊ maama Dl na pɛ-nɪ tɪn wʊlʊwʊlʊ je, sɪ a daarɪ a pa ba maama joori ba bi lʊgʊ tiim dɛ nɪ.

40A Ko Wɛ wʊbʊŋa mʊ yɪ sɪ, wʊlʊ maama na lwarɪ Dl Bu wʊm yɪ o kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn, sɪ kʊntʊ tu na ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn. Aá pa kʊntʊ tu joori o bi lʊgʊ tiim dɛ dɪm nɪ.»

41Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, Zwifə bam maa pʊʊna dɪ o na tagɪ o wɪ, wʊm mʊ yɪ wʊdiu kʊlʊ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn.

42Ba maa tɛ ba wɪ: «Wʊntʊ mʊ daɪ Zʊzɛfʊ bu Zezi wʊm na? Dí ye o nu dɪ o ko. Bɛɛ mʊ yɪ o laan nan ta wɪ, o nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nɪ mʊ o ba?»

43Zezi ma lərɪ-ba o wɪ: «Yagɪ-na, á yɪ taá pʊʊna.

44Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o ba amʊ te, kʊ na daɪ a Ko Wɛ dɪlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn mʊ vaŋɪ kʊntʊ tu jɪŋa sɪ o ba amʊ te. Amʊ wʊ́ pa kʊntʊ tu joori o bi lʊgʊ tiim dɛ dɪm nɪ.

45Kʊ pʊpʊnɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: ‹Ba maama wʊ́ zaasɪ Wɛ tee nɪ.› Wʊlʊ maama nan na cəgi a Ko Wɛ taanɪ dɪm yɪ o sɛ Dl zaasɪm dɪm tɪn wʊ́ ba amʊ te.

46Kʊ nan daɪ nɪ nɔɔnʊ mʊ nɛ a Ko Wɛ, kʊ yɪ amʊ na nuŋi Dl te tɪn yɪranɪ mʊ nɛ-Dl.

47A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, wʊlʊ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn mʊ jɪgɪ ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn.

48Amʊ yɪ wʊdiu kʊlʊ na paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa tɪn.

49Faŋa faŋa tɪn, abam nabaara dɛɛn na wʊ kagʊa kam wʊnɪ tɪn, ba di wʊdiu kʊlʊ yɪrɪ na yɪ ‹Maanɪ› tɪn, yɪ ba ta wʊ lugi tʊʊnɪ.

50Kʊ daarɪ kʊntʊ yɪ wʊdiu kʊlʊ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ, yɪ wʊlʊ na di-kʊ tɪn, tʊʊnɪ daa bá ja kʊntʊ tu.

51Amʊ yɪ wʊdiu kʊlʊ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nɪ yɪ kʊ jɪgɪ ŋwɪa kʊ paɪ nabiinə tɪn. Wʊlʊ maama na di wʊdiu kʊm kʊntʊ tɪn wʊ́ ta ŋwɪ mʊ maŋa maama. Wʊdiu kʊlʊ a na wʊ́ pa nabiinə tɪn yɪ a yɪra yam mʊ, sɪ kʊ pa nabiinə taa jɪgɪ ŋwɪ-dʊŋa.»

52Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, Zwifə bam laan ma tiini ba magɪ kantɔgɔ daanɪ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ wʊ́ kɪ ta mʊ o kwe o yɪra o pa dɪbam sɪ dí di?»

53Zezi laan ma ta dɪ ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam na wʊ di amʊ Nabiin-bu wʊm yɪra yam, yɪ á daarɪ á wʊ nyɔgɪ a jana kam, á ba jɪgɪ Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

54Wʊlʊ nan na di a yɪra yam yɪ o daarɪ o nyɔ a jana kam tɪn, kʊntʊ tu jɪgɪ ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn. Amʊ wʊ́ joori a bi kʊntʊ tu lʊgʊ tiim dɛ dɪm nɪ.

55Bɛŋwaanɪ a yɪra yam mʊ yɪ wʊdiu cɪga, yɪ a jana kam yɪ wo-nyɔɔrʊ cɪga cɪga.

56Wʊlʊ na di a yɪra yam yɪ o daarɪ o nyɔ a jana kam tɪn wʊ́ ta ŋwɪ dɪ amʊ, yɪ amʊ ŋwɪ kʊntʊ tu wʊnɪ.

57A Ko Wɛ dɪlʊ na yɪ ŋwɪa tu tɪn mʊ tʊŋɪ-nɪ. Kʊ nan yɪ dɪntʊ ŋwaanɪ mʊ amʊ dɪ jɪgɪ ŋwɪa. Kʊntʊ, wʊlʊ na di a yɪra yam tɪn, kʊntʊ tu dɪ wʊ́ ta ŋwɪ amʊ ŋwaanɪ.

58Mʊ wʊdiu kʊlʊ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn. Kʊntʊ nan ba nyɪ dɪ wʊdiu kʊlʊ abam nabaara bam dɛɛn na di yɪ ba daa ta tɪ tɪn. Wʊlʊ maama na di wʊdiu kʊntʊ tɪn wʊ́ ta ŋwɪ mʊ maŋa maama.»

59Mʊ Zezi dɛɛn na brɪ nɔɔna bam tɪte Kapɛrnawum Wɛ-digə kam wʊnɪ tɪn.

60Zezi karabiə bam zanzan na ni kʊntʊ tɪn, ba ma ta ba wɪ: «O taanɪ dɪm tiini dɪ cana. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o joŋi-dɪ.»

61Zezi ma lwarɪ o tɪtɪ nɪ, nɪ o karabiə bam pʊʊna dɪ o taanɪ dɪm. O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «A taanɪ dɪm kʊntʊ pɛ á wʊbʊŋa vugimi mʊ na?

62Kʊ nan na yɪ kʊntʊ, á na nɛ Nabiin-bu wʊm na maa joori o diini o ya na maŋɪ o wʊ mɛ tɪn, á laan wʊ́ kɪ tɪta mʊ?

63Kʊ yɪ Wɛ Joro kʊm mʊ paɪ nɔɔna ŋwɪa. Kʊ daarɪ nabiinə dam bá wanɪ kʊlʊkʊlʊ dɪ kɪ. A na tagɪ taanɪ dɪlʊ dɪ abam tɪn mʊ pɛ abam Wɛ Joro kʊlʊ na paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa tɪn.

64Dɪ kʊntʊ dɪ, abam badaara ta wʊ sɛ.» Zezi tagɪ kʊntʊ, bɛŋwaanɪ kʊ pulim nɪ mʊ o maŋɪ o ye balʊ na bá sɛ-o tɪn, dɪ wʊlʊ na wʊ́ ba o yəg-o o pa nɔɔna tɪn.

65O daa ma ta o wɪ: «Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a tagɪ a brɪ abam nɪ, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o ba amʊ te, yɪ kʊ na daɪ a Ko Wɛ mʊ pɛ-o cwəŋə.»

66Kʊntʊ na kɪ tɪn, o karabiə zanzan ma joori o kwaga nɪ, yɪ ba daa ba tɔg-o.

67Zezi laan ma ta dɪ o karabiə fugə-bale bam o wɪ: «Abam dɪ ba lagɪ sɪ á yagɪ amʊ na?»

68Simɔn Pɪyɛɛrɪ ma lər-o o wɪ: «A yuutu, dɪbam wʊ́ yagɪ nmʊ, sɪ dí daa vu wɔɔ te mʊ? Nmʊ jɪgɪ taanɪ dɪlʊ na paɪ nɔɔna ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn.

69Dɪbam sɛ nmʊ, yɪ dí kwəri dí lwarɪ nɪ nmʊ yɪ Wʊ-poŋo Tu wʊlʊ Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ.»

70Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Amʊ kuri abam fugə-bale bam, abam dɪdʊa nan yɪ sʊtaanɪ mʊ.»

71O na tagɪ kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ Zudasɪ wʊlʊ na yɪ Simɔn Yiskarɪyo bu tɪn taanɪ mʊ o tɛa. Wʊntʊ tɔgɪ o wʊ karabiə fugə-bale bam wʊnɪ, yɪ wʊm mʊ lagɪ o ba o yəgi Zezi o pa nɔɔna.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zan 7

Zezi nu-biə na wʊ sɛ-o te tɪn

[1]Zezi dɛɛn maa wʊ Galile nɪ o beerə. O dɛɛn ba lagɪ sɪ o vu Zude o beeri da, bɛŋwaanɪ Zwifə yigə tiinə balʊ na wʊ dáanɪ tɪn lagɪ cwəŋə mʊ sɪ ba gʊ-o.

[2]Kʊ dɛɛn ma daarɪ fɪun sɪ Zwifə bam di ba candiə kalʊ yɪrɪ na yɪ vwə candiə tɪn.

[3]Zezi nyaana ma ta dɪd-o ba wɪ, o yagɪ Galile je sɪm sɪ o daarɪ o vu Zude, sɪ o karabiə bam wanɪ ba na tɪtʊŋa yalʊ o na jɪgɪ o tʊŋɪ tɪn.

[4]Ba ta maa ta ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊlʊ na lagɪ sɪ ba taa ye-o lanyɪranɪ tɪn ba səgi kʊlʊ o na kɪ tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ, nmʊ na kɪ wəənu tɪntʊ tɪn, n maŋɪ sɪ n ta n kɪ-tɪ nabiinə maama yigə nɪ mʊ.»

[5]Ba na tagɪ te tɪn brɪ nɪ ba tɪtɪ ta wʊ kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o.

[6]Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «A maŋa kam ta wʊ yi sɪ a vu candiə kam. Kʊ nan na yɪ abam, maŋa maama lana dɪ abam.

[7]Nabiinə bá wanɪ ba taa culi abam. Ba nan culi amʊ, bɛŋwaanɪ amʊ yɔɔrɪ a tɛ-ba jaja mʊ, nɪ ba tɪtʊŋa ba tɔgɪ cwəŋə.

[8]Abam nan ve-na á di candiə kam, sɪ amʊ ta bá vu lele, bɛŋwaanɪ a maŋa kam ta wʊ yi ka ti sɪ a vu.»

[9]O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o ma maŋɪ Galile nɪ.

Zezi na wʊ Zeruzalɛm nɪ o brɪ nɔɔna te tɪn

[10]Zezi nyaana bam na kɛ ba daar-o tɪn, o dɪ laan ma zaŋɪ o vu candiə kam. O na ve kʊntʊ tɪn, o wʊ ve jaja sɪ nɔɔna lwar-o.

[11]Zwifə yigə tiinə balʊ na wʊ candiə kam nɪ tɪn maa karɪ ba beer-o, yɪ ba bwe ba wɪ: «O wʊ yən mʊ?»

[12]Nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na wʊra tɪn maa tiini ba jɪgɪ o taanɪ ba waasa. Nɔɔna badonnə maa tɛ ba wɪ: «O yɪ nɔn-ŋʊm mʊ.» Badaara maa tɛ ba wɪ: «Aye, o daɪ nɔn-ŋʊm, sɪ o jɪgɪ nɔɔna bam o ganɪ mʊ.»

[13]Nɔɔn-nɔɔnʊ nan wʊ tagɪ o taanɪ jaja, bɛŋwaanɪ ba kwarɪ Zwifə yigə tiinə bam.

[14]Ba na di candiə kam ba yi ka da yam tɪtarɪ tɪn, Zezi laan ma vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm o wʊra o brɪ nɔɔna.

[15]Zwifə yigə tiinə bam maa tiini ba yɪ yəəu dɪ o na brɪ nɔɔna bam te tɪn. Ba maa tɛ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ nan wʊ zaasɪ tɔnɔ nɔɔn-nɔɔnʊ tee nɪ, yɪ o yi kɪ ta mʊ dɪ pʊʊrɪ yɪ o ye Wɛ tɔnɔ kʊm kʊntʊ doŋ?»

[16]Zezi ma ləri-ba o wɪ: «A na brɪ kʊlʊ tɪn daɪ amʊ tɪtɪ nyɪm, kʊ yɪ wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn nyɪm mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Wʊlʊ nan na lagɪ sɪ o kɪ Wɛ wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn, kʊntʊ tu wʊ́ lwarɪ amʊ zaasɪm dɪm kuri na nuŋi mɛ tɪn, dɪ na yɪ Wɛ nyɪm mʊ, naa dɪ na yɪ a tɪtɪ dam mʊ a maa bra, oó lwarɪ.

18Nɔɔnʊ wʊlʊ na ŋɔɔnɪ dɪ o tɪtɪ dam tɪn, kʊntʊ tu kwaanɪ sɪ o na yɪrɪ mʊ o pa o tɪtɪ. Kʊ daarɪ wʊlʊ nan na kwaanɪ sɪ o lagɪ yɪrɪ o pa wʊlʊ na tʊŋ-o tɪn, kʊntʊ tu mʊ yɪ wʊlʊ na jɪgɪ cɪga tɪn, yɪ o ba tusi kʊlʊkʊlʊ baŋa nɪ.

19Moyisi nan maŋɪ o pa abam lwarɪ Wɛ cullu tɪm. Abam wʊlʊwʊlʊ nan ba tɔgɪ-tɪ. Bɛɛ mʊ yɪ abam kwaanɪ á lagɪ cwɔŋɔ sɪ á gʊ amʊ?»

20Ba ma lər-o ba wɪ: «N yirisi mʊ. Wɔɔn beeri nmʊ sɪ o gʊ?»

21Zezi ma ləri-ba o wɪ: «A tʊŋɪ tɪtʊŋ-kamunu dɪdʊ mʊ siun dɛ nɪ, yɪ kʊ sʊ abam.

22Moyisi dɛɛn pɛ abam ni sɪ á taá goni á bəkəri. Kʊ nan daɪ nɪ Moyisi mʊ puli-kʊ. Kʊ puli dɪ abam nabaara mʊ. Moyisi na pɛ abam ni dɪm kʊntʊ tɪn, abam maa goni á bəkəri dɪ siun dɛ nɪ dɪ, sɪ kʊ yɪ pa á cɔgɪ ni dɪm kʊntʊ.

23Abam na waɪ á goni bəkəri siun dɛ dɪm nɪ sɪ á yɪ cɔgɪ Moyisi culu kʊm, bɛɛ mʊ yɪ á bana zaŋɪ dɪ amʊ, dɪ a na pɛ yawɪnʊ na yazurə fasɪ siun dɛ nɪ tɪn ŋwaanɪ?

24Abam yɪ taá garɪ á yáalɪ nɔɔnʊ kəm dɪ á yiə na nɛ kʊlʊ tɪn. Á nan maŋɪ sɪ á bʊrɪ dɪ cɪga mʊ.»

Ba na bwɛ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn taanɪ te tɪn

25Nɔɔna balʊ na zʊʊrɪ Zeruzalɛm nɪ tɪn badaara laan maa ŋɔɔnɪ Zezi taanɪ ba wɪ: «Kʊ daɪ nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ ba kwaanɪ sɪ ba gʊ tɪn na?

26Nii-na o na zɪgɪ o ŋɔɔnɪ jaja, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ ba tɛ kʊlʊkʊlʊ sɪ ba cɪ-o. Dɪbam yigə tiinə bam laan bʊŋɪ nɪ wʊntʊ mʊ sɪunɪ o yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn naa?

27Kʊ nan na yɪ Krisi wʊm mʊ na tuə, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o lwarɪ o na nuŋi mɛ tɪn. Kʊ daarɪ dɪbam maama ye wʊntʊ na nuŋi mɛ tɪn.»

28Zezi dɛɛn na wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ o brɪ nɔɔna tɪn, o ma ŋɔɔnɪ dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Abam bʊŋɪ nɪ á sɪunɪ á ye amʊ, yɪ á kwəri á ye a na nuŋi mɛ tɪn. A nan wʊ tu a tɪtɪ nɪ, wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn yɪ cɪga tu mʊ. Abam nan yər-o.

29Amʊ mʊ ye-o, bɛŋwaanɪ a nuŋi wʊntʊ te mʊ, yɪ wʊm mʊ tʊŋɪ-nɪ.»

30Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba laan ma lagɪ sɪ ba ja-o. Nɔɔn-nɔɔnʊ nan ba jɪgɪ cwɔŋɔ sɪ o kɪ-o kʊlʊkʊlʊ, o maŋa kam ta na wʊ yi tɪn ŋwaanɪ.

31Kʊ daarɪ nɔn-kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna zanzan ma kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o, yɪ ba tɛ ba wɪ: «Krisi wʊm na tuə, o bá wanɪ o kɪ wo-kɪnkagɪla zanzan sɪ kʊ dwəni wʊntʊ na maŋɪ o kɪ te tɪn.»

Zwifə yigə tiinə bam na kwaanɪ sɪ ba ja Zezi te tɪn

32Farizɪan tiinə bam ma ni nɔn-kɔgɔ kʊm na jɪgɪ Zezi taanɪ ba waasa te tɪn. Ba dɪ Wɛ kaanɪm yigə tiinə bam laan ma tʊŋɪ nɔɔna sɪ ba vu ba ja Zezi.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Zezi laan ma ta o wɪ: «Amʊ bá tiini a daanɪ abam tee nɪ. Kʊ na kɪ fʊn, aá vu wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn te.

34Abam nan wú ba á beeri amʊ je á ga, bɛŋwaanɪ amʊ na wʊ mɛ tɪn, abam bá wanɪ da á vu.»

35O na tagɪ kʊntʊ tɪn, Zwifə yigə tiinə bam maa ŋɔɔnɪ daanɪ ba wɪ: «O lagɪ o vu yən mʊ yɪ dɪbam bá na-o? O ga lagɪ o vu Zwifə balʊ na zʊʊrɪ Grɛkɪ tiinə tɪnɪ dɪm nɪ tɪn te mʊ, sɪ o taa brɪ-ba na?

36O taanɪ dɪm kuri mʊ bɛɛ? O na tagɪ o wɪ, dɪbam wú ba dí beeri wʊm jəgə dí ga, yɪ o ta o wɪ, wʊm na wʊ mɛ tɪn, dɪbam bá wanɪ da dí vu tɪn, kʊ kuri mʊ bɛɛ?»

Na balʊ na paɪ ŋwɪa tɪn

37Kʊ dɛɛn ma ba kʊ yi candiə kam tiim dɛ. Dɛ dɪm kʊntʊ mʊ yɪ candiə kam dɛ kamunu. Zezi maa zaŋɪ wɛɛnɪ o ŋɔɔnɪ dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Na-nyɔm na jɪgɪ wʊlʊ maama tɪn, sɪ o ba amʊ te o nyɔ.

38Bɛŋwaanɪ wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn wú na ŋwɪ-dʊŋa Wɛ tee nɪ, nɪnɛɛnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na maŋɪ kʊ brɪ te kʊ wɪ: ‹Na balʊ na paɪ nabiinə ŋwɪa tɪn wú ta buri kʊntʊ tu bɪcarɪ nɪ.› »

39Zezi na tagɪ na bam taanɪ kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ o brɪ Wɛ na wú kɪ Dl Joro kʊm balʊ na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn bɪcara nɪ te tɪn mʊ. Kantʊ maŋa nɪ Wɛ Joro kʊm daa ta wʊ tu ba te, bɛŋwaanɪ Zezi daa ta wʊ tɪgɪ o joori o bi o na paarɪ-zulə Wɛ tee nɪ.

Nɔn-kɔgɔ na pɔɔrɪ daanɪ Zezi ŋwaanɪ te tɪn

40Nɔn-kɔgɔ kʊm dɛɛn na ni Zezi na tagɪ te tɪn, badaara maa tɛ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ sɪʊnɪ o yɪ Wɛ nijoŋnu wʊlʊ ya na maŋɪ sɪ o ba tɪn mʊ.»

41Badaara dɪ maa tɛ ba wɪ: «O yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ.» Kʊ daarɪ badonnə maa tɛ ba wɪ: «Kʊ da-o. Krisi wʊm na tuə, o bá nuŋi Galile.

42Bɛŋwaanɪ Wɛ tɔnɔ kʊm brɪ nɪ Krisi wʊm wú ta yɪ Pɛ Davidi dwi tu mʊ, yɪ o nuŋi Betelɪhɛm, tɪʊ kʊlʊ Davidi dɛɛn na zʊʊrɪ da tɪn.»

43Kʊntʊ ŋwaanɪ, kampwara dɛɛn ma ba nɔn-kɔgɔ kʊm wʊ Zezi ŋwaanɪ.

44Badaara lagɪ sɪ ba ja-o, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ nan wʊ nɛ cwəŋə sɪ o kɪ-o kʊlʊkʊlʊ.

45Wɛ kaanɪm yigə tiinə bam dɪ Farizɪan tiinə bam na tʊŋɪ nɔɔna balʊ tɪn ma joori ba ba te. Ba ma bwe-ba ba wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ á wʊ jaan-o á ba?»

46Nɔɔna bam ma ləri-ba ba wɪ: «Nɔɔn-nɔɔnʊ maŋɪ o wʊ ŋɔɔnɪ nɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ na ŋɔɔnɪ te tɪn.»

47Farizɪan tiinə bam ma ta-ba ba wɪ: «Abam pɛ o ganɪ abam dɪ mʊ na?

48Abam yəri nɪ dɪbam yigə tiinə dɪ Farizɪan tiinə bam wʊlʊwʊlʊ wʊ sɛ-o na?

49Kʊ nan na yɪ nɔn-kɔgɔ kʊm, bantʊ yəri Wɛ cullu tɪm Moyisi na tiŋi o pa dɪbam tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ́ cɔgɪ-ba.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

50Farizıan tiinə bam wʊ nɔɔnʊ dıdʊa dɛɛn maa tɔgı o wʊra, o yırı mʊ Nikodɛm. Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ ya na maŋı o vu Zezi te tın. O ma zaŋı o ta dı o donnə bam o wı:

51«Kʊ na yı Wɛ cullu tım Moyisi na brı tın, kʊ culə sı dí cɔgı nɔɔnʊ, yı dí daa ta wʊ bwe-o sı dí ni o na kı kʊlʊ tın.»

52Ba laan ma ləri ba wı: «Nmʊ dı yı Galile tu mʊ na? Nan karımı Wɛ tɔnɔ wʊnı n nii, sı n na nı Wɛ nijoŋnu tərə o na wʊ́ nuŋi Galile nı.»

53Ba maama laan ma jagı ba vu sam.

Zan 8

Ba na jaanı ka-boro ba ja vu Zezi te te tın

1Kʊ daarı Zezi dɛɛn ma vu Olivi piu kʊm yuu.

2Tıga na pʊʊrı tıtıtı puru tın, Zezi ma joori o vu o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ. Nɔn-kɔgɔ kʊm maama ma ba kʊ gilim-o. O ma jəni tıga nı o wʊra o brı-ba.

3Wɛ cullu karanyına tiinə dı Farizıan tiinə ma ja kaanı wʊlʊ ba na pır-o boorim baŋa nı tın, ba ja ba ba zıgı ba maama yigə nı.

4Ba ma ta dı Zezi ba wı: «Karanyına, dıbam pırı kaanı wʊntʊ boorim baŋa nı mʊ.

5Moyisi na pɛ dıbam Wɛ cullu tılʊ tın pɛ dıbam ni sı, kaanı na kı kəm dıntʊ doŋ, sı dí dʊl-o dí gʊ mʊ. Kʊ nan na yı nmʊ, nmʊ wı dí kı ta mʊ?»

6Ba na bwe-o kʊntʊ tın, ba lagı sı ba maŋı Zezi mʊ ba nii, baá wanı ba saŋ-o na? Zezi ma tiiri o ma o nʊa o la tıga nı.

7Ba maa ta joori ba bwe Zezi taan. O laan ma kwəni wɛɛnı, yı o ta dı ba o wı: «Abam wʊlʊ na wʊ kı lwarım tın, sı o da yigə o kwe kandwɛ o ma dʊlı kaanı wʊm.»

8O laan ma joori o tiiri o wʊra o la tıga nı dı o nʊa.

9Ba na ni o na tagı te tın, ba nakwa bam mʊ dɛ yigə ba nuŋi dıdʊa dıdʊa ba viiri. Ba maama ma nuŋi ba daarı Zezi yıranı, yı kaanı wʊm daa ta zıgı o yigə nı.

10O ma kwəni wɛɛnı, yı o bwe kaanı wʊm o wı: «Balʊ na saŋı nmʊ tın wʊ yən? Ba nɔɔn-nɔɔnʊ daa wʊ daarı sı o ŋɔɔnı o cɔgı nmʊ na?»

11O ma ləri o wı: «Aye, a tu, ba nɔɔn-nɔɔnʊ daa wʊ daarı.» Zezi ma ta dıd-o o wı: «Amʊ dı nan bá di nmʊ sarıya. Ve, nan daa n yı kı lwarım.»

Zezi na brı nı o jıgı cıga te tın

12Zezi dɛɛn ma ta dı nɔɔna bam o wı: «Amʊ mʊ yı pooni a paı nabiinə maama. Wʊlʊ nan na tɔgı amʊ tın, kʊntʊ tu daa bá vu lim wʊnı. Kʊntʊ tu wʊ́ na pooni dılʊ na wʊ́ pa-o ŋwıa cıga cıga tın.»

13Farizıan tiinə bam ma ta dıd-o ba wı: «Nmʊ na paı n tıtı cıga tın, n taanı dım ba jıgı kuri.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14O ma ləri-ba o wɪ: «A na maŋɪ a paɪ a tɪtɪ cɪga dɪ, kʊ ta yɪ cɪga mʊ, bɛŋwaanɪ amʊ ye a na nuŋi mɛ tɪn. Abam nan yəri amʊ na nuŋi mɛ dɪ mɛ a na maa ve tɪn.

15Abam yəni á di nɔɔna taanɪ nɪ nabiinə wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn mʊ. Amʊ nan ba di nɔɔn-nɔɔnʊ taanɪ.

16Kʊ daarɪ, amʊ na lagɪ a di nɔɔna taanɪ, amʊ taanɪ dim dɪm wú ta yɪ cɪga mʊ, bɛŋwaanɪ amʊ Ko mʊ tʊŋɪ-nɪ. O nan wʊra dɪ amʊ, kʊ daɪ amʊ yɪranɪ mʊ wú di nɔɔna taanɪ.

17Kʊ pʊpʊnɪ Moyisi cullu twaanʊ tɪm wʊnɪ kʊ wɪ, nɔɔna bale na jɪgɪ ni dɪdʊa, ba na tagɪ kʊlʊ tɪn yɪ cɪga mʊ.

18Amʊ paɪ a tɪtɪ cɪga, yɪ a Ko wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn dɪ paɪ amʊ cɪga.»

19Ba ma bwe-o ba wɪ: «N ko wʊm bɛɛ?» O ma ləri-ba o wɪ: «Abam yəri amʊ na yɪ wʊlʊ tɪn, yɪ á yəri a Ko wʊm dɪ. Á ya na ye amʊ, á ya wú lwarɪ a Ko wʊm dɪ.»

20Zezi dɛɛn tagɪ wəənu tɪm kʊntʊ o brɪ nɔɔna Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ, jəgə kalʊ nɔɔna na ve ba dɪ səbu da ba pa Wɛ tɪn mʊ. O na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, nɔɔn-nɔɔnʊ wʊ nɛ cwəŋə sɪ o ja-o, o maŋa kam ta na wʊ yi tɪn ŋwaanɪ.

21Zezi daa ma ta dɪ nɔn-kɔgɔ kʊm o wɪ: «Amʊ wú viiri, yɪ abam wú beeri amʊ jəgə á ga, bɛŋwaanɪ abam wú tɪ á lwarɪm dɪm wʊnɪ mʊ. A na maa ve mɛ tɪn, abam bá wanɪ da á vu.»

22Zwifə bam maa tɛ daanɪ ba wɪ: «O na tagɪ o wɪ, dɪbam bá wanɪ dí vu o na maa ve mɛ tɪn, kʊ brɪ nɪ o lagɪ o gʊ o tɪtɪ mʊ na?»

23O ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam yɪ lʊgʊ baŋa nɔɔna mʊ, amʊ nan nuŋi wɛyuu mʊ. Abam kugu je yɪ lʊgʊ baŋa yo mʊ. Amʊ kugu je nan daɪ lʊgʊ kʊntʊ.

24Kʊntʊ mʊ a tagɪ a brɪ abam nɪ, abam wú tɪ á lwarɪm dɪm wʊnɪ mʊ, bɛŋwaanɪ abam na wʊ sɛ nɪ amʊ sɪʊnɪ a yɪ wʊlʊ na wʊra maŋa maama tɪn, á wú tɪ á lwarɪm dɪm wʊnɪ mʊ.»

25Ba ma bwe-o ba wɪ: «Nmʊ yɪ wɔɔ mʊ?» O ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ yɪ kʊlʊ a na maŋɪ a ta a brɪ abam tɪn mʊ.

26Amʊ ya jɪgɪ wəənu zanzan sɪ a ŋɔɔnɪ a ma di abam taanɪ. Wʊlʊ nan na tʊŋɪ-nɪ tɪn tiini o yɪ cɪga tu mʊ. A na ni kʊlʊ o tee nɪ tɪn yɪranɪ mʊ a tɛ a brɪ nabiinə.»

27Zezi na tagɪ wəənu tɪm kʊntʊ tɪn, ba wʊ lwarɪ nɪ kʊ yɪ o Ko Baŋa-Wɛ taanɪ mʊ o ŋɔɔnɪ dɪ ba.

28O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Maŋa wú ba, yɪ á kwe amʊ wʊlʊ na yɪ Nabiin-bu wʊm tɪn á zəŋi wɛɛnɪ. Á laan wú lwarɪ nɪ amʊ sɪʊnɪ a yɪ wʊlʊ na wʊra maŋa maama tɪn. Abam ta wú lwarɪ nɪ amʊ ba kɪ kʊlʊkʊlʊ a tɪtɪ nɪ. A nan yəni a tɛ wəənu tɪlʊ a Ko wʊm na brɪ-nɪ tɪn yɪranɪ mʊ a brɪ nɔɔna.

29Wʊlʊ nan na tʊŋɪ-nɪ tɪn wʊ amʊ tee nɪ, o wʊ yagɪ-nɪ a yɪranɪ, bɛŋwaanɪ a yəni a kɪ kʊlʊ na poli o wʊ tɪn mʊ maŋa maama.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

30Zezi dɛɛn na ŋɔɔnɪ kʊntʊ doŋ tɪn, nɔɔna zanzan laan ma kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o.

Biə na tɔgɪ ba kwə kəm te tɪn

31Zezi laan ma ta dɪ Zwifə balʊ na sɛ-o tɪn o wɪ: «Abam na sɛ amʊ zaasɪm dɪm yɪ á wʊ yagɪ, á wʊ́ sɪɪnɪ á ji amʊ karabiə cɪga cɪga.

32Abam laan wʊ́ ba á lwarɪ cɪga, yɪ cɪga kam wʊ́ vrɪ abam ka yagɪ sɪ á taá te á tɪtɪ.»

33Ba ma lər-o ba wɪ: «Dɪbam yɪ Abraham dwi tiinə mʊ, dɪbam maŋɪ dí wʊ jigi nɔɔn-nɔɔnʊ gambɛ. Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ n ta n wɪ, dí wʊ́ ta te dí tɪtɪ tɪn?»

34O ma ta dɪ ba o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, wʊlʊ maama na kɪ lwarɪm tɪn yɪ lwarɪm gambaa mʊ.

35Kʊ nan na yɪ gambaa, kantʊ ba zʊʊrɪ ka tu səŋɔ nɪ maŋa maama. Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ səŋɔ kʊm bu, wʊntʊ jɪgɪ kugu je səŋɔ kʊm wʊnɪ maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

36Kʊntʊ ŋwaanɪ, Wɛ Bu wʊm na vrɪ abam o yagɪ, á wʊ́ sɪɪnɪ á taá te á tɪtɪ.

37Amʊ ye nɪ abam yɪ Abraham dwi tiinə mʊ, yɪ abam ta kwaanɪ sɪ á gʊ amʊ, bɛŋwaanɪ á ba sɛ a zaasɪm dɪm.

38Amʊ ŋɔɔnɪ wəənu tɪlʊ a na nɛ amʊ Ko tee nɪ tɪn mʊ. Abam dɪ nan kɪ kʊlʊ á na niə abam ko tee nɪ tɪn mʊ.»

39Ba ma lər-o ba wɪ: «Dɪbam ko mʊ Abraham.» O ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam ya na sɪɪnɪ á yɪ Abraham biə, á ya wʊ́ taá kɪ wəənu tɪlʊ Abraham dɛɛn na kɪ tɪn mʊ.

40Amʊ tagɪ cɪga kalʊ a na ni Wɛ tee nɪ tɪn a brɪ abam, yɪ abam kwaanɪ sɪ á gʊ-nɪ. Abraham dɛɛn nan ba kɪ abam kəm dɪm doŋ.

41Abam yəni á kɪ kənə yalʊ á ko na kɪ tɪn mʊ.» Ba ma lər-o ba wɪ: «Dɪbam daɪ tampirə. Wɛ tɪtɪ yɪranɪ mʊ yɪ dɪbam Ko.»

42O ma ta dɪ ba o wɪ: «Baŋa-Wɛ ya na yɪ abam Ko, á ya wʊ́ taá soe amʊ, bɛŋwaanɪ amʊ nuŋi Wɛ te mʊ a ba a wʊra dɪ abam. A wʊ tu a tɪtɪ nɪ. Wɛ mʊ tʊŋɪ-nɪ.

43Bɛɛ mʊ yɪ abam ba ni a taanɪ dɪm kuri? Kʊ yɪ abam na ba lagɪ sɪ á sɛ a taanɪ dɪm tɪn mʊ.

44Abam yɪ á ko sʊtaanɪ biə mʊ. Á maa lagɪ sɪ á taá kɪ dɪ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn. Pulim nɪ tɪn sʊtaanɪ maŋɪ dɪ yɪ nɔn-gʊrʊ mʊ. Dɪ ba fɔgɪ dɪ tɔgɪ cɪga cwəŋə, bɛŋwaanɪ cɪga təri dɪ wʊnɪ. Dɪ na yəni dɪ fɔ vwan, kʊ yɪ dɪ wʊbʊŋa na maŋɪ ya yɪ te tɪn mʊ. Dɪ yɪ vwa-fɔrʊ mʊ. Dɪntʊ nan mʊ yɪ vwa-nyɪna ko.

45Kʊ na yɪ amʊ, a yəni a tɛ cɪga mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ abam ba sɛ amʊ.

46Abam wɔɔ mʊ wʊ́ wanɪ o brɪ nɪ amʊ kɪ a cɔgɪ? Amʊ nan na ŋɔɔnɪ cɪga tɪn, bɛɛ mʊ yɪ á ba sɛ-nɪ?

47Wʊlʊ na yɪ Wɛ nɔɔnʊ tɪn cəgi Wɛ taanɪ mʊ. Abam nan na daɪ Wɛ nɔɔna tɪn mʊ paɪ á ba cəgə.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi na brı nı o dwe Abraham te tın

48Zwifə bam ma ləri Zezi ba wı: «Dıbam jıgı bʊra sı dí ta nı, nmʊ sıunı n yı Samari tu mʊ. N yirisi mʊ.»

49O ma ləri-ba o wı: «A ba yirisə. Amʊ paı a Ko mʊ zulə. Kʊ daarı abam nan gooni amʊ mʊ.

50A nan ba beeri a tıtı zulə. Wɛ yıranı mʊ pa-nı zulə, yı dıntʊ mʊ di nabiinə taanı.

51A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, wʊlʊ maama na sɛ yı o kı a na tagı kʊlʊ tın, tʊʊnı daa bá ja kʊntʊ tu.»

52Zwifə bam laan ma ta dıd-o ba wı: «N taanı dım n na tagı tın pɛ dí lwarı nı n yirisi mʊ. Abraham dɛɛn tıga, yı Wɛ nijoŋnə bam maama dı tı. Nmʊ nan ta tagı n wı, wʊlʊ na sɛ yı o kı n na tagı kʊlʊ tın, tʊʊnı daa bá ja kʊntʊ tu.

53Nmʊ yı nɔn-kamunu n dwe dıbam ko Abraham mʊ na? Wʊntʊ nan tıga. Wɛ nijoŋnə bam dı ma tı. Nmʊ bʊŋı n paı n yı wɔɔ?»

54O ma ləri-ba o wı: «A ya na lagı yırı a pa a tıtı, kʊntʊ ya yı kafɛ mʊ. Kʊ yı a Ko Wɛ mʊ zəŋi a yırı, kʊ yı dıntʊ mʊ abam yəni á tɛ á wı: ‹Wɛ dılʊ na yı dıbam Wɛ tın.›

55Abam nan yəri-Dl, amʊ nan ye-Dl. A ya na tagı a wı, a yəri-Dl, a ya yı vwa-nyım mʊ nınɛɛnı abam te. Amʊ nan sıunı a ye-Dl, yı a sɛ a kı kʊlʊ Dl na tagı tın.

56Abam ko Abraham dɛɛn jıgı wʊpolo sı o na maŋa kam a na wʊ́ ba tın. O nan sıunı o na-ka, yı o wʊ poli.»

57Ba ma ləri ba wı: «Nmʊ ta wʊ yi bına fiinnu, yı n kı ta mʊ n na Abraham?»

58O ma ləri-ba o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, ba dɛɛn ta na wʊ lʊgı Abraham tın, amʊ maŋı a wʊra mʊ, a nan ta wʊ́ ta wʊra maŋa maama.»

59Zezi na tagı kʊntʊ tın, ba laan ma kwe kandwa sı ba ma dʊl-o ba gʊ. O ma səgi o nuŋi Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı.

Zan 9

Zezi na puri lilwe yiə te tın

1Zezi dɛɛn ma vu o maa kɛa. O ma na nɔɔnʊ wʊdoŋ ba na maŋı ba lʊ-o yı o yı lilwe.

2O karabiə bam ma bwe-o ba wı: «Karanyına, wɔɔ lwarım mʊ pɛ ba lʊ nɔɔnʊ wʊntʊ dı lilweem? Kʊ yı o tıtı lwarım mʊ naa, o nu dı o ko lwarım mʊ pɛ ba lʊ-o dı lilweem?»

3Zezi ma ləri-ba o wı: «O na yı lilwe tın, kʊ daı o tıtı mʊ kı lwarım naa o nu dı o ko mʊ kı lwarım. Kʊ nan yı sı kʊ pa nɔɔna mʊ wanı ba lwarı Wɛ tıtʊŋa na yı te tın wʊntʊ ŋwaanı.

4Dıbam nan maŋı sı dí tʊŋı wʊlʊ na tʊŋı-nı tın tıtʊŋa yam yı wıa ta wʊra mʊ. Kʊ daarı fıun sı tıga yi, yı nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá wanı o tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam.

5Maŋa kam a ta na wʊ lʊgʊ baŋa nı tın, amʊ yı pooni mʊ a paı nabiinə.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6O na tagı kʊntʊ o ti tın, o laan ma twı lileeru o dı tıga nı. O ma viiri tʊrʊ, yı o kı-tı o bə lilwe wʊm yiə baŋa nı.

7O ma ta dıd-o o wı: «Ve n su n yiə yam Silʊa bugə kam nı.» (Bugə kam yırı dım kuri mʊ Atʊŋı.) Nɔɔnʊ wʊm ma vu o su o yiə yam. O ma joori o ba, yı o laan naı.

8Balʊ na zʊʊrı o tıkəri nı dı balʊ na maŋı ba ye nı o yı looru tın ma na-o, yı ba bwɛ ba wı: «Kʊ daı nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ yəni o je o loori tın na?»

9Badaara maa tɛ ba wı: «Kʊ yı wʊntʊ mʊ.» Badonnə maa wı: «Kʊ daı wʊntʊ, sı ba nyı daanı mʊ.» Nɔɔnʊ wʊm tıtı ma ta o wı: «Kʊ yı amʊ kʊntʊ.»

10Ba ma bwe-o ba wı: «Nmʊ yiə yam kı ta mʊ ya puri?»

11O ma ləri o wı: «Nɔɔnʊ wʊlʊ yırı na yı Zezi tın mʊ kı tʊrʊ o ma bə a yiə yam baŋa, yı o ta-nı o wı, a ve Silʊa bugə kam a su-ya. A ma vu a su, yı a laan naı.»

12Ba ma bwe-o ba wı: «Nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ bɛ?» O ma ləri-ba o wı: «A yəri o je.»

13Ba laan ma ja-o ba vu Farizıan tiinə bam te.

14Dɛ dım Zezi na kı tʊrʊ tım o ma puri nɔɔnʊ wʊm yiə yam tın ya yı Zwifə bam siun dɛ mʊ.

15Kʊntʊ ŋwaanı mʊ Farizıan tiinə bam dı daa bwe nɔɔnʊ wʊm ba wı: «N yiə yam kı ta mʊ ya puri?» O ma ta-ba o wı: «O kı tʊrʊ mʊ o ma bə a yiə baŋa. A ma su-ya, yı a laan naı.»

16Farizıan tiinə bam badaara ma ta ba wı: «Nɔɔnʊ wʊm na kı te tın, o wʊ nuŋi Wɛ te, bɛŋwaanı o cɔgı siun dɛ cullu tım.» Badonnə dı maa tɛ ba wı: «O na yı nɔn-balərɔ, o bá wanı o kı wo-kınkagıla yantʊ doŋ.» Kʊntʊ ma pa kampwara ba ba tıtarı.

17Ba laan ma joori ba bwe nɔɔnʊ wʊm ba wı: «O nan na pɛ n yiə yam puri tın, nmʊ tɛ n wı, o yı wɔɔ mʊ?» O ma ləri o wı: «O yı Wɛ nijoŋnu mʊ.»

18Zwifə yigə tiinə bam maa ba lagı sı ba sɛ, nı nɔɔnʊ wʊm ya maŋı o yı lilwe mʊ yı o laan ba o naı. Kʊntʊ ŋwaanı, ba ma bəŋi nɔɔnʊ wʊm nu dı o ko sı ba bwe ba nii.

19Ba ma bwe-ba ba wı: «Wʊntʊ yı abam bu mʊ na? Á lʊg-o dı o maŋı o yı lilwe mʊ na? O nan kı ta mʊ o naı lele kʊntʊ?»

20Nɔɔnʊ wʊm tiinə bam ma ləri ba wı: «Dıbam ye nı o yı dıbam bu mʊ. Dí ye nı dí lʊg-o dı o yı lilwe mʊ.

21Dí nan yəri o laan na kı te o naı, yı dí yəri wʊlʊ na puri o yiə yam dı. Abam nan bwe-na o tıtı, sı o yı nɔn-kwıʊn mʊ, o tıtı wú wanı o ləri.»

22O tiinə bam na tagı kʊntʊ tın, ba dɛɛn kwarı Zwifə yigə tiinə bam mʊ. Bantʊ ya maŋı ba kı ni daanı sı nɔɔnʊ wʊlʊ maama na sɛ nı Zezi mʊ yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın, sı ba lı kʊntʊ tu ba Wɛ-digə kam nı.

23Mʊ kʊ kuri o tiinə bam cım, yı ba ta ba wı, ba bwe o tıtı sı o yı nɔn-kwıʊn mʊ tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24Ba ma joori ba bəŋi nɔɔnʊ wʊm ba na lʊg-o dɪ lilweem tɪn, yɪ ba ta dɪd-o ba wɪ: «Nan kwarɪ Wɛ, sɪ n ta cɪga, sɪ dɪbam ye nɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ yɪ nɔn-balɔrɔ mʊ.»

25O ma ləri-ba o wɪ: «Amʊ yəri nɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ yɪ nɔn-balɔrɔ naa o daɪ. Kʊlʊ yɪranɪ a na ye tɪn mʊ yɪ sɪ, a dɛɛn yɪ lilwe mʊ, yɪ a laan naɪ lele kʊntʊ.»

26Ba ma bwe-o ba wɪ: «O kɪ ta mʊ o puri nmʊ yiə yam?»

27Nɔɔnʊ wʊm ma ləri o wɪ: «A maŋɪ a ta a brɪ abam, yɪ á wʊ sɛ sɪ á cəgi. Bɛɛ mʊ yɪ abam daa lagɪ sɪ á bwe á nii? Abam dɪ ga lagɪ sɪ á taá tɔgɪ á yɪ o karabiə mʊ na?»

28O na tagɪ kʊntʊ tɪn, ba ma twɪ-o yɪ ba wɪ: «Kʊ yɪ nmʊ mʊ tɔgɪ o kwaga, sɪ kʊ daɪ dɪbam mʊ tɔg-o. Dɪbam tɔgɪ Moyisi cullu tɪm mʊ.

29Dɪbam ye nɪ Wɛ dɛɛn ŋɔɔnɪ dɪ Moyisi mʊ. Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ nɔɔnʊ wʊntʊ, dí brɪ dí yəri o na nuŋi mɛ tɪn.»

30O ma ləri-ba o wɪ: «Aa. Kʊ yɪ kʊlʊ na tiini kʊ sʊ amʊ tɪn. Abam yəri o na nuŋi mɛ, yɪ wʊntʊ nan mʊ puri a yiə yam.

31Dɪbam ye nɪ Wɛ ba cəgi nɔn-balwaarʊ taanɪ. Kʊ yɪ nɔɔna balʊ na nɪgɪ-Dl yɪ ba kɪ Dl wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn mʊ Dl cəgə.

32Kʊ na zɪgɪ lʊgʊ baŋa pulim nɪ sɪ kʊ ba kʊ yi zɪm tɪn, dí daa ta wʊ ni nɪ nɔɔnʊ puri wʊlʊ ba na lʊg-o dɪ lilweem tɪn yiə.

33Nɔɔnʊ wʊntʊ na sɪunɪ o wʊ nuŋi Wɛ te, o ya bá wanɪ o kɪ wo-kɪnkagɪlɪ dɪntʊ doŋ.»

34Ba ma lər-o ba wɪ: «Ba lʊgɪ nmʊ yɪ n maama maŋɪ n yɪ lwarɪm punə mʊ. Bɛɛ mʊ yɪ n bʊŋɪ sɪ n brɪ dɪbam?» Ba laan ma zəl-o, sɪ o daa yɪ tɔgɪ o zʊ ba Wɛ-digə kam.

35Zezi dɛɛn ma ni nɪ ba lɪ nɔɔnʊ wʊm ba Wɛ-digə kam wʊnɪ. O ma vu o jeer-o, yɪ o bwe-o o wɪ: «Nmʊ sɛ Nabiin-bu wʊm dɪ n wʊ maama na?»

36Nɔɔnʊ wʊm ma ləri o wɪ: «A yuutu, ta n brɪ-nɪ o na yɪ wʊlʊ tɪn, sɪ a wanɪ a sɛ-o.»

37O ma ta dɪd-o o wɪ: «Nmʊ maŋɪ n na-o. Amʊ mʊ yɪ Nabiin-bu wʊm, a zɪgɪ a ŋɔɔnɪ dɪ nmʊ.»

38O laan ma ta o wɪ: «A Yuutu, a sɛ-m.» O ma kuni doonə Zezi yigə nɪ o zul-o.

39Zezi ma ta o wɪ: «Amʊ tu lʊgʊ kʊntʊ baŋa sɪ a pɔɔrɪ nɔɔna balʊ na jɪgɪ bʊra dɪ balʊ na ba jɪgɪ bʊra tɪn mʊ daanɪ, sɪ balʊ na yɪ lilwə tɪn yiə puri, sɪ balʊ yiə na naɪ tɪn joori ya dwe.»

40Farizɪan tiinə badaara balʊ na wʊra dɪd-o tɪn ma ni o na tagɪ te tɪn. Ba ma bwe-o ba wɪ: «Nmʊ lagɪ n brɪ nɪ dɪbam nyɪ dɪ lilwə mʊ na?»

41Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Abam ya na nyɪ dɪ lilwə, kʊ lagɪ kʊ ta nɪ á yəri Wɛ taanɪ dɪm mʊ, á lwarɪm ya bá ta wʊ á yuu nɪ. Kʊ daarɪ, á nan na brɪ nɪ á yiə pʊʊrɪ tɪn, á lwarɪm taa wʊ á yuu nɪ mʊ.»

Zan 10

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Nayırʊ dı o peeni mımaŋa

1Zezi dɛɛn ma maŋı mımaŋa o brı nɔɔna bam o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ dɛ najırı ni o zʊ sı o pʊrı peeni yı o tʊgı jəgə kadoŋ o cu o zʊ tın, kʊntʊ tu yı ŋwıınʊ yı o kwəri o yı vırnʊ mʊ.

2Kʊ daarı, wʊlʊ na dɛ najırı dım ni o zʊ sı o pʊrı o peeni sım tın, wʊm mʊ yı peeni sım nayırʊ wʊm tıtı.

3O na lagı o zʊ, wʊlʊ na nii najırı dım ni baŋa nı tın wʊ́ pʊrı o pa o zʊ. Peeni sım wʊ́ ni o kwərə, yı oó bəŋi o tıtı peeni sım yıra, yı sı da-o sı nuŋi.

4O na jaanı-sı o nuŋi, oó ta tʊgı sı yigə, yı peeni sım tʊgı o kwaga, bɛŋwaanı sı ye o kwərə.

5Kʊ nan na yı nɔn-gaa, sı bá sɛ sı tʊg-o. Sı wʊ́ duri sı viiri mʊ, bɛŋwaanı sı yəri o kwərə.»

6Zezi na tagı kʊntʊ o brı-ba tın, ba ma wʊ lwarı o taanı dım kuri.

7Zezi daa ma ta o wı: «A lagı a ta cıga mʊ dı abam sı, amʊ mʊ nyı dı ni dılʊ peeni sım na tʊgı da tın.

8Balʊ maama na dɛ yigə ba ba ba zʊ ba loori amʊ tın nyı dı ŋwıına dı vırna mʊ. Peeni sım ma wʊ sɛ ba ni.

9Amʊ mʊ yı ni dım. Wʊlʊ maama na tʊgı amʊ o zʊ tın, kʊntʊ tu wʊ́ na vrım. O nan wʊ́ na ŋwıa kalʊ na ywəmmə tın, nı peeni na tʊgı najırı ni sı nuŋi sı di yı sı joori sı zʊʊrı te tın.

10Ŋwıınʊ na tu o zʊ, o lagı sı o ŋɔ mʊ o gʊ o daarı o ja o cɔgı. Kʊ nan na yı amʊ, a tu sı a pa nabiinə mʊ na ŋwıa kalʊ na ywənə tın cıga cıga.

11Amʊ mʊ nyı dı nayır-ŋʊm cıga cıga, yı a soe a nɔɔna. Nayır-ŋʊm sɛ tʊʊnı mʊ o peeni ŋwaanı.

12Kʊ daarı, kʊ na yı wʊlʊ na tʊgı peeni sım o joŋi səbu tın, wʊntʊ daı nayırʊ wʊlʊ na yı peeni sım tu tın. Wʊntʊ na nɛ nywənkurə na maa bıına, oó duri mʊ o daarı peeni sım. Nywənkurə kam wʊ́ zʊ peeni sım wʊ ka ja-sı ka pa sı jagı.

13Oó duri o viiri, bɛŋwaanı o tʊgı peeni sım səbu ŋwaanı mʊ, sı o ba jıgı sı ŋwaŋa.

14Amʊ mʊ yı nayır-ŋʊm cıga cıga. Amʊ ye a nɔɔna bam, yı ba dı ye amʊ,

15nınɛɛnı amʊ Ko na ye-nı yı amʊ dı ye-o te tın. Amʊ wʊ́ sɛ sı a tı a nɔɔna bam ŋwaanı, nı nayır-ŋʊm na sɛ sı o tı o peeni ŋwaanı te tın.

16A daa ta jıgı peeni sıdaara, sı na təri najırı dıntʊ wʊnı. A nan maŋı sı a vu a kalı-sı mʊ a ja ba a kı daanı. Peeni sıntʊ dı wʊ́ ni amʊ kwərə. Kʊntʊ, a peeni sım maama wʊ́ la jəgə dıdʊa, yı nayırʊ dıdʊa nii-sı.

17A Ko Wɛ soe amʊ, dı a na sɛ sı a tı nabiinə ŋwaanı, sı a joori a bi a na ŋwıa tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Nɔɔn-nɔɔnʊ nan bá wanɪ o pa a ga a ŋwɪa. Amʊ tɪtɪ nan mʊ lɪ wʊbʊŋa sɪ a ga-ka. A jɪgɪ cwəŋə sɪ a ga a ŋwɪa kam. A nan ta jɪgɪ cwəŋə sɪ a joori a bi a na-ka. Mʊ woŋo kʊlʊ a Ko na pɛ-nɪ ni sɪ a kɪ tɪn.»

19Zezi na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, kampwara daa ma ba Zwifə bam wʊ o taanɪ dɪm ŋwaanɪ.

20Ba zanzan maa tɛ ba wɪ: «Cicirə mʊ jɪg-o, o yuu mʊ tərə. Bɛɛ mʊ yɪ á cəgi o taanɪ?»

21Kʊ daarɪ badaara maa tɛ ba wɪ: «Wʊlʊ yuu na tərə tɪn bá wanɪ o ŋɔɔnɪ tɪntʊ doŋ. Cicirə na jɪgɪ wʊlʊ tɪn bá wanɪ o puri lilwe yiə.»

Zezi na brɪ nɪ o dɪ o Ko Wɛ yɪ bɪdwɪ te tɪn

22Kʊ dɛɛn ma ba kʊ yi sɪ Zwifə bam di ba candiə kalʊ yɪrɪ na yɪ Bakwebapawɛ tɪn Zeruzalɛm nɪ. Kʊ yɪ waarʊ mɪmaŋa nɪ mʊ.

23Zezi dɛɛn ma vu Wɛ-di-kamunu kʊm. O maa wʊ Salɔmən kʊnkɔlə kʊm nɪ o kaaga.

24Zwifə badaara laan ma ba ba gilim-o, yɪ ba bwe-o ba wɪ: «Nmʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn na? Bɛɛ mʊ yɪ n pa kʊ tiini kʊ yɪ wʊbʊŋa zanzan dɪ dɪbam? Ta cɪga n brɪ dɪbam sɪ dí kɔ joro.»

25O ma ləri-ba o wɪ: «A maŋɪ a ta a brɪ abam, yɪ á ba sɛ a ni. Tɪtʊŋa yalʊ a Ko Wɛ na pɛ a tʊŋɪ tɪn mʊ brɪ nɪ a jɪgɪ cɪga.

26Abam nan ba sɛ a ni, bɛŋwaanɪ abam daɪ amʊ nɔɔna.

27A nɔɔna bam nyɪ dɪ peeni sɪlʊ na cəgi amʊ kwərə tɪn mʊ. A maa ye-sɪ, yɪ sɪ təgɪ-nɪ.

28Amʊ paɪ a nɔɔna bam na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn mʊ, yɪ ba bá fɔgɪ ba cɔgɪ maŋa dɪ maŋa. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o vrɪ-ba amʊ jɪŋa nɪ.

29Kʊ yɪ a Ko Wɛ mʊ kwe-ba Dl kɪ a jɪŋa nɪ. Dɪntʊ nan mʊ dwe woŋo maama. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o vrɪ-ba Dl jɪŋa nɪ.

30Amʊ dɪ a Ko Wɛ yɪ bɪdwɪ mʊ.»

31Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, Zwifə bam daa ma kwe kandwa sɪ ba ma dʊl-o ba gʊ.

32O ma ta dɪ ba o wɪ: «Amʊ Ko pɛ a tʊŋɪ tɪtʊŋ-ŋʊna zanzan mʊ a brɪ abam. Tɪtʊŋa yantʊ wʊnɪ dɔɔ tɪtɪ mʊ pɛ abam kwaanɪ sɪ á gʊ amʊ dɪ kandwa?»

33Ba ma lər-o ba wɪ: «Kʊ daɪ tɪtʊŋ-ŋʊm ŋwaanɪ mʊ dí lagɪ dí dʊlɪ-m dí gʊ. Kʊ yɪ nmʊ na twɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ mʊ. Nmʊ yɪ nabiinu mʊ, yɪ n paɪ n yɪ Wɛ mʊ.»

34O ma ləri-ba o wɪ: «Wɛ cullu tɔnɔ kʊlʊ Dl na pɛ abam tɪn wʊnɪ mʊ kʊ pʊpʊnɪ kʊ wɪ, Wɛ tagɪ dɪ nɔɔna badonnə Dl wɪ: ‹Abam dɪdʊa dɪdʊa yɪ Wɛ nyɪnyʊgʊ mʊ.›

35Kʊ brɪ nɪ Wɛ dɛɛn pɛ Dl kwərə nɔɔna bantʊ mʊ, yɪ Dl bəŋɪ-ba nɪ Dl nyɪnyʊgʊ. Kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn bá wanɪ kʊ ji kafɛ.

36Amʊ nan yɪ wʊlʊ a Ko Wɛ na lɪ sɪ a kɪ Dl wʊbʊŋa, yɪ Dl tʊŋɪ-nɪ sɪ a ba lʊgʊ baŋa tɪn mʊ. Kʊntʊ, a na tagɪ nɪ a yɪ Wɛ Bu tɪn, bɛɛ mʊ yɪ á ba sɛa? Bɛɛ mʊ yɪ á brɪ nɪ a twɪ Wɛ mʊ?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

37Maanı-na á nii a tıtʊŋa yam na yı te tın. Kʊ na daı a Ko Wɛ tıtʊŋa mʊ a tʊŋa, sı á yı sɛ-nı.

38Kʊ nan na yı Wɛ tıtʊŋa, á na maŋı á ba sɛ amʊ, sı á sɛ tıtʊŋa yam na brı te tın. Á na sɛ tıtʊŋa yam kʊntʊ, á wú sıanı á lwarı nı a Ko wʊra dı amʊ, yı amʊ dı wʊra dı a Ko.»

39O na tagı kʊntʊ tın, ba daa maa lagı sı ba ja-o. O ma lu ba jıa wʊnı o viiri.

40Zezi ma joori o vu o bɛ Zʊrdɛn bugə kam. O ma vu je sılʊ Zan dɛɛn na yəni o miisi nɔɔna na wʊnı tın, o zʊʊrı da.

41Nɔɔna zanzan dɛɛn maa tui o te. Ba maa yəni ba tɛ ba wı: «Zan nan wʊ kı wo-kınkagıla. Kʊ daarı o na tagı kʊlʊ maama Zezi ŋwaanı tın yı cıga mʊ.»

42Je sım kʊntʊ nı nɔɔna zanzan ma kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi.

Zan 11

Lazaarı na tıga yı Zezi bi-o te tın

1-2Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn zʊʊrı Betani nı, o yırı mʊ Lazaarı. O nakwa mʊ yı Mari dı o zımbaarʊ Marıtı. Mari wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ dɛɛn na kwe tralı nugə o lo dí Yuutu wʊm nɛ nı yı o daarı o ma o yuuywe o guguni-sı tın. Lazaarı ma ba o ba jıgı yazurə.

3Mari dıdaanı Marıtı ma tʊŋı ni ba pa Zezi ba wı: «Dıbam Yuutu, nmʊ cilɔŋ-sono kʊm ba jıgı yazurə.»

4Zezi na ni kʊntʊ tın, o maa wı: «Yawıʊ kʊntʊ kweelim je bá ta yı o tʊʊnı. Kʊ nan kı sı kʊ pa Wɛ mʊ na zulə, sı amʊ Wɛ Bu wʊm dı na zulə kʊ ŋwaanı.»

5Zezi yagı o soe Marıtı dı o nyaanı wʊm dı Lazaarı lanyıranı.

6O na ni nı Lazaarı ba jıgı yazurə tın, o ta ma kı da yale o ya na wʊ mɛ tın,

7yı o laan daarı o ta dı o karabiə bam o wı: «Pa-na dí joori dí vu Zude.»

8O karabiə bam ma ta dıd-o ba wı: «Karanyına, Zwifə bam daama na lagı sı ba dʊlı nmʊ dı kandwa ba gʊ tın, n swe mʊ na? Yı n daa ta lagı sı n joori n vu da.»

9Zezi ma ləri-ba o wı: «Kʊ nan maŋı sı a vu mʊ. Luu fugə-bale mʊ wʊra wıa nı. Kʊ daı kʊntʊ na? Nɔɔnʊ na ve wıa nı, o daa ba tri o tʊı, bɛŋwaanı lʊgʊ baŋa pooni dım paı o naı.

10O nan na ve tıtıı nı, o tri o tʊ mʊ, bɛŋwaanı pooni təri o tee nı.»

11Zezi na tagı kʊntʊ tın, o daa ma ta o wəli da o wı: «Dıbam cilɔŋ Lazaarı dɔ mʊ. A nan maa ve sı a pa o zaŋı.»

12O karabiə bam ma ta dıd-o ba wı: «Dıbam yuutu, o na dɔa, kʊú garı o yıra nı.»

13Zezi nan na tagı te tın brı nı Lazaarı tıgı mʊ. Bantʊ maa bʊŋı nı Zezi ŋɔɔnı dɔɔm tıtı woŋo mʊ.

14O laan ma ta dı ba jaja o wı: «Lazaarı tıgı mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Amʊ nan jɪgɪ wʊpolo abam ŋwaanɪ dɪ a na təri o tee nɪ tɪn. Kʊ́ pa á wanɪ á kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ. Nan pa-na dí vu o te.»

16Toma wʊlʊ ba na bə nɪ Yiywɛ tɪn ma ta dɪ o donnə bam o wɪ: «Pa-na dí maama təgɪ dí vu dí wəli dɪ dí Yuutu dí tɪ.»

17Zezi ma vu o yi Betani dɪ ba kwe Lazaarɪ ba kɪ kʊ jɪgɪ da yana mʊ.

18Betani batwarɪ dɪ Zeruzalɛm nɪnɛɛnɪ kilomɛtra yale mʊ te.

19Zwifə zanzan dɛɛn ya tu sɪ ba kɪ Marɪtɪ dɪ Mari le dɪ ba nabɔ wʊm tʊʊnɪ dɪm.

20Marɪtɪ na ni nɪ Zezi maa bɪɪnɪ tɪn, o ma nuŋi o vu sɪ o jeer-o. Mari ma maŋɪ sɔŋɔ nɪ.

21Marɪtɪ na yi Zezi te tɪn, o ma ta o wɪ: «A yuutu, nmʊ ya na wʊ yo, a nabɔ wʊm ya bá tɪ.

22Dɪ kʊ dɪ, a ye nɪ nmʊ na loori kʊlʊ maama Wɛ tee nɪ tɪn, Dl wʊ́ kɪ Dl pa nmʊ.»

23Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «N nabɔ wʊm wʊ́ joori o bi.»

24Marɪtɪ ma lər-o o wɪ: «A ye nɪ oó joori o bi lʊgʊ tiim dɛ dɪm nɪ, Wɛ na wʊ́ pa twa joori ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ tɪn.»

25Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Amʊ mʊ yɪ twa biinu dɪ ŋwɪa tu. Wʊlʊ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn, o na maŋɪ o tɪ dɪ, kʊntʊ tu ta wʊ́ na ŋwɪa.

26Kʊlʊ na wəli da tɪn, wʊlʊ maama na ŋwɪ yɪ o kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn, tʊʊnɪ daa bá ja kʊntʊ tu maŋa dɪ maŋa. Nmʊ sɛ kʊntʊ na?»

27O ma lər-o o wɪ: «Ɛɛn. A yuutu, a sɛ nɪ nmʊ mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, yɪ n kwəri n yɪ Wɛ Bu wʊlʊ na maŋɪ sɪ o ba lʊgʊ baŋa tɪn.»

28Marɪtɪ na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, o ma joori o vu o na Mari o yɪranɪ, yɪ o bəŋ-o o wɪ: «Karanyɪna tuə, yɪ o lagɪ sɪ o na-m.»

29Mari na ni kʊntʊ tɪn, o ma zaŋɪ lɪla o nuŋi o vu sɪ o jeer-o.

30Zezi daa ta wʊ jəgə kalʊ Marɪtɪ na jeer-o da tɪn mʊ. O ta wʊ yi tɪʊ kʊm wʊ.

31Zwifə balʊ na wʊ sɔŋɔ kʊm nɪ ba larɪ dɪ Mari sɪ kʊ ganɪ o wʊ tɪn ma na o na zaŋɪ lɪla o nuŋi. Ba ma zaŋɪ ba təg-o, yɪ ba bʊŋɪ nɪ o ga lagɪ o vu yibeeli dɪm jəgə mʊ o keeri.

32Mari na ve o yi Zezi na wʊ mɛ tɪn, o ma na-o yɪ o vu o kuni doonə o yigə nɪ o wɪ: «A yuutu, nmʊ ya na wʊ yo, a nabɔ wʊm ya bá tɪ.»

33Zezi ma na o na keerə, yɪ Zwifə balʊ na təgɪ dɪd-o ba ba tɪn dɪ keerə. O wʊ ma cəgɪ, yɪ o yɪra səərɪ.

34O ma bwe-ba o wɪ: «Abam kɪ-o yən mʊ?» Ba ma ləri ba wɪ: «Dɪbam yuutu, ba n nii o yibeeli dɪm.»

35Zezi ma kan yi-na.

36Zwifə bam na nɛ kʊntʊ tɪn, ba ma ta ba wɪ: «Nii o na tiini o so-o te.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

37Kʊ daarı badaara maa tɛ ba wı: «Wʊntʊ mʊ puri lilwe wʊm yiə yam. Kʊ nan kı ta mʊ yı o wʊ cıgı Lazaarı tʊʊnı dım?»

38Zezi na maa ve yibeeli dım jəgə tın, o wʊ daa ma cəgı zanzan. Yibeeli dım dɛɛn wʊ piu yıra nı mʊ, yı ba ma kandwɛ ba pı dı ni.

39Zezi ma ta o wı: «Lı-na kandwɛ dım á yagı daa nı.» Tʊ wʊm nakɔ Marıtı ma ləri o wı: «A yuutu, ba na kwe-o ba kı tın, kʊ jıgı da yana mʊ zım. Kʊntʊ tın, oó ta tiini o lwe.»

40Zezi ma ta dıd-o o wı: «A maŋı a ta dı nmʊ nı, nmʊ na kı n wʊ-dıdʊa dı amʊ, nmʊ wú na Wɛ na jıgı dam te tın.»

41Ba ma lı kandwɛ dım ba yagı daa nı. Zezi ma kwəni o yuu wɛɛnı, yı o ta o wı: «Amʊ Ko, dınle dı nmʊ na cəgi a taanı tın.

42A maŋı a ye nı nmʊ yəni n cəgi a taanı maŋa maama. A nan tagı kʊntʊ nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na zıgı yo tın ŋwaanı mʊ, sı kʊ pa ba sɛ nı nmʊ tʊŋı-nı.»

43O na tagı kʊntʊ o ti tın, o ma bəŋi dı kwər-dıa o wı: «Lazaarı, zaŋı n nuŋi!»

44Tʊ wʊm ma zaŋı o nuŋi, dı garyiə yam ba ya mɛ ba ba o jıa dı o nɛ, yı gɔrɔ dı kıkarı o yibiyə. Zezi ma ta dı ba o wı: «Bwəli-na garyiə yam á yagı sı o vu.»

Zwifə yigə tiinə bam na kı ni daanı sı ba gʊ Zezi te tın

(Matiyu 26:1-5, Marıkı 14:1-2, Luki 22:1-2)

45Zwifə balʊ ya na tu Mari te tın ma na Zezi na bi Lazaarı te tın. Ba zanzan ma kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o.

46Kʊ daarı ba badaara ma joori ba vu Farizıan tiinə bam te, yı ba ta dı ba Zezi na kı kʊlʊ tın.

47Wɛ kaanım yigə tiinə bam dı Farizıan tiinə bam laan ma la sarıya-dirə nakwa bam maama ba kı daanı, yı ba bwɛ ba wı: «Nii-na nɔɔnʊ wʊntʊ na kı wo-kınkagıla yalʊ maama tın. Dıbam nan wú kı-o ta mʊ?

48Dí na yag-o sı o taa kı kʊntʊ, nɔɔna bam maama wú ba ba sɛ wʊm mʊ. Kʊntʊ wú pa Rom dıdɛɛra bam laan ba ba cəgı dí Wɛ-di-kamunu kʊm dı dí tıʊ kʊm maama.»

49Balʊ na bwɛ daanı kʊntʊ tın, ba wʊ nɔɔnʊ dıdʊa yırı mʊ Kayifu. Wʊntʊ mʊ yı ba Wɛ kaanım yuutu bını dım kʊntʊ wʊnı. O ma ta dı ba o wı: «Abam yəri kʊlʊkʊlʊ.

50Á fɔgı á bʊŋı á nii, nɔɔnʊ dıdʊa na tıga dıbam nɔɔna bam maama ŋwaanı, kʊú ta lana kʊ pa dıbam kʊ garı dí tıʊ kʊm maama na cəgı.»

51Kayifu na tagı kʊntʊ tın, kʊ daı o tıtı wʊbʊŋa mʊ o mɛ o ta. O nan na yı Wɛ kaanım yuutu tın, mʊ Wɛ pɛ o wuuri o ta nı, Zezi lagı o tı Zwifə dwi dım maama ŋwaanı mʊ.

52Kʊ nan daı nı o lagı o tı bantʊ dwi dım má ŋwaanı mʊ. Kʊ yı Wɛ biə bam na jagı je maama tın dı ŋwaanı mʊ, sı o wanı o kı-ba daanı sı ba taa yı dwi dıdʊa.

53Kʊ na zıgı dɛ dım kʊntʊ nı tın, Zwifə yigə tiinə bam ma kı ni daanı sı ba gʊ Zezi.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

54Kʊntʊ ma pa Zezi daa ba beeri jaja Zude nɪ sɪ nɔɔna taa na-o. O ma yagɪ dáanɪ, yɪ o vu je sɪlʊ na batwarɪ dɪ kagʊa ni tɪn. Kʊ yɪ Efrayim nɪ mʊ o ve o zʊʊrɪ da dɪ o karabiə bam.

55Zwifə bam candiə kalʊ yɪrɪ na yɪ Pakɪ tɪn dɛɛn ma daarɪ fɪn sɪ ka yi. Nɔɔna zanzan ma zaŋɪ tɪʊ kʊm je maama nɪ, ba vu Zeruzalɛm sɪ ba kwɛ ba tɪtɪ dɪ Wɛ, sɪ kʊ loori candiə kam.

56Nɔɔna bam ma beeri Zezi je. Ba ma la daanɪ Wɛ-di-kamunu kʊm nɪ, yɪ ba bwe daanɪ ba wɪ: «Abam bʊŋɪ nɪ, o bá ba o di candiə kam na?»

57Wɛ kaanʊm yigə tiinə bam dɪ Farizɪan tiinə bam dɛɛn ya pɛ ni nɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na ye Zezi na wʊ mɛ tɪn, sɪ o brɪ-ba, sɪ ba ja-o.

Zan 12

Mari na zuli Zezi te tɪn

(Matiyu 26:6-13, Marɪkɪ 14:3-9)

1Da yardʊ dɛɛn na daarɪ sɪ kʊ yi Pakɪ candiə kam tɪn, Zezi ma vu o yi Betani. Kʊ yɪ dáanɪ mʊ Lazaarɪ zʊʊrɪ da. Wʊntʊ mʊ yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ Zezi na pɛ o bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn.

2Ba ma kɪ wʊdiu ba pa-o jəgə kam kʊntʊ nɪ. Marɪtɪ maa wʊra o maŋɪ wʊdiu kʊm. Lazaarɪ ma tɔgɪ o jəni sɪ o di dɪ Zezi.

3Mari laan ma kwe tralɪ nugə kalʊ yɪrɪ na yɪ naadɪ tɪn. Ka dɛɛn yɪ kunkwələ yi mʊ, yɪ ka tiini ka lana. Nugə kam kʊntʊ yəlo cana zanzan. O ma kwe-ka o ma turi Zezi nɛ. O ma daarɪ o ma o yuuywe o guguni o nɛ sʊm. Tralɪ nugə kam lwəm dɪm ma zaŋɪ səŋɔ kʊm maama wʊnɪ.

4Zezi karabiə bam dɪdʊa wʊlʊ yɪrɪ na yɪ Zudasɪ Yiskarɪyo tɪn dɪ tɔgɪ o wʊra. Wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ na wʊ́ ba o yəgi Zezi o pa nɔɔna tɪn.

5O na nɛ Mari na kɪ te tɪn, o ma ta o wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ o kɪ kʊntʊ? Dí ya waɪ dí kwe tralɪ nugə kam dí yəgi, yɪ dí cɛ dí pa yinigə tiinə. Ka səbu kʊm ya wʊ́ yi səbu-dala biə-yatɔ (300).»

6O na tagɪ kʊntʊ tɪn, kʊ daɪ nɪ o jɪgɪ yinigə tiinə bam ŋwaŋa mʊ. O yɪ ŋwɪʊnʊ mʊ. Wʊntʊ mʊ nii ba kɔgɔ kʊm səbu kʊm baŋa nɪ, yɪ o yəni o ŋɔnɪ-kʊ o lɪa.

7Zezi laan ma ləri o wɪ: «Yagɪ o yɪra, sɪ o kɪ kʊntʊ a na wʊ́ tɪ yɪ ba kɪ-nɪ tɪn ŋwaanɪ mʊ.

8Kʊ nan na yɪ yinigə tiinə, bantʊ ta wʊra mʊ dɪ abam maŋa maama. Kʊ daarɪ amʊ nan bá ta wʊra dɪ abam maŋa maama.»

9Zwifə kɔgɔ zanzan ma lwarɪ nɪ Zezi wʊ Betani nɪ. Ba ma zaŋɪ ba vu da. Ba na ve tɪn, kʊ daɪ Zezi yɪranɪ ŋwaanɪ, kʊ yɪ sɪ ba dɪ na Lazaarɪ wʊlʊ Zezi na pɛ o bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn mʊ.

10Wɛ kaanʊm yigə tiinə bam laan ma kɪ ni daanɪ sɪ ba gʊ Lazaarɪ dɪ,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11bɛŋwaanɪ Lazaarɪ biim dɪm mʊ te Zwifə zanzan joori ba yigə tiinə bam kwaga nɪ, yɪ ba daarɪ ba sɛ Zezi.

Zezi na zʊ Zeruzalɛm te tɪn

(Matiyu 21:1-11, Marɪkɪ 11:1-11, Luki 19:28-40)

12Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na tu Zeruzalɛm sɪ ba di candiə kam tɪn ma lwarɪ nɪ Zezi maa bɪna.

13Ba ma vu ba kaarɪ kʊrʊ-vɔɔrʊ, yɪ ba nuŋi ba maa ve sɪ ba jeer-o. Ba na maa ve tɪn, ba maa zul-o ba wɪ: «Ozaana! Zuli-na wʊlʊ na tu dí Yuutu Baŋa-Wɛ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn. Wʊntʊ mʊ yɪ Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə pɛ.»

14Zezi ma na bɪna-pɔla o di, nɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na maŋɪ kʊ ta te tɪn. Kʊ pʊpʊnɪ kʊ wɪ:

15«Abam balʊ na zʊʊrɪ Siyɔn tɪʊ kʊm nɪ tɪn, Á yɪ taá kwarɪ fʊʊnɪ. Nii-na á pɛ wʊm, o diini bɪna-pɔla o maa bɪna.»

16Maŋa kam kʊntʊ nɪ, Zezi karabiə bam ya ma wʊ lwarɪ wəənu tɪm kʊntʊ kurɪ. Kʊ daarɪ maŋa kam Zezi na tɪgɪ yɪ o bi o yagɪ tʊʊnɪ o na paarɪ-zulə Wɛ tee nɪ tɪn, mʊ ba laan guli Wɛ tɔnɔ kʊm na tagɪ o taanɪ te tɪn, dɪ nɔn-kɔgɔ kʊm na kɪ kʊlʊ ba zul-o tɪn.

17Nɔɔna balʊ dɛɛn na wʊ Zezi tee nɪ yɪ o pa Lazaarɪ bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn ya maŋɪ ba ta ba brɪ tɪʊ kʊm nɔɔna bam, o na kɪ te o bəŋi Lazaarɪ yɪ o nuŋi yibeeli dɪm wʊnɪ tɪn.

18Kʊ yɪ kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ nɔn-kɔgɔ kʊm nuŋi tɪʊ kʊm nɪ ba jeer-o, ba na ni nɪ o kɪ wo-kɪnkagɪlɪ dɪm kʊntʊ tɪn ŋwaanɪ.

19Farizɪan tiinə bam laan maa tɛ daanɪ ba wɪ: «Á wʊ nɛ? Dɪbam brɪ dí bá wanɪ kʊlʊkʊlʊ dí kɪ. Nii-na lʊgʊ kʊm nɔɔna bam maama mʊ təgɪ o kwaga.»

Zezi na tɛ o tʊʊnɪ dɪm taanɪ te tɪn

20Grɛkɪ tiinə balʊ dɛɛn na təgɪ ba vu Zeruzalɛm sɪ ba di candiə kam ba zuli Wɛ tɪn badaara ma vu Filipi te.

21Wʊntʊ nuŋi Galile tɪʊ kʊlʊ yɪrɪ na yɪ Betisayida tɪn mʊ. Ba ma ta dɪd-o ba wɪ: «Dɪbam lagɪ sɪ dí na Zezi mʊ.»

22Filipi ma vu o ta dɪ Andre. Bantʊ bale ma vu ba ta ba brɪ Zezi.

23Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Maŋa kam laan yiə, sɪ Wɛ pa Nabiin-bu wʊm na paarɪ-zulə.

24A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nmʊ na jɪgɪ mɪn-dwi, yɪ n na dugi-dɪ tɪga nɪ, dɪ wʊ́ nuŋi dɪ kɪ biə zanzan mʊ. Nmʊ nan na wʊ sɛ sɪ n du-dɪ tɪga nɪ sɪ dɪ puli dɪ nuŋi dɪ daarɪ sɪ mɪn-bu wʊm pɔ, dɪ wʊ́ ta yɪ dɪdwɪ yɪranɪ mʊ taan, n bá na nyɔɔrɪ dɪ baŋa nɪ.

25Wʊlʊ na soe o tɪtɪ ŋwɪa tɪn, kʊntʊ tu bá na ŋwɪa Wɛ tee nɪ. Wʊlʊ nan na vɪn o ŋwɪa lʊgʊ kʊntʊ baŋa nɪ tɪn, kʊ tu wʊ́ na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.

26Wʊlʊ maama na lagɪ sɪ o tʊŋɪ amʊ tɪtʊŋa tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o təgɪ a kwaga mʊ. Kʊntʊ, a na wʊ mɛ tɪn, a tɪntʊŋnʊ wʊm dɪ wʊ́ ta təgɪ o wʊra. Wʊlʊ maama na tʊŋɪ amʊ tɪtʊŋa tɪn, amʊ Ko wʊ́ pa o na zulə.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

27Zezi ma ta o wɪ: «A wʊ mʊ cɔgɪ zanzan. A nan wʊ́ ta nɪ bɛɛ mʊ? Aá loori a Ko mʊ sɪ o vrɪ-nɪ yaara yantʊ wʊnɪ na? Awo. Kʊ yɪ kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ amʊ maŋɪ a ba sɪ a yaarɪ.

28A nan wʊ́ loori a Ko sɪ o pa o yɪrɪ na zulə.» Kwərə laan ma ŋɔɔnɪ wɛyuu nɪ ka wɪ: «A maŋɪ a pa a yɪrɪ na zulə, a nan ta wʊ́ pa dɪ na zulə.»

29Nɔn-kɔgɔ kʊlʊ na zɪgɪ da tɪn ma ni kwərə kam, yɪ ba ta ba wɪ, dʊa mʊ mumunə. Badaara maa wɪ, kʊ yɪ malɛka mʊ ŋɔɔnɪ dɪd-o.

30Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Kʊ daɪ amʊ ŋwaanɪ mʊ kwərə kantʊ ŋɔɔnɪ, kʊ yɪ abam ŋwaanɪ mʊ ka ŋɔɔna.

31Maŋa laan yiə sɪ Wɛ di nabiinə taanɪ, sɪ Dl zəli lʊgʊ baŋa pɛ wʊm.

32Kʊ daarɪ kʊ na yɪ amʊ, maŋa kalʊ ba na wʊ́ zəŋi amʊ wɛɛnɪ tɪn, amʊ wʊ́ pa nabiinə maama ba amʊ te.»

33O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o brɪ o na lagɪ o tɪ tʊʊnɪ dwi dɪlʊ tɪn mʊ.

34Nɔn-kɔgɔ kʊm ma lər-o kʊ wɪ: «Dɪbam ni nɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ cullu tɔnɔ wʊnɪ kʊ wɪ, Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn maŋɪ sɪ o taa ŋwɪ mʊ maŋa maama. Bɛɛ nan mʊ yɪ n ta n wɪ, ba maŋɪ sɪ ba zəŋi Nabiin-bu wʊm wɛɛnɪ? Nabiin-bu wʊntʊ nan yɪ wɔɔ?»

35Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Pooni bá tiini dɪ daanɪ abam tee nɪ. Pooni dɪm ta na wʊ á tee nɪ maŋa kalʊ tɪn, sɪ á taá veə, sɪ lim yɪ ba dɪ yi abam. Wʊlʊ na ve lim wʊnɪ tɪn yəri o na ve mɛ.

36Pooni dɪm ta na wʊ á tee nɪ tɪn, á nan sɛ wʊlʊ na yɪ pooni dɪm tɪn, sɪ á daarɪ á taá yɪ pooni dɪm biə.» Zezi na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, o ma nuŋi ba tɪtarɪ nɪ o vu o səgi.

37Dɪ o na maŋɪ o kɪ wo-kɪnkagɪla zanzan ba yibiyə nɪ tɪn, ba daa ta wʊ sɛ-o.

38Kʊntʊ ma pa kʊlʊ Wɛ nijoŋnu Ezayi dɛɛn na tagɪ tɪn sɪnɪ kʊ kɪ. O dɛɛn tagɪ faŋa faŋa o wɪ: «Yuutu Baŋa-Wɛ, nɔɔn-nɔɔnʊ wʊ sɛ dí na tagɪ taanɪ dɪlʊ dí brɪ-ba tɪn. Nɔɔn-nɔɔnʊ nan wʊ lwarɪ dí Yuutu wʊm dam dɪm na yɪ te tɪn.»

39Ba wʊ wanɪ ba sɛ Zezi taanɪ dɪm, bɛŋwaanɪ Ezayi ta tagɪ o wɪ:

40«Dɪntʊ mʊ dwe ba yiə, yɪ Dl pa ba wʊbʊŋa tɪ, sɪ ba yiə yam yɪ wanɪ ya taa naɪ, sɪ ba wʊbʊŋa yam dɪ yɪ wanɪ ya lwarɪ Wɛ taanɪ dɪm kuri, sɪ ba yɪ ləni ba wʊbʊŋa ba sɛ Wɛ sɪ Dl pa ba na yazurə.»

41Ezayi dɛɛn tagɪ dí Yuutu wʊm taanɪ kʊntʊ, bɛŋwaanɪ o wuuri o na Zezi paarɪ-zulə na yɪ te yɪ o daa ta wʊ tu lʊgʊ baŋa.

42Dɪ kʊntʊ dɪ, Zwifə yigə tiinə zanzan dɪ ta kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi. Ba na kwarɪ Farizɪan tiinə bam tɪn ŋwaanɪ mʊ, ba wʊ ŋɔɔnɪ-kʊ jaja, sɪ baá zəli-ba ba Wɛ-digə kam nɪ.

43Ba na kɪ te tɪn brɪ nɪ ba soe sɪ nabiinə wʊrʊ poli dɪ ba kʊ dwe Wɛ wʊ na poli dɪ ba.

Zezi na tu sɪ o vrɪ nabiinə lwarɪm wʊnɪ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

44Zezi ma ta dı kwər-dıa o wı: «Wʊlʊ na kı o wʊ-dıdʊa dı amʊ tın, kʊ daı nı o sɛ amʊ yıranı mʊ, kʊ yı wʊlʊ na tʊŋı-nı tın mʊ o sɛ.

45Wʊlʊ na nɛ amʊ tın nɛ wʊlʊ na tʊŋı-nı tın dı mʊ.

46Amʊ tu lʊgʊ baŋa sı a taa yı pooni mʊ a paı nabiinə, sı wʊlʊ maama na sɛ amʊ tın daa yı maŋı lim wʊnı.

47Wʊlʊ na ni a taanı dım yı o wʊ sɛ sı o kı kʊlʊ a na tagı tın, kʊ daı amʊ mʊ cɔgı kʊntʊ tu, bɛŋwaanı amʊ na tu lʊgʊ baŋa tın, kʊ daı sı a di nabiinə taanı sı a cɔgı-ba. Kʊ nan yı sı a vrı-ba ba lwarım wʊnı mʊ.

48Wʊlʊ na vın amʊ yı o wʊ sɛ a taanı dım tın, mʊ kʊlʊ na wú cɔg-o: Taanı dılʊ amʊ na ŋɔɔnı a brı nɔɔna tın mʊ wú zaŋı lʊgʊ tiim dɛ dım nı dı brı nı kʊntʊ tu ba jıgı bʊra.

49Kʊ nan daı a tıtı wʊbʊŋa mʊ a ŋɔɔna. Kʊ yı a Ko wʊlʊ na tʊŋı-nı tın mʊ pɛ-nı ni sı a ta kʊlʊ Dl wʊbʊŋa na lagı tın, yı Dl ta brı-nı kʊlʊ a na wú ŋɔɔnı tın.

50Amʊ nan ye sı balʊ na sɛ ni dılʊ a Ko Wɛ na pɛ-nı sı a ŋɔɔnı tın wú na ŋwıa kalʊ na ba ti tın. A na yəni a ŋɔɔnı te maama tın, kʊ yı a Ko Wɛ na tagı kʊlʊ o brı-nı tın mʊ.»

Zan 13

Zezi na zarı o karabiə bam nɛ te tın

1Dɛ dıdwı na daarı sı ba di Pakı candiə kam tın, Zezi dɛɛn maa ye nı o maŋa kam yiə, sı o yagı lʊgʊ baŋa sı o daarı o vu o Ko te. O maa soe balʊ na yı o nɔɔna lʊgʊ baŋa nı tın, yı o tiini o so-ba kʊ ja gaalı.

2Zezi dı o karabiə bam maa je ba di wʊdiu tıtıı nı, dı sʊtaanı ya maŋı dı pa Zudası Yiskarıyo wʊlʊ na yı Simən bu tın lı wʊbʊŋa sı o yəgi Zezi o pa nɔɔna.

3Zezi maa ye nı o Ko Wɛ mʊ pɛ-o dam woŋo maama baŋa nı, yı o ye nı o nuŋi Wɛ te mʊ, o nan ta wú joori o vu Wɛ te.

4Ba na wʊra ba di tın, o ma zaŋı da. O lı o na zʊ gərə kʊlʊ o daŋı tın, yı o daarı o vɔ pʊpaa o təŋə nı.

5O ma kı na o kı kacuə wʊnı o wʊra o maa zarı o karabiə bam nɛ, yı o ma pʊpaa kʊm o ma guguni-sı.

6O ma ba o yi Simən Pıyɛɛrı te. Wʊntʊ ma ta dıd-o o wı: «A yuutu, nmʊ mʊ wú zarı amʊ nɛ na?»

7Zezi ma lər-o o wı: «Nmʊ bá lwarı amʊ na wʊra a kı kʊlʊ tın kuri lele, n nan wú ba n lwarı kʊ kuri.»

8Pıyɛɛrı ma ta o wı: «N brı n bá zarı a nɛ maŋa dı maŋa.» Zezi ma lər-o o wı: «A na wʊ zarı n nɛ sʊm, n bá n wanı n ta n yı amʊ nɔɔnʊ.»

9Simən Pıyɛɛrı ma ta dıd-o o wı: «Kʊ na yı kʊntʊ, a yuutu, yı zarı a nɛ yıranı, zarı a jıa dı a yuu dı n wəli da.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Zezi laan ma ta dɪd-o o wɪ: «Wʊlʊ na swɛ o yɪra tɪn daa ba jɪgɪ digiru, yɪ o daa wʊ maŋɪ sɪ o swɛ o yɪra, kʊ na daɪ o nɛ yɪranɪ. Abam ba jɪgɪ digiru, kʊ nan daɪ á maama.»

11Bɛŋwaanɪ Zezi maŋɪ o ye wʊlʊ na lagɪ o yəg-o o pa nɔɔna tɪn. Mʊ kʊ kuri o tagɪ o wɪ, kʊ daɪ ba maama mʊ ba jɪgɪ digiru tɪn.

12Zezi na zarɪ ba nɛ sɪm o ti tɪn, o ma joori o zʊ o gərə kʊm, yɪ o vu o jəni o jəŋə je nɪ. O laan ma bwe-ba o wɪ: «Abam lwarɪ kʊlʊ amʊ na kɪ dɪ abam tɪn kuri na?

13Abam yəni á bə amʊ nɪ, Karanyɪna naa á Yuutu mʊ. Abam na bə te tɪn kʊ maŋɪ, bɛŋwaanɪ amʊ sɪunɪ a yɪ kʊntʊ mʊ.

14Amʊ nan na yɪ abam Yuutu dɪ á Karanyɪna yɪ a zarɪ abam nɛ tɪn, kʊ maŋɪ sɪ abam dɪ laan zuli daanɪ kʊntʊ mʊ.

15Amʊ nan kɪ a brɪ abam, sɪ á lwəni amʊ na kɪ abam te tɪn mʊ.

16A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, gambaa tərə ka na dwe ka tu. Tɪntʊŋnʊ nan tərə o na dwe wʊlʊ na tʊŋ-o tɪn.

17Abam na lwarɪ tɪn, á na kɪ kʊntʊ, á wʊ́ taá jɪgɪ yu-yoŋo.

18Kʊ nan daɪ abam maama taanɪ mʊ a tɛa. A ye balʊ a na kuri tɪn. Kʊ daarɪ kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn maŋɪ sɪ kʊ kɪ mʊ. Kʊ tagɪ kʊ wɪ: ‹Wʊlʊ na jəni o di wʊdiu dɪ amʊ tɪn mʊ joori o zɪgɪ amʊ zɪga.›

19A nan wuuri a ta a brɪ abam mʊ yɪ kʊ ta wʊ kɪ, sɪ kʊ na tu kʊ kɪ, sɪ á wanɪ á sɛ nɪ amʊ yɪ wʊlʊ na wʊra maŋa maama tɪn.

20A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, nɔɔnʊ na jeeri wʊlʊ maama a na tʊŋɪ tɪn, kʊntʊ tu jeeri amʊ mʊ. Kʊ daarɪ, wʊlʊ na jeeri amʊ tɪn, o jeeri wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn mʊ.»

21Zezi na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, o wʊ ma tiini kʊ cəgɪ kʊ pa o ŋɔɔnɪ jaja o wɪ: «A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam dɪdʊa mʊ lagɪ o yəgi amʊ o pa nɔɔna.»

22O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o karabiə bam maa nii daanɪ, yɪ ba brɪ ba yəri wʊlʊ tɪtɪ o na tɛ bantʊ wʊnɪ tɪn.

23Wʊlʊ Zezi na soe lanyɪranɪ ba wʊnɪ tɪn maa je o tɪkəri nɪ.

24Simən Pɪyɛɛrɪ ma yɪgɪsɪ o jɪŋa o brɪ wʊntʊ, sɪ o bwe Zezi o nii, kʊ yɪ wɔɔ taanɪ mʊ o tɛa.

25Nɔɔnʊ wʊm ma fɔɔrɪ o yi Zezi o sal-o, yɪ o bwe o wɪ: «A Yuutu, kʊ yɪ wɔɔ mʊ?»

26Zezi ma ləri o wɪ: «Amʊ na fɔgɪ dɪpɛ a lu dwə wʊnɪ a pa wʊlʊ tɪn, mʊ kʊ tu.» O laan ma fɔ dɪpɛ dɪm o ma lu o pa Zudasɪ Yiskarɪyo wʊlʊ na yɪ Simən bu tɪn.

27Zudasɪ na joŋi dɪpɛ dɪm kʊntʊ tɪn, sʊtaanɪ ma zʊ o bɪcarɪ. Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Kɪ lɪla sɪ n kɪ kʊlʊ nmʊ na lagɪ n kɪ tɪn.»

28Balʊ maama na je ba di tɪn wʊlʊwʊlʊ ma wʊ lwarɪ Zezi na tagɪ kʊlʊ dɪd-o tɪn kuri.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Zudasɪ nan na nii ba kɔgɔ kʊm səbu kʊm baŋa nɪ tɪn, ba badaara maa bʊŋɪ nɪ Zezi tʊŋ-o sɪ o vu o yəgi wʊdiu mʊ sɪ ba ma di candiə kam, naa o ga tʊŋ-o sɪ o vu o pa yinigə tiinə wəənu mʊ.

30Zudasɪ na joŋi dɪpɛ dɪm tɪn, o ma da o zaŋɪ o nuŋi. Kʊ dɛɛn yɪ tɪtɪ nɪ mʊ.

31Zudasɪ na nuŋi o daarɪ kʊntʊ tɪn, Zezi ma ta o wɪ: «Lele kʊntʊ amʊ Nabiin-bu wʊm wʊ́ na paarɪ-zulə, yɪ Wɛ tɪtɪ wʊ́ na zulə amʊ ŋwaanɪ.

32Wɛ na nɛ zulə amʊ ŋwaanɪ tɪn, Dl laan wʊ́ pa a na paarɪ-zulə Dl tɪtɪ tee nɪ. Wɛ nan wʊ́ pa a na zulə lele kʊntʊ.

33A biə-ba, a daa bá tiini a daanɪ abam tee nɪ. Abam nan wʊ́ ba á beeri amʊ jəgə. A nan lagɪ a ta a brɪ abam kʊlʊ a na maŋɪ a ta a brɪ Zwifə bam a wɪ, amʊ na lagɪ a vu mɛ tɪn, abam bá wanɪ da á vu.

34A nan lagɪ a pa abam ni-dʊʊrɪ mʊ. Taá soe-na daanɪ. Amʊ na soe abam te tɪn, abam dɪ taá soe daanɪ kʊntʊ.

35Á na soe daanɪ, nɔɔna maama wʊ́ lwarɪ nɪ abam yɪ a karabiə mʊ.»

Zezi na wuuri o brɪ Pɪyɛɛrɪ na wʊ́ vɪ-o te tɪn

(Matiyu 26:31-35, Marɪkɪ 14:27-31, Luki 22:31-34)

36Simən Pɪyɛɛrɪ ma bwe Zezi o wɪ: «A yuutu, yən mʊ n lagɪ n vu?» Zezi ma ləri o wɪ: «Amʊ na lagɪ a vu mɛ tɪn, nmʊ bá wanɪ n da n vu lele kʊntʊ. Maŋa kadoŋ nɪ mʊ, nmʊ laan wʊ́ wanɪ n da-nɪ n vu.»

37Pɪyɛɛrɪ ma ta o wɪ: «A yuutu, bɛɛ mʊ yɪ a bá wanɪ a tɔgɪ nmʊ lele kʊntʊ? Amʊ wʊ́ sɛ sɪ a tɪ nmʊ ŋwaanɪ.»

38Zezi ma lər-o o wɪ: «Nmʊ wʊ́ sɪɪnɪ n sɛ sɪ n tɪ amʊ ŋwaanɪ na? A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ nmʊ sɪ, kʊ na wʊ́ loori sɪ cɪbwɪʊ keeri tɪn, nmʊ wʊ́ fʊ kuni bɪtɔ nɪ n yəri amʊ.»

Zan 14

Wʊlʊ na nɛ Zezi tɪn, o nɛ o Ko Wɛ dɪ mʊ

1Zezi laan ma ta dɪ o karabiə bam o wɪ: «Á yɪ pa á bɪcara taa maga. Kɪ-na á wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ, sɪ á kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ dɪ.

2A Ko wʊm səŋɔ nɪ, je zanzan mʊ wʊra. A nan lagɪ a vu a kwɛ je mʊ a pa abam. Kʊ na daɪ cɪga, a ya bá ta dɪ abam.

3A na ve a kwɛ je sɪm a ti abam ŋwaanɪ, a laan wʊ́ joori a ba a ja abam, sɪ á tɔgɪ á vu á taá wʊ amʊ na wʊ mɛ tɪn.

4Abam nan ye a na maa ve tɪn cwəŋə.»

5Toma ma ta dɪd-o o wɪ: «A yuutu, dɪbam yəri nmʊ na lagɪ n vu mɛ tɪn. Dí nan wʊ́ kɪ ta mʊ dí lwarɪ ka cwəŋə?»

6Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Amʊ mʊ yɪ cwəŋə dɪ cɪga tu dɪ ŋwɪa tu. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o vu a Ko Wɛ te dɪ o na wʊ dɛ amʊ o vu.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Abam na ye amʊ, á wʊ́ lwarɪ a Ko wʊm dɪ. Lele kʊntʊ abam lwar-o, á nan nɛ-o dɪ.»

8Filipi ma ta o wɪ: «A yuutu, brɪ dɪbam n Ko wʊm, sɪ kʊntʊ wʊ́ maŋɪ dɪbam.»

9Zezi ma ləri o wɪ: «Filipi, amʊ daanɪ abam tee nɪ yɪ nmʊ ta yəri amʊ na? Wʊlʊ maama na nɛ amʊ tɪn nɛ amʊ Ko wʊm mʊ. Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ n ta n wɪ, a brɪ abam a Ko wʊm?

10Nmʊ wʊ sɛ nɪ amʊ wʊra dɪ a Ko yɪ a Ko wʊra dɪ amʊ na? Taanɪ dɪlʊ amʊ na tagɪ a brɪ abam tɪn daɪ amʊ tɪtɪ nyɪm. Kʊ yɪ amʊ Ko wʊm mʊ ŋwɪ amʊ wʊnɪ, yɪ o tʊŋɪ o tɪtʊŋa.

11Taá jɪgɪ-na wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ, sɪ amʊ wʊra dɪ a Ko yɪ a Ko wʊra dɪ amʊ. Á na wʊ kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ a taanɪ dɪm ŋwaanɪ, á weeni á kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪtʊŋa yalʊ amʊ na tʊŋɪ tɪn ŋwaanɪ.

12A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, wʊlʊ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn wʊ́ tʊŋɪ tɪtʊŋa yalʊ doŋ amʊ na tʊŋɪ tɪn. O nan wʊ́ tʊŋɪ tɪtʊŋ-kamunə sɪ ya taa dwe amʊ na kɪ te tɪn, amʊ na lagɪ a vu a Ko te tɪn ŋwaanɪ.

13Kʊlʊ maama abam na wʊ́ loori amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn, aá kɪ-kʊ a pa abam sɪ a Ko Wɛ na zulə amʊ ŋwaanɪ.

14Abam na loori woŋo kʊlʊ maama amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn, amʊ wʊ́ kɪ-kʊ a pa abam.

15Abam na soe amʊ, á wʊ́ sɛ a niə yam.

16A nan wʊ́ loori a Ko wʊm sɪ o pa abam Zənnu wʊdoŋ. Wʊntʊ wʊ́ ta wʊ abam tee nɪ maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

17Wʊntʊ mʊ yɪ Wɛ Joro kʊlʊ na yɪ cɪga tu tɪn. Nɔɔna balʊ kugu je na wʊ lʊgʊ baŋa nɪ tɪn bá wanɪ ba sɛ-o, bɛŋwaanɪ ba bá wanɪ ba na-o, yɪ ba bá wanɪ ba lwar-o dɪ. Kʊ daarɪ abam nan ye-o, bɛŋwaanɪ o wʊra dɪ abam, yɪ oó ta ŋwɪ abam wʊnɪ.

18Amʊ bá yagɪ abam á yɪranɪ. Aá joori a ba abam te.

19Kʊ na kɪ fɪun, lʊgʊ baŋa nɔɔna bam daa bá na amʊ. Abam nan wʊ́ na-nɪ. Bɛŋwaanɪ, amʊ na jɪgɪ ŋwɪa Wɛ tee nɪ tɪn, abam dɪ wʊ́ na ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

20Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ á wʊ́ lwarɪ nɪ a wʊra dɪ a Ko Wɛ, yɪ abam dɪ wʊra dɪ amʊ, yɪ amʊ dɪ wʊra dɪ abam.

21Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na sɛ a niə yam yɪ o tɔgɪ-ya tɪn mʊ yɪ wʊlʊ na soe amʊ tɪn. A Ko Wɛ wʊ́ ta soe kʊntʊ tu. A dɪ nan wʊ́ ta so-o, yɪ a kwəri a pa o lwarɪ amʊ na yɪ wʊlʊ tɪn.»

22Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ yɪrɪ na yɪ Zudasɪ yɪ kʊ daɪ Zudasɪ Yiskarɪyo tɪn ma ləri o wɪ: «A yuutu, nmʊ wʊ́ kɪ ta mʊ n pa dɪbam lwarɪ nmʊ na yɪ wʊlʊ tɪn, yɪ lʊgʊ baŋa nɔɔna bam bá lwarɪ?»

23Zezi ma lər-o o wɪ: «Wʊlʊ na soe amʊ tɪn wʊ́ sɛ o kɪ a na tagɪ kʊlʊ tɪn mʊ. A Ko wʊ́ ta soe kʊntʊ tu, yɪ amʊ dɪ a Ko wʊ́ ba o te dí taá wʊra dɪd-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24Wʋlʋ maama nan na ba soe amʋ tɪn bá sɛ o kɪ a na tagɪ kʋlʋ tɪn. Taanɪ dɪlʋ abam nan na ni tɪn daɪ amʋ nyɪm, dɪ nuŋi a Ko wʋlʋ na tʋŋɪ-nɪ tɪn te mʋ.

25A maŋɪ a ta wəənu tɪm kʋntʋ a brɪ abam maŋa kam a ta na wʋ abam tee nɪ tɪn.

26Kʋ daarɪ, Zənnu wʋlʋ na wʋ́ ba abam te tɪn, wʋntʋ mʋ yɪ Wɛ Joro kʋm a Ko Wɛ na wʋ́ tʋŋɪ sɪ kʋ ba amʋ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn. Kʋntʋ wʋ́ brɪ abam woŋo maama, yɪ kʋʋ́ pa á guli kʋlʋ maama amʋ na maŋɪ a ta a brɪ abam tɪn.

27Amʋ yagɪ wʋ-zuru mʋ a pa abam. Kʋ yɪ amʋ tɪtɪ wʋ-zuru mʋ a pɛ abam. Amʋ na pɛ abam wʋ-zuru kʋlʋ tɪn, kʋ daɪ lʋgʋ baŋa nyɪm. Á yɪ pa á bɪcara taa maga, á nan yɪ taá jɪgɪ liə dɪ.

28Abam maŋɪ á ni amʋ na tagɪ dɪ abam nɪ, a lagɪ a viiri, yɪ a ta wʋ́ joori a ba abam te. Abam ya na soe amʋ, á wʋ́ taá jɪgɪ wʋpolo dɪdaanɪ amʋ na lagɪ a vu a Ko Wɛ te tɪn, bɛŋwaanɪ a Ko Wɛ dwe amʋ.

29Amʋ nan tagɪ wəənu tɪntʋ a brɪ abam lele kʋntʋ yɪ tɪ daa ta wʋ kɪ, sɪ tɪ na tu tɪ kɪ, sɪ á wanɪ á sɛ a taanɪ dɪm.

30Amʋ daa bá ŋɔɔnɪ taanɪ zanzan dɪ abam, lʋgʋ baŋa pɛ sʋtaanɪ na maa bɪunɪ tɪn ŋwaanɪ. Wʋntʋ nan bá jɪgɪ dam dɪ amʋ.

31A nan maŋɪ sɪ a pa lʋgʋ baŋa nɔɔna lwarɪ nɪ a soe a Ko wʋm, kʋntʋ mʋ a kɪ kʋlʋ maama a Ko na pɛ-nɪ ni sɪ a kɪ tɪn mʋ. Á zaŋɪ sɪ dí viiri.»

Zan 15

Zezi dɪ o nɔɔna bam nyɪ nɪ vinyə tiu dɪ kʋ nɛ mʋ te

1Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Amʋ yɪ vinyə tiu cɪga cɪga. A Ko maa yɪ tiu kʋm tu, yɪ o nii kʋ baŋa nɪ.

2Naga kalʋ na nuŋi tiu kʋm yɪra nɪ yɪ ka ba ləri biə tɪn, oó go-ka o yagɪ mʋ. Kʋ daarɪ naga kalʋ na ləri biə tɪn, oó farɪsɪ-ka mʋ, sɪ ka taa lana, sɪ ka taa fɔgɪ ka ləri biə zanzan.

3Abam bɪcara nan maŋɪ ya kwɛ lanyɪranɪ, nɪ ba na farɪsɪ tiu nɛ yɪ sɪ lana te tɪn, á na sɛ taanɪ dɪlʋ amʋ na ŋɔɔnɪ a brɪ abam tɪn ŋwaanɪ.

4Taá wʋra dɪ amʋ, sɪ amʋ dɪ wʋ́ ta ŋwɪ abam wʋnɪ. Tiu naga bá wanɪ ka lə biə ka yɪranɪ yɪ ka təri tiu kʋm yɪra nɪ. Kʋ nan yɪ bɪdwɪ mʋ dɪ abam. Abam maŋɪ sɪ á taá wʋra dɪ amʋ mʋ, sɪ á laan wanɪ á taá kɪ kəm-laarʋ.

5Amʋ mʋ yɪ tiu kʋm, yɪ abam yɪ kʋ nɛ sɪm. Wʋlʋ maama na wʋra dɪ amʋ yɪ amʋ ŋwɪ kʋntʋ tu wʋnɪ tɪn wʋ́ ta kɪ kəm-laarʋ mʋ, nɪ naga kalʋ na ləri biə zanzan tɪn. Amʋ nan na təri á bɪcara nɪ, á bá wanɪ kʋlʋkʋlʋ á kɪ.

6Wʋlʋ na tərə dɪ amʋ tɪn nyɪ dɪ tiu naga kalʋ ba na goni ba yagɪ yɪ ka kʋ tɪn mʋ. Tiu nɛ sɪlʋ na kʋgɪ tɪn, baá pɛ-sɪ ba kɪ mini nɪ mʋ yɪ sɪ di.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Abam nan na wʊra dɪ amʊ, yɪ amʊ taanɪ dɪm na wʊ á bɪcara nɪ, á wʊ́ wanɪ á loori kʊlʊ maama á wʊbʊŋa na lagɪ tɪn, yɪ á wʊ́ na-kʊ.

8Abam na kɪ kəm-laarʊ, nɪ tiu na ləri bu-ŋʊna zanzan te tɪn, á wʊ́ sɪunɪ á taá yɪ amʊ karabiə, yɪ kʊntʊ wʊ́ pa a Ko wʊm na zulə.

9Nɪnɛɛnɪ a Ko na soe amʊ te tɪn, amʊ dɪ soe abam kʊntʊ mʊ. Taá jɪgɪ-na amʊ sono kʊm á bɪcara nɪ.

10Abam na kɪ a na tagɪ kʊlʊ tɪn, á wʊ́ wanɪ á taá jɪgɪ amʊ sono kʊm kʊntʊ, nɪ amʊ dɪ na kɪ a Ko na tagɪ kʊlʊ yɪ a jɪgɪ o sono kʊm a bɪcarɪ nɪ te tɪn.

11A tagɪ wəənu tɪntʊ a brɪ abam, sɪ wʊpolo kʊlʊ a na jɪgɪ tɪn mʊ taa wʊ abam wʊnɪ, sɪ kʊ pa abam wʊpolo kʊm ja gaalɪ.

12Ni dɪlʊ amʊ na lagɪ a pa abam tɪn mʊ tɪntʊ: Á taá soe daanɪ, nɪnɛɛnɪ a na soe abam te tɪn.

13Sono tərə kʊ na dwe tɪntʊ, sɪ nɔɔnʊ sɛ sɪ o tɪ o donnə ŋwaanɪ.

14Abam na kɪ a na tagɪ kʊlʊ tɪn, á wʊ́ ta yɪ a cilonnə mʊ.

15Amʊ daa bá ta bə abam nɪ a tɪntʊŋna. Bɛŋwaanɪ tɪntʊŋnʊ yəri kʊlʊ o yuutu na lagɪ o kɪ tɪn. Kʊ nan na yɪ abam, a tagɪ kʊlʊ maama a na ni a Ko Wɛ tee nɪ tɪn a brɪ abam. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a laan bə abam nɪ a cilonnə.

16Kʊ nan daɪ abam mʊ kuri amʊ. Kʊ yɪ amʊ mʊ kuri abam, yɪ a daarɪ a pa abam ni sɪ á taá kɪ kəm-laarʊ. Kəm-laarʊ tɪm kʊntʊ wʊ́ ta wʊra maŋa maama. Abam na kɪ kəm-laarʊ tɪm kʊntʊ, a Ko wʊ́ pa abam kʊlʊ maama á na wʊ́ loori o tee nɪ amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn.

17Amʊ na pɛ abam ni sɪ á kɪ kʊlʊ tɪn mʊ tɪntʊ: Á taá soe daanɪ.»

Lʊgʊ baŋa nɔɔna na wʊ́ culi Wɛ nɔɔna te tɪn

18Zezi daa ma ta o wɪ: «Lʊgʊ baŋa nɔɔna bam wʊ́ culi abam. Ba nan na culi abam, sɪ á lwarɪ nɪ ba maŋɪ ba da yigə ba culi amʊ mʊ.

19Abam ya na yɪ lʊgʊ baŋa nyɪm, kʊ nɔɔna bam ya wʊ́ ta soe abam, á na yɪ kʊ nyɪm tɪn ŋwaanɪ. Amʊ nan mʊ kuri abam lʊgʊ nɔɔna bam wʊnɪ, yɪ á daa daɪ ba nyɪm. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ balʊ na yɪ lʊgʊ baŋa nɔɔna tɪn wʊ́ ta culi abam.

20Guli-na a na maŋɪ a ta kʊlʊ a brɪ abam tɪn: Tɪntʊŋnʊ tərə o na dwe o yuutu. Ba na yaarɪ amʊ tɪn, baá yaarɪ abam dɪ mʊ. Ba nan na sɛ amʊ ni-taanɪ dɪm, baá sɛ abam dɪ ni-taanɪ mʊ.

21Ba nan wʊ́ kɪ abam tɪntʊ wəənu tɪm maama amʊ ŋwaanɪ mʊ, bɛŋwaanɪ ba yəri wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn.

22Amʊ ya na wʊ tu a ŋɔɔnɪ cɪga a brɪ-ba, lwarɪm ya bá ta wʊ ba yuu nɪ. Lele kʊntʊ ba nan daa bá wanɪ ba ta nɪ ba jɪgɪ bʊra.

23Wʊlʊ maama na culi amʊ tɪn, kʊntʊ tu culi a Ko wʊm dɪ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24Amʊ kɪ tɪtʊŋ-ŋʊna yalʊ nɔɔn-nɔɔnʊ ta na wʊ kɪ ya doŋ tɪn a brɪ-ba. A ya na wʊ kɪ a brɪ-ba, lwarɪm ya bá ta wʊ ba yuu nɪ. Ba nan nɛ a na kɪ kʊlʊ tɪn, yɪ ba ta culi amʊ dɪ a Ko wʊm maama.

25Kʊ nan kɪ sɪ kʊ pa kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ cullu tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn mʊ sɪɪnɪ kʊ kɪ, dɪ kʊ na wɪ: ‹Ba culi amʊ, yɪ a wʊ kɪ kʊlʊkʊlʊ.›

26Zənnu wʊm nan wʊ́ nuŋi a Ko te o ba. Wʊm mʊ yɪ Wɛ Joro kʊlʊ na yɪ cɪga tu tɪn. A nan wʊ́ tʊŋ-o yɪ o ba abam te, yɪ o laan wʊ́ ŋɔɔnɪ a cɪga kam o brɪ abam.

27Abam dɪ nan wʊ́ ŋɔɔnɪ a cɪga kam taanɪ á brɪ nɔɔna, bɛŋwaanɪ abam maŋɪ á wʊra dɪ amʊ pulim nɪ mʊ.»

Zan 16

1«A nan ŋɔɔnɪ wəənu tɪntʊ a brɪ abam sɪ kʊ pa á yɪ zaŋɪ á yagɪ Wɛ cwəŋə kam təgɪm mʊ.

2Ba nan wʊ́ lɪ abam ba Wɛ-di sɪm wʊnɪ. Maŋa nan wʊ́ ba ka yi, yɪ nɔɔna wʊ́ gʊ abam, yɪ ba bʊŋɪ nɪ ba tʊŋɪ tɪtʊŋ-ŋʊm mʊ ba pa Wɛ.

3Ba nan wʊ́ kɪ abam wəənu tɪm kʊntʊ, bɛŋwaanɪ ba yəri a Ko wʊm, ba nan yəri amʊ dɪ.

4A tɛ wəənu tɪntʊ maama a brɪ abam, sɪ maŋa kam na yiə ba na kɪ abam kʊntʊ, sɪ á wanɪ á guli nɪ amʊ maŋɪ a ta-tɪ a brɪ abam.»

Wɛ Joro kʊm na wʊ́ brɪ nɔɔna cɪga te tɪn

«A wʊ tagɪ wəənu tɪm kʊntʊ a brɪ abam pulim nɪ, bɛŋwaanɪ amʊ ya wʊ abam tee nɪ mʊ.

5Kʊ daarɪ lele kʊntʊ a lagɪ a vu wʊlʊ na tʊŋɪ-nɪ tɪn te. Abam wʊlʊwʊlʊ nan wʊ bwe-nɪ á nii, a lagɪ a vu yən mʊ?

6Amʊ nan na tagɪ a brɪ abam kʊlʊ na lagɪ kʊ kɪ tɪn mʊ pɛ á wʊrʊ tiini tɪ cəgɪ.

7Kʊ daarɪ, a lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, amʊ na viiri, kʊ́ ta lana kʊ pa abam. Bɛŋwaanɪ, amʊ na wʊ viiri, Zənnu wʊm bá ba abam te. A nan na veə, a laan wʊ́ tʊŋ-o yɪ o ba abam te.

8O nan na tuə, oó pa lʊgʊ baŋa nɔɔna lwarɪ nɪ ba tusi mʊ ba lwarɪm wʊnɪ, dɪ Wɛ cɪga kam laŋa nɪ, dɪ Wɛ na wʊ́ di nɔɔna taanɪ te tɪn.

9Oó brɪ-ba nɪ ba na wʊ sɛ amʊ tɪn ba kɪ lwarɪm mʊ.

10Oó brɪ-ba nɪ ba tusi Wɛ cɪga kam wʊnɪ, bɛŋwaanɪ amʊ lagɪ a vu a Ko Wɛ te, yɪ á daa bá na-nɪ.

11O ta wʊ́ brɪ-ba nɪ ba tusi Wɛ sarɪya dim dɪm wʊnɪ, bɛŋwaanɪ wʊlʊ na yɪ lʊgʊ baŋa pɛ wʊm tɪn maŋɪ o ga bʊra.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Amʊ ya ta jɪgɪ wəənu zanzan sɪ a ta a brɪ abam, tɪ nan wʊ́ ta tiini tɪ camma dɪ abam lele.

13Kʊ daarɪ Wɛ Joro kʊm yɪ cɪga tu mʊ. Kʊ na tuə, kʊ laan wʊ́ pa á lwarɪ cɪga kam maama. Kʊ nan daɪ kʊ tɪtɪ taanɪ mʊ kʊ lagɪ kʊ ŋɔɔnɪ. Kʊʊ́ ŋɔɔnɪ kʊlʊ kʊ na ni Wɛ tee nɪ tɪn mʊ, kʊ ma daarɪ kʊ ta wəənu tɪlʊ na lagɪ tɪ ba tɪn kʊ brɪ abam.

14Kʊ nan wʊ́ pa amʊ na zulə, bɛŋwaanɪ kʊʊ́ brɪ abam amʊ cɪga kam maama.

15A Ko wʊm na jɪgɪ kʊlʊ maama tɪn yɪ amʊ dɪ nyɪm mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a tagɪ a wɪ, Dl Joro kʊm wʊ́ brɪ abam amʊ cɪga kam maama.

16Kʊ na kɪ fɪun, abam daa bá na amʊ, yɪ maŋa fɪnfɪun na wəli da, á wʊ́ joori á na-nɪ, [a na maa ve a Ko te tɪn ŋwaanɪ.]»

Wʊ-cɔgɔ na wʊ́ ləni kʊ ji wʊpolo te tɪn

17Zezi na tagɪ kʊntʊ tɪn, o karabiə badaara maa tɛ daanɪ ba wɪ: «O na tagɪ o wɪ, kʊ na kɪ fɪun dí daa bá na-o, yɪ maŋa fɪnfɪun na wəli da dí daa wʊ́ joori dí na-o tɪn, kʊ kuri mʊ bɛɛ? O na tagɪ o wɪ, o lagɪ o vu o Ko te tɪn, dí yəri kʊ kuri.»

18Ba ta maa tiini ba bwɛ daanɪ ba wɪ: «O na tagɪ o wɪ, kʊ na kɪ fɪun tɪn, kʊ kuri mʊ bɛɛ? Dí yəri o na tɛ kʊlʊ tɪn kuri.»

19Zezi ma lwarɪ nɪ ba lagɪ sɪ ba bwe-o taanɪ dɪm kuri. O ma ta dɪ ba o wɪ: «A na tagɪ a wɪ, kʊ na kɪ fɪun á daa bá na-nɪ, yɪ maŋa fɪnfɪun na wəli da á wʊ́ joori á na-nɪ tɪn ŋwaanɪ mʊ á bwɛ daanɪ na?

20A nan lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, abam wʊ́ ba á keeri á coosi. Kʊ daarɪ lʊgʊ baŋa nɔɔna bam wʊ́ ta jɪgɪ wʊpolo. Abam wʊrʊ wʊ́ ba tɪ cɔgɪ, yɪ á wʊ-cɔgɔ kʊm laan wʊ́ ləni kʊ ji wʊpolo.

21Maŋa kalʊ kaanɪ na lagɪ o lʊ bu tɪn, o jɪgɪ liə mʊ, bɛŋwaanɪ o canɛɛrɪ maŋa yiə. O nan na lʊgɪ bu wʊm, o laan wʊ́ swe o cam dɪm ni nɪ, yɪ o jɪgɪ wʊpolo dɪ o na lʊgɪ bu wʊm tɪn.

22Kʊ nan yɪ kʊntʊ mʊ dɪ abam dɪ. Lele kʊntʊ á jɪgɪ liə. Amʊ nan daa ta wʊ́ joori a na abam, yɪ kʊ pa á tiini á na wʊpolo, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá wanɪ-kʊ o cɔgɪ.

23Dɛ dɪm kʊntʊ na yiə, abam daa bá bwe amʊ kʊlʊkʊlʊ. A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, a Ko wʊm wʊ́ pa abam kʊlʊ maama abam na wʊ́ loori amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn.

24Abam nan ta maŋɪ á wʊ loori kʊlʊkʊlʊ dɪ amʊ yɪrɪ. Nan loori-na, sɪ á wʊ́ na, sɪ kʊ pa abam wʊpolo kʊm tiini kʊ gaalɪ.

25A na tagɪ wəənu tɪntʊ a brɪ abam tɪn, kʊ yɪ mɪmaŋa mʊ a mɛ a ta. Maŋa nan wʊ́ ba, yɪ a daa bá maŋɪ mɪmaŋa a ma brɪ abam. A laan wʊ́ ba a ŋɔɔnɪ a Ko Wɛ taanɪ dɪm jaja mʊ a brɪ abam.

26Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ, amʊ daa bá loori a Ko Wɛ abam ŋwaanɪ. Abam mʊ wʊ́ loori-Dl amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

27bɛŋwaanı Wɛ tıtı maŋı Dl soe abam, abam na soe amʊ yı á kwəri á sɛ nı a nuŋi Dl tee nı tın ŋwaanı.

28Amʊ sıunı a nuŋi a Ko Baŋa-Wɛ te mʊ a ba lʊgʊ baŋa. Lele kʊntʊ a nan lagı a yagı lʊgʊ baŋa sı a joori a vu Dl te.»

29Zezi na tagı kʊntʊ tın, o karabiə bam laan ma ta dıd-o ba wı: «Nii, nmʊ laan ŋɔɔnı jaja mʊ, n daa wʊ mɛ mımaŋa n maŋı.

30Lele kʊntʊ, dí laan lwarı nı nmʊ ye woŋo maama. Nmʊ daa n ba lagı sı nɔɔn-nɔɔnʊ bwe-m taanı. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dıbam sɛ nı nmʊ sıunı n nuŋi Wɛ te.»

31Zezi ma ləri-ba o wı: «Lele kʊntʊ á laan sɛ na?

32Nii-na, maŋa maa bıunı, ka nan yi ka ti, yı abam wú jagı, yı á dıdʊa dıdʊa wú joori o kwe o cwəŋə o daarı amʊ yıranı. A nan bá ta yı a yıranı, bɛŋwaanı a Ko wʊm wú ta wʊ a tee nı.

33Amʊ tagı wəənu tıntʊ a brı abam sı kʊ pa á na wʊ-zuru mʊ amʊ tɔgım dım wʊnı. Lʊgʊ baŋa nı á wú na yaara. Nan taá jıgı-na pu-dıa, sı amʊ wanı lʊgʊ.»

Zan 17

Zezi na warı Wɛ o pa o karabiə bam te tın

1Zezi na tagı taanı dım kʊntʊ o ti tın, o ma kwəni o yuu wɛɛnı yı o wı: «Amʊ Ko, a tʊʊnı maŋa kam laan yiə. Amʊ yı nmʊ Bu mʊ. Nan pa a na zulə, sı amʊ dı wú pa n na zulə.

2Bɛŋwaanı nmʊ pɛ-nı dam nabiinə maama baŋa nı, sı a wanı a pa balʊ maama nmʊ na pɛ-nı tın na ŋwıa kalʊ na ba ti tın.

3Ɔwıa kalʊ na ba ti tın mʊ yı sı nabiinə wanı ba lwarı nmʊ wʊlʊ yıranı na yı Cıga Tu Baŋa-Wɛ tın, sı ba daarı ba taa ye amʊ Zezi Krisi wʊlʊ nmʊ na tʊŋı tın.

4A pɛ nɔɔna lwarı nmʊ zulə yam lʊgʊ baŋa nı. A ti tıtʊŋı dım nmʊ na pɛ-nı sı a tʊŋı tın.

5Amʊ Ko, pa a na paarı-zulə nmʊ tee nı lele kʊntʊ, paarı-zulə yalʊ a na maŋı a jıgı dı nmʊ kʊ loori lʊgʊ baŋa ta na wʊ kı tın.

6Amʊ pɛ nɔɔna balʊ nmʊ na kuri lʊgʊ baŋa nɔɔna bam wʊnı n kı amʊ jıŋa nı tın lwarı nmʊ na yı wʊlʊ. Bantʊ yı nmʊ nyım mʊ, yı n kwe-ba n kı amʊ jıŋa nı. Ba nan sɛ nmʊ ni-taanı dım.

7Lele kʊntʊ ba lwarı nı, kʊlʊ maama nmʊ na pɛ amʊ tın nuŋi nmʊ te mʊ.

8Bɛŋwaanı kwərə kalʊ nmʊ na pɛ amʊ tın mʊ a pɛ-ba, yı ba sɛ. Ba nan lwarı lanyıranı nı amʊ nuŋi nmʊ te mʊ, yı ba ta sɛ nı nmʊ tʊŋı-nı.

9A nan loori nmʊ bantʊ ŋwaanı mʊ, sı a ba loori nmʊ lʊgʊ baŋa nɔɔna bam ŋwaanı. Kʊ yı nɔɔna balʊ nmʊ na kı a jıŋa nı tın ŋwaanı mʊ, bɛŋwaanı bantʊ yı nmʊ nyım mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Woŋo kʋlʋ maama a na jɪgɪ tɪn yɪ nmʋ nyɪm mʋ, yɪ nmʋ dɪ na jɪgɪ woŋo kʋlʋ maama tɪn yɪ amʋ nyɪm. Nɔɔna balʋ na yɪ nmʋ nyɪm yɪ n kɪ-ba amʋ jɪŋa nɪ tɪn mʋ pɛ a na zulə.

11Amʋ daa bá ta wʋ lʋgʋ baŋa nɪ, bantʋ nan ta wʋra mʋ. A maa bɪunɪ nmʋ te mʋ. Amʋ Ko, Wʋ-poŋo Tu Baŋa-Wɛ, maɪ nmʋ yɪrɪ dam dɪm n ta n maɪ n nii n nɔɔna bam baŋa nɪ, yɪrɪ dɪlʋ nmʋ na pɛ amʋ tɪn, sɪ kʋ pa ba taa yɪ woŋo dɪdʋa, nɪ nmʋ dɪ amʋ na yɪ dɪdʋa te tɪn.

12A na wʋra dɪ ba maŋa kalʋ tɪn, nmʋ yɪrɪ dam dɪm n na pɛ-nɪ tɪn mʋ a mɛ a nii ba baŋa nɪ, a ma cɪ-ba yɪ ba wʋlʋwʋlʋ wʋ je, kʋ na daɪ wʋlʋ wʋm na maŋɪ sɪ o cɔgɪ tɪn yɪranɪ. Nmʋ tɔnɔ kʋm brɪ nɪ wʋntʋ maŋɪ sɪ o cɔgɪ mʋ.

13Lele kʋntʋ amʋ maa bɪunɪ nmʋ te, a nan tagɪ wəənu tɪntʋ lʋgʋ baŋa nɪ mʋ, sɪ kʋ pa nmʋ nɔɔna bam taa jɪgɪ amʋ wʋpolo kʋm doŋ ba wʋnɪ, sɪ ba taa jɪgɪ wʋpolo kʋ gaalɪ.

14A ma pa-ba nmʋ taanɪ dɪm. Balʋ kugu je na wʋ lʋgʋ baŋa nɪ tɪn ma culi-ba, ba na daɪ lʋgʋ baŋa nyɪm tɪn ŋwaanɪ, nɪ amʋ dɪ na daɪ lʋgʋ baŋa nyɪm te tɪn.

15Kʋ nan daɪ nɪ a loori nmʋ sɪ n lɪ-ba lʋgʋ baŋa nɪ. A loori nmʋ sɪ n cɪ-ba sʋtaanɪ na yɪ wo-lwaanʋ tu tɪn jɪŋa nɪ mʋ.

16Ba daɪ lʋgʋ baŋa nyɪm, nɪ amʋ dɪ na daɪ lʋgʋ baŋa nyɪm te tɪn.

17Fɔgɪ n kwɛ-ba dɪ n cɪga kam sɪ ba taa yɪ nmʋ nyɪm. Nmʋ taanɪ dɪm yɪ cɪga mʋ.

18Amʋ tʋŋɪ-ba lʋgʋ wʋnɪ, nɪ nmʋ dɪ na tʋŋɪ amʋ lʋgʋ baŋa nɪ te tɪn mʋ.

19Kʋ nan yɪ bantʋ ŋwaanɪ mʋ a kwe a tɪtɪ a kɪ nmʋ jɪŋa nɪ, sɪ kʋ pa bantʋ dɪ wanɪ ba taa yɪ nmʋ nyɪm cɪga cɪga.

20A nan ba loori nmʋ a paɪ bantʋ yɪranɪ má, kʋ yɪ balʋ dɪ na wʋ́ ba ba kɪ ba wʋ-dɪdʋa dɪ amʋ bantʋ taanɪ dɪm ŋwaanɪ tɪn dɪ mʋ.

21A nan loori nmʋ, sɪ kʋ pa ba maama taa yɪ woŋo dɪdʋa mʋ. Amʋ Ko, nmʋ ŋwɪ amʋ wʋnɪ, yɪ amʋ dɪ ŋwɪ nmʋ wʋnɪ. Nan pa bantʋ dɪ taa ŋwɪ dɪ dɪbam kʋntʋ doŋ, sɪ ba taa yɪ woŋo dɪdʋa, sɪ kʋ pa lʋgʋ baŋa nɔɔna sɛ nɪ nmʋ tʋŋɪ-nɪ.

22A pɛ-ba zulə yalʋ nmʋ na pɛ amʋ tɪn, sɪ ba wanɪ ba taa yɪ woŋo dɪdʋa, nɪ amʋ dɪ nmʋ na yɪ dɪdʋa te tɪn.

23Amʋ ŋwɪ ba wʋnɪ yɪ nmʋ ŋwɪ amʋ wʋnɪ, sɪ kʋ pa ba sɪunɪ ba taa yɪ woŋo dɪdʋa, sɪ lʋgʋ baŋa nɔɔna wanɪ ba lwarɪ nɪ nmʋ mʋ tʋŋɪ-nɪ, yɪ nmʋ soe nmʋ nɔɔna bam, nɪnɛɛnɪ nmʋ na soe amʋ te tɪn.

24Amʋ Ko, a lagɪ sɪ balʋ nmʋ na kɪ a jɪŋa nɪ tɪn taa tɔgɪ ba wʋ amʋ na wʋ mɛ tɪn, sɪ kʋ pa ba na amʋ paarɪ-zulə yalʋ nmʋ na pɛ-nɪ tɪn. Bɛŋwaanɪ nmʋ maŋɪ n soe amʋ kʋ loori lʋgʋ baŋa daa ta na wʋ kɪ tɪn.

25Amʋ Ko, nmʋ yɪ Cɪga Tu. Lʋgʋ kʋm nɔɔna bam nan yəri nmʋ. A nan ye nmʋ, yɪ a nɔɔna bam dɪ ye nɪ nmʋ tʋŋɪ-nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

26Amʊ nan pɛ ba lwarɪ nmʊ na yɪ wʊlʊ tɪn, yɪ a daa ta wʊ́ pa ba lwarɪ nmʊ, sɪ kʊ pa sono kʊlʊ nmʊ na jɪgɪ amʊ ŋwaanɪ tɪn taa wʊ ba wʊnɪ, sɪ amʊ tɪtɪ taa ŋwɪ ba wʊnɪ.»

Zan 18

Ba na jaanɪ Zezi te tɪn

(Matiyu 26:47-56, Marɪkɪ 14:43-50, Luki 22:47-53)

1Zezi dɛɛn na tagɪ wəənu tɪm kʊntʊ o ti tɪn, o dɪ o karabiə bam ma zaŋɪ ba nuŋi ba kɛ. Ba ma vu ba bɛ nabara kalʊ yɪrɪ na yɪ Sɪdrən tɪn. Gaarɪ maa wʊ jəgə kam kʊntʊ nɪ. Ba ma vu ba zʊ dɪ wʊ.

2Zezi dɪ o karabiə bam dɛɛn yəni ba jeeri daanɪ gaarɪ dɪm kʊntʊ nɪ mʊ. Kʊntʊ mʊ pɛ Zudasɪ wʊlʊ na lagɪ o yəgi Zezi o pa tɪn dɪ ye ka jəgə.

3Zudasɪ ma təgɪ dɪ pamaŋ-kɔgɔ o vu jəgə kam kʊntʊ. Wɛ kaanɪm yigə tiinə bam dɪ Farizɪan tiinə bam dɪ tʊŋɪ ba nɔɔna sɪ ba təgɪ ba vu. Ba ma jɪgɪ ba jara zɪla dɪdaanɪ min-zwəənu dɪ mɔɔla.

4Zezi nan maŋɪ o ye kʊlʊ maama na lagɪ kʊ kɪ-o tɪn. O ma fɔɔrɪ o twɛ ba te, yɪ o bwe-ba o wɪ: «Wɔɔ mʊ abam laga?»

5Ba ma lər-o ba wɪ: «Zezi wʊlʊ na yɪ Nazarɛtɪ tu tɪn mʊ dí laga.» Zezi ma ta o wɪ: «Kʊ yɪ amʊ mʊ kʊntʊ.» Zudasɪ wʊlʊ na yəg-o o pa tɪn dɪ maa təgɪ o zɪgɪ dɪ ba.

6Zezi na tagɪ dɪ ba o wɪ wʊm mʊ kʊntʊ tɪn, ba ma titwəni ba joori kwaga ba tʊ tɪga nɪ.

7O ma joori o bwe-ba o wɪ: «Wɔɔ mʊ abam laga?» Ba ma ta ba wɪ: «Zezi wʊlʊ na yɪ Nazarɛtɪ tu tɪn mʊ dí laga.»

8Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «A maŋɪ a ta a brɪ abam nɪ, amʊ mʊ kʊntʊ. Kʊ nan na yɪ amʊ mʊ á laga, sɪ á yagɪ bantʊ sɪ ba viiri.»

9O tagɪ kʊntʊ, sɪ kʊ pa o na maŋɪ o ta taanɪ dɪlʊ tɪn mʊ sɪɪnɪ dɪ kɪ, dɪ o na wɪ: «Amʊ Ko, a wʊ pɛ balʊ maama nmʊ na kɪ a jɪŋa nɪ tɪn dɪ dɪdʊa dɪ je.»

10Simən Pɪyɛɛrɪ maa jɪgɪ sʊ-ləŋɔ. O ma lɪ-kʊ o ma zagɪ Wɛ kaanɪm yuutu wʊm tɪntʊŋnʊ jazɪm zwɛ o go. Tɪntʊŋnʊ wʊm yɪrɪ mʊ Malɪkusi.

11Zezi ma ta dɪ Pɪyɛɛrɪ o wɪ: «Joori n sɪn n sʊgʊ kʊm kʊ polo nɪ. Nmʊ bʊŋɪ nɪ a lagɪ sɪ a lu cam dɪlʊ a Ko na pɛ-nɪ tɪn mʊ na?»

12Pamaŋna bam kɔgɔ kʊm dɪ ba dɪdɛɛrʊ wʊm dɪ Zwifə bam nɔɔna bam laan ma ja Zezi ba vɔ.

13Ba ma ja-o ba da yigə ba vu Annɪ te. O yɪ Kayifu tɪmbaarʊ mʊ. Kayifu mʊ yɪ Wɛ kaanɪm yuutu bɪnɪ dɪm kʊntʊ nɪ.

14Wʊntʊ dɛɛn mʊ ya tagɪ dɪ Zwifə bam nɪ kʊ maŋɪ sɪ nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ tɪ nɔɔna bam maama ŋwaanɪ.

Pɪyɛɛrɪ na fʊgɪ nɪ o yəri Zezi te tɪn

(Matiyu 26:69-70, Marɪkɪ 14:66-68, Luki 22:55-57)

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Simən Pıyɛɛrı dı o doŋ karabu dıdʋa ma təgı Zezi kwaga. Karabu wʋm kʋntʋ dı Wɛ kaanım yuutu wʋm ye daanı lanyʋranı. O ma təgı dı Zezi o zʋ Wɛ kaanım yuutu wʋm sɔŋɔ kʋnkɔlɔ.

16Pıyɛɛrı ma maŋı mancoŋo ni nı o zıga. Zezi karabu wʋlʋ dı Wɛ kaanım yuutu wʋm na ye daanı tın ma joori o nuŋi o ta dı bısankana kalʋ na nii mancoŋo kʋm ni dım baŋa nı tın, yı o daarı o ja Pıyɛɛrı o zʋ.

17Bısankana kam ma bwe Pıyɛɛrı ka wı: «Nmʋ təgı n yı Zezi karabu mʋ na?» O ma lərı o wı: «A daı o karabu.»

18Waarʋ dɛɛn ma wʋra. Kʋntʋ ŋwaanı tıntʋŋna bam dı Zwifə yigə tiinə nɔɔna bam ma dwe mini ba zıgı ba weerə. Pıyɛɛrı dı ma vu o təgı o zıgı da o weeri mini dım.

Wɛ kaanım yuutu wʋm na bwe Zezi taanı te tın

(Matiyu 26:59-66, Marıkı 14:55-64, Luki 22:66-71)

19Wɛ kaanım yuutu wʋm laan ma bwe Zezi o karabiə bam laŋa, dı o zaasım dım na yı te tın.

20Zezi ma lər-o o wı: «Amʋ yəni a ŋɔɔnı jaja mʋ a brı nɔɔna bam maama. A nan yəni a brı nɔɔna bam ba Wɛ-di sım nı mʋ dı Wɛ-di-kamunu kʋm nı, mɛ Zwifə bam maama na yəni ba jeeri daanı tın. A wʋ fɔgı a səgi a ta kʋlʋkʋlʋ.

21Bɛɛ nan mʋ yı n bwe amʋ sı n nii? Nan bwe balʋ na cəgi amʋ taanı dım tın n nii a na tagı kʋlʋ dı ba tın, sı bantʋ mʋ ye a na tagı kʋlʋ tın.»

22Zezi na tagı kʋntʋ tın, Zwifə yigə tiinə bam tıntʋŋnʋ dıdʋa na zıgı o tıkəri nı tın ma lɔ o pʋpɔŋɔ, yı o bwe-o o wı: «Bɛɛ mʋ yı n ŋɔɔnı kʋntʋ doŋ dı Wɛ kaanım yuutu wʋm?»

23Zezi ma lər-o o wı: «A na tagı kʋlʋ a cɔgı tın, sı n ta sı dí lwarı. Kʋ nan na yı cıga mʋ a taga, bɛɛ mʋ yı n magı-nı?»

24Annı laan ma pa ba ja-o ba vu Kayifu wʋlʋ na yı Wɛ kaanım yuutu tın te, yı ba ta wʋ bwəl-o.

Pıyɛɛrı ta na joori o fʋ nı o yəri Zezi te tın

(Matiyu 26:71-75, Marıkı 14:69-72, Luki 22:58-62)

25Simən Pıyɛɛrı daa ta maa zıgı da o weeri mini dım. Ba ma bwe-o ba wı: «Nmʋ təgı n yı nɔɔnʋ wʋntʋ karabu mʋ na?» Pıyɛɛrı ma fʋ o wı, wʋm daı o karabu.

26Wɛ kaanım yuutu wʋm tıntʋŋnʋ dıdʋa, wʋlʋ cʋrʋ Pıyɛɛrı na zagı o zwɛ o go tın, ma ta dıd-o o wı: «Amʋ wʋ nɛ abam daanı gaarı dım wʋnı na?»

27Pıyɛɛrı daa ta ma fʋ. Cıbwıʋ ma da kʋ keeri.

Zezi na zıgı Pilatı yigə nı te tın

(Matiyu 27:1-2,11-31, Marıkı 15:1-20, Luki 23:1-5,13-25)

28Ba laan ma ja Zezi ba nuŋi Kayifu sɔŋɔ nı ba vu Rom gʋvırma tu wʋm sɔŋɔ. Kʋ dɛɛn yı tıtıtı mʋ. Zwifə bam ma wʋ dɛ ba zʋ sɔŋɔ kʋm wʋ ba cullu tım ŋwaanı. Ba maŋı sı ba cı ba tıtı dı digiru sı ba wanı ba na cwəŋə ba di Pakı candiə kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Gʊvɪrma tu Pilatɪ ma nuŋi ba te, yɪ o bwe-ba o wɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ abam saŋɪ nɔɔnʊ wʊntʊ?»

30Ba ma lər-o ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ ya na wʊ kɪ o cɔgɪ, dí ya bá ja-o dí ba nmʊ te.»

31Pilatɪ ma ta dɪ ba o wɪ: «Abam tɪtɪ nan joŋ-o sɪ á di o taanɪ, sɪ kʊ tɔgɪ abam cullu tɪm na yɪ te tɪn.» Zwifə bam ma ləri ba wɪ: «Dɪbam ba jɪgɪ cwəŋə sɪ dí gʊ nɔɔn-nɔɔnʊ.»

32Kʊntʊ nan kɪ sɪ kʊ pa Zezi na tagɪ kʊlʊ tɪn mʊ sɪunɪ kʊ kɪ, dɪ o na tagɪ nɪ oó tɪ tʊʊnɪ dɪlʊ dwi tɪn.

33Pilatɪ laan ma joori o zʊ sɔŋɔ kʊm wʊ o bəŋi Zezi, yɪ o bwe-o o wɪ: «Nmʊ yɪ Zwifə bam pɛ mʊ na?»

34Zezi ma bwe-o o wɪ: «Nmʊ na tagɪ kʊntʊ tɪn, kʊ yɪ nmʊ tɪtɪ wʊbʊŋa taanɪ mʊ naa nɔɔna mʊ tagɪ a taanɪ dɪ nmʊ?»

35O ma ləri o wɪ: «Amʊ daɪ Zwifu. Kʊ yɪ nmʊ tɪtɪ dwi tiinə dɪ ba kaanɪm yigə tiinə bam mʊ jaanɪ nmʊ ba ba ba kɪ amʊ jɪŋa nɪ. Kɔɔ mʊ n kɪa?»

36Zezi ma ləri o wɪ: «Amʊ paarɪ dɪm wʊ nuŋi lʊgʊ baŋa, sɪ dɪ ya na yɪ lʊgʊ baŋa nyɪm, a nɔɔna bam ya wú kɪ jara sɪ ba cɪ sɪ Zwifə bam yɪ wanɪ ba ja amʊ. Kʊ nan na yɪ te tɪn, amʊ paarɪ dɪm daɪ lʊgʊ baŋa nyɪm.»

37Pilatɪ ma bwe-o o wɪ: «Kʊntʊ, nmʊ za yɪ pɛ mʊ na?» Zezi ma ləri o wɪ: «Nmʊ tɪtɪ mʊ tagɪ n wɪ, a yɪ pɛ. A tu sɪ a ŋɔɔnɪ cɪga mʊ a brɪ nɔɔna lʊgʊ baŋa nɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ ba lʊgɪ amʊ. Wʊlʊ maama na yɪ cɪga nɔɔnʊ tɪn mʊ cəgi amʊ taanɪ.»

38O ma ta dɪd-o o wɪ: «Bɛɛn yɪ cɪga?» Pilatɪ na tagɪ kʊntʊ tɪn, o laan ma joori o nuŋi pooni o ta dɪ Zwifə bam o wɪ: «Amʊ wʊ nɛ o na kɪ kʊlʊ o cɔgɪ tɪn sɪ a di o taanɪ.

39Abam nan yəni á jɪgɪ mɪʊ kʊdoŋ: Pakɪ candiə kam maŋa nɪ, amʊ yəni a lɪ abam pɪunʊ dɪdʊa mʊ a yagɪ yɪ o viiri. Abam nan lagɪ sɪ a yagɪ Zwifə bam pɛ wʊm mʊ na?»

40Ba ma kaasɪ dɪ kwər-dɪa ba wɪ: «Kʊ daɪ wʊntʊ, kʊ yɪ Barabasɪ mʊ dí laga sɪ n yagɪ.» Barabasɪ ya yɪ nɔn-vɪrnʊ mʊ.

Zan 19

1Pilatɪ laan ma pa ba ja Zezi ba magɪ dɪ balaara.

2Pamaŋna bam ma kɪ sabarɪ ba ma sɔ yipugə ba pu o yuu nɪ. Ba ma kwe gwar-sʊŋʊ ba zʊ-o, yɪ ba mwan-o.

3Ba maa ve o te, yɪ ba tɛ dɪd-o ba wɪ: «Zwifə bam pɛ, dɪnle», yɪ ba lɔɛ o pʊpwaanʊ.

4Pilatɪ daa ta ma joori o nuŋi pooni, yɪ o ta dɪ kɔgɔ kʊm o wɪ: «Nii-na, aá pa nɔɔnʊ wʊm nuŋi o ba o zɪgɪ abam yigə nɪ, sɪ á wanɪ á lwarɪ nɪ amʊ wʊ nɛ o na kɪ kʊlʊ o cɔgɪ tɪn.»

5Zezi ma nuŋi dɪ o yuu sabarɪ yipugə kam dɪ o gwar-sʊŋʊ kʊm. Pilatɪ ma ta dɪ ba o wɪ: «Nii-na nɔɔnʊ wʊm da.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Wɛ kaanum yigə tiinə bam dı ba nɔɔna bam na nɛ-o tın, ba maa tɛ dı kwər-dıa ba wı: «Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı n gʊ. Pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı n gʊ.» Pilatı ma ta dı ba o wı: «Abam tıtı nan ja-o á pa dagara baŋa nı á gʊ, sı amʊ wʊ nɛ kʊlʊ o na cɔgı sı a ma di o taanı tın.»

7Zwifə bam ma joori ba lər-o ba wı: «Dıbam jıgı culu kʊlʊ na brı nı o maŋı sı o tı tın, bɛŋwaanı o brı o tıtı nı o yı Wɛ Bu mʊ.»

8Pilatı na ni ba na tagı kʊntʊ tın, fʊʊnı ma tiini dı zʊ-o.

9O ma joori o zʊ sɔŋɔ kʊm wʊ, yı o bwe Zezi o wı: «Nmʊ nuŋi yən mʊ?» Zezi maa cım yı o wʊ lər-o kʊlʊkʊlʊ.

10O ma ta dıd-o o wı: «Nmʊ ba lagı sı n ləri amʊ na? Nmʊ yəri nı amʊ jıgı dam sı a pa ba yagı-m naa sı a pa ba pa-m tʊʊn-dagara baŋa nı ba gʊ na?»

11Zezi ma lər-o o wı: «Nmʊ ya n ba jıgı dam amʊ baŋa nı, kʊ na daı dam dılʊ Wɛ na pɛ-m tın. Kʊntʊ ŋwaanı nɔɔnʊ wʊlʊ na jaanı amʊ o kı nmʊ jıŋa nı tın mʊ tiini o kı wo-lɔŋɔ o dwəni nmʊ.»

12Maŋa kam Pilatı na ni kʊntʊ tın, o maa kwaanı o lagı cwəŋə sı o pa ba yagı Zezi. Kʊ daarı Zwifə bam maa tiini ba tɛ dı kwər-dıa ba wı: «Nmʊ na yagı nɔɔnʊ wʊntʊ, kʊ́ brı nı n culi lʊgʊ kʊm pa-farʊ wʊm mʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ na pɛ o tıtı paarı tın, kʊntʊ tu yı pa-farʊ wʊm dʊm mʊ.»

13Pilatı na ni kʊntʊ tın, o ma pa ba ja Zezi ba nuŋi, yı o daarı o jəni taanı dim jəŋə kam je nı. Ba bə jəgə kam kʊntʊ nı, Kandwa-pulwaarʊ je mʊ. Ka yırı dı Zwifə bam taanı mʊ yı Gabata.

14Kʊ dɛɛn yı wıa tıtarı nı mʊ, dɛ dım tıga na wʊ́ pʊʊrı sı Pakı candiə kam di tın. Pilatı laan ma ta dı Zwifə bam o wı: «Nii-na á pɛ wʊm.»

15Ba ma ta kaası baŋa baŋa ba wı: «Ti o mʊmwɛ, ti o mʊmwɛ, pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı n gʊ.» O ma bwe-ba o wı: «Abam lagı sı ba pa á pɛ wʊm dagara baŋa nı ba gʊ mʊ na?» Wɛ kaanım yigə tiinə bam ma ləri ba wı: «Dıbam ba jıgı pɛ wʊdoŋ, kʊ na daı lʊgʊ kʊm pa-farʊ wʊm yıranı.»

16Pilatı laan ma kı Zezi pamaŋna bam jıŋa nı, sı ba pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı ba gʊ.

Ba na jaanı Zezi ba pa tʊʊn-dagara baŋa nı te tın

(Matiyu 27:32-56, Marıkı 15:21-41, Luki 23:26-49)

Pamaŋna bam laan ma ja Zezi,

17yı ba pa o zıŋı dagara kalʊ ba na lagı ba pa-o ka baŋa nı tın. O ma vu o yi jəgə kalʊ ba na bə nı Yukol-pʊa piu tın. Kʊ yırı dı Zwifə bam taanı mʊ yı Goligota.

18Kʊ yı dáanı mʊ ba pag-o tʊʊn-dagara kam baŋa nı. Ba ma ja nɔɔna badonnə bale dı, ba pa dagarı baŋa nı. Zezi maa wʊ bantʊ bale tıtarı nı.

19Pilatı ma pʊpʊnı tɔnɔ o pa ba tanı-kʊ dagara kam yuu nı. Kʊ pʊpʊnı kʊ wı: «Wʊntʊ mʊ yı Nazarɛtı tu Zezi wʊlʊ na yı Zwifə bam pɛ tın.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Zwifə bam zanzan ma karumı tənɔ kʊm, bɛŋwaanı jəgə kalʊ ba na pagı Zezi da tın batwarı dı tıʊ kʊm ni. Kʊ ma pʊpʊnı dı Zwifə bam taanı dı Rom tiinə taanı dı Grɛkı tiinə taanı mʊ.

21Zwifə kaanım yigə tiinə bam na nɛ tın, ba ma vu ba ta dı Pilatı ba wı: «Kʊ wʊ maŋı sı n pʊpʊnı nı ‹Zwifə bam pɛ›. Kʊ maŋı sı n pʊpʊnı nı: ‹Nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ brı o tıtı o wı, o yı Zwifə bam pɛ mʊ.› »

22O ma ləri-ba o wı: «Amʊ na pʊpʊnı te tın maŋı.»

23Pamaŋna bam na pagı Zezi dagara kam baŋa nı ba ti tın, ba laan ma kwe o gwaarʊ tım ba cɛ kuni bına, sı pamaŋnʊ maama kwe o nyım. Ba ma kwe o gwar-bu wʊm dı. Kʊ maama səgı punə mʊ, kʊ ba jıgı toŋim je.

24Kʊ na yı kʊntʊ tın, ba ma ta daanı ba wı: «Yı pa-na dí kaarı-kʊ. Nan pa-na dí ta jərɔ sı dí nii wʊlʊ na wú joŋi-kʊ tın.» Kʊ dɛɛn kı kʊntʊ mʊ, sı kʊ pa kʊlʊ na pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı tın sıunı kʊ kı, nı kʊ na wı: «Ba cɛ amʊ gwaarʊ ba pa daanı, yı ba daarı ba ta jərɔ amʊ gwar-bu wʊm ŋwaanı.» Pamaŋna bam ma sıunı ba kı kʊntʊ.

25Balʊ dɛɛn na zıgı ba batwarı dı Zezi dagara kam tın mʊ yı o nu wʊm dı o nu nyaanı, dı Mari wʊlʊ na yı Klopası kaanı tın, dı Mari wʊlʊ na nuŋi Magıdala tın.

26Zezi na nɛ o nu wʊm dı o karabu wʊlʊ o na soe lanyıranı ba zıgı da tın, o ma ta dı o nu wʊm o wı: «A nu, nii wʊntʊ laan mʊ yı n bu.»

27O ma daarı o ta dı o karabu wʊm dı o wı: «Nii n nu da.» Kʊ na zıgı maŋa kam kʊntʊ nı, o karabu wʊm laan ma joŋi Zezi nu wʊm o pa o ba o zʊʊrı o səŋɔ nı.

28Kʊntʊ kwaga nı Zezi maa ye nı woŋo maama kı kʊ ti. O maa wı, na-nyɔm jıg-o. O tagı kʊntʊ, sı kʊlʊ na pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı tın mʊ sıunı kʊ kı.

29Zʊŋa dɛɛn mʊ zıgı da, ka na su dı sana kalʊ na nywana tın. Ba ma kwe sıpɔɔ ba dı sana kam wʊnı, yı ba vɔ-kʊ miu ni nı ba te ba pa kʊ yi Zezi ni.

30Zezi na laŋı sa-nywana kam tın, o ma ta o wı: «Kʊ laan kı kʊ ti.» O ma daarı o cɔɔlı o yuu tıga nı, yı o pa o siun ti.

31Kʊ dɛɛn yı dɛ dılʊ Zwifə bam na yəni ba ti ba yigə sı ba siun dɛ dım laan yi tın mʊ. Tıga na wú pʊʊrı sı kʊ taa yı ba siun dɛ kamunu kʊm tın, ba maa ba lagı sı nɔɔna bam yıra yam taa wʊ dagarı sım baŋa nı dɛ dım kʊntʊ nı. Kʊntʊ ŋwaanı Zwifə yigə tiinə bam ma vu Pilatı te, ba ta dıd-o sı o pa cwəŋə sı ba bwəri nɔɔna bam nɛ sı ba tı, sı ba laan parı-ba ba kı.

32Kʊntʊ, pamaŋna bam ma vu balʊ ba na pagı ba wəli dı Zezi tın te, yı ba magı dayigə nɔɔnʊ wʊm nɛ ba bwəri, dı o doŋ wʊm nɛ.

33Ba ma vu ba yi Zezi. Ba ma na nı o maŋı o tı mʊ, yı ba daa wʊ bwəri wʊntʊ nɛ.

34Kʊ daarı pamaŋnʊ dıdʊa ma kwe o cicwe o ma zɔ Zezi saŋa nı. Jana dı na ma da ba nuŋə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

35Nɔɔnʊ wʊlʊ yi na nɛ kʊntʊ tɪn mʊ ŋɔɔnɪ kʊ woŋo, sɪ kʊ pa abam dɪ wanɪ á sɛ. O nan ye nɪ o na tagɪ kʊlʊ tɪn yɪ cɪga mʊ, yɪ o zɪgɪ cɪga kam kʊntʊ kwaga nɪ.

36Kʊntʊ nan kɪ sɪ kʊ pa kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn mʊ sɪunɪ kʊ kɪ, nɪ kʊ na wɪ: «O kuə dɪ dɪdʊa dɪ bá bwəri.»

37Wɛ tɔnɔ kʊm ta tagɪ kʊ wɪ: «Nɔɔna wʊ́ fɔgɪ ba nii wʊlʊ wʊm ba na zɔgɪ tɪn.»

Ba na kwe Zezi ba kɪ bɔɔnɪ nɪ te tɪn

(Matiyu 27:57-61, Marɪkɪ 15:42-47, Luki 23:50-56)

38Kʊntʊ kwaga nɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ na nuŋi Arimatɪ o yɪrɪ mʊ Zʊzɛfʊ tɪn ma zaŋɪ o vu Pilatɪ te. O dɛɛn yɪ Zezi karabu mʊ, yɪ o ba brɪ o tɪtɪ jaja o na kwarɪ Zwifə yigə tiinə bam tɪn ŋwaanɪ. O ma vu o bwe Pilatɪ sɪ o nii, oó wanɪ o kwe Zezi yɪra yam na. Pilatɪ ma sɛ sɪ o kwe. Zʊzɛfʊ ma vu o par-o dagara kam yuu nɪ.

39Nikodɛm wʊlʊ dɛɛn na ve o na Zezi tɪtɪ nɪ tɪn dɪ maa tɔgɪ o wʊra. O maa jɪgɪ tralɪ nugə zanzan o tee nɪ, kʊ na maŋɪ dɪ garɪwaa yi. Nugə kam yɪ Miiri dɪ Alowɛsɪ nugə mʊ gwaanɪ daanɪ.

40Zʊzɛfʊ dɪ Nikodɛm ma kwe Zezi yɪra yam ba turi-ya dɪ tralɪ nugə kam, yɪ ba daarɪ ba pri-o dɪ gar-jalɪ, nɪ Zwifə bam na yəni ba kɪ ba twa te tɪn.

41Gaara mʊ wʊ jəgə kalʊ ba na pagɪ Zezi dagara baŋa nɪ tɪn. Piu ma wʊ gaara yam wʊnɪ, bɔn-dʊʊrɪ maa wʊ piu kʊm yɪra nɪ ba ta na wʊ kɪ nɔɔn-nɔɔnʊ da.

42Kʊ na yɪ dɛ dɪlʊ tɪga na wʊ́ pʊʊrɪ sɪ kʊ taa yɪ ba siun dɛ dɪm tɪn, ba ma kwe Zezi ba tiŋi bɔɔnɪ dɪm wʊnɪ, dɪ je na batwarɪ tɪn ŋwaanɪ.

Zan 20

Zezi na bi o yagɪ tʊʊnɪ yɪ o brɪ o tɪtɪ te tɪn

(Matiyu 28:1-10,16-20, Marɪkɪ 16:1-11,14-18, Luki 24:1-12,36-49)

1Dɛ dɪlʊ na saŋɪ ba siun dɛ dɪm tɪn, Mari wʊlʊ na nuŋi Magɪdala tɪn ma zaŋɪ o go tɪga o vu Zezi yibeeli dɪm jəgə. O ma na nɪ kandwɛ dɪlʊ ya na pɪ bɔɔnɪ dɪm ni tɪn tigi daa nɪ.

2O ma duri o joori o vu o ta dɪ Simən Pɪyɛɛrɪ dɪ karabu wʊlʊ Zezi na soe tɪn o wɪ: «Ba kwe dí Yuutu wʊm yɪra yam yibeeli dɪm wʊnɪ, dí nan yəri ba na kɪ-o mɛ.»

3-4Pɪyɛɛrɪ dɪ karabu wʊdoŋ wʊm ma zaŋɪ ba duri ba maa ve bɔɔnɪ dɪm jəgə. Karabu wʊntʊ ma duri o loori Pɪyɛɛrɪ bɔɔnɪ dɪm ni nɪ.

5O ma tiiri o nii bɔɔnɪ dɪm wʊnɪ o na gar-jalɪ dɪm na tigi da, yɪ o wʊ zʊ dɪ wʊ.

6Simən Pɪyɛɛrɪ ma da o kwaga o ba o yi. O ma kɛ o zʊ bɔɔnɪ dɪm wʊ o na gar-jalɪ dɪm na tigi da,

7yɪ o na gərə kʊlʊ ba ya na mɛ ba ba Zezi yuu tɪn. Kʊntʊ nan pri mʊ kʊ tigi kʊ yɪra.

8Karabu wʊlʊ ya na yi da yigə tɪn dɪ laan ma zʊ bɔɔnɪ dɪm wʊ. O ma na kʊlʊ na wʊra tɪn, yɪ o daarɪ o sɛ nɪ kʊ sɪunɪ kʊ yɪ cɪga.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

9Ba daa ta ma wʊ lwarɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na tagɪ kʊlʊ kʊ wɪ o maŋɪ sɪ o bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn kuri.

10Ba laan ma joori ba vu sɔŋɔ.

11Mari daa ta maa zɪgɪ yibeeli dɪm ni nɪ o keerə. O na keerə kʊntʊ tɪn, o ma tiiri o nii bɔɔnɪ dɪm wʊnɪ.

12O ma na malɛsɪ sɪle na zʊ gwar-pwəənu, sɪ je mɛ seeni Zezi yɪra yam ya na tigi da tɪn. Dɪdʊa maa wʊ o yuu seeni, yɪ kadoŋ kam wʊ o nɛ seeni.

13Sɪ ma bwe-o sɪ wɪ: «A nakɔ, bɛɛ mʊ yɪ n keerə?» O ma ta dɪ sɪ o wɪ: «Ba kwe a Yuutu wʊm yɪra yam mʊ ba ja viiri, a nan yəri ba na kwe-o ba kɪ mɛ.»

14O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o ma pipiri o nii o kwaga nɪ o na Zezi na zɪgɪ da, yɪ o wʊ lwarɪ nɪ kʊ yɪ Zezi mʊ.

15Zezi ma bwe-o o wɪ: «A nakɔ, bɛɛ mʊ yɪ n keerə? Wɔɔ mʊ nmʊ beerə?» Mari maa bʊŋɪ nɪ o yɪ gaarɪ dɪm tu mʊ. O ma ta dɪd-o o wɪ: «Amʊ tu, kʊ na yɪ nmʊ na kwe-o n ja n viiri, sɪ n brɪ-nɪ n na kɪ-o mɛ tɪn, sɪ a vu a kwe-o.»

16Zezi ma bəŋi o yɪrɪ o wɪ: «Mari.» Mari ma pipiri o nii o seeni, yɪ o ta dɪ Zwifə bam taanɪ o wɪ: «Rabuni», kʊ kuri mʊ Karanyɪna.

17Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Yɪ ta n dwe-nɪ, sɪ amʊ daa ta wʊ joori a vu a Ko wʊm te. Nan ve n ta n brɪ a ko-biə bam nɪ, amʊ laan maa ve a Ko wʊm te, wʊlʊ na yɪ abam dɪ Ko tɪn. Wʊntʊ mʊ yɪ Baŋa-Wɛ, amʊ Tu dɪ abam dɪ Tu.»

18Mari wʊlʊ na nuŋi Magɪdala tɪn laan ma zaŋɪ o vu o ta dɪ Zezi karabiə bam o wɪ: «Amʊ nɛ dí Yuutu wʊm», yɪ o daarɪ o ta kʊlʊ Zezi na tagɪ o brɪ-o tɪn.

19Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ dɪdaan-ni nɪ mʊ Zezi karabiə bam lagɪ daanɪ jəgə dɪdʊa. Ba fɔgɪ ba pɪ digə kam ni dɪ borbu, ba na kwarɪ fʊʊnɪ dɪ Zwifə yigə tiinə bam tɪn ŋwaanɪ. Zezi laan ma da o ba o zɪgɪ ba tɪtarɪ nɪ. O ma ta dɪ ba o wɪ: «Yazurə wʊ́ jəni dɪ abam.»

20O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o ma brɪ-ba o jɪa dɪ o saŋa kam. O karabiə bam maa tiini ba jɪgɪ wʊpolo lanyɪranɪ dɪ ba na nɛ ba Yuutu wʊm tɪn.

21O daa ta ma joori o ta dɪ ba o wɪ: «Yazurə wʊ́ jəni dɪ abam. A Ko Wɛ na tʊŋɪ-nɪ lʊgʊ baŋa nɪ te tɪn, amʊ dɪ tʊŋɪ abam lʊgʊ kʊm wʊnɪ kʊntʊ doŋ mʊ.»

22O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o ma fuli ba seeni yɪ o wɪ: «Joŋi-na Wɛ Joro kʊm.

23Abam na yagɪ nɔɔnʊ wʊlʊ lwarʊm á ma cɛ-o tɪn, Wɛ wʊ́ sɪʊnɪ Dl yagɪ Dl ma cɛ kʊ tu. Kʊ daarɪ, abam na wʊ yagɪ á ma cɛ wʊlʊ tɪn, Wɛ dɪ bá yagɪ Dl ma cɛ-o.»

Toma na tu o sɛ Zezi te tɪn

24Toma wʊlʊ ba na ma bə nɪ Yiywɛ yɪ o wʊ Zezi karabiə fugə-bale bam wʊnɪ tɪn ya tərə maŋa kam Zezi na tu o karabiə bam te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Karabiə badonnə bam ma ta ba brɪ-o ba wɪ: «Dɪbam ya nɛ dí Yuutu wʊm.» O ma ta dɪ ba o wɪ: «Amʊ yi na wʊ nɛ cɪna yam niə o jɪ sɪm nɪ, sɪ a kɪ a nʊa da a nii, sɪ a daarɪ a kɪ a jɪŋa o saŋa kam nɪ, amʊ bá sɛ.»

26Da nana na kɛ tɪn, Zezi karabiə bam daa ma la daanɪ jəgə dɪdʊa, yɪ Toma dɪ laan wʊra. Ba ma fɔgɪ ba pɪ digə kam ni dɪ borbu. Zezi ma da o ba o zɪgɪ ba tɪtarɪ nɪ. O ma ta o wɪ: «Yazurə wú jəni dɪ abam.»

27O laan ma ta dɪ Toma o wɪ: «Ma n nʊa n taanɪ a jɪ sɪm yo seeni n nii, n daarɪ n tʊrɪ n jɪŋa a saŋa kam nɪ. Yagɪ bʊbwɛa, sɪ n daarɪ n sɛ.»

28Toma ma lər-o o wɪ: «Nmʊ yɪ a Yuutu dɪ amʊ Baŋa-Wɛ.»

29Zezi ma ta dɪd-o o wɪ: «Nmʊ na nɛ amʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ n laan sɛ na? Balʊ nan na sɛ amʊ yɪ ba ta wʊ nɛ-nɪ tɪn mʊ tiini ba jɪgɪ yu-yoŋo.»

Woŋo kʊlʊ ŋwaanɪ Zan na pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ tɪn

30Zezi dɛɛn kɪ wo-kɪnkagɪla yadonnə zanzan o karabiə bam tɪtarɪ nɪ, yɪ tɪ maama nan wʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ wʊnɪ.

31Wəənu tɪlʊ na pʊpʊnɪ tɪn yɪ sɪ á wanɪ á sɛ, nɪ Zezi mʊ yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, yɪ o kwəri o yɪ Wɛ Bu wʊm. Á nan na kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪd-o, á wú na ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

Zan 21

Zezi na brɪ o tɪtɪ dɪ o karabiə bam Galile nɪnɪʊ kʊm ni nɪ te tɪn

1Kʊntʊ kwaga nɪ Zezi daa ma joori o brɪ o tɪtɪ dɪ o karabiə bam Tiberiyadɪ nɪnɪʊ kʊm ni nɪ. O na brɪ o tɪtɪ te tɪn mʊ tɪntʊ:

2Simən Pɪyɛərɪ dɛɛn wʊra, dɪ Toma wʊlʊ ba na bə nɪ Yiywɛ tɪn. Natanayɛlɪ dɪ wʊra, wʊlʊ na nuŋi Galile tɪʊ Kana tɪn, dɪdaanɪ Zebede biə bam dɪ Zezi karabiə badonnə bale. Bantʊ bam maama mʊ wʊ daanɪ.

3Simən Pɪyɛərɪ ma ta dɪ ba o wɪ: «A maa ve a ja kale mʊ.» Ba ma lər-o ba wɪ: «Dí wú tɔgɪ dɪ nmʊ dí vu.» Ba ma zaŋɪ ba vu ba zʊ naboro kʊm. Tɪtɪ dɪm kʊntʊ nɪ ba ma kwaanɪ sɪ ba ja kale, yɪ ba wʊ nɛ kʊlʊkʊlʊ ba ja.

4Tɪga na wʊra ka pʊʊrɪ tɪn, Zezi maa zɪgɪ nɪnɪʊ kʊm ni nɪ, yɪ ba wʊ lwar-o.

5O ma bəŋi-ba o wɪ: «A badonnə-ba, abam wʊ jaanɪ kale na?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Dí wʊ nɛ kʊlʊkʊlʊ.»

6O laan ma ta dɪ ba o wɪ: «Nan dɪ-na á bʊra kam naboro kʊm jazɪm seeni, sɪ á wú ja.» Ba ma sɪnɪ ba dɪ bʊra kam, yɪ ba daa warɪ ba vaŋɪ-ka ba lɪ ba dɪ boro kʊm wʊnɪ, kale sɪm na tiini sɪ dagɪ tɪn ŋwaanɪ.

7Zezi karabu wʊlʊ o na soe tɪn ma ta dɪ Pɪyɛərɪ o wɪ: «Dɪbam Yuutu wʊm mʊ.» Simən Pɪyɛərɪ na lwarɪ nɪ kʊ yɪ ba Yuutu wʊm kʊntʊ tɪn, o ma kwe o gɔrɔ kʊlʊ o ya na lɪ tɪn o zʊ, yɪ o laan daarɪ o faŋɪ o cu na bam wʊnɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Karabiə badaara bam ma ja naboro kʊm ba ba, yı ba vaŋı bʊra kam dı kale sım ba wəli da ba yi na bam ni, ba na daı yigə yigə dı buburu kʊm tın ŋwaanı. Kʊ dɛɛn yı nınɛɛnı mɛtra bi mʊ te.

9Ba na bɛ bubɛ dım tın, ba ma na min-cala na wʊra, yı kale wʊ ya yuu nı. Dıpɛ dı maa tigi da.

10Zezi ma ta dı ba o wı: «Twəri-na kale sılʊ á na jaanı lele tın sıdaara á ja á ba.»

11Simən Pıyɛɛrı laan ma vu o zʊ naboro kʊm wʊ o vaŋı bʊra kam o dı tıga nı. Ka su dı kaləŋ-kamunə mʊ, sı maama yı bi dı fiinnu sıtɔ mʊ (153). Dı kale sım na daga kʊntʊ tın dı, bʊra kam wʊ kaarı.

12Zezi ma ta dı ba o wı: «Ba-na á gʊ á ni-cɛɛrı.» O karabiə bam maama ma kwarı sı ba bwe-o ba nii nı o yı wɔɔ mʊ, bɛŋwaanı ba maŋı ba lwarı nı kʊ yı ba Yuutu wʊm mʊ.

13Zezi ma zaŋı o vu o kwe dıpɛ dım o pa-ba, yı o daarı o kwe kale sım dı o pa-ba.

14Zezi na bi o yagı tʊʊnı tın, kʊntʊ mʊ kı kuni bıtɔ o na brı o tıtı dı o karabiə bam.

Zezi na ŋɔɔnı dı Pıyɛɛrı te tın

15Ba na di ba ti tın, Zezi laan ma bwe Simən Pıyɛɛrı o wı: «Zan bu Simən, nmʊ soe amʊ n dwe bantʊ na?» O ma ləri o wı: «A Yuutu, ɛɛn, nmʊ ye nı amʊ soe nmʊ.» Zezi ma ta dıd-o o wı: «Nan ta n nii a pəlbiə bam baŋa nı.»

16O ma joori o bwe Pıyɛɛrı o kı bıle o wı: «Zan bu Simən, nmʊ soe amʊ na?» O ma ləri o wı: «A Yuutu, ɛɛn, nmʊ ye nı amʊ soe nmʊ.» Zezi ma ta dıd-o o wı: «Nan ta n nii amʊ peeni sım baŋa nı.»

17O daa ma bwe Pıyɛɛrı o kı kuni bıtɔ o wı: «Zan bu Simən, nmʊ soe amʊ na?» Pıyɛɛrı wʊ ma cɔgı dı Zezi na bwe-o kuni bıtɔ o wı o so-o na tın. O ma ta dı Zezi o wı: «Amʊ Yuutu, nmʊ ye woŋo maama. Kʊntʊ ŋwaanı nmʊ ye nı amʊ soe nmʊ.» Zezi laan ma ta dıd-o o wı: «Nan ta n nii amʊ peeni sım baŋa nı.

18A lagı a ta cıga mʊ dı nmʊ sı, nmʊ dɛɛn na yı nən-dʊŋʊ tın, nmʊ yəni n vɔ n kilə n tıtı nı mʊ lanyıranı, yı n daarı n ve nmʊ na lagı mɛ tın. Kʊ daarı nmʊ nan na kwın, n laan wʊ́ zəŋi n jıa mʊ wɛɛnı, yı nɔɔnʊ wʊdoŋ vɔ-ka o pa-m, yı o daarı o ja-m o vu nmʊ na ba lagı mɛ sı n vu tın.»

19Zezi dɛɛn tagı kʊntʊ sı kʊ brı Pıyɛɛrı na wʊ́ tı tʊʊnı dılʊ dwi sı kʊ pa Wɛ na zulə tın mʊ. O laan ma daarı o ta dı Pıyɛɛrı o wı: «Ta n tɔgı-nı.»

20Pıyɛɛrı ma pipiri o nii o kwaga nı, yı o na Zezi karabu wʊlʊ o na soe tın na tɔgı-ba. Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ ya na jəni o salı Zezi wʊdiu kʊm dim maŋa nı yı o bwe-o o wı: «A Yuutu, wɔɔ mʊ lagı o yəgi nmʊ o pa?» tın.

21Pıyɛɛrı na nɛ-o tın, o ma bwe Zezi o wı: «A Yuutu, sı wʊntʊ, bɛɛ mʊ lagı kʊ kı-o?»

22Zezi ma lər-o o wı: «Amʊ na lagı sı o taa ŋwı sı kʊ taa ve maŋa kam amʊ na wʊ́ joori a ba tın, kʊntʊ daı nmʊ yigə. Nmʊ za n weeni n ta n tɔgı-nı.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[23]Kʋntʊ ŋwaanɪ mʊ pɛ Zezi karabiə bam dɛɛn jɪgɪ-ka ba ŋɔɔnɪ ba wɪ, Zezi karabu wʊm kʋntʊ bá tɪ maŋa dɪ maŋa. Zezi nan wʊ tagɪ o wɪ, o bá tɪ. O dɛɛn tagɪ o wɪ: «Amʊ na lagɪ sɪ o taa ŋwɪ sɪ kʊ taa ve maŋa kam a na wʊ́ joori a ba tɪn, kʋntʊ daɪ nmʊ yigə.»

[24]Zezi karabu wʊlʊ o na tagɪ o taanɪ kʋntʊ tɪn mʊ yɪ amʊ wʊlʊ na brɪ Wɛ cɪga kam yɪ a daarɪ a pʊpʊnɪ-ka a tiŋi tɪn. Dɪbam maama nan ye nɪ a na brɪ te tɪn sɪnɪ kʊ yɪ cɪga mʊ.

[25]Zezi ta kɪ wəənu zanzan o wəli da. Tɪ maama dɪdʊa dɪdʊa nan ya na lagɪ tɪ pʊpʊnɪ tɪ tiŋi, a bʊŋɪ nɪ lʊgʊ baŋa ya bá na je sɪ twaanʊ tɪm kʋntʊ pəni da.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 1

Zezi na kɪ kʊlʊ yɪ o laan joori Wɛ-sɔŋɔ tɪn

1A ciloŋ Teofili, a maŋɪ a da yigə a pʊpʊnɪ tɔnɔ a pa nmʊ. Tɔnɔ kʊm kʊntʊ wʊnɪ mʊ a pʊpʊnɪ wəənu tɪlʊ maama Zezi dɛɛn na kɪ tɪn, yɪ a kwəri a pʊpʊnɪ o na yəni o brɪ nɔɔna te tɪn, kʊ na sɪŋɪ maŋa kalʊ o na puli o tɪtʊŋa yam

2sɪ kʊ vu kʊ yi dɛ dɪm Wɛ na kwe-o Dl ja di Dl sɔŋɔ tɪn. Kʊ na wʊ́ loori sɪ o di Wɛ-sɔŋɔ kʊntʊ tɪn, o laan ma brɪ o tɪntʊŋna balʊ o na kuri tɪn dɪ Wɛ Joro dam, yɪ o brɪ-ba ba na maŋɪ sɪ ba kɪ kʊlʊ tɪn.

3O tʊvnɪ dɪm kwaga nɪ o ma joori o ba o brɪ o tɪtɪ o nɔɔna bam tee nɪ kuni zanzan, sɪ kʊ brɪ-ba lanyɪranɪ nɪ o sɪnɪ o bi o yagɪ tʊvnɪ. O dɛɛn brɪ o tɪtɪ o tɪntʊŋna bam da fiinna mʊ, yɪ o ŋɔɔnɪ Wɛ paarɪ dɪm taanɪ o brɪ-ba.

4Dɛ dɪdwɪ Zezi na wʊra o brɪ-ba kʊntʊ tɪn, o ma kaanɪ-ba o wɪ, ba yɪ zaŋɪ ba nuŋi Zeruzalɛm wʊnɪ, sɪ ba taa cəgi wʊlʊ wʊm o Ko na goni ni sɪ o ba ba te tɪn, nɪ o na maŋɪ o ta dɪ ba te tɪn.

5Zezi ma ta dɪ ba o wɪ: «Zan dɛɛn yəni o miisi nɔɔna na wʊnɪ mʊ, da fɪnfɪn nan na wəli da, Wɛ wʊ́ miisi abam Dl Joro kʊm wʊnɪ.»

6Zezi dɪ o tɪntʊŋna bam dɛɛn na kikili daanɪ kʊntʊ tɪn, ba ma bwe-o ba wɪ: «Dɪbam Yuutu, kʊ yɪ lele kʊntʊ mʊ n lagɪ n pa dɪbam Yisɪrayɛlɪ tiinə bam joori dí di paarɪ na?»

7Zezi ma ləri-ba o wɪ: «Kʊ daɪ sɪ abam lwarɪ maŋa kalʊ Wɛ na lɪ dɪdaanɪ Dl tɪtɪ ni sɪ wəənu tɪntʊ kɪ tɪn.

8Wɛ Joro kʊm nan wʊ́ ba abam yuu nɪ kʊ pa á joŋi dam dɪlʊ na nuŋi Wɛ tee nɪ tɪn. Abam laan wʊ́ ji a maana tiinə sɪ á brɪ nɔɔna amʊ cɪga kam je maama nɪ, kʊ na sɪŋɪ dɪ Zeruzalɛm dɪ Zude dɪ Samari tɪnɪ dɪm maama, dɪ lʊgʊ baŋa je maama nɪ.»

9Zezi dɛɛn na ŋɔɔnɪ kʊntʊ dɪ ba o ti tɪn, o ma zaŋɪ o maa diini Wɛ-sɔŋɔ, yɪ ba zɪgɪ ba nii-o. Kunkwəənu ma ba tɪ kwəl-o kʊ pa ba daa warɪ ba na-o.

10O na maa diini kʊntʊ tɪn, ba daa ta ma kwəni ba nii wɛyuu nɪ. Ba na zɪgɪ ba nii kʊntʊ tɪn, nɔɔna bale ma da ba ba ba zɪgɪ ba tee nɪ. Ba zʊ gwar-pwəənu mʊ.

11Ba ma ta dɪ ba ba wɪ: «Galile tiinə-ba, bɛɛ mʊ yɪ á zɪgɪ yoba á kwəni á nii wɛɛnɪ? Abam na nɛ kʊlʊ tɪn, kʊ yɪ Wɛ mʊ kwe Zezi Dl ja di Dl sɔŋɔ. Wʊntʊ tɪtɪ nan ta wʊ́ joori o ba kʊntʊ doŋ, nɪ abam na nɛ-o o na maa diini te tɪn.»

12Zezi tɪntʊŋna bam laan ma zɪgɪ piu kʊm ba ya na wʊ kʊ yuu nɪ tɪn, ba joori ba vu Zeruzalɛm tɪʊ kʊm wʊ. Piu kʊm kʊntʊ yɪrɪ mʊ Olivi piu, yɪ kʊ batwarɪ dɪdaanɪ tɪʊ kʊm nɪnɛɛnɪ kilomɛtrɪ dɪdʊa.

13Ba ma vu ba zʊ tɪʊ kʊm ba kɛ ba vu sɔŋɔ kʊlʊ ba na maŋɪ ba zʊvrɪ da tɪn, ba di wɛyuu digə kam. Nɔɔna bam kʊntʊ yɪ Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan dɪ Zakɪ dɪ Andre, kʊ wəli dɪ Filipi dɪ Toma, dɪdaanɪ Batelemi dɪ Matiyu, kʊ wəli dɪ Zakɪ wʊlʊ na yɪ Alɪfɪ bu tɪn, dɪ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Simɔn wʊlʊ na yı Zelɔtı nɔɔna bam wʊ nɔɔnʊ tın, dıdaanı Zudasɪ wʊlʊ na yı Zakı bu tın.

14Maŋa maama bantʊ dɛɛn yəni ba wʊ daanı dı wʊbʊŋ-dıdwı mʊ, yı ba warı Wɛ. Kaana badonnə dıdaanı Zezi nu Mari dı Zezi nyaana dı tɔgı ba wʊra dı ba.

Ba na kuri nɔɔnʊ wʊdoŋ sı o ləni Zudasɪ yuu nı te tın

15Dɛ dıdwı balʊ maama na yı ko-biə Zezi ŋwaanı tın ma kikili daanı jəgə dıdʊa, ba yi nı nɔɔna bi dı fiinle (120). Ba na wʊra kʊntʊ tın, Pıyɛɛrı ma zaŋı ba wʊnı o zıgı wɛɛnı sı o ŋɔɔnı.

16O maa wı: «A ko-biə-ba, kʊ na yı Zudasɪ wʊlʊ na brı Zezi dʊna bam cwəŋə sı ba ja-o tın, Wɛ Joro kʊm dɛɛn maŋı kʊ pa Pɛ Davidi ŋɔɔnı wʊntʊ taanı faŋa faŋa. Kʊlʊ na pʊpʊnı kʊ tiŋi Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı wʊntʊ ŋwaanı tın mʊ maŋı sı kʊ ba kʊ kı.

17Zudasɪ dɛɛn tɔgı o wʊ dıbam kɔgɔ kʊm wʊnı mʊ, yı o tɔgı o tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam.»

18Zudasɪ na kı te tın, o dɛɛn kwe səbu kʊlʊ o na joŋi o kəm-balɔrɔ kʊm baŋa nı tın o ma yəgi tıga mʊ. O daarı o tʊ tıga nı o tı. O pugə ma bagı yı o lʊrʊ pi tı nuŋi.

19Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrı Zeruzalɛm nı tın ma ni kʊlʊ na kı-o tın, kʊntʊ ŋwaanı mʊ ba bəŋi tıga kam kʊntʊ nı Akılıdama dı ba tıtı taanı. Kʊ kuri mʊ Jana tıga.

20Pıyɛɛrı ta ma ta o wı: «Kʊ nan pʊpʊnı Wɛ ləŋ-ŋwı tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: ‹Wɛ wʊ́ pa wʊntʊ sɔŋɔ kʊm ba kʊ cɔgı, sı nɔɔn-nɔɔnʊ daa yı daarı kʊ wʊnı.› Kʊ daa ta pʊpʊnı kʊ wı: ‹Wɛ wʊ́ pa nɔɔnʊ wʊdoŋ ləni wʊntʊ yuu nı o taa tʊŋı o tıtʊŋa yam.›

21-22Kʊ nan maŋı sı nɔɔnʊ wəli dıbam Zezi tıntʊŋna bam wʊnı o ji maana tu, sı o taa ŋɔɔnı dí Yuutu Zezi cıga kam dı o na bi o yagı tʊʊnı te tın. Kʊntʊ tu nan maŋı sı o taa yı wʊlʊ dɛɛn na tɔgı o wʊ dıbam kɔgɔ kʊm wʊnı maŋa maama dí Yuutu Zezi dɛɛn na tɔgı dı dıbam o beeri tın mʊ, kʊ sıŋı maŋa kam Zan na miisi Zezi na wʊnı tın, sı kʊ vu kʊ yi maŋa kam Zezi na yagı dıbam te yı o di Wɛ-sɔŋɔ tın.»

23Pıyɛɛrı na tagı kʊntʊ o ti tın, ba ma lı nɔɔna bale. Dıdʊa mʊ yı Zʊzɛfʊ wʊlʊ ba na bə nı Basaba yı ba daa ta bə-o nı Zusitu tın. Wʊdoŋ wʊm maa yı Matıasɪ.

24Ba laan ma loori Wɛ ba wı: «Dí Yuutu, nmʊ maŋı n ye nɔɔnʊ maama wʊbʊŋa na yı te tın. Kʊntʊ ŋwaanı dí loori nmʊ tee nı sı n brı dıbam nɔɔna bantʊ bale wʊnı nmʊ na kuri wʊlʊ sı o ji nmʊ tıntʊŋnʊ tın,

25sı o taa tʊŋı tıtʊŋa yalʊ Zudasɪ na kwe o yagı yı o daarı o vu o na maŋı sı o vu mɛ tın.»

26Ba na loori Wɛ ba ti tın, ba ma ta jɔrɔ sı ba kuri nɔɔna bale bam kʊntʊ wʊnı. Ba na tagı ba kuri wʊlʊ tın mʊ yı Matıasɪ. Ba laan ma pa o tɔgı o yı Zezi tıntʊŋnʊ o wəli ba fugə-dıdʊa kam wʊnı.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 2

Wɛ Joro kʊm na tu kʊ zəni Zezi karabiə bam te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Dɛ dım Zwifə bam na yəni ba di ba candiə kalʊ yırı na yı Pantıkoti tın ma ba ka yi. Zezi karabiə bam maama maa wʊ daanı jəgə dıdʊa.

[2]Sɔɔ ma da kʊ nuŋi wɛyuu nı nınɛɛnı vu-dıʊ na fufugi te tın. Sɔŋɔ kʊm ba na je kʊ wʊnı tın maama ma su dı sɔɔ kʊm kʊntʊ.

[3]Ba ma na wəənu nı min-vwı te, yı tı pwɛ pwɛ tı jəni ba dıdʊa dıdʊa yuu nı.

[4]Wɛ Joro kʊm ma ba ba maama tee nı dı dam, yı ba sıŋı sı ba taa ŋɔɔnı taana dwi dwi, nınɛɛnı Wɛ Joro kʊm na pɛ-ba dam sı ba ŋɔɔnı taanı dılʊ tın.

[5]Kantʊ maŋa kam nı, Zwifə zanzan dɛɛn mʊ tu ba wʊ tıʊ kʊm nı. Ba maa yı balʊ na kwarı Wɛ lanyıranı tın, yı ba nuŋi je maama mʊ lʊgʊ baŋa nı.

[6]Balʊ na wʊra tın dɛɛn ma ni sɔɔ kʊm na kı te tın, yı kɔgɔ zanzan laan ma ba kʊ la daanı jəgə kam nı. Ba ma ni Zezi karabiə bam na zıgı ba ŋɔɔnı taana dwi dwi. Kʊ ma sʊ-ba, bɛŋwaanı ba maama dɛɛn ni Zezi karabiə bam na ŋɔɔnı ba dıdʊa dıdʊa dwi taanı.

[7]Ba yıra ma sɔɔrı yı kʊ kı-ba yəəu. Ba ma ta ba wı: «Nii, bantʊ maama yı Galile tiinə mʊ, yı ba zıgı ba ŋɔɔnı taana yantʊ doŋ.

[8]Kʊ nan kı ta mʊ yı dıbam maama ni ba na ŋɔɔnı dıbam dıdʊa dıdʊa dwi taanı?

[9]Dıbam nuŋi je dwi təri təri mʊ. Dıbam badonnə nuŋi Parıtı dı Meedi dı Elam, kʊ wəli dı Mesopotami dı Zude dı Kapadɔsı, dıdaanı Pɔn dı Azi tıunı dım maama.

[10]Dí badonnə dı ma nuŋi Friizi dı Pamfili dı Ezipi dı Liibi tıunı dılʊ na batwarı dı Sirɛɛnı tın. Dí badonnə maa nuŋi Rom.

[11]Dıbam yı Zwifə mʊ, kʊ wəli dı dwi-gɛ tiinə balʊ na tɔgı cullu tılʊ Wɛ na pɛ dıbam Zwifə bam tın. Dıbam badonnə maa nuŋi Krɛtı dı Arabi. Dı kʊntʊ dı, dıbam maama nan ta ni ba na maı dıbam dıdʊa dıdʊa dwi taanı ba ŋɔɔnı wo-kamunnu tılʊ Wɛ na kı tın.»

[12]Nɔɔna bam na yı yəəu yı ba wʊbʊŋa vugimi daanı kʊntʊ tın, ba maa bwe daanı ba wı: «Kəm dıntʊ kuri mʊ bɛɛ?»

[13]Ba badaara laan maa jıgı Zezi tıntʊŋna bam ba mwana, yı ba tɛ ba wı: «Nɔɔna bantʊ nyɔgı sana mʊ ba su.»

Pıyɛɛrı na tɔɔlı Wɛ kwərə Pantıkoti dɛ nı te tın

[14]Pıyɛɛrı laan ma zaŋı wɛɛnı dıdaanı o donnə fugə-dıdʊa kam. O ma ŋɔɔnı dı kwər-dıa o ta dı nɔn-kɔgɔ kʊm o wı: «A badonnə-ba, Zwifə-ba dı abam balʊ maama na zʊʊrı Zeruzalɛm nı tın, cəgi-na sı a ta kəm dıntʊ kuri a brı abam.

[15]Abam na bʊŋı nı nɔɔna bantʊ nyɔgı sana mʊ ba su tın, kʊ nan daı kʊntʊ. Kʊ daa ta yı tıtıtı mʊ, wıa ta wʊ bıgı sı ba nyɔ sana.

[16]Kʊ nan yı kʊlʊ Wɛ nijoŋnu Zʊwɛlı dɛɛn na ŋɔɔnı kʊ taanı tın mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17O tagı sı Baŋa-Wɛ wı: ‹Lʊgʊ tiim maŋa na yiə, amʊ wʊ́ pwəri a Joro kʊm sı kʊ taa wʊ nabiinə maama tee nı. Kʊntʊ nan wʊ́ pa abam biə dı á bukwa ŋɔɔnı amʊ yiyiu-ŋwɛ. Aá pa abam nɔn-dʊnnʊ na vıurum, kʊ daarı sı á nankwın dwɛ dındwıa.

18Kʊ yı cıga sı da yam kʊntʊ nı, kʊ na yı a tıntʊŋ-baara dı kaana dı, aá pwəri a Joro kʊm a pa ba maama, sı ba ŋɔɔnı amʊ yiyiu-ŋwɛ.

19A ta wʊ́ pa wo-kınkagıla taa kı wɛyuu nı, yı a daarı a kı wəənu tılʊ na brı a dam tın tıga baŋa nı. Kantʊ maŋa kam nı jana wʊ́ ta wʊra dı mini dı nyʊa kalʊ na tiini ka zwərə tın.

20Wıa kam wʊ́ ji lim, yı cana kam dı wʊ́ ji nasʊŋʊ nı jana te, kʊ na wʊ́ loori sı amʊ Baŋa-Wɛ sarıya dɛ kamunu kʊlʊ na jıgı zulə ba dı yi tın.

21Dɛ dım kʊntʊ nı, wʊlʊ maama na wʊ́ bəŋi dí Yuutu yırı o ma loori zənə tın, oó na vrım.›

22A badonnə Yisırayɛlı tiinə-ba, cəgi-na a na lagı a ta kʊlʊ tın. A lagı a ta Zezi wʊlʊ na yı Nazarɛtı tu tın taanı mʊ a brı abam. Baŋa-Wɛ tagı wʊntʊ ŋwaanı mʊ Dl kı wo-kamunnu dı wo-kınkagıla dı wəənu tılʊ na brı Dl dam tın, sı kʊ brı abam nı o sıunı o nuŋi wʊm Baŋa-Wɛ te mʊ. Abam tıtı maŋı á ye kʊntʊ, bɛŋwaanı wəənu tım kʊntʊ maŋı tı kı abam tıtarı nı.

23Wɛ maŋı Dl ye kʊ na wʊ́ ta yı te tın. Dl dɛɛn ma lı wʊbʊŋa sı abam ja Zezi á kı nɔn-balwaarʊ jıŋa nı, sı ba pa-o tʊʊn-dagara baŋa nı. Á kı kʊntʊ mʊ á ma á gʊ-o.

24Wɛ nan mʊ bi-o Dl pa o yagı tʊʊnı. Dl ma joŋ-o tʊʊnı yaara yam wʊnı Dl yagı. Bɛŋwaanı tʊʊnı dɛɛn wʊ wanı dı cəŋ-o dı yagı yibeeli dım wʊnı.

25Faŋa faŋa tın, Pɛ Davidi dɛɛn tagı wʊntʊ taanı o wı: ‹A naı a Yuutu Wɛ a yigə nı maŋa maama. Dl wʊ a jazım nı, sı Dl zəni-nı sı a yı tʊ.

26Mʊ kʊ kuri a jıgı wʊpolo lanyıranı, yı a ni-taanı dı jıgı ywəəni. Dı a yıra bwəni dım maama a nan ta jıgı tıına nmʊ Wɛ tee nı.

27Bɛŋwaanı, a na tıga, nmʊ Baŋa-Wɛ bá yagı-nı sı a maŋı curu nı. Nmʊ bá sɛ sı n tıtı Wʊ-poŋo Tu wʊm yıra pɔ.

28Nmʊ pɛ a lwarı cwe sılʊ na yı ŋwıa cwe tın sı a taa təga. Nmʊ wʊ́ pa a na ywəəni zanzan nmʊ tee nı.›

29A ko-biə-ba, mʊ kʊlʊ dıbam nabaarʊ Davidi dɛɛn na tagı tın. A nan lagı a ŋɔɔnı wʊntʊ taanı mʊ jaja a brı abam nı o tıga, yı ba kwe-o ba kı. O yibeeli ta wʊra dı zım maama.

30O dɛɛn nan yı Wɛ nijoŋnu mʊ, yı o guli Wɛ na goni ni Dl pa-o Dl wı, Dl wʊ́ pa o dwi tiinə bam dıdʊa zaŋı o di paarı o jəŋə kam je nı.

31Davidi nan maŋı o da yigə o lwarı kʊlʊ Wɛ na wʊ́ kı tın. Kʊ yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın tʊʊnı biim woŋo mʊ o tagı o wı: ‹Wɛ wʊ sɛ sı Dl yag-o curu nı. O yıra yam dı nan wʊ pəgı.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

32Cıga tın, Baŋa-Wɛ mʊ joori Dl pa Zezi wʊlʊ a ya na tagı tın ŋwıa, yı dıbam maama yı maana tiinə dí brı nɔɔna cıga kam kʊntʊ.

33Wɛ na bi-o tın, Dl zəŋ-o Dl jəni Dl jazım nı. Zezi laan ma joŋi Wɛ Joro kʊm o Ko Wɛ tee nı, nı Wɛ na maŋı Dl go ni sı Dl wú pa-o te tın, yı o pwəri-kʊ dıbam baŋa nı. Mʊ kʊlʊ abam zım na naı yı á kwəri á ni tın.

34Kʊ daı Davidi tıtı mʊ diini Wɛ-sɔŋɔ. Wʊntʊ nan tagı o wı: ‹Yuutu Baŋa-Wɛ tagı dı a Yuutu Dl wı: Ba n jəni a jazım nı,

35sı aá kı nmʊ dʊna maama n nɛ kuri nı, sı n nɔ-ba nı tıga te.›

36Kʊntʊ tın, Yisırayɛlı dwi maama nan maŋı sı ba lwarı lanyıranı nı, Zezi wʊlʊ abam na pagı tʊʊn-dagara baŋa nı á gʊ tın, kʊ yı wʊntʊ tıtı nɔ́ɔ mʊ Wɛ laan pɛ sı o taa yı Krisi wʊm, yı o kwəri o yı dıbam Yuutu.»

37Nɔɔna bam na ni Pıyɛɛrı na tagı kʊlʊ kʊntʊ tın, kʊ ma tiini kʊ cəgı ba wʊrʊ zanzan. Ba ma bwe Pıyɛɛrı dı Zezi tıntʊŋna badonnə bam ba wı: «Dí ko-biə-ba, dí nan wú kı ta mʊ?»

38Pıyɛɛrı ma ləri-ba o wı: «Abam maama maŋı sı á ləni á wʊrʊ á yagı kəm-balwaarʊ tım, sı á daarı á pa ba miisi abam na wʊnı Zezi Krisi yırı ŋwaanı, sı Wɛ wú yagı á lwarım Dl ma cɛ abam. Wɛ laan wú pa Dl Joro kʊm taa wʊ abam tee nı.

39Mʊ Wɛ na goni ni sı Dl kı te tın. Dl goni ni dıntʊ Dl pa abam dı á biə, kʊ wəli dı balʊ maama na baŋwɛ tın. Kʊ yı balʊ maama dıbam Yuutu Baŋa-Wɛ na wú bəŋi sı ba taa tɔg-o tın mʊ.»

40Pıyɛɛrı ma joori o fɔgı o ma bıtarı dwi dwi o brı-ba Wɛ cıga kam, yı o kaanı-ba o wı: «Sɛ-na sı Baŋa-Wɛ vrı abam zım nɔn-balwaarʊ tım tıtarı nı.»

41Nɔɔna bam zanzan ma sɛ o taanı dım, yı ba daarı ba pa ba miisi-ba na wʊnı Wɛ ŋwaanı. Dɛ dım kʊntʊ nı nɔɔna zanzan mʊ tu ba zʊ ba wəli Zezi karabiə kɔgɔ kʊm wʊnı, ba yi nınɛɛnı nɔɔna mʊrr-tıtɔ (3.000) te.

42Ba ma tiini ba kwaanı ba pa Zezi tıntʊŋna bam brı-ba Wɛ cwəŋə kam. Ba maama maa wəli daanı dı ni dıdʊa, yı ba kwəri ba tɔgı daanı ba di wʊdiu nı Zezi dɛɛn na fɔgı dıpɛ dım o pa o karabiə bam yı ba di te tın. Ba ma kwəri ba tɔgı daanı ba warı Wɛ maŋa maama.

43Fʊʊnı ma zʊ nɔɔna bam maama, bɛŋwaanı Wɛ dɛɛn pɛ Zezi tıntʊŋna bam kı wo-kınkagıla dı wəənu zanzan na brı Baŋa-Wɛ dam tın.

44Zezi karabiə bam maama dɛɛn yəni ba wʊ jəgə dıdʊa mʊ, yı wəənu tılʊ ba na jıgı tın yı ba maama nyım.

45Ba maa yəni ba kwe ba jıjıgırʊ dı ba zıla ba yəgə, yı ba maŋı tı səbu kʊm ba pa daanı, kʊ maŋı nı nɔɔnʊ maama na lagı zənə te tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

46Dɛ maama ba yəni ba la daanɪ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ. Ba ma tɔgɪ daanɪ ba di wʊdiu da sam nɪ, kʊ nyɪ dɪ Zezi dɛɛn na fɔgɪ dɪpɛ o pa karabiə bam te tɪn. Ba maa maŋɪ ba wʊdiiru ba pa daanɪ, yɪ ba jɪgɪ wʊpolo lanyɪranɪ dɪdaanɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ.

47Ba maa zuli Wɛ maŋa maama, yɪ ba jɪgɪ zulə nɔɔna maama yibiyə nɪ. Dɛ maama dí Yuutu wʊm maa paɪ balʊ na nɛ vrɪm tɪn tui ba wəli ba kɔgɔ kʊm wʊnɪ.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 3

Kɔrɔ na nɛ yazurə Zezi dam ŋwaanɪ te tɪn

1Dɛ dɪdwɪ mʊ Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan dɛɛn zaŋɪ ba vu Wɛ-di-kamunu kʊm, maŋa kalʊ nɔɔna na yəni ba ve ba warɪ Wɛ tɪn. Kʊ yɪ wɛ-gunim maŋa nɪ mʊ.

2Ba ma vu ba yi digə kam ni dɪlʊ ba na bə nɪ Ni-laa tɪn. Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪ kɔrɔ mʊ kʊ na puli o lʊra kam maŋa nɪ. O nɔɔna maa yəni ba zɪŋ-o ba vu ba jəni da dɛ maama, sɪ o taa loori səbiə nɔɔna balʊ na tui ba tɔgɪ da ba zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ tɪn tee nɪ.

3Nɔɔnʊ wʊm ma na Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan na maa zʊʊrɪ Wɛ-digə kam. O ma loori-ba sɪ ba pa-o woŋo.

4Ba ma nii-o ziin. Pɪyɛɛrɪ laan ma ta dɪd-o o wɪ: «Nii dɪbam seeni.»

5O ma sɪunɪ o nii-ba yɪ o jɪgɪ tɪuna sɪ baá pa-o woŋo.

6Pɪyɛɛrɪ ma ta dɪd-o o wɪ: «A ba jɪgɪ səbu sɪ a pa-m. A nan wʊ́ pa nmʊ a na jɪgɪ kʊlʊ tɪn. Dɪ Nazarɛtɪ tu Zezi Krisi yɪrɪ ŋwaanɪ, zaŋɪ n ta n veə.»

7Pɪyɛɛrɪ na tagɪ kʊntʊ tɪn, o laan ma ja o jazɪm o zən-o o pa o zaŋɪ wɛɛnɪ. O na zaŋɪ kʊntʊ bɪdwɪ baŋa nɪ tɪn, mʊ o nɛ sɪm dɪ o nakwəəlu tɪm maama kɪ dam lanyɪranɪ.

8Nɔɔnʊ wʊm ma faŋɪ wɛɛnɪ o joori o ba o cwi o nɛ baŋa nɪ yɪ o sɪŋɪ vəŋə. O ma tɔgɪ-ba o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ. O maa veə yɪ o faŋa wɛɛnɪ yɪ o zuli Wɛ.

9Nɔn-kɔgɔ kʊm ma na o na veə yɪ o zuli Wɛ.

10Ba ma lwarɪ nɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ mʊ yɪ looru wʊlʊ ya na je Wɛ-di-kamunu kʊm Ni-laa kʊm nɪ tɪn. Kʊ ma tiini kʊ sɔɔrɪ-ba, yɪ kʊ kɪ-ba yəəu dɪ kʊlʊ na kɪ tɪn.

Pɪyɛɛrɪ na tɔɔlɪ Wɛ kwərə Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ te tɪn

11Nɔɔnʊ wʊm ma yɔɔrɪ o məəli Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan. Nɔɔna bam maama maa yɪ yəəu. Ba ma zaŋɪ ba duri ba vu ba te, kʊnkɔlɔ kʊlʊ na jɪgɪ pwəŋə yɪ ba maa bə nɪ Salɔmən kʊnkɔlɔ tɪn nɪ.

12Pɪyɛɛrɪ na nɛ nɔɔna bam kʊntʊ tɪn, o ma ta dɪ ba o wɪ: «A badonnə Yisɪrayɛlɪ tiinə-ba, bɛŋwaanɪ mʊ yɪ abam yɪ yəəu dɪ kʊlʊ na kɪ tɪn? Bɛɛ mʊ yɪ abam yɔɔrɪ á nii dɪbam kʊntʊ? Abam bʊŋɪ sɪ kʊ yɪ dɪbam tɪtɪ dam mʊ pɛ o zaŋɪ o ve na? Á bʊŋɪ nɪ kʊ yɪ dɪbam na kwarɪ Wɛ lanyɪranɪ tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ o zaŋɪ o ve na?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Kʊ nan na yı te tın, dıbam nabaara Abraham dı Yizakı dı Zakɔbı Baŋa-Wɛ laan mʊ pɛ Dl tıntʊŋnʊ Zezi joŋi paarı dı zulə. Abam jaanı wʊntʊ mʊ á pa ba gʊ-o. Pilatı dɛɛn bʊŋı sı o yag-o yı abam wʊ sɛ.

14Zezi Krisi yı wʊ-poŋo tu mʊ dı cıga tu. Abam nan vı-o, yı á daarı á loori Pilatı sı o yagı nɔn-gʊrʊ mʊ o pa abam.

15Abam na kı te tın, á gʊ wʊlʊ na yı ŋwıa tu tın mʊ, yı Wɛ joori Dl bi-o Dl pa o yagı tʊʊnı. Dıbam yı maana tiinə dí brı nɔɔna cıga kam kʊntʊ.

16Kʊ yı Zezi Krisi yırı dam dım ŋwaanı, dı dí na kı dí wʊ-dıdʊa dıd-o tın mʊ pɛ nɔɔnʊ wʊlʊ abam na nɛ yı á ye tın na dam. Kʊ yı o na kı o wʊ-dıdʊa dı Zezi tın mʊ pɛ o na yazurə abam maama yigə nı.

17A ko-biə-ba, abam dı á yigə tiinə bam na kı Zezi te tın, a ye nı abam ya yəri woŋo kʊlʊ á na kı tın mʊ.

18Faŋa faŋa tın, Wɛ dɛɛn pɛ Dl nijoŋnə bam maama tɔɔlı Dl kwərə ba brı nɔɔna nı Krisi wʊm Dl na tʊŋı tın maŋı sı o yaarı mʊ. Abam na kı-o te tın mʊ pɛ Wɛ taanı dım sıını dı kı.

19Kʊntʊ ŋwaanı, nan ləni-na á wʊrʊ á yagı kəm-balwaarʊ, sı á daarı á pipiri á taá tɔgı Wɛ, sı Wɛ wʊ́ yagı á lwarım Dl ma cɛ abam.

20Kʊntʊ tın, dí Yuutu Baŋa-Wɛ wʊ́ pa abam wʊrʊ taa zurə maŋa dı maŋa, yı Dl daarı Dl tʊŋı Krisi wʊm Dl na maŋı Dl kuri sı Dl pa abam tın. Wʊntʊ mʊ yı Zezi.

21O maŋı sı o taa wʊ Wɛ-sɔŋɔ nı mʊ, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ Wɛ na wʊ́ fɔgı Dl kwɛ wəənu maama tın, nı Wɛ na maŋı Dl pa Dl nijoŋnə bam tɔɔlı Dl kwərə faŋa faŋa te tın.

22Kʊ yı nınɛɛnı Moyisi dɛɛn na tagı o wı: ‹Abam Yuutu Baŋa-Wɛ wʊ́ pa abam dwi tu dıdʊa mʊ zaŋı o taa yı Wɛ nijoŋnu abam tıtarı nı, nı Dl na tʊŋı amʊ Moyisi te tın. Wʊntʊ nan na tuə, abam maŋı sı á sɛ taanı dılʊ maama o na wʊ́ ta o brı abam tın.

23Wʊlʊ maama nan na wʊ sɛ kʊlʊ Wɛ nijoŋnu wʊm na wʊ́ brı tın, ba maŋı sı ba lı kʊ tu mʊ Wɛ nɔɔna bam wʊnı ba gʊ.› Mʊ kʊlʊ Moyisi dɛɛn na tagı tın.

24Kʊ na puli dı Samʊwɛlı dı balʊ maama na saŋı o kwaga tın, Wɛ nijoŋnə balʊ maama na tɔɔlı Wɛ kwərə tın dɛɛn brı kʊlʊ na wʊ́ kı da yantʊ wʊnı tın mʊ.

25Wɛ kwərə kam Dl dɛɛn na pɛ Dl nijoŋnə bam sı ba tɔɔlı tın yı abam ŋwaanı mʊ. Wɛ ni dım Dl dɛɛn na goni Dl pa dıbam nabaara bam tın dı daa ta yı abam ŋwaanı mʊ. Dl dɛɛn goni ni dı Abraham Dl wı: ‹Nmʊ dwi dım ŋwaanı amʊ wʊ́ kı lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama lanyıranı.›

26Kʊntʊ ŋwaanı Baŋa-Wɛ dɛ yigə Dl tʊŋı Dl tıntʊŋnʊ wʊm abam tee nı mʊ, sı o kı abam lanyıranı dı o na pa abam dıdʊa dıdʊa yagı á kəm-balwaarʊ tım.»

Tıtʊŋa Tɔnɔ 4

Ba na jaanı Pıyɛɛrı dı Zan te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Pıyɛɛrı dı Zan dɛɛn na wʊra ba ŋɔɔnı kʊntʊ doŋ ba brı nɔɔna bam tın, Zwifə bam kaanım tiinə dıdaanı Wɛ-di-kamunu kʊm yırına bam yigə tu wʊm dı Sadusıan tiinə badonnə ma zaŋı ba ba ba te.

[2]Ba bana tiini ya zaŋı dı Pıyɛɛrı dı Zan dı ba na ŋɔɔnı te ba wı, Zezi bi o yagı tʊʊnı, yı kʊntʊ brı nı twa dı wú wanı ba bi ba yagı tʊʊnı tın.

[3]Ba ma ja Pıyɛɛrı dı Zan ba kı pına digə nı. Tıga na yi tın ŋwaanı, ba ma yagı-ba da sı tıga pʊʊrı.

[4]Kʊ daarı kɔgɔ kʊm nɔɔna zanzan ma sɛ taanı dılʊ ba na ni tın, yı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi. Balʊ na sɛ tın kɔgɔ kʊm dɛɛn yı nınɛɛnı nɔɔna mʊrr-tınu (5.000).

[5]Tıga na pʊʊrı tın, Zwifə yigə tiinə bam dı ba nakwa bam dı ba cullu karanyına tiinə bam ma la daanı Zeruzalɛm nı.

[6]Ba ma jeeri dıdaanı Annı wʊlʊ na yı ba kaanım yuutu tın, dı Kayifu dı Zan dı Alɛsandrı, dı balʊ na tɔgı ba yı kaanım yuutu wʊm sɔŋɔ tiinə tın.

[7]Ba ma pa Pıyɛɛrı dı Zan ba ba zıgı ba yigə nı. Ba ma bwe-ba ba wı: «Kʊ yı dı bɛɛ dam mʊ, dı wɔɔ yırı ŋwaanı mʊ, abam mɛ á kı kʊntʊ?»

[8]Wɛ Joro kʊm laan ma ba Pıyɛɛrı te dı dam. O ma ləri-ba o wı: «Tıʊ kʊm yigə tiinə dı nakwa-ba,

[9]abam zım na bwe dıbam kʊlʊ taanı tın, kʊ na yı dıbam na zəni kɔrɔ kʊm yı kʊ na yazurə tın,

[10]dí wú pa abam dı Yisırayɛlı dwi tiinə bam maama lwarı kʊ na kı te. Á taá ye nı Nazarɛtı tu Zezi Krisi yırı dam ŋwaanı mʊ pɛ nɔɔnʊ wʊntʊ na yazurə, yı o laan ba o zıgı abam yigə nı. Abam nan pagı Zezi Krisi tʊʊn-dagara baŋa nı á gʊ, yı Wɛ joori Dl bi-o Dl pa o yagı tʊʊnı.

[11]Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ Wɛ tɔnɔ kʊm na maŋı kʊ ta o taanı nı: ‹Kandwɛ dılʊ abam lwara bam na vın tın laan mʊ joori dı ba dı ji kandwɛ dılʊ na paı sɔŋɔ kʊm dana tın.›

[12]Yırı dıdoŋ daa təri lʊgʊ baŋa nı Wɛ na pɛ nabiinə sı dı wanı dı pa ba na vrım. Kʊ na daı Zezi Krisi yıranı mʊ waı o vrı nɔɔna o yaga.»

[13]Zwifə nakwa bam na nɛ Pıyɛɛrı dı Zan na jıgı baarı dı ba na ŋɔɔnı te tın, kʊ ma kı-ba yəəu dı ba na yı nɔɔna balʊ na yəri kʊlʊkʊlʊ yı ba daı yi-pʊrı-nyına tın ŋwaanı. Ba ma lwarı nı bantʊ dɛɛn tɔgı ba wʊ dı Zezi mʊ.

[14]Ba na nɛ kɔrɔ kʊm na zıgı Pıyɛɛrı dı Zan tee nı yı kʊ jıgı yazurə tın, ba maa warı kʊlʊkʊlʊ sı ba daa ta.

[15]Ba ma ta dı ba ba wı, ba nuŋi da ba taanı dim jəgə kam nı sı ba daarı. Ba laan maa wʊra ba bwɛ daanı, sı ba nii ba na wú kı te tın.

[16]Ba ma bwe daanı ba wı: «Dí nan wú kı nɔɔna bantʊ ta mʊ? Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrı Zeruzalɛm nı tın lwarı nı bantʊ mʊ kı wo-kınkagılı dım kʊntʊ. Dí daa bá wanı dí ta nı vwan.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Dí nan na lagı sı kəm dıntʊ yı jagı dı vu yigə tın, dí maŋı sı dí kaanı nɔɔna bam mʊ, sı ba daa yı ŋɔɔnı Zezi woŋo dı nɔɔn-nɔɔnʊ.»

18Ba laan ma joori ba bəŋi-ba, yı ba zʊ. Ba ma ta dı ba ba wı, ba ba jıgı cwəŋə sı ba daa ŋɔɔnı Zezi woŋo, naa sı ba taa brı nɔɔna dı wʊntʊ yırı.

19Pıyɛɛrı dı Zan ma ləri-ba ba wı: «Abam tıtı bʊŋı-na á nii. Kɔɔ mʊ lana Wɛ yigə nı? Kʊ maŋı sı dí sɛ abam dí dwəni Baŋa-Wɛ na?

20Dıbam nan bá wanı dí yagı kʊlʊ dí na nɛ yı dí kwəri dí ni tın ŋwaŋa.»

21Zwifə nakwa bam laan ma fɔgı ba kaanı-ba zanzan, yı ba daarı ba yagı-ba ba pa ba viiri. Ba dɛɛn wʊ nɛ kʊlʊ kʊm ba na wú vaŋı ba zwa kʊ baŋa nı tın, bɛŋwaanı tıʊ kʊm nɔɔna maama tiini ba zuli Wɛ dı woŋo kʊlʊ na kı tın.

22Bɛŋwaanı nɔɔnʊ wʊlʊ wo-kınkagılı dım na kı o baŋa nı yı o na yazurə tın dwe bına fiinna o ya na yı kɔrɔ.

Zezi karabiə bam na tʊŋı dı Wɛ Joro dam te tın

23Ba na yagı Pıyɛɛrı dı Zan kʊntʊ tın, ba ma joori ba vu ba kɔgɔ kʊm te. Ba ma ta dı ba Zwifə kaanım yigə tiinə bam dı ba tıʊ kʊm nakwa bam na tagı kʊlʊ tın.

24Ba na ni kʊntʊ tın, ba maama ma wəli daanı ba warı Wɛ yı ba wı: «Yuutu Baŋa-Wɛ, nmʊ mʊ kı wɛyuu dı tıga baŋa dı na-fara dı wəənu tılʊ maama na zʊvrı tı wʊnı tın.

25Dí nabaarʊ Davidi dɛɛn mʊ yı nmʊ tıntʊŋnʊ. Nmʊ dɛɛn ma pa n Joro kʊm pa o ta nmʊ kwərə kam o wı: ‹Bɛɛ mʊ yı lʊgʊ baŋa tiinə dwi təri təri bana zaŋı yı ba bʊŋı wʊbʊŋ-yɔɔrʊ?

26Ba pwa bam ti ba yigə sı ba kı jara. Ba yum tiinə dı ma la daanı sı ba kı jara dıdaanı Baŋa-Wɛ dı Krisi wʊm Dl na tʊŋı tın.›

27Kʊ sıunı kʊ kı kʊntʊ mʊ. Tıʊ kʊntʊ nı mʊ Erədı dı Pənsı Pilatı jəni daanı dı Yisırayɛlı tiinə dı dwi-gɛ tiinə, sı ba ja dı nmʊ tıntʊŋ-ŋʊm Zezi wʊlʊ nmʊ na kuri tın.

28Ba na bwɛ daanı kʊntʊ tın, ba kı kʊ maŋı dı nmʊ na maŋı n lı wʊbʊŋa dı n dam dım sı kʊlʊ wú kı tın mʊ.

29Dí Yuutu Wɛ, nii ba na lagı ba yaarı dıbam te tın! Dıbam nan yı nmʊ tıntʊŋna mʊ. Nan pa dıbam dam, sı dí wanı dí taá tɔɔlı nmʊ kwərə kam dı baarı.

30Nan twı n jı-dıa kam n pa nɔɔna taa naı yazurə, sı n pa wo-kınkagıla dı wəənu tılʊ na brı n dam tın taa kı nmʊ tıntʊŋ-ŋʊm Zezi yırı dım ŋwaanı.»

31Ba na warı Wɛ ba ti tın, jəgə kam ba na lagı daanı mɛ tın ma sisiŋə. Wɛ Joro kʊm laan ma ba ba maama te dı dam, yı ba ŋɔɔnı Wɛ kwərə kam dı baarı.

32Zezi karabiə bam kɔgɔ kʊm maama wʊbʊŋa dı ba ŋwıa maama dɛɛn yı bıdwı mʊ. Ba wʊlʊwʊlʊ wʊ tagı nı wʊm yıranı mʊ te o wəənu. Wəənu tılʊ ba na jıgı tın yı ba maama nyım mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Zezi tıntʊŋna bam maa jıgı dam kamunu, yı ba fɔgı ba brı dí Yuutu Zezi cıga kam nı o sıunı o bi o yagı tʊʊnı. Wɛ ma zəni ba maama dı Dl zaanı dım lanyıranı.

34Nɔɔn-nɔɔnʊ təri ba kɔgɔ kʊm wʊnı o na yı yinigə tu. Balʊ na jıgı karı naa sam tın yəni ba yəgi-tı mʊ,

35yı ba daarı ba kwe səbu kʊm ba ja ba ba pa Zezi tıntʊŋna bam. Ba laan ma maŋı səbu kʊm ba pa daanı, kʊ maŋı dı wʊlʊ maama na lagı zənə te tın.

36Kʊntʊ, Zʊzɛfʊ wʊlʊ ba na maa bə nı Banabası, kʊ kuri mʊ kwiə tu, yı o yı Leviti tu wʊlʊ na nuŋi Sipri tın,

37o dɛɛn yəgi o kara yı o kwe səbu kʊm o pa Zezi tıntʊŋna bam.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 5

Ananiya dı Safiira

1Kʊ daarı nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yırı mʊ Ananiya, o kaanı yırı mʊ Safiira. Nɔɔnʊ wʊm ma kwe ba kara o yəgi.

2O ma twəri səbu kʊm wʊnı sı o ta jıga, yı o kaanı dı ye kʊ ni nı. O laan ma kwe kʊlʊ na daarı tın o ja vu o pa Zezi tıntʊŋna bam.

3O na kı kʊntʊ tın, Pıyɛɛrı ma ta dıd-o o wı: «Ananiya, bɛɛ mʊ kı yı nmʊ pa sʊtaanı wanı nmʊ kʊntʊ doŋ, yı n fɔ vwan dı Wɛ Joro kʊm dı nmʊ na twəri kara kam səbu kʊm wʊnı sı n ta n jıgı tın?

4Maŋa kam nmʊ ta na wʊ yəgi kara kam tın, ka ya yı nmʊ nyım mʊ. Nmʊ nan na kwe n yəgi tın, səbu kʊm ta yı nmʊ nyım mʊ. Bɛŋwaanı mʊ n bʊŋı n wʊ nı, yı nmʊ kı kəm dım kʊntʊ? Nmʊ na fɔgı vwan kʊntʊ tın, n fɔgı n pa Wɛ mʊ, sı kʊ daı nabiinə.»

5Ananiya na ni kʊntʊ tın, o ma tʊ tıga nı o tı. Kʊ dɛɛn ma pa fʊʊnı ja balʊ maama na lwarı kʊ ni nı tın.

6Nɔn-dʊnnʊ ma zaŋı ba vu ba pri tʊ wʊm ba ja nuŋi ba kı.

7Kʊ na kɛ nı luu tıtɔ te tın, o kaanı wʊm dı daa ma ba o zʊ Pıyɛɛrı-ba te. O ma daa ta wʊ lwarı kʊlʊ na kı tın.

8Pıyɛɛrı ma ta dıd-o o wı: «Ta n brı-nı, mʊ səbu kʊlʊ maama nmʊ dı n barʊ wʊm na joŋi á kara kam ŋwaanı tın na?» O ma sɛ o wı: «Ɛɛn, kʊ maama mʊ kʊntʊ.»

9Pıyɛɛrı laan ma bwe-o o wı: «Bɛŋwaanı mʊ nmʊ dı n barʊ wʊm kı ni daanı sı á maŋı Yuutu Baŋa-Wɛ Joro kʊm á nii? Nɔɔna balʊ na kwe n barʊ wʊm ba kı tın ta zıgı digə kam ni nı lele kʊntʊ. Ba nan wʊ́ zuŋı nmʊ dı ba ja nuŋi.»

10O na tagı kʊntʊ o ti tın, bıdwı baŋa nı mʊ kaanı wʊm tʊ tıga nı Pıyɛɛrı yigə nı o tı. Nɔn-dʊnnʊ tım ma ba tı yi dı o tıga. Ba ma kwe-o ba ja nuŋi ba kı o barʊ wʊm tıkəri nı.

11Fʊʊnı dɛɛn ma ja Zezi kɔgɔ kʊm dı nɔɔna balʊ maama dı na ni kʊlʊ na kı tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Wɛ dɛɛn pɛ Zezi tɪntʊŋna bam kɪ wəənu tɪlʊ na brɪ Dl dam tɪn dɪ wo-kɪnkagɪla zanzan nɔɔna tɪtarɪ nɪ. Zezi nɔɔna bam maama dɛɛn yəni ba jeeri daanɪ dɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ mʊ faŋa faŋa Pɛ Salɔmən kʊnkɔlɔ kʊm nɪ.

13Balʊ na daɪ ba kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna tɪn, ba wʊlʊwʊlʊ wʊ dɛ o wəli ba wʊnɪ. Kʊ daarɪ tɪʊ kʊm nɔɔna bam maama ma tee Zezi nɔɔna bam.

14Baara dɪ kaana zanzan dɛɛn tu ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ dí Yuutu Zezi. Ba ma tɔgɪ ba wəli o kɔgɔ kʊm wʊnɪ.

15Zezi nɔɔna bam na yɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔna maa zʊŋɪ yawɪʊna ba nuŋi ba tiŋi cwe niə nɪ. Ba dɛɛn tiŋi-ba sarɪ dɪ gungwəəlu baŋa nɪ mʊ, sɪ Pɪyɛɛrɪ na maa tɔgɪ da o kɛa, sɪ o lulʊŋu kʊm má wanɪ kʊ tɔgɪ ba badonnə baŋa.

16Nɔɔna zanzan maa yəni ba nuŋi Zeruzalɛm sa-tɪʊnɪ dɪm maama wʊnɪ ba jaanɪ yawɪʊna dɪ balʊ ciciri na jɪgɪ-ba sɪ yaarɪ tɪn ba tui, yɪ ba maama nɛ yazurə.

Ba na jɪgɪ Zezi tɪntʊŋna bam ba yaarɪ te tɪn

17Zwifə bam kaanɪm yuutu wʊm dɪ o nɔɔna bam maama na tɔgɪ ba yɪ Sadusɪan tiinə kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna tɪn dɛɛn ma na kʊlʊ na kɪ tɪn. Ba maa tiini ba jɪgɪ wʊ-gʊrʊ dɪ Zezi tɪntʊŋna bam.

18Ba laan ma zaŋɪ ba ja-ba ba ja vu ba kɪ pɪʊna digə nɪ.

19Tɪga na yi tɪn, Baŋa-Wɛ malɛka ma ba ka pʊrɪ pɪʊna digə kam niə yam, yɪ ka pa Zezi tɪntʊŋna bam nuŋi. Ka ma ta dɪ ba ka wɪ:

20«Ve-na á zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm, sɪ á taá brɪ nɔɔna bam Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam na yɪ te tɪn maama.»

21Ba ma sɛ Wɛ malɛka kam ni. Tɪga na pʊʊrɪ tɪtɪtɪ tɪn, ba ma vu ba zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm ba wʊra ba brɪ nɔɔna bam. Kaanɪm yuutu wʊm dɪ o nɔɔna bam laan ma bəŋi Zwifə sarɪya-dirə nakwa dɪ Zwifə nakwa bam kɔgɔ kʊm maama sɪ ba kikili daanɪ. Ba ma daarɪ ba tʊŋɪ nɔɔna sɪ ba vu ba lɪ Zezi tɪntʊŋna bam pɪʊna digə kam nɪ ba ja ba ba pa-ba.

22Ba nɔɔna bam na yi da tɪn, mʊ ba wʊ nɛ Zezi tɪntʊŋna bam pɪʊna digə kam nɪ. Ba ma joori ba vu Zwifə nakwa bam te yɪ ba wɪ:

23«Dí na yi da tɪn, pɪʊna digə kam niə yam pɪ mʊ lanyɪʊranɪ. Nɔɔna balʊ na wʊra ba yɪra sɪ pɪʊna bam yɪ lu tɪn maa zɪgɪ da. Dí nan na pʊrɪ digə kam tɪn, dí wʊ nɛ nɔɔn-nɔɔnʊ ka wʊnɪ.»

24Wɛ-di-kamunu kʊm yɪrɪna bam yigə tu wʊm dɪdaanɪ kaanɪm yigə tiinə bam na ni kʊntʊ tɪn, ba wʊbʊŋa vugimi daanɪ yɪ ba yəri kʊlʊ na kɪ Zezi tɪntʊŋna bam tɪn.

25Nɔɔnʊ wʊdoŋ laan ma ba o zʊ ba na wʊ mɛ tɪn o ta dɪ ba o wɪ: «Nii-na, nɔɔna balʊ abam ya na jaanɪ á kɪ pɪʊna digə kam nɪ tɪn, bam mʊ wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ ba zɪgɪ da ba brɪ nɔɔna.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

26Yırına bam yigə tu wʊm na ni kʊntʊ tın, o dı o nɔɔna bam ma joori ba vu ba ja Zezi tıntʊŋna bam ba ba. Ba daa wʊ jaanı-ba dı dam, bɛŋwaanı ba kwarı fʊʊnı sı nɔɔna bam wʊ́ dʊlı-ba dı kandwa.

27Ba laan ma pa ba zʊ ba zıgı sarıya-dirə nakwa bam yigə nı. Kaanım yuutu wʊm laan ma bwe-ba o wı:

28«Bɛŋwaanı mʊ á kı kʊntʊ? Dıbam maŋı dí kaanı abam sı á daa yı taá brı nɔɔna dı yırı dıntʊ. Nii abam na kı te. Á pɛ abam zaasım dım yıranı mʊ jagı Zeruzalɛm maama wʊnı, yı á ta lagı sı wʊntʊ caa kʊm tɔgı dıbam.»

29Pıyɛɛrı dı o donnə tıntʊŋna bam ma ləri ba wı: «Dıbam maŋı sı dí sɛ Wɛ ni mʊ kʊ dwəni nabiinə ni.

30Zezi wʊlʊ abam na jaanı á pa tʊʊn-dagara baŋa nı á gʊ tın, Baŋa-Wɛ dılʊ dıbam nabaara bam na tɔgı tın mʊ pɛ o bi o yagı tʊʊnı.

31Kʊ yı wʊntʊ mʊ Baŋa-Wɛ zəŋ-o Dl jəni Dl jazım nı, sı o taa yı dıbam Pɛ dı dí Vırnʊ, sı o pa Yisırayɛlı tiinə na cwəŋə ba ləni ba wʊrʊ, sı Wɛ laan yagı ba lwarım Dl ma cɛ-ba.

32Dıbam dı Wɛ Joro kʊlʊ Wɛ na pɛ balʊ maama na sɛ Dl ni tın yı cıga kantʊ maana tiinə.»

33Zwifə nakwa bam na ni Zezi tıntʊŋna bam na tɛ kʊlʊ tın, ba bana ma tiini ya zaŋı dı ba, yı ba lagı sı ba gʊ-ba.

34Sarıya-dirə nakwa bam dıdʊ ma zaŋı ba tıtarı nı, o yırı mʊ Gamalıyɛlı. O yı Farizıan tu yı o ta yı Wɛ cullu tım karanyın-kamunu. Nɔɔna maama maa pa-o zulə. O na zaŋı ba kɔgɔ kʊm wʊnı tın, o maa wı, ba ja Zezi tıntʊŋna bam ba nuŋi pooni sı ba cəgi fun.

35O ma daarı o ta dı sarıya-dirə nakwa bam o wı: «Yisırayɛlı tiinə-ba, á cʊ-na á tıtı dı á na bʊŋı sı á kı nɔɔna bantʊ te tın.

36Kʊ ta wʊ daanı nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ zaŋı dıbam lʊgʊ nı, o yırı mʊ Tıʊdası. O maa paı o yı nɔn-kamunu yı nɔɔna zanzan dɛɛn tɔgı o kwaga, ba yı nınɛɛnı nɔɔna biə-yana (400) te. Ba dɛɛn gʊ-o mʊ yı o karabiə bam jagı da yigə nı. Nɔɔn-nɔɔnʊ daa wʊ daarı.

37Kʊntʊ kwaga nı Galile tu wʊdoŋ dı daa ma zaŋı o yırı mʊ Zudası. Maŋa kam ba dɛɛn na wʊra ba garı dí lʊgʊ kʊm nɔn-biə tın, mʊ o zaŋı o la kɔgɔ o kı o kwaga nı. Ba ma gʊ wʊntʊ dı. O dı kwaga nɔɔna bam maama ma jagı da yigə nı.

38Kʊntʊ ŋwaanı mʊ a lagı a ta abam sı á yı zaŋı á kı nɔɔna bantʊ kʊlʊkʊlʊ. Yagı-na-ba, bɛŋwaanı ba wʊbʊŋa yam dı ba tıtʊŋa yam maama na yı nabiinə nyım mʊ, yaá ba ya ji kafɛ mʊ.

39Kʊ nan na yı Wɛ nyım mʊ, abam bá wanı á cı-ba. Yırı-na á tıtı sı á yı ba á ja dı Baŋa-Wɛ.» Gamalıyɛlı na tagı kʊntʊ o ti tın, ba ma sɛ o taanı dım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

40Ba ma bəŋi Zezi tıntʊŋna bam sı ba joori ba zʊ ba te. Ba ma magı-ba dı balaara, yı ba daarı ba kaanı-ba sı ba daa yı ŋɔɔnı kʊlʊkʊlʊ dı Zezi yırı. Ba laan ma yagı-ba yı ba viiri.

41Zezi tıntʊŋna bam ma nuŋi sarıya-dirə nakwa bam tee nı, yı ba jıgı wʊpolo lanyıranı dı ba na maŋı sı ba na yaara Zezi yırı ŋwaanı tın.

42Dɛ maama ba maa yəni ba jeeri daanı Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnı, yı ba daarı ba tʊlı sam ba brı nɔɔna Wɛ cıga kam. Ba ma tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam, nı Zezi mʊ yı Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 6

Ba na lı nɔɔna barpɛ tıtʊŋa yam ŋwaanı te tın

1Maŋa kam kʊntʊ nı Zezi karabiə bam kɔgɔ kʊm maa wʊra kʊ pulə zanzan. Ba kɔgɔ kʊm wʊnı Zwifə balʊ na yı vərə yı ba ŋɔɔnı Grɛkı tiinə taanı dım tın maa jıgı balʊ na ŋɔɔnı ba tıtı Zwifə taanı dım tın ba pʊʊna, dı ba na ba paı ba kadənə kʊlʊ na maŋı sı ba pa-ba ba ni-wʊdiu ŋwaanı dɛ maama tın.

2Zezi tıntʊŋna fugə-bale bam ma bəŋi ba kɔgɔ kʊm maama ba kı daanı, yı ba ta ba wı: «Kʊ wʊ maŋı sı dıbam yagı Wɛ taanı dım zaasım, sı dí daarı dí taá maŋı wʊdiiru.

3Dí ko-biə-ba, á maŋı sı á lı nɔɔna barpɛ mʊ á wʊnı, sı dí pa ba taa nii wəənu tıntʊ baŋa nı. Ba nan maŋı sı ba taa yı nɔɔna balʊ nɔɔna maama na ye nı ba yı nɔn-ŋʊna yı Wɛ Joro kʊm wʊ ba tee nı lanyıranı yı ba jıgı wʊbʊŋ-ŋʊna tın.

4Sı dıbam dí daarı dí kwaanı dí nii Wɛ warım dı Dl taanı dım zaasım baŋa nı.»

5Ba na tagı kʊntʊ tın, kʊ ma poli ba kɔgɔ kʊm maama wʊ. Ba ma kuri nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yırı mʊ Etiyɛnı. Wʊntʊ jıgı wʊ-dıdʊa dı Zezi yı Wɛ Joro kʊm wʊ o tee nı. Ba ma wəli Filipi dı Prokori dı Nikano dı Timən dı Pamına dı Nikola wʊlʊ na nuŋi Antıɔsı, o yı dwi-gɛ tu yı o ba o tɔgı cullu tılʊ Wɛ na pɛ dıbam Zwifə bam tın.

6Ba ma lı-ba ba ja vu ba zıgı Zezi tıntʊŋna bam yigə nı. Ba ma warı Wɛ ba pa-ba yı ba daŋı ba jıa ba baŋa nı.

7Wɛ kwərə kam dɛɛn ma fɔgı ka jagı ka ve yigə yı nɔɔna sɛ-ka. Zezi karabiə bam kɔgɔ kʊm maa pulə zanzan Zeruzalɛm nı. Zwifə kaanım tiinə zanzan dı dɛɛn ma ba ba sɛ Zezi cıga kam.

Ba na jaanı Etiyɛnı te tın

8Etiyɛnı dɛɛn yı nɔɔnʊ wʊlʊ Wɛ na pɛ-o zaanı dı dam zanzan tın. O maa tiini o kı wo-kınkagıla dı wəənu tılʊ na brı Wɛ dam tın nɔɔna tıtarı nı.

9Nɔɔna badonnə maa zaŋı ba magı kantɔgɔ dıd-o. Bantʊ nuŋi Zwifə kɔgɔ kʊlʊ ya na yı gambɛ yı ba laan ba ba te ba tıtı tın wʊnı mʊ. Ba dɛɛn nuŋi Sirɛɛnı dı Alɛsandrı mʊ. Ba ma tɔgı ba wəli dı Zwifə badaara na nuŋi Silisi dı Azi tın.

10Ba na magı kantɔgɔ dıd-o tın, o ma ŋɔɔnı dı bʊŋım dam nı Wɛ Joro kʊm na pɛ-o te tın, kʊ pa ba daa warı o taanı ba ləri.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Ba laan ma nuŋi ba kı ni dıdaanı nɔɔna badonnə, sı ba fɔ vwan ba ta wı: «Dıbam ni nɔɔnʊ wʊntʊ na ŋɔɔnı o twı Moyisi dı Wɛ.»

12Ba ma pa tıʊ kʊm nɔɔna dı ba nakwa bam dı ba cullu karanyına tiinə bam bana zaŋı, yı ba ja Etiyɛnı ba ja vu ba sarıya-dirə nakwa bam yigə sı ba di o taanı.

13Ba ma pa nɔɔna badonnə zʊ ba fɔ vwan ba pa-o, yı ba ta ba wı: «Maŋa maama nɔɔnʊ wʊntʊ sıunı o ŋɔɔnı ta-balwaarʊ mʊ o paı dıbam Wɛ-di-kamunu kʊm dı Wɛ cullu tılʊ Dl na kı Moyisi jıŋa nı dıbam ŋwaanı tın.

14Dí ma ni o na tagı o wı, Nazarɛtı tu Zezi mʊ wú ba o cəgı Wɛ-di-kamunu kʊm, yı o pipiri mıʊ kʊlʊ maama Moyisi dɛɛn na brı dí nabaara sı dí taá təgı tın.»

15Zwifə nakwa balʊ maama na je da tın laan maa yɔɔrı ba nii Etiyɛnı cɔɔn. Ba ma nii ba na o yibiyə na ləni nı malɛka yibiyə te.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 7

Etiyɛnı na tʊlı o kwərə te tın

1Zwifə kaanım yuutu wʊm ma zaŋı o bwe Etiyɛnı o wı: «Wəənu tılʊ ba na tagı ba pa nmʊ tın yı cıga mʊ naa vwan mʊ?»

2Etiyɛnı laan ma ləri o wı: «A kwə-ba dı a ko-biə-ba, cəgi-na amʊ na lagı a ta woŋo kʊlʊ tın. Faŋa faŋa tın Paarı-Zulə Tu Baŋa-Wɛ mʊ tu dıbam nabaarʊ Abraham te. Kantʊ maŋa kam nı, Abraham dɛɛn ta zʊʊrı Mesopotami nı mʊ. O daa ta wʊ ve sı o taa zʊʊrı Aaran nı.

3Wɛ dɛɛn ma ta dıd-o Dl wı: ‹Yagı n tıtı tıʊ kʊm dı n sɔŋɔ tiinə, sı n daarı n vu tıʊ kʊlʊ amʊ na wú brı nmʊ tın.›

4O ma sıunı o zaŋı o nuŋi Kalıdıan tiinə tıʊ kʊm nı o vu o yi Aaran o zʊʊrı da. O na wʊ dáanı tın, o ko ma tı. Wɛ ma pa o daa nuŋi o fɔɔrı o vu o yi tıʊ kʊntʊ abam na zʊʊrı zʊm tın.

5Wɛ nan wʊ pɛ Abraham tıga yo seeni sı o taa te, dı fınfın dı. Wɛ dɛɛn goni ni mʊ dıd-o Dl wı, wʊm wú pa-o tıga kantʊ sı o taa te, yı o na tıgı o daarı, sı o dwi tiinə ta ta te-ka. Wɛ na goni Dl ni dım tın, Abraham ta ba jıgı bu.

6Mʊ Wɛ na tagı kʊlʊ dıd-o tın mʊ tıntʊ: ‹Abraham, nmʊ dwi tiinə wú vu ba taa zʊʊrı tʊ-gaa nı. Baá ta yı gambɛ mʊ tıʊ kʊm kʊntʊ nı, yı nɔɔna wú bɛɛsı-ba taan bına biə-yana (400).

7Amʊ Wɛ nan wú di balʊ na fı-ba sı ba tʊŋı gambɛɛm tıtʊŋa tın taanı sı ba na cam. Kʊntʊ kwaga nı, ba laan wú nuŋi tıʊ kʊm kʊntʊ nı ba ba, ba taa zuli amʊ jəgə kantʊ nı.›

8Baŋa-Wɛ ma daarı Dl go ni Dl pa Abraham Dl wı, Abraham dwi tiinə taa goni ba bəkəri sı kʊ brı nı ba sɛ Dl ni. Kʊntʊ, Abraham na lʊgı Yizakı tın, da nana dɛ nı o ma go-o. Yizakı dı dɛɛn ma ba o lʊ Zakɔbı, o dı ma go-o. Zakɔbı ma lʊ dí nabaara fugə-bale bam yı o go-ba dı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

9Nabaara bam dıdʋa yırı mʋ Zʋzɛfʋ. O cʋrrʋ tım dɛɛn maa jıgı wʋ-gʋrʋ dıd-o. Kʋntʋ ŋwaanı mʋ ba jaan-o ba yəgi ba pa o vu Ezipi sı o taa yı gambaa. Wɛ ta maa wʋra dıd-o.

10Dl ma pa o nuŋi cam maama wʋnı dı yazurə. Zʋzɛfʋ na tu o zıgı Ezipi pa-farʋ wʋm yigə nı tın, Wɛ pɛ-o wʋbʋŋ-ŋʋna yı pɛ wʋm yi su Zʋzɛfʋ lanyıranı. Pɛ wʋm ma pa o ji o səŋɔ kʋm tu dı Ezipi tʋ kʋm maama yuutu.

11Kana dɛɛn ma ba ka wʋ Ezipi dı Kanaan tını dım maama nı. Kʋ ma tiini kʋ cɛ ba yıra nı. Dí nabaara bam maa warı sı ba na wʋdiu ba di.

12Zakɔbı dɛɛn ma ni nı wʋdiu wʋ Ezipi nı. O ma tʋŋı dí nabaara bam sı ba vu ba yəgi.

13Kʋntʋ kwaga nı ba daa ma joori ba vu ba kı bıle. Zʋzɛfʋ laan ma pa o cʋrrʋ tım lwar-o. Ezipi pa-farʋ wʋm dı laan ma ba o lwarı Zʋzɛfʋ dwi dım na nuŋi mɛ tın.

14Zʋzɛfʋ ma daarı o tʋŋı ni o pa o ko Zakɔbı, sı o dı o səŋɔ tiinə bam maama ba o te Ezipi nı. Ba maama dɛɛn yı nɔɔna fusırpɛ-banu mʋ (75).

15Zakɔbı ma sıunı o zaŋı o vu Ezipi. Dáanı mʋ wʋntʋ tıga. Dıbam nabaara bam dı ma ba ba tı.

16Ba ma ja ba yıra yam ba joori ba vu Sisım ba kı-ba yibeeli dılʋ Abraham na yəgi dı səbu Emori biə bam tee nı tın nı.

17Maŋa kam ma twɛ sı Baŋa-Wɛ sıunı Dl kı kʋlʋ Dl dɛɛn na goni ni dı Abraham tın. Maŋa kam kʋntʋ nı dıbam nɔɔna balʋ na wʋ Ezipi nı tın maa tiini ba wʋra ba puli zanzan.

18Pa-farʋ wʋdoŋ dı daa ma zaŋı sı o taa te Ezipi. O maa yəri Zʋzɛfʋ ni nı.

19O dɛɛn maa jıgı dıbam nabaara bam o bɛɛsa. O dɛɛn kı swan mʋ o fı-ba sı ba kwe ba bu-sısın ba jaanı ba ve ba yaga, sı ba taa tʋa.

20Kantʋ maŋa kam nı mʋ ba lʋgı Moyisi. O dɛɛn maa yı bu-ŋʋm Wɛ yibiyə nı. Ba maa jıg-o ba kɔna o ko səŋɔ nı canı sıtɔ.

21Ba laan ma ja-o ba nuŋi ba vu ba yagı. Pa-farʋ wʋm bukɔ ma kwe-o o jıgı o niə, nı o yı o tıtı bu mʋ te.

22Ba ma brı Moyisi Ezipi tiinə yi-pʋrʋ kʋm maama. O ma ji nɔn-babıa o ni-taanı dı o kəm maama baŋa nı.

23Moyisi dɛɛn na yi bına fiinna tın, o ma lı wʋbʋŋa sı o vu o nii o ko-biə Yisırayɛlı tiinə bam na yı te.

24O na ve tın, o ma na Ezipi tu wʋdoŋ na jıgı Yisırayɛlı tu o maga. Moyisi ma vu sı o wəli o tıtı dwi tu wʋm jara yam wʋnı. O ma magı Ezipi tu wʋm o gʋ.

25O dɛɛn ya bʋŋı nı o tıtı dwi tiinə bam wú lwarı nı Wɛ lagı Dl pa wʋntʋ mʋ joŋi-ba Ezipi tiinə bam jıŋa nı o yagı. Ba nan wʋ lwarı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

26Tıga na pʊʊrı tın, o daa ma na Yisırayɛlı tiinə bale na jıgı daanı. O ma kwaanı sı o lo-ba, yı o ta dı ba o wı: ‹A ko-biə-ba, abam yı cʊrrʊ mʊ daanı. Bɛɛ mʊ kı yı abam daa jıgı daanı?›

27O na tagı dı ba kʊntʊ tın, mʊ wʊlʊ wʊm na dana tın ma yigi Moyisi o yagı daa nı, yı o daarı o bwe Moyisi o wı: ‹Wɔɔ mʊ pɛ nmʊ ni sı n ta n yı dıbam yuutu sı n daarı n ŋɔɔnı dıbam taanı?

28Nmʊ lagı sı n gʊ amʊ dı mʊ, nı n diin na gʊ Ezipi tu wʊm te tın na?›

29Moyisi na ni kʊntʊ tın, o laan ma duri o nuŋi Ezipi nı o vu o zʊʊrı Madıan tıʊ nı. Dáanı mʊ o di kaanı yı ba lʊ biə bale.

30Bına fiinna dɛɛn na kɛ tın, Wɛ malɛka ma ba Moyisi te kagʊa wʊnı Sinayi piu kʊm tıkəri nı. O ma na min-vʊgʊ na jıgı puŋu kʊ di, yı malɛka kam wʊ mini dım wʊnı.

31Moyisi yıra ma sɔɔrı dı o na nɛ kʊlʊ tın. O ma fɔɔrı o yi mini dım te sı o nii. O laan ma ni Baŋa-Wɛ kwərə na ŋɔɔnı dıd-o ka wı:

32‹Amʊ yı nmʊ nabaara bam Baŋa-Wɛ. Amʊ mʊ yı Abraham Baŋa-Wɛ, dı Yizakı dı Zakɔbı Baŋa-Wɛ.› Moyisi yıra maa saı, yı o daa warı o nii.

33Baŋa-Wɛ ma ta dıd-o Dl wı: ‹Lı n natra yam, sı jəgə kalʊ nmʊ na zıgı da tın yı amʊ tıtı jəgə mʊ.›

34Wɛ daa ma ta Dl wı: ‹A nɛ a nɔɔna bam na wʊ Ezipi nı ba yaara te tın, yı a kwəri a ni ba na kʊnı te tın. Amʊ nan tu sı a joŋi-ba mʊ a yagı. Kʊntʊ tın, a lagı a tʊŋı nmʊ sı n joori n vu Ezipi.› »

35Etiyɛnı ta ma ta o wı: «Moyisi dɛɛn yı wʊlʊ Yisırayɛlı tiinə bam na vı-o tın. Ba dɛɛn bwe-o ba wı: ‹Wɔɔ mʊ pɛ nmʊ ni, sı n ta n yı dıbam yuutu sı n daarı n ŋɔɔnı dıbam taanı?› Moyisi wʊntʊ mʊ Wɛ tʊŋı sı o vu o taa te Dl nɔɔna bam, sı o daarı o joŋi-ba o yagı. Wɛ ma tʊŋı Dl malɛka, yı ka nuŋi o yigə nı puŋu wʊnı ka brı-o kʊntʊ maama.

36Moyisi dɛɛn ma kı wo-kınkagıla dı wəənu tılʊ na brı Wɛ dam tın Ezipi nı, yı o wanı o ja nɔɔna bam o nuŋi. Ba ma tɔgı nınıʊ-sʊŋʊ kʊm ba bɛ, yı ba daarı ba beeri kagʊa kam wʊnı taan bına fiinna, yı Moyisi dɛɛn ta kı wo-kınkagıla zanzan ba tee nı.

37Moyisi daa ta mʊ yı wʊlʊ na tagı dı Yisırayɛlı tiinə bam o wı: ‹Wɛ wʊ́ pa abam dwi tu dıdʊa zaŋı o taa yı Wɛ nijoŋnu abam tıtarı nı, nı Dl na tʊŋı amʊ Moyisi te tın.›

38Moyisi mʊ yı wʊlʊ dɛɛn na wʊra dı Yisırayɛlı tiinə kəgɔ kʊm kagʊa kam wʊnı tın, yı o wʊra dıdaanı dıbam nabaara bam, dı malɛka kalʊ na ŋɔɔnı dıd-o Sinayi piu kʊm yuu nı tın. Wʊntʊ mʊ joŋi Wɛ bıtarı sılʊ na paı ŋwıa tın o pa dıbam.

39Dı kʊntʊ maama, dí nabaara bam dɛɛn ba lagı sı ba sɛ Moyisi ni. Ba ma vı-o, yı ba daarı ba bʊŋı sı ba joori ba vu Ezipi.

40Ba ma ta dı Aarən ba wı: ‹Mɔ jwənə n pa dıbam sı ya taa tɔgı dí yigə, sı Moyisi wʊlʊ na jaanı dıbam o nuŋi Ezipi nı tın, dí yəri woŋo kʊlʊ na kı-o tın.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

41Maŋa kam kʊntʊ nɪ ba ma sɪɪnɪ ba mɔ kamɔgɔ kʊ nyɪ dɪ nʊa, yɪ ba pa kʊ yɪ ba jwəni. Ba maa jɪgɪ-dɪ ba kaana. Ba ma daarɪ ba kɪ wʊpolo dɪ ba tɪtɪ na mɛ ba jɪa ba ma mɔ kʊlʊ tɪn.

42Ba na kaanɪ jwəni dɪm kʊntʊ tɪn, Wɛ ma pipiri Dl kwaga Dl ya-ba. Dl ma yagɪ-ba sɪ ba taa zuli calɪcwɪ sɪlʊ na wʊ wɛyuu nɪ tɪn. Kʊ kɪ nɪnɛɛnɪ kʊ na maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ nijoŋnə bam tənɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: ‹Abam Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə-ba, Á dɛɛn na gʊ vara á ma kaanɪ jwənə kagʊa kam wʊnɪ bɪna fiinna tɪn, kʊ daɪ amʊ mʊ á kaanɪ á pa kʊntʊ.

43Kʊ nan yɪ Moloki jwəni dɪm vwe mʊ abam dɛɛn zɪŋɪ, dɪdaanɪ calɪcʊa kalʊ na yɪ abam jwəni Rifanɪ tɪn. Tɪntʊ maama nan yɪ kamwarʊ tɪlʊ á na kɪ sɪ á taá zuli-tɪ mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ amʊ wʊ́ pa nɔɔna zəli abam ba ja vu ba gaalɪ Babilɔnɪ na wʊ mɛ tɪn.›

44Dɪbam nabaara bam na beeri kagʊa kam wʊnɪ tɪn, ba dɛɛn jɪgɪ Wɛ vwe dɪlʊ na brɪ nɪ Wɛ wʊ ba tee nɪ tɪn mʊ. Wɛ dɛɛn brɪ Moyisi o na wʊ́ kɪ te sɪ o ma pu vwe dɪm tɪn. Ba dɛɛn sɪɪnɪ ba kɪ-dɪ nɪ Wɛ na brɪ sɪ ba kɪ te tɪn mʊ.

45Kʊ kwaga seeni tɪn, dɪbam nabaara bam mʊ joŋi vwe dɪm ba kwə tee nɪ ba zɪŋɪ-dɪ ba ja tɔgɪ Zozwe kwaga. Ba ma vu ba wanɪ tɪɪnɪ dɪlʊ Wɛ na lagɪ Dl pa-ba sɪ ba taa zʊʊrɪ da tɪn. Wɛ dɛɛn zəli je sɪm nɔɔna bam Dl yagɪ ba yigə nɪ. Vwe dɪm maa wʊra taan, kʊ ba kʊ yi Davidi na zaŋɪ o ji pɛ maŋa kalʊ tɪn.

46Wɛ wʊ ma poli dɪ Davidi, yɪ o loori Wɛ sɪ Dl pa-o cwəŋə sɪ o lɔ digə o ma ləni vwe dɪm yuu nɪ, sɪ Wɛ taa zʊʊrɪ da sɪ Dl taa wʊ Zakɔbɪ dwi tiinə bam tee nɪ.

47Kʊ nan yɪ Davidi bu Salɔmən mʊ lɔgɪ digə kam o pa Wɛ.

48Baŋa-Wɛ dɪlʊ na yɪ kamunu tɪn nan ba zʊʊra di sɪlʊ nabiinə na lɔgɪ tɪn wʊnɪ. Wɛ nijoŋnu dɪdʊa dɛɛn mʊ tagɪ o wɪ:

49‹Yuutu Baŋa-Wɛ wɪ: Wɛyuu mʊ yɪ amʊ jəŋə je, kʊ daarɪ tɪga baŋa maa yɪ amʊ nɛ cwiim je. Digə kɔɔ dwi mʊ abam wʊ́ wanɪ á lɔ á pa amʊ? Jəgə kɔɔ mʊ amʊ wʊ́ vu a pəni da a sin?

50Kʊ daɪ amʊ tɪtɪ jɪŋa mʊ kɪ wəənu tɪntʊ maama na?› »

51Etiyɛnɪ daa ta ma ta dɪ Zwifə nakwa bam o wɪ: «Abam yɪ vɪɪna zanzan. Á wʊbʊŋa dɪ nyɪ dɪ balʊ na ba tɔgɪ Wɛ tɪn wʊbʊŋa. Abam zwa mʊ kwarɪmɪ yɪ á ba ni Wɛ kwərə kam. Abam ba sɛ Wɛ Joro kʊm na brɪ cɪga kalʊ tɪn. Abam dɪ á nabaara bam kikiə maama yɪ bɪdwɪ mʊ.

52Wɛ nijoŋnə bam wʊnɪ wʊlʊwʊlʊ tərə abam nabaara bam na wʊ bɛɛs-o. Ba dɛɛn gʊ balʊ na brɪ nɪ Wɛ wʊ́ tʊŋɪ Cɪga Tu wʊm sɪ o ba tɪn. Lele kʊntʊ abam nan mʊ jaanɪ wʊntʊ á kɪ nɔɔna jɪŋa nɪ, yɪ á kɪ daanɪ á gʊ-o.

53Abam yɪ balʊ na joŋi Wɛ cullu tɪlʊ Dl na tɔgɪ malɛsɪ jɪŋa Dl pa abam tɪn mʊ. Dɪ kʊntʊ dɪ á ta wʊ sɛ-tɪ.»

Ba na gʊ Etiyɛnɪ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

54Etiyɛnɪ na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, kʊ ma pa Zwifə nakwa bam bana zaŋɪ dɪd-o zanzan, yɪ ba dʊnɪ ba yələ.

55Wɛ Joro kʊm maa wʊ Etiyɛnɪ tee nɪ lanyɪranɪ. O ma kwəni o yuu wɛɛnɪ o nii Wɛ-səŋɔ seeni yɔɔrɔ-tɔtɔ, yɪ o na Wɛ paarɪ-zulə na dagɪ te. O ma daarɪ o nii o na Zezi na zɪgɪ Baŋa-Wɛ jazɪm nɪ.

56O laan ma ta o wɪ: «Nii-na, amʊ nɛ Wɛ-səŋɔ ni na pʊrɪ yɪ Nabiin-bu wʊm zɪgɪ Baŋa-Wɛ jazɪm nɪ.»

57Zwifə nakwa bam kɔgɔ kʊm maama na ni kʊntʊ tɪn, ba ma kaasɪ dɪ kwər-dɪa, yɪ ba pu ba zwa sɪ ba daa yɪ taa ni o taanɪ dɪm. Ba maama ma duri bɪdwɪ baŋa nɪ ba vu ba ja-o.

58Ba ma vaŋ-o ba pa o nuŋi tɪʊ kʊm daa. Ba laan ma daarɪ ba jɪg-o ba dʊlɪ dɪ kandwa sɪ ba gʊ. Balʊ na dʊl-o dɪ kandwa tɪn ma lɪ ba gwaarʊ ba pa nɔn-dʊŋʊ kʊdoŋ sɪ o ta niə. Nɔɔnʊ wʊm yɪrɪ mʊ Sooli.

59Ba na jɪgɪ Etiyɛnɪ ba dʊlɪ kʊntʊ tɪn, o ma loori Wɛ o wɪ: «A Yuutu Zezi, joŋi a joro.»

60O laan ma kuni doonə tɪga nɪ o kaasɪ dɪ kwər-dɪa o wɪ: «A Yuutu, yɪ kwe ba taalɪ ba kəm-balɔrɔ kʊntʊ ŋwaanɪ.» O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o laan ma tɪ.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 8

1Sooli na nɛ ba na kɪ te ba gʊ Etiyɛnɪ tɪn, o ma sɛ nɪ kʊ maŋɪ.

Zezi karabiə bam na nɛ yaara te tɪn

Dɛ dɪm kʊntʊ nɪ nɔɔna puli sɪ ba yaarɪ Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Zeruzalɛm nɪ tɪn zanzan. Ba maama ma jagɪ ba duri ba zʊ tɪɪnɪ dʊlʊ maama na wʊ Zude dɪ Samari nɪ tɪn wʊnɪ. Kʊ daarɪ Zezi tɪntʊŋna fugə-bale bam yɪranɪ mʊ wʊ tɔgɪ ba duri.

2Nɔɔna balʊ na kwarɪ Wɛ tɪn ma kwe Etiyɛnɪ yɪra yam ba kɪ, yɪ ba daarɪ ba keeri zanzan o tʊʊnɪ dɪm ŋwaanɪ.

3Sooli maa kwaanɪ sɪ o cəgɪ Zezi kɔgɔ kʊm maama. O maa yəni o tʊlɪ sam dɪm wʊnɪ o jaanɪ baara dɪ kaana balʊ na tɔgɪ Zezi tɪn o ve o kɪ pɪna digə nɪ.

Wɛ kwər-ywəŋə kam na jagɪ te tɪn

4Zezi karabiə balʊ na duri ba jagɪ tɪn maa yəni ba ve je maama ba tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam.

5Filipi ma zaŋɪ o vu Samari tɪʊ kʊdoŋ o tɔɔlɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn kwərə o brɪ nɔɔna bam.

6Nɔn-kɔgɔ kʊm maama maa kwaanɪ ba cəgi Filipi na ŋɔɔnɪ kʊlʊ tɪn. Ba maama cəgi o taanɪ dɪm, yɪ ba kwəri ba na wo-kɪnkagɪla yalʊ o na kɪ tɪn.

7Ba ma na ciciri na nuŋi sɪ yagɪ nɔɔna zanzan yɪ sɪ kaasa dɪ kwər-dɛ. Kwaarʊ zanzan dɪ gwanɪ dɪ ma na yazurə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Kʊntʊ ŋwaanɪ wʊpolo dɛɛn maa tiini kʊ wʊ tɪʊ kʊntʊ wʊnɪ.

9Tɪʊ kʊm kʊntʊ nɪ nɔɔnʊ dɛɛn ya wʊra, o yɪrɪ mʊ Simɔn. O dɛɛn jɪgɪ liri mwaanʊ mʊ o kɪa. Kʊ maa paɪ Samari tiinə bam yɪ yəəu dɪd-o. O maa brɪ o tɪtɪ nɪ o yɪ nɔn-kamunu mʊ.

10Tɪʊ kʊm nɔɔna maama maa kwaanɪ ba cəgi o taanɪ lanyɪranɪ, dɪdɛɛra dɪ nabwənə maama. Ba maa paɪ Wɛ dam mʊ wʊ o tee nɪ, yɪ ba jɪg-o ba bə ba wɪ Dam-fɔrɔ tu.

11O dɛɛn ya paɪ ba yɪ yəəu dɪ o liri mwaanʊ tɪm taan yɪ kʊ daanɪ zanzan. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ ba kwaanɪ ba cəg-o lanyɪranɪ.

12Filipi laan ma ba o tɔɔlɪ Wɛ kwərə o brɪ-ba Wɛ paarɪ dɪm taanɪ dɪ Zezi Krisi yɪrɪ dɪm. O na brɪ-ba kʊntʊ tɪn, nɔɔna bam ma sɛ o taanɪ dɪm. Ba pa ba miisi-ba na wʊnɪ Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ, baara dɪ kaana maama.

13Simɔn tɪtɪ dɪ ma sɛ, yɪ o daarɪ o pa ba miis-o na wʊnɪ. O ma tɔgɪ dɪdaanɪ Filipi yɪ o naɪ wo-kʊnkagɪla dɪ wəənu tɪlʊ na brɪ Wɛ dam tɪn. O na nɛ kʊntʊ tɪn, kʊ ma sʊ-o.

14Zezi tɪntʊŋna balʊ na wʊ Zeruzalɛm nɪ tɪn ma ni nɪ Samari tiinə bam sɛ Wɛ taanɪ dɪm. Ba ma tʊŋɪ Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan ba tee nɪ.

15Ba na ve ba yi da tɪn, ba ma loori Wɛ ba pa balʊ na sɛ Zezi tɪn sɪ ba wanɪ ba joŋi Wɛ Joro kʊm.

16Bɛŋwaanɪ Wɛ Joro kʊm daa ta wʊ tu bantʊ wʊlʊwʊlʊ te. Ba dɛɛn pɛ ba miisi-ba na wʊnɪ dí Yuutu Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ má mʊ.

17Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan laan ma daŋɪ ba jɪa ba baŋa nɪ, yɪ ba joŋi Wɛ Joro kʊm ba bɪcara nɪ.

18Zezi tɪntʊŋna bam na daŋɪ ba jɪa nɔɔna bam baŋa nɪ yɪ ba joŋi Wɛ Joro kʊm kʊntʊ tɪn, yɪ Simɔn na nɛ kʊ na kɪ te tɪn, o ma kwe səbu o ma loori Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan o wɪ:

19«A lagɪ sɪ á pa amʊ dɪ taa jɪgɪ dam dɪntʊ doŋ, sɪ a na kwe a jɪa a daŋɪ nɔɔnʊ wʊlʊ baŋa nɪ, sɪ kʊntʊ tu dɪ joŋi Wɛ Joro kʊm.»

20Pɪyɛɛrɪ ma lər-o o wɪ: «Wɛ wʊ́ cəgɪ nmʊ dɪ n səbu kʊm maama, dɪ nmʊ na bʊŋɪ sɪ nʼ́ wanɪ n ma n səbu n yəgi Wɛ pɛɛrɪ dɪm tɪn ŋwaanɪ.

21Nmʊ wʊbʊŋa ba tɔgɪ cɪga Wɛ yigə nɪ. Kʊntʊ tɪn, n bá na cwəŋə sɪ n tɔgɪ dɪ dɪbam n tʊŋɪ Wɛ tɪtʊŋa yam.

22Nan ləni n wʊ sɪ n yagɪ wo-balwaarʊ tɪlʊ nmʊ na bʊŋɪ sɪ n kɪ tɪn, sɪ n daarɪ n loori dí Yuutu Wɛ sɪ, Dl na sɛ, sɪ Dl yagɪ n lwarɪm Dl ma cɛ-m.

23Bɛŋwaanɪ a nɛ sɪ n jɪgɪ pu-sɪŋa zanzan, yɪ n wʊ lwarɪm gambɛɛm wʊnɪ.»

24Simɔn ma ləri o wɪ: «Nan loori-na Wɛ á pa-nɪ, sɪ wəənu tɪlʊ maama á na tagɪ amʊ baŋa nɪ tɪn yɪ ba tɪ cəgɪ-nɪ.»

25Pɪyɛɛrɪ dɪ Zan dɛɛn ma ŋɔɔnɪ dí Yuutu Zezi taanɪ dɪm ba brɪ nɔɔna bam. Ba laan ma joori ba maa ve Zeruzalɛm. Ba na maa joori tɪn, ba ma tʊlɪ Samari tɪ-niə yam wʊnɪ ba tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Filipi na pɛ dıdɛɛrʊ lwarı Wɛ taanı te tın

26Baŋa-Wɛ malɛka ma ba Filipi te ka ta dıd-o ka wı: «Zaŋı n da jagwiə seeni n vu n da cwəŋə kalʊ na zıgı Zeruzalɛm nı ka ve Gaaza tın.» Cwəŋə kam kʊntʊ təgı kagʊa wʊ mʊ ka veə.

27Filipi ma zaŋı o maa kɛa. Etiyopi tu dı dɛɛn maa wʊ cwəŋə kam nı o maa ve səŋɔ. Wʊntʊ mʊ tʊŋı o paı ba tıʊ kʊm pa-kana kalʊ ba na bə ba wı Kandaası tın. O yı dıdɛɛrʊ wʊlʊ na nii o jıjıgırʊ tım maama baŋa nı. O dɛɛn ya ve Zeruzalɛm mʊ sı o zuli Wɛ,

28yı o laan maa joori o ve səŋɔ dı təriko kʊlʊ sise na vaı tın. O na maa kɛ dı o təriko kʊm kʊntʊ tın, o maa je o karımı tənɔ kʊlʊ Wɛ nijoŋnu Ezayi na pʊpʊnı faŋa faŋa tın.

29Wɛ Joro kʊm ma brı Filipi kʊ wı: «Ve n ta n təgı dı təriko kʊm.»

30O ma duri o vu o yi təriko kʊm yı kʊ veə. O ma ni nɔɔnʊ wʊm na jıgı Wɛ nijoŋnu Ezayi tənɔ kʊm o karıma. O ma bwe-o o wı: «Nmʊ ni n na karımı kʊlʊ tın kuri na?»

31O ma ləri o wı: «A nan wú kı ta mʊ a ni kʊ kuri, yı nɔɔn-nɔɔnʊ wʊ maŋı-kʊ o brı-nı?» O laan ma loori Filipi sı o di təriko kʊm baŋa o jəni o tee nı.

32O na wʊra o karımı wəənu tılʊ tənɔ kʊm wʊnı tın mʊ tıntʊ: «Wʊntʊ dɛɛn mʊ nyı dı piə kalʊ nɔɔnʊ na vaŋı o ja o vu sı ba gʊ tın. O ta nyı dı pəlbu wʊlʊ ba na fanı o kʊrʊ yı o wʊ kı sɔɔ tın. O nan wʊ puri o ni o ta kʊlʊkʊlʊ.

33Nɔɔna maa goon-o, yı ba wʊ di o taanı dı cıga. Wɔɔn wú wanı o ŋɔɔnı wʊntʊ dwi dım ŋwaŋa? Bɛŋwaanı ba lı o ŋwıa lʊgʊ baŋa nı.»

34Dıdɛɛrʊ wʊm ma ta dı Filipi o wı: «A lagı a bwe a nii, wɔɔ taanı mʊ Wɛ nijoŋnu wʊm tɛa, o tıtı mʊ o tɛ naa nɔɔnʊ wʊdoŋ mʊ?»

35Filipi ma joori o puli nɔɔnʊ wʊm na karımı mɛ tın o brı-o kʊ kuri, yı o daarı o ta Zezi kwər-ywəŋə kam maama o brı-o.

36Ba na təgı cwəŋə kam ba maa kɛ kʊntʊ tın, ba ma vu ba yi bugə. Dıdɛɛrʊ wʊm ma ta o wı: «Nii, na wʊ yo seeni. N bá wanı n miisi-nı na wʊnı na?»

[37Filipi ma lər-o o wı: «Nmʊ na sɛ Wɛ cıga kam dı n wʊ maama, aá wanı a miisi-m na wʊnı.» O ma ləri o wı: «A sɛ sı Zezi Krisi yı Baŋa-Wɛ Bu mʊ.»]

38Dıdɛɛrʊ wʊm laan ma pa təriko kʊm zıgı. O dı Filipi ma tu tıga ba vu ba zʊ na bam wʊ, yı Filipi miis-o na bam wʊnı.

39Ba ma nuŋi na bam wʊnı. Ba na nuŋi tın, dí Yuutu Wɛ Joro kʊm ma kwe Filipi kʊ ja viiri. Dıdɛɛrʊ wʊm ma daa wʊ nɛ-o. O ma joori o kwe cwəŋə o maa kɛa, yı o jıgı wʊpolo zanzan.

40Filipi ma na nı o wʊ Azoti nı mʊ. O ma tʊlı tını dım maama o təolı Wɛ kwər-ywəŋə kam taan, o vu o yi Sezaarı.

Tıtʊŋa Tənɔ 9

Sooli na ləni o wʊbʊŋa o sɛ Zezi te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

(Tɪtʊŋa Tɔnɔ 22:4-16, 26:9-18)

1Sooli dɛɛn maa kwaana o yaarɪ dí Yuutu Zezi karabiə bam, yɪ o lagɪ sɪ o gʊ-ba. O ma zaŋɪ o vu Zwifə bam kaanɪm yuutu wʊm te.

2O ma loor-o sɪ o pʊpʊnɪ twaanʊ o pa Zwifə Wɛ-di sɪm na wʊ Damasɪ nɪ tɪn, nɪ wʊm na nɛ nɔɔna balʊ na tɔgɪ Zezi cwəŋə kam, oó ja baara dɪ kaana o ja vu o kɪ pɪuna digə nɪ Zeruzalɛm nɪ.

3O na nɛ twaanʊ tɪm tɪn, o ma zaŋɪ o maa ve Damasɪ. O na twɛ tɪʊ kʊm tɪn, pooni ma da dɪ nuŋi wɛyuu dɪ pɪpɪlɪ dɪ gilim-o.

4O ma tʊ tɪga nɪ, yɪ o ni kwərə na bəŋi o yɪrɪ ka wɪ: «Sooli, Sooli, bɛŋwaanɪ mʊ n jɪgɪ amʊ n bɛɛsɪ kʊntʊ?»

5O ma bwe o wɪ: «A tu, nmʊ yɪ wɔɔ mʊ?» Kwərə kam ma ta ka wɪ: «Amʊ yɪ Zezi wʊlʊ nmʊ na jɪgɪ n bɛɛsɪ tɪn mʊ.

6Nan zaŋɪ n zʊ tɪʊ kʊm wʊ. Nmʊ na yi da, ba laan wú ta kʊlʊ nmʊ na maŋɪ sɪ n kɪ tɪn.»

7Nɔɔna balʊ na tɔgɪ dɪ Sooli tɪn maa zɪgɪ da, yɪ ba warɪ kʊlʊkʊlʊ sɪ ba ta. Ba dɛɛn ni kwərə kam, yɪ ba nan wʊ nɛ nɔɔn-nɔɔnʊ.

8Sooli ma zaŋɪ wɛɛnɪ o puri o yiə yɪ o daa ba naɪ. Ba ma ja-o o jɪŋa nɪ, ba vaŋ-o ba ja zʊ Damasɪ wʊ.

9Kʊ dɛɛn jɪgɪ da yatɔ mʊ o yiə na dwe. Maŋa kam kʊntʊ nɪ o wʊ di, o nan wʊ nyɔgɪ.

10Zezi karabu wʊdoŋ dɛɛn maa wʊ Damasɪ nɪ, o yɪrɪ mʊ Ananiya. O ma na vɪurɪm wʊnɪ dí Yuutu wʊm na ŋɔɔnɪ dɪd-o. O ma bəŋi o yɪrɪ o wɪ: «Ananiya!» O ma lərɪ o wɪ: «A yuutu, nii-nɪ.»

11Dí Yuutu wʊm ma ta dɪd-o o wɪ: «Zaŋɪ n vu Zudasɪ sɔŋɔ, kʊ na zɪgɪ cwəŋə kalʊ yɪrɪ na yɪ ‹Yɔɔrɔ-tɔtɔ› tɪn ni nɪ. Nmʊ na yi da, sɪ n bwe nɔɔnʊ wʊlʊ yɪrɪ na yɪ Sooli tɪn bwiə. O yɪ Tarɪsɪ tu mʊ. Nmʊ wú na o na wʊra o warɪ Wɛ.

12VɪurɪM wʊnɪ mʊ o nɛ nɔɔnʊ, o yɪrɪ mʊ Ananiya. O ma na-o yɪ o ba o daŋɪ o jɪa o baŋa nɪ, sɪ o yiə yam joori ya taa naɪ.»

13Ananiya na ni kʊntʊ tɪn, o ma lərɪ o wɪ: «A yuutu, nɔɔna zanzan maŋɪ ba ta nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ taanɪ ba brɪ amʊ, dɪ o na kɪ wo-balwaarʊ tɪlʊ maama o ma cɔgɪ nmʊ nɔɔna balʊ na wʊ Zeruzalɛm nɪ tɪn.

14O nan tu yo dɪ ni dɪlʊ o na joŋi Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam tee nɪ tɪn mʊ, sɪ o ma ja balʊ maama na bə nmʊ nɪ ba Yuutu tɪn.»

15Dí Yuutu wʊm ma ta dɪd-o o wɪ: «Nan ve, bɛŋwaanɪ wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ amʊ na kuri sɪ o taa tʊŋɪ o pa-nɪ, sɪ o daarɪ o pa amʊ yɪrɪ dɪm zaŋɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam tee nɪ dɪdaanɪ dwi-gɛ tiinə dɪ ba pwa dɪ tee nɪ.

16Amʊ tɪtɪ nan wú brɪ-o yaara yalʊ maama o na maŋɪ sɪ o na amʊ yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Ananiya laan ma zaŋɪ o vu o yi sɔŋɔ kʊm o zʊ. O ma na Sooli yɪ o daŋɪ o jɪa o baŋa nɪ o wɪ: «A ko-bu Sooli, dí Yuutu Zezi tɪtɪ mʊ tʊŋɪ amʊ nmʊ tee nɪ. Wʊntʊ ya mʊ brɪ o tɪtɪ nmʊ yigə nɪ maŋa kalʊ n ya na wʊ cwəŋə nɪ n maa n bɪunɪ tɪn. O tʊŋɪ-nɪ sɪ a ba a pa n joori n ta n naɪ mʊ, sɪ n daarɪ n joŋi Wɛ Joro kʊm dam.»

18Ananiya na tagɪ kʊntʊ tɪn, bɪdwɪ baŋa nɪ mʊ wəənu dwanɪ Sooli yiə nɪ tɪ tʊ tɪga nɪ nɪnɛɛnɪ ŋwam-pʊrrʊ te tɪ daarɪ, yɪ o laan naɪ. O ma zaŋɪ o zɪgɪ wɛɛnɪ. O ma pa ba miis-o na wʊnɪ Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ.

19O laan ma di wʊdiu yɪ o dam joori dɪ ba. O ma maŋɪ Zezi karabiə bam tee nɪ Damasɪ nɪ da fɪnfɪɪn.

20Sooli dɛɛn na wʊ Damasɪ nɪ kʊntʊ tɪn, o maa yəni o vu Zwifə bam Wɛ-di sɪm o brɪ-ba Zezi taanɪ. O maa tɛ o wɪ: «Zezi yɪ Wɛ Bu mʊ.»

21Kʊ ma sʊ nɔɔna balʊ maama na ni o zaasɪm dɪm tɪn. Ba ma bwe daanɪ ba wɪ: «Kʊ daɪ nɔɔnʊ wʊntʊ dɛɛn mʊ wʊ Zeruzalɛm nɪ o cɔgɪ balʊ na ma Zezi ba bə nɪ ba Yuutu tɪn na? Kʊ nan daɪ kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ o tu yo seeni, sɪ o taa jaanɪ Zezi karabiə o ve o paɪ Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam na?»

22Sooli dɛɛn maa ve yigə dɪ baarɪ zanzan, yɪ o brɪ nɔɔna bam nɪ Zezi mʊ sɪunɪ o yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn. Kʊ ma paɪ Zwifə balʊ na zʊʊrɪ Damasɪ nɪ tɪn daa warɪ o ni-taanɪ ba ləri.

23Da zanzan na kɛ tɪn, Zwifə bam ma kɪ ni daanɪ sɪ ba gʊ Sooli.

24O ma lwarɪ ba na bʊŋɪ sɪ ba kɪ-o kʊlʊ tɪn. Dɛ maama wɪa dɪ tɪtɪ ba zɪgɪ ba yɪrɪ tʊ kʊm niə yam mʊ, sɪ Sooli na tu sɪ o da da, sɪ ba laan gʊ-o.

25Dɛ dɪdwɪ tɪtɪ nɪ mʊ o karabiə bam ma pa o zʊ tɪtəgɔ wʊ, yɪ ba lə ŋʊna kʊ ni nɪ ba pa o da kəbrə o tu tɪga yɪ o lu.

26Sooli laan ma vu Zeruzalɛm. O maa kwaanɪ sɪ o təgɪ o wəli Zezi karabiə bam wʊnɪ. Ba maama maa fʊna dɪd-o, yɪ ba ba bʊŋɪ nɪ o sɪunɪ o ji Zezi karabu.

27Banabasɪ ma vu o zən-o, yɪ o ja-o o vu Zezi tɪntʊŋna bam te. O ma ta o brɪ-ba Sooli na nɛ dí Yuutu Zezi cwəŋə nɪ yɪ o ŋɔɔnɪ dɪd-o te tɪn. O ta ma ta o brɪ-ba Sooli na kwaanɪ o ŋɔɔnɪ dɪ baarɪ o pa balʊ na wʊ Damasɪ nɪ tɪn lwarɪ Wɛ cɪga kam dɪ Zezi yɪrɪ te tɪn.

28Sooli ma maŋɪ Zezi karabiə bam tee nɪ, yɪ o tʊlɪ Zeruzalɛm ni maama o tɔɔlɪ Wɛ kwərə dɪ dí Yuutu Zezi yɪrɪ o brɪ nɔɔna.

29O maa yəni o ŋɔɔnɪ dɪ Zwifə balʊ na ŋɔɔnɪ Grɛkɪ tiinə taanɪ tɪn, yɪ o magɪ kantəgɔ dɪ ba. Ba laan maa kwaanɪ sɪ ba gʊ-o.

30Zezi karabiə bam na lwarɪ kʊntʊ tɪn, ba ma ja-o ba ja vu Sezaarɪ, yɪ ba pa o kɛ o vu Tarɪsɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

31Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna balʊ maama na wʊ Zude dı Galile dı Samari je sım nı tın dɛɛn ma na siun dı ba yaara yam. Ba kɔgɔ kʊm ma fɔgı kʊ pulə kʊ wəli da, Wɛ Joro kʊm na zəni-ba tın ŋwaanı. Ba maa tɔgı dí Yuutu yı ba sɛ-o ba ŋwıa maama wʊnı.

Ene na nɛ yazurə te tın

32Pıyɛɛrı dɛɛn yəni o beeri o ve je maama mʊ o nii Zezi karabiə bam. Dɛ dıdwı o daa ma zaŋı o vu sı o nii karabiə balʊ na zʊʊrı Lidi nı tın.

33O na yi da tın, o ma na nɔɔnʊ o yırı mʊ Ene. O dɛɛn yı kɔrɔ mʊ, yı o tigi bına nana o warı o zaŋı wɛɛnı.

34Pıyɛɛrı na nɛ-o tın, o ma ta dıd-o o wı: «Ene, Zezi Krisi wú pa-m yazurə. Nan zaŋı wɛɛnı sı n pri n sara kam n tiŋi.» O na tagı kʊntʊ bıdwı baŋa nı tın, mʊ Ene zaŋı wɛɛnı.

35Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrı Lidi nı dı Sarən je sım maama nı tın ma na Ene na nɛ yazurə. Ba laan ma ba ba tɔgı dí Yuutu Zezi.

Tabita na joori o bi te tın

36Kaanı wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊ Zope nı, o yırı mʊ Tabita. (O yırı dıdaanı Grɛkı tiinə taanı mʊ yı Dɔrkası, dı kuri mʊ fərə.) O maa yı Zezi karabu. O maa kı lanyıranı yı o wəli yinigə tiinə zanzan.

37Maŋa kam kʊntʊ nı, o ma ba o ba jıgı yazurə yı o tı. Nɔɔna ma kwe-o ba swɛ, yı ba ja-o ba di wɛyuu digə ba tiŋi da.

38Zope nan batwarı dıdaanı Lidi. Kʊntʊ tın, Zezi karabiə balʊ na wʊ Zope nı tın ma lwarı nı Pıyɛɛrı tu Lidi o wʊra. Ba ma tʊŋı nɔɔna bale o tee nı. Ba ma vu ba loor-o ba wı: «Popo, kı lıla n ba dıbam tıʊ kʊm.»

39Pıyɛɛrı ma zaŋı o tɔgı dı ba o kɛ. O na yi Zope tın, ba ma ja-o ba di wɛyuu digə kam. Kadənə bam maama maa zıgı ba gilim-o yı ba keerə. Ba ma brı-o gwaarʊ tılʊ maama Dɔrkası ya na ŋwı yı o nyaanı-tı o pa-ba tın.

40Pıyɛɛrı laan ma pa ba maama nuŋi pooni ba daar-o. O ma kuni doonə tıga nı o warı Wɛ. O laan ma pipiri o nii tʊ wʊm yı o wı: «Tabita, zaŋı wɛɛnı.» O ma puri o yiə o na Pıyɛɛrı. O ma zaŋı o je.

41Pıyɛɛrı ma twı o jıŋa o ja-o o pa o zaŋı wɛɛnı o zıgı. O laan ma bəŋi kadənə bam dı Zezi karabiə bam maama. O ma pa Tabita zıgı ba yigə nı yı o brı-ba sı o ŋwı.

42Zope je sım nɔɔna bam maama ma ni kəm dım kʊntʊ ŋwa. Kʊ ma paı nɔɔna zanzan kı ba wʊ-dıdʊa dı dí Yuutu Zezi.

43Pıyɛɛrı ma maŋı Zope nı taan da zanzan. O dɛɛn zʊʊrı tɔn-gɔgɔ kʊdoŋ tee nı mʊ, o yırı mʊ Simən.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 10

Dwi-gɛ tu na lwarı Wɛ cıga kam te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yırı mʊ Kɔrınɛɛlı. O maa zʊʊrı Sezaarı nı. O dɛɛn yı Rom pamaŋna dıdɛɛrʊ mʊ. Pamaŋna kɔgɔ kʊlʊ o na tɔgı o wʊ kʊ wʊnı tın yırı mʊ Yitali tiinə kɔgɔ.

[2]O dɛɛn kwarı Wɛ, yı o dı o sɔŋɔ tiinə maama zuli Wɛ lanyıranı. O maa kı wəənu zanzan o wəli Zwifə yinigə tiinə bam. O maa yəni o warı Wɛ maŋa maama.

[3]Dɛ dıdwı wɛ na guni maŋa kalʊ tın, o nɛ vıurım. O ma na Wɛ malɛka na tu ka bəŋi o yırı ka wı: «Kɔrınɛɛlı!»

[4]O maa nii malɛka kam yı fʊʊnı jıg-o. O ma ta o wı: «Kʊ yı ta, a tu.» Malɛka kam ma lər-o ka wı: «Nmʊ na yəni n warı Wɛ yı n kwəri n wəli yinigə tiinə tın, kʊ yi Baŋa-Wɛ wʊbʊŋa. Dl nan guli nmʊ gulə.

[5]Laan nan tʊŋı nɔɔna sı ba vu Zope ba bəŋi nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yırı mʊ Simɔn Pıyɛɛrı.

[6]O yı vəru mʊ o wʊ Simɔn wʊlʊ na yı tɔn-gɔgɔ tın sɔŋɔ nı, nınıʊ kʊm ni nı.»

[7]Malɛka kam na tagı dıd-o kʊntʊ ka ti tın, ka ma viiri. Kɔrınɛɛlı ma bəŋi o sɔŋɔ kʊm tıntʊŋna bale dı pamaŋnʊ dıdʊa wʊlʊ na tʊŋı o pa-o yı o dı kwarı Wɛ tın.

[8]O ma ta kʊlʊ maama na kı tın o brı-ba, yı o daarı o tʊŋı-ba sı ba vu Zope.

[9]Tıga na pʊʊrı yı nɔɔna bam wʊ cwəŋə nı ba ma twɛ Zope tın, kʊ maŋı dı Pıyɛɛrı dı diini sɔŋɔ kʊm nayuu sı o warı Wɛ wıa tıtarı nı.

[10]Kana laan maa jıg-o yı o lagı wʊdiu sı o di. Ba na wʊra ba kı wʊdiu kʊm tın, Wɛ ma pa o na wo-kınkagılı nı dındwıa mʊ te.

[11]O nɛ wɛyuu na pʊrı o baŋa nı, yı woŋo nuŋi da kʊ maa tu tıga. Woŋo kʊm nyı dı gərə kamunu mʊ, yı ba jıgı kʊ nıə yana, yı kʊ maa tu tıga.

[12]Vara dwi maama mʊ wʊ kʊ wʊnı, dıdaanı tıga wo-vəəlu dı zunə.

[13]O na nɛ tın, o ma ni kwərə na ŋɔɔnı dıd-o ka wı: «Pıyɛɛrı, zaŋı n gʊ wəənu tıntʊ n di.»

[14]Pıyɛɛrı ma ləri o wı: «Amʊ tu, a bá sɛ. A ta wʊ fɔgı a di dıbam cullu woŋo naa kʊlʊ na wʊ maŋı dı dim tın.»

[15]O daa ta ma joori o ni kwərə kam na wı: «Yı zaŋı n culi woŋo kʊlʊ Wɛ na wı kʊ yı lanyıranı tın.»

[16]Kʊ kı kʊntʊ mʊ kuni bıtɔ. Wəənu tım laan ma joori tı vaŋı tı di wɛyuu.

[17]Pıyɛɛrı maa bwɛ wo-kınkagılı dım o na nɛ tın kuri. Ka maŋa kam nı mʊ nɔɔna balʊ Kɔrınɛɛlı na tʊŋı o tee nı tın bwe ba lwarı Simɔn sɔŋɔ kʊm je. Ba laan ma vu ba yi mancoŋo kʊm ba zıga.

[18]Ba ma bəŋi nɔɔnʊ ba bwe ba wı: «Nɔɔnʊ zʊʊrı yo o yırı mʊ Simɔn Pıyɛɛrı na?»

[19]Pıyɛɛrı daa ta na wʊra o bwɛ sı o lwarı wo-kınkagılı dım kuri tın, Wɛ Joro kʊm ma ta dıd-o kʊ wı: «Nii, nɔɔna batɔ mʊ tu ba lagı nmʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Zaŋı n tu tıga. Yı ta n bwɛa, sı n təgı dı ba n vu, bɛŋwaanı amʊ mʊ tʊŋı-ba.»

21Pıyɛɛrı ma tu tıga, yı o ta dı ba o wı: «Amʊ mʊ yı wʊlʊ abam na lagı tın. Bɛɛ mʊ jaanı abam kʊ ba?»

22Ba ma ləri ba wı: «Pamaŋna dıdɛɛrʊ Kɔrınɛɛlı mʊ tʊŋı dıbam. O yı nɔn-ŋʊm mʊ yı o kwarı Wɛ lanyıranı. Zwifə bam maama maa zul-o. Wɛ malɛka mʊ tagı dıd-o sı o bəŋi nmʊ o sɔŋɔ nı, sı o wanı o ni kʊlʊ nmʊ na lagı n ta tın.»

23Pıyɛɛrı ma pa ba zʊ sɔŋɔ kʊm ba pəni. Tıga na pʊʊrı tın o ma zaŋı o təgı dı ba o vu. Zezi karabiə badaara dı ma zaŋı Zope nı ba təgı dıd-o ba vu.

24Tıga daa na pʊʊrı tın mʊ o yi Sezaarı. O yi da dıdaanı Kɔrınɛɛlı dı o sɔŋɔ tiinə dı o badonnə balʊ o na bəŋi tın maŋı ba je ba cəg-o.

25Pıyɛɛrı na yi sɔŋɔ kʊm yı o maa zʊʊrı tın, Kɔrınɛɛlı ma zaŋı o nuŋi o jeer-o, yı o kuni doonə o yigə nı o jɔɔn-o.

26Pıyɛɛrı ma pa o zaŋı wɛɛnı o zıgı, yı o ta dıd-o o wı: «Amʊ dı yı nabiinu mʊ.»

27O ta maa ŋɔɔnı dıd-o yı ba maa zʊʊrı sɔŋɔ kʊm. O ma na nɔn-kɔgɔ na kikili da ba je.

28O ma ta dı nɔɔna bam o wı: «Abam maŋı á ye nı kʊ culə sı Zwifu taa zʊʊrı dıdaanı dwi-gɛ tiinə, naa o taa təgı dı ba. Wɛ nan mʊ brı amʊ nı kʊ wʊ maŋı sı a taa culi nɔɔn-nɔɔnʊ naa a paı o taa yı nɔn-diku.

29Kʊntʊ ŋwaanı mʊ, abam na tʊŋı á bəŋi-nı tın, a wʊ vın yı a ba. A nan lagı a bwe a nii, bɛŋwaanı mʊ á tʊŋı á bəŋi-nı?»

30Kɔrınɛɛlı ma ta o wı: «Zım mʊ jıgı da yana, kʊ maŋı dı maŋa kantʊ nı wɛ na guni tın, dı a wʊra a warı Wɛ a sɔŋɔ nı, nɔɔnʊ ma da o ba o zıgı a yigə nı. O zʊ gwaarʊ tı na nyıına.

31O ma ta dı amʊ o wı: ‹Kɔrınɛɛlı, Wɛ mʊ joŋi n loro kʊm. Nmʊ na wəli yinigə tiinə tın mʊ Dl guli nmʊ gulə.

32Nan tʊŋı nɔɔna sı ba vu Zope ba bəŋi nɔɔnʊ wʊdoŋ, o yırı mʊ Simən Pıyɛɛrı. O yı vəru mʊ, o wʊ Simən wʊlʊ na yı tən-gəgɔ tın sɔŋɔ nı. O zʊʊrı nınıʊ kʊm ni nı mʊ.›

33O na tagı kʊntʊ tın, a ma tʊŋı nɔɔna lıla sı ba vu ba bəŋi nmʊ sı n ba. Nmʊ na tu tın, n kı cıga. Dıbam maama nan zıgı Wɛ yigə nı mʊ dí cəgi, sı dí ni kʊlʊ maama dí Yuutu wʊm na pɛ-m sı n ta tın.»

34Pıyɛɛrı laan ma zaŋı o ta o wı: «A zım lwarı nı kʊ yı cıga mʊ sı Wɛ ba kuri nɔɔna daanı.

35Wɛ joŋi nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kwarı-Dl yı o kı kʊlʊ na lana tın mʊ, kʊ na maŋı kʊ yı dwi dılʊ nɔɔnʊ.

36Abam maŋı á ye Wɛ na tagı Dl taanı dım Dl brı Yisırayɛlı tiinə bam, nı Zezi Krisi mʊ waı o joŋi nɔɔna o fəgı ba dı Wɛ daanı. Wʊntʊ mʊ yı nabiinə maama Yuutu.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

37Abam ta ye wo-kamunnu tılʊ maama na kı Zude nı tın. Kʊ dɛɛn puli Galile nı mʊ, maŋa kam Zan na tɔɔlı Wɛ kwərə dı nɔɔna sı ba miisi na wʊnı tın kwaga nı.

38Abam maŋı á ye Wɛ na pɛ Dl Joro kʊm Nazarɛtı tu Zezi yı Dl kwəri Dl pa-o dam te tın. Wɛ na wʊ o tee nı kʊntʊ tın, o yəni o ve je maama o kı nɔɔna lanyıranı, yı o kwəri o vrı balʊ na wʊ sʊtaanı jıŋa nı tın o yaga.

39Dıbam nan mʊ nɛ wəənu tılʊ maama o na kı Zeruzalɛm nı dı Zwifə tını dım maama nı tın, yı dí yı cıga kantʊ maana tiinə. Ba dɛɛn jaan-o mʊ ba pa tʊʊn-dagara baŋa nı ba gʊ.

40Wɛ ma pa o joori o bi o yagı tʊʊnı da yatɔ dɛ nı. Dl ma pa o brı o tıtı nɔɔna yigə nı sı ba na-o.

41Kʊ nan daı nı nɔɔna maama mʊ nɛ-o, kʊ yı dıbam balʊ Wɛ na maŋı Dl kuri sı dí taá yı o maana tiinə tın mʊ nɛ-o. Zezi na bi o yagı tʊʊnı tın, dıbam tɔgı dıd-o dí di wʊdiu yı dí nyɔ na.

42O ma pa dıbam ni sı dí tɔɔlı Wɛ kwərə kam dí brı nɔɔna, dí pa ba lwarı nı wʊm mʊ yı wʊlʊ Wɛ na tiŋi sı o di naŋʊna dı balʊ na tıgı tın taanı.

43Faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam maama dɛɛn tagı wʊntʊ taanı ba wı, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kı o wʊ-dıdʊa dıd-o tın, Wɛ wʊ́ yagı kʊntʊ tu lwarım Dl ma cɛ-o wʊntʊ yırı ŋwaanı.»

44Pıyɛɛrı ta na wʊra o ŋɔɔnı kʊntʊ tın, Wɛ Joro kʊm ma tu balʊ maama na je ba cəgi o taanı dım tın yuu nı.

45Wɛ na pɛ Dl Joro kʊm dwi-gɛ tiinə dı tın, kʊ darı Zwifə balʊ na maŋı ba tɔgı Zezi yı ba da dı Pıyɛɛrı ba ba tın.

46Bɛŋwaanı ba ni ba na ŋɔɔnı ta-gɛ yı ba kwəri ba zuli Wɛ.

47Pıyɛɛrı laan ma ta o wı: «Nɔɔna bantʊ sını ba joŋi Wɛ Joro kʊm nı dıbam dı na joŋi te tın mʊ. Kʊntʊ tın, dí wʊ́ wanı dí cı ba yigə sı ba yı miisi na wʊnı dı Zezi yırı na?»

48O ma daarı o pa ni sı ba miisi-ba na wʊnı Zezi Krisi yırı ŋwaanı. Ba laan ma loori Pıyɛɛrı sı o maŋı ba tee nı da fınfın.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 11

Pıyɛɛrı tʊlı kʊ na kı te yı o vu dwi-gɛ tiinə te tın

1Zezi tıntʊŋna bam dı o karabiə balʊ na zʊʊrı Zude nı tın ma ni nı dwi-gɛ tiinə dı laan sɛ Wɛ kwərə kam.

2Pıyɛɛrı dɛɛn ma zaŋı o vu Zeruzalɛm. O na yi da tın, Zwifə balʊ na tɔgı Zezi tın ma magı kantɔgɔ dıd-o.

3Ba ma bwe-o ba wı: «Bɛɛ mʊ yı n vu n zʊ dwi-gɛ tiinə sɔŋɔ yı ba yı balʊ na ba goni ba bəkəri tın? Bɛɛ mʊ yı n di wʊdiu dı ba?»

4Pıyɛɛrı ma zaŋı o tʊlı kʊlʊ maama na kı tın o brı-ba o wı:

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5«A ya wʊ Zope nɪ mʊ a warɪ Wɛ. Wɛ ma pa a na vɪʊrɪm. A nɛ wo-kamunu na nuŋi wɛyuu kʊ maa tu tɪga. Kʊ nyɪ dɪ gərə kamunu mʊ, yɪ ba jɪgɪ kʊ niə yana ba pa kʊ maa tu tɪga. Kʊ ma ba kʊ zɪgɪ a yigə nɪ.

6A ma nii kʊ wʊnɪ yɪ a na vara na wʊra, sɔŋɔ vara dɪ ga-vara dɪ tɪga wo-vəəlu dɪ zunə.

7A laan ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ dɪ amʊ ka wɪ: ‹Pɪyɛɛrɪ, zaŋɪ n gʊ n di.›

8A ma ləri a wɪ: ‹A tu, aye a bá sɛ. A maŋɪ a wʊ di dɪbam cullu woŋo naa kʊlʊ na wʊ maŋɪ dɪ dim tɪn.›

9Kwərə kam daa ta ma joori ka zɪgɪ wɛyuu nɪ ka ŋɔɔnɪ ka wɪ: ‹Yɪ zaŋɪ n culi woŋo kʊlʊ Wɛ na wɪ kʊ yɪ lanyɪranɪ tɪn.›

10Kʊ ma kɪ kʊntʊ taan kuni bɪtɔ, yɪ wəənu tɪm maama joori tɪ vaŋɪ tɪ di wɛyuu.

11Maŋa kantʊ nɪ nɔɔna batɔ dɛɛn tu ba zɪgɪ sɔŋɔ kʊlʊ amʊ na zʊʊrɪ da tɪn ni nɪ. Ba ya tʊŋɪ-ba Sezaarɪ nɪ mʊ sɪ ba ba amʊ te.

12Wɛ Joro kʊm ma ta kʊ brɪ-nɪ kʊ wɪ, a yɪ taa bwɛa, sɪ a tɔgɪ dɪ ba a vu. Dí ko-biə bantʊ bardʊ dɪ ma da amʊ ba vu. Dí maama ma vu dí yi Sezaarɪ, yɪ dí vu dí zʊ Kɔrɪnɛɛlɪ sɔŋɔ kʊm.

13O ma ta o brɪ dɪbam o na nɛ Wɛ malɛka na tu o sɔŋɔ ka zɪgɪ yɪ ka ta dɪd-o ka wɪ: ‹Tʊŋɪ nɔɔna sɪ ba vu Zope ba bəŋi nɔɔnʊ wʊdoŋ o yɪrɪ na yɪ Simən Pɪyɛɛrɪ tɪn sɪ o ba.

14Wʊntʊ na tuə, o laan wʊ́ ŋɔɔnɪ taanɪ dɪlʊ na wʊ́ pa nmʊ dɪ n sɔŋɔ tiinə bam maama na vrɪm tɪn.›

15A na sɪŋɪ sɪ a ŋɔɔnɪ dɪ ba tɪn, mʊ Wɛ Joro kʊm tu ba te nɪnɛɛnɪ kʊ na maŋɪ kʊ tu dɪbam te pulim nɪ te tɪn.

16A laan ma guli dí Yuutu Zezi dɛɛn na tagɪ te o wɪ: ‹Zan dɛɛn miisi nɔɔna bam na wʊnɪ mʊ, Wɛ nan wʊ́ miisi abam Dl Joro kʊm wʊnɪ mʊ.›

17Kʊ sɪunɪ kʊ yɪ cɪga mʊ nɪ Wɛ pɛ dwi-gɛ tiinə bantʊ Dl pɛɛrɪ dɪm, nɪ Dl na maŋɪ Dl pa dɪbam dɪ, maŋa kalʊ dí na kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪ dí Yuutu Zezi Krisi tɪn. Kʊntʊ tɪn, a nan yɪ wɔɔ mʊ sɪ a cɪ Wɛ yigə?»

18Pɪyɛɛrɪ na tagɪ kʊntʊ yɪ ba ni tɪn, ba ma yagɪ taanɪ dɪm yɪ ba daarɪ ba zuli Wɛ. Ba maa wɪ: «Wɛ sɪunɪ Dl pa dwi-gɛ tiinə bam dɪ cwəŋə sɪ ba ləni ba wʊrʊ, sɪ ba daarɪ ba na Dl ŋwɪ-dʊŋa kam.»

Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Antɪɔsɪ nɪ tɪn na kɪ te tɪn

19Maŋa kam ba dɛɛn na gʊ Etiyɛnɪ tɪn, nɔɔna yaarɪ Zezi karabiə bam kʊ pa ba jagɪ da-yigə nɪ. Balʊ na jagɪ tɪn badonnə ma vu ba yi Fenisi dɪ Sipri dɪ Antɪɔsɪ. Ba na jagɪ kʊntʊ tɪn, ba yəni ba tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam ba brɪ Zwifə bam yɪranɪ mʊ.

20Kʊ daarɪ Zezi karabiə badaara na nuŋi Sipri dɪ Sirɛɛnɪ tɪn ma zaŋɪ ba vu Antɪɔsɪ ba tɔɔlɪ dí Yuutu Zezi kwər-ywəŋə kam ba brɪ dwi-gɛ tiinə dɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Baŋa-Wɛ dam maa wʊ ba tee nɪ. Nɔɔna zanzan ma kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ dí Yuutu Zezi yɪ ba tɔg-o.

22Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Zeruzalɛm nɪ tɪn ma ni kʊlʊ na kɪ tɪn. Ba ma tʊŋɪ Banabasɪ sɪ o vu Antɪɔsɪ o nii.

23O na ve o yi da tɪn, o ma na Wɛ na sɪunɪ Dl kɪ nɔɔna bam lanyɪranɪ te tɪn. O maa jɪgɪ wʊpolo lanyɪranɪ. O ma kwe ba maama kwiə yalʊ na wʊ́ pa ba taa tɔgɪ dí Yuutu wʊm dɪ ba wʊ maama sɪ ba yɪ zaŋɪ ba yagɪ tɪn.

24Banabasɪ dɛɛn yɪ nɔn-ŋʊm. O maa tiini o jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi, yɪ Wɛ Joro kʊm wʊ o tee nɪ dɪ dam. Nɔɔna zanzan dɛɛn ma ba ba tɔgɪ dí Yuutu wʊm, yɪ ba dɪ wəli o kɔgɔ kʊm wʊnɪ.

25Banabasɪ laan ma zaŋɪ o vu Tarɪsɪ sɪ o beeri Sooli je.

26O na ve o na-o tɪn, o ma ja-o o joori Antɪɔsɪ. Ba na wʊra tɪn, ba maa yəni ba wəli daanɪ ba brɪ Zezi kɔgɔ kʊm Wɛ taanɪ. Ba kɪ kʊntʊ taan sɪ kʊ vu kʊ yi bɪm, yɪ nɔɔna balʊ ba na brɪ tɪn dagɪ zanzan. Kʊ yɪ Antɪɔsɪ nɪ mʊ ba puli sɪ ba bəŋi Zezi karabiə bam nɪ Krisi biə.

27Da yam kʊntʊ nɪ Wɛ nijoŋnə badonnə ma zɪgɪ Zeruzalɛm nɪ ba vu Antɪɔsɪ.

28Ba dɪdʊa yɪrɪ mʊ Agabusi. Wɛ Joro kʊm ma pa o ta Wɛ kwərə, nɪ kana lagɪ ka ba ka tiini ka zʊ lʊgʊ maama. (Kʊ dɛɛn sɪunɪ kʊ kɪ kʊntʊ mʊ maŋa kalʊ Kloodi na di paarɪ tɪn.)

29Zezi karabiə bam na ni kʊntʊ tɪn, ba ma lɪ wʊbʊŋa sɪ ba la səbu ba ma wəli ba ko-biə balʊ na zʊʊrɪ Zude nɪ tɪn. Ba ma sɛ sɪ ba dɪdʊa dɪdʊa wʊ́ pa nɪ ba na wʊ́ wanɪ te tɪn.

30Ba ma sɪunɪ ba kɪ kʊntʊ. Ba ma kwe səbu kʊlʊ ba na lagɪ tɪn ba kɪ Banabasɪ dɪ Sooli jɪŋa nɪ, sɪ ba ja vu Zeruzalɛm ba pa Zezi kɔgɔ kʊm nakwa bam.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 12

Wɛ malɛka na vrɪ Pɪyɛɛrɪ Erɔdɪ jɪŋa nɪ ka yagɪ te tɪn

1Maŋa kam kʊntʊ nɪ Pɛ Erɔdɪ ma zaŋɪ o ja Zezi kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna badonnə sɪ o yaarɪ-ba.

2O ma ja Zakɪ wʊlʊ na yɪ Zan zʊmbaarʊ tɪn o pa ba gʊ-o dɪ sʊ-zɔɔ.

3O na kɪ kʊntʊ yɪ o lwarɪ nɪ kʊ poli Zwifə bam wʊ lanyɪranɪ tɪn, o daa ma ja Pɪyɛɛrɪ dɪ. Kʊ yɪ Zwifə bam candiə kalʊ ba na yəni ba di dɪpɛ dɪlʊ na ba jɪgɪ dabɪlɪ tɪn maŋa nɪ mʊ.

4O na jaanɪ Pɪyɛɛrɪ kʊntʊ tɪn, o ma kɪ-o pɪuna digə nɪ, yɪ o pa pamaŋna bana bana kuri bɪna yɪr-o ba ləni daanɪ. Erɔdɪ dɛɛn maa lagɪ sɪ Pakɪ candiə kam na kɛ ka daarɪ, sɪ o laan pa ba ja Pɪyɛɛrɪ ba nuŋi, sɪ o di o taanɪ nɔɔna bam maama yigə nɪ.

5Kʊntʊ ŋwaanɪ Pɪyɛɛrɪ maa wʊ pɪuna digə kam nɪ taan, yɪ Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam tiini ba loori Wɛ o ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Kʊ dɛɛn yɪ tɪtɪ dɪlʊ tɪga na wʊ́ pʊʊrɪ sɪ Erɔdɪ pa Pɪyɛɛrɪ nuŋi pooni sɪ o di o taanɪ tɪn. Pɪyɛɛrɪ ya tigi pamaŋna bale tɪtarɪ nɪ mʊ o dɔa. Ba ya vɔg-o dɪ capʊnnʊ tɪle mʊ. Pamaŋna badonnə dɪ ma wʊ pɪuna digə kam ni nɪ ba yɪra.

7Baŋa-Wɛ malɛka laan ma da ka tu ka zɪgɪ da. Pooni maa da zəŋi digə kam wʊnɪ. Malɛka kam ma pɪpagɪ Pɪyɛɛrɪ tɪkəri nɪ ka pa o zaŋɪ, yɪ ka ta-o ka wɪ: «Kɪ lɪla n zaŋɪ wɛɛnɪ!» Capʊnnʊ tɪm ma kɔ Pɪyɛɛrɪ jɪa nɪ tɪ tʊ tɪga nɪ.

8Malɛka kam ma ta-o ka wɪ: «Fɔgɪ n vɔ n vɔɔrʊ tɪm sɪ n zʊ n natra yam.» O ma sɪunɪ o kɪ kʊntʊ. Ka daa ma ta ka wɪ: «Kwe n kasaa kʊm n zʊ, sɪ n ta n tɔgɪ amʊ.»

9Pɪyɛɛrɪ ma tɔgɪ ka kwaga o nuŋi pɪuna digə kam wʊnɪ. O maa wʊ lwarɪ nɪ malɛka kam na kɪ kʊlʊ tɪn yɪ cɪga. O maa bʊŋɪ nɪ kʊ yɪ dɪndwɪa mʊ.

10Ba ma vu ba gaalɪ dayigə yɪrɪna bam dɪ kwaga yɪrɪna bam. Ba laan ma vu ba yi luu-bor-zɔŋɔ kʊlʊ na pʊrɪ kʊ yɔɔrɪ tɪʊ kʊm wʊ tɪn. Boro kʊm tɪtɪ ma pʊrɪ, yɪ ba kɛ ba nuŋi. Ba ma kwe cwəŋə ba ve ba maa kɛa. Malɛka kam laan ma da ka viiri ka daarɪ Pɪyɛɛrɪ.

11Kʊ laan ma ba Pɪyɛɛrɪ wʊbʊŋa. O ma ta o wɪ: «A laan lwarɪ nɪ kʊ yɪ cɪga mʊ. Wɛ mʊ sɪunɪ Dl tʊŋɪ Dl malɛka sɪ ka ba ka joŋi-nɪ Erɔdɪ jɪŋa nɪ ka yagɪ, sɪ Zwifə bam daa yɪ wanɪ ba kɪ amʊ nɪ ba na bʊŋɪ te tɪn.»

12Pɪyɛɛrɪ na maanɪ kʊ na yɪ te tɪn, o ma vu Mari-ba sɔŋɔ. Wʊntʊ yɪ Zan Marɪkɪ nu mʊ. Nɔɔna zanzan dɛɛn mʊ kikili daanɪ sɔŋɔ kʊm nɪ ba wʊra ba warɪ Wɛ.

13O ma vu o yi mancoŋo boro kʊm o magɪ, sɪ ba pʊrɪ sɪ o zʊ. Ka-nyaanɪ maa wʊ sɔŋɔ kʊm nɪ, o yɪrɪ mʊ Rɔdɪ. O ma vu sɪ o nii, wɔɔ mʊ maga.

14O na ve tɪn, o ma lwarɪ Pɪyɛɛrɪ kwərə. O maa tiini o jɪgɪ wʊpolo zanzan kʊ pa o duri o joori, yɪ o wʊ pʊrɪ boro kʊm. O ma vu o ta dɪ nɔɔna bam o wɪ: «Pɪyɛɛrɪ mʊ zɪgɪ cicwəŋə nɪ.»

15Ba ma lər-o ba wɪ, o co mʊ. O maa cɪm yɪ o ta o wɪ: «Kʊ sɪunɪ kʊ yɪ cɪga mʊ.» Ba daa ma ləri ba wɪ: «Kʊ ga yɪ o ciru mʊ.»

16Pɪyɛɛrɪ daa ta maa zɪgɪ o magɪ boro kʊm taan. Ba laan ma ba ba pʊrɪ. Ba na nɛ-o tɪn, kʊ ma tiini kʊ sʊ-ba.

17O ma zəŋi o jɪa o wɪ, ba cəgi sɔɔ. O ma daarɪ o maŋɪ dí Yuutu wʊm na kɪ te o ja-o o nuŋi pɪuna digə kam nɪ tɪn. O ta ma ta dɪ ba o wɪ, ba ve ba ta kʊlʊ na kɪ tɪn ba brɪ Zakɪ dɪ Zezi karabiə bam maama. O laan ma yagɪ-ba yɪ o vu jəgə kadoŋ.

18Tɪga na pʊʊrɪ tɪtɪtɪ tɪn, pamaŋna balʊ ya na yɪrɪ Pɪyɛɛrɪ tɪn wʊbʊŋa vugimi. Ba ma bwe daanɪ ba wɪ: «Bɛɛ mʊ kɪ yɪ Pɪyɛɛrɪ tərə?»

19Erɔdɪ ma pa ni sɪ ba kwaanɪ ba beeri o jəgə. Ba ma beer-o taan ba ga. Erɔdɪ ma bwe pamaŋna bam o nii, ba kɪ ta mʊ yɪ Pɪyɛɛrɪ nuŋi, yɪ o daarɪ o pa ni sɪ ba gʊ-ba. Kʊntʊ na kɪ kʊ kɛ tɪn, Erɔdɪ ma zaŋɪ Zude nɪ o vu Sezaarɪ o zʊʊrɪ da.

Kʊ na kɪ te yɪ Erɔdɪ tɪ tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Erɔdɪ banɪ dɛɛn tiini dɪ zaŋɪ dɪ Tiiri dɪ Sidɔn tiinə. Je sʊm kʊntʊ nɔɔna bam ma zaŋɪ ba la kɔgɔ sɪ ba vu ba tʊ Erɔdɪ sɪ o yagɪ. Erɔdɪ dɛɛn jɪgɪ dɪdɛɛrʊ wʊlʊ na nii o sɔŋɔ kʊm baŋa nɪ, o yɪrɪ mʊ Bɪlasɪtɪ. Nɔɔna bam ma puli ba di ciloŋo dɪdaanɪ wʊntʊ, yɪ ba daarɪ ba vu Erɔdɪ te ba ŋɔɔnɪ dɪd-o sɪ o yagɪ o ban-zɔŋɔ kʊm. Ba dɛɛn lagɪ sɪ ba ni daanɪ, bɛŋwaanɪ ba tɪtɪ tʊ kʊm yəni kʊ joŋi kʊ wʊdiiru pɛ wʊntʊ tʊ kʊm nɪ mʊ.

21Ba ma lɪ dɛ sɪ ba jəni daanɪ ba ŋɔɔnɪ taanɪ dɪm. Dɛ dɪm na yi tɪn, Erɔdɪ ma kwe o paarɪ gwar-fwaarʊ o zʊ. O laan ma jəni o paarɪ jangɔŋɔ kʊm baŋa nɪ sɪ o ŋɔɔnɪ dɪ nɔɔna bam.

22O kwərə na zaŋɪ yɪ o ŋɔɔnɪ dɪ ba kʊntʊ tɪn, nɔɔna bam ma kaasɪ baŋa baŋa ba wɪ: «Kwərə kantʊ yɪ wɛ kwərə mʊ sɪ ka daɪ nabinzwənə nyɪm.»

23Erɔdɪ na sɛ ba zulə yam yɪ o wʊ pɛ Wɛ Dl zulə tɪn, Baŋa-Wɛ malɛka ma pa yawɪʊ ja-o lɪla. Kanzwa ma zʊ o wʊ ya di-o ya gʊ.

24Wɛ kwərə kam dɛɛn maa jagɪ je maama, yɪ nɔɔna zanzan sɛ-ka.

25Banabasɪ dɪ Sooli ma ti tɪtʊŋɪ dɪlʊ ba na ve Zeruzalɛm sɪ ba tʊŋɪ tɪn. Ba laan ma ja Zan Marɪkɪ ba wəli ba tɪtɪ nɪ, yɪ ba nuŋi Zeruzalɛm ba joori ba vu Antɪɔsɪ.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 13

Zezi kɔgɔ kʊm na lɪ Banabasɪ dɪ Sooli te tɪn

1Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Antɪɔsɪ nɪ tɪn dɛɛn jɪgɪ Wɛ nijoŋnə dɪ balʊ na brɪ Wɛ taanɪ dɪm tɪn ba tɪtarɪ nɪ. Bantʊ mʊ yɪ Banabasɪ, dɪ Simeyon wʊlʊ ba na bə nɪ nazono tɪn, dɪ Sirɛɛnɪ tu Lukiyusi, dɪ Manayɛn wʊlʊ dɛɛn na yɪ gʊvɪrma tu Erɔdɪ yuu-doŋo ba biini nɪ tɪn, dɪdaanɪ Sooli.

2Dɛ dɪdwɪ ba maa wʊra ba zuli Baŋa-Wɛ, yɪ ba ta kwəri ba vɔ ni. Wɛ Joro kʊm laan ma ta kʊ brɪ-ba kʊ wɪ: «Lɪ-na Banabasɪ dɪ Sooli amʊ ŋwaanɪ, sɪ ba taa tʊŋɪ tɪtʊŋɪ dɪlʊ amʊ na kuri-ba sɪ ba tʊŋɪ tɪn.»

3Zezi karabiə bam na ni kʊntʊ tɪn, ba daa ma vɔ ni yɪ ba loori Wɛ ba pa-ba. Ba ma daarɪ ba daŋɪ ba jɪa ba baŋa nɪ, yɪ ba laan banɪ-ba yɪ ba viiri.

Pooli dɪ Banabasɪ na wʊ Sipri nɪ te tɪn

4Wɛ Joro kʊm dɛɛn na tʊŋɪ Banabasɪ dɪ Sooli kʊntʊ tɪn, ba ma vu ba yi Seliusi. Ba ma zʊ naboro ba tɔgɪ nɪnɪʊ kʊm wʊ ba vu ba bɛ ba yi Sipri.

5Ba ma vu ba zʊ Sipri tɪʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Salamini. Ba na yi da tɪn, ba maa zʊʊrɪ Zwifə bam Wɛ-di sɪm ba tɔəlɪ Wɛ kwərə. Zan Marɪkɪ maa wʊ ba tee nɪ o wəli-ba.

6Ba ma zaŋɪ Salamini nɪ ba tʊlɪ je sɪm maama ba kɛ. Ba ma vu ba yi Pafɔsɪ. Ba ma jeeri liri tu wʊdoŋ dáanɪ, o yɪrɪ mʊ Bar-Zezi, yɪ o yɪ Zwifu. O dɛɛn paɪ o yɪ Wɛ nijoŋnu mʊ yɪ o daɪ.

7O maa yɪ gʊvɪrma tu Sɛrɪziu Polusi kwaga nɔɔnʊ mʊ. Gʊvɪrma tu wʊm maa jɪgɪ swan lanyɪranɪ. O ma bəŋi Banabasɪ dɪ Sooli o pa ba ba o te. O maa lagɪ sɪ o ni Wɛ kwərə kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Liri tu wʊm ma zaŋɪ o wʊra o culi ba brɪm dɪm. O maa kwaanɪ sɪ o cɪ gʊvɪrma tu wʊm sɪ o yɪ sɛ Wɛ cɪga kam. Liri tu wʊm yɪrɪ dɪdoŋ mʊ yɪ Elimasɪ dɪ Grɛkɪ tiinə taanɪ.

9Sooli wʊlʊ yɪrɪ dɪdoŋ ta na yɪ Pooli tɪn dɛɛn jɪgɪ Wɛ Joro kʊm dam lanyɪranɪ. O ma nii liri tu wʊm vɪrr, yɪ o wɪ:

10«N wʊ su dɪ sɪsɪɪna mʊ dɪdaanɪ balərə. Nmʊ yɪ sʊtaanɪ jɪŋa nɔɔnʊ mʊ. Nmʊ culi wəənu tɪlʊ maama na lana tɪn. Nmʊ tiini n kwaana sɪ n pipiri dí Yuutu wʊm cɪga kam sɪ ka ji vwan mʊ.

11Nii, Baŋa-Wɛ wú ba Dl magɪ-m dɪ Dl jɪ-dɪa lele kʊntʊ. Nń ji lilwe yɪ n daa n bá na wɪa pooni, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ Wɛ na lagɪ tɪn.» O na tagɪ kʊntʊ tɪn, bɪdwɪ baŋa nɪ mʊ Elimasɪ yiə dwe, yɪ o zɪgɪ lim wʊnɪ. O maa ve o kɪkara, yɪ o lagɪ vaŋɪnʊ sɪ o ja o jɪŋa.

12Gʊvɪrma tu wʊm na nɛ kʊlʊ na kɪ tɪn, o laan ma kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi. Dí Yuutu cɪga kam ba na brɪ-o tɪn ma sʊ-o.

Pooli-ba na wʊ Antɪɔsɪ nɪ te tɪn

13Pooli dɪ o badonnə bam laan ma zaŋɪ Pafɔsɪ nɪ ba zʊ naboro ba vu ba yi Pamfili tʊ kʊdoŋ, kʊ yɪrɪ mʊ Pɛrɪzɪ. Zan Marɪkɪ ma yagɪ-ba dáanɪ, yɪ o daarɪ o joori Zeruzalɛm.

14Ba daa maa zɪgɪ Pɛrɪzɪ nɪ ba vu Antɪɔsɪ kʊlʊ na wʊ Pisidi nɪ tɪn. Zwifə bam siun dɛ dɪm na yi tɪn, ba ma vu ba zʊ ba Wɛ-digə kam wʊ ba je da.

15Nɔɔna ma zaŋɪ ba karɪmɪ Moyisi cullu twaanʊ tɪm dɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam twaanʊ tɪm wʊnɪ. Ba na karɪmɪ ba ti tɪn, ba yigə tiinə bam ma tʊŋɪ ni ba pa Pooli-ba, yɪ ba wɪ: «Dí ko-biə-ba, abam na jɪgɪ kwiə yalʊ na wú zəni nɔɔna bam tɪn, sɪ á zaŋɪ á ta.»

16Pooli ma zaŋɪ wɛɛnɪ o zəŋi o jɪŋa, yɪ o laan daarɪ o ta o wɪ: «Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə-ba dɪdaanɪ dwi-gɛ tiinə balʊ na kwarɪ Wɛ tɪn, cəgi-na a na lagɪ a ta kʊlʊ tɪn.

17Wɛ dɪlʊ dɪbam Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na tɔgɪ tɪn dɛɛn mʊ kuri dí nabaara bam, sɪ ba taa yɪ Dl tɪtɪ nɔɔna. Maŋa kam ba dɛɛn na yɪ vərə Ezipi nɪ tɪn mʊ Wɛ pɛ ba puli zanzan. Dl ma daarɪ Dl ma Dl tɪtɪ jɪ-dɪa kam Dl lɪ-ba Dl pa ba nuŋi tʊ kʊm kʊntʊ nɪ.

18Ba na beeri kagʊa wʊnɪ taan bɪna fiinna tɪn, Dl ma kɪ wʊ-zuru dɪdaanɪ ba.

19Ba na zʊ Kanaan tɪn, Dl ma pa tʊ kʊm dwi dwi tiinə kuni bɪrpɛ cəgɪ, yɪ Dl daarɪ Dl pa Dl tɪtɪ nɔɔna Yisɪrayɛlɪ tiinə bam taa te tʊ kʊm kʊntʊ.

20Kʊntʊ kəm dɪm maama yɪ nɪnɛɛnɪ bɪna biə-yana dɪ fiinnu mʊ (450). Kʊntʊ kwaga nɪ, Wɛ laan ma kuri yigə tiinə Dl pa-ba yɪ bantʊ te-ba taan, kʊ vu kʊ yi maŋa kam Dl nijoŋnu Samʊwɛlɪ na tu o ba o te-ba tɪn.

21Nɔɔna bam laan ma loori Samʊwɛlɪ sɪ o tiŋi pɛ o pa-ba. Wɛ ma tiŋi Bɛnzamɛn dwi tu dɪdʊa Dl pa-ba, o yɪrɪ mʊ Sayuli. O yɪ Kisi bu mʊ. O maa ji ba pɛ bɪna fiinna.

22Wɛ dɛɛn ma ba Dl lɪ Sayuli paarɪ dɪm wʊnɪ, yɪ Dl daarɪ Dl pa Davidi ji ba pɛ. Wɛ dɛɛn tagɪ wʊntʊ taanɪ Dl wɪ: ‹Zese bu Davidi yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na su amʊ wʊ tɪn. Wʊntʊ wú kɪ kʊlʊ maama a wʊbʊŋa na lagɪ tɪn.›

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

23Kʊ nan yɪ wʊntʊ dwi dɪm wʊnɪ mʊ Wɛ pɛ Zezi ba. Wɛ ma tɔgɪ ni dɪlʊ Dl na goni tɪn Dl pa Zezi ji dɪbam Yisɪrayɛlɪ tiinə bam Vɪrnʊ.

24Maŋa kam Zezi ta na wʊ puli o tɪtʊŋa yam tɪn, Zan dɛɛn mʊ brɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam maama o wɪ, ba ləni ba wʊrʊ ba yagɪ kəm-balwaarʊ, sɪ ba daarɪ ba pa ba miisi-ba na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ.

25Kʊ na tu kʊ daarɪ fɪnfɪɪn sɪ Zan ti o tɪtʊŋa yam tɪn, o ma bwe nɔɔna bam o wɪ: ‹Abam bʊŋɪ sɪ amʊ yɪ wɔɔ mʊ? Amʊ daɪ wʊlʊ wʊm á na tɪɪnɪ tɪn. Wʊntʊ nan lagɪ o saŋɪ a kwaga mʊ o ba, yɪ a wʊ maŋɪ sɪ a bwəli o nɛ natra dɪ.›

26A ko-biə-ba, Abraham dwi tiinə dɪ dwi-gɛ tiinə balʊ na kwarɪ Wɛ tɪn, kʊ yɪ dɪbam mʊ Wɛ pɛ sɪ dí ni Dl taanɪ dɪm kʊntʊ, sɪ dí wanɪ dí lwarɪ Dl na lagɪ Dl vrɪ dɪbam Dl yagɪ te tɪn.

27Zeruzalɛm tiinə bam dɪ ba yigə tiinə bam nan wʊ lwarɪ Zezi na yɪ wʊlʊ tɪn. Kʊ daa zɪ yɪ wəənu tɪlʊ Wɛ nijoŋnə bam na pʊpʊnɪ ba tiŋi yɪ nɔɔna yəni ba karɪmɪ-tɪ ba siun da yam maama nɪ tɪn, ba ba ni wəənu tɪntʊ kuri dɪ. Ba nan na pɛ Zezi na cam tɪn, kʊ pɛ Wɛ nijoŋnə bam na pʊpʊnɪ kʊlʊ tɪn sɪɪnɪ kʊ kɪ.

28Ba maa ba jɪgɪ taanɪ dɪlʊ na wʊ́ pa ba gʊ-o tɪn. Dɪ kʊntʊ dɪ, ba ta ma loori Pilatɪ sɪ o pa ba gʊ-o.

29Ba ma kɪ kʊlʊ maama na maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ yɪ kʊ ta o taanɪ tɪn ba ti. O na tɪgɪ tɪn, ba laan ma par-o tʊʊn-dagara kam baŋa nɪ ba ja vu ba kɪ yibeeli wʊnɪ.

30Wɛ laan ma pa o bi o yagɪ tʊʊnɪ.

31O maa wʊra da kɔgɔ kɔgɔ. O na wʊra tɪn, kuni zanzan mʊ o brɪ o tɪtɪ o karabiə bam yigə nɪ, balʊ ya na tɔgɪ dɪd-o Galile nɪ ba beeri ba ve Zeruzalɛm tɪn. Bantʊ laan mʊ yɪ o maana tiinə ba brɪ o cɪga kam ba pa dɪbam Yisɪrayɛlɪ tiinə bam.

32Dɪbam nan tu abam te mʊ sɪ dí tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam dí brɪ abam. Kʊ nan yɪ nɪ, Wɛ dɛɛn na goni ni dɪ dɪbam nabaara bam nɪ Dl wʊ́ kɪ kʊlʊ tɪn mʊ,

33Dl laan sɪɪnɪ Dl kɪ Dl pa dɪbam balʊ na yɪ ba naarʊ tɪn. Mʊ kʊntʊ mʊ Dl bi Zezi Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ. Kʊ yɪ nɪnɛɛnɪ kʊ na maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ ləŋ-ŋwɪ tɔnɔ pɔɔrɪm bɪle tu wʊnɪ te tɪn kʊ wɪ: ‹Nmʊ mʊ yɪ amʊ Bu yɪ zɪm amʊ dɪ jigi nmʊ Ko.›

34Wɛ tɔnɔ kʊm daa ta brɪ Wɛ na wʊ́ bi-o Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ, sɪ o yɪra yɪ pɔ. Kʊ ma ta kʊ wɪ: ‹Aá pa n na wo-laarʊ cɪga cɪga, nɪ a na maŋɪ a go ni sɪ a pa Davidi na-tɪ te tɪn.›

35Wɛ tɔnɔ kʊm jəgə kadoŋ nɪ Davidi pʊpʊnɪ o wɪ: ‹Nmʊ Wɛ bá sɛ sɪ n tɪtɪ Wʊ-poŋo Tu wʊm yɪra pɔ.›

36Kʊ nan na yɪ Davidi tɪtɪ, wʊntʊ dɛɛn tʊŋɪ Wɛ tɪtʊŋa yam maŋa kalʊ o na ŋwɪ tɪn, yɪ o laan ba o tɪ. Ba ma kwe-o ba kɪ o nabaara bam tee nɪ. O yɪra yam ma sɪɪnɪ ya pɔ.

37Kʊ daarɪ, wʊlʊ wʊm Wɛ na pɛ o bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn, wʊntʊ yɪra nan wʊ pəgɪ.

38A ko-biə-ba, abam maŋɪ sɪ á lwarɪ nɪ kʊ yɪ Zezi ŋwaanɪ mʊ dí jɪgɪ cwəŋə sɪ dí brɪ abam nɪ Wɛ wʊ́ wanɪ Dl yagɪ á lwarɪm Dl ma cɛ abam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

39Wɛ cullu tılʊ Dl na kı Moyisi jıŋa nı tın warı tı pa á lwarım dım ti. Kʊ daarı wʊlʊ maama na kı o wʊ-dıdʊa dı Zezi tın wʊ́ na vrım Wɛ tee nı, dı o lwarım dım maama na ti wʊntʊ ŋwaanı tın.

40Nan taá yırı-na á tıtı, sı lɛɛrʊ tılʊ Wɛ nijoŋnə bam na pʊpʊnı tı taanı tın yı zaŋı tı yi abam.

41Ba dɛɛn tagı ba wı: ‹Nii-na, abam balʊ na yəni á gooni amʊ Wɛ cıga kam tın, abam yıra wʊ́ sɔɔrı yı á tı. Bɛŋwaanı kʊ na yı kəm dılʊ a na lagı a kı abam da yam kʊntʊ nı tın, abam bá sɛ nı dı yı cıga, nɔɔnʊ na maŋı o brı abam tı kuri dı, á ta bá sɛ.› »

42Pooli na tagı kʊntʊ o ti tın, o dı Banabası ma zaŋı sı ba nuŋi Wɛ-digə kam wʊnı. Ba na lagı ba viiri tın, nɔɔna bam ma ta dı ba sı ba joori ba ba siun dɛ dıdoŋ dım nı, sı ba daa ta ŋɔɔnı taanı dım kʊntʊ dı ba.

43Nɔɔna bam ma zaŋı ba jagı. Ba zanzan ma təgı Pooli dı Banabası, Zwifə bam dı dwi-gɛ tiinə balʊ na nıgı Wɛ yı ba təgı cullu tılʊ Dl na pɛ dıbam Zwifə bam tın dı maa təga. Pooli dı Banabası maa ta dı nɔɔna bam sı ba ta kwaanı ba dalı Wɛ Dl zaanı dılʊ Dl na pɛ-ba tın ŋwaanı.

44Ba siun dɛ dım ma joori dı yi. Nɔɔna zanzan ma la daanı sı ba cəgi Baŋa-Wɛ kwərə kam, kʊ gɛ fın sı kʊ taa nyı dı tıʊ kʊm nɔɔna maama mʊ lagı da te.

45Zwifə bam na nɛ kɔgɔ kʊm na su je sım maama tın, ba maa tiini ba jıgı wʊ-gʊrʊ dı ba. Ba ma yáalı Pooli na tɛ kʊlʊ tın, yı ba kwəri ba twı-o.

46Pooli dı Banabası laan ma fɔgı ba ŋɔɔnı dı baarı, yı ba wı: «Dí ya maŋı sı dí puli abam tee nı mʊ dí ŋɔɔnı Wɛ kwərə kam. Abam nan na maŋı á wʊ sɛ-ka tın, abam ba bʊŋı nı á maŋı dı Wɛ ŋwı-dʊŋa kam. Kʊntʊ ŋwaanı dí wʊ́ vu dwi-gɛ tiinə bam te dí daarı abam.

47Dí Yuutu wʊm na pɛ dıbam ni dılʊ tın mʊ tıntʊ: ‹Amʊ Wɛ tiŋi nmʊ sı n ja a pooni dım n vu n pa dwi-gɛ tiinə bam, sı n wanı n pa nabiinə na vrım lʊgʊ baŋa je maama nı.› »

48Dwi-gɛ tiinə balʊ na wʊra yı ba ni kʊntʊ tın, ba maa jıgı wʊpolo, yı ba pa Baŋa-Wɛ kwərə kam jıgı dam. Balʊ maama na maŋı sı ba na Wɛ ŋwı-dʊŋa kam tın mʊ sıunı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi.

49Baŋa-Wɛ kwərə kam ma jagı je sım kʊntʊ maama wʊnı.

50Kʊ daarı Zwifə bam ma kwaanı ba pa kaana balʊ jıŋa na jıgı yı ba nıgı Wɛ tın dı tıʊ kʊm yigə tiinə bam bana zaŋı dı Pooli dı Banabası. Ba dɛɛn ma pa ba yaarı Pooli dı Banabası, yı ba daarı ba zəli-ba ba pa ba nuŋi ba tıʊ kʊm wʊnı.

51Ba na kı-ba kʊntʊ tın, Pooli dı Banabası ma pısı ba nɛ fogo kʊm ba yagı da, sı kʊ brı nı ba wʊ kı lanyʊranı. Ba laan ma daarı ba vu Yikon.

52Zezi karabiə bam dɛɛn tiini ba jıgı wʊpolo, yı Wɛ Joro kʊm wʊ ba tee nı lanyʊranı.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 14

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Pooli dı Banabası na wʊ Yikon nı te tın

1Pooli dı Banabası na wʊ Yikon nı tın, ba daa ta ve Zwifə bam Wɛ-digə kam. Ba ŋɔɔnı Wɛ taanı dım ba brı nɔɔna bam, yı ba zanzan kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi, Zwifə dı dwi-gɛ tiinə dı.

2Kʊ daarı Zwifə badonnə vın Wɛ taanı dım. Bantʊ ma zaŋı ba vugimi dwi-gɛ tiinə bam wʊbʊŋa ba pa ba wʊrʊ cəgı dı Zezi karabiə bam.

3Pooli dı Banabası maa zʊvrı da taan. Ba na wʊra kʊntʊ tın, ba maa ŋɔɔnı dí Yuutu Zezi taanı dı baarı yı ba kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o. Ba maa tɛ dí Yuutu wʊm na kı nɔɔna lanyıranı te tın, yı o zıgı ba taanı dım kwaga nı dı o na pɛ-ba dam sı ba taa kı wo-kınkagıla dı wəənu tılʊ na brı Wɛ dam tın.

4Tıʊ kʊm nɔɔna bam dɛɛn pɔɔrı bıle mʊ. Badaara təgı Zwifə bam mʊ, yı badonnə dı təgı Zezi tıntʊŋna bam.

5Dwi-gɛ tiinə dı Zwifə badonnə dɛɛn ma lı wʊbʊŋa ba wəli dıdaanı ba yigə tiinə bam, sı ba yaarı Zezi tıntʊŋna bam, sı ba dʊlı-ba dı kandwa.

6Ba na lwarı kʊ ni nı tın, ba ma duri ba vu Likoni tıunı dım, Lisitri dı Dɛrıbı dı tı-niə yam maama.

7Ba na wʊra tın, ba maa təolı Wɛ kwər-ywəŋə kam ba brı nɔɔna.

Kʊ na kı te Lisitri nı tın

8Nɔɔnʊ dɛɛn mʊ wʊ Lisitri nı, o yı kərɔ mʊ. Kʊ na zıgı o lʊra maŋa nı o maŋı o warı o vu.

9O dɛɛn maa təgı o je o cəgi Pooli na ŋɔɔnı taanı dılʊ tın. Pooli ma nii-o ziin, yı o lwarı nı o kı o wʊ-dıdʊa dı Zezi sı o wanı o na yazurə.

10O laan ma ta dı kwər-dıa o wı: «Zaŋı wɛɛnı n zıgı n nɛ sım baŋa nı ywam!» O na tagı kʊntʊ tın, kərɔ kʊm ma zaŋı wɛɛnı kʊ faŋı kʊ cwi yı kʊ sıŋı vəŋə.

11Nɔn-kəgɔ kʊm na nɛ kʊlʊ Pooli na kı tın, ba maa tiini ba ŋɔɔnı baŋa baŋa dı ba tıtı dwi taanı dım ba wı: «Kʊ yı dıbam wa yam mʊ jigi nabiinə ya tu ya ba dıbam te.»

12Ba ma pa Banabası yırı nı Ziusi. Pooli dı yırı maa yı Ɛrmɛsı, bɛŋwaanı kʊ yı wʊntʊ ya mʊ ŋɔɔnı taanı dım.

13Ba dɛɛn maa jıgı digə ba tıʊ kʊm daa nı ba na yəni ba kaanı ba wɛ Ziusi da tın. Ba kaanım tu wʊm ma zaŋı o ja nabɛ dı tweeru punnu tılʊ ba na səgı tın o ba o zıgı tıʊ kʊm ni nı. Wʊntʊ dıdaanı nɔn-kəgɔ kʊm maama dɛɛn maa lagı sı ba gʊ nabɛ sım ba ma kaanı Zezi tıntʊŋna bam.

14Banabası dı Pooli ma lwarı ba na bʊŋı sı ba kı te tın. Ba wʊ ma cəgı zanzan. Ba ma ja ba gwaarʊ ba kaarı, yı ba daarı ba duri lıla ba zʊ nɔn-kəgɔ kʊm wʊ. Ba maa tɛ baŋa baŋa ba wı:

15«Nɔɔna-ba, bɛɛ mʊ yı abam lagı á kı kʊntʊ? Dıbam yı nabiinə mʊ, nı abam dı te. Dıbam nan tu yo seeni sı dí təolı Wɛ kwər-ywəŋə kam mʊ dí brı abam, sı á yagı jwənə

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

kaanım, sı á daarı á taá tɔgı Ɗwıa Tu Baŋa-Wɛ. Dıntʊ mʊ kı wɛyuu dı tıga dı na-fara dı wəənu tılʊ maama na wʊ tı wʊnı tın.

16Faŋa tın, Wɛ dɛɛn yagı dwi maama sı dı kı dı wʊbʊŋa na lagı te tın.

17Dı kʊntʊ dı, Dl ta yəni Dl kı abam lanyıranı, sı kʊ pa á lwarı nı Dl yı Wɛ cıga cıga. Dl yəni Dl pa dʊa nıa yı wʊdiiru kı tı maŋa nı. Dl paı abam wʊdiu yı á di, yı Dl paı abam wʊpolo lanyıranı.»

18Pooli na tagı kʊntʊ tın, kʊ ya gɛ fınfıın mʊ sı nɔɔna bam kwe wəənu tım ba ma kaanı-ba, yı ba laan yagı.

19Zwifə badonnə ya nuŋi Antıɔsı mʊ Pisidi tıʊ nı ba ba. Badaara dı ma nuŋi Yikon ba ba. Bantʊ ma pa kɔgɔ kʊm maama wʊrʊ ləni dı Pooli. Ba laan ma dʊl-o dı kandwa, yı ba daarı ba tuur-o ba ja nuŋi tıʊ kʊm wʊnı. Ba ya bʊŋı nı o tıgı mʊ.

20Zezi karabiə bam laan ma vu ba gilim-o. O ma zaŋı ba tıtarı nı o joori o zʊ tıʊ kʊm wʊ. Tıga na pʊʊrı tın, o ma tɔgı dıdaanı Banabası yı ba vu Dɛrıbı.

Ba na joori ba vu Antıɔsı te tın

21Pooli dı Banabası na wʊ Dɛrıbı nı tın, ba ma tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam yı nɔɔna zanzan ji Zezi karabiə. Ba daa ma joori ba vu Lisitri dı Yikon, yı ba daarı ba kɛ ba yi Antıɔsı kʊlʊ na wʊ Pisidi wʊnı tın.

22Ba na maa ve kʊntʊ tın, ba ma pa balʊ maama na yı Zezi karabiə tın na baarı, yı ba kwe-ba sı ba fɔgı ba taa tɔgı Wɛ cwəŋə kam, sı ba yı yagı-ka. Ba ta ma brı-ba ba wı: «Dıbam balʊ maama na tɔgı Zezi tın, dí wʊ́ na yaara zanzan mʊ sı dí laan zʊ Wɛ paarı dım wʊ.»

23Je sılʊ maama ba na ve tın, ba lı nakwa Zezi kɔgɔ kʊm wʊnı sı ba taa nii-ba. Ba maa yəni ba vɔ ni ba loori Wɛ ba pa nakwa bam, yı ba kı-ba dí Yuutu jıŋa nı, o na yı wʊlʊ ba na kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o tın ŋwaanı.

24Ba dɛɛn ma da Pisidi ba kɛ. Ba ma vu ba yi Pamfili je sım.

25Ba na wʊra tın, ba ma vu Pɛrızı ba ŋɔɔnı Wɛ taanı dım da, yı ba daarı ba vu Atali.

26Ba laan ma zıgı dáanı ba zʊ naboro ba joori ba vu Antıɔsı kʊlʊ na wʊ Siiri wʊnı tın. Kʊ dɛɛn yı kantʊ jəgə kam nı mʊ Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam ya kwe-ba ba kı Wɛ jıŋa nı, sı Dl zəni-ba sı ba wanı ba vu ba tʊŋı kʊlʊ ba laan na tu ba tʊŋı ba ti tın.

27Ba na yi Antıɔsı tın, ba ma pa Zezi kɔgɔ kʊm la daanı, yı ba laan tʊlı kʊlʊ maama Wɛ na kı dı ba tın ba brı-ba, dı Dl na pʊrı cwəŋə Dl pa dwi-gɛ tiinə sı ba wanı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi tın.

28Ba ma zʊ Zezi karabiə bam tee nı ba daanı.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 15

Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Zeruzalɛm nı tın ŋɔɔnı dwi-gɛ tiinə bam taanı

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Nɔɔna badonnə ma zaŋı Zude nı ba vu Antıɔsı. Ba maa wʊra ba brı Zezi karabiə bam ba wı: «Abam na wʊ sɛ á tɔgı Moyisi cullu tım na brı te sı á go á bəkəri, á bá wanı á na vrım.»

[2]Pooli dı Banabası na ni kʊntʊ tın, ba ma tiini ba magı kantɔgɔ dı nɔɔna bam. Kʊntʊ ŋwaanı Zezi kɔgɔ kʊm ma lı wʊbʊŋa sı ba lı Pooli dı Banabası dı nɔɔna badonnə ba wʊnı, sı ba ja taanı dım ba vu Zeruzalɛm ba kı Zezi tıntʊŋna bam dı nakwa bam jıa nı.

[3]Zezi kɔgɔ kʊm ma banı-ba yı ba kɛ. Ba ma vu ba da Fenisi dı Samari je sım. Ba na maa ve tın, ba maa tɛ dwi-gɛ tiinə na ləni ba wʊrʊ ba sɛ Wɛ te tın ba brı nɔɔna bam. Zezi karabiə bam na ni kʊntʊ tın, kʊ ma pa ba maama jıgı wʊpolo lanyıranı.

[4]Ba ma vu ba yi Zeruzalɛm. Zezi tıntʊŋna bam dı o kɔgɔ kʊm maama dı ba nakwa bam ma jeeri-ba lanyıranı. Ba laan ma maŋı ba brı-ba Wɛ na kı kʊlʊ dı ba tın.

[5]Zwifə badaara balʊ na wʊ Farizıan kɔgɔ kʊm wʊnı yı ba ba ba tɔgı Zezi tın ni taanı dım. Ba ma zaŋı ba ta ba wı: «Nɔɔna bantʊ maŋı sı ba go ba bəkəri mʊ, sı ba daarı ba sɛ Moyisi cullu tım maama na brı te tın.»

[6]Zezi tıntʊŋna bam dı o kɔgɔ kʊm nakwa bam ma la daanı sı ba bwɛ taanı dım ba nii.

[7]Ba na magı kantɔgɔ taan tın, Pıyɛɛrı ma zaŋı ba wʊnı o ta o wı: «A ko-biə-ba, abam ye sı Wɛ dɛɛn kuri amʊ abam wʊnı, sı a vu dwi-gɛ tiinə bam te sı a brı-ba Dl kwər-ywəŋə kam, sı ba daarı ba sɛ-ka.

[8]Wɛ na ye nɔɔna wʊbʊŋa na yı te tın, Dl ma pa-ba Dl Joro kʊm, nı Dl na maŋı Dl pa dıbam te tın, sı kʊ brı nı Dl sıanı Dl vrı-ba ba lwarım wʊnı.

[9]Dl ma wʊ pɔɔrı bantʊ dı dıbam daanı. Dl fɔgı Dl kwɛ ba wʊbʊŋa mʊ dı ba na kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi tın ŋwaanı.

[10]Kʊntʊ tın, bɛŋwaanı mʊ á bʊŋı sı á maŋı Wɛ á nii dı á na lagı á pa Zezi karabiə bam zıŋı zıla yalʊ na dummə ya dwe-ba tın? Kʊ na yı dıbam nabaara bam naa dıbam tıtı dı, dí warı dí tɔgı kənə yantʊ cwəŋə, yı á lagı á pa bantʊ tɔgı-ka.

[11]Kʊ nan daı kʊntʊ. Wɛ na joŋi dıbam Dl yagı te tın, kʊ yı dí Yuutu Zezi zaanı dım ŋwaanı mʊ, dı dí na kı dí wʊ-dıdʊa dıd-o tın. Kʊ nan yı bıdwı mʊ dı bantʊ dı.»

[12]Ba kɔgɔ kʊm maa je, yı ba cəgi sɔɔ sı ba ni taanı dım. Pooli dı Banabası ma zaŋı ba ta Wɛ na dɛ bantʊ jıŋa Dl kı wo-kınkagıla dı wəənu tılʊ na brı Dl dam dwi-gɛ tiinə bam te tın.

[13]Ba na ŋɔɔnı ba ti tın, Zakı ma zaŋı o ta o wı: «A ko-biə-ba, á cəgi-na a na lagı a ta kʊlʊ tın.

[14]Simən Pıyɛɛrı maŋı o ta o brı dıbam, Wɛ na sıŋı Dl brı Dl tıtı dwi-gɛ tiinə bam tee nı yı Dl lı nɔɔna ba wʊnı sı ba taa yı Dl tıtı nɔɔna te tın.

[15]Wɛ nijoŋnə bam na tagı kʊlʊ faŋa faŋa tın dıdaanı kəm dıntʊ maama yı bıdwı mʊ. Kʊ pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı kʊ wı:

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16‹Kʊntʊ kwaga nɪ amʊ Wɛ wʊ́ joori a ba, yɪ a daa lɔ Davidi sɔŋɔ kʊlʊ ya na cɔgɪ tɪn. Amʊ wʊ́ fɔgɪ a lɔ di-doŋo kʊm, sɪ kʊ ji sɔ-dʊŋʊ.

17Kʊntʊ tɪn, nɔɔna balʊ na daarɪ tɪn wʊ́ kwaanɪ sɪ ba lwarɪ amʊ wʊlʊ na yɪ ba Yuutu Baŋa-Wɛ tɪn. Dwi-gɛ tiinə balʊ a na lɪ sɪ ba taa yɪ a tɪtɪ nɔɔna tɪn wʊ́ lwarɪ amʊ. Yuutu Baŋa-Wɛ mʊ tagɪ kʊntʊ, yɪ Dl pa wəənu tɪm sɪunɪ tɪ kɪ.

18Dl maŋɪ Dl pa nɔɔna lwarɪ wəənu tɪntʊ ni nɪ faŋa faŋa mʊ.› »

19Zakɪ ta ma ta o wɪ: «Kʊntʊ ŋwaanɪ amʊ bʊŋɪ sɪ, dí wʊ maŋɪ sɪ dí yaarɪ dwi-gɛ tiinə balʊ na tu ba sɛ Wɛ tɪn.

20Dí nan na wʊ́ kɪ kʊlʊ tɪn, dí wʊ́ pʊpʊnɪ tɔnɔ mʊ dí pa-ba, sɪ dí brɪ-ba nɪ ba daa yɪ taa di wʊdiu kʊlʊ nɔɔna na mɛ ba kaanɪ jwənə yɪ kʊ ba lana tɪn, sɪ ba yɪ cɔgɪ ba tɪtɪ dɪ kaana, sɪ kaana dɪ yɪ cɔgɪ ba tɪtɪ dɪ baara. Dí wʊ́ ta dɪ ba sɪ ba yɪ di varɪm wʊlʊ ba na jujugi ba gʊ tɪn, sɪ ba yɪ di jana dɪ.

21Bɛŋwaanɪ, kʊ na sɪŋɪ faŋa faŋa tɪn, ba maŋɪ ba karɪmɪ Moyisi tɔnɔ kʊm Zwifə Wɛ-di sɪm nɪ ba siun dɛ maama wʊnɪ, yɪ nɔɔna yəni ba brɪ wəənu tɪlʊ na pʊpʊnɪ da tɪn tɪunɪ dɪm maama wʊnɪ.»

22Ba maama na ni kʊntʊ tɪn, Zezi tɪntʊŋna bam dɪ o kɔgɔ kʊm nakwa bam maa lɪ wʊbʊŋa sɪ ba lɪ nɔɔna ba wʊnɪ, sɪ ba tɔgɪ dɪ Pooli dɪ Banabasɪ ba vu Antɪɔsɪ. Ba dɛɛn ma lɪ nɔɔna bale balʊ na yɪ yigə tiinə ba kɔgɔ kʊm wʊnɪ tɪn. Ba dɪdʊa yɪrɪ mʊ Zudi wʊlʊ yɪrɪ dɪdoŋ na yɪ Basaba tɪn. Wʊdoŋ wʊm yɪrɪ mʊ Silasɪ.

23Ba ma pʊpʊnɪ tɔnɔ sɪ ba tʊŋɪ-ba dɪ kʊ, yɪ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Dɪbam balʊ na yɪ á ko-biə tɪn, Zezi tɪntʊŋna bam dɪ o kɔgɔ kʊm nakwa bam, dí jɔɔnɪ abam, dwi-gɛ tiinə balʊ na tu á tɔgɪ Zezi yɪ á zʊvɪrɪ Antɪɔsɪ nɪ, dɪ Siiri dɪ Silisi nɪ tɪn.

24Dɪbam ni nɪ dí kɔgɔ kʊm nɔɔna badonnə mʊ zaŋɪ ba ba abam te, ba yaarɪ abam ba pa á wʊbʊŋa cɔgɪ dɪ kʊlʊ ba na brɪ abam tɪn. Dɪbam nan wʊ pɛ-ba cwəŋə sɪ ba kɪ kʊntʊ.

25Kʊntʊ ŋwaanɪ dɪbam maama mʊ kɪ ni daanɪ sɪ dí lɪ nɔɔna dí tʊŋɪ-ba abam tee nɪ, sɪ ba tɔgɪ dɪ dɪbam cilon-sonnu Banabasɪ dɪ Pooli ba ba.

26Bantʊ mʊ yɪ balʊ na kwe ba ŋwɪa maama ba pa dí Yuutu Zezi Krisi tɪtʊŋa yam ŋwaanɪ tɪn.

27Dɪbam nan mʊ tʊŋɪ Zudi dɪ Silasɪ abam tee nɪ, sɪ ba ba ba fɔgɪ ba ŋɔɔnɪ ba brɪ abam kʊlʊ dí na pʊpʊnɪ tɪn.

28Wɛ Joro kʊm dɪdaanɪ dɪbam maama bʊŋɪ nɪ kʊ wʊ maŋɪ sɪ dí yaarɪ abam zanzan. Woŋo kʊlʊ yɪranɪ na yɪ fɪfɪʊn sɪ á yɪ kɪ tɪn mʊ tɪntʊ:

29Á yɪ zaŋɪ á di wʊdiu kʊlʊ ba na mɛ ba kaanɪ jwənə tɪn. Á yɪ di jana. Á yɪ di varɪm wʊlʊ ba na jujugi ba gʊ tɪn. Á yɪ cɔgɪ á tɪtɪ dɪ kaana, sɪ kaana dɪ yɪ cɔgɪ ba tɪtɪ dɪ baara. Á na jɪgɪ á tɪtɪ dɪ wəənu tɪntʊ maama, á wʊ́ taá kɪ lanyɪranɪ. Wɛ wʊ́ pa abam yazurə.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

30Ba na pʊpʊnɪ kʊntʊ ba ti tɪn, ba laan ma tʊŋɪ nɔɔna bam sɪ ba vu Antɪɔsɪ. Ba na yi da tɪn, ba ma la ba kɔgɔ kʊm maama daanɪ, yɪ ba daarɪ ba pa-ba tɔnɔ kʊm sɪ ba karʊmɪ.

31Nɔɔna bam na karʊmɪ tɔnɔ kʊm tɪn, ba maa jɪgɪ wʊpolo lanyɪranɪ dɪ kʊ na fɔgɪ kʊ zəni ba wʊbʊŋa tɪn.

32Zudi dɪ Silasɪ na yɪ Wɛ nijoŋnə tɪn dɛɛn ma tiini ba ŋɔɔnɪ dɪ nɔɔna bam ba pa ba na pu-dɪa dɪ baarɪ.

33Ba maa daanɪ ba tee nɪ, yɪ ba ba ba lagɪ ba viiri. Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam ma banɪ-ba, yɪ ba joori ba vu balʊ na tʊŋɪ-ba tɪn te dɪ yazurə.

[34Silasɪ ma lɪ wʊbʊŋa sɪ o maŋɪ da.]

35Kʊ daarɪ Pooli dɪ Banabasɪ dɪ ma maŋɪ Antɪɔsɪ nɪ. Ba dɛɛn maa tɔgɪ dɪ nɔɔna zanzan ba tɔɔlɪ dí Yuutu Wɛ kwərə kam yɪ ba brɪ Dl cɪga kam.

Pooli dɪ Banabasɪ na pɔɔrɪ daanɪ te tɪn

36Ba na daanɪ da da yagratʊ tɪn, Pooli ma ta dɪ Banabasɪ o wɪ: «Pa dí joori dí vu dí nii dí ko-biə bam tɪɪnɪ dɪlʊ maama wʊnɪ dí na maŋɪ dí tɔɔlɪ dí Yuutu wʊm kwərə kam da tɪn, sɪ dí nii kʊ na yɪ te tɪn.»

37Banabasɪ ma sɛ yɪ o lagɪ sɪ Zan Marɪkɪ taa tɔgɪ dɪdaanɪ ba o tʊŋa.

38Pooli maa bʊŋɪ nɪ kʊ wʊ maŋɪ sɪ o tɔgɪ o wəli ba wʊnɪ, bɛŋwaanɪ maŋa kalʊ ba dɛɛn na wʊ Pamfili nɪ tɪn wʊntʊ yagɪ-ba mʊ, yɪ o daa ba tɔgɪ dɪ ba o tʊŋa.

39Ba ma tiini ba magɪ kantɔgɔ daanɪ, yɪ kʊ pa ba pwɛ da-tee nɪ. Banabasɪ ma ja Zan Marɪkɪ yɪ ba vu ba zʊ naboro sɪ ba vu Sipri.

40Pooli dɪ ma lɪ Silasɪ sɪ ba tɔgɪ daanɪ ba vu. Zezi karabiə bam ma kɪ-ba dí Yuutu wʊm jɪŋa nɪ sɪ o zəni-ba. Ba laan ma zaŋɪ ba kɛ.

41Ba ma tɔgɪ Siiri dɪ Silisi wʊ, yɪ ba pa Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam na wʊ je sɪlʊ maama tɪn fɔgɪ ba zɪgɪ dɪ dam lanyɪranɪ.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 16

Timoti na tɔgɪ dɪ Pooli-ba yɪ ba brɪ Wɛ cɪga kam te tɪn

1Pooli daa ta ma vu o yi Dɛrɪbɪ dɪ Lisitri. Zezi karabu wʊdoŋ maa wʊra, o yɪrɪ mʊ Timoti. O nu maa yɪ Zwifu yɪ o dɪ kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi. O ko maa yɪ Grɛkɪ tu.

2Zezi karabiə balʊ na zʊʊrɪ Lisitri nɪ dɪ Yikon nɪ tɪn maa tɛ ba wɪ, o yɪ nɔn-ŋʊm lanyɪranɪ.

3Pooli maa lagɪ sɪ o ja-o, sɪ ba taa tɔgɪ daanɪ ba tʊŋa. Zwifə balʊ maama na zʊʊrɪ je sɪm kʊntʊ nɪ tɪn maa ye nɪ Timoti ko yɪ Grɛkɪ tu mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ Pooli ma pa ba go-o, nɪ Moyisi dɛɛn na brɪ Zwifə bam sɪ ba taa goni ba bəkəri te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Ba laan ma zaŋı ba vu ba tʋlı tıunı dım sı ba nii Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam maama. Ba maa brı-ba niə yalʊ Zezi tıntʊŋna bam dı o kɔgɔ kʊm nakwa bam na lı Zeruzalɛm nı tın. Ba ma ta dı ba sı ba taa sɛ niə yam kʊntʊ.

5Kʊntʊ mʊ pɛ Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam na wʊ je sılʊ maama tın na dam dı ba Wɛ cwəŋə kam tɔgım, yı dɛ maama ba kɔgɔ kʊm fɔgı kʊ pulə kʊ wəli da.

Pooli na nɛ vıırım Trʊasıı nı te tın

6Pooli dı o tɔgı-donnə bam maa lagı sı ba kɛ ba vu Azi tıunı dım ba tɔɔlı Wɛ kwərə kam. Wɛ Joro kʊm ma cı ba yigə sı ba yı ve. Ba daa ma vu ba tɔgı Friizi dı Galatı tı-niə yam wʊnı ba kɛ.

7Ba ma vu ba yi Miizi sisəm dım ni. Ba maa kwaanı sı ba zʊ Bitini wʊ. Zezi Joro kʊm ma wʊ pɛ-ba cwəŋə sı ba zʊ da.

8Ba na kwaanı ba ga kʊntʊ tın, ba ma tɔgı Miizi wʊ ba kɛ, yı ba vu ba yi Trʊasıı.

9Ba na yi da tın, tıtıı nı Pooli ma dwɛ o na nɔɔnʊ na zıgı o yigə nı. O yı Masıdʊanı tu mʊ. O ma loori Pooli o wı: «Popo, zaŋı n tɔgı nınıʊ kʊm wʊ n bɛ n ba Masıdʊanı, n zəni dıbam.»

10Pooli na dwɛ kʊntʊ tın, dıbam ma kı lıla dí ti dí yigə sı dí vu Masıdʊanı, bɛŋwaanı dí maanı nı kʊ yı Wɛ mʊ bəŋi dıbam sı dí vu dí brı nɔɔna bam Dl kwər-ywəŋə kam dáanı.

Lidıa na kı o wʊ-dıdʊa dı Zezi te tın

11Dí laan ma kwe naboro Trʊasıı nı dí yɔɔrı Samotrasıı. Tıga na pʊʊrı tın, dí daa ma zaŋı dí tɔgı nınıʊ kʊm dí vu Nıapolisi.

12Dí laan ma zıgı dáanı dí vu tıga nı dí vu dí yi Filipi. Tıʊ kʊm kʊntʊ yı Masıdʊanı tı-niə yam dayigə tıʊ mʊ. Rom tiinə mʊ te-kʊ. Dí ma kı da kɔgɔ kɔgɔ tıʊ kʊm kʊntʊ nı.

13Zwifə bam siun dɛ dım na yi tın, dí ma nuŋi tıʊ kʊm wʊ dí vu bugə ni. Dí ya bʊŋı nı jəgə wʊ́ ta wʊ dáanı Zwifə bam na yəni ba ve ba warı Wɛ da. Dí na nɛ jəgə kam tın, dí ma jəni tıga nı yı dí ŋɔɔnı dı kaana balʊ na lagı daanı jəgə kam nı tın.

14Kaanı wʊdoŋ dɛɛn tɔgı o wʊra, o yırı mʊ Lidıa. O nuŋi Tiyatiiri mʊ, yı o nıgı Wɛ lanyıranı. O maa jıgı gwaarʊ tılʊ na tiini tı jıgı nınwaŋa tın o yəgə. Dí Yuutu wʊm ma pʊrı o wʊbʊŋa yı o sɛ wəənu tılʊ Pooli na jıgı o tɛ tın.

15O dɛɛn ma pa dí miis-o dı o sɔŋɔ tiinə maama na wʊnı Zezi yırı ŋwaanı. O laan ma zaŋı o loori dıbam o wı: «Abam na sɛ nı a sıunı a kı a wʊ-dıdʊa dıdaanı dí Yuutu Zezi, sı á ba á taá zʊʊrı dıbam sɔŋɔ nı.» O ma wʊ sɛ sı dí viiri.

Ba na kı Pooli dı Silasıı pıına digə nı yı kʊ kı te tın

16Dɛ dıdwı mʊ dí zaŋı dí maa ve Wɛ warım jəgə kam. Dí na maa ve tın, dí ma jeeri bısankana kalʊ na yı nɔɔna gambaa tın. Cicirə dɛɛn maa tɔg-o ka pa o pwərisə. O na yəni o pwərisə o tɛ wəənu tılʊ na lagı tı ba tı kı tın, mʊ o yuu tiinə bam dɛɛn nɛ səbu zanzan kʊ baŋa nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17O ma təgı Pooli dı dıbam kwaga, yı o təəlı dı kwər-dıa o wı: «Nɔɔna bantʊ yı Yuutu Baŋa-Wɛ tıntʊŋna mʊ. Ba tu sı ba brı abam cwəŋə mʊ sı á təgı da á na vrım.»

18O dɛɛn təgı dıbam kwaga o kı kʊntʊ mʊ taan da kɔgɔ kɔgɔ. Pooli wʊ laan ma cɔgı. O ma pipiri o ta dı cicirə kam o wı: «A lagı a ta dı nmʊ Zezi Krisi yırı ŋwaanı, nuŋi sı n daar-o!» O na tagı kʊntʊ tın, cicirə kam ma nuŋi ka daar-o bıdwı baŋa nı.

19Bısankana kam yuu tiinə bam ma maanı ba lwarı nı ba daa bá wanı ba na səbu o ŋwaanı. Ba ma ja Pooli dı Silası ba vaŋı ba ja ba vu yaga, sı ba saŋı-ba dıdɛɛra bam tee nı.

20Ba ma ja-ba ba vu ba pa Rom tiinə dıdɛɛra sı ba di ba taanı. Ba ma ta ba wı: «Nɔɔna bantʊ yı Zwifə mʊ, yı ba jıgı dıbam tʊ kʊm nɔɔna wʊbʊŋa ba vugimə.

21Ba brı wəənu tılʊ na cɔgı dıbam cullu tım mʊ. Dıbam nan yı Rom tiinə mʊ, dí bá wanı dí sɛ bantʊ na brı kʊlʊ tın.»

22Kɔgɔ kʊm maama ma təgı ba jıgı dı Pooli dı Silası. Rom tiinə dıdɛɛra bam ma ja-ba ba vaŋı ba gwaarʊ tım ba kaarı, yı ba daarı ba pa nɔɔna magı-ba dı balaara.

23Ba na tiini ba magı-ba kʊntʊ tın, ba laan ma kı-ba pıuna digə nı. Dıdɛɛra bam ma ta dı wʊlʊ na nii pıuna digə kam baŋa nı tın, sı o fɔgı o pı nɔɔna bam lanyıranı.

24Nɔɔnʊ wʊm na ni kʊntʊ tın, o ma pa ba zʊ tıtarı digə kam wʊ, yı o daarı o kwaarı-ba dı dɛ.

25Maŋa kalʊ tıga na kwıurı tın, Pooli dı Silası maa wʊra ba warı Wɛ yı ba leenə ba zuli Wɛ. Pıuna badonnə bam maa je ba cəgə.

26Tıga kam laan ma da ka sisiŋi, yı pıuna digə kam sisiŋi dı ka kuri maama. Digə kam bwəəru tım maama ma da tı pʊrı, pıuna bam capʊnnʊ tım maama ma kɔ tı tʊ.

27Nɔɔnʊ wʊlʊ na yırı digə kam tın ma zaŋı yı o na pıuna digə kam niə na pʊrı. O ma bʊŋı nı pıuna bam maama nuŋi ba duri mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı o ma lı sʊ-zɔɔ sı o ma gʊ o tıtı.

28Pooli laan ma bagı dı kwər-dıa o wı: «Yı zaŋı n gʊ n tıtı, sı dıbam maama wʊ yo.»

29Nɔɔnʊ wʊm ma bəŋi sı ba ja mini ba ba ba pa-o. O ma kı lıla o zʊ digə kam wʊ o vu o tʊ Pooli dı Silası yigə nı, yı o yıra saı.

30O ma pa ba nuŋi pooni, yı o daarı o bwe-ba o wı: «A yuu tiinə-ba, a nan wʊ́ kı ta mʊ sı a ma na vrım?»

31Ba ma lər-o ba wı: «Nmʊ maŋı sı n kı n wʊ-dıdʊa mʊ dıdaanı dí Yuutu Zezi, sı Wɛ wʊ́ vrı nmʊ dı n sɔŋɔ tiinə maama.»

32Ba ma daarı ba ta Wɛ kwərə kam ba brı-o dı balʊ maama na wʊ o sɔŋɔ kʊm nı tın.

33Tıtıı dım maŋa kam kʊntʊ nı mʊ o jaanı-ba o vu o zarı ba fufwələ yam maama. O na kı kʊntʊ o ti tın, mʊ o dı o sɔŋɔ tiinə bam maama dɛ ba pa ba miisi-ba na wʊnı Zezi yırı ŋwaanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

34O ma daarı o pa Pooli dı Silası zʋ o sɔŋɔ kʋm wʋ. O ma kı wʋdiu o pa ba di. O na tu o sɛ Wɛ dı wʋ-dıdʋa tın, o maa jıgı wʋpolo lanyıranı dı o sɔŋɔ tiinə bam maama.

35Tıga na pʋʋrı tın, Rom tiinə dıdɛɛra bam ma tʋŋı nɔɔna sı ba vu pıuna digə kam yırınʋ wʋm te, ba ta dıd-o nı o yagı nɔɔna bam sı ba viiri.

36Pıuna digə kam yırınʋ wʋm ma ta o brı Pooli dıdɛɛra bam na tagı te sı o yagı-ba tın. O maa wı: «Ba pɛ abam cwəŋə sı á viiri. Nan ve-na dı yazurə.»

37Pooli laan ma ta dı nɔɔna bam o wı: «Dıbam nan yı Rom tıʋ kʋm jıŋa nɔɔna mʋ. Ba nan wʋ di dıbam taanı sı ba na dí kəm-balərɔ, yı ba garı ba ja dıbam ba magı nɔɔna maama yigə nı, yı ba daarı ba kı dıbam pıuna digə nı. Bɛɛ mʋ yı ba laan lagı sı ba səgi ba pʋrı dıbam ba yagı? Dí bá sɛ. Ba tıtı mʋ maŋı sı ba ba ba pʋrı dıbam ba yagı.»

38Nɔɔna bam ma vu ba ta Pooli na tagı kʋlʋ tın ba brı Rom tiinə dıdɛɛra bam. Ba na lwarı nı Pooli dı Silası yı Rom tıʋ kʋm jıŋa nɔɔna mʋ tın, fʋʋnı ma zʋ-ba dı ba na kı-ba te tın.

39Ba ma vu ba koori Pooli dı Silası sı ba yagı taanı dım sı kʋ ti. Ba ma daarı ba pʋrı-ba ba yagı, yı ba loori-ba ba wı, ba nuŋi tıʋ kʋm wʋnı ba viiri.

40Pooli dı Silası ma nuŋi pıuna digə kam nı ba vu ba zʋ Lidıa-ba sɔŋɔ. Dáanı mʋ ba jeeri Zezi karabiə bam, yı ba ŋɔɔnı dı ba ba pa-ba dam dı baarı. Ba laan ma zaŋı ba viiri.

Tıtʋŋa Tɔnɔ 17

Kʋ na kı te Tesaloniki nı tın

1Ba dɛɛn ma da Afipolisi dı Apoloni ba kɛ ba vu ba yi Tesaloniki. Tıʋ kʋm kʋntʋ nı mʋ Zwifə bam Wɛ-digə wʋra.

2Pooli ma vu da, nı o na maŋı o yəni o kı te tın. O dɛɛn kı siun da yatɔ mʋ dı ba. O maa karımı Wɛ tɔnɔ kʋm, yı o brı-ba kʋ kuri sı ba ni.

3O ma maŋı o brı-ba o wı, kʋ dɛɛn ya maŋı sı Krisi wʋm Wɛ na tʋŋı tın yaarı mʋ o tı, sı o joori o bi o yagı tʋʋnı. O ma ta dı ba o wı: «Zezi wʋlʋ a na jıgı o taanı a tɛa a brı abam tın mʋ sıunı o yı Krisi wʋm Wɛ na tʋŋı tın.»

4Zwifə bam na ni kʋntʋ tın, ba badonnə ma sɛ o na tagı kʋlʋ tın, yı ba laan tɔgı ba wəli Pooli dı Silası nı. Grɛkı tiinə balʋ na nıgı Wɛ tın kɔgɔ zanzan dı ma sɛ Pooli taanı dım, dıdaanı kaana zanzan balʋ jıa na garı tın.

5Zwifə badaara maa jıgı wʋ-gʋrʋ dı ba. Ba ma vu yaga ba la zwabani-nyına ba pa ba tɔgı daanı, yı ba kɔgɔ kʋm ma pa tıʋ kʋm maama vugimi dı sɔɔ bɔgı bɔgı. Ba ma vu ba ciŋi jara Zazɔn sɔŋɔ nı, yı ba kwaanı ba lagı Pooli dı Silası jəgə, sı ba ja-ba ba ja nuŋi ba kı nɔɔna bam jıŋa nı.

6Ba ma wʋ nɛ-ba. Ba ma ja Zazɔn dı Zezi karabiə badonnə ba ja vu tıʋ kʋm dıdɛɛra bam te, yı ba tɔɔlı ba wı: «Nɔɔna bantʋ mʋ yəni ba beeri lʋgʋ baŋa je maama ba vugimi nɔɔna wʋbʋŋa. Bantʋ nan mʋ tu yo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Zazɔn mʊ pɛ ba zʊʊrɪ o sɔŋɔ nɪ. Bantʊ maama mʊ vɪn dí pa-farʊ wʊm cullu tɪm, yɪ ba tɛ ba wɪ, pɛ wʊdoŋ mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Zezi.»

8Tɪʊ kʊm dɪdɛɛra bam dɪ kɔgɔ kʊm maama na ni kʊntʊ tɪn, ba bana ma zaŋɪ zanzan dɪ ba.

9Dɪdɛɛra bam ma pa Zazɔn dɪ o donnə bam tiŋi səbu kʊlʊ na wʊ́ pa-ba cwəŋə sɪ ba vrɪ ba tɪtɪ tɪn. Ba laan ma yagɪ-ba ba pa ba viiri.

Kʊ na kɪ te Beere nɪ tɪn

10Tɪga na tu ka yi tɪn, Zezi karabiə bam ma pa Pooli dɪ Silasɪ nuŋi tɪʊ kʊm nɪ ba vu Beere. Ba na ve ba yi da tɪn, ba ma vu ba zʊ Zwifə bam Wɛ-digə kam wʊ.

11Tɪʊ kʊm kʊntʊ Zwifə bam maa jɪgɪ wʊbʊŋ-ŋʊna ba dwe Tesaloniki nɔɔna bam. Ba ma cəgi Wɛ kwərə kam lanyɪranɪ dɪ ba wʊ maama. Dɛ maama wʊnɪ ba yəni ba karɪmɪ Wɛ tɔnɔ kʊm sɪ ba nii, Pooli na brɪ kʊlʊ tɪn sɪnɪ kʊ yɪ cɪga na.

12Ba zanzan ma sɛ Pooli taanɪ dɪm, Grɛkɪ tiinə zanzan dɪ maa sɛ, baara dɪ kaana balʊ jɪa na garɪ tɪn zanzan dɪ maa sɛ.

13Tesaloniki Zwifə bam ma ni nɪ Pooli wʊ Beere nɪ o tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam. Ba ma zaŋɪ ba vu Beere ba la kɔgɔ ba pa tɪʊ kʊm nɔɔna bam bana zaŋɪ dɪ Pooli.

14Zezi karabiə bam na nɛ kʊntʊ tɪn, ba ma pa Pooli zaŋɪ lɪla o nuŋi o vu nɪnɪʊ kʊm ni. Kʊ ma daarɪ Silasɪ dɪ Timoti mʊ maŋɪ Beere nɪ.

15Nɔɔna balʊ na kogili Pooli tɪn ma da dɪd-o ba vu ba yi Atɛɛnɪ. Ba na maa joori tɪn, Pooli ma pa-ba ni sɪ ba vu ba ta Silasɪ dɪ Timoti nɪ ba zaŋɪ ba tɔgɪ o kwaga ba ba lɪla.

Kʊ na kɪ te Atɛɛnɪ nɪ tɪn

16Pooli dɛɛn na wʊ Atɛɛnɪ nɪ o cəgi Silasɪ dɪ Timoti sɪ ba ba tɪn, o wʊ ma tiini kʊ cɔgɪ dɪ o na nɛ nɪ jwənə zanzan su tɪʊ kʊm tɪn.

17O maa yəni o zʊ Zwifə bam Wɛ-digə kam wʊ o ŋɔɔnɪ dɪ ba dɪdaanɪ dwi-gɛ tiinə balʊ na nɪgɪ Wɛ tɪn. Dɛ maama o maa yəni o ve yaga ni o ŋɔɔnɪ dɪ balʊ na wʊra tɪn.

18Yi-pʊrʊ tiinə badonnə dɪ ma ba ba maŋɪ dɪd-o. Ba badaara dɛɛn tɔgɪ Epikuri zaasɪm dɪm mʊ, babam dɪ maa tɔgɪ Sitoyisi zaasɪm dɪm. Ba badaara ma ta ba wɪ: «Ɔwaŋ-fara tu wʊntʊ bʊŋɪ sɪ o brɪ bɛɛ mʊ?» Badonnə dɪ ma ta ba wɪ: «Kʊ nyɪ dɪ o ŋɔɔnɪ dwi-gɛ tiinə jwənə taanɪ mʊ te.» Ba tagɪ kʊntʊ, bɛŋwaanɪ o tɔɔlɪ Zezi kwər-ywəŋə kam dɪ twa biim taanɪ mʊ.

19Ba laan ma ja-o ba vu Arɪpaazɪ, (mɛ ba yigə tiinə bam na jeeri da tɪn). Ba ma ta-o ba wɪ: «Dɪbam ya lagɪ sɪ dí lwarɪ zaasɪm-dʊʊrɪ dɪm nmʊ na jɪgɪ n zaasɪ tɪn kuri mʊ.

20Wəənu tɪlʊ nmʊ na brɪ tɪn, dí ta wʊ fɔgɪ dí ni tɪ dwi. Kʊntʊ mʊ dí lagɪ sɪ dí lwarɪ tɪ kuri na yɪ te tɪn.»

21Atɛɛnɪ tiinə bam maama dɪdaanɪ vərə balʊ na zʊʊrɪ ba tee nɪ tɪn dɛɛn tiini ba lagɪ sɪ ba taa larɪ daanɪ mʊ maŋa maama, sɪ ba taa cəgi wəənu tɪlʊ na yɪ wo-dʊnnʊ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Pooli ma zaŋı o zıgı Arıpaazı yigə tiinə bam tıtarı nı o wı: «Atɛɛnı tiinə-ba, amʊ na nii tın, abam ŋwıa kam maama wʊnı á tiini á zuli jwənə mʊ zanzan.

23A na beeri abam tıʊ kʊm wʊnı tın, a nɛ je sım maama á na zuli á jwənə da tın. A na beeri tın mʊ a nɛ kaanım bimbim dıdʊa, yı kʊ pʊpʊnı dı yıra nı kʊ wı: ‹Wɛ dılʊ dí na yəri tın›. Kʊntʊ, Wɛ dılʊ abam na jıgı á zuli yı á ta yəri-Dl tın kwərə mʊ a lagı a təɔlı a brı abam.

24Dıntʊ mʊ yı Wɛ dılʊ na kı lʊgʊ baŋa dı wəənu tılʊ maama na wʊ kʊ wʊnı tın. Dl maa te wɛyuu dı tıga baŋa maama, yı Dl ba zʊʊrı di sılʊ nabiinə na ləgı ba pa-Dl tın wʊnı.

25Wɛ nan wʊ gɛ kʊlʊkʊlʊ sı nabiinə taa tʊŋa ba pa-Dl, kʊ na yı dıntʊ tıtı mʊ kwe ŋwıa dı siun dı woŋo maama Dl pa nabiinə tın ŋwaanı.

26Wɛ nan kı nabiinu dıdʊa mʊ, yı Dl laan pa nabiinə dwi maama zıgı wʊntʊ yıra nı. Dl ma pa ba jagı ba zʊʊrı lʊgʊ baŋa maama wʊnı. Kʊntʊ tın, dıntʊ mʊ maŋı Dl lı wʊbʊŋa yı Dl lı mımaŋa kalʊ dı je sılʊ dwi maama na wú ta zʊʊrı da tın.

27Wɛ na kı nabiinə kʊntʊ tın, kʊ yı sı ba taa lagı-Dl mʊ. Ba maŋı sı ba beeri-Dl mʊ ba na Dl jəgə, sı ba ma wanı ba lwarı-Dl. Wɛ nan maŋı Dl daı yigə yigə dıdaanı dıbam maama.

28Kʊ nyı nı nɔɔnʊ wʊdoŋ na tagı o wı: ‹Dıntʊ ŋwaanı mʊ dí ŋwı, dí wʊra yı dí veə.› Abam tıtı ləŋ-leenu dıdʊa dı tagı kʊntʊ doŋ o wı: ‹Dıbam dı maŋı dí yı Dl dwi tiinə mʊ.›

29Dıbam na sʊnı dí yı Wɛ dwi tiinə tın, dí wʊ maŋı sı dí bʊŋı nı Wɛ wú ta nyı dı kaməgɔ kʊlʊ nabiinu na mɛ səbu-sıŋa naa luguru naa kandwa o ma o kı dı o tıtı wʊbʊŋa tın.

30Faŋa faŋa yı nabiinə ta yəri kʊlʊ na lana sı ba taa kı tın, Wɛ wʊ kwe-kʊ Dl kı Dl wʊbʊŋa nı. Kʊ daarı lele kʊntʊ, Dl laan pɛ ni nı nɔɔna maama lʊgʊ baŋa nı maŋı sı ba ləni ba wʊrʊ ba yagı wo-balwaarʊ kəm.

31Bɛŋwaanı Dl lı dɛ mʊ sı Dl ma Dl di nabiinə maama taanı. Dl nan wú təgı cıga mʊ Dl ma di ba taanı dım. Dl nan maŋı Dl kuri wʊlʊ Dl na wú təgı o ŋwaanı Dl ma di ba taanı tın. Dl pɛ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ mʊ bi o yagı tʊʊnı, sı kʊ pa nɔɔna maama lwarı nı kʊ sʊnı kʊ yı cıga mʊ.»

32Pooli na ŋɔɔnı twa biim taanı kʊntʊ tın, nɔɔna bam badonnə maa jıg-o ba mwana. Kʊ daarı badaara maa tɛ ba wı: «Dí lagı sı n joori n ŋɔɔnı taanı dım kʊntʊ doŋ mʊ sı dí cəgi dɛ dıdoŋ nı.»

33Pooli laan ma zaŋı o nuŋi ba tee nı.

34Nɔɔna badonnə dɛɛn ma sɛ ba təgı Pooli, yı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi. Ba dıdʊa yʊrı mʊ Denisi. O təgı o wʊ Arıpaazı kəgə kʊm wʊnı mʊ. Kaanı wʊdoŋ dı wʊra, o yʊrı mʊ Damarisi. Nɔɔna badonnə dı təgı ba wəli da ba na sɛ Zezi.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 18

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Kʊ na kɪ te Korɛntɪ nɪ tɪn

1Kʊntʊ kwaga nɪ, Pooli dɛɛn ma zɪgɪ Atɛɛnɪ nɪ o vu Korɛntɪ.

2O na yi da tɪn, o ma maŋɪ dɪdaanɪ Zwifu wʊdoŋ, o yɪrɪ mʊ Akwila. Ba dɛɛn lʊg-o Pɔn nɪ mʊ. Maŋa kalʊ Pooli na nɛ-o tɪn, o ya nuŋi Yitali mʊ o ba, dɪ o kaanɪ Prisili, bɛŋwaanɪ Rom pa-farʊ Kloodi dɛɛn ya zəli Zwifə bam maama o pa ba nuŋi Rom nɪ ba viiri. Pooli ma zaŋɪ o vu ba te,

3yɪ o zʊʊrɪ dɪ ba sɪ ba taa tʊŋɪ daanɪ, ba dɛɛn na tʊŋɪ tɪtʊŋɪ dɪdwɪ tɪn ŋwaanɪ. Ba dɛɛn nyaanɪ gwaarʊ mʊ yɪ ba yəgi ba ma pu vwə.

4Zwifə bam siun dɛ maama o maa yəni o zʊ ba Wɛ-digə kam o ŋɔɔnɪ Wɛ taanɪ dɪ ba. O maa kwaanɪ sɪ o pa Zwifə bam dɪ Grɛkɪ tiinə bam maama sɛ o taanɪ dɪm.

5Silasɪ dɪ Timoti dɛɛn zɪgɪ Masɪdʊanɪ nɪ ba ba Pooli te. Ba na tu tɪn, Pooli laan ma cɛ dɪ Wɛ taanɪ dɪm zaasɪm. O maa kwaanɪ o pa Zwifə bam lwarɪ nɪ Zezi yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn.

6Ba ma wʊ sɛ o taanɪ dɪm yɪ ba twɪ-o. O laan ma ja o gwaarʊ tɪm o pupugi tɪ fogo kʊm ba yigə nɪ, yɪ o ta dɪ ba o wɪ: «Abam na nɛ lɛɛrʊ Wɛ tee nɪ, kʊ yɪ abam tɪtɪ yigə mʊ. Kʊ daa daɪ amʊ yigə. Kʊ na sɪŋɪ lele kʊntʊ tɪn, a laan wú vu dwi-gɛ tiinə bam te a daarɪ abam.»

7O ma sɪnɪ o nuŋi Zwifə bam tee nɪ o daarɪ o vu o zʊʊrɪ dwi-gɛ tu wʊdoŋ sɔŋɔ nɪ, o yɪrɪ mʊ Titiu Zusitu. Wʊntʊ maa nɪgɪ Wɛ. O sɔŋɔ kʊm maa zɪgɪ Zwifə bam Wɛ-digə kam tɪkəri nɪ.

8Wɛ-digə kam yuutu wʊm yɪrɪ mʊ Krisipu. Wʊntʊ dɪ o sɔŋɔ tiinə bam maama dɛɛn tu ba tɔgɪ dí Yuutu Zezi. Korɛntɪ tiinə zanzan dɪ dɛɛn ma ni Wɛ kwər-ywəŋə kam yɪ ba sɛ. Ba laan ma pa ba miisi-ba na wʊnɪ Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ.

9Dɛ dɪdwɪ tɪtɪ nɪ mʊ Pooli dwɛ o na vɪrɪm wʊnɪ dí Yuutu wʊm na ŋɔɔnɪ dɪd-o o wɪ: «Yɪ ta n kwarɪ fʊʊnɪ. Ta ta n ŋɔɔna, sɪ n yɪ ta n cɪm,

10sɪ amʊ wʊ nmʊ tee nɪ. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o kɪ nmʊ lwarɪm, bɛŋwaanɪ tɪʊ kʊntʊ wʊnɪ nɔɔna zanzan mʊ wʊra ba na yɪ amʊ tɪtɪ nɔɔna.»

11Pooli dɛɛn maa zʊʊrɪ da taan bɪnɪ dɪ canɪ sɪrdʊ. O na wʊra tɪn, o ma brɪ-ba Wɛ taanɪ dɪm.

12Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn tu o ji Akayi tɪnɪ dɪm gʊvɪrma tu, o yɪrɪ mʊ Galɪʊ. O na wʊra maŋa kalʊ tɪn, Zwifə bam ma kɪ ni-dɪdwɪ yɪ ba ja Pooli ba vu saŋɪ o tee nɪ.

13Ba ma ta dɪ Galɪʊ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ jɪgɪ nɔɔna o sʊga, o pa ba tɔgɪ Wɛ kʊ na wʊ maŋɪ dɪ cullu na brɪ te tɪn.»

14Pooli ya maa bʊŋɪ sɪ o ŋɔɔnɪ, yɪ Galɪʊ wuuri o ta dɪ Zwifə bam o wɪ: «Kʊ ya na yɪ ŋwɪnʊ taanɪ naa kəm-balɔrɔ kʊdoŋ taanɪ mʊ á jɪgɪ sɪ á ŋɔɔnɪ, kʊ yaá maŋɪ sɪ a zuri a yɪra a cəgi abam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Kʊ nan na yɪ abam na magɪ kantɔgɔ abam tɪtɪ cullu tɪm baŋa nɪ yɪ kʊ yɪ bɪtarbiə dɪ nɔɔna yɪra ŋwaanɪ mʊ tɪn, abam tɪtɪ mʊ maŋɪ sɪ á nii kʊ baŋa nɪ. A bá sɛ sɪ a di abam taana yantʊ donnə.»

16O na tagɪ kʊntʊ tɪn, o ma zəli-ba sɪ ba nuŋi taanɪ dɪm dim jəgə kam nɪ.

17Nɔɔna bam maama laan ma zaŋɪ ba ja Sositɛnɪ wʊlʊ na yɪ ba Wɛ-digə kam yuutu tɪn, ba mag-o taanɪ dɪm dim jəgə kam nɪ. Galʊ yigə nan maŋɪ ka tərə dɪ ba kəm dɪm.

Pooli daa ta na beeri yɪ o kɪ te tɪn

18Pooli dɛɛn ma kɪ da kɔgɔ kɔgɔ Korɛntɪ nɪ Zezi karabiə bam tee nɪ. O laan ma zaŋɪ o banɪ-ba sɪ o viiri. O ma pa Prisili dɪ Akwila tɔgɪ dɪd-o ba zʊ naboro sɪ ba vu Siiri. Ba ta na wʊ zʊ naboro kʊm sɪ ba kɛ tɪn, Pooli ya zɪgɪ Sankrɪ nɪ o pa ba fanɪ o yuu, sɪ kʊ brɪ nɪ o goni o ni dɪ Wɛ.

19Ba ma tɔgɪ nɪnɪʊ kʊm wʊ ba vu ba yi Efɛɛzɪ. Pooli ma yagɪ Prisili dɪ Akwila dáanɪ. O ma vu o zʊ Zwifə bam Wɛ-digə kam o ŋɔɔnɪ dɪ ba.

20Ba ma loor-o sɪ o maŋɪ ba tee nɪ maŋa fɪnfɪn. O ma wʊ sɛ.

21O ma banɪ-ba, yɪ o ta o wɪ: «Wɛ na sɛ, aá joori a ba a na abam.» O daa ma zʊ naboro Efɛɛzɪ nɪ o kɛ.

22O dɛɛn ma vu o yi Sezaarɪ. O ma zɪgɪ dáanɪ o vu tɪga nɪ o vu o yi Zeruzalɛm. O ma jɔɔnɪ Zezi kɔgɔ kʊm, yɪ o daarɪ o kɛ o vu Antɪɔsɪ.

23O ma daanɪ da da fɪnfɪn, yɪ o laan zaŋɪ o kɛ. O ma vu o tʊlɪ Galatɪ dɪ Friizi tɪnɪ dɪm wʊ, yɪ o pa Zezi karabiə bam maama fɔgɪ ba zɪgɪ kəŋkəŋ.

Apolɔsɪ na tɔɔlɪ Wɛ kwərə te tɪn

24Zwifu wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊra, o yɪrɪ mʊ Apolɔsɪ. Ba lʊg-o Alɛsandrɪ nɪ mʊ. Wʊntʊ ma ba Efɛɛzɪ. O dɛɛn yɪ wʊlʊ na waɪ taanɪ o ŋɔɔnɪ pʊrɪ pʊrɪ tɪn mʊ. O maa kwəri o ye Wɛ tɔnɔ kʊm wəənu tɪm kuri maama lanyɪranɪ.

25Nɔɔna dɛɛn maŋɪ ba brɪ-o dí Yuutu wʊm cɪga kam na yɪ te tɪn. O maa wʊra o brɪ nɔɔna dɪ o wʊ maama, sɪ o pa ba lwarɪ wəənu tɪlʊ maama na brɪ Zezi cɪga kam tɪn. Kʊ nan na yɪ nɔɔna na pa ba miisi-ba na wʊnɪ Wɛ ŋwaanɪ te tɪn, o ye Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ te tɪn yɪranɪ mʊ.

26O ma puli sɪ o ta ŋɔɔnɪ Wɛ cɪga kam dɪ baarɪ Zwifə bam Wɛ-digə kam nɪ. Prisili dɪ Akwila ma ba ba lwarɪ o zaasɪm dɪm na yɪ te tɪn. Ba ma pa o tɔgɪ o zʊʊrɪ dɪ ba, yɪ ba fɔgɪ ba maŋɪ Wɛ cwəŋə kam cɪga na yɪ te tɪn ba brɪ-o.

27Apolɔsɪ laan ma bʊŋɪ sɪ o nuŋi Efɛɛzɪ nɪ o kɛ o vu Akayi. Zezi karabiə bam ma pu o wʊbʊŋa yam kwaga nɪ. Ba ma pʊpʊnɪ tɔnɔ sɪ ba pa Zezi karabiə balʊ na wʊ Akayi nɪ tɪn, ba ta dɪ ba sɪ ba fɔgɪ ba jeer-o lanyɪranɪ. O ma sɪnɪ o zaŋɪ o kɛ. O na yi Akayi tɪn, o ma tiini o wəli balʊ na sɛ Wɛ zaanɪ dɪm tɪn sɪ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi.

28O ma kwaanɪ o ŋɔɔnɪ dɪ Zwifə bam nɔɔna maama yigə nɪ, yɪ o magɪ kantɔgɔ o wanɪ-ba, dɪ o na mɛ Wɛ tɔnɔ kʊm o brɪ-ba nɪ Zezi sɪnɪ o yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 19

Pooli na brɪ nɔɔna Wɛ cɪga kam Efɛɛzɪ nɪ te tɪn

1Apoləsɪ dɛɛn ta na wʊ Korɛntɪ nɪ tɪn, Pooli ma zaŋɪ o beeri o tɔgɪ tɪɪnɪ dɪm tɪtarɪ o vu o yi Efɛɛzɪ. O na yi da tɪn, o ma na Wɛ cwəŋə karabiə badonnə,

2yɪ o bwe-ba o wɪ: «Abam na tu á sɛ Wɛ tɪn, á joŋi Wɛ Joro kʊm na?» Ba ma lər-o ba wɪ: «Aye, dɪbam maŋɪ dí brɪ dí wʊ lwarɪ nɪ Wɛ Joro wʊra.»

3O daa ma bwe-ba o wɪ: «Ba nan na miisi abam na wʊnɪ tɪn, ba miisi abam tɪta mʊ?» Ba maa wɪ: «Kʊ yɪ Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ te tɪn mʊ.»

4Pooli laan ma ta o wɪ: «Kʊ na yɪ Zan na miisi nɔɔna na wʊnɪ te tɪn, wʊntʊ dɛɛn brɪ nɔɔna sɪ ba ləni ba wʊrʊ ba yagɪ ba kəm-balwaarʊ tɪm, sɪ ba daarɪ ba pa ba miisi-ba na wʊnɪ. O ma ta dɪ nɔɔna bam sɪ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ wʊlʊ wʊm na wʊ́ saŋɪ o kwaga o ba tɪn. Zezi mʊ wʊntʊ.»

5Nɔɔna bam na ni kʊntʊ tɪn, ba ma pa ba miisi-ba na wʊnɪ dí Yuutu Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ.

6Pooli ma daŋɪ daŋɪ o jɪa ba baŋa nɪ. Wɛ Joro kʊm laan ma ba ba te. Ba ma ŋɔɔnɪ dwi-gɛ taana təri təri, yɪ ba daarɪ ba tɔəlɪ Wɛ kwərə kam.

7Ba maama dɛɛn yi nɪnɛɛnɪ baara fugə-bale mʊ te.

8Pooli dɛɛn ma kɪ canɪ sɪtɔ Efɛɛzɪ nɪ. O maa yəni o ve o zʊʊrɪ Zwifə bam Wɛ-digə kam o ŋɔɔnɪ dɪ baarɪ o brɪ-ba. O ma kwaanɪ o magɪ kantɔgɔ dɪ ba, sɪ o pa ba lwarɪ Wɛ paarɪ dɪm na yɪ te tɪn.

9Nɔɔna bam badonnə ma kwarɪmɪ ba zwa, yɪ ba vɪn sɪ ba sɛ o taanɪ dɪm. Ba maa jɪgɪ dí Yuutu wʊm cwəŋə kam tɔgɪm ba goonə nɔɔna bam maama yigə nɪ. Pooli ma zaŋɪ o nuŋi ba wʊnɪ, yɪ o pwɛ balʊ na sɛ ba tɔgɪ Zezi tɪn sɪ ba ta wʊ o tee nɪ. Dɛ maama o maa yəni o ŋɔɔnɪ o brɪ nɔɔna bam Tiranusi karadigə kam nɪ.

10Pooli ma kɪ kʊntʊ doŋ taan bɪna yale. Kʊ ma pa nɔɔna balʊ maama na zʊʊrɪ Azi tɪɪnɪ dɪm nɪ tɪn ba ba ni dí Yuutu wʊm taanɪ dɪm, kʊ na yɪ Zwifə dɪ dwi-gɛ tiinə maama dɪ.

Kʊ na kɪ Seeva biə bam te tɪn

11Wɛ dɛɛn ma tɔgɪ Pooli jɪŋa Dl kɪ wo-kɪnkagɪla yalʊ doŋ na maŋɪ ya wʊ kɪ tɪn.

12Kʊ dɛɛn na kɪ te tɪn, nɔɔna yəni ba kwe garyiə dɪ gwaarʊ tɪlʊ na dwe Pooli yɪra tɪn ba ja vu ba ma dwe yawɪɪna, yɪ kʊ pa ba na yazurə, yɪ ciciri dɪ nuŋi sɪ yagɪ-ba.

13Zwifə liri tiinə badonnə dɪ maa wʊra ba na yəni ba beeri ba zəli ciciri nɔɔna tee nɪ. Bantʊ dɪ dɛɛn ma kwaanɪ sɪ ba zəli ciciri sɪm dí Yuutu Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ. Ba maa yəni ba tɛ dɪ ciciri sɪm ba wɪ: «Zezi wʊlʊ Pooli na brɪ o taanɪ tɪn yɪrɪ ŋwaanɪ mʊ a tɛ abam sɪ á nuŋi á viiri.»

14Baara barpɛ dɪ dɛɛn mʊ wʊra, ba ko yɪrɪ mʊ Seeva yɪ o yɪ Zwifə kaanɪm yigə tu. Ba maa maɪ Zezi yɪrɪ dɪm ba zəli ciciri nɔɔna tee nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Cicirə kadoŋ laan ma ta dı ba ka wı: «A maŋı a ye Zezi. A ye Pooli dı na yı wʋlʊ tın. Sı abam nan yı bra mʊ?»

16Nɔɔnʊ wʊm cicirə kam na tɔg-o tın laan ma zaŋı o puuri-ba. O ma wanı-ba o pa ba maama duri ba nuŋi o sɔŋɔ kʋm nı, yı ba gwaarʊ kaarı kaarı yı ba yıra dı fwəli fwəli.

17Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrı Efɛɛzı nı tın ma lwarı kʋlʊ na kı tın, Zwifə bam dı dwi-gɛ tiinə maama. Fʊʊnı ma zʊ-ba zanzan. Kʊ ma pa dí Yuutu Zezi yırı tiini dı zaŋı dı zulə.

18Nɔɔna balʊ na tu ba sɛ Zezi tın zanzan ma zaŋı ba zıgı nɔɔna bam maama yigə nı, yı ba ta ba brı kʋlʊ ba na kı ba cɔgı tın.

19Ba badonnə zanzan ya na yəni ba tɔgı liri kəm tın ma kwe ba liri kəm twaanʊ tım ba vwe daanı jəgə dıdʊa, yı ba daarı ba zwɛ-tı nɔɔna bam maama yigə nı. Ba ma jeeli twaanʊ tım səbu ba nii kʊ ni na wʊ́ ta maı te tın. Kʊ ma yi səbu-dala mʊrr-fiinnu (50.000).

20Dí Yuutu wʊm na brı o dam dım kʋntʊ tın, kʊ ma pa o taanı dım fɔgı dı jagı dı ve yigə yı nɔɔna sɛ-dı.

Vuvugə na zaŋı Efɛɛzı nı te tın

21Wəənu tıntʊ dɛɛn na kı tı kɛ tın, Pooli ma lı wʊbʊŋa sı o beeri o tɔgı Masıdʊanı dı Akayi wʊ, sı o laan kɛ o vu Zeruzalɛm. O ma bʊŋı o wı: «A na ve a wʊ Zeruzalɛm nı, a maŋı sı a vu Rom dı mʊ.»

22O ma tʊŋı nɔɔna bale sı ba da o yigə ba vu Masıdʊanı. Bantʊ maa yı Timoti dı Erasıtı balʊ na tɔgı ba tʊŋı ba pa-o tın. O tıtı ma maŋı Azi nı o daanı fınfıın.

23Da yam kʋntʊ nı mʊ vuvugə zanzan tuə dí Yuutu Zezi cwəŋə kam ŋwaanı.

24Nɔɔnʊ wʊdoŋ dɛɛn mʊ wʊ Efɛɛzı nı, o yırı mʊ Demɛtrisi. O yı gɔgɔ mʊ, yı o maı səbu-pwəənu o maa mɔɔnı kamwarʊ o paı tı nyı dı digə kalʊ ba na zuli ba wɛ Atımisi ka wʊnı tın. O tıtʊŋa yam maa jaanı nyɔɔrı zanzan ya paı o tıntʊŋ-donnə bam.

25O ma zaŋı o bəŋi ba maama dı balʊ dı na tʊŋı tıtʊŋa yantʊ doŋ tın, yı ba la daanı. O ma ta dı ba o wı: «A badonnə-ba, abam maŋı á ye nı tıtʊŋı dılʊ dí na jıgı dí tʊŋı tın mʊ pa dí jıa gara.

26Abam nan nɛ yı á kwəri á ni Pooli wʊntʊ na kı te tın. O yəni o tɛ nı nabiinə na mɛ ba jıa ba kı wəənu tılʊ tın bá wanı tı taa yı wa cıga cıga, dí wʊ maŋı sı dí zuli-ya. O kı kʋntʊ mʊ o sʊgı nɔɔna zanzan o pa ba sɛ o taanı dım, yı kʊ daı Efɛɛzı yıranı wʊnı mʊ o kı kʋntʊ, kʊ gɛ fıın mʊ sı kʊ taa yı Azi tıʊ kʊm maama.

27Kʋntʊ maama waı kʊ pa nɔɔna ŋɔɔnı ba cɔgı dıbam tıtʊŋı dım. Kʊ ta wəli da, ba laan wʊ́ gooni dıbam wɛ kamunu Atımisi digə kam, yı baá pa ka taa yı kafɛ. Kʋlʊ na daarı tın mʊ yı sı Atımisi tıtı yırı dım wʊ́ cɔgı nɔɔna tee nı, yı wʊntʊ ya yı wɛ dılʊ nɔɔna maama na zuli Azi tıʊ kʊm wʊnı dı lʊgʊ baŋa maama wʊnı tın.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

28Nɔɔna bam na ni kʊntʊ tɪn, ba bana ma tiini ya zaŋɪ zanzan yɪ ba kaasɪ ba wɪ: «Dɪbam Efɛɛzɪ tiinə wɛ Atʊmisi mʊ jɪgɪ dam!»

29Sɔɔ laan ma tiini kʊ kɪ tɪʊ kʊm maama wʊnɪ bɔgɪ bɔgɪ. Nɔn-kɔgɔ kʊm ma vu ba ja Gayusi dɪ Arisarɪkɪ, yɪ ba kɪ lɪla ba vaŋɪ-ba ba ja vu tɪʊ kʊm joro jəgə kam. Nɔɔna bantʊ bale ya tɔgɪ dɪ Pooli mʊ ba nuŋi Masɪdʊanɪ ba ba.

30Pooli ma bʊŋɪ sɪ o vu o zɪgɪ kɔgɔ kʊm yigə nɪ o ŋɔɔnɪ dɪ ba. Zezi karabiə bam ma wʊ sɛ ba pa-o cwəŋə.

31Tɪʊ kʊm dɪdɛɛra badonnə ya di ciloŋo dɪ Pooli. Ba ma tʊŋɪ ni ba loor-o sɪ o yɪ zaŋɪ o vu joro kʊm jəgə.

32Ba ma kɪ sɔɔ bɔgɪ bɔgɪ joro jəgə kam nɪ. Nɔɔnʊ maama maa tiini o ŋɔɔnɪ o wʊbʊŋa taanɪ dɪ kwər-dɪa. Kɔgɔ kʊm nɔɔna zanzan ma wʊ lwarɪ woŋo kʊlʊ ŋwaanɪ ba na jeeri daanɪ tɪn.

33Zwifə bam ma lɪ Alɛsandrɪ sɪ o nuŋi o zɪgɪ kɔgɔ kʊm yigə nɪ o ŋɔɔnɪ. Kɔgɔ kʊm nɔɔna badonnə ma kwaanɪ ba brɪ-o o na wʊ́ kɪ te. O ma zəŋi o jɪŋa sɪ ba cəgi sɔɔ kʊm, yɪ o sɪŋɪ sɪ o tʊlɪ kʊlʊ na kɪ tɪn o brɪ nɔn-kɔgɔ kʊm.

34Ba nan na lwarɪ nɪ o yɪ Zwifu tɪn, ba maama maa tɔgɪ daanɪ ba tiini ba bagɪ bɪdwɪ ba wɪ: «Dɪbam Efɛɛzɪ tiinə wɛ Atʊmisi jɪgɪ dam!» Ba kɪ kʊntʊ doŋ mʊ taan, sɪ kʊ vu kʊ yi nɪnɛɛnɪ luu tɪle te.

35Tɪʊ kʊm twan-pʊpʊnʊ laan ma kwaanɪ o pa kɔgɔ kʊm bɪcara pəni tɪga nɪ. O ma ta dɪ ba o wɪ: «A badonnə Efɛɛzɪ tiinə-ba, nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na yəri nɪ dɪbam wɛ kamunu Atʊmisi digə kam zɪgɪ Efɛɛzɪ wʊnɪ yoba seeni, yɪ dɪbam mʊ nii ka baŋa nɪ. Dí ta kwəri dí jɪgɪ dɪ kamɔgɔ kʊlʊ na nuŋi wɛyuu nɪ kʊ tʊ tɪga nɪ tɪn dí niə.

36Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o ta nɪ kʊntʊ yɪ vwan. Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ maŋɪ sɪ á pa á bɪcara pəni tɪga nɪ, sɪ á yɪ garɪ á kɪ kʊlʊ na wʊ maŋɪ tɪn.

37Nii-na, abam jaanɪ nɔɔna bantʊ bale á ba yo, yɪ ba wʊ ŋɔgɪ dɪbam wɛ digə kam wəənu naa ba ŋɔɔnɪ ba cəgɪ dɪbam wɛ dɪm yuu.

38Kʊ nan na yɪ Demɛtrisi dɪ o nɔɔna bam, ba na jɪgɪ nɔɔnʊ wʊm taanɪ, ba maŋɪ sɪ ba vu sarɪya dim jəgə nɪ ba saŋ-o dɪdɛɛra bam yigə nɪ.

39Kʊ daarɪ, abam ta na jɪgɪ bwiə sɪ á wəli da, dí maŋɪ sɪ dí bəŋi tɪʊ kʊm nɔɔna sɪ ba la daanɪ, nɪ kʊ na wʊ́ tɔgɪ cwəŋə te tɪn. Dí laan wʊ́ wanɪ dí ŋɔɔnɪ taanɪ dɪm sɪ dí ni dɪ kuri.

40Kʊlʊ na kɪ zɪm tɪn wʊ́ wanɪ kʊ pa Rom tiinə bam cwəŋə sɪ ba taa wɪ, dí zɪm jeeri daanɪ dí kɪ wo-balɔrɔ. Sɔɔ kʊm na su tɪʊ kʊm maama tɪn, kʊ ba jɪgɪ kuri. Ba na bwe dɪbam kʊ kuri, dí bá wanɪ dí ŋɔɔnɪ dí vrɪ dí tɪtɪ.»

41O na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, o ma ta dɪ nɔn-kɔgɔ kʊm sɪ ba viiri.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 20

Pooli na ve Masɪdʊanɪ dɪ Grɛkɪ tɪʊ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Tɪʊ kʊm vuvugə kam na tu ka ti tɪn, Pooli laan ma zaŋɪ sɪ o kɛ. O ma bəŋi Zezi karabiə bam sɪ ba jəni daanɪ, yɪ o ŋɔɔnɪ dɪ ba o pa ba na baarɪ. O ma daarɪ o banɪ-ba yɪ o kɛ o vu Masɪdʊanɪ.

[2]O maa tʊlɪ je sɪm kʊntʊ maama o ŋɔɔnɪ wəənu zanzan o brɪ nɔɔna bam o pa ba na baarɪ. O daa ma kɛ o vu o yi Grɛkɪ tɪʊ.

[3]O ma kɪ canɪ sɪtɔ dáanɪ. O laan ma ti o yigə sɪ o zʊ naboro o vu Siiri. O ma ba o lwarɪ nɪ Zwifə bam kɪ ni daanɪ sɪ ba kwaanɪ ba cɔg-o. Kʊntʊ ŋwaanɪ o ma ləni o wʊbʊŋa yɪ o bʊŋɪ sɪ o vu tɪga nɪ o tɔgɪ Masɪdʊanɪ cwəŋə kam o joori o vu Siiri.

[4]Balʊ na zaŋɪ sɪ ba tɔgɪ dɪd-o tɪn mʊ tɪntʊ: Sopatɛɛrɪ wʊlʊ na yɪ Pirusi bu yɪ o nuŋi Beere tɪn, Arisitakɪ dɪ Sɪkɔn, bantʊ nuŋi Tesaloniki mʊ, Gayusi wʊlʊ na nuŋi Dɛrɪbɪ tɪn, Timoti, Tisiki dɪ Trofim, ba na yɪ Azi tiinə tɪn.

[5]Bantʊ mʊ dɛ yigə ba loori ba vu Trʊasɪ ba cəgi dɪbam da.

[6]Dɪbam tɪtɪ laan ma manɪ Filipi nɪ, yɪ dí tɔgɪ dí di Zwifə bam candiə kalʊ ba na yəni ba di dɪpɛ dɪlʊ na ba jɪgɪ dabɪlɪ tɪn. Candiə kam na ti tɪn, dí laan ma zʊ naboro dí tɔgɪ nɪnɪʊ kʊm wʊ dí kɪ da yanu dí vu dí yi Trʊasɪ. Dí ma jeeri dí tɔgɪ-donnə bam da, yɪ dí kɪ da yarpɛ tɪʊ kʊm nɪ.

Yutiki na tɪgɪ yɪ o joori o bi te tɪn

[7]Dɛ dɪlʊ na saŋɪ Zwifə bam siun dɛ dɪm tɪn, dɪbam maama ma jeeri daanɪ sɪ dí di wʊdiu nɪ Zezi dɛɛn na fɔgɪ dɪpɛ o pa o karabiə bam yɪ ba di te tɪn. Pooli ma tiini o ŋɔɔnɪ o brɪ nɔɔna bam taan, kʊ vu kʊ yi tɪtɪɪ kʊnkʊrʊ, bɛŋwaanɪ tɪga na pʊʊrɪ o lagɪ o viiri mʊ.

[8]Dí ya lagɪ daanɪ wɛyuu digə kalʊ na yɪ bɪtɔ tu tɪn wʊnɪ mʊ. Ba ma tarɪgɪ min-zwəənu zanzan ba zɪgɪ da.

[9]Nɔn-dʊŋʊ kʊdoŋ maa tɔgɪ o wʊra, o yɪrɪ mʊ Yutiki. O maa je təkoro ni nɪ. Pooli na tiini o ŋɔɔnɪ o daanɪ kʊntʊ tɪn, nɔn-dʊŋʊ kʊm maa je o dɔ o vɪʊla. O laan ma ba o dɔ fasɪ o kɛ. O ma tɔgɪ təkoro kʊm o tʊ tɪga nɪ. Ba ma tu ba kwe-o dɪ o tɪga.

[10]Pooli tɪtɪ ma tu o vu o pəni nɔn-dʊŋʊ kʊm baŋa nɪ o kukwər-o dɪ o jɪa yɪ o wɪ: «Á yɪ pa á yɪra sɔɔrɪ, sɪ o ta ŋwɪ mʊ.»

[11]Pooli ma joori o di wɛyuu digə kam. O ma fɔ dɪpɛ dɪm o di. O daa ta ma larɪ dɪ ba taan, yɪ tɪga ba ka pʊʊrɪ. O laan ma viiri.

[12]O na viiri tɪn, nɔɔna bam ma ja nɔn-dʊŋʊ kʊm ba ja vu sɔŋɔ dɪ yazurə. Ba bɪcara ma pəni tɪga nɪ yɪ ba jɪgɪ wʊpolo.

Pooli na kaanɪ Efɛɛzɪ nakwa bam yɪ o banɪ-ba te tɪn

[13]Dɪbam ma yagɪ Pooli, yɪ dí vu dí zʊ naboro kʊm sɪ dí tɔgɪ yigə dí da nɪnɪʊ kʊm wʊ dí vu Asɔsɪ. Dí ya kɪ ni daanɪ sɪ dí jeeri Pooli Asɔsɪ nɪ mʊ, o na lagɪ sɪ o vu tɪga nɪ tɪn ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Dí na nɛ daanı Asɔsı nı tın, Pooli laan ma zʊ naboro kʊm, yı dí maama tɔgı daanı dí vu dí yi Mitilɛɛnı.

15Dí ma zıgı dáanı dí tɔgı nınıʊ kʊm wʊ dí kɛ. Tıga ma pʊʊrı, yı dí vu dí tɔgı Kiyo buburu kʊm dí kɛ. Tıga daa ma pʊʊrı, dí ma vu dí bɛ dí yi Samɔsı. Tıga daa ta na pʊʊrı tın, dí ma vu dí yi Mileti.

16Pooli dɛɛn ya bʊŋı sı o da Efɛɛzı mʊ o kɛ sı o yı zıgı da. O ya ba lagı sı o daanı Azi nı, bɛŋwaanı o lagı lıla mʊ sı o na waı, sı o vu o yi Zeruzalɛm dı Pantıkoti candiə kam ta wʊ yi.

17Dıbam dɛɛn na wʊ Mileti nı tın, Pooli ma tʊŋı ni o pa Zezi kɔgɔ kʊm nakwa bam Efɛɛzı nı o wı, ba ba.

18Ba na tu tın, o ma ta dı ba o wı: «Abam maŋı á ye a dɛɛn na zʊʊrı abam tee nı yı a kı te maŋa maama, kʊ na zıgı dɛ dılʊ a na sıŋı a ba Azi tın.

19A tʊŋı a pa dí Yuutu wʊm dı tu-n-tıtı mʊ, a yi-na nuŋi, yı a na yaara dı Zwifə bam na kı ni daanı sı ba cɔgı amʊ te tın.

20Abam ta ye nı, a wʊ yagı sı a ta woŋo kʊlʊ maama na wú wanı kʊ wəli abam tın a brı abam. A ma kwaanı a brı abam Wɛ cıga kam nɔɔna maama yigə nı dı á tıtı sam nı.

21A ma tiini a brı Zwifə bam dı dwi-gɛ tiinə maama sı ba ləni ba wʊrʊ ba sɛ Wɛ, sı ba daarı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı dí Yuutu Zezi.

22Lele kʊntʊ a laan maa ve Zeruzalɛm. Kʊ yı Wɛ Joro kʊm mʊ fı-nı sı a vu, yı a yəri kʊlʊ na wú vu kʊ kı amʊ da tın.

23A na ye kʊlʊ tın mʊ yı sı Wɛ Joro kʊm yəni kʊ brı amʊ tıʊ maama nı, nı nɔɔna wú ja-nı ba vɔ yı ba kwəri ba bɛɛsı-nı.

24A nan na bʊŋı te tın, a ba paı sı a ŋwıa taa jıgı nyɔɔrı ka pa-nı. Kʊlʊ na yı wo-ŋʊŋʊ tın mʊ yı sı a tʊŋı tıtʊŋa yalʊ dí Yuutu Zezi na kı a jıŋa nı sı a tʊŋı tın a ti. Tıtʊŋa yam kʊntʊ mʊ yı sı a kwaanı a brı Wɛ kwər-ywəŋə kam dı Dl na kı nɔɔna lanyıranı te tın.

25A nan ye nı abam wʊlʊwʊlʊ daa bá na amʊ, abam nan yı balʊ a na beeri á wʊnı a brı abam Wɛ paarı dım cıga kam tın.

26Kʊntʊ ŋwaanı a lagı a tiini a kaanı abam zım dɛ dım nı, nı abam wʊlʊ na gɛ ŋwıa Wɛ tee nı, kʊ daa daı amʊ yigə.

27Bɛŋwaanı a tɔɔlı cıga kalʊ maama na tɔgı Wɛ wʊbʊŋa tın a brı abam, yı a wʊ səgi abam kʊlʊkʊlʊ.

28Nan fɔgı-na á taá nii á tıtı baŋa nı, dıdaanı kɔgɔ kʊlʊ maama Wɛ Joro kʊm na kwe kʊ kı abam jıŋa nı sı á taá nii tın. Á taá nii Wɛ kɔgɔ kʊm baŋa nı, nı nayıra na nii ba peeni te tın. Wɛ mɛ Dl tıtı bu wʊm jana mʊ Dl ma vrı Dl kɔgɔ kʊm sı kʊ taa yı Dl nyım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29A ye nı, a na viiri a daarı abam, nɔn-balwaarʊ wʊ́ zaŋı ba zʊ abam wʊ ba yaarı abam nınɛɛnı nywənkuri na jaanı peeni te tın. Ba bá sɛ sı ba yagı abam kɔgɔ kʊm yı ba wʊ cɔgı abam wʊ nɔɔna.

30Nɔɔna dı wʊ́ zaŋı abam tıtı wʊnı, ba pipiri Wɛ cıga kam ba ganı Zezi karabiə bam, ba pa ba ywəri Wɛ kwaga nı sı ba daarı ba tɔgı-ba.

31Kʊntʊ ŋwaanı á fɔgı á cı á tıtı. Á taá guli nı amʊ zʊ abam tee nı bına yatɔ, yı a kaanı abam maama sı á taá tɔgı Wɛ dı cıga. Maŋa maama a yəni a kı kʊntʊ mʊ wıa dı tıtu, yı a yi-na nuŋi zanzan.

32A laan lagı a kı abam Wɛ jıŋa nı, sı á taá tɔgı Dl zaanı kwərə kam. Kaá wanı ka kwɛ abam lanyıranı, sı á laan ba á tɔgı dı balʊ maama na yı Wɛ tıtı nɔɔna tın á na ywəəni Dl tee nı.

33A wʊ joŋi səbu naa səbu-sıŋa naa gwaarʊ abam wʊlʊwʊlʊ tee nı.

34Abam tıtı ye lanyıranı nı, a mɛ a tıtı jıa mʊ a tʊŋı sı a dı a tɔgı-donnə bam wanı dí na dí ni-wʊdiu.

35A na kı kʊlʊ maama abam tee nı yı a cɛ dı tıtʊŋa kʊntʊ doŋ tın, a kı a brı abam nı dí maŋı sı dí tʊŋı dí wəli nabwənə mʊ. Taá guli-na dí Yuutu Zezi na tagı o wı: ‹Nmʊ na kwe woŋo n pa n doŋ, nń na wʊpolo kʊ dwəni n na joŋi woŋo n doŋ tee nı.› »

36Pooli na tagı kʊntʊ o ti tın, ba maama ma kuni doonə yı o loori Wɛ o pa-ba.

37Ba ma zaŋı yı ba maama tiini ba keerə. Ba ma kukwəri Pooli lanyıranı.

38Ba wʊrʊ ma tiini tı cɔgı, dı o na tagı taanı dılʊ o brı-ba nı ba daa bá joori ba na-o tın. Ba ma zaŋı ba kogil-o ba ja vu naboro kʊm na wʊ mɛ tın ba yag-o.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 21

Pooli na ve o yi Zeruzalɛm te tın

1Dí laan ma banı-ba yı dí daarı dí viiri. Dí ma kwe dí yigə dí yɔɔrı nınıʊ kʊm wʊ dí vu dí yi Kosi. Tıga ma pʊʊrı, dí daa ma yi Rodi. Dí ma zıgı dáanı dí vu Patara.

2Dí na yi dáanı tın, dí ma na naboro kʊdoŋ kʊ na lagı kʊ vu Fenisi. Dí ma vu dí zʊ kʊ wʊ sı dí tɔgı dí vu.

3Dí na maa ve tın, dí ma tʊlı dí na Sipri. Dí ma yagı-kʊ dí jagwiə nı, yı dí daarı dí kɛ. Dí ma vu dí yi Siiri. Dí na yi da tın, dí ma zıgı Tiiri nı. Kʊ yı dáanı mʊ ba maŋı sı ba lı naboro kʊm zıla yam.

4Dí ma nuŋi dí vu dí jeeri balʊ na yı Zezi karabiə tın, yı dí kı da yarpɛ ba tee nı. Dí na wʊra tın, Wɛ Joro kʊm dam ma pa ba ta dı Pooli sı o yı zaŋı o vu Zeruzalɛm.

5Da yarpɛ yam na kɛ tın, dí ma zaŋı dí kwe dí cwəŋə sı dí viiri. Zezi nɔɔna bam dı ba kaana dı ba biə maama ma ja dıbam ba nuŋi tıʊ kʊm wʊnı ba vu sı ba yagı. Dí na ve dí yi nınıʊ kʊm ni tın, dıbam maama ma kuni doonə tıga nı dí warı Wɛ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Dí na warı We dí ti tın, dí ma banı daanı dı yi-na, yı dí zʊ naboro kʊm. Bantʊ ma joori sɔŋɔ.

7Dí ma zaŋı dí nuŋi Tiiri nı, yı dí tʊlı nınıʊ kʊm ni dí vu dí yi Tolɛmı. Dí na yi da tın, mʊ dí nɛ Zezi karabiə. Dí ma jɔɔnı-ba yı dí kı dɛ dıdwı ba tee nı.

8Tıga na pʊʊrı tın, dí ma zaŋı dí vu dí yi Sezaarı. Dí ma vu dí pəni Filipi-ba sɔŋɔ nı. Wʊntʊ mʊ tɔɔlı We kwər-ywəŋə kam, yı o tɔgı o yı nɔɔna barpɛ balʊ ba na lı Zeruzalɛm nı tın wʊ nɔɔnʊ dıdʊa.

9O maa jıgı o bukwa bana ba ta wʊ zʊ banna. Bantʊ yı balʊ na waı ba ŋɔɔnı We yiyiu-ŋwɛ tın.

10Dí na kı da fınfın dáanı kʊntʊ tın, nɔɔnʊ wʊdoŋ ma nuŋi Zude o ba dıbam te. O yırı mʊ Agabusi. O yı We nijoŋnu mʊ.

11O na tu dıbam te kʊntʊ tın, o ma lı Pooli kilə o təŋə nı o ma vɔ o tıtı nɛ dı o jıa o kı daanı. O laan ma ta o wı: «Mʊ We Joro kʊm na tagı kʊlʊ tın kʊ wı: Zwifə balʊ na zʊʊrı Zeruzalɛm nı tın wú ja kilə kantʊ tu ba vɔ tıntʊ doŋ, yı ba daarı ba kı-o dwi-gɛ tiinə jıŋa nı.»

12Dí na ni kʊntʊ tın, dıbam dı balʊ na tɔgı ba wʊra tın maa kwaanı dí loori Pooli sı o yı zaŋı o vu Zeruzalɛm.

13O ma ləri o wı: «Bɛŋwaanı mʊ abam keerə, yı á pa a wʊ cɔgı? Ba na lagı ba vɔ-nı Zeruzalɛm nı naa ba na lagı ba gʊ-nı dı, amʊ wú sɛ sı a tı dí Yuutu Zezi yırı ŋwaanı.»

14Dí na loor-o taan dí ga tın, dí ma yagı yı dí ta dí wı: «We wú kı Dl wʊbʊŋa na lagı kʊlʊ tın.»

15Dí na kı da fınfın da tın, dí ma zaŋı dí ti dí yigə dí nuŋi dí maa ve Zeruzalɛm.

16Zezi karabiə badaara ma zaŋı Sezaarı nı ba kogili dıbam. Ba ma ja dıbam ba vu nɔɔnʊ wʊlʊ sɔŋɔ dí na lagı dí pəni da tın. O yırı mʊ Mınasən. O yı Sipri tu mʊ o na maŋı o yı Zezi karabu faŋa faŋa.

Pooli na wʊ Zeruzalɛm nı yı kʊ kı-o te tın

17Dí na yi Zeruzalɛm tın, dí ko-biə bam ma jeeri dıbam lanyıranı.

18Tıga na pʊʊrı tın, Pooli ma zaŋı o tɔgı dıdaanı dıbam sı dí vu dí na Zakı. Zezi kɔgɔ kʊm nakwa bam maama maa tɔgı ba wʊra.

19Pooli ma jɔɔnı-ba. O ma tʊlı kʊlʊ maama We na kı dwi-gɛ tiinə bam tee nı o tıtʊŋa yam wʊnı tın o brı-ba.

20Ba na ni kʊlʊ maama o na tagı tın, ba ma kı We le kʊ ŋwaanı. Ba laan ma ta dı Pooli ba wı: «Dıbam ko-bu, ni kʊ na yı te tın. Zwifə bam mʊrrʊ kɔgɔ kɔgɔ laan mʊ tu ba sɛ Zezi, yı ba ta tɔgı We ni-doorə yam dı ba wʊ maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Ba ni nɪ nmʊ yəni n brɪ Zwifə balʊ na zʊʊrɪ dwi-gɛ tiinə wʊnɪ tɪn, sɪ ba yagɪ Wɛ cullu tɪlʊ Dl na kɪ Moyisi jŋa nɪ tɪn. Ba ni nɪ n tɛ nɔɔna bam kʊntʊ sɪ ba daa yɪ ta goni ba bəkəri, sɪ ba daa yɪ ta tɔgɪ dɪbam Zwifə bam mɪʊ na yɪ te tɪn.

22Zwifə balʊ na wʊ yo seeni tɪn wʊ́ lwarɪ nɪ nmʊ tuə. Dí nan wʊ́ kɪ ta mʊ?

23Kʊntʊ, dí nan wʊ́ brɪ-m n na wʊ́ kɪ te tɪn. Nɔɔna bana wʊ dɪbam tee nɪ ba na goni ba ni dɪ Wɛ.

24Ba na lagɪ ba vu Wɛ-di-kamunu kʊm sɪ ba kwɛ ba tɪtɪ dɪ Wɛ, nmʊ maŋɪ sɪ n tɔgɪ n vu mʊ, sɪ n daarɪ n ŋwɪ kʊlʊ na wʊ́ pa ba na cwəŋə sɪ ba fa ba yuni tɪn. N na kɪ kʊntʊ, nɔɔna bam maama wʊ́ lwarɪ nɪ ba na tɛ kʊlʊ ba pa nmʊ tɪn daɪ cɪga. Ba nan wʊ́ lwarɪ nɪ nmʊ tɪtɪ tɔgɪ Wɛ cullu tɪm na brɪ te tɪn mʊ.

25Kʊ daarɪ dwi-gɛ tiinə balʊ na tu ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn, dɪbam maŋɪ dí pʊpʊnɪ tɔnɔ dí pa-ba yɪ dí ta kʊlʊ dí na bʊŋɪ tɪn. Dɪbam tagɪ-ba sɪ ba yɪ zaŋɪ ba di wʊdiu kʊlʊ nɔɔna na mɛ ba kaanɪ jwənə tɪn, naa ba di jana, naa ba di varɪm wʊlʊ ba na jujugi ba gʊ tɪn, yɪ dí ta dɪ ba sɪ ba yɪ cɔgɪ ba tɪtɪ dɪ kaana, sɪ kaana dɪ yɪ cɔgɪ ba tɪtɪ dɪ baara.»

26Ba na tagɪ kʊntʊ tɪn, Pooli ma sɛ ba taanɪ dɪm. Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, o ma ja nɔɔna bam o vu sɪ o tɔgɪ o kwɛ o tɪtɪ dɪ Wɛ. O ma daarɪ o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ, sɪ o ta o brɪ ka yigə tiinə bam da yalʊ ni na daarɪ sɪ nɔɔna bam kwɛ ba tɪtɪ dɪ Wɛ ba ti tɪn, sɪ ba laan ja ba wəənu tɪm ba ja ba, sɪ ba ma kaanɪ Baŋa-Wɛ ba pa ba dɪdʊa dɪdʊa.

27Da yarpɛ yam ni na daarɪ fɪn sɪ ya ti tɪn, Zwifə badaara ma na Pooli Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ. Bantʊ nuŋi Azi tɪʊ kʊdoŋ mʊ. Ba ma pa nɔn-kɔgɔ kʊm maama na wʊra tɪn bana zaŋɪ dɪ Pooli. Ba ma ja-o,

28yɪ ba tɔɔlɪ ba tɛ ba wɪ: «Yisɪrayɛlɪ tiinə-ba, ba zəni-na dɪbam! Nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ na tʊlɪ je maama o brɪ nɔɔna maama sɪ ba yɪ taa nɪgɪ dɪbam Yisɪrayɛlɪ tiinə, sɪ ba yɪ taa sɛ Wɛ cullu tɪlʊ dɪbam na tɔgɪ tɪn, sɪ ba pa Wɛ-di-kamunu kʊntʊ dɪ ji kafɛ. Kʊ wəli da, o jaanɪ dwi-gɛ tiinə badonnə mʊ o ba o zʊ dɪbam Wɛ-digə kam wʊ, o pa ba digiru cɔgɪ jəgə kalʊ na yɪ Wɛ nyɪm tɪn.»

29Ba dɛɛn tagɪ kʊntʊ doŋ, bɛŋwaanɪ ba ya nɛ Trofim dɪ Pooli na tɔgɪ daanɪ tɪʊ kʊm wʊnɪ, yɪ o yɪ dwi-gɛ tu na nuŋi Efɛɛzɪ tɪn. Ba dɛɛn bʊŋɪ nɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ mʊ Pooli jaanɪ o zʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ.

30Vuvugə ma zaŋɪ tɪʊ kʊm maama wʊnɪ. Nɔn-kɔgɔ ma duri kʊ vu jəgə kam. Ba laan ma ja Pooli ba tuur-o ba ja nuŋi Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ, yɪ ba daarɪ ba pɪ ka niə yam maama.

31Nɔn-kɔgɔ kʊm maa kwaana sɪ ba gʊ Pooli. Rom pamaŋna bam dɪdɛɛrʊ wʊm ma ni nɪ Zeruzalɛm tɪʊ kʊm maama vugimi.

32O na ni kʊntʊ tɪn, o ma lɪ pamaŋna bam dɪ ba yigə tiinə badaara, yɪ ba duri lɪla ba vu ba yi kɔgɔ kʊm na wʊ mɛ tɪn. Nɔɔna bam na nɛ-o dɪ o pamaŋna bam kʊntʊ tɪn, ba ma yagɪ Pooli magɪm.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Dıdɛɛrʊ wʊm ma vu o twɛ Pooli te, yı o pa ba ja-o. O ma pa ba kwe capʊnnʊ tıle ba ma vɔ-o. O ma daarı o bwe sı o lwarı nɔɔnʊ wʊm na yı wʊlʊ tın, dı o na kı kʊlʊ tın.

34O na bwe kʊntʊ tın, nɔɔna badaara ma kaasa kɔgɔ kʊm wʊnı yı ba tɛ n ni n ni. Sɔɔ kʊm na daga kʊntʊ tın, kʊ ma pa dıdɛɛrʊ wʊm warı sı o lwarı kʊlʊ na kı cıga cıga tın. Kʊntʊ ŋwaanı o ma pa o nɔɔna bam ni, sı ba ja Pooli ba vu ba pamaŋna bam pına digə kam.

35Ba na jaan-o ba yi natənə yam diinim jəgə tın, pamaŋna bam kwe-o mʊ ba zıŋı, bɛŋwaanı nɔn-kɔgɔ kʊm yiə tiini ya sıunı o baŋa nı.

36Nɔɔna bam maama ma pɛ ba pu o kwaga, yı ba kaası ba tɛ ba wı: «Gʊ-o-na!»

37Pamaŋna bam na lagı ba ja Pooli ba zʊ ba pına digə kam tın, o ma ta dı ba dıdɛɛrʊ wʊm o wı: «Nmʊ wú pa-nı cwəŋə sı a ta taanı a brı-m na?» Dıdɛɛrʊ wʊm na ni kʊntʊ tın, o ma bwe Pooli o wı: «Nmʊ kı ta mʊ n ni Grɛkı tiinə taanı?

38Kʊ na yı kʊntʊ, nmʊ daı Ezipi tu wʊlʊ dɛɛn na pɛ nɔɔna vın ba tʊ kʊm yigə tiinə ni yı o daarı o lı nɔɔna mʊrr-tına (4.000) balʊ na yı jara-kərə o ja vu kagʊa wʊnı tın na?»

39Pooli ma ləri o wı: «Aye. Amʊ yı Zwifu mʊ. Ba lʊgı amʊ Silisi tʊ Tarısı nı mʊ. A yı tʊ-kamunu kʊm kʊntʊ nɔn-bu mʊ. A loori-m sı n pa-nı cwəŋə sı a ŋɔɔnı dı nɔn-kɔgɔ kʊm.»

40Dıdɛɛrʊ wʊm ma sɛ. Pooli ma zaŋı o zıgı natənə yam baŋa nı. O ma zəŋi o jıŋa kɔgɔ kʊm baŋa nı. Ba maama ma cəgi sɔɔ. O ma ŋɔɔnı dı ba dı ba tıtı Zwifə taanı dım.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 22

Pooli na ŋɔɔnı sı o ma joŋi o tıtı te tın

(Tıtʊŋa Tɔnɔ 9:1-19, 26:9-18)

1O ma ta o wı: «A kwə-ba dı a ko-biə-ba, á fɔgı á cəgi sı a tʊlı kʊ na yı te tın a brı abam.»

2Zwifə bam na lwarı nı o ŋɔɔnı ba tıtı dwi taanı mʊ tın, ba ma fɔgı ba cəgi sɔɔ.

3O laan ma ta dı ba o wı: «Amʊ yı Zwifu mʊ. Ba lʊgı-nı Silisi tʊ Tarısı nı mʊ. Kʊ nan yı Zeruzalɛm yo mʊ a kı nɔɔnʊ. Gamalıyɛlı mʊ brı amʊ dıbam nabaara cullu tım na yı te tın cıga cıga. A dɛɛn cɛ lanyıranı a kwe a tıtı a pa Wɛ nınɛɛnı abam zım dı na kı te tın mʊ.

4A dɛɛn yaarı balʊ na sɛ ba tɔgı Zezi cwəŋə kam tın, yı a daarı a pa ba gʊ badaara. A maa yəni a jaanı baara dı kaana a kı pına digə nı.

5Dıbam kaanım yuutu wʊm dıdaanı dí nakwa kɔgɔ kʊm maama wú wanı ba ta nı kʊ yı cıga. Maŋa kadoŋ nı a ve bantʊ te mʊ a joŋi twaanʊ tılʊ a na wú kwe a brı Zwifə balʊ na wʊ Daması nı tın, sı ba pa-nı cwəŋə sı a ja balʊ na tɔgı Zezi cwəŋə kam tın, a vɔ-ba a ja a ba Zeruzalɛm sı ba na cam.

6A na maa ve yı a daarı fın sı a yi Daması tın, kʊ na maŋı dı wıa tıtarı nı tın, mʊ pooni dɛ dı nuŋi wɛyuu nı dı ba dı pıpılı dı kaagı-nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7A ma tʊ tɪga nɪ, yɪ a ni kwərə na bəŋi-nɪ ka wɪ: ‹Sooli, Sooli! Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ n jɪgɪ amʊ n bɛɛsɪ kʊntʊ?›

8A ma bwe a wɪ: ‹A tu, nmʊ yɪ wɔɔ mʊ?› O ma ləri o wɪ: ‹Amʊ yɪ Zezi mʊ, Nazarɛtɪ tu wʊlʊ nmʊ na jɪgɪ n bɛɛsɪ tɪn.›

9Nɔɔna balʊ na tɔgɪ dɪ amʊ tɪn ma na pooni dɪm, yɪ ba wʊ ni wʊlʊ kwərə na ŋɔɔnɪ dɪ amʊ tɪn.

10A laan ma bwe a wɪ: ‹A tu, bɛɛ mʊ a nan wʊ́ kɪ?› Dí Yuutu wʊm ma ləri-nɪ o wɪ: ‹Zaŋɪ n vu n zʊ Damasɪ, sɪ dáanɪ mʊ ba laan wʊ́ brɪ-m kʊlʊ maama Wɛ na pɛ ni sɪ n kɪ tɪn.›

11A ma zaŋɪ wɛɛnɪ, yɪ a yiə daa ba naɪ, pooni dɪm na tiini dɪ pɪpɪlɪ-ya tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ, balʊ na tɔgɪ dɪ amʊ tɪn ma ja a jɪŋa ba vaŋɪ-nɪ ba ja zʊ Damasɪ tɪʊ kʊm wʊ.

12Nɔɔnʊ wʊdoŋ maa wʊra, o yɪrɪ mʊ Ananiya. O maa nɪgɪ Wɛ lanyɪranɪ, yɪ o tɔgɪ dɪbam Zwifə bam cullu tɪm. Zwifə balʊ maama na zʊvrɪ Damasɪ nɪ tɪn maa tɛ o taanɪ ba wɪ, o yɪ nɔn-ŋʊm.

13O laan ma ba o zɪgɪ amʊ tee nɪ yɪ o wɪ: ‹A ko-bu Sooli, joori n ta n naɪ!› O na tagɪ kʊntʊ tɪn, bɪdwɪ baŋa nɪ mʊ a yiə yam puri yɪ a na o yibiyə.

14O ma ta o wɪ: ‹Dɪbam nabaara Baŋa-Wɛ mʊ lɪ nmʊ sɪ n lwarɪ Dl wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn, sɪ n daarɪ n na Wʊ-poŋo Tu wʊm sɪ n ni o na ŋɔɔnɪ dɪ o tɪtɪ kwərə.

15Bɛŋwaanɪ nmʊ wʊ́ ta n yɪ o maana tu sɪ n brɪ nɔɔna bam maama o cɪga kam, sɪ n ta n brɪ-ba nmʊ na nɛ kʊlʊ yɪ n daarɪ n ni te tɪn.

16Nmʊ nan wʊ maŋɪ sɪ n da n daanɪ. Zaŋɪ sɪ n loori Wɛ dí Yuutu wʊm yɪrɪ ŋwaanɪ, sɪ n daarɪ n pa ba miisi-m na wʊnɪ, sɪ Wɛ wʊ́ yagɪ n lwarɪm Dl ma cɛ-m.›

17Kʊntʊ na kɛ tɪn, a laan ma joori a vu Zeruzalɛm. A ma vu Wɛ-di-kamunu kʊm wʊ a wʊra a warɪ Wɛ. A na wʊra tɪn, Wɛ ma pa a na wo-kɪnkagɪlɪ nɪ dɪndwɪa te.

18A ma na dí Yuutu wʊm yɪ o ŋɔɔnɪ dɪ amʊ o wɪ: ‹Zaŋɪ n kɪ lɪla n duri n nuŋi Zeruzalɛm nɪ, bɛŋwaanɪ tɪʊ kʊm nɔɔna bam bá sɛ kʊlʊ nmʊ na wʊ́ ta amʊ ŋwaanɪ tɪn.›

19A ma ləri a wɪ: ‹A yuutu, nɔɔna bam ye lanyɪranɪ nɪ amʊ dɛɛn yəni a tʊlɪ Zwifə bam Wɛ-di sɪm, yɪ a jaanɪ nɔɔna balʊ na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ nmʊ tɪn a pa ba pɪ-ba, yɪ ba daarɪ ba magɪ-ba.

20Kʊ daarɪ maŋa kalʊ ba na gʊ Etiyɛnɪ wʊlʊ na yɪ nmʊ maana tu o brɪ nmʊ cɪga kam tɪn, a tɪtɪ wʊra yɪ a sɛ nɪ kʊ maŋɪ sɪ ba gʊ-o. Amʊ dɛɛn mʊ zɪgɪ a nii ba gwaarʊ tɪm ba na lɪ ba tiŋi sɪ ba daarɪ ba dʊl-o ba gʊ tɪn.›

21Dí Yuutu wʊm laan ma ta dɪ amʊ o wɪ: ‹Nan ve, sɪ amʊ wʊ́ tʊŋɪ-m yigə yigə sɪ n vu dwi-gɛ tiinə bam te.› »

22Pooli na ŋɔɔnɪ te maama tɪn, nɔɔna bam ya cɪm mʊ yɪ ba cəg-o. O nan na tagɪ dwi-gɛ tiinə bam taanɪ o wəli da tɪn, ba laan ma zaŋɪ ba kaasɪ dɪ kwər-dɛ ba wɪ: «Ti-na o mʊmwɛ! Kʊ wʊ maŋɪ sɪ o taa ŋwɪ!»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

23Ba maa nanı baarı yı ba vuvugə ba gwaarʊ wɛɛnı, yı ba mɔɔnı fogo ba caara.

24Pamaŋna bam dıdɛɛrʊ wʊm na nɛ kʊlʊ na kı tın, o ma pa o nɔɔna bam ni sı ba ja Pooli ba zʊ ba pına digə kam. O ma ta dı ba sı ba mag-o dı balaara, sı o ta o pa ba lwarı o na kı kʊlʊ yı Zwifə bam nanı baarı o baŋa nı tın.

25Ba na vɔg-o ba ti sı ba daarı ba mag-o tın, Pooli ma ta dı pamaŋna bam yigə tu wʊlʊ na zıgı da tın o wı: «Abam jıgı cwəŋə sı á ja Rom tıʊ jıŋa nɔɔnʊ á magı, yı ba ta wʊ bwe-o ba nii o na cɔgı kʊlʊ tın na?»

26Pamaŋna yigə tu wʊm na ni kʊntʊ tın, o ma vu o ta dı o dıdɛɛrʊ wʊm o wı: «Nmʊ nan lagı n kı ta mʊ? Nɔɔnʊ wʊm yı Rom tıʊ jıŋa nɔɔnʊ mʊ.»

27Dıdɛɛrʊ wʊm ma vu Pooli te o bwe-o o wı: «Nmʊ yı Rom tıʊ kʊm jıŋa nɔɔnʊ mʊ na? Sı n ta n brı-nı.» Pooli ma lərı o wı: «Ɛɛn, a yı Rom tıʊ kʊm jıŋa nɔɔnʊ mʊ.»

28Dıdɛɛrʊ wʊm ma ta o wı: «Amʊ ŋwı səbu-fɔrɔ mʊ yı a daarı a ji Rom tıʊ kʊm jıŋa nɔɔnʊ.» Pooli ma lər-o o wı: «A nan maŋı a yı Rom tıʊ kʊm jıŋa nɔɔnʊ a lʊra maŋa nı mʊ.»

29Nɔɔna balʊ ya na zıgı sı ba mag-o sı o ŋɔɔnı tın na ni kʊntʊ tın, ba ma kwe o yıra ba yagı lıla. Dıdɛɛrʊ wʊm dı na lwarı nı Pooli yı Rom tıʊ kʊm jıŋa nɔɔnʊ tın, fʊʊnı ma ja-o dı o na pɛ ba vɔ-o dı capʊnnʊ tın.

Pooli na zıgı nakwa bam yigə nı te tın

30Dıdɛɛrʊ wʊm dɛɛn maa lagı sı o lwarı kʊlʊ na kı yı Zwifə bam saŋı Pooli tın. Tıga na pʊʊrı tın, o ma pa ba bwəli Pooli ba yagı. O ma daarı o pa ni sı Zwifə bam kaanım yigə tiinə bam dı ba sarıya-dirə nakwa bam maama jeeri daanı. O laan ma ja Pooli o vu o pa o zıgı ba yigə nı.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 23

1Pooli ma nii sarıya-dirə nakwa bam seeni yı o wı: «A ko-biə-ba, kʊlʊ maama a na kı a ŋwıa wʊnı sı kʊ ba kʊ yi zım tın, fʊʊnı təri a bıcarı nı, yı Wɛ dı ye kʊ ni nı.»

2Zwifə bam kaanım yuutu wʊm o yırı na yı Ananiya tın na ni Pooli na tagı kʊlʊ tın, o ma ta dı balʊ na zıgı Pooli tee nı tın sı ba frı o ni nı.

3Pooli ma lərı Ananiya o wı: «Wɛ wʊ́ magı nmʊ tıtı mʊ. Nmʊ nyı dı kəbrə kalʊ nɔɔna na fɔgı tın mʊ. Nmʊ yı wʊlʊ na je sı n di amʊ taanı sı kʊ tɔgı Zwifə bam cullu tım mʊ, yı nmʊ tıtı mʊ cɔgı-tı dı n na pɛ ni sı ba magı amʊ tın.»

4Nɔɔna balʊ na zıgı Pooli tee nı tın ma ta dıd-o ba wı: «Nmʊ jıgı Wɛ kaanım yuutu wʊm mʊ n twıa!»

5Pooli ma lərı-ba o wı: «A ko-biə-ba, a maŋı a yəri nı o yı kaanım yuutu mʊ. Kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı, n yı zaŋı n ŋɔɔnı n cɔgı dı wʊlʊ na yı abam yuutu tın.»

6Pooli na lwarı nı kɔgɔ kʊm nɔɔna badaara yı Sadusıan tiinə yı badaara dı yı Farizıan tiinə tın, o laan ma ŋɔɔnı baŋa baŋa dı kwər-dıa ba kɔgɔ kʊm wʊnı o wı: «A ko-biə-ba,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

amʊ yı Farizıan tu mʊ yı a kwəri a yı Farizıan tiinə bu. Ba zum saŋı amʊ sı ba di a taanı, dı a na jıgı tıuna nı twa wʊ́ joori ba bi ba yagı tʊʊnı tın ŋwaanı mʊ.»

7O na tagı kʊntʊ o ti tın, Farizıan tiinə bam dı Sadusıan tiinə bam ma sıŋı ba wʊra ba magı kantəgɔ daanı. Ba kəgɔ kʊm ma pɔɔrı bıle.

8Sadusıan tiinə bam maa brı nı twa biim tərə, yı ba tɛ nı malɛsı dı cirə dı tərə. Kʊ daarı Farizıan tiinə bam maa brı nı tıntʊ maama wʊra.

9Ba maama maa kı sɔɔ kʊ tiini kʊ ja gaalı. Wɛ cullu karanyına tiinə badaara na nuŋi Farizıan kəgɔ kʊm wʊnı tın ma zaŋı wɛɛnı ba twanı dı dam ba wı: «Dıbam wʊ nɛ kʊlʊ nɔɔnʊ wʊntʊ na cəgı tın. Dɛ doŋ kʊ waı kʊ yı ciru naa malɛka mʊ sıunı ka ŋɔɔnı dıd-o.»

10Ba kantəgɔ kʊm na tiini kʊ daga tın, kʊ ma pa fʊʊnı zʊ pamaŋna bam dıdɛɛrʊ wʊm, o ya bʊŋı sı ba ga wʊ́ ja Pooli ba vaŋı ba tʊrı mʊ. O ma pa ni sı o pamaŋna bam zʊ kəgɔ kʊm wʊ ba ja Pooli ba ja nuŋi, sı ba daarı ba ja-o ba joori ba vu ba pıuna digə kam.

11Dɛ dım kʊntʊ tıtıı nı, dí Yuutu wʊm ma ba o zıgı Pooli tee nı yı o ta dıd-o o wı: «Ta n jıgı baarı, bɛŋwaanı nmʊ na pɛ amʊ maana n brı amʊ cıga kam Zeruzalɛm tiinə tee nı te tın, nmʊ nan daa n ta maŋı sı n brı a cıga kam kʊntʊ mʊ Rom tiinə tee nı dı.»

Ba na kwaanı sı ba gʊ Pooli te tın

12Tıga na pʊʊrı tın, Zwifə badaara ma la ba kı ni daanı. Ba ma du dı Wɛ nı ba daa bá di wʊdiu naa ba nyɔ kʊlʊkʊlʊ, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ ba na wʊ́ gʊ Pooli tın.

13Nɔɔna balʊ na kı ni daanı kʊntʊ tın dwe nɔɔna fiinna.

14Ba laan ma zaŋı ba vu ba kaanım yigə tiinə bam dı ba nakwa bam te ba ta ba wı: «Dıbam maama kı ni daanı mʊ yı dí du dı Wɛ dí wı, dí daa bá di kʊlʊkʊlʊ sı kʊ taa ve maŋa kalʊ dí na wʊ́ gʊ Pooli tın.

15Kʊ laan daarı sı abam dı sarıya-dirə nakwa bam maama mʊ tʊŋı ni pamaŋna dıdɛɛrʊ wʊm tee nı, sı ba ja Pooli ba nuŋi ba ba ba pa abam. Abam wʊ́ kı sı kʊ taa nyı nınɛɛnı á lagı sı á fəgı á ni o taanı dım woŋo mʊ te. Kʊ daarı dıbam wʊ́ vu dí ti dí yigə, sı dí gʊ-o cwəŋə nı yı o daa ta wʊ yi abam te.»

16Pooli nakɔ bu dɛɛn ma ni kəm dım kʊntʊ ŋwa. O ma zaŋı o vu o zʊ pamaŋna bam pıuna digə kam o ta o brı Pooli.

17Pooli na ni kʊntʊ tın, o ma bəŋi pamaŋna bam yigə tu dıdʊa sı o ba. O ma ta dıd-o o wı: «Ja nɔn-dʊŋʊ kʊntʊ n vu dıdɛɛrʊ wʊm te, sı o jıgı taanı mʊ sı o ta dıd-o.»

18Pamaŋna bam yigə tu wʊm ma təgı o yigə o ja-o o vu dıdɛɛrʊ wʊm te. O ma ta o wı: «Pooli wʊlʊ na wʊ pıuna digə nı tın mʊ bəŋi amʊ o ta o wı, a ja nɔn-dʊŋʊ kʊntʊ a ba nmʊ te, sı o jıgı taanı mʊ sı o ta o brı-m.»

19Dıdɛɛrʊ wʊm ma ja o jıŋa o vaŋ-o o ja nuŋi daa. O ma bwe-o o wı: «Nmʊ jıgı bɛɛn n lagı n ta n brı amʊ?»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20O ma ta o wɪ: «Zwifə bam mʊ kɪ ni daanɪ sɪ ba jwa tʊŋɪ ni nmʊ tee nɪ, sɪ n ja Pooli n vu ba sarɪya-dirə nakwa bam te, sɪ kʊ taa nyɪ nɪnɛɛnɪ ba lagɪ sɪ ba fɔgɪ ba ni o taanɪ dɪm mʊ te.

21Nan yɪ zaŋɪ n sɛ ba ni, bɛŋwaanɪ ba dwe nɔɔna fiinna ba na lagɪ ba səgi ba tɪtɪ cwəŋə nɪ sɪ ba taa cəg-o. Ba maama nan dugi dɪ Wɛ mʊ ba wɪ, ba bá di naa ba nyɔ kʊlʊkʊlʊ sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ ba na wú gʊ Pooli tɪn. Ba nan ti ba yigə, yɪ ba laan cəgi sɪ nmʊ na sɛ ba ni dɪm mʊ, sɪ ba kɪ kʊntʊ.»

22Dɪdɛɛrʊ wʊm na ni kʊntʊ tɪn, o ma ta dɪd-o o wɪ: «Yɪ zaŋɪ n ta n brɪ nɔɔn-nɔɔnʊ nɪ n tu n ta kəm dɪm kʊntʊ dɪ amʊ.» O ma daarɪ o pa nɔn-dʊŋʊ kʊm viiri.

23Dɪdɛɛrʊ wʊm laan ma bəŋi o yigə tiinə bale o ta dɪ ba o wɪ: «Lɪ-na pamaŋna biə-yale (200) sɪ ba vu Sezaarɪ, dɪdaanɪ sise diinə fusɪrpɛ (70) dɪ cicwə dʊlɪna biə-yale (200). Á maŋɪ sɪ á ti á yigə sɪ á nuŋi kʊ maŋɪ dɪ luu nʊgʊ tɪtɪ nɪ.

24Lɪ-na sise á pa Pooli sɪ o di, sɪ o wanɪ o vu o yi gʊvɪrma tu Felisi te dɪ yazurə.»

25Dɪdɛɛrʊ wʊm laan ma pʊpʊnɪ tɔnɔ o wɪ:

26«Amʊ Kloodi Lizɪa mʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ a pa nmʊ Felisi wʊlʊ na yɪ dɪbam gʊvɪrma tu yɪ n nii dɪbam lanyɪranɪ tɪn. A jɔɔnɪ nmʊ.

27Zwifə badonnə mʊ jaanɪ nɔɔnʊ wʊntʊ, yɪ ba kwaanɪ sɪ ba gʊ-o. Amʊ nan lwarɪ nɪ o yɪ Rom tɪʊ kʊm jɪŋa nɔɔnʊ mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ amʊ dɪ a pamaŋna bam ma vu dí joŋ-o dí yagɪ.

28A ya lagɪ sɪ a lwarɪ woŋo kʊlʊ ŋwaanɪ ba na jaan-o ba ba ba saŋɪ tɪn mʊ. Mʊ kʊ kuri a jaan-o a vu a zɪgɪ ba sarɪya-dirə nakwa bam yigə nɪ.

29A ma lwarɪ nɪ ba saŋ-o ba tɪtɪ cullu tɪm ŋwaanɪ mʊ. Kʊlʊkʊlʊ nan tərə kʊ na brɪ nɪ ba maŋɪ sɪ ba gʊ-o naa ba pɪ-o.

30Nɔɔnʊ nan mʊ tagɪ o brɪ-nɪ, nɪ Zwifə badaara mʊ kɪ ni daanɪ sɪ ba gʊ nɔɔnʊ wʊm. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a tʊŋ-o nmʊ tee nɪ. A ma ta dɪ balʊ na saŋ-o tɪn, nɪ ba ba nmʊ te ba ta kʊlʊ o na kɪ tɪn.»

31Pamaŋna bam laan ma zaŋɪ ba ja Pooli ba nuŋi nɪ ba na pɛ-ba ni sɪ ba kɪ te tɪn. Ba ma ja-o tɪtɪ dɪm kʊntʊ ba vu ba yi Antipatrisi.

32Tɪga na pʊʊrɪ tɪn, pamaŋna balʊ na ve tɪga nɪ tɪn ma zɪgɪ dáanɪ ba joori ba vu ba jəgə kam. Ba ma daarɪ sise diinə bam yɪranɪ mʊ sɪ ba təgɪ dɪ Pooli ba vu.

33Ba ma ja-o ba vu ba yi Sezaarɪ. Ba na yi da tɪn, ba ma kwe tɔnɔ kʊm ba pa gʊvɪrma tu wʊm yɪ ba kɪ Pooli o jɪŋa nɪ.

34O ma karɪmɪ tɔnɔ kʊm, yɪ o daarɪ o bwe Pooli o wɪ, tɪʊ kɔɔ mʊ o nuŋi? O na lwarɪ nɪ o nuŋi Silisi tɪn,

35o ma ta o wɪ: «Nmʊ saŋɪna bam na tuə, aá bwe nmʊ taanɪ dɪm a nii.» O ma daarɪ o pa ni o wɪ, ba ja Pooli ba vu sɔŋɔ kʊlʊ Pɛ Erɔdɪ dɛɛn na lɔgɪ tɪn ba pɪ-o da sɪ ba taa yɪr-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Tıtʊŋa Tɔnɔ 24

Felisi na bwe Pooli taanı te tın

1Da yanu na kɛ tın, Zwifə bam kaanum yuutu Ananiya laan ma ba dıdaanı nakwa badaara, dı bıtar-yeenu wʊlʊ na yı ba zənnu tın o yırı mʊ Tɛtuli. Ba ma vu ba jəni gʊvırma tu wʊm yigə nı, sı ba tʊlı kʊlʊ Pooli na kı tın ba brı-o.

2Ba ma bəŋi Pooli sı o ba. Tɛtuli laan ma puli sı o ŋɔɔnı taanı dım. O ma tʊlı o wı: «Dıbam yuutu Felisi, dıbam maama ye nı nmʊ ŋwaanı mʊ dıbam lʊgʊ kʊm jıgı ywəəni dı yazurə. Nmʊ na jıgı dıbam te tın mʊ pɛ dıbam lʊgʊ kʊm fɔgı kʊ ve yigə.

3Nmʊ na kı kʊlʊ maŋa maama naa je dı je n pa dıbam tın, dí kı nmʊ le zanzan kʊ ŋwaanı.

4A nan ba lagı sı a ŋɔɔnı zanzan sı kʊ yaarı nmʊ. A nan loori-m sı n cəgi dıbam na jıgı kʊlʊ fınfın sı dí ta tın.

5Dıbam maanı nı nɔɔnʊ wʊntʊ jıgı nakɔɔrı zanzan. O yəni o paı Zwifə bam magı kantɔgɔ yı ba pɔɔrı daanı lʊgʊ baŋa je maama nı. O maa kwəri o yı Nazarɛtı tiinə vwan kara kam yigə tu.

6O ya ma tiini o kwaanı sı o cɔgı dıbam Wɛ-di-kamunu kʊm cullu tım. Dıbam ma ja-o. [Dí ya maa lagı sı dí ma dıbam Zwifə bam cullu tım mʊ dí di o taanı.

7Pamaŋna bam dıdɛɛrʊ Lizıa laan ma ba o vrı-o dı dam dıbam jıa nı.

8O ma pa ni nı balʊ na saŋı Pooli tın ba nmʊ te.] Nmʊ nan na bwe-o taanı, nmʊ tıtı laan wʊ́ lwarı kʊlʊ o na kı yı dí saŋ-o tın.»

9Tɛtuli na tagı kʊntʊ tın, Zwifə bam ma pu o kwaga ba wı, o na tagı kʊlʊ maama tın yı cıga mʊ.

10Gʊvırma tu wʊm laan ma yıgısı o jıŋa sı Pooli dı daa tʊlı o kwərə. Pooli ma ta o wı: «Amʊ ye nı nmʊ te lʊgʊ kʊntʊ yı n yı sarıya-diru bına zanzan na kɛ. Kʊntʊ ŋwaanı a jıgı wʊpolo sı a zıgı nmʊ yigə nı a ŋɔɔnı a joŋi a tıtı.

11Nmʊ tıtı nan wʊ́ wanı n lwarı nı a na ve Zeruzalɛm sı a zuli Wɛ tın, kʊ ta wʊ dwəni da fugə-yale zım dɛ dım nı.

12Zwifə bam na nɛ amʊ Wɛ-di-kamunu kʊm nı tın, a ba wʊra a magı kantɔgɔ dıdaanı nɔɔn-nɔɔnʊ. Ba nan wʊ nɛ nı a pɛ vuvugə zʊ nɔɔna tıtarı nı. Kʊ na yı dıbam Zwifə bam Wɛ-di sım wʊnı naa je dı je tıʊ kʊm wʊnı, ba wʊ nɛ nı a kı kʊntʊ doŋ.

13Wəənu tılʊ ba na wı a kı tın, ba bá wanı ba brı nı tı yı cıga.

14A nan na wʊ́ ta kʊlʊ dı nmʊ nı kʊ yı cıga tın mʊ tıntʊ: A zuli Wɛ dılʊ na yı dıbam nabaara Wɛ tın mʊ, yı a tɔgı Wɛ cwə-dʊŋa kalʊ nɔɔna bantʊ na tɛ ba wı ka yı vwan tın. A nan sɛ a tɔgı wəənu tılʊ maama na pʊpʊnı Wɛ cullu tɔnɔ kʊm wʊnı dı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam twaanʊ tım wʊnı tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15A nan jɪgɪ tɪna Wɛ tee nɪ, nɪ nɔɔna bantʊ dɪ na jɪgɪ tɪna te, nɪ twa maama wʊ́ joori ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ, kʊ na yɪ nɔn-ŋʊna dɪ nɔn-balwaarʊ maama.

16Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a tiini a kwaana, sɪ a kɪ kʊlʊ maama na lana Wɛ dɪ nabiinə tee nɪ tɪn, yɪ fʊʊnɪ təri a bɪcarɪ nɪ.

17A dɛɛn ya təri Zeruzalɛm nɪ bɪna zanzan na kɛ tɪn, yɪ a laan joori a ba. A jaanɪ səbu pɛɛra mʊ a ba sɪ a pa a tɪʊ kʊm yinigə tiinə, yɪ a daarɪ a jɪgɪ pɛɛra sɪ a ma kaanɪ Baŋa-Wɛ.

18A na wʊra a kɪ kʊntʊ tɪn, Zwifə bam ma ba ba na amʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ. Ba na nɛ-nɪ kʊntʊ tɪn, dɪ amʊ maŋɪ a kwɛ a tɪtɪ dɪ Wɛ a ti. Nɔn-kɔgɔ dɪ maa təri a tee nɪ. Vuvugə dɪ nan tərə.

19Kʊ daarɪ Zwifə badaara na nuŋi Azi tɪnɪ dɪm wʊnɪ tɪn dɛɛn mʊ tɔgɪ ba wʊra. Bantʊ ya na jɪgɪ woŋo dɪ amʊ, bantʊ mʊ ya maŋɪ sɪ ba ba ba zɪgɪ nmʊ yigə nɪ sɪ ba ta kʊlʊ a na cɔgɪ tɪn.

20Ba nan na tərə tɪn, pa nɔɔna bantʊ na zɪgɪ yo seeni tɪn ta ba na nɛ kʊlʊ amʊ na kɪ a cɔgɪ, maŋa kalʊ a na zɪgɪ Zwifə sarɪya-dirə nakwa bam yigə nɪ a ŋɔɔnɪ tɪn.

21Ba wʊ nɛ kʊlʊ a na cɔgɪ tɪn, kʊ na daɪ woŋo dɪdʊa yɪranɪ mʊ a taga. A na zɪgɪ ba wʊnɪ tɪn, a ya tagɪ dɪ kwər-dɪa a wɪ: ‹Abam zʊm nan jɪgɪ amʊ taanɪ mʊ á di, a na sɛ nɪ twa wʊ́ joori ba bi ba yagɪ tʊʊnɪ tɪn ŋwaanɪ.› »

22Pooli na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, Felisi ma pa ba tiŋi taanɪ dɪm. Wʊm tɪtɪ dɛɛn maŋɪ o ye Wɛ cwə-dʊŋa kam cɪga na yɪ te tɪn. O ma ta o wɪ: «Pamaŋna bam dɪdɛɛrʊ Lizɪa na tuə, a laan wʊ́ di abam taanɪ dɪm a ti.»

23O ma pa pamaŋna bam yigə tu wʊm ni sɪ o ja Pooli o vu o taa yɪr-o, sɪ o daarɪ o pa-o pwələ sɪ o cilonnə taa waɪ ba zən-o dɪ kʊlʊ o na lagɪ tɪn.

24Da fɪnfɪn na kɛ tɪn, Felisi ma tɔgɪ dɪ o kaanɪ Drusili o ba. Wʊntʊ yɪ Zwifu mʊ. Felisi ma pa ba bəŋi Pooli sɪ o ba. Ba ma cəgi Pooli na wʊra o tɛ Zezi Krisi cwəŋə kam na yɪ te yɪ nɔɔna kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn.

25Pooli ma daarɪ o wʊra o tɛ kəm-laarʊ tɔgɪm taanɪ, dɪ nɔɔna na maŋɪ sɪ ba ja ba tɪtɪ te tɪn. O ta ma ta o brɪ-ba Wɛ na wʊ́ ba Dl di nɔɔna sarɪya te tɪn. Pooli na wʊra o tɛ kʊntʊ doŋ tɪn, fʊʊnɪ ma zʊ Felisi. O ma ta o wɪ: «Kʊ maŋɪ. Nan ve sɪ maŋa kalʊ a na lagɪ-m tɪn, a laan wʊ́ bəŋi-m.»

26O dɛɛn ya bʊŋɪ nɪ Pooli wʊ́ ma səbu mʊ o loor-o sɪ o yag-o. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ o yəni o bə-o maŋa maama o ŋɔɔnɪ dɪd-o.

27Bɪna yale ma ba ya yi. Nɔɔnʊ wʊdoŋ ma ba o ləni Felisi yuu nɪ sɪ o taa yɪ lʊgʊ kʊm tu. Wʊntʊ yɪrɪ mʊ Porisiu Fɛsitu. Felisi dɛɛn na lagɪ sɪ o pa Zwifə bam wʊ poli dɪd-o tɪn, o ma yagɪ Pooli pɪna digə kam nɪ tata.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 25

Fɛsitu na ŋɔɔnɪ Pooli taanɪ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Fɛsitu dɛɛn na tu o ji lʊgʊ kʊm tu tɪn, kʊ da yatɔ dɛ nɪ mʊ o zaŋɪ Sezaarɪ nɪ o vu Zeruzalɛm.

[2]O na ve o wʊra kʊntʊ tɪn, Zwifə bam kaanɪm yigə tiinə bam dɪ ba tɪʊ kʊm yigə tiinə bam ma vu o te ba saŋɪ Pooli.

[3]Ba ma loor-o sɪ o wəli-ba o pa Pooli joori o ba Zeruzalɛm. Kʊ yɪ ba na kɪ ni daanɪ sɪ ba gʊ Pooli cwəŋə nɪ tɪn ŋwaanɪ mʊ ba loori Fɛsitu sɪ o kɪ kʊntʊ.

[4]O ma ləri-ba o wɪ: «Pooli wʊ Sezaarɪ nɪ mʊ, yɪ ba jɪg-o ba yɪra. Kʊ nan bá daanɪ sɪ a tɪtɪ joori a vu da.

[5]Kʊ nan na yɪ o kɪ woŋo mʊ o cɔgɪ, á pa á yigə tiinə bam təgɪ dɪ amʊ ba vu sɪ á laan saŋ-o dáanɪ.»

[6]Fɛsitu na kɪ nɪnɛɛnɪ da nana naa da fugə ba tɪʊ kʊm nɪ tɪn, o laan ma zaŋɪ o joori o vu Sezaarɪ. O na yi da yɪ tɪga pʊʊrɪ tɪn, o ma nuŋi o jəni sɪ o di taanɪ dɪm. O ma pa ni sɪ ba ja Pooli ba ba.

[7]Pooli na tu o ba o yi ba te tɪn, Zwifə balʊ na nuŋi Zeruzalɛm ba ba tɪn maa zɪgɪ ba gilim-o. Ba ma puli sɪ ba taa tɛ wo-lwaan-kamunnu zanzan ba pa-o, yɪ ba warɪ ba ta kʊlʊkʊlʊ sɪ kʊ brɪ nɪ kʊ yɪ cɪga.

[8]Pooli maa ŋɔɔnɪ o joŋi o tɪtɪ o wɪ: «Amʊ wʊ kɪ kʊlʊkʊlʊ na wʊ́ wanɪ kʊ cɔgɪ Zwifə bam cullu tɪm dɪ ba Wɛ-di-kamunu kʊm cullu tɪm tɪn. A nan wʊ kɪ kʊlʊ na wʊ́ cɔgɪ Rom pa-farʊ wʊm yuu tɪn.»

[9]Fɛsitu dɛɛn maa lagɪ sɪ o pa Zwifə bam wʊ poli dɪd-o. Kʊntʊ ŋwaanɪ o ma bwe Pooli o wɪ: «Nmʊ wʊ́ sɛ sɪ n vu Zeruzalɛm sɪ a di nmʊ taanɪ dáanɪ na?»

[10]Pooli ma lər-o o wɪ: «A nan maŋɪ a zɪgɪ nɔɔnʊ wʊlʊ Rom pa-farʊ wʊm na pɛ-o ni sɪ o di dɪbam taanɪ tɪn yigə nɪ mʊ, kʊ yɪ Rom nɪ mʊ ba maŋɪ sɪ ba di a taanɪ dɪm. Kʊ na yɪ Zwifə bam, a wʊ cɔgɪ ba kʊlʊkʊlʊ. Nmʊ tɪtɪ nan maŋɪ n ye nɪ kʊntʊ yɪ cɪga mʊ.

[11]A nan na kɪ a tusi yɪ a kɪ kʊlʊ na maŋɪ sɪ a tɪ tɪn, a sɛ tʊʊnɪ. Wəənu tɪlʊ Zwifə bam nan na ŋɔɔnɪ ba pa amʊ tɪn na ba jɪgɪ cɪga, nɔɔn-nɔɔnʊ ba jɪgɪ cwəŋə sɪ o ja amʊ o kɪ ba jɪŋa nɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ a laan lagɪ sɪ a vu Rom pa-farʊ wʊm tɪtɪ te mʊ, sɪ wʊntʊ di a taanɪ dɪm.»

[12]Fɛsitu na ni kʊntʊ tɪn, o ma ŋɔɔnɪ dɪ o kwaga nɔɔna bam, yɪ o laan daarɪ o ta dɪ Pooli o wɪ: «Nmʊ na wɪ n lagɪ sɪ Rom pa-farʊ wʊm mʊ di n taanɪ dɪm tɪn, n nan wʊ́ vu dáanɪ mʊ.»

Pooli na zɪgɪ Agripa dɪ Bɪrɪnisi yigə nɪ o ŋɔɔnɪ te tɪn

[13]Da fɪnfɪn dɛɛn na kɛ tɪn, pɛ wʊdoŋ o yɪrɪ na yɪ Agripa tɪn ma zaŋɪ o təgɪ dɪ o nakɔ Bɪrɪnisi o ba Sezaarɪ. Ba tu sɪ ba jɔɔnɪ Fɛsitu dɪ o na jigi tɪʊ kʊm yuutu tɪn ŋwaanɪ mʊ.

[14]Ba na kɪ da fɪnfɪn da tɪn, Fɛsitu ma ta taanɪ dɪlʊ na wʊ Pooli yuu nɪ tɪn o brɪ pɛ wʊm o wɪ: «Nɔɔnʊ mʊ wʊ yo seeni Felisi na jaan-o o kɪ pɪna digə nɪ yɪ o yag-o da.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15A nan ve Zeruzalɛm yı Zwifə kaanım yigə tiinə bam dı ba nakwa bam ta o taanı ba brı amʊ. Ba ma ta ba wı, kʊ maŋı sı a di o taanı nı kʊ maŋı sı ba gʊ-o mʊ.

16A ma ta dı ba a wı, dıbam Rom tiinə ba jaanı nɔɔnʊ dí kı nɔɔna jıŋa nı, yı o ta wʊ zıgı balʊ na saŋ-o tın yigə nı sı o ŋɔɔnı o joŋi o tıtı dı ba na saŋ-o kʊlʊ ŋwaanı tın.

17Ba laan ma tɔgı dı amʊ ba ba yo seeni. A ma wʊ pɛ taanı dım dim daanı. Tıga na pʊʊrı tın, a ma zaŋı a nuŋi sı a di taanı dım. A ma pa ni sı ba ja nɔɔnʊ wʊm ba ba.

18Balʊ na saŋ-o tın ma zaŋı sı ba ŋɔɔnı. A ya maa bʊŋı nı ba lagı ba ŋɔɔnı wo-lwaanʊ mʊ ba pa-o. Ba nan wʊ ŋɔɔnı kʊntʊ.

19Ba na zaŋı ba ŋɔɔnı kʊlʊ tın yı kantɔgɔ bıtarı mʊ ba tıtı Wɛ cwəŋə kam ŋwaanı. Kʊ ma wəli dı nɔɔnʊ wʊdoŋ na tıga, o yırı mʊ Zezi, yı Pooli tɛ o wı, o ŋwı mʊ.

20A wʊbʊŋa ma vugimi dı a na wú kı te a di ba taanı dım tın. Kʊntʊ ŋwaanı a ma bwe Pooli, sı o na wú sɛ o vu Zeruzalɛm sı a di o taanı dım dáanı.

21Pooli ma loori sı dí taá nii-o, sı dí daarı dí yagı taanı dım sı dí yuutu Rom pa-farʊ wʊm tıtı laan di o taanı dım. Kʊntʊ ŋwaanı a ma pa ni sı ba taa yır-o, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ a na wú wanı a pa o vu pa-farʊ wʊm te tın.»

22Fɛsitu na tagı kʊntʊ dıd-o o ti tın, Agripa laan ma ta o wı, wʊm tıtı wú ta lagı sı o ni nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ ni-taanı. Fɛsitu ma lər-o o wı: «Jwaanı mʊ, nmʊ wú ni o taanı dım.»

23Tıga na pʊʊrı tın, Agripa dı Bırınisi ma zaŋı ba kwɛ nınwaŋa lanyıranı ba nuŋi. Pamaŋna bam dıdɛɛra dıdaanı tıʊ kʊm yigə tiinə maa tɔgı ba kwaga, yı ba vu ba zʊ taanı dım dim jəgə kam. Fɛsitu laan ma pa ni sı ba ja Pooli ba ba.

24Fɛsitu ma ta o wı: «Pɛ Agripa dı abam balʊ maama na wʊ yo seeni zım tın, nii-na nɔɔnʊ wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ Zwifə balʊ maama na wʊ Zeruzalɛm nı dı yoba seeni tın na jıgı o taanı ba ŋɔɔnı dı amʊ tın. Ba maa tiini ba ŋɔɔnı dı dam nı kʊ wʊ maŋı sı nɔɔnʊ wʊntʊ daa ta ŋwı.

25A nan wʊ nɛ o na kı kʊlʊ kʊ maŋı sı dí gʊ-o tın. O tıtı nan na wı o lagı sı Rom pa-farʊ wʊm mʊ di o taanı tın, amʊ lı wʊbʊŋa sı a pa o vu dáanı mʊ.

26Kʊ daarı, a nan ba jıgı o woŋo kʊlʊ na jıgı kuri tın sı a pʊpʊnı a pa dıbam yuutu wʊm. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ a pɛ o ba o zıgı abam yigə nı sı á nii, kʊ na dwe dıdı nmʊ Pɛ Agripa yigə nı. Dí nan na bwe-o dí ti, kʊ waı kʊ paı a naı o woŋo kʊlʊ a na wú pʊpʊnı a pa pa-farʊ wʊm tın.

27Bɛŋwaanı a bʊŋı nı kʊ bá ta jıgı kuri sı a tʊŋı pınʊ sı o vu pa-farʊ wʊm te, yı a wʊ tagı o na jıgı taanı woŋo kʊlʊ ŋwaanı tın.»

Tıtʊŋa Tɔnɔ 26

Pooli na ŋɔɔnı sı o ma joŋi o tıtı te tın

(Tıtʊŋa Tɔnɔ 9:1-19, 22:4-16)

1Fɛsitu na ŋɔɔnı o ti tın, Agripa laan ma ta dı Pooli o wı: «Nmʊ jıgı cwəŋə sı n ŋɔɔnı n ma n joŋi n tıtı.» Pooli ma zəŋi o jıŋa, yı o laan daarı o ŋɔɔnı sı o ma o joŋi o tıtı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[2]O maa wɪ: «Pɛ Agripa, a zɪm jɪgɪ wʊpolo, dɪ a na zɪgɪ nmʊ yigə nɪ sɪ a ŋɔɔnɪ a joŋi a tɪtɪ dɪ Zwifə bam na saŋɪ-nɪ wəənu tɪlʊ maama ŋwaanɪ tɪn.

[3]Kʊ sɪunɪ kʊ yɪ cɪga mʊ dɪ a na wɪ a jɪgɪ wʊpolo tɪn, bɛŋwaanɪ nmʊ tɪtɪ ye Zwifə bam mɪʊ dɪ ba kantəgɔ na yɪ te tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ a loori-m sɪ n kwaanɪ n cəgi a taanɪ dɪm dɪ wʊ-zuru.

[4]Zwifə bam maama maŋɪ ba ye amʊ ŋwɪa na yɪ te a biini nɪ sɪ kʊ ba kʊ yi zɪm. Bantʊ nan ye amʊ dɛɛn na ŋwɪ te a tɪtɪ tɪʊ nɪ dɪ Zeruzalɛm nɪ tɪn.

[5]Ba maa maŋɪ ba ye nɪ kʊ yɪ pulim nɪ mʊ a maŋɪ a təgɪ a wʊ Farizɪan bam kəgɔ kʊm wʊnɪ yɪ a təgɪ a sɛ ba cullu tɪm, yɪ bantʊ cullu tɪm tiini tɪ damma tɪ dwe dɪbam Wɛ cullu tɪm maama. Ba na laga, ba ya wʊ́ wanɪ ba ta nɪ kʊntʊ yɪ cɪga mʊ.

[6]Bɛŋwaanɪ mʊ yɪ a zɪgɪ yo seeni zɪm sɪ ba bwe amʊ taanɪ, kʊ yɪ a na jɪgɪ tɪna nɪ Wɛ wʊ́ bi twa Dl pa ba yagɪ tʊʊnɪ, nɪ Dl na goni ni Dl pa dí nabaara bam te tɪn.

[7]Dɪbam Yisɪrayɛlɪ tiinə maama tiini dí zuli Wɛ, yɪ dí tʊŋɪ dí pa-Dl wɪa dɪ tɪtɪ maama, yɪ dí jɪgɪ tɪna sɪ dí na Wɛ na goni Dl ni sɪ Dl kɪ wəənu tɪntʊ doŋ tɪn. Amʊ tu pɛ, a na jɪgɪ tɪna yam kʊntʊ tɪn mʊ pɛ Zwifə bam jɪgɪ dɪ amʊ.

[8]Bɛŋwaanɪ mʊ abam warɪ sɪ á bʊŋɪ nɪ Wɛ wʊ́ wanɪ Dl bi twa Dl pa ba yagɪ tʊʊnɪ?

[9]Kʊ na yɪ amʊ tɪtɪ dɪ, a dɛɛn bʊŋɪ nɪ kʊ maŋɪ sɪ a kɪ kʊlʊ maama na wʊ́ ma cəgɪ Zezi na yɪ Nazarɛtɪ tu tɪn yɪrɪ dɪm mʊ.

[10]Amʊ kɪ kʊntʊ maama Zeruzalɛm nɪ. Zwifə kaanɪm yigə tiinə bam dɛɛn mʊ pɛ-nɪ cwəŋə, yɪ a jaanɪ Zezi karabiə bam a kɪ pɪna digə nɪ. Ba na yəni ba gʊ-ba, amʊ yəni a sɛ nɪ kʊ maŋɪ.

[11]Kuni zanzan a yəni a karɪ a ve Zwifə bam Wɛ-di sɪm maama, yɪ a jaanɪ-ba a pa ba na cam. A maa kwaanɪ a fɪ-ba sɪ ba ŋɔɔnɪ ba twɪ ba Yuutu wʊm. A banɪ na tiini dɪ zaŋɪ dɪ ba tɪn, a yəni a təgɪ ba nɛ a ve tɪunɪ yigə yigə, yɪ a jaanɪ-ba a bɛɛsa.

[12]Dɛ dɪdwɪ mʊ a zaŋɪ a maa ve Damasɪ sɪ a yaarɪ Zezi karabiə bam. Zwifə bam kaanɪm yigə tiinə bam dɛɛn pɛ-nɪ cwəŋə dɪ dam sɪ a vu da a yaarɪ-ba.

[13]Amʊ tu pɛ, dɪbam dɛɛn wʊ cwəŋə nɪ mʊ dí veə. Wɪa tɪtarɪ nɪ a ma na pooni na tiini dɪ dana dɪ dwe wɪa kam na yɪ te tɪn, dɪ nuŋi wɛyuu nɪ dɪ pɪpɪlɪ dɪ gilimi amʊ dɪ balʊ na təgɪ dɪ amʊ tɪn.

[14]Dɪbam maama ma tʊ tɪga nɪ. A ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ dɪ Zwifə bam taanɪ ka wɪ: ‹Sooli, Sooli, bɛɛ mʊ yɪ n jɪgɪ amʊ n bɛɛsɪ kʊntʊ? Nmʊ kɪ nɪnɛɛnɪ nabɪa na kwaanɪ sɪ ka ta wʊlʊ na jɪgɪ-ka o pa tɪn mʊ. Nmʊ wʊ́ joori n cəgɪ n tɪtɪ mʊ.›

[15]A ma bwe a wɪ: ‹A tu, nmʊ yɪ wɔɔ mʊ?› Dí Yuutu wʊm ma ləri o wɪ: ‹Amʊ yɪ Zezi wʊlʊ nmʊ na jɪgɪ n bɛɛsɪ tɪn mʊ.

[16]Nan zaŋɪ n zɪgɪ wɛɛnɪ. A brɪ a tɪtɪ dɪ nmʊ sɪ a lɪ-m sɪ n ta n yɪ a tɪntʊŋnʊ mʊ dɪ a maana tu, sɪ n daarɪ n pa nɔɔna lwarɪ nmʊ zɪm na nɛ kʊlʊ amʊ tee nɪ dɪ kʊlʊ a na wʊ́ brɪ nmʊ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Aá joŋi nmʊ Zwifə bam jɪŋa nɪ a yagɪ, dɪ dwi-gɛ tiinə bam jɪŋa nɪ. A laan nan wʊ́ tʊŋɪ nmʊ sɪ n vu dwi-gɛ tiinə bam te,

18sɪ n puri ba yiə sɪ ba yagɪ lim, sɪ ba taa ŋwɪ pooni yigə nɪ. Nmʊ wʊ́ pa ba nuŋi sʊtaanɪ dam wʊnɪ n daarɪ n kɪ-ba Wɛ jɪŋa nɪ. Kʊntʊ tɪn, Wɛ wʊ́ yagɪ ba lwarɪm Dl ma cɛ-ba sɪ ba na jəŋə je Dl tɪtɪ nɔɔna bam wʊnɪ, ba na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ tɪn ŋwaanɪ.›

19Kʊntʊ tɪn, Pɛ Agripa, amʊ wʊ vɪn vɪɪrɪm dɪlʊ na nuŋi Wɛ-səŋə dɪ ba amʊ te tɪn, a sɛ-dɪ mʊ.

20A puli a təəlɪ Wɛ kwərə kam a brɪ nɔɔna Damasɪ nɪ mʊ dɪ Zeruzalɛm nɪ, kʊ wəli dɪ Zwifə bam tɪʊ kʊm maama nɪ, dɪ dwi-gɛ tiinə bam dɪ tee nɪ. A brɪ-ba sɪ ba ləni ba wʊrʊ, sɪ ba daarɪ ba pipiri ba taa təgɪ Wɛ, sɪ ba taa kɪ kʊlʊ na wʊ́ brɪ nɪ ba sʊnɪ ba ləni ba wʊrʊ tɪn mʊ.

21Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Zwifə bam jaanɪ-nɪ maŋa kalʊ a na wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ tɪn, yɪ ba kwaanɪ sɪ ba gʊ-nɪ.

22Wɛ nan mʊ wəli-nɪ yɪ kʊ ba kʊ yi zɪm. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a zɪgɪ yo sɪ a ta cɪga a brɪ nɔɔna maama, kʊ na yɪ nɔn-kamunə naa nɔɔnʊ dɪ nɔɔnʊ dɪ. A na yəni a tɛ kʊlʊ tɪn yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam dɪ Moyisi tɪtɪ dɛɛn na tagɪ nɪ kʊlʊ wʊ́ kɪ tɪn.

23Kʊ tagɪ kʊ wɪ, nɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn maŋɪ sɪ o na yaara, sɪ o ji wʊlʊ na wʊ́ da yigə o bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn, sɪ o daarɪ o pa Zwifə bam dɪ dwi-gɛ tiinə bam dɪ na pooni, sɪ Wɛ vrɪ-ba ba lwarɪm wʊnɪ.»

24Pooli na wʊra o ŋɔɔnɪ sɪ o ma joŋi o tɪtɪ kʊntʊ tɪn, Fɛsitu ma zaŋɪ o ta dɪ kwər-dɪa o wɪ: «Pooli, nmʊ co mʊ! Nmʊ na tiini n zaasɪ tənə zanzan kʊntʊ tɪn mʊ pɛ n wʊbʊŋa tərə.»

25Pooli ma ləri o wɪ: «Dɪbam tu Fɛsitu, kʊ daɪ nɪ a wʊbʊŋa mʊ tərə. A na zɪgɪ a tɛ kʊlʊ tɪn yɪ cɪga mʊ, yɪ kʊ jɪgɪ kuri lanyɪranɪ.

26Pɛ Agripa maŋɪ o ye wəənu tɪm kʊntʊ ni nɪ. Aá wanɪ a ŋɔɔnɪ a taanɪ dɪd-o jaja. A ye nɪ a na ŋɔɔnɪ kʊlʊ maama tɪn daɪ wo-dʊŋʊ dɪd-o, bɛŋwaanɪ wəənu tɪm kʊntʊ wʊ səgi tɪ kɪ gugoro nɪ.

27Pɛ Agripa, nmʊ sɛ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na brɪ kʊlʊ tɪn na? Amʊ ye nɪ n sɛ.»

28Agripa ma ta dɪ Pooli o wɪ: «Kʊ gɛ fɪnfɪɪn sɪ n taanɪ dɪm pa amʊ ji Zezi Krisi bu.»

29Pooli ma ləri o wɪ: «Kʊ na gɛ fɪnfɪɪn naa kʊ na daanɪ dɪ, a loori Wɛ sɪ Dl pa nmʊ dɪ balʊ maama zɪm na je ba cəgi a taanɪ dɪm tɪn dɪ ji nɪ amʊ na yɪ te tɪn. Kʊ na daɪ capʊnnʊ tɪm yɪranɪ mʊ a ba lagɪ sɪ ba ma vɔ abam dɪ.»

30Pɛ wʊm dɪ gʊvɪrma tu Fɛsitu dɪ Bɪrɪnisi dɪ balʊ maama na wʊra tɪn laan ma zaŋɪ ba nuŋi.

31Ba na nuŋi tɪn, ba maa ŋɔɔnɪ daanɪ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ wʊ kɪ kʊlʊ na maŋɪ sɪ ba gʊ-o naa sɪ ba kɪ-o pɪna digə nɪ tɪn.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

32Agripa ma ta dı Fɛsitu o wı: «Dí ya wú wanı dí lı nɔɔnʊ wʊntʊ dí yagı, kʊ na daı o tıtı na wı o lagı sı pa-farʊ wʊm mʊ di o taanı dım tın ŋwaanı.»

Tıtʊŋa Tɔnɔ 27

Pooli na maa ve Yitali te tın

1Ba dɛɛn laan na lı wʊbʊŋa sı ba pa dí zʊ naboro dí vu Yitali tın, ba ma ja Pooli dı pıına badonnə ba kı pamaŋna yigə tu wʊdoŋ jıŋa nı, o yırı mʊ Zuliyusi. O nuŋi pa-farʊ wʊm pamaŋna bam kɔgɔ kʊm wʊnı mʊ.

2Dí ma na naboro, kʊ nuŋi Adramiti yı kʊ lagı kʊ vu tıunı dılʊ na wʊ Azi nınıʊ kʊm ni nı tın. Dí ma vu dí zʊ kʊ wʊ dí tɔgı dí kɛ. Arisarıkı dı ma tɔgı dıbam o kɛ. Wʊntʊ nuŋi Masıdʊanı tıʊ kʊdoŋ mʊ, kʊ yırı na yı Tesaloniki tın.

3Tıga na pʊʊrı tın, dí ma vu dí yi Sidɔn. Zuliyusi ma duri Pooli ŋwaŋa, yı o pa-o cwəŋə sı o vu o badonnə te, sı ba kı kʊlʊ o na lagı tın ba pa-o.

4Dí ma zaŋı dí nuŋi dáanı dí zʊ nınıʊ kʊm wʊ. Vu-dıʊ maa jeeri dıbam kʊ maga. Kʊntʊ ŋwaanı dí ma dalı Sipri tıʊ buburu kʊm yıra dí kɛ.

5Dí ma daarı dí tɔgı nınıʊ kʊm wʊ dí vu dí da Silisi dı Pamfili te dí kɛ. Dí ma vu dí yi Liizi tıʊ kʊdoŋ, kʊ yırı mʊ Miira.

6Dí na yi da tın, pamaŋna yigə tu wʊm ma na naboro kʊdoŋ kʊ na nuŋi Alɛsandrı kʊ maa ve Yitali. O ma pa dí zʊ kʊ wʊ.

7Dí maa wʊ nınıʊ kʊm wʊnı dí ve fın fın yı dí kı da kɔgɔ kɔgɔ, kʊ na tiini kʊ camma tın ŋwaanı. Dí ma vu dí yi Kinidi na batwarı mɛ tın. Viu kʊm na jeeri dıbam kʊ magı kʊntʊ tın, dí daa ma warı dí yɔɔrı dí yigə dí vu. Kʊntʊ ŋwaanı dí ma vu dí dalı Krɛtı buburu kʊm yıra dí kɛ dí da Salımənı je sım.

8Dí ma yɔɔrı dí dalı buburu kʊm yıra yı dí na cam zanzan, yı dí laan vu dí yi jəgə kalʊ yırı na yı Nabwəəru Zıgım Je-ŋʊŋa tın. Laazı tıʊ kʊm batwarı dı jəgə kam kʊntʊ.

9Dıbam ma tiini dí daanı je sım kʊntʊ nı. Kʊ ma ba kʊ yi maŋa kam kʊ na damma sı nɔɔna ja naboro ba zʊ nınıʊ kʊm wʊ tın. Zwifə bam ni-vɔɔm dɛ dım maŋı dı kɛ yı kʊ daarı fın sı bını dım ti. Pooli ma kaanı-ba o wı:

10«A badonnə-ba, a na nɛ kʊlʊ tın, dí na zaŋı sı dí daa kɛ, dí wú na yaara zanzan. Dí wəənu tım maama lagı tı cɔgı mʊ. Kʊ daı naboro kʊm dı kʊ zıla yam yıranı má, kʊ waı sı dıbam tıtı dı ga dí ŋwıa.»

11Pooli na tagı kʊntʊ tın, pamaŋna yigə tu wʊm ma wʊ sɛ o na tagı kʊlʊ tın, yı o daarı o sɛ naboro kʊm tu wʊm dı wʊlʊ na co-kʊ tın taanı dım.

12Nabwəəru gugoro kʊm mɛ ba na wʊra tın ba lana sı ba taa tigi da, sı vu-dıʊ kʊm maŋa kam ba ka kɛ. Nɔɔna bam zanzan ma lı wʊbʊŋa sı ba zaŋı ba kɛ nınıʊ kʊm wʊ, sı ba kwaanı ba nii baá wanı ba yi Feniki na. Feniki wʊ Krɛtı nı mʊ, yı kʊ jıgı nabwəəru gugoro kʊlʊ kwaga na yagı viu kʊm tın. Ba na yi dáanı, baá wanı ba taa tigi da sı viu kʊm maŋa kɛ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Vu-fɔrɔ na jaanı-ba na baŋa nı te tın

13Viu laan ma zaŋı jagwiə baŋa nı kʊ fulə. Nɔɔna bam maa bʊŋı nı baá wanı ba na cwəŋə ba kı kʊlʊ ba na bʊŋı tın mʊ. Ba ma ti ba yigə sı ba kwe naboro kʊm ba kɛ. Ba maa dalı Krɛtı buburu kʊm yıra ba maa kɛa.

14Dıbam ma wʊ yi yigə, yı vu-dıʊ zaŋı kʊ zıgı bubɛ dım nı kʊ ba kʊ magı dıbam. Ba dɛɛn bə viu kʊm kʊntʊ yırı nı Yurakilo mʊ.

15Viu kʊm na tiini kʊ magı dıbam kʊntʊ tın, dí daa ma warı sı dí pa naboro kʊm yɔɔrı viu kʊm na nuŋi mɛ tın. Dí na kwaanı dí ga tın, dí ma yagı naboro kʊm dí pa viu kʊm.

16Viu kʊm ma ja dıbam kʊ vu kʊ pa dí dalı buburu kʊdoŋ yıra, yı viu kʊm daa ba magı dıbam zanzan. Bubɛ dım kʊntʊ yırı mʊ Kɔda. Kʊ tiini kʊ cɛ dí yıra mʊ, yı dí laan wanı dí liiri naboro balaŋa kam dí kı naboro kamunu kʊm wʊnı sı ka yı cɔgı.

17Ba na pɛ kʊ zʊ naboro kʊm wʊnı tın, ba ma kwe ŋʊnı ba pa sı tɔgı naboro kamunu kʊm kuri yı ba vɔ kʊ maama. Ba maa kwarı fʊʊnı nı kʊ́ ja-ba kʊ vu na-kʊla je sılʊ yırı na yı Siriti tın. Kʊntʊ ŋwaanı ba ma kwaanı ba cəŋi naboro kʊm ba pa kʊ daa ba tiini kʊ durə, yı ba yagı-kʊ ba pa viu kʊm.

18Vu-dıʊ daa ta ma tiini kʊ magı dıbam. Tıga na pʊʊrı tın, ba ma sıŋı sı ba lı naboro kʊm zıla yam ba dʊlı ba yagı na bam wʊnı, sı kʊ daa yı ta dunə.

19Tıga daa na pʊʊrı tın, ba tıtı ma ma ba jıa ba lı naboro kʊm yıra wəənu ba dı na bam wʊnı.

20Kʊ dɛɛn yı da kɔgɔ kɔgɔ mʊ dıbam na wʊ nɛ wıa dı calıcwı. Vu-dıʊ kʊm daa ta maa tiini kʊ magı dıbam yı kʊ ba yaga. Dıbam daa ba tıına nı dí wʊ́ wəri.

21Nɔɔna bam maa na ve taan yı ba ba di wʊdiu tın, Pooli ma zaŋı o zıgı ba wʊnı o ta dı ba o wı: «A badonnə-ba, abam ya na sɛ a ni yı dí wʊ zaŋı dí yagı Krɛtı, dí ya bá na cɔgım dı yaara yantʊ doŋ.

22A laan nan loori abam sı á taá jıgı pu-dıa. Amʊ ye sı abam wʊlʊwʊlʊ bá ga o ŋwıa, kʊ yı naboro kʊm yıranı mʊ wʊ́ cɔgı.

23Kʊ yı diin tıtı nı mʊ, Wɛ dılʊ na te amʊ yı a yı Dl tıntʊŋnʊ tın tʊŋı Dl malɛka amʊ tee nı.

24Ka ma ta ka wı: ‹Pooli, yı ta n kwarı fʊʊnı, sı nmʊ maŋı sı n vu n zıgı pa-farʊ wʊm yigə nı mʊ. Wɛ yı ŋwaŋa tu, yı Dl wʊ́ pa nɔɔna balʊ na tɔgı ba wʊ naboro kʊm wʊnı tın dı na ŋwıa.›

25Kʊntʊ ŋwaanı, a badonnə-ba, á taá jıgı-na pu-dıa. A jıgı tıına dı Wɛ, nı malɛka kam na tagı kʊlʊ ka brı-nı tın wʊ́ sıunı kʊ kı.

26Dı kʊntʊ dı, viu kʊm maŋı sı kʊ magı dıbam kʊ ja vu kʊ zıgı bubɛ dıdoŋ yuu nı mʊ.»

Naboro kʊm na cɔgı yı nɔɔna bam lu te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

27Viu kʊm dɛɛn maa magɪ dɪbam taan, kʊ jɪgɪ kʊ maa ve Adrɪa nɪnɪʊ kʊm wʊnɪ. Kʊ dɛɛn yɪ tɪtɪɪ dɪlʊ na kɪ dɪbam da fugə yana na bam wʊnɪ tɪn mʊ. Tɪtɪɪ kʊnkʊrʊ nɪ balʊ na co naboro kʊm tɪn maa bʊŋɪ nɪ dí wʊra dí twɛ bubɛ mʊ.

28Ba ma kwe kandwɛ na ləgə ŋʊna ni nɪ ba dɪ na bam wʊnɪ, sɪ ba lwarɪ na bam na luunə te tɪn. Ba ma na nɪ ba luunə ba maŋɪ nɪ mɛtra fiinna mʊ te. Kʊ na kɪ fɪn tɪn, ba daa ma dɪ ŋʊna kam sɪ ba nii, yɪ ba na nɪ na bam ta luunə ba maŋɪ nɪ mɛtra fiintɔ mʊ te.

29Ba maa kwarɪ fʊʊnɪ sɪ viu kʊm wʊ́ magɪ naboro kʊm, kʊ ja vu kʊ magɪ dɪ pweeru. Kʊntʊ ŋwaanɪ ba ma lɪ naboro kʊm zɪgɪm luguru tɪna kʊ kwaga nɪ ba dɪ na bam wʊnɪ sɪ kʊ ma zɪgɪ. Ba ma daarɪ ba loori Wɛ sɪ tɪga pʊʊrɪ lɪla.

30Naboro kʊm coonə bam ma bʊŋɪ sɪ ba lu sɪ ba daarɪ naboro kʊm. Ba ma lɪ naboro balaŋa kam ba dɪ na bam wʊnɪ, yɪ ba kɪ nɪnɛɛnɪ ba lagɪ ba vu ba lɪ naboro kʊm yigə luguru tɪm mʊ sɪ ba ma zɪgɪ-kʊ te.

31Pooli na lwarɪ ba na bʊŋɪ sɪ ba kɪ te tɪn, o ma ta dɪ pamaŋna yigə tu wʊm dɪ o nɔɔna bam o wɪ: «Nɔɔna bantʊ na nuŋi ba daarɪ naboro kʊm, abam daa bá wanɪ á lu.»

32Pooli na tagɪ kʊntʊ tɪn, pamaŋna bam ma go ŋʊnɪ sɪlʊ ba na mɛ ba lə boro balaŋa kam tɪn ba dɪ-ka ba yagɪ.

33Tɪga na wʊra ka pʊʊrɪ tɪn, Pooli ma loori ba maama sɪ ba zaŋɪ ba di wʊdiu. O ma ta dɪ ba o wɪ: «Zɪm mʊ jɪgɪ da fugə yana liə zanzan na jɪgɪ abam yɪ á warɪ wʊdiu sɪ á di.

34A nan loori abam sɪ á zaŋɪ á di wʊdiu. Á na wʊ kɪ kʊntʊ, á bá wəri. Á taá ye nɪ abam wʊlʊwʊlʊ bá lagɪ á yuuyuə tɪtɪ dɪ á ga.»

35Pooli na tagɪ kʊntʊ o ti tɪn, o ma kwe dɪpɛ o zɪgɪ ba maama yigə nɪ o kɪ Wɛ le, yɪ o daarɪ o fɔ-dɪ o wʊra o di.

36Kʊ ma pa ba maama pu-dɪa yɪ ba dɪ di wʊdiu.

37Dɪbam maama ni dɛɛn yɪ nɔɔna biə-yale dɪ fusɪrpɛ bardʊ mʊ (276) naboro kʊm wʊnɪ.

38Ba maama na di ba zaŋɪ tɪn, ba ma lɪ mɪna ywəəlu tɪm naboro kʊm wʊnɪ ba dɪ na bam wʊnɪ, sɪ kʊ daa yɪ ta dunə.

39Tɪga laan na pʊʊrɪ tɪn, nɔɔna bam maa yəri buburu kʊlʊ ni nɪ ba na wʊra tɪn. Ba ma nii ba na gugoro na na ve ba tigi da tɪn. Ba maa bʊŋɪ sɪ ba nii ba na wʊ́ wanɪ ba pa naboro kʊm təgɪ dáanɪ kʊ bɛ.

40Ba ma go ŋʊnɪ sɪlʊ na ləgi naboro kʊm zɪgɪm luguru tɪm tɪn ba yagɪ na bam wʊnɪ. Ba ma daarɪ ba bwəli ŋʊnɪ sɪlʊ na vəgɪ naboro kʊm naywi sɪm tɪn, sɪ ba taa paɪ kʊ ve nɪ ba na lagɪ te tɪn. Ba laan ma kwe naboro gərɔ ba lə naboro kʊm yigə nɪ sɪ viu kʊm taa magɪ-kʊ, sɪ naboro kʊm wanɪ kʊ bɛ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

41Naboro kʊm ma vu kʊ yi na-kʊla jəgə kʊ cəŋi da. Kʊ yigə kam maa mʊʊrɪ kasʊla wʊnɪ, yɪ ka daa warɪ ka lɪ. Kʊ daarɪ na bam maa tiini ba pəgɪla, yɪ ba magɪ naboro kʊm kwaga kam ba pa ka wʊra ka cəga.

42Pamaŋna bam dɛɛn ma kɪ ni daanɪ sɪ ba ja pɪna bam ba gʊ, sɪ ba wʊlʊwʊlʊ yɪ zaŋɪ o dɪn na bam o vrɪ o tɪtɪ ba jɪa nɪ.

43Ba yigə tu wʊm maa lagɪ sɪ o vrɪ Pooli ŋwɪa o yagɪ. O ma cɪ-ba sɪ ba yɪ kɪ kʊlʊ ba na bʊŋɪ tɪn. O ma daarɪ o pa ni, sɪ nɔɔna balʊ na wʊ́ wanɪ ba dɪn ba nuŋi tɪn da yigə ba faŋɪ ba cu na bam wʊnɪ sɪ ba dɪn ba bɛ,

44sɪ balʊ na daarɪ tɪn kwe naboro kʊm da-dɪdwaarʊ tɪm naa kʊ wəənu tɪlʊ na bwəri tɪn ba ma dɪn ba bɛ. Kʊntʊ mʊ dɪbam maama kɪ dí ma joŋi dí tɪtɪ.

Tɪtʊŋa Tɔnɔ 28

Kʊlʊ na kɪ Malɪtɪ nɪ tɪn

1Dɪbam na lugi yɪ dí bɛ bubɛ dɪm kʊntʊ tɪn, mʊ dí lwarɪ nɪ bubɛ dɪm kʊntʊ yɪrɪ mʊ Malɪtɪ.

2Nɔɔna balʊ na zʊʊrɪ dáanɪ tɪn maa ja dɪbam ŋwaŋa zanzan. Dʊa maa sɪŋɪ ka wʊra ka nɪa, ka pa waarʊ wʊra. Ba ma dwe mini ba pa dɪbam maama sɪ dí weeri.

3Pooli ma puuri dɛ o wʊra o kɪ mini dɪm wʊnɪ. Mini dɪm wulim ma pa bɪsankwɪa nuŋi dɛ sɪm wʊnɪ ka karɪ Pooli jɪŋa ka ləgi da.

4Tɪʊ kʊm tiinə bam na nɛ bɪsankwɪa kam na ləgi Pooli jɪŋa kam nɪ tɪn, ba maa tɛ daanɪ ba wɪ: «Kəm dɪntʊ brɪ nɪ nɔɔnʊ wʊntʊ yɪ nɔn-gʊrʊ mʊ. Dɪ o na lugi nɪnɪʊ kʊm wʊnɪ tɪn dɪ, kʊ ta wʊ maŋɪ sɪ o taa ŋwɪ. Wɛ wʊ sɛ sɪ o wəri.»

5Pooli ma mi bɪsankwɪa kam o dɪ mini dɪm wʊnɪ, yɪ kʊlʊkʊlʊ wʊ kɪ-o.

6Nɔɔna bam maa bʊŋɪ nɪ, o yɪra ga wʊ́ fʊlɪ mʊ naa oó da o tʊ tɪga nɪ mʊ o tɪ. Ba na cəgi kʊntʊ taan tɪn, ba ma wʊ nɛ nɪ kʊlʊkʊlʊ kɪ-o. Ba ma ləni ba wʊbʊŋa yɪ ba daarɪ ba wɪ: «Nɔɔnʊ wʊntʊ yɪ wɛ dɪdoŋ mʊ!»

7Jəgə kam kʊntʊ seeni nɔɔnʊ wʊdoŋ kara batwarɪ da. Nɔɔnʊ wʊm yɪrɪ mʊ Pubilu. Wʊntʊ mʊ yɪ tɪʊ kʊm kʊntʊ dɪdɛɛrʊ. O ma joŋi dɪbam lanyɪranɪ o səŋɔ nɪ. Dí ma kɪ da yatɔ da.

8O ko maa tigi o ba jɪgɪ yazurə. Paa dɪ wʊ-zuru mʊ jɪg-o. Pooli ma zʊ o digə kam sɪ o na-o. O ma daŋɪ o jɪa o baŋa nɪ o loori Wɛ o pa-o, yɪ o yawɪʊ kʊm je.

9O na kɪ kʊntʊ tɪn, tɪʊ kʊm tiinə balʊ maama na ba jɪgɪ yazurə tɪn maa tui o te, yɪ ba na yazurə.

10Ba ma zuli dɪbam, yɪ ba kwe pɛɛra zanzan ba ja ba ba pa dɪbam. Maŋa kalʊ dí daa na lagɪ dí zʊ naboro sɪ dí kɛ tɪn, ba ma pa dɪbam kʊlʊ maama na maŋɪ dɪ dí vəŋə kam tɪn sɪ dí ja dí viiri.

Ba na kɛ ba maa ve Rom te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Dí dɛɛn kı canı sıtɔ mʊ tıʊ kʊm kʊntʊ nı, yı dí laan na naboro kʊdoŋ kʊlʊ ba na ma bə nı Wa-yiywa tın. Kʊ dɛɛn nuŋi Alɛsandrı mʊ kʊ ba kʊ zıgı bubɛ dım kʊntʊ ni nı taan, yı vu-dıʊ kʊm maŋa kɛ. Dí dɛɛn ma zʊ kʊ wʊ sı dí kɛ.

12Dí ma tɔgı nınıʊ kʊm wʊ dí vu dí yi Sirakusi. Dí ma pəni da da yatɔ.

13Dí ma zaŋı dáanı dí tɔgı nınıʊ kʊm wʊ dí vu dí yi Rıgiu. Tıga na pʊvrı tın, viu ma daa zaŋı dí kwaga nı kʊ sıŋı kʊ maga. Dí ma kı da yale, yı dí vu dí yi Pusoli dí zıgı da.

14Dí ma nuŋi naboro kʊm wʊnı dí vu dí maŋı dı Zezi karabiə badonnə. Ba ma loori dıbam sı dí kı da yarpɛ ba tee nı. Dí ma kı da yarpɛ dáanı, yı dí laan vu dí yi Rom.

15Zezi karabiə balʊ na wʊ Rom nı tın ma ni dıbam ŋwa. Ba ma zaŋı Rom nı sı ba nuŋi ba jeeri dıbam cwəŋə nı. Ba dɛɛn tu ba yi Apiusi yaga kam na wʊ mɛ tın, yı badaara dı dɛɛn ba jəgə kalʊ ba na bə nı Vərə Di Sıtɔ tın, sı ba jeeri dıbam. Pooli na nɛ-ba kʊntʊ tın, o ma kı Wɛ le yı kʊ pa-o baarı.

16Dí na ve dí yi Rom kʊntʊ tın, ba ma pa Pooli cwəŋə sı o taa zʊvrı o na lagı mɛ tın, yı ba pa pamaŋnʊ tɔgı o yır-o.

Pooli na brı Wɛ cıga kam Rom nı te tın

17Da yatɔ na kɛ tın, Pooli ma bəŋi tıʊ kʊm Zwifə bam yigə tiinə sı ba jeeri daanı. Ba na tu tın, Pooli ma ta dı ba o wı: «A ko-biə-ba, a wʊ kı kʊlʊkʊlʊ a cɔgı dıbam nɔɔna bam wʊ, naa a cɔgı cullu tılʊ dıbam nabaara na tiŋi ba pa dıbam tın. Dı kʊ dı, ba jaanı amʊ Zeruzalɛm nı mʊ ba kı Rom tiinə jıŋa nı sı ba pı-nı.

18Ba dɛɛn ma bwe-nı taanı sı ba nii a na kı kʊlʊ tın. Ba ma wʊ nɛ a na kı kʊlʊ a cɔgı sı kʊ pa ba gʊ-nı tın. Kʊntʊ ŋwaanı ba ya maa lagı sı ba yagı-nı.

19Zwifə bam ma wʊ sɛ kʊntʊ. Mʊ kʊ kuri kʊ dɛɛn yı fıfıʊn sı a ta sı Rom pa-farʊ wʊm tıtı di a taanı dım. Kʊ nan daı nı amʊ ga jıgı taanı mʊ dı a tıtı dwi tiinə bam.

20Kʊntʊ ŋwaanı mʊ a bəŋi abam sı á ba, sı dí ŋɔɔnı daanı dí nii. Ba na vɔgı amʊ dı capʊnnʊ tım tın, kʊ yı a na sɛ wʊlʊ wʊm Yisurayɛlı tiinə bam na jıgı o tına tın ŋwaanı mʊ.»

21Pooli na tagı kʊntʊ tın, ba ma ta dıd-o ba wı: «Dıbam nan wʊ joŋi tɔnɔ Zude tiinə bam tee nı ba na pʊpʊnı ba ta nmʊ taanı tın. Dıbam ta wʊ nɛ dí ko-bu wʊlʊ na nuŋi da o ba o ta nmʊ taanı o brı dıbam, naa o ta wo-balɔrɔ o pa nmʊ.

22Dıbam nan wʊ́ ta lagı sı dí lwarı nmʊ na jıgı kʊlʊ n wʊbʊŋa nı tın. Bɛŋwaanı dí maŋı dí ye nı, nmʊ na tɔgı cwə-dʊŋa kalʊ tın, nɔɔna yəni ba ŋɔɔna ba yáalı-ka je maama.»

23Ba laan ma lagı dɛ ba pa Pooli sı ba jeeri daanı. Dɛ dım na yi tın, nɔɔna zanzan ma ba jəgə kalʊ Pooli na zʊvrı da tın. Ba na tu tın, o ma tiini o ŋɔɔnı taan o brı-ba, kʊ zıgı zızıŋa nı kʊ vu kʊ yi dıdaan-ni. O ma ta Wɛ paarı dım na yı te tın o brı-ba. O ma ma Wɛ cıga kalʊ na pʊpʊnı Moyisi cullu tɔnɔ kʊm dı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam twaanʊ tım wʊnı tın o brı-ba, yı o kwaanı sı o pa ba sɛ cıga kalʊ o na tɛ Zezi ŋwaanı tın.

24O na brı-ba kʊntʊ tın, badaara ma sɛ o taanı dım. Badaara dı ma wʊ sɛ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Ba ma zaŋı sı ba viiri, yı ba magı kantəgɔ daanı dı Pooli na tagı kʋlʊ tın. Ba ta na wʊ viiri tın, mʊ Pooli tagı taanı dıdoŋ o wəli da o wı: «Wɛ Joro kʊm dɛɛn təgı Wɛ nijoŋnu Ezayi kwərə mʊ kʊ ta cıga dı abam nabaara bam kʊ wı:

26Ve a nɔɔna bam te sı n ta dı ba nı: Abam wʊ́ fɔgı á cəgi Wɛ taanı dım dı á zwa, yı á bá ni dı kuri. Abam wʊ́ fɔgı á nii dı á yiə, yı á bá na.

27Bɛŋwaanı nɔɔna bam kʊntʊ wʊbʊŋa tıgı mʊ. Ba zwa dı ma kwarımı, yı ba daarı ba pu ba yiə, sı ba yiə yı zaŋı ya na, sı ba zwa yı zaŋı ya ni, sı ba wʊbʊŋa yı zaŋı ya lwarı Wɛ taanı dım kuri. Kʊ na daı kʊntʊ, ba ya wʊ́ pipiri ba sɛ amʊ Wɛ yı a pa-ba yazurə.»

28Pooli laan ma ta o wəli da o wı: «Á nan taá ye nı Wɛ pɛ dwi-gɛ tiinə mʊ lwarı Dl na wʊ́ joŋi-ba Dl yagı te tın. Bantʊ nan wʊ́ sɛ Dl kwərə kam.»

[29O na tagı kʊntʊ tın, Zwifə bam ma nuŋi o tee nı. Ba na maa viiri tın, ba ma tiini ba magı kantəgɔ daanı.]

30Pooli dɛɛn kı bına yale mʊ jəgə kam kʊntʊ nı, yı o zʊʊrı mɛ o na ŋwı sı o taa tigi da tın. O maa yəni o jeeri nɔɔna balʊ maama na tui o te sı ba na-o tın.

31O maa yəni o brı Wɛ paarı dım cıga kam, yı o təəlı dí Yuutu Zezi Krisi kwərə. O dɛɛn ŋɔɔnı dı baarı mʊ, yı nɔɔn-nɔɔnʊ wʊ cıgı o yigə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Rom

Rom 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ na yı Zezi Krisi gamba-sono tın mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ. Wɛ mʊ kuri-nı sı a taa yı Zezi tıntʊŋnʊ, sı a taa tɔɔlı o kwər-ywəŋə kam.

[2]Faŋa faŋa tın Wɛ maŋı Dl pa Dl nijoŋnə bam mʊ pʊpʊnı Dl tɔnɔ kʊm wʊnı, nı Dl goni ni sı Dl pa nɔɔna lwarı Dl kwər-ywəŋə kam kʊntʊ.

[3-4]Dl kwərə kam kʊntʊ nan yı Dl Bu wʊm taanı mʊ, wʊlʊ na yı dıbam Yuutu Zezi Krisi tın. Wʊntʊ na jigi nabiinu tın, ba lʊg-o Pɛ Davididwi tiinə bam wʊnı mʊ. Wɛ Jorokʊm nan wʊ o tee nı dı dam, yı kʊ brı nı o yı Baŋa-Wɛ Bu mʊ maŋa kalʊ o na bi o yagı tʊʊnı tın.

[5]Wʊntʊ ŋwaanı mʊ Wɛ kı dıbam yu-yoŋo lanyıranı, yı Dl pa dí yı Zezi tıntʊŋna sı dí vu dwi maama tiinə te dí pa ba sɛ o kwər-ywəŋə kam, sı ba daarı ba kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o, yı kʊntʊ wú pa Zezi Krisi na zulə.

[6]Abam dı tɔgı á yı balʊ Wɛ na kuri sı á taá yı Zezi Krisi nɔɔna tın mʊ.

[7]A pʊpʊnı a pa abam balʊ na wʊ Rom nı yı Wɛ soe abam yı Dl kuri abam sı á taá yı Dl nɔɔna tın mʊ. Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi wú pa abam yazurə dı yu-yoŋo.

Pooli bʊŋı sı o vu o na Rom tiinə bam

[8]Dayigə woŋo yı, amʊ lagı a tɔgı Zezi Krisi ŋwaanı mʊ a kı a Yuutu Wɛ le abam maama ŋwaanı, dı nɔɔna na tɛ abam taanı je maama nı á kı á wʊ-dıdʊa dı Zezi tın.

[9]Amʊ yəni a loori Wɛ abam ŋwaanı maŋa maama, yı Wɛ dılʊ a na tʊŋı a paı dı a wʊ maama dı a na tɔɔlı Dl Bu Zezi kwər-ywəŋə kam tın ye nı amʊ tɛ cıga mʊ.

[10]A ta yəni a loori-Dl sı Dl pa-nı cwəŋə, sı a laan wanı a ba abam te.

[11]Abam fra tiini ya jıgı amʊ. A lagı sı a na abam, sı Wɛ Jorokʊm laan wanı kʊ tɔgı amʊ kʊ zəni abam dı Wɛ-pɛɛrı dılʊ na wú pa á zıgı lanyıranı tın.

[12]A na lagı kʊlʊ tın mʊ yı sı dí na baarı da-tee nı, dıbam maama na jıgı wʊ-dıdʊa dı Zezi tın ŋwaanı.

[13]A ko-biə-ba, á taá ye nı a kwaanı kuni zanzan mʊ sı a na nɛ cwəŋə sı a ba a na abam, yı a daa ta wʊ nɛ cwəŋə dı zım maama. A lagı sı a ba sı a wanı a tʊŋı tıtʊŋı dılʊ na wú ja kuri tın mʊ abam tıtarı nı, nı a na maŋı a kı te dwi tiinə badonnə dı tıtarı nı tın.

[14]Kʊ yı fıfıʊn mʊ sı a tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam a brı nɔɔna maama, yı kʊ nyı nı jım mʊ te a yuu nı, kʊ na yı balʊ yi na pʊʊrı, naa balʊ yi na wʊ pʊʊrı tın, dı swan tiinə dı balʊ na yəri kʊlʊkʊlʊ tın.

[15]Kʊntʊ ŋwaanı mʊ amʊ tiini a lagı sı a ba a tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam a brı abam balʊ na wʊ Rom nı tın dı.

Wɛ kwər-ywəŋə kam na jıgı dam te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Amʊ ba kwarɪ cavɪura sɪ a brɪ nɔɔna Wɛ kwər-ywəŋə kam. Taanɪ dɪm kʊntʊ mʊ jɪgɪ dam, yɪ Wɛ ma-dɪ Dl vrɪ nɔɔna balʊ maama na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Dl tɪn, kʊ puli dɪ Zwifəbam mʊ, yɪ kʊ laan ba kʊ wəli dwi-gɛtiinə dɪ da.

17Wɛ kwər-ywəŋə kam mʊ brɪ nɔɔna Dl na wʊ́ pa ba na cɪga Dl tee nɪ te tɪn. Kʊ maama nan zɪgɪ ba na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ mʊ. Wɛ tɔnɔ kʊm maŋɪ kʊ brɪ nɪ: «Wʊlʊ maama na jɪgɪ cɪga Wɛ tee nɪ tɪn mʊ yɪ wʊlʊ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Dl tɪn, oó na ŋwɪa cɪga cɪga.»

Nabiinə maama na gɛ bʊra Wɛ tee nɪ te tɪn

18Baŋa-Wɛ nan brɪ nɔɔna Dl banɪ na zaŋɪ dɪ ba ba lwarɪm dɪ ba kəm-lwaanʊ tɪm maama ŋwaanɪ. Ba na kɪ wo-lwaanʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ pa ba yəni ba cɪ cɪga kam nɔɔna tee nɪ.

19Wɛ nan vaŋɪ ba zwa, bɛŋwaanɪ Dl maŋɪ Dl pa nɔɔna cwəŋə sɪ ba lwarɪ Dl cɪga kam. Wɛ tɪtɪ brɪ-ba Dl cɪga kam jaja yɪ ba wʊ sɛ.

20Nabiinə warɪ ba naɪ Baŋa-Wɛ dɪ ba yiə. Kʊ nan na zɪgɪ Dl na kɪ lʊgʊ baŋa tɪn, nabiinə sɪɪnɪ ba naɪ wəənu tɪlʊ Dl na kɪ tɪn. Kʊ ma pa ba wanɪ ba lwarɪ lanyɪranɪ nɪ Dl yɪ Wɛ cɪga cɪga, yɪ Dl jɪgɪ dam dɪlʊ na ba jɪgɪ tiim tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ nabiinə bá wanɪ ba na bʊra Wɛ tee nɪ dɪ ba na wʊ sɛ-Dl tɪn.

21Ba maŋɪ ba ye Wɛ na yɪ wʊlʊ tɪn, yɪ ba nan ba zuli-Dl nɪ ba Wɛ, naa ba taa kɪ-Dl le. Kʊ maa pa ba wʊbʊŋa tɪ, yɪ ba bɪcara yam laan yɪ lim, yɪ ba yəri woŋo kʊlʊ na lana tɪn.

22Ba maa paɪ ba jɪgɪ swan mʊ, yɪ ba laan yɪ jwəəru.

23Ba ba sɛ sɪ ba taa zuli Ŋwɪa Tu Baŋa-Wɛ, yɪ ba daarɪ ba zuli wəənu tɪlʊ ba tɪtɪ na mɔɔnɪ dɪ ba jɪa tɪn. Wəənu tɪm kʊntʊ mʊ nyɪ dɪ nabiinə balʊ na tʊ tɪn, dɪ zunə dɪ vara dɪ tɪga wo-vəəlu.

24Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Wɛ yagɪ-ba, sɪ ba taa tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ ba tɪtɪ fra na zʊʊrɪ tɪn. Ba maa yəni ba kɪ wo-digiru, yɪ ba tɔgɪ boorim kikiə yalʊ na yɪ ba cavɪura tɪn.

25Ba maa vɪn Wɛ cɪga kam, yɪ ba daarɪ ba tɔgɪ vwan. Ba maa yəni ba zuli wəənu tɪlʊ Wɛ na kɪ tɪn, yɪ ba tɔgɪ-tɪ nɪ tɪ yɪ Wɛ mʊ te. Ba daarɪ ba yagɪ wʊlʊ tɪtɪ na yɪ tɪ maama Kəru tɪn. Wʊntʊ nan mʊ maŋɪ sɪ o joŋi zulə sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn. Amina.

26Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Wɛ yagɪ-ba, yɪ ba kɪ wo-digiru kikiə yalʊ ba fra na zʊʊrɪ yɪ ya jɪgɪ cavɪura tɪn. Kaana ma yəni ba yagɪ ba banna, yɪ ba daarɪ ba tigi dɪ ba donnə kaana, nɪ baarʊ dɪ o kaanɪ na tigi daanɪ te tɪn.

27Kʊ yɪ kʊntʊ mʊ dɪ baara dɪ. Ba dɪ ba lagɪ kaana, yɪ ba daarɪ ba paɪ ba fra zʊʊrɪ ba donnə baara ba ma tigi dɪ ba, yɪ kʊ ya wʊ maŋɪ sɪ ba taa kɪ kʊntʊ. Baara yəni ba kɪ cavɪura kənə yantʊ doŋ mʊ daanɪ, yɪ kʊ pa ba na cam dɪlʊ na maŋɪ dɪ ba lwarɪm kikiə yam tɪn.

28Nɔɔna bam kʊntʊ nan bʊŋɪ nɪ Wɛ cɪga kam ba jɪgɪ kuri mʊ sɪ ba taa jɪgɪ-ka ba wʊbʊŋa nɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Wɛ yagɪ-ba, sɪ ba taa tɔgɪ ba wʊbʊŋ-yɔɔrʊ tɪm kwaga, yɪ ba kɪ wəənu tɪlʊ ba ya na wʊ maŋɪ sɪ ba kɪ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

29Ba wʊbʊŋa maa su dɪ wo-balwaarʊ tɪlʊ na ba tɔgɪ cɪga kam cwəŋə tɪn, dɪ kəm-lwaanʊ dwi maama. Ba yi maa zʊ wəənu zanzan. Ba tiini ba jɪgɪ pu-sɪŋa, yɪ ba jɪgɪ wʊ-gʊʊ. Ba ma lagɪ nɔɔna gʊm, yɪ ba kwəri ba jaanɪ daanɪ, yɪ ba daarɪ ba ganɪ ba donnə. Ba maa bʊŋɪ wo-balwaarʊ ba paɪ ba donnə, yɪ ba yɪ bɪbarɪ-nyɪna.

30Ba maa ŋɔɔnɪ ba cɔgɪ ba donnə yum. Ba maa culi Wɛ, yɪ ba twɪ ba donnə. Ba ta kwəri ba yɪ banɪ-nyɪna, yɪ ba brɪ ba tɪtɪ nɔɔna yigə nɪ. Ba ta ma tiini ba bʊŋɪ kəm-balwaarʊ wʊbʊŋa, yɪ ba ba nɪgɪ ba tiinə balʊ na lʊgɪ-ba tɪn.

31Ba yəri kʊlʊ na wʊ maŋɪ tɪn. Ba maa jɪgɪ niə yale yale. Ba ma ba soe ba donnə, yɪ ba ba jɪgɪ ba ŋwaŋa dɪ.

32Ba nan maŋɪ ba ye Wɛ kwərə kam na brɪ kʊlʊ, nɪ balʊ na kɪ kəm-balwaarʊ tɪntʊ doŋ tɪn maŋɪ sɪ ba tɪ mʊ. Nan dɪ kʊntʊ dɪ, ba ta yəni ba kɪ-tɪ mʊ, yɪ ba tɛ dɪ balʊ na kɪ lwarɪm tɪn dɪ, nɪ kʊ lana.

Rom 2

Wɛ tɔgɪ cɪga mʊ Dl maa di nabiinə sarɪya

1Nmʊ wʊlʊ na co n donnə tɪn, kʊ yɪ nmʊ tɪtɪ mʊ n coə, bɛŋwaanɪ nmʊ tɪtɪ dɪ kɪ wo-lwaanʊ tɪm kʊntʊ doŋ mʊ. Kʊntʊ tɪn, n bá wanɪ n na bʊra Wɛ tee nɪ.

2Dí nan ye nɪ Wɛ wʊ́ di nɔɔna balʊ na kɪ wo-lwaanʊ tɪm kʊntʊ doŋ tɪn taanɪ dɪ cɪga mʊ.

3Nmʊ wʊlʊ na co n donnə kikiə yɪ nmʊ tɪtɪ dɪ kɪ-ya mʊ tɪn, kʊntʊ nmʊ bʊŋɪ nɪ nʼ́ wanɪ n lu Wɛ sarɪya yam wʊnɪ mʊ na?

4Wɛ nan tiini Dl jɪgɪ nɔɔna ŋwaŋa dɪ ban-pʊnʊ dɪ wʊ-zuru. Nmʊ nan paɪ wəənu tɪm kʊntʊ yɪ kafɛ mʊ na? Ta n ye nɪ, Wɛ na jɪgɪ nmʊ ŋwaŋa tɪn, kʊ yɪ sɪ kʊ pa nmʊ wanɪ n ləni n wʊ mʊ n yagɪ kəm-balwaarʊ.

5Nmʊ nan tiini n kʊ n bɪcarɪ mʊ yɪ n vɪn sɪ n ləni n wʊ. Kʊntʊ mʊ wʊ́ pa n cam dɪm tiini dɪ puli dɛ dɪm Wɛ na wʊ́ ba Dl brɪ Dl ban-zɔŋɔ kʊm yɪ Dl daarɪ Dl di nabiinə sarɪya dɪ cɪga tɪn.

6Wɛ laan wʊ́ pa nɔɔnʊ maama na o nyɪm sɪ kʊ maŋɪ dɪ o tɪtʊŋa yam na yɪ te tɪn.

7Nɔɔna badaara yəni ba vɔ ba wʊrʊ mʊ yɪ ba kɪ wo-laarʊ, sɪ kʊ pa ba na paarɪ dɪ zulə dɪ ŋwɪa kalʊ na ba cɔgɪ tɪn Wɛ tee nɪ. Wɛ nan wʊ́ pa bantʊ ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn.

8Nɔɔna badaara nan wʊra ba na lagɪ bam tɪtɪ yɪranɪ zənə mʊ. Ba maa vɪn Wɛ cɪga kam, yɪ ba daarɪ ba tɔgɪ wo-balwaarʊ kənə. Wɛ cam dɪm dɪ Dl ban-zɔŋɔ kʊm nan wʊ́ ba bantʊ baŋa.

9Nabiinə balʊ maama na kɪ wo-balwaarʊ tɪn wʊ́ na yaara dɪ cam, kʊ na puli dɪ Zwifə bam, sɪ kʊ vu kʊ yi dwi-gɛ tiinə dɪ.

10Kʊ daarɪ, balʊ maama na kɪ kəm-laarʊ tɪn, Wɛ wʊ́ pa-ba paarɪ dɪ zulə dɪ ywəəni, kʊ na puli dɪ Zwifə bam sɪ kʊ vu kʊ yi dwi-gɛ tiinə dɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Bɛŋwaanı Wɛ tɔgı cıga mʊ dı Dl na kı nɔɔna maama te tın, sı Dl ba kuri-ba daanı.

12Balʊ na kı lwarım yı ba yəri Wɛ cullu tılʊ Dl na kı Moyisijıŋa nı tın, baá cɔgı mʊ yı kʊ daı Dl cullu tım ŋwaanı. Kʊ daarı, balʊ na ye Wɛ cullu tım na kı ba cɔgı, Wɛ wʊ́ tɔgı Dl cullu tım kʊntʊ ŋwaanı mʊ Dl ma di ba taanı.

13Bɛŋwaanı, kʊ daı nɔɔna balʊ na cəgi Wɛ cullu tım tın mʊ wʊ́ na cıga Dl tee nı, kʊ yı balʊ na sɛ ba kı Dl cullu tım na wı te tın mʊ wʊ́ na cıga Dl tee nı.

14Dwi-gɛ tiinə bam nan yəri Wɛ cullu tım sı ba taa tɔgı-tı. Ba tıtı wʊbʊŋa nan na paı ba tɔgı cıga kalʊ Wɛ cullu tım na brı tın, kʊ brı nı ba maŋı ba ye kʊlʊ na maŋı sı ba taa kı tın mʊ, yı Wɛ cullu tım ta təri ba tee nı.

15Ba tıtʊŋa yam brı nı cıga kalʊ Wɛ cullu tım na brı tın tigi ba bıcara nı. Ba wʊbʊŋa na paı ba tɔgı cwəŋə kalʊ tın dı brı nı kʊ yı cıga mʊ, bɛŋwaanı ba wʊbʊŋa waı ya brı-ba nı ba kı ba cɔgı, naa ya brı-ba nı ba jıgı cıga.

16Kʊʊ́ ta yı kʊntʊ mʊ Wɛ sarıya dɛ dım nı. Baŋa-Wɛ wʊ́ da Zezi Krisi ŋwaanı Dl bʊrı nɔɔna maama wʊbʊŋa yalʊ na səgi tın, nı amʊ na brı Wɛ kwər-ywəŋə kam te tın.

Wɔɔ mʊ yı Zwifu cıga cıga Wɛ yigə nı?

17Kʊ daarı nmʊ wʊlʊ na brı n tıtı nı n yı Zwifu tın, nmʊ yəni n dalı Wɛ cullu tım yıra nı mʊ, yı n kı tıra dı n Wɛ tɔga kam.

18Nmʊ maŋı n ye Wɛ wʊbʊŋa na lagı sı n kı kʊlʊ tın. Nmʊ na zaası Wɛ cullu tım tın mʊ pɛ n lwarı woŋo kʊlʊ na yı cıga tın.

19Nmʊ bʊŋı nı n jıgı Wɛ pooni mʊ n paı balʊ ta na wʊ lim wʊnı tın, yı n nyı dı lilwe vaŋınʊ na lagı sı o pa nɔɔna tɔgı cwəŋə te tın.

20Nmʊ maa n bʊŋı nı n jıgı cwəŋə sı n brı balʊ na ba jıgı yəno tın, sı n daarı n zaası balʊ wʊbʊŋa ta na wʊ bıgı tın. Wɛ cullu tım na brı-m cıga dı yəno maama tın mʊ paı n bʊŋı kʊntʊ.

21Nmʊ nan na yəni n zaası n donnə tın, bɛɛ mʊ kı yı n ba zaası n tıtı? Nmʊ yəni n brı nɔɔna nı ba yı taa ŋɔna, yı nmʊ tıtı ŋɔnı mʊ.

22N tɛ nı ba yı kı boorim, yı nmʊ tıtı boori mʊ. Nmʊ culi jwənə, yı n laan daarı n di nyɔɔrı ya baŋa nı.

23Nmʊ jıgı tıra dı Wɛ na kı Dl cullu tım n jıŋa nı tın, yı n laan daarı n kı n cɔgı Wɛ yırı dı n na ba sɛ Dl cullu tım na brı te tın.

24Kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Kʊ yı abam Zwifə bam kikiə ŋwaanı mʊ paı dwi-gɛ tiinə ŋɔɔnı ba cɔgı Wɛ yırı.»

25Abam yəni á goni á bəkəri sı kʊ brı nı á yı Wɛ nɔɔna mʊ. Á nan na kwaanı á sɛ Wɛ cullu tım, á bəkərigonim dım jıgı kuri. Kʊ daarı, á na cɔgı Wɛ cullu tım, á bəkəri sım gwəŋə yı kafɛ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

26Dwi-gɛ tiinə nan ba goni ba bəkəri. Ba wʊ nɔɔnʊ dıdʊa nan na tɔgı cıga kalʊ Wɛ cullu tım na brı tın, kʊntʊ tu nyı dı wʊlʊ na goni sı kʊ brı nı o yı Wɛ nɔɔnʊ tın mʊ.

27Dwi-gɛ tiinə wʊ́ brı nı abam Zwifə bam ba jıgı bʊra. Bɛŋwaanı á jıgı Wɛ cullu tɔnɔ kʊm á jıŋa nı, yı á goni á bəkəri. Nan dı kʊ dı, á ta yəni á cɔgı Wɛ cullu tım mʊ. Bantʊ nan ba goni ba bəkəri, yı ba nan tɔgı Wɛ cullu tım.

28Kʊ daı wʊlʊ na brı o tıtı nı o yı Zwifu tın mʊ sıanı o yı Zwifu cıga cıga Wɛ yigə nı. Kʊ nan ta daı nı wʊlʊ na goni tın mʊ sıanı o yı Wɛ nɔɔnʊ.

29Wɛ yigə nı, Zwifu cıga cıga yı wʊlʊ Wɛ na ləni o bıcarı tın mʊ. Wʊlʊ bıcarı na fɔgı dı kwɛ tın mʊ nyı dı o goni mʊ cıga cıga. Wɛ cullu tɔnɔ kʊm bá wanı kʊ kwɛ nɔɔnʊ bıcarı, kʊ nan yı Wɛ Jorokʊm mʊ wai kʊ kwɛ nɔɔnʊ bıcarı. Nɔɔnʊ wʊntʊ doŋ nai zulə Wɛ tee nı mʊ, sı kʊ daı nabiinə tee nı.

Rom 3

Zwifu dwe dwi-gɛ tu Wɛ yigə nı na?

1Zwifə nan jıgı yu-yoŋo ba dwe dwi-gɛtiinə na? Zwifə na goni ba bəkəritın, kʊ jıgı zənə kʊ pa-ba na?

2Ɛɛn, kʊ tiini kʊ jıgı kuri. Bɛŋwaanı dayigə tın, Zwifə bam mʊ yı balʊ Wɛ na kwe Dl ni-bıtarı sım Dl kı ba jıŋa nı tın.

3Ba badaara nan wʊ kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ. Kʊntʊ nan bá wanı kʊ pa Wɛ kwanı Dl ni-taanı dım.

4Nɔɔna maama na maŋı ba yı vwa-nyına, Wɛ ta yı cıga tu mʊ. Kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Nmʊ Wɛ jıgı cıga dı nmʊ na ŋɔɔnı taanı dılʊ maama tın. Nɔɔna na maŋı ba co nmʊ dı, nmʊ ta yı cıga tu mʊ.»

5Kʊntʊ ŋwaanı, dıbam na kı lwarım dılʊ tın ta na brı nı Wɛ yı cıga tu mʊ, dí wʊ́ ta nı bɛɛ? Kʊntʊ wʊ́ pa nɔɔna taa tɛ nı, Wɛ na pɛ ba na cam ba lwarım ŋwaanı tın, Dl wʊ kı cıga na?

6Kʊ nan daı kʊntʊ. Wɛ ya na daı cıga tu, Dl wʊ́ kı ta mʊ Dl di nabiinə taanı?

7Nɔɔna ta wai ba tɛ ba wı: «Amʊ na yəni a fɔ vwan tın, kʊ pɛ nɔɔna lwarı jaja nı Wɛ tiini Dl yı cıga tu, yı Dl na zulə kʊ ŋwaanı. Kʊ na yı kʊntʊ, bɛɛ mʊ yı a maŋı sı a na cam a kəm-balwaarʊ tım ŋwaanı?»

8Kʊntʊ ya na yı cıga, dí ya wʊ́ wanı dí ta dí wı: «Pa-na dí taá tʊŋı lwarım, sı kʊʊ́ ja lanyʊranı kʊ ba.» Nɔɔna badonnə yəni ba fɔ vwan ba pa amʊ ba wı, amʊ tɛ kʊntʊ doŋ mʊ. Ba nan lagı sı ba cɔgı amʊ yırı mʊ. Ba nan wʊ́ na cɔgım sı kʊ maŋı dı ba tıtʊŋa na yı te tın.

Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na jıgı cıga Wɛ yigə nı

9Kʊ brı nı dıbam Zwifə bam garı dwi-gɛtiinə bam mʊ na? Awo. A ya maŋı a ta nı nɔɔna maama wʊ lwarım gambɛɛm wʊnı mʊ, kʊ na yı Zwifə naa dwi-gɛ tiinə bam dı,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10nı kʊ na pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na jıgı cıga Wɛ yigə nı, dı nɔɔnʊ dıdʊa dı.

11Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na ye kʊlʊ na maŋı tın. Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na lagı sı o lwarı Wɛ.

12Ba maama mɛ ba kwaga mʊ ba ya Wɛ, yı ba maama tusi. Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na kı lanyıranı, dı nɔɔnʊ dıdʊa dı.

13Ba niə maa ŋɔɔrı nı yibeelə niə na pʊrı te tın. Ba maa maı ba dindəlimə ba ma ganı daanı. Ba niə ma cana nı bısankwı na jıgı vıan sı gʊı nɔɔna te tın.

14Ba maa sɔɔlı wo-balwaarʊ ba pa nɔɔna.

15Ba ma tiini ba duri lıla ba ve ba gʊı nɔɔna.

16Ba na dɛ jəgə kalʊ maama tın, ba yəni ba cɔgı wəənu mʊ yı ba ta yaarı nɔɔna zanzan.

17Ba maa yəri ywəəni cwəŋə sı ba tɔgı.

18Ba maa brı ba ba kwarı Wɛ.»

19Dí nan ye nı kʊlʊ maama Wɛ cullu tɔnɔ kʊm na brı tın, kʊ pʊpʊnı kʊ pa balʊ cullu tım na te-ba tın mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı, nabiinə maama wʊ́ ba ba zıgı Wɛ yigə nı sı Dl di ba taanı, yı ba wʊlʊwʊlʊ bá wanı o ni o puri sı o ma ŋɔɔnı o joŋi o tıtı.

20Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o na cıga Wɛ tee nı, o na tɔgı Dl cullu tım tın ŋwaanı. Wɛ cullu tım nan paı nabiinə mʊ lwarı nı ba kı ba tusi.

Dí na wʊ́ na cıga Wɛ tee nı te tın

21Wɛ laan nan pɛ dí lwarı Dl na paı nɔɔna naı cıga Dl tee nı te tın, yı kʊ wʊ zıgı cullu tɔgım baŋa nı. Wɛ cullu tɔnɔ kʊm dı Wɛ nijoŋnə bam dı nan maŋı ba brı cwəŋə kam kʊntʊ.

22Kʊ nan yı nɔɔna na kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi tın ŋwaanı mʊ Wɛ paı ba na cıga Dl tee nı. Balʊ maama na kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi tın wʊ́ na cıga Wɛ tee nı, bɛŋwaanı nɔɔna maama yı bıdwı mʊ Wɛ yigə nı.

23Nabiinə maama kı lwarım mʊ yı ba daa wʊ maŋı dı Wɛ paarı dım.

24Wɛ nan paı nɔɔna na cıga Dl tee nı zaanı mʊ, Zezi Krisi na ŋwı ba lwarım jını o ma joŋi-ba tın ŋwaanı. Wɛ paı nɔɔna Dl zaanı dım kafɛ mʊ.

25Dl ma pa Zezi ba o ji kaanım. O jana kam nuŋi ka ma vrı nɔɔna ba lwarım wʊnı, dı ba na kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o tın ŋwaanı. Wɛ kı kʊntʊ mʊ sı kʊ brı nı Dl yı cıga tu mʊ. Faŋa faŋa tın, Wɛ dɛɛn kı wʊ-zuru mʊ yı Dl wʊ vaŋı balʊ na kı lwarım tın zwa.

26Kʊ daarı lele kʊntʊ Wɛ pɛ dí lwarı nı Dl yı cıga tu, dı Dl na joŋi nɔɔna ba lwarım wʊnı tın. Kʊntʊ maa brı nı Wɛ jıgı cıga, yı Dl ta paı balʊ maama na kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi tın dı ta na cıga Dl tee nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

27Kʊ na yı kʊntʊ, dí wú magı dí nyɔɔna bɛɛ baŋa nı mʊ? Kʊlʊkʊlʊ tərə. Bɛŋwaanı, kʊ daı dí na tɔgı Wɛ cullu tım tın mʊ pɛ dí na cıga, kʊ yı dí na sɛ dí kı dí wʊ-dıdʊa dı Zezi tın ŋwaanı mʊ.

28Bɛŋwaanı dí ye nı nɔɔna wú na cıga Wɛ tee nı dı ba na kı ba wʊ-dıdʊa dı Dl tın mʊ, sı kʊ daı cullu tım tɔgum ŋwaanı.

29Baŋa-Wɛ yı Zwifə bam yıranı Wɛ mʊ na? Dl daı dwi-gɛ tiinə bam dı Wɛ na? Ɛɛn, Dl yı nabiinə maama Wɛ mʊ.

30Wɛ yı dıdʊa mʊ. Zwifə bam na kı ba wʊ-dıdʊa dı Dl, Dl wú pa ba na cıga Dl tee nı. Dwi-gɛ tiinə bam dı nan na kı ba wʊ-dıdʊa dı Dl, Dl wú pa ba dı na cıga Dl tee nı.

31Kʊntʊ nan ba lagı kʊ ta nı dí na kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın, Dl cullu tım daa ba jıgı kuri. Dí na kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın laan paı Dl cullu tım tiini tı jıgı kuri mʊ.

Rom 4

Abraham na kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ yı o na cıga Dl tee nı te tın

1Á pa dí nii dí nabaarʊ Abrahamdɛɛn na yı te yı o na cıga Wɛ tee nı tın.

2Wɛ ya na pɛ-o cıga o na kı kəm-laarʊ tın ŋwaanı mʊ, o ya wú ta jıgı woŋo sı o magı o nyɔɔnı kʊ baŋa nı. O nan ba jıgı woŋo sı o magı o nyɔɔnı Wɛ yigə nı.

3Wɛ tɔnɔ kʊm nan brı dıbam kʊ wı: «Abraham kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ, yı Wɛ pa o na cıga kʊ ŋwaanı.»

4Kʊ nan na yı nɔɔnʊ na tʊŋı tıtʊŋı, o maŋı sı o joŋi o ŋwıurʊ mʊ o tıtʊŋı dım ŋwaanı, kʊntʊ nan daı pɛɛrı mʊ o joŋi.

5Kʊ daarı nɔɔnʊ wʊlʊ na kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ, yı o ba tıgı kəm-laarʊ tılʊ o na kı tın, Wɛ wú pa kʊntʊ tu na cıga dı o na kı o wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı. Wɛ mʊ yı wʊlʊ na yagı nɔn-balwaarʊ lwarım Dl ma cɛ-ba yı Dl pa ba na cıga Dl tee nı tın.

6Pɛ Davididı maŋı o ta kʊntʊ doŋ mʊ. O dɛɛn tagı o wı, nɔɔnʊ wʊlʊ Wɛ na pɛ o na cıga yı kʊ daı o kəm-laarʊ ŋwaanı tın yı yu-yoŋo tu mʊ.

7Davidi maa wı: «Balʊ Wɛ na yagı ba wo-balwaarʊ Dl ma cɛ-ba tın jıgı yu-yoŋo, Dl na saarı ba lwarım dım tın ŋwaanı.

8Nɔɔnʊ wʊlʊ na kı lwarım yı Wɛ yagı Dl ma cɛ-o yı Dl daa ba kı-dı Dl bıcarı nı tın jıgı yu-yoŋo.»

9Davidi na ŋɔɔnı wʊpolo taanı dım kʊntʊ tın, o ŋɔɔnı balʊ na goni ba bəkəritın yıranı ŋwaanı mʊ na? Aye. O ŋɔɔnı balʊ na ba goni ba bəkəri tın dı ŋwaanı mʊ. Dí maŋı dí lwarı nı: «Abraham kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ mʊ, yı Wɛ pa o na cıga kʊ ŋwaanı.»

10Wɛ na pɛ o na cıga Dl tee nı kʊntʊ tın, kʊ yı maŋa kalʊ o na goni tın mʊ na? Awo, kʊ yı o ta na wʊ goni maŋa kalʊ tın mʊ.

11Kʊ yı kʊ kwaga nı mʊ Wɛ pɛ o go sı kʊ taa yı maana kʊ brı nı, Wɛ maŋı Dl pa o na cıga o na kı o wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı, kʊ loori o na wú go tın. Kʊntʊ, balʊ maama

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

dı na wʊ goni yı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ yı kʊ pa ba na cıga Dl tee nı tın, ba dı yı Abraham dwi tiinə cıga cıga mʊ.

12Balʊ maama dı na goni yı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın yı Abraham dwi tiinə mʊ, yı kʊ nan daı ba na goni tın yıranı má ŋwaanı, kʊ yı ba na kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın ŋwaanı mʊ, nı Abraham dɛɛn na kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ kʊ loori o na wʊ́ go maŋa kalʊ tın.

Wɛ goni Dl ni dı Abraham, o na kı o wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı mʊ

13Kʊ daı Abrahamna tɔgı Wɛ cullu tım tın ŋwaanı mʊ pɛ Wɛ go Dl ni dı Abraham dı o dwi tiinə bam. Kʊ nan yı Abraham na kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ yı o na cıga Dl tee nı tın ŋwaanı mʊ pɛ Wɛ go ni Dl wı, Dl wʊ́ pa o ba o taa te lʊgʊ kʊm.

14Kʊ nan ya na yı balʊ na tɔgı cullu tım tın mʊ wʊ́ ba ba taa te lʊgʊ kʊm, dí na kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın ya daa ba jıgı kuri, yı Wɛ ni-gonim dım dı ya wʊ́ ji kafɛ mʊ.

15Wɛ cullu tım vıʊn mʊ paı Dl banı zaŋı dı nɔɔna, ba na cɔgı-tı tın ŋwaanı. Cullu nan na tərə, nɔɔna bá wanı ba cɔgı-tı.

16Kʊntʊ, dí lwarı nı kʊ yı Abraham na kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın ŋwaanı mʊ pɛ Wɛ go ni dıd-o, sı kʊ taa yı zaanı pɛɛrı. Kʊntʊ tın, Abraham dwi tiinə bam maama wʊ́ sıunı ba na wo-laarʊ tılʊ Wɛ na goni ni sı Dl pa-ba tın. Kʊ daı balʊ na tɔgı Wɛ cullu tım tın yıranı mʊ wʊ́ na-tı, kʊ yı balʊ dı na kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ nı Abraham dı dɛɛn na kı te tın mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı dıbam maama wʊ́ wanı dí bəŋi Abraham nı dí nabaarʊ.

17Wɛ dɛɛn tagı dı Abraham Dl wı: «Amʊ goni a ni sı a pa n ji dwi zanzan nabaarʊ mʊ.» Abraham na kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın, o sıunı o ji dí nabaarʊ Wɛ yigə nı. Kʊ yı Wɛ dıntʊ mʊ bi nɔɔna Dl pa ba yagı tʊʊnı, yı Dl pa woŋo maama kı maŋa kalʊ kʊlʊkʊlʊ ya ta na tərə tın.

18Wɛ dɛɛn na tagı dı Abraham Dl wı o dwi wʊ́ puli tın, Abraham ya yəri Wɛ na wʊ́ kı te Dl kı kʊntʊ. Dı kʊntʊ dı, o ta jıgı tıına lanyıranı, yı o kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ. Kʊntʊ ma pa o sıunı o ji dwi zanzan nabaarʊ, nınɛɛnı Wɛ na tagı nı o dwi dım wʊ́ puli te tın.

19Abraham dɛɛn na gɛ fıun sı o yi bına bi tın, o ma na nı o tiini o kwın zanzan, o daa bá wanı bu o lʊ. O ma na nı o kaanı Sara dı kwın zanzan o kɛ lʊra. Dı kʊntʊ maama o dɛɛn ta kı o wʊ-dıdʊa mʊ dı Wɛ.

20O maa ba jıgı bʊbwɛa dı Wɛ na goni Dl ni sı Dl pa-o kʊlʊ tın. O na kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın, kʊ paı o zıgı kəŋkəŋ, yı kʊ pa Wɛ na zulə.

21O maa sıunı o ye lanyıranı nı, Wɛ wʊ́ wanı Dl kı kʊlʊ Dl na goni Dl ni sı Dl kı tın.

22Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ kʊ pʊpʊnı kʊ wı: «Wɛ ma pa o na cıga dı o na kı o wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı.»

23Kʊ nan na pʊpʊnı kʊ wı: «Wɛ ma pa o na cıga» tın, kʊ daı Abraham yıranı ŋwaanı mʊ kʊ pʊpʊnı kʊntʊ.

24Kʊ pʊpʊnı dıbam dı ŋwaanı mʊ. Bɛŋwaanı Wɛ wʊ́ pa dıbam dı na cıga Dl tee nı, dı dí na kı dí wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı. Dıntʊ mʊ bi dí Yuutu Zezi Dl pa o yagı tʊʊnı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

25Wɛ nan mʊ kɪ Zezi nabiinə jɪŋa nɪ Dl pa o tɪ dɪbam lwarɪm ŋwaanɪ. Dl ma daarɪ Dl bi-o Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ o joori o na ŋwɪa, sɪ kʊ pa dí na cɪga Dl tee nɪ.

Rom 5

Zezi na fɔgɪ dɪbam dɪ Wɛ daanɪ te tɪn

1Dí na kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn mʊ pɛ dí na cɪga Wɛ tee nɪ. Kʊntʊ, dɪbam dɪ Wɛ fɔgɪ daanɪ dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ.

2Zezi mʊ pɛ dɪbam yi Wɛ yigə, yɪ Wɛ kɪ dɪbam yu-yoŋo dí na kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ tɪn, dí jɪgɪ tɪɪna nɪ dí wʊ́ na paarɪ-zulə Wɛ tee nɪ, yɪ kʊ paɪ dɪbam jɪgɪ wʊpolo lanyɪranɪ.

3Dí nan ta jɪgɪ wʊpolo dí yaara yam wʊnɪ, bɛŋwaanɪ dí ye nɪ yaara waɪ ya paɪ dí fɔgɪ dí zɪgɪ dɪ pu-dɪa.

4Dí pu-dɪa kam yaara yam wʊnɪ tɪn laan maa pa dí zɪgɪ kəŋkəŋ maŋɪm wʊnɪ. Dí na zɪgɪ kəŋkəŋ maŋɪm wʊnɪ tɪn laan maa pa dí jɪgɪ tɪɪna Wɛ tee nɪ.

5Dí na jɪgɪ tɪɪna kʊntʊ tɪn, kʊ bá pa dí na dí cavɪra, bɛŋwaanɪ Wɛ tiini Dl kɪ Dl sono dɪbam bɪcara nɪ, dɪ Dl na pɛ Dl Jorokʊm wʊ dɪbam wʊnɪ tɪn.

6Dɪbam na bwənə yɪ dí warɪ dí joŋi dí tɪtɪ tɪn, mʊ Zezi Krisi tɪga o ma vrɪ dɪbam na yɪ nɔn-balwaarʊ tɪn, maŋa kalʊ Wɛ wʊbʊŋa na lagɪ tɪn.

7Kʊ cana sɪ nɔɔnʊ sɛ o tɪ o doŋ ŋwaanɪ, dɪ o na wʊ́ tɪ wʊlʊ ŋwaanɪ tɪn na maŋɪ o yɪ cɪga tu te dɪ. Kʊ nan waɪ kʊ kɪ sɪ nɔɔnʊ bá kwarɪ fʊʊnɪ sɪ o tɪ nɔn-ŋʊm ŋwaanɪ.

8Kʊ nan na yɪ Baŋa-Wɛ, dɪntʊ brɪ dɪbam Dl na tiini Dl soe dɪbam te tɪn, dɪ Dl na pɛ Zezi Krisi ba o tɪ dɪbam ŋwaanɪ maŋa kalʊ dí ya ta na yɪ lwarɪm kərə tɪn.

9Zezi na tɪga yɪ o jana kam nuŋi tɪn mʊ pɛ dí na cɪga Wɛ tee nɪ. Kʊ nan na dwe dɪdɪ tɪn, o laan wʊ́ joŋi dɪbam Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm wʊnɪ.

10Dɪbam ya yɪ Wɛ dʊna mʊ. Dl Bu wʊm tʊʊnɪ dɪm nan mʊ pɛ dɪbam dɪ Wɛ fɔgɪ daanɪ. Kʊ nan na dwe dɪdɪ, dɪbam laan na jigi Wɛ nɔɔna tɪn, Dl Bu wʊm wʊ́ vrɪ dɪbam, o na joori o bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn ŋwaanɪ.

11Kʊlʊ ta na wəli da tɪn, dí jɪgɪ wʊpolo lanyɪranɪ dɪ Wɛ, dɪ dí Yuutu Zezi Krisi na pɛ dɪbam dɪ Wɛ fɔgɪ daanɪ tɪn ŋwaanɪ.

Adam na vɪn Wɛ ni tɪn mʊ pɛ tʊʊnɪ ba, Zezi maa ja ŋwɪa o ba

12Nabiinu dɪdʊa ŋwaanɪ mʊ pɛ lwarɪm ba lʊgʊ baŋa, yɪ lwarɪm dɪ ja tʊʊnɪ dɪ wəli da dɪ ba. Kʊntʊ tɪn, nabiinə maama maŋɪ sɪ ba tɪ mʊ, ba maama na kɪ lwarɪm tɪn ŋwaanɪ.

13Kʊ na wʊ́ loori sɪ Wɛ kɪ Dl cullu tɪm Dl nɔɔna bam jɪŋa nɪ tɪn, dɪ lwarɪm maŋɪ dɪ wʊ lʊgʊ baŋa nɪ mʊ. Cullu tɪm nan ya ta na tərə tɪn, Wɛ ba jeeli nɔɔna lwarɪm.

14Kʊ na zɪgɪ Adammaŋa kam nɪ sɪ kʊ vu kʊ yi Moyisi maŋa kam tɪn, tʊʊnɪ ya maŋɪ dɪ wʊra mʊ yɪ dɪ waɪ nabiinə. Dɪ maa waɪ balʊ dɪ na kɪ ba tusi, yɪ kʊ daɪ nɪ Adam dɛɛn na kɪ lwarɪm o vɪn Wɛ ni te tɪn. Adam nan brɪ dɪbam Zezi na lagɪ o ba tɪn nyɪnyʊgʊ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Ba nan daı bıdwı. Bɛŋwaanı Adam dɛɛn na kı lwarım dılʊ tın daı bıdwı dı Wɛ na pɛ dıbam pɛɛrı dılʊ zaanı tın. Nabiinu dıdʊa kam kʊntʊ lwarım dım ŋwaanı mʊ pɛ nɔɔna zanzan tı. Wɛ zaanı dım nan dwe kʊntʊ, yı Dl tʊŋı nabiinu dıdʊa, wʊntʊ mʊ yı Zezi Krisi, sı o kı nɔɔna zanzan yu-yoŋo kʊ ja gaalı.

16Wɛ na pɛ pɛɛrı dım nɔɔna zaanı kʊntʊ tın, kʊ daı bıdwı nı Adam na kı lwarım te tın. Wʊntʊ na kı lwarım o vın Wɛ ni bıdwı tın mʊ pɛ Wɛ di nɔɔna sarıya. Kʊ daarı nɔɔna zanzan na kı ba tusi tın, Wɛ pɛɛrı dım nan pɛ ba lwarım zanzan ti yı ba na cıga Dl tee nı.

17Nabiinu dıdʊa kam lwarım ŋwaanı mʊ pɛ tʊʊnı tɔgı da dı jaanı nɔɔna. Kʊ nan na dwe dıdı tın, balʊ maama Wɛ na kı-ba yu-yoŋo kʊ ja gaalı, yı Dl kwəri Dl pa ba na cıga Dl tee nı tın, mʊ wʊ́ ta ŋwı Wɛ paarı dım wʊnı nabiinu dıdʊa wʊlʊ na yı Zezi Krisi tın ŋwaanı.

18Dí nan lwarı nı Adam na kı o tusi bıdwı tın mʊ pɛ nabiinə maama na cɔgım Wɛ tee nı. Zezi Krisi yıranı kəm-laa kʊm dı nan mʊ pɛ nɔɔna na cıga yı ba jıgı ŋwıa Wɛ tee nı.

19Nabiinu dıdʊa kam na vın Wɛ ni dım tın mʊ pɛ nɔɔna zanzan yı lwarım kərə. Nɔɔnʊ dıdʊa kam na yı Zezi Krisi tın nan na sɛ Wɛ ni tın dı wʊ́ pa nɔɔna zanzan na cıga Wɛ tee nı.

20Wɛ dɛɛn kı Dl cullu tım nɔɔna jıŋa nı, sı kʊ pa lwarım fɔgı dı puli. Lwarım nan na puli kʊntʊ tın, Wɛ na kı nɔɔna zaanı te tın wʊ́ tiini kʊ puli zanzan kʊ dwəni.

21Kʊntʊ tın, lwarım tɔgı tʊʊnı ŋwaanı mʊ dı maa te nɔɔna. Wɛ zaanı dım nan tɔgı Dl na paı nɔɔna cıga te tın ŋwaanı mʊ dı maa di paarı nɔɔna tıtarı nı, sı ba taa jıgı ŋwıa kalʊ na ba ti tın Wɛ tee nı dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanı.

Rom 6

Dí na jıgı Wɛ ŋwı-dʊŋa kam Zezi Krisi ŋwaanı te tın

1Dí nan wʊ́ ta nı bɛɛ mʊ? Dí wʊ́ ta kı lwarım mʊ, sı kʊ wanı kʊ pa Wɛ zaanı dım tiini dı puli dí tee nı na?

2Aye, dí bá ta kı kʊntʊ doŋ. Kʊ na yı dı lwarım jəgə nı, dıbam nyı dı twa mʊ. Kʊntʊ tın, dí daa wʊ́ kı ta mʊ dí taá ŋwı lwarım wʊnı?

3Abam yəri nı, dıbam balʊ maama ba na miisi na wʊnı Zezi Krisi yırı ŋwaanı tın, kʊ brı nı dí tɔgı dí wəli dıd-o o tʊʊnı dım wʊnı mʊ na?

4Kʊntʊ, ba na miisi dıbam na wʊnı tın, kʊ nyı dı dí tıgı dıd-o mʊ yı ba kı dıbam dıd-o. Kʊntʊ ma pa dí tɔgı dı Zezi Krisi dí ŋwı Wɛ ŋwı-dʊŋa kam, nı dí Ko Wɛ na mɛ Dl paarı dam dım Dl ma bi Zezi Dl pa o yagı tʊʊnı yı o na ŋwıa te tın.

5Kʊntʊ, dıbam na tɔgı dı Zezi dí tı tın, dí laan jigi woŋo dıdʊa mʊ dıd-o, yı dí daa ta wʊ́ tɔgı dıd-o dí bi dí yagı tʊʊnı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Dí ye nı, ba na pagı Zezi tʊʊn-dagarakam baŋa nı ba gʊ tın, dıbam lwarım ŋwı-doŋə kam dı təgı ka tı mʊ, kʊ pa lwarım daa warı dıbam. Kʊntʊ tın, dí laan te dí tıtı mʊ lwarım jıŋa nı,

7bɛŋwaanı lwarım daa bá wanı dı taa te wʊlʊ na təgı dı Zezi o tı tın.

8Dí na təgı dı Zezi Krisi dí tı tın, dí jıgı tıına nı dí wʊ́ təgı dıd-o dí na ŋwıa.

9Bɛŋwaanı dí ye nı Zezi Krisi bi o yagı tʊʊnı yı o daa bá joori o tı. Kʊntʊ ŋwaanı tʊʊnı daa ba jıgı dam o baŋa nı.

10Zezi na tıgı kʊntʊ tın, kʊ yı sı o cəgı lwarım dam mʊ. O tıgı bıdwı yıranı mʊ o ma kweeli. O laan nan na ŋwı tın, o ŋwıa kam zuli Wɛ mʊ.

11Kʊ yı kʊntʊ mʊ dı abam dı. Kʊ na yı dı lwarım jəgə nı, lwarı-na nı á nyı dı twa mʊ te. Kʊ nan na yı abam dı Wɛ laŋa nı, á ŋwı mʊ Zezi Krisi ŋwaanı.

12Kʊntʊ ŋwaanı abam daa yı pa lwarım di dam á yıra yalʊ na tʊ tın baŋa nı. Á nan yı sɛ á pa wo-balwaarʊ tılʊ á fra na zʊʊrı tın wanı abam.

13Yı sɛ-na á pa lwarım taa te abam sı kʊ pa á taá kı kəm-balwaarʊ. Nan kwe-na á tıtı á kı Wɛ jıŋa nı, sı á nyı nı balʊ na tıgı yı Wɛ pa á joori á bi á na ŋwıa tın mʊ. Kwe-na á maama á pa Wɛ, sı Dl ma tʊŋı kʊlʊ na yı cıga tın.

14Lwarım daa ba te abam, bɛŋwaanı á na jıgı ŋwıa Wɛ tee nı tın, kʊ daı sı á taá ŋwı Dl cullu tım təgım ŋwaanı, kʊ yı Dl zaanı dım ŋwaanı mʊ.

Dí maŋı sı dí taá kı lanyıranı mʊ maŋa maama

15Kʊ nan brı dıbam nı bɛɛ mʊ? Dí na jıgı ŋwıa Wɛ tee nı Dl zaanı dım ŋwaanı yı kʊ daı sı dí taá ŋwı Dl cullu tım təgım ŋwaanı tın, kʊ brı nı dí jıgı cwəŋə sı dí taá kı lwarım mʊ na? Awo, kʊ daı kʊntʊ.

16Á ye lanyıranı nı, á na kwe á tıtı á kı nɔɔnʊ jıŋa nı sı á taá yı o gambɛ yı á sɛ o ni, á sıunı á yı á na sɛ wʊlʊ tın gambɛ mʊ. Kʊntʊ tın, á na yı lwarım gambɛ, tʊʊnı laan mʊ wʊ́ ba dı ja abam. Á nan daa na yı balʊ na sɛ Wɛ ni tın, á wʊ́ na cıga Dl tee nı.

17A nan kı Wɛ le, dı abam dɛɛn ya na yı lwarım gambɛ yı á laan kwe á tıtı á pa Wɛ cıga kam zaasım yı á sɛ-ka dı á wʊ maama tın.

18Wɛ mʊ vrı abam lwarım jıŋa nı, yı á laan ji Dl cıga kam tıntʊŋna.

19Abam wʊbʊŋa ta na wʊ bıgı tın mʊ pɛ a kwe nabiinə mımaŋa a ma maŋı a brı abam kʊntʊ doŋ. Abam dɛɛn kwe á maama mʊ á pa wo-digiru dı lwarım kikiə yı á yı tı gambɛ, yı á tʊŋı wo-lwaanʊ kʊ ja gaalı. Lele kʊntʊ, á laan nan maŋı sı á kwe á maama mʊ á pa Wɛ cıga kam, sı á taá yı ka gambɛ sı á taá ŋwı dı wʊ-poŋo.

20Abam dɛɛn na yı lwarım gambɛ tın, Wɛ cıga kam ya ba te abam.

21Abam na kı wo-yɔɔrʊ tılʊ tın dɛɛn jıgı bɛɛ nyɔɔrı mʊ tı pa abam? Tı laan nan jıgı cavıura mʊ dı abam. Wəənu tıntʊ kweelim je nan yı tʊʊnı mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Kʊ daarɪ lele kʊntʊ Wɛ vrɪ abam lwarʊm gambɛɛm wʊnɪ, yɪ á laan yɪ Dl gambɛ-sonnu mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ á jɪgɪ nyɔɔrɪ dɪ á na ŋwɪ dɪ wʊ-poŋo tɪn, yɪ kʊ kweelim je nɪ á wʊ́ na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.

23Lwarʊm ŋwɪurʊ yɪ tʊʊnɪ mʊ. Kʊ daarɪ Wɛ pɛɛrɪ dɪlʊ Dl na pɛ dɪbam zaanɪ tɪn mʊ yɪ ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ, dí na ŋwɪ dɪ dí Yuutu Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

Rom 7

Cullu tɪm daa ba te dɪbam

1A ko-biə-ba, á maama ye cullu laŋa na yɪ te. Kʊntʊ ŋwaanɪ á ye nɪ cullu na te nɔɔnʊ, kʊ yɪ sɪ kʊ taa ve o tʊʊnɪ mʊ. O nan na tɪga, tɪ daa ba te-o.

2Kʊ nyɪ nɪ kaanɪ na zʊ barʊ te tɪn mʊ. Culu brɪ nɪ o barʊ wʊm ta na ŋwɪ maŋa kalʊ tɪn, o ba jɪgɪ cwəŋə sɪ o yagɪ o barʊ wʊm. O barʊ wʊm nan na tɪga, o laan jɪgɪ ni sɪ o zʊ barʊ wʊdoŋ, culu daa wʊ vɔgɪ-ba daanɪ.

3Kʊntʊ ŋwaanɪ, o barʊ wʊm ta na ŋwɪ, yɪ kaanɪ wʊm na ve o zʊ barʊ wʊdoŋ, o cɔgɪ mʊ. O barʊ wʊm nan na tɪga, culu kʊm daa wʊ vɔgɪ-ba daanɪ. O laan na zʊ barʊ wʊdoŋ, o daa wʊ cɔgɪ.

4A ko-biə-ba, kʊ yɪ kʊntʊ mʊ dɪ abam dɪ. Kʊ na yɪ cullu tɪm laŋa nɪ, abam maama nyɪ dɪ twa mʊ te, Zezi Krisi na tɪgɪ tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ ma pa dí yigə lɪ cullu tɪm wʊnɪ, yɪ dí jɪgɪ cwəŋə sɪ dí kɪ dí tɪtɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ jɪŋa nɪ, wʊntʊ yɪ Zezi wʊlʊ na bi o yagɪ tʊʊnɪ tɪn. Kʊ maa paɪ dí tʊŋɪ tɪtʊŋ-ŋʊna dí pa Wɛ.

5Dí dɛɛn kɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ dí wʊbʊŋa na lagɪ tɪn. Wɛ cullu tɪm nan brɪ dɪbam kʊlʊ na yɪ lwarʊm tɪn, yɪ dí fra ta yəni ya zʊʊrɪ wəənu tɪm kʊntʊ. Kʊ dɛɛn ma pa dí kɪ kəm-balwaarʊ tɪlʊ na jɪgɪ dɪbam tɪ ve tʊʊnɪ tɪn.

6Cullu tɪm dɛɛn tiini tɪ pɪunɪ dɪbam mʊ dɪ dam. Lele kʊntʊ tɪ nan daa ba te dɪbam, dí na tɔgɪ dɪ Zezi dí tɪ tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ tɪn, dí na tʊŋɪ Wɛ tɪtʊŋa yam te tɪn, kʊ yɪ Dl Jorokʊm na wʊ dí bɪcara nɪ tɪn ŋwaanɪ mʊ. Dí laan tɔgɪ cwə-dʊŋa kam kʊntʊ, sɪ kʊ daɪ cwə-doŋə kalʊ na yɪ cullu tɪlʊ na pʊpʊnɪ tɪ tiŋi tɔnɔ wʊnɪ tɪn ŋwaanɪ.

Wɛ cullu tɪm brɪ dɪbam lwarʊm na yɪ te tɪn

7Bɛɛ mʊ dí nan wʊ́ ta cullu tɪm laŋa nɪ? Tɪ yɪ lwarʊm mʊ na? Aye, kʊ daɪ kʊntʊ. Wɛ cullu tɪm nan mʊ pɛ a lwarɪ lwarʊm na yɪ te tɪn. Tɪ ya na wʊ brɪ nɪ: «Yɪ pa n yi zʊ n donnə wəənu», a ya bá ta ye nɪ a yi na zʊ a donnə wəənu, kʊ yɪ lwarʊm mʊ.

8Culu kʊm kʊntʊ nan mʊ pɛ lwarʊm na cwəŋə dɪ zʊ a wʊbʊŋa kʊ pa a yi zʊ wəənu zanzan. Cullu nan na tərə, lwarʊm bá ta jɪgɪ dam.

9A dɛɛn ya ta na yəri Wɛ cullu tɪm tɪn, a ŋwɪ mʊ a ya ba liə. A laan nan na tu a lwarɪ Wɛ cullu tɪm na brɪ kʊlʊ tɪn mʊ pɛ lwarʊm jɪgɪ dam a baŋa nɪ,

10yɪ a nyɪ nɪ a tɪgɪ mʊ te. Wɛ cullu tɪlʊ ya na maŋɪ sɪ tɪ pa nɔɔna ŋwɪa tɪn laan pɛ tʊʊnɪ mʊ ja-nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Bɛŋwaanɪ, a na ni cullu tɪm tɪn mʊ pɛ lwarɪm laan na cwəŋə dɪ ganɪ-nɪ, yɪ dɪ təgɪ cullu tɪm ŋwaanɪ dɪ pa tʊʊnɪ ja-nɪ.

12Kʊntʊ nan brɪ nɪ Wɛ cullu tɪm ba jɪgɪ lwarɪm mʊ. Ni dɪlʊ maama Wɛ na pɛ dɪbam tɪn ba jɪgɪ lwarɪm. Dɪ yɪ lanyɪranɪ mʊ yɪ dɪ jɪgɪ cɪga.

13Kʊntʊ nan brɪ nɪ Wɛ cullu tɪlʊ na lana tɪn mʊ jaanɪ a tʊʊnɪ dɪm dɪ ba na? Awo. Kʊ yɪ lwarɪm mʊ dɛ Wɛ cullu tɪm dɪ pa tʊʊnɪ ja-nɪ. Kʊntʊ kɪ sɪ nɔɔna mʊ wanɪ ba lwarɪ lwarɪm na sɪɪnɪ dɪ yɪ te tɪn. Cullu tɪm ma pa lwarɪm tiini dɪ puli dɪ brɪ dɪ na yɪ balɔrɔ te tɪn.

Lwarɪm dam na tʊŋɪ nabiinə wʊnɪ te tɪn

14Dí ye nɪ Wɛ cullu tɪm təgɪ Dl wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn mʊ. Amʊ nan yɪ lʊgʊ baŋa nabiinu mʊ, yɪ a yɪ lwarɪm gambaa.

15A nan yəri woŋo kʊlʊ a na kɪ tɪn kuri. Amʊ yəni a ba kɪ kʊlʊ a na lagɪ tɪn, yɪ a laan daarɪ a kɪ kʊlʊ a na culi tɪn.

16A na yəni a kɪ kʊlʊ a na ba lagɪ sɪ a kɪ tɪn, kʊ brɪ nɪ a sɛ nɪ Wɛ cullu tɪm yɪ cɪga mʊ.

17Kʊntʊ, kʊ daɪ nɪ a tɪtɪ mʊ paalɪ a kɪ wəənu tɪm kʊntʊ, kʊ nan yɪ lwarɪm dɪlʊ na wʊ a wʊnɪ tɪn mʊ pa a kɪa.

18A nan ye nɪ lanyɪranɪ təri a wʊnɪ, dɪ a na yɪ nabiinu yɪ a fra zʊʊrɪ lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ tɪn. Bɛŋwaanɪ, a na yəni a jɪgɪ wʊbʊŋa sɪ a kɪ lanyɪranɪ, a ta warɪ lanyɪranɪ wʊm a kɪ.

19A yəni a ba kɪ lanyɪranɪ nɪ a wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn, yɪ a laan daarɪ a kɪ wo-balwaarʊ tɪlʊ a na ba lagɪ sɪ a kɪ tɪn.

20A na yəni a kɪ kʊlʊ a wʊbʊŋa na ba lagɪ sɪ a kɪ tɪn, kʊ brɪ nɪ kʊ daɪ a tɪtɪ mʊ paalɪ a kɪ wəənu tɪm kʊntʊ, kʊ yɪ lwarɪm dɪlʊ na wʊ a wʊnɪ tɪn mʊ paɪ a kɪa.

21A nan lwarɪ kʊ na yəni kʊ kɪ amʊ te tɪn: A na yəni a bʊŋɪ sɪ a kɪ kʊlʊ na lana tɪn, kʊ yɪ lwarɪm yɪranɪ mʊ aá kɪ.

22A tiini a jɪgɪ wʊpolo a bɪcarɪ nɪ dɪ Wɛ cullu tɪm.

23A nan ye nɪ dam dɪdoŋ mʊ wʊ amʊ wʊnɪ, kʊ na lagɪ sɪ kʊ pa a taa təgɪ cwəŋə kalʊ na ba lana tɪn. Dam dɪm kʊntʊ maa lagɪ sɪ dɪ cəgɪ a wʊbʊŋa yam na lagɪ sɪ ya da cwə-ŋʊŋa kalʊ tɪn. Kʊntʊ maa pɪɪnɪ amʊ, yɪ lwarɪm dɪlʊ na wʊ a wʊnɪ tɪn paɪ a ta təgɪ lwarɪm cwəŋə.

24Lɛɛrʊ maa jɪgɪ-nɪ, lwarɪm dɪlʊ na wʊ a wʊnɪ tɪn na lagɪ sɪ dɪ pa tʊʊnɪ ja-nɪ tɪn ŋwaanɪ. Wɔɔ mʊ wʊ́ wanɪ o vrɪ-nɪ o yagɪ?

25Amʊ kɪ Wɛ le dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanɪ. Wʊntʊ mʊ wʊ́ joŋi-nɪ. Kʊ na yɪ a wʊbʊŋa yam wʊnɪ, a sɛ Wɛ cullu tɪm mʊ. A nan na yɪ lʊgʊ baŋa nabiinu tɪn mʊ paɪ a təgɪ lwarɪm cwəŋə.

Rom 8

Wɛ Joro kʊm na paɪ dí ŋwɪ dɪ Wɛ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Kʋntʊ tɪn, balʊ na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn, Wɛ daa bá di ba taanɪ sɪ Dl cɔgɪ-ba.

[2]Wɛ Jorokʋm mʊ paɪ dí jɪgɪ ŋwɪa Wɛ tee nɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ. Wɛ Joro kʋm dam dʊm mʊ pɛ dí na vrɪm lwarɪm dɪ tʊʊnɪ jɪŋa nɪ.

[3]Dɪbam na yɪ nabiinə yɪ dí bwənə tɪn mʊ paɪ dí warɪ Wɛ cullu tɪm dí da. Kʋntʊ ŋwaanɪ dí daa bá wanɪ dí na cɪga Wɛ tee nɪ Dl cullu tɪm tɔgɪm ŋwaanɪ. Woŋo kʋlʊ cullu tɪm na wʊ wanɪ tɪ kɪ tɪn, Wɛ mʊ kɪa, dɪ Dl na tʊŋɪ Dl tɪtɪ Bu sɪ o ba o ji nabiinu, yɪ o nyɪ dɪ nabiinə balʊ lwarɪm na waɪ-ba tɪn. O ma ba o tɪ nabiinə lwarɪm ŋwaanɪ, sɪ o ma cɔgɪ lwarɪm na jɪgɪ dam dɪlʊ nabiinə baŋa nɪ tɪn.

[4]Wɛ kɪ kʋntʊ sɪ kʊ pa dí na cɪga mʊ Dl tee nɪ, sɪ dí na cwəŋə dí kɪ kʋlʊ maama Wɛ cullu tɪm na brɪ nɪ kʊ maŋɪ tɪn. Bɛŋwaanɪ dɪbam yɪ balʊ na tɔgɪ Wɛ Joro kʋm cwəŋə tɪn mʊ, sɪ dí daa ba tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ nabiinə fra na zʊʊrɪ tɪn.

[5]Balʊ nan na tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪm kʋntʊ doŋ tɪn tiini ba kwe ba wʊbʊŋa ba tiŋi wəənu tɪlʊ nabiinə wʊbʊŋa na lagɪ tɪn baŋa nɪ mʊ. Kʊ daarɪ balʊ na tɔgɪ Wɛ Joro kʋm cwəŋə kam tɪn kwe ba wʊbʊŋa ba tiŋi wo-laarʊ tɪlʊ Wɛ Joro kʋm wʊbʊŋa na lagɪ tɪn baŋa nɪ mʊ.

[6]Nɔɔnʊ wʊbʊŋa na tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ nabiinə fra na zʊʊrɪ tɪn, tʊʊnɪ wʊ́ ja kʋntʊ tu. Wʊlʊ wʊbʊŋa nan na tɔgɪ Wɛ Joro kʋm cwəŋə kam tɪn wʊ́ na ŋwɪa Wɛ tee nɪ dɪ wʊ-zuru.

[7]Bɛŋwaanɪ, nɔɔnʊ na tɔgɪ nabiinə wʊbʊŋ-yɔɔrʊ tɪm, o yɪ Wɛ dʊm mʊ, o ba kɪ kʋlʊ Wɛ niə yam na brɪ tɪn, o nan warɪ-ya dɪ o sɛ.

[8]Balʊ maama na tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ nabiinə wʊbʊŋa na lagɪ tɪn bá wanɪ ba pa Wɛ wʊ poli.

[9]Abam nan ba tɔgɪ nabiinə wʊbʊŋ-yɔɔrʊ na lagɪ kʋlʊ tɪn. Á tɔgɪ Wɛ Jorokʋm na lagɪ kʋlʊ tɪn mʊ, kʊ na wʊ á bɪcarɪ nɪ tɪn ŋwaanɪ. Zezi Krisi Joro kʋm nan na tərɪ nɔɔnʊ wʊlʊ bɪcarɪ nɪ tɪn, o daɪ Zezi nɔɔnʊ.

[10]Zezi Krisi na wʊ á bɪcara nɪ tɪn, o Joro kʋm mʊ paɪ á ŋwɪ dɪ Wɛ, á na nɛ cɪga Dl tee nɪ tɪn ŋwaanɪ. Á yɪra yam nan maŋɪ sɪ ya tɪ mʊ lwarɪm dʊm ŋwaanɪ.

[11]Wɛ mʊ bi Zezi Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ. Kʋntʊ ŋwaanɪ, Dl Joro kʋm na sɪʊnɪ kʊ wʊ á bɪcara nɪ, Wɛ wʊ́ pa abam yɪra yalʊ na maŋɪ sɪ ya tɪ tɪn joori ya na ŋwɪa, Dl Joro kʋm na wʊ á bɪcara nɪ tɪn ŋwaanɪ.

[12]Kʋntʊ, a ko-biə-ba, dí maŋɪ sɪ dí taá ŋwɪ nɪ Wɛ Joro kʋm na lagɪ te tɪn mʊ, sɪ kʊ daɪ sɪ dí taá tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ nabiinə wʊbʊŋa na lagɪ tɪn.

[13]Bɛŋwaanɪ, á na tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ nabiinə wʊbʊŋa na lagɪ tɪn, tʊʊnɪ wʊ́ ja abam. Kʊ daarɪ, á nan na tɔgɪ Wɛ Joro kʋm dam ŋwaanɪ á cɪ á tɪtɪ dɪ kəm-balwaarʊ tɪlʊ á fra na zʊʊrɪ tɪn, á wʊ́ na ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

[14]Balʊ maama na paɪ Wɛ Joro kʋm brɪ-ba cwəŋə tɪn yɪ Wɛ biə mʊ.

[15]Joro kʋlʊ Wɛ na kɪ á bɪcara nɪ tɪn ba paɪ fʊʊnɪ jɪgɪ abam daga nɪ gambɛ te. Wɛ Joro kʋm nan paɪ á yɪ Wɛ biə mʊ. Kʊ maa paɪ dí jɪgɪ cwəŋə sɪ dí bəŋi Wɛ nɪ Dí Ko Baba.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Wɛ Joro kʊm mʊ paɪ dɪbam jwəəru tɪm lwarɪ nɪ dí sʊnɪ dí yɪ Wɛ biə mʊ.

17Dí na yɪ Wɛ biə tɪn, dí wʊ́ ba dí na wo-laarʊ tɪlʊ maama Dl na tiŋi sɪ Dl pa Dl biə bam tɪn. Dí wʊ́ təgɪ dɪ Dl Bu Zezi Krisi dí joŋi kʊlʊ maama Wɛ na tiŋi sɪ Dl pa-o tɪn. Dí na təgɪ dɪ Zezi dí na yaara, dí laan wʊ́ ba dí təgɪ dɪd-o dí na paarɪ zulə.

Dí jɪgɪ tɪɪna nɪ dí wʊ́ na paarɪ-zulə Wɛ tee nɪ

18Amʊ ye nɪ dí na jɪgɪ yaara yalʊ lele tɪn bá wanɪ ya taa maɪ dɪ paarɪ-zulə yalʊ dí na wʊ́ na Wɛ tee nɪ tɪn.

19Wɛ na kɪ wəənu tɪlʊ maama tɪn tiini tɪ lagɪ sɪ tɪ na dɛ dɪm Wɛ na wʊ́ ba Dl brɪ Dl biə bam paarɪ-zulə jaja tɪn.

20Wəənu tɪlʊ maama Wɛ na kɪ tɪn tu tɪ daa ba jɪgɪ kuri. Kʊ nan daɪ wəənu tɪm tɪtɪ mʊ lagɪ kʊntʊ. Kʊ yɪ Wɛ mʊ pɛ tɪ ji kafɛ, yɪ Dl nan paɪ tɪ ta jɪgɪ tɪɪna nɪ,

21wəənu tɪlʊ maama Dl na kɪ tɪn wʊ́ ba tɪ na vrɪm, sɪ tɪ daa yɪ cəgɪ nɪ tɪ zɪm na yəni tɪ cəgɪ te tɪn. Wɛ wʊ́ fəgɪ Dl kwɛ-tɪ sɪ tɪ laan ba tɪ taa jɪgɪ lam Dl tee nɪ, sɪ kʊ maŋɪ dɪ Dl biə bam na wʊ́ na paarɪ-zulə yalʊ tɪn.

22Dí nan ye nɪ wəənu tɪlʊ maama Wɛ na kɪ tɪn jɪgɪ cam mʊ dɪ zɪm maama, nɪ kaanɪ na vri pugə yɪ o kʊnɪ te tɪn.

23Kʊ nan daɪ wəənu tɪm kʊntʊ yɪranɪ, kʊ yɪ dɪ dɪbam balʊ Wɛ na kɪ Dl Jorokʊm dí bɪcara nɪ tɪn dɪ mʊ. Kʊntʊ mʊ yɪ Wɛ dayigə pɛɛrɪ dɪlʊ na brɪ nɪ dí wʊ́ ba dí na Dl wo-laarʊ tɪm maama. Dɪbam dɪ nan kʊnɪ mʊ, yɪ dí jɪgɪ tɪɪna dí cəgi maŋa kam Wɛ na wʊ́ pa dí ji Dl tɪtɪ səŋɔ biə, sɪ Dl vrɪ dí yɪra yam yaara maama wʊnɪ.

24Wɛ na vrɪ dɪbam tɪn mʊ paɪ dí jɪgɪ tɪɪna nɪ dí wʊ́ na kʊlʊ Dl na wʊ́ pa dɪbam tɪn. Dí ya na maŋɪ dí na kʊlʊ dí na jɪgɪ tɪɪna kʊ ŋwaanɪ tɪn, dí ya daa bá ta jɪgɪ kʊ tɪɪna. Nɔɔn-nɔɔnʊ ba ta tɪɪnɪ kʊlʊ o na maŋɪ o na tɪn.

25Dí nan ta jɪgɪ tɪɪna sɪ dí wʊ́ na Wɛ wo-laarʊ tɪlʊ dí ta na wʊ nɛ tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ dí zuri dí yɪra dí cəgi tɪ maŋa kam.

26Wɛ Joro kʊm dɪ nan wəli dɪbam, dí na bwənə tɪn ŋwaanɪ. Dɪbam yəri dí na wʊ́ loori Wɛ te sɪ kʊ maŋɪ tɪn. Dl Joro kʊm nan loori-Dl kʊ pa dɪbam dɪ ŋwana yalʊ na bá wanɪ ya ta dɪ nabiinə bɪtarɪ tɪn.

27Wɛ nan ye dí bɪcara na yɪ te tɪn, yɪ Dl kwəri Dl ye Dl Joro kʊm dɪ wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn, bɛŋwaanɪ Wɛ Joro kʊm təgɪ Wɛ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn mʊ, yɪ kʊ loori Wɛ kʊ pa dɪbam balʊ na yɪ Dl nɔɔna tɪn.

28Dí ye nɪ balʊ na soe Wɛ yɪ Dl bəŋi-ba nɪ Dl na maŋɪ Dl lɪ wʊbʊŋa te tɪn, Dl kɪ-ba lanyɪranɪ woŋo maama wʊnɪ.

29Wɛ dɛɛn maŋɪ Dl jɪgɪ bantʊ wʊbʊŋa Dl bɪcarɪ nɪ faŋa faŋa mʊ, yɪ Dl daarɪ Dl kuri-ba sɪ ba laan ba ba taa nyɪ nɪ Dl Bu wʊm na yɪ te tɪn. Kʊntʊ ma wʊ́ pa Wɛ Bu Zezi na nyaana zanzan, balʊ dɪ na yɪ Wɛ biə yɪ ba saŋɪ o kwaga tɪn ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

30Wɛ nan na maŋı Dl kuri balʊ tın mʊ Dl bəŋi sı ba taa yı Dl nɔɔna. Dl na bəŋi-ba kʊntʊ tın, Dl ma pa ba na cıga Dl tee nı. Balʊ Dl na pɛ ba na cıga kam tın mʊ Dl pɛ ba na paarı-zulə Dl tee nı.

Wɛ sono kʊm na tiini kʊ dagı te tın

31Kʊ na yı kʊntʊ tın, dí wú ta nı bɛɛ mʊ? Wɛ na wʊra dı dıbam tın, nɔɔnʊ wɔɔ mʊ wú wanı o cɔgı dıbam?

32Wɛ nan wʊ vın sı Dl tıtı Bu wʊm na yaara, yı Dl sɛ Dl kı-o nabiinə jıŋa nı sı o tı dıbam maama ŋwaanı. Wɛ na pɛ dıbam Dl Bu wʊm kʊntʊ tın, Dl ta wú kwe wo-laarʊ maama Dl pa dıbam zaanı Dl wəli da.

33Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o co dıbam balʊ Wɛ na kuri tın Dl yigə nı. Bɛŋwaanı kʊ yı Wɛ tıtı mʊ pɛ dí na cıga Dl tee nı.

34Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o pa dí ga bʊra Wɛ tee nı. Bɛŋwaanı kʊ yı Zezi Krisi tıtı mʊ tıgı dıbam ŋwaanı, yı o joori o bi o yagı tʊʊnı o jıgı ŋwıa Wɛ tee nı. O laan maa je Wɛ jazım nı yı o loori Wɛ o pa dıbam.

35Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o cɔgı dıbam dı Zezi Krisi sono kʊm daanı. Yaara mʊ wú wanı ya cɔgı dıbam dı Zezi Krisi sono kʊm na? Wʊ-cɔgɔ mʊ naa, bɛɛsa mʊ naa, kana mʊ naa, yinigə mʊ naa, cam dılʊ na wú ba tın mʊ naa, naa tʊʊnı mʊ? Awo, tı bá wanı tı cɔgı dıbam dı Zezi Krisi sono kʊm daanı.

36Kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Dıbam na yı nmʊ Wɛ nɔɔna tın mʊ paı dí tɔgı tʊʊnı wʊ dí kɛ dɛ maama. Ba kwe dıbam ba ma ji nı peeni sılʊ ba na jıgı ba ve ba gʊ te tın mʊ.»

37Wɛ nan na soe dıbam tın, Dl tiini Dl paı dıbam wɔnɔ wəənu tım kʊntʊ maama wʊnı.

38Bɛŋwaanı amʊ ye lanyıranı nı kʊlʊkʊlʊ tərə kʊ na wú wanı kʊ cɔgı dıbam dı Wɛ sono kʊm daanı. Kʊ na yı tʊʊnı naa ŋwıa, naa kʊ na yı malɛsı naa wɛyuu tılampolo dıdɛɛra bam maama, naa kʊ na yı zım wəənu naa jwa wəənu tılʊ na bıunı tın, naa wəənu tılʊ maama na jıgı dam nabiinə baŋa nı tın,

39kʊ na yı wəənu tılʊ na jıgı dam wɛyuu tılampolo nı dı tılʊ na jıgı dam tıga kuri nı tın, naa wəənu tılʊ maama Wɛ na kı tın, tıntʊ maama wʊnı kʊlʊkʊlʊ bá wanı kʊ cɔgı dıbam dı Wɛ sono kʊm daanı, bɛŋwaanı kʊ yı sono kʊlʊ Wɛ na jıgı dı dıbam dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanı tın mʊ.

Rom 9

Wɛ na kuri balʊ sı ba taa yı Dl nɔɔna tın

1Amʊ na yı Zezi Krisi nɔɔnʊ tın, a ŋɔɔnı cıga mʊ sı kʊ daı vwan. Wɛ Jorokʊm na wʊ a bıcarı nı tın mʊ paı a ye nı kʊ sʊnı kʊ yı cıga mʊ,

2dı a na brı nı a wʊ tiini kʊ cɔgı yı a jıgı liə maŋa maama amʊ tıtı dwi tiinə bam ŋwaanı dı ba na wʊ sɛ Zezi Krisi tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3A ya wú ta lagɪ sɪ Wɛ cɔgɪ amʊ tɪtɪ Dl daarɪ Dl pɔɔrɪ-nɪ Zezi Krisi tee nɪ, dɪ kʊ na wú wanɪ kʊ pa a ko-biə Zwifə bam na vrʊm.

4Ba yɪ Yisɪrayɛlɪdwi tiinə mʊ. Kʊ yɪ bantʊ mʊ Wɛ dɛɛn pɛ ba ji Dl biə, yɪ Dl pa-ba Dl paarɪ-zulə yam. Dl ma go ni nɪ Dl wú ta wʊra dɪ ba, yɪ Dl daarɪ Dl kɪ Dl cullu tʊm ba jɪŋa nɪ. Dl ma brɪ-ba ba na maŋɪ sɪ ba taa zuli-Dl te tɪn. Dl ma daarɪ Dl go niə dɪ ba.

5Ba dwi dɪm kuri nuŋi dɪbam nabaarʊ Abrahamdwi dɪm wʊnɪ mʊ. Ba na lʊgɪ Zezi Krisi lʊgʊ baŋa nɪ tɪn, kʊ yɪ bantʊ dwi dɪm wʊnɪ mʊ ba lʊg-o. Wʊntʊ mʊ yɪ wəənu maama Tu. O maa yɪ Wɛ yɪ o maŋɪ dɪ zulə sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn. Amina.

6A nan ba lagɪ a ta nɪ Wɛ na goni Dl ni sɪ Dl kɪ kʊlʊ tɪn jigi kafɛ. Bɛŋwaanɪ kʊ daɪ nɪ Yisɪrayɛlɪ dwi tiinə bam maama mʊ sɪunɪ ba yɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə cɪga cɪga Wɛ yigə nɪ.

7Abraham dwi tiinə bam maama nan daɪ o biə cɪga cɪga Wɛ yigə nɪ. Wɛ dɛɛn tagɪ dɪ Abraham Dl wɪ: «Nmʊ bu Yizakɪ dwi dɪm yɪranɪ mʊ wú ta yɪ n dwi tiinə cɪga cɪga.»

8Kʊ brɪ nɪ Wɛ tee nɪ, kʊ daɪ biə balʊ maama Abraham na lʊgɪ tɪn mʊ yɪ Wɛ biə cɪga cɪga. Kʊ nan yɪ biə balʊ Wɛ na goni ni ba ŋwaanɪ tɪn mʊ sɪunɪ ba yɪ Dl biə cɪga cɪga.

9Bɛŋwaanɪ Wɛ dɛɛn goni ni Dl wɪ: «Maŋa kam kʊntʊ na joori ka yi, amʊ wú joori a ba dɪ Saralʊgɪ bəkərə.»

10Kʊ dɛ kʊntʊ mʊ yɪ dɪbam nabaarʊ Yizakɪ kaanɪ Rabɛka dɛɛn ja pugə o lʊ yiywa bale.

11-12Maŋa kam Rabɛka ta na wʊ lʊgɪ o biə bale bam yɪ ba daa ta yəri lanyɪranɪ naa balərə tɪn, Wɛ dɛɛn tagɪ dɪd-o Dl wɪ: «Nakwɪ wʊm mʊ wú ta yɪ o nyaanɪ wʊm tɪntʊŋnʊ.» Kʊ kɪ kʊntʊ sɪ Wɛ na kuri-ba daanɪ te tɪn mʊ tɔgɪ Dl na maŋɪ Dl lɪ wʊbʊŋa te tɪn. Kʊ brɪ nɪ Wɛ kurim dɪm tɔgɪ Dl na bəŋi wʊlʊ sɪ o taa yɪ Dl nɔɔnʊ tɪn mʊ, sɪ kʊ daɪ nɔɔnʊ wʊm tɪtʊŋa ŋwaanɪ,

13nɪ kʊ daa ta na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Amʊ soe Zakɔbɪ, yɪ a daarɪ a yagɪ Ezayu.»

14Dí nan wú ta nɪ bɛɛ mʊ? Dí bá wanɪ dí ta nɪ Wɛ ba jɪgɪ cɪga dɪ Dl na kɪ te tɪn.

15Bɛŋwaanɪ Wɛ dɛɛn tagɪ dɪ Moyisi Dl wɪ: «Amʊ wú ja nɔɔnʊ wʊlʊ ŋwaŋa a na lagɪ tɪn mʊ, yɪ a daarɪ a duri nɔɔnʊ wʊlʊ yibwənə a na lagɪ tɪn.»

16Kʊntʊ brɪ nɪ kʊ maama tɔgɪ Wɛ na jɪgɪ nɔɔna ŋwaŋa te tɪn mʊ, sɪ kʊ daɪ nabiinə wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn naa ba tɪtʊŋa na yɪ te tɪn ŋwaanɪ.

17Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ, nɪ Wɛ dɛɛn tagɪ dɪ Ezipipa-farʊ wʊm Dl wɪ: «Amʊ pɛ n di paarɪ sɪ a wanɪ a tɔgɪ nmʊ ŋwaanɪ mʊ a brɪ nɔɔna amʊ dam dɪm na maɪ te tɪn, sɪ kʊ pa nɔɔna taa zəŋi amʊ yɪrɪ dɪm lʊgʊ baŋa maama nɪ.»

18Kʊ brɪ nɪ Wɛ duri balʊ ŋwaŋa Dl na lagɪ tɪn mʊ, yɪ Dl daarɪ Dl pa badonnə ta kʊ ba wʊrʊ nɪ Dl na lagɪ te tɪn.

Wɛ jɪgɪ ni sɪ Dl kɪ Dl wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Abam wʊ dɪdʊa waɪ o bwe amʊ nɪ: «Kʊ na yɪ kʊntʊ, bɛɛ mʊ yɪ Wɛ nan brɪ nɪ nɔɔna kɪ ba cɔgɪ? Nɔɔn-nɔɔnʊ nan bá wanɪ o vɪn kʊlʊ Wɛ na lagɪ sɪ o kɪ tɪn.»

20Nabiinu yɪ wɔɔ mʊ sɪ o wanɪ o magɪ kantɔgɔ dɪ Wɛ? Kʊntʊ tɪn, kamɔgɔ wʊ́ wanɪ kʊ bwe kʊ mɔrʊ wʊm nɪ: «Bɛɛ mʊ yɪ n mɔ-nɪ tɪntʊ doŋ» na?

21Bɛŋwaanɪ kamɔ-mɔrʊ wʊm jɪgɪ cwəŋə sɪ o kwe dɔgɔ o ma mɔ kamwarʊ tɪlʊ dwi maama o na lagɪ tɪn. O waɪ o cɛ dɔgɔ kʊm kʊntʊ o maa mɔɔnɪ kamɔgɔ sɪ kʊ taa yɪ lʊnnɪ nyɪm, yɪ o daarɪ o mɔɔnɪ kʊdoŋ sɪ kʊ taa yɪ tɪtʊŋa nyɪm.

22Kʊ nan yɪ kʊntʊ mʊ dɪ Wɛ. Dl na lagɪ sɪ Dl brɪ nɔɔna Dl ban-zɔŋɔ kʊm dɪ Dl dam dɪm na maɪ te tɪn, Dl jɪgɪ cwəŋə sɪ Dl kɪ kʊntʊ. Dl nan pɪunɪ Dl banɪ mʊ dɪ balʊ na pɛ Dl banɪ zaŋɪ yɪ ba maŋɪ dɪ cɔgɪm tɪn,

23sɪ Dl daarɪ Dl pa nɔɔna balʊ Dl na jɪgɪ ba ŋwaŋa tɪn tɔgɪ ba na Dl paarɪ dɪm na tiini dɪ jɪgɪ zulə te tɪn. Bantʊ mʊ yɪ balʊ Dl na maŋɪ Dl lɪ sɪ ba zʊ Dl paarɪ zulə yam wʊnɪ tɪn.

24Kʊ nan yɪ dɪbam mʊ kʊntʊ. Wɛ mʊ kuri dɪbam nabiinə dwi maama wʊnɪ, yɪ kʊ daɪ Zwifə dwi dɪm yɪranɪ má wʊnɪ,

25nɪ kʊ na maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Oze tɔnɔ kʊm wʊnɪ te tɪn. Wɛ dɛɛn tagɪ Dl wɪ: «Nɔɔna balʊ ya na daɪ amʊ nɔɔna tɪn, mʊ a laan wʊ́ bəŋi-ba nɪ amʊ nɔɔna. Dwi tiinə balʊ amʊ ya na ba soe tɪn, mʊ a laan wʊ́ bəŋi-ba nɪ amʊ nɔn-sonnu.»

26«Je sɪlʊ nɪ nɔ́ɔ Wɛ ya na tagɪ dɪ ba Dl wɪ, ba daɪ Dl nɔɔna tɪn, kʊ yɪ dáanɪ mʊ ba laan wʊ́ bəŋi-ba nɪ Ɗwɪa Tu Baŋa-Wɛ biə.»

27Ezayidɪ dɛɛn tagɪ Yisɪrayɛlɪtiinə bam taanɪ o wɪ: «Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na maŋɪ ba tiini ba daga nɪ bugə ni kasʊllʊ na daga te tɪn, ba fɪnfɪun yɪranɪ mʊ wʊ́ na vrɪm.

28Bɛŋwaanɪ Yuutu Baŋa-Wɛ bá daanɪ sɪ Dl kɪ kʊlʊ maama Dl na maŋɪ Dl lɪ wʊbʊŋa sɪ Dl kɪ tɪn lʊgʊ baŋa nɪ.»

29Kʊ ta yɪ nɪnɛɛnɪ Ezayi na maŋɪ o ta te o wɪ: «Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ ya na wʊ daarɪ dɪbam biə badaara Dl yagɪ, sɪ kʊ pa dí dwi dɪm toŋi, dí ya wʊ́ ti mʊ, nɪ Sodɔmdɪ Gomɔɔrɪ tiinə bam dwi dɪm dɛɛn na ti te tɪn.»

30Dí nan wʊ́ ta nɪ bɛɛ mʊ? Dwi-gɛtiinə balʊ ya na ba kwaanɪ sɪ ba na cɪga Wɛ tee nɪ tɪn laan mʊ tu ba na cɪga Wɛ tee nɪ, ba na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ.

31Kʊ daarɪ, Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na tiini ba kwaanɪ sɪ ba na cɪga Wɛ tee nɪ Dl cullu tɪm tɔgɪm ŋwaanɪ tɪn, ba wʊ nɛ.

32Bɛɛ mʊ yɪ ba nan wʊ nɛ cɪga Wɛ tee nɪ? Bantʊ ya bʊŋɪ sɪ ba na cɪga ba kəm-laarʊ tɪm ŋwaanɪ mʊ, yɪ kʊ daɪ nɪ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ. Ba na vɪn sɪ ba sɛ Wɛ kʊntʊ tɪn, kʊ maa nyɪ dɪ ba magɪ ba naga mʊ dɪ kandwɛ dɪlʊ na paɪ nɔɔna tri ba tʊɪ tɪn,

33nɪ kʊ na maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Nii-na, amʊ Wɛ lagɪ a cwi kandwɛ mʊ Siyɔnnɪ. Dɪ maa yɪ kandwɛ dɪlʊ nɔɔna na wʊ́ magɪ ba tɪtɪ dɪ dɪ ba tʊ tɪga nɪ tɪn. Kʊ daarɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ wʊlʊ na yɪ kandwɛ dɪm kʊntʊ tɪn, cavɪura bá fɔgɪ ya ja kʊntʊ tu.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Rom 10

[1]A ko-biə-ba, amʊ tiini a laga sɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na vrɪm, yɪ a yəni a loori Wɛ a pa-ba kʊ ŋwaanɪ.

[2]Amʊ wʊ́ wanɪ a pa cɪga nɪ ba tiini ba lagɪ sɪ ba tʊŋɪ ba pa Wɛ, ba nan yəri cwəŋə kalʊ ba na maŋɪ sɪ ba təgɪ tɪn mʊ.

[3]Ba maa yəri cwəŋə kalʊ Wɛ na pɛ sɪ nabiinə təgɪ da ba ma na cɪga Dl tee nɪ tɪn. Ba maa tiŋi ba tɪtɪ cwəŋə sɪ ba maa na cɪga Wɛ tee nɪ, yɪ ba ba sɛ sɪ ba taa təgɪ cwəŋə kalʊ Wɛ na tiŋi tɪn.

[4]Zezi Krisi mʊ pɛ Wɛ cullu tɪm təgɪm cwəŋə kam laan ba ka kweeli, kʊ ma pa balʊ maama na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn laan na cɪga Wɛ tee nɪ.

Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn wʊ́ na vrɪm

[5]Moyisi dɛɛn pʊpʊnɪ nɔɔnʊ na wʊ́ kɪ te sɪ o ma na cɪga Wɛ tee nɪ Dl cullu tɪm təgɪm ŋwaanɪ tɪn. O pʊpʊnɪ o wɪ: «Wʊlʊ na kɪ Wɛ cullu tɪm na wɪ te tɪn wʊ́ na ŋwɪa kʊ ŋwaanɪ.»

[6]Kʊ nan daa na yɪ nɔɔnʊ na wʊ́ kɪ te sɪ o ma na cɪga Wɛ tee nɪ o na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Dl tɪn ŋwaanɪ, kʊ pʊpʊnɪ kʊ wɪ: «Yɪ zaŋɪ n bwe n tɪtɪ nɪnɛɛnɪ, wɔɔ mʊ wʊ́ wanɪ o di Wɛ-sɔŋɔ?» Kʊ lagɪ kʊ ta nɪ, sɪ o pa Zezi Krisi tu o ba o zəni dɪbam.

[7]«Nan yɪ bwe n tɪtɪ nɪ, wɔɔ mʊ wʊ́ wanɪ o tu curu?» Kʊ lagɪ kʊ ta nɪ, sɪ o pa Zezi bi o yagɪ tʊʊnɪ sɪ o joori o ba.

[8]Kʊ nan maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ kʊ wɪ: «Wɛ taanɪ dɪm daɪ yigə yigə dɪ nmʊ, dɪ wʊ nmʊ ni nɪ dɪ n bɪcarɪ nɪ.» Kwərə kam kʊntʊ mʊ dɪbam təɔlɪ dí brɪ nɔɔna sɪ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi.

[9]Kʊ tagɪ kʊ wɪ, nmʊ na tagɪ dɪ n ni nɪ Zezi mʊ yɪ woŋo maama Yuutu, yɪ nmʊ na sɛ n bɪcarɪ nɪ, sɪ Wɛ sɪɪnɪ Dl bi-o Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ, Wɛ wʊ́ vrɪ-m.

[10]Bɛŋwaanɪ, kʊ yɪ nmʊ bɪcarɪ nɪ mʊ nń sɛ dɪ n wʊ-dɪdʊa yɪ n na cɪga Wɛ tee nɪ, yɪ nmʊ wʊ́ ma n ni mʊ n ta jaja nɪ Zezi mʊ yɪ Yuutu, sɪ n ma n na vrɪm.

[11]Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tənɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn, cavɪura bá ja kʊntʊ tu.»

[12]Kʊntʊ, kʊ yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ nɔɔna maama, kʊ na yɪ Zwifə dɪ dwi-gɛ tiinə bam dɪ. Ba maama Yuutu yɪ dɪdʊa mʊ, yɪ wʊntʊ mʊ yəni o paɪ balʊ maama na loor-o tɪn zənə zanzan.

[13]Bɛŋwaanɪ, «wʊlʊ maama na loori zənə dí Yuutu wʊm yɪrɪ ŋwaanɪ tɪn wʊ́ na vrɪm.»

[14]Kʊ nan na yɪ kʊntʊ tɪn, nɔɔna wʊ́ kɪ ta mʊ ba loori zənə o tee nɪ, yɪ ba wʊ kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o? Ba nan wʊ́ kɪ ta mʊ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪd-o, yɪ ba wʊ ni o kwərə? Ba nan wʊ́ kɪ ta mʊ ba ni o kwərə yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ wʊ təɔlɪ-ka o brɪ-ba?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Nɔɔnʊ nan wú kɪ ta mʊ o vu o tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam o brɪ-ba dɪ ba na wʊ tʊŋ-o? Kʊ nan pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Balʊ na beeri ba tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam ba brɪ nɔɔna tɪn vəŋə jɪgɪ wʊpolo mʊ.»

16Kʊ nan daɪ nɪ nɔɔna maama mʊ sɛ Wɛ kwər-ywəŋə kam. Ezayidɛɛn tagɪ o wɪ: «Yuutu Baŋa-Wɛ, wɔɔ mʊ joŋi dɪbam ni-taanɪ dɪm?»

17Kʊntʊ ma brɪ nɪ nɔɔna zwa na ni kʊlʊ tɪn, mʊ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ kʊ. Taanɪ dɪlʊ ba nan na wú ni tɪn mʊ yɪ Zezi Krisi kwərə kam.

18Amʊ lagɪ a bwe a nii, Yisɪrayɛlɪ tiinə bam wʊ ni Wɛ kwərə kam mʊ na? Kʊ yɪ cɪga ba ni-ka, nɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na tagɪ kʊ wɪ: «Ba tɔɔlɪ o kwərə kam lʊgʊ baŋa je maama, yɪ ba ni-taanɪ jagɪ dɪ yi je maama.»

19Amʊ ta lagɪ a bwe a nii, Yisɪrayɛlɪ tiinə bam sɪunɪ ba wʊ ni Wɛ taanɪ dɪm kuri mʊ na? Ba niə. Dayigə tɪn, Wɛ dɛɛn tɔgɪ Moyisiŋwaanɪ mʊ Dl ta dɪ ba Dl wɪ: «Amʊ wú pa abam taá jɪgɪ wʊ-gʊʊ dɪ dwi tiinə balʊ na daɪ amʊ nɔɔna tɪn. Amʊ wú pa abam bana zaŋɪ dɪ nɔɔna balʊ na yəri kʊlʊkʊlʊ tɪn.»

20Kʊntʊ kwaga nɪ Ezayi dɛɛn nɛ baarɪ yɪ o ta o wɪ: «Nɔɔna balʊ ya na ba bʊŋɪ sɪ ba ba sɛ amʊ Wɛ tɪn, bantʊ laan mʊ tu ba sɛ amʊ. Amʊ pɛ balʊ na maŋɪ ba wʊ bwe amʊ bwiə tɪn mʊ ba ba lwarɪ amʊ.»

21Kʊ nan na yɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam, Wɛ tagɪ Dl wɪ: «Dɛ maama wʊnɪ amʊ te a jɪa sɪ a ma joŋi abam, yɪ á vɪn sɪ á ba amʊ te.»

Rom 11

Wɛ wʊ yagɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam

1Kʊntʊ tɪn, amʊ ta lagɪ a bwe a nii, Wɛ vɪn Dl tɪtɪ nɔɔna Yisɪrayɛlɪtiinə bam mʊ na? Aye! Kʊ daɪ kʊntʊ. Amʊ tɪtɪ dɪ yɪ Yisɪrayɛlɪ dwi tu mʊ. A yɪ Abrahamnaa mʊ, yɪ a nuŋi Bɛnzamɛndwi dɪm wʊnɪ.

2Wɛ wʊ vɪn Dl nɔɔna balʊ Dl na maŋɪ Dl kuri pulim nɪ tɪn. Abam nan maŋɪ á ye Wɛ tɔnɔ kʊm na tagɪ Eli taanɪ te, dɪ o na warɪ Wɛ o ta Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na kɪ te yɪ kʊ wʊ maŋɪ tɪn.

3O dɛɛn warɪ Wɛ o wɪ: «Yuutu Baŋa-Wɛ, ba gʊ nmʊ nijoŋnə bam maama, yɪ ba daarɪ ba cɔgɪ nmʊ kaanɪm bimbinə yam. Kʊ laan daarɪ amʊ yɪranɪ mʊ, yɪ ba kwaanɪ sɪ ba gʊ amʊ dɪ.»

4Wɛ nan lər-o Dl wɪ bɛɛ mʊ? Dl dɛɛn wɪ: «Amʊ lɪ nɔɔna mʊrr-tɪrpɛ mʊ (7.000), sɪ ba taa yɪ amʊ tɪtɪ nɔɔna. Bantʊ ta wʊ fɔgɪ ba kuni doonə ba zuli Baalɪ.»

5Kʊ nan ta yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ zɪm maama. Nɔɔna fɪnfɪun ta mʊ daarɪ, Wɛ na tɔgɪ Dl zaanɪ dɪm ŋwaanɪ Dl kuri-ba tɪn.

6Wɛ dɛ Dl zaanɪ dɪm ŋwaanɪ mʊ Dl kuri-ba, sɪ kʊ daɪ ba tɪtʊŋ-ŋʊna ŋwaanɪ. Kʊ ya na yɪ ba tɪtʊŋ-ŋʊna ŋwaanɪ mʊ Wɛ kuri-ba, kʊ ya daa bá ta yɪ Dl zaanɪ dɪm Dl na pɛ-ba tɪn ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Kʊ brɪ nɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam wʊ nɛ cɪga kalʊ ba na kwaanɪ sɪ ba na Wɛ tee nɪ tɪn. Nɔɔna balʊ Wɛ na kuri tɪn nan mʊ nɛ-ka. Balʊ na daarɪ tɪn bɪcarɪ digili.

8Kʊ maa kɪ-ba nɪ kʊ na pʊpʊnɪ te Wɛ tənɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Wɛ mʊ pɛ ba wʊbʊŋa tɪ, yɪ ba daa ba ni kʊlʊkʊlʊ kuri. Dɪ zɪm maama, ba yiə ta ba naɪ, yɪ ba zwa dɪ kwarɪmɪ dɪ Wɛ cɪga kam.»

9Davididɪ dɛɛn tagɪ ba taanɪ o wɪ: «Wɛ wʊ́ pa ywəəni dɪlʊ ba na bʊŋɪ sɪ ba di tɪn pipiri dɪ ji woŋo kʊlʊ na wʊ́ ja-ba kʊ cɔgɪ, nɪ cɪkʊ na jaanɪ-ba te tɪn. Kʊ maa wʊ́ pa Wɛ pa ba na cam yɪ ba tʊ tɪga nɪ.

10Wɛ wʊ́ pa ba yiə dwe yɪ ba daa bá ta naɪ. Dl maa wʊ́ pa ba yɪra cɛ dɪ yaara taan, maŋa maama.»

11Amʊ ta lagɪ a bwe a nii, Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na tri ba tʊ kʊntʊ tɪn, kʊ brɪ nɪ ba daa bá wanɪ ba zaŋɪ ba joori ba fɔgɪ dɪ Wɛ mʊ na? Aye! Bantʊ na vɪn Wɛ cɪga kam te tɪn mʊ pɛ dwi-gɛtiinə wanɪ ba na vrɪm Wɛ tee nɪ. Wɛ kɪ kʊntʊ sɪ kʊ pa Yisɪrayɛlɪ tiinə bam mʊ taa jɪgɪ wʊ-gʊʊ dɪ ba.

12Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na kɪ ba cɔgɪ tɪn mʊ pɛ nabiinə maama wanɪ ba na zənə lanyɪranɪ Wɛ tee nɪ. Bantʊ na gɛ kʊlʊ ba na maŋɪ sɪ ba na tɪn mʊ pɛ dwi-gɛ tiinə na cwəŋə ba joŋi Wɛ zənə yam. Kʊ brɪ nɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə kɔgɔ kʊlʊ na wʊ́ ba tɔgɪ Wɛ tɪn na puli kʊ ti, kʊ́ pa nɔɔna na Wɛ zənə zanzan kʊ ja gaalɪ.

Wɛ na vrɪ dwi-gɛ tiinə te tɪn

13Kʊ yɪ dɪ abam dwi-gɛtiinə mʊ a lagɪ a ta taanɪ dɪntʊ. Amʊ na yɪ Zezi tɪntʊŋnʊ sɪ a taa tɔɔlɪ o kwərə kam a brɪ dwi-gɛ tiinə tɪn, a brɪ nɪ kʊ tiini kʊ yɪ tɪtʊŋ-kamunu mʊ.

14Amʊ kwaanɪ a tʊŋɪ sɪ kʊ pa wʊ-gʊʊ mʊ ja a donnə Yisɪrayɛlɪtiinə bam, sɪ kʊ wanɪ kʊ pa Wɛ vrɪ ba badonnə amʊ tɪtʊŋa yam ŋwaanɪ.

15Wɛ na yagɪ bantʊ tɪn, kʊ pɛ lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama laan ba ba fɔgɪ dɪ Wɛ. Kʊ daarɪ maŋa kalʊ Wɛ na wʊ́ joori Dl joŋi-ba tɪn, kʊ́ ta nyɪ dɪ twa na joori ba na ŋwɪa te tɪn mʊ.

16Dí ye nɪ, nmʊ na dɛ yigə n fɔ dɪpɛ n tiŋi Wɛ ŋwaanɪ, dɪlʊ maama na daarɪ tɪn daa ta yɪ Wɛ nyɪm mʊ. Tiu kuri na yɪ Wɛ nyɪm, kʊ nɛ sɪm maama dɪ yɪ Wɛ nyɪm mʊ.

17Yisɪrayɛlɪ tiinə bam nyɪ dɪ Olivitiu ba na jəri gaarɪ wʊnɪ te tɪn mʊ. Kʊ yɪ nɪnɛɛnɪ Wɛ mʊ goni tiu kʊm kʊntʊ nɛ sɪdaara Dl yagɪ, yɪ Dl daarɪ Dl kwe Olivi tiu kʊlʊ na wʊ gaa wʊnɪ tɪn nɛ Dl toŋi Dl gwaanɪ nɛ sɪdonnə sɪm wʊnɪ. Abam balʊ na yɪ dwi-gɛ tiinə tɪn nyɪ dɪ nɛ sɪlʊ ba na toŋi tɪn mʊ. Sɪ laan ma wəri yɪ sɪ tɔgɪ sɪ naɪ tiu kʊm kugu kʊm nyʊa kam.

18Kʊntʊ ŋwaanɪ, nmʊ yɪ ta n gooni nɛ sɪlʊ ba na goni ba yagɪ tɪn. Nmʊ na brɪ n tɪtɪ kʊntʊ, ta n ye sɪ kʊ daɪ nmʊ mʊ paɪ tiu kʊm kugu kʊm zɪga. Kʊ yɪ kugu kʊm mʊ jɪgɪ nmʊ.

19Nmʊ nan waɪ n tɛ nɪ: «Wɛ goni nɛ sɪm kʊntʊ Dl yagɪ, kʊ daarɪ sɪ amʊ mʊ na jəgə a toŋi tiu kʊm yɪra nɪ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Kʊ sɪʊnɪ kʊ kɪ kʊntʊ mʊ. Wɛ nan goni nɛ sʊm kʊntʊ Dl yagɪ, ba na wʊ kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Dl tɪn ŋwaanɪ mʊ. Nmʊ nan na wanɪ n toŋi tiu kʊm yɪra nɪ tɪn, kʊ yɪ n na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ mʊ. Nan yɪ zaŋɪ n ta n kɪ kamunni, za n ta n kwarɪ Wɛ.

21Bɛŋwaanɪ, Wɛ na wʊ sɛ sɪ Dl yagɪ tiu kʊm tɪtɪ nɛ sʊm sɪ je nɪ tɪn, nmʊ dɪ na ba jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Dl, Dl bá yagɪ-m da.

22Kʊ maama nan brɪ Wɛ na kɪ nɔɔna lanyɪranɪ te, yɪ Dl daarɪ Dl vaŋɪ nɔɔna zwa te tɪn mʊ. Kʊ na yɪ balʊ na kɪ ba cɔgɪ tɪn, Dl vaŋɪ ba zwa mʊ. Kʊ daarɪ, nmʊ nan na wʊ yagɪ Wɛ cwəŋə kam tɔgɪm, Dl wʊ́ ta kɪ nmʊ lanyɪranɪ. Nmʊ nan na yagɪ Wɛ cwəŋə kam, Dl laan wʊ́ go nmʊ dɪ Dl yagɪ mʊ nɪ tiu naga te.

23Yisɪrayɛlɪ tiinə bam nan na kɪ ba wʊ-dɪdʊa ba sɛ Wɛ, baá joori ba na ba jəgə kam. Wɛ wʊ́ wanɪ Dl joori Dl toŋi-ba da.

24Kʊntʊ tɪn, nmʊ wʊlʊ na yɪ dwi-gɛ tu tɪn nyɪ dɪ naga kalʊ Wɛ na goni Olivi tiu kʊlʊ na wʊ gaa wʊnɪ tɪn yɪra nɪ mʊ. Dl ma pa nmʊ toŋi Olivi tiu kʊlʊ na wʊ gaarɪ wʊnɪ tɪn yɪra nɪ, yɪ kʊ daɪ nɪ nɔɔna na yəni ba kɪ te tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ bá ta cana dɪ Wɛ sɪ Dl joori Dl toŋi nɛ sɪlʊ Dl ya na goni tɪn sɪ tɪtɪ kugu kʊm je nɪ.

Wɛ jɪgɪ nɔɔna maama ŋwaŋa sɪ Dl vrɪ-ba

25A ko-biə-ba, amʊ lagɪ sɪ á lwarɪ Wɛ cɪga kalʊ dɛɛn na səgi tɪn mʊ. Abam na sɪʊnɪ á lwarɪ kʊntʊ, á daa bá ta bʊŋɪ nɪ á yɪ swan tiinə. Kʊ na yɪ te tɪn, lele kʊntʊ Yisɪrayɛlɪtiinə badaara wʊrʊ digili yɪ ba warɪ Wɛ cɪga kam kuri ba ni. Kʊ nan wʊ́ ta yɪ kʊntʊ, sɪ kʊ vu kʊ yi maŋa kam dwi-gɛtiinə balʊ na sɛ Wɛ tɪn kɔgɔ kʊm na wʊ́ puli kʊ ti tɪn.

26Kʊntʊ, Yisɪrayɛlɪ tiinə kɔgɔ kʊm maama laan wʊ́ na vrʊm, nɪ kʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Wʊlʊ na paɪ nɔɔna na vrʊm tɪn wʊ́ nuŋi Siyɔnnɪ o ba, yɪ oó pa Zakɔbɪdwi tiinə bam lwarʊm dʊm ti.

27Amʊ Wɛ wʊ́ go ni dɪntʊ a pa-ba, nɪ amʊ wʊ́ saarɪ ba lwarʊm dʊm a yagɪ.»

28Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na vɪn Wɛ kwər-ywəŋə kam tɪn, ba jigi Wɛ dʊna mʊ, yɪ kʊntʊ laan pa abam dwi-gɛ tiinə bam na vrʊm Wɛ tee nɪ. Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ Wɛ na kuri nɔɔna sɪ ba taa yɪ Dl nɔɔna te tɪn laŋa nɪ, Dl soe Yisɪrayɛlɪ tiinə bam, Dl dɛɛn na goni ni dɪ ba nabaara bam tɪn ŋwaanɪ.

29Wɛ nan ba kɪ a ya na maanɪ, dɪ Dl na kuri nɔɔna yɪ Dl kɪ-ba lanyɪranɪ te tɪn.

30Abam dwi-gɛ tiinə dɛɛn ya vɪn Wɛ mʊ, yɪ á laan ba á lwarɪ Dl yibwən-durə kam, Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na vɪn Wɛ tɪn ŋwaanɪ.

31Bantʊ dɪ laan tu ba vɪn Wɛ ni, yɪ abam na Wɛ yibwənə kam, sɪ kʊ wanɪ kʊ pa bantʊ dɪ laan ba ba lwarɪ Dl yibwən-durə kam na yɪ te tɪn.

32Wɛ nan pɛ nɔɔna maama nyɪ nɪ ba wʊ pɪna digə nɪ mʊ te, ba na vɪn Dl ni tɪn ŋwaanɪ, sɪ Dl laan wanɪ Dl duri ba maama yibwənə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Maanı-na á nii Wɛ zaanı dım na tiini dı dagı te. Wɛ wʊbʊŋa dı Dl yəno kʊm dı ma tiini kʊ lirə. Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o lwarı Dl na lı wʊbʊŋa sı Dl kı te tın, naa o lwarı cwe sılʊ Dl na təgı tın, nı kʊ na pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı kʊ wı:

34«Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o lwarı Baŋa-Wɛ wʊbʊŋa, naa o brı-Dl Dl na wú kı te tın.

35Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o kwe o woŋo o jını Wɛ.»

36Bɛŋwaanı wəənu maama nuŋi Wɛ te mʊ, yı dıntʊ mʊ nii tı maama baŋa nı, yı tı maama yı dıntʊ nyım mʊ. Wɛ maŋı dı zulə mʊ, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

Rom 12

Wɛ nɔɔna na maŋı sı ba taa ŋwı te tın

1A ko-biə-ba, Wɛ na tiini Dl jıgı abam ŋwaŋa kʊntʊ tın, a loori abam sı á kwe á tıtı á pa Wɛ nınɛɛnı ba na mɛ woŋo ba kı kaanum ba pa Wɛ tın, sı á taá ŋwı dı wʊ-poŋo, sı kʊ poli Wɛ wʊ lanyıranı. Kʊntʊ mʊ yı zulə yalʊ na maŋı sı á pa Wɛ tın.

2Á yı pa á wʊbʊŋa taa təgı balʊ na yəri Wɛ tın cwe sım. Kwaanı-na sı Wɛ pa á taá jıgı wʊbʊŋ-dʊʊra, sı kʊ ləni á ŋwıa kam maama. Abam laan wú ba á lwarı Wɛ wʊbʊŋa na lagı sı á kı kʊlʊ tın, yı á wú lwarı nı kʊ tiini kʊ lana cıga cıga yı kʊ poli Dl wʊ.

3Wɛ na kı-nı yu-yoŋo sı a taa yı Dl tıntʊŋnʊ tın, a lagı a ta dı abam maama sı á yı taá bʊŋı kamunni á pa á tıtı, nı á dwe á na maŋı á yı te tın. Á nan taá jıgı wʊbʊŋ-ŋʊna, sı kʊ maŋı dı Wɛ na pɛ abam dıdʊa dıdʊa pɛɛrı te á na kı á wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı.

4Nabiinu yıra yı woŋo dıdʊa mʊ, yı ya laan pɔɔrı je dwi təri təri. Jəgə maama nan jıgı ka tıtʊŋa mʊ yıra yam wʊnı.

5Kʊ nan yı bıdwı mʊ dı dıbam balʊ dı na ŋwı dı Zezi Krisi tın. Dí tiini dí daga, yı dí nan yı kɔgɔ dıdʊa mʊ. Dıbam maama dıdʊa dıdʊa maa tʊŋı dí wəli daanı, nı yıra yam je sım dwi təri təri na tʊŋı sı zəni daanı te tın.

6Wɛ-pɛɛra yalʊ Dl na pɛ dıbam tın yı dwi təri təri mʊ, nı Dl na pɛ dıbam zaanı te tın. Wɛ na pɛ wʊlʊ waı o ŋɔɔnı yiyiu-ŋwɛ tın, kʊntʊ tu maŋı sı o taa təgı o na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın mʊ o ma ŋɔɔnı-sı.

7Wɛ na pɛ wʊlʊ waı o tʊŋı o wəli o donnə tın, kʊntʊ tu maŋı sı o taa tʊŋı kʊntʊ mʊ. Wʊlʊ Wɛ na pɛ o waı o brı o donnə Wɛ cıga kam tın, sı o dı kwaanı o taa brı-ka.

8Wɛ na pɛ wʊlʊ waı o kwe nɔɔna sı ba na baarı tın maŋı sı o taa kı kʊntʊ mʊ. Wʊlʊ dı na cɛ o wəənu o maa zəni o donnə tın maŋı sı o ma o wʊ-yoŋo mʊ o wəli-ba lanyıranı. Wʊlʊ nan na yı nɔɔna yigə tu tın maŋı sı o kwaanı o taa brı-ba cwəŋə lanyıranı. Wʊlʊ nan na duri o donnə yibwənə tın maŋı sı o taa kı-kʊ dı wʊpolo mʊ.

9Á taá soe daanı dı cıga. Á taá culi wo-lwaanʊ dwi maama, sı á daarı á taá kı kʊlʊ maama na lana tın.

10Á na yı ko-biə daanı Zezi Krisi ŋwaanı tın, á taá soe daanı dı á wʊrʊ maama, sı á taá nıgı daanı lanyıranı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Á na tʊŋɪ á pa Wɛ te tɪn, á yɪ pa yawɔrɔ zʊ abam. Kwe-na á bɪcara maama á taá maa tʊŋɪ á pa dí Yuutu wʊm.

12Á na jɪgɪ tɪɪna dɪ Wɛ te tɪn, á taá jɪgɪ wʊpolo kʊ ŋwaanɪ. Yaara na yi abam, sɪ á vɔ pu-dɪa. Kwaanɪ-na á taá loori Wɛ maŋa maama.

13Cɛ-na á wəənu á ma zəni balʊ na yɪ Wɛ nɔɔna yɪ yinigə jɪgɪ-ba tɪn. Á taá jeeri vərə lanyɪranɪ á sam nɪ.

14Kʊ na yɪ balʊ na jɪgɪ abam ba bɛɛsɪ tɪn, sɪ á taá loori Wɛ sɪ Dl kɪ-ba lanyɪranɪ. Á nan yɪ sɔɔlɪ á cɔgɪ-ba.

15Kɪ-na wʊpolo dɪ balʊ na jɪgɪ wʊpolo tɪn, sɪ á daarɪ á wəli dɪ balʊ na keeri tɪn á keeri.

16Á taá jɪgɪ-na wʊbʊŋ-dɪdwɪ. Á yɪ taá kɪ kamunni. Tu-na á tɪtɪ sɪ á taá tʊŋɪ tɪtʊŋ-balɛ dɪ. Á yɪ taá bʊŋɪ á pa á jɪgɪ swan.

17Nɔɔnʊ na kɪ abam lwarʊm, á dɪ daa yɪ joori á kɪ-o lwarʊm á ma ŋwɪ. Nan kwaanɪ-na sɪ á taá kɪ kʊlʊ na lana tɪn nɔɔna maama yigə nɪ.

18Kwaanɪ-na lanyɪranɪ sɪ á taá zʊʊrɪ dɪ ywəəni nɔɔna maama tɪtarɪ nɪ, nɪ á na waɪ te tɪn.

19A badon-sonnu-ba, á yɪ taá bʊŋɪ sɪ á kɪ balʊ na kɪ abam lwarʊm tɪn dɪ lwarʊm. Nan yagɪ-na, sɪ Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm wʊ́ ba ba baŋa. Bɛŋwaanɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ, nɪ Baŋa-Wɛ tagɪ Dl wɪ: «Amʊ yɪ wʊlʊ na wʊ́ cɔgɪ nɔɔna dɪ ba kəm-balwaarʊ tɪn. Amʊ wʊ́ pa ba joori ba na kʊlʊ na maŋɪ dɪ ba tɪn.»

20Kʊ nan ta pʊpʊnɪ kʊ wɪ: «Nmʊ dʊm kana na wɔɛ, sɪ n pa-o wʊdiu sɪ o di. Na-nyɔm na jɪg-o, sɪ n pa-o na sɪ o nyɔ. N na kɪ kʊntʊ, kʊʊ́ pa cavɪra tiini ya ja-o.»

21Abam nan yɪ pa lwarʊm wanɪ abam. Á taá kɪ kəm-laarʊ sɪ tɪ wanɪ lwarʊm dam tɪ cɔgɪ.

Rom 13

Dí na maŋɪ sɪ dí sɛ dí lʊgʊ kʊm yigə tiinə te tɪn

1Abam maama maŋɪ sɪ á sɛ dɪdɛɛra balʊ na te á tɪɪnɪ dʊm tɪn ni, bɛŋwaanɪ nɔɔn-nɔɔnʊ ba jɪgɪ dam sɪ o taa te o doŋ yɪ Wɛ wʊ pɛ kʊ tu cwəŋə. Dɪdɛɛra balʊ na wʊra tɪn yɪ Wɛ mʊ tiŋi-ba.

2Wʊlʊ maama na vɪn dɪdɛɛra bam kʊntʊ ni tɪn, kʊ tu vɪn cwəŋə kalʊ Wɛ na tiŋi tɪn mʊ. Balʊ na kɪ kʊntʊ doŋ tɪn wʊ́ na cam.

3Dɪdɛɛra bam nan ba paɪ fʊʊnɪ jɪgɪ balʊ na kɪ kəm-laarʊ tɪn. Fʊʊnɪ jɪgɪ balʊ na kɪ kəm-balwaarʊ tɪn mʊ. Nmʊ na ba lagɪ sɪ fʊʊnɪ taa jɪgɪ-m dɪ dɪdɛɛra bam, n maŋɪ sɪ n ta n kɪ kəm-laarʊ mʊ sɪ kʊ pa n na zulə ba tee nɪ.

4Wɛ nan tiŋi dɪdɛɛra bam sɪ ba taa tʊŋɪ ba pa-Dl abam zənə ŋwaanɪ mʊ. Abam nan na kɪ wo-balwaarʊ, á maŋɪ sɪ á taá kwarɪ fʊʊnɪ, bɛŋwaanɪ dɪdɛɛra bam sɪɪnɪ ba jɪgɪ cwəŋə sɪ ba pa nɔɔna na cam. Bantʊ mʊ yɪ balʊ Wɛ na tiŋi sɪ ba tɔgɪ Dl ban-zɔŋɔ kʊm ŋwaanɪ ba ma pa balʊ na kɪ lwarʊm tɪn na cam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Kʋntʋ ŋwaanı mʋ á maŋı sı á sɛ ba ni. Kʋ daı ba na wʋ́ pa á na cam tın yıranı ŋwaanı. Á sɛ-ba, bɛŋwaanı á ye á bıcara nı, nı á maŋı sı á tɔgı cıga cwəŋə mʋ.

6Kʋ ta yı kʋntʋ ŋwaanı mʋ á maŋı sı á taá ŋwı lampoo. Bɛŋwaanı dıdɛɛra bam tʋŋı ba pa Wɛ mʋ, dı ba na kwaanı ba tʋŋı te tın.

7Nan taá ŋwı kʋlʋ maama ba na maŋı sı ba joŋi á tee nı tın á pa-ba. Kʋ na yı wʋlʋ na joŋi á yuu lampoo tın, naa wʋlʋ dı na joŋi á wəənu lampoo tın, sı á ŋwı á lampoo maama á pa-ba. Kʋ na yı wʋlʋ na maŋı sı á taá kwar-o tın, sı á taá kwar-o. Kʋ na yı wʋlʋ na maŋı dı zulə tın, sı á taá zul-o.

Dí na maŋı sı dí taá soe dí donnə te tın

8Abam nan yı taá jıgı-na nɔɔn-nɔɔnʋ woŋo jını, jını dılʋ á na wʋ́ taá jıgı tın mʋ yı sı á taá soe á donnə. Wʋlʋ maama na soe o doŋ tın sʋnı o tɔgı Wɛ cullu tʋm dı Dl nıə yam mʋ.

9Wɛ cullu tʋm brı nı: «Yı kı boorim, yı gʋ nɔɔnʋ, yı ŋɔnı, yı pa n yi zʋ n donnə wəənu.» Cullu tʋm kʋntʋ dıdaanı Wɛ nıə yam maama nan tɔgı ni dıdʋa mʋ. Ni dıntʋ nan mʋ wı: «Ta n soe n doŋ nı n tıtı te.»

10Nmʋ na soe n doŋ, n daa n bá wanı n kı-o balɔrɔ. Wʋlʋ na soe o doŋ tın sʋnı o kı Wɛ nıə yam na brı kʋlʋ tın mʋ.

Dí maŋı sı dí ti dí yigə mʋ dí cəgi Zezi Krisi tum

11Á taá kı-na kʋntʋ, sı abam ye maŋa kalʋ wʋnı dí na wʋra tın. Maŋa yi sı á zaŋı á yagı dɔɔm. Maŋa kalʋ Wɛ na wʋ́ ba Dl vrı dıbam tın daarı fıın sı ka yi, yı kʋ daa daı nınɛɛnı maŋa kalʋ dí dɛɛn na puli dí kı dí wʋ-dıdʋa dı Zezi tın.

12Maŋa kam daarı fıın sı ka yi, nı tıga na lagı ka pʋʋrı te tın. Tıtıı dım lagı dı kɛ sı wıa pooni ba. Kʋntʋ ŋwaanı, á pa dí yagı kikiə yalʋ maama na yı lim nyım tın, sı dí daarı dí ma Wɛ dam dım dí cı dí tıtı, sı dí wanı dí tɔgı pooni cwəŋə kam.

13Pa-na dí tɔgı cwəŋə sı kʋ maŋı dı balʋ na wʋ pooni wʋnı te tın. Á nan pa-na dí yagı nɔn-kwəlim dı sa-nyɔrı dı boorim dı wo-digiru kikiə maama. Á yı taá jaanı daanı naa á taá kı wʋ-gʋʋ daanı.

14Pa-na abam ŋwıa kam dıdaanı dí Yuutu Zezi Krisi ŋwıa kam taa yı bıdwı. Nan yı pa-na á wʋbʋŋa taa tɔgı wo-yɔɔrʋ tılʋ á fra na zʋʋrı tın.

Rom 14

Dí wʋ maŋı sı dí taá co daanı

1Joŋi-na nɔɔnʋ wʋlʋ wʋbʋŋa ta na wʋ bıgı Wɛ cwəŋə kam wʋnı tın lanyuranı. Á nan yı magı kantɔgɔ dı o na bʋŋı te tın.

2Nɔɔnʋ wʋra o wʋbʋŋa na bıga Wɛ cwəŋə kam wʋnı, kʋ ma pa o ba culi kʋlʋkʋlʋ dim. Kʋ daarı nɔɔnʋ wʋdoŋ wʋra o wʋbʋŋa na wʋ bıgı yı kʋ pa o culi nwam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Wʊlʊ nan na waɪ o di woŋo maama tɪn yɪ zaŋɪ o gooni wʊlʊ wʊm o na ba di woŋo maama tɪn. Wʊlʊ dɪ nan na ba di woŋo maama tɪn yɪ zaŋɪ o co wʊlʊ na di woŋo maama tɪn, bɛŋwaanɪ o dɪ yɪ Wɛ nɔɔnʊ mʊ.

4Nmʊ yɪ wɔɔ mʊ sɪ n co nɔɔnʊ wʊdoŋ tɪntʊŋnʊ? Kʊ yɪ o tɪtɪ yuutu wʊm mʊ maŋɪ sɪ o nii o kɪ cɪga naa o wʊ kɪ. Wʊlʊ na yɪ dí Yuutu wʊm nɔɔnʊ tɪn kɪ lanyɪranɪ mʊ, bɛŋwaanɪ dí Yuutu wʊm wʊ́ wanɪ o pa o taa kɪ lanyɪranɪ.

5Nɔɔnʊ wʊra o na lɪ dɛ o pa dɪ dwe da yadonnə yam. Kʊ daarɪ nɔɔnʊ wʊdoŋ dɪ maa wʊra o na ba kuri da yam daanɪ. Nɔɔnʊ maama nan maŋɪ sɪ o kɪ kʊlʊ o na ye o bɪcarɪ nɪ nɪ kʊ maŋɪ tɪn.

6Nɔɔnʊ wʊlʊ na kuri dɛ sɪ dɪ taa yɪ da-kamunu tɪn yəni o kɪ dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ mʊ. Wʊlʊ na di woŋo maama tɪn kɪ kʊntʊ o ma zuli dí Yuutu wʊm mʊ, o na yəni o kɪ Wɛ le wʊdiu kʊm baŋa nɪ tɪn ŋwaanɪ. Wʊlʊ dɪ nan na ba di woŋo maama tɪn dɪ kɪ kʊntʊ o ma zuli dí Yuutu wʊm mʊ, yɪ o dɪ kɪ Wɛ le kʊ ŋwaanɪ.

7Dɪbam wʊlʊwʊlʊ ba ŋwɪ o tɪtɪ yɪranɪ ŋwaanɪ. Dí wʊlʊ nan na tɪgɪ dɪ, kʊ ta daɪ o tɪtɪ yɪranɪ ŋwaanɪ.

8Dí zɪ na ŋwɪ, dí ŋwɪ dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ mʊ. Dí nan zɪ na tɪgɪ dɪ, kʊ ta yɪ dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ mʊ. Bɛŋwaanɪ, dí na ŋwɪ naa dí na tɪga, dí ta yɪ dí Yuutu wʊm nɔɔna mʊ.

9Zezi Krisi tɪgɪ yɪ o joori o bi o na ŋwɪa, sɪ o taa yɪ twa dɪ naŋʊna Yuutu mʊ.

10Kʊ na yɪ kʊntʊ tɪn, bɛɛ mʊ yɪ n co n ko-bu? Sɪ nmʊ dɪ, bɛɛ mʊ yɪ n gooni n ko-bu? Dɪbam maama nan lagɪ dí ba dí zɪgɪ Wɛ yigə nɪ mʊ, sɪ Dl di dɪbam taanɪ.

11Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tənə kʊm wʊnɪ, nɪ Baŋa-Wɛ tagɪ Dl wɪ: «Amʊ na yɪ ŋwɪa tu tɪn, kʊ yɪ cɪga mʊ nɪ, nɔɔna maama wʊ́ ba ba kuni doonə amʊ yigə nɪ, yɪ bá ta dɪ ba niə jaja, nɪ amʊ mʊ yɪ Baŋa-Wɛ.»

12Kʊntʊ brɪ nɪ dɪbam maama lagɪ dí ba dí zɪgɪ Wɛ yigə nɪ mʊ, sɪ nɔɔnʊ maama ta kʊlʊ o na kɪ tɪn.

Dí wʊ maŋɪ sɪ dí pa dí ko-bu tusi Wɛ cwəŋə wʊnɪ

13Kʊntʊ tɪn, dí daa yɪ ta co dí donnə. Nan lɪ-na wʊbʊŋa sɪ á yɪ kɪ kʊlʊ na wʊ́ pa á ko-bu tusi naa o yagɪ Wɛ cwəŋə tɔgɪm tɪn.

14Amʊ na ŋwɪ dɪ dí Yuutu Zezi tɪn, amʊ ye lanyɪranɪ nɪ wʊdiu tərə kʊ tɪtɪ na yɪ wo-digiru Wɛ yigə nɪ. Nɔɔnʊ nan na pɛ woŋo kʊlʊ yɪ culu, kʊ sɪunɪ kʊ yɪ culu mʊ kʊ pa nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ.

15Nmʊ nan na pɛ n ko-bu wʊ cɔgɪ dɪ n na di wʊdiu kʊlʊ tɪn, kʊ brɪ nɪ n daa n ba tɔgɪ sono cwəŋə mʊ. Yɪ pa nmʊ na di wʊdiu kʊlʊ tɪn cɔgɪ nɔɔnʊ dɪ Wɛ daanɪ, yɪ o yɪ wʊlʊ Zezi Krisi na tɪgɪ o ŋwaanɪ tɪn.

16Yɪ pa nɔɔna na cwəŋə sɪ ba co woŋo kʊlʊ na lana dɪ nmʊ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Dıbam na yı Wɛ paarı dım nɔɔna te tın ba tɔgı wʊdiiru dim ŋwaanı. Kʊ nan tɔgı dí na kı cıga Wɛ yigə nı tın ŋwaanı mʊ, dı wʊ-zuru dı wʊpolo, nı Wɛ Joro kʊm na paı dıbam te tın.

18Wʊlʊ maama nan na tʊŋı o pa Zezi Krisi kʊntʊ doŋ tın, kʊntʊ tu wʊ́ poli Wɛ wʊ, yı nɔɔna dı wʊ́ pa-o cıga.

19Kʊntʊ ŋwaanı, pa-na dí kwaanı dí taá kı kʊlʊ maama na paı nɔɔna jıgı ywəəni daanı yı kʊ zəni-ba sı ba bı Wɛ cwəŋə wʊnı tın.

20Yı pa wʊdiiru dim cɔgı Wɛ tıtʊŋa. Wʊdiiru maama maŋı dim mʊ. Nmʊ nan na di kʊlʊ na wʊ́ pa n doŋ wʊ cɔgı kʊ ŋwaanı tın, sı n yagı kʊ dim.

21Kʊ lana sı n yı kı kʊlʊ maama na wʊ́ pa n ko-bu tusi Wɛ cwəŋə nı tın, kʊ na yı nwana dim naa sana nyɔm naa kʊlʊ maama dı.

22Nmʊ na ye kʊlʊ n wʊbʊŋa nı kantʊ laŋa nı tın, ta n jıgı-kʊ nmʊ dı Wɛ laŋa nı. Nɔɔnʊ wʊlʊ na ye kʊlʊ na lana sı o kı yı o ba jıgı wʊbʊŋa yale kʊ baŋa nı tın, kʊntʊ tu jıgı yu-yoŋo.

23Kʊ daarı, nɔɔnʊ wʊlʊ na jıgı bʊbwɛa dı o na di wʊdiu kʊlʊ tın, kʊntʊ tu bá na bʊra Wɛ tee nı. Kʊ brı nı o ba jıgı wʊ-dıdʊa o dim dım wʊnı. Woŋo kʊlʊ maama nmʊ na wʊ́ kı yı n ba jıgı wʊ-dıdʊa tın, kʊ yı lwarım mʊ.

Rom 15

Dí na maŋı sı dí taá kı te dı dí donnə tın

1Dıbam balʊ wʊbʊŋa na bıgı Wɛ cwəŋə kam wʊnı tın maŋı sı dí taá wəli balʊ wʊbʊŋa ta na wʊ bıgı tın mʊ, ba wʊbʊŋa ta na bwənə tın ŋwaanı. Dí wʊ maŋı sı dí taá kı kʊlʊ na poli dıbam yıranı wʊrʊ tın.

2Dıbam maama nan maŋı sı dí taá kı kʊlʊ na wʊ́ poli dí donnə wʊrʊ tın mʊ, dí maŋı sı dí kı-ba lanyıranı mʊ sı kʊ pa ba fɔgı ba bı Wɛ cwəŋə wʊnı.

3Zezi Krisi dɛɛn nan wʊ kı kʊlʊ na poli o yıranı wʊ tın, nı Wɛ tɔnɔ kʊm na tagı te kʊ wı: «Trʊ tılʊ nɔɔna na twı nmʊ Baŋa-Wɛ tın mʊ joori tı tʊ amʊ yuu nı.»

4Kʊlʊ maama dɛɛn na pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı tın yı sı kʊ taa brı dıbam Wɛ cıga kam mʊ, sı kʊ pa dí na pu-dıa dı baarı sı dí taá jıgı tıına Wɛ tee nı.

5Wɛ mʊ yı wʊlʊ na paı nɔɔna pu-dıa dı baarı tın, yı dıntʊ wʊ́ pa á taá jıgı wʊbʊŋ-dıdwı nı Zezi Krisi na lagı te tın.

6Kʊntʊ, kʊʊ́ pa abam maama sɛ daanı yı á taá jıgı ni dıdwı á ma zuli Wɛ dılʊ na yı dí Yuutu Zezi Krisi Ko tın.

7Joŋi-na daanı lanyıranı nı Zezi Krisi na joŋi abam te tın. Kʊntʊ wʊ́ pa Wɛ na zulə.

Wɛ kwər-ywəŋə kam yı dwi maama nyım mʊ

8Amʊ nan lagı a ta abam nı Zezi Krisi tu sı o tʊŋı o pa Zwifəbam mʊ, sı kʊ pa Wɛ na goni ni dı ba nabaara bam te tın sıını kʊ kı, sı kʊ brı nı Wɛ yı cıga tu.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

9O tum dım ta yı sı kʊ pa dwi-gɛtiinə bam dı mʊ ba ba zuli Wɛ Dl na jıgı ba yibwənə tın ŋwaanı, nı Wɛ tɔnɔ kʊm na tagı te kʊ wı: «Amʊ wʊ́ wəli dı dwi-gɛ tiinə bam a zuli nmʊ, yı a leeni a tee nmʊ yırı.»

10Kʊ ta pʊpʊnı kʊ wı: «Abam dwi-gɛ tiinə bam wəli-na dı Wɛ nɔɔna bam maama á taá kı wʊpolo.»

11Kʊ ta wı: «Abam dwi-gɛ tiinə bam maama taá zuli-na Yuutu Baŋa-Wɛ. Pa-na lʊgʊ baŋa dwi maama taa tee-Dl.»

12Ezayidı dɛɛn tagı o wı: «Zesedwi dım tu dıdʊa wʊ́ zaŋı o ba sı o taa te lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama, yı bantʊ wʊ́ ta jıgı tıına o ŋwaanı.»

13Wɛ dılʊ na paı á jıgı tıına tın wʊ́ pa á tiini á taá jıgı wʊpolo dı wʊ-zuru, á na kı á wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı. Wɛ Joro kʊm dam laan wʊ́ pa á na jıgı tıına dı Wɛ te tın fɔgı kʊ puli kʊ ja gaalı.

Pooli na ŋɔɔnı o tıtʊŋa yam woŋo te tın

14A ko-biə-ba, amʊ tıtı ye nı abam kı kəm-laarʊ zanzan mʊ, yı á tiini á jıgı yəno kʊ paı á waı á brı daanı dı Wɛ cıga kam.

15Amʊ pʊpʊnı wəənu tıdonnə dı baarı mʊ tɔnɔ kʊntʊ wʊnı, sı a maa guli abam wəənu tılʊ á na maŋı á zaası tın. Amʊ pʊpʊnı kʊntʊ dı Wɛ na pɛ-nı yu-yoŋo,

16sı a taa yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ dwi-gɛtiinə bam ŋwaanı tın mʊ. Amʊ na tʊŋı a pa Wɛ te tın yı sı a yəni a tɔɔlı Dl kwər-ywəŋə kam mʊ, sı a wanı a joŋi dwi-gɛ tiinə a kı-ba Wɛ jıŋa nı, sı ba pa Dl wʊ poli, Dl Jorokʊm na fɔgı kʊ kwɛ ba bıcara tın ŋwaanı.

17Kʊntʊ, amʊ na ŋwı dı Zezi Krisi tın ŋwaanı, a kı wʊpolo dı a na tʊŋı a pa Wɛ te tın.

18Amʊ nan ba jıgı baarı sı a ŋɔɔnı kʊlʊkʊlʊ, kʊ na daı Zezi Krisi na mɛ amʊ o kı kʊlʊ tın yıranı. Kʊ yı Zezi mʊ pɛ kʊ tɔgı dı a ni-taanı dı a tıtʊŋa yı dwi-gɛ tiinə bam sɛ Wɛ.

19Ba ma sɛ Wɛ dı Dl na dɛ Dl Joro kʊm dam ŋwaanı Dl pa ba na wo-kınkagıla dı maana yalʊ na brı Dl dam tın. Kʊ yı kʊntʊ doŋ mʊ amʊ zıgı Zeruzalɛm nı a tʊlı je sım maama a vu a yi Yiliiri, yı a brı Wɛ cıga kalʊ maama na yı Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam nyım tın.

20Maŋa maama amʊ lagı sı a kwaanı a taa tɔɔlı Zezi kwər-ywəŋə kam je sılʊ nı, ba daa ta na wʊ ni Zezi Krisi taanı dım da tın mʊ. Amʊ ba lagı sı a tɔɔlı-ka je sılʊ nı, ba na maŋı ba ni-ka tın, sı kʊ yı taa nyı nı, nɔɔnʊ wʊdoŋ kəbrə yuu nı mʊ amʊ tu a lɔ,

21nı kʊ na maŋı kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı te kʊ wı: «Ba ta na wʊ tɔɔlı o kwərə ba brı balʊ tın laan wʊ́ ba ba lwarı-ka. Balʊ ta na wʊ ni o ŋwa tın laan wʊ́ ba ba ni o cıga kam kuri.»

Pooli na bʊŋı sı o vu o na Rom tiinə bam te tın

22Mʊ kʊ kuri amʊ gɛ laŋa kuni zanzan sı a ba abam te.

23Kʊ daarı lele kʊntʊ, je sım kʊntʊ nı jəgə daa tərə ba na wʊ ni Zezi kwər-ywəŋə kam da. Abam fra na maŋı ya jıgı amʊ bına zanzan sı a ba a na abam tın,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24amʊ laan bʊŋɪ sɪ a ba maŋa kalʊ a na lagɪ a zaŋɪ a vu Ɛsɪpanyɪ tɪn. Amʊ lagɪ sɪ a tɔgɪ abam te, sɪ a wanɪ a kɪ wʊpolo dɪ abam maŋa fɪnfɪn, sɪ á laan wanɪ á wəli-nɪ sɪ a kwe cwəŋə a kɛ.

25Kʊ daarɪ lele kʊntʊ amʊ lagɪ a vu Zeruzalɛm mʊ, sɪ a tʊŋɪ a wəli Zezi nɔɔna balʊ na wʊ dáanɪ tɪn.

26Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna balʊ na wʊ Masɪdʊanɪ dɪ Akayi tɪɪnɪ dɪm nɪ tɪn mʊ mɛ ba wʊbʊŋa ba la səbu, sɪ ba ma wəli Zezi nɔɔna balʊ na wʊ Zeruzalɛm nɪ yɪ yinigə jɪgɪ-ba tɪn.

27Kʊ yɪ ba tɪtɪ mʊ mɛ ba wʊbʊŋa ba kɪ kʊntʊ. Kʊ nan maŋɪ sɪ ba wəli-ba kʊntʊ doŋ, bɛŋwaanɪ Zwifə bam ya maŋɪ ba kwe wəənu tɪlʊ Wɛ Jorona pɛ-ba tɪn mʊ ba cɛ dɪ dwi-gɛtiinə bam. Kʊntʊ ŋwaanɪ dwi-gɛ tiinə bam maŋɪ sɪ ba dɪ daa wəli Zwifə bam dɪ wəənu tɪlʊ na yɪ ba yɪra zənə nyɪm tɪn.

28Amʊ na ti tɪtʊŋɪ dɪntʊ yɪ a kwe səbu kʊm maama a kɪ nɔɔna bam jɪŋa nɪ, amʊ laan wʊ́ tɔgɪ abam te, yɪ a daarɪ a kɛ a vu Ɛsɪpanyɪ.

29Amʊ nan ye nɪ, a na tu abam te, Zezi Krisi wʊ́ kɪ abam lanyɪranɪ kʊ ja gaalɪ.

30A ko-biə-ba, amʊ nan lagɪ a loori abam dí Yuutu Zezi Krisi yɪrɪ ŋwaanɪ, dɪ sono kʊlʊ Wɛ Joro kʊm na pɛ dɪbam tɪn ŋwaanɪ, sɪ á tɔgɪ á wəli-nɪ á taá tiini á loori Wɛ á pa-nɪ a tɪtʊŋ-cɛɛra yam wʊnɪ.

31Loori-na Wɛ, sɪ Dl joŋi-nɪ balʊ na wʊ Zude nɪ yɪ ba vɪn Zezi tɪn jɪŋa nɪ, sɪ Dl daarɪ Dl pa Zezi nɔɔna balʊ na wʊ Zeruzalɛm nɪ tɪn joŋi kʊlʊ amʊ na wʊ́ pa-ba tɪn dɪ wʊpolo.

32Wɛ na sɛ, amʊ laan wʊ́ wanɪ a ba abam te dɪ wʊpolo, yɪ a di ywəəni dɪ abam.

33Bɪcarɪ-zuru Tu Baŋa-Wɛ wʊ́ ta wʊ abam tee nɪ. Amina.

Rom 16

Pooli jɔɔnɪ nɔɔna balʊ maama o na ye tɪn

1Amʊ nan lagɪ a brɪ abam dí ko-bu Feebe na yɪ wʊlʊ tɪn mʊ. Wʊntʊ yɪ kaanɪ wʊlʊ na tʊŋɪ o wəli Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Sankrɪ nɪ tɪn mʊ.

2Abam nan maŋɪ sɪ á joŋ-o lanyɪranɪ dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ, nɪ kʊ na maŋɪ sɪ Wɛ nɔɔna taa kɪ te tɪn. Á taá wəl-o dɪ kʊlʊ maama o na lagɪ abam tee nɪ tɪn, bɛŋwaanɪ o tɪtɪ dɪ zəni nɔɔna zanzan, kʊ na dwe dɪdɪ dɪ amʊ dɪ.

3Jɔɔnɪ-na Prisili dɪ Akwila á pa-nɪ. Bantʊ mʊ tɔgɪ dɪ amʊ yɪ dí tʊŋɪ dí pa Zezi Krisi.

4Ba ya gɛ fɪɪn sɪ ba tɪ amʊ ŋwaanɪ. Amʊ nan kɪ-ba le, kʊ nan daɪ amʊ yɪranɪ, kʊ yɪ dwi-gɛtiinə balʊ maama na tu ba sɛ Zezi tɪn dɪ mʊ kɪ-ba le.

5Jɔɔnɪ-na Zezi kɔgɔ kʊlʊ na jeeri ba sɔŋɔ kʊm nɪ tɪn á pa-nɪ. Jɔɔnɪ-na amʊ cilɔŋ-sono Yipayinɛtɪ á pa-nɪ, wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ na dɛ yigə o sɛ Zezi Krisi Azi tɪɪnɪ dɪm maama wʊnɪ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Jɔɔnɪ-na Mari wʊlʊ na tiini o tʊŋɪ o pa abam tɪn dɪ.

7Jɔɔnɪ-na amʊ dwi tiinə Andronikusi dɪ Zuniyasɪ. Bantʊ mʊ ya tɔgɪ ba wʊ pɪna digə nɪ dɪ amʊ. Ba yɪ balʊ na jɪgɪ yɪr-ŋʊm Zezi tɪntʊŋna bam wʊnɪ, yɪ bantʊ sɛ Zezi Krisi ba loori amʊ.

8Jɔɔnɪ-na Ampiliatusi wʊlʊ na yɪ a ciloŋ-sono dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ tɪn á pa-nɪ.

9Jɔɔnɪ-na Yuribɛn wʊlʊ na tɔgɪ dɪ dɪbam o tʊŋɪ Zezi Krisi tɪtʊŋa tɪn, dɪdaanɪ amʊ ciloŋ-sono Sɪtakisi dɪ.

10Jɔɔnɪ-na Apeeli wʊlʊ na brɪ nɪ o yɪ Zezi Krisi tɪntʊŋnʊ cɪga cɪga tɪn á pa-nɪ. Jɔɔnɪ-na Arisobuli sɔŋɔ tiinə bam dɪ.

11Jɔɔnɪ-na amʊ dwi tu Erodiyɔn á pa-nɪ. Jɔɔnɪ-na balʊ na yɪ Narisisi sɔŋɔ tiinə yɪ ba yɪ dí Yuutu wʊm nɔɔna tɪn á pa-nɪ.

12Jɔɔnɪ-na Trifɛnɪ dɪ Trifɔsɪ, bantʊ mʊ yɪ kaana balʊ na tiini ba tʊŋɪ dí Yuutu wʊm tɪtʊŋa yam tɪn. Jɔɔnɪ-na a ko-bu-sono Pɛɛrsidi, wʊntʊ mʊ yɪ kaanɪ wʊlʊ dɪ na tiini o tʊŋɪ o pa dí Yuutu wʊm.

13Jɔɔnɪ-na Rufusi wʊlʊ na yɪ dí Yuutu wʊm tɪntʊŋ-ŋʊm tɪn, dɪ o nu wʊlʊ na kɪ amʊ lanyɪranɪ nɪ o tɪtɪ bu te tɪn.

14Jɔɔnɪ-na Asɪnkriti dɪ Filigon dɪ Ɛrmɛsɪ dɪ Patrobasɪ dɪ Ɛrmasɪ, dɪdaanɪ dí ko-biə balʊ maama na wʊ ba tee nɪ tɪn.

15Jɔɔnɪ-na Filologi dɪ Zuli, dɪ Neere dɪ o nakɔ, dɪ Olimpa, dɪdaanɪ Wɛ nɔɔna balʊ maama na wʊ ba tee nɪ tɪn.

16Á na jeeri daanɪ, sɪ á taá jɔɔnɪ daanɪ lanyɪranɪ dɪ sono dɪ wʊ-poŋo. Zezi kɔgɔ kʊm na wʊ je sɪlʊ maama nɪ tɪn dɪ jɔɔnɪ abam.

17A ko-biə-ba, a nan loori abam sɪ á fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ dɪ balʊ na jaanɪ kampwara ba tui nɔɔna tɪtarɪ, yɪ ba paɪ ba tusi Wɛ cwəŋə wʊnɪ tɪn. Bantʊ mʊ jɪgɪ zaasɪm dɪlʊ ba na brɪ abam tɪn ba yáala. Kʊntʊ ŋwaanɪ ja-na á tɪtɪ dɪ ba.

18Nɔɔna bam kʊntʊ doŋ ba kɪ dí Yuutu Zezi Krisi na lagɪ kʊlʊ tɪn, ba tɔgɪ ba tɪtɪ fra na zʊʊrɪ wəənu tɪlʊ tɪn mʊ. Ba yəni ba ŋɔɔnɪ bɪtar-ywe mʊ, yɪ ba ma ni-sʊŋɪ ba ma ganɪ balʊ na ba va ni tɪn ba pa ba wʊbʊŋa ləni.

19Nɔɔna maama ye abam na tɔgɪ Wɛ lanyɪranɪ te tɪn, kʊntʊ mʊ paɪ amʊ tiini a jɪgɪ wʊpolo dɪ abam. Amʊ nan lagɪ sɪ abam taá jɪgɪ swan mʊ sɪ á taá kɪ kʊlʊ na lana tɪn, sɪ á daarɪ á taá ye á tɪtɪ sɪ lwarɪm yɪ cɔgɪ abam.

20Wɛ dɪlʊ na paɪ nɔɔna wʊ-zuru tɪn bá daanɪ Dl cɔgɪ sʊtaanɪdam, yɪ Dl laan pa á nɔ-dɪ dɪ á nɛ. Dí Yuutu Zezi wú pa abam yu-yoŋo.

21Timoti wʊlʊ na tɔgɪ dɪ amʊ o tʊŋɪ tɪn dɪ jɔɔnɪ abam. Amʊ dwi tiinə Lukiyusi dɪ Zazɔn dɪ Sosipatɛɛrɪ dɪ jɔɔnɪ abam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Amʊ Tɛrɪtiyusi mʊ pʊpʊnɪ Pooli ni-taanɪ dɪntʊ yɪ o pa abam, amʊ dɪ nan jɔɔnɪ abam dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ.

23Gayusi wʊlʊ amʊ Pooli na zʊʊrɪ o sɔŋɔ nɪ yɪ Zezi kɔgɔ kʊm dɪ jeeri da tɪn jɔɔnɪ abam. Erasɪtɪ wʊlʊ na yɪ tɪʊ kʊm səbu-tiŋnu tɪn, dɪdaanɪ dí ko-bu Kwatusi dɪ jɔɔnɪ abam.

[24Dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam maama yu-yoŋo. Amina.]

Pooli na kɪ Wɛ le te o ma guri tɪn

25Dí kɪ Wɛ le, dɪntʊ dam dɪm mʊ paɪ á fɔgɪ á zɪgɪ lanyɪranɪ dɪ á na sɛ Dl kwər-ywəŋə kalʊ amʊ na tɔɔlɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ tɪn. Kʊntʊ mʊ abam laan tu á lwarɪ Wɛ cɪga kalʊ dɛɛn ya na səgi faŋa faŋa tɪn.

26Lele kʊntʊ Wɛ tɔgɪ Dl nijoŋnə bam dɛɛn na pʊpʊnɪ wəənu tɪlʊ ba tiŋi tɪn ŋwaanɪ mʊ, Dl pa Dl cɪga kam kʊntʊ ba ka lwarɪ jaja. Wɛ dɪlʊ na jɪgɪ ŋwɪa sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn laan mʊ pɛ ni, sɪ lʊgʊ baŋa dwi maama na cwəŋə ba lwarɪ Dl cɪga kam, sɪ ba daarɪ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Dl ba sɛ Dl ni.

27Dɪntʊ yɪranɪ mʊ yɪ swan maama tu, yɪ Dl ba jɪgɪ doŋ. Dɪntʊ mʊ maŋɪ dɪ zulə sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn Zezi Krisi yɪrɪ ŋwaanɪ. Amina.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1 Korɛntı

1 Korɛntı 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ Wɛ na kuri dı Dl tıtı wʊbʊŋa sı a taa yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ tın mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ, yı dí ko-bu Sositɛnı dı tɔgı o wəli-nı.

[2]Dí pʊpʊnı sı dí pa abam balʊ na yı Zezi kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna yı á zʊʊrı Korɛntı nı tın mʊ. Abam mʊ yı balʊ Wɛ na kuri sı á taá yı Dl nɔɔna Zezi Krisi ŋwaanı tın. Dl ma lı abam sı á taá yı Dl nɔɔna, kʊ wəli dı balʊ na wʊ je maama yı ba zuli Zezi Krisi tın. Wʊntʊ mʊ yı bantʊ dı dıbam maama Yuutu.

[3]Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi wú pa abam yazurə dı yu-yoŋo.

[4]Maŋa maama a yəni a kı Wɛ le abam ŋwaanı, dı Dl na pɛ abam yu-yoŋo Zezi Krisi ŋwaanı tın.

[5]Abam na ŋwı dı Zezi tın, Wɛ sʊnı Dl pa abam yu-yoŋo woŋo maama wʊnı, sı á taá ye Dl cıga kam maama, sı á kwəri á taá wai á ŋɔɔnı Dl taanı dım.

[6]Bɛŋwaanı, dí dɛɛn na tɔɔlı Zezi Krisi kwərə kam dı abam tın, ka tiini ka ja kuri abam tee nı.

[7]Á nɛ Wɛ pɛɛra yalʊ maama á na lagı tın, yı á cəgi dí Yuutu Zezi Krisi sı o joori o ba sı dí na-o.

[8]Wʊntʊ mʊ wú pa á taá zıgı kəŋkəŋ sı kʊ vu yi tiim maŋa, sı á yı taá jıgı wo-lɔŋɔ dɛ dım o na wú joori o ba tın nı.

[9]Wɛ yı cıga tu, yı dıntʊ mʊ kuri abam sı á taá ŋwı dı Dl Bu Zezi Krisi, o na yı dıbam Yuutu tın.

Korɛntı tiinə ya na pɔɔrı daanı te tın

[10]A ko-biə-ba, a loori abam dí Yuutu Zezi Krisi yırı ŋwaanı sı á taá jıgı ni-mərɔ, sı á yı taá pɔɔrı daanı. Á nan kwaanı-na á kı á wʊbʊŋa daanı, sı á kı ni dıdwı.

[11]A tagı kʊntʊ, Klowe-ba sɔŋɔ tiinə na tagı dı amʊ ba wı á magı kantɔgɔ mʊ daanı tın ŋwaanı.

[12]Abam badaara wı, á tɔgı Pooli mʊ. Abam badonnə maa wı, á tɔgı Apolɔsı mʊ. Badonnə maa wı, ba tɔgı Pıyɛɛrı mʊ. Babam dı maa wı, ba tɔgı Zezi Krisi mʊ.

[13]Abam bʊŋı nı Zezi Krisi pɔɔrı yıra yıra mʊ na? Amʊ Pooli mʊ tıgı tʊʊn-dagarakam baŋa nı abam ŋwaanı na? Ba miisi abam na wʊnı amʊ yırı ŋwaanı mʊ na?

[14]A kı Wɛ le, bɛŋwaanı amʊ wʊ miisi abam wʊlʊwʊlʊ na wʊnı, kʊ na daı Krisipu dı Gayusi yıranı.

[15]Kʊntʊ tın, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o ta nı a miisi abam na wʊnı amʊ yırı ŋwaanı.

[16]Ah, a guli a ta na miisi Sıtefanası dı o sɔŋɔ tiinə dı, kʊ daarı kʊntʊ kwaga nı, wʊlʊ na wəli da, a daa wʊ guli.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Zezi Krisi tʊŋɪ-nɪ sɪ a taa tɔɔlɪ o kwər-ywəŋə kam mʊ a brɪ nɔɔna, sɪ o wʊ tʊŋɪ-nɪ sɪ a taa miisi nɔɔna na wʊnɪ. A na tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam te tɪn, kʊ daɪ dɪ lʊgʊ baŋa swan mʊ a maa tɔɔlɪ-ka. A ya na tɔɔlɪ-ka dɪ lʊgʊ baŋa swan mʊ, Zezi tʊʊnɪ dʊm dagara kam baŋa nɪ tɪn ya bá ta jɪgɪ kuri kʊ paɪ nabiinə.

Wɛ swan na garɪ nabiinə swan te tɪn

18Bɛŋwaanɪ Zezi tʊʊnɪ dʊm dagara kam baŋa nɪ tɪn taanɪ dʊm yɪ jwərim mʊ balʊ yigə na tərə dɪ Wɛ tɪn tee nɪ. Kʊ nan na yɪ dɪbam balʊ Wɛ na vrɪ lwarʊm wʊnɪ tɪn, taanɪ dɪntʊ yɪ Wɛ tɪtɪ dam mʊ dɪ dɪbam.

19Kʊ nan maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tənə kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Amʊ Baŋa-Wɛ wú cəgɪ swan tiinə wʊbʊŋa, yɪ a daarɪ a pa yi-pʊrɪ-nyɪna yi-pʊrʊ kʊm yáalɪ.»

20Swan tiinə swan yam daa jɪgɪ kuri na? Tən-yeenə dɪ nɔɔna balʊ na ye ŋwaŋa tɪn yi-pʊrʊ kʊm jɪgɪ kuri na? Wɛ nan brɪ dɪbam nɪ lʊgʊ baŋa swan yam maama yɪ jwərim mʊ.

21Wɛ swan yam ŋwaanɪ nabiinə bá wanɪ ba ma ba tɪtɪ swan ba lwarɪ-Dl. Wɛ nan lɪ Dl wʊbʊŋa sɪ Dl təgɪ kwərə kalʊ dí na brɪ nɔɔna yɪ ba paɪ ka yɪ jwərim tɪn ŋwaanɪ mʊ, Dl ma vrɪ balʊ na sɛ kwərə kam tɪn Dl yagɪ.

22Zwifə bam lagɪ sɪ ba na wo-kɪnkagɪla yalʊ na brɪ Wɛ dam tɪn mʊ. Grɛkɪ tiinə maa lagɪ sɪ ba cəgi taanɪ dɪlʊ na wú brɪ-ba swan tɪn.

23Kʊ nan na yɪ dɪbam, dí tɔɔlɪ Zezi Krisi wʊlʊ na tɪgɪ tʊʊn-dagarabaŋa nɪ tɪn kwərə mʊ. Kwərə kam kʊntʊ maa yɪ ta-balɔrə mʊ Zwifə bam tee nɪ, yɪ ka yɪ jwərim mʊ dɪ dwi-gɛ tiinə bam dɪ.

24Kʊ daarɪ dɪbam balʊ Wɛ na kuri tɪn, kʊ na yɪ Zwifə bam naa dwi-gɛ tiinə dɪ, taanɪ dʊm kʊntʊ mʊ pɛ dí lwarɪ nɪ Zezi Krisi yɪ Wɛ swan yam dɪ Dl dam tu.

25Woŋo kʊlʊ nɔɔna na paɪ kʊ yɪ jwərim Wɛ tee nɪ tɪn garɪ nabiinə swan maama, yɪ kʊlʊ na bwəmmə Dl tee nɪ tɪn dana kʊ dwe nabiinə dam maama.

26A ko-biə-ba, á bʊŋɪ á dɛɛn na yɪ te yɪ Wɛ laan ba Dl kuri abam tɪn. Kʊ daɪ á zanzan yi dɛɛn mʊ pʊʊrɪ nɪnɛɛnɪ nabiinə na lagɪ yi-pʊrʊ kʊlʊ tɪn. Kʊ daɪ á zanzan mʊ yɪ dɪdɛɛra, naa á zanzan mʊ nuŋi nadunə sam.

27Wɛ nan kuri balʊ nabiinə na paɪ ba yɪ jwəəru tɪn mʊ, sɪ Dl ma pa cavɪura di swan tiinə. Dl ma kuri balʊ nabiinə na paɪ ba yɪ nabwənə tɪn, sɪ Dl ma pa cavɪura di dam tiinə.

28Dl ma daarɪ Dl kuri balʊ nabiinə na gooni yɪ ba ba nɪgɪ tɪn, sɪ Dl ma pa wəənu tɪlʊ nabiinə na paɪ tɪ jɪgɪ kuri tɪn ji kafɛ.

29Wɛ kuri nɔɔna bam kʊntʊ doŋ mʊ, sɪ nabiinə yɪ zaŋɪ ba wanɪ ba tee ba tɪtɪ Dl yigə nɪ.

30Wɛ nan mʊ pɛ abam ŋwɪ dɪ Zezi Krisi. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ swan yalʊ Zezi na joŋi Wɛ tee nɪ tɪn laan jigi dɪbam swan. Wʊntʊ mʊ paɪ dí jɪgɪ cɪga Wɛ tee nɪ. O maa paɪ dí yɪ Wɛ nɔɔna. O ma kwe o tɪtɪ ŋwɪa o ma vrɪ dɪbam lwarʊm wʊnɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

31Kʋntʊ tɪn, kʋlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn yɪ cɪga mʊ, dɪ kʊ na wɪ: «Wʊlʊ na lagɪ sɪ o kɪ wʊpolo tɪn, sɪ o pa kʊ taa yɪ dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ.»

1 Korɛntɪ 2

Pooli na tɔɔlɪ Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam te tɪn

1A ko-biə-ba, amʊ dɛɛn na tu abam te tɪn, a wʊ ŋɔɔnɪ swan naa yiyiu-ŋwɛ zanzan dɪ abam, dɪ a na tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam a brɪ abam te tɪn.

2A wʊ kɪ a wʊbʊŋa nɪ sɪ a brɪ abam woŋo kʊdoŋ, kʊ na daɪ Zezi Krisi taanɪ dɪm yɪranɪ dɪ o tʊʊnɪ dɪm dagara kam baŋa nɪ tɪn.

3A na wʊ abam tee nɪ maŋa kalʊ tɪn, a bwənə, yɪ fʊʊnɪ dɪ jɪgɪ-nɪ, yɪ a yɪra saɪ.

4A taanɪ dɪm dɪ a na tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam te tɪn, kʊ daɪ nabiinə swan mʊ a ma a tɔɔlɪ-ka sɪ a pa á sɛ. Kʊ yɪ Wɛ Jorokʊm dam mʊ pɛ abam lwarɪ nɪ taanɪ dɪm yɪ cɪga.

5Kʋntʊ tɪn, á na kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn, kʊ yɪ Wɛ dam dɪm ŋwaanɪ mʊ, sɪ kʊ daɪ nabiinə swan ŋwaanɪ.

Baŋa-Wɛ swan na yɪ te tɪn

6Dɪbam nan yəni dí brɪ balʊ wʊbʊŋa na bɪgɪ tɪn mʊ swan, ya nan daɪ nabiinə swan naa lʊgʊ baŋa dɪdɛɛra bam swan. Bantʊ wʊ́ ba ba cɔgɪ dɪ ba dam dɪm maama.

7Dɪbam na brɪ swan yalʊ tɪn yɪ Wɛ nyɪm mʊ. Nabiinə nan yəri ya ni nɪ, ya na səgi dɪ ba tɪn ŋwaanɪ. Wɛ dɛɛn maŋɪ Dl kɪ Dl wʊbʊŋa nɪ mʊ kʊ loori lʊgʊ pulim, sɪ Dl swan yam kʊntʊ pa dí wanɪ dí na zulə Dl tee nɪ.

8Lʊgʊ baŋa dɪdɛɛra bam wʊlʊwʊlʊ nan wʊ lwarɪ ya kuri. Ba ya na ye, ba ya bá ja Wɛ-sɔŋɔ paarɪ tu Zezi ba pa tʊʊn-dagarabaŋa nɪ ba gʊ.

9Kʊ nan kɪ nɪ Wɛ tɔnɔ kʊm na tagɪ kʊ wɪ: «Wɛ fɔgɪ Dl kɪ wo-laarʊ Dl tiŋi sɪ Dl pa balʊ na so-Dl tɪn. Nabiinə yi wʊ nɛ wəənu tɪm kʊntʊ doŋ, yɪ ba zwa wʊ ni tɪ ŋwa, yɪ ba ba jɪgɪ tɪ wʊbʊŋa dɪ.»

10Wɛ nan tagɪ Dl Jorokʊm ŋwaanɪ mʊ Dl ma pa dí lwarɪ wəənu tɪm kʊntʊ. Wɛ Joro kʊm ye woŋo maama kuri, yɪ kʊ ye Wɛ wʊbʊŋa maama dɪ.

11Wɔɔ mʊ wʊ́ wanɪ nabiinu wʊbʊŋa o lwarɪ, kʊ na daɪ o tɪtɪ joro? Kʊ nan yɪ kʊntʊ mʊ dɪ Wɛ dɪ, nɔɔn-nɔɔnʊ yəri Wɛ wʊbʊŋa, kʊ na daɪ Dl tɪtɪ Joro kʊm yɪranɪ.

12Joro kʊlʊ Wɛ na kɪ dɪbam bɪcara nɪ tɪn daɪ lʊgʊ baŋa nyɪm. Kʊ nuŋi Wɛ te mʊ, sɪ kʊ pa dí lwarɪ wo-laarʊ tɪlʊ Dl na pɛ dɪbam zaanɪ tɪn.

13Dí na yəni dí brɪ nɔɔna cɪga kam yɪ dí ŋɔɔnɪ taanɪ dɪlʊ tɪn daɪ nabiinə swan taanɪ. Kʊ yɪ Wɛ Joro kʊm mʊ brɪ dɪbam taanɪ dɪlʊ na maŋɪ sɪ dí taá ŋɔɔnɪ tɪn. Dɪbam tɛ cɪga kalʊ na yɪ Wɛ Joro nyɪm tɪn mʊ dí brɪ balʊ Dl Joro kʊm na wʊ ba bɪcara nɪ tɪn.

14Wɛ Joro kʊm na təri wʊlʊ bɪcarɪ nɪ tɪn ba sɛ sɪ o joŋi cɪga kalʊ Wɛ Joro kʊm na brɪ tɪn. Ka yɪ wo-jwəəru mʊ o tee nɪ. O bá wanɪ o lwarɪ ka kuri, bɛŋwaanɪ kʊ yɪ Wɛ Joro kʊm mʊ brɪ ka kuri cɪga cɪga.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Wʋlʋ maama Wɛ Joro kʋm na wʋ o bɪcarɪ nɪ tɪn mʋ waɪ o ye woŋo maama kuri. Nɔɔn-nɔɔnʋ nan bá wanɪ o na kʋntʋ tu wo-lɔŋɔ o ta.

16Wɛ tɔnɔ kʋm tagɪ kʋ wɪ: «Nɔɔn-nɔɔnʋ bá wanɪ o lwarɪ dí Yuutu wʋm wʋbʋŋa, nɔɔn-nɔɔnʋ nan bá wanɪ o brɪ-o o na wʋ́ kɪ te tɪn.» Wɛ nan na pɛ dɪbam Dl Joro kʋm tɪn mʋ pɛ dɪbam dɪ jɪgɪ Zezi Krisi wʋbʋŋa yam.

1 Korɛntɪ 3

Wɛ tɪntʋŋna na tʋŋɪ ba pa Wɛ te tɪn

1A ko-biə-ba, a dɛɛn na wʋ abam tee nɪ tɪn, a warɪ a ŋɔɔnɪ Wɛ taanɪ dʋm dɪ abam nɪ Wɛ Jorokʋm na wʋ balʋ tee nɪ tɪn. A dɛɛn ŋɔɔnɪ dɪ abam nɪnɛɛnɪ á yɪ balʋ lʋgʋ baŋa wəənu fra na jɪgɪ-ba tɪn, yɪ á ta nyɪ nɪ bu-balwa mʋ te Zezi Krisi cwəŋə kam wʋnɪ.

2A dɛɛn na brɪ abam wo-mwaalʋ tɪlʋ tɪn nyɪ dɪ a pɛ abam nayɪla mʋ sɪ á nyɔ. A dɛɛn wʋ pɛ abam wʋdiu kʋlʋ na duunə tɪn, á dɛɛn na wʋ yi kʋ dim tɪn ŋwaanɪ. Dɪ zʋm dɪ, á daa ta wʋ yi wʋdiu dim,

3bɛŋwaanɪ á ta yɪ balʋ lʋgʋ baŋa wəənu fra na jɪgɪ tɪn mʋ. Abam jɪgɪ wʋ-gʋʋ yɪ á magɪ kantəgɔ daanɪ. Kʋntʋ brɪ nɪ lʋgʋ baŋa wo-yɔɔrʋ fra mʋ taa jɪgɪ abam, yɪ á kɪ nɪ balʋ ta na yəri Wɛ tɪn mʋ te. Kʋ yɪ vwan mʋ a fəgɪ na?

4Abam wʋ nɔɔna badonnə na tɛ ba wɪ, bam təgɪ Pooli mʋ, yɪ badonnə dɪ wɪ, ba təgɪ Apolɔsɪ mʋ tɪn, kʋ daɪ balʋ na yəri Wɛ tɪn kikiə mʋ kʋntʋ na?

5Wɔɔ mʋ yɪ Apolɔsɪ? Wɔɔ mʋ yɪ amʋ Pooli? Dɪbam maama yɪ Wɛ tɪntʋŋna balʋ abam na dɛ dɪbam jɪŋa á kɪ á wʋ-dɪdʋa dɪ Zezi Krisi tɪn mʋ. Dɪbam maama tʋŋɪ kʋlʋ dí Yuutu wʋm na pɛ dɪbam sɪ dí tʋŋɪ tɪn mʋ.

6Dɪbam nyɪ nɪ vala mʋ te, amʋ Pooli mʋ jəri wəənu yɪ Apolɔsɪ yagɪ na. Kʋ daarɪ kʋ yɪ Wɛ mʋ paɪ tɪ bɪra.

7Mʋ kʋ kuri wʋlʋ na jəri dɪ wʋlʋ na yagɪ na da tɪn maama daɪ kʋlʋkʋlʋ. Wɛ yɪranɪ mʋ waɪ Dl paɪ Dl taanɪ dʋm kɪ dam nɔɔna bɪcara nɪ.

8Wʋlʋ na jəri dɪ wʋlʋ na yagɪ na tɪn maama yɪ bɪdwɪ mʋ. Wɛ wʋ́ pa ba maama joŋi ba ŋwɪʋrʋ kʋ maŋɪ dɪ ba na tʋŋɪ te tɪn mʋ.

9Dɪbam maama wəli daanɪ mʋ dí tʋŋɪ dí pa Wɛ. Abam nyɪ dɪ Wɛ kara kalʋ dí na tʋŋɪ ka wʋnɪ tɪn mʋ. Abam daa ta nyɪ dɪ digə kalʋ Wɛ na wʋra Dl lɔ tɪn mʋ.

10Wɛ na pɛ amʋ pɛɛrɪ dɪlʋ sɪ a ma tʋŋɪ tɪn, kʋ yɪ sɪ amʋ cwi digə kam kuri mʋ lanyɪranɪ nɪ lwar-ŋʋm te. Nɔɔnʋ wʋdoŋ dɪ maa wʋra o lɔ o daŋɪ da. Wʋlʋ maama nan na lagɪ sɪ o lɔ o daŋɪ da tɪn maŋɪ sɪ o taa ye o na lɔ te tɪn mʋ.

11Wɛ maŋɪ Dl pa digə kam kuri cwi, nɔɔn-nɔɔnʋ daa bá wanɪ o cwi ka kuri dɪdoŋ. Kuri dʋm kʋntʋ mʋ yɪ Zezi Krisi.

12Balʋ nan na lɔ ba daŋɪ da tɪn badaara maɪ səbu-sɪŋa naa can-na naa kandwa-ŋʋna, naa dɛ naa gaarʋ naa kasʋrʋ mʋ ba maa lɔa.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Nɔɔnʊ maama na tʊŋɪ kʊlʊ tɪn nan wʊ́ ba kʊ lwarɪ jaja dɛ dɪm Zezi Krisi na wʊ́ joori o ba tɪn, mini mʊ wʊ́ brɪ nɔɔnʊ maama tɪtʊŋa na yɪ te.

14Balʊ na lɔgɪ dɪ wo-laarʊ yɪ mini dɪm wʊ wanɪ dɪ di tɪn wʊ́ joŋi ba ŋwɪurʊ.

15Kʊ daarɪ, balʊ mini dɪm na wanɪ dɪ di ba lɔɔm dɪm tɪn, ba bá na kʊlʊkʊlʊ Wɛ tee nɪ. Wɛ za wʊ́ vrɪ ba tɪtɪ Dl yagɪ. Ba nan wʊ́ ta nyɪ dɪ mini na di nɔɔnʊ yɪ o wəri te tɪn mʊ.

16Abam yəri nɪ, Wɛ Joro kʊm na wʊ abam bɪcara nɪ tɪn, á nyɪ dɪ Wɛ tɪtɪ digə mʊ Dl na zʊʊrɪ ka wʊnɪ na?

17Wʊlʊ nan na cɔgɪ Wɛ digə kam tɪn, Wɛ wʊ́ cɔgɪ kʊntʊ tu dɪ mʊ. Bɛŋwaanɪ Wɛ digə kam yɪ Dl tɪtɪ di-laa mʊ. Abam tɪtɪ nan mʊ yɪ Dl digə kam kʊntʊ.

18Nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o ganɪ o tɪtɪ. Abam wʊlʊ na bʊŋɪ nɪ o jɪgɪ swan nɪ zɪm lʊgʊ baŋa swan na yɪ te tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o joori o ji joro mʊ, sɪ o laan wanɪ o na swan cɪga cɪga.

19Bɛŋwaanɪ lʊgʊ baŋa swan yɪ jwərim mʊ Wɛ yigə nɪ. Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Wɛ vugimi swan tiinə swan Dl pa ya joori ya ja-ba.»

20Kʊ nan daa ta pʊpʊnɪ kʊ wɪ: «Yuutu Baŋa-Wɛ ye nɪ swan tiinə wʊbʊŋa maama yɪ kafɛ mʊ.»

21Kʊntʊ ŋwaanɪ, nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o magɪ o nyɔɔnɪ o ta o wɪ: «Amʊ tɔgɪ wʊntʊ mʊ.» Sɪ woŋo maama yɪ abam mʊ te.

22Kʊ na yɪ amʊ Pooli dɪ Apolɔsɪ dɪ Pɪyɛɛrɪ, dɪbam dɪ yɪ abam nɔɔna mʊ. Kʊ nan na yɪ lʊgʊ baŋa dɪ ŋwɪa dɪ tʊʊnɪ dɪ zɪm dɪ jwa dɪ, abam mʊ te tɪ maama.

23Zezi Krisi nan mʊ te abam, yɪ Wɛ dɪ te Zezi Krisi tɪtɪ dɪ.

1 Korɛntɪ 4

Pooli-ba na tʊŋɪ Wɛ tɪtʊŋa yam te tɪn

1Kʊntʊ tɪn, abam maŋɪ sɪ á taá ye nɪ dɪbam yɪ Zezi Krisi tɪntʊŋna mʊ. Wɛ nan kwe Dl cɪga kalʊ ya na səgi nabiinə yigə nɪ tɪn Dl kɪ dɪbam jɪŋa nɪ mʊ, sɪ dí ta-ka dí brɪ nɔɔna.

2Ba nan na kwe woŋo ba kɪ nɔɔnʊ jɪŋa nɪ, kʊ maŋɪ sɪ o taa nii kʊ baŋa nɪ dɪ cɪga mʊ.

3-4Kʊ nan na yɪ amʊ, abam naa nabiinə balʊ maama na di amʊ taanɪ te dɪ te tɪn, kʊ ba kɪ amʊ kʊlʊkʊlʊ. Amʊ bɪcarɪ nɪ a ye nɪ, kʊlʊkʊlʊ tərə a na kɪ a cɔgɪ. Nan dɪ kʊntʊ dɪ, a bá wanɪ a pa a tɪtɪ bʊra, a na bá wanɪ a di a tɪtɪ taanɪ tɪn ŋwaanɪ. Wʊlʊ yɪranɪ na wʊ́ wanɪ o di amʊ taanɪ tɪn mʊ yɪ dí Yuutu wʊm.

5Kʊntʊ ŋwaanɪ, nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o wuuri o di o doŋ taanɪ, kʊ loori maŋa kalʊ Wɛ na lɪ tɪn, sɪ dí Yuutu wʊm na tuə, oó ja pooni o ba o pa woŋo kʊlʊ maama na səgi lim wʊnɪ tɪn taa naɪ jaja. Wʊntʊ wʊ́ pa nɔɔna wʊbʊŋa yalʊ na səgi tɪn lwarɪ jaja. Maŋa kam kʊntʊ nɪ mʊ Wɛ wʊ́ pa nɔɔnʊ maama na zulə yalʊ na maŋɪ dɪd-o tɪn.

6A ko-biə-ba, kʊ yɪ abam ŋwaanɪ mʊ a kwe a tɪtɪ dɪdaanɪ Apolɔsɪ a ma maŋɪ a brɪ abam, sɪ á wanɪ á nii dɪbam, á ma lwarɪ á na wʊ́ taá kɪ te tɪn, sɪ á yɪ zaŋɪ á gaalɪ kʊlʊ na

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn, sɪ abam dɪdʊa dɪdʊa yɪ zaŋɪ o kɪ kamunni o zuli nɔɔnʊ wʊdoŋ o daarɪ o gooni o doŋ.

7Wɔɔ mʊ wɪ, nmʊ dwe n doŋ? Bɛɛ mʊ n jɪga yɪ n wʊ joŋi-kʊ Wɛ tee nɪ? Nmʊ nan na joŋi-kʊ Wɛ tee nɪ mʊ tɪn, bɛɛ mʊ kɪa yɪ n magɪ n nyɔɔnɪ kʊ baŋa nɪ, nɪ nmʊ tɪtɪ mʊ mɛ n dam dɪ n swan n ma n na-kʊ te?

8Abam bʊŋɪ nɪ á maŋɪ á jɪgɪ kʊlʊ maama á na lagɪ tɪn, á kwəri á yɪ nadunə, yɪ á ta bʊŋɪ nɪ abam di paarɪ á daarɪ dɪbam. Kʊ ya lana sɪ á sɪɪnɪ á di paarɪ, sɪ dɪbam dɪ taá tɔgɪ dí di paarɪ dɪ abam.

9Amʊ na bʊŋɪ te tɪn, kʊ nyɪ dɪ Wɛ pɛ dɪbam balʊ na yɪ Dl tɪntʊŋna tɪn ji kwaga tiinə mʊ nɔɔna bam maama wʊnɪ, nɪnɛɛnɪ balʊ ba na di ba taanɪ ba lagɪ ba gʊ-ba te tɪn. Dɪbam nyɪ dɪ nɔn-mwaanʊ mʊ lʊgʊ kʊm nɔɔna bam dɪ malɛsɪdɪ yibiyə nɪ.

10Dɪbam jigi jwəəru mʊ Zezi Krisi ŋwaanɪ, abam nan pa á yɪ swan tiinə mʊ Zezi Krisi tɔgɪm dɪm wʊnɪ. Dɪbam yɪ nabwənə mʊ, abam maa paɪ á yɪ dɪdɛɛra. Nɔɔna zuli abam, yɪ ba daarɪ ba gooni dɪbam.

11Dɪ zɪm maama dɪ, kana dɪ na-nyɔm jɪgɪ dɪbam, yɪ gwaarʊ muri dɪbam. Nɔɔna maa bɛɛsɪ dɪbam, yɪ dí ba jɪgɪ cirigim jəgə.

12Dɪbam maɪ dí tɪtɪ jɪa mʊ dí tiini dí tʊŋa, sɪ dí ma wanɪ dí na dí ni wʊdiu. Nɔɔna na twɪ dɪbam, dí ta yəni dí loori Wɛ mʊ sɪ Dl kɪ-ba lanyɪranɪ. Nɔɔna na bɛɛsɪ dɪbam, dí ta yəni dí sɛ bɛɛsa yam mʊ.

13Nɔɔna na ŋɔɔnɪ wo-lwaanʊ ba pa dɪbam, dí yəni dí joori dí ləri-ba lanyɪranɪ mʊ. Dɪbam nyɪ dɪ lʊgʊ baŋa weeru mʊ. Dɪ zɪm maama, dí nyɪ dɪ wo-yɔɔrʊ mʊ nɔɔnʊ maama tee nɪ.

14A na pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ tɪn, a pʊpʊnɪ sɪ a ma kwe abam mʊ, á na yɪ amʊ bu-sonnu tɪn ŋwaanɪ, sɪ kʊ daɪ nɪ a lagɪ sɪ a kɪ abam cavɪra mʊ.

15Abam ya na maŋɪ á jɪgɪ karanyɪna tiinə mʊrr-fugə mʊ ba na brɪ abam Zezi Krisi cwəŋə kam wʊnɪ, á ko yɪ dɪdʊa yɪranɪ mʊ. Amʊ yɪ á ko, dɪ a na brɪ abam Wɛ kwər-ywəŋə kam yɪ á na ŋwɪ-dʊŋa Zezi Krisi ŋwaanɪ tɪn.

16Mʊ kʊ kuri a loori abam sɪ á taá lwəni amʊ na kɪ te tɪn.

17Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a tʊŋɪ Timoti á tee nɪ. Wʊntʊ mʊ yɪ a bu-sono Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ, yɪ o tɔgɪ dí Yuutu Zezi dɪ cɪga. Wʊntʊ wʊ́ guli abam amʊ ŋwɪa kam na yɪ te Zezi Krisi cwəŋə kam wʊnɪ, sɪ kʊ maŋɪ nɪ amʊ na yəni a brɪ Zezi kɔgɔ kʊm je maama nɪ te tɪn.

18Abam badaara paɪ á tɪtɪ kamunni mʊ, bɛŋwaanɪ á daa ba bʊŋɪ nɪ amʊ wʊ́ joori a ba abam te.

19Wɛ nan na sɛ, aá ba abam te lele. A na tuə, a laan wʊ́ wanɪ a lwarɪ kamun-nyɪna bam kʊntʊ na jɪgɪ dam dɪlʊ ba ma kɪ tɪn, yɪ kʊ daa daɪ ba ni-ŋwaŋa yɪranɪ má.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Bɛŋwaanı Wɛ paarı dım paı dıbam dam mʊ, sı dí wanı dí ma kı kʊlʊ na maŋı tın, sı kʊ daı ni-ŋwaŋa yıranı má.

21Abam lagı sı a ba abam te a vaŋı á zwɛ mʊ naa á lagı sı a brı abam sono dı wʊ-bono mʊ?

1 Korɛntı 5

Korɛntı tiinə bam wʊ nɔɔnʊ dıdʊa na kı wo-balɔrɔ te tın

1Amʊ nan ni abam labaarı nı nɔɔnʊ dıdʊa mʊ karı o boorə. Ba wı, abam wʊnı baarʊ dıdʊa mʊ tigi dı o ko kaanı. Balʊ na ba təgı Wɛ cwəŋə tın dı maŋı ba ba sɛ ba kı wo-zɔɔna yantʊ doŋ.

2O na kı kʊntʊ tın, bɛɛ mʊ yı á taá paı á tıtı kamunni? Kʊ ya maŋı sı á pa á wʊrʊ cəgı kʊ ŋwaanı, sı á daarı á lı nɔɔnʊ wʊlʊ na kı kəm dım kʊntʊ doŋ tın á wʊnı.

3Amʊ tıtı mʊ təri abam tee nı, sı a wʊbʊŋa maama wʊra dı abam. Kʊntʊ, a maŋı a van baarʊ wʊm kʊntʊ bʊra o cəgım dım ŋwaanı, nı a wʊ abam tee nı mʊ te.

4-5Kʊntʊ ŋwaanı a lagı a ta sı, á na jeeri daanı, amʊ wʊbʊŋa wʊra dı abam nı a wʊ á tıtarı mʊ te, sı á ma dí Yuutu Zezi dam dım á ma kwe nɔɔnʊ wʊntʊ á kı sʊtaanı jıŋa nı, sı dıntʊ wanı dı cəgı o yıra dı wo-zɔɔna fra yalʊ na jıg-o tın. Á na kı kʊntʊ, o joro kʊm laan wʊ́ wanı kʊ na vrım dí Yuutu Zezi tum dɛ dım nı.

6Abam na kı kamunni te tın, kʊ wʊ maŋı. Á ye nı dabılı fınfın na wʊ dıpɛ muni dılʊ ba na viiri tın wʊnı, kʊ laan wʊ́ pa dı maama fʊlı mʊ.

7Kʊntʊ ŋwaanı, lı-na kəm-ləŋɔ kʊm kʊntʊ kʊ na nyı nı dabılı-doori te tın á wʊnı, sı kʊ yı loŋi á maama. Kʊntʊ á laan wʊ́ taá yı nınɛɛnı dıpɛ muni dılʊ ba na wʊ kı dabılı dı wʊnı tın. Á nan maŋı á yı nɔn-ŋʊna mʊ Wɛ yigə nı, Baŋa-Wɛ Pəlbu Zezi Krisi na kwe o tıtı o ma kaanı Wɛ sı Dl yagı á lwarım mʊ Dl ma cɛ abam tın ŋwaanı.

8Pa-na dí di candiə nı kʊ na maŋı te tın, sı dí lı lwarım dıdaanı tıtʊŋ-balwaarʊ tılʊ maama na nyı nı dabılı-doori te tın dí wʊnı, sı dí daarı dí taá jıgı wʊ-poŋo dı cıga, nı dıpɛ dılʊ na ba jıgı dabılı dı wʊnı te tın.

9Amʊ dɛɛn na dɛ yigə a pʊpʊnı tənɔ kʊlʊ a pa abam tın, a tagı dı abam sı á yı taá təgı dıdaanı balʊ na karı ba boori tın.

10Amʊ na kaanı abam kʊntʊ tın, kʊ daı nı balʊ na yəri Wɛ yı ba boori tın, naa ba yı wo-swən-nyına naa ŋwıına naa jwə-kaana tın taanı mʊ a tɛa. Abam bá wanı á pwɛ á tıtı dı nɔɔna bam kʊntʊ kʊ na daı nı á yagı lʊgʊ baŋa.

11Amʊ nan na pʊpʊnı kʊlʊ tın kuri mʊ yı sı á yı taá təgı dı wʊlʊ maama na brı nı o yı á ko-bu Wɛ cwəŋə wʊnı yı o boorə, naa o yı wo-swən-nyım naa jwə-kaanʊ naa nɔn-twınʊ naa sa-nyɔrʊ, naa o yı ŋwıınʊ tın. Wʊlʊ na yı kʊntʊ doŋ tın, sı á pwɛ á tıtı dıd-o, sı á brı á yı di wʊdiu dıd-o dı.

12-13Kʊ na yı balʊ na daı dí ko-biə Wɛ cwəŋə wʊnı tın, kʊ daı amʊ wʊ́ di bantʊ taanı. Kʊ yı Wɛ mʊ wʊ́ di ba taanı. Abam nan maŋı sı á di balʊ na wʊ á kɔgɔ kʊm wʊnı tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

taanı. Kʊntʊ ŋwaanı kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Zəli-na nɔn-balɔrɔ kʊm á wʊnı.»

1 Korɛntı 6

Wɛ nɔɔna wʊ manɟı sı ba sanɟı da balʊ na yəri Wɛ tın tee nı

1Abam wʊlʊ na jıgı taanı dı o doŋ yı á yı ko-biə daanı Zezi ŋwaanı tın, kʊ wʊ manɟı sı n ja-o n vu sarıya-dirə balʊ na yəri Wɛ tın te, sı ba di abam taanı dım. Kʊ́ ta yı cavıura mʊ kʊ pa-m, bɛŋwaanı kʊ ya manɟı sı Wɛ nɔɔna bam mʊ di á taanı dım.

2Abam yəri nı Wɛ nɔɔna bam mʊ wʊ́ ba ba di nabiinə maama taanı na? Kʊntʊ ŋwaanı, bɛɛ mʊ kıa yı á tıtı warı á kwɛ wo-balwa balʊ na wʊ á tıtarı nı tın?

3Abam yəri nı dıbam mʊ wʊ́ di malɛsısım taanı na? Kʊ nan na yı kʊntʊ, dí bá wanı zım lʊgʊ kʊntʊ taanı dí di na?

4Abam nan na jıgı taanı dıntʊ doŋ á tıtarı nı, á wʊ manɟı sı á ja á vu balʊ na tɔgı ba təri Zezi nɔɔna bam wʊnı tın te.

5A tagı kʊntʊ sı cavıura mʊ ja abam. Kʊntʊ, swan tu dı dıdʊa təri abam wʊnı sı o wanı o fɔgı abam balʊ na yı ko-biə Zezi ŋwaanı tın daanı na?

6Abam na kı te tın wʊ manɟı, abam na yəni á sanɟı daanı sarıya-dirə balʊ na yəri Wɛ tın tee nı yı ba di á taanı tın ŋwaanı.

7Abam na sanɟı daanı tın, kʊ manɟı kʊ brı nı á tusi mʊ. N ko-bu na kı-m lwarım, naa o na ŋɔgı-m, kʊ ya lana sı n yagı n ma n cɛ-o mʊ.

8Abam nan ba kı kʊntʊ, abam tıtı joori á kı balʊ na yı á ko-biə Wɛ cwəŋə wʊnı tın wo-lwaanʊ mʊ, yı á kwəri á ŋɔnı-ba.

9Abam yəri nı balʊ na ba tɔgı cıga tın bá na jəŋə je Wɛ paarı dım wʊnı na? Yı zaŋı-na á ganı á tıtı. Balʊ na boori tın, naa jwə-kaana naa ka-lagına, naa baara balʊ na tigi dı ba donnə ba maa jiri kaana tın,

10naa ŋwıına naa wo-swən-nyına, naa sa-nyɔra naa nɔn-twıına naa vınvırna bá na jəŋə je Wɛ paarı dım wʊnı.

11Abam badaara dɛɛn yı kʊntʊ doŋ mʊ. Wɛ nan yagı á lwarım Dl ma cɛ abam. Dl ma pa á ji Dl nɔɔna yı á jıgı cıga Dl tee nı. Wɛ dɛ dí Yuutu Zezi dı Dl Jorokʊm dam ŋwaanı mʊ Dl kı kʊntʊ Dl pa abam.

Dí manɟı sı dí kwe dí yıra yam dí maa tʊŋı dí pa Wɛ mʊ

12Abam badaara tɛ á wı, á jıgı ni sı á kı kʊlʊ maama á na lagı tın. Amʊ nan lagı a ta abam nı, kʊ daı woŋo maama mʊ jıgı zənə kʊ pa abam. Amʊ dı jıgı ni sı a kı kʊlʊ maama a na lagı tın, a nan bá sɛ sı a pa a ji kʊlʊkʊlʊ gambaa.

13Abam yəni á tɛ á wı, Wɛ kı wʊdiu kana ŋwaanı mʊ, yı Dl kı kana dı wʊdiu ŋwaanı. Maŋa nan wʊ́ ba, yı Wɛ cɔgı wʊdiu dı kana maama. Wɛ nan wʊ kı dıbam yıra yam sı

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

dí ta maa kı boorim. Wɛ mɔɔnı dí yıra yam sı dí Yuutu Zezi mʊ taa te-ya, sı dí ta maa tʊŋı dí pa-o.

14Wɛ mʊ bi dí Yuutu Zezi Dl pa-o o yagı tʊʊnı. Maŋa nan wʊ́ ba, yı Dl ma Dl dam dım Dl bi dıbam dı Dl pa dí yagı tʊʊnı.

15Abam yəri nı á yıra yam yı Zezi Krisi yıra yam daa dıdʊa mʊ na? Abam yıra yam dı Zezi yıra yam na yı bıdwı tın, á yı zaŋı á kwe-ya á ma pəni dı ka-tʊla, sı yaá ji yıra dıdʊa dıdaanı ka-tʊla kam yıra yam. Á brı á yı zaŋı á kı kʊntʊ.

16Bɛŋwaanı, wʊlʊ na pəni dı ka-tʊla tın, o dı ka-tʊla kam maama laan jigi yıra dıdʊa mʊ. Á yəri kʊntʊ na? Wɛ tɔnɔ kʊm tagı kʊ wı: «Baarʊ dı kaanı wʊ́ wəli daanı sı ba ji nɔɔnʊ dıdʊa mʊ.»

17Wʊlʊ nan na ŋwı dı dí Yuutu Zezi tın, o joro dı Zezi Joro maama yı woŋo dıdʊa mʊ.

18Á nan yagı boorim kəm dwi maama. Kəm-balwaarʊ tılʊ maama nɔɔnʊ na wʊ́ kı tın, o bá kı o yagı o yıra wʊnı. Nɔɔnʊ nan na boori, kʊntʊ yı kəm-balɔrɔ kʊlʊ o na kı o yagı o yıra wʊnı tın mʊ.

19Abam yəri nı á yıra yam nyı dı Wɛ tıtı digə mʊ Dl Jorokʊm na zʊʊrı ka wʊnı na? Wɛ kı Dl Joro kʊm á bıcara nı mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı kʊ daa daı abam tıtı mʊ te á yıra yam.

20Á yı Wɛ nɔɔna mʊ. Dl yəgi abam dı yəlo kʊlʊ na cana tın mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı, kwe-na á yıra yam á maa tʊŋı sı kʊ pa Wɛ na zulə.

1 Korɛntı 7

Pooli na brı Korɛntı tiinə kadiri woŋo te tın

1A lagı a ləri á na pʊpʊnı á bwe amʊ taana yalʊ tın mʊ a pa abam. Kʊ ya lana dı baarʊ na wʊ di kaanı.

2Kʊ nan ba lana sı baara dı kaana taa lagı daanı yɔɔ yɔɔ. Kʊntʊ ŋwaanı, kʊ maŋı sı baarʊ maama taa jıgı o tıtı kaanı, sı kaanı maama dı taa jıgı o tıtı barʊ.

3Baarʊ yı zaŋı o vın sı o taa wʊra dı o kaanı. Kaanı dı nan yı zaŋı o vın sı o taa wʊra dı o barʊ.

4Bɛŋwaanı kaanı ba te o tıtı yıra, kʊ yı o barʊ mʊ te-ya. Barʊ dı nan ba te o tıtı yıra, kʊ yı o kaanı dı mʊ te-ya.

5Yı zaŋı-na á vın sı á taá wʊra daanı, kʊ na daı nı á maama mʊ sɛ sı á lı pwələ á yagı da-pwəgə maŋa fınfın, sı á wanı á nywanı á yigə á loori Wɛ, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ á na lagı tın. Kʊntʊ kwaga nı, sı á joori á taá wʊra daanı. Kʊ na daı kʊntʊ, sʊtaanı wʊ́ sʊgı abam dı pa á tusi dı á na warı á tıtı á ja tın ŋwaanı.

6Amʊ na pʊpʊnı kʊntʊ tın, a tagı sı kʊ wəli abam mʊ, sı kʊ daı nı a lagı a fın abam.

7Amʊ ya wʊ́ ta lagı sı nɔɔnʊ maama taa yı nı amʊ na yı badəm te tın. Wɛ-pɛɛra nan yı təri təri mʊ yı Dl pa nɔɔnʊ maama o nyım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Kʊ daarɪ abam balʊ na yɪ badənə dɪ kadənə tɪn, a lagɪ a ta dɪ abam nɪ kʊ lana sɪ á taá yɪ á yɪranɪ kʊntʊ, nɪ amʊ na yɪ te tɪn.

9Á nan na warɪ á tɪtɪ á ja, kʊ maŋɪ sɪ á di kaana naa á zʊ banna mʊ. Kʊntʊ garɪ á na paɪ ka-laga fra tiini ya jɪgɪ abam.

10-11Kʊ daarɪ kʊ na yɪ banna dɪ ba kaana, kʊ yɪ fɪfɪʊn mʊ sɪ kaanɪ yɪ yagɪ o barʊ, naa barʊ dɪ yɪ vɪn o kaanɪ. Kʊntʊ daɪ amʊ tɪtɪ ni, kʊ yɪ dí Yuutu Zezi mʊ pɛ culu kʊntʊ. Kaanɪ nan na maŋɪ o yagɪ o barʊ, o maŋɪ sɪ o taa wʊra o yɪranɪ mʊ, naa o joori o vu o barʊ wʊm te mʊ sɪ ba fɔgɪ daanɪ, o daa wʊ maŋɪ sɪ o zʊ barʊ wʊdoŋ.

12Kʊ daarɪ, baarʊ wʊlʊ na tɔgɪ Zezi tɪn na jɪgɪ kaanɪ, yɪ kaanɪ wʊm na ba tɔgɪ Zezi yɪ o sɛ sɪ ba taa zʊʊrɪ daanɪ, kʊntʊ tu yɪ zaŋɪ o vɪn o kaanɪ wʊm. Kʊ yɪ amʊ mʊ pɛ ni dɪm kʊntʊ sɪ kʊ daɪ dí Yuutu Zezi.

13Kaanɪ wʊlʊ dɪ nan na tɔgɪ Zezi yɪ o barʊ na ba tɔgɪ Zezi, yɪ o barʊ wʊm na sɛ sɪ ba taa zʊʊrɪ daanɪ, sɪ o yɪ zaŋɪ o yagɪ o barʊ wʊm.

14Barʊ wʊlʊ na wʊ kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn batwarɪ dɪ Wɛ, o kaanɪ wʊm na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn ŋwaanɪ. Kaanɪ wʊlʊ dɪ na wʊ kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn batwarɪ dɪ Wɛ, o barʊ wʊm na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn ŋwaanɪ. Kʊ ya na daɪ kʊntʊ, ba biə wʊ́ ta yɪ nɪ balʊ na yəri Wɛ tɪn biə, yɪ ba laan yagɪ ba batwarɪ dɪ Wɛ.

15Wʊlʊ nan na ba tɔgɪ Zezi tɪn na bʊŋɪ sɪ o viiri, kʊ na yɪ kaanɪ wʊm naa barʊ wʊm dɪ, sɪ á yag-o sɪ o viiri. Wʊlʊ na daarɪ yɪ o tɔgɪ Zezi tɪn laan wʊ́ ta te o tɪtɪ. Wɛ na bəŋi dɪbam sɪ dí taá tɔgɪ-Dl tɪn, kʊ yɪ sɪ dí taá zʊʊrɪ daanɪ dɪ ywəəni mʊ.

16Kaanɪ, nmʊ na tɔgɪ Zezi tɪn, nʼ́ kɪ ta mʊ n lwarɪ nɪ nʼ́ wanɪ n pa n barʊ wʊm sɛ Zezi naa n bá wanɪ n pa o sɛ? Barʊ, nmʊ dɪ wʊ́ kɪ ta mʊ n lwarɪ nɪ nʼ́ wanɪ n pa n kaanɪ wʊm sɛ Zezi naa n bá wanɪ n pa o sɛ?

17Abam dɛɛn na yɪ te yɪ Wɛ bəŋi abam sɪ á taá tɔgɪ-Dl tɪn, á ta taá yɪ kʊntʊ, sɪ kʊ maŋɪ dɪ dí Yuutu wʊm na pɛ abam ŋwɪa kalʊ tɪn. Mʊ kʊlʊ a na brɪ Zezi kɔgɔ kʊm jəgə maama nɪ tɪn.

18Wɛ na bəŋi abam tɪn, abam wʊlʊ dɛɛn na maŋɪ o go nɪ Zwifə bam cullu tɪm na brɪ te tɪn, kʊntʊ tu daa yɪ ta səgi o tɪtɪ o na goni tɪn ŋwaanɪ. Kʊ daarɪ, wʊlʊ dɛɛn nan na maŋɪ o wʊ goni tɪn, o daa yɪ ta kwaanɪ sɪ o go.

19N na gonə naa n zɪ wʊ goni dɪ, kʊ daɪ kʊlʊkʊlʊ. Woŋo kʊlʊ na jɪgɪ kuri tɪn mʊ yɪ sɪ nɔɔnʊ maama kwaanɪ o sɛ Wɛ niə yam lanyɪranɪ.

20Nɔɔnʊ maama dɛɛn na yɪ te yɪ Wɛ bəŋ-o tɪn, kʊ maŋɪ sɪ o ta taa yɪ kʊntʊ mʊ.

21N dɛɛn na yɪ gambaa mʊ yɪ Wɛ bəŋi-m sɪ n ta n tɔgɪ-Dl, yɪ ta n kɪ liə kʊ ŋwaanɪ. N nan na nɛ cwəŋə sɪ n ta n te n tɪtɪ, sɪ n sɛ sɪ kʊ ji kʊntʊ.

22Wʊlʊ maama dɛɛn na yɪ nɔɔnʊ gambaa yɪ Wɛ bəŋ-o sɪ o taa tɔgɪ dí Yuutu Zezi tɪn, kʊntʊ tu daa daɪ sʊtaanɪgambaa, dí Yuutu wʊm na vrɪ-o tɪn ŋwaanɪ. Wʊlʊ dɪ dɛɛn na te o tɪtɪ yɪ Wɛ bəŋ-o sɪ o taa tɔgɪ-Dl tɪn, kʊntʊ tu laan sɛ Zezi Krisi ni, nɪ o yɪ o gambaa mʊ te.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

23Á yı Wɛ nɔɔna mʊ. Dl yəgi abam dı yəlo kʊlʊ na cana tın mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı, yı zaŋı á sɛ sı á ji nɔɔn-nɔɔnʊ gambaa.

24Kʊntʊ ŋwaanı, a ko-biə-ba, abam maama dɛɛn na yı te yı Wɛ bəŋi abam sı á taá tɔgı-Dl tın, á ta taá yı kʊntʊ Dl yigə nı.

25Kʊ daarı, a laan lagı a ŋɔɔnı balʊ na wʊ zʊ banna dı balʊ na wʊ di kaana tın woŋo mʊ. Kʊ daı dí Yuutu Zezi mʊ pɛ-nı ni dıntʊ, kʊ yı amʊ tıtı na bʊŋı te tın mʊ, yı á wʊ́ taá jıgı amʊ cıga, dí Yuutu wʊm na wʊra dı amʊ tın ŋwaanı.

26Amʊ bʊŋı nı, yaara yalʊ na wʊ dıbam baŋa nı lele kʊntʊ tın, kʊʊ́ ta lamma sı nɔɔnʊ yı zaŋı o di kaanı.

27Kʊntʊ tın, wʊlʊ na maŋı o jıgı kaanı, o daa yı zaŋı o yag-o. Wʊlʊ nan na ba jıgı kaanı, o daa yı zaŋı o taa kwaanı sı o di kaanı.

28Kʊ daı nı, n na di kaanı, n ga n kı wo-lɔŋɔ. Kʊ nan daı nı, bukɔ na zʊ barʊ, o kı wo-lɔŋɔ. Banna dı ba kaana nan bá lu lʊgʊ baŋa yaara yam wʊnı. Kʊntʊ mʊ a ba lagı sı abam dı tɔgı á na yaara yam kʊntʊ doŋ.

29A ko-biə-ba, woŋo kʊlʊ na pɛ a ta kʊntʊ tın mʊ yı sı maŋa kam daa mʊ ba tiini ka daga, sı dí maa tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam. Kʊ na zıgı lele kʊntʊ sı kʊ ta maa ve tın, kʊ maŋı sı balʊ na jıgı kaana tın taa tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam nı ba wʊ di kaana mʊ te.

30Kʊ maŋı sı balʊ wʊrʊ na cɔgı tın taa tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam nı ba wʊrʊ wʊ cɔgı mʊ te, sı balʊ wʊrʊ na poli tın taa tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam nı ba wʊrʊ wʊ poli mʊ te, sı balʊ na yəgi wəənu tın taa tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam nı ba ba te wəənu tım kʊntʊ mʊ te.

31Kʊ daarı sı balʊ na tʊŋı lʊgʊ baŋa tıtʊŋa tın taa tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam nı ba ba jıgı lʊgʊ baŋa tıtʊŋa mʊ te. Bɛŋwaanı lʊgʊ kʊm lagı kʊ ti mʊ dı kʊ wəənu tım maama.

32Amʊ ba lagı sı kʊlʊkʊlʊ liə taa jıgı abam. Wʊlʊ na ba jıgı kaanı tın yəni o kwe o wʊbʊŋa maama o pa dí Yuutu Zezi tıtʊŋa yam yıranı má ŋwaanı mʊ, yı o kwaanı sı o taa tʊŋı o poli o wʊ.

33Wʊlʊ nan na jıgı kaanı tın yəni o kwe o wʊbʊŋa o kı lʊgʊ baŋa wəənu wʊnı mʊ, yı o kwaanı sı o taa tʊŋı o poli o kaanı wʊ.

34Kʊ ma brı nı o wʊbʊŋa yam cɛ kuni bıle mʊ. Kʊ yı bıdwı mʊ dı bukɔ naa kaanı wʊlʊ na ba jıgı barʊ tın dı. Wʊntʊ kwe o wʊbʊŋa maama mʊ o pa dí Yuutu Zezi tıtʊŋa yam ŋwaanı, o na lagı sı o yıra dı o joro maama taa yı Wɛ nyım tın ŋwaanı. Kʊ daarı kaanı wʊlʊ na jıgı barʊ tın kwe o wʊbʊŋa o kı lʊgʊ baŋa wəənu wʊnı mʊ, yı o kwaanı sı o taa tʊŋı o poli o barʊ wʊ.

35Amʊ nan tɛ bıtarı sıntʊ sı kʊ wəli abam mʊ. Kʊ daı nı a lagı sı a fın abam. A nan lagı sı a pa á taá tɔgı cwə-laa mʊ lanyıranı, sı á nywanı á yigə á taá tʊŋı á pa dí Yuutu Zezi, sı á yı taá jıgı wʊbʊŋa yale yale.

36Kʊ daarı nɔɔnʊ wʊlʊ na bʊŋı nı o wʊ kı o katɔgɔ lanyıranı o na wʊ di-o tın ŋwaanı, yı o fra na tiini ya zʊ o katɔgɔ kʊm kʊ pa o daa warı o tıtı o ja, kʊ maŋı sı o di-o mʊ nı o na bʊŋı te tın. O na kı kʊntʊ, o wʊ kı wo-lɔŋɔ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

37Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na lɪ wʊbʊŋa sɪ o yɪ di o katɔgɔ kʊm yɪ o waɪ o tɪtɪ o jaana, sɪ o daa yɪ di kaanɪ tɪn, o kɪ lanyɪranɪ mʊ.

38Kʊntʊ tɪn, wʊlʊ na di kaanɪ tɪn kɪ lanyɪranɪ. Wʊlʊ nan na wʊ di kaanɪ tɪn mʊ tiini o kɪ lanyɪranɪ o dwəni.

39Kaanɪ na jɪgɪ barʊ, yɪ o barʊ wʊm ta na ŋwɪ, o ba jɪgɪ cwəŋə sɪ o yag-o. O barʊ wʊm nan na tɪga, o laan jɪgɪ cwəŋə sɪ o zʊ o na lagɪ wʊlʊ tɪn. O nan maŋɪ sɪ o zʊ wʊlʊ dɪ na sɛ dí Yuutu Zezi tɪn mʊ.

40Amʊ nan bʊŋɪ nɪ o na je o yɪranɪ, oó ta jɪgɪ wʊpolo zanzan kʊ dwe o daa na zʊ barʊ. Wɛ Jorokʊm dɪ wʊ amʊ tee nɪ, yɪ a bʊŋɪ nɪ kʊntʊ mʊ pɛ-nɪ wʊbʊŋa yam kʊntʊ.

1 Korɛntɪ 8

Pooli na ŋɔɔnɪ jwənə nwana woŋo te tɪn

1A laan lagɪ a ŋɔɔnɪ jwənə nwana taanɪ mʊ dɪ abam. Kʊ yɪ cɪga, dí maama jɪgɪ yəno, nɪ abam na tɛ te tɪn. Nan taá ye-na nɪ, nɔɔnʊ na jɪgɪ yəno, kʊ pa-o kamunni mʊ. Nɔɔnʊ nan na jɪgɪ sono, kʊ jɪgɪ zənə kʊ paɪ o ve yigə mʊ.

2Nɔɔnʊ wʊlʊ na bʊŋɪ nɪ o jɪgɪ yəno, kʊ brɪ nɪ o ta yəri kʊlʊ na maŋɪ sɪ o taa ye tɪn mʊ.

3Wʊlʊ nan na soe Wɛ tɪn, Wɛ ye kʊntʊ tu.

4Kʊ na yɪ jwənə nwana yam dim taanɪ, dí ye nɪ jwənə ba ŋwɪ, Baŋa-Wɛ dɪdʊa yɪranɪ mʊ wʊra.

5Balʊ na ba tɔgɪ Wɛ tɪn jɪgɪ wəənu tɪdonnə mʊ ba maa bə ba wa. Wəənu dwi zanzan mʊ nɔɔna bə-tɪ nɪ ba wa dɪ ba yuu tiinə, kʊ na yɪ tɪga baŋa wəənu dɪ wɛyuu wəənu.

6Kʊ nan na yɪ dɪbam, dí ye nɪ Wɛ dɪdʊa yɪranɪ mʊ wʊra. Dɪntʊ mʊ yɪ dɪbam Ko wʊlʊ na kɪ woŋo maama, yɪ dɪntʊ ŋwaanɪ mʊ dí ŋwɪ. Dí ta ye nɪ, dɪbam Yuutu yɪ dɪdʊa mʊ, wʊntʊ mʊ yɪ Zezi Krisi wʊlʊ Wɛ na tagɪ o ŋwaanɪ Dl kɪ woŋo maama tɪn, yɪ wʊntʊ mʊ paɪ dɪbam ŋwɪa.

7Kʊ nan daɪ nɔɔnʊ maama mʊ ye nɪ jwənə ba jɪgɪ dam. Nɔɔna badaara dɛɛn ŋwɪ dɪ jwənə kaanɪm mʊ, yɪ ba laan ba ba sɛ Wɛ. Kʊntʊ ŋwaanɪ ba kwarɪ fʊʊnɪ yɪ ba bʊŋɪ nɪ, ba na di jwəni wʊdiu, kʊ́ ta nyɪ nɪnɛɛnɪ ba joori ba sɛ jwənə kaanɪm mʊ. Ba wʊbʊŋa ta na wʊ bɪgɪ Wɛ cwəŋə wʊnɪ tɪn, ba bʊŋɪ nɪ ba kɪ ba cɔgɪ mʊ.

8Wʊdiu dim nan bá wanɪ kʊ pa dí twɛ Wɛ. Dí na culi wʊdiiru naa dí zɪ ba culə dɪ, kʊ ba zəni dɪbam dɪ kʊlʊkʊlʊ naa dí ga kʊlʊkʊlʊ Wɛ yigə nɪ kʊ ŋwaanɪ.

9Kʊ daarɪ abam balʊ na ye nɪ á jɪgɪ ni sɪ á di kʊlʊ maama á na lagɪ tɪn, á nan cʊ-na á tɪtɪ sɪ á yɪ pa balʊ wʊbʊŋa na wʊ bɪgɪ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ tɪn tusi.

10Nmʊ wʊlʊ na paɪ n jɪgɪ yəno tɪn na ve n zʊ jwəni digə n tɔgɪ n di dɪ wʊdiu kʊm, yɪ n ko-bu wʊlʊ wʊbʊŋa na wʊ bɪgɪ Wɛ cwəŋə wʊnɪ tɪn na nɛ-m, kʊntʊ wʊ́ wanɪ kʊ gan-o sɪ o dɪ vu o tɔgɪ o di.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Kʋntʋ, o na dɛ o di jwəni wʋdiu kʋm, kʋ brɪ nɪ nmʋ mʋ mɛ n yəno kʋm n ma n cəgɪ n ko-bu wʋlʋ wʋbʋŋa ta na wʋ bɪgɪ Wɛ cwəŋə wʋnɪ yɪ Zezi Krisi ya tɪ o dɪ ŋwaanɪ tɪn.

12Nmʋ na kɪ kəm-balərə kʋm kʋntʋ doŋ n yagɪ n ko-bu yuu nɪ, yɪ n cəgɪ o wʋbʋŋa o ta na wʋ bɪgɪ Wɛ cwəŋə kam wʋnɪ tɪn, kʋ brɪ nɪ n kɪ dɪ Zezi Krisi mʋ te.

13Kʋntʋ, wʋdiu dim na lagɪ kʋ pa a ko-bu tusi Wɛ cwəŋə nɪ, a daa bá fəgɪ a di wʋdiu kʋm kʋntʋ, a na ba lagɪ sɪ a pa a ko-bu tusi Wɛ cwəŋə kam wʋnɪ tɪn ŋwaanɪ.

1 Korɛntɪ 9

Wɛ tɪntʋŋnʋ na jɪgɪ ni sɪ o kɪ te tɪn

1Amʋ ba jɪgɪ cwəŋə sɪ a kɪ a na lagɪ kʋlʋ tɪn na? Amʋ daɪ Zezi Krisi tɪntʋŋnʋ na? Abam bʋŋɪ nɪ a wʋ nɛ dí Yuutu Zezi mʋ na? Abam mʋ yɪ tɪtʋŋa yalʋ a na tʋŋɪ a pa dí Yuutu Zezi tɪn, á na dɛ amʋ jɪŋa á na vrɪm tɪn ŋwaanɪ.

2Nɔɔna badaara na maŋɪ ba ba bʋŋɪ nɪ amʋ yɪ Zezi Krisi tɪntʋŋnʋ cɪga cɪga, abam bá wanɪ á vɪn nɪ amʋ daɪ Zezi Krisi tɪntʋŋnʋ. Abam na ŋwɪ dɪdaanɪ dí Yuutu Zezi te tɪn mʋ brɪ nɪ amʋ sɪunɪ a yɪ o tɪntʋŋnʋ mʋ.

3Nɔɔna na lwɛ amʋ, a na wʋ́ lərɪ-ba te tɪn mʋ tɪntʋ:

4Abam bʋŋɪ nɪ, dɪbam balʋ na yɪ Wɛ tɪntʋŋna tɪn ya ba jɪgɪ cwəŋə sɪ dí joŋɪ dí ni-wʋdiu dí tɪtʋŋa yam ŋwaanɪ mʋ na?

5Dɪbam ya ba jɪgɪ cwəŋə sɪ dí di kaana balʋ na sɛ Zezi tɪn, sɪ dí taá təgɪ daanɪ dí beerə, nɪnɛɛnɪ dí Yuutu Zezi tɪntʋŋna babam bam dɪ o nyaana dɪ Pɪyɛɛrɪ na yəni ba kɪ te tɪn na?

6Amʋ dɪ Banabasɪ yɪranɪ nan mʋ maŋɪ sɪ dí taá tʋŋɪ dí lagɪ dí tɪtɪ ni-wʋdiu na?

7Nɔɔnʋ na yɪ pamaŋnʋ, o bá wanɪ o joori o ŋwɪ o tɪtɪ. Nɔɔnʋ jɪgɪ kara yɪ o ba di ka wəənu na? Nɔɔnʋ jɪgɪ naanɪ o təga yɪ o ba di dɪ nayɪla na?

8Kʋ daɪ lʋgʋ baŋa mɪmaŋa yantʋ yɪranɪ mʋ brɪ dɪbam cɪga kam kʋntʋ. Wɛ tənɔ kʋm dɪ maŋɪ kʋ brɪ kʋntʋ doŋ mʋ.

9Kʋ pʋpʋnɪ Wɛ cullu tɪlʋ Dl na pɛ Moyisitɪn tənɔ kʋm wʋnɪ kʋ wɪ: «Nmʋ na jɪgɪ nabɪa n ma n nwanɪ wo-vaalʋ, yɪ kɪ tampɔgɔ ka ni nɪ.» Wɛ na tagɪ kʋntʋ tɪn, kʋ yɪ nabɪa kam yɪranɪ ŋwaanɪ mʋ na?

10Aye, kʋ yɪ dɪbam ŋwaanɪ mʋ. Nɔɔnʋ wʋlʋ na vagɪ dɪ wʋlʋ na wʋra o kɪ faa tɪn maama tɪunɪ nɪ baá na ba təri mʋ.

11Dɪbam na tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam dɪ abam tɪn, kʋ nyɪ dɪ dí dugi Wɛ cɪga kam mʋ á bɪcara nɪ. Kʋ nan wʋ maŋɪ sɪ dí joŋi dí ni-wʋdiu abam tee nɪ na?

12Abam na paɪ nɔɔna badonnə ba ni-wʋdiu tɪn, kʋ ya wʋ maŋɪ sɪ dɪbam joŋi dí dwəni bantʋ na? Nan dɪ kʋ dɪ, dɪbam wʋ bwe sɪ dí joŋi dí ni-wʋdiu abam tee nɪ, nɪ dí ya na jɪgɪ cwəŋə sɪ dí kɪ te tɪn. Dí nan vəgɪ dí wʋ mʋ woŋo maama baŋa nɪ, sɪ kʋ yɪ wanɪ kʋ cɪ Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Á tıtı maŋı á ye nı balʊ na tʊŋı Wɛ tıtʊŋa Dl di-kamunu kʊm wʊnı tın yəni ba joŋi ba ni-wʊdiu dáanı mʊ. Balʊ dı na joŋi vara ba ma kaanı Wɛ tın dı joŋi ba təri kʊ wʊnı mʊ.

14Kʊ nan yı bıdwı mʊ dı balʊ dı na təɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam tın. Dí Yuutu Zezi pɛ ni nı ba dı maŋı sı ba joŋi ba ni-wʊdiu tıtʊŋı dım kʊntʊ ŋwaanı mʊ.

15Nan dı kʊ dı, amʊ wʊ bwe sı a joŋi kʊlʊkʊlʊ abam tee nı. Kʊ nan daı nı a pʊpʊnı tıntʊ sı a ma joŋi woŋo mʊ abam tee nı. Aá tı mʊ, sı a bá fɔgı a za a na yı te tın. A bá sɛ a pa nɔɔn-nɔɔnʊ cwəŋə sı o cɔgı woŋo kʊlʊ na yı amʊ wʊpolo nyım tın.

16A bá wanı a magı a nyɔɔnı a na təɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam tın ŋwaanı. Kʊntʊ yı fıfıʊn mʊ sı a kı. Amʊ ya na yagı Wɛ kwər-ywəŋə kam təɔlım, kʊ́ ta yı lɛɛrʊ mʊ dı amʊ.

17Amʊ tıtı mʊ nan ya na lı wʊbʊŋa sı a taa təɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam, a ya wʊ́ ta tıunı sı a joŋi ŋwıurʊ mʊ kʊ ŋwaanı. Kʊ nan daı a tıtı wʊbʊŋa mʊ a kıa, kʊ yı Wɛ mʊ kwe-ka Dl kı amʊ jıŋa nı.

18Kʊntʊ, bɛɛ ŋwıurʊ mʊ amʊ wʊ́ joŋi? Amʊ nyɔɔrı mʊ yı a na təɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam zaanı, yı a ba bwe sı a joŋi kʊlʊkʊlʊ kʊ ŋwaanı, nı a ya na jıgı cwəŋə sı a kı te tın.

19A te a tıtı mʊ, a daı nɔɔn-nɔɔnʊ gambaa. Amʊ tıtı nan mʊ pɛ a ji gambaa nɔɔna maama tee nı, sı a wanı a joŋi nɔɔna zanzan a kı Wɛ jıŋa nı.

20Amʊ na wʊ Zwifəbam tee nı, a yəni a təgı a kı nı Zwifə bam na kı te tın mʊ, sı a ma wanı a joŋi-ba a kı Wɛ jıŋa nı. Wɛ cullu tılʊ Dl na pɛ Zwifə bam tın ya ba təgı tı te amʊ. Amʊ nan na zʊʊrı dı Zwifə tın, a dɛ a sɛ-tı mʊ, sı a wanı a joŋi tı na te balʊ tın a kı Wɛ jıŋa nı.

21Kʊ daarı, a na yəni a wʊ dwi-gɛtiinə balʊ na ba təgı Wɛ cullu tım tın tee nı, a dı təgı a kı nı bantʊ na kı te tın mʊ, sı a ma wanı a joŋi-ba a kı Wɛ jıŋa nı. Kʊ nan daı nı a yigə tərə dıdaanı Wɛ niə yam, kʊ yı Zezi Krisi niə yam mʊ te amʊ.

22Kʊ daarı, kʊ na yı balʊ wʊbʊŋa na wʊ bıgı dı Wɛ cwəŋə kam təgım tın, a yəni a ji nı bantʊ dı mʊ te, sı a ma wanı a joŋi-ba a kı Wɛ jıŋa nı. Amʊ na wʊ nɔɔna balʊ maama tee nı, a yəni a ji nı bantʊ mʊ te, yı a kwaanı a kı a na wʊ́ kı te sı a ma joŋi ba badaara a kı Wɛ jıŋa nı.

23Amʊ nan kı wəənu tıntʊ maama sı Wɛ kwər-ywəŋə kam mʊ wanı ka vu yigə, sı a dı təgı a na a pɛɛrı Dl wo-laarʊ tım wʊnı.

24Abam ye nı, nɔɔna na wʊra ba durə, nɔɔnʊ maama mʊ kwaanı sı o di yigə, yı ba dıdʊa yıranı mʊ wʊ́ di o joŋi pɛɛrı dım. Nan kwaanı-na kʊntʊ doŋ, sı á wanı á di yigə sı á joŋi pɛɛrı dım.

25Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na lagı sı o duri tın yəni o tiini o kwaanı mʊ o kı o tıtı o kı daanı. Bantʊ nan yəni ba kwaanı kʊntʊ sı ba joŋi pɛɛrı mʊ, yı ba pɛɛrı dım kʊntʊ bá daanı dı cɔgı. Kʊ daarı dıbam pɛɛrı dılʊ dí na lagı dí joŋi Wɛ tee nı tın bá fɔgı dı cɔgı maŋa dı maŋa.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

26Kʋntʋ, amʋ ba duri nɪ wʋlʋ na yəri durim yɪ o duri yɔɔ yɔɔ te tɪn. A nan ba magɪ jara nɪ wʋlʋ na yəri jara magɪm yɪ o magɪ yɔɔ yɔɔ te tɪn.

27Amʋ nan kwaanɪ a tiini a fɪn a tɪtɪ mʋ, sɪ a pa a yɪra yam lwarɪ nɪ amʋ mʋ te-ya. A kɪ kʋntʋ sɪ kʋ yɪ pa, a na tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam a brɪ nɔɔna badonnə tɪn, sɪ amʋ tɪtɪ laan ba a ga pɛɛrɪ mʋ Dl tee nɪ.

1 Korɛntɪ 10

Wɛ nɔɔna wʋ maŋɪ sɪ ba taa zuli jwənə

1A ko-biə-ba, amʋ lagɪ sɪ á guli kʋlʋ dɛɛn na kɪ dí kwə nakwa balʋ na dɛ Moyisikwaga ba nuŋi Ezipinɪ tɪn woŋo mʋ. Wɛ dɛɛn pɛ kunkoŋo mʋ kwəli ba maama, yɪ Dl daarɪ Dl pɔɔrɪ nɪnɪʋ kʋm na bam kuni bɪle Dl daarɪ cwəŋə, yɪ ba maama tɔgɪ da ba kɛ.

2Kʋntʋ na kɪ tɪn, kʋ nyɪ dɪ bantʋ maama dɛɛn miisi na wʋnɪ mʋ, sɪ ba taa yɪ Moyisi karabiə, kunkoŋo kʋm na kwəli-ba yɪ ba da nɪnɪʋ kʋm wʋ ba kɛ tɪn ŋwaanɪ.

3Wɛ dɛɛn ma pa ba maama di wʋdiu dɪdʋa,

4yɪ ba daarɪ ba nyɔ na bɪdwɪ. Na balʋ ba maama dɛɛn na nyɔgɪ tɪn nuŋi piu kʋdoŋ yɪra mʋ, yɪ piu kʋm kʋntʋ mʋ yɪ wo-kɪnkagɪlɪ dɪlʋ Wɛ na kɪa, sɪ kʋ brɪ nɪ Zezi Krisi tɪtɪ mʋ tɔgɪ o wʋ ba tee nɪ.

5Nan dɪ kʋntʋ dɪ, Wɛ wʋ dɛɛn wʋ poli dɪ nɔɔna zanzan ba wʋnɪ. Dl dɛɛn ma pa ba zanzan tɪ ba maŋɪ kagʋa kam wʋnɪ.

6Wəənu tɪntʋ maama nan kɪ sɪ tɪ brɪ dɪbam mʋ, sɪ dí daa yɪ ta pa dí fra zʋʋrɪ wo-balwaarʋ nɪnɛɛnɪ bantʋ na kɪ te tɪn.

7Á yɪ zaŋɪ á zuli jwənə, nɪ bantʋ badaara dɛɛn na kɪ te tɪn. Kʋ pʋpʋnɪ Wɛ tɔnɔ kʋm wʋnɪ kʋ wɪ: «Yisɪrayɛlɪ tiinə bam dɛɛn jəni ba di wʋdiu ba daarɪ ba nyɔ, yɪ ba laan zaŋɪ ba sa ba kwɛɛra.»

8Á yɪ zaŋɪ á pa dí taá boorə, nɪ bantʋ badaara dɛɛn na kɪ te yɪ ba nɔɔna mʋrr-fiinle-tɪtɔ (23.000) tɪ dɛ dɪdʋa wʋnɪ tɪn.

9Á yɪ pa-na dí maŋɪ dí Yuutu Baŋa-Wɛ dam dí nii, nɪ bantʋ badaara dɛɛn na kɪ te yɪ bɪsankwɪ dʋ-ba sɪ gʋ tɪn.

10Á yɪ taá pʋʋnɪ dɪ Wɛ, nɪ bantʋ badaara dɛɛn na kɪ te yɪ tʋʋnɪ malɛka kam gʋ-ba tɪn.

11Wəənu tɪntʋ maama dɛɛn nan kɪ dí kwə nakwa bam, sɪ tɪ taa yɪ maana mʋ tɪ pa dɪbam. Tɪ nan pʋpʋnɪ Wɛ tɔnɔ kʋm wʋnɪ, sɪ kʋ wanɪ kʋ kaanɪ dɪbam balʋ ta na ŋwɪ yɪ lʋgʋ baŋa tiim da yam batwarɪ tɪn mʋ.

12Kʋntʋ ŋwaanɪ, wʋlʋ na bʋŋɪ nɪ o zɪgɪ lanyɪranɪ tɪn nan fɔgɪ o yɪrɪ o tɪtɪ sɪ o yɪ tʋ.

13Woŋo kʋlʋ maama na maŋɪ abam sɪ á tusi tɪn waɪ kʋ yi nɔɔnʋ maama. Wɛ nan yɪ cɪga tu mʋ, Dl bá sɛ sɪ woŋo kʋlʋ na maŋɪ abam tɪn dwəni abam dam. Dl nan wʋ́ pa abam dam, sɪ á wanɪ á na cwəŋə á nuŋi kʋ wʋnɪ maŋa kam kʋntʋ nɪ.

14Kʋntʋ ŋwaanɪ, a badon-sonnu-ba, lɪ-na á tɪtɪ jwənə kaanɪm wʋnɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Amʊ nan lagɪ a ŋɔɔnɪ dɪ abam nɪ swan tiinə mʊ te, sɪ á bʊŋɪ á nii a taanɪ dʊm yɪ cɪga mʊ naa vwan mʊ.

16Dí na yəni dí wʊra dí di Zezi Krisi tʊʊnɪ gulim wʊdiu kʊm, dí yəni dí kwe zʊŋa mʊ dɪ ka wʊ wo-nyɔɔrʊ yɪ dí kɪ Wɛ le tɪ ŋwaanɪ, yɪ dí daarɪ dí nyɔ. Dí na kɪ kʊntʊ tɪn, kʊ brɪ nɪ dɪbam maama tɔgɪ dí sɛ nɪ Zezi Krisi jana kam nuŋi dɪbam ŋwaanɪ mʊ. Dí daa ta na yəni dí kwe dɪpɛ dʊm dí fɔ fɔ dí di tɪn, kʊ brɪ nɪ dɪbam maama tɔgɪ dí sɛ nɪ o yɪra yam cɔgɪ dɪbam ŋwaanɪ mʊ. Kʊ daɪ kʊntʊ na?

17Dɪbam maama na fɔgɪ dɪpɛ dɪdʊa kam dí di tɪn, kʊ brɪ nɪ dɪbam maama yɪ nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ, dí ya zɪ maŋɪ dí daga te maama dɪ.

18Nan bʊŋɪ-na Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na yəni ba ma wəənu tɪlʊ ba kaanɪ Wɛ yɪ ba daarɪ ba di tɪn woŋo. Balʊ maama na dɛ ba di tɪn dɪ tɔgɪ ba sɛ kaanɪm dʊm mʊ.

19Amʊ na tagɪ kʊlʊ tɪn brɪ bɛɛn? Kʊ brɪ nɪ wʊdiu kʊlʊ ba na mɛ ba kaanɪ jwənə tɪn jɪgɪ kuri mʊ na? Naa kʊ brɪ nɪ jwənə yam tɪtɪ mʊ jɪgɪ kuri?

20Awo, kʊ daɪ kʊntʊ. Amʊ lagɪ a brɪ abam nɪ, jwə-kaana na kaanɪ dɪ wəənu tɪlʊ tɪn, ba paɪ ciciri mʊ sɪ kʊ daɪ Wɛ. Amʊ nan ba lagɪ sɪ abam na wəl-dɔnə dɪ ciciri.

21Kʊ nan wʊ maŋɪ sɪ á nyɔ dí Yuutu Zezi Krisi wo-nyɔɔrʊ tʊm, sɪ á kwəri á vu á nyɔ dɪ ciciri. Abam nan bá wanɪ á jəni á di dí Yuutu wʊm tʊʊnɪ gulim wʊdiu kʊm, sɪ á kwəri á vu á da á di wʊdiu kʊlʊ na wú pa á taá ŋwɪ dɪ ciciri tɪn.

22Á yɪ pa-na dí kɪ kʊlʊ na wú zaŋɪ dí Yuutu wʊm wʊ tɪn. Abam bʊŋɪ á paɪ dɪbam jɪgɪ dam dí dwe wʊntʊ mʊ na?

Dí maŋɪ sɪ dí pa Wɛ na zulə mʊ dí tɪtʊŋa maama wʊnɪ

23Abam badaara na tɛ á wɪ, á jɪgɪ ni sɪ á kɪ kʊlʊ maama á na lagɪ tɪn, kʊ yɪ cɪga. Kʊ nan daɪ nɪ woŋo maama mʊ jɪgɪ kuri kʊ pa dɪbam. Kʊ ta daɪ nɪ woŋo maama mʊ jɪgɪ zənə.

24Nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o taa lagɪ o tɪtɪ zənə má. O nan maŋɪ sɪ o taa kɪ lanyɪranɪ o zəni o donnə dɪ mʊ.

25Á jɪgɪ ni sɪ á yəgi nwana yalʊ maama ba na jɪgɪ ba yəgi yaga nɪ tɪn á di. Nan yɪ bwe-na á nii ya yɪ jwənə nwana mʊ na, sɪ kʊú pa liə ja abam kʊ ŋwaanɪ.

26Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Lʊgʊ baŋa dɪ kʊ wəənu maama yɪ Baŋa-Wɛ nyɪm mʊ.»

27Nɔɔnʊ wʊlʊ na ba tɔgɪ Zezi tɪn na bəŋi abam sɪ á vu o sɔŋɔ á di wʊdiu dɪd-o, yɪ á na sɛ á vu, o na kwe wʊdiu kʊlʊ maama o pa abam tɪn, sɪ á di. Á yɪ zaŋɪ-na á bwe kʊ kuri, sɪ kʊú ta jɪgɪ liə dɪ abam.

28Nɔɔnʊ nan na tagɪ dɪ abam o wɪ, wʊdiu kʊntʊ yɪ ba mɛ ba kaanɪ jwəni mʊ, sɪ á daa yɪ zaŋɪ á di, bɛŋwaanɪ liə wú zʊ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ bɪcarɪ.

29Kʊ daɪ nɪ á yagɪ kʊ dim liə na wú zʊ abam tɪtɪ bɪcarɪ tɪn ŋwaanɪ, kʊ yɪ liə na wú ja wʊlʊ na tagɪ o brɪ abam tɪn ŋwaanɪ mʊ. Dɛdoŋ abam waɪ á bwe amʊ á nii, bɛŋwaanɪ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

mʊ dí maŋɪ sɪ dí yagɪ dí na jɪgɪ ni sɪ dí kɪ kʊlʊ tɪn, kʊ yɪ liə na wʊ́ zʊ nɔɔna badonnə tɪn ŋwaanɪ mʊ?

30Abam daa ta waɪ á bwe amʊ nɪ, dí na kɪ Wɛ le wʊdiu kʊm ŋwaanɪ yɪ dí daarɪ dí di tɪn, nɔɔnʊ daa wʊ́ lwɛ dɪbam bɛɛ ŋwaanɪ mʊ?

31Kʊ nan na yɪ te tɪn, woŋo kʊlʊ maama abam na wʊ́ kɪ tɪn, kʊ na yɪ á na wʊ́ di naa á nyɔ naa kəm dɪlʊ maama á na wʊ́ kɪ tɪn, kʊ maŋɪ sɪ á taá kɪ kʊlʊ maama na wʊ́ pa Wɛ na zulə kʊ ŋwaanɪ tɪn mʊ.

32Á yɪ taá kɪ-na kʊlʊ na wʊ́ cəgɪ nɔɔna wʊbʊŋa tɪn, kʊ ya zɪ yɪ Zwifə bam naa dwi-gɛ tiinə naa Wɛ nɔn-kəgɔ kʊm dɪ.

33Taá kɪ-na nɪ amʊ na kɪ te tɪn. Woŋo kʊlʊ maama amʊ na kɪ tɪn, a kwaanɪ sɪ kʊ taa poli nɔɔna maama wʊ mʊ. Amʊ ba lagɪ a tɪtɪ yɪranɪ zənə. A lagɪ sɪ a zəni nɔɔna maama mʊ, sɪ kʊ wanɪ kʊ pa Wɛ vrɪ-ba Dl yagɪ.

1 Korɛntɪ 11

1Taá lwəni-na amʊ, nɪ amʊ na lwəni Zezi Krisi te tɪn.

Zezi mʊ yɪ baara dɪ kaana maama yuutu

2Abam kɪ cɪga lanyɪranɪ dɪdaanɪ á na yəni á guli amʊ gulə, yɪ á kwəri á sɛ zaasɪm dɪlʊ maama a na brɪ abam tɪn.

3Amʊ nan lagɪ sɪ abam lwarɪ nɪ, Zezi Krisi mʊ yɪ nɔɔnʊ maama yuutu. Kaanɪ dɪ yuutu maa yɪ o barʊ. Baŋa-Wɛ nan mʊ yɪ Zezi Krisi dɪ yuutu.

4Kʊntʊ tɪn, á na jeeri daanɪ sɪ á warɪ Wɛ, yɪ baarʊ na zaŋɪ sɪ o loori Wɛ naa o ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ, yɪ o na mɛ woŋo o kwəli o yuu, kʊntʊ tu yáalɪ o yuutu wʊm mʊ.

5Kaanɪ dɪ nan na zaŋɪ sɪ o loori Wɛ naa o ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ, yɪ o na wʊ mɛ woŋo o kwəli o yuu, o dɪ yáalɪ o yuutu wʊm mʊ. O na kɪ kʊntʊ, o dɪ wʊlʊ na ceeri o yuu tɪn maama yɪ bɪdwɪ mʊ.

6Kaanɪ na wʊ sɛ sɪ o kwəli o yuu, kʊ ya maŋɪ sɪ o cɔ-kʊ mʊ naa o ceeri-kʊ. Kʊ nan na jɪgɪ cavɪra sɪ kaanɪ kɪ kʊntʊ tɪn, kʊ maŋɪ sɪ o taa kwəli-kʊ mʊ.

7Baara nan ba jɪgɪ sɪ ba kwəli ba yuni, bɛŋwaanɪ bantʊ jɪgɪ Wɛ nyɪnyʊgʊ mʊ, yɪ ba brɪ Dl zulə na yɪ te. Kʊ nan na yɪ kaana, bantʊ mʊ brɪ baara zulə na yɪ te.

8Bɛŋwaanɪ Wɛ mɛ baarʊ yɪra mʊ Dl kɪ kaanɪ, sɪ kʊ daɪ kaanɪ yɪra mʊ Dl mɛ Dl kɪ baarʊ.

9Kʊntʊ, Wɛ wʊ kɪ baarʊ kaanɪ ŋwaanɪ, Dl kɪ kaanɪ mʊ baarʊ ŋwaanɪ.

10Kʊntʊ ŋwaanɪ, dɪ Wɛ malɛsɪsɪm ŋwaanɪ, kaana maŋɪ sɪ ba taa kwəli ba yuni, sɪ kʊ brɪ nɪ ba jɪgɪ ni sɪ ba ŋɔɔnɪ Wɛ kəgɔ kʊm wʊnɪ.

11Kʊ daarɪ, dɪbam balʊ maama na wʊ dí Yuutu Zezi kəgɔ kʊm wʊnɪ tɪn, kaanɪ ba te o tɪtɪ baarʊ tee nɪ, baarʊ dɪ nan ba te o tɪtɪ kaanɪ tee nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Wɛ sunu Dl ma baaru yura mu Dl ku kaanu, yu kaanu du nan mu lurı baaru. Woŋo maama nan nuŋi Wɛ te mu.

13Abam tutu nan buŋu-na á nii. Kaanu na zaŋu su o loori Wɛ, yu o na wu kwe woŋo o ma kwəli o yuu, ku lamma na?

14Nɔɔna maama ye nu, baaru yuuywe na tiini su dwara, ku yu cavura mu ku pau o tutu.

15Ku nan na yu kaanu, o yuuywe na tiini su nuŋi su daga, ku zul-o mu. Ku yu o du Wɛ pɛɛru mu, su su taa daga yu su kwəli o yuu.

16Nɔɔnu wulu nan na wu sɛ amu zaasum dum kuntu yu o magu kantəgə du baŋa nu tun, kuntu tu taa ye nu dubam maama təgu kantu cwəŋə kam mu, yu Wɛ nən-kəgə kum je maama nu tun du təgu kantu mu.

Dí na maŋu su dí di Zezi tuunu gulim wudiu kum te tun

(Matiyu 26:26-29, Marıku 14:22-25, Luki 22:14-20)

17Woŋo kulu amu na lagu a ta du abam tun, a ba lagu a tee abam nu á ku lanyuranu. Abam na yəni á jeeri daanu tun, á cəgum mu dwe á fəgum.

18Dayigə woŋo, amu ni nu á na yəni á jeeri daanu su á zuli Wɛ, á jugu kampwara mu daanu. Amu buŋu nu ku sunu kuú ta yu cuga mu.

19Ku nan fun mu su kampwara taa wu abam tutaru nu, su ku bru balu na sunu ba təgu Zezi du cuga tun.

20Abam na yəni á jeeri daanu su á di dí Yuutu Zezi tuunu gulim wudiu kum tun, á ba ku nu á na maŋu su á ku te tun.

21Bɛŋwaanu nɔɔnu maama yəni o ləgurı o di o tutu wudiu kum mu. Abam nan na ku kuntu tun, ku pɛ kana jugu badonnə, yu á badonnə nyɔ á su á ja gaalu.

22Abam ya na lagu su á di dim dum kuntu doŋ tun, á ya wú di á tutu sam nu mu. Abam lagu su á cəgu Wɛ nən-kəgə kum yuu mu na? Abam lagu su á pa cavura mu ja yinigə tiinə balu na wu á kəgə kum wunu tun na? Abam lagu su amu ta bɛɛ mu du abam? Nu á ku lanyuranu mu na? A bá wanu a ta nu á ku lanyuranu du kuntu woŋo.

23Cuga kalu dí Yuutu Zezi na bru-nu o tuunu gulim wudiu kum ŋwaanu tun mu a zaasu abam, ku yu su tutu dulu ba na jaanu dí Yuutu Zezi tun mu o kwe dupɛ,

24yu o ku Wɛ le du ŋwaanu o daaru o fɔ fɔ o pa o karabiə bam, yu o wu: «Amu yura yam mu tuntu, ya na lagu ya cəgu abam ŋwaanu tun. Taá ku-na kuntu doŋ su á taá ma guli amu gulə.»

25Ba na di ba ti tun, o daa ma kwe zuŋa du ka wu wo-nyɔɔru yu o ku Wɛ le tu ŋwaanu, yu o wu: «Wo-nyɔɔru tuntu bru nu Wɛ goni ni-duurı mu dudaanu nabiinə amu jana kam ŋwaanu. Maŋa kalu maama á na lagu á nyɔ-tu tun, su á ku-na kuntu á taá ma guli amu gulə.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

26Bɛŋwaanɪ, maŋa kalʊ maama á na di dɪpɛ dɪm kʊntʊ yɪ á nyɔ wo-nyɔɔrʊ tɪm kʊntʊ tɪn, á kɪ á ma á brɪ dí Yuutu wʊm tʊʊnɪ dɪm na yɪ te tɪn mʊ, sɪ kʊ vu kʊ yi maŋa kam o na wʊ́ joori o ba tɪn.

27Kʊntʊ ŋwaanɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ na di dí Yuutu wʊm tʊʊnɪ gulim dɪpɛ dɪm naa o nyɔ wo-nyɔɔrʊ tɪm, yɪ o kɪ kʊlʊ na wʊ maŋɪ dɪ dí Yuutu wʊm tɪn, kʊntʊ tu kɪ kəm-balɔrɔ mʊ dɪ dí Yuutu wʊm yɪra yam dɪ o jana kam.

28Kʊntʊ ŋwaanɪ, nɔɔnʊ maama maŋɪ sɪ o da yigə o taa ye o tɪtɪ mʊ, sɪ o laan di dɪpɛ dɪm o daarɪ o nyɔ wo-nyɔɔrʊ tɪm.

29Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na di dɪpɛ dɪm yɪ o kwəri o nyɔ wo-nyɔɔrʊ tɪm dɪ goonə tɪn wʊ maŋɪ dɪ dí Yuutu wʊm yɪra yam mʊ, kʊntʊ tu vaŋɪ taanɪ mʊ o daŋɪ o tɪtɪ yuu nɪ.

30Kʊntʊ nan mʊ paɪ á zanzan ba jɪgɪ yazurə, yɪ á badaara bwənə, yɪ á badonnə tʊa.

31Dɪbam nan ya na yəni dí da yigə dí bwe dí tɪtɪ dí nii yɪ dí lwarɪ dí na yɪ balʊ tɪn, Wɛ ya daa bá pa dí na cam.

32Dí Yuutu Wɛ nan yəni Dl vaŋɪ dɪbam zwɛ sɪ Dl pa dí joori dí tʊ cwəŋə nɪ mʊ, sɪ maŋa kalʊ Dl na wʊ́ ba Dl di nɔɔna maama taanɪ tɪn, sɪ dí yɪ zaŋɪ dí ga bʊra Dl tee nɪ, nɪ balʊ na yəri Wɛ tɪn te.

33Kʊntʊ ŋwaanɪ, a ko-biə-ba, á na jeeri daanɪ sɪ á di Zezi tʊʊnɪ gulim wʊdiu kʊm, sɪ á zuri á yɪra á cəgi daanɪ.

34Wʊlʊ kana na wɔɛ tɪn, kʊntʊ tu da yigə o di o sɔŋɔ nɪ, sɪ o laan daarɪ o ba, sɪ á yɪ vaŋɪ Wɛ sarɪya á daŋɪ á yuu nɪ maŋa kalʊ á na jeeri daanɪ tɪn. Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ wəənu tɪlʊ na daarɪ tɪn, amʊ na tuə, a laan wʊ́ brɪ abam á na wʊ́ kɪ te.

1 Korɛntɪ 12

Wɛ Joro kʊm pɛɛra yam na yɪ te tɪn

1Kʊ daarɪ, a laan lagɪ a ŋɔɔnɪ Wɛ Jorokʊm pɛɛra yam laŋa nɪ mʊ. A ko-biə-ba, a lagɪ sɪ a pa á lwarɪ Wɛ Joro kʊm na tʊŋɪ te dɪ te tɪn mʊ.

2Abam ye nɪ, maŋa kalʊ á dɛɛn ta na wʊ lwarɪ Wɛ tɪn, á dɛɛn təgɪ jwənə yalʊ na yɪ kafɛ tɪn mʊ, yɪ ya ganɪ abam sɪ á taá təgɪ cwe sɪlʊ maama ya na lagɪ tɪn.

3Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a lagɪ a pa á lwarɪ nɪ, Wɛ Joro kʊm bá ganɪ abam. Kʊntʊ, nɔɔnʊ wʊlʊ na ŋɔɔnɪ dɪ Wɛ Joro dam tɪn bá wanɪ o twɪ Zezi. Nɔɔn-nɔɔnʊ nan bá wanɪ o ta nɪ, Zezi mʊ yɪ o Yuutu, yɪ Wɛ Joro kʊm təri o tee nɪ.

4Wɛ Joro kʊm pɛɛra yam yɪ dwi təri təri mʊ, yɪ Dl Joro kʊm dɪdʊa yɪranɪ mʊ paɪ-ya Dl nɔɔna.

5Wɛ tɪtʊŋa yam dɪ yɪ dwi təri təri mʊ, yɪ dí Yuutu wʊlʊ dí na tʊŋɪ dí pa-o tɪn yɪ dɪdʊa yɪranɪ mʊ.

6Wɛ na pɛ dɪbam dam sɪ dí ma tʊŋɪ Dl tɪtʊŋa te tɪn dɪ yɪ dwi təri təri mʊ. Wɛ nan yɪ dɪdʊa yɪranɪ mʊ, yɪ dʊntʊ mʊ pɛ dɪbam maama dam dɪm kʊntʊ maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Wɛ Joro kʊm nan pɛ nɔɔnʊ maama pɛɛrɪ sɪ o wanɪ o maa zəni o donnə.

8Wɛ Joro kʊm paɪ nɔɔna badonnə dam sɪ ba ŋɔɔnɪ swan taanɪ, yɪ kʊntʊ mʊ ta paɪ nɔɔna badonnə dam sɪ ba ŋɔɔnɪ yəno taanɪ dɪ.

9Wɛ Joro kʊm nan ta mʊ paɪ nɔɔna badonnə dam sɪ ba taa tiini ba jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ, yɪ kʊ ta paɪ badonnə dam sɪ ba ta maa paɪ yawɪɪna naɪ yazurə.

10Kʊntʊ nan ta mʊ paɪ badonnə dam sɪ ba ta maa kɪ wo-kɪnkagɪla, kʊ daarɪ sɪ badonnə taa waɪ ba ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ. Kʊ daa ta maa paɪ nɔɔna badonnə waɪ ba pɔɔrɪ kʊlʊ na yɪ Wɛ Joro kʊm nyʊm dɪ kʊlʊ na daɪ kʊ nyʊm tɪn daanɪ. Kʊ ta paɪ badonnə waɪ ba ŋɔɔnɪ ta-gɛ, yɪ badonnə dɪ waɪ ba lwarɪ ta-gɛ sɪm kʊntʊ kuri yɪ ba tɛ ba brɪ ba donnə.

11Kʊ nan yɪ Wɛ Joro kʊm kʊntʊ dɪdʊa yɪranɪ mʊ jɪgɪ pɛɛra yam kʊntʊ dwi təri təri, yɪ kʊ paɪ nɔɔnʊ maama nɪ kʊ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn.

Zezi kɔgɔ kʊm nyɪ dɪ nɔɔnʊ yɪra na yɪ te tɪn mʊ

12Nan bʊŋɪ-na á nii nabiinu yɪra na yɪ te tɪn. Ya yɪ woŋo dɪdʊa mʊ, yɪ ya laan pɔɔrɪ je dwi təri təri. Ya pɔɔrʊm dʊm daga zanzan, yɪ ya maama laan yɪ yɪra dɪdʊa mʊ. Zezi Krisi dɪ o kɔgɔ kʊm maama dɪ nan yɪ kʊntʊ mʊ.

13Dɪbam maama na pɛ ba miisi dɪbam na wʊnɪ Wɛ Joro kʊm dɪdʊa dam ŋwaanɪ tɪn, dí laan jigi nɔɔnʊ dɪdʊa mʊ. Kʊ na yɪ Zwifə naa dwi-gɛ tiinə, naa gambɛ naa balʊ na te ba tɪtɪ tɪn maama, Wɛ Joro kʊm kʊntʊ yɪranɪ mʊ wʊ dɪbam maama tee nɪ.

14Nabiinu yɪra pɔɔrɪ je təri təri mʊ, sɪ kʊ daɪ jəgə dɪdʊa yɪranɪ.

15Naga na tagɪ ka wɪ, kantʊ daɪ jɪŋa, kʊntʊ ŋwaanɪ yɪra yam ba te-ka, kʊntʊ bá sɪɪnɪ kʊ pa ka taa tɔgɪ ka təri yɪra yam wʊnɪ.

16Zwɛ dɪ nan na wɪ, dɪntʊ daɪ yi, sɪ yɪra yam ba te-dɪ, kʊntʊ bá sɪɪnɪ kʊ pa dɪ taa tɔgɪ dɪ təri yɪra yam wʊnɪ.

17Yɪra yam maama nan ya na yɪ yi yɪranɪ mʊ, yaá kɪ ta mʊ ya taa ni taanɪ? Ya nan ya na yɪ zwɛ yɪranɪ mʊ, yaá kɪ ta mʊ ya taa ni lwəm?

18Kʊ nan yɪ Wɛ mʊ kɪ je sɪm dwi təri təri Dl kɪ yɪra yam wʊnɪ, kʊ maŋɪ dɪ Dl wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn.

19Ya maama nan ya na yɪ yɪra yam jəgə dɪdʊa mʊ, yaá kɪ ta mʊ ya ji yɪra?

20Kʊntʊ tɪn, je dwi təri təri mʊ wʊra, yɪ sɪ maama laan yɪ yɪra dɪdʊa.

21Kʊntʊ ŋwaanɪ, yi bá wanɪ dɪ ta dɪ jɪŋa nɪ dɪ ba lagɪ-ka, naa yuu ta dɪ naga nɪ kʊ ba lagɪ-ka.

22A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam nɪ, dɪbam yɪra yam je sɪlʊ dí na bʊŋɪ nɪ sɪ tiini sɪ bwənə tɪn jɪgɪ kuri zanzan.

23Dí yɪra yam je sɪlʊ dí na bʊŋɪ nɪ sɪ ba tiini sɪ jɪgɪ kuri tɪn mʊ dí yəni dí zuli lanyɪranɪ. Je sɪlʊ na jɪgɪ cavɪra tɪn, mʊ dí yəni dí fɔgɪ dí kwəli-sɪ lanyɪranɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24Kʊ daarɪ ya je sɪlʊ na lana tɪn, dí daa ba fɔgɪ dí nii sɪ baŋa nɪ. Wɛ mʊ kɪ nabiinu yɪra yam je sɪm maama Dl kɪ daanɪ, yɪ Dl paɪ je sɪlʊ na gɛ zulə tɪn na zulə lanyɪranɪ.

25Kʊntʊ ŋwaanɪ kampwara təri yɪra yam wʊnɪ. Ya je sɪm maama zəni daanɪ mʊ.

26Kʊ na cana yɪra yam daa kalʊ nɪ, yɪra yam maama wú təgɪ ya na cam dɪm kʊntʊ doŋ mʊ. Kʊ daarɪ daa kalʊ na nɛ zulə tɪn, yɪra yam maama dɪ wú təgɪ ya na wʊpolo mʊ.

27Abam maama yɪ Zezi Krisi yɪra yam mʊ, yɪ á dɪdʊa dɪdʊa yɪ o je sɪm dwi təri təri mʊ.

28Kʊntʊ tɪn, Zezi kɔgɔ kʊm wʊnɪ, Wɛ kɪ nɔɔnʊ maama o jəgə nɪ mʊ. Dayigə tɪn yɪ Zezi tɪntʊŋna bam o tɪtɪ na lɪ tɪn mʊ. Wɛ nijoŋnə bam maa saŋɪ. Balʊ na kɪ bɪtɔ tɪn maa yɪ balʊ na brɪ Wɛ cɪga kam tɪn. Kʊ wəli dɪ balʊ na kɪ wo-kɪnkagɪla tɪn, dɪ balʊ Wɛ na pɛ-ba dam sɪ ba ta maa paɪ yawɪna naɪ yazurə tɪn, dɪ balʊ na zəni nɔɔna tɪn, dɪ balʊ na nii Wɛ tɪtʊŋa yam baŋa nɪ tɪn, dɪ balʊ Wɛ Joro kʊm na paɪ ba ŋɔɔnɪ ta-gɛ tɪn.

29Kʊ nan daɪ nɪ dí maama mʊ yɪ Zezi tɪntʊŋna balʊ o tɪtɪ dɛɛn na lɪ tɪn, kʊ daɪ dí maama mʊ yɪ Wɛ nijoŋnə, naa dí maama mʊ brɪ Wɛ cɪga kam. Kʊ nan daɪ nɪ dí maama mʊ waɪ dí kɪ wo-kɪnkagɪla.

30Kʊ nan daɪ dí maama mʊ Wɛ pɛ dam sɪ dí taá ma paɪ yawɪna naɪ yazurə, naa dí maama mʊ Wɛ Joro kʊm pɛ dí ŋɔɔnɪ ta-gɛ, naa dí maama mʊ waɪ dí lwarɪ sɪ kuri dí brɪ nɔɔna.

31Nan kwaanɪ-na sɪ á joŋi Wɛ-pɛɛra yalʊ na jɪgɪ kuri kʊ ja gaalɪ tɪn. Kʊ daarɪ, a nan lagɪ a brɪ abam woŋo kʊlʊ na tiini kʊ lana kʊ dwe dɪdɪ tɪn mʊ.

1 Korɛntɪ 13

Sono na yɪ te tɪn

1Amʊ na maŋɪ a waɪ a ŋɔɔnɪ nabiinə dwi təri təri taana, dɪ malɛsɪsɪm taanɪ dɪ, yɪ a na ba jɪgɪ sono, kʊ nyɪ dɪ sɔɔ mʊ a kɪa, nɪnɛɛnɪ ba na magɪ kwaŋa dɪ loŋjini yɪ tɪ kɪ sɔɔ te tɪn.

2Amʊ na maŋɪ a jɪgɪ Wɛ-pɛɛrɪ dɪlʊ na paɪ a waɪ a ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ tɪn, yɪ a jɪgɪ yəno maama, yɪ a kwəri a ye cɪga kalʊ maama na səgi nabiinə yigə nɪ tɪn, yɪ a na maŋɪ a jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ sɪ a taa waɪ a paɪ pweeru zaŋɪ tɪ je nɪ tɪ ve tɪ tʊ mɛ a na lagɪ tɪn, yɪ a na ba jɪgɪ sono, kʊ yɪ kafɛ mʊ.

3Amʊ na maŋɪ a kwe a jɪjɪgɪrʊ maama a maŋɪ a pa yinigə tiinə, yɪ a ta kwəri a sɛ sɪ ba kwe a yɪra yam ba dɪ mini nɪ, yɪ a na ba jɪgɪ sono, kʊ ta maŋɪ kʊ ba jɪgɪ kuri kʊ pa-nɪ.

4Sono tu jɪgɪ wʊ-zuru mʊ, yɪ o kɪ nɔɔna lanyɪranɪ. Sono tu ba jɪgɪ pu-sɪŋa naa o magɪ o nyɔɔnɪ, o nan ba jɪgɪ kamunni dɪ.

5Sono tu ba kɪ kʊlʊ na wʊ maŋɪ tɪn, o nan ba beeri o tɪtɪ yɪranɪ zənə má. O nan jɪgɪ ban-pʊnʊ. Nɔɔnʊ na kɪ-o lwarɪm, o ba kwe o kɪ o wʊnɪ.

6Sono tu ba kɪ wʊpolo dɪ woŋo kʊlʊ na yɪ balɔrə tɪn, o kɪ wʊpolo dɪ woŋo kʊlʊ na yɪ cɪga tɪn mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Sono tu wai o vɔ o wʊ woŋo maama baŋa nɪ, yɪ o jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ tɪna dɪ wʊ-zuru woŋo maama baŋa nɪ.

8Sono ba tiə. Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪlʊ nɔɔna na ŋɔɔnɪ tɪn wʊ́ ba sɪ kɛ. Wɛ-pɛɛrɪ dɪlʊ nɔɔna na maa ŋɔɔnɪ ta-gɛ tɪn dɪ wʊ́ ba dɪ kɛ. Yəno dɪ wʊ́ ba kʊ kɛ.

9Lele kʊntʊ yəno kʊlʊ dɪbam na jɪgɪ tɪn yɪ cicoro mʊ. Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪlʊ dí na ŋɔɔnɪ tɪn dɪ yɪ cicwəəru mʊ.

10Kʊ daarɪ maŋa kalʊ Wɛ na wʊ́ ba fɔgɪ wəənu maama Dl pa tɪ maŋɪ fasɪ tɪn, wo-cicwəəru tɪm maama laan wʊ́ je mʊ.

11Maŋa kalʊ a na yɪ bu tɪn, a dɛɛn ŋɔɔnɪ biim mʊ, yɪ a kwəri a bʊŋɪ nɪ bu te, yɪ a jeeli nɪ bu te. Lele kʊntʊ, a na kɪ nɔɔnʊ tɪn, a kwe busɔɔnɪ wəənu tɪm maama a yagɪ mʊ.

12Lele kʊntʊ, dí na lwarɪ Wɛ cɪga kam te tɪn, kʊ taa nyɪ dɪ niu mʊ dí jɪgɪ dí nii kʊ wʊnɪ liirə liirə. Kʊ daarɪ maŋa kam kʊntʊ na yiə, dí laan wʊ́ ta naɪ jaja mʊ. Lele kʊntʊ yəno kʊlʊ a na jɪgɪ tɪn yɪ cicoro mʊ. Maŋa kam kʊntʊ nɪ, a laan wʊ́ ta ye wəənu maama kuri a tiə, nɪ Wɛ na ye amʊ Dl ti te tɪn.

13Kʊ daarɪ wəənu tɪtɔ mʊ wʊ́ ta wʊra maŋa maama. Wəənu tɪntʊ mʊ yɪ wʊ-dɪdʊa dɪ tɪna dɪ sono. Kʊlʊ nan na dwe tɪ maama tɪn mʊ yɪ sono.

1 Korɛntɪ 14

Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪm na zəni nɔɔna te tɪn

1Kʊntʊ ŋwaanɪ, kwaanɪ-na sɪ á taá jɪgɪ sono, sɪ á daarɪ á kwaanɪ á joŋi Wɛ-pɛɛra yalʊ Dl Jorokʊm na paɪ nɔɔna tɪn á wəli da, kʊ na dwe dɪdɪ sɪ á wanɪ á ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ.

2Nɔɔnʊ wʊlʊ na ŋɔɔnɪ ta-gɛ sɪm tɪn ŋɔɔnɪ dɪ Wɛ mʊ, sɪ kʊ daɪ dɪ nabiinə, ba na ba ni o taanɪ dɪm kuri tɪn ŋwaanɪ. Wɛ Joro kʊm mʊ paɪ o ŋɔɔnɪ wəənu tɪlʊ na səgi tɪn.

3Kʊ daarɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na waɪ o ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ tɪn ŋɔɔnɪ o brɪ nabiinə mʊ, sɪ kʊ kwe-ba kʊ daarɪ kʊ zəni-ba sɪ ba taa fɔgɪ ba zɪgɪ kəŋkəŋ dɪ pu-dɪa.

4Wʊlʊ na ŋɔɔnɪ ta-gɛ sɪm tɪn, kʊ wəli o tɪtɪ yɪranɪ mʊ. Wʊlʊ nan na ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ tɪn, kʊ wəli Zezi kɔgɔ kʊm maama mʊ.

5Amʊ ya lagɪ sɪ abam maama taa waɪ á ŋɔɔnɪ ta-gɛ sɪm, a nan tiini a lagɪ sɪ á taá waɪ á ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪm mʊ á dwe dɪdɪ. Bɛŋwaanɪ wʊlʊ na ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ tɪn tiini o jɪgɪ zənə o dwe wʊlʊ na ŋɔɔnɪ ta-gɛ tɪn, kʊ na daɪ nɪ nɔɔnʊ na wʊra sɪ o wanɪ o pipiri o taanɪ dɪm kuri sɪ kʊ zəni Zezi kɔgɔ kʊm maama.

6Kʊntʊ tɪn, a ko-biə-ba, amʊ na tu abam te, yɪ a na ŋɔɔnɪ ta-gɛ yɪranɪ mʊ dɪ abam, bɛɛ nyɔɔrɪ mʊ á lagɪ á na? Kʊlʊ na wʊ́ wəli abam tɪn mʊ yɪ a na ŋɔɔnɪ taanɪ dɪlʊ na wʊ́ pa á na vɪrɪm, naa dɪ pa á na yəno, naa a ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ, naa a zaasɪ abam Wɛ cɪga kam.

7Dí nan kwe duduurə na yɪ wəənu tɪlʊ na ba jɪgɪ ŋwɪa tɪn dí ma maŋɪ dí nii: Nɔɔnʊ na jɪgɪ wuə o wui yɔɔ yɔɔ, naa o jɪgɪ kɔnɔ o magɪ yɔɔ yɔɔ, nɔɔna wʊ́ kɪ ta mʊ ba ni kʊ ywəəni?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[8]Nɔɔnʊ nan na jɪgɪ jara nabɔnɔ o wui yɔɔ yɔɔ, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o lwarɪ nɪ jara mʊ wʊra sɪ o nuŋi o vu.

[9]Kʊ nan yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ n na ŋɔɔnɪ ta-gɛ yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ warɪ sɪ kuri o pipiri, nɔɔna wʊ́ kɪ ta mʊ ba lwarɪ n na tɛ kʊlʊ tɪn kuri? Kʊntʊ nan brɪ nɪ n ŋɔɔnɪ n yagɪ gaa wʊnɪ mʊ.

[10]Taana dwi zanzan mʊ wʊ lʊgʊ baŋa nɪ, yɪ taan-taanɪ tərə dɪ na ba jɪgɪ kuri dɪ pa dɪ tiinə.

[11]Nɔɔnʊ nan na ŋɔɔnɪ taanɪ dɪlʊ a na ba ni tɪn dɪ amʊ, kʊntʊ brɪ nɪ dɪbam maama bale yɪ vərə mʊ da-tee nɪ.

[12]Kʊ nan yɪ kʊntʊ mʊ dɪ abam dɪ, abam na lagɪ sɪ á joŋi pɛɛra yalʊ Wɛ Joro kʊm na paɪ tɪn, á nan kwaanɪ-na á joŋi pɛɛra yalʊ na wʊ́ zəni Zezi kɔgɔ kʊm sɪ kʊ zɪgɪ lanyɪranɪ tɪn.

[13]Kʊntʊ ŋwaanɪ, abam wʊlʊ na waɪ o ŋɔɔnɪ ta-gɛ, sɪ o tiini o loori Wɛ sɪ Dl pa o taa waɪ sɪ kuri dɪ o tɛa.

[14]Amʊ na mɛ ta-gɛ sʊm a ma a warɪ Wɛ, kʊ yɪ a joro mʊ ŋɔɔna, sɪ amʊ tɪtɪ ba ni sɪ kuri.

[15]Kʊlʊ na maŋɪ sɪ a kɪ tɪn mʊ yɪ sɪ a warɪ Wɛ dɪ a wʊbʊŋa maama dɪ a joro maama, sɪ a daarɪ a taa leeni dɪ a wʊbʊŋa maama dɪ a joro maama a taa zuli Wɛ.

[16]Kʊ nan na daɪ kʊntʊ, yɪ n na mɛ ta-gɛ sʊm n ma n zuli Wɛ, yɪ nɔn-gaa na je o cəgə, o bá wanɪ o ni sɪ kuri. Kʊntʊ ŋwaanɪ, oó kɪ ta mʊ o tɔgɪ o sɛ nmʊ na zuli Wɛ te tɪn sɪ o dɪ ta nɪ «Amina»?

[17]Nmʊ na zuli Wɛ te tɪn na maŋɪ kʊ lamma te, kʊ bá zəni nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ.

[18]Kʊ na yɪ amʊ, a kɪ Wɛ le dɪ Dl na pɛ-nɪ dam sɪ a taa ŋɔɔnɪ ta-gɛ sʊm a dwe abam maama tɪn.

[19]Kʊ daarɪ, a na wʊ Zezi kɔgɔ kʊm wʊnɪ, a tiini a lagɪ sɪ a taa maɪ taanɪ dɪlʊ ba na ni tɪn mʊ a ma ŋɔɔnɪ a brɪ-ba. A na ŋɔɔnɪ bɪtarɪ sɪnu má yɪranɪ, kʊ garɪ a na ŋɔɔnɪ ta-gɛ sʊm bɪtarbiə mʊrr-fugə yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ ba ni sɪ kuri.

[20]A ko-biə-ba, á yɪ taá jɪgɪ bu-balwa wʊbʊŋa. Kʊ daarɪ kʊ na yɪ lwarʊm jəgə nɪ, sɪ á taá nyɪ nɪnɛɛnɪ bu-sɪsɪn na yəri lwarʊm kəm te tɪn, sɪ á pa á wʊbʊŋa bɪ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ.

[21]Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Amʊ Baŋa-Wɛ wʊ́ tʊŋɪ vərə, sɪ ba ba ba ŋɔɔnɪ amʊ ni-taanɪ dɪm dɪ abam. Baá ŋɔɔnɪ taanɪ dɪlʊ á na ba ni tɪn dɪ abam. Nan dɪ kʊntʊ dɪ, á ta bá sɛ a ni.»

[22]Kʊntʊ mʊ Wɛ maɪ ta-gɛ Dl maa brɪ Dl dam balʊ na wʊ sɛ-Dl tɪn tee nɪ, sɪ kʊ daɪ balʊ na sɛ-Dl tɪn tee nɪ. Kʊ daarɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ sʊm mʊ brɪ Dl dam balʊ na sɛ-Dl tɪn tee nɪ, sɪ kʊ daɪ balʊ na wʊ sɛ-Dl tɪn tee nɪ.

[23]Kʊntʊ ŋwaanɪ, Zezi kɔgɔ kʊm maama na jeeri daanɪ, yɪ á maama na wʊra á ŋɔɔnɪ ta-gɛ, yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na maŋɪ o wʊ ni-sɪ naa balʊ na wʊ sɛ Wɛ tɪn na tu ba zʊ á wʊnɪ yɪ ba ba ni sɪ kuri tɪn, ba bá ta nɪ á co mʊ na?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

24Abam maama nan na ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ á brɪ daanɪ, yɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ doŋ na tu o zʊ á wʊ, wʊntʊ wʊ́ lwarɪ nɪ Wɛ dam mʊ wʊ á tee nɪ. O na ni kʊlʊ maama tɪn wʊ́ pa o lwarɪ nɪ o ba jɪgɪ bʊra Wɛ tee nɪ, yɪ o kwəri o lwarɪ nɪ Wɛ lagɪ Dl di o taanɪ.

25Wʊbʊŋa yalʊ maama ya na səgi o wʊnɪ tɪn laan wʊ́ ba ya lwarɪ jaja mʊ, yɪ o laan wʊ́ kɪ o yuu tɪga nɪ o zuli Wɛ, yɪ o sɛ nɪ Wɛ sɪunɪ Dl wʊ abam tɪtarɪ nɪ.

Zezi kɔgɔ kʊm na maŋɪ sɪ kʊ taa tʊŋɪ kʊ tɔgɪ cwe sɪlʊ tɪn

26A ko-biə-ba, abam na jeeri daanɪ sɪ á zuli Wɛ, á na maŋɪ sɪ á kɪ kʊlʊ tɪn mʊ tɪntʊ: Abam dɪdʊa mʊ wʊ́ zaŋɪ o pa ləŋə. Dɪdʊa dɪ ma zaŋɪ o brɪ Wɛ cɪga kam. Wʊdoŋ dɪ ma zaŋɪ o ta vɪurɪm dɪlʊ Wɛ na brɪ-o tɪn. Wʊwʊm dɪ ma zaŋɪ o ŋɔɔnɪ ta-gɛ, yɪ wʊdoŋ dɪ ma zaŋɪ o ta ta-gɛ sɪm kuri o brɪ á kɔgɔ kʊm. Wəənu tɪntʊ maama zəni Zezi kɔgɔ kʊm sɪ kʊ fɔgɪ kʊ zɪgɪ kəŋkəŋ.

27Abam badaara na lagɪ á ŋɔɔnɪ ta-gɛ sɪm, kʊ maŋɪ sɪ á taá yɪ bale naa batɔ yɪranɪ mʊ. Kʊ maŋɪ sɪ á taá zaŋɪ á ŋɔɔnɪ á daarɪ á pa daanɪ mʊ, sɪ á dɪdʊa zaŋɪ o ta ŋwɛ sɪm kuri.

28Nɔɔn-nɔɔnʊ nan na təri á wʊnɪ sɪ o wanɪ o ta ŋwɛ sɪm kuri, balʊ ya na lagɪ ba ŋɔɔnɪ-sɪ tɪn maŋɪ sɪ ba yagɪ mʊ, sɪ ba na wʊ ba yɪranɪ, sɪ ba taa ŋɔɔnɪ-sɪ dɪ Wɛ.

29Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ balʊ na ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪm tɪn, kʊ maŋɪ sɪ bale naa batɔ mʊ zaŋɪ ba ŋɔɔnɪ dɪdʊa dɪdʊa, sɪ badaara bam taa cəgə, sɪ ba laan bwɛ ba nii sɪ yɪ cɪga mʊ naa vwan mʊ.

30Wɛ na vɪurɪ nɔɔnʊ dɪdʊa Dl cɪga kam balʊ na je ba cəgi tɪn wʊnɪ sɪ o ta o brɪ Zezi kɔgɔ kʊm, kʊ maŋɪ sɪ wʊlʊ na zɪgɪ o ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪm tɪn mʊ pu o ni, sɪ o daarɪ sɪ wʊdoŋ wʊm ta-ka.

31Kʊntʊ tɪn, abam maama waɪ á ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪm dɪdʊa dɪdʊa, sɪ kʊ pa á zaasɪ Wɛ cɪga kam da-tee nɪ, sɪ á taá fɔgɪ á zɪgɪ kəŋkəŋ.

32Balʊ na joŋi dam Wɛ Jorokʊm tee nɪ sɪ ba taa ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪm tɪn waɪ ba tɪtɪ ba jaana maŋa kalʊ ba na wʊra ba ŋɔɔnɪ-sɪ tɪn.

33Wɛ lagɪ sɪ woŋo maama taa tɔgɪ cwəŋə mʊ dɪ yazurə, sɪ Dl ba lagɪ yɔɔ yɔɔ kəm.

34Abam na kikili daanɪ sɪ á zuli Wɛ, kʊ maŋɪ sɪ kaana taa je cɪm mʊ sɪ ba taa cəgə. Mʊ kʊ na yɪ te Zezi kɔgɔ kʊm jəgə maama nɪ. Ba ba jɪgɪ cwəŋə sɪ ba da ba ŋɔɔnɪ. Kʊ maŋɪ sɪ ba sɛ baara bam, nɪ Wɛ cullu tɪm na maŋɪ tɪ brɪ te tɪn mʊ.

35Ba na lagɪ sɪ ba lwarɪ woŋo kʊlʊ kuri, ba maŋɪ sɪ ba bwe ba banna mʊ sɔŋɔ nɪ, sɪ kʊ wʊ maŋɪ sɪ kaanɪ zaŋɪ o ŋɔɔnɪ á kikilə kam wʊnɪ.

36Abam bʊŋɪ á paɪ Wɛ taanɪ dɪm nuŋi abam te mʊ na? Mʊ naa á bʊŋɪ á paɪ abam yɪranɪ mʊ ye Wɛ taanɪ dɪm na?

37Abam wʊlʊ na bʊŋɪ nɪ o yɪ Wɛ nijoŋnu naa o joŋi Wɛ Joro kʊm pɛɛrɪ tɪn maŋɪ sɪ o taa ye nɪ, amʊ na pʊpʊnɪ kʊlʊ a pa abam tɪn yɪ dí Yuutu wʊm kwərə mʊ.

38Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na vɪn amʊ na pʊpʊnɪ kʊlʊ tɪn, Wɛ dɪ wʊ́ vɪn kʊntʊ tu.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

39Kʋntʋ, a ko-biə-ba, kwaanɪ-na sɪ á taá ŋɔɔnɪ Wɛ yiyiu-ŋwɛ sɪm. Á nan yɪ zaŋɪ á cɪ balʋ na ŋɔɔnɪ ta-gɛ sɪm Wɛ Joro kʋm na pɛ tɪn.

40Nan taá kɪ-na woŋo maama sɪ kʋ taa tɔgɪ cwəŋə nɪ kʋ na maŋɪ te tɪn.

1 Korɛntɪ 15

Wɛ kwər-ywəŋə kalʋ Zezi tɪntʋŋna bam na brɪ tɪn

1A ko-biə-ba, a lagɪ sɪ a pa á guli Wɛ kwər-ywəŋə kam a na maŋɪ a tɔɔlɪ dɪ abam tɪn mʋ. Abam maŋɪ á sɛ-ka, yɪ á kɪ á wʋ-dɪdʋa á fɔgɪ á zɪgɪ kəŋkəŋ.

2Amʋ na pɛ á lwarɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam te tɪn, á na wʋ joori ka kwaga nɪ, Wɛ wʋ́ vrɪ abam Dl yagɪ kantʋ ŋwaanɪ mʋ. Kʋ na daɪ kʋntʋ, á na sɛ Zezi Krisi te tɪn yɪ kafɛ mʋ.

3Wɛ cɪga kalʋ na dwe maama tɪn mʋ yɪ kalʋ amʋ na dɛ yigə a joŋi yɪ a laan daarɪ a brɪ abam tɪn. Kantʋ mʋ tɪntʋ: Zezi Krisi tɪgɪ dɪbam lwarɪm ŋwaanɪ mʋ, nɪ Wɛ tɔnɔ kʋm na maŋɪ kʋ ta te tɪn.

4Ba ma kɪ-o bɔɔnɪ nɪ. Da yatɔ dɛ nɪ o ma joori o bi o yagɪ tʋʋnɪ, nɪ Wɛ tɔnɔ kʋm na maŋɪ kʋ ta te tɪn.

5O na bi tɪn, o ma pa Pɪyɛɛrɪ na-o, yɪ o tɪntʋŋna fugə-bale bam maama dɪ na-o.

6Kʋntʋ kwaga nɪ, o ma brɪ o tɪtɪ o karabiə zanzan bɪdwɪ baŋa nɪ, bantʋ dwe nɪ nɔɔna biə yanu (500). Nɔɔna bam kʋntʋ badaara zanzan ta ŋwɪ, ba fɪnfɪn yɪranɪ mʋ tɪga.

7Zakɪ dɪ ma na-o, yɪ o daarɪ o pa o tɪntʋŋna bam maama na-o.

8Kʋntʋ kwaga nɪ, o laan ma pa amʋ na nyɪ dɪ bu wʋlʋ ba na lʋga yɪ o lʋra maŋa ta wʋ yi tɪn dɪ na-o.

9Bɛŋwaanɪ amʋ tiini a muri Zezi tɪntʋŋna bam maama wʋnɪ. A ya brɪ a wʋ maŋɪ sɪ ba taa bə-nɪ nɪ Zezi tɪntʋŋnʋ, a dɛɛn na bɛɛsɪ Zezi nɔɔna bam tɪn ŋwaanɪ.

10Wɛ nan na kɪ-nɪ yu-yoŋo tɪn mʋ pɛ a yɪ a na yɪ wʋlʋ zɪm tɪn. Dl na kɪ-nɪ yu-yoŋo te tɪn daɪ kafɛ. Amʋ tiini a tʋŋɪ Wɛ tɪtʋŋa yam a dwəni Dl tɪntʋŋna bam maama. Kʋ nan daɪ a tɪtɪ dam ŋwaanɪ mʋ a waɪ a tʋŋa. Kʋ yɪ Wɛ na kɪ-nɪ yu-yoŋo yɪ Dl dam dɪm wʋ amʋ tee nɪ tɪn ŋwaanɪ mʋ.

11Dɪbam balʋ na yɪ Zezi tɪntʋŋna tɪn maama yəni dí brɪ cɪga dɪdʋa mʋ. Kʋ na yɪ amʋ na brɪ kʋlʋ tɪn, naa bantʋ dɪ na brɪ kʋlʋ tɪn, kʋ yɪ cɪga kalʋ abam na sɛ tɪn mʋ.

Twa biim taanɪ

12Dɪbam maama na tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam te tɪn, dí tɔɔlɪ dí brɪ nɔɔna nɪ Zezi Krisi bi o yagɪ tʋʋnɪ mʋ. Bɛɛ nan mʋ yɪ abam badonnə tɛ á wɪ, twa biim tərə?

13Kʋ ya na yɪ cɪga nɪ twa biim tərə, kʋ brɪ nɪ Zezi Krisi tɪtɪ dɪ wʋ bi mʋ.

14Wʋntʋ nan ya na wʋ bi, dɪbam kwər-tɔɔla kam yɪ kafɛ mʋ, abam dɪ na kɪ á wʋ-dɪdʋa dɪ ka te tɪn dɪ ya yɪ kafɛ mʋ,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15yı dıbam dı na brı Wɛ cıga kam te tın ya yı vwan mʊ, dí na yəni dí brı nɔɔna nı Wɛ mʊ bi Zezi Krisi Dl pa o yagı tʊʊnı tın ŋwaanı. Twa biim nan ya na sıunı dı tərə, kʊ brı nı Wɛ wʊ bi Zezi mʊ.

16Kʊntʊ tın, twa biim ya na tərə, kʊ brı nı Zezi Krisi tıtı dı maŋı o wʊ bi mʊ.

17Wʊntʊ nan ya na wʊ bi o yagı tʊʊnı, kʊ brı nı abam na kı á wʊ-dıdʊa dıd-o te tın yı kafɛ mʊ, yı á lwarım dım ya ta wʊ á yuu nı mʊ.

18Kʊ nan ta brı nı, balʊ na sɛ Zezi Krisi yı ba laan tı tın ya wʊ́ ga ŋwıa Wɛ tee nı.

19Kʊ na yı lʊgʊ baŋa ŋwıa kantʊ yıranı, yı kʊ daı nı kʊlʊkʊlʊ ŋwaanı mʊ dıbam jıgı tıına Zezi Krisi tee nı, kʊ brı nı dí yı balʊ na tiini ba yı yinigə tiinə tın mʊ nɔɔna maama tee nı.

20Kʊ nan sıunı kʊ yı cıga mʊ: Zezi Krisi bi o yagı tʊʊnı. Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ na dɛ yigə o bi o vu Wɛ te, sı kʊ brı nı balʊ dı na tıgı tın wʊ́ bi ba yagı tʊʊnı.

21Tʊʊnı zıgı nabiinu dıdʊa yıra nı mʊ dı ba lʊgʊ baŋa. Kʊ nan ta yı bıdwı mʊ dı twa biim dı, nabiinu dıdʊa dı mʊ jaanı twa biim o ba.

22Nabiinə maama na yı Adambiə tın ŋwaanı mʊ te dí maama tʊa nı wʊntʊ te. Kʊ nan ta yı kʊntʊ doŋ mʊ dı balʊ maama na ŋwı dı Zezi Krisi tın, bantʊ dı wʊ́ bi ba yagı tʊʊnı.

23Nɔɔnʊ maama dı o jəgə mʊ. Zezi Krisi mʊ dɛ yigə o bi o vu Wɛ te. Kʊ daarı balʊ na yı o nɔɔna tın dı wʊ́ bi maŋa kam o na wʊ́ joori o ba tın mʊ.

24Kʊntʊ kwaga nı mʊ lʊgʊ baŋa woŋo maama laan wʊ́ ti. Maŋa kam kʊntʊ nı mʊ Zezi Krisi wʊ́ cɔgı wəənu tılʊ maama na jıgı dam nabiinə baŋa nı tın, kʊ na yı wɛyuu dıdɛɛra naa tıga baŋa dıdɛɛra maama, oó pa ba dam dım laan ti. O ma wʊ́ daarı o kwe woŋo kʊlʊ maama o na di paarı kʊ baŋa nı tın o kı o Ko Wɛ jıŋa nı.

25Kʊ nan fın mʊ sı Zezi di paarı, sı kʊ taa ve maŋa kam Wɛ na wʊ́ kı o dʊna maama o nɛ kuri nı tın.

26Tʊʊnı nan mʊ yı dʊm wʊlʊ o na wʊ́ cɔgı o ma kweeli tın.

27Wɛ tɔnɔ kʊm tagı kʊ wı: «Wɛ kı wəənu maama wʊm nɛ kuri nı mʊ sı o taa te tı maama.» Kʊ nan na wı, o taa te wəənu maama tın, kʊ daı nı o te Wɛ tıtı dı mʊ o wəli da. Kʊ yı Wɛ mʊ kwe wəənu tım maama Dl kı Zezi dam kuri nı.

28Kʊ daarı maŋa kalʊ Zezi na wʊ́ ba o taa te wəənu maama tın, wʊm tıtı na yı Wɛ Bu tın wʊ́ kwe o tıtı o pa o Ko Wɛ. Bɛŋwaanı Wɛ yı dılʊ na maŋı Dl kı wəənu maama Dl Bu wʊm dam kuri nı tın mʊ. Kʊntʊ tın, Wɛ mʊ te wəənu maama dı Dl dam maama.

29Á nan bʊŋı nɔɔna balʊ na yəni ba paı ba miisi-ba na wʊnı ba twa ŋwaanı tın woŋo á nii. Ba na ba bʊŋı nı twa biim wʊra, bɛŋwaanı mʊ yı ba paı ba miisi-ba na wʊnı twa bam ŋwaanı?

30Twa biim nan ya na tərə, bɛŋwaanı mʊ yı dıbam ba kwarı fʊʊnı sı dí yaarı dí tı Wɛ ŋwaanı maŋa maama?

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

31A ko-biə-ba, dɛ maama amʊ yəni a təgɪ tʊʊnɪ te mʊ a kɛa. Kʊ yɪ cɪga mʊ. Amʊ tiini a jɪgɪ wʊpolo dɪ abam á na ŋwɪ dɪ dí Yuutu Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ. Mʊ kʊ kuri a tagɪ kʊntʊ.

32Efɛɛzɪ nɪ ba kɪ amʊ nɪnɛɛnɪ kagʊ-vara na ciŋi sɪ ba ja nɔɔna te tɪn mʊ. Amʊ na sɛ sɪ a yaarɪ kʊntʊ tɪn, kʊ ya na yɪ lʊgʊ baŋa ŋwɪa kantʊ yɪranɪ má ŋwaanɪ mʊ, bɛɛ nyɔɔrɪ mʊ aá na? Twa biim nan ya na tərə, dí ya wʊ́ ta nɪ nɔɔna badaara na tɛ te ba wɪ: «Pa-na dí taá di sɪ dí daarɪ dí taá nyɔɛ, sɪ dí jwa yɪ twa mʊ.»

33Yɪ pa-na ba ganɪ abam sɪ á tusi. Kʊ yɪ cɪga mʊ nɪ: «Nmʊ na təgɪ dɪ nɔn-balwaarʊ, baá sʊgɪ-m ba pa n dɪ kɪ kəm-balwaarʊ mʊ.»

34Pa-na á wʊbʊŋa joori ya taa təgɪ cwəŋə, sɪ á daarɪ á yagɪ kəm-lwaanʊ tɪm. Abam badaara ta yəri Wɛ. A tagɪ kʊntʊ, sɪ kʊ pa cavɪra mʊ zʊ abam.

Nɔɔna na wʊ́ bi ba yagɪ tʊʊnɪ dɪ yɪra yalʊ tɪn

35Abam dɪdʊa waɪ o bwe nɪ: «Kʊʊ́ kɪ ta mʊ sɪ twa bi? Ba nan na joori ba bi, ba yɪra wʊ́ ta yɪ tɪta mʊ?»

36Nmʊ wʊbʊŋa mʊ muri na? N na kwe woŋo n du tɪga nɪ, kʊ maŋɪ sɪ kʊ puli mʊ kʊ nuŋi, kʊ daarɪ sɪ kʊ bu wʊm pɔ.

37Nmʊ na dugi kʊlʊ, dɪ kʊlʊ na wʊ́ puli kʊ nuŋi tɪn ba nyɪ daanɪ. Nmʊ na kwe kʊlʊ n du tɪn, kʊ na yɪ mɪna naa kʊ zɪ yɪ wo-duuru tɪlʊ dwi maama, tɪ yɪ wo-dwə má mʊ n dugə.

38Wo-dwi dɪm nan na nuŋi, Wɛ mʊ wʊ́ pa-dɪ dɪ yɪra, nɪ Dl na lagɪ te tɪn. Wɛ nan ta mʊ paɪ wo-dwi maama nyɪnyʊgʊ, kʊ maŋɪ dɪ wo-dwi dɪm tɪtɪ na yɪ te tɪn.

39Kʊ nan daɪ nɪ wəənu tɪlʊ maama na ŋwɪ tɪn ya-nwana mʊ yɪ bɪdwɪ. Nabiinə dɪ vara dɪ zunə dɪ kale maama jɪgɪ ya-nwana yɪra yɪra mʊ.

40Wɛyuu wəənu dɪ wʊra mʊ, yɪ tɪga baŋa wəənu dɪ wʊra. Wɛyuu wəənu tɪm dɪ jɪgɪ tɪ lam mʊ, yɪ tɪga baŋa wəənu tɪm dɪ jɪgɪ tɪ lam.

41Wɪa kam dɪ jɪgɪ ka lam mʊ, yɪ cana kam dɪ jɪgɪ ka lam. Calɪcwɪ sɪm dɪ maa jɪgɪ sɪ lam, yɪ sɪ lam dɪm nan daɪ bɪdwɪ.

42Wəənu tɪntʊ maama nan brɪ twa biim na yɪ te tɪn mʊ. Nɔɔnʊ na tɪga, o yɪra yam ba na kɪ tɪn yɪ yɪra yalʊ na wʊ́ pɔ tɪn mʊ. Kʊ daarɪ o yɪra yalʊ na wʊ́ bi ya yagɪ tʊʊnɪ tɪn daa bá pɔ maŋa dɪ maŋa.

43Yɪra yalʊ ba na kɪ tɪga nɪ tɪn ba jɪgɪ lam, yɪ yalʊ na wʊ́ bi tɪn wʊ́ ta jɪgɪ lam zanzan. Yɪra yalʊ ba na kɪ tɪn bwənə, yɪ yalʊ na wʊ́ bi tɪn wʊ́ ta dana.

44Yɪra yalʊ ba na kɪ tɪga nɪ tɪn yɪ lʊgʊ baŋa ŋwɪa kam nyɪm mʊ, kʊ daarɪ yalʊ na wʊ́ bi tɪn yɪ ŋwɪ-dʊŋa kalʊ Wɛ Jorokʊm na wʊ́ pa dɪbam tɪn nyɪm mʊ. Lʊgʊ baŋa yɪra yam na wʊra tɪn, Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam yɪra yam dɪ wʊra mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

45Kʊntʊ mʊ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Pulim nɪ tɪn Wɛ kɪ Adammʊ Dl pa o jɪgɪ lʊgʊ baŋa yɪra yɪ o ŋwɪ.» Kʊ daarɪ Zezi mʊ yɪ Adam wʊlʊ na kweeli tɪn, yɪ o jɪgɪ Joro kʊ na paɪ nabiinə ŋwɪ-dʊŋa tɪn.

46Kʊ nan yɪ lʊgʊ baŋa ŋwɪa kam mʊ tui yigə, yɪ Wɛ-sɔŋɔ ŋwɪ-dʊŋa kam laan saŋɪ ka ba.

47Wɛ mɛ tɪrʊ mʊ Dl kɪ nabiinu wʊlʊ na tu yigə tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ wʊntʊ yɪ lʊgʊ baŋa nyɪm mʊ. Kʊ daarɪ nabiinu wʊlʊ nan na tu kwaga tɪn nuŋi Wɛ-sɔŋɔ mʊ.

48Lʊgʊ baŋa nɔɔna bam maama nyɪ dɪ Wɛ na mɛ tɪrʊ Dl kɪ nɔɔnʊ wʊlʊ dayigə tɪn mʊ. Nɔɔna balʊ maama nan na yɪ Wɛ-sɔŋɔ nyɪm tɪn nyɪ dɪ wʊlʊ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ tɪn mʊ.

49Nɪnɛɛnɪ dɪbam na jɪgɪ lʊgʊ baŋa nɔɔnʊ wʊm nyɪnyʊgʊ tɪn, dɛ wʊra dí wʊ́ ba dí taá jɪgɪ Wɛ-sɔŋɔ nɔɔnʊ wʊm dɪ nyɪnyʊgʊ.

50A ko-biə-ba, a lagɪ a ta a brɪ abam nɪ, dí lʊgʊ baŋa yɪra yam bá wanɪ ya na jəŋə je Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ. Yɪra yalʊ na wʊ́ pɔ tɪn bá wanɪ ya maŋɪ dɪ ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn.

51Fɔgɪ-na á cəgi, sɪ a ta Wɛ cɪga kalʊ ya na səgi tɪn a brɪ abam. Dɪbam maama bá tɪ dí ti sɪ Zezi laan ba. Dí nan na tɪga naa dí ta wʊ tɪgɪ dɪ, dɪbam maama yɪra yam wʊ́ ləni mʊ.

52Kʊʊ́ da kʊ kɪ yibʊgɪsa wʊnɪ mʊ, maŋa kam ba na wʊ́ wu kweelim nabɔnɔ kʊm tɪn. Nabɔnɔ kʊm na wugə, twa wʊ́ bi ba zaŋɪ dɪ yɪra yalʊ na ba pɔɛ tɪn, yɪ dɪbam dɪ yɪra wʊ́ ləni.

53Bɛŋwaanɪ, dɪbam yɪra yalʊ na wʊ́ pɔ tɪn maŋɪ sɪ ya ləni ya ji yalʊ na bá pɔ tɪn mʊ, sɪ dí yɪra yalʊ tʊʊnɪ na waɪ tɪn ləni ya ji yalʊ tʊʊnɪ na bá wanɪ tɪn.

54Kʊntʊ maama na kɪa, kʊ laan wʊ́ pa kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn kɪ, nɪ kʊ na maŋɪ kʊ ta te kʊ wɪ: «Wɛ wanɪ tʊʊnɪ dɪ dɪ dam dɪm maama.»

55«Tʊʊnɪ, n dam dɪm daa bɛɛ? N daa n wʊ́ wanɪ n cɔgɪ nɔɔna na?»

56Kʊ yɪ lwarɪm ŋwaanɪ mʊ tʊʊnɪ jɪgɪ dam sɪ dɪ cɔgɪ nɔɔna. Lwarɪm dɪ nan nɛ dɪ dam Wɛ cullu tɪm vɪʊn ŋwaanɪ mʊ.

57Dí nan kɪ Wɛ le dɪ Dl na paɪ dɪbam wɔnɔ dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanɪ sɪ dí wanɪ tʊʊnɪ dɪ dɪ dam dɪm maama tɪn.

58Kʊntʊ tɪn, a ko-bu-sonnu-ba, fɔgɪ á zɪgɪ-na kəŋkəŋ dɪ pu-dɪa, sɪ á cɛ dɪ dí Yuutu tɪtʊŋa yam maŋa maama, dɪ á na ye nɪ tɪtʊŋa yalʊ maama á na tʊŋɪ á pa dí Yuutu wʊm tɪn na daɪ kafɛ tɪn ŋwaanɪ.

1 Korɛntɪ 16

Ba na lagɪ səbu sɪ ba ma zəni Wɛ nɔɔna te tɪn

1Kʊ daarɪ kʊ na yɪ səbu kʊlʊ á na laɪ á maa zəni Wɛ nɔɔna bam tɪn, á taá kɪ nɪnɛɛnɪ amʊ na maŋɪ a brɪ Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Galatɪ tɪ-niə yam nɪ sɪ ba taa kɪ te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2Siun dɛ maama na yiə, sɪ nɔɔnʊ maama lɪ səbu kʊlʊ o na nɛ tɪn wʊnɪ o tiŋi, sɪ amʊ na tuə, sɪ á daa yɪ taá zɪgɪ á laɪ səbu.

3Amʊ na tu abam te, abam na lɪ nɔɔna balʊ tɪn, a laan wʊ́ la tənɔ a tʊŋɪ-ba dɪ á səbu kʊm sɪ ba ja vu Zeruzalɛm.

4Kʊ nan daa na maŋɪ sɪ amʊ tɪtɪ mʊ vu, dí wʊ́ tɔgɪ daanɪ dí vu.

Pooli na lagɪ sɪ o na Korɛntɪ tiinə bam te tɪn

5A lagɪ sɪ a da Masɪdʊanɪ mʊ, sɪ a laan daarɪ a ba abam te.

6A na tu abam te, a lagɪ sɪ a daanɪ fɪun mʊ, dɛdoŋ aá ti waarʊ mɪmaŋa kam dáanɪ. Kʊntʊ kwaga nɪ, á laan wʊ́ wanɪ á zəni-nɪ sɪ a vu a daa na wʊ́ vu mɛ tɪn.

7Amʊ ba lagɪ sɪ a wuuri a ba abam te maŋa fɪnfɪun, sɪ a joori a viiri. Wɛ nan na sɛ, amʊ ya lagɪ sɪ a ba a daanɪ abam tee nɪ mʊ.

8A nan lagɪ a maŋɪ Efɛɛzɪ nɪ mʊ sɪ kʊ vu kʊ yi Pantɪkoticandiə kam maŋa.

9Bɛŋwaanɪ Wɛ pʊrɪ cwəŋə lanyɪranɪ Dl pa-nɪ, sɪ a tiini a tʊŋɪ Dl tɪtʊŋa yo seeni. Nɔɔna zanzan nan mʊ wʊra ba kwaana sɪ ba cɪ a yigə.

10Timoti nan na tu abam te, sɪ á jeer-o lanyɪranɪ sɪ kʊ yɪ pa fʊʊnɪ taa jɪg-o. Bɛŋwaanɪ o dɪ tʊŋɪ dí Yuutu tɪtʊŋa yam mʊ nɪ amʊ te.

11Nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o goon-o. Kwaanɪ-na sɪ á wəl-o o cwəŋə kam vəŋə wʊnɪ, sɪ o wanɪ o vu dɪ yazurə o ba amʊ te. Amʊ dɪ dí ko-biə bam nan nii-o cwəŋə nɪ sɪ o ba.

12Kʊ nan na yɪ dí ko-bu Apoləsɪ, amʊ tiini a loor-o mʊ sɪ o tɔgɪ dɪ dí ko-biə bam o ba abam te. Nan dɪ kʊ dɪ, o ta wʊ lɪ wʊbʊŋa sɪ o ba lele. O nan na nɛ cwəŋə maŋa kalʊ tɪn, oó ba.

Tiim kwərə

13Taá cʊ-na á tɪtɪ, sɪ á zɪgɪ kəŋkəŋ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ. Taá jɪgɪ-na baarɪ dɪ dam.

14Á taá kɪ-na woŋo maama dɪ sono.

15A ko-biə-ba, á maŋɪ á ye Sɪtefanasɪ dɪ o səŋɔ tiinə na tɔgɪ Wɛ te tɪn. Bantʊ mʊ dɛ yigə ba sɛ Zezi Akayi nɪ, yɪ ba sɛ ba tʊŋɪ ba zəni Wɛ nɔɔna bam dɪ ba wʊ maama.

16Kʊntʊ tɪn, a loori abam sɪ á sɛ nɔɔna bam kʊntʊ dwi ni, dɪdaanɪ balʊ maama na tʊŋɪ Wɛ tɪtʊŋa yam nɪ bantʊ te tɪn.

17Amʊ jɪgɪ wʊpolo dɪ Sɪtefanasɪ dɪ Fɔtunatusi dɪ Akayikusi na tu amʊ te tɪn. Bantʊ mʊ pɛ a wʊ lwarɪ nɪ abam tərə.

18Bantʊ mʊ pɛ a jɪgɪ wʊ-zuru, nɪ ba na pɛ abam dɪ jɪgɪ wʊ-zuru te tɪn. Kʊntʊ, kʊ maŋɪ sɪ á taá nɪgɪ nɔɔna bantʊ dwi.

19Zezi kɔgɔ kʊm maama Azɪtɪ-niə yam wʊnɪ tɪn jɔɔnɪ abam. Akwila dɪ Prisili dɪ Zezi kɔgɔ kʊlʊ na jeeri ba səŋɔ nɪ tɪn dɪ jɔɔnɪ abam lanyɪranɪ dí Yuutu Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ.

20Dí ko-biə bam maama dɪ jɔɔnɪ abam. Á taá jɔɔnɪ daanɪ lanyɪranɪ dɪ sono dɪ wʊ-poŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Amʊ Pooli mʊ jɔɔnɪ abam. A tɪtɪ laan mʊ pʊpʊnɪ tɪntʊ dɪ a jɪŋa.

22Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na ba soe dí Yuutu wʊm tɪn, Wɛ wʊ́ cɔgɪ kʊ tu. Marana ta!

23Dí Yuutu Zezi wʊ́ pa abam yu-yoŋo.

24Amʊ soe abam maama dí na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2 Korɛntı

2 Korɛntı 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ Wɛ na kuri dı Dl tıtı wʊbʊŋa sı a taa yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ tın mʊ pʊpʊnı tənɔ kʊntʊ, yı dí ko-bu Timoti mʊ tɔgı o wəli-nı. Dí pʊpʊnı sı dí pa abam balʊ na yı Wɛ kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna yı á zʊvrı Korɛntı nı tın, kʊ wəli dı Wɛ nɔɔna maama balʊ na zʊvrı Akayi tıunı dım maama nı tın.

[2]Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi wú pa abam yazurə dı yu-yoŋo.

Wɛ na tiini Dl zəni dıbam te tın

[3]Pa-na dí kı Wɛ le. Dıntʊ mʊ yı dí Yuutu Zezi Krisi Ko, yı Dl yı dıbam Ko wʊlʊ na jıgı dıbam ŋwaŋa tın. Dl maa yı Wɛ dılʊ na zəni nɔɔna sı ba bıcara taa zurə maŋa maama tın.

[4]Dí na wʊ yaara yalʊ maama wʊnı, dıntʊ mʊ yəni Dl pa dí bıcara zurə, sı kʊ pa dí wanı dí zəni balʊ dı na wʊ yaara dwi maama wʊnı tın sı ba dı bıcara taa zurə, nı Wɛ na zəni dıbam dı te tın.

[5]Zezi Krisi na yaarı zanzan tın, dıbam dı tɔgı dí na yaara yantʊ doŋ mʊ. Dí nan na ŋwı dıd-o tın, dí ta wú tɔgı dí na zənə Wɛ tee nı, nınɛɛnı Dl na zəni Zezi Krisi lanyıranı te tın.

[6]Kʊntʊ ŋwaanı, dıbam na wʊ yaara wʊnı, kʊ yı sı kʊ zəni abam mʊ sı á bıcara taa zurə, sı á daarı á taá tɔgı Wɛ cwəŋə lanyıranı. Wɛ nan na pɛ dıbam dı bıcara zurə, kʊ yı sı abam dı na zənə yantʊ doŋ mʊ, sı á wanı á na dam á vɔ á wʊ á zıgı kəŋkəŋ yaara yam wʊnı, nı dıbam dı na nɛ yaara te tın.

[7]Kʊntʊ, dıbam jıgı tıuna dı abam, bɛŋwaanı dí ye nı, abam na tɔgı á na dıbam yaara yam doŋ tın, á dı wú tɔgı á na zənə Wɛ tee nı.

[8]Dí ko-biə-ba, dí lagı dí pa abam lwarı yaara yalʊ maama dí na nɛ Azi tıunı dım nı tın mʊ. Dí na nɛ cam dılʊ tın tiini dı dana dı dwe dıbam, yı dí yaá bʊŋı nı dí wú ga dí ŋwıa.

[9]Dí nan na zıgı tʊʊnı yigə nı kʊntʊ tın, kʊ yı sı kʊ pa dí daa yı taá tıugı dí tıtı dam mʊ, sı dí daarı dí kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ dılʊ na jıgı dam Dl paı nɔɔna bi ba yagı tʊʊnı tın.

[10]Wɛ nan mʊ vrı dıbam yaara yalʊ na cana nı tʊʊnı te tın wʊnı, yı Dl ta wú vrı dıbam kʊntʊ doŋ mʊ. Dí maa jıgı tıuna Wɛ tee nı, nı Dl ta wú vrı dıbam tʊʊnı jıŋa nı.

[11]Abam nan wú zəni dıbam dı á na wú loori Wɛ á pa dıbam tın. Kʊntʊ, nɔɔna zanzan na loori Wɛ, kʊ pa dí na zənə, kʊ nan wú pa nɔɔna zanzan dı kı Wɛ le, dı Dl na joŋi ba loro kʊm ba na loori dıbam ŋwaanı tın.

Woŋo kʊlʊ ŋwaanı Pooli na ləni o wʊbʊŋa sı o daa yı ve ba te tın

[12]Dıbam na jıgı wʊpolo tın, kʊ yı sı dí ye dí bıcarı nı, nı dí tɔgı cwəŋə dı wʊ-poŋo mʊ, dı dí na brı dí wʊ dı abam te tın. Kʊ nan yı Wɛ mʊ zəni dıbam yı dí yı kʊntʊ. Kʊ daı dı

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

nabiinə swan, kʊ yɪ Wɛ zaanɪ dʊm ŋwaanɪ mʊ dí tɔgɪ cwəŋə kʊntʊ doŋ nɔɔna maama yigə nɪ, kʊ na dwe dɪdɪ abam yigə nɪ.

13Dí na pʊpʊnɪ kʊlʊ dí pa abam tɪn ba jɪgɪ wo-səgiru. Á wʊ́ wanɪ á karɪmɪ yɪ á ni tɪ kuri.

14Abam nan ni dɪbam na kɪ kʊlʊ tɪn fɪnfɪn yɪranɪ mʊ. Amʊ nan jɪgɪ tɪna nɪ á wʊ́ ba á ni kʊ kuri fasɪ fasɪ, sɪ dɛ dʊm dí Yuutu Zezi Krisi na wʊ́ joori o ba tɪn, sɪ abam laan taá jɪgɪ wʊpolo dɪbam ŋwaanɪ, nɪ dɪbam dɪ na jɪgɪ wʊpolo dɪ abam te tɪn.

15-16Amʊ na tiini a jɪgɪ abam cɪga kʊntʊ tɪn, a ya dɛ yigə a bʊŋɪ sɪ a ba abam te mʊ, sɪ a daarɪ a kɛ a vu Masɪdʊanɪ, sɪ a na zɪgɪ da a maa joorə, sɪ a daa ta tɔgɪ á te, sɪ kʊ pa á na zənə kuni bɪle. Kʊntʊ á laan ya wʊ́ wanɪ á wəli-nɪ sɪ a kɛ a vu Zude.

17Amʊ na bʊŋɪ sɪ a ba yɪ a wʊ wanɪ a na cwəŋə tɪn, á paɪ sɪ amʊ yɪ niə yale yale tu mʊ na? Amʊ na yəni a bʊŋɪ sɪ a kɪ kəm dɪlʊ tɪn, á paɪ sɪ kʊ yɪ amʊ tɪtɪ yɪranɪ zənə ŋwaanɪ mʊ na? Abam bʊŋɪ nɪ amʊ yɪ wʊlʊ na yəni o wɪ ɛɛn yɪ o joori o wɪ aye tɪn mʊ na?

18Wɛ nan yɪ cɪga tu yɪ Dl ye nɪ dɪbam na tɛ kʊlʊ dí brɪ abam tɪn daɪ niə yale, nɪnɛɛnɪ ɛɛn dɪ awo na gwaanɪ daanɪ te tɪn.

19Dɪbam nan na brɪ abam Wɛ cɪga kam te tɪn, amʊ dɪ Silivɛn dɪ Timoti pɛ á lwarɪ Zezi Krisi wʊlʊ na yɪ Wɛ Bu wʊm tɪn na yɪ te. Wʊntʊ daɪ niə yale yale tu. Wʊntʊ nan mʊ yɪ wʊlʊ na wɪ ɛɛn yɪranɪ tɪn.

20Zezi na wɪ ɛɛn tɪn, dí maŋɪ sɪ dí lwarɪ nɪ Wɛ na goni ni sɪ Dl kɪ kʊlʊ maama Dl pa dɪbam tɪn yɪ cɪga mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ, dí na yəni dí warɪ Wɛ, dí tɔgɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ dí wɪ «Amina», sɪ kʊ pa Wɛ taa jɪgɪ zulə dɪbam tee nɪ.

21Kʊ yɪ Wɛ mʊ paɪ dɪbam dɪ abam maama zɪgɪ kəŋkəŋ Zezi Krisi tɔgʊm dʊm wʊnɪ. Kʊ ta yɪ dɪntʊ mʊ kuri dɪbam sɪ dí taá yɪ Dl tɪntʊŋna.

22Wɛ ma kɪ Dl Joro kʊm dí bɪcara nɪ sɪ kʊ brɪ nɪ dí yɪ Dl nɔɔna. Dl Joro kʊm ma pa dí da yigə dí lwarɪ nɪ dí laan wʊ́ ba dí na Wɛ wo-laarʊ tɪlʊ maama Dl na tiŋi dɪbam ŋwaanɪ tɪn.

23Wɛ mʊ yɪ amʊ maana tu. Amʊ na tɛ kʊlʊ tɪn na yɪ vwan, sɪ Dl gʊ-nɪ. Amʊ na joori a ləni a wʊbʊŋa sɪ a daa yɪ ba abam te Korɛntɪ nɪ tɪn, kʊ yɪ sɪ a yɪ ba a pa á daa na wʊ-cɔgɔ mʊ.

24Kʊ nan daɪ nɪ dɪbam yɪ balʊ na wʊ́ fɪn abam dɪ á na maŋɪ sɪ á kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ te tɪn, bɛŋwaanɪ abam maŋɪ á sɛ-Dl dɪ pu-dɪa. Dí nan yɪ balʊ na wʊ́ wəli dɪ abam dí tʊŋɪ, sɪ á taá jɪgɪ wʊpolo Wɛ ŋwaanɪ tɪn mʊ.

2 Korɛntɪ 2

1Mʊ kʊ kuri a joori a bʊŋɪ a wʊnɪ, sɪ a daa yɪ ba abam te, sɪ kʊ yɪ pa wʊ-cɔgɔ daa ta wʊra.

2Abam mʊ yɪ balʊ na wʊ́ wanɪ á pa amʊ taa jɪgɪ wʊpolo tɪn. Kʊntʊ, amʊ na tu abam te, yɪ kʊ pa á wʊ cɔgɪ, nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá ta wʊra o na wʊ́ wanɪ o pa a na wʊpolo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ a ya pʊpʊnı tɔnɔ kʊm a pa abam. Amʊ dɛɛn ba lagı sı a ba abam te, sı kʊ pa amʊ wʊ cɔgı dı abam. Kʊ nan manɲ sı á taá yı balʊ na pai amʊ wʊ poli tın mʊ. Amʊ nan jıgı abam cıga nı, amʊ na jıgı wʊpolo abam dı jıgı wʊpolo mʊ.

4Amʊ dɛɛn na pʊpʊnı tɔnɔ kʊm a pa abam tın, a wʊ tiini kʊ cɔgı zanzan, yı liə jıgı-nı kʊ pa a yi-na nuŋi zanzan abam ŋwaanı. Amʊ na pʊpʊnı te tın, kʊ daı sı kʊ pa á wʊrʊ cɔgı. Kʊ nan yı sı á wanı á lwarı amʊ na tiini a soe abam kʊ ja gaalı te tın mʊ.

Á manɲ sı á yagı á ma cɛ wʊlʊ na kı o cɔgı tın

5Nɔɔnʊ wʊlʊ na kı o cɔgı tın, kʊ daı amʊ yıranı wʊ mʊ cɔgı dıd-o, kʊ yı abam maama mʊ, sı a nan yı zaɲı a ŋɔɔnı a ja gaalı, a ye sı abam zanzan wʊrʊ mʊ cɔgı.

6Abam zanzan na pɛ o na cam tın, kʊ manɲ sı á laan yag-o mʊ.

7Á nan manɲ sı á yagı á maa cɛ-o mʊ, sı á daarı á taá kı-o lanyıranı, sı o bıcarı taa zurə. Kʊ na daı kʊntʊ, o wʊ na tiini kʊ cɔgı, kʊú pa o wʊbʊŋa vugimi.

8Kʊntʊ ŋwaanı a loori abam sı á pa o lwarı nı á so-o.

9Amʊ na pʊpʊnı tɔnɔ kʊm tın, kʊ yı sı a maası abam a nii, á wú sɛ á tɔgı amʊ ni dım woŋo maama baŋa nı naa á bá sɛ mʊ.

10Abam na yagı nɔɔnʊ wʊlʊ kəm á ma cɛ-o, amʊ dı wú yagı a ma cɛ-o mʊ. Kʊ na manɲ sı a yagı a ma cɛ nɔɔnʊ wʊlʊ, kʊ yı abam ŋwaanı mʊ a kı kʊntʊ Zezi Krisi yigə nı.

11Kʊ nan manɲ sı dí duri nɔɔnʊ wʊm ŋwaŋa kʊntʊ, sı kʊ yı pa sʊtaanı na cwəŋə dı wanı dıbam. Bɛŋwaanı dí manɲ dí ye dıntʊ na bʊŋı sı dı pa dıbam tusi te tın.

Liə na jaanı Pooli Trʊasɪ nı te tın

12Amʊ na ve a yi tʊ kʊlʊ yırı na yı Trʊasɪ sı a tɔɔlı Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam a brı nɔɔna tın, a nɛ nı dí Yuutu wʊm ya pɛ-nı cwəŋə sı a tɔɔlı-ka.

13Nan dı kʊntʊ dı, a wʊ nɛ wʊ-zuru dı a na beeri dí ko-bu Titi je a ga tın. A na wʊ nɛ-o tın, a ma banı nɔɔna bam yı a daarı a kɛ Masıdʊanı.

Dí na nɛ wɔnɔ Zezi Krisi yırı ŋwaanı te tın

14Nan pa-na dí taá kı Wɛ le. Bɛŋwaanı dıntʊ mʊ pai Zezi Krisi wɔnɔ, yı dí tɔgı o kwaga maŋa maama, sı dí taá pai nɔɔna lwarı Wɛ kwərə kam je maama, nınɛɛnı woŋo kʊlʊ lwəm na ywənə yı dı zaŋı dı jagı je maama te tın.

15-16Dıbam nyı dı lwəm dılʊ na ywənə tın mʊ Wɛ yigə nı, dí na brı nɔɔna Zezi Krisi cıga kam tın ŋwaanı. Dıbam nyı dı lwəm dım kʊntʊ mʊ nɔɔna maama tee nı. Kʊ na yı balʊ na lagı ba ga ba ŋwıa Wɛ tee nı tın, lwəm dım kʊntʊ maa pai ba ye nı tʊʊnı wú ja-ba. Kʊ nan na yı balʊ Wɛ na vrı ba ŋwıa tın, lwəm dım wú ta jıgı ywəəni ba tee nı, dı pa ba ye nı baá na Wɛ ŋwı-dʊŋa kam. Wɔɔ mʊ yi sı o tʊŋı tıtʊŋ-kamunu kʊm kʊntʊ?

17Nɔɔna zanzan na brı Wɛ kwərə kam te tın, ba pai kʊ nyı dı pipiu mʊ sı ba na nyɔɔrı kʊ baŋa nı. Dıbam nan daı kʊntʊ doŋ. Wɛ na tʊŋı dıbam tın, dí yəni dí kwe dí wʊ maama mʊ dí maa brı Dl cıga kam, bɛŋwaanı dí zıgı Wɛ yigə nı mʊ dí ŋɔɔna, dí na yı Zezi Krisi tıntʊŋna tın ŋwaanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2 Korɛntı 3

Wɛ ni-dʊʊrı dılʊ Dl na goni tın na jıgı dam kʊ gaalı te tın

1Abam badaara nan daa ta wʊ́ bʊŋı nı dí lagı dí brı dí tıtı mʊ dı dí na ŋɔɔnı te tın. Abam nan maŋı á ye dıbam na yı te, yı á daa wʊ maŋı sı á joŋi twaanʊ tılʊ na brı dıbam cıga na yı te tın nɔɔna badaara tee nı. Abam nan wʊ maŋı sı á pʊpʊnı tɔnɔ kʊlʊ na brı dıbam na yı te tın á pa nɔɔn-nɔɔnʊ. Nɔɔna badonnə nan mʊ maŋı sı ba kı kʊntʊ, sı kʊ daı dıbam.

2Abam tıtı nan mʊ brı dıbam cıga na yı te tın. Abam nyı dı tɔnɔ mʊ te kʊ na pʊpʊnı dıbam bıcarı nı, yı nɔɔna maama wʊ́ wanı ba karımı yı ba kwəri ba lwarı tın.

3Abam na jıgı á ŋwıa te tın nyı dı tɔnɔ mʊ Zezi Krisi na tɔgı dıbam ŋwaanı o pʊpʊnı. O nan na pʊpʊnı te tın, o mɛ Ɲwıa Tu Baŋa-Wɛ Joro kʊm mʊ o pʊpʊnı, sı kʊ daı bərə mʊ o mɛ o pʊpʊnı. Pʊpʊnım dım kʊntʊ nan wʊ kı kandwa-pılɛ baŋa nı, o pʊpʊnı-dı nabiinə bıcara nı mʊ.

4Dí ye nı kʊntʊ yı cıga mʊ, dı Zezi Krisi na pɛ dí lwarı nı Wɛ mʊ tʊŋı dıbam tın.

5Kʊ nan daı dı dıbam tıtı dam mʊ dí wʊ́ wanı dí ma tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam. Kʊ yı Wɛ mʊ paı dıbam dam yı dí maa tʊŋa.

6Dl ma pa dí yı Dl tıntʊŋna kʊntʊ, sı dí taá brı nɔɔna Dl ni-dʊʊrı dım Dl na goni tın na yı te tın. Dl ni-dʊʊrı dım kʊntʊ nan ba tɔgı cullu tılʊ ba dɛɛn na pʊpʊnı tın. Dıntʊ nan tɔgı dı Wɛ Joro kʊm dam mʊ. Cullu tım nan paı tʊʊnı mʊ naı cwəŋə dı jaanı nabiinə. Kʊ daarı Wɛ Joro kʊm nan mʊ paı nabiinə na ŋwıa Wɛ tee nı.

7Kʊ na yı Wɛ na kwe Dl cullu tım Dl kı Moyisi jıŋa nı sı o pa Dl nɔɔna bam tın, Dl dɛɛn pʊpʊnı-tı Dl kı kandwa-pılɛ baŋa nı mʊ. Wɛ dɛɛn na kwe-tı Dl kı Moyisi jıŋa nı kʊntʊ tın, Dl paarı-zulə yam maa tiini ya wʊra, yı kʊ pa Moyisi yibiyə tiini ka nyıına. O yibiyə kam nyıınım dım na pıpılı Yisırayɛlı tiinə bam yiə dı pa ba warı ba nii o seeni tın wʊ́ ba kɛ. Nan dı cullu tım na jaanı tʊʊnı mʊ tı ba tın, tı daa ta jıgı Wɛ paarı-zulə.

8Kʊ daarı Wɛ Joro kʊm nan na wəli nɔɔna te tın laan wʊ́ pa Wɛ paarı-zulə yam tiini ya ja gaalı.

9Wɛ cullu tım na brı nı nɔɔna wʊ́ ga bʊra Dl tee nı yı tı ta jıgı paarı-zulə te tın, Wɛ na wəli nɔɔna sı ba na cıga Dl tee nı te tın laan wʊ́ ta tiini kʊ jıgı paarı-zulə kʊ ja gaalı.

10Kʊ na yı cıga tın, woŋo kʊlʊ ya na jıgı zulə tın daa ba jıgı zulə, zım woŋo kʊm na tiini kʊ jıgı paarı-zulə kʊ ja gaalı tın ŋwaanı.

11Wɛ cullu tım dɛɛn wʊra dı Dl paarı-zulə yam, yı tıntʊ ba tı kɛ. Kʊ daarı Dl zənə yalʊ na wʊ́ ta wʊra maŋa maama tın wʊ́ pa Dl paarı-zulə yam tiini ya ta wʊra ya ja gaalı.

12Dí na jıgı tıına dı Wɛ kʊntʊ doŋ tın mʊ te dí waı dí brı Dl cıga kam jaja.

13Dıbam nan bá səgi kʊlʊkʊlʊ nınɛɛnı Moyisi dɛɛn na kwe gərɔ o ma kwəli o yiə tın. O dɛɛn kı kʊntʊ sı Yisırayɛlı tiinə bam mʊ yı taa naı o yibiyə kam nyıınım dım na wʊra dı ti tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Bantʊ wʊbʊŋa ma tɪ, yɪ kʊ pa ba na karɪmɪ twaanʊ tɪlʊ na brɪ Wɛ dɛɛn na goni ni Dl pa Moyisi tɪn, ba warɪ ba lwarɪ Dl cɪga kam kuri. Kʊ yɪ nɪnɛɛnɪ gɔrɔ kʊm daa ta mʊ kwəli ba yiə dɪ zɪm maama. Kʊ nan yɪ Zezi Krisi mʊ wʊ́ pa gɔrɔ kʊm kʊntʊ dwanɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na sɛ-o tɪn yiə nɪ.

15Nan dɪ zɪm maama dɪ, bantʊ na karɪmɪ Moyisi twaanʊ tɪm, ba ba ni kʊ kuri, gɔrɔ kʊm kʊntʊ na kwəli ba yiə tɪn ŋwaanɪ.

16Nɔɔnʊ nan na ləni o wʊ o sɛ dí Yuutu wʊm, kʊʊ́ pa gɔrɔ kʊm dwanɪ kʊntʊ tu yiə nɪ.

17Dí Yuutu wʊlʊ dí na ŋɔɔnɪ o woŋo yo seeni tɪn, kʊ lagɪ kʊ ta nɪ Wɛ Joro mʊ. Wɛ Joro kʊm nan na wʊ nɔɔnʊ wʊlʊ tee nɪ tɪn, o laan te o tɪtɪ mʊ.

18Dɪbam balʊ maama na sɛ Zezi tɪn daa ba jɪgɪ gɔrɔ kʊlʊ na kwəli dí yiə tɪn. Kʊ maa paɪ dí waɪ dí nii dí Yuutu wʊm paarɪ-zulə yam jaja. Dí na nii-o kʊntʊ tɪn, kʊ maa paɪ dí laan ləni dí nyɪ nɪ o tɪtɪ te, sɪ dí taá waɪ dí brɪ o paarɪ-zulə yam na yɪ te tɪn, sɪ ya taa fɔgɪ ya pulə ya wəli da. Dí Yuutu Joro kʊm tɪtʊŋa yam mʊ tɪntʊ.

2 Korɛntɪ 4

Dɪbam na bwənə yɪ Wɛ zəni dɪbam te tɪn

1Dɪbam bá ga baarɪ, bɛŋwaanɪ Wɛ lanyɪranɪ kəm dɪm ŋwaanɪ mʊ Dl pɛ dɪbam tɪtʊŋɪ dɪm kʊntʊ.

2Dɪbam nan jɪgɪ dí tɪtɪ mʊ dɪ wəənu tɪlʊ nɔɔna na səgi ba kɪ yɪ tɪ jɪgɪ cavɪra tɪn. Dí nan ba ganɪ nɔɔna dɪ swan, naa dí ləni Wɛ taanɪ dɪm. Dí yɔɔrɪ dí brɪ Wɛ cɪga kam mʊ jaja, sɪ kʊ pa nɔɔna maama lwarɪ nɪ dí na kɪ te tɪn tɔgɪ cwəŋə Wɛ yigə nɪ.

3Dí na brɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam te tɪn kuri na səgi nɔɔna tee nɪ, kʊ yɪ balʊ na lagɪ ba ga ba ŋwɪa Wɛ tee nɪ tɪn yɪranɪ má mʊ ka səgi ba tee nɪ.

4Bantʊ ba sɛ Wɛ cɪga kam, bɛŋwaanɪ sʊtaanɪ dɪlʊ na di dam lʊgʊ kʊntʊ baŋa nɪ tɪn mʊ pɛ ba wʊbʊŋa vugimi. Dɪ kɪ kʊntʊ, sɪ ba yɪ wanɪ ba na pooni dɪlʊ Wɛ kwər-ywəŋə kam na lagɪ ka pa-ba tɪn mʊ. Kwər-ywəŋə kam kʊntʊ brɪ Zezi Krisi paarɪ-zulə na yɪ te tɪn mʊ. Wʊntʊ mʊ nyɪ dɪ Baŋa-Wɛ fasɪ.

5Dɪbam na yəni dí tɔəlɪ Wɛ kwərə kam te tɪn, kʊ daɪ nɪ dí tɪtɪ mʊ dí jɪgɪ dí brɪ nɔɔna. Dí nan brɪ nɔɔna nɪ Zezi Krisi mʊ yɪ nabiinə Yuutu, yɪ dɪbam yɪ balʊ na tʊŋɪ dí pa abam o ŋwaanɪ tɪn mʊ.

6Baŋa-Wɛ mʊ yɪ wʊlʊ na maŋɪ o ta o wɪ: «Pooni zəŋi lim wʊnɪ». Dɪntʊ nan ta mʊ yɪ dɪlʊ na pɛ pooni ba dɪ zəŋi dí bɪcara nɪ tɪn, sɪ dí lwarɪ Dl paarɪ-zulə yam na yɪ te, yɪ yantʊ mʊ dí naɪ Zezi Krisi yibiyə nɪ.

7Wɛ na pɛ dɪbam tɪtʊŋɪ dɪm kʊntʊ tɪn, kʊ nyɪ dɪ Dl kwe wəənu tɪlʊ na yɪ lʊnnɪ nyɪm tɪn mʊ Dl kɪ kamɔrʊ kɔɔra wʊnɪ. Dí na nyɪ dɪ kɔɔra kʊntʊ tɪn, kʊ brɪ nɪ kʊ daɪ dɪbam tɪtɪ dam, kʊ yɪ Wɛ dam-fɔrɔ kʊm ŋwaanɪ mʊ.

8Yaara zanzan yəni ya yi dɪbam, yɪ ya warɪ dí yigə ya cɪ. Liə yəni ya tiini ya ja dɪbam, yɪ ya warɪ dɪbam wʊbʊŋa ya cɔgɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

9Nɔɔna yəni ba bɛɛsɪ dɪbam, Wɛ nan ba fɔgɪ Dl yagɪ dɪbam. Dí dʊna yəni ba magɪ dɪbam ba dɪ tɪga nɪ, yɪ ba ba fɔgɪ ba gʊɪ dɪbam.

10Dɪbam jɪgɪ Zezi tʊʊnɪ dɪm yaara yam doŋ mʊ dí ŋwɪa wʊnɪ maŋa maama, sɪ kʊ brɪ nɪ Zezi ŋwɪa kam mʊ wʊ dɪbam wʊnɪ.

11Dɪbam ŋwɪa kam wʊnɪ maŋa maama dí wʊ tʊʊnɪ ni nɪ mʊ, dí na sɛ Zezi tɪn ŋwaanɪ, sɪ kʊ pa Zezi ŋwɪa kam taa wʊ dí yɪra yalʊ na wʊ́ ba ya tɪ tɪn wʊnɪ.

12Kʊntʊ, dɪbam zɪgɪ tʊʊnɪ yigə nɪ mʊ maŋa maama, sɪ abam wanɪ á na ŋwɪa Wɛ tee nɪ.

13Kʊ maŋɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Amʊ na kɪ a wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ a ŋɔɔna.» Dɪbam dɪ na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ kʊntʊ doŋ tɪn mʊ paɪ dí ŋɔɔnɪ Dl cɪga kam.

14Dɪbam ye nɪ Wɛ mʊ bi dí Yuutu Zezi Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ, yɪ Dl ta wʊ́ bi dɪbam dɪ, sɪ dí na ŋwɪa Dl tee nɪ dí na ŋwɪ dɪ Zezi tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ mʊ Wɛ wʊ́ pa dɪbam dɪ abam maama tɔgɪ daanɪ dí vu dí zɪgɪ Dl yigə nɪ.

15Dí na kɪ te maama tɪn yɪ abam zənə ŋwaanɪ mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ, Wɛ wʊ́ vrɪ nɔɔna zanzan Dl zaanɪ dɪm ŋwaanɪ, yɪ kʊ́ pa ba taa kɪ-Dl le zanzan yɪ ba zuli-Dl kʊ ja gaalɪ.

Dí wʊbʊŋa maŋɪ sɪ ya taa tɔgɪ Wɛ-sɔŋɔ wəənu tɪm mʊ

16Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ dí bá ga baarɪ. Kʊ na yɪ nabiinə yɪra yalʊ dí na jɪgɪ tɪn, ya kwɪn ya ve mʊ dɛ maama sɪ ya ba ya bugi. Kʊ daarɪ kʊ na yɪ dí jwəəru tɪm, Wɛ fɔgɪ Dl kwɛ-tɪ mʊ dɛ maama.

17Lele kʊntʊ dí jɪgɪ yaara fɪnfɪɪn mʊ, yɪ ya bá daanɪ. Ya nan wʊ́ pa dí ba dí na paarɪ-zulə zanzan Wɛ tee nɪ sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn, yɪ paarɪ-zulə yam kʊntʊ wʊ́ tiini ya dwəni yaara yam ya na maɪ te tɪn.

18Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ dí wʊbʊŋa ba tɔgɪ lʊgʊ baŋa wəənu tɪlʊ na naɪ dɪ yiə tɪn. Dí wʊbʊŋa nan tɔgɪ wəənu tɪlʊ na ba naɪ dɪ yiə tɪn mʊ. Bɛŋwaanɪ dí yiə na naɪ wəənu tɪlʊ tɪn yəni tɪ ba daana. Kʊ daarɪ tɪlʊ na ba naɪ dɪ yiə tɪn wʊ́ ta wʊra sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

2 Korɛntɪ 5

1Dɪbam yɪra yam dí na jɪgɪ lʊgʊ baŋa nɪ tɪn nyɪ dɪ vwe mʊ dí na zʊʊrɪ dɪ wʊnɪ. Dí nan ye nɪ, vwe dɪm kʊntʊ na cɔgɪ, Wɛ wʊ́ pa dí na digə Dl sɔŋɔ nɪ sɪ dí taá zʊʊrɪ da. Kʊ daɪ nabiinə mʊ lɔgɪ digə kam kʊntʊ. Ka nan wʊ́ ta wʊra maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

2Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ dɪbam yəni dí kʊna dɪ cam, yɪ dí fra tiini ya zʊ Wɛ-sɔŋɔ kʊm, dí na lagɪ sɪ Wɛ pa dí zʊ digə kalʊ Dl na lagɪ Dl pa dɪbam tɪn ŋwaanɪ.

3Wɛ na pɛ dí zʊ digə kam kʊntʊ nɪnɛɛnɪ dí na zʊ gɔrɔ te tɪn, dí daa bá ta nyɪ nɪ nɔn-kalambwəəlu te.

4Dí ta na zʊʊrɪ dí lʊgʊ baŋa vwe dɪm wʊnɪ tɪn, dí yəni dí kʊnɪ mʊ nɪ dí zɪŋɪ zɪla mʊ te. Kʊ nan daɪ nɪ dí lagɪ sɪ dí dɪ dí yɪra yam mʊ dí yagɪ. Dí lagɪ sɪ dí zʊ ya-dʊʊra yalʊ Wɛ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

na tiŋi Dl sɔŋɔ nı sı Dl pa dıbam tın mʊ, sı Dl ŋwı-dʊŋa kam laan pa dí yıra yalʊ na wʊ́ tı tın daa yı taa jıgı kuri.

5Baŋa-Wɛ tıtı mʊ kwɛ dıbam sı dí ba dí na ya-dʊʊra yam kʊntʊ Dl tee nı, yı Dl pa dıbam Dl Joro kʊm, sı kʊ da yigə kʊ pa dí lwarı nı dí laan wʊ́ ba dí na wo-laarʊ tılʊ Wɛ na tiŋi sı Dl pa dıbam tın maama.

6Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí jıgı pu-dıa maŋa maama, yı dí ye nı, dí ta na jıgı lʊgʊ baŋa yıra yam tın mʊ paı dí ta wʊ ve dí Yuutu wʊm sɔŋɔ.

7Kʊ daı nı dí yiə maŋı ya na Wɛ-sɔŋɔ kʊm wəənu tım kʊntʊ. Dí nan kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ nı dí wʊ́ na-tı.

8Kʊntʊ mʊ paı dí jıgı pu-dıa, yı dí ye nı kʊ́ ta lamma kʊ pa dıbam sı dí yagı dí yıra yalʊ na yı lʊgʊ baŋa nyım tın, sı dí daarı dí vu dí taá wʊ dí Yuutu wʊm sɔŋɔ nı.

9Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí kwaanı dí lagı sı dí kı kʊlʊ na wʊ́ poli dí Yuutu wʊm wʊ maŋa maama tın, dí na wʊ tıga baŋa nı naa dí zı ve Wɛ-sɔŋɔ dı.

10Bɛŋwaanı dıbam maama maŋı sı dí ba dí zıgı Zezi Krisi yigə nı sı o di dıbam taanı. Nɔɔnʊ maama maŋı sı o joŋi kʊlʊ na maŋı dı o kikiə yalʊ maama o na kı lʊgʊ baŋa nı tın, kʊ na yı o kəm-laarʊ naa o kəm-balwaarʊ.

Zezi Krisi na fɔgı o kwɛ nɔɔna dı Baŋa-Wɛ daanı te tın

11Kʊntʊ ŋwaanı dí ye dí na maŋı sı dí taá kwarı dí Yuutu wʊm te. Mʊ kʊ kuri dí kwaana sı dí pa nɔɔna lwarı Wɛ cıga kam. Wɛ ye dıbam wʊ lanyıranı. Amʊ nan bʊŋı nı abam dı wʊ́ ta ye kʊntʊ á bıcara nı.

12Kʊ nan daı nı dıbam lagı sı dí brı dí tıtı mʊ dı abam. Dí lagı sı dí zəni abam mʊ, sı á wanı á taá jıgı wʊpolo dıbam ŋwaanı. Kʊntʊ mʊ á wʊ́ wanı á vın balʊ na tu abam te, yı ba jıgı tıura dı ba na brı ba tıtı te, yı ba yigə tərə dı ba wʊrʊ na yı te tın.

13Abam paı dıbam ba jıgı swan mʊ na? Kʊ nan na maŋı kʊ yı kʊntʊ dı, kʊ yı Wɛ ŋwaanı mʊ. Dí nan jıgı swan, kʊ yı abam zənə ŋwaanı mʊ.

14Dí na kı kʊlʊ maama tın, kʊ yı Zezi Krisi sono kʊm ŋwaanı mʊ. Bɛŋwaanı dí ye lanyıranı nı nɔɔnʊ dıdʊa mʊ tıga o ləni nɔɔna maama yuu nı, yı kʊntʊ brı nı ba maama dı tɔgı dıd-o ba tı mʊ.

15Zezi tıgı ba maama ŋwaanı mʊ, sı balʊ na ŋwı tın daa yı taa ŋwı nı ba tıtı na lagı te tın, sı ba taa ŋwı wʊlʊ na ləni ba yuu nı o tı yı o joori o bi o yagı tʊʊnı tın ŋwaanı.

16Kʊntʊ ŋwaanı dıbam daa ba kuri nɔɔna da-wʊnı nı nabiinə wʊbʊŋa na yı te tın. Dıbam dɛɛn ya jıgı wʊbʊŋa yantʊ doŋ mʊ dıdaanı dí na nii Zezi Krisi te tın. Lele kʊntʊ dí nan daa ba jeeli kʊntʊ doŋ.

17Nɔɔnʊ wʊlʊ na ŋwı dı Zezi Krisi tın, kʊ brı nı o jıgı Wɛ ŋwı-dʊŋa kam mʊ, yı o ŋwı-doŋə kam kɛ. O ŋwıa kam maama laan ləni ka ji ŋwı-dʊŋa mʊ.

18Kʊ yı Wɛ mʊ kı kʊ maama. Dıntʊ mʊ tagı Zezi Krisi ŋwaanı Dl fɔgı dıbam dı Dl tıtı daanı, yı Dl daarı Dl pa dıbam tıtʊŋı dım kʊntʊ, sı dí brı nɔɔna sı ba dı Wɛ fɔgı daanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Dí yəni dí brı nɔɔna nı Baŋa-Wɛ dɛ Zezi Krisi ŋwaanı mʊ Dl fɔgı nabiinə dı Dl tıtı daanı, kʊ pa Wɛ daa ba jeeli ba lwarım. Dl ma tʊŋı dıbam sı dí taá brı nɔɔna Dl fɔgım dım kʊntʊ na yı te tın.

20Kʊ nan yı dıbam ləni Zezi Krisi yuu nı mʊ sı dí taá brı nɔɔna Wɛ cıga kam kʊntʊ. Kʊ maa nyı dı Wɛ tıtı mʊ tɔgı dıbam ŋwaanı Dl ŋɔɔna dı abam. Dí nan loori abam Zezi Krisi ŋwaanı sı á sɛ, sı á dı Wɛ fɔgı daanı.

21Zezi Krisi mʊ yı wʊlʊ na ba jıgı lwarım tın. Wɛ nan pɛ dıbam lwarım dım tɔgı wʊntʊ, sı kʊ pa dí taá jıgı cıga mʊ Wɛ tee nı wʊntʊ ŋwaanı.

2 Korɛntı 6

1Dıbam na wəli dı Wɛ dí tʊŋı Dl tıtʊŋa yam tın, dí loori abam sı á yı zaŋı á pa Wɛ zaanı dım Dl na pɛ abam tın ji kafɛ.

2Baŋa-Wɛ maŋı Dl ta Dl wı: «Maŋa kalʊ na maŋı dı a wʊbʊŋa tın, amʊ sɛ nmʊ loro kʊm. Dɛ dılʊ na maŋı sı a vrı nmʊ tın, amʊ zəni nmʊ.» Nii-na! Wɛ zənə maŋa kam yiə. Kʊ yı zım mʊ Dl lagı Dl vrı abam.

Pooli na yaarı Wɛ tıtʊŋa yam ŋwaanı te tın

3Dí na tʊŋı Wɛ ŋwaanı tın, dí ba lagı sı nɔɔn-nɔɔnʊ na cwəŋə o lwɛ dí tıtʊŋı dım. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí ba kı kʊlʊ na wʊ́ cɔgı nɔɔnʊ wʊ sı o yı da Wɛ tın.

4Dí nan kwaanı dí brı dí tıtı nı dí yı Wɛ tıntʊŋna mʊ woŋo maama wʊnı. Dí yəni dí vɔ dí wʊ mʊ, kʊ na yı yaara naa cam dı wʊ-cɔgɔ wʊnı.

5Ba magı dıbam yı ba jaanı dıbam ba kı pına digə nı kuni zanzan. Ba maa yeeri dıbam. Dí maa yəni dí tʊŋı tıtʊŋ-cɛɛra. Dí maa ba dɔ dí sui, yı dí pını dí tıtı dı kana.

6Dí ma maı wʊ-poŋo dı yəno dı wʊ-zuru dí maa tʊŋa, yı dí ta kwəri dí kı nɔɔna lanyıranı. Dí maa jıgı Wɛ Joro kʊm dam dı sono cıga cıga.

7Dí maa ŋɔɔnı Wɛ cıga kam dí brı nɔɔna, yı dí jıgı Wɛ dam dí ma dí tʊŋa. Dí na yɔɔrı dí tɔgı cıga cwəŋə te tın, kʊ nyı dı dí na ze jara zıla jazım dı jagwiə te tın mʊ.

8Nɔɔna badonnə paı dıbam zulə, yı badaara gooni dıbam. Babam maa twı dıbam, yı badaara paı dıbam cıga. Badonnə maa paı dí yı balʊ na ganı nɔɔna tın, yı dí nan yɔɔrı dí tɔgı cıga mʊ.

9Badaara tɛ ba wı, ba yəri dıbam, yı nɔɔna maama yagı ba ye dıbam lanyıranı. Badonnə ma paı dí lagı dí tı mʊ, yı dí nan ta ŋwı. Ba paı dí naı cam, yı ba nan wʊ wanı ba gʊ dıbam.

10Nɔɔna maa paı dí wʊ cɔga, yı dí nan ta jıgı wʊpolo maŋa maama. Nɔɔna paı dí yı yinigə tiinə mʊ, yı dí yagı dí wəli nɔɔna zanzan dı wo-laarʊ. Nɔɔna paı dí ba jıgı kʊlʊkʊlʊ mʊ, yı dí nan jıgı woŋo maama Wɛ yigə nı.

11Dí badonnə Korɛntı tiinə-ba, dí kwe dí bıcara maama mʊ dí ma ŋɔɔnı dı abam jaja. Dıbam tiini dí soe abam dı dí bıcara maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Kʊ nan daɪ dɪbam mʊ cɪgɪ sono kʊlʊ na wʊ dɪbam dɪ abam laŋa nɪ tɪn daanɪ, kʊ yɪ abam mʊ cɪga.

13Amʊ nan loori abam nɪ á yɪ a biə mʊ te, sɪ á taá jɪgɪ amʊ sono kʊm doŋ á bɪcara nɪ.

Jwənə dɪ Baŋa-Wɛ na ba tʊŋɪ daanɪ te tɪn

14Abam nan yɪ zaŋɪ á kwe á tɪtɪ á wəli dɪ balʊ na ba təgɪ Zezi tɪn, sɪ lanyɪranɪ dɪ balɔrɔ ba jɪgɪ wəl-dɔnɔ daanɪ. Pooni dɪ lim dɪ nan ba jɪgɪ wəl-dɔnɔ.

15Zezi Krisi dɪ sʊtaanɪ bá wanɪ ba taa jɪgɪ ni-dɪdwɪ. Wʊlʊ na sɛ Zezi tɪn dɪ wʊlʊ na wʊ sɛ-o tɪn bá wanɪ ba taa jɪgɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ.

16Jwənə nan bá wanɪ ya taa jɪgɪ wəl-dɔnɔ dɪ Wɛ tɪtɪ digə. Dɪbam nan mʊ nyɪ dɪ Wɛ digə kam Dl na zʊʊrɪ ka wʊnɪ tɪn. Bɛŋwaanɪ Wɛ maŋɪ Dl ta Dl wɪ: «Amʊ wʊ́ ta zʊʊrɪ a nɔɔna bam wʊnɪ, yɪ a wʊra dɪ ba. Amʊ wʊ́ ta yɪ bantʊ Wɛ, yɪ ba dɪ wʊ́ ta yɪ amʊ nɔɔna.»

17Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Wɛ tagɪ Dl wɪ: «Abam maŋɪ sɪ á lɪ á tɪtɪ balʊ na wʊ sɛ amʊ tɪn tɪtarɪ nɪ, sɪ á daarɪ á pɔɔrɪ á tɪtɪ dɪ ba. Á fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ dɪ wəənu tɪlʊ maama na yɪ wo-zɔɔna tɪn. Kʊntʊ mʊ amʊ wʊ́ joŋi abam.

18Amʊ wʊ́ ta yɪ abam Ko, yɪ abam dɪ wʊ́ ta yɪ amʊ biə.» Mʊ dí Yuutu Baŋa-Wɛ dɪlʊ na jɪgɪ dam wəənu maama baŋa nɪ tɪn na tagɪ te.

2 Korɛntɪ 7

1A badon-sonnu-ba, Wɛ na goni Dl ni dɪm Dl pa Dl nɔɔna bam kʊntʊ tɪn, kʊ maama yɪ dɪbam ŋwaanɪ mʊ. Mʊ kʊ kuri, á pa-na dí lɪ dí tɪtɪ wo-zɔɔna yalʊ maama dí na wʊ́ kɪ yɪ ya cəgɪ dí yɪra dɪdaanɪ dí wʊbʊŋa tɪn wʊnɪ. Pa-na dí taá kwaana dí jɪgɪ wʊ-poŋo fasɪ, dí na kwarɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ.

Pooli na jɪgɪ wʊpolo woŋo kʊlʊ ŋwaanɪ tɪn

2Pa-na dɪbam sono taa wʊ á bɪcara nɪ. Dɪbam nan wʊ kɪ abam wʊlʊwʊlʊ wo-balɔrɔ. Dí wʊ kɪ dí cəgɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yigə. Dí nan wʊ pini abam wʊlʊwʊlʊ woŋo.

3Amʊ wʊ tagɪ kʊntʊ sɪ kʊ yáalɪ abam. Amʊ maŋɪ a ta dɪ abam nɪ, kʊlʊkʊlʊ bá wanɪ kʊ pɔɔrɪ dɪbam dɪ abam sono kʊm daanɪ, kʊ na yɪ ŋwɪa naa tʊʊnɪ dɪ.

4Amʊ tiini a jɪgɪ abam cɪga, yɪ a jɪgɪ wʊpolo zanzan abam ŋwaanɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ, yaara yalʊ maama na jɪgɪ dɪbam tɪn, amʊ ta jɪgɪ baarɪ yɪ a tiini a jɪgɪ wʊpolo.

5Bɛŋwaanɪ, dɪbam na ve dí yi Masɪdʊanɪ tɪn, dí wʊ nɛ siun dɪ fɪnfɪn dɪ. Cana dwi təri təri tiini ya ja dɪbam. Nɔɔna dɛɛn magɪ kantəgə dɪ dɪbam, yɪ fʊʊnɪ tiini dɪ zʊ dɪbam.

6Wɛ nan yɪ dɪlʊ na zəni nɔɔna balʊ wʊrʊ na cəgɪ tɪn, yɪ Dl pa ba bɪcara pəni tɪga nɪ. Dl ma pa dɪbam dɪ bɪcara pəni tɪga nɪ, dɪ Dl na pɛ Titi ba dɪbam te tɪn.

7Kʊlʊ na pɛ dɪbam wʊ poli tɪn mʊ yɪ sɪ o na tu o ta abam na zən-o te á pa o bɪcarɪ pəni tɪga nɪ tɪn, sɪ kʊ daɪ o na tu o wʊ dɪbam tee nɪ tɪn yɪranɪ má ŋwaanɪ. O ma ta o brɪ dɪbam amʊ fra na tiini ya jɪgɪ abam te, dɪ á wʊrʊ na tiini tɪ cəgɪ dɪ á na kɪ kʊlʊ na wʊ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

maŋı tın. O ta ma ta abam na kwaana á zıgı amʊ kwaga nı te tın. Amʊ na ni abam ŋwa kʊntʊ tın, kʊ pɛ amʊ wʊ tiini kʊ poli.

8Amʊ nan ye nı, a na pʊpʊnı tɔnɔ kʊlʊ a pa abam tın mʊ pɛ á jıgı wʊ-cɔgɔ. Amʊ nan ta wʊ joori a za wʊbʊŋa dı a na pʊpʊnı-kʊ te tın. Kʊ-yigə nı tın, amʊ wʊbʊŋa ya waı ya zaı dı a tɔnɔ kʊm na pɛ abam wʊ cɔgı tın, kʊ nan wʊ tiini kʊ daanı.

9Amʊ laan nan jıgı wʊpolo. Kʊ daı abam wʊ na cɔgı tın ŋwaanı mʊ a jıgı wʊpolo, kʊ yı á wʊ-cɔgɔ kʊm na pɛ á ləni á wʊ te tın mʊ. Á wʊ-cɔgɔ kʊm maŋı dı Wɛ na lagı te tın mʊ, sı dıbam wʊ kı abam wo-lɔŋɔ.

10Bɛŋwaanı, nɔɔnʊ na jıgı wʊ-cɔgɔ kʊlʊ na maŋı dı Wɛ wʊbʊŋa tın, kʊ́ pa o ləni o wʊ o daarı o na ŋwıa Wɛ tee nı, yı kʊntʊ bá wanı kʊ pa o ta nı, o ya na maanı. Kʊ daarı, nɔɔnʊ nan na jıgı wʊ-cɔgɔ nı balʊ na yəri Wɛ tın te, kʊ́ pa wʊntʊ ga o ŋwıa Wɛ tee nı.

11Á nan maanı-na á nii wʊ-cɔgɔ kʊlʊ na yı Wɛ wʊbʊŋa tın na pɛ á ləni wəənu tılʊ á ŋwıa wʊnı. Kʊ pɛ á laan sʊnı á yiə dı Wɛ tɔgʊm, yı á kwaanı sı á brı nı á wʊ tɔgı á kı lwarʊm dʊm kʊntʊ. Kʊ ta ma pa banı jıgı abam dı wo-lɔŋɔ kʊlʊ na kı abam tʊtarı nı tın. Fʊʊnı ma zʊ abam, yı amʊ fra jıgı abam. Á ma tiini á kwaanı sı á laan tʊŋı Wɛ na lagı te tın, yı á vaŋı wʊlʊ na kı wo-lɔŋɔ kʊm tın zwɛ. Abam na kı kʊlʊ maama tın brı nı á ba jıgı wo-lɔŋɔ kəm dʊm kʊntʊ wʊnı.

12Amʊ na pʊpʊnı tɔnɔ kʊm a pa abam tın, kʊ daı wʊlʊ na kı o cɔgı tın ŋwaanı, kʊ nan daı o na kı lwarʊm dʊm dı wʊlʊ tın dı. Amʊ nan lagı sı a pa abam mʊ lwarı jaja Wɛ yigə nı, nı abam kwaanı zanzan dıbam ŋwaanı.

13Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí bıcara pəni tıga nı. Kʊ nan daı kʊntʊ yʊranı má. Dıbam ta jıgı wʊpolo kʊ ja gaalı, dí na nɛ sı Titi wʊ poli dı abam tın ŋwaanı dı abam na pɛ o na baarı tın.

14Amʊ na lagı a tʊŋ-o sı o ba abam te tın, amʊ tee abam fınfın a brı-o. Abam nan wʊ pɛ cavʊra ja amʊ dı a na tee abam te tın. Kʊntʊ tın, dıbam na tee abam dí brı Titi te tın jıgı cıga mʊ, nı dí na yəni dí tɛ cıga dı abam maŋa maama te tın.

15O na tu abam te tın, á jeer-o lanyʊranı dı ya-sıʊ, yı á daarı á sɛ o ni. Kʊntʊ, o na yəni o guli abam gulə, kʊ paı o tiini o jıgı abam sono kʊ ja gaalı.

16Amʊ tiini a jıgı wʊpolo dı abam, a na jıgı abam cıga woŋo maama wʊnı tın ŋwaanı.

2 Korɛntı 8

Zezi nɔɔna bam na maŋı sı ba taa wəli daanı te tın

1A ko-biə-ba, dí lagı sı dí pa abam lwarı Wɛ na kı Zezi nɔɔna balʊ na wʊ Masıdʊanı tıunı dʊm nı tın yu-yoŋo te tın mʊ.

2Ba nɛ maŋʊm zanzan dı yaara yalʊ na yi-ba tın, yı ba nan ta jıgı wʊpolo kʊ ja gaalı. Dı yinigə na tiini ka jıgı-ba tın dı, ba daa ta zəni nɔɔna lanyʊranı dı wʊ-yoŋo.

3Kʊ yı cıga mʊ, ba wəli nɔɔna kʊ maŋı dı ba tıtı na jıgı te tın, yı ba ta yəni ba paı kʊ dwəni ba tıtı na wʊ́ daarı kʊlʊ tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Ba tıtı nan mʊ mɛ ba wʊbʊŋa ba loori dıbam sı dí pa-ba cwəŋə, sı ba taa təgı ba wəli Wɛ nɔɔna balʊ yinigə na jıgı-ba Zeruzalɛm nı tın.

5Ba na pɛ te tın tiini kʊ dwe dıbam ya na tıını nı baá pa te tın. Ba nan maŋı ba da yigə ba kı ba tıtı dí Yuutu wʊm jıŋa nı mʊ, yı ba daarı ba kı ba tıtı dıbam dı jıŋa nı, sı kʊ maŋı dı Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın.

6Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí loori Titi wʊlʊ na maŋı o puli o joŋi abam səbu-lıʊ kʊm tın, sı o joori o ba abam te o wəli abam sı á tʊŋı tıtʊŋı dım kʊntʊ á ti.

7Abam na təgı Wɛ cwəŋə te tın maŋı kʊ lana kʊ ja gaalı, dı á na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ yı á təɔlı Dl kwərə kam lanyıranı yı á jıgı yəno te tın. Á ta kwəri á kwaanı dı Wɛ tıtʊŋa yam, yı á tiini á soe dıbam. Kʊntʊ ŋwaanı kwaanı-na sı á taá pa á wʊrʊ ywəmmə dı tıtʊŋı dım kʊntʊ.

8Amʊ nan ba lagı sı a fın abam dı á na wʊ́ la səbu kʊm te tın. Amʊ nan pɛ abam mʊ lwarı nɔɔna badaara na tiini ba kwaanı ba wəli ba donnə te tın. Kʊntʊ mʊ abam wʊ́ wanı á brı nı á sʊnı á soe á donnə.

9Abam maŋı á ye yu-yoŋo kʊlʊ dí Yuutu Zezi Krisi na pɛ o nɔɔna bam tın. Wʊntʊ mʊ sɛ o yagı o na maŋı o jıgı jıjıgırʊ tılʊ maama tın, yı o daarı o ji yinigə tu abam ŋwaanı, sı kʊ wanı kʊ pa abam ji jıjıgırʊ tiinə Wɛ tee nı o yinigə kam ŋwaanı.

10Amʊ nan na bʊŋı te tın, kʊʊ́ ta lana sı á kwaanı á ti tıtʊŋı dılʊ abam na maŋı á puli tın. Bım dılʊ na kɛ tın, abam mʊ yı balʊ na dɛ yigə á la səbu, yı abam daa ta mʊ dɛ yigə á jıgı kʊ wʊbʊŋa.

11Nan tʊŋı-na tıtʊŋı dım kʊntʊ á vu á ti dı wʊbʊŋ-ŋʊna, nı á na maŋı á lı wʊbʊŋa te tın, sı á taá paı kʊ maŋı dı á na jıgı te tın.

12Bɛŋwaanı, abam na lı wʊbʊŋa sı á wəli nɔɔna tın, kʊ ba cəga dı woŋo kʊm na maı te tın maama. Á nan maŋı sı á wəli nɔɔna kʊ maŋı dı kʊlʊ á na jıgı tın mʊ, sı kʊ daı nı kʊ gaalı te á na jıgı tın. Zənə yam kʊntʊ doŋ lana Wɛ tee nı.

13Kʊ nan daı nı amʊ lagı sı a pa abam taá wəli nɔɔna sı bantʊ sin, sı abam tıtı daarı á ji yinigə tiinə mʊ. Kʊ yı sı á taá təli daanı mʊ.

14Lele kʊntʊ abam jıŋa gara, yı á wʊ́ wanı á wəli balʊ yinigə na jıgı-ba tın. Kʊ daarı, yinigə na tu ka ja abam dı, bantʊ dı daa wʊ́ wanı ba wəli abam dı ba na jıgı kʊlʊ tın. Kʊntʊ mʊ á maama wʊ́ ta təli daanı.

15Kʊ nyı dı kʊ na pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Nɔɔnʊ wʊlʊ na nɛ wʊdiu zanzan tın daa wʊ daarı kʊlʊkʊlʊ. Wʊlʊ nan na nɛ fınfın tın nyım daa wʊ mur-o.»

16Dí nan kı Wɛ le dı Dl na pɛ Titi wʊbʊŋa sı o kwaanı o wəli abam, nınɛɛnı dıbam na lagı sı dí wəli abam te tın.

17O ma sɛ dıbam na loor-o sı o kı kʊlʊ abam wəlim ŋwaanı tın. Wʊntʊ tıtı nan maŋı o lı wʊbʊŋa sı o ba abam te, bɛŋwaanı o tiini o lagı sı o wəli abam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Dí nan lagı sı dí pa dí ko-bu wʊdoŋ mʊ tʊgı dı wʊntʊ o ba. O maa yı wʊlʊ Zezi nɔɔna bam maama na nıg-o dı o na brı Wɛ kwər-ywəŋə kam te tın.

19Ba ta ma kwəri ba lı-o sı o taa tʊgı dı dıbam o jaanı səbu kʊlʊ dí na ma dí zəni yinigə tiinə tın o ve Zeruzalɛm. Dí na wəli nɔɔna bam kʊntʊ tın, kʊ yı sı dí Yuutu wʊm mʊ na zulə, yı kʊ brı nı dí lagı sı dí taá wəli nɔɔna.

20Dí nan kwaanı dí yırı dí tıtı mʊ, sı nɔɔn-nɔɔnʊ yı na cwəŋə o yáalı dıbam, dı dí na laı səbu-fɔrɔ kʊm yı dí cɛ-kʊ dí ma tʊŋı te tın baŋa nı.

21Dí nan kwaanı sı dí kı kʊlʊ na lana dí Yuutu wʊm yigə nı dı nabiinə dı yigə nı tın mʊ.

22Kʊntʊ mʊ dí daa ta lagı sı dí tʊŋı dí ko-bu wʊdoŋ sı o tʊgı dı bantʊ o ba á te. Wəənu zanzan wʊnı mʊ dí maas-o, yı dí lwarı nı o kwaana dı Wɛ tıtʊŋa yam. O jıgı abam cıga lanyıranı, yı kʊ pa o tiini o bʊŋı sı o wəli abam.

23Kʊ na yı Titi, dıbam mʊ tʊgı daanı dí tʊŋı abam ŋwaanı. Kʊ daarı kʊ na yı badaara bam, kʊ yı Zezi nɔɔna bam mʊ lı-ba sı ba taa tʊŋa, sı kʊ pa Zezi Krisi na zulə.

24Kʊntʊ, kwaanı-na sı kʊ pa ba lwarı nı á soe á donnə, sı Zezi nɔɔna bam lwarı kʊ ni nı. Kʊntʊ, ba laan wʊ́ lwarı nı, dí na jıgı wʊpolo dı abam te tın sıunı kʊ yı cıga mʊ.

2 Korɛntı 9

1Kʊ na yı dı zənə yalʊ abam na wʊ́ tʊŋı á pa Wɛ nɔɔna balʊ yinigə na jıgı-ba tın, amʊ daa wʊ maŋı sı a pʊpʊnı kʊlʊkʊlʊ a ma wəli da a brı abam.

2Bɛŋwaanı a maŋı a ye nı abam jıgı wʊbʊŋa sı á wəli-ba, yı a tee abam Masıdʊanı tiinə bam yigə nı. A brı-ba nı, abam balʊ na zʊʊrı Akayi tıunı dım nı tın maŋı á ti á yigə sı á la səbu kʊm, kʊ zıgı deen bım dım nı mʊ. Masıdʊanı tiinə bam na lwarı abam na tiini á kwaanı sı á wəli nɔɔna te tın, kʊ ma pa sı ba zanzan wʊbʊŋa tʊgı kəm dım kʊntʊ doŋ.

3Amʊ nan bʊŋı sı a pa dí ko-biə bam ba abam te, sı kʊ pa dıbam na tee abam te tın yı ba kʊ ji kafɛ. Kʊntʊ mʊ wʊ́ pa á wanı á ti á yigə nınɛɛnı amʊ na maŋı a ta kʊlʊ a brı-ba tın.

4Kʊ na daı kʊntʊ, Masıdʊanı tiinə bam na tʊgı dı amʊ ba ba abam te yı ba lwarı nı á ta wʊ ti á yigə, kʊʊ́ pa cavıura ja dıbam dı dí na wı dí jıgı á cıga te tın. Kʊ ma wʊ́ pa cavıura ja abam dı.

5Kʊntʊ ŋwaanı mʊ amʊ bʊŋı nı kʊ maŋı sı a loori dí ko-biə bam, sı ba da yigə ba wuuri ba ba abam te. Kʊntʊ wʊ́ pa á wanı á la pɛɛra yam á ti, nınɛɛnı á na maŋı á ta nı á wʊ́ kı te tın, sı dí laan ba dí joŋi. Amʊ lagı sı á ma á wʊ-yoŋo mʊ á pa səbu kʊm, sı á yı ta kərə ŋwaanı.

6Kʊ nyı dı nɔɔnʊ na dugi wəənu fınfıun te tın mʊ, kʊntʊ tu wʊ́ ba o na fınfıun mʊ. Kʊ daarı wʊlʊ na dugi zanzan tın, kʊntʊ tu wʊ́ ba o na zanzan mʊ.

7Nɔɔnʊ maama nan maŋı sı o pa sı kʊ maŋı dı o na lı o wʊbʊŋa te tın mʊ, sı kʊ daı dı wʊ-cɔgɔ naa nɔɔnʊ na fı-o tın ŋwaanı. Wʊlʊ na paı dı wʊpolo tın, Wɛ soe kʊntʊ tu mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Wɛ nan jıgı dam sı Dl pa abam Dl zaanı dım maama, sı kʊ pa á taá jıgı kʊlʊ maama á na lagı tın maŋa maama, yı á daa ta wú ta jıgı kʊ gaalı sı á taá ma kı wo-laarʊ dwi maama,

9nı Wɛ tɔnɔ kʊm na tagı kʊ wı: «Nɔn-ŋʊm pɔɔrı o wəənu mʊ o paı yinigə tiinə, yı o kəm-laarʊ tım wú ta wʊra mımaŋa maama.»

10Kʊ yı Wɛ mʊ paı nɔɔna wo-dwə yı ba duə, yı Dl daarı Dl pa-ba wʊdiu yı ba di. Dl nan daa ta wú zəni abam sı á wanı á wəli nɔɔna dı kəm-laarʊ zanzan, nı á na du wəənu zanzan te tın. Kʊntʊ mʊ á kəm-laarʊ tım laan wú ba tı kı dagım, nı faa na dagı te tın.

11Wɛ wú pa á taá jıgı wo-laarʊ dwi maama, sı á wanı á taá wəli nɔɔna lanyıranı. Kʊntʊ mʊ wú pa nɔɔna zanzan taa kı Wɛ le, ba na joŋi abam zənə yam dıbam tee nı tın ŋwaanı.

12Abam na jıgı Wɛ nɔɔna bam á wəli te tın mʊ paı ba naı kʊlʊ ba ya na gɛ tın. Kʊ nan daı kʊntʊ yıranı, kʊ ta wú pa nɔɔna zanzan tiini ba taa kı Wɛ le kʊ ja gaalı.

13Abam zənə yam kʊntʊ mʊ wú brı nı á tɔgı Wɛ cıga cıga, yı kʊ pa Dl na zulə zanzan, dı nɔɔna bam na lwarı nı á sıunı á sɛ Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam nı á na maŋı á ta te tın. Wɛ ta wú na zulə nɔɔna tee nı, dı á na lı á wəənu á ma zəni-ba, yı á daarı á pa nɔɔna badonnə dı te tın.

14Ba ma wú ta loori Wɛ abam ŋwaanı, yı baá ta soe abam dı ba wʊ maama, dı Wɛ na tiini Dl kı abam yu-yoŋo kʊ ja gaalı tın ŋwaanı.

15Pa-na dí kı Wɛ le Dl na wəli dıbam maama dı Dl pɛɛrı dılʊ na ba jıgı doŋ tın ŋwaanı.

2 Korɛntı 10

Pooli ŋɔɔnı Wɛ na pɛ-o dam sı o ma tʊŋı Dl tıtʊŋa te tın

1-2Amʊ Pooli mʊ loori abam sı á cəgi. Abam badonnə tɛ á wı, amʊ na wʊ abam tee nı, a yəni a yı wʊlʊ na zurə dı abam tın mʊ. Kʊ daarı, amʊ na təri abam tee nı, a yəni a cana mʊ dı abam. Kʊ nan yı Zezi Krisi wʊlʊ na nıgı nɔɔna yı o jıgı ba ŋwaŋa tın ŋwaanı mʊ a loori abam sı á ləni, sı a na tu abam te, sı a daa yı kı kəm-cɛɛrı dı abam. Kʊ nan na yı balʊ na bʊŋı nı dí tıtʊŋa tɔgı nabiinə wʊbʊŋa na yı te tın, a ye lanyıranı nı amʊ wú ta jıgı baarı sı a wanı a bwɛ-ba.

3Kʊ yı cıga, dí sıunı dí yı nabiinə mʊ, kʊ nan daı nabiinə wʊbʊŋa mʊ dí ma dí jaŋı sı dí vın kʊlʊ maama na yı balɔrə tın.

4Kʊntʊ maa nyı dı dí lagı dí kı jara mʊ te, kʊ nan daı nabiinə jara zıla mʊ dí jıga. Kʊ yı Wɛ dam mʊ dí jıga, yı dí maa cɔgı Wɛ dʊna bam dam. Dí cɔgı wʊbʊŋa yalʊ na paı ya jıgı swan yı ya yagı ya yı vwan tın,

5yı dí yáalı zaasım dılʊ maama na zaŋı sı dı cı nabiinə Wɛ cıga kam wʊnı tın. Dí maa wanı wʊbʊŋa yam kʊntʊ maama dam, yı dí paı ya ləni ya sɛ Zezi Krisi ni.

6Kʊntʊ, abam na sɛ Zezi Krisi ni dım á ti, dıbam laan wú wanı dí vaŋı balʊ maama na wʊ abam tıtarı nı yı ba ba sɛ tın zwa.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Maanı-na á nii kʊ na yı te tın. Abam wʊlʊ na jıgı cıga nı o yı Zezi Krisi nɔɔnʊ, kʊntʊ tu maŋı sı o lwarı nı dıbam dı yı Zezi nɔɔna mʊ nı wʊntʊ te.

8Kʊ nan na yı amʊ na tiini a brı abam a tıtı dı Wɛ na pɛ dıbam ni dılʊ tın ŋwaanı, amʊ ba kwarı cavıura dı kʊntʊ. Dí Yuutu wʊm pɛ dıbam ni dım kʊntʊ, sı dí taá ma dí kwɛ abam mʊ, sı kʊ daı sı dí ma cɔgı abam.

9Amʊ ba lagı sı abam bʊŋı nı a pʊpʊnı a twaanʊ tım sı a ma fugi abam mʊ.

10Abam badaara tɛ nı, wəənu tılʊ amʊ na pʊpʊnı a twaanʊ tım wʊnı tın mʊ cana, yı tı ta kwəri tı dana. Kʊ daarı, amʊ tıtı na wʊ á tee nı, a yı zurim yıranı mʊ, yı a ni-taanı ba kı kʊlʊkʊlʊ.

11Balʊ na yəni ba tɛ kʊntʊ doŋ tın maŋı sı ba lwarı nı, dí na təri abam tee nı yı dí pʊpʊnı wəənu tılʊ maama tın yı bıdwı mʊ dı dí na wʊ abam tee nı yı dí kı te tın.

12Kʊ na yı balʊ na brı ba tıtı tın, dıbam ba lagı sı dí nyiŋi dí tıtı dı bantʊ dí nii, naa dí ta nı dıbam dı bantʊ maı daanı. Bantʊ ba jıgı swan. Ba yəni ba maı ba tıtı wʊbʊŋa mʊ ba maa maŋı daanı ba nii ba na yı te tın.

13Kʊ nan na yı dıbam, dí ba lagı sı dí tee dí tıtı sı kʊ gaalı Wɛ na pɛ dıbam tıtʊŋı dılʊ sı dí taá tʊŋı tın. Kʊ yı Wɛ mʊ pɛ dıbam tıtʊŋı dım kʊntʊ sı dí tʊŋı abam tıtarı nı, yı dıbam maŋı sı dí kı wʊpolo dı kʊntʊ mʊ.

14Kʊntʊ, dıbam wʊ gaalı sisəm dılʊ Wɛ na pɛ dıbam tın, dı dí na tu abam te dí tɔɔlı Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam tın.

15Dıbam ba tee dí tıtı nɔɔna badonnə tıtʊŋa baŋa nı, sı dí gaalı sisəm dılʊ Wɛ na pɛ dıbam tın. Dí nan jıgı tıına nı á na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın wʊ́ fɔgı kʊ kı dam, sı kʊ pa tıtʊŋa yalʊ dí na tʊŋı abam ŋwaanı tın wanı ya puli zanzan, sı kʊ maŋı dı tıtʊŋa yalʊ Wɛ na pɛ dıbam tın.

16Kʊ daa ta wʊ́ pa dí na cwəŋə dí tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam dí gaalı abam na zʊʊrı je sılʊ nı tın. Kʊntʊ mʊ dí ba tee dí tıtı dı Wɛ tıtʊŋa yalʊ Dl tıntʊŋna badonnə na maŋı ba tʊŋı tın.

17Kʊ nan pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Wʊlʊ na lagı sı o kı wʊpolo tın, sı o pa kʊ taa yı dí Yuutu wʊm ŋwaanı.»

18Bɛŋwaanı, kʊ daı nɔɔnʊ wʊlʊ na paı o tıtı cıga tın sıunı o jıgı cıga mʊ, kʊ nan yı wʊlʊ dí Yuutu wʊm na brı nı o yı cıga tu tın mʊ.

2 Korɛntı 11

Pooli tagı dı Korɛntı tiinə bam sı ba cı ba tıtı dı vwan karanyına tiinə bam

1Abam nan kwaanı sı á ja á bıcara dı amʊ na lagı a ta jwərim dılʊ fınfın tın. Á nan ja á bıcara dı amʊ!

2Amʊ ba sɛ abam ŋwaanı, nı Wɛ dı na ba sɛ Dl nɔɔna ŋwaanı te tın. Amʊ lagı sı a kı abam Zezi Krisi jıŋa nı mʊ, sı kʊlʊkʊlʊ yı cɔgı abam. Kʊ maa nyı dı abam yı nı bukɔ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

wʊlʊ na wʊ cɔgɪ tɪn mʊ amʊ na goni ni sɪ a kwe a pa nɔɔnʊ dɪdʊa, yɪ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ mʊ yɪ Zezi Krisi.

3Amʊ nan jɪgɪ liə mʊ dɪ abam nɪ nɔɔna badaara wʊ́ sʊgɪ abam sɪ á daa yɪ sɛ Zezi Krisi dɪ á bɪcara maama, nɪnɛɛnɪ sʊtaanɪ dɛɛn na jigi bɪsankwɪa dɪ kɪ swan dɪ ganɪ Awa te tɪn.

4Bɛŋwaanɪ, nɔɔnʊ wʊdoŋ na tu abam te yɪ o brɪ abam wəənu Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ yɪ tɪ ba tɔgɪ dɪbam zaasɪm dɪm, á yəni á sɛ mʊ mwalɪ mwalɪ. Á maa yəni á sɛ joro kʊlʊ na daɪ Wɛ Joro kʊm á na maŋɪ á joŋi tɪn, yɪ á daa ta sɛ kwər-ywəŋə kadoŋ, ka na daɪ Zezi kwər-ywəŋə kalʊ dɪbam na brɪ abam tɪn.

5Kʊ na yɪ balʊ na paɪ ba yɪ Zezi tɪntʊŋna yɪ ba pa ba dwe maama tɪn, amʊ ye sɪ a wʊ muri ba yigə nɪ dɪ fɪnfɪn dɪ.

6Amʊ na maŋɪ a warɪ a ŋɔɔnɪ nɪ bantʊ te, a swan vɪɪrɪ a ye kʊlʊ a na ŋɔɔnɪ tɪn, yɪ maŋa maama dí maa yəni dí pa á lwarɪ nɪ dí jɪgɪ swan woŋo maama wʊnɪ jaja.

7Amʊ na tu abam te a brɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam tɪn, kʊ yɪ zaanɪ mʊ a tʊŋɪ a pa abam. Amʊ tu a tɪtɪ sɪ kʊ pa abam mʊ na yɪrɪ. Á bʊŋɪ nɪ a kɪ a tusi mʊ na?

8Amʊ dɛɛn na wʊ abam tee nɪ a tʊŋɪ kʊntʊ tɪn, a joŋi a ŋwɪɪrʊ je-gɛ mʊ Zezi nɔɔna bam tee nɪ, nɪnɛɛnɪ a vrɪ bantʊ mʊ sɪ a ma tʊŋɪ a pa abam te.

9Amʊ na yəni a ga woŋo maŋa kam a na wʊ á tee nɪ tɪn, a ba yaarɪ abam wʊlʊwʊlʊ. Kʊ nan yɪ dí ko-biə balʊ na nuŋi Masɪdʊanɪ ba ba tɪn mʊ jaanɪ kʊlʊ maama a na lagɪ tɪn ba ba ba pa-nɪ. Amʊ dɛɛn na maŋɪ a ba yaarɪ abam tɪn, a daa ta bá yaarɪ abam.

10Amʊ na jɪgɪ Zezi Krisi cɪga kam te tɪn, a na beeri a vu je dɪ je Akayi nɪ, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o cɪ amʊ yigə dɪ wʊpolo kʊlʊ a na jɪgɪ a ma tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam zaanɪ tɪn.

11Amʊ nan na kɪ kʊntʊ tɪn, kʊ brɪ nɪ a ba soe abam mʊ na? Wɛ nan ye nɪ amʊ soe abam.

12Amʊ nan ta wʊ́ ta tʊŋɪ zaanɪ nɪ a na maŋɪ a kɪ te tɪn, sɪ kʊ pa balʊ na lagɪ sɪ ba brɪ ba tɪtɪ nɪ ba tʊŋɪ nɪ dɪbam te tɪn daa yɪ na cwəŋə ba brɪ ba tɪtɪ kʊntʊ.

13Bantʊ na kɪ te tɪn, kʊ yɪ ba ganɪ nɔɔna mʊ. Ba maa paɪ ba yɪ Zezi Krisi tɪntʊŋna mʊ, yɪ kʊ nan yɪ vwan mʊ.

14Kʊntʊ nan daɪ wo-kɪnkagɪlɪ. Sʊtaanɪ tɪtɪ waɪ dɪ ləni dɪ brɪ nɪ dɪ yɪ malɛka kalʊ na jɪgɪ Wɛ pooni tɪn mʊ.

15Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ ba cana sɪ sʊtaanɪ tɪntʊŋna dɪ ləni ba brɪ ba tɪtɪ nɪ ba yɪ tɪntʊŋna balʊ na tɔgɪ Wɛ cɪga kam tɪn. Kʊ kweelim je nɪ mʊ bantʊ nan wʊ́ ba na cam sɪ kʊ maŋɪ dɪ ba tɪtʊŋa na yɪ te tɪn.

Pooli na yaarɪ te Wɛ tɪtʊŋa yam ŋwaanɪ tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Amʊ daa ta joori a loori abam sɪ á yɪ bʊŋɪ nɪ amʊ yɪ joro mʊ. Abam nan na maŋɪ á bʊŋɪ nɪ a yɪ kʊntʊ mʊ, sɪ á kwaanɪ á ja á bɪcara, sɪ a wanɪ a na cwəŋə a brɪ a tɪtɪ fɪnfɪun nɪ bantʊ te.

17Amʊ na lagɪ a ŋɔɔnɪ te a ma brɪ a tɪtɪ dagɪm tɪn, kʊ ba təgɪ dí Yuutu wʊm wʊbʊŋa, kʊ nyɪ dɪ jwərim mʊ te.

18Nɔɔna zanzan nan na yəni ba təgɪ nabiinə wʊbʊŋa ba ma brɪ ba tɪtɪ tɪn, amʊ dɪ waɪ a brɪ kʊntʊ doŋ.

19Abam yəni á sɛ balʊ na yɪ jwəəru tɪn mwalɪ mwalɪ dɪ wʊpolo, yɪ á paɪ kʊ yɪ swan mʊ á jɪga.

20Abam yəni á sɛ wʊlʊ maama na tu abam te yɪ o jɪgɪ fɪfɪʊn naa o di nyɔɔrɪ á baŋa nɪ tɪn, naa o na ganɪ abam o vrɪ tɪn, naa o na gooni abam tɪn, naa o na lɔɛ abam pʊpwaanʊ tɪn.

21Kʊ nan na yɪ dɪbam, dí bwənə sɪ dí sɛ dí kɪ abam kʊntʊ doŋ. Kʊntʊ nan wʊ́ ta jɪgɪ cavɪura na? Nɔɔnʊ nan na wʊ kwarɪ cavɪura sɪ o brɪ o tɪtɪ dɪ kʊlʊ o na kɪ tɪn, amʊ dɪ bá kwarɪ cavɪura sɪ a kɪ kʊntʊ doŋ, sɪ a ŋɔɔnɪ jwərim.

22Bantʊ brɪ nɪ ba yɪ Zwifə cɪga cɪga mʊ, amʊ dɪ nan sɪunɪ a yɪ Zwifu mʊ. Bantʊ brɪ nɪ ba yɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə mʊ, amʊ dɪ nan yɪ Yisɪrayɛlɪ tu mʊ. Ba wɪ ba kuri nuŋi Abraham dwi tiinə wʊnɪ mʊ, amʊ dɪ kuri nan nuŋi daanɪ mʊ.

23Bantʊ brɪ nɪ ba tʊŋɪ Zezi Krisi tɪtʊŋa mʊ, amʊ nan tʊŋɪ-ya a dwe-ba. (Amʊ na ŋɔɔnɪ te tɪn nyɪ dɪ a yuu mʊ tərə te.) Amʊ na tʊŋɪ a pa Zezi te tɪn tiini kʊ cɛ a yɪra kʊ dwəni bantʊ. Ba jaanɪ amʊ ba kɪ pɪuna digə nɪ kuni zanzan kʊ dwəni bantʊ. Ba daa ta ma magɪ amʊ zanzan kʊ dwəni bantʊ. Amʊ dɛ tʊʊnɪ te kuni zanzan a kɛ.

24Zwifə yigə tiinə bam jaanɪ amʊ kuni bɪnu ba magɪ balaarɪ yi fiintɔ-nʊgʊ (39).

25Rom tiinə bam dɪ ma ja-nɪ kuni bɪtɔ ba magɪ dɪ da-lɔŋɔ. Maŋa kadoŋ nɪ nɔn-kɔgɔ ma dʊlɪ-nɪ dɪ kandwa sɪ ba gʊ. Kuni bɪtɔ mʊ a zʊ naboro a təgɪ nɪnɪʊ kʊm wʊ, yɪ kʊ ba kʊ cɔgɪ kʊ maŋɪ na bam wʊnɪ. Kuni bɪdwɪ mʊ amʊ dɪn na bam baŋa nɪ tɪtɪ dɪ wɪa maama.

26Amʊ na yəni a beeri maŋa maama tɪn, a nɛ cana zanzan, kʊ na yɪ dɪ bwi na su sɪ pɛɛlɪ, dɪ vɪnvɪrna tee nɪ, kʊ wəli dɪ amʊ tɪtɪ dwi tiinə Zwifə bam tee nɪ dɪ dwi-gɛ tiinə dɪ tee nɪ. Amʊ daa ta nɛ cana tʊnɪ dʊm wʊnɪ dɪ kagʊa wʊnɪ dɪ nɪnɪʊ kʊm wʊnɪ, kʊ ta wəli dɪ nɔɔna balʊ na paɪ ba yɪ dí ko-biə yɪ ba yagɪ ba daɪ tɪn tee nɪ.

27Amʊ yəni a tiini a tʊŋɪ zanzan kʊ cɛ a yɪra nɪ. Kuni zanzan kʊ ma pa a ba dɔ a sui. Kana dɪ na-nyɔm dɪ maa jaanɪ-nɪ yɪ a pɪunɪ a tɪtɪ kuni zanzan. Waarʊ maa yəni tɪ zʊ-nɪ yɪ a ba jɪgɪ gwaarʊ.

28Amʊ nan bá wanɪ a ta wəənu tɪm maama a ti. Kʊlʊ nan na wəli da tɪn, Zezi nɔɔna bam na wʊ je sɪlʊ maama nɪ tɪn wʊbʊŋa mʊ tiini ya jɪgɪ-nɪ dɛ maama.

29Nɔɔnʊ na bwənə Wɛ cwəŋə kam təgɪm wʊnɪ, kʊ cɔgɪ amʊ wʊ mʊ nɪnɛɛnɪ kʊ yɪ amʊ tɪtɪ mʊ te. Nɔɔnʊ na tusi o yagɪ Wɛ cwəŋə kam təgɪm, kʊ yəni kʊ tiini kʊ cɔgɪ a wʊ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

30Kʊ nan na fɪn sɪ a brɪ a tɪtɪ tɪn, amʊ wʊ́ brɪ a tɪtɪ dɪ wəənu tɪlʊ na brɪ nɪ a bwənə tɪn mʊ.

31Baŋa-Wɛ ye nɪ amʊ ba fɔ vwan. Dɪntʊ mʊ yɪ dí Yuutu Zezi Ko, yɪ Dl maŋɪ dɪ zulə sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

32Amʊ dɛɛn na wʊ Damasɪ tɪʊ kʊm wʊnɪ tɪn, gʊvɪrma tu wʊlʊ na nii tɪʊ kʊm o pa Pɛ Arɪta tɪn mʊ tiŋi nɔɔna tɪʊ kʊm niə yam nɪ, sɪ ba yɪrɪ amʊ ba ja ba pa-o.

33Zezi karabiə bam ma kwe-nɪ ba kɪ tɪtɔgɔ wʊnɪ, yɪ ba lə ŋʊna kʊ ni nɪ ba pa a tɔgɪ tɪʊ kʊm kəbrə kam təkoro a tu yɪ a lu.

2 Korɛntɪ 12

Wɛ na vɪrɪ Pooli wəənu tɪlʊ tɪn

1Kʊ nan fɪn mʊ sɪ a brɪ a tɪtɪ dɪ kʊ na maŋɪ kʊ ba jɪgɪ nyɔɔrɪ dɪ, yɪ a ta wʊ́ ta dí Yuutu wʊm na pɛ a yi na Wɛ-sɔŋɔ wəənu tɪlʊ na səgi tɪn, dɪdaanɪ o na mɛ o cɪga kam o ma vɪrɪ-nɪ te tɪn.

2Amʊ nan ye nɔɔnʊ wʊdoŋ, o na yɪ Zezi Krisi nɔɔnʊ. Bɪna fugə-yana na kɛ tɪn, Wɛ dɛɛn kwe-o Dl ja Dl di Dl sɔŋɔ. Amʊ nan yəri kʊ yɪ o yɪra tɪtɪ mʊ naa o joro mʊ. Wɛ nan mʊ ye kʊ na yɪ te tɪn.

3-4Amʊ nan ye nɪ wʊntʊ sɪunɪ o yi Wɛ-sɔŋɔ mʊ. Kʊ nan na yɪ o yɪra tɪtɪ mʊ naa o joro mʊ, amʊ yəri, Wɛ mʊ ye. Kʊ nan yɪ dáanɪ mʊ o ni bɪtarɪ sɪlʊ na warɪ sɪ ŋɔɔnɪ tɪn, yɪ sɪ wʊ maŋɪ sɪ nabiinu ta dɪ o ni tɪn.

5Amʊ wʊ́ ta kɪ wʊpolo nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ na nɛ kʊlʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ. Kʊ na daɪ kʊntʊ a bá sɛ sɪ a brɪ a tɪtɪ, kʊ na daɪ wəənu tɪlʊ na brɪ nɪ a bwənə tɪn yɪranɪ ŋwaanɪ.

6Amʊ ya na bʊŋɪ sɪ a brɪ a tɪtɪ, kʊ bá ta yɪ jwərim a na tɛ cɪga tɪn ŋwaanɪ. A nan bá brɪ a tɪtɪ kʊntʊ. A ba lagɪ sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ bʊŋɪ kʊlʊ na dwe amʊ tɪn o pa-nɪ, sɪ o laan taa nii a tɪtʊŋa na yɪ te dɪ a ni-taanɪ na yɪ te tɪn.

7Wɛ ba lagɪ sɪ a kɪ kamunni dɪ wo-kɪnkagɪla yalʊ zanzan a na nɛ tɪn. Mʊ kʊ kuri Dl pɛ cam wʊ a yɪra wʊnɪ, nɪ sabarɪ na zɔ-nɪ te tɪn. Sʊtaanɪ ma tɔgɪ kʊ ŋwaanɪ sɪ dɪ yaarɪ-nɪ, sɪ a daa yɪ wanɪ a kɪ kamunni.

8Kuni bɪtɔ mʊ a loori dí Yuutu wʊm sɪ o lɪ cam dɪm kʊntʊ a yɪra nɪ.

9O maa wʊ sɛ, yɪ o wɪ: «Amʊ zaanɪ dɪm maŋɪ nmʊ. Bɛŋwaanɪ amʊ dam dɪm wʊ́ tiini dɪ tʊŋɪ balʊ na bwənə tɪn tee nɪ mʊ.» Mʊ kʊ kuri amʊ kɪ wʊpolo zanzan dɪ wəənu tɪlʊ na brɪ nɪ a bwənə tɪn, sɪ kʊ pa Zezi Krisi dam dɪm taa kwəli-nɪ.

10Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ, a na yəni a bwənə, naa nɔɔna na jɪgɪ-nɪ ba twɪa, naa cam dɪ bɛɛsɪm dɪ liə na jɪgɪ-nɪ, amʊ ta jɪgɪ wʊpolo dɪ kʊntʊ maama Zezi Krisi ŋwaanɪ. Bɛŋwaanɪ, a na yəni a bwənə maŋa kalʊ tɪn, kantʊ maŋa nɪ mʊ Zezi pa-nɪ dam.

Pooli na li Korɛntɪ tiinə bam ŋwaanɪ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Amʊ na brɪ a tɪtɪ te tɪn yɪ jwərim mʊ, yɪ kʊ yɪ abam fɪfɪʊn ŋwaanɪ mʊ a kɪ kʊntʊ. Kʊ yɪ abam mʊ ya maŋɪ sɪ á brɪ amʊ cɪga kam. Kʊ yɪ cɪga mʊ nɪ amʊ daɪ kʊlʊkʊlʊ. Kʊ nan na yɪ balʊ na paɪ ba yɪ Zezi tɪntʊŋna yɪ ba pa ba dwe maama tɪn, a wʊ muri bantʊ yigə nɪ dɪ fɪnfɪɪn dɪ.

12Amʊ dɛɛn na wʊ abam tee nɪ tɪn, amʊ tʊŋɪ dɪ pu-dɪa mʊ, yɪ Wɛ kɪ wo-kɪnkagɪla dɪ wəənu tɪlʊ maama na brɪ nɪ amʊ sɪunɪ a yɪ Zezi tɪntʊŋnʊ tɪn.

13Abam nan bʊŋɪ nɪ a wʊ kɪ abam lanyɪranɪ nɪ a na kɪ Zezi nɔɔna bam je sɪdonnə nɪ te tɪn mʊ na? Kʊ nan yɪ cɪga mʊ nɪ a wʊ yaarɪ abam sɪ á pa-nɪ zənə. Á nan yagɪ kʊntʊ woŋo kʊm á ma cɛ-nɪ.

14Amʊ na ti a yigə sɪ a ba abam te lele kʊntʊ tɪn, kʊ laan lagɪ kʊ kɪ kuni bɪtɔ mʊ. Amʊ nan daa ta bá yaarɪ abam sɪ á pa-nɪ zənə. Kʊ nan daɪ á wəənu naa á səbu mʊ a laga, kʊ yɪ á tɪtɪ mʊ. Kʊ yɪ kwə mʊ lagɪ wəənu ba tiŋi ba biə ŋwaanɪ, sɪ kʊ daɪ biə mʊ wʊ́ kɪ kʊntʊ ba pa ba kwə. Abam nan nyɪ dɪ amʊ biə mʊ te.

15Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ amʊ wʊ́ ta jɪgɪ wʊpolo sɪ a kwe a wəənu maama a cɔgɪ kʊ wəli dɪ a tɪtɪ yɪra abam ŋwaanɪ. Amʊ na tiini a soe abam te tɪn, kʊ maŋɪ sɪ abam taá ba soe amʊ na?

16Abam laan lwarɪ nɪ a dɛɛn ba yaarɪ abam amʊ zənə ŋwaanɪ. Nɔɔna badaara nan tɛ nɪ, amʊ kɪ swan mʊ a ma joŋi á səbiə.

17Kʊ nan na yɪ amʊ na tʊŋɪ nɔɔna balʊ maama abam tee nɪ tɪn, a wʊ tɔgɪ ba wʊlʊwʊlʊ ŋwaanɪ a pini abam səbu.

18Kʊ na yɪ Titi, a dɛɛn loor-o mʊ sɪ o ba abam te, yɪ a tʊŋɪ dí ko-bu wʊdoŋ sɪ o tɔgɪ dɪd-o o ba. Titi nan wʊ pini abam kʊlʊkʊlʊ. Abam paɪ sɪ Titi dɪ amʊ wʊbʊŋa daɪ bɪdwɪ mʊ na? Dɪbam nan tɔgɪ cwəŋə dɪdʊa mʊ.

19Abam bʊŋɪ nɪ dí na ŋɔɔnɪ tɪntʊ maama tɪn, kʊ yɪ abam yigə nɪ mʊ dí ŋɔɔnɪ sɪ dí ma joŋi dí tɪtɪ na? Dí nan na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn, kʊ yɪ Wɛ yigə nɪ mʊ dí ŋɔɔna. A badon-sonnu-ba, dí na kɪ kʊlʊ maama tɪn yɪ sɪ dí zəni abam mʊ, sɪ á vu yigə Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ.

20Amʊ nan jɪgɪ liə mʊ abam ŋwaanɪ sɪ, a na tu abam te, abam bá ta yɪ nɪ amʊ na lagɪ te tɪn, yɪ kʊʊ́ pa amʊ dɪ bá ta yɪ nɪ abam na lagɪ te tɪn. Amʊ ta maa jɪgɪ liə sɪ á wʊ́ ta magɪ kantɔgə daanɪ, yɪ á jɪgɪ wʊ-gʊrʊ dɪ ban-zɔŋɔ, yɪ á lagɪ á yɪratʊ zənə, yɪ á twɪ daanɪ, yɪ á yɪ bɪbarɪ-nyɪna, yɪ á gooni daanɪ, yɪ á kwəri á kɪ yɔɔ yɔɔ.

21Amʊ daa ta jɪgɪ liə mʊ dɪ abam sɪ, amʊ na joori a ba á te, amʊ Tu Wɛ wʊ́ pa a na cavɪra abam ŋwaanɪ, dɪ abam zanzan na wʊ ləni á wʊ dɪ lwarɪm dɪlʊ á na maŋɪ á kɪ tɪn. Amʊ na nɛ kʊntʊ, kʊʊ́ pa a wʊ cɔgɪ zanzan dɪ á ta na kɪ wo-digiru dɪ boorim kikiə dwi maama yɪ á ba yagɪ tɪn.

2 Korɛntɪ 13

Pooli na kaanɪ Korɛntɪ tiinə bam te o ma kweeli tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Amʊ na lagɪ a ba abam te lele tɪn, kʊ laan lagɪ kʊ kɪ kuni bɪtɔ mʊ. Wɛ tɔnɔ kʊm nan tagɪ kʊ wɪ: «Nɔɔnʊ na lagɪ sɪ o saŋɪ o doŋ, kʊ maŋɪ sɪ nɔɔna bale naa batɔ mʊ taa yɪ o maana tiinə.»

[2]Kʊntʊ ŋwaanɪ amʊ daa ta lagɪ a kaanɪ abam balʊ dɛɛn na maŋɪ á kɪ lwarɪm tɪn dɪ balʊ na daarɪ tɪn maama, sɪ á ləni á wʊrʊ dɪ á kəm-balwaarʊ tɪm. Amʊ daama na wʊ abam tee nɪ tɪn, a maŋɪ a kaanɪ abam kʊntʊ. Amʊ nan daa təri abam tee nɪ lele kʊntʊ, yɪ a lagɪ sɪ a ta kaanɪ abam, sɪ kʊ kɪ kuni bɪle. Kʊntʊ ŋwaanɪ, taá ye-na nɪ, amʊ na joori a ba sɪ a na abam, nɔɔnʊ wʊlʊ maama daa ta na wʊ zagɪ o kikiə tɪn bá lu.

[3]Kʊntʊ mʊ abam wʊ́ lwarɪ nɪ kʊ sɪunɪ kʊ yɪ Zezi Krisi kwərə mʊ a jɪgɪ a ŋɔɔna, nɪ abam na maŋɪ á lagɪ sɪ á lwarɪ te tɪn. Zezi na kɪ abam te tɪn ba brɪ nɪ o bwənə, o brɪ o dam mʊ abam tɪtarɪ nɪ.

[4]Kʊ nan yɪ cɪga, o sɛ o tu o tɪtɪ o ji nabwəm yɪ ba pa-o tʊʊn-dagara baŋa nɪ. Kʊ daarɪ o laan nan jɪgɪ ŋwɪa Wɛ dam dɪm ŋwaanɪ mʊ. Dɪbam na yɪ o nɔɔna tɪn, dɪbam dɪ bwənə mʊ, dí nan na ŋwɪ dɪd-o tɪn, dí na wʊ́ kɪ te dɪ abam tɪn yɪ Wɛ dam dɪm ŋwaanɪ mʊ.

[5]Abam nan maŋɪ sɪ á maanɪ á tɪtɪ mʊ á nii, á jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi na. Abam na maanɪ á tɪtɪ kʊntʊ, á bá lwarɪ nɪ Zezi Krisi wʊra dɪ abam na? Naa kʊ yɪ abam maŋɪ á tɪtɪ mʊ yɪ á maŋɪ á ga?

[6]Amʊ nan jɪgɪ tɪuna sɪ á maanɪ á lwarɪ nɪ dɪbam sɪunɪ dí yɪ Zezi Krisi tɪntʊŋna mʊ.

[7]Dí yəni dí loori Wɛ dí pa abam, sɪ á yɪ taá kɪ lwarɪm mʊ. Kʊ daɪ nɪ dí lagɪ sɪ dí brɪ nɔɔna mʊ nɪ dí yɪ Zezi tɪntʊŋna. Dí nan lagɪ sɪ á taá kɪ kulʊ na lana tɪn mʊ, dɪ nɔɔna na maŋɪ ba brɪ nɪ dɪbam mʊ tʊŋɪ dí ga dɪ.

[8]Dɪbam bá sɛ sɪ dí kɪ kulʊ na wʊ́ cɔgɪ Wɛ cɪga kam tɪn, dí wʊ́ ta kɪ te na wʊ́ zəni-ka tɪn mʊ.

[9]Abam na jɪgɪ Wɛ dam dɪm, yɪ dɪbam na maŋɪ dí bwənə, dí ta jɪgɪ wʊpolo. Dí nan wʊ́ ta loori Wɛ sɪ Dl zəni abam, sɪ á bɪ lanyɪranɪ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ.

[10]Kʊ yɪ kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a pʊpʊnɪ wəənu tɪntʊ a pa abam yɪ a təri á tee nɪ, sɪ a na tu á te, sɪ a daa yɪ kɪ kəm-cɛɛrɪ dɪ abam dɪ dam dɪlʊ dí Yuutu wʊm na pɛ-nɪ tɪn. Dam dɪm kʊntʊ yɪ sɪ a ma fɔgɪ abam mʊ, sɪ kʊ daɪ sɪ a ma cɔgɪ abam.

Pooli na jɔɔnɪ Korɛntɪ tiinə bam o ma kweeli te tɪn

[11]A ko-biə-ba, Wɛ wʊ́ pa á jəni lanyɪranɪ. Kwaanɪ-na sɪ Wɛ wʊ́ pa á bɪ lanyɪranɪ Dl cwəŋə kam wʊnɪ. Á nan kɪ-na nɪ amʊ na loori abam te tɪn. Á taá jɪgɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ, sɪ á daarɪ á taá jɪgɪ bɪcarɪ-zuru, sɪ Wɛ dɪlʊ na paɪ sono dɪ bɪcarɪ-zuru tɪn wʊ́ ta wʊ abam tee nɪ.

[12]Á na jeeri daanɪ, sɪ á taá jɔɔnɪ daanɪ lanyɪranɪ dɪ sono dɪ wʊ-poŋo. Wɛ nɔɔna bam maama jɔɔnɪ abam.

[13]Dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam maama yu-yoŋo, Baŋa-Wɛ sono kʊm wʊ́ ta wʊ á tee nɪ, yɪ Dl Joro kʊm wʊ́ pa á taá ŋwɪ daanɪ dɪ ywəəni.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Galatı

Galatı 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ na yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ tın mʊ pʊpʊnı tənə kʊntʊ. Kʊ daı nabiinə mʊ tʊŋı-nı, kʊ nan daı nɔɔnʊ mʊ tiŋi-nı sı a taa yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ. Kʊ yı Zezi Krisi tıtı mʊ kuri-nı, dıdaanı dí Ko Wɛ dılʊ na bi-o Dl pa o yagı tʊʊnı tın.

[2]Dí ko-biə balʊ maama na wʊ amʊ tee nı tın dı jɔɔnı abam balʊ na yı Zezi kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔna yı á zʊʊrı Galatı tıını dım nı tın.

[3]Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam yazurə dı yu-yoŋo.

[4]Zezi Krisi nan mʊ dɛ dí Ko Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın maama yı o sɛ sı o tı dıbam lwarım ŋwaanı, sı o ma wanı o vrı dıbam zım lʊgʊ baŋa wo-balwaarʊ tım wʊnı.

[5]Baŋa-Wɛ maŋı dı zulə mʊ sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

Kwər-ywəŋə kadoŋ daa tərə kʊ na daı Zezi kwər-ywəŋə kam yıranı

[6]Abam na kı te tın nan mʊ pɛ amʊ yıra sɔɔrı. Wɛ dɛ Zezi Krisi ŋwaanı mʊ Dl kuri abam zaanı sı á taá yı Dl nɔɔna, yı á laan da á zaŋı á ma á kwaga á ya dıntʊ, sı á daarı á sɛ kwər-ywəŋə kadoŋ.

[7]Kʊ yı cıga mʊ, kwər-ywəŋə kadoŋ daa tərə, kʊ na daı Zezi kwər-ywəŋə kalʊ dí na maŋı dí brı abam tın yıranı. Amʊ nan tagı kʊntʊ, bɛŋwaanı nɔɔna badaara mʊ wʊ abam tıtarı nı ba na kwaanı sı ba pipiri Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam, yı ba paı á wʊbʊŋa vugimə.

[8]Nɔɔnʊ nan na tu á te yı o brı abam kwər-ywəŋə kadoŋ, yı ka daı Zezi kwər-ywəŋə kalʊ dí na maŋı dí brı abam tın, sı á yı sɛ kʊntʊ tu. Kʊ na maŋı kʊ yı dıbam tıtı wʊ nɔɔnʊ, naa kʊ na yı malɛka mʊ zı nuŋi wɛyuu, yı ka na brı abam kwər-ywəŋə kadoŋ, Wɛ wʊ́ cɔgı kʊ tu.

[9]Amʊ nan ta wʊ́ joori a fɔgı a ta nınɛɛnı dıbam na maŋı dí ta kʊlʊ dı abam tın. Nɔɔnʊ na brı abam kwər-ywəŋə kadoŋ, yı kʊ daı Wɛ kwər-ywəŋə kalʊ á na maŋı á sɛ tın, Wɛ wʊ́ cɔgı kʊ tu.

[10]A na tagı kʊlʊ tın, kʊ daı nı a lagı sı nabiinə mʊ sɛ nı a na kı kʊlʊ tın maŋı, kʊ yı sı Wɛ mʊ sɛ nı a na kı te tın maŋı. A nan ba lagı sı a pa nabiinə wʊrʊ poli dı amʊ. A ya na lagı kʊntʊ, a bá wanı a taa yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ.

Kʊ na kı te yı Pooli ji Zezi tıntʊŋnʊ tın

[11]A ko-biə-ba, a lagı sı á lwarı nı Zezi kwər-ywəŋə kalʊ amʊ dɛɛn na tɔɔlı a brı abam tın wʊ nuŋi nabiinə te.

[12]Kʊ daı nabiinu mʊ kwe-ka o pa-nı sı a tɔɔlı. Nɔɔn-nɔɔnʊ nan wʊ zaası-nı-ka. Kʊ yı Zezi Krisi tıtı mʊ vʊrı amʊ o kwər-ywəŋə kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Abam maŋı á ni amʊ dɛɛn na tɔgı Zwifə cullu tım cwəŋə kam yı a kı te tın. A dɛɛn tiini a bɛɛsı Zezi nɔɔna bam, yı a ya kwaana sı a cɔgı ba kɔgɔ kʊm maama.

14Kʊ na yı a yuu donnə bam wʊnı, a dɛɛn sɛ Zwifə bam cullu tım a dwəni ba zanzan, amʊ dɛɛn na kwaanı a tɔgı dí nabaara bam cwe sım lanyɪranı tın ŋwaanı.

15Dı kʊntʊ maama, Wɛ kı-nı yu-yoŋo yı Dl kuri-nı kʊ loori ba na wʊ́ lʊ-nı tın. Dl laan ma bəŋi-nı sı a taa tʊŋı a pa-Dl.

16Maŋa kalʊ Dl wʊbʊŋa na lagı tın mʊ Dl vɪırı-nı sı a lwarı Dl Bu wʊm, sı a daarı a tɔɔlı o kwər-ywəŋə kam a brı dwi-gɛ tiinə. Maŋa kam kʊntʊ nı a wʊ ve a bwe nɔɔn-nɔɔnʊ woŋo ka ŋwaanı.

17Amʊ wʊ ve Zeruzalɛm sı a na balʊ na maŋı ba yı Zezi tıntʊŋna ba loori amʊ tın. A nan yɔɔrı Arabi mʊ a vu. Kʊntʊ kwaga nı mʊ a laan joori a ba Daması.

18Bına yatɔ na kɛ tın, a laan ma zaŋı a vu Zeruzalɛm sı a na Pıyɛɛrı, sı dí lwarı daanı. A ma kı da fugə-yanu o tee nı.

19Amʊ daa wʊ nɛ Zezi tıntʊŋnʊ wʊdoŋ a wəli da, kʊ na daı dí Yuutu Zezi nyaanı Zakı yɪranı mʊ a nɛa.

20A na pʊpʊnı wəənu tılʊ maama tın yı cıga mʊ. Wɛ ye amʊ wʊ. Kʊ nan daı vwan mʊ a fɔga.

21Kʊntʊ kwaga nı, a laan ma zaŋı a tʊlı a vu Siiri dı Silisi tıunı dım.

22Zezi Krisi nɔɔna balʊ na wʊ Zude tıunı dım nı tın ya daa ta wʊ nɛ amʊ dı ba yi.

23Ba nan maŋı ba ni nɔɔna badaara na tɛ amʊ taanı ba wı: «Nɔɔnʊ wʊlʊ dɛɛn ya na bɛɛsı dıbam tın laan mʊ zagı o kikiə, yı o wʊra o tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam sı o pa nɔɔna ba ba sɛ Zezi Krisi, yı kʊ yı Zezi cwəŋə kam kʊntʊ mʊ o dɛɛn kwaana sı o ya cɔgı.»

24Ba na ni amʊ taanı kʊntʊ tın, kʊ ma pa ba zuli Wɛ lanyɪranı.

Galatı 2

Pooli na ŋɔɔnı dı Zezi tıntʊŋna badonnə te tın

1Bına fugə yana na kɛ tın, amʊ dı Banabası ma joori dí vu Zeruzalɛm. A ma ja Titi dı a wəli da.

2Kʊ nan yı Wɛ mʊ brı-nı sı a vu dáanı. A ma vu a na balʊ ba na nii nı ba yı Zezi kɔgɔ kʊm yigə tiinə tın. A na nɛ-ba tın, amʊ dı bantʊ yɪranı ma jəni daanı dí ŋɔɔnı, sı a pa ba lwarı kwər-ywəŋə kalʊ a na yəni a brı dwi-gɛ tiinə bam tın. Bɛŋwaanı amʊ ba lagı sı a na puli a brı kwər-ywəŋə kalʊ tın dı a ta na jıgı kalʊ a brı lele tın ji kafɛ.

3Titi wʊlʊ na tɔgı dı amʊ o vu Zeruzalɛm tın maa yı Grɛkı tu. Ba nan wʊ fı-o ba pa o go nı Zwifə bam na goni ba bəkəri te tın.

4Nɔɔna badaara nan mʊ wʊra ba na paı ba yı Zezi karabiə yı ba yagı ba daı. Nɔɔna bam kʊntʊ ya ŋɔgı mʊ ba zʊ Zezi kɔgɔ kʊm wʊ, sı ba maanı dıbam ba nii dí na ŋwı dı

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi Krisi yı dí te dí tıtı te tın. Ba nan lagı sı ba pa dí joori dí ji gambɛ mʊ Zwifə bam cullu tım ŋwaanı.

5Dí nan wʊ sɛ-ba dı fınfın dı, sı ba yı wanı ba cɔgı cıga kalʊ abam na manı á lwarı Wɛ kwər-ywəŋə kam wʊnı tın.

6Amʊ dɛɛn na ve a ŋɔɔnı dı balʊ ba na wı ba yı Zezi kɔgɔ kʊm yigə tiinə tın, ba wʊ nɛ woŋo sı ba wəli amʊ zaasım dım nı. Ba nan na sını ba yı yigə tiinə, naa ba na daı dı, kʊ daı kʊlʊkʊlʊ dı amʊ, bɛŋwaanı Wɛ ba kuri nɔɔna daanı.

7Bantʊ nan nɛ nı Wɛ mʊ sını Dl kı Dl kwər-ywəŋə kam amʊ jıŋa nı sı a ja vu a brı dwi-gɛ tiinə, nı Dl na kı-ka Pıyɛɛrı jıŋa nı sı o ma brı Zwifə bam te tın.

8Bɛŋwaanı Wɛ mʊ pɛ Pıyɛɛrı dam sı o taa yı Zezi tıntʊŋnʊ Zwifə bam ŋwaanı. Kʊ nan yı dıntʊ dı mʊ pɛ amʊ dam sı a taa yı Zezi tıntʊŋnʊ dwi-gɛ tiinə bam ŋwaanı.

9Zakı dı Pıyɛɛrı dı Zan balʊ ba na nii nı ba yı Zezi kɔgɔ kʊm dıdɛɛra tın ma lwarı nı, kʊ yı Wɛ mʊ pɛ-nı yu-yoŋo sı a taa tʊŋı tıtʊŋı dım kʊntʊ. Kʊntʊ ŋwaanı ba ma sɛ sı amʊ dı Banabası taa tʊŋı dı ba, yı ba ja dí jıa. Dí maama ma sɛ nı amʊ dı Banabası manı sı dí vu dwi-gɛ tiinə bam te mʊ dí brı-ba Wɛ kwər-ywəŋə kam, sı bantʊ dı manı Zwifə bam tee nı ba brı-ka.

10Woŋo dıdʊa yıranı mʊ ba loori dıbam, sı dí yı swe kʊ ni nı. Kʊ yı sı dí guli dí zəni yinigə tiinə balʊ na wʊ ba kɔgɔ kʊm wʊnı Zeruzalɛm nı tın. Mʊ woŋo kʊlʊ a na tiini a kwaanı a kıa.

Pooli na brı nı Pıyɛɛrı kı kʊ wʊ manı te tın

11Kʊ daarı manja kalʊ Pıyɛɛrı dɛɛn na tu o wʊ Antıɔsı nı tın, mʊ amʊ kaan-o jaja, sı a brı-o nı o wʊ kı cıga.

12Bɛŋwaanı, o na yi Antıɔsı tın, o yəni o tɔgı o di dı dwi-gɛ tiinə mʊ. Kʊ daarı, nɔɔna badonnə na nuŋi Zakı-ba te ba ba dáanı tın, Pıyɛɛrı laan pipiri o wʊbʊŋa yı o vın sı o taa tɔgı o di dı dwi-gɛ tiinə bam. O pɔɔrı o tıtı kʊntʊ, bɛŋwaanı o kwarı balʊ na brı nı wʊlʊ maama na tɔgı Wɛ cwəŋə tın manı sı o go nı Zwifə bam na goni ba bəkəri te tın.

13Zwifə balʊ na tu ba sɛ Zezi tın badaara dı ma ji pipiri-nyına nı Pıyɛɛrı na kı te tın, yı Banabası dı yagı o tıtı o pa ba ja-o ba zʊ ba pipirim dım wʊnı.

14Kʊntʊ mʊ a nɛ nı ba daa ba tɔgı cıga kalʊ Wɛ kwər-ywəŋə kam na brı tın. A laan ma zıgı ba maama yigə nı, yı a ta dı Pıyɛɛrı a wı: «Nmʊ yı Zwifu mʊ, yı n kı nı n yı dwi-gɛ tu mʊ te yı n daa ba tɔgı Zwifə cullu tım. Bɛɛ nan mʊ yı n laan lagı sı n fın dwi-gɛ tiinə bam sı ba sɛ Zwifə bam cullu tım?»

15Kʊ yı cıga mʊ, dıbam yı Zwifə bam tıtı dwi mʊ, sı dí daı dwi-gɛ tiinə balʊ na yəri Wɛ cullu tım tın.

16Dı kʊ dı, dıbam laan tu dí lwarı nı nɔɔnʊ wú na cıga Wɛ tee nı mʊ dı o na kı o wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi yıranı, sı kʊ daı nı o na sɛ cullu tılʊ Wɛ na pɛ Zwifə bam tın ŋwaanı. Kʊntʊ tın, dí tu dí kı dí wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi sı kʊ pa dí na cıga mʊ Wɛ tee

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

nı, bɛŋwaanı kʊ pʊpʊnı kʊ wı: «Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o na cıga Wɛ tee nı Dl cullu tım sɛɛm ŋwaanı.»

17Dıbam balʊ na ŋwı dı Zezi Krisi tın jıgı tına nı dí wú na cıga Wɛ tee nı. Kʊ nan ya na yı cıga nı dıbam balʊ na ba tɔgı Zwifə bam cullu tım tın yı nɔn-balwaarʊ mʊ Wɛ yigə nı, kʊ brı nı Zezi tıtı mʊ ganı dıbam sı dí tusi na? Aye. Kʊ daı kʊntʊ.

18Amʊ nan na joori a pipiri a sɛ Zwifə cullu tım a ya na maŋı a yagı tı tɔgım tın, kʊ brı nı a yı nɔɔnʊ wʊlʊ na kı o cɔgı cullu tım tın mʊ.

19Wɛ cullu tım tıtı mʊ brı nı amʊ nyı dı nɔɔnʊ wʊlʊ na tıgı tın mʊ te, tı nan daa ba jıgı dam amʊ baŋa nı Zezi na vrı-nı tın ŋwaanı. Kʊ nan kı kʊntʊ, sı kʊ pa a taa ŋwı Wɛ ŋwaanı mʊ.

20Ba dɛɛn na pagı Zezi Krisi tʊʊn-dagara baŋa nı tın, kʊ nyı dı amʊ tɔgı dıd-o mʊ a tı. Kʊ daa daı amʊ tıtı mʊ ŋwı, kʊ yı Zezi Krisi mʊ ŋwı a wʊnı. A na jıgı ŋwıa kalʊ lele kʊntʊ lʊgʊ baŋa nı tın, kʊ yı a na kı a wʊ-dıdʊa dı Wɛ Bu Zezi tın ŋwaanı mʊ. Wʊntʊ mʊ soe amʊ, yı o sɛ o tı amʊ ŋwaanı.

21A bá sɛ sı a vın Wɛ pɛɛrı dılʊ Dl na pɛ-nı zaanı tın. Nɔɔnʊ ya na wú wanı o na cıga Wɛ tee nı o na tɔgı Dl cullu tım tın ŋwaanı, kʊ brı nı Zezi Krisi tʊʊnı dım ya yı kafɛ mʊ.

Galatı 3

Dí na kı dí wʊ-dıdʊa dı Zezi mʊ dí wú na cıga Wɛ tee nı

1Abam Galatı tiinə-ba, á kikiə nyı dı ba tulimi abam mʊ ba pa á swan daa tərə te. Ba dɛɛn tɔɔlı ba brı abam jaja kʊ na kı te yı Zezi Krisi tı tʊʊn-dagara kam baŋa nı tın.

2A nan lagı a bwe abam woŋo dıdʊa yıranı mʊ a nii. Abam dɛɛn na joŋi Wɛ Joro kʊm yı kʊ wʊ á wʊnı tın, kʊ yı á tıtʊŋa na tɔgı cullu tım tın ŋwaanı mʊ na? Awo. Kʊ yı á na ni Wɛ kwər-ywəŋə kam yı á sɛ tın ŋwaanı mʊ.

3Bɛɛ mʊ yı á ba jıgı swan kʊntʊ? Abam na puli á tɔgı Zezi dı Wɛ Joro kʊm dam tın, á laan lagı sı á pipiri á da-o dı á tıtı dam mʊ á vu á guri na?

4Wəənu tılʊ maama na kı abam tıtarı nı tın wú ji kafɛ mʊ na? Aye. Amʊ bʊŋı nı tı bá ji kafɛ.

5Wɛ na pɛ abam Dl Joro kʊm yı Dl daarı Dl kı wo-kınkagıla abam tıtarı nı tın, Dl kı kʊntʊ abam tıtʊŋa na tɔgı cullu tım tın ŋwaanı mʊ na? Aye. Kʊ yı á na ni Wɛ kwər-ywəŋə kam yı á kı á wʊ-dıdʊa dı Zezi tın ŋwaanı mʊ.

6Kʊntʊ mʊ kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: Abraham kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ, yı Wɛ pa o na cıga kʊ ŋwaanı.

7Kʊntʊ mʊ wú pa á lwarı nı Abraham dwi tiinə cıga cıga yı balʊ na kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın mʊ.

8Faŋa faŋa tın kʊ maŋı kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: Wɛ wú pa dwi-gɛ tiinə dı na cıga Dl tee nı, dı ba na kı ba wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı. Mʊ kʊ kuri Wɛ dɛ yigə Dl

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

ta Dl kwər-ywəŋə kam dı Abraham Dl wı: «Amʊ wʊ́ ta nmʊ ŋwaanı mʊ a kı lʊgʊ baŋa dwi maama lanyʊranı.»

9Kʊntʊ tın, balʊ maama dı na kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ nı Abraham dɛɛn na kı o wʊ-dıdʊa dı Dl te tın, Wɛ dı wʊ́ kı-ba lanyʊranı.

10Kʊ daarı balʊ na tıgı cullu tım sı ba ma na cıga Wɛ tee nı tın wʊ́ na cəgım. Bɛŋwaanı kʊ pʊpʊnı Wɛ tənɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Wʊlʊ maama na wʊ təgı kʊlʊ maama na pʊpʊnı kʊ kı Wɛ cullu tənɔ kʊm wʊnı tın, Wɛ wʊ́ cəgı kʊntʊ tu.»

11Dí nan ye lanyʊranı nı, nɔɔn-nɔɔnʊ bá na cıga Wɛ tee nı dı o na təgı cullu tım tın ŋwaanı. Kʊ nan pʊpʊnı kʊ wı: «Wʊlʊ na jıgı cıga Wɛ tee nı tın mʊ yı wʊlʊ na kı o wʊ-dıdʊa dı Dl tın, oó na ŋwıa cıga cıga.”

12Nɔɔnʊ na təgı cullu tım kʊ daı nı o kı o wʊ-dıdʊa dı Wɛ, nı kʊ na pʊpʊnı kʊ wı: «Wʊlʊ na kı Wɛ cullu tım na brı te tın wʊ́ na ŋwıa kʊ ŋwaanı.»

13Dıbam nan na wʊ kı kʊlʊ maama Wɛ cullu tım na brı tın, dí maŋı sı dí na cəgım mʊ. Zezi Krisi nan mʊ tıgı tʊʊn-dagara kam baŋa nı o ma lı dıbam cəgım dım kʊntʊ wʊnı. Wɛ ma pa Zezi ləni dıbam yuu nı o na cəgım dılʊ dıbam ya na maŋı sı dí na tın. Kʊ yı nı kʊ na pʊpʊnı kʊ wı: «Wʊlʊ maama ba na gʊ ba lə daa yuu nı tın, Wɛ mʊ cəgı kʊntʊ tu.”

14Zezi Krisi dɛɛn sɛ o tı kʊntʊ doŋ mʊ, sı kʊ wanı kʊ pa Wɛ kı dwi-gɛ tiinə dı lanyʊranı, nı Dl dɛɛn na goni ni dı Abraham te tın. Kʊntʊ ŋwaanı dıbam wʊ́ wanı dí joŋi Wɛ Joro kʊm, nı Dl na goni ni sı Dl pa dıbam te tın, dí na kı dí wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı.

Wɛ na goni ni Dl pa Abraham te tın

15A ko-biə-ba, a lagı a ma lʊgʊ baŋa woŋo mʊ a ma brı abam Wɛ cıga kam na yı te tın. Nɔɔna bale na kı ni dıdʊa ba go ni ba pa daanı woŋo baŋa nı, nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá wanı o cəgı ba ni dım kʊntʊ, naa o kı woŋo kʊdoŋ o daa wəli da.

16Wɛ dɛɛn na goni ni dı Abraham tın, kʊ yı dı o naa kʊm dı mʊ. Kʊ na pʊpʊnı te tın, kʊ wʊ tagı nı o naarʊ. Kʊ pʊpʊnı kʊ wı o naa mʊ. Kʊ brı nı kʊ yı nɔɔnʊ dıdʊa taanı mʊ, yı o naa kʊm kʊntʊ mʊ yı Zezi Krisi.

17Kʊlʊ amʊ na lagı a ta tın mʊ yı sı, Wɛ dɛɛn goni ni dı Abraham, yı kʊntʊ kwaga nı, bına biə yana dı fiintɔ (430) laan na kɛ tın, Dl daa ma kwe Dl cullu tım Dl pa Zwifə bam. Wɛ cullu tım kʊntʊ nan bá wanı tı cəgı ni dılʊ Dl ya na maŋı Dl go dı Abraham tın. Tı bá wanı tı pa Dl ni-gonim dım ji kafɛ.

18Wɛ ya na pɛ nɔɔna Dl pɛɛrı dım ba na təgı Dl cullu tım tın ŋwaanı mʊ, Dl ni-gonim dım ya daa ba jıgı kuri. Dí nan ye nı, Wɛ pɛ Abraham Dl pɛɛrı dım Dl na goni ni dıd-o tın ŋwaanı mʊ.

Wɛ cullu tım kuri na yı te tın

19Kʊ nan na yı kʊntʊ, bɛŋwaanı mʊ yı Wɛ kwe Dl cullu tım Dl pa Zwifə bam? Dl kwe-tı Dl wəli Dl ni-gonim dım nı, sı kʊ wanı kʊ pa dí lwarı kʊlʊ na yı lwarım tın mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Dl cullu tım dɛɛn maŋı sı tı taa wʊra, sı kʊ vu kʊ yi maŋa kam Abraham naa kʊm na wʊ́ ba lʊgʊ baŋa tın mʊ. Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ Wɛ na goni Dl ni dım o ŋwaanı tın. Wɛ dɛɛn tɔgı Dl malɛsı sım jıŋa mʊ Dl kwe Dl cullu tım Dl pa Dl nɔɔna bam, yı yiginu dɛɛn mʊ wʊ bantʊ dı Wɛ tıtarı nı.

20Yiginu na wʊ nɔɔna bale tıtarı nı, o ba wʊra nɔɔnʊ dıdʊa ŋwaanı, Wɛ nan yı dıdʊa mʊ. Dl na goni Dl ni dı Abraham tın, Dl yɔɔrı Dl ŋɔɔnı dı Abraham tıtı mʊ.

21Kʊntʊ maama nan brı nı Wɛ cullu tım warı tı maŋı dı Dl ni-gonim dım mʊ na? Awo, kʊ daı kʊntʊ. Cullu tərə tı na wʊ́ wanı tı pa nɔɔna na ŋwıa Wɛ tee nı. Cullu tıntʊ doŋ ya na wʊra, tı ya wʊ́ wanı tı pa nɔɔna na cıga Wɛ tee nı.

22Wɛ tɔnɔ kʊm nan brı dıbam nı nabiinə maama wʊ lwarım dam kuri nı mʊ. Kʊntʊ, kʊ yı balʊ na kı ba wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi tın yıranı mʊ wʊ́ joŋi pɛɛrı dılʊ Wɛ na goni ni sı Dl pa balʊ na jıgı wʊ-dıdʊa dı Dl tın.

23Kʊ daarı, kʊ na wʊ́ loori sı Zezi ba sı dí kı dí wʊ-dıdʊa dıd-o tın, dıbam dɛɛn nyı nı dí wʊ pıına digə nı mʊ te, cullu tım na cəŋi dıbam tın ŋwaanı, yı kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ Wɛ na vurı dıbam dí na kı dí wʊ-dıdʊa dı Dl te tın.

24Kʊntʊ mʊ cullu tım dɛɛn jıgı dıbam tı kweə, sı kʊ vu kʊ yi maŋa kam dí na lwarı Zezi Krisi tın, sı dí laan na cıga Wɛ tee nı dí na kı dí wʊ-dıdʊa dıd-o tın ŋwaanı.

25Dıbam laan nan na kı dí wʊ-dıdʊa dı Zezi tın, woŋo daa tərə kʊ na wʊ́ ta te dıbam.

26Abam na ŋwı dı Zezi Krisi tın, á maama yı Wɛ biə mʊ á na kı á wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı.

27Abam wʊlʊ maama ba na miis-o na wʊnı tın laan ŋwı dı Zezi Krisi mʊ, yı o nyı dı Zezi tıtı mʊ te.

28Kʊntʊ tın, kampwara daa təri Zwifu dı dwi-gɛ tu laŋa nı. Kampwara nan ta təri gambaa dı wʊlʊ na te o tıtı tın laŋa nı. Kampwara nan təri baarʊ dı kaanı laŋa nı dı. Abam na ŋwı dı Zezi Krisi tın, á maama yı woŋo dıdʊa mʊ.

29Abam na yı Zezi Krisi nɔɔna tın, kʊ pɛ á tɔgı á yı Abraham naarʊ mʊ, yı á wʊ́ joŋi pɛɛrı dılʊ Wɛ na goni ni sı Dl pa Abraham naarʊ tım tın.

Galatı 4

1-2Kʊlʊ amʊ na lagı a ta tın, kʊ nyı dı bu na wʊ́ ba o joŋi o ko sɔŋɔ o taa te te tın mʊ. Wʊntʊ ta na yı bu maŋa kalʊ tın, nɔɔna mʊ yəni ba nii o baŋa nı, o ta ba te o tıtı, yı ba nan ye nı wʊntʊ mʊ wʊ́ ba o taa te o ko wʊm wəənu tım maama. O na yı bu kʊntʊ tın, nɔɔna mʊ wʊra ba na nii o wəənu tım baŋa nı ba pa-o, sı kʊ taa ve maŋa kam o ko wʊm na pɛ ni sı o taa te o wəənu tım tın.

3Kʊ nan yı bıdwı mʊ dı dıbam dı. Dí dɛɛn ta na wʊ lwarı Wɛ cıga kam na yı te tın, lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ mʊ te dıbam nı dí yı gambɛ mʊ te.

4Kʊ daarı, maŋa kam dí Ko Wɛ na lagı tın na sını ka yi tın, Dl tʊŋı Dl tıtı Bu mʊ yı o ba lʊgʊ baŋa. O na tu tın, kʊ yı kaanı mʊ lʊg-o, yı o ba o sɛ o tɔgı Wɛ cullu tım,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5sı o wanı o vrı nɔɔna balʊ cullu tım na te tın. O ma ŋwı dí lwarım jını sı kʊ pa dí wanı dí ji Wɛ biə.

6Á nan na sını á ji Wɛ biə tın, Dl laan tʊŋı Dl Bu wʊm Joro mʊ sı kʊ ba kʊ taa wʊ á bıcara nı, yı kʊ paı dí bə Wɛ nı dí Ko Baba.

7Kʊntʊ maa brı nı dí daa daı gambɛ, sı dí laan yı Wɛ biə mʊ. Dí nan na yı Wɛ biə kʊntʊ tın, Wɛ wú pa dí taá te wo-laarʊ tılʊ maama Dl na tiŋi sı Dl pa Dl biə bam tın.

Pooli na jıgı liə Galatı tiinə bam ŋwaanı te tın

8Faŋa faŋa tın, abam dɛɛn ya yəri Wɛ, yı á pa lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ te abam nı á yı gambɛ mʊ te. Abam dɛɛn paı tı yı wa mʊ, yı tı yagı tı daı kʊlʊkʊlʊ.

9Kʊ daarı lele kʊntʊ abam laan tu á lwarı Wɛ. Kʊ nan na yı cıga, Wɛ lwarı abam. Bɛɛ nan mʊ yı á laan bʊŋı sı á daa joori á taá zuli lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ tılʊ na ba jıgı dam yı tı ba jıgı kuri dı tın? Bɛŋwaanı mʊ á lagı sı á joori á ba á taá yı tı gambɛ?

10Abam yəni á kuri da yadonnə sı á taá zuli-ya, dı canı sıdonnə dı mımɛ sıdonnə bını wʊnı dı bına yadonnə dı.

11Amʊ jıgı liə mʊ abam ŋwaanı, sı dɛdoŋ amʊ tıtʊŋa yam maama a na tʊŋı abam tee nı tın wú ji kafɛ.

12A ko-biə-ba, a loori abam sı á taá lwəni amʊ á təgı Wɛ nı amʊ na təgı-Dl te tın, bɛŋwaanı amʊ dı yı nı abam na yı te tın mʊ. A dɛɛn na wʊ abam tee nı tın, á wʊ kı-nı kʊlʊkʊlʊ á cəgı.

13Á wú wanı á guli nı, kʊ yı amʊ yawıʊ kʊm ŋwaanı mʊ pɛ a maŋı abam tee nı a puli a təəlı Wɛ kwər-ywəŋə kam a brı abam.

14Dı kʊntʊ dı, a yawıʊ kʊm na tiini kʊ yaarı abam te tın, á wʊ sɛ sı á yáalı-nı, á nan wʊ yagı-nı. Abam nan kı-nı lanyıranı nı Wɛ malɛka mʊ te, yı á joŋi-nı lanyıranı nı Zezi Krisi tıtı mʊ te.

15Abam dɛɛn jıgı wʊpolo dı amʊ. A ye lanyıranı nı, á na jıgı wʊpolo dı amʊ te tın, á ya na waı á yiə tıtı dı á lənə, á ya wú ləni-ya á pa-nı. Bɛɛ nan mʊ kıa yı á wʊpolo kʊm kʊntʊ je?

16Amʊ nan na tagı cıga dı abam tın laan mʊ pɛ a ji á dʊm na?

17Kʊ nan na yı nɔɔna balʊ na pipiri Wɛ cıga kam yı a maŋı a ta ba taanı tın, bantʊ kwaanı sı ba pa á wʊbʊŋa taa təgı-ba mʊ, yı kʊ nan ba zəni abam. Ba lagı sı ba cəgı amʊ dı abam mʊ daanı, sı á daarı á taá təgı bantʊ.

18Nɔɔnʊ na kwaanı o təgı wʊlʊ na təgı cıga lanyıranı tın kwaga, kʊntʊ lana. Kʊ lana sı á taá təg-o kʊntʊ maŋa maama mʊ, sı kʊ wʊ maŋı sı kʊ taa yı maŋa kalʊ yıranı amʊ na wú ta wʊ abam tee nı tın.

19A biə-ba, amʊ daa ta tiini a jıgı yaara abam ŋwaanı, nı kaanı na vri pugə te tın mʊ. Amʊ nan wú ta jıgı liə kʊntʊ dı abam, sı kʊ vu kʊ yi maŋa kam á na wú ta ŋwı nı Zezi Krisi na lagı te tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Amʊ ya tiini a lagɪ sɪ a taa wʊ abam tee nɪ mʊ lele kʊntʊ, sɪ a wanɪ a fɔgɪ a ŋɔɔnɪ wəənu tʊm kʊntʊ a brɪ abam, sɪ kʊ zəni abam. Bɛŋwaanɪ amʊ daa yəri kʊlʊ a na wʊ́ ta a brɪ abam tɪn.

Agaarɪ dɪ Sara mɪmaŋa yam na brɪ dɪbam kʊlʊ tɪn

21Abam balʊ na lagɪ sɪ á sɛ Wɛ cullu tɪm, á daa ta wʊ lwarɪ Wɛ cullu tɔnɔ kʊm na brɪ te tɪn.

22Wɛ tɔnɔ kʊm brɪ dɪbam nɪ dí nabaarʊ Abraham dɛɛn jɪgɪ bəkəri sɪle mʊ. O lʊgɪ dɪdʊa kam dɪ gamba-kana na wʊ o sɔŋɔ nɪ tɪn. Kʊ daarɪ o tɪtɪ kaanɪ wʊm dɪ ma lʊ bəkərə o wəli da. O tɪtɪ kaanɪ wʊm yɪrɪ mʊ Sara, kʊ daarɪ wʊlʊ na yɪ gambaa tɪn yɪrɪ mʊ Agaarɪ.

23Bəkərə kalʊ gamba-kana kam na lʊgɪ tɪn lʊra kam dɛ nabiinə lʊra cwəŋə na yɪ te tɪn mʊ. Kʊ daarɪ bəkərə kalʊ o tɪtɪ kaanɪ wʊm na lʊgɪ tɪn, kʊ yɪ Wɛ na goni ni Dl pa-o nɪ oó lʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ o lʊga.

24Kʊ maa yɪ nyɪnyʊgʊ mʊ dɪ kaana bam kʊntʊ bale, sɪ kʊ brɪ dɪbam cwe sɪle tɔgɪm na yɪ te tɪn. Kaana bale bam kʊntʊ ta brɪ dɪbam Wɛ na goni Dl ni Dl pa Dl nɔɔna bam kuni bɪle te tɪn mʊ. Agaarɪ mʊ nyɪ dɪ cullu tɪlʊ Wɛ na pɛ Zwifə bam Sinayi piu kʊm yuu nɪ tɪn. Balʊ na tɔgɪ cullu tɪm kʊntʊ tɪn nyɪ dɪ gambɛ mʊ, nɪ Agaarɪ dɪ o biə na yɪ gambɛ te tɪn.

25Agaarɪ mʊ nyɪ dɪ Sinayi piu kʊm, kʊ na wʊ Arabi nɪ tɪn. Zwifə bam dɪ nan tɔgɪ cullu tɪlʊ Wɛ na pɛ dáanɪ tɪn mʊ. Kʊntʊ tɪn, Zeruzalɛm na wʊra zɪm dɪ kʊ nɔn-biə bam maama tɪn, ba dɪ yɪ gambɛ mʊ, cullu tɪm na te-ba tɪn ŋwaanɪ.

26Kʊ nan na yɪ Wɛ tɪtɪ tɪʊ Zeruzalɛm kʊlʊ na wʊ wɛyuu nɪ tɪn, kʊntʊ yɪ tɪʊ kʊlʊ dɪbam na yɪ kʊ nɔn-biə tɪn mʊ. Kʊ maa nyɪ dɪ dɪbam nu wʊlʊ na lʊgɪ dɪbam yɪ dí daɪ gambɛ, nɪ Sara dɛɛn na lʊgɪ o bu wʊm yɪ o daɪ gambaa te tɪn.

27Kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Nmʊ wʊlʊ na yɪ ka-dʊgʊ yɪ n wʊ jaanɪ pugə n lʊ tɪn, ta n kɪ wʊpolo sɪ n ta n caka, nmʊ na wʊ́ di ywəəni tɪn ŋwaanɪ. Bɛŋwaanɪ kaanɪ wʊlʊ barʊ ya na yag-o tɪn laan wʊ́ ba o taa jɪgɪ biə zanzan o dwəni kaanɪ wʊlʊ na jɪgɪ barʊ tɪn.»

28A ko-biə-ba, kʊ na yɪ abam, á laan jigi Wɛ tɪtɪ biə mʊ Dl ni-gonim dɪm ŋwaanɪ, nɪnɛɛnɪ Sara bu Yizakɪ lʊra kam na dɛ te tɪn.

29Faŋa faŋa tɪn, Abraham bu wʊlʊ lʊra kam na dɛ nabiinə lʊra na tɔgɪ te tɪn mʊ bɛɛsɪ o bu wʊlʊ lʊra na tɔgɪ Wɛ Joro kʊm wʊbʊŋa na yɪ te tɪn. Dɪ zɪm maama dɪ, Wɛ tɪtɪ biə bam ta naɪ bɛɛsa kʊntʊ doŋ mʊ.

30Wɛ tɔnɔ kʊm nan brɪ dɪbam kʊ wɪ: «Zəli kaanɪ wʊlʊ na yɪ gambaa tɪn dɪ o bu wʊm, sɪ ba nuŋi n sɔŋɔ nɪ. Bɛŋwaanɪ kʊ wʊ maŋɪ sɪ bu wʊm kʊntʊ tɔgɪ dɪ n tɪtɪ kaanɪ wʊm bu wʊm o taa te nmʊ wəənu tɪm.»

31Kʊntʊ, a ko-biə-ba, dí na yɪ Wɛ biə tɪn, kʊ brɪ nɪ dí yɪ Abraham tɪtɪ kaanɪ wʊm biə mʊ, yɪ dí te dí tɪtɪ, sɪ dí daɪ gambaa kam biə.

Galatɪ 5

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi Krisi na lagı sı dí taá te dí tıtı te tın

1Zezi Krisi na vrı dıbam o yagı tın, kʊ yı sı dí taá te dí tıtı mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı á fɔgı á cı á tıtı, sı á daa yı sɛ á tɔgı cwəŋə kalʊ na wʊ́ pa á joori á ji gambɛ tın.

2Nan cəgi-na amʊ Pooli na lagı a ta kʊlʊ dı abam tın. Abam na sɛ sı ba go abam nı Zwifə bam cullu tım na brı sı ba go ba bəkəri te tın, á daa ba jıgı nyɔɔrı Zezi Krisi tee nı.

3A ta lagı a ta a brı abam jaja nı, abam wʊlʊ maama na sɛ sı ba go-o tın, kʊntʊ tu maŋı sı o sɛ Zwifə bam cullu tım maama mʊ.

4Abam balʊ na bʊŋı sı á na cıga Wɛ tee nı cullu tım tɔgım ŋwaanı tın, abam pɔɔrı mʊ dı Zezi Krisi, yı o zaanı dım daa təri á tee nı.

5Kʊ daarı Wɛ Joro kʊm nan wʊ dıbam balʊ na kı dí wʊ-dıdʊa dı Zezi tın tee nı, yı dí jıgı tına lanyıranı nı dí wʊ́ na cıga Wɛ tee nı.

6Dí na ŋwı dı Zezi Krisi tın, dí na goni dí bəkəri naa dí zı wʊ goni dı, kʊ daı kʊlʊkʊlʊ. Woŋo kʊlʊ nan na jıgı kuri tın mʊ yı sı dí taá jıgı wʊ-dıdʊa dı Zezi, sı kʊ pa dí taá soe daanı lanyıranı.

7Abam dɛɛn yɔɔrı á tɔgı Wɛ cwəŋə lanyıranı mʊ. Wɔɔ nan mʊ cıgı á cwəŋə sı á daa yı sɛ Wɛ cıga kam?

8Wʊlʊ na brı abam kʊntʊ tın, kʊ daı Wɛ dılʊ na bəŋi abam sı á taá tɔgı-Dl tın.

9Kʊ nyı nı dí na yəni dí tɛ te dí wı: «Dabılı fınfın na wʊ dıpɛ mun-lɛɛrı wʊnı, kʊʊ́ pa dı maama fʊlı mʊ.»

10Dıbam maama na ŋwı dı dí Yuutu Zezi Krisi tın, amʊ ye nı dí wʊ́ ta jıgı wʊbʊŋ-dıdʊa mʊ. Wʊlʊ nan na jıgı abam wʊbʊŋa o vugimi tın, Wɛ wʊ́ cɔgı kʊntʊ tu o kəm-balərə kʊm ŋwaanı, dı o na maŋı o yı te dı.

11A ko-biə-ba, amʊ ba brı nı, nɔɔnʊ na tɔgı Wɛ, o maŋı sı o go. A ya na brı kʊntʊ doŋ, nɔɔna bá bɛɛsı-nı a zaasım dım ŋwaanı, bɛŋwaanı a na brı Zezi na tıgı te tʊʊn-dagara kam baŋa nı tın ya bá ta yı ta-lɔŋɔ dı nɔɔna.

12Amʊ nan na bʊŋı te tın, kʊ yaá ta lana sı balʊ na jıgı abam ba yaara dı gwəŋə kam tın lɛ ba lwı ba tıtı ba wəli da, sı kʊ ta daı ba bəkəri gonim yıranı.

13A ko-biə-ba, Wɛ na bəŋi abam sı á taá tɔgı-Dl tın, kʊ yı sı á laan taá te á tıtı mʊ. Á nan na sʊnı á te á tıtı kʊntʊ tın, kʊ daı nı á wʊ́ ta kı wo-yɔɔrʊ tılʊ maama á wʊbʊŋa na lagı tın. Á nan taá tiini á zəni daanı dı sono.

14Bɛŋwaanı Wɛ niə yam maama brı woŋo dıdʊa mʊ, nı nɔɔnʊ maŋı sı o taa soe o doŋ nı o na soe o tıtı te tın.

15Abam nan na jıgı daanı nı vara na yəni ba jıgı daanı yı ba dʊnı daanı te tın, á taá ye sı á wʊ́ ba á cɔgı daanı dıdʊa dıdʊa á ti.

Wɛ Joro kʊm na paı dí tɔgı cwəŋə kalʊ tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Nan cəgi-na kʋlʋ kʋm a na lagɪ a ta tɪn. Pa-na Wɛ Joro kʋm taa vaɪ abam á ŋwɪa maama wʋnɪ, sɪ á yɪ taá sɛ á təgɪ wo-yɔɔrʋ tɪlʋ á fra na zʋʋrɪ tɪn.

17Bɛŋwaanɪ nabiinə wʋbʋŋa na lagɪ kʋlʋ tɪn ba jɪgɪ fra dɪ Wɛ Joro kʋm. Wɛ Joro kʋm dɪ fra na zʋʋrɪ kʋlʋ tɪn dɪ nan ba jɪgɪ fra dɪ nabiinə. Kʋ maa brɪ nɪ wəənu tɪm kʋntʋ tɪle wʋbʋŋa warɪ ya maŋɪ daanɪ. Kʋ ma pa á daa warɪ á wʋbʋŋa wəənu á kɪ.

18Wɛ Joro kʋm nan na vaŋɪ abam, cullu tɪm daa wʋ maŋɪ sɪ tɪ taa te abam.

19Nabiinə wʋbʋŋa na lagɪ sɪ ba taa kɪ wəənu tɪlʋ tɪn mʋ tɪntʋ, tɪ yɪ jaja mʋ: kʋ yɪ boorim dwi maama, dɪ wo-digiru tɪtʋŋa, dɪ wo-zɔɔna kənə dwi maama,

20dɪ jwənə kaanɪm, dɪ liri dim, dɪ ka culi daanɪ, dɪ ka ja daanɪ, dɪ wʋ-gʋʋ, dɪ ban-zɔŋɔ, dɪ ka beeri ka yɪratʋ zənə, dɪ ka yɪ sɛ daanɪ, dɪ ka pɔɔrɪ daanɪ,

21dɪ wo-swənə, dɪ sa-nyɔrɪ, dɪ nɔn-kwəlim, dɪ ka kɪ wo-yɔɔrʋ tɪdonnə. A nan ta wʊ́ fɔgɪ a kaanɪ abam a wəli da nɪ, balʋ na yəni ba kɪ wəənu tɪm kʋntʋ dwi tɪn, ba bá təgɪ ba zʋ Wɛ paarɪ dɪm wʋnɪ.

22Kʋ daarɪ Wɛ Joro kʋm na paɪ nɔɔna yɪ te tɪn mʋ tɪntʋ: Kʋ paɪ nɔɔna jɪgɪ sono mʋ, dɪ wʋpolo, dɪ wʋ-zuru, dɪ ban-pʋnʋ, dɪ da-zulə, dɪ lanyɪranɪ kəm, dɪ cɪga təgɪm,

23dɪ wʋ-bono, dɪ ka ja n tɪtɪ. Culu nan tərə kʋ na vɪn wo-laarʋ tɪntʋ.

24Kʋ na yɪ dɪbam balʋ na yɪ Zezi Krisi nɔɔna tɪn, dí lɪ dí wʋbʋŋ-doorə yam dí yagɪ, yɪ ya daa ba te dɪbam sɪ dí taá kɪ wo-yɔɔrʋ tɪlʋ dí fra na zʋʋrɪ tɪn.

25Wɛ Joro kʋm na pɛ dí na ŋwɪ-dʋŋa tɪn, dí pa-na kʋ taa vaŋɪ dɪbam dí ŋwɪa maama wʋnɪ.

26Dí nan yɪ kɪ kamunni da-yɪranɪ sɪ dí pa da-wʋrʋ zaŋɪ naa dí taa jɪgɪ wʋ-gʋʋ daanɪ.

Galatɪ 6

Dí na maŋɪ sɪ dí taá zəni daanɪ te tɪn

1A ko-biə-ba, á na nɛ nɪ nɔɔnʋ kɪ kəm o tusi, abam balʋ Wɛ Joro kʋm na vaŋɪ tɪn maŋɪ sɪ á zuri á yɪra mʋ á brɪ-o dɪ wʋ-bono, sɪ o joori o təgɪ cɪga cwəŋə. Á nan taá yɪrɪ á tɪtɪ, sɪ kʋ yɪ zaŋɪ kʋ pa abam dɪ daa tusi.

2Á taá zəni daanɪ á cana wʋnɪ, sɪ á na kɪ kʋntʋ mʋ á sɛ Zezi Krisi ni dɪm o na pɛ tɪn.

3Abam wʋlʋ na bʋŋɪ o paɪ o yɪ kamunu yɪ o yagɪ o daɪ kʋlʋkʋlʋ tɪn, kʋntʋ tu ganɪ o tɪtɪ mʋ.

4Nɔɔnʋ maama maŋɪ sɪ o taa nii o tɪtɪ tɪtʋŋa na yɪ te tɪn mʋ. Kʋntʋ tu nan na nɛ nɪ o tɪtʋŋa yam lana, o laan wʊ́ wanɪ o taa jɪgɪ wʋpolo dɪ o tɪtɪ na kɪ kʋlʋ tɪn má, kʋ daɪ sɪ o kwe o maŋɪ dɪ o doŋ tɪtʋŋa na yɪ te tɪn.

5Bɛŋwaanɪ nɔɔnʋ maama maŋɪ sɪ o tʋŋɪ tɪtʋŋɪ dɪlʋ Wɛ na pɛ-o tɪn mʋ.

6Nɔɔnʋ wʋlʋ ba na zaas-o Wɛ taanɪ tɪn maŋɪ sɪ o kɪ o na jɪgɪ kʋlʋ tɪn mʋ o pa wʋlʋ na zaas-o tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Á yı zaŋı á ganı á tıtı, sı nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o səgi o na kı kʊlʊ tın Wɛ yigə nı. Nɔɔnʊ tıtʊŋa na wú pa o na nyɔɔrı dılʊ tın nyı dı valʊ na dugi o kara yı o maŋı sı o joori o ba o zagı wəənu tılʊ dwi o na dugi tın mʊ.

8Nɔɔnʊ nan na tʊŋı wo-yɔɔrʊ tılʊ o tıtı wʊbʊŋa na lagı tın, o nyɔɔrı mʊ wú ba taa yı tʊʊnı. Kʊ daarı nɔɔnʊ nan na tʊŋı tıtʊŋa yalʊ Wɛ Joro kʊm wʊbʊŋa na lagı tın, kʊntʊ tu nyɔɔrı mʊ wú ta yı Wɛ ŋwı-dʊŋa kalʊ na ba tiə Dl Joro kʊm na wú pa-o tın.

9Kʊntʊ ŋwaanı, dí nan yı pa yawərɔ zʊ dıbam sı dí yagı lanyıranı kəm. Dí na fɔgı dí zıgı kəŋkəŋ, dí laan wú ba dí na nyɔɔrı dılʊ na lana tın.

10Kʊntʊ ŋwaanı, dí na nɛ pwələ maŋa dı maŋa, dí maŋı sı dí taá kı lanyıranı dı nɔɔna maama, kʊ na dwe dıdı dı dí ko-biə balʊ dı na jıgı wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi tın.

11Nii-na, amʊ tıtı laan mʊ mɛ a jıŋa a pʊpʊnı pʊpʊn-bu-kamunə yantʊ sı a pa abam.

12Kʊ na yı nɔɔna balʊ na kwaanı sı ba fın abam sı á taá gonə Zwifə bam cullu tım ŋwaanı tın, bantʊ yı balʊ na lagı sı ba na yırı mʊ nɔɔna tee nı dı ba na kı ba tıtı te tın. Ba nan ba lagı sı nɔɔna taa bɛɛsı-ba. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ ba bá sɛ sı ba brı nɔɔna nı Wɛ wú vrı-ba lwarım wʊnı Zezi Krisi na tıgı tʊʊn-dagara kam baŋa nı tın ŋwaanı.

13Balʊ bam ba na sɛ sı ba taa goni tın tıtı nan ba təgı Wɛ cullu tım cıga cıga. Ba nan lagı sı ba pa abam dı sɛ gwəŋə kam mʊ, sı kʊ pa ba na cwəŋə ba taa ŋɔɔnı ba magı ba nyɔɔna nı abam sɛ á go nı bantʊ te.

14Kʊ nan na yı amʊ, woŋo kʊlʊ yıranı amʊ na wú ta jıgı a ŋɔɔnı dı wʊpolo tın yı dí Yuutu Zezi Krisi na tıgı tʊʊn-dagara kam baŋa nı o ma vrı nɔɔna te tın mʊ. Kʊ nan yı Zezi Krisi tʊʊn-dagara kam ŋwaanı lʊgʊ kʊntʊ wəənu tım nyı nı tı tıgı mʊ, tı daa ba jıgı kuri dı amʊ, yı a dı nyı dı tʊ mʊ dı wəənu tıntʊ.

15Nmʊ na gonə, naa n na wʊ goni dı, kʊntʊ daı kʊlʊkʊlʊ. Woŋo kʊlʊ nan na jıgı kuri tın mʊ yı sı n na ŋwı-dʊŋa Wɛ tee nı.

16Kʊ nan na yı balʊ na sɛ kwiə yam kʊntʊ tın, Wɛ wú pa-ba wʊ-zuru yı Dl duri ba ŋwaŋa lanyıranı, kʊ wəli dı balʊ maama na yı Dl tıtı nɔɔna cıga cıga tın.

17A daa ba lagı sı nɔɔn-nɔɔnʊ joori o yaarı-nı, bɛŋwaanı amʊ na maŋı a jıgı ŋwandaala yalʊ a yıra nı tın brı nı Zezi mʊ te-nı.

18A ko-biə-ba, dí Yuutu Zezi Krisi wú pa abam yu-yoŋo. Amina.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Efɛɛzɪ

Efɛɛzɪ 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ Wɛ na kuri dɪ Dl tɪtɪ wʊbʊŋa sɪ a taa yɪ Zezi Krisi tɪntʊŋnʊ tɪn mʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ. A pʊpʊnɪ sɪ a pa abam balʊ na yɪ Wɛ nɔɔna yɪ á zʊvrɪ Efɛɛzɪ nɪ tɪn, abam balʊ na kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi tɪn.

[2]Dí Ko Wɛ dɪ dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam yazurə dɪ yu-yoŋo.

Wɛ na zəni Dl biə te tɪn

[3]Dí zuli-na Wɛ dɪlʊ na yɪ dí Yuutu Zezi Krisi Ko tɪn. Dɪbam na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn mʊ pɛ Wɛ kɪ dɪbam lanyɪranɪ. Dl ma pa dɪbam wo-ŋʊnnʊ tɪlʊ maama na yɪ Dl Joro kʊm nyɪm yɪ tɪ nuŋi Dl sɔŋɔ kʊm nɪ tɪn.

[4]Kʊ na loori sɪ Wɛ kɪ lʊgʊ baŋa tɪn, Dl maŋɪ Dl da yigə Dl kuri dɪbam mʊ sɪ dí taá yɪ Dl nɔɔna Zezi Krisi ŋwaanɪ, sɪ dí taá jɪgɪ wʊ-poŋo Dl yigə nɪ, sɪ dí yɪ tusi.

[5]Wɛ na soe dɪbam tɪn ŋwaanɪ mʊ Dl wuuri Dl kɪ Dl wʊbʊŋa nɪ, sɪ Dl pa dí tɔgɪ dí ji Dl biə Zezi Krisi ŋwaanɪ.

[6]Kʊntʊ, dí zuli-na Wɛ, Dl pɛɛrɪ dɪm na yɪ kamunu yɪ dɪ ba jɪgɪ doŋ tɪn ŋwaanɪ. Dl kwe-dɪ Dl pa dɪbam zaanɪ, Dl Bu-sono Zezi na vrɪ dɪbam lwarɪm wʊnɪ tɪn ŋwaanɪ mʊ.

[7]Kʊ yɪ Zezi Krisi na tɪga yɪ o jana nuŋi tɪn ŋwaanɪ mʊ o mɛ o ŋwɪ dí lwarɪm dɪm jɪnɪ, sɪ kʊ pa Wɛ yagɪ dí lwarɪm Dl ma cɛ dɪbam. Mʊ Wɛ na kɪ te Dl brɪ Dl zaanɪ dɪm na tiini dɪ dagɪ te,

[8]yɪ Dl ma-dɪ Dl zəni dɪbam kʊ ja gaalɪ. Dl ma pa dí na swan dwi maama dɪ wʊbʊŋ-ŋʊna lanyɪranɪ.

[9]Dl ma pa dí lwarɪ Dl cɪga kalʊ dɛɛn na səgi tɪn. Mʊ woŋo kʊlʊ Dl na maŋɪ Dl lɪ wʊbʊŋa sɪ Dl tɔgɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ Dl kɪ tɪn.

[10]Wɛ nan bʊŋɪ sɪ, maŋa kam Dl na lagɪ tɪn na yi ka ti, Dl wʊ́ pa Dl wʊbʊŋa sɪɪnɪ ya kɪ, sɪ wəənu maama la daanɪ sɪ Zezi Krisi taa yɪ tɪ yuutu, kʊ na yɪ wəənu tɪlʊ na wʊ wɛyuu nɪ dɪ tɪga baŋa nɪ tɪn maama.

[11]Kʊ yɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ Wɛ kuri dɪbam sɪ dí taá yɪ Dl nɔɔna. Kʊntʊ mʊ yɪ kʊlʊ Wɛ na maŋɪ Dl kɪ Dl wʊbʊŋa nɪ sɪ Dl kɪ Dl pa dɪbam tɪn. Dɪntʊ mʊ yɪ dɪlʊ na paɪ wəənu maama sɪɪnɪ tɪ kɪ yɪ tɪ tɔgɪ Dl wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn.

[12]Kʊ nan yɪ dɪbam balʊ na dɛ yigə dí jɪgɪ tɪɪna dɪ Zezi Krisi tɪn mʊ Wɛ dɛɛn kuri, sɪ dí taá ŋwɪ te na wʊ́ pa Dl na zulə Dl zaanɪ kamunu kʊm ŋwaanɪ tɪn.

[13]Kʊntʊ, abam balʊ dɪ laan na tu á sɛ Wɛ cɪga kam tɪn, abam ni Wɛ kwər-ywəŋə kalʊ na pɛ á na vrɪm lwarɪm wʊnɪ tɪn, yɪ á kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi. Á na ŋwɪ dɪd-o kʊntʊ tɪn, Wɛ ma kɪ Dl Joro kʊm á bɪcara nɪ, nɪnɛɛnɪ Dl na maŋɪ Dl go ni sɪ Dl kɪ te tɪn, sɪ kʊ taa yɪ nyɪnyʊgʊ kʊlʊ na brɪ nɪ á yɪ Dl nɔɔna tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Wɛ na pɛ dıbam Dl Joro kʊm tın, kʊ pɛ dí lwarı nı dí laan wú ba dí na wo-laarʊ tılʊ maama Wɛ na bʊŋı sı Dl pa dıbam tın, sı dí taá cəgi sı kʊ vu kʊ yi maŋa kam Wɛ na wú ba Dl joŋi dıbam balʊ maama na yı Dl nɔɔna tın, yı kʊ maama wú pa Wɛ na zulə zanzan.

Pooli na loori Wɛ o pa Efɛɛzı tiinə te tın

15Wɛ na kı te maama Dl pa abam tın ŋwaanı mʊ, a kı Dl le abam ŋwaanı maŋa maama. A ni abam ŋwa nı á tɔgı dí Yuutu Zezi dı á wʊ-dıdʊa, yı á kwəri á soe Wɛ nɔɔna bam maama.

16Kʊntʊ ŋwaanı mʊ a yəni a kı Wɛ le, yı a kwəri a loori-Dl a pa abam.

17A loori dí Yuutu Zezi Krisi Ko Wɛ dılʊ na jıgı paarı-zulə tın, sı Dl pa Dl Joro kʊm zəni abam sı á taá jıgı wʊbʊŋ-ŋʊna, sı Dl vurı abam sı á wanı á lwarı Dl na yı wʊlʊ tın.

18Amʊ loori Wɛ sı Dl pa á wʊ vurı, sı á wanı á lwarı Dl na kuri abam sı á taá jıgı tına yalʊ Dl tee nı tın, sı á daarı á lwarı Dl wo-laarʊ tım na tiini tı daga yı tı ba jıgı doŋ te. Dl tiŋi-tı sı Dl ba Dl kwe Dl pa balʊ na yı Dl nɔɔna tın mʊ.

19Amʊ ta loori Wɛ sı Dl pa á lwarı Dl dam dım na daga dı ja gaalı te, yı Dl ma-dı Dl zəni dıbam balʊ maama na sɛ-Dl tın. Dl dam-fɔrɔ kʊm kʊntʊ mʊ Dl mɛ Dl tʊŋı tıtʊŋ-kamunə yam.

20Dam dım kʊntʊ mʊ Dl mɛ Dl bi Zezi Krisi Dl pa o yagı tʊʊnı, yı Dl daarı Dl ma-dı Dl zəŋ-o Dl pa o jəni Dl jazım nı Dl sɔŋɔ nı.

21Kʊntʊ, Zezi Krisi laan mʊ te wəənu tılʊ maama na jıgı dam nabiinə baŋa nı tın. Kʊ na yı pwa dı dıdɛɛra maama dı wɔnɔ tiinə maama, o dam dım dwe tı maama. Kʊ na yı zum wəənu tım dam, naa jwa wəənu tılʊ na lagı tı ba tın dı, Zezi yırı dım mʊ dwe yıra yalʊ maama ba na bə tın.

22Wɛ ma kwe wəənu maama Dl kı Zezi Krisi dam kuri nı, yı Dl daarı Dl tiŋ-o sı o taa yı o nɔn-kɔgɔ kʊm yuutu, sı o taa te woŋo maama.

23Zezi kɔgɔ kʊm mʊ nyı dı o yıra yam, kʊ yı wʊntʊ mʊ ŋwı ba wʊnı, yı wʊntʊ mʊ paı woŋo maama wʊra wɛyuu dı tıga baŋa je maama nı.

Efɛɛzı 2

Ɲwı-dʊŋa kalʊ Wɛ na pɛ dıbam tın

1Abam dɛɛn yı nɔɔna balʊ na ba jıgı ŋwıa kalʊ na nuŋi Wɛ te, á na vın Wɛ ni yı á kı lwarım tın ŋwaanı.

2Á dɛɛn ma tɔgı cwe sılʊ na yı lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ cwe tın, yı á daarı á tɔgı sʊtaana-pɛ wʊlʊ na te wɛyuu tılampolo ciciri sım tın. Wʊntʊ mʊ yı sʊtaanı dılʊ laan na te balʊ na vın Wɛ ni tın.

3Dıbam maama dɛɛn tɔgı nɔɔna bam kʊntʊ cwe sım mʊ, yı dí kı wo-zɔɔna yalʊ dí fra na zʊʊrı tın. Dí ma yəni dí kı wo-zɔɔna nı dí wʊbʊŋa dı dí yıra na lagı te tın. Dıbam

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

dɛɛn na yı te tın mʊ brı nı Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm ya maŋı sı kʊ ba dıbam baŋa, nınɛɛnı nɔɔna maama dı te.

4Kʊ daarı Wɛ nan tiini Dl jıgı nɔɔna ŋwaŋa kʊ gaalı. Dl maa soe dıbam zanzan.

5Kʊntʊ ŋwaanı mʊ Dl pɛ dıbam maama Dl ŋwı-dʊŋa kam Zezi Krisi ŋwaanı. Wɛ na zəni dıbam kʊntʊ tın, kʊ yı maŋa kalʊ dıbam dɛɛn na je dí lwarım dım wʊnı tın mʊ. Wɛ vrı dıbam Dl yagı zaanı mʊ.

6Wɛ pɛ dí tɔgı dı Zezi dí bi dí na Dl ŋwı-dʊŋa kam, yı Dl daarı Dl zəŋi dıbam sı dí tɔgı dıd-o dí na jəŋə je Dl sɔŋɔ kʊm nı.

7Wɛ na kı dıbam lanyıranı Zezi ŋwaanı kʊntʊ tın, kʊ yı sı kʊ taa brı nɔɔna maŋa kalʊ na bıunı tın nı Dl zaanı dım tiini dı daga mʊ.

8Bɛŋwaanı Wɛ vrı abam lwarım wʊnı zaanı mʊ, á na kı á wʊ-dıdʊa dı Zezi tın ŋwaanı. Kʊ daı abam tıtı dam, kʊ yı Wɛ pɛɛrı mʊ.

9Kʊ daı abam tıtʊŋ-ŋʊna ŋwaanı, sı nɔɔn-nɔɔnʊ yı zaŋı o ba o tee o tıtı Wɛ yigə nı.

10Wɛ mʊ mɔɔnı dıbam. Dl ma pa dıbam Dl ŋwı-dʊŋa kam Zezi Krisi ŋwaanı, sı dí taá kı kəm-laarʊ tılʊ Dl na maŋı Dl tiŋi Dl pa dıbam sı dí kı tın.

Balʊ na sɛ Zezi tın laan jigi dwi dıdʊa mʊ

11Abam nan maŋı sı á guli á dɛɛn na yı te yı Wɛ ya ta wʊ vrı abam lwarım wʊnı tın. Ba wʊ lʊgı abam Zwifə bam wʊnı. Á yı dwi-gɛ tiinə mʊ, yı Zwifə bam na brı ba tıtı nı ba yı Wɛ nɔɔna yı ba goni ba bəkəri tın mʊ yáalı abam dı á na yəri á bəkəri gonim tın. Bantʊ na goni ba bəkəri te tın, kʊ yı nyınyʊgʊ kʊlʊ nabiinə na kı tın mʊ.

12Kantʊ maŋa kam nı, abam dɛɛn yəri Zezi Krisi. Á dɛɛn tɔgı á təri Yisırayɛlı dwi tiinə balʊ Wɛ na kuri tın wʊnı. Abam yigə dɛɛn tɔgı ka tərə dı Wɛ cullu tılʊ Dl na mɛ Dl go ni dı Dl nɔɔna bam tın wʊnı. Á dɛɛn na ŋwı ŋwıa kalʊ lʊgʊ baŋa nı tın, Wɛ təri á tee nı, yı á ba jıgı tına dı kʊlʊkʊlʊ.

13Kʊ daarı lele kʊntʊ abam na ŋwı dı Zezi Krisi tın, kʊ yı wʊntʊ na tıgı yı o jana kam nuŋi tın ŋwaanı mʊ pɛ á twɛ dı Baŋa-Wɛ, yı abam dɛɛn ya baŋwɛ dı Dl.

14Zezi Krisi mʊ pɛ dıbam wʊ-zuru, yı o paı ywəəni wʊ dıbam tıtarı nı. Wʊntʊ mʊ pɛ Zwifə bam dı dwi-gɛ tiinə bam maama ji dwi dıdʊa. O ma saarı sisəni dılʊ ya na pwɛ-ba yı ba culi daanı tın.

15O na sɛ o pa o tıtı sı ba gʊ-o tın mʊ pɛ Zwifə bam cullu tım dı tı na brı kʊlʊ maama tın ji kafɛ. Kʊntʊ mʊ o fɔgı Zwifə bam dı dwi-gɛ tiinə bam o kı daanı, sı ba maama ji dwi dıdʊa ba na ŋwı dıd-o tın ŋwaanı.

16Ba maama laan na jigi dwi dıdʊa kʊntʊ tın, o ma kwɛ ba dı Wɛ daanı, o na tıgı tʊʊn-dagara kam baŋa nı tın ŋwaanı. O tʊʊnı dım ŋwaanı mʊ o pɛ ba daa ba culi daanı.

17Zezi Krisi mʊ tu o tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam sı dıbam maama dı Wɛ fɔgı daanı, kʊ na yı abam dwi-gɛ tiinə balʊ dɛɛn na baŋwɛ dı Dl tın, naa dıbam Zwifə balʊ na maŋı dí batwarı dı Dl tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Zezi Krisi ŋwaanı mʊ, dıbam maama jıgı cwəŋə sı dí twɛ dí Ko Wɛ te, Wɛ Joro kʊm na yı dıdʊa yı kʊ wʊ dí maama tee nı tın ŋwaanı.

19Kʊntʊ, abam balʊ na yı dwi-gɛ tiinə tın, á daa daı vərə, á nan daı dwi-gɛ tiinə daga. Abam laan yı dwi dıdʊa mʊ dı Wɛ nɔɔna bam, yı á tɔgı á yı Dl sɔŋɔ kʊm biə.

20Abam tɔgı á yı Wɛ kɔgɔ kʊm nɔɔna mʊ, yı kɔgɔ kʊm kʊntʊ nyı dı digə mʊ te. Zezi tıntʊŋna bam dı Wɛ nijoŋnə bam mʊ cwi digə kam kʊntʊ kuri. Zezi Krisi mʊ yı kandwɛ dılʊ na paı digə kam zıga lana tın.

21O maa pa digə kam lɔɔm maama tɔgı daanı lanyıranı, yı o pa ka puli ka daga, sı ka taa yı dí Yuutu wʊm nyım o nɔɔna bam na wʊ́ ta zul-o da tın ŋwaanı.

22Abam dı tɔgı á wəli Wɛ nɔɔna bam wʊnı mʊ á na ŋwı dı Zezi tın ŋwaanı. Kʊntʊ, abam nyı dı Wɛ digə kalʊ Dl na wʊra Dl lɔa, sı Dl taa zʊvrı ka wʊnı dı Dl Joro kʊm tın mʊ.

Efɛɛzı 3

Pooli na tʊŋı dwi-gɛ tiinə tıtarı nı te tın

1Kʊntʊ ŋwaanı mʊ amʊ Pooli yəni a loori Wɛ a pa abam. A na tɔɔlı Zezi Krisi kwərə kam a brı abam dwi-gɛ tiinə tın mʊ pɛ ba kı-nı pına digə nı.

2Abam nan ni nı, tıtʊŋı dılʊ Wɛ na pɛ-nı sı a tʊŋı abam ŋwaanı tın, kʊ yı sı a tɔɔlı Dl zaanı kwərə kam mʊ a brı abam.

3Kʊ yı Wɛ mʊ vıurı amʊ sı a wanı a lwarı Dl cıga kalʊ na səgi tın. Kʊntʊ mʊ amʊ maŋı a pʊpʊnı cıga kam kʊntʊ taanı fınfın a brı abam.

4Abam nan na karımı amʊ na pʊpʊnı kʊlʊ tın, á wʊ́ lwarı nı amʊ ni Zezi Krisi cıga kalʊ na səgi tın kuri lanyıranı.

5Faŋa faŋa tın Wɛ wʊ pɛ nabiinə lwarı Dl cıga kam kʊntʊ. Dl laan nan mɛ Dl Joro kʊm mʊ Dl vıurı Zezi tıntʊŋna bam dı Dl nijoŋnə bam sı ba lwarı-ka.

6Cıga kam kʊntʊ mʊ yı sı Dl pa dwi-gɛ tiinə balʊ na ŋwı dı Zezi Krisi tın tɔgı ba na wo-laarʊ tılʊ Dl na lagı Dl pa Zwifə balʊ na sɛ Dl kwər-ywəŋə kam tın, sı ba dı tɔgı ba ji dwi dıdʊa dı Zwifə bam, sı ba laan joŋi kʊlʊ Wɛ na goni ni sı Dl pa Dl nɔɔna bam tın.

7Kʊ yı yu-yoŋo mʊ yı Wɛ kuri-nı sı a ji Dl kwər-ywəŋə kam tıntʊŋnʊ, yı Dl pa-nı dam Dl tıtʊŋı dım ŋwaanı.

8Amʊ nan mʊ yı wʊlʊ na tiini a muri Wɛ nɔɔna bam maama wʊnı tın, yı Wɛ daa ta pa-nı tıtʊŋ-ŋʊm dım kʊntʊ, sı a taa ve dwi-gɛ tiinə te a brı-ba Dl kwər-ywəŋə kam, sı ba lwarı Zezi Krisi wo-laarʊ tım na tiini tı dagı te, yı nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o lwarı-tı o ti.

9Amʊ nan maŋı sı a pa nabiinə mʊ lwarı Wɛ cıga kam na tɔgı cwe sılʊ tın. Kʊ na zıgı pulim nı tın, Wɛ dılʊ na kı wəənu maama tın mʊ pɛ cıga kam kʊntʊ səgi, kʊ ba kʊ yi zım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Dl laan ma tɔgɪ Zezi kɔgɔ kʊm ŋwaanɪ Dl pa dɪdɛɛra dɪ pwa balʊ maama na jɪgɪ dam wɛyuu tɪlampolo kʊm nɪ tɪn lwarɪ Dl swan yam dwi tərɪ tərɪ na yɪ te.

11Wɛ tagɪ dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ Dl kɪ kʊntʊ, nɪ Dl na maŋɪ Dl lɪ wʊbʊŋa sɪ Dl kɪ kʊlʊ pulim nɪ tɪn.

12Dí na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn, o maa paɪ dí jɪgɪ baarɪ yɪ o pa dɪbam cwəŋə sɪ dí wanɪ dí twɛ Wɛ te sɪ dí yɪ taá kwarɪ fʊʊnɪ, dí na kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn ŋwaanɪ.

13Abam nan yɪ pa á wʊrʊ cɔgɪ sɪ á ga baarɪ dɪ amʊ na yaarɪ te abam ŋwaanɪ tɪn, sɪ kʊ yɪ abam yuu zəŋim ŋwaanɪ mʊ.

Zezi sono kʊm na yɪ te tɪn

14Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ amʊ yəni a kuni doonə dí Ko Wɛ yigə nɪ a loori-Dl abam ŋwaanɪ.

15Kʊ na yɪ wɛyuu nɪ naa lʊgʊ baŋa nɪ, balʊ maama nɔɔna na jɪgɪ-ba ba bə nɪ ba kwə tɪn kuri nuŋi Wɛ na yɪ dɪbam Ko tɪn te mʊ.

16Amʊ yəni a loori Wɛ mʊ, sɪ Dl pa Dl Joro kʊm pa á bɪcara na dam, Dl paarɪ-zulə na dagɪ tɪn ŋwaanɪ,

17sɪ Zezi Krisi taa tigi á wʊbʊŋa nɪ, dɪ á na kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪd-o tɪn ŋwaanɪ. Amʊ ta loori-Dl mʊ sɪ Dl pa á taá ŋwɪ sono wʊnɪ, sɪ á zɪgɪ kəŋkəŋ nɪ tiu nɛ na kwaarɪ tɪga nɪ te tɪn,

18sɪ á wanɪ á wəli dɪ Wɛ nɔɔna bam maama á lwarɪ Zezi Krisi sono kʊm na maɪ te tɪn. Zezi Krisi sono kʊm na tiini kʊ dagɪ te tɪn nyɪ dɪ woŋo na tiini kʊ yalma kʊ dwarma kʊ yɪ baŋa baŋa yɪ kʊ luunə zanzan tɪn mʊ.

19O sono kʊm nan dwe sɪ nabiinə lwarɪ kʊ na yɪ te tɪn. Wɛ nan wʊ́ pa abam lwarɪ-kʊ, sɪ Dl ŋwɪa kam laan su á bɪcara maama.

20Pa-na dí zuli Wɛ dɪlʊ na waɪ woŋo maama Dl kɪ tɪn, dɪ Dl na yəni Dl zəni dɪbam dɪ Dl dam dɪm, yɪ kʊ tiini kʊ dwe kʊlʊ maama dɪbam na wʊ́ wanɪ dí bʊŋɪ naa dí loori-Dl tɪn.

21Baŋa-Wɛ maŋɪ sɪ Dl na zulə Dl nɔn-kɔgɔ kʊm maama tee nɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn. Amina.

Efɛɛzɪ 4

Zezi Krisi kɔgɔ kʊm yɪ dwi dɪdʊa mʊ

1Amʊ na wʊ pɪɪna digə nɪ dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ tɪn, a loori abam sɪ á taá tɔgɪ cwə-laa sɪ kʊ maŋɪ dɪ Wɛ na bəŋi abam sɪ á taá tɔgɪ te tɪn.

2Kʊ maŋɪ sɪ á tu á tɪtɪ mʊ, sɪ á taá jɪgɪ wʊ-bono maŋa maama, sɪ á daarɪ á taá jɪgɪ wʊ-zuru, sɪ á taá wəli daanɪ dɪ sono.

3Kwaanɪ-na sɪ á taá jɪgɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ nɪ Wɛ Joro kʊm na pɛ abam te, sɪ á wəli daanɪ sɪ yazurə taa wʊ á tɪtarɪ nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Zezi kɔgɔ kʊm yɪ dwi dɪdʊa mʊ, Wɛ Joro kʊm dɪ yɪ dɪdʊa mʊ, nɪ Wɛ na bəŋi abam sɪ
á taá tɔgɪ-Dl yɪ á jɪgɪ tɪna dɪdʊa dɪ Dl te tɪn.

5Dɪbam maama jɪgɪ Yuutu dɪdʊa mʊ, dí na kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪd-o te tɪn dɪ yɪ bɪdwɪ mʊ.
Dí na miisi na wʊnɪ tɪn dɪ yɪ woŋo dɪdʊa mʊ.

6Wɛ yɪ dɪdʊa mʊ, Dl maa yɪ dɪbam maama Ko. Dɪntʊ mʊ yɪ dɪbam maama Yuutu, yɪ
Dl wʊ dɪbam maama tee nɪ, yɪ Dl kwəri Dl wʊ dɪbam maama wʊnɪ.

7Dɪbam dɪdʊa dɪdʊa joŋi pɛɛrɪ dwi təri təri mʊ, kʊ maŋɪ dɪ Zezi Krisi na lagɪ sɪ o pa
dɪbam te tɪn,

8nɪ kʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «O na diini wɛyuu tɪn, o kalɪ o dʊna bam o
pɪ, yɪ o daarɪ o maŋɪ o pɛɛra yam o pa nɔɔna.»

9Kʊ na pʊpʊnɪ kʊ wɪ, o diini tɪn, kʊ kuri mʊ bɛɛ? Kʊ lagɪ kʊ ta nɪ o dɛ yigə o tu tɪga
baŋa yɪ o tu o kwaarɪ ka kuri mʊ.

10Wʊlʊ na tu tɪga baŋa kʊntʊ tɪn daa ta mʊ diini wɛyuu, o kɛ Wɛ-sɔŋɔ wəənu tɪm
maama yigə, sɪ o pa wəənu tɪlʊ maama na wʊra tɪn taa jɪgɪ kuri.

11Kʊ yɪ wʊntʊ mʊ pɛ o nɔɔna bam pɛɛra dwi təri təri, o pɛ ba badaara yɪ o tɪntʊŋna,
badaara maa yɪ Wɛ nijoŋnə, badonnə maa tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam, babam maa nii o
nɔɔna bam baŋa nɪ, yɪ badonnə brɪ o nɔɔna bam Wɛ cɪga kam.

12Zezi Krisi nan pɛ pɛɛra yam kʊntʊ, sɪ o nɔɔna bam wanɪ ba na dam mʊ ba taa tʊŋɪ ba
zəni daanɪ, sɪ kʊ pa o kɔgɔ kʊm maama fɔgɪ kʊ kɪ daanɪ sɪ kʊ puli,

13sɪ kʊ pa dí maama laan ji woŋo dɪdʊa dí na lwarɪ Wɛ Bu wʊm yɪ dí kɪ dí wʊ-dɪdʊa
dɪd-o tɪn ŋwaanɪ. Dí wʊbʊŋa laan wʊ́ tiini ya bɪ lanyɪranɪ, sɪ dí maŋɪ lanyɪranɪ nɪ Zezi
Krisi na maŋɪ fasɪ te tɪn.

14Kʊntʊ, dí wʊbʊŋa laan wʊ́ bɪ, ya daa bá ta ve yigə dɪ kwaga nɪ bu-balwa wʊbʊŋa na
yɪ te tɪn, yɪ dí daa bá joŋi nɔɔna zaasɪm mwalɪ mwalɪ nɪ viu na fuli wəənu kʊ yagɪ yigə
dɪ kwaga te tɪn. Dí daa bá sɛ sɪ dí tɔgɪ nɔɔna balʊ na kɪ sɪsɪna ba ganɪ ba donnə sɪ ba
tusi tɪn.

15Dí nan wʊ́ ta brɪ Wɛ cɪga kam dɪ sono mʊ, sɪ kʊ pa dí tiini dí bɪ woŋo maama wʊnɪ,
sɪ dí taá ŋwɪ dɪ Zezi Krisi wʊlʊ na yɪ dɪbam Yuutu tɪn.

16Zezi kɔgɔ kʊm nyɪ dɪ o yɪra mʊ, yɪ wʊntʊ mʊ paɪ o yɪra yam je sɪm maama tʊŋɪ sɪ
wəli daanɪ. Sɪ nan yɪ təri təri mʊ, yɪ sɪ maama wəli daanɪ sɪ tʊŋa. Kʊntʊ ŋwaanɪ, wʊlʊ
maama na yɪ Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔnʊ tɪn na tʊŋɪ tɪtʊŋɪ dɪlʊ Zezi na pɛ-o tɪn, kʊ́ pa o
kɔgɔ kʊm maama bɪ yɪ kʊ puli dɪ sono.

Ŋwɪ-dʊŋa kalʊ Wɛ na pɛ dɪbam tɪn

17Amʊ nan lagɪ a kaanɪ abam dí Yuutu Zezi ŋwaanɪ, sɪ á daa yɪ taá tɔgɪ cwe sɪlʊ balʊ
na yəri Wɛ tɪn na tɔgɪ dɪ ba wʊbʊŋ-yɔɔrʊ tɪm tɪn.

18Bantʊ wʊbʊŋa yɪ lim mʊ, yɪ ba ŋwɪa kam ba tɔgɪ Wɛ ŋwɪa na yɪ te tɪn, bɛŋwaanɪ ba
wʊ lwarɪ Wɛ cɪga kam ba wʊbʊŋa na tɪgɪ tɪn ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Ba maa ba kwarı cavıura, yı ba tiini ba kı lwarım dwi maama dı digiru wo-zɔɔna kənə yalʊ maama ba wʊbʊŋa na zʊa kʊ ja gaalı tın ŋwaanı.

20Abam na lwarı Zezi Krisi cıga kam tın, kʊ daı sı á taá kı kikiə yantʊ doŋ.

21Abam nan na ni Zezi taanı dım, yı ba sıunı ba brı abam o cıga kam tın,

22ba brı abam sı á yagı á ŋwı-doŋə kam mʊ dı ka na pɛ á yı te tın. Á ŋwı-doŋə kam kʊntʊ mʊ lagı ka cɔgı abam, dı ka na ganı abam sı á fra taa zʊʊrı wo-yɔɔrʊ tılʊ na ba jıgı kuri tın.

23Á wʊbʊŋa maama nan maŋı sı ya ləni ya ji wʊbʊŋ-dʊʊra mʊ,

24sı á daarı á taá ŋwı Wɛ ŋwı-dʊŋa kalʊ Dl na pɛ abam tın. Ɔwı-dʊŋa kam kʊntʊ yı Wɛ tıtı ŋwıa mʊ, yı ka paı á tɔgı cıga dı wʊ-poŋo cwəŋə.

25Kʊntʊ ŋwaanı, pa-na dí yagı vwan fɔm, sı dí daarı dí taá tɛ cıga dí brı daanı, dí maama na yı dwi dıdwı tın ŋwaanı.

26Abam wʊlʊ na jıgı ban-zɔŋɔ dı o doŋ, o yı sɛ sı kʊ pa o kı wo-balɔrɔ, sı o daarı o lı-kʊ o wʊnı lıla kʊ loori wɛ na wʊ́ zʊ tın.

27Á yı zaŋı á pa sʊtaanı na laŋa dı wanı abam.

28Wʊlʊ ya na ŋɔnı tın daa yı taa ŋɔna. O nan maŋı sı o kwaanı o tʊŋı o pa o tıtı mʊ dı cıga, sı o daarı o wanı o zəni balʊ yinigə na jıgı-ba tın dı.

29Á yı pa á ni-taanı taa jıgı lwarım. Nan taá ŋɔɔnı-na taanı dılʊ na wʊ́ pa nɔɔna na dam Wɛ cwəŋə kam wʊnı, yı dı daarı dı zəni-ba lanyıranı nı ba na lagı zənə te tın.

30Á yı pa Wɛ Joro kʊm wʊ cɔgı dı á na kı kʊlʊ tın, bɛŋwaanı kʊntʊ mʊ yı nyınyʊgʊ kʊlʊ Wɛ na pɛ abam sı kʊ brı nı á yı Dl nɔɔna tın, sı Dl sarıya dɛ dım na yiə, sı Dl laan ba Dl vrı abam lwarım dwi maama wʊnı.

31Yagı-na pu-sıŋa dı ka-culi-daanı dı ban-zɔŋɔ, sı á daarı á yagı kantɔgɔ dı trʊ dı wʊ-lʊŋʊ dwi maama.

32Taá nıgı-na daanı, sı á daarı á taá jıgı da-ŋwaŋa. Taá yagı-na á ma cɛ daanı, nı Wɛ na yagı Dl ma cɛ abam Zezi Krisi ŋwaanı te tın.

Efɛɛzı 5

Dí na maŋı sı dí taá ŋwı pooni wʊnı te tın

1Abam na yı Wɛ bu-sonnu tın, á taá kı nı Wɛ na kı te tın.

2Taá soe-na daanı nı Zezi Krisi na soe dıbam te tın. Wʊntʊ mʊ sɛ sı o ləni dıbam yuu nı o tı dí lwarım ŋwaanı. O ma ma o tıtı o kı kaanım dılʊ na poli Wɛ wʊ yı dı lwəm ywəmmə dı Dl tın.

3Abam yı Wɛ nɔɔna mʊ. Kʊntʊ, kʊ wʊ maŋı sı á pa wo-zɔɔna kikiə dı boorim dwi maama taa wʊ á wʊnı, naa á taá yı wo-swən-nyına. Á brı á yı pa ba ni wəənu tım kʊntʊ taanı abam tıtarı nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Kʊ na yı cɔgım-ŋwɛ dı bıtar-jwəəru dı bıtar-digiru dwi maama, tıntʊ wʊ manı dı abam. Á nan manı sı á taá kı Wɛ le mʊ maŋa maama.

5Nan taá ye-na nı, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kı wo-zɔɔna naa boorim, naa wʊlʊ na yı wo-swən-nyım tın, kʊntʊ tu bá fɔgı o na kʊlʊkʊlʊ Zezi Krisi dı Baŋa-Wɛ paarı dım wʊnı. Nɔɔnʊ na yı wo-swən-nyım, kʊ brı nı o pa tıntʊ mʊ zulə, yı o daarı Wɛ o yagı.

6Nan yı pa-na nɔɔn-nɔɔnʊ ganı abam dı bıtar-yɔɔrʊ. Kəm-balwaarʊ tım kʊntʊ doŋ mʊ lagı tı pa Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm sıunı kʊ ba kʊ cɔgı balʊ na vın Dl ni tın.

7Kʊntʊ ŋwaanı ja-na á tıtı dı balʊ na kı kʊntʊ doŋ tın.

8Abam dɛɛn ya yəri Wɛ, yı kʊ pa á wʊ lim wʊnı. Abam nan na tu á ŋwı dı dí Yuutu Zezi Krisi tın, kʊ pɛ pooni laan wʊ á tee nı. Á taá ŋwı-na sı kʊ manı dı balʊ na ve pooni wʊnı tın na ŋwı te tın.

9Bɛŋwaanı kənə yalʊ maama na yı pooni nyım tın mʊ yı lanyıranı, dı wəənu tılʊ maama na jıgı cıga tın.

10Á nan kwaanı sı á lwarı wəənu tılʊ maama na sui dí Yuutu Zezi wʊbʊŋa tın.

11Ja-na á tıtı sı á yı təgı wo-yɔɔrʊ tılʊ na yı lim nyım tın, sı á daarı á pa nɔɔna lwarı jaja nı wəənu tım kʊntʊ ba lana.

12Bɛŋwaanı, wəənu tılʊ nɔɔna bam kʊntʊ na yəni ba səgi ba kı tın tiini tı jıgı cavıura sı dí ŋɔɔnı-tı.

13Abam nan na pɛ Wɛ pooni dım brı woŋo maama kuri jaja, nɔɔna laan wʊ́ lwarı nı tı yı balɔrɔ.

14Bɛŋwaanı woŋo kʊlʊ maama kuri na lwarı jaja tın laan wʊ pooni yigə nı mʊ. Kʊntʊ mʊ kʊ tagı kʊ wı: «Wʊlʊ na dɔ tın zaŋı wɛɛnı, sı n bi n yagı tʊʊnı, sı Zezi Krisi ŋwıa kam pooni taa wʊ nmʊ tee nı.»

15Á nan fɔgı á cı á tıtı dı á na təgı cwəŋə kalʊ tın, sı á taá jıgı wʊbʊŋ-ŋʊna, sı á yı taá yı nınɛɛnı balʊ na wʊ lwarı Wɛ cıga kam tın te.

16Dıbam na ŋwı maŋa kalʊ wʊnı zım tın jıgı kəm-balwaarʊ zanzan. Kʊntʊ ŋwaanı, Wɛ na pɛ abam pwələ sı á tʊŋı kʊlʊ tın, kı-na-kʊ lanyıranı.

17Á yı taá təgı-na jwərim cwəŋə, á nan kwaanı á lwarı kʊlʊ dí Yuutu Zezi na lagı sı á taá kı tın.

18Yı taá yı nɔɔna balʊ na nyɔ sana ba su ba bugi tın, sı kʊntʊ paı á ŋwıa cɔgı mʊ. Á nan za pa-na Wɛ Joro kʊm su á bıcara lanyıranı.

19Á taá leeni Wɛ ləŋ-ŋwı dı Wɛ tiə le dı Wɛ Joro kʊm na pɛ abam le sılʊ tın á brı daanı. Taá leeni-na zulə le sım kʊntʊ á pa dí Yuutu Zezi Krisi dı á wʊ maama,

20sı á taá kı dí Ko Wɛ le maŋa maama dı woŋo kʊlʊ maama Dl na pɛ abam tın dí Yuutu Zezi Krisi yırı ŋwaanı.

Baara dı ba kaana na manı sı ba taa soe daanı te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Á taá sɛ daanɪ á na kwarɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

22Kaana maŋɪ sɪ ba taa sɛ ba banna, nɪ ba na sɛ dí Yuutu Zezi te tɪn.

23Bɛŋwaanɪ kaanɪ barʊ mʊ yɪ o yuutu, nɪ Zezi Krisi dɪ na yɪ o kɔgɔ kʊm Yuutu te tɪn. O kɔgɔ kʊm nyɪ dɪ o yɪra mʊ, yɪ wʊntʊ mʊ vrɪ-ba lwarɪm wʊnɪ.

24Kʊntʊ, kaana dɪ maŋɪ sɪ ba sɛ ba banna mʊ woŋo maama wʊnɪ, nɪ Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam na sɛ o ni te tɪn.

25Kʊ daarɪ abam banna-ba, á maŋɪ sɪ á taá soe á kaana, nɪ Zezi Krisi dɪ na soe o kɔgɔ kʊm nɔɔna bam yɪ o sɛ o tɪ ba ŋwaanɪ te tɪn.

26O nan tɪgɪ sɪ o pa ba taa yɪ Wɛ nɔɔna mʊ. O ma kwɛ-ba dɪ o taanɪ dɪm sɪ ba ji lanyɪranɪ nɪnɛɛnɪ ba na zarɪ woŋo dɪ na te tɪn.

27O fɔgɪ o kwɛ-ba kʊntʊ, sɪ o laan pa o kɔgɔ kʊm wanɪ kʊ ba kʊ zɪgɪ o yigə nɪ dɪ paarɪ-zulə mʊ, sɪ kʊ taa jɪgɪ lam, yɪ digiru dɪ cɔgɪm tərɪ kʊ tee nɪ dɪ fɪnfɪn dɪ. Kʊntʊ tɪn, o nɔɔna bam wʊ́ ta jɪgɪ wʊ-poŋo o yigə nɪ, yɪ tusim tərə.

28Kʊntʊ, kan-banna maŋɪ sɪ ba taa soe ba kaana, nɪnɛɛnɪ ba na soe ba tɪtɪ yɪra yam te tɪn. Nɔɔnʊ wʊlʊ na soe o kaanɪ tɪn soe o tɪtɪ mʊ.

29Bɛŋwaanɪ nɔɔnʊ tərə o na vaɪ o yɪra kwɛɛm. O nan nii o yɪra yam baŋa nɪ mʊ, yɪ o di wʊdiu o ma kɔnɪ-ya. Kʊ nan yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ Zezi Krisi na nii dɪbam balʊ na yɪ o kɔgɔ kʊm baŋa nɪ te tɪn,

30dí na nyɪ dɪ o yɪra yam tɪn ŋwaanɪ.

31Wɛ tɔnɔ kʊm nan tagɪ kʊ wɪ: «Nɔɔnʊ na di kaanɪ, o maŋɪ sɪ o pɔɔrɪ o tɪtɪ o ko dɪ o nu tee nɪ, sɪ o daarɪ o jəni dɪ o kaanɪ wʊm, sɪ ba laan ji nɔɔnʊ dɪdʊa.»

32Taanɪ dɪm kʊntʊ yɪ ta-ŋʊm mʊ, yɪ dɪ kuri ya səgi. Amʊ nan kwe-dɪ a ma maŋɪ Zezi Krisi dɪ o kɔgɔ kʊm woŋo mʊ.

33Kʊ nan yɪ cɪga mʊ dɪ abam dɪ, kan-barʊ maama maŋɪ sɪ o taa soe o kaanɪ nɪ o na soe o tɪtɪ te tɪn. Kaanɪ maama dɪ maŋɪ sɪ o taa zuli o barʊ mʊ.

Efɛɛzɪ 6

Biə dɪ ba tiinə na maŋɪ sɪ ba taa ŋwɪ daanɪ te tɪn

1Biə-ba, abam na sɛ dí Yuutu Zezi tɪn, kʊ maŋɪ sɪ á taá sɛ á tiinə ni, sɪ kʊ maŋɪ kʊntʊ mʊ.

2«Ta n zuli n ko dɪ n nu.» Wɛ niə yam maama wʊnɪ, mʊ dayigə ni dɪlʊ Dl na goni ni Dl wəli da Dl wɪ:

3«Nmʊ na zuli n ko dɪ n nu, nń na ywəəni dɪ mʊmwɛ-dɛɛrɪ lʊgʊ baŋa nɪ.»

4Kʊ daarɪ abam balʊ na yɪ biə kwə tɪn, sɪ á yɪ taá tiini á fɪ-ba á paɪ ba bana zaŋɪ. Nan taá kɔnɪ á biə bam lanyɪranɪ, sɪ á taá kwe-ba nɪ dí Yuutu Zezi cɪga kam na brɪ te tɪn.

Yum tiinə dɪ ba gambɛ na maŋɪ sɪ ba taa ŋwɪ daanɪ te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Kʊ na yı abam balʊ na yı gambɛ tın, á taá tʊŋı á tɔgı á yum tiinə wʊbʊŋa. Taá kwarı-na-ba sı á tʊŋı dı yawala, nınɛɛnı á na wʊ́ tʊŋı á pa dí Yuutu Zezi te tın.

6Kʊ nan daı ba na zıgı ba nii abam maŋa kalʊ tın yıranı mʊ á wʊ́ ta tʊŋı kʊntʊ sı ba tee abam. Taá tʊŋı-na dı á wʊ maama, sı á taá tɔgı Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın nınɛɛnı á yı Zezi Krisi tıtı gambɛ mʊ te.

7Taá tʊŋı-na dı wʊpolo nınɛɛnı á tʊŋı dí Yuutu wʊm ŋwaanı mʊ te, sı kʊ daı nabiinə ŋwaanı.

8Bɛŋwaanı abam ye nı nɔɔnʊ maama wʊ́ na ŋwıurʊ dí Yuutu wʊm tee nı dı kəm-laarʊ tılʊ maama o na kı tın, kʊ na yı gambaa naa nɔɔnʊ wʊlʊ na te o tıtı tın dı.

9Kʊ daarı abam balʊ na yı gambɛ sım yum tiinə tın, á taá kı á gambɛ sım lanyıranı dı kʊntʊ doŋ, sı á yı taá fugi-ba, bɛŋwaanı abam ye nı á maama jıgı Yuutu dıdʊa mʊ o na wʊ Wɛ-sɔŋɔ nı, yı wʊntʊ mʊ te abam dı á gambɛ sım maama. Wʊntʊ nan tɔgı cıga mʊ, o ba kuri nɔɔna daanı.

Wɛ na wʊ́ zəni dıbam sı dí taá zıgı dı baarı te tın

10Amʊ na lagı a ta kʊlʊ a ma a kweeli tın mʊ yı sı á taá zıgı kəŋkəŋ dı á na ŋwı dı dí Yuutu Zezi tın, sı á joŋi o dam-fərɔ kʊm.

11Kwaanı-na á joŋi Wɛ zənə yam maama nınɛɛnı jara zıla te, sı á wanı á fɔgı á cı á tıtı, sı sʊtaanı yı wanı abam dı dı sısına yam maama.

12Jara yam kʊntʊ nan daı dıbam dı nabiinə jara. Kʊ yı dıdaanı ciciri sılʊ maama na jıgı dam wɛyuu tılampolo nı tın mʊ. Sıntʊ mʊ yı sʊtaanı jıŋa dıdɛɛra, yı sı jıgı dam lʊgʊ kʊntʊ na yı lim tın baŋa nı.

13Kʊntʊ ŋwaanı, joŋi-na Wɛ zənə yam maama á ma fɔgı á cı á tıtı, sı á wanı á vın sʊtaanı sı á zıgı dı baarı maŋa kalʊ na cana tın wʊnı, sı á na wanı jara yam, sı á ta taá zıgı kəŋkəŋ á zıga kam je nı.

14Nan fɔgı-na á zıgı dı baarı, sı á taá jıgı Wɛ cıga kam, nı á na vɔgı á gwaarʊ dı kili te tın, sı á daarı á taá kı lanyıranı Wɛ yigə nı, sı kʊ wanı kʊ cı abam dı wo-lwaanʊ, nınɛɛnı á na zʊ luguru gwaarʊ á ma kwəli á nyɔɔna jara wʊnı te tın.

15Á nan maŋı sı á kwaanı á tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kalʊ na paı nɔɔna dı Wɛ fɔgı daanı tın, nınɛɛnı á na zʊ natra sı kʊ zəni á vəŋə jara wʊnı te tın.

16Á taá jıgı-na wʊ-dıdʊa dı Wɛ maŋa maama, nınɛɛnı á na ze tən-tıʊ kʊm ba na ma kɔŋı cına tın, sı á cı á tıtı dı wo-lwaanʊ tu sʊtaanı cı-dɛɛra yam ya na jıgı minə tın, sı á wanı á pa ya maama dwe.

17Ma-na Wɛ na vrı abam ŋwıa te tın á ma cı á tıtı, nı luguru yu-kwəli mʊ á pugə á yuu nı jara wʊnı te. Á ma-na Wɛ taanı dım á ma wəli á tıtı, nı sʊ-zɔɔ te, Wɛ Joro kʊm na kı abam jıŋa nı tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Á kɪ-na wəənu tɪm kʊntʊ maama dɪ Wɛ-loro sɪ Wɛ zəni abam. Á taá warɪ Wɛ maŋa maama nɪ Dl Joro kʊm na pɛ abam dam te tɪn. Taá jɪgɪ-na á tɪtɪ, sɪ á vɔ á wʊ lanyɪranɪ, sɪ á taá loori Wɛ Dl nɔɔna bam maama ŋwaanɪ.

19Taá loori-na Wɛ á pa amʊ dɪ, sɪ a na puri a ni sɪ a ta taanɪ, sɪ Dl pa-nɪ taanɪ dɪlʊ a na wʊ́ ŋɔɔnɪ tɪn, sɪ a daarɪ a na baarɪ a brɪ nɔɔna Dl kwər-ywəŋə kam, sɪ a pa ba lwarɪ Dl cɪga kalʊ ya na səgi tɪn.

20Kʊ yɪ kwər-ywəŋə kam kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Wɛ tʊŋɪ-nɪ sɪ a taa brɪ nɔɔna. Ba nan kɪ-nɪ pɪɪna digə nɪ a na brɪ-ka tɪn ŋwaanɪ mʊ. Nan taá loori-na Wɛ sɪ Dl zəni-nɪ, sɪ a taa waɪ a tɔɔlɪ-ka dɪ baarɪ nɪ kʊ na maŋɪ sɪ a taa kɪ te tɪn.

Tiim kwərə

21Amʊ nan lagɪ sɪ abam lwarɪ amʊ labaarɪ dɪ a na wʊra a kɪ kʊlʊ tɪn mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ a lagɪ a tʊŋɪ dí ko-bu-sono Tisiki sɪ o ba abam te, sɪ o fɔgɪ o ta amʊ labaarɪ maama dɪ abam. Wʊntʊ tʊŋɪ o pa dí Yuutu Zezi dɪ yawala mʊ.

22Amʊ lagɪ sɪ o pa abam lwarɪ dɪbam labaarɪ, sɪ kʊ pa á bɪcara pəni tɪga nɪ.

23Dí Ko Wɛ dɪ dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa dí ko-biə bam maama yazurə, sɪ ba taa jɪgɪ da-sono dɪ wʊ-dɪdʊa.

24Wɛ wʊ́ pa balʊ maama na jɪgɪ dí Yuutu Zezi Krisi sono kʊlʊ na ba ti tɪn yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Filipi

Filipi 1

1Amʊ Pooli mʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ yɪ Timoti wʊ a tee nɪ. Dɪbam yɪ Zezi Krisi tɪntʊŋna mʊ. Dí pʊpʊnɪ sɪ dí pa abam balʊ maama na wʊ Filipi nɪ yɪ á tɔgɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ á ji Wɛ nɔɔna tɪn, dɪ á kɔgɔ kʊm yigə tiinə bam dɪ ba zənzənnə bam dɪ.

2Dí Ko Wɛ dɪ dí Yuutu Zezi Krisi wú pa abam yazurə dɪ yu-yoŋo.

Pooli na loori Wɛ te tɪn

3Maŋa maama amʊ na guli abam gulə, a yəni a kɪ a Tu Wɛ le mʊ abam ŋwaanɪ.

4Maŋa maama a na loori Wɛ a pa abam maama, a jɪgɪ wʊpolo mʊ,

5dɪ abam na tɔgɪ á wəli-nɪ dɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam tɪtʊŋa yam kʊ zɪgɪ pulim nɪ kʊ ba kʊ yi zɪm tɪn.

6Amʊ ye lanyɪranɪ nɪ, Wɛ dɪlʊ na maŋɪ Dl puli tɪtʊŋ-ŋʊna yam kʊntʊ abam bɪcara nɪ tɪn, dɪntʊ daa ta wú pa ya vu ya guri dɛ dɪm Zezi Krisi na wú joori o ba tɪn.

7Amʊ tiini a soe abam dɪ a bɪcarɪ maama. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ paɪ kʊ maŋɪ sɪ amʊ taa jɪgɪ á wʊbʊŋa a wʊnɪ kʊntʊ doŋ. Bɛŋwaanɪ abam maama tɔgɪ á na yu-yoŋo kʊm nɪ amʊ dɪ na nɛ te tɪn, lele kʊntʊ ba na kɪ-nɪ pɪna digə nɪ tɪn, dɪ maŋa kalʊ a ya na kaagɪ a beeri je maama a ŋɔɔnɪ cɪga a pa Wɛ kwər-ywəŋə kam jɪgɪ kuri tɪn.

8Abam fra jɪgɪ amʊ, nɪ Zezi Krisi tɪtɪ na soe abam te tɪn mʊ. Wɛ tɪtɪ ye nɪ a na tagɪ kʊlʊ tɪn yɪ cɪga mʊ.

9A na loori Wɛ a pa abam kʊlʊ ŋwaanɪ tɪn yɪ sɪ abam sono kʊm mʊ fɔgɪ kʊ puli zanzan, kʊ wəli dɪ yəno sɪ kʊ pa á taá waɪ á lwarɪ kʊlʊ maama na yɪ cɪga tɪn.

10Kʊntʊ mʊ á wú wanɪ á kuri kʊlʊ na lamma tɪn á kɪ, sɪ Zezi Krisi dɛ dɪm na yiə, sɪ digiru yɪ taa wʊ á bɪcara nɪ, sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o na á wo-lɔŋɔ o ta.

11Kʊlʊ na wəli da tɪn, á pa á kəm maama taa tɔgɪ cɪga lanyɪranɪ nɪ Zezi Krisi na zəni abam te tɪn. Kʊntʊ wú pa Wɛ na zulə dɪ tiə.

Zezi mʊ yɪ ŋwɪa cɪga cɪga

12A ko-biə-ba, a lagɪ sɪ á lwarɪ nɪ yaara yalʊ na yi amʊ tɪn nan pɛ Wɛ kwər-ywəŋə kam jagɪ ka yi yigə mʊ.

13Kʊ na kɪ amʊ te tɪn pɛ pamaŋna balʊ na nii pɛ wʊm sɔŋɔ kʊm tɪn dɪ balʊ maama na wʊra tɪn lwarɪ nɪ, kʊ yɪ amʊ na tɔgɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ mʊ ba kɪ-nɪ pɪna digə nɪ.

14Kʊlʊ na wəli da tɪn, amʊ na wʊ pɪna digə nɪ tɪn pɛ dí ko-biə bam zanzan tiini ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ dí Yuutu wʊm, kʊ pa ba jɪgɪ baarɪ zanzan ba maa brɪ Wɛ taanɪ dɪm yɪ ba ba kwarɪ fʊvnɪ.

15Kʊ yɪ cɪga mʊ sɪ nɔɔna badaara tɔɔlɪ Zezi Krisi kwərə kam dɪ wʊ-gʊʊ dɪ kantɔgɔ mʊ amʊ ŋwaanɪ. Kʊ daarɪ badaara nan tɔɔlɪ-ka dɪ ba wʊbʊŋ-laarʊ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Bantʊ tɔɔlɪ dɪ sono mʊ, bɛŋwaanɪ ba ye nɪ Wɛ mʊ pɛ-nɪ ni sɪ a ŋɔɔnɪ cɪga a pa Dl kwər-ywəŋə kam ja kuri.

17Badonnə bam nan tɔɔlɪ Zezi kwərə kam sɪ kʊ pa ba tɪtɪ mʊ kamunni, sɪ ba ba jɪgɪ wʊ-poŋo. Ba nan bʊŋɪ sɪ ba pa amʊ yaara yam mʊ tiini ya puli, a na wʊ pɪuna digə nɪ tɪn ŋwaanɪ.

18Kʊ nan ba cɔga. A ta jɪgɪ wʊpolo dɪ ba maama na jɪgɪ Zezi Krisi kwərə kam ba tɔɔlɪ ba brɪ nɔɔna te tɪn. Ba na tɔɔlɪ-ka dɪ wʊbʊŋ-laarʊ naa wʊbʊŋ-balwaarʊ dɪ, kʊ yɪ Zezi kwərə kam mʊ ba tɔɔla. Amʊ nan ta tiini a jɪgɪ wʊpolo,

19bɛŋwaanɪ amʊ ye nɪ Wɛ wʊ́ joŋi-nɪ Dl yagɪ, abam na loori-Dl á pa-nɪ yɪ Zezi Krisi Joro kʊm dɪ zəni-nɪ tɪn ŋwaanɪ.

20Amʊ nan tiini a jɪgɪ tɪuna nɪ a bá kɪ woŋo kʊlʊ na wʊ́ pa a na a cavɪura tɪn. Kʊ na yɪ lele kʊntʊ dɪ maŋa maama, aá ta jɪgɪ pu-dɪa, sɪ a na ŋwɪ naa a na tɪga, sɪ Zezi Krisi na zulə a ŋwɪa kam maama wʊnɪ.

21Kʊ na yɪ amʊ, a ŋwɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ. A nan na tɪgɪ dɪ, kʊʊ́ ta jɪgɪ nyɔɔrɪ kʊ pa-nɪ.

22Amʊ nan ta na ŋwɪ lʊgʊ baŋa nɪ, a tɪtʊŋɪ dʊm wʊ́ wanɪ dɪ wəli nɔɔna lanyɪranɪ. Kʊntʊ tɪn, a yəri a na wʊ́ twəri kʊlʊ sɪ a daarɪ kʊlʊ.

23Wəənu tɪntʊ tɪle mʊ jɪgɪ-nɪ tɪ pa a yəri a na wʊ́ lɪ kʊlʊ tɪn. Kʊlʊ na jɪgɪ fra kʊ pa-nɪ tɪn mʊ yɪ sɪ a yagɪ lʊgʊ baŋa, sɪ a daarɪ a vu Zezi Krisi te a taa wʊra. Kʊntʊ wʊ́ tiini kʊ taa lana.

24Kʊ daarɪ, a ta na wʊ lʊgʊ baŋa nɪ, kʊʊ́ ta jɪgɪ zənə zanzan kʊ pa abam.

25A ye nɪ kʊntʊ yɪ cɪga mʊ, yɪ kʊ pɛ a lwarɪ nɪ kʊ maŋɪ sɪ a ta wʊ lʊgʊ baŋa nɪ. Amʊ wʊ́ ta wʊ abam maama tee nɪ, sɪ kʊ pa á fɔgɪ á tɔgɪ Wɛ cɪga kam, sɪ á taá jɪgɪ wʊpolo ka ŋwaanɪ.

26Kʊntʊ tɪn, amʊ na joori a ba a wʊ abam tee nɪ, kʊʊ́ pa á tiini á taá zuli Zezi Krisi dɪ wʊpolo amʊ yagɪm dʊm ŋwaanɪ.

27Woŋo kʊlʊ yɪranɪ na jɪgɪ kuri tɪn mʊ yɪ sɪ á pa á tɪtʊŋa maama taa tɔgɪ dɪ Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam na brɪ te tɪn. Kʊntʊ, amʊ na nɛ cwəŋə sɪ a ba abam te, naa a na wʊ nɛ, a ta wʊ́ lwarɪ nɪ abam zɪgɪ kəŋkəŋ dɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ, yɪ á wəli daanɪ á kwaana á tʊŋa, sɪ kʊ pa nɔɔna kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam.

28Á yɪ sɛ sɪ á dʊna bam pa fʊʊnɪ zʊ abam dɪ fɪnfɪʊn dɪ. Á na jɪgɪ baarɪ, kʊʊ́ brɪ nɪ bantʊ wʊ́ ba ba cɔgɪ yɪ abam na vrɪm. Wɛ tɪtɪ mʊ wʊ́ pa kʊ kɪ kʊntʊ.

29Wɛ na pɛ abam yu-yoŋo kʊlʊ tɪn, kʊ daɪ sɪ á sɛ Zezi Krisi dɪ á wʊ-dɪdʊa yɪranɪ má, kʊ yɪ sɪ á kwəri á na yaara dɪ mʊ o ŋwaanɪ.

30Abam dɛɛn nɛ amʊ na yəni a yaarɪ te a tʊŋɪ Wɛ ŋwaanɪ, yɪ á ta kwəri á ni nɪ kʊ yɪ kʊntʊ mʊ dɪ zɪm maama. Abam dɪ laan nan wəli dɪ amʊ á wʊ yantʊ yaara yam wʊnɪ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Filipi 2

Zezi Krisi na tu o tɪtɪ te tɪn

[1]Abam na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn mʊ paɪ á jɪgɪ baarɪ. O sono kʊm maa paɪ á jɪgɪ wʊ-zuru. Wɛ Joro kʊm mʊ wʊ abam wʊnɪ, nɪ kʊ na wʊ Zezi nɔɔna bam maama wʊnɪ te tɪn. Á maa jɪgɪ da-ŋwaŋa dɪ sono.

[2]Kʊ na sɪunɪ kʊ yɪ kʊntʊ tɪn, a loori abam sɪ á taá jɪgɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ mʊ daanɪ dɪ sono dɪdʊa, sɪ á daarɪ á taá jɪgɪ ni-dɪdʊa dɪ wʊ-dɪdʊa. Abam na kɪ kʊntʊ, kʊú pa a taa tiini a jɪgɪ wʊpolo.

[3]Á yɪ zaŋɪ á kɪ kʊlʊkʊlʊ dɪ kamunni sɪ kʊ pa á tɪtɪ na zulə. Nan tu-na á tɪtɪ á pa daanɪ, sɪ á taá nii nɪ nɔɔnʊ maama dwe abam.

[4]Nɔɔnʊ maama maŋɪ sɪ o bʊŋɪ o na wʊ́ zəni o doŋ te tɪn mʊ, kʊ daɪ sɪ o taa beeri o tɪtɪ zənə yɪranɪ.

[5]Á wʊbʊŋa yam maŋɪ sɪ ya taa yɪ nɪnɛɛnɪ Zezi Krisi wʊbʊŋa yam mʊ.

[6]Wʊntʊ nan maŋɪ o jɪgɪ Wɛ nyɪnyʊgʊ mʊ. O dɪdaanɪ Baŋa-Wɛ yɪ bɪdwɪ mʊ, yɪ o wʊ bʊŋɪ nɪ kʊntʊ yɪ woŋo kʊlʊ o na maŋɪ sɪ o ja-kʊ kəŋkəŋ sɪ o dɪ Wɛ taa maɪ daanɪ tɪn.

[7]O nan tiŋi wəənu tɪntʊ maama daa nɪ mʊ, yɪ o daarɪ o ba o ji nabiinu. O yɪ tɪntʊŋnʊ.

[8]O na tu o ŋwɪ dɪ nabiinə kʊntʊ tɪn, o dɛɛn tu o tɪtɪ yɪ o sɛ Wɛ ni o ba o tɪ. Kʊ nan daɪ tʊʊnɪ dɪ tʊʊnɪ, kʊ yɪ ba pag-o tʊʊn-dagara baŋa nɪ mʊ ba gʊ.

[9]Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Wɛ laan pɛ Zezi yuu tiini kʊ zaŋɪ wɛɛnɪ dɪ zulə, yɪ Dl daarɪ Dl pa-o yɪrɪ dɪlʊ na dwe yɪra maama tɪn.

[10]Mʊ kʊ kuri maŋa wʊ́ ba, yɪ balʊ maama na wʊ wɛyuu nɪ naa tɪga baŋa nɪ naa tɪga kuri nɪ tɪn maŋɪ sɪ ba kuni doonə ba zuli Zezi o yɪrɪ dɪm ŋwaanɪ.

[11]Ba maama wʊ́ ta dɪ ba niə jaja nɪ, Zezi Krisi mʊ yɪ ba Yuutu. Kʊntʊ wʊ́ pa o Ko Wɛ na zulə lanyɪranɪ.

Dí na maŋɪ sɪ dí pa pooni taa wʊ lʊgʊ baŋa nɪ te tɪn

[12]Kʊntʊ ŋwaanɪ, a cilon-sonnu-ba, abam dɛɛn na maŋɪ á sɛ amʊ zaasɪm dɪm maŋa kalʊ amʊ ya na wʊ á tee nɪ tɪn, á nan ta maŋɪ sɪ á sɛ á dwəni lele kʊntʊ a daa na təri abam tee nɪ dɪ tɪn. Taá kwarɪ-na Wɛ lanyɪranɪ dɪ ya-sɪʊ, sɪ á kwaanɪ á tʊŋɪ á pa vrɪm dɪlʊ á na nɛ tɪn ja kuri.

[13]Bɛŋwaanɪ Wɛ mʊ yəni Dl tʊŋɪ abam bɪcara nɪ, Dl pa á beeri kənə yalʊ na wʊ́ poli Dl wʊ, yɪ Dl pa á wanɪ-ya á kɪ.

[14]Woŋo kʊlʊ maama á na lagɪ á kɪ tɪn, sɪ á yɪ taá pʊʊna naa á magɪ kantɔgɔ kʊ baŋa nɪ.

[15]Kʊntʊ mʊ á wʊ́ ta jɪgɪ cɪga Wɛ tee nɪ, yɪ á jɪgɪ wʊ-poŋo. Á wʊ́ ta yɪ Wɛ biə balʊ na ba jɪgɪ wo-lɔŋɔ, yɪ á zʊʊrɪ nɔn-balwaarʊ tɪlʊ wʊbʊŋa na ba tɔgɪ cwəŋə tɪn tɪtarɪ nɪ. Á wʊ́ ta yɪ nɪ pooni á pa lʊgʊ baŋa nɔɔna nɪ calɪcwɪ te,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16dı á na ŋɔɔnı Wɛ taanı dılʊ na paı ŋwıa á brı nɔɔna tın. Á na kı kʊntʊ doŋ, kʊ́ brı nı a na cɛ a tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam abam ŋwaanı te tın wʊ jigi kafɛ, yı aá ta jıgı wʊpolo dı abam dɛ dım Zezi Krisi na wʊ́ joori o ba tın.

17Abam na kı á wʊ-dıdʊa á sɛ Zezi tın nyı dı á kwe woŋo mʊ á ma kaanı Baŋa-Wɛ yı kʊ poli Dl wʊ. Amʊ na maŋı a lagı a ga a ŋwıa mʊ dı, aá sɛ sı ka wəli abam kaanım dım nı Wɛ yigə nı. Dı kʊ dı, aá ta jıgı wʊpolo, yı abam dı wʊ́ wəli dı amʊ á taá jıgı wʊpolo.

18Kʊntʊ, kʊ maŋı sı abam dı ta jıgı wʊpolo lanyıranı, sı amʊ dı wəli dı abam a kı wʊpolo.

Pooli lagı o tʊŋı Timoti dı Epafroditi Filipi tiinə tee nı

19Dıbam Yuutu Zezi na sɛ, amʊ bʊŋı sı a tʊŋı Timoti sı o ba abam te lele. Kʊntʊ, o na joori o ba amʊ te, oó pa-nı abam labaarı sı a daa yı ta jıgı liə.

20Nɔɔn-nɔɔnʊ daa təri amʊ tee nı, o na jıgı a wʊbʊŋa yam doŋ, sı o sıunı o taa ye abam zənə ni nı, kʊ na daı Timoti yıranı.

21Balʊ maama na daarı tın beeri ba tıtı wəənu yıranı mʊ, yı ba yigə tərə dı wəənu tılʊ na yı Zezi Krisi nyım tın.

22Kʊ nan na yı Timoti, abam maŋı á ye o wʊ na təgı cıga te tın. O dɛɛn təgı dı amʊ o təɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam, nınɛɛnı bu na təgı dı o ko o tʊŋı te tın.

23Kʊntʊ mʊ a bʊŋı sı a tʊŋ-o abam tee nı maŋa kalʊ a na wʊ́ lwarı ba na wʊ́ di a taanı dım te tın.

24Amʊ nan jıgı tına dı dí Yuutu wʊm nı baá pʊrı-nı ba yagı lele, yı a laan ba abam te.

25Amʊ bʊŋı nı kʊ maŋı sı a tʊŋı dí ko-bu Epafroditi sı o joori o ba abam te. O təgı dı amʊ yı dí tʊŋı Wɛ tıtʊŋa, yı dí kwəri dí na cam ya baŋa nı. Wʊntʊ mʊ yı abam tıntʊŋnʊ wʊlʊ á na lı sı o ja zənə o ba o pa-nı a yaara yam wʊnı tın.

26Abam fra maa jıg-o yı o lagı sı o daa na abam. O wʊ ya cəgı dı á na ni nı o ya ba jıgı yazurə tın.

27Kʊ yı cıga mʊ nı o ya ba jıgı yazurə, yı o ga fun sı o tı. Wɛ nan duri o ŋwaŋa. Kʊ nan daı wʊntʊ yıranı ŋwaŋa mʊ Dl duri. Wɛ duri amʊ dı ŋwaŋa, dı Dl na pɛ o wəri yı a wʊ daa wʊ cəgı zanzan tın.

28Kʊntʊ ŋwaanı mʊ a tiini a kwaanı a lagı sı o yi abam te lıla, sı á taá jıgı wʊpolo dı á na wʊ́ joori á na-o tın, sı amʊ dı liə yam laan ti.

29O na tuə, sı á jeer-o lanyıranı dı wʊpolo zanzan, o na yı dí ko-bu dí Yuutu Zezi ŋwaanı tın. Kʊ maŋı sı á taá zuli nɔɔna balʊ na nyı nınɛɛnı wʊntʊ te tın.

30Bɛŋwaanı o ya gɛ fun mʊ sı o tı Zezi Krisi tıtʊŋa yam ŋwaanı. O dɛɛn lagı o ga o ŋwıa dı o na ləni abam yuu nı sı o taa tʊŋı o wəli-nı tın ŋwaanı mʊ.

Filipi 3

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Wɛ na wú pa n na cɪga Dl tee nɪ te tɪn

1A ko-biə-ba, kʊlʊ na daarɪ sɪ a ta a wəli da tɪn, á taá jɪgɪ wʊpolo dɪ á na ŋwɪ dɪ dí Yuutu wʊm tɪn. A na maŋɪ a pʊpʊnɪ kʊlʊ a ma brɪ abam tɪn, kʊ ba camma sɪ a ta joori a brɪ-kʊ abam, sɪ kʊ wanɪ kʊ cɪ abam wo-lwaanʊ wʊnɪ.

2Fɔgɪ-na á cɪ á tɪtɪ dɪ kəm-balwaarʊ tiinə balʊ na kwaanɪ sɪ ba taa goni nɔɔna yɪra ba yagɪ tɪn. Bantʊ nyɪ dɪ kakuri mʊ.

3Dɪbam nan mʊ yɪ balʊ na yɪ Wɛ nɔɔna cɪga cɪga, yɪ kʊ daɪ nɪ dí na goni dí bəkəri tɪn ŋwaanɪ, nɪ bantʊ na brɪ te tɪn. Dɪbam maɪ Wɛ Joro kʊm dam mʊ dí zuli Wɛ, yɪ dí jɪgɪ wʊpolo dɪ Zezi Krisi na kɪ kʊlʊ o pa dɪbam tɪn, yɪ dí bá tɪɪgɪ cullu tɪlʊ na brɪ nɪ nɔɔna yɪra gonim mʊ jɪgɪ kuri kʊ pa Wɛ tɪn.

4Lʊgʊ baŋa cullu tɪm ya na jɪgɪ kuri, amʊ tɪtɪ ya wú wanɪ a tɪɪgɪ-tɪ. Nɔɔnʊ nan na bʊŋɪ nɪ o jɪgɪ bʊra sɪ o tɪɪgɪ lʊgʊ baŋa cullu tɪm, amʊ ya jɪgɪ bʊra a dwe.

5Amʊ dɛɛn na yi da nana tɪn, mʊ ba goni-nɪ nɪ dɪbam Zwifə cullu tɪm na brɪ te tɪn. A yɪ Yisɪrayɛlɪ tu mʊ, yɪ a nuŋi Bɛnzamɛn dwi dɪm wʊnɪ. Amʊ sɪɪnɪ a yɪ Zwifu mʊ. Zwifə bam mʊ lʊgɪ-nɪ. Kʊ nan na yɪ Wɛ cullu tɪm təgɪm, amʊ dɛɛn wʊ Farizɪan tiinə kɔgɔ kʊm wʊnɪ mʊ.

6Kʊ na yɪ Wɛ tɪtʊŋa yam laŋa nɪ, amʊ dɛɛn kwaanɪ a tʊŋɪ lanyɪranɪ dɪ a na bɛɛsɪ Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna bam te tɪn. Kʊ nan daa na yɪ Wɛ cullu tɪm sɛɛm, a dɛɛn sɛ-tɪ dɪ cɪga yɪ tusim tərə.

7A dɛɛn paɪ wəənu tɪm kʊntʊ maama jɪgɪ kuri mʊ tɪ pa-nɪ. A laan nan bʊŋɪ a lwarɪ nɪ tɪ yɪ kafɛ mʊ a yigə nɪ, dɪ a na sɛ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

8Kʊ sɪɪnɪ kʊ yɪ cɪga, woŋo kʊlʊ maama a na jɪgɪ tɪn, a nii-kʊ nɪ kʊ yɪ kafɛ mʊ a yigə nɪ, a laan na lwarɪ Zezi Krisi wʊlʊ na yɪ a Yuutu tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ tiini kʊ jɪgɪ kuri kʊ pa-nɪ kʊ dwe woŋo maama. Wʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a kwe woŋo maama a yagɪ daa nɪ. A nii tɪ maama nɪ weeru mʊ a yigə nɪ, sɪ a wanɪ a sɛ Zezi Krisi sɪ a taa təg-o dɪ a wʊ maama, sɪ kʊ pa a taa yɪ o nɔɔnʊ.

9Kʊntʊ tɪn, amʊ wú na cɪga Wɛ tee nɪ a na kɪ a wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ, kʊ daa daɪ a tɪtɪ tɪtʊŋa dɪ a na təgɪ Wɛ cullu tɪm tɪn ŋwaanɪ. Kʊ nan yɪ Wɛ tɪtɪ mʊ paɪ a jɪgɪ cɪga dɪ a na kɪ a wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn ŋwaanɪ.

10Woŋo kʊlʊ amʊ na tiini a lagɪ tɪn yɪ sɪ a lwarɪ Zezi Krisi mʊ, sɪ a kwəri a lwarɪ dam-fərə kʊlʊ Wɛ na mɛ Dl bi-o Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ tɪn, sɪ a daarɪ a təgɪ a na o yaara yam doŋ, sɪ a taa nyɪ dɪd-o o na sɛ o tɪ nabiinə ŋwaanɪ tɪn.

11Kʊntʊ tɪn, amʊ dɪ jɪgɪ tɪɪna sɪ Wɛ wú pa a bi a yagɪ tʊʊnɪ.

Dí maŋɪ sɪ dí kwaanɪ dí vu yigə mʊ sɪ dí joŋi pɛɛrɪ Wɛ tee nɪ

12Kʊ nan daɪ nɪ a maŋɪ a yi wəənu tɪlʊ a na lagɪ sɪ a yi tɪn. Kʊ nan daɪ nɪ a bɪcarɪ fɔgɪ dɪ kwɛ fasɪ yɪ lwarɪm daa tərə. Amʊ nan kwaanɪ a jaŋɪ mʊ a ve yigə, sɪ a laan wanɪ a joŋi pɛɛrɪ Zezi Krisi tee nɪ. Kʊ yɪ kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ o joŋi-nɪ sɪ a taa yɪ o nɔɔnʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13A ko-biə-ba, a ba bʊŋɪ nɪ a maŋɪ a yi sɪ a joŋi pɛɛrɪ dɪm. A nan na kɪ kʊlʊ tɪn, a yəni a lɪ wəənu tɪlʊ na maŋɪ tɪ kɛ tɪn mʊ a wʊbʊŋa nɪ, yɪ a daarɪ a kwaanɪ sɪ a vu a yi wəənu tɪlʊ na wʊ a yigə nɪ tɪn.

14Kʊntʊ, amʊ kwaana sɪ a yɔɔrɪ a duri a vu a yi kweelim je mʊ, sɪ a joŋi pɛɛrɪ dɪm Wɛ tee nɪ. Pɛɛrɪ dɪm kʊntʊ mʊ yɪ ŋwɪa kalʊ Wɛ na bəŋi-nɪ sɪ a ba a joŋi Dl səŋɔ nɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ tɪn.

15Kʊ na yɪ dɪbam balʊ wʊbʊŋa na bɪgɪ dɪ Wɛ cwəŋə təgɪm tɪn, kʊ maŋɪ sɪ dɪbam maama sɛ nɪ amʊ na tagɪ te tɪn yɪ cɪga mʊ. Abam badaara wʊbʊŋa nan na daɪ kʊntʊ doŋ, Wɛ wʊ́ pa á lwarɪ woŋo kʊlʊ na yɪ cɪga tɪn.

16Dɪ kʊ dɪ, kʊ maŋɪ sɪ dí yɔɔrɪ dí taá təgɪ cwəŋə kalʊ dí na maŋɪ dí lwarɪ nɪ ka yɪ cɪga tɪn mʊ.

17A ko-biə-ba, kʊ maŋɪ sɪ á taá lwəni amʊ na kɪ te tɪn mʊ, sɪ á fəgɪ á nii balʊ na təgɪ cwə-laa nɪnɛɛnɪ dí na brɪ abam sɪ á taá təgɪ te tɪn.

18A lagɪ sɪ a joori a brɪ abam wəənu tɪlʊ a na maŋɪ a ta dɪ abam kuni zanzan tɪn mʊ. Kʊ maa paɪ a yi-na nuŋə dɪ liə yalʊ a na jɪgɪ abam ŋwaanɪ tɪn. Kʊ yɪ nɪ nɔɔna zanzan mʊ wʊ abam wʊnɪ ba tɪtʊŋa na brɪ nɪ ba culi Zezi Krisi tʊʊn-dagara kam mʊ.

19Ba yəni ba lagɪ wəənu tɪlʊ fra na jɪgɪ-ba tɪn mʊ kʊ dwe Wɛ. Ba maa jɪgɪ wʊpolo dɪ kʊlʊ na yɪ ba cavɪura tɪn, yɪ lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ wʊbʊŋa jɪgɪ-ba. Ba kweelim je nɪ Wɛ wʊ́ cəgɪ-ba mʊ.

20Kʊ nan na yɪ dɪbam, dí kugu je wʊ Wɛ-səŋɔ nɪ mʊ. Dɪbam cəgi dí Yuutu Zezi Krisi sɪ o nuŋi dáanɪ mʊ o ba. Wʊntʊ mʊ vrɪ dɪbam lwarʊm wʊnɪ.

21O na tuə, o laan wʊ́ pa dɪbam lʊgʊ baŋa yɪra yalʊ na bwəmmə tɪn ləni ya taa nyɪ dɪ o tɪtɪ yɪra yam te. Yantʊ yɪ Wɛ-səŋɔ nyʊm mʊ, yɪ ya jɪgɪ paarɪ-zulə. Oó ma o dam-fɔrɔ kʊlʊ na paɪ o waɪ woŋo maama tɪn o ma kɪ kʊntʊ.

Filipi 4

Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna na maŋɪ sɪ ba kɪ te tɪn

1A ko-biə-ba, a soe abam lanyɪranɪ yɪ á fra jɪgɪ-nɪ. Abam paɪ a jɪgɪ wʊpolo, yɪ á ta wʊ́ pa a yuu zəŋi Wɛ yigə nɪ. A cilon-sonnu-ba, kwaanɪ-na á zɪgɪ kəŋkəŋ dí Yuutu təgɪm dɪm wʊnɪ.

2A nan loori Evodi dɪ Sintisi lanyɪranɪ, sɪ á taá jɪgɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ á na sɛ dí Yuutu wʊm tɪn ŋwaanɪ.

3A loori nmʊ dɪ, wʊlʊ na yɪ a doŋ tɪntʊŋnʊ cɪga cɪga tɪn, sɪ n zəni kaana bantʊ sɪ ba taa sɛ daanɪ, bɛŋwaanɪ ba dɛɛn təgɪ dɪ amʊ yɪ dí tiini dí tʊŋɪ dí təolɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam, dɪ Klɪman dɪ balʊ maama na təgɪ dɪ amʊ ba tʊŋɪ tɪn. Wɛ maŋɪ Dl pʊpʊnɪ bantʊ yɪra Dl ŋwɪa tɔnɔ kʊm wʊnɪ.

4Taá kɪ-na wʊpolo maŋa maama á na ŋwɪ dɪ dí Yuutu wʊm tɪn ŋwaanɪ. A ta lagɪ a joori a ta nɪ, á taá kɪ wʊpolo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Pa-na nɔɔna maama lwarı á lanyıranı wʊm ni nı, sı dí Yuutu wʊm maa bıanı lele.

6Yı zaŋı-na á taá lia dı kʊlʊkʊlʊ. Woŋo maama wʊnı sı á taá warı Wɛ, á brı-Dl kʊlʊ á na lagı tın sı Dl zəni abam, sı á kwəri á taá kı Dl le maŋa maama.

7Kʊntʊ mʊ Wɛ wú pa á bıcara taa zurə, sı kʊ dwəni nabiinə na wú wanı kʊlʊ ba lwarı tın. Kʊ maa pa kʊlʊkʊlʊ bá wanı kʊ cɔgı á bıcara dı á wʊbʊŋa maama, abam na ŋwı dı Zezi Krisi tın ŋwaanı.

8A ko-biə-ba, kʊlʊ a na lagı a ma a guri tın, á taá jıgı wəənu tılʊ na lana yı tı maŋı dı zulə tın wʊbʊŋa: kʊ na yı woŋo kʊlʊ maama na yı cıga tın, naa woŋo kʊlʊ na jıgı zulə tın, naa woŋo kʊlʊ na maŋı tın, naa woŋo kʊlʊ na ba jıgı tusim tın, naa woŋo kʊlʊ na poli nɔɔna wʊrʊ tın, naa woŋo kʊlʊ na jıgı tiə nɔɔna tee nı tın, sı á taá jıgı-na wəənu tım kʊntʊ wʊbʊŋa.

9Á taá kı-na wəənu tılʊ amʊ na brı abam yı á sɛ-tı tın, kʊ na yı á na ni kʊlʊ a na taga, yı á na kʊlʊ a na kı tın. Á na sıanı á kı kʊntʊ, Wʊ-zuru Tu Baŋa-Wɛ wú ta wʊ á tee nı.

Pooli kı Filipi tiinə bam le ba na zən-o tın ŋwaanı

10A na ŋwı dı dí Yuutu Zezi tın, amʊ tiini a jıgı wʊpolo, bɛŋwaanı kʊ daanı zanzan yı abam daa wʊ guli a gulə sı á wəli-nı, yı lele kʊntʊ á laan zəni-nı. Kʊ nan daı nı abam ba jıgı a wʊbʊŋa mʊ ya, kʊ yı á wʊ nɛ cwəŋə mʊ sı á wəli-nı.

11A na tagı kʊntʊ doŋ tın, kʊ daı nı a na gɛ woŋo tın ŋwaanı. Woŋo maama wʊnı, amʊ mı sı a taa jıgı wʊpolo dı kʊlʊ a na jıgı tın.

12Yinigə na jıgı-nı, amʊ ye a na wú ja a tıtı te. A jıjıgırʊ nan na daga dı, a ta ye a na wú kı te. Woŋo maama wʊnı, amʊ ye a na wú kı te sı a taa jıgı wʊpolo. A na jıgı a di a wʊbʊŋa naa kana na jıgı-nı, a jıjıgırʊ na daga naa tı na muri, amʊ ta ye a na wú kı te sı a taa jıgı wʊpolo.

13Amʊ waı wəənu tım kʊntʊ maama a kıa, Zezi Krisi na pa-nı dam tın ŋwaanı mʊ.

14Dı kʊntʊ dı, á kı lanyıranı dı á na zəni-nı a yaara yam wʊnı tın.

15Abam Filipi tiinə tıtı dı ye lanyıranı nı, maŋa kalʊ a na puli a wʊra a tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam a brı abam yı a laan nuŋi Masıdʊanı nı tın, kʊ yı abam yıranı mʊ wəli-nı. Zezi kɔgɔ kʊdoŋ daa tərə kʊ dı na pɛ amʊ woŋo, kʊ na daı abam yıranı.

16A dɛɛn na wʊ Tesaloniki nı tın, abam tʊŋı a na lagı zənə yalʊ tın á pa-nı, yı kʊ daı kuni bıdwı yıranı.

17Kʊ nan daı nı amʊ lagı sı a taa joŋi abam pɛɛra yam má mʊ, kʊ yı nyɔɔrı dılʊ abam na wú na Wɛ tee nı ya ŋwaanı tın mʊ pɛ a jıgı wʊpolo.

18Amʊ joŋi pɛɛra yalʊ maama abam na pɛ amʊ tın kʊ ja gaalı. A joŋi pɛɛra yalʊ á na kı Epafroditi jıŋa nı sı o ja ba o pa-nı tın, yı kʊlʊkʊlʊ daa wʊ muri-nı. Abam pɛɛra yam nyı dı woŋo kʊlʊ á na mɛ á kaanı Baŋa-Wɛ yı kʊ lwəm ywəmmə tın mʊ. Wɛ nan joŋi á kaanım dım dı wʊpolo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Amʊ Tu Wɛ wú pa abam kʊlʊ maama á na gɛ tɪn Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ, Dl na jɪgɪ wo-laarʊ tɪlʊ na tiini tɪ dagɪ yɪ tɪ jɪgɪ paarɪ-zulə tɪn.

20Wɛ dɪlʊ na yɪ dɪbam Ko tɪn maŋɪ dɪ zulə mʊ maŋa maama. Amina.

21Jɔɔnɪ-na Wɛ nɔɔna balʊ na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn maama á pa-nɪ. Dí ko-biə balʊ na wʊ amʊ tee nɪ tɪn dɪ jɔɔnɪ abam.

22Wɛ nɔɔna bam maama jɔɔnɪ abam, kʊ na fɔgɪ kʊ dwe dɪdɪ balʊ na zʊʊrɪ Rom Pa-farʊ wʊm sɔŋɔ nɪ tɪn.

23Dɪbam Yuutu Zezi Krisi wú pa abam maama yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Kolɔsɪ

Kolɔsɪ 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ Wɛ na kuri dɪ Dl tɪtɪ wʊbʊŋa sɪ a taa yɪ Zezi Krisi tɪntʊŋnʊ tɪn mʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ, yɪ dí ko-bu Timoti tɔgɪ o wəli-nɪ.

[2]Dí pʊpʊnɪ sɪ dí pa abam balʊ na yɪ Wɛ nɔɔna yɪ á zʊʊrɪ Kolɔsɪ nɪ tɪn. Abam mʊ yɪ dí ko-biə balʊ na kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi tɪn. Dí Ko Wɛ wʊ́ pa abam yazurə dɪ yu-yoŋo.

Pooli na kɪ Wɛ le ba ŋwaanɪ te tɪn

[3]Maŋa maama dɪbam na yəni dí loori Wɛ dí pa abam, dí taá kɪ Dl le mʊ abam ŋwaanɪ. Dɪntʊ mʊ yɪ dí Yuutu Zezi Krisi Ko.

[4]Bɛŋwaanɪ dɪbam ni abam na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi yɪ á kwəri á soe Wɛ nɔɔna bam maama te tɪn.

[5]Bɛŋwaanɪ, abam na dɛ yigə á ni Wɛ kwər-ywəŋə kam tɪn mʊ pɛ á jɪgɪ tɪɪna nɪ á wʊ́ na wəənu tɪlʊ Wɛ na tiŋi Dl sɔŋɔ nɪ abam ŋwaanɪ tɪn. Wɛ kwər-ywəŋə kam kʊntʊ mʊ yɪ kalʊ na sɪɪnɪ ka yɪ cɪga tɪn.

[6]Dl kwər-ywəŋə kam kʊntʊ laan jagɪ ka yi lʊgʊ baŋa je maama yɪ ka kwɛ nɔɔna lanyɪranɪ, nɪ ka na jagɪ ka yi abam te yɪ ka kwɛ abam te tɪn. Kʊ zɪgɪ maŋa kalʊ á na puli á ni Wɛ kwərə kam yɪ á lwarɪ Wɛ zaanɪ dɪm na sɪɪnɪ dɪ yɪ cɪga te tɪn.

[7]Kʊ yɪ Epafrasɪ dɛɛn mʊ brɪ abam Wɛ cɪga kam kʊntʊ. Wʊntʊ mʊ yɪ dɪbam ko-bu-sono, yɪ o tɔgɪ dɪ dɪbam o tʊŋɪ dɪ o wʊ maama o pa Zezi Krisi abam ŋwaanɪ.

[8]Wʊntʊ ta mʊ tagɪ o brɪ dɪbam Wɛ Joro kʊm na pɛ abam jɪgɪ da-sono te tɪn.

[9]Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ dí yəni dí warɪ Wɛ maŋa maama dí pa abam, kʊ na puli maŋa kam dí na ni á woŋo kʊntʊ tɪn. Dí loori-Dl sɪ Dl pa á taá ye Dl wʊbʊŋa na lagɪ kʊlʊ tɪn, sɪ Dl daarɪ Dl pa á na swan dɪ yəno maama nɪ Dl Joro kʊm na paɪ te tɪn.

[10]Kʊntʊ, abam laan wʊ́ wanɪ á tɔgɪ cwəŋə sɪ kʊ maŋɪ dɪ dí Yuutu wʊm na lagɪ te tɪn, sɪ kʊ pa o wʊ poli á tɪtʊŋa maama ŋwaanɪ. Dí loori Wɛ sɪ Dl wəli abam sɪ á taá kɪ tɪtʊŋ-ŋʊna dwi təri təri lanyɪranɪ, sɪ á fɔgɪ á lwarɪ Wɛ á wəli da.

[11]Dí nan ta loori Wɛ, sɪ Dl ma Dl dam-fɔrɔ kʊlʊ na dwe maama tɪn Dl wəli abam sɪ á wanɪ á fɔgɪ á zɪgɪ kəŋkəŋ, sɪ á kwəri á taá jɪgɪ wʊ-zuru, sɪ á taá kwaanɪ á ve yigə woŋo maama wʊnɪ.

[12]Á taá kɪ dí Ko Wɛ le dɪ wʊpolo, bɛŋwaanɪ dɪntʊ mʊ pɛ abam cwəŋə, sɪ á tɔgɪ á na wo-laarʊ tɪlʊ Dl na tiŋi sɪ Dl pa Dl nɔɔna bam tɪn jəgə kalʊ na yɪ pooni tɪn wʊnɪ.

[13]Dí Ko Wɛ mʊ lɪ dɪbam lim wʊnɪ, sɪ wo-lwaanʊ daa yɪ taa waɪ dɪbam. Dl ma daarɪ Dl pa dí zʊ Dl tɪtɪ Bu-sono kʊm paarɪ dɪm wʊ.

[14]Kʊ nan yɪ Dl Bu Zezi mʊ kwe o ŋwɪa o ma ŋwɪ dí lwarɪm jɪnɪ, o pa Wɛ yagɪ-dɪ Dl ma cɛ dɪbam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zezi na yı wʊlʊ dı o na tʊŋı kʊlʊ tın

15Zezi yı Baŋa-Wɛ dılʊ nabiinə na ba naı tın nyınyʊgʊ mʊ. O yı Wɛ Bu-dʊa mʊ. Wʊntʊ maŋı o wʊra mʊ kʊ loori wəənu tılʊ maama Wɛ na kı tın.

16Wɛ dɛ wʊntʊ ŋwaanı mʊ Dl kı wəənu maama, wəənu tılʊ maama na wʊ wɛyuu nı dı tıga baŋa nı tın, tılʊ nɔɔna na naı dı tılʊ ba na warı ba naı tın, kʊ na yı malɛsı dı wəənu tılʊ maama na jıgı dam yı tı di paarı nabiinə baŋa nı tın. Wɛ dɛ Zezi ŋwaanı mʊ Dl kı tı maama, sı kʊ pa o na zulə tı baŋa nı.

17Zezi maŋı o wʊra mʊ pulim nı yı kʊlʊkʊlʊ daa ta tərə. Kʊ yı wʊntʊ mʊ paı woŋo maama zıgı kʊ jəgə nı lanyıranı.

18Wʊntʊ mʊ yı o nɔɔna bam yuutu, yı ba kɔgɔ kʊm nyı dı o yıra yam. Wʊm mʊ puli o kɔgɔ kʊm kuri. Kʊ yı Zezi mʊ dɛ yigə o bi o yagı tʊʊnı. Kʊ ma pa o yı yigə tu woŋo maama wʊnı.

19Bɛŋwaanı kʊ yı Wɛ tıtı wʊbʊŋa mʊ lagı sı Dl Bu Zezi taa nyı dı Dl tıtı fası.

20Wɛ lı wʊbʊŋa mʊ, sı Dl da Dl Bu wʊm ŋwaanı Dl pa wəənu maama joori tı fɔgı daanı dı Dl. Dl Bu Zezi na tıgı tʊʊn-dagara kam baŋa nı yı o jana nuŋi tın mʊ pɛ wəənu maama joori tı fɔgı daanı dı Wɛ, kʊ na yı lʊgʊ baŋa wəənu dı wɛyuu wəənu maama.

21Kʊ nan na yı abam, abam dɛɛn baŋwɛ dı Wɛ, á yı Wɛ dʊna mʊ. Abam wʊbʊŋa dı á tıtʊŋa maama dɛɛn lagı wo-lwaanʊ yıranı mʊ sı á taá kıa.

22Kʊ daarı lele kʊntʊ, Wɛ laan pɛ á fɔgı daanı dı Dl, Dl Bu wʊm na jigi nabiinu yı o daarı o tı tın ŋwaanı. Wɛ kı kʊntʊ sı á wanı á ba á zıgı Dl yigə nı dı wʊ-poŋo mʊ, sı á taá yı nɔn-ŋʊna balʊ na ba jıgı wo-lɔŋɔ tın.

23Abam nan maŋı sı á taá tɔgı Wɛ cıga kam dı á wʊ-dıdʊa, sı á zıgı kəŋkəŋ. Á wʊ maŋı sı á pa á wʊbʊŋa ləni dı tıına yalʊ á na jıgı Wɛ kwər-ywəŋə kam ŋwaanı tın. Dl kwər-ywəŋə kam kʊntʊ mʊ yı kwərə kalʊ abam na maŋı á ni yı ba tɔɔlı-ka ba brı lʊgʊ baŋa nɔɔna maama tın. Amʊ Pooli nan yı Wɛ tıntʊŋnʊ sı a taa tɔɔlı Dl kwər-ywəŋə kam kʊntʊ mʊ.

Pooli na tʊŋı Zezi nɔɔna bam ŋwaanı te tın

24Amʊ jıgı wʊpolo dı a na yaarı te abam ŋwaanı tın. Kʊ na cɛ a yıra nı te tın, kʊ nyı nı Zezi Krisi na yaarı te tın mʊ. A yaarı yaara yalʊ na daarı sı dí yaarı Zezi tıtʊŋa yam ŋwaanı tın mʊ, sı kʊ zəni o nɔn-kɔgɔ kʊm na nyı dı o yıra yam tın lanyıranı.

25Wɛ tʊŋı-nı sı a taa tʊŋa a pa-ba mʊ. Tıtʊŋı dım kʊntʊ mʊ yı sı a kwaanı a tɔɔlı Wɛ kwərə kam maama a brı abam.

26Kʊ na zıgı pulim nı tın, Wɛ cıga kam kʊntʊ dɛɛn səgi mʊ nabiinə tee nı, yı Wɛ laan pa balʊ na yı Dl nɔɔna tın ba ba lwarı-ka.

27Kʊ yı Wɛ tıtı wʊbʊŋa mʊ lagı sı Dl pa ba lwarı Dl cıga kam kʊntʊ. Dl lagı sı lʊgʊ baŋa dwi maama tiinə mʊ lwarı Dl cıga kam na tiini ka jıgı lam dı zulə te tın. Wɛ cıga

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

kalʊ dɛɛn na səgi yɪ ka laan ba ka lwarɪ jaja tɪn mʊ yɪ sɪ Zezi Krisi wʊ abam bɪcara nɪ, yɪ kʊ pa á jɪgɪ tɪna nɪ á wʊ́ na paarɪ-zulə Wɛ tee nɪ.

28Kʊntʊ ŋwaanɪ dɪbam yəni dí təəlɪ Zezi Krisi kwərə mʊ dí brɪ nɔɔna maama, yɪ dí kaanɪ-ba dɪ swan yalʊ Wɛ na pɛ dɪbam tɪn, sɪ dí pa ba maama laan wanɪ ba ba ba zɪgɪ Wɛ yigə nɪ, nɪ balʊ wʊbʊŋa na bɪga dɪ Zezi Krisi təgɪm dʊm tɪn.

29Kʊntʊ mʊ amʊ nan tiini a kwaanɪ a tʊŋa. Kʊ nan yɪ Zezi dam-fɔrɔ kʊm o na pɛ-nɪ tɪn mʊ paɪ a jɪgɪ dam a ma a tʊŋɪ kʊntʊ.

Kolɔsɪ 2

1Amʊ lagɪ sɪ abam lwarɪ a na tiini a tʊŋɪ te abam ŋwaanɪ, kʊ wəli dɪ Wɛ nɔɔna balʊ na wʊ Lawodise nɪ, dɪ nɔɔna zanzan balʊ yi ta na wʊ nɛ amʊ tɪn dɪ ŋwaanɪ.

2Amʊ tiini a kwaanɪ kʊntʊ, sɪ kʊ pa Wɛ nɔɔna bam maama wanɪ ba taa jɪgɪ baarɪ mʊ, sɪ ba daarɪ ba taa ŋwɪ daanɪ dɪ sono. Kʊntʊ wʊ́ pa ba zɪgɪ lanyɪranɪ dɪ ba na tiini ba lwarɪ Wɛ cɪga kam te tɪn, sɪ ba lwarɪ Wɛ cɪga kalʊ ya na səgi tɪn, yɪ cɪga kam kʊntʊ mʊ yɪ Zezi Krisi tɪtɪ.

3Wʊntʊ mʊ yɪ wʊlʊ na paɪ nɔɔna lwarɪ swan dɪ yəno kʊlʊ maama na yɪ Wɛ nyɪm, tɪ na jɪgɪ kuri zanzan yɪ tɪ səgi tɪn.

4A nan tagɪ kʊntʊ a brɪ abam, sɪ á yɪ pa nɔɔn-nɔɔnʊ ganɪ abam, dɪ o na maŋɪ o ŋɔɔnɪ swan taanɪ te maama dɪ.

5Kʊ nan na yɪ amʊ na təri abam tee nɪ tɪn dɪ, a wʊbʊŋa maama wʊra dɪ abam. Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ pɛ-nɪ wʊpolo dɪ a na lwarɪ nɪ á təgɪ cwəŋə yɪ á zɪgɪ kəŋkəŋ, á na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

Ŋwɪ-dʊŋa kalʊ dí na jɪgɪ Zezi ŋwaanɪ tɪn

6Abam nan na sɛ sɪ Zezi Krisi taa yɪ abam Yuutu tɪn, kʊ maŋɪ sɪ á taá ŋwɪ dɪd-o mʊ.

7Nan fɔgɪ-na á zɪgɪ kəŋkəŋ nɪ tiu bʊnnʊ na zʊ tɪga te tɪn, sɪ á daarɪ á kwaanɪ á taá jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪd-o nɪ ba na maŋɪ ba zaasɪ abam te tɪn, sɪ á taá kɪ Wɛ le zanzan maŋa maama.

8Á nan cʊ á tɪtɪ, sɪ á yɪ pa nɔɔn-nɔɔnʊ ganɪ abam dɪ o swan yalʊ na ba jɪgɪ kuri tɪn. Yantʊ yɪ nabiinə wʊbʊŋa yalʊ na təgɪ ba nabaara mɪʊ tɪn mʊ. Ya yɪ lʊgʊ baŋa nyɪm mʊ, sɪ ya daɪ Krisi nyɪm.

9Bɛŋwaanɪ, Baŋa-Wɛ na yɪ tɪte maama tɪn, Zezi Krisi dɪ yɪ kʊntʊ doŋ mʊ fasɪ.

10Abam na ŋwɪ dɪ Zezi tɪn, á maŋɪ á na Wɛ wo-laarʊ tɪm maama á joŋi o tee nɪ. Wʊntʊ mʊ te woŋo kʊlʊ maama na jɪgɪ dam nabiinə baŋa nɪ tɪn.

11Abam na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn, o lɪ á wʊbʊŋ-lwaanʊ tɪm maama mʊ, sɪ tɪ daa yɪ taa jɪgɪ dam á baŋa nɪ. O na fɔgɪ o kwɛ abam kʊntʊ tɪn, kʊ nyɪ dɪ ba na goni bəkəri te tɪn mʊ. Kʊ nan daɪ nɪ nabiinə na goni te tɪn, kʊ yɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Bɛŋwaanɩ, ba na miisi abam na wʊnɩ tɩn, kʊ brɩ nɩ ba ya kɩ abam dɩ, nɩnɛɛnɩ Zezi Krisi na tɩgɩ yɩ ba kɩ-o te tɩn mʊ. Kʊ kwəri kʊ brɩ nɩ á joori á bi á na Wɛ ŋwɩ-dʊŋa kam, bɛŋwaanɩ á jɩgɩ wʊ-dɩdʊa dɩ Wɛ na mɛ Dl dam dɩm Dl bi Zezi Dl pa o yagɩ tʊʊnɩ tɩn.

13Abam dɛɛn ya ba jɩgɩ ŋwɩa Wɛ tee nɩ á na kɩ kəm-balwaarʊ tɩn ŋwaanɩ. Abam dɛɛn ya tɔgɩ á daɩ Wɛ nɔɔna á na daɩ Zwifə tɩn ŋwaanɩ. Wɛ laan nan pɛ á na Dl ŋwɩ-dʊŋa kam á na ŋwɩ dɩ Zezi tɩn ŋwaanɩ. Wɛ nan yagɩ dɩbam lwarɩm maama Dl ma cɛ dɩbam.

14Ba na pagɩ Zezi Krisi tʊʊn-dagara baŋa nɩ tɩn, kʊ yɩ nɩnɛɛnɩ ba pagɩ cullu tɔnɔ kʊlʊ na brɩ nɩ dɩbam kɩ dí cɔgɩ tɩn mʊ. Wɛ brɩ nɩ tɔnɔ kʊm kʊntʊ daa ba jɩgɩ kuri, yɩ dɩbam lwarɩm dɩm maama ti.

15Zezi mʊ wanɩ woŋo kʊlʊ maama na jɩgɩ dam nabiinə baŋa nɩ tɩn, yɩ o cɔgɩ tɩ maama dam. O tʊʊnɩ dagara kam baŋa nɩ mʊ Wɛ mɛ Dl brɩ nɔɔna jaja nɩ o jɩgɩ dam wəənu tɩm kʊntʊ maama baŋa nɩ, nɩ nɔɔnʊ na wanɩ o dʊna yɩ o ja-ba o vɔ te tɩn.

16Kʊntʊ ŋwaanɩ, abam yɩ sɛ sɩ nɔɔn-nɔɔnʊ pa abam culu dɩ á na di kʊlʊ naa á na nyɔ kʊlʊ tɩn. Á yɩ pa nɔɔn-nɔɔnʊ brɩ abam á na wʊ́ lɩ da yalʊ sɩ ya taa yɩ candiə da naa can-dʊŋa dɛ naa siun dɛ ŋwaanɩ tɩn.

17Cullu tɩm kʊntʊ daa ba jɩgɩ kuri. Tɩ dɛɛn yɩ luluŋu mʊ, sɩ tɩ brɩ cɩga kalʊ na lagɩ ka ba tɩn. Cɩga kam kʊntʊ nan mʊ yɩ Zezi Krisi.

18Á yɩ sɛ á pa nɔɔna balʊ na yaarɩ ba tɩtɩ yɩ ba zuli malɛsɩ dɩ vwan tu-n-tɩtɩ tɩn ganɩ abam. Ba yəni ba tɛ ba wɩ, Wɛ mʊ brɩ-ba kʊntʊ woŋo, yɩ ba wʊbʊŋa nan daɩ Wɛ nyɩm. Kʊ yɩ ba zəŋi-n-tɩtɩ wʊbʊŋ-kamunə mʊ ba jɩga, kʊ nan yɩ kafɛ mʊ.

19Bantʊ nan daa ba ŋwɩ dɩ Zezi. Wʊntʊ mʊ yɩ dɩbam Yuutu, yɩ dí ŋwɩ dɩd-o nɩnɛɛnɩ nɔɔnʊ yɩra na toŋi dɩ o yuu te tɩn. Zezi ŋwaanɩ mʊ dí wəli daanɩ dí tʊŋa, nɩ nɔɔnʊ yɩra na jɩgɩ pɔɔrɩm dwi təri təri yɩ ya tʊŋɩ tɩtʊŋɩ dɩdʊa te tɩn. Wʊntʊ mʊ zəni dɩbam yɩ dí ve yigə Wɛ cwəŋə kam wʊnɩ nɩ Wɛ na lagɩ te tɩn.

20Abam na sɛ Zezi Krisi tɩn, kʊ nyɩ dɩ á tɔgɩ dɩd-o á tɩ mʊ te. Kʊntʊ ŋwaanɩ lʊgʊ baŋa wʊbʊŋ-yɔɔrʊ tɩm daa ba jɩgɩ dam abam baŋa nɩ. Bɛɛ mʊ yɩ á nan ta kɩ nɩnɛɛnɩ á yɩ lʊgʊ baŋa nyɩm mʊ te?

21Bɛɛ mʊ yɩ á sɛ cullu tɩlʊ na brɩ nɩ yɩ kwe kʊntʊ naa yɩ ta n di kʊntʊ naa yɩ dwe kʊntʊ tɩn?

22Cullu tɩm kʊntʊ nan wʊra wəənu tɩlʊ na wʊ́ ba tɩ cɔgɩ tɩn ŋwaanɩ mʊ. Cullu tɩlʊ ba na brɩ abam kʊntʊ doŋ tɩn yɩ nabiinə wʊbʊŋa mʊ. Tɩ wʊ nuŋi Wɛ te.

23Wəənu tɩm kʊntʊ nyɩ nɩ swan mʊ ba na maɩ ba tɩtɩ wʊbʊŋa ba ma zuli-tɩ. Ba ma tu ba tɩtɩ yɩ ba bɛɛsɩ ba yɩra. Cullu tɩm kʊntʊ yɩ nɩnɛɛnɩ tɩ jɩgɩ kuri mʊ te, tɩ nan yɩ kafɛ mʊ. Tɩ warɩ tɩ wəli nɔɔna sɩ ba ja ba tɩtɩ dɩ wo-zɔɔna yalʊ ba fra na zʊʊrɩ tɩn.

Kolɔsɩ 3

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Abam na nɛ Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam tɪn, kʊ nyɪ dɪ á tɔgɪ dɪ Zezi Krisi mʊ á joori á bi á yagɪ tʊʊnɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ, pa-na Wɛ-sɔŋɔ wəənu tɪm taa jɪgɪ fra dɪ abam, sɪ dáanɪ mʊ Zezi Krisi je Baŋa-Wɛ jazɪm nɪ.

[2]Pa-na á wʊbʊŋa tiini ya zʊ Wɛ-sɔŋɔ wo-laarʊ tɪm, sɪ kʊ yɪ taa yɪ lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ tɪm.

[3]Abam na yagɪ lwarɪm cwəŋə tɪn, kʊ nyɪ dɪ á tɪgɪ mʊ te, yɪ á laan na ŋwɪ-dʊŋa dɪ Zezi Krisi, yɪ á ŋwɪa kam səgi Wɛ tee nɪ.

[4]Abam ŋwɪa kam cɪga cɪga mʊ yɪ Zezi Krisi. Kʊntʊ ŋwaanɪ, o na joori o ba o brɪ o tɪtɪ jaja dɪ o paarɪ-zulə yam, abam dɪ wʊ́ tɔgɪ dɪd-o á na paarɪ-zulə.

Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam na yɪ te tɪn

[5]Abam nan maŋɪ sɪ á lɪ lʊgʊ baŋa wʊbʊŋ-lwaanʊ tɪm mʊ á bɪcara nɪ, sɪ á yɪ zaŋɪ á sɛ-tɪ. Kʊ na yɪ boorim naa wo-zɔɔna kikiə naa ka-laga, naa kʊ na yɪ á fra na zʊʊrɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ tɪn, naa á na pa á yi sui wəənu tɪlʊ tɪn, á yɪ sɛ wʊbʊŋa yam kʊntʊ doŋ. Nmʊ na paɪ n yi sui wəənu, kʊ brɪ nɪ n paɪ tɪntʊ mʊ zulə yɪ n daarɪ Wɛ n yagɪ.

[6]Wo-balwaarʊ tɪntʊ ŋwaanɪ mʊ Wɛ banɪ wʊ́ zaŋɪ [dɪ nabiinə balʊ maama na vɪn Dl ni tɪn].

[7]Abam dɪ ŋwɪa kam maama dɛɛn yɪ kʊntʊ mʊ.

[8]Kʊ daarɪ lele kʊntʊ, á maŋɪ sɪ á lɪ wo-balwaarʊ tɪm kʊntʊ maama mʊ á bɪcara nɪ. Kʊ na yɪ ban-zɔŋɔ dɪ ka-culi-daanɪ dɪ pu-sɪŋa. Á yɪ taá twɪ nɔɔna. Á yɪ taá maɪ á niə á ŋɔɔnɪ wo-zɔɔna ŋwɛ.

[9]Á yɪ zaŋɪ á fɔ vwan á pa daanɪ. Bɛŋwaanɪ abam yagɪ á ŋwɪ-doŋə kam dɪ ka kikiə maama,

[10]yɪ á laan daarɪ á jɪgɪ ŋwɪ-dʊŋa mʊ. Wɛ mʊ pɛ abam ŋwɪ-dʊŋa kam kʊntʊ. Dl maa kwɛ-ka sɪ ka taa nyɪ dɪ Dl tɪtɪ ŋwɪa, sɪ á wanɪ á fɔgɪ á lwarɪ Dl na yɪ te tɪn.

[11]Kʊntʊ ŋwaanɪ, balʊ na jɪgɪ Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam tɪn, kampwara daa təri ba wʊnɪ. Zwifə dɪ dwi-gɛ tiinə maama yɪ bɪdwɪ mʊ. Balʊ na goni ba bəkəri dɪ balʊ na wʊ goni tɪn maama yɪ bɪdwɪ mʊ. Balʊ yi na wʊ pʊʊrɪ dɪ balʊ ba na ba nɪgɪ tɪn, kʊ wəli dɪ gambɛ dɪ balʊ na te ba tɪtɪ tɪn maama yɪ bɪdwɪ mʊ. Ba maama wʊra Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ, yɪ o ŋwɪ dɪ ba maama.

[12]Wɛ mʊ kuri abam sɪ á taá yɪ Dl nɔɔna, yɪ Dl soe abam. Kʊntʊ ŋwaanɪ, taá jɪgɪ-na da-ŋwaŋa, sɪ á taá kɪ-da lanyɪranɪ. Taá tu-na á tɪtɪ da-tee nɪ, sɪ á taá jɪgɪ wʊ-bono dɪ wʊ-zuru.

[13]Á taá jɪgɪ-na wʊ-zuru da-ŋwaanɪ. Abam wʊlʊ na jɪgɪ jʊʊ dɪ o doŋ, sɪ á yagɪ á ma cɛ daanɪ, nɪ dí Yuutu Zezi na yagɪ á lwarɪm o ma cɛ abam te tɪn.

[14]Kʊlʊ na dwe maama tɪn, taá soe-na daanɪ, sɪ kʊ pa á wanɪ á taá jɪgɪ ni dɪdʊa lanyɪranɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Pa-na wʊ-zuru kʊlʊ Zezi Krisi na pɛ abam tɪn taa te á wʊbʊŋa maama. Bɛŋwaanɪ Wɛ kuri abam sɪ á ji woŋo dɪdʊa mʊ, sɪ á taá jɪgɪ wʊ-zuru kʊntʊ doŋ. Maŋa maama sɪ á taá kɪ Wɛ le.

16Pa-na Zezi Krisi taanɪ dɪm tiini dɪ zʊ á bɪcara, sɪ á taá maɪ swan yalʊ Wɛ na pɛ abam tɪn á kwe daanɪ, sɪ á daarɪ á taá kaanɪ daanɪ. Taá leeni-na Wɛ ləŋ-ŋwɪ dɪ Wɛ tiə le dɪ Wɛ Joro kʊm na pɛ abam le sɪlʊ tɪn. Á taá leeni kʊntʊ á zuli Wɛ, sɪ á taá kɪ Dl le.

17Woŋo kʊlʊ maama abam na wʊ́ kɪ tɪn, kʊ na yɪ á ni-ŋwaŋa naa á jɪŋa tɪtʊŋɪ, sɪ á pa kʊ taa yɪ dí Yuutu Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ, sɪ á daarɪ á taá kɪ dí Ko Wɛ le Zezi Krisi ŋwaanɪ.

Nɔɔnʊ maama na maŋɪ sɪ o taa ŋwɪ te ŋwɪ-dʊŋa kam wʊnɪ tɪn

18Kaana-ba, á maŋɪ sɪ á taá sɛ á banna, bɛŋwaanɪ kʊntʊ yɪ woŋo kʊlʊ na maŋɪ dɪ dí Yuutu Zezi wʊbʊŋa tɪn mʊ.

19Kʊ daarɪ kan-banna-ba, á dɪ maŋɪ sɪ á taá soe á kaana, sɪ á yɪ taá kɪ cɪa dɪ ba.

20Biə-ba, á na sɛ dí Yuutu Zezi tɪn, kʊ maŋɪ sɪ á sɛ á tiinə ni woŋo maama wʊnɪ, sɪ kʊntʊ mʊ yɪ woŋo kʊlʊ na poli Wɛ wʊ tɪn.

21Kʊ daarɪ abam balʊ na yɪ biə kwə tɪn, á yɪ taá tiini á fɪ-ba, sɪ kʊntʊ wʊ́ pa ba wʊrʊ cɔgɪ yɪ ba ga baarɪ.

22Kʊ na yɪ abam balʊ na yɪ gambɛ tɪn, á taá tʊŋɪ á tɔgɪ á yum tiinə wʊbʊŋa woŋo maama wʊnɪ. Kʊ nan daɪ ba na zɪgɪ ba nii abam maŋa kalʊ yɪranɪ tɪn mʊ á wʊ́ kɪ kʊntʊ sɪ ba tee abam. Nan taá tʊŋɪ-na dɪ á wʊ maama, á na kwarɪ dí Yuutu wʊm tɪn ŋwaanɪ.

23Woŋo kʊlʊ maama á na wʊ́ tʊŋɪ tɪn, á taá tʊŋɪ dɪ á wʊ maama. Pa-na á na kɪ te tɪn taa yɪ dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ, sɪ kʊ taa daɪ nabiinə ŋwaanɪ.

24Bɛŋwaanɪ abam ye nɪ dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam pɛɛrɪ dɪlʊ o na tiŋi sɪ o pa o nɔɔna bam Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn. Wʊntʊ mʊ yɪ á yuutu wʊlʊ á na tʊŋɪ á pa-o tɪn.

25Kʊ daarɪ wʊlʊ maama na kɪ balɔrɔ tɪn wʊ́ joŋi balɔrɔ ŋwɪurʊ mʊ, sɪ kʊ maŋɪ dɪ o tɪtʊŋa yam na yɪ te tɪn. Wɛ nan tɔgɪ cɪga mʊ Dl maɪ Dl di nabiinə taanɪ, sɪ Dl ba kuri nɔɔna daanɪ.

Kolɔsɪ 4

1Kʊ daarɪ abam balʊ na yɪ gambɛ sʊm yum tiinə tɪn, á taá kɪ cɪga dɪ kʊlʊ na maŋɪ tɪn dɪ ba. Á nan taá ye nɪ abam dɪ jɪgɪ yuutu o na te abam Wɛ-sɔŋɔ nɪ.

2Á tiini á kwaanɪ á taá loori Wɛ, sɪ á cɪ á tɪtɪ lanyɪranɪ, sɪ á taá kɪ Dl le.

3Á nan taá loori Wɛ á pa dɪbam dɪ, sɪ Dl pa dí na cwəŋə dí taá tɔɔlɪ Zezi Krisi cɪga kalʊ na səgi tɪn kwərə dí brɪ nɔɔna. Kʊ nan yɪ amʊ na tɔɔlɪ Zezi kwərə kam tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ a wʊ pɪuna digə nɪ.

4Loori-na Wɛ á pa-nɪ, sɪ a wanɪ a pa nɔɔna lwarɪ cɪga kam kʊntʊ maama fasɪ. Mʊ tɪtʊŋɪ dɪlʊ Wɛ na pɛ amʊ sɪ a tʊŋɪ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Á cʊ-na á tıtı dı á na ŋwı te dı balʊ na ba tɔgı Zezi tın tıtarı nı, á taá kı lanyıranı sı ba yı na á wo-lɔŋɔ. Wɛ na pɛ abam pwələ sı á kı kʊlʊ, sı á pa kʊ ja kuri lanyıranı.

6Pa-na á ni-taanı taa lana, sı dı taa jıgı ywəəni, sı á daarı á taá ye á na wʊ́ ləri nɔɔnʊ maama taanı te tın.

Tiim kwərə

7A lagı a tʊŋı dí ko-bu-sono Tisiki sı o ba abam te. Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ na tʊŋı o pa dí Yuutu Zezi dı cıga tın. Dıbam maama wəli daanı mʊ dí tʊŋı dí pai dí Yuutu wʊm.

8Amʊ yɔɔrı a tʊŋ-o sı o ba o ta amʊ labaarı maama na yı te tın o brı abam, sı á bıcara pəni tıga nı dı á na wʊ́ lwarı dıbam woŋo na yı te tın.

9Dıbam ko-bu-sono Onisim dı wʊ́ tɔgı o ba. Wʊntʊ nuŋi abam kɔgɔ kʊm wʊnı mʊ, yı o tɔgı Zezi dı cıga. Bantʊ bale mʊ wʊ́ ta woŋo kʊlʊ maama na wʊra kʊ kı yo seeni tın ba brı abam.

10Arisarıkı wʊlʊ na tɔgı o wʊ pıına digə nı dı amʊ tın jɔɔnı abam. Marıkı wʊlʊ na yı Banabası cʊrʊ tın dı jɔɔnı abam. Abam maŋı á joŋi ni nı, o na tuə, á wʊ́ jeer-o lanyıranı.

11Zusitu wʊlʊ yırı dıdoŋ na yı Zezi tın dı jɔɔnı abam. Kʊ na yı Zwifə balʊ na tu ba sɛ Zezi tın, nɔɔna bantʊ batɔ yıranı mʊ yı balʊ na tɔgı ba tʊŋı Wɛ paarı dım tıtʊŋa ba wəli amʊ tın. Ba tiini ba pai a wʊ zurə.

12Epafrası wʊlʊ na nuŋi abam kɔgɔ kʊm wʊnı yı o tʊŋı o pa Zezi Krisi tın dı jɔɔnı abam. O kwaanı o loori Wɛ mʊ maŋa maama o pa abam, sı á wanı á zıgı kəŋkəŋ dı baarı, sı á wʊbʊŋa bı dı Wɛ cwəŋə kam tɔgım, sı á taá kı Dl wʊbʊŋa na lagı kʊlʊ maama tın.

13Amʊ tıtı wʊ́ wanı a ta a brı abam nı o sʊnı o tiini o tʊŋı o wəli abam, kʊ wəli dı nɔɔna balʊ na zʊʊrı Lawodise dı Yırapolisi nı tın.

14Dıbam badoŋ-sono Luki wʊlʊ na yı dɔgıta tu tın dıdaanı Deması dı jɔɔnı abam.

15Jɔɔnı-na dí ko-biə balʊ na tɔgı Zezi yı ba zʊʊrı Lawodise nı tın á pa dıbam, kʊ wəli dı Nimfa dı Zezi kɔgɔ kʊlʊ na yəni kʊ jeeri daanı o sɔŋɔ nı tın.

16Abam na joŋi amʊ tɔnɔ kʊm yı á na karımı á ti, sı á laan pa-kʊ Zezi kɔgɔ kʊlʊ na zʊʊrı Lawodise nı tın, sı ba dı karımı. Kʊ daarı sı abam dı joŋi amʊ tɔnɔ kʊdoŋ bantʊ dı tee nı á dı karımı.

17Ta-na á brı Arisipi sı o kwaanı o tʊŋı tıtʊŋı dılʊ dí Yuutu Zezi na pɛ-o sı o tʊŋı tın o ti.

18Amʊ Pooli mʊ jɔɔnı abam. A tıtı laan mʊ pʊpʊnı tıntʊ dı a jıŋa. Á yı zaŋı á swe a na wʊ pıına digə nı tın ni nı. Wɛ wʊ́ pa abam yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1 Tesaloniki

1 Tesaloniki 1

1Amʊ Pooli dıdaanı Silası dı Timoti mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ sı dí pa abam Wɛ nɔɔna balʊ na wʊ Tesaloniki nı yı á yı dí Ko Baŋa-Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi nɔɔna tın. Wɛ wʊ́ pa abam yazurə dı yu-yoŋo.

Tesaloniki tiinə na tɔgı Wɛ te tın

2Maŋa maama dí yəni dí kı Wɛ le mʊ abam maama ŋwaanı, yı dí kwəri dí loori-Dl dí pa abam.

3Dí na wʊ dí Ko Wɛ yigə nı, dí yəni dí guli abam na kı á wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi yı kʊ paı á tʊŋı lanyıranı te tın mʊ, dí guli abam sono kʊm na paı á tiini á tʊŋı te tın. Á na jıgı tıına dı dí Yuutu Zezi Krisi tın mʊ paı á zıgı kəŋkəŋ.

4Dí ko-biə-ba, dí ye nı Wɛ mʊ soe abam yı Dl kuri abam sı á taá yı Dl nɔɔna.

5Bɛŋwaanı, dıbam dɛɛn na tu dí tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam dí brı abam tın, kʊ daı dı ni-taanı má. Wɛ dam dım mʊ wʊ dıbam tee nı dı Dl Joro kʊm, yı dí brı Wɛ cıga kam dı dí wʊ maama. Dıbam dɛɛn na wʊ á tee nı tın, á nɛ dıbam na yı tıte sı kʊ ma zəni abam.

6Abam lwəni dıbam dı dí Yuutu wʊm na kı te tın. Á na joŋi Wɛ kwər-ywəŋə kam tın, kʊ pɛ á na yaara zanzan. Á nan ta joŋi-ka dı wʊpolo Wɛ Joro kʊm na zəni abam tın ŋwaanı.

7Kʊ ma pa á jıgı nyınyʊgʊ kʊlʊ na lamma tın, sı Zezi nɔɔna balʊ maama na zʊvrı Masıdʊanı tıını dım nı dı Akayi tıını dım nı tın dı lwəni abam.

8Bɛŋwaanı, abam na tɔɔlı dí Yuutu wʊm kwərə kam á brı nɔɔna te tın, ka jagı Masıdʊanı dı Akayi nı ka gaalı ka kɛ ka yi je maama, yı nɔɔna maama lwarı á na kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ te. Mʊ kʊ kuri kʊ daa daı fıfıʊn sı dí ta kʊlʊkʊlʊ kantʊ laŋa nı.

9Bɛŋwaanı nɔɔna bam maama tɛ á na jeeri dıbam lanyıranı te maŋa kalʊ dí na tu abam te tın, dı á na yagı jwənə kaanım yı á daarı á tɔgı Wɛ, sı á laan taá tʊŋı á pa Wɛ dılʊ na yı cıga tu dı ŋwıa tu te tın,

10yı á kwəri á cəgi Dl Bu wʊm tum dım. Wɛ bi-o Dl pa o yagı tʊʊnı mʊ, yı oó zıgı Wɛ-sɔŋɔ nı o ba lʊgʊ baŋa. Wʊntʊ mʊ yı Zezi wʊlʊ na wʊ́ vrı dıbam Wɛ ban-zɔŋɔ kʊlʊ na wʊ́ ba nɔɔna baŋa nı ba lwarım ŋwaanı tın wʊnı.

1 Tesaloniki 2

Pooli na wəli Tesaloniki tiinə te tın

1Dí ko-biə-ba, abam tıtı ye lanyıranı nı, dí na tu abam te tın, kʊ daı kafɛ.

2Abam ye ba na maŋı ba bɛɛsı dıbam yı ba twı dıbam te Filipi nı yı dí laan ba abam te tın. Nɔɔna dɛɛn kwaanı sı ba cı dıbam cwəŋə. Nan dı kʊ dı, dí Tu Wɛ pɛ dıbam pu-dıa sı dí tɔɔlı Dl kwər-ywəŋə kam dí brı abam dı baarı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Kwiə yalʊ dí na yəni dí kwe abam tın, kʊ daı dı tusim, naa dí jıgı wʊbʊŋ-balwaarʊ mʊ. Kʊ nan daı swan mʊ dí kıa, sı dí ma dí ganı abam.

4Awo. Dıbam yəni dí ŋɔɔnı nı Wɛ na lagı te tın mʊ, bɛŋwaanı dıntʊ mʊ kuri dıbam yı Dl kwe Dl kwər-ywəŋə kam Dl kı dí jıŋa nı. Dıbam na ŋɔɔnı te tın, kʊ daı sı dí ma dí poli nabiinə wʊrʊ, kʊ yı sı dí pa Wɛ dılʊ na maŋı dıbam bıcara Dl nii tın wʊ mʊ poli.

5Á ye lanyıranı nı dí wʊ tu dí ŋɔɔnı ni-sʊŋı ŋwaŋa dı abam. Dí nan wʊ ŋɔɔnı bıtar-kamunə sı dí ma pri nɔɔna swan, sı dí joŋi wəənu ba tee nı. Wɛ ye nı dıbam na tagı kʊlʊ tın yı cıga mʊ.

6Kʊ na yı abam naa nɔɔnʊ wʊlʊ maama dı, dí wʊ kı dí wʊbʊŋa nı sı nabiinə taa zuli dıbam.

7Dí na yı Zezi Krisi tıntʊŋna tın, dí ya jıgı cwəŋə sı dí pa á taá nii dıbam nı nən-kamunə te. Dí nan wʊ kı kʊntʊ. Dí dɛɛn tu dí tıtı mʊ nı biə te, yı dí laan nii abam lanyıranı nı kaanı na jıgı o biə o nii te tın.

8Dí na tiini dí soe abam tın, dí sɛ sı dí kwe Wɛ kwər-ywəŋə kam dí maŋı dí brı abam, yı dí kwe dí ŋwıa maama dı mʊ dí wəli da dí pa abam, á na tiini á tigi dí wʊbʊŋa nı tın ŋwaanı.

9Dí ko-biə-ba, abam wʊ́ wanı á guli dıbam dɛɛn na tʊŋı dí bwəni zanzan abam ŋwaanı te maŋa kalʊ dí na wʊra dí tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam dí brı abam tın. Dí dɛɛn ba lagı sı dí yaarı abam dı fınfın dı. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí ta yəni dí tiini dí tʊŋı wıa dı tıtıı maama sı dí ma na dí ni-wʊdiu.

10Dí dɛɛn tɔgı cwəŋə mʊ dı wʊ-poŋo abam balʊ na sɛ Zezi Krisi tın tıtarı nı, yı dí tıtʊŋa maama jıgı cıga, yı dí wʊ jaanı kʊlʊkʊlʊ dí cɔgı. Abam wʊ́ wanı á ta nı kʊ yı cıga mʊ. Wɛ dı nan ye nı kʊ yı cıga mʊ.

11Á ye nı dí dɛɛn jıgı abam maama dı jı sıle mʊ, nı ko na yəni o jıgı o biə te tın.

12Dí kwe abam dı kwiə yalʊ na paı á bıcara zurə tın mʊ. Dí ma daarı dí tiini dí kaanı abam, sı á taá tɔgı Wɛ cwəŋə sı kʊ maŋı dı Wɛ na lagı te tın. Bɛŋwaanı Wɛ mʊ kuri abam sı á zʊ Dl paarı dım wʊ sı á na paarı-zulə Dl tee nı.

13Dí na jaanı Wɛ kwər-ywəŋə kam dí ba dí tɔɔlı dí brı abam tın, á sɛ yı á joŋi-ka lanyıranı. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí kı Wɛ le maŋa maama abam ŋwaanı. Á sɛ nı kʊ yı Wɛ kwərə mʊ sı kʊ daı nabiinə nyım. Kʊ yı cıga, kwər-ywəŋə kam sıunı ka yı Wɛ kwərə mʊ, yı ka zəni abam balʊ na sɛ Zezi tın wʊbʊŋa dı dam.

14Dí ko-biə-ba, abam na nɛ yaara yalʊ tın, Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Zude tıunı dım nı tın dı nɛ yaara yantʊ doŋ mʊ. Abam dwi tiinə bam yaarı abam nınɛɛnı Zwifə bam dı na yaarı Zwifə balʊ na sɛ Zezi te tın mʊ.

15Kʊ nan yı Zwifə bam kʊntʊ mʊ gʊ dí Yuutu Zezi dı faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam, yı ba kwəri ba bɛɛsı dıbam dı. Ba maa paı Wɛ wʊ cɔgı dı ba, yı ba yı nɔɔna maama dʊna.

16Ba dɛɛn kwaanı sı ba cı dıbam, sı dí yı tɔɔlı Wɛ kwərə kam dí brı dwi-gɛ tiinə sı ba na vrım ba lwarım wʊnı. Ba na vın Wɛ kwərə kam kʊntʊ tın, kʊ ma pa ba na kı kəm-

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

balwaarʊ tılʊ maŋa maama tın fɔgı tı puli tı wəli da. Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm laan nan tu ba baŋa.

Pooli na lagı sı o joori o na Tesaloniki tiinə bam te tın

17Dí ko-biə-ba, dí na pɔɔrı dı abam maŋa fınfıın yıranı tın, kʊ daı nı dí wʊbʊŋa mʊ pɔɔrı daanı, kʊ yı dí yiə na warı ya na daanı tın mʊ. Abam fra tiini ya jıgı dıbam, yı dí kwaanı sı dí joori dí na abam.

18Dí ma lagı sı dí ba abam te. Amʊ Pooli ya kwaanı sı a ba abam te, kʊ daı kuni bıdwı yıranı. Kʊ nan yı sʊtaanı mʊ cıgı dıbam.

19Kʊ yı abam wʊbʊŋa mʊ tiini ya jıgı dıbam. Kʊ yı abam ŋwaanı mʊ dí jıgı tıına Wɛ tee nı dı wʊpolo. Dí Yuutu Zezi na joori o ba, dí wʊ́ taa jıgı wʊpolo dí na wʊ́ wanı dí brı nı abam dɛ dıbam jŋa á na vrım tın ŋwaanı.

20Kʊ yı cıga mʊ, abam mʊ sıunı á paı dıbam na zulə dı wʊpolo.

1 Tesaloniki 3

1-2Dıbam na warı sı dí na daanı yı abam fra tiini ya jıgı dıbam kʊ ja gaalı tın mʊ pɛ dıbam lı wʊbʊŋa sı dí tʊŋı dí ko-bu Timoti sı o ba abam te, sı dıbam tıtı daarı dí maŋı Atɛɛnı nı. Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ na tɔgı dı dıbam o tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam yı o tɔɔlı Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam tın. Dí tʊŋ-o abam tee nı sı o ba o wəli abam, sı á na dam dı baarı á taá tɔgı Zezi dı á wʊ maama,

3sı yaara yalʊ á na nɛ tın yı pa á wʊlʊwʊlʊ joori kwaga. Abam tıtı maŋı á ye nı dıbam maŋı sı dí na yaara yam kʊntʊ doŋ mʊ.

4Dıbam dɛɛn ta na wʊ abam tee nı maŋa kalʊ tın, dí maŋı dí ta dí brı abam nı nɔɔna wʊ́ bɛɛsı dıbam. Kʊ nan sıunı kʊ kı nı abam na maŋı á ye kʊ ni nı te tın.

5Abam liə na tiini ya jıgı-nı tın mʊ pɛ a tʊŋı Timoti abam tee nı, sı o ba o nii á daa ta tɔgı Zezi dı á wʊ maama na, a na kwarı fʊʊnı sı sʊtaanı wʊ́ zıgı dı ba dı ganı abam sı á ywəri Wɛ cwəŋə nı sı kʊ pa dí tıtʊŋa yam maama ji kafɛ tın ŋwaanı.

6Lele kʊntʊ, Timoti laan joori o ba dıbam te, yı o pa dí wʊbʊŋa pəni tıga nı. O tagı o wı, á ta tɔgı Zezi dı á wʊ maama dı sono. O daa ta tagı o wı, á tiini á jıgı dıbam wʊbʊŋa dı wʊpolo, yı á lagı sı á na dıbam nı dıbam dı na lagı sı dí na abam te tın.

7Dí ko-biə-ba, dí na ni nı á tɔgı Zezi dı á wʊ maama tın, kʊ pɛ dí bıcara pəni tıga nı, yı dí na baarı dí yaara dı dí cana yam maama wʊnı.

8Lele kʊntʊ, dí laan ŋwı dı wʊpolo á na zıgı kəŋkəŋ dí Yuutu wʊm tɔgım dım wʊnı tın ŋwaanı.

9Dí bá wanı dí kı dí Tu Wɛ le dí ti abam ŋwaanı, dıdaanı dí na nɛ wʊpolo kʊlʊ zanzan Dl yigə nı abam ŋwaanı tın.

10Maŋa maama wıa dı tıtıı dí yəni dí loori Wɛ dı dí wʊ maama mʊ, sı Dl pa dí wanı dí na daanı, sı dí fɔgı dí brı kʊlʊ daa ta na muri abam tın, sı á wanı á fɔgı á taá tɔgı Zezi dı á wʊ maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi nan wú pa dıbam cwəŋə sı dí ba dí na abam.

12Dí Yuutu wʊm wú pa á sono kʊm puli zanzan kʊ ja gaalı, sı á taá soe á donnə dı nɔɔna maama lanyıranı, nı dıbam dı na soe abam te tın.

13Kʊntʊ, oó pa á bıcara kı dam, sı á taá jıgı wʊ-poŋo fası dí Ko Wɛ yigə nı maŋa kalʊ dí Yuutu Zezi na wú joori o ba dı o kɔgɔ kʊm maama tın.

1 Tesaloniki 4

Dí na wú taá yı tıte sı kʊ poli Wɛ wʊ tın

1Dí ko-biə-ba, kʊlʊ na daarı tın, dí loori abam dí Yuutu Zezi ŋwaanı sı á da cwəŋə sı kʊ poli Wɛ wʊ. Dí maŋı dí brı abam cwəŋə kam kʊntʊ, yı á tɔgı-ka dı zım maama. Dí nan ta tiini dí loori abam sı á kwaanı sı kʊ dwəni á na maŋı á kı te tın.

2Abam ye wəənu tılʊ dí na brı abam yı tı yı dí Yuutu Zezi nyım tın.

3Wɛ na lagı sı á taá yı te tın mʊ tıntʊ: Dl lagı sı á taá jıgı wʊ-poŋo mʊ Dl yigə nı, sı á yı taá boorə.

4Abam nɔɔnʊ maama maŋı sı o lwarı, o na wú ja o tıtı te sı o ma di o kaanı sı kʊ taa jıgı zulə yı digiru təri kʊ wʊnı tın.

5Á nan yı pa boorim wʊbʊŋa wanı abam, nı nɔɔna balʊ na yəri Wɛ tın.

6Kadiri laŋa nı, nɔɔn-nɔɔnʊ yı zaŋı o kı kʊlʊ na wú cɔgı o ko-bu wʊ tın, naa o joŋi kʊlʊ na yı o ko-bu nyım tın. Dí maŋı dí kaanı abam lanyıranı nı, nɔɔnʊ na kı wo-zɔɔna yantʊ doŋ, dí Yuutu wʊm wú pa o na cam.

7Wɛ na kuri dıbam sı dí taá tɔgı-Dl tın, kʊ daı sı dí taá kı wo-zɔɔna. Dl nan kuri dıbam sı dí taá jıgı wʊ-poŋo mʊ Dl yigə nı.

8Kʊntʊ ŋwaanı, nɔɔnʊ wʊlʊ na vın dí na brı kʊlʊ tın, kʊ daı nabiinə mʊ o vıa, kʊ yı Wɛ dılʊ na kı Dl Joro kʊm abam bıcara nı tın mʊ o vıa.

9Kʊ nan na yı á na wú ta soe á ko-biə te tın, kʊ daa daı fıfıʊn sı dí pʊpʊnı dí brı abam. Wɛ tıtı maŋı Dl brı abam á na wú ta soe daanı te.

10Kʊ yı cıga mʊ, á sunı á soe á ko-biə balʊ maama na zʊʊrı Masıdʊanı tunı dım nı tın. Dí ko-biə-ba, dí nan ta loori abam sı á tiini á taá soe daanı kʊ dwəni faŋa.

11Kwaanı-na sı á taá zʊʊrı daanı dı wʊ-zuru. Á taá nii á tıtı baŋa nı. Nɔɔnʊ maama kwaanı o tʊŋı sı o na o ni-wʊdiu, nı dí na maŋı dí ta abam te tın.

12Kʊntʊ mʊ wú pa balʊ na daı Zezi kɔgɔ kʊm nɔɔna tın taa nıgı abam lanyıranı, yı kʊú pa á daa bá tıugı nɔɔn-nɔɔnʊ.

Dí Yuutu wʊm na wú joori o ba te tın

13Dí ko-biə-ba, kʊ na yı nɔɔna balʊ na tıgı tın, dí lagı sı á lwarı cıga mʊ sı á daa yı taá bwɛa, sı á wʊ daa yı cɔgı tʊʊnı ŋwaanı, nı balʊ na yəri Wɛ tın na ba jıgı tına te tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Dıbam sɛ nı Zezi tıgı mʊ, yı o laan joori o bi o yagı tʊʊnı. Kʊntʊ ŋwaanı, kʊ na yı balʊ na sɛ-o yı ba tı tın, dí ye nı Wɛ wʊ́ pa ba taa wʊ Zezi tee nı.

15Bɛŋwaanı dí na brı abam kʊlʊ tın yı dí Yuutu wʊm kwərə mʊ. Dɛ dım dí Yuutu Zezi na wʊ́ joori o ba tın, dıbam balʊ na daarı lʊgʊ baŋa nı yı dí ta ŋwı tın bá loori balʊ na maŋı ba tı tın Wɛ tee nı.

16Dí wʊ́ ba dí ni kwərə na bagı wɛyuu nı, dı malɛsı pɛ wʊm kwərə, dıdaanı Wɛ nabɔn-zɔŋɔ kʊm wum, yı dí Yuutu wʊm tıtı zıgı wɛyuu nı o tu. Balʊ na sɛ Zezi Krisi yı ba tı tın wʊ́ da yigə ba bi ba yagı tʊʊnı.

17Wɛ laan wʊ́ pa dıbam balʊ na daarı yı dí daa ta ŋwı tın la daanı dı bantʊ, yı Dl zəŋi dıbam kunkwəənu wʊnı sı dí vu dí jeeri dí Yuutu wʊm wɛyuu nı. Kʊntʊ, dí wʊ́ ta wʊ dí Yuutu wʊm tee nı maŋa maama.

18Kʊntʊ ŋwaanı, á taá maı cıga kam kʊntʊ á kwe daanı, sı á bıcara taa tigi jəgə dıdʊa.

1 Tesaloniki 5

Dí na wʊ́ ta cʊ dí tıtı te sı dí Yuutu wʊm laan joori o ba tın

1Dí ko-biə-ba, abam daa ba taá lagı sı dí pʊpʊnı dí ta dí brı abam maŋa kalʊ wəənu tıntʊ na wʊ́ kı tın.

2Bɛŋwaanı abam tıtı maŋı á ye lanyıranı nı dí Yuutu wʊm dɛ dım lagı dı ba dı darı nɔɔna mʊ, nı ŋwıınʊ na yəni o ba tıtıı nı te tın.

3Maŋa kalʊ nɔɔna na tɛ ba wı yazurə wʊra yı ywəəni wʊra tın, kantʊ maŋa kam nı mʊ cam wʊ́ da dı ba ba baŋa, yı ba bá lu. Kʊʊ́ ta nyı dı kaanı pugə na dɛ ka vri yı ka wɔɛ te tın mʊ.

4Dí ko-biə-ba, abam nan daa təri lim wʊnı. Kʊntʊ ŋwaanı dí Yuutu wʊm dɛ dım bá ba dı darı abam nı ŋwıınʊ te.

5Abam maama wʊ Wɛ pooni wʊnı mʊ, yı á tıtʊŋa maama kı wıa nı jaja. Dıbam daı tıtıı nɔɔna, dí tıtʊŋa dı nan daı lim tıtʊŋa.

6Kʊntʊ ŋwaanı, dí yı pa dɔɔm taa jıgı dıbam nı balʊ na yəri Wɛ tın. Pa-na dí fɔgı dí cı dí tıtı sı dí yiə waarı.

7Tıtıı nı mʊ nɔɔna yəni ba dɔa, yı badonnə nyɔ ba bugə.

8Dıbam nan yı wıa nɔɔna mʊ. Kʊ maŋı sı dí taá cʊ dí tıtı. Pa-na dí taá jıgı wʊ-dıdʊa dı Zezi, sı dí taá soe daanı. Kʊntʊ mʊ wʊ́ cı dıbam lwarım wʊnı, nı nɔɔnʊ na maa ve jara yı o kwe luguru gɔrɔ o lɛ o ma cı o nyɔɔnı te tın. Pa-na dí taá jıgı tıına nı Wɛ wʊ́ vrı dıbam ŋwıa, nınɛɛnı nɔɔnʊ na kwe luguru yu-kwəli o pu sı o ma kwəli o yuu jara wʊnı te tın.

9Wɛ na kuri dıbam sı dí taá yı Dl nɔɔna tın, kʊ daı sı Dl ban-zɔŋɔ kʊm ba kʊ cəgı dıbam. Kʊ nan yı sı Dl vrı dıbam ŋwıa mʊ dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Wʊntʊ mʊ tɪgɪ dɪbam ŋwaanɪ, sɪ dí wanɪ dí tɔgɪ dɪd-o dí na ŋwɪa Wɛ tee nɪ. O na joori o ba, yɪ dí na ŋwɪ naa dí na tɪga, dí ta wʊ́ na ŋwɪa dɪd-o Wɛ tee nɪ.

11Kʊntʊ ŋwaanɪ, á taá kwe daanɪ sɪ kʊ pa á bɪcara taa tigi jəgə dɪdʊa, sɪ á fɔgɪ á zəni daanɪ dɪ baarɪ nɪ á na maŋɪ á kɪ te tɪn.

12Dí ko-biə-ba, dí nan loori abam sɪ á taá nɪgɪ nɔɔna balʊ na tʊŋɪ dɪ abam yɪ ba nii abam baŋa nɪ yɪ ba kwe abam dí Yuutu Zezi cwəŋə kam wʊnɪ tɪn.

13Á taá zuli-ba lanyɪranɪ dɪ sono ba tɪtʊŋa yam ŋwaanɪ. Á pa ywəəni ta wʊ á tɪtarɪ nɪ.

14Dí ko-biə-ba, dí loori abam sɪ á taá kaanɪ yawɔrɪ-nyɪna, sɪ á pa balʊ na kwarɪ fʊʊnɪ tɪn na baarɪ, sɪ á taá zəni nabwənə, sɪ á taá jɪgɪ wʊ-zuru dɪ nɔɔna maama.

15Á taá yɪrɪ á tɪtɪ, sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ ma lwarɪm o joori o ma o ŋwɪ o doŋ lwarɪm. Maŋa maama sɪ á kwaanɪ á taá kɪ lanyɪranɪ dɪ á ko-biə dɪ nɔɔna maama.

16Á taá jɪgɪ wʊpolo maŋa maama.

17Á taá loori Wɛ maŋa maama.

18Kʊlʊ maama na kɪa, sɪ á taá kɪ Wɛ le. Mʊ Wɛ na lagɪ sɪ á taá kɪ te, Á na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

19Yɪ cʊ-na Wɛ Joro kʊm tɪtʊŋa.

20Wɛ Joro kʊm na pɛ nɔɔnʊ ŋɔɔnɪ yiyiu-ŋwɛ, Á yɪ zaŋɪ á gooni-sɪ.

21Á nan maanɪ-na woŋo maama á nii. Kʊlʊ na lana tɪn sɪ á sɛ-kʊ.

22Á nan fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ dɪ wo-balwaarʊ dwi maama.

23Baŋa-Wɛ dɪlʊ na paɪ nɔɔna wʊ-zuru tɪn wʊ́ pa á taá yɪ Dl tɪtɪ nɔɔna, sɪ á taá jɪgɪ wʊ-poŋo fasɪ, sɪ á ŋwɪa maama taa jɪgɪ cɪga, kʊ na yɪ á yɪra dɪ á jwəəru dɪ á wʊbʊŋa maama. Kʊntʊ tɪn, dí Yuutu Zezi Krisi na tuə, á bá ta jɪgɪ digiru Wɛ yigə nɪ dɪ fɪnfɪn dɪ.

24Wɛ dɪlʊ na bəŋi abam sɪ á taá yɪ Dl nɔɔna tɪn yɪ cɪga tu mʊ. Dl nan wʊ́ sɪnɪ Dl zəni abam kʊntʊ mʊ.

25Dí ko-biə-ba, á taá loori Wɛ á pa dɪbam dɪ.

26Jɔɔnɪ-na dí ko-biə bam maama lanyɪranɪ dɪ sono.

27A nan lagɪ a loori abam dí Yuutu wʊm yɪrɪ ŋwaanɪ sɪ á karɪmɪ tɔnɔ kʊntʊ á brɪ dí ko-biə bam maama.

28Dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2 Tesaloniki

2 Tesaloniki 1

[1]Amʊ Pooli dıdaanı Silası dı Timoti mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ sı dí pa abam Wɛ nɔɔna balʊ na wʊ Tesaloniki nı yı á yı dí Ko Baŋa-Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi nɔɔna tın.

[2]Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam yazurə dı yu-yoŋo.

Tesaloniki tiinə na tɔgı Wɛ te tın

[3]Dí ko-biə-ba, dí maŋı sı dí kı Wɛ le maŋa maama abam ŋwaanı nınɛɛnı kʊ na maŋı te tın, bɛŋwaanı á kı á wʊ-dıdʊa dı Zezi kʊ ja gaalı, yı á maama tiini á soe daanı lanyıranı, yı á sono kʊm wʊra kʊ puli zanzan.

[4]Kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí yəni dí tɛ á taanı dí brı Zezi kɔgɔ kʊm na wʊ jəgə kalʊ maama nı tın, yı dí jıgı wʊpolo abam ŋwaanı. Dí tɛ dı ba nı, nɔɔna bɛɛsı abam yı ba yaarı abam zanzan, yı á daa ta zıgı lanyıranı dı pu-dıa, yı á kwəri á tɔgı Zezi dı wʊ-dıdʊa.

[5]Kʊntʊ mʊ pɛ dí lwarı jaja nı, Wɛ wʊ́ di nabiinə sarıya dı cıga mʊ. Dl wʊ́ pa á na cıga, yı á maŋı sı á tɔgı á wəli Dl paarı dım wʊnı, bɛŋwaanı abam sʊnı á na yaara Wɛ paarı dım kʊntʊ ŋwaanı.

[6]Wɛ nan wʊ́ kı abam cıga, yı Dl wʊ́ pa balʊ na yaarı abam tın joori ba na cam.

[7]Dl ma wʊ́ daarı Dl pa abam balʊ na yaarı tın dı dıbam maama na siun, maŋa kalʊ dí Yuutu Zezi na wʊ́ joori o ba sı nabiinə maama na-o tın. Wʊntʊ wʊ́ nuŋi Wɛ-sɔŋɔ dı o malɛsı dıdɛɛra bam,

[8]yı min-vwı zaŋı sı kaagı-ba. Dí Yuutu Zezi wʊ́ pa balʊ na vın Wɛ yı ba wʊ sɛ wʊm kwər-ywəŋə kam tın na cam.

[9]Nɔɔna bam kʊntʊ wʊ́ na cam nı kʊ na maŋı dı ba te tın. Baá na lɛɛrʊ tılʊ na ba ti tın. Baá pɔɔrı-ba ba yıra, yı ba taa baŋwɛ dı dí Yuutu wʊm, yı ba daa bá na o paarı dam-fɔrɔ zulə yam.

[10]Kʊntʊ maama wʊ́ ba kʊ kı maŋa kalʊ dí Yuutu Zezi na wʊ́ joori o ba tın. Dɛ dım kʊntʊ nı, oó na zulə o tıtı nɔɔna bam tee nı. Balʊ maama na kı ba wʊ-dıdʊa dıd-o tın wʊ́ pa-o tiə zanzan. Abam nan wʊ́ ta wʊ bantʊ wʊnı dı á na sɛ Wɛ cıga kalʊ dí na brı abam tın ŋwaanı.

[11]Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ dí yəni dí loori dí Tu Wɛ maŋa maama dí pa abam, sı Dl pa á maŋı dı Dl cwəŋə kam tɔgım, nı Dl na kuri abam sı á taá yı te tın. Dí loori-Dl sı Dl pa abam dam, sı á wanı á kı lanyıranı nınɛɛnı á wʊbʊŋa na lagı te tın maama, sı á taá kı tıtʊŋa yalʊ maama na lana tın, á na kı á wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı.

[12]Kʊntʊ mʊ wʊ́ pa dí Yuutu Zezi taa naı zulə abam tee nı, yı abam dı wʊ́ na zulə, dí Tu Baŋa-Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi na pɛ abam yu-yoŋo tın ŋwaanı.

2 Tesaloniki 2

Kəm-balwaarʊ maŋa na wʊ́ ba te tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Dí ko-biə-ba, á ye nı dí Yuutu Zezi Krisi wú joori o ba, yı Wɛ wú la dıbam sı dí taá wʊ o tee nı. Dí nan lagı dí loori abam sı á yı pa á bıcara taa di kʊntʊ ŋwaanı.

[2]Á yı zaŋı á pa á wʊbʊŋa vugimi, dı nɔɔna balʊ na tɛ ba wı dí Yuutu Zezi dɛ dım maŋı dı yi tın. Nɔɔna na tɛ dı abam ba wı, Wɛ Joro kʊm mʊ brı kʊntʊ, naa ba na wı kʊ yı dıbam taanı mʊ, naa ba na pɛ abam tɔnɔ yı ba wı kʊ nuŋi dıbam tee mʊ,

[3]sı á yı sɛ á pa nɔɔn-nɔɔnʊ ganı abam dı wəənu tım kʊntʊ dwi. Bɛŋwaanı maŋa kalʊ nɔɔna zanzan na wú ba ba ywəri Wɛ cwəŋə kam wʊnı tın wú da yigə kʊ kı mʊ, sı dí Yuutu wʊm dɛ dım laan ba dı yi. Kʊlʊ na wəli da tın, kəm-balwaarʊ tu wʊm wú da yigə mʊ o ba. Wʊntʊ gurim je nan wú ta yı cəgım mʊ.

[4]Oó brı nı wʊm dwe wəənu tılʊ maama nɔɔna na zuli dı kʊlʊ maama ba na bə nı ba wa tın, yı oó dʊnı wəənu tım kʊntʊ maama. O ma wú vu o zʊ o jəni Baŋa-Wɛ tıtı digə kam wʊnı, yı o brı nı wʊm tıtı mʊ yı Wɛ.

[5]A ya na wʊ abam tee nı maŋa kalʊ tın, a maŋı a brı abam wəənu tım kʊntʊ. Á nan wʊ guli-tı na?

[6]Woŋo kʊdoŋ nan mʊ cıgı wəənu tım kʊntʊ cwəŋə sı tı ta yı kı lele, yı á ye kʊ ni nı. Kʊ daarı maŋa kam na sʊnı ka yi, kəm-balwaarʊ tu wʊm laan wú ba sı nabiinə lwar-o jaja.

[7]Kəm-lwaanʊ dam dılʊ na səgi nɔɔna yiə nı tın maŋı dı wʊra dı cəgı nabiinə. Kʊ nan na yı wʊlʊ na wʊra o cʊ kəm-lwaanʊ tım cwəŋə lele sı tı yı kı tın, kʊntʊ tu wú ba o viiri.

[8]Maŋa kam kʊntʊ nı mʊ, kəm-balwaarʊ tu wʊm laan wú brı o tıtı jaja. Dí Yuutu Zezi na wú joori o ba maŋa kalʊ tın, o laan wú ma o ni-viu o cəgı wʊntʊ fası. Zezi na wú joori o ba dı dam-fərɔ tın, mʊ o laan wú cəgı kəm-balwaarʊ tu wʊm.

[9]Maŋa kam kəm-balwaarʊ tu wʊm na wú ba tın, oó joŋi dam-fərɔ sʊtaanı tee nı o ma kı wo-kınkagıla dwi təri təri ya na daı cıga tın.

[10]O ma wú kı kəm-balwaarʊ dwi maama o ma ganı balʊ na wú ga ba ŋwıa Wɛ tee nı tın. Kʊ́ kı-ba kʊntʊ, bɛŋwaanı ba ba sɛ sı ba joŋi Wɛ cıga kam dı sono, sı kʊ pa Dl vrı-ba ba lwarım wʊnı.

[11]Ba na vın Wɛ cıga kam tın ŋwaanı, Dl laan wú pa ba wʊbʊŋa daa yəri cıga, yı ba sɛ ba təgı kʊlʊ na yı vwan tın.

[12]Balʊ maama na wʊ sɛ Dl cıga kam yı ba daarı ba soe kəm-balwaarʊ tın, Wɛ wú di ba taanı yı ba na cam.

Wɛ na kuri dıbam sı dí taá yı Dl nɔɔna te tın

[13]Dí ko-biə-ba, dí maŋı sı dí kı Wɛ le maŋa maama abam ŋwaanı, á na yı balʊ dí Yuutu wʊm na soe tın. Kʊ zıgı pulim nı mʊ Wɛ kuri abam sı Dl vrı abam Dl yagı. Dl mɛ Dl Joro kʊm dam mʊ Dl pa á ji Dl tıtı nɔɔna, dı á na kı á wʊ-dıdʊa dı Dl cıga kam tın ŋwaanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Wɛ na bəŋi abam sı á taá yı kʊntʊ tın, kʊ dɛ dı Dl kwər-ywəŋə kam dí na təəlı dí brı abam tın ŋwaanı mʊ, sı Dl pa á təgı dı dí Yuutu Zezi Krisi á na zulə.

15Kʊntʊ ŋwaanı, dí ko-biə-ba, fɔgı-na á zıgı kəŋkəŋ, sı á yı yagı cıga kalʊ dí na maŋı dí brı abam tın, kʊ na yı dí na maŋı dí wʊ abam tee nı yı dí ŋɔɔnı kʊlʊ tın, dı dí na pʊpʊnı tɔnɔ kʊlʊ dí pa abam tın dı.

16Dí Yuutu Zezi Krisi dıdaanı dí Ko Wɛ soe dıbam yı Dl pa dıbam yu-yoŋo, dı Dl na pɛ dí jıgı baarı dılʊ na bá fɔgı dı ti tın, dıdaanı tıına yalʊ na yı cıga tın.

17Dıntʊ wʊ́ zəni abam dı wʊbʊŋ-ŋʊna sı á taá jıgı dam, sı á wanı á taá kı lanyıranı á tıtʊŋa dı á ni-taanı maama wʊnı.

2 Tesaloniki 3

Á taá loori Wɛ dıbam ŋwaanı

1Dí ko-biə-ba, kʊlʊ na daarı tın, á taá loori Wɛ á pa dıbam, sı dí Yuutu wʊm kwər-ywəŋə kam jagı ka yi je maama, sı nɔɔna sɛ-ka lanyıranı nı abam dı na sɛ-ka te tın.

2Loori-na Wɛ sı Dl joŋi dıbam nɔn-balwaarʊ jıa nı, bɛŋwaanı kʊ daı nɔɔna bam maama mʊ sɛ Wɛ kwərə kam.

3Dí Yuutu wʊm nan yı cıga tu mʊ, oó wəli abam dı dam, yı o cı abam sʊtaanı jıŋa nı sı dı yı cɔgı abam.

4Á na yı dí Yuutu wʊm nɔɔna tın mʊ dí jıgı abam cıga sı á təgı dí na maŋı dí brı abam kʊlʊ tın, yı á ta wʊ́ ta kı kʊntʊ nı dí na maŋı dí ta te tın.

5Dí Yuutu wʊm wʊ́ pa á wʊbʊŋa tiini ya zʊ Wɛ sono kʊm, yı o daarı o pa á zıgı lanyıranı dı pu-dıa nı Zezi Krisi tıtı na zıgı te tın.

Yawɔrı-nyına kweə

6Dí ko-biə-ba, dí kaanı abam dı dí Yuutu Zezi Krisi yırı mʊ, sı á cı á tıtı dı á ko-bu wʊlʊ maama na yı yawɔrı-nyım yı o ba təgı zaasım dılʊ dí na brı abam tın.

7Abam nan ye lanyıranı nı á maŋı sı á lwəni dıbam tıtʊŋa na yı te tın mʊ. Dí dɛɛn na wʊ á tee nı tın, dí ba jıgı yawɔrɔ.

8Dí wʊ joŋi wʊdiu nɔɔn-nɔɔnʊ tee nı kafɛ. Dí nan tiini dí tʊŋı mʊ yı kʊ cɛ dí yıra wıa dı tıtıı, sı dí yı yaarı abam wʊlʊwʊlʊ wʊdiu ŋwaanı.

9Kʊ nan daı nı dí ya ba jıgı cwəŋə sı dí joŋi zənə abam tee nı. Dí dɛɛn nan kı kʊntʊ sı kʊ pa á wanı á lwəni dıbam na kı te tın mʊ.

10Dí na wʊ abam tee nı maŋa kalʊ tın, dí pɛ abam ni nı, nɔɔnʊ wʊlʊ na ba lagı tıtʊŋa tın, kʊntʊ tu wʊ maŋı sı o di wʊdiu dı.

11Dí tagı kʊntʊ, bɛŋwaanı dí ni nı abam badonnə yı yawɔrı-nyına mʊ. Ba ba lagı tıtʊŋa, yı ba karı je maama ba kıkarı ba donnə yiə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Dí Yuutu Zezi Krisi yırı ŋwaanı mʊ dí tɛ nɔɔna bam kʊntʊ, yı dí kaanı-ba sı ba ja ba tıtı cım ba tʊŋı, sı ba wanı ba nii ba tıtı baŋa nı dı ba ni-wʊdiu.

13Dí ko-biə-ba, abam tıtı nan yı zaŋı á bwəni dı lanyıranı kəm.

14Abam wʊlʊ na wʊ sɛ dí na pʊpʊnı te tɔnɔ kʊntʊ wʊnı dí brı abam tın, sı á taá ye kʊntʊ tu, sı á wanı á ja á tıtı dıd-o, sı kʊ pa cavıura ja-o.

15Á nan yı pa o ji á dʊm. Á taá kaan-o nı á ko-bu te.

16Dí Yuutu wʊm yı wʊ-zuru tu mʊ, yı oó pa abam taá jıgı wʊ-zuru maŋa maama woŋo maama wʊnı. Dí Yuutu wʊm wú ta wʊra dı abam maama.

17Amʊ Pooli mʊ jɔɔnı abam. A tıtı laan mʊ pʊpʊnı tıntʊ dı a jıŋa. A yəni a kı kʊntʊ mʊ a twaanʊ tım maama wʊnı, sı á lwarı nı kʊ yı amʊ mʊ pʊpʊnı. A yəni a pʊpʊnı tıntʊ mʊ.

18Dí Yuutu Zezi Krisi wú pa abam maama yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1 Timoti

1 Timoti 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ na yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ tın mʊ pʊpʊnı tənə kʊntʊ sı a pa nmʊ Timoti. Baŋa-Wɛ dılʊ na yı dıbam Vırnʊ dı Zezi Krisi wʊlʊ dıbam na jıgı o tına tın mʊ pɛ-nı ni sı a taa yı o tıntʊŋnʊ.

[2]Nmʊ yı nınɛɛnı amʊ tıtı bu mʊ te, n na sɛ Zezi Krisi tın ŋwaanı. Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa nmʊ yazurə dı yu-yoŋo, yı o daarı o duri nmʊ ŋwaŋa.

Cʊ-na á tıtı dı vwan karanyına tiinə bam zaasım dım

[3]Maŋa kam amʊ dɛɛn na maa ve Masıdʊanı tın, a loori nmʊ sı n maŋı Efɛɛzı nı sı n kaanı nɔɔna balʊ na brı kʊlʊ na daı cıga tın sı ba yagı.

[4]Nmʊ maŋı sı n ta-ba sı ba yagı ba wʊbʊŋa sınswalı sılʊ na daı cıga tın, sı ba daarı ba yagı ba kwə dwi natɔga kalʊ na ba jıgı gurim je tın. Bɛŋwaanı wəənu tım kʊntʊ paı nɔɔna magı kantɔgɔ mʊ kafɛ. Tı ba wəli nɔɔna sı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ sı ba taa tɔgı-Dl.

[5]Nmʊ maŋı sı n kaanı-ba mʊ dıdaanı wəənu tım kʊntʊ sı ba yagı-tı, sı ba taa jıgı sono kʊlʊ na yı cıga cıga na nuŋi bıcarı-ŋʊna wʊnı tın, yı ba na kı kʊlʊ maama ba na ye nı kʊ lamma tın, yı ba na sını ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ, kʊ́ pa ba taa jıgı sono kʊm kʊntʊ.

[6]Nɔɔna bam kʊntʊ nan ywəri cıga kam kʊntʊ wʊnı mʊ, yı ba daarı ba ŋɔɔnı bıtarı sılʊ na ba jıgı kuri tın.

[7]Ba lagı sı ba taa yı Wɛ cullu tım karanyına tiinə mʊ. Ba tıtı nan ba ni ba na tɛ kʊlʊ tın kuri, yı ba yəri ba na ŋɔɔnı kʊlʊ dı ba wʊ maama tın dı.

[8]Dí ye nı Wɛ cullu tım lana dı wʊlʊ na ni tı kuri nı kʊ na maŋı te tın.

[9]Dıbam nan ye nı, Wɛ na pɛ Dl cullu tım tın, Dl wʊ pɛ-tı nɔn-ŋʊna ŋwaanı. Dl nan pɛ-tı balʊ na yı cullu cɔgına tın ŋwaanı mʊ, dıdaanı vınvına dı balʊ yigə na tərə dı Dl tın, dı wo-lwaanʊ kərə dı nɔn-balwaarʊ, dı balʊ na ba nıgı-Dl tın, dı balʊ dı na gʊ ba kwə naa ba niinə naa ba donnə tın mʊ,

[10]dı balʊ na boori tın, dı baara balʊ na maı ba donnə ba jiri kaana tın, dıdaanı balʊ na cʊ ba jaanı nɔɔna dı dam ba yəgi tın, dıdaanı balʊ na fɔ vwan tın, dı balʊ na du dı Wɛ yı kʊ yagı kʊ daı cıga tın. Dl nan pɛ Dl cullu tım balʊ maama na cɔgı zaasım dılʊ na yı cıga yı dı tɔgı Wɛ kwər-ywəŋə kam na brı te tın dı mʊ.

[11]Kwər-ywəŋə kam kʊntʊ nuŋi Wʊpolo Tu Baŋa-Wɛ dılʊ na jıgı paarı-zulə tın te mʊ, yı dıntʊ kı-ka amʊ jıŋa nı sı a taa tɛa.

Pooli na kı Wɛ le Dl zənə ŋwaanı te tın

[12]Dí Yuutu Zezi Krisi mʊ pɛ amʊ dam sı a taa tʊŋı a pa-o. A kı o le dıdaanı o na nɛ nı amʊ jıgı wʊ-dıdʊa yı o lı-nı sı a taa tʊŋı a pa-o tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Faŋa tın, a dɛɛn yəni a ŋɔɔnı a cɔgı Zezi yırı, yı a kwəri a twı-o, yı a ta yaarı o nɔɔna bam. Dı kʋntʊ dı, o nan ta duri a ŋwaŋa, bɛŋwaanı amʊ ya wʊ sɛ-o yı kʊ pa a yəri woŋo kʋlʊ a na jıgı a kı tın.

14Nan dı kʊ dı, dí Yuutu Zezi mʊ kı-nı yu-yoŋo zanzan kʊ ja gaalı, yı o daarı o pa a taa jıgı wʊ-dıdʊa dıd-o dı sono, a na ŋwı dıd-o tın ŋwaanı.

15Taanı dıntʊ yı cıga yı dı maŋı sı nɔɔna maama sɛ-dı mʊ: «Zezi Krisi tu lʊgʊ baŋa sı o vrı nɔn-cıcɔgırʊ mʊ ba lwarım wʊnı.» Amʊ nan mʊ kı lwarım a dwəni nɔɔna maama,

16yı Wɛ ta duri a ŋwaŋa sı kʊ pa Zezi Krisi brı o wʊ-zuru kʊm na yı te dı amʊ. O na tiini o kı wʊ-zuru dı amʊ wʊlʊ na yı nɔn-cıcɔgırʊ tım yigə tu tın, kʊ yı maana mʊ kʊ paı nɔɔna balʊ na wʊ́ da a kwaga ba ba ba sɛ-o, sı ba daarı ba na ŋwıa kalʊ na ba ti tın Wɛ tee nı.

17Baŋa-Wɛ yı pɛ wʊlʊ paarı na bá ti maŋa dı maŋa tın mʊ. Dl yı ŋwıa tu mʊ, ba ba na-Dl dı yiə, yı Dl ba jıgı doŋ. Kʋntʊ ŋwaanı zulə dı tiə taa wʊ Dl tee nı sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

18A bu Timoti, a lagı a ta dı nmʊ sı n ta n tʊŋı n pa Wɛ, nı Wɛ nijoŋnə bam dɛɛn na tagı nmʊ taanı te tın. Kʋntʊ tın, kwaanı n guli ba na tagı te tın sı n tʊŋı Wɛ tıtʊŋa lanyıranı, nınɛɛnı n na lagı n magı jara cıga cıga te tın.

19Ta n jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ, sı n daarı n ta n kı kʋlʊ maama n na ye n bıcarı nı nı kʊ lamma tın. Nɔɔna badonnə wʊra, ba ba sɛ sı ba taa kı kʋlʊ ba na ye nı kʊ lamma tın. Kʋntʊ ma pa ba daa warı ba da Wɛ cwəŋə kam.

20Yimene dı Alɛsandrı mʊ tɔgı ba wʊ nɔɔna bam kʋntʊ wʊnı. Amʊ nan yagı-ba sʊtaanı jıŋa nı sı ba na cam, sı ba daa yı ŋɔɔnı ba cɔgı Wɛ yırı.

1 Timoti 2

Wɛ nɔɔna na maŋı sı ba taa zuli-Dl te tın

1Woŋo kʋlʊ a na lagı a da yigə a ta tın mʊ tıntʊ. Á maŋı sı á taá loori Wɛ á pa nɔɔna maama. Loori-na Wɛ sı Dl taa nii ba baŋa nı, sı á daarı á taá kı Dl le ba ŋwaanı.

2Á taá loori Wɛ á paı pwa dıdaanı dıdɛɛra balʊ maama na jıgı dam nɔɔna baŋa nı tın, sı kʊ pa dí taá zʊʊrı dı yazurə dı ni-ywəm, sı dí wanı dí taá tɔgı Wɛ lanyıranı, sı dí taá ŋwı nı kʊ na maŋı te tın.

3Kʋntʊ mʊ yı woŋo kʋlʊ na lamma yı kʊ poli Wɛ dılʊ na yı dí Vırnʊ tın wʊ.

4Dıntʊ mʊ lagı sı nɔɔna maama na vrım, sı ba kwəri ba lwarı kʋlʊ na yı cıga tın.

5Wɛ dıdʊa yıranı mʊ wʊra. Wʊlʊ dı na fɔgı nabiinə dı Wɛ daanı tın dı yı dıdʊa yıranı mʊ. Wʊntʊ mʊ yı Zezi Krisi wʊlʊ na yı nabiinu tın.

6Wʊm mʊ sɛ o tı o ma ŋwı nɔɔna maama lwarım jını, yı ba pa o maana maŋa kalʊ Wɛ na lı tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Kʋntʋ ŋwaanɪ mʋ Wɛ pɛ a ji Dl tɪntʋŋnʋ, sɪ a tɔɔlɪ Dl kwərə kam a brɪ nɔɔna. Cɪga mʋ a ŋɔɔna, sɪ kʋ daɪ vwan. Wɛ sɪunɪ Dl tʋŋɪ-nɪ mʋ sɪ a taa brɪ dwi-gɛ tiinə, sɪ ba sɛ Dl cɪga kam ba kɪ ba wʋ-dɪdʋa dɪ Dl.

8Amʋ lagɪ sɪ jəgə maama baara taa warɪ Wɛ. Ba na zəŋi ba jɪa wɛɛnɪ sɪ ba warɪ Wɛ, sɪ ba taa jɪgɪ wʋ-poŋo mʋ, sɪ ba yɪ taa jɪgɪ ban-zɔŋɔ naa kantɔgɔ dɪ nɔɔn-nɔɔnʋ.

9Amʋ nan ta lagɪ sɪ kaana dɪ ja ba tɪtɪ dɪ ba gwaarʋ vɔɔm, sɪ ba taa kwarɪ cavɪura ba zʋʋrɪ gwaarʋ tɪlʋ na maŋɪ dɪ ba tɪn. Ba wʋ maŋɪ sɪ ba tiini ba kwɛ ba yum ba ja gaalɪ, naa ba zuli ba tɪtɪ dɪ nɪnwaŋa wəənu, kʋ na yɪ səbu-sɪŋa naa kandwa-ŋʋna naa gwaarʋ tɪlʋ səbiə na damma tɪn.

10Ba nan maŋɪ sɪ ba taa kɪ kəm-laarʋ mʋ, sɪ kʋ brɪ nɪ ba yɪ kaana balʋ na sɛ Wɛ cɪga cɪga tɪn.

11Kaana maŋɪ sɪ ba taa je cɪm mʋ ba cəgi balʋ na brɪ-ba Wɛ cwəŋə tɪn, sɪ ba daarɪ ba taa sɛ-ba.

12Amʋ wʋ sɛ sɪ kaana taa brɪ baara naa ba taa te-ba. Ba maŋɪ sɪ ba taa je cɪm mʋ.

13Bɛŋwaanɪ, Wɛ dɛɛn na kɪ nabiinə tɪn, Dl kɪ Adam mʋ yigə, yɪ Dl laan daarɪ Dl kɪ Awa.

14Kʋ dɛɛn daɪ Adam mʋ sʋtaanɪ ganɪ, kʋ yɪ kaanɪ wʋm mʋ dɪ ganɪ dɪ pa o vɪn Wɛ ni.

15Kʋntʋ mʋ te kaana lʋrɪ dɪ cam, Wɛ nan wʋ́ vrɪ-ba, dɪ ba na sɛ ba tɔgɪ Wɛ dɪ wʋ-dɪdʋa dɪ sono dɪ wʋ-poŋo yɪ ba jɪgɪ ba tɪtɪ tɪn.

1 Timoti 3

Zezi kɔgɔ kʋm yigə tiinə na maŋɪ sɪ ba taa yɪ te tɪn

1Taanɪ dɪntʋ sɪunɪ dɪ yɪ cɪga mʋ: «Nɔɔnʋ na lagɪ sɪ o ji Zezi kɔgɔ kʋm yigə tu, kʋntʋ tu lagɪ tɪtʋŋ-ŋʋm mʋ.»

2Kʋntʋ, Zezi kɔgɔ kʋm yigə tu maŋɪ sɪ o taa yɪ nɔn-ŋʋm mʋ nɔɔna maama tee nɪ. O nan maŋɪ sɪ o taa jɪgɪ kaanɪ dɪdʋa yɪranɪ mʋ. O ta maŋɪ sɪ o taa yɪrɪ o tɪtɪ, sɪ o taa waɪ o tɪtɪ o jaana nɪ kʋ na maŋɪ te tɪn. O maŋɪ sɪ o taa jeeri vərə lanyɪranɪ o sɔŋɔ nɪ. O maŋɪ sɪ o taa ye nɔɔna zaasɪm.

3O nan wʋ maŋɪ sɪ o taa yɪ sa-nyɔrʋ naa najajarʋ naa nɔɔnʋ wʋlʋ banɪ na lʋmma tɪn. Kʋ maŋɪ sɪ o taa yɪ nɔn-yoŋo mʋ dɪ nɔɔnʋ maama. O nan wʋ maŋɪ sɪ o taa yɪ səbu-swən-nyɪm.

4O maŋɪ sɪ o taa waɪ o nii o sɔŋɔ tiinə baŋa nɪ mʋ lanyɪranɪ, sɪ o daarɪ o pa o biə sɛ-o dɪ zulə yalʋ na maŋɪ tɪn.

5Bɛŋwaanɪ, nɔɔnʋ na warɪ o nii o tɪtɪ sɔŋɔ tiinə baŋa nɪ, oó kɪ ta mʋ o nii Zezi kɔgɔ kʋm baŋa nɪ?

6Kʋ wʋ maŋɪ sɪ o taa yɪ wʋlʋ na yɪ nɔn-dʋʋrʋ Wɛ cwəŋə kam wʋnɪ tɪn, sɪ o yɪ zaŋɪ o ba o zəŋi o tɪtɪ, sɪ Wɛ di o taanɪ nɪnɛɛnɪ Dl na di sʋtaanɪ taanɪ te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Zezi kɔgɔ kʊm yigə tu manɪ sɪ o taa yɪ nɔn-ŋʊm mʊ dɪ balʊ na ba tɔgɪ Wɛ tɪn dɪ. Kʊ na daɪ kʊntʊ, nɔɔna wú goon-o yɪ o na cavɪura, yɪ o tʊ sʊtaanɪ cɪgɪrʊ tɪm wʊnɪ.

Zezi kɔgɔ kʊm zənzənnə bam na manɪ sɪ ba taa yɪ te tɪn

8Zezi kɔgɔ kʊm zənzənnə bam dɪ manɪ sɪ ba taa yɪ balʊ nɔɔna na nɪgɪ tɪn mʊ. Ba wʊ manɪ sɪ ba taa yɪ niə yale yale tiinə, naa ba taa yɪ sa-nyɔra, naa ba taa kɪ kampinə sɪ ba ma na wəənu.

9Ba nan manɪ sɪ ba taa tɔgɪ cɪga kalʊ ya na səgi yɪ Wɛ laan vɪurɪ-ba Dl taanɪ dɪm wʊnɪ tɪn, ba na ye ba bɪcarɪ nɪ nɪ kʊ lamma tɪn ŋwaanɪ.

10Nɔɔnʊ na lagɪ sɪ o ji Zezi kɔgɔ kʊm zənzənnu, ba manɪ sɪ ba da yigə ba maan-o mʊ ba nii, o na ba jɪgɪ wo-lɔŋɔ, sɪ ba laan pa o puli o tɪtʊŋa.

11Kʊ manɪ sɪ ba kaana dɪ taa yɪ balʊ nɔɔna na nɪgɪ tɪn mʊ, sɪ ba yɪ taa yɪ bɪbarɪ-nyɪna. Ba manɪ sɪ ba taa yɪrɪ ba tɪtɪ mʊ, sɪ nɔɔna taa jɪgɪ ba cɪga woŋo maama baŋa nɪ.

12Zezi kɔgɔ kʊm zənzənnu manɪ sɪ o taa jɪgɪ kaanɪ dɪdʊa yɪranɪ mʊ, sɪ o daarɪ o taa waɪ o nii o biə dɪ o sɔŋɔ tiinə maama baŋa nɪ lanyɪranɪ.

13Bɛŋwaanɪ zənzənnu wʊlʊ maama na tʊŋɪ o tɪtʊŋa lanyɪranɪ tɪn wú na zulə zanzan nɔɔna tee nɪ, yɪ o daarɪ o na baarɪ dɪ wʊpolo o na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

14Amʊ bʊŋɪ sɪ a ba nmʊ te lele. A nan pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ a pa nmʊ sɪ,

15a na daanɪ fɪnfɪɪn, sɪ n wanɪ n lwarɪ n na wú ja Baŋa-Wɛ nɔɔna bam te. Bantʊ mʊ yɪ Zezi nɔɔna yɪ ba tɔgɪ Ɔwɪa Tu Baŋa-Wɛ. Bantʊ mʊ yɪ balʊ na kwaanɪ ba wəli ba nii zaasɪm dɪlʊ na yɪ cɪga tɪn baŋa nɪ, nɪnɛɛnɪ ywə na wəli digə sɪ ka yɪ vi te tɪn.

16Dí lwarɪ nɪ Wɛ tɔgɪm yɪ wo-kamunu mʊ. Wɛ cɪga kam kʊntʊ dɛɛn ya səgi mʊ, yɪ Dl laan pa dí lwarɪ wʊlʊ wʊm Dl na tʊŋɪ tɪn: Wʊntʊ mʊ jigi nabiinu o ba lʊgʊ baŋa. Wɛ Joro kʊm ma brɪ nɪ o yɪ cɪga tu. Wɛ malɛsɪ sɪm ma na o zulə. Nɔɔna ma ja o kwərə ba zʊ dwi maama wʊ ba tɔɔlɪ. Lʊgʊ baŋa nabiinə ma sɛ-o. O ma zaŋɪ dɪ zulə o di Wɛ-sɔŋɔ.

1 Timoti 4

Dí na manɪ sɪ dí cɪ dí tɪtɪ dɪ vwan zanzaasa bam te tɪn

1-2Wɛ Joro kʊm brɪ dɪbam fasɪ nɪ, maŋa tiim nɪ nɔɔna badaara wú zaŋɪ ba yagɪ Wɛ cwəŋə tɔgɪm. Pipiri-nyɪna balʊ na fɔ vwan tɪn mʊ wú ganɪ-ba ba pa ba yagɪ zaasɪm dɪlʊ na yɪ cɪga tɪn. Bantʊ wʊbʊŋa mʊ tɪga, kʊ pa ba yəri nɪ ba na kɪ kʊlʊ tɪn ba lamma. Baá pa nɔɔna sɛ vwan yam ciciri na fɔɛ tɪn, yɪ ba daarɪ ba taa tɔgɪ sʊtaanɪ zaasɪm na yɪ te tɪn.

3Nɔɔna bam kʊntʊ mʊ yəni ba brɪ nɪ kʊ culə sɪ baarʊ di kaanɪ naa kaanɪ zʊ barʊ. Wʊdiiru tɪdonnə dɪ maa wʊra ba na brɪ nɪ kʊ culə sɪ nɔɔna di-tɪ. Nmʊ nan ye nɪ Wɛ mʊ kɪ wʊdiiru tɪm kʊntʊ, sɪ dɪbam balʊ na tɔgɪ-Dl yɪ dí lwarɪ Dl cɪga kam tɪn taá kɪ Dl le tɪ ŋwaanɪ, sɪ dí daarɪ dí taá di-tɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Bɛŋwaanı wəənu tılʊ maama Wɛ na kı tın lamma. Woŋo kʊlʊ Wɛ na pɛ dıbam tın, dí maŋı sı dí kı Dl le mʊ kʊ ŋwaanı, dí wʊ maŋı sı dí culi-kʊ.

5Bɛŋwaanı Wɛ taanı dım dı dıbam Wɛ-loro kʊm mʊ kwɛ woŋo maama kʊ pa kʊ lana Wɛ yigə nı.

Zezi Krisi tıntʊŋ-ŋʊm na maŋı sı o taa yı te tın

6Nmʊ maŋı sı n ta wəənu tıntʊ mʊ n brı n ko-biə bam. N na kı kʊntʊ, kʊ́ pa n ta n yı Zezi Krisi tıntʊŋ-ŋʊm. N na sıunı n sɛ Wɛ cıga kam taanı dım dı zaasım dılʊ na yı cıga yı n maŋı n təgı-dı tın, nń bı Wɛ cwəŋə kam wʊnı.

7Yı zaŋı n cəgi sınswalı sılʊ na ba jıgı kuri yı sı ba wəli Wɛ cwəŋə kam tın. Nan tiini n kwaanı n ta n təgı Wɛ cwəŋə.

8Dí ye nı, n na waarı n yıra, kʊ jıgı zənə fınfın. Kʊ daarı, n nan na kwaanı n təgı Wɛ cwəŋə, kʊntʊ mʊ tiini kʊ jıgı zənə woŋo maama wʊnı. Bɛŋwaanı kʊ́ pa n na zənə zım ŋwıa kam wʊnı, yı n daarı n na ŋwıa kalʊ na lagı ka ba tın Wɛ tee nı.

9Taanı dıntʊ yı cıga yı dı maŋı sı nɔɔna sɛ-dı mʊ.

10Kʊntʊ ŋwaanı mʊ paı dí kwaanı dí tʊŋa, bɛŋwaanı dıbam jıgı tına dı Ɲwıa Tu Baŋa-Wɛ. Dıntʊ mʊ yı nɔɔna maama Vırnʊ, kʊ na fɔgı kʊ dwe dıdı balʊ na sɛ-Dl tın.

11Ta n brı nɔɔna bam wəənu tım kʊntʊ sı n zaası-ba.

12Yı zaŋı n pa nɔɔn-nɔɔnʊ gooni-m n na yı bu tın ŋwaanı. N maŋı sı n ma n tıtı mʊ n brı Zezi nɔɔna bam ba na wʊ́ ta kı te. Kʊ na yı nmʊ ni-ŋwaŋa dı n tıtʊŋ-naga, dı n sono dı n na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın, dı n wʊ-poŋo maama mʊ n maŋı sı n ma n brı-ba.

13Ta n kwaanı n karımı Wɛ taanı dım dı nɔɔna bam, sı n daarı n brı-ba Wɛ cıga kam, sı kʊ taa ve maŋa kam a na wʊ́ ba tın.

14Yı zaŋı n yagı pɛɛrı dılʊ Wɛ na pɛ nmʊ, maŋa kalʊ Dl nijoŋnə bam dɛɛn na tagı nmʊ taanı te yı Zezi kɔgɔ kʊm nakwa bam dı daŋı ba jıa nmʊ baŋa nı ba warı Wɛ n ŋwaanı tın.

15Kʊ maŋı sı n tiini n kwaanı n ta n tʊŋı tıtʊŋı dım kʊntʊ dı n wʊ maama mʊ. Kʊntʊ mʊ wʊ́ pa nɔɔna maama taa naı nmʊ na ve yigə te tın.

16Ta n yırı n tıtı, sı n daarı n ta n yırı n zaasım dım na yı te tın dı. Kwaanı n zıgı kəŋkəŋ wəənu tım kʊntʊ wʊnı, sı nmʊ tıtı wʊ́ na vrım, yı n ta wʊ́ pa balʊ na cəgi-m tın dı na vrım.

1 Timoti 5

N na maŋı sı n kwe Wɛ nɔɔna bam te tın

1Yı zaŋı n bagı nankwıan dı baarı. N maŋı sı n kwe-o nı n ko mʊ te. Kʊ na yı nɔn-dʊnnʊ, n maŋı sı n kwe-ba nı n nyaana mʊ te.

2Kʊ na yı kazına, n maŋı sı n kwe-ba nı n niinə mʊ te. Kʊ na yı ka-bwənə, n maŋı sı n kwe-ba nı n nakwa mʊ te dı wʊ-poŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Dí na maŋı sı dí taá zəni kadənə te tın

3Ta n zuli kadənə balʊ na sıunı ba ba jıgı nɔɔnʊ tın, sı n ta n nii ba baŋa nı.

4Kʊ daarı, kadəm na jıgı biə naa naarʊ, bantʊ mʊ maŋı sı ba taa nii-o, ba na yı o tıtı sɔŋɔ tiinə tın ŋwaanı. Mʊ Wɛ cwəŋə zaasım dım na yı te tın. Kadəm biə na zən-o kʊntʊ, kʊ́ pa ba joori ba ŋwı ba tiinə jını dı ba na yaarı ba ŋwaanı te tın. Kʊntʊ nan mʊ poli Wɛ wʊ.

5Kaanı wʊlʊ na sıunı o yı kadəm yı o ba jıgı nɔɔn-nɔɔnʊ sı o taa nii o baŋa nı tın tiŋi o tıına Wɛ baŋa nı mʊ. Tıtıı dı wıa maama o tiini o warı Wɛ mʊ yı o loori zənə Dl tee nı.

6Kʊ daarı kadəm wʊlʊ na lagı sı o taa ŋwı paweeni wʊnı tın maŋı o tı mʊ yı o ta beerə.

7Nan pa ba maama lwarı wəənu tım kʊntʊ ni nı, sı nɔɔn-nɔɔnʊ yı wanı o na ba wo-ləŋɔ o ta.

8Nɔɔnʊ yigə na tərə dı o sɔŋɔ tiinə, kʊ na tiini kʊ dwe dıdı dı o tıtı digə tiinə, kʊntʊ tu yagı Wɛ cwəŋə mʊ. O nan tiini o yı nɔn-balərə o dwe balʊ na maŋı ba ba tɔgı Wɛ tın dı.

9Yı zaŋı n pa ba pʊpʊnı kadəm wʊlʊ na wʊ yi bına fusırdʊ tın n kı kadənə bam tɔnɔ kʊm wʊnı. Wʊlʊ na maŋı sı o wəli da tın maŋı sı o ban-zʊrı taa yı bıdwı yıranı mʊ.

10O maŋı sı nɔɔna taa ye o tıtʊŋ-ŋʊna ni nı lanyıranı. O na nii o biə baŋa nı lanyıranı, naa o na jeeri vərə lanyıranı, naa o na tu o tıtı o zarı Wɛ nɔɔna bam nɛ, naa o na zəni balʊ na wʊ cam wʊnı tın, yı o na kwaanı o tʊŋı tıtʊŋ-ŋʊna dwi maama, abam waı á gar-o á wəli da.

11Kʊ daarı kadənə balʊ na yı ka-bwənə tın, abam wʊ maŋı sı á ga-ba á wəli da. Bɛŋwaanı, bantʊ wʊbʊŋa daa na ləni yı ba warı ba tıtı ba ja, baá yagı ni dılʊ ba na goni dı Zezi Krisi tın, yı ba daarı ba daa zʊ banna.

12Ba na kı kʊntʊ, ba bá na bʊra, bɛŋwaanı ba cɔgı ba dayigə ni dılʊ ba na goni dı Zezi Krisi tın mʊ.

13Kʊlʊ na wəli da tın, á na pʊpʊnı kadənə balʊ na yı ka-bwənə tın á wəli da, baá ji yawərı-nyına yı ba ta tʊlı sam. Kʊ nan daı kʊntʊ yıranı, baá ji bıbarı-nyına dı ŋwaŋ-yɔɔrʊ tiinə, yı ba ŋɔɔnı wəənu tılʊ na daı sı ba ya ŋɔɔnı tın.

14Mʊ kʊ kuri amʊ bʊŋı nı kʊ́ ta lamma sı kadənə balʊ na yı ka-bwənə tın taa zʊʊrı banna sı ba lʊ biə, sı ba daarı ba taa nii ba tıtı sam baŋa nı. Ba na kı kʊntʊ, kʊ́ pa dıbam dʊna daa bá na cwəŋə sı ba ŋɔɔnı wo-lwaanʊ ba pa dıbam.

15Bɛŋwaanı kadənə badaara maŋı ba ywəri Wɛ cwəŋə kam wʊnı, yı ba daarı ba tɔgı sʊtaanı.

16Baarʊ naa kaanı wʊlʊ na tɔgı Wɛ cwəŋə yı kadənə wʊ o sɔŋɔ nı tın, wʊntʊ mʊ maŋı sı o taa nii ba baŋa nı. Kʊ daı sı o yagı-ba o pa Zezi kɔgɔ kʊm. O na yagı-ba kʊntʊ, kʊ́ yaarı Zezi nɔɔna bam kʊ pa ba daa bá wanı ba nii kadənə balʊ na ba jıgı nɔɔn-nɔɔnʊ tın baŋa nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Kʊ na maŋɪ sɪ dí kɪ nakwa tiinə bam te tɪn

17Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ Zezi kɔgɔ kʊm nakwa balʊ na yɪ yigə tiinə yɪ ba nii Zezi nɔɔna bam baŋa nɪ lanyɪranɪ tɪn, ba maŋɪ sɪ ba na zulə kuni bɪle mʊ, kʊ na dwe dɪdɪ balʊ na kwaanɪ ba tɔɔlɪ Wɛ kwərə yɪ ba brɪ nɔɔna Wɛ cɪga kam tɪn.

18Bɛŋwaanɪ kʊ pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ wʊnɪ kʊ wɪ: «Nmʊ na jɪgɪ nabɪa n ma n nwanɪ wo-vaalʊ, yɪ kɪ tampɔgɔ ka ni nɪ.» Kʊ ta tagɪ kʊ wɪ: «Tɪntʊŋnʊ maŋɪ sɪ o taa joŋi o ŋwɪrʊ mʊ.»

19Nɔɔnʊ na tagɪ Zezi kɔgɔ kʊm nakwa bam wʊ nɔɔnʊ bɪtar-lwaŋa dɪ nmʊ, yɪ zaŋɪ n sɛ, kʊ na daɪ nɪ nɔɔna bale naa batɔ yi mʊ nɛ o kəm-balwaarʊ tɪm.

20Kʊ daarɪ nakwa balʊ na sɪunɪ ba kɪ kəm-balwaarʊ tɪn, sɪ n kaanɪ-ba ba maama yigə nɪ. Kʊntʊ mʊ wú pa fʊʊnɪ ja badaara bam dɪ.

21A nan lagɪ a kaanɪ-m mʊ Wɛ yigə nɪ dɪ Zezi Krisi yigə nɪ dɪ Wɛ tɪtɪ malɛsɪ sɪm yigə nɪ, sɪ n yɔɔrɪ n sɛ kʊlʊ a na tagɪ tɪn. Yɪ kuri nɔɔna daanɪ, kɪ nɔɔnʊ maama te na maŋɪ tɪn.

22Yɪ lɔgɪrɪ n daŋɪ n jɪa nɔɔn-nɔɔnʊ baŋa nɪ sɪ n pa o ji Wɛ tɪntʊŋnʊ. Yɪ zaŋɪ n pa nɔɔna kəm-lwaanʊ loŋi-m. Fɔgɪ n ja n tɪtɪ dɪ wʊ-poŋo.

23A lagɪ a ta dɪ nmʊ sɪ, n wʊ kʊm na yəni kʊ wɔɛ tɪn ŋwaanɪ, sɪ n ta n nyɔ sana fɪnfɪn sɪ kʊ wanɪ kʊ zəni-m, sɪ n yɪ ta n nyɔ na yɪranɪ.

24Nɔɔna badaara wo-lwaanʊ tiini tɪ naɪ dɪ yi mʊ jaja, yɪ ba daa ta wʊ di bantʊ taanɪ. Kʊ daarɪ babam wo-lwaanʊ nan wú ba tɪ na kʊ kwaga nɪ mʊ.

25Kʊ nan ta yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ kəm-laarʊ dɪ. Tɪ dɪ yɔɔrɪ tɪ naɪ dɪ yi mʊ jaja. Nan dɪ kʊ dɪ, tɪlʊ na ba naɪ lanyɪranɪ tɪn dɪ bá wanɪ tɪ səgi.

1 Timoti 6

Gambɛ na maŋɪ sɪ ba taa kɪ te tɪn

1Balʊ maama na yɪ gambɛ yɪ ba tɔgɪ Wɛ cwəŋə tɪn maŋɪ sɪ ba taa paɪ ba yum tiinə bam zulə zanzan mʊ. Kʊntʊ wú pa nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o ŋɔɔnɪ o cɔgɪ Wɛ yɪrɪ dɪdaanɪ dɪbam zaasɪm dɪm.

2Gambɛ sɪlʊ na tʊŋɪ ba paɪ ba yum tiinə balʊ dɪ na tɔgɪ Wɛ tɪn, kʊ wʊ maŋɪ sɪ ba taa gooni-ba ba na yɪ ba ko-biə Wɛ cwəŋə wʊnɪ tɪn ŋwaanɪ. Ba nan maŋɪ sɪ ba taa tʊŋɪ lanyɪranɪ mʊ ba pa-ba, bɛŋwaanɪ ba yum tiinə balʊ ba na tʊŋɪ ba paɪ tɪn dɪ yɪ ba ko-bu-sonnu mʊ ba na tɔgɪ Zezi tɪn ŋwaanɪ, yɪ ba nii ba baŋa nɪ lanyɪranɪ.

Dí maŋɪ sɪ dí cɪ dí tɪtɪ dɪ vwan zaasɪm dɪ səbu-swənə

Nii wəənu tɪlʊ n na maŋɪ sɪ n brɪ nɔɔna bam sɪ ba taa kɪ tɪn.

3Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na brɪ zaasɪm dɪdoŋ, yɪ o wʊ sɛ sɪ o tɔgɪ dɪbam Yuutu Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam dɪdaanɪ Wɛ cwə-laa zaasɪm dɪm,

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4kʊntʊ tu kı fɔŋɔ mʊ yı o yəri kʊlʊkʊlʊ. Wʊntʊ doŋ tiini o lagı sı o taa magı kantɔgɔ mʊ wəənu tılʊ na ba jıgı kuri tın baŋa nı. Kəm dım kʊntʊ dwi mʊ pa nɔɔna wʊrʊ gwıına dı ba donnə, yı kʊ pa nɔɔna jaanı daanı yı ba twı daanı, yı ba ta bʊŋı lwarım ba pa daanı,

5yı ba niə dı ba maŋı daanı. Ba yəni ba kı kʊntʊ, bɛŋwaanı ba jıgı wʊbʊŋ-balwaarʊ mʊ, yı ba daa ba tɔgı cıga cwəŋə. Kʊ maa paı ba bʊŋı nı Wɛ cwəŋə tɔgım yı woŋo kʊlʊ ba na wʊ́ na nadunni ka wʊnı tın mʊ.

6Kʊ nan sını kʊ yı cıga mʊ, Wɛ cwəŋə tɔgım jıgı nadunni zanzan kʊ paı balʊ na kı wʊpolo dı kʊlʊ ba na jıgı tın.

7Ba na lʊgı dıbam tın, dí wʊ jaanı kʊlʊkʊlʊ dí ba lʊgʊ baŋa. Dí nan ta bá wanı dí ja kʊlʊkʊlʊ dı dí viiri.

8Kʊntʊ tın, dí na jıgı dí ni-wʊdiu dí di yı dí jıgı gwaarʊ dí zʊʊra, kʊ maŋı sı dí taa jıgı wʊpolo sı tıntʊ maŋı dıbam.

9Kʊ daarı balʊ na lagı sı ba ji nadunə tın, səbu-laga mʊ yəni ka ganı-ba kʊ pa ba tʊ maŋım wʊnı. Kʊ maa paı ba fra zʊʊrı wo-yɔɔrʊ zanzan tılʊ na wʊ́ cɔgı-ba tın. Kəm dım kʊntʊ mʊ yəni kʊ paı ba yáalı ba cɔgı.

10Bɛŋwaanı səbu-swənə mʊ yı lwarım dwi maama pulim je. Nɔɔna badaara wʊra ba na pɛ ba wʊbʊŋa zʊ səbu-lagı yı ba yagı Wɛ cıga kam, kʊ pa ba jıgı ba tıtı ba yaarı zanzan.

11Kʊ daarı nmʊ Timoti na yı Wɛ nɔɔnʊ tın, n maŋı sı n ja n tıtı mʊ dıdaanı wəənu tım kʊntʊ. Kı n tıtı n kı daanı sı n ta n tɔgı cıga, sı n sɛ Wɛ ni, sı n kı n wʊ-dıdʊa dı Wɛ, sı n ta n jıgı sono dı pu-dıa dı wʊ-bono.

12Pʊʊrı n yıra n ta n tɔgı Wɛ cwəŋə lanyıranı. Kʊntʊ mʊ nmʊ wʊ́ joŋi ŋwıa kalʊ na ba ti tın Wɛ tee nı. Ɔwıa kam kʊntʊ mʊ Wɛ bəŋi-m sı n ba n joŋi, dı nmʊ dɛɛn na zaŋı n zıgı nɔn-kɔgɔ kʊm yigə nı n pa ba lwarı nı nmʊ tɔgı cıga cwəŋə kam tın.

13Zezi Krisi tıtı dɛɛn zıgı Pɔnsı Pilatı yigə nı o pa o lwarı nı wʊm tɔgı cıga cwəŋə kam mʊ. A nan lagı a ta dı nmʊ Zezi yigə nı, dıdaanı Wɛ dılʊ na paı woŋo dwi maama ŋwıa tın yigə nı,

14nı n maŋı sı n sɛ cıga kam kʊntʊ sı n yı yagı-ka dı fınfıın dı, sı nɔɔn-nɔɔnʊ yı wanı o na n wo-lɔŋɔ o ta, sı kʊ vu kʊ yi dɛ dım dıbam Yuutu Zezi Krisi na wʊ́ joori o ba tın.

15Maŋa kalʊ na maŋı tın na yiə, Wʊpolo Tu Baŋa-Wɛ dılʊ yıranı na yı dam-fɔrɔ tu tın laan wʊ́ pa Zezi Krisi joori o ba. Wɛ mʊ yı pwa maama Pɛ dı yum tiinə maama Yuutu.

16Dıntʊ yıranı mʊ ŋwı maŋa kalʊ na ba jıgı pulim dı gurim tın. Dl nan zʊʊrı pooni dılʊ na tiini dı daga tın wʊnı mʊ, yı nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o twɛ da. Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na nɛ-Dl, yı nɔɔn-nɔɔnʊ nan daa ta bá wanı o na-Dl. Dıntʊ mʊ maŋı tiə dı zulə dı dam dılʊ na ba ti tın. Amina.

17Kʊ na yı balʊ na yı nadunə lʊgʊ kʊntʊ baŋa nı tın, n maŋı sı n kaanı-ba sı ba yı taa bʊŋı kamunni ba pa ba tıtı. Ba wʊ maŋı sı ba tıgı ba jıjıgırʊ tım, bɛŋwaanı tı nyı dı viu

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

mʊ. Ba nan maŋɪ sɪ ba kwe ba wʊbʊŋa maama ba pa Wɛ mʊ, bɛŋwaanɪ dɪntʊ mʊ yəni Dl pa dɪbam woŋo maama yɪ kʊ yi dɪbam, sɪ dí taá jɪgɪ wʊpolo dí di ywəəni.

18Kaanɪ-ba sɪ ba taa kɪ lanyɪranɪ, sɪ ba tɪtʊŋ-ŋʊna ji ba nadunni, sɪ ba taa jɪgɪ wʊ-yoŋo sɪ ba taa ma ba wəənu tɪm ba zəni daanɪ.

19Ba na kɪ kʊntʊ, kʊ brɪ nɪ ba tiŋi ba nadunni cɪga cɪga mʊ ba pa ba tɪtɪ jwa ŋwaanɪ, yɪ kʊ́ pa ba na ŋwɪa kalʊ na yɪ cɪga tɪn Wɛ tee nɪ.

20A bu Timoti, fɔgɪ n ta n nii kʊlʊ maama Wɛ na kwe Dl kɪ nmʊ jɪŋa nɪ tɪn baŋa nɪ. Ja n tɪtɪ dɪdaanɪ wəənu tɪlʊ nɔɔna na bʊŋɪ nɪ tɪ yɪ yi-pʊrʊ yɪ tɪ daɪ tɪn. Tɪntʊ mʊ yɪ bɪtar-yɔɔrʊ tɪlʊ na ba wəli Wɛ cwəŋə tɪn dɪdaanɪ taana yalʊ na ba jɪgɪ kuri tɪn.

21Nɔɔna badaara mʊ wʊra ba na paɪ ba jɪgɪ yi-pʊrʊ kʊm kʊntʊ, yɪ kʊ laan pa ba ywəri Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ. Wɛ wʊ́ pa abam yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2 Timoti

2 Timoti 1

1Amʊ Pooli na yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ tın mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ a pa nmʊ Timoti. Wɛ tıtı mʊ kuri-nı dı Dl wʊbʊŋa sı a taa yı Dl tıntʊŋnʊ, sı a pa nɔɔna lwarı nı Wɛ goni ni sı Dl pa-ba ŋwıa, ba na ŋwı dı Zezi Krisi tın ŋwaanı.

2Nmʊ Timoti yı a bu-sono mʊ. Dí Ko Wɛ dı dí Yuutu Zezi Krisi wú pa nmʊ yazurə dı yu-yoŋo, yı Dl daarı Dl duri nmʊ ŋwaŋa.

Pooli na kı Wɛ le yı o pa Timoti na baarı te tın

3Amʊ nan kı Wɛ dılʊ a na tʊŋı a pa-Dl yı a ye a bıcarı nı nı kʊ lamma tın le, nı a nabaara bam dı dɛɛn na tʊŋı ba pa-Dl te tın. A maa yəni a loori-Dl maŋa maama wıa dı tıtı, yı a guli nmʊ gulə a Wɛ-loro kʊm wʊnı.

4A guli nmʊ yi-na bam woŋo dıbam na pwɛ da-tee nı maŋa kalʊ tın. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ a tiini a lagı sı a joori a ba a na nmʊ, sı a wanı a taa jıgı wʊpolo lanyıranı.

5Amʊ wʊ swe nı n kı n wʊ-dıdʊa dı Zezi cıga cıga, nı n nu-nakwı Loyisi dı n nu Yunisi dı dɛɛn na jıgı wʊ-dıdʊa dı Zezi te tın. A ye lanyıranı nı nmʊ dı yı kʊntʊ mʊ.

6Kʊntʊ ŋwaanı mʊ a lagı sı n guli a dɛɛn na daŋı a jıa nmʊ baŋa nı yı Wɛ pa nmʊ zənə yalʊ tın. Nan fɔgı n nii pɛɛrı dım kʊntʊ baŋa nı, sı n ta n ma n tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam lanyıranı.

7Bɛŋwaanı dí daa bá ta kwarı fʊʊnı, Wɛ na zəni dıbam dı Dl Joro kʊm tın ŋwaanı. Kʊntʊ mʊ paı dí jıgı baarı dı sono, yı dí waı dí tıtı dí jaana.

8Yı ta n kwarı cavıura sı n ta dí Yuutu Zezi cıga kam n brı nɔɔna. Yı pa fʊʊnı zʊ-m dı ba na kı amʊ pıuna digə nı Zezi cıga kam ŋwaanı tın. Kʊ nan maŋı sı n dı sɛ yaara mʊ Wɛ kwər-ywəŋə kam zaasım dım ŋwaanı. Wɛ wú pa-m baarı yaara yam wʊnı.

9Dıntʊ mʊ vrı dıbam yı Dl bəŋi dıbam sı dí taá yı Dl nɔɔna, sı kʊ daı dıbam tıtʊŋ-ŋʊna ŋwaanı. Kʊ yı Dl tıtı mʊ maŋı Dl lı wʊbʊŋa kʊ loori lʊgʊ pulim, sı Dl pa dí tɔgı Zezi Krisi ŋwaanı dí na vrım zaanı.

10Wɛ laan mʊ nan pɛ dí na Dl zaanı dım kʊntʊ dí Vırnʊ Zezi Krisi na tu lʊgʊ baŋa tın ŋwaanı. Wʊntʊ mʊ cɔgı tʊʊnı dam, yı o daarı o tɔgı Wɛ kwər-ywəŋə kam ŋwaanı o pa dí lwarı nı dí wú na ŋwıa kalʊ na bá ti tın Wɛ tee nı.

11Wɛ nan mʊ pɛ a ji Dl tıntʊŋnʊ sı a taa tɔɔlı Dl kwər-ywəŋə kam kʊntʊ, sı a brı nɔɔna Dl cıga kam.

12Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ a nɛ yaara yam kʊntʊ. A nan ba kwarı cavıura. Bɛŋwaanı amʊ ye nı a kı a wʊ-dıdʊa dı Zezi mʊ, yı a ye nı wʊntʊ wú wanı o nii kʊlʊ maama Wɛ na kwe Dl kı a jıŋa nı tın baŋa nı, sı kʊ taa ve dɛ dım o na wú joori o ba tın.

13Nan fɔgı n ta n tɔgı cıga kalʊ a na maŋı a brı nmʊ tın sı n ma n zaası nɔɔna, sı n kwəri n ta n jıgı wʊ-dıdʊa dı sono n na ŋwı dı Zezi Krisi tın ŋwaanı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Fɔgɪ n ta n nii cɪga kalʊ Wɛ na kwe Dl kɪ nmʊ jɪŋa nɪ tɪn baŋa nɪ dɪ Wɛ Joro kʊlʊ na ŋwɪ dɪbam wʊnɪ tɪn dam, sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ cɔgɪ-ka.

15Nmʊ maŋɪ n ye nɪ Wɛ nɔɔna balʊ maama na zʊʊrɪ Azi tɪɪnɪ dɪm nɪ tɪn joori amʊ kwaga nɪ, kʊ wəli dɪ Fizɛɛlɪ dɪ Ɛrməzɛnɪ.

16Wɛ nan wʊ́ duri Onisifɔɔrɪ dɪ o sɔŋɔ tiinə maama ŋwaŋa, bɛŋwaanɪ wʊntʊ mʊ yəni o paɪ a jɪgɪ wʊ-zuru. Ba na kɪ-nɪ pɪɪna digə nɪ tɪn, o wʊ kwarɪ cavɪɪra sɪ o zəni-nɪ.

17O nan na tu o yi Rom maŋa kalʊ tɪn, o tiini o kwaanɪ o beeri amʊ je mʊ taan, yɪ o laan ba o na-nɪ.

18Wɛ nan wʊ́ duri o ŋwaŋa sarɪya dɛ dɪm nɪ. Nmʊ maŋɪ n ye lanyɪranɪ Onisifɔɔrɪ na tiini o zəni amʊ te Efɛɛzɪ nɪ tɪn.

2 Timoti 2

Zezi Krisi tɪtʊŋ-ŋʊm na maŋɪ sɪ o taa yɪ te tɪn

1A bu Timoti, ta n zɪgɪ kəŋkəŋ Zezi Krisi na pɛ nmʊ yu-yoŋo yɪ n ŋwɪ dɪd-o tɪn ŋwaanɪ.

2Cɪga kalʊ maama a na yəni a brɪ nmʊ nɔn-kɔgɔ kʊm maama yigə nɪ tɪn, n dɪ ma-ka n brɪ nɔɔna balʊ na tɔgɪ cɪga tɪn, sɪ ba dɪ daa wanɪ ba maa brɪ nɔɔna badonnə ba wəli da.

3Nmʊ na tʊŋɪ n pa Zezi Krisi tɪn, n maŋɪ sɪ n dɪ sɛ yaara mʊ, nɪnɛɛnɪ pamaŋ-ŋʊm na sɛ yaara te tɪn.

4Nɔɔnʊ na yɪ pamaŋnʊ yɪ o lagɪ sɪ o poli o yuutu wʊ, o daa wʊ maŋɪ sɪ o taa kɪ wəənu tɪlʊ na daɪ pamaŋna tɪtʊŋa tɪn.

5Kʊ ta nyɪ dɪ nɔɔnʊ na kwaanɪ o duri o di yigə te tɪn mʊ. O na maŋɪ o duri o di yɪ o wʊ dɛ durim dɪm cwəŋə cɪga cɪga, ba bá pa-o yigə tu pɛɛrɪ dɪm.

6Kʊ ta nyɪ dɪ nɔɔnʊ na yɪ valʊ yɪ o tiini o tʊŋɪ te tɪn mʊ. Wʊntʊ mʊ maŋɪ sɪ o da yigə o na o wo-vaalʊ tɪm biə.

7Bʊŋɪ n nii a na tɛ kʊlʊ tɪn. Dí Yuutu Zezi wʊ́ pa n lwarɪ woŋo maama kuri n ti.

8Ta n guli Zezi Krisi na yɪ Pɛ Davidi dwi tu tɪn gulə. Wʊntʊ mʊ bi o yagɪ tʊʊnɪ, nɪ kwər-ywəŋə kalʊ a na yəni a tɔɔlɪ tɪn na brɪ te tɪn.

9Amʊ na tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam kʊntʊ tɪn mʊ pɛ a wʊ yaara wʊnɪ, yɪ ba vɔ-nɪ dɪ capʊnnʊ nɪ a yɪ ŋwɪɪnʊ mʊ te. Ba nan bá wanɪ ba cɪ Wɛ kwərə kam sɪ ka yɪ jagɪ.

10Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ a sɛ yaara dwi maama, sɪ kʊ wanɪ kʊ wəli nɔɔna balʊ Wɛ na kuri sɪ ba taa yɪ Dl nɔɔna tɪn, sɪ ba tɔgɪ Zezi Krisi ŋwaanɪ ba na vrɪm dɪ zulə yalʊ na bá ti tɪn.

11Taanɪ dɪlʊ a na lagɪ a ta tɪn yɪ cɪga mʊ: Dí na tɔgɪ dɪ Zezi dí tɪ, dí ta wʊ́ tɔgɪ dɪd-o dí na ŋwɪa.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Dí na fɔgɪ dí zɪgɪ kəŋkəŋ cam wʊnɪ, dí wʊ́ tɔgɪ dɪd-o dí di paarɪ. Dí nan na vɪ-o, o dɪ wʊ́ vɪn dɪbam mʊ.

13Dɪbam nan na maŋɪ dí ba jɪgɪ cɪga, wʊntʊ ta yɪ cɪga tu mʊ, bɛŋwaanɪ wʊm ba joori o kwanɪ o ni.

Dí na wʊ́ ta tʊŋɪ te sɪ kʊ poli Wɛ wʊ tɪn

14Ta n guli amʊ zaasɪm dɪm n brɪ Zezi nɔɔna bam, sɪ n daarɪ n kaanɪ-ba lanyɪranɪ dɪ Wɛ yɪrɪ, sɪ ba yɪ taa magɪ kantɔgɔ kʊlʊ na ba jɪgɪ kuri tɪn bɪtarɪ baŋa nɪ, sɪ kʊ cɔgɪ balʊ dɪ na cəgi tɪn wʊbʊŋa mʊ.

15Kwaanɪ n tʊŋɪ dɪ yawala sɪ kʊ poli Wɛ wʊ, sɪ cavɪura yɪ ja-m Dl yigə nɪ dɪ kʊlʊ n na tʊŋɪ tɪn, sɪ n kwaanɪ n ta n brɪ nɔɔna Wɛ cɪga kam lanyɪranɪ.

16Ja n tɪtɪ dɪ bɪtar-yɔɔrʊ tɪlʊ na ba wəli Wɛ cwəŋə tɪn. Balʊ na ŋɔɔnɪ-sɪ tɪn paɪ nɔɔna fɔgɪ ba joori ba maŋɪ kwaga nɪ mʊ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ.

17Ba na karɪ ba brɪ wo-yɔɔrʊ tɪm kʊntʊ tɪn, tɪ wʊ́ loŋi tɪ jagɪ je maama, nɪnɛɛnɪ nɔɔnʊ na jɪgɪ nasɪncɔgɔ yɪ kʊ woori kʊ wəli da te tɪn. Yimene dɪ Filɛtɪ mʊ tɔgɪ ba wʊ nɔɔna bam kʊntʊ wʊnɪ.

18Ba tusi cɪga cwəŋə kam wʊnɪ yɪ ba tɛ ba wɪ, Wɛ daa bá bi nɔɔna Dl pa ba yagɪ tʊʊnɪ, sɪ twa biim maŋɪ kʊ kɛ. Ba zaasɪm dɪm kʊntʊ ma pa balʊ na sɛ Wɛ tɪn badonnə wʊbʊŋa joori ya ləni.

19Kʊ daarɪ balʊ na yɔɔrɪ ba tɔgɪ Wɛ cɪga kam tɪn wʊbʊŋa ba zaɪ. Bantʊ nyɪ dɪ digə kuri mʊ Wɛ na fɔgɪ Dl cwi lanyɪranɪ. Kuri dɪm kʊntʊ ba gɔɛ, yɪ kʊ pʊpʊnɪ da kʊ wɪ: «Dí Yuutu wʊm ye balʊ na yɪ o nɔɔna tɪn.» Kʊ ta pʊpʊnɪ kʊ wɪ: «Wʊlʊ maama na sɛ nɪ o yɪ dí Yuutu wʊm nɔɔnʊ tɪn maŋɪ sɪ o yagɪ kəm-balwaarʊ mʊ.»

20Kʊ nyɪ dɪ sɔ-fɔrɔ wʊnɪ kabəli dɪ zwɪ dwi təri təri na wʊra te tɪn mʊ. Sɪdonnə yɪ can-na mʊ ba mɛ ba kɪ, dɪ səbu-sɪŋa. Sɪntʊ yɪ lʊnnɪ nyɪm mʊ. Sɪdonnə maa yɪ dɛ naa dɔgɔ mʊ ba mɛ ba kɪ, yɪ ba maɪ sɪntʊ mʊ ba tʊŋa.

21Kʊ brɪ nɪ, nɔɔnʊ na jɪgɪ o tɪtɪ dɪ wo-yɔɔrʊ tɪm kʊntʊ, kʊ tu wʊ́ ta yɪ lʊnnɪ nyɪm mʊ Wɛ tee nɪ. O yɪ wʊlʊ na kwe o tɪtɪ o kɪ o yuutu wʊm jɪŋa nɪ yɪ o jɪgɪ kuri o pa-o tɪn mʊ. O maŋɪ sɪ o taa tʊŋɪ tɪtʊŋ-ŋʊna yalʊ maama o yuutu wʊm na lagɪ tɪn mʊ.

22Kʊntʊ tɪn, cʊ n tɪtɪ dɪ kəm-yɔɔrʊ tɪlʊ nɔn-dʊnnʊ wʊbʊŋa na yəni ya zʊʊrɪ tɪn, sɪ n daarɪ n kwaanɪ n tɔgɪ cɪga cwəŋə dɪ wʊ-dɪdʊa dɪ sono dɪ wʊ-zuru, sɪ n ta n tɔgɪ dɪ balʊ bɪcara na lana yɪ ba sɛ nɪ ba yɪ dí Yuutu wʊm nɔɔna tɪn.

23Fɔgɪ n cɪ n tɪtɪ dɪ jwəri kantɔgɔ kʊlʊ na ba jɪgɪ kuri tɪn. Bɛŋwaanɪ nmʊ ye nɪ kʊ tui kʊ guri dɪ najara mʊ.

24Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na yɪ dí Yuutu wʊm tɪntʊŋnʊ tɪn wʊ maŋɪ sɪ o taa yɪ najajarʊ. O maŋɪ sɪ o taa nɪgɪ nɔɔna maama lanyɪranɪ, sɪ o daarɪ o brɪ-ba cɪga dɪ wʊ-zuru.

25O nan maŋɪ sɪ o zaasɪ balʊ na vɪn Wɛ cɪga kam tɪn dɪ wʊ-bono mʊ, sɪ kʊ waɪ kʊ kɪ sɪ Wɛ pa ba ləni ba wʊbʊŋa sɪ ba joori ba sɛ Dl cɪga kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[26]Kʊntʊ tɪn, ba swan laan wʊ́ joori yɪ ba wanɪ ba vrɪ ba tɪtɪ sʊtaanɪ jɪŋa nɪ, dɪ ya na jaanɪ-ba nɪ cɪkʊ te yɪ dɪ pa ba kɪ dɪ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn.

2 Timoti 3

Lɛɛrʊ na wʊ́ ba lʊgʊ baŋa tiim maŋa nɪ te tɪn

[1]Ta n ye nɪ lʊgʊ tiim maŋa nɪ lɛɛrʊ zanzan wʊ́ ba lʊgʊ baŋa.

[2]Kantʊ maŋa kam nɪ nɔɔna wʊ́ ta wʊra ba na lagɪ wəənu ba tɪtɪ zənə yɪranɪ má ŋwaanɪ, yɪ baá ta yɪ səbu-swən-nyɪna dɪ kamun-nyɪna, yɪ baá ta tee ba tɪtɪ. Nɔɔna wʊ́ ta twɪ daanɪ yɪ ba ba sɛ ba tiinə niə, yɪ ba bá zuli balʊ na kɪ-ba lanyɪranɪ tɪn. Baá ta yɪ nɔn-balwaarʊ yɪ ba ba nɪgɪ woŋo kʊlʊ na yɪ Wɛ nyɪm.

[3]Nɔɔna bá ta soe daanɪ, yɪ ba bá ta jɪgɪ da-ŋwaŋa. Baá ta yɪ bɪbarɪ-nyɪna yɪ ba ba lagɪ sɪ ba ja ba tɪtɪ, baá ta yɪ wʊ-lʊn-nyɪna, yɪ baá ta culi wəənu tɪlʊ na lamma tɪn.

[4]Nɔɔna wʊ́ ta tusi ba cilonnə, yɪ ba bá ta zuri ba yɪra dɪ lwarɪm kəm. Baá ta magɪ ba nyɔɔna ba brɪ ba tɪtɪ kamunni. Baá ta soe ba wʊbʊŋa wəənu ba dwe Baŋa-Wɛ.

[5]Nɔɔna bam kʊntʊ wʊ́ ta kɪ nɪ ba tɔgɪ Wɛ cɪga kam mʊ te, yɪ Wɛ dam nan təri ba tee nɪ. Fɔgɪ n cɪ n tɪtɪ dɪ nɔɔna bam kʊntʊ.

[6]Nɔɔna bam kʊntʊ badaara yəni ba səgi ba zʊvɪ sam mʊ ba ganɪ kaana balʊ na yɪ ka-kayɛ tɪn ba pa ba wʊbʊŋa cɔga. Kaana bam kʊntʊ wʊ cɔgɪ dɪ ba kəm-balwaarʊ zanzan, yɪ ba wʊbʊŋa paɪ ba tɔgɪ woŋo kʊlʊ maama ba fra na zʊ tɪn.

[7]Kaana bam kʊntʊ tiini ba kwaanɪ ba zaasɪ mʊ maŋa maama, yɪ ba nan ba fɔgɪ ba lwarɪ cɪga.

[8]Nɔɔna bam kʊntʊ kəm dɪm nyɪ dɪ Zanɛsɪ dɪ Zambrɛsɪ dɛɛn na vɪn Moyisi ni faŋa faŋa te tɪn mʊ. Ba dɪ vɪn Wɛ cɪga kam mʊ. Ba jɪgɪ wʊbʊŋ-balwaarʊ mʊ, yɪ ba Wɛ tɔgɪm dɪm yɪ kafɛ.

[9]Ba nan daa bá wanɪ ba vu yigə dɪ ba gana yam. Bɛŋwaanɪ nɔɔna maama wʊ́ ba lwarɪ ba jwərim dɪm jaja, nɪnɛɛnɪ kʊ dɛɛn na kɪ Zanɛsɪ dɪ Zambrɛsɪ te tɪn.

Wɛ cɪga kam na jɪgɪ zənə lanyɪranɪ te tɪn

[10]Kʊ nan na yɪ nmʊ Timoti, n maŋɪ n ye amʊ zaasɪm dɪm dɪ a ŋwɪa dɪ a wʊbʊŋa na yɪ te tɪn. Nmʊ nan ta ye a na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ te tɪn, yɪ n ta ye a na jɪgɪ wʊ-zuru dɪ sono dɪ pu-dɪa dɪ te tɪn.

[11]Nmʊ nan ta ye nɔɔna na bɛɛsɪ-nɪ yɪ a yaarɪ te tɪn. Nmʊ ye wəənu tɪlʊ maama na kɪ amʊ Antɪɔsɪ nɪ dɪ Yikon dɪ Lisitri nɪ, yɪ dɪ kʊ dɪ, a ta wʊ yagɪ Wɛ cɪga kam. Dí Yuutu wʊm nan mʊ vrɪ-nɪ yaara yam kʊntʊ maama wʊnɪ.

[12]Kʊntʊ, balʊ maama na lagɪ sɪ ba taa tɔgɪ Zezi Krisi dɪ cɪga tɪn dɪ wʊ́ na bɛɛsɪm.

[13]Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ nɔn-balwaarʊ dɪ kampin-nyɪna bam, bantʊ lwarɪm dɪm wʊ́ tiini dɪ puli kʊ ja gaalɪ. Baá ta ganɪ nɔɔna, yɪ baá ganɪ ba tɪtɪ dɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Kʊ daarɪ kʊ na yɪ nmʊ, yɔɔrɪ n ta n tɔgɪ cɪga kalʊ nmʊ na maŋɪ n lwarɪ yɪ n kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ ka tɪn, bɛŋwaanɪ nmʊ ye balʊ dɛɛn na brɪ-m wəənu tɪm kʊntʊ tɪn wʊ lanyɪranɪ.

15N biini nɪ mʊ n maŋɪ n ye Wɛ tɔnɔ kʊm na brɪ kʊlʊ tɪn. Zaasɪm dɪm kʊntʊ wʊ́ wanɪ dɪ vɪrɪ-m yɪ n na swan yalʊ na wʊ́ pa n na vrɪm, n na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

16Kʊlʊ maama na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn, kʊ yɪ Wɛ Joro mʊ pɛ dɪbam yɪ kʊ jɪgɪ kuri kʊ pa dɪbam, sɪ kʊ taa brɪ nɔɔna cɪga, naa kʊ brɪ-ba nɪ ba tusi, naa kʊ kwe-ba sɪ ba da cwəŋə, naa kʊ zaasɪ-ba ba na wʊ́ ta tɔgɪ cɪga cwəŋə te tɪn,

17sɪ dɪbam balʊ na yɪ Wɛ nɔɔna tɪn laan yɔɔrɪ dí maŋɪ fasɪ, sɪ dí taá tʊŋɪ tɪtʊŋ-ŋʊna dwi maama.

2 Timoti 4

Timoti na maŋɪ sɪ o tʊŋɪ dɪ cɪga te tɪn

1Timoti, a lagɪ a ta nmʊ Wɛ dɪ Zezi Krisi yigə nɪ, sɪ n kwaanɪ n ta n tɔɔlɪ kwər-ywəŋə kam. Zezi mʊ yɪ wʊlʊ na wʊ́ ba o di naŋʊna dɪ twa maama sarɪya tɪn. Oó joori o ba o di paarɪ nɔɔna tɪtarɪ nɪ.

2Kʊntʊ, n maŋɪ sɪ n ta n tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam. Nɔɔna na cəgi naa ba zɪ ba cəgi dɪ, sɪ n ta n kwaanɪ n brɪ-ba Wɛ cɪga kam. Nan pa ba lwarɪ nɪ ba tusi mʊ sɪ ba joori ba tɔgɪ cwəŋə, sɪ n kaanɪ-ba, sɪ n daarɪ n pa ba taa jɪgɪ baarɪ, sɪ n ta n brɪ-ba lanyɪranɪ dɪ wʊ-zuru zanzan.

3Bɛŋwaanɪ maŋa wʊ́ ba, yɪ nɔɔna daa bá sɛ ba taa cəgi zaasɪm dɪlʊ na yɪ cɪga tɪn. Ba laan wʊ́ daarɪ ba taa tɔgɪ ba tɪtɪ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn mʊ, yɪ baá kikili vwan karanyɪna tiinə zanzan sɪ ba taa brɪ-ba wəənu tɪlʊ maama ba na lagɪ sɪ ba taa ni tɪn.

4Ba laan wʊ́ sɪn ba zwa sɪ ba yɪ taa cəgi Wɛ cɪga kam, yɪ ba daarɪ ba sɛ nabiinə sɪnswalɪ sɪlʊ na ba jɪgɪ kuri tɪn.

5Kʊ daarɪ nmʊ nan maŋɪ sɪ n ja n tɪtɪ mʊ wəənu maama wʊnɪ. Vɔ n wʊ yaara wʊnɪ. Kwaanɪ n ta n tʊŋɪ sɪ n pa nɔɔna lwarɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam. Tɪtʊŋɪ dɪlʊ maama Wɛ na kɪ nmʊ jɪŋa nɪ tɪn, sɪ n tʊŋɪ-dɪ lanyɪranɪ.

6Kʊ nan na yɪ amʊ, amʊ ŋwɪa kam nyɪ nɪ ba na logi mun-na ba ma kɪ kaanɪm te tɪn mʊ. Kʊ lagɪ kʊ ta nɪ maŋa kam yiə sɪ a vu Wɛ te.

7A na tʊŋɪ a pa Wɛ te tɪn nyɪ dɪ a kwaanɪ a duri sɪ a di yigə mʊ te. Amʊ kwaanɪ mʊ a pɪɪnɪ a tɪtɪ a duri taan a vu a yi kweelim je, yɪ a daa ta wʊ yagɪ Wɛ cɪga kam.

8Kʊntʊ tɪn, amʊ pɛɛrɪ laan tigi Wɛ tee nɪ dɪ cəgi-nɪ. Dí Yuutu Zezi mʊ yɪ wʊlʊ na wʊ́ tɔgɪ cɪga o ma di nabiinə taanɪ tɪn. O ma wʊ́ kwe a pɛɛrɪ dɪm kʊntʊ o pa-nɪ sarɪya dɛ dɪm nɪ. Kʊ nan daɪ amʊ yɪranɪ mʊ oó pa pɛɛrɪ dɪm kʊntʊ. Oó pa balʊ maama dɪ na so-o yɪ ba jɪgɪ tɪna nɪ oó joori o ba tɪn mʊ.

9Nan kwaanɪ lanyɪranɪ sɪ n ba amʊ te lɪla.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Bɛŋwaanɪ Demasɪ yagɪ amʊ, o fra na tiini ya zʊ zʊm lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ tʊm tʊn ŋwaanɪ, yɪ o daarɪ o vu Tesaloniki mʊ. Kresan ma kɛ Galatɪ. Titi dɪ ma kɛ Dalʊmatɪ.

11Luki yɪranɪ mʊ wʊ a tee nɪ. Nmʊ nan na maa n bɪʊna, sɪ n pa Marɪkɪ tɔgɪ o ba, bɛŋwaanɪ wʊntʊ wʊ́ wanɪ o wəli-nɪ dɪ Wɛ tɪtʊŋa yam.

12Kʊ daarɪ amʊ tʊŋɪ Tisiki Efɛɛzɪ nɪ mʊ.

13Nmʊ na maa n bɪʊna, sɪ n kwe a gɔrɔ kʊm a na yagɪ Trʊasɪ nɪ Karɪpusi tee nɪ tʊn n ja n ba, dɪdaanɪ twaanʊ tʊm dɪ, kʊ na dwe dɪdɪ vara twaanʊ tɪlʊ ba na pʊpʊnɪ tɪ wʊnɪ ba pri tʊn.

14Alɛsandrɪ wʊlʊ na yɪ yarʊ tʊn tiini o kɪ amʊ lwarʊm kʊ ja gaalɪ. Dí Yuutu wʊm nan wʊ́ pa o na cam o kənə yam kʊntʊ ŋwaanɪ.

15N dɪ nan cʊ n tɪtɪ dɪd-o, bɛŋwaanɪ o kwaanɪ sɪ o cɔgɪ dɪbam na yəni dí brɪ cɪga kalʊ tʊn mʊ.

16Maŋa kalʊ a na puli sɪ a tʊlɪ a taanɪ dɪm sarɪya yam jəgə kam nɪ tʊn, nɔɔn-nɔɔnʊ wʊ tu o zɪgɪ amʊ kwaga nɪ. Ba maama duri mʊ ba daarɪ amʊ yɪranɪ. Wɛ nan yɪ kwe ba taalɪ kʊntʊ ŋwaanɪ.

17Dí Yuutu wʊm nan mʊ zəni-nɪ, yɪ o pa-nɪ dam yɪ a ma wanɪ a tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam, yɪ dwi-gɛ tiinə maama ni-ka. Kʊntʊ tʊn, Wɛ mʊ vrɪ amʊ tʊʊnɪ jɪŋa nɪ Dl yagɪ.

18Dí Yuutu wʊm nan wʊ́ vrɪ amʊ wo-lwaanʊ maama wʊnɪ, yɪ o daarɪ o ja-nɪ o vu o zʊ Wɛ paarɪ dɪm wʊnɪ dɪ yazurə. Wʊntʊ mʊ maŋɪ dɪ zulə maŋa maama. Amina.

Tiim kwərə

19Jɔɔnɪ Prisili dɪ Akwila n pa-nɪ, dɪdaanɪ Onisifɔɔrɪ dɪ o səŋɔ tiinə bam maama.

20Erasɪtɪ maŋɪ Korɛntɪ nɪ mʊ. Kʊ daarɪ amʊ yagɪ Trofim Mileti nɪ, o na ba jɪgɪ yazurə tʊn ŋwaanɪ.

21Kwaanɪ n kɪ lɪla n ba kʊ loori waarʊ mɪmaŋa. Yubulusi dɪ Pudan dɪ Linusi dɪ Kloodɪa dɪ dí ko-biə bam maama jɔɔnɪ-m lanyɪranɪ.

22Dí Yuutu wʊm wʊ́ ta wʊra dɪ nmʊ. Wɛ wʊ́ pa abam yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Titi

Titi 1

[1]Amʊ Pooli wʊlʊ na yɪ Wɛ gamba-sono dɪ Zezi Krisi tɪntʊŋnʊ tɪn mʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ sɪ a pa nmʊ Titi. Wɛ mʊ pɛ sɪ a pa balʊ Dl na kuri sɪ ba taa yɪ Dl nɔɔna tɪn taa jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Dl, sɪ ba kwəri ba lwarɪ Dl cɪga kam. Cɪga kam kʊntʊ nan mʊ paɪ nɔɔna ŋwɪ nɪ Wɛ na lagɪ te tɪn,

[2]sɪ ba wanɪ ba taa jɪgɪ tɪɪna nɪ baá na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ. Kʊ na loori lʊgʊ pulim tɪn, mʊ Wɛ maŋɪ Dl go ni sɪ Dl pa dɪbam ŋwɪa kam kʊntʊ, yɪ Dl bá kwanɪ Dl ni.

[3]Kʊ daarɪ ka maŋa kam na yi tɪn, Wɛ ma pa dí lwarɪ Dl taanɪ dʊm kʊntʊ kuri jaja. Kʊ yɪ kwərə kam kʊntʊ mʊ Wɛ na yɪ dɪbam Vɪrnʊ tɪn pɛ amʊ ni sɪ a taa tɔɔlɪ a brɪ nɔɔna.

[4]Nmʊ Titi yɪ nɪnɛɛnɪ amʊ tɪtɪ bu mʊ te, dí maama na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn ŋwaanɪ. Dí Ko Wɛ dɪ dí Vɪrnʊ Zezi Krisi wʊ́ pa nmʊ yazurə dɪ yu-yoŋo.

Zezi kɔgɔ kʊm nakwa na maŋɪ sɪ ba taa yɪ te tɪn

[5]Amʊ dɛɛn na yagɪ nmʊ Krɛtɪ nɪ tɪn, kʊ yɪ sɪ n kwaanɪ n kɪ wəənu tɪlʊ na daarɪ sɪ n kɪ tɪn mʊ. Zezi nɔɔna bam na wʊ tɪʊ kʊlʊ maama nɪ tɪn, sɪ n lɪ nakwa tiinə da, nɪnɛɛnɪ a na maŋɪ a ta dɪ nmʊ te tɪn.

[6]Nmʊ na lɪ nɔɔnʊ wʊlʊ tɪn, o maŋɪ sɪ o taa yɪ wʊlʊ nɔɔna na bá ta jɪgɪ o yɪra taanɪ tɪn mʊ. O nan maŋɪ sɪ o taa jɪgɪ kaanɪ dɪdʊa yɪranɪ mʊ. Kʊ maŋɪ sɪ o biə dɪ sɛ Wɛ, sɪ ba yɪ taa yɪ nɔn-kayɛ dɪ banɪ-nyɪna.

[7]Bɛŋwaanɪ kʊ maŋɪ sɪ wʊlʊ na nii Zezi nɔɔna bam tɪn taa yɪ wʊlʊ nɔɔna na bá ta jɪgɪ o yɪra taanɪ tɪn mʊ, Wɛ na kɪ Dl nɔɔna bam wʊntʊ jɪŋa nɪ tɪn ŋwaanɪ. O wʊ maŋɪ sɪ o taa yɪ bɪyɪrɪ-nyɪm, naa nɔɔnʊ wʊlʊ banɪ na lʊmma tɪn, naa sa-nyɔrʊ naa najajarʊ, naa wʊlʊ na kɪ kampinə sɪ o ma na wəənu tɪn.

[8]Kʊ nan maŋɪ sɪ o taa yɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na jeeri vərə lanyɪranɪ tɪn. O maŋɪ sɪ o taa yɪ nɔn-ŋʊm wʊlʊ na cʊ o tɪtɪ yɪ o tɔgɪ Wɛ dɪ cɪga yɪ o waɪ o tɪtɪ o jaana tɪn.

[9]O maŋɪ sɪ o yɔɔrɪ o taa tɔgɪ taanɪ dɪlʊ na yɪ cɪga, nɪ dɪbam na maŋɪ dí brɪ abam te tɪn. Kʊntʊ, oó wanɪ o brɪ nɔɔna badonnə sɪ ba taa tɔgɪ Wɛ cɪga kam kʊntʊ, yɪ o daarɪ o pa balʊ na vɪn Wɛ cɪga kam tɪn lwarɪ nɪ ba tusi mʊ.

[10]Bɛŋwaanɪ banɪ-nyɪna zanzan mʊ wʊ abam tee nɪ, ba na yəni ba ŋɔɔnɪ bɪtarɪ sɪlʊ na ba jɪgɪ kuri tɪn ba ma ganɪ nɔɔna. Ba zanzan mʊ yɪ balʊ na tiini ba sɛ ba Zwifə bam cullu tɪm tɪn.

[11]Abam nan maŋɪ sɪ á pa ba pu ba niə mʊ dɪ ba zaasɪm dʊm kʊntʊ, bɛŋwaanɪ ba zaasɪm dʊm yəni dɪ paɪ nɔɔna dɪ ba sɔŋɔ tiinə maama mʊ tusi Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ. Ba yəni ba brɪ kʊlʊ na wʊ maŋɪ sɪ ba brɪ nɔɔna tɪn mʊ, ba ma ganɪ-ba ba joŋi səbu.

[12]Krɛtɪ tiinə bam tɪtɪ yiyən-yeenu dɛɛn mʊ tagɪ o wɪ: «Krɛtɪ tiinə yəni ba fɔ vwan mʊ maŋa maama. Ba nyɪ dɪ varɪ-balwaarʊ mʊ te, yɪ ba ta yɪ yawərɪ-nyɪna dɪ nɔn-kwəəlu dɪ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13O nan na tagı kʋntʋ tın, kʋ yı cıga mʋ o taga. Kʋntʋ ŋwaanı mʋ n maŋı sı n tiini n kaanı Krɛtı tiinə bam, sı kʋ pa ba yɔɔrı ba taa tɔgı Wɛ cıga kam lanyʋranı,

14sı ba daa yı sɛ Zwifə bam sınswalı sılʋ na ba jıgı kuri tın, naa ba sɛ nabiinə tıtı wʋbʋŋa cullu tım ba na yagı cıga kam yı ba daarı ba tɔgı tın.

15Wʋlʋ maama na jıgı wʋ-poŋo tın, kʋlʋkʋlʋ ba jıgı digiru wʋntʋ tee nı. Kʋ daarı wʋlʋ na vın Wɛ yı o ba jıgı wʋ-poŋo tın, kʋlʋkʋlʋ tərə kʋ na lana wʋntʋ tee nı. Kʋntʋ tu wʋbʋŋa cɔgı mʋ, yı o daa yəri kʋlʋ na maŋı tın.

16Nɔɔna bam kʋntʋ donnə nan tɛ ba wı, ba ye Wɛ mʋ, yı ba tıtʋŋa laan yagı ya ba tɔgı Wɛ wʋbʋŋa. Ba yı banı-nyına mʋ, yı ba tiini ba kı lwarım kʋ ja gaalı. Ba warı kʋlʋ na lana tın ba kı.

Titi 2

Zaasım dılʋ na yı cıga yı dı wəli nɔɔna tın

1Kʋ daarı kʋ na yı nmʋ Titi, ta n brı nɔɔna bam kʋlʋ na maŋı dı cıga zaasım dım tın.

2Nmʋ maŋı sı n brı nankwın sı ba taa yırı ba tıtı mʋ, sı ba kwəri ba taa yı balʋ nɔɔna na nıgı-ba tın, sı ba taa cʋ ba tıtı, sı ba yɔɔrı ba sɛ Zezi dı wʋ-dıdʋa dı sono dı pu-dıa.

3Nan brı kazına sı ba taa jıgı ba tıtı sı kʋ pa Wɛ na zulə ba tee nı, sı ba yı taa yı bıbarı-nyına naa sa-nyɔra. Ba nan maŋı sı ba taa kwe nɔɔna kwiə yalʋ na lana tın mʋ.

4Kʋntʋ mʋ baá wanı ba brı ka-bwənə ba na wʋ́ ta soe ba banna dı ba biə te tın,

5sı ba daarı ba taa cʋ ba tıtı, sı ba yı taa kı digiru, sı ba kwəri ba taa yı ka-yʋʋrʋ tılʋ na tʋŋı səŋə tıtʋŋa lanyıranı yı ba sɛ ba banna ni tın. Kʋntʋ, nɔɔna daa bá wanı ba yáalı Wɛ kwər-ywəŋə kam.

6Kʋ zı na yı nən-dʋnnʋ, sı n kwe-ba sı ba dı taa cʋ ba tıtı woŋo maama wʋnı.

7Kʋ nan na yı nmʋ tıtı, kʋ maŋı sı n tʋŋı tıtʋŋ-ŋʋna yalʋ na wʋ́ brı nɔɔna sı ba dı tɔgı cwəŋə lanyıranı tın, sı n daarı n brı-ba Wɛ kwərə kam lanyıranı dı cıga.

8Pa n ni-taanı taa jıgı cıga, sı nɔɔn-nɔɔnʋ yı wanı o yáalı-dı. Kʋntʋ wʋ́ pa dıbam dʋna na cavıura, ba daa na bá na woŋo sı ba maa ŋɔɔnı ba cɔgı dıbam tın ŋwaanı.

9N daarı n kwe gambɛ nı kʋ maŋı sı ba sɛ ba tiinə woŋo maama wʋnı, sı kʋ pa ba tiinə bam wʋ poli. Ba yı vın ba tiinə bam ni.

10Ba nan wʋ maŋı sı ba ŋɔ-ba. Ba maŋı sı ba tʋŋı lanyıranı dı cıga mʋ woŋo maama wʋnı, sı kʋ pa nɔɔna lwarı nı dıbam Wɛ dılʋ na yı dí Vırnʋ tın zaasım dım lamma.

11Bɛŋwaanı, Wɛ pɛ dí lwarı Dl sono kʋm na dagı zanzan te, sı kʋ pa nɔɔna maama wanı ba na vrım Dl tee nı.

12Dl ma daarı Dl brı dıbam nı kʋ maŋı sı dí yagı lwarım tıtʋŋa maama dı lʋgʋ wo-yɔɔrʋ tılʋ dí fra na zʋʋrı tın, sı dí taá cʋ dí tıtı, sı dí taá tɔgı cıga cwəŋə, sı dí daarı dí taá kwarı Wɛ lanyıranı lʋgʋ baŋa nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Kʊ nan maŋɪ sɪ dí taá yɪ kʊntʊ mʊ, sɪ dí taá jɪgɪ tɪna dɪ wʊpolo, sɪ dí cəgi Zezi Krisi sɪ o joori o ba dɪ paarɪ zulə. Wʊntʊ mʊ yɪ dɪbam Wɛ dɪlʊ na yɪ kamunu yɪ o yɪ dí Vɪrnʊ tɪn.

14Wʊntʊ mʊ sɛ o tɪ dɪbam ŋwaanɪ, sɪ o ma vrɪ dɪbam lwarɪm dwi maama wʊnɪ, sɪ o daarɪ o fɔgɪ o kwɛ dí bɪcara sɪ dí taá yɪ o tɪtɪ nɔɔna, sɪ dí taá kwaanɪ dí tʊŋɪ tɪtʊŋ-ŋʊna.

15Nan ta n brɪ nɔɔna wəənu tɪm kʊntʊ, sɪ n daarɪ n kwe-ba, sɪ n kwəri n kaanɪ-ba, nɪ Wɛ na pɛ nmʊ ni sɪ n kɪ te tɪn. Nan yɪ sɛ sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ gooni-m.

Titi 3

Wɛ nɔɔna na maŋɪ sɪ ba taa yɪ te tɪn

1Guli n brɪ nɔɔna bam nɪ ba maŋɪ sɪ ba taa nɪgɪ ba tɪʊ kʊm yigə tiinə dɪ balʊ na yɪ dɪdɛɛra tɪn, sɪ ba taa sɛ ba ni. Ba nan maŋɪ sɪ ba taa tʊŋɪ tɪtʊŋ-ŋʊna dwi maama mʊ.

2Ba nan yɪ zaŋɪ ba twɪ nɔɔn-nɔɔnʊ, naa ba taa yɪ najajara. Kʊ maŋɪ sɪ ba taa zuli nɔɔna mʊ, sɪ ba daarɪ ba taa jɪgɪ wʊ-bono dɪ nɔɔna maama.

3Bɛŋwaanɪ dɪbam maama dɛɛn yɪ nayəri-nyɪna mʊ, yɪ dí tusi, yɪ dí vɪn Wɛ ni. Dɪbam fra dɛɛn mʊ te dɪbam, yɪ dí tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ maama dí wʊbʊŋa na lagɪ tɪn. Dí maa yəni dí jɪgɪ pu-sɪŋa dɪ wʊ-gʊʊ yɪ dí culi daanɪ.

4Nan dɪ kʊ dɪ, Wɛ dɪlʊ na yɪ dɪbam Vɪrnʊ tɪn brɪ jaja nɪ Dl soe nabiinə lanyɪranɪ, yɪ Dl vrɪ dɪbam lwarɪm wʊnɪ Dl yagɪ.

5Kʊ nan daɪ dɪbam na kɪ kəm-laarʊ tɪn ŋwaanɪ, kʊ yɪ Wɛ na yɪ ŋwaŋa tu tɪn ŋwaanɪ mʊ. Dl ma pa Dl Joro kʊm zarɪ wo-digiru tɪlʊ na wʊ dí bɪcara nɪ tɪn, yɪ Dl daarɪ Dl pa dɪbam wʊbʊŋ-dʊʊra, sɪ dí na ŋwɪ-dʊŋa Dl tee nɪ.

6Kʊ maa yɪ dɪbam Vɪrnʊ Zezi Krisi ŋwaanɪ mʊ Wɛ tʊŋɪ Dl Joro kʊm Dl pa dɪbam zaanɪ,

7sɪ dí wanɪ dí na cɪga Dl tee nɪ Dl zaanɪ dɪm ŋwaanɪ, sɪ dí daarɪ dí na Wɛ wo-laarʊ tɪm dí na yɪ Dl biə yɪ dí jɪgɪ tɪna nɪ dí wʊ́ na ŋwɪa kalʊ na ba ti Dl tee nɪ tɪn ŋwaanɪ.

8A na tagɪ taanɪ dɪlʊ tɪn yɪ cɪga mʊ. Kʊntʊ, a lagɪ sɪ n kwaanɪ n brɪ wəənu tɪm kʊntʊ lanyɪranɪ, sɪ kʊ pa balʊ na sɛ Wɛ tɪn tiini ba taa kɪ kəm-laarʊ. Kʊntʊ mʊ lana yɪ kʊ jɪgɪ kuri kʊ paɪ nɔɔna maama.

9Kʊ daarɪ n maŋɪ sɪ n cɪ n tɪtɪ dɪ kantəgə dwi maama, kʊ na yɪ bɪtar-yɔɔrʊ baŋa nɪ dɪ dí kwə dwi natəga kam baŋa nɪ dɪ Zwifə bam cullu tɪm baŋa nɪ, sɪ tɪ ba jɪgɪ nyɔɔrɪ tɪ yɪ kafɛ mʊ.

10Nɔɔnʊ wʊlʊ na jaanɪ kampwara o tui nɔɔna tɪtarɪ nɪ tɪn, sɪ n kaanɪ kʊntʊ tu nɪnɛɛnɪ kuni bɪle te. O ta na wʊ sɛ nmʊ taanɪ dɪm, sɪ á cɪ á tɪtɪ dɪd-o.

11Bɛŋwaanɪ nmʊ ye nɪ, nɔɔnʊ na yɪ kʊntʊ doŋ, o daa ba lagɪ sɪ o təgɪ cwəŋə. O tusim dɪm mʊ brɪ nɪ o bá na bʊra Wɛ tee nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12A lagɪ a tʊŋɪ Aritimasɪ naa Tisiki mʊ nmʊ tee nɪ. Ba wʊlʊ na yi nmʊ te tɪn, sɪ n kwaanɪ n ba amʊ te lɪla Nikopolisi nɪ, bɛŋwaanɪ a lɪ wʊbʊŋa sɪ a maŋɪ dáanɪ mʊ sɪ waarʊ tɪm maŋa kɛ.

13Nan kwaanɪ n wəli Zenasɪ wʊlʊ na yɪ bɪtar-yeenu tɪn dɪ Apolɔsɪ ba cwəŋə kam vəŋə ŋwaanɪ, sɪ n pa-ba kʊlʊ maama na muri-ba tɪn.

14Pa dí ko-biə bam taa ye nɪ kʊ maŋɪ sɪ ba tiini ba kwaanɪ ba taa kɪ kəm-laarʊ mʊ, sɪ ba wanɪ ba zəni balʊ na maŋɪ zənə tɪn. Kʊntʊ mʊ wú pa ba ŋwɪa taa jɪgɪ kuri nɔɔna maama tee nɪ.

15Dí ko-biə balʊ na wʊ amʊ tee nɪ tɪn maama jɔɔnɪ nmʊ. Jɔɔnɪ balʊ maama na sɛ Zezi yɪ ba yɪ dɪbam cilon-sonnu tɪn n pa dɪbam. Wɛ wú pa abam maama yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Filimɔn

Filimɔn 1

1Amʊ Pooli wʊlʊ na wʊ pɪna digə nɪ Zezi Krisi cɪga kam ŋwaanɪ tɪn mʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ, yɪ dí ko-bu Timoti wʊ amʊ tee nɪ. Dí pʊpʊnɪ dí pa nmʊ Filimɔn, n na yɪ dɪbam ciloŋ-sono yɪ n tɔgɪ dɪ dɪbam n tʊŋɪ Wɛ tɪtʊŋa tɪn mʊ.

2Dí jɔɔnɪ-m, yɪ dí daarɪ dí jɔɔnɪ dí ko-bu-kana Apɪa, dɪ Arisipi wʊlʊ na wəli dɪ dɪbam o na cam Wɛ tɪtʊŋa yam ŋwaanɪ tɪn. Dí daarɪ dí jɔɔnɪ Zezi kɔgɔ kʊlʊ na yəni kʊ jeeri daanɪ nmʊ sɔŋɔ nɪ tɪn maama.

3Dí Ko Wɛ dɪ dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam yazurə dɪ yu-yoŋo.

4Maŋa maama amʊ na yəni a loori Wɛ, a guli nmʊ gulə Dl yigə nɪ, yɪ a kɪ Dl le nmʊ ŋwaanɪ.

5Bɛŋwaanɪ amʊ ni nɪ n jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ dí Yuutu Zezi yɪ n soe Wɛ nɔɔna bam maama lanyɪranɪ.

6Wɛ wʊ́ pa nmʊ na jɪgɪ wəl-dɔnɔ kʊlʊ dɪ dɪbam n na kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi Krisi tɪn pa n wanɪ n lwarɪ wo-laarʊ tɪlʊ maama Wɛ na kɪ Dl pa dɪbam Zezi Krisi ŋwaanɪ tɪn.

7A ko-bu-sono, nmʊ na soe Wɛ nɔɔna bam te tɪn mʊ paɪ a wʊ poli zanzan, yɪ kʊ pa a jɪgɪ baarɪ, bɛŋwaanɪ n wəli Wɛ nɔɔna bam yɪ n pa ba na baarɪ dɪ wʊpolo.

8Kʊntʊ ŋwaanɪ amʊ lagɪ a loori nmʊ sɪ n kɪ kʊlʊ na maŋɪ sɪ n kɪ tɪn mʊ. Amʊ ya jɪgɪ cwəŋə sɪ a da Zezi Krisi ŋwaanɪ a pa nmʊ ni, sɪ n lwarɪ n na wʊ́ kɪ kʊlʊ tɪn.

9A nan lagɪ sɪ a loori-m dɪ sono mʊ. Amʊ Pooli wʊlʊ na yɪ nankwɪan yɪ ba kɪ-nɪ pɪna digə nɪ lele kʊntʊ Zezi Krisi cɪga kam ŋwaanɪ tɪn,

10a lagɪ a loori-m nmʊ gambaa Onisim ŋwaanɪ mʊ. A na wʊ pɪna digə nɪ tɪn, o tu amʊ te, yɪ a brɪ-o Wɛ cɪga kam yɪ o sɛ. Kʊntʊ tɪn, wʊntʊ laan nyɪ nɪ a tɪtɪ bu mʊ te.

11O dɛɛn na tʊŋɪ o pa nmʊ maŋa kalʊ tɪn, o wʊ pɛ n na nyɔɔrɪ. Kʊ daarɪ lele kʊntʊ, o laan jɪgɪ nyɔɔrɪ o pa amʊ dɪ nmʊ maama.

12A lagɪ a tʊŋ-o sɪ o joori o ba nmʊ te, wʊntʊ yɪ a tɪtɪ bɪcarɪ mʊ.

13Amʊ na wʊ pɪna digə nɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam ŋwaanɪ tɪn, a yaá ta lagɪ sɪ o maŋɪ a tee nɪ mʊ, sɪ o ləni nmʊ yuu nɪ o taa tʊŋɪ o pa-nɪ.

14A nan ba lagɪ sɪ a kɪ kʊlʊkʊlʊ yɪ nmʊ na wʊ sɛ. A na kɪ kʊntʊ, kʊ́ ta yɪ nɪ a fɪn nmʊ sɪ n wəli-nɪ, sɪ kʊ daɪ n tɪtɪ wʊbʊŋa.

15Onisim na duri o yagɪ nmʊ tɪn, dɛ doŋ kʊ yɪ sɪ o pɔɔrɪ dɪ nmʊ maŋa fɪnfɪn yɪranɪ mʊ, sɪ o laan joori o ba o taa wʊ nmʊ tee nɪ maŋa maama.

16O na duri o yagɪ nmʊ tɪn, o dɛɛn yɪ gambaa mʊ. O na joori o ba, yɪ zaŋɪ n nii-o nɪ gambaa te, sɪ o laan dwe gambaa o na jigi nmʊ ko-bu dí Yuutu wʊm ŋwaanɪ tɪn. Amʊ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

tiini a so-o. Nmʊ dı nan wʊ́ ta n tiini n so-o kʊ ja gaalı, o na yı n gambaa yı o kwəri o yı n ko-bu dí Yuutu wʊm ŋwaanı tın.

17Nmʊ na sɛ nı dıbam sıanı dí yı ciloŋo daanı, sı n kwaanı n jeeri Onisim lanyıranı nınɛɛnı amʊ tıtı te.

18O dɛɛn na maŋı o kı woŋo kʊlʊ o cɔgı dı, naa o na jıgı nmʊ jını, sı n yagı kʊ maama dı amʊ.

19Amʊ Pooli tıtı mʊ mɛ a jıŋa a pʊpʊnı tıntʊ nı: Amʊ wʊ́ ŋwı jını dım. (Kʊ daarı nmʊ nan maŋı n ye nı, n jıgı amʊ jını zanzan, dı nmʊ na nɛ ŋwıa Wɛ tee nı amʊ na brı nmʊ Wɛ kwər-ywəŋə kam tın ŋwaanı.)

20A ko-bu, kʊ yı cıga mʊ, a lagı sı n kı woŋo kʊlʊ a na loori-m tın mʊ dí Yuutu sono kʊm ŋwaanı, sı n pa a taa jıgı wʊpolo Zezi Krisi ŋwaanı.

21Amʊ na pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ a pa nmʊ tın, a ye lanyıranı nı nmʊ wʊ́ sɛ a wʊbʊŋa yam. A ta ye nı nmʊ wʊ́ kı n dwəni a na loori kʊlʊ tın.

22Kʊlʊ na wəli da tın, a loori-m sı n kwaanı n lagı digə, sı a na tuə, sı a taa tigi da. Bɛŋwaanı a jıgı tına nı Wɛ wʊ́ sɛ abam na loori-Dl amʊ ŋwaanı te tın, yı Dl wʊ́ pʊrı cwəŋə sı a joori a ba abam te.

23Epafrası dı jɔɔnı-m. Wʊntʊ dıdaanı amʊ mʊ wʊ pına digə nı Zezi Krisi cıga kam ŋwaanı.

24Marıkı dı Arisarıkı dı Deması dı Luki maama dı jɔɔnı-m. Bantʊ dı amʊ mʊ tɔgı daanı dí tʊŋı Wɛ tıtʊŋa yam.

25Dí Yuutu Zezi Krisi wʊ́ pa abam yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Ebru

Ebru 1

Wɛ tɔgɪ Dl Bu Zezi ŋwaanɪ mʊ Dl ŋɔɔnɪ dɪ dɪbam

1Faŋa faŋa tɪn, Wɛ dɛɛn ŋɔɔnɪ dɪ dɪbam nabaara bam kuni zanzan mʊ. Dl dɛɛn yəni Dl pa Dl nijoŋnə bam mʊ ŋɔɔnɪ wəənu dwi təri təri dɪ ba.

2Kʊ daarɪ lele kʊntʊ na yɪ lʊgʊ baŋa kweelim maŋa tɪn, Wɛ laan pɛ Dl Bu mʊ ba o ŋɔɔnɪ Dl taanɪ dɪ dɪbam. Wɛ dɛ wʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Dl kɪ lʊgʊ baŋa dɪ wɛyuu wəənu maama, yɪ Dl pa-o ni sɪ o ba o taa te wəənu maama.

3Wɛ Bu wʊm mʊ jɪgɪ pooni dɪlʊ na brɪ Wɛ paarɪ-zulə yam na yɪ te tɪn. O maa jɪgɪ o Ko Wɛ nyɪnyʊgʊ fasɪ. O ni-taanɪ maa jɪgɪ dam yɪ dɪ paɪ wəənu maama fɔgɪ tɪ zɪga. O ma ba o saarɪ nɔɔna lwarɪm o fɔgɪ-ba o pa ba ji lanyɪranɪ, yɪ o laan joori o di Baŋa-Wɛ te o vu o jəni Dl jazɪm nɪ.

4Kʊntʊ tɪn, Baŋa-Wɛ Bu dwe Wɛ malɛsɪ sɪm, dɪ Wɛ na pɛ-o yɪrɪ dɪlʊ na daga dɪ dwe sɪntʊ na jɪgɪ yɪra yalʊ tɪn ŋwaanɪ.

Zezi Krisi dwe Wɛ malɛsɪ sɪm maama

5Kʊ na yɪ malɛsɪ sɪm, Wɛ wʊ fɔgɪ Dl ta dɪ malɛka Dl wɪ: «Nmʊ mʊ yɪ amʊ Bu, yɪ zɪm amʊ dɪ jigi nmʊ Ko.» Wɛ nan wʊ tagɪ malɛka kalʊkalʊ taanɪ Dl wɪ: «Amʊ wʊ́ ta yɪ ka Ko, sɪ ka dɪ taa yɪ amʊ bu.»

6Kʊ daarɪ maŋa kalʊ Wɛ na lagɪ Dl tʊŋɪ Dl Bu-dʊa kam sɪ o ba lʊgʊ baŋa tɪn, Dl tagɪ Dl wɪ: «Malɛsɪ sɪm maama maŋɪ sɪ sɪ kuni doonə mʊ sɪ zul-o.»

7Kʊ nan na yɪ malɛsɪ sɪm, Wɛ tagɪ sɪ taanɪ Dl wɪ: Sɪ yɪ dɪntʊ tɪntʊŋna mʊ, yɪ Dl pa sɪ nyɪ nɪ viu dɪ min-vwɪ te, sɪ sɪ taa tʊŋɪ sɪ pa-Dl.

8Kʊ daarɪ kʊ na yɪ Wɛ Bu wʊm, Dl tagɪ o taanɪ Dl wɪ: «Nmʊ yɪ Wɛ mʊ, n paarɪ dɪm wʊ́ ta wʊra sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn. Nmʊ wʊ́ ta n te n nɔɔna bam dɪ cɪga.

9Nmʊ soe cɪga cwəŋə, yɪ n daarɪ n culi balɔrɔ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ n Ko Baŋa-Wɛ pɛ nmʊ na wʊpolo lanyɪranɪ dɪ zulə n dwəni balʊ maama na wʊra dɪ nmʊ tɪn.»

10Wɛ ta tagɪ Dl wɪ: «Nmʊ wʊlʊ na yɪ wəənu maama Yuutu tɪn mʊ kɪ lʊgʊ baŋa pulim nɪ, yɪ n ta kwəri n ma n jɪa n kɪ wɛyuu wəənu maama.

11Wəənu tɪm kʊntʊ maama wʊ́ ba tɪ cəgɪ, kʊ daarɪ nmʊ nan wʊra mʊ maŋa maama. Wəənu tɪm kʊntʊ maama wʊ́ ba tɪ doori nɪ gərə na yəni kʊ doori te tɪn.

12Tɪ wʊ́ ba tɪ lɪrɪ, yɪ n kukuli-tɪ n tiŋi nɪ n na kukuli gwar-doŋo n tiŋi yɪ n daarɪ n ləni gwar-dʊŋʊ n zʊ te tɪn. Nmʊ nan ta wʊ́ ta n yɪ nɪ n na maŋɪ n yɪ te tɪn mʊ. N ŋwɪa bá fɔgɪ ka ti.»

13Wɛ dɛɛn wʊ fɔgɪ Dl ta dɪ Dl malɛsɪ sɪm kalʊkalʊ Dl wɪ: «Ba n jəni a jazɪm nɪ, sɪ a kɪ n dʊna maama n nɛ kuri nɪ sɪ n nɔ-ba nɪ tɪga te.» Kʊ yɪ Dl Bu wʊm yɪranɪ mʊ Dl tagɪ kʊntʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Malɛsı sım laŋa nan yı ta mʊ? Sı nyı nı jwəəru mʊ te, sı ba jıgı yıra nı nabiinə te. Sıntʊ yı sılʊ na tʊŋı sı pa Wɛ tın mʊ. Wɛ maa yəni Dl tʊŋı-sı, yı sı ve sı zəni balʊ na wʊ́ na vrım tın.

Ebru 2

Dí wʊ maŋı sı dí vın Wɛ vrım dım

1Kʊntʊ ŋwaanı mʊ kʊ maŋı sı dí kwaanı dí taá jıgı Wɛ kwərə kalʊ dí na ni tın lanyıranı, sı dí yı ywəri Wɛ cwəŋə kam wʊnı.

2Wɛ na təgı Dl malɛsı sım jıŋa Dl pa dí nabaara bam kwərə kalʊ tın jıgı kuri lanyıranı. Nɔɔnʊ na wʊ sɛ-ka yı o na cəgı Dl nıə yam, kʊntʊ tu maŋı sı o na cam mʊ kʊ maŋı dı o na kı te tın.

3Kʊ laan nan na yı dıbam balʊ Wɛ na dɛ Dl Bu wʊm ŋwaanı Dl pa dí lwarı Dl kwərə kam tın, dí yigə na tərə dı o vrım dım kʊntʊ dı na dwe malɛsı sım na brı kʊlʊ tın, dí wʊ́ wanı dí lu na? Dí Yuutu Zezi mʊ dɛ yigə o ŋɔɔnı Wɛ vrım dım kʊntʊ taanı o brı nɔɔna. Balʊ na ni-dı kʊntʊ tın laan ma daarı ba ta ba brı dıbam nı kʊ yı cıga mʊ.

4Wɛ tıtı dı ma brı nı kʊ yı cıga, dı Dl na pɛ ba kı wo-kınkagıla dwi təri təri dı wəənu tılʊ na brı Dl dam tın. Dl ma daarı Dl pa ba maama Dl Joro kʊm dam, sı ba ma tʊŋı te dı te Dl wʊbʊŋa na lagı tın.

Zezi mʊ yı wʊlʊ na vrı dıbam tın

5Lʊ-dʊŋʊ kʊlʊ na maa bıunı yı dí tɛ kʊ taanı tın, kʊ daı nı malɛsı sım mʊ Wɛ pɛ dam sı sı taa te-kʊ.

6Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı nɔɔnʊ wʊdoŋ tagı o wı: «Nabiinu yı bɛɛ mʊ, yı nmʊ Baŋa-Wɛ guli o gulə? Nabiinu bu yı bɛɛ mʊ, yı nmʊ nii o baŋa nı kʊntʊ?

7Nmʊ pɛ o ba maı dı malɛsı sım maŋa fınfın wʊnı mʊ, yı n laan pa o di paarı yı o na zulə.

8N ma n daarı n kı wəənu maama o nɛ kuri nı.» Kʊ na tagı kʊ wı, «Wɛ kı wəənu maama o dam kuri nı» tın, kʊ lagı kʊ ta nı kʊlʊkʊlʊ tərə o na ba te-kʊ. Kʊ nan yı cıga mʊ nı, lele kʊntʊ dí daa ta wʊ nɛ nı wəənu maama wʊ nabiinə dam kuri nı.

9Dí nan ye nı, kʊ yı Zezi mʊ Wɛ pɛ o tu o tıtı o wʊ yi malɛsı sım maŋa fınfın wʊnı mʊ, yı o laan ba o na paarı-zulə dı tiə, o na sɛ o yaarı o tı tın ŋwaanı. Kʊntʊ mʊ Wɛ təgı Dl zaanı dım ŋwaanı Dl pa Zezi ləni nabiinə maama yuu nı o tı ba vrım ŋwaanı.

10Kʊ maŋı dı Wɛ dılʊ na kı woŋo maama Dl tıtı ŋwaanı tın wʊbʊŋa mʊ, sı Dl pa Zezi na yaara, sı o laan wanı o vrı nabiinə zanzan sı ba ji Wɛ biə, sı ba daarı ba na paarı-zulə. Kʊ yı Zezi mʊ paı nɔɔna na vrım Wɛ tee nı.

11Zezi ta mʊ yı wʊlʊ na paı nabiinə jıgı wʊ-poŋo Wɛ yigə nı tın. Wʊntʊ dı o na pɛ balʊ maama jıgı wʊ-poŋo tın yı ko dıdʊa biə mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı mʊ o bə-ba nı o ko-biə, yı kʊ ba jıgı cavıura dıd-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Mʊ kʊ kuri o tagɪ dɪ Wɛ o wɪ: «Amʊ wʊ́ pa nmʊ yɪrɪ zaŋɪ a ko-biə bam tɪtarɪ nɪ, yɪ a zɪgɪ ba wʊnɪ a leeni a zuli nmʊ.»

13O daa ta maa wɪ: «Amʊ wʊ́ kwe a wʊ maama a pa Wɛ.» O ma daa ta ta o wɪ: «Nii-na amʊ dɪ biə balʊ Wɛ na kɪ amʊ jɪŋa nɪ tɪn.»

14Balʊ nan na yɪ Wɛ biə tɪn yɪ nabiinə mʊ, yɪ ba jɪgɪ yɪra dɪ jana. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Zezi dɪ dɛɛn təgɪ o ji nabiinu, sɪ o wanɪ o təgɪ o tʊʊnɪ dum ŋwaanɪ o cəgɪ wʊlʊ na paɪ tʊʊnɪ jaanɪ nɔɔna tɪn. Wʊntʊ mʊ yɪ sʊtaanɪ.

15Zezi na wanɪ tʊʊnɪ kʊntʊ tɪn, kʊ pɛ o wanɪ o vrɪ balʊ na fʊna dɪ tʊʊnɪ tɪn o yagɪ. Bantʊ ŋwɪa kam maama wʊnɪ ba yɪ nɪ gambɛ mʊ te, ba na kwarɪ tʊʊnɪ tɪn ŋwaanɪ.

16Dí laan nan lwarɪ nɪ kʊ daɪ malɛsɪ sɪm mʊ o tu sɪ o zəni. O tu sɪ o zəni Abraham dwi tiinə bam mʊ.

17Mʊ kʊ kuri o jigi nabiinu yɪ o sɪunɪ o nyɪ dɪ o ko-biə bam woŋo maama wʊnɪ. Kʊntʊ mʊ pɛ-o cwəŋə, sɪ o taa yɪ Wɛ kaanɪm yuutu wʊlʊ na jɪgɪ ba ŋwaŋa lanyɪranɪ yɪ o tʊŋɪ o pa Wɛ dɪ cɪga ba ŋwaanɪ tɪn. Kʊntʊ mʊ pɛ o waɪ o saarɪ ba lwarɪm yɪ o pa ba fɔgɪ dɪ Wɛ.

18Kʊntʊ, Zezi tɪtɪ na nɛ maŋɪm dɪ yaara tɪn, o laan wʊ́ wanɪ o zəni balʊ na wʊ yaara dɪ maŋɪm wʊnɪ tɪn sɪ ba taa jɪgɪ pu-dɪa.

Ebru 3

Zezi dwe Moyisi

1A ko-biə-ba, abam yɪ Wɛ nɔɔna mʊ. Dl ma bəŋi abam sɪ á təgɪ á na ywəəni Dl sɔŋɔ nɪ. Nan lwarɪ-na nɪ Zezi mʊ yɪ wʊlʊ Wɛ na tʊŋɪ, sɪ o ba o ji Dl kaanɪm yuutu dɪbam Wɛ cwəŋə təgɪm dum ŋwaanɪ.

2Wɛ mʊ pɛ-o tɪtʊŋɪ dum kʊntʊ. O maa tʊŋɪ o pa Wɛ dɪ cɪga. Kʊ nan yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ Moyisi dɪ dɛɛn na nii Wɛ nɔɔna bam baŋa nɪ dɪ cɪga te tɪn.

3Zezi nan sɪunɪ o maŋɪ sɪ o na zulə o dwəni Moyisi, bɛŋwaanɪ nɔɔnʊ wʊlʊ na ləgɪ sɔŋɔ tɪn mʊ na zulə o dwe sɔŋɔ kʊm tɪtɪ.

4Sɔŋɔ nan tərə yɪ kʊ daɪ nɔɔnʊ mʊ ləgɪ-kʊ. Wɛ nan mʊ yɪ wʊlʊ na kɪ woŋo maama tɪn.

5Moyisi dɛɛn yɪ tɪntʊŋnʊ mʊ, yɪ o tʊŋɪ dɪ cɪga Wɛ nɔɔna bam ŋwaanɪ. O ma da yigə o brɪ-ba Wɛ cɪga kalʊ na wʊ́ ba ka lwarɪ jaja tɪn.

6Kʊ daarɪ Zezi Krisi mʊ yɪ sɔŋɔ kʊm tɪtɪ bu cɪga cɪga, yɪ o te sɔŋɔ kʊm. Dɪbam mʊ yɪ sɔŋɔ kʊm kʊntʊ, dɪ dí na zɪgɪ kəŋkəŋ dɪ pu-dɪa yɪ dí brɪ dɪ wʊpolo nɪ dí jɪgɪ tɪna Wɛ tee nɪ.

Wɛ na wʊ́ pa Dl nɔɔna bam siun te tɪn

7Kʊntʊ ŋwaanɪ sɛ-na Wɛ Joro kʊm na tagɪ te kʊ wɪ: «Abam zɪm na ni Wɛ kwərə kam,

8á yɪ zaŋɪ á digili á bɪcara, nɪ á nabaara bam dɛɛn na vɪn Wɛ ni, yɪ ba kwəri ba maŋɪ-Dl ba nii te maŋa kalʊ ba na wʊ kagʊa kam wʊnɪ tɪn.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

9Wɛ maa wɪ: «Abam nabaara bam dɛɛn nɛ amʊ na kɪ kʊlʊ maama dɪ ba bɪna fiinna tɪn, yɪ ba daa ta tiini ba kwaanɪ ba maŋɪ amʊ sɪ ba nii.

10Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ amʊ banɪ zaŋɪ dɪ nɔɔna bam kʊntʊ, yɪ a ta a wɪ: ‹Kʊ yɪ ba paalɪ ba ywəri mʊ maŋa maama, yɪ ba vɪn sɪ ba təgɪ amʊ cwe sɪm.›

11Amʊ ban-zɔŋɔ kʊm ma pa a ta a du dɪ ba a wɪ: ‹Amʊ brɪ a bá pa-ba cwəŋə sɪ ba zʊ amʊ woro kʊm wʊ ba na siun.› »

12A ko-biə-ba, cʊ-na á tɪtɪ sɪ abam wʊlʊwʊlʊ yɪ taá jɪgɪ wʊbʊŋ-lwaanʊ o bɪcarɪ nɪ, sɪ kʊ pa o yɪ kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Ɗwɪa Tu Wɛ, sɪ o daarɪ o yagɪ Wɛ cwəŋə təgɪm.

13Nan taá zəni-na daanɪ maŋa maama, sɪ kʊ pa á taá jɪgɪ pu-dɪa, nɪ Wɛ kwərə kam ta na ŋɔɔnɪ dɪ dɪbam zum te tɪn, sɪ abam wʊlʊwʊlʊ yɪ pa lwarɪm gan-o sɪ o pa o bɪcarɪ digili dɪ Wɛ.

14Dɪbam nan təgɪ dɪ Zezi Krisi dí ji Wɛ biə mʊ, dɪ dí na zɪgɪ kəŋkəŋ, nɪ dí na puli dí kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ te tɪn, sɪ kʊ vu kʊ yi kweelim.

15Kʊ yɪ nɪ Wɛ tənɔ kʊm na tagɪ te kʊ wɪ: «Abam zum na ni Wɛ kwərə kam, Á yɪ zaŋɪ á digili á bɪcara, nɪ á nabaara bam dɛɛn na vɪn Wɛ ni te tɪn.»

16Balʊ dɛɛn na ni Wɛ kwərə kam yɪ ba vɪn Dl ni tɪn yɪ bra mʊ? Ba yɪ balʊ maama Moyisi dɛɛn na təgɪ ba yigə o ja-ba o nuŋi Ezipi tɪʊ kʊm wʊnɪ tɪn mʊ.

17Wɛ banɪ dɛɛn zaŋɪ dɪ bra mʊ bɪna fiinna tɪn? Kʊ yɪ nɔɔna balʊ na kɪ lwarɪm kagʊa kam wʊnɪ yɪ Wɛ pa ba tɪ da tɪn mʊ.

18Wɛ na dugi Dl wɪ, dɪntʊ brɪ Dl bá pa-ba cwəŋə sɪ ba zʊ Dl woro kʊm wʊ ba na siun tɪn, kʊ yɪ bra mʊ Dl tɛa? Kʊ yɪ balʊ na wʊ sɛ Dl ni tɪn mʊ.

19Kʊntʊ mʊ pɛ dí lwarɪ nɪ, Wɛ na wʊ pɛ-ba cwəŋə sɪ ba zʊ Dl woro kʊm wʊ tɪn, kʊ yɪ ba na wʊ kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Dl tɪn ŋwaanɪ mʊ.

Ebru 4

1Wɛ na goni Dl ni sɪ Dl pa nɔɔna zʊ Dl woro kʊm wʊ ba na siun tɪn daa ta wʊra. Dɪbam nan maŋɪ sɪ dí taá yɪrɪ dí tɪtɪ mʊ, sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o ba o darɪ nɪ o wʊ zʊ Wɛ woro kʊm kʊntʊ wʊ.

2Dɪbam maŋɪ dí ni Wɛ kwər-ywəŋə kam, nɪnɛɛnɪ dí nabaara bam dɛɛn dɪ na ni-ka te tɪn. Bantʊ nan na ni-ka tɪn, ba wʊ pɛ ka ja kuri dɪ ba, bɛŋwaanɪ ba wʊ kɪ ba wʊ-dɪdʊa sɪ ba təgɪ Wɛ na tagɪ kʊlʊ tɪn.

3Dɪbam balʊ na kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ wʊ́ ba dí na siun Dl woro kʊm wʊnɪ. Bɛŋwaanɪ Wɛ tagɪ bantʊ taanɪ Dl wɪ: «Amʊ ban-zɔŋɔ kʊm pɛ a ta a du dɪ ba a wɪ: ‹Amʊ brɪ a bá pa-ba cwəŋə sɪ ba zʊ amʊ woro kʊm wʊ ba na siun.› » Wɛ na tagɪ kʊntʊ tɪn, kʊ daɪ nɪ Dl ba jɪgɪ siun jəgə mʊ ba ŋwaanɪ. Kʊ zɪgɪ maŋa kalʊ Wɛ na kɪ lʊgʊ baŋa yɪ Dl kɪ Dl tɪtʊŋa yam maama Dl ti tɪn, mʊ Dl daarɪ Dl sin.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Wɛ tɔnɔ kʊm tagɪ da yarpɛ dɛ dɪm taanɪ kʊ wɪ: «Da yarpɛ dɛ nɪ mʊ Wɛ sin dɪ Dl tɪtʊŋa yam maama.»

5Wɛ nan tagɪ Dl siun kʊm taanɪ Dl wɪ: «Amʊ brɪ a bá pa-ba cwəŋə sɪ ba zʊ amʊ woro kʊm wʊ ba sin.»

6Kʊntʊ tɪn, dí nabaara balʊ na dɛ yigə ba ni Wɛ kwər-ywəŋə kam tɪn wʊ wanɪ ba zʊ Dl woro kʊm wʊ ba sin, ba na vɪn Dl ni tɪn ŋwaanɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ laan daarɪ sɪ nɔɔna badaara mʊ na cwəŋə ba zʊ.

7Mʊ kʊ kuri Wɛ daa ta tiŋi dɛ dɪdoŋ, kʊ na lagɪ kʊ ta nɪ zɪm, sɪ nɔɔna wanɪ ba zʊ Dl woro kʊm wʊ ba sin. Kʊntʊ, bɪna zanzan na kɛ tɪn, Wɛ dɛɛn ta pɛ Davidi mʊ ta kʊlʊ dɪbam na maŋɪ dí ni tɪn o wɪ: «Abam zɪm na ni Wɛ kwərə kam, Á yɪ zaŋɪ á digili á bɪcara.»

8Zozwe dɛɛn ya na sɪunɪ o ja dí nabaara bam o vu o zʊ Wɛ woro kʊm wʊ sɪ ba sin, Wɛ ya daa bá ŋɔɔnɪ siun dɛ dɪdoŋ taanɪ daga.

9Kʊntʊ mʊ dí ye nɪ cwəŋə daa ta wʊra zɪm, sɪ Wɛ nɔɔna na siun, nɪ Dl tɪtɪ na sin da yarpɛ dɛ dɪm nɪ te tɪn.

10Wʊlʊ maama na zʊ Wɛ woro kʊm wʊ tɪn, wʊntʊ wú sɪunɪ o na siun dɪ o tɪtʊŋa yam, nɪ Wɛ dɪ dɛɛn na sin dɪ Dl tɪtʊŋa yam te tɪn.

11Kʊntʊ ŋwaanɪ kwaanɪ-na á pa dí zʊ Wɛ woro kʊm wʊ sɪ dí na siun. Nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ zaŋɪ o vɪn Wɛ ni sɪ o joori Wɛ kwaga nɪ, nɪ dí nabaara bam dɛɛn na kɪ te tɪn.

12Wɛ taanɪ dɪm jɪgɪ ŋwɪa yɪ dɪ dana lanyɪranɪ. Dɪ jɪgɪ ni dɪ dwe sʊ-lɔŋɔ kʊlʊ na jɪgɪ niə yale tɪn. Dɪ maa waɪ dɪ zʊʊrɪ nɔɔnʊ wʊ dɪ pɔɔrɪ o joro dɪ o bɪcarɪ wəənu maama daanɪ, yɪ dɪ daarɪ dɪ ye o swan dɪ o wʊbʊŋa maama na yɪ te tɪn.

13Kʊlʊkʊlʊ bá wanɪ kʊ səgi Wɛ yigə nɪ. Woŋo kʊlʊ maama na wʊra tɪn yɪ jaja mʊ Dl yigə nɪ. Kʊ yɪ dɪntʊ mʊ dí maŋɪ sɪ dí ba dí zɪgɪ Dl yigə nɪ dí ta kʊlʊ maama dí na kɪ tɪn.

Zezi Krisi dwe Wɛ kaanɪm yuu tiinə bam maama

14Dɪbam nan jɪgɪ Wɛ kaanɪm yuutu o na yɪ kamunu o diini o vu o yi Wɛ-sɔŋɔ. Wʊm mʊ yɪ Wɛ Bu Zezi. Kʊntʊ ŋwaanɪ, pa-na dí sɛ Wɛ cwəŋə tɔgɪm lanyɪranɪ dí zɪgɪ kəŋkəŋ.

15Wɛ kaanɪm yuutu wʊm kʊntʊ nan daɪ wʊlʊ na ba jɪgɪ dɪbam balʊ na bwənə tɪn ŋwaŋa. O tɪtɪ dɪ nan nɛ yaara dɪ maŋɪm woŋo maama wʊnɪ, nɪ dɪbam dɪ na nɛ maŋɪm te tɪn. Nan dɪ kʊntʊ dɪ, o ta wʊ kɪ lwarɪm.

16Kʊntʊ ŋwaanɪ, pa-na dí taá jɪgɪ baarɪ sɪ dí wanɪ dí yi Dam-fɔrɔ Tu Wɛ jəŋə je, sɪ dí joŋi Dl zaanɪ dɪm. Kʊntʊ mʊ Wɛ wú duri dí ŋwaŋa yɪ Dl pa dɪbam zaanɪ, sɪ kʊ wanɪ kʊ zəni dɪbam maŋa kalʊ dí na lagɪ tɪn.

Ebru 5

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Wɛ kaanum yuutu maama yı ba yəni ba lı-o o donnə nabiinə wʊnı mʊ, sı o taa tʊŋı o pa Wɛ ba ŋwaanı. O nan manı sı o taa maı pɛɛra dı vara mʊ o kaanı Baŋa-Wɛ, sı Dl yagı ba lwarım Dl ma cɛ-ba.

[2]O tıtı dı nan na bwənə tın, o waı o jaanı o bıcarı dı balʊ na yəri Wɛ cıga kam lanyıranı yı ba tusi tın.

[3]O nan na bwənə kʊntʊ tın, kʊ fın mʊ sı o kaanı Baŋa-Wɛ o tıtı lwarım ŋwaanı, dı nɔɔna bam dı lwarım ŋwaanı.

[4]Nɔɔn-nɔɔnʊ nan bá wanı o lı o tıtı sı o taa yı Wɛ kaanım yuutu. Kʊ yı Wɛ mʊ wú kur-o, nınɛɛnı Dl dɛɛn na puli Dl kuri Aarən te tın.

[5]Kʊ nan yı bıdwı mʊ dı Zezi Krisi dı na yı Wɛ kaanım yuutu te tın. Kʊ daı nı wʊm mʊ beeri zulə yam kʊntʊ o pa o tıtı. Wɛ nan mʊ tagı dıd-o Dl wı: «Nmʊ mʊ yı amʊ Bu, yı zum amʊ dı jigi nmʊ Ko.»

[6]Wɛ daa ta tagı Dl tənə kʊm wʊnı jəgə kadoŋ nı Dl wı: «Nmʊ wú ta n yı amʊ kaanım tu sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın, nı Mɛlıkisedɛkı dɛɛn na yı te tın.»

[7]Zezi na wʊ lʊgʊ baŋa nı maŋa kalʊ tın, o tiini o loori Wɛ dı baarı yı o yi-na nuŋə, o na ye nı Wɛ wú wanı Dl joŋ-o tʊʊnı wʊnı tın ŋwaanı. Wɛ ma sɛ o loro kʊm, o na tu o tıtı yı o sɛ-Dl lanyıranı tın ŋwaanı.

[8]Nan dı o na manı o yı Wɛ Bu tın dı, o na yaarı te tın mʊ pɛ o lwarı Wɛ ni sɛɛm na yı te tın.

[9]O nan na kı kʊlʊ maama Wɛ na lagı o ti tın, o laan waı o vrı balʊ maama na sɛ o ni tın o pa ba na ŋwıa kalʊ na ba ti tın Wɛ tee nı.

[10]Wɛ ma brı nı o sını o yı Dl kaanım yuutu, nı Mɛlıkisedɛkı dɛɛn na yı te tın.

Cʊ-na á tıtı sı á yı yagı Wɛ cwəŋə tɔgım

[11]Amʊ ya jıgı wəənu zanzan mʊ sı a ta a brı abam kʊntʊ laŋa nı, kʊ nan tiini kʊ cana sı a pa á ni kʊ kuri, bɛŋwaanı abam laan jıgı yawɔrɔ mʊ yı á bá wanı á ni kʊ kuri lıla.

[12]Kʊ na daı kʊntʊ ŋwaanı, kantʊ maŋa kam nı abam laan ya wú ta yı balʊ na manı sı á taá jıgı Wɛ nɔɔna á zaası tın mʊ. Kʊ nan na yı cıga, kʊ fın mʊ sı nɔɔna mʊ joori ba brı abam Wɛ taanı dım dayigə wo-mwaalʊ tım. Abam nyı dı bıə balʊ ta na wʊ yi sı ba di wʊdiu kʊlʊ na duunə tın, yı á manı sı á taá ŋɔgı yıla mʊ nı bu-balɛ te.

[13]Balʊ na jıgı bu-balɛ wʊbʊŋa kʊntʊ tın, kʊ brı nı ba ta yəri kʊlʊ na manı dı kʊlʊ na wʊ manı tın daanı.

[14]Kʊ daarı balʊ wʊbʊŋa na bıgı dı Wɛ cıga kam tın mʊ di wʊdiu kʊlʊ na duunə tın. Bantʊ mʊ yəni ba tɔgı Wɛ cıga kam, yı ba waı ba kuri wəənu tılʊ na lana yı tı manı sı ba kı tın, ba daarı tılʊ na wʊ manı tın.

Ebru 6

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Nan pa-na dí kɛ wəənu tılʊ ba na maŋı ba da yigə ba brı abam Zezi Krisi cwəŋə kam wʊnı tın, sı dí daarı dí zaası wəənu tılʊ na wʊ́ pa dí wʊbʊŋa bı Wɛ cıga kam wʊnı tın. Abam daa wʊ maŋı sı á joori á puli Wɛ taanı dım zaasım, bɛŋwaanı á maŋı á zaası á na wʊ́ ləni á wʊ á yagı kəm-balwaarʊ tılʊ na jıgı abam tı ve tʊʊnı wʊnı tın, dı á na wʊ́ kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın.

[2]Á maŋı á zaası ba na wʊ́ miisi nɔɔna na wʊnı te tın woŋo, kʊ wəli dı ba na wʊ́ zi ba jıa nɔɔna baŋa nı ba warı Wɛ ba ŋwaanı te tın, yı á kwəri á zaası twa na wʊ́ bi te tın, kʊ wəli dı Wɛ na wʊ́ ba Dl di nabiinə sarıya Dl ma kweeli te tın.

[3]Á nan pa-na dí gaalı wəənu tım kʊntʊ dí kɛ, sı dí daarı dí kwaanı dí vu yigə, sı Wɛ wʊ́ zəni dıbam yı dí wanı dí vu yigə.

[4]Kʊ na yı balʊ na maŋı ba sɛ Wɛ cıga kam tın, ba na paalı ba yagı Wɛ cwəŋə tɔgım, nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá wanı o joori o dı-ba ka wʊnı. Bantʊ maŋı ba na Wɛ pooni dım, yı ba lwarı ŋwı-dʊŋa kalʊ Wɛ na pɛ tın na yı te tın. Ba maŋı ba na Wɛ Joro kʊm dam.

[5]Ba maŋı ba lwarı Wɛ taanı dım na ywəmmə te tın, yı ba nɛ Wɛ paarı dılʊ na lagı dı ba tın dam na yı te tın.

[6]Nɔɔna bantʊ dwi na yagı Wɛ cwəŋə tɔgım, nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá wanı o pa ba ləni ba wʊ ba daa ta tɔgı Wɛ, bɛŋwaanı kʊ nyı nınɛɛnı bam tıtı mʊ joori ba pa Wɛ Bu Zezi tʊʊn-dagara kam yuu nı ba gʊ yı ba paı nɔɔna mwan-o te.

[7]Kʊ nyı dı dʊa na nıa lanyıranı nɔɔnʊ kara nı te tın mʊ. Tıga kam na nyɔgı dʊ-na bam yı ka daarı ka kı wʊdiiru lanyıranı ka pa balʊ na dugi ka baŋa nı tın, Wɛ wʊ́ kı tıga kam kʊntʊ lanyıranı.

[8]Kʊ daarı tıga kam na nuŋi sabarı dı wo-kʊrrʊ yıranı mʊ, kʊ brı nı ka yı kafɛ mʊ, yı fınfın na wəli da Wɛ wʊ́ cɔgı-ka Dl yagı, yı kʊ tiim nı baá zwɛ-ka dı mini mʊ.

[9]A badon-sonnu-ba, dıbam na maŋı dí ŋɔɔnı kʊntʊ dı, dí jıgı abam cıga nı á tɔgı cwə-ŋʊŋa kalʊ na wʊ́ pa á na vrım tın.

[10]Wɛ yı cıga tu mʊ. Dl nan bá swe á na maŋı á tʊŋı tıtʊŋ-ŋʊna yalʊ tın. Dl ta bá swe á na soe-Dl lanyıranı yı á tʊŋı á wəli Dl nɔɔna bam kʊ ba kʊ yi zım maama tın.

[11]Amʊ nan na tiini a lagı kʊlʊ tın mʊ yı sı abam maama kwaanı á tɔgı Wɛ lanyıranı kʊ vu kʊ yi kweelim, sı á laan na kʊlʊ maama á na jıgı tına sı á na Wɛ tee nı tın.

[12]Á nan yı pa yawɔrɔ zʊ abam. Á lwəni-na balʊ na fɔgı ba zıgı dı pu-dıa yı ba jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın. Bantʊ laan mʊ wʊ́ ba ba joŋi wo-laarʊ tılʊ Wɛ na goni ni sı Dl pa-ba tın.

Wɛ bá fɔgı Dl ləni Dl na goni ni sı Dl kı kʊlʊ tın

[13]Wɛ dɛɛn na goni Dl ni dım dı Abraham tın, kʊ yı Dl dugi dı Dl tıtı mʊ, bɛŋwaanı woŋo daa tərə kʊ na dwe-Dl sı Dl du dı kʊ.

[14]Wɛ goni Dl ni dım dıd-o Dl wı: «Amʊ wʊ́ kı nmʊ lanyıranı, yı aá pa n dwi puli zanzan.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Wɛ na dugi kʋntʊ tɪn, Abraham dɛɛn ma vɔ pu-dɪa o cəgi taan, yɪ o laan ba o na Wɛ na goni Dl ni dɪm sɪ Dl pa-o kʋlʊ tɪn.

16Kʋ na yɪ nabiinə na yəni ba du durə, baá ma kʋlʊ na dwe-ba tɪn yɪrɪ mʊ ba du, sɪ kʋ brɪ nɪ ba taanɪ dɪm yɪ cɪga, sɪ bʊbwɛa daa ta tərə.

17Kʋ nan na yɪ Wɛ na goni Dl ni dɪm dɪ balʊ tɪn, Dl dɪ lagɪ sɪ ba lwarɪ lanyɪranɪ nɪ Dl bá fɔgɪ Dl yiri Dl ni dɪm. Kʋntʊ ŋwaanɪ mʊ Dl dugi durə Dl wəli dɪ Dl ni-gonim dɪm.

18Wɛ na ba fɔɛ vwan tɪn ŋwaanɪ, wəənu tɪm kʋntʊ tɪle bá wanɪ tɪ ləni. Kʋntʊ ŋwaanɪ mʊ dɪbam balʊ na kɪ dí tɪtɪ Wɛ jɪŋa nɪ tɪn wú tiini dí zɪgɪ kəŋkəŋ dɪ pu-dɪa, sɪ dí taá jɪgɪ tɪna nɪ dí wú na kʋlʊ Wɛ na tiŋi sɪ Dl pa dɪbam tɪn.

19Tɪna yam dí na jɪgɪ Wɛ tee nɪ kʋntʊ tɪn tiini ya dana, yɪ ya bá wanɪ ya cəgɪ. Ya maa paɪ dí wʊbʊŋa tigi jəgə dɪdʊa, yɪ ya paɪ dí yi Wɛ tɪtɪ jəŋə je mɛ na cɪgɪ dɪ gərə sɪ nabiinə yɪ zʊ tɪn.

20Zezi nan mʊ maŋɪ o da yigə o zʊ jəgə kam kʋntʊ dɪbam ŋwaanɪ. Wʊntʊ mʊ jigi Wɛ kaanɪm yuutu sɪ kʋ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn, nɪ Mɛlɪkisedɛkɪ dɛɛn na yɪ te tɪn.

Ebru 7

Mɛlɪkisedɛkɪ dɛɛn yɪ pɛ mʊ yɪ o ta yɪ Wɛ kaanɪm tu

1A laan lagɪ a ŋɔɔnɪ Mɛlɪkisedɛkɪ woŋo mʊ a brɪ abam. Wʊntʊ dɛɛn yɪ Salɛm tiinə pɛ mʊ, yɪ o kwəri o yɪ Yuutu Baŋa-Wɛ kaanɪm tu. Abraham na kɪ jara o wanɪ pwa yɪ o laan ma joori maŋa kalʊ tɪn, mʊ Mɛlɪkisedɛkɪ jeer-o cwəŋə nɪ o sɔɔlɪ Wɛ o pa-o.

2Abraham laan ma kwe wəənu tɪlʊ maama o na nɛ jara yam je nɪ tɪn o cɛ kuni fugə, o kwe kuni bɪdwɪ dɪm o pa Mɛlɪkisedɛkɪ. Mɛlɪkisedɛkɪ yɪrɪ dɪm kuri mʊ yɪ pɛ wʊlʊ na yɪ Cɪga Tu tɪn. Kʋ wəli da, o na yɪ Salɛm pɛ tɪn, kʋ dɪ kuri mʊ yɪ Yazurə Pɛ.

3Dɪbam nan wʊ ni Mɛlɪkisedɛkɪ ko dɪ o nu ŋwa, yɪ dí yəri o kuri na puli mɛ tɪn. Dí nan yəri o lʊra dɛ dɪ o tʊʊnɪ maŋa. Kʋntʊ mʊ pɛ o nyɪ dɪ Wɛ Bu Zezi, yɪ o yɪ Wɛ kaanɪm tu sɪ kʋ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

4Bʊŋɪ-na á nii Mɛlɪkisedɛkɪ dɛɛn na yɪ kamunu te tɪn. Dɪbam nabaarʊ Abraham dɛɛn ma cɛ wəənu tɪlʊ o na nɛ jara yam je nɪ tɪn kuni fugə, yɪ o lɪ kuni bɪdwɪ o pa-o.

5Kʋ na yɪ balʊ na nuŋi Leevi dwi dɪm wʊnɪ yɪ ba yɪ Wɛ kaanɪm tiinə tɪn, Wɛ ni dɪm pɛ-ba cwəŋə sɪ ba joŋi kuni kuri fugə wʊnɪ kuni bɪdwɪ dɪm ba donnə Yisrayɛlɪ tiinə bam tee nɪ woŋo maama wʊnɪ, yɪ bantʊ dɪ nan yɪ Abraham dwi tiinə mʊ.

6Mɛlɪkisedɛkɪ nan wʊ nuŋi Leevi dwi dɪm wʊnɪ. Nan dɪ kʋntʊ dɪ, o ta joŋi o wəənu təri Abraham tee nɪ. O ma daarɪ o sɔɔlɪ Wɛ o pa Abraham, yɪ Abraham nan ya mʊ yɪ wʊlʊ Wɛ na goni Dl ni dɪd-o tɪn.

7Kʋ nan ba jɪgɪ bʊbwɛa nɪ, nɔɔnʊ na sɔɔlɪ Wɛ o pa o doŋ, wʊntʊ mʊ yɪ kamunu o dwe o na sɔɔlɪ o pa wʊlʊ tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Wɛ kaanɩm tiinə balʊ na nuŋi Leevi dwi dɩm wʊnɩ tɩn dɛɛn yəni ba joŋi ba wəənu təri mʊ, bantʊ nan yɩ balʊ na tʊ tɩn mʊ. Kʊ daarɩ kʊ nan na yɩ Mɛlɩkisedɛkɩ, wʊntʊ ŋwɩ mʊ taan, nɩ Wɛ tənɔ kʊm na tagɩ te tɩn.

9-10Abraham na cɛ o wəənu yɩ o pa Mɛlɩkisedɛkɩ o təri tɩn, ba ta wʊ lʊgɩ Leevi, yɩ o nan wʊ o nabaarʊ Abraham jana kam wʊnɩ. Leevi nan mʊ yɩ wʊlʊ dwi tiinə na jɩgɩ cwəŋə sɩ ba joŋi ba wəənu təri ba donnə Yisɩrayɛlɩ tiinə bam tee nɩ tɩn. Nan dɩ kʊntʊ dɩ, kʊ nyɩ dɩ Leevi təgɩ Abraham ŋwaanɩ mʊ o pa Mɛlɩkisedɛkɩ o təri.

11Wɛ dɛɛn təgɩ Leevi dwi tiinə kaanɩm dɩm ŋwaanɩ mʊ Dl pa Dl cullu tɩm Yisɩrayɛlɩ tiinə. Bantʊ nan na yəni ba kaanɩ Baŋa-Wɛ te tɩn ya na maŋɩ fasɩ, Wɛ ya daa bá kuri kaanɩm tu wʊdoŋ wʊlʊ na daɩ Leevi dwi tu tɩn. Wɛ nan kuri wʊlʊ na yɩ kaanɩm tu nɩ Mɛlɩkisedɛkɩ dɛɛn na yɩ te tɩn, yɩ o wʊ nuŋi Aarɔn dwi dɩm wʊnɩ.

12Kʊntʊ, Wɛ na ləni Dl kaanɩm tu dwi dɩdoŋ wʊnɩ tɩn, kʊ maŋɩ sɩ Dl cullu tɩm dɩ təgɩ tɩ ləni mʊ.

13-14Taanɩ dɩntʊ maama nan brɩ dí Yuutu Zezi Krisi woŋo mʊ. Wʊntʊ daɩ Leevi dwi tu. Dí ye nɩ ba lʊg-o Zuda dwi dɩm wʊnɩ mʊ. Dwi dɩm kʊntʊ wʊnɩ nɔɔn-nɔɔnʊ nan wʊ fɔgɩ o ji Wɛ kaanɩm tu. Kʊ na yɩ Wɛ cullu tɩlʊ Dl na kɩ Moyisi jɩŋa nɩ tɩn, tɩ wʊ pɛ Zuda dwi tiinə cwəŋə sɩ ba ji Wɛ kaanɩm tiinə.

Wɛ ləni kaanɩm tu wʊdoŋ mʊ, sɩ o taa nyɩ nɩ Mɛlɩkisedɛkɩ dɛɛn na yɩ te tɩn

15Dí nan sɩnɩ dí lwarɩ jaja nɩ Wɛ ləni kaanɩm tu wʊdoŋ mʊ, o na nyɩ dɩ Mɛlɩkisedɛkɩ dɛɛn na yɩ te tɩn.

16Zezi na jigi Wɛ kaanɩm tu te tɩn wʊ təgɩ dwi dɩm cullu tɩm ŋwaanɩ, kʊ təgɩ o ŋwɩa kalʊ tʊʊnɩ na ba jɩgɩ dam ka baŋa nɩ tɩn ŋwaanɩ mʊ.

17Wɛ nan tagɩ o taanɩ Dl wɩ: «Nmʊ mʊ wʊ́ ta n yɩ amʊ kaanɩm tu sɩ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɩn, nɩ Mɛlɩkisedɛkɩ dɛɛn na yɩ te tɩn.»

18Kʊ ma brɩ nɩ Wɛ yagɩ cwə-doŋə kam mʊ, ka na bwənə yɩ ka ba zəni nɔɔna tɩn ŋwaanɩ.

19Cullu tɩlʊ Wɛ na kɩ Moyisi jɩŋa nɩ tɩn warɩ tɩ pa nɔɔna maŋɩ fasɩ Wɛ yigə nɩ. Kʊ daarɩ lele kʊntʊ, dí laan jɩgɩ tɩɩna lanyɩranɩ dɩ Wɛ na tiŋi cwə-laa kalʊ Dl pa dɩbam sɩ dí ma wanɩ dí təgɩ-ka dí vu dí yi Dl te tɩn.

20Wɛ nan dugi durə mʊ Dl wəli da. Leevi dwi tiinə bam dɛɛn nan na jigi Wɛ kaanɩm tiinə tɩn, Dl wʊ dugi durə kam kʊntʊ doŋ dɩ ba.

21Kʊ daarɩ, Zezi nan na jigi Wɛ kaanɩm tu tɩn, Wɛ dugi durə mʊ dɩd-o Dl wɩ: «Amʊ Yuutu Baŋa-Wɛ mʊ dugi a durə, yɩ a bá fɔgɩ a za a ni. Nmʊ wʊ́ ta n yɩ amʊ kaanɩm tu sɩ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɩn.»

22Wɛ na dugi Dl durə kam kʊntʊ tɩn, kʊ brɩ nɩ Zezi ŋwaanɩ mʊ Dl tiŋi cwə-laa Dl pa dɩbam, yɩ kantʊ garɩ cwə-doŋə kam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

23Kʊ na yı Leevi dwi tiinə balʊ dɛɛn na yı Wɛ kaanım tiinə tın, ba yı zanzan, tʊʊnı na yəni dı jaanı-ba yı ba ləni daanı tın ŋwaanı mʊ.

24Kʊ daarı Zezi mʊ yı wʊlʊ na jıgı ŋwıa sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Nɔɔn-nɔɔnʊ nan daa bá ləni o yuu nı o ji Wɛ kaanım tu.

25Kʊntʊ tın, o waı o vrı balʊ na tɔgı o ŋwaanı ba yi Wɛ te tın maŋa maama, o na jıgı ŋwıa kalʊ na ba ti yı o loori Wɛ o pa-ba tın ŋwaanı.

26Zezi nan mʊ yı Wɛ kaanım yuutu wʊlʊ na maŋı tın dıbam ŋwaanı. O jıgı wʊ-poŋo, o yı nɔn-ŋʊm Wɛ yigə nı, o ba jıgı lwarım. Wɛ ma lı-o nɔn-balwaarʊ tıtarı nı, yı Dl zəŋ-o Dl ja Dl di wɛyuu Dl sɔŋɔ nı.

27Kʊ na yı Wɛ kaanım yuu tiinə bam dɛɛn na yı te tın, dɛ maama ba yəni ba kaanı Baŋa-Wɛ mʊ sı Dl yagı ba tıtı lwarım Dl ma cɛ-ba, yı ba laan daarı ba kaanı Wɛ ba donnə bam dı lwarım ŋwaanı. Kʊ nan na yı Zezi, wʊntʊ kwe o tıtı mʊ o ma kaanı Wɛ kuni bıdwı yıranı, yı kʊntʊ jıgı kuri sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

28Cullu tılʊ Wɛ na kı Moyisi jıŋa nı tın pa nabiinə jiri Wɛ kaanım yuu tiinə yı ba daa ta bwənə mʊ. Kʊ nan na yı Wɛ ni-gonim dılʊ Dl na dugi durə dı ŋwaanı tın, dıntʊ laan mʊ ləni Moyisi cullu tım yuu nı, yı dı pa Wɛ tıtı Bu wʊm ji Dl kaanım yuutu wʊlʊ na maŋı fası sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

Ebru 8

Zezi Krisi mʊ yı Wɛ ni-dʊʊrı dım kaanım yuutu

1Taana yantʊ maama wʊnı taanı dılʊ na yı kamunu tın mʊ yı sı dıbam jıgı Wɛ kaanım yuutu wʊm kʊntʊ doŋ. Wʊntʊ mʊ je Wɛ-sɔŋɔ nı, Dam-Paŋwa Tu Wɛ paarı jangɔŋɔ kʊm jazım nı.

2O maa wʊ Wɛ di-laa cıga cıga wʊnı o tʊŋı o pa-Dl. Jəgə kam kʊntʊ yı Yuutu Baŋa-Wɛ tıtı sɔŋɔ mʊ, kʊ daı lʊgʊ baŋa vwe dılʊ nabiinə na pugi sı ba taa zuli-Dl da tın.

3Wʊlʊ maama na yı Wɛ kaanım yuutu tın tıtʊŋı yı sı o taa maı pɛɛra dı vara mʊ o kaanı Baŋa-Wɛ. Dıbam Wɛ kaanım yuutu Zezi dı nan maŋı sı o taa jıgı kʊlʊ o na wʊ́ pa Wɛ tın.

4Zezi nan ya ta na wʊ lʊgʊ baŋa nı, o bá ta yı Wɛ kaanım tu. Bɛŋwaanı Wɛ kaanım tiinə maŋı ba wʊ lʊgʊ baŋa nı, yı ba yəni ba maı pɛɛra ba ma kaanı Wɛ, kʊ maŋı dı Moyisi cullu tım na brı te tın.

5Bantʊ na yəni ba tʊŋı ba pa Wɛ te tın yı wəənu tılʊ na wʊ Wɛ-sɔŋɔ nı tın nyınyʊgʊ dı tı luluŋu mʊ. Moyisi dɛɛn na lagı o pu vwe dılʊ nɔɔna na wʊ́ ta paı Wɛ zulə dı wʊnı tın, Wɛ dɛɛn brı-o o na wʊ́ kı te, yı Dl ta Dl wı: «Kwaanı n kı wəənu tım maama sı tı taa nyı nı amʊ na maŋı a brı-m piu kʊm yuu nı te tın.»

6Kʊ daarı lele kʊntʊ, Zezi na tʊŋı o pa Wɛ te tın tiini kʊ jıgı kuri lanyıranı kʊ dwe kaanım tiinə bam tıtʊŋa yam maama, nı ni-dʊʊrı dılʊ Wɛ na tɔgı Zezi ŋwaanı Dl go Dl pa dıbam tın na lana dı dwe dayigə ni-gonim dım na yı te tın. Bɛŋwaanı Wɛ na goni ni-dʊʊrı dım sı Dl pa dıbam kʊlʊ tın tiini kʊ lana kʊ dwe Dl ni-doori dım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Dayigə ni dılʊ Wɛ na goni Dl pa Dl nɔɔna bam tın ya na maŋı fası, Dl ya daa bá go ni dıdoŋ Dl ləni dıntʊ yuu nı.

8Wɛ dɛɛn nan brı nı Dl nɔɔna bam kı ba tusi mʊ. Kʊntʊ mʊ Dl tagı Dl wı: «Maŋa maa bıına, yı amʊ wú go ni-dʊʊrı a pa a nɔɔna bam, kʊ nan yı Yisırayɛlı dwi tiinə dı Zuda dwi tiinə bam maama mʊ.

9Ni-dʊʊrı dıntʊ bá ta nyı dı dayigə ni dılʊ amʊ na goni a pa ba nabaara bam maŋa kalʊ a na jaanı ba jıŋa a pa ba nuŋi Ezipi tıʊ kʊm wʊnı tın. Bantʊ dɛɛn wʊ sɛ ba tɔgı ni dılʊ amʊ na goni dı ba tın. Kʊntʊ mʊ pa a yigə daa təri ba wʊnı.» Mʊ Yuutu Baŋa-Wɛ na tagı kʊlʊ tın. Dl daa ta ma ta Dl wı:

10«Kantʊ maŋa kam na kɛ, amʊ wú go ni a pa Yisırayɛlı dwi tiinə bam nı: ‹Amʊ wú pa a ni-taana yam zʊ ba wʊbʊŋa, yı a pa ya pəni ba bıcara nı. Amʊ wú ta yı ba Tu Wɛ, yı ba dı wú ta yı amʊ nɔɔna.

11Bantʊ nabwənə dı ba dıdɛɛra maama wú lwarı amʊ na yı wʊlʊ tın. Ba wʊlʊwʊlʊ daa wʊ maŋı sı o brı o doŋ nı amʊ mʊ yı ba Yuutu.

12Maŋa kam kʊntʊ nı amʊ wú duri ba ŋwaŋa dı ba lwarım dım, yı a daa bá guli ba kəm-balwaarʊ tım.› »

13Wɛ na ŋɔɔnı Dl ni-dʊʊrı dım taanı kʊntʊ doŋ tın, kʊ brı nı Dl dayigə ni dım laan jigi ni-doori mʊ. Woŋo kʊlʊ nan na doori yı kʊ wʊra kʊ cɔgı tın lagı kʊ kɛ lele mʊ.

Ebru 9

Nɔɔna na zuli Wɛ te lʊgʊ baŋa vwe dım wʊnı tın

1A lagı a ta dayigə ni-gonim dım dı nɔɔna na tɔgı dı ŋwaanı ba zuli Wɛ te tın woŋo mʊ. Kʊ yı nabiinə mʊ pugi vwe lʊgʊ baŋa nı sı ba taa zuli Wɛ da, yı cullu brı ba na wú ta zuli-Dl te tın.

2Vwe dım kʊntʊ wʊ nan cɛ di sıle mʊ. Dı kwaga digə kam yırı mʊ Wɛ-di-laa, yı ka jıgı min-zwən-kamunu. Taabʊlʊ maa zıgı da, yı dıpɛ dılʊ na yı Wɛ nyım tın tigi kʊ baŋa nı.

3Yigə digə dı maa wʊra, ka yırı mʊ Wɛ-di-laa cıga cıga, yı ba lə gar-jalı ba ma cı-ka.

4Kaanım bimbim maa zıgı da, dı yı səbu-sıŋa mʊ ba mɛ ba zi, dáanı mʊ ba zwɛ wəənu tılʊ lwəm na ywəmmə tın ba pa-Dl. Wɛ ni-gonim daka kam dı maa wʊra ba na mɛ səbu-sıŋa ba ma zi-ka. Ka wʊ kʊm maa jıgı səbu-sıŋa zʊŋa, ka dı wʊ na jıgı wʊdiu kʊlʊ yırı na yı Maanı tın. Nacəgə kalʊ na yı Aarən nyım yı ka dɛɛn puli vɔɔrʊ tın dı maa wʊ daka kam wʊnı, kʊ wəli dı kandwa-pılɛ sıle Wɛ cullu tım na pʊpʊnı sı baŋa nı tın.

5Ba dɛɛn ma kı malɛsı sıle nyınyʊgʊ ba zıgı da, yı sı vwana yam kwəli daka kam baŋa, mʊ jəgə kalʊ Wɛ na saarı nabiinə lwarım da tın. Malɛsı sım nyınyʊgʊ kʊm brı nı Baŋa-Wɛ mʊ wʊ jəgə kam kʊntʊ nı dı Dl paarı-zulə yam. Kʊ nan daı lele kʊntʊ mʊ a lagı sı a ŋɔɔnı wəənu tım kʊntʊ taanı zanzan a brı abam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Vwe dım dı dı wʊ wəənu tım na fɔgı tı kwɛ kʊntʊ tın, Wɛ kaanım tiinə bam yəni ba zʊʊrı kwaga digə kam wʊ dɛ maama mʊ ba tʊŋı ba paı Wɛ.

7Kʊ nan na yı yigə digə kam, Wɛ kaanım yuutu wʊm yıranı mʊ jıgı cwəŋə sı o zʊ ka wʊ bıdwı bım maama wʊnı. Wʊntʊ nan na lagı o zʊ, o maŋı sı o ja varım jana mʊ o zʊ o ma kaanı Baŋa-Wɛ o tıtı tusim dı nɔɔna bam dı tusim ŋwaanı, sı Wɛ yagı Dl ma cɛ-ba.

8Kʊntʊ, Wɛ Joro kʊm laan brı dıbam nı, maŋa kalʊ dayigə vwe dım ya ta na zıgı tın, cwəŋə dɛɛn ya tərə sı nɔɔna wanı ba zʊ Wɛ-di-laa cıga cıga kam wʊnı.

9Kʊ maa yı nyınyʊgʊ mʊ kʊ na brı dıbam zım wəənu tım na yı te tın. Kʊ brı nı pɛɛra dı vara balʊ maama nabiinə na kwe ba ma kaanı Wɛ tın bá wanı ya pa wʊlʊ na mɛ-ya o ma zuli Wɛ tın bıcarı kwɛ fası dı Wɛ.

10Ba zaası-ba wəənu tılʊ ba na wú di yı ba nyɔ tın, dı n na wú kı te sı n ta n yı lanyıranı tın cullu mʊ. Tı maama nan yı lʊgʊ baŋa wəənu cullu mʊ, yı tı jıgı kuri sı kʊ taa ve maŋa kam Wɛ na wú fɔgı Dl tiŋi Dl cwə-dʊŋa kam tın yıranı má mʊ.

Zezi Krisi na pɛ dí na cwəŋə sı dí zuli Wɛ te tın

11Zezi Krisi laan mʊ nan tu o ji kaanım yuutu dıbam ŋwaanı. Kʊ ma pa dí joŋi o ŋwı-dʊŋa wo-laarʊ tılʊ na maŋı tı wʊra tın. Zezi na zʊ Wɛ te dıbam ŋwaanı tın, kʊ yı Wɛ-sɔŋɔ cıga cıga mʊ o zʊa, yı kʊntʊ tiini kʊ lana kʊ dwe lʊgʊ baŋa vwe dım. O na zʊ mɛ tın daı vwe dılʊ nabiinə na pugi tın.

12O ma vu o zʊ Wɛ-di-laa kʊm wʊnı. Kʊ yı bıdwı yıranı mʊ o zʊa, maŋa kalʊ na ba ti tın ŋwaanı. O nan wʊ mɛ bʊbalı naa nabalı jana o zʊ o ma kaanı Baŋa-Wɛ. Kʊ yı o tıtı jana mʊ o mɛ o ŋwı dıbam lwarım jını, yı o vrı dıbam lwarım wʊnı sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

13Wɛ ni-doori dım brı nı nɔɔnʊ wʊlʊ na cɔgı culu tın, ba maŋı sı ba ma bʊnı dı nabɛ jana mʊ dı na-pwala kalʊ ba na zwɛ tın tıntwarım ba misi nɔɔnʊ wʊm yıra nı. Ba na kı kʊntʊ mʊ, kʊú kwɛ nɔɔnʊ wʊm sı kʊ maŋı dı cullu tım na brı te tın.

14Vara jana na waı nɔɔna ka kwɛ tın, Zezi na tıgı yı o jana kam nuŋi tın, kʊ bá tiini kʊ fɔgı nɔɔna kʊ kwɛ dı Wɛ kʊ dwəni na? Zezi tɔgı Wɛ Joro kʊlʊ na wʊra sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın ŋwaanı o ji kaanım dılʊ na lana fası tın Wɛ yigə nı. O na kaanı Baŋa-Wɛ dıbam ŋwaanı kʊntʊ tın, kʊ ma pa dí bıcara kwɛ fası dı kəm-balwaarʊ tılʊ ya na jıgı dıbam tı ve tʊʊnı wʊnı tın, yı dí daarı dí zuli Ɗwıa Tu Baŋa-Wɛ.

15Kʊntʊ ŋwaanı Zezi mʊ yı wʊlʊ Wɛ na dɛ o ŋwaanı Dl tiŋi Dl ni-dʊʊrı dım dı nabiinə tın. O na sɛ o tı o ma ŋwı ba lwarım jını tın, o waı o vrı-ba dı ba na kı kʊlʊ ba cɔgı Wɛ dayigə ni-gonim dım tın. Kʊntʊ ŋwaanı balʊ maama Wɛ na kuri sı ba taa yı Dl biə tın waı ba joŋi Dl wo-laarʊ tılʊ na ba ti tın, nı Dl na goni ni sı Dl pa-ba te tın.

16-17Kʊ nyı dı nɔɔnʊ na pɛ ni nı, o na tıga o daarı, ba na wú cɛ o wəənu te tın mʊ. Maŋa kalʊ o ta na ŋwı tın, o ni dım kʊntʊ ba jıgı kuri. Kʊ daarı o nan na tıga, ba laan wú cɛ o wəənu tım sı kʊ maŋı dı o ni dım na tagı te tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Kʊntʊ, Wɛ na goni Dl dayigə ni dım Dl pa Dl nɔɔna bam tın, ba mɛ vara jana mʊ ba ma brı nı Dl ni-gonim dım jıgı kuri.

19Moyisi dɛɛn tɔɔlı Wɛ niə yam maama na yı te tın mʊ o brı Yisırayɛlı tiinə bam. O laan ma kwe nabalı dı bʊbalı jana o wəli dı na, yı o kwe daa, ka yırı mʊ Yisopi, o vɔ gungun-sʊŋʊ ka ni nı o lu jana kam wʊnı o ma misi tɔnɔ kʊlʊ Wɛ niə yam na pʊpʊnı kʊ wʊnı tın baŋa nı, yı o daarı o misi Yisırayɛlı tiinə bam maama yıra nı.

20O dɛɛn na kı kʊntʊ tın, o ma ta dı ba o wı: «Jana kantʊ brı nı Wɛ ni-gonim dım jıgı kuri sı á taá tɔgı-dı.»

21Moyisi daa ta ma kwe jana kam o ma misi vwe dım dı wəənu tılʊ maama na wʊ dı wʊnı yı ba ma zuli Wɛ tın.

22Kʊ yı cıga mʊ, Wɛ cullu tım brı nı nɔɔna maŋı sı ba ma vara jana mʊ ba ma fɔgı ba kwɛ wəənu tılʊ maama na jıgı digiru Wɛ yigə nı tın. Wəənu tılʊ ba na ba maı jana ba kwɛ tın yı fınfın yıranı mʊ. Jana nan ya na wʊ nuŋi, Wɛ bá yagı nɔɔna lwarım Dl ma cɛ-ba.

Zezi Krisi kaanım dım mʊ saarı nɔɔna lwarım

23Lʊgʊ baŋa vwe dım wəənu yı Wɛ-sɔŋɔ wəənu tılʊ na yı cıga tın nyınyʊgʊ mʊ, yı tı maŋı sı tı fɔgı tı kwɛ dı jana kʊntʊ doŋ mʊ. Kʊ daarı Wɛ-sɔŋɔ wəənu tım tıtı na wʊ́ fɔgı tı kwɛ te tın, kʊ fın mʊ sı ba kı kaanım dılʊ na wʊ́ ta dwe faŋa nyım dım tın ba pa Wɛ.

24Zezi Krisi nan na zʊ Wɛ te tın, kʊ daı vwe dılʊ nabiinə na pugi yı dı lwəni Wɛ-sɔŋɔ na yı te cıga cıga tın mʊ o zʊa. O nan sıunı o zʊ Wɛ te Dl sɔŋɔ nı mʊ, yı o zıgı Wɛ yigə nı dıbam zənə ŋwaanı.

25Zwifə kaanım yuutu wʊm dɛɛn yəni o maı vara jana mʊ o zʊ Wɛ-di-laa kʊm wʊ bını maama o ma kaanı Baŋa-Wɛ. Kʊ nan na yı Zezi, wʊntʊ na zʊ Wɛ te tın, o mɛ o tıtı mʊ o kı kaanım kuni bıdwı o pa-Dl.

26Kʊ ya na daı kʊntʊ, Zezi ya wʊ́ ta yaarı o tʊ kuni zanzan mʊ, kʊ na zıgı lʊgʊ baŋa pulim nı sı kʊ ba kʊ yi zım. Kʊ nan na yı te tın, o laan tu lʊgʊ baŋa kweelim maŋa nı mʊ. O tu bıdwı mʊ, yı o ba o tı o kaanı Baŋa-Wɛ sı kʊ pa nabiinə lwarım saarı sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

27Nɔɔnʊ maama maŋı sı o tı kuni bıdwı mʊ, sı Wɛ laan di o sarıya.

28Kʊntʊ, Zezi Krisi dı nan tu o tı bıdwı mʊ o ma kaanı Baŋa-Wɛ, sı o lı nɔɔna zanzan lwarım o yagı. O nan ta wʊ́ joori o ba lʊgʊ baŋa. Kʊ nan daa daı nɔɔna lwarım saarım ŋwaanı, kʊ laan yı sı o joŋi balʊ na jıgı tına sı o joori o ba tın ŋwaanı mʊ.

Ebru 10

1Kʊ na yı Wɛ cullu tılʊ Dl na kı Moyisi jıŋa nı tın, tı lagı tı brı wo-laarʊ tım dí na wʊ́ ba dí joŋi Wɛ tee nı tın na yı te tın mʊ. Tı nan yı lulunnu mʊ, tı daı nı Wɛ-sɔŋɔ wəənu tım tıtı na yı te tın. Tı paı nɔɔna joori ba kaanı Baŋa-Wɛ mʊ bım maama taan taan. Kʊntʊ ŋwaanı tı bá wanı tı pa balʊ na tɔgı tı ŋwaanı ba zuli Wɛ tın bıcara kwɛ fası.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2Wɛ cullu tım ya na waı tı paı balʊ na zuli-Dl tın lwarım saarı dı tiə, ba ya daa bá bʊŋı nı ba lwarım ta wʊ ba yuu nı, yı ba ya daa bá ta kaana.

3Ba nan na kaanı Wɛ bım maama wʊnı tın, kʊ paı ba joori ba guli nı ba lwarım dım ta wʊ ba yuu nı mʊ.

4Bɛŋwaanı nabiinə lwarım bá wanı dı saarı dı nabalı dı bʊbalı jana.

5Kʊntʊ ŋwaanı mʊ Zezi dɛɛn na lagı o ba lʊgʊ baŋa maŋa kalʊ tın, o tagı dı o Ko Wɛ o wı: «Nmʊ ba lagı nabiinə na maı vara dı pɛɛra ba kaanı-m te tın. Nmʊ nan pɛ amʊ nabiinu yıra mʊ, sı a ma-ya a kı nmʊ wʊbʊŋa lʊgʊ baŋa nı.

6Kʊ na yı nɔɔna na yəni ba gʊ vara ba zwɛ ba ma kaanı-m te tın, naa ba na kaanı te sı kʊ ma saarı ba lwarım tın, kikiə yam kʊntʊ maama ba poli nmʊ wʊ.

7Amʊ maa wı: ‹A Ko Wɛ, nii amʊ da, sı a kı nmʊ wʊbʊŋa na lagı te tın, nı kʊ na pʊpʊnı amʊ taanı nmʊ tɔnɔ kʊm wʊnı faŋa faŋa te tın.› »

8Zezi maŋı o da yigə o ta o wı: «Nmʊ ba lagı sı nabiinə ma vara dı pɛɛra ba ma kaanı nmʊ, naa ba gʊ vara ba zwɛ ba ma kaanı nmʊ, naa ba kaanı sı kʊ ma saarı ba lwarım. Wəənu tıntʊ maama ba poli nmʊ wʊ.» Nan dı tı na maŋı tı təgı Wɛ cullu tım na brı te tın dı.

9O laan ma daarı o ta o wı: «Nii amʊ da, sı a kı nmʊ wʊbʊŋa na lagı te tın.» Kʊntʊ brı nı Wɛ saarı Dl dayigə kaanım ni dım Dl yagı, yı Dl daarı Dl ləni kaanım dıdoŋ mʊ.

10Dıntʊ mʊ yı Zezi Krisi na kı o Ko Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın maama, yı o ma o tıtı yıra o ma kaanı kuni bıdwı, yı kʊ jıgı kuri sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın, sı kʊ pa dí taá jıgı wʊ-poŋo Wɛ yigə nı.

11Lʊgʊ baŋa kaanım tiinə yəni ba zıgı wɛɛnı mʊ ba tʊŋı dɛ maama, ba gʊ vara ba ma kaana maŋa maama, yı ba kaanım dım kʊntʊ nan warı lwarım dı saara.

12Kʊ nan na yı Zezi, wʊntʊ kwe o tıtı o ma kaanı Baŋa-Wɛ bıdwı yıranı má mʊ, yı kʊ saarı nabiinə lwarım sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. O na kı kʊntʊ o ti tın, o ma vu o jəni Baŋa-Wɛ jazım nı,

13yı o laan cəgi maŋa kalʊ Wɛ na wʊ́ kı o dʊna maama o nɛ kuri nı sı o nɔ-ba nı tıga te tın.

14Kʊntʊ, o kaanı Wɛ kuni bıdwı mʊ, sı kʊ pa nɔɔna taa jıgı wʊ-poŋo sı ba bıcara kwɛ fası sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

15Wɛ Joro kʊm dı nan brı dıbam jaja nı wəənu tım kʊntʊ yı cıga mʊ. Kʊ dɛ yigə kʊ ta kʊ wı:

16«Amʊ Yuutu Baŋa-Wɛ tagı a wı: ‹Kantʊ maŋa kam na kɛ, amʊ wʊ́ go ni a pa a nɔɔna bam nı: Amʊ wʊ́ pa a ni-taana yam zʊ ba bıcara, yı a pa ya pəni ba wʊbʊŋa nı.› »

17Dl daa ta ma ta Dl wı: «Amʊ daa bá guli ba lwarım dı ba kəm-balwaarʊ tım.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Wɛ nan na yagɪ nabiinə kəm-balwaarʊ tɪm Dl ma cɛ-ba tɪn, kʊ daa wʊ maŋɪ sɪ ba gʊ vara ba ma kaanɪ-Dl ba lwarɪm saarɪm ŋwaanɪ.

Dí na maŋɪ sɪ dí zɪgɪ dɪ baarɪ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ te tɪn

19A ko-biə-ba, dí laan jɪgɪ ni sɪ dí zʊ Wɛ-di-laa cɪga cɪga kam wʊnɪ, Zezi Krisi na tɪga yɪ o jana nuŋi tɪn ŋwaanɪ.

20Wʊntʊ nan mʊ pʊrɪ cwə-dʊŋa o pa dɪbam, yɪ kantʊ mʊ paɪ ŋwɪa. O maa kaarɪ gar-jalɪ dɪm dɪ ya na wʊ dɪbam dɪ Wɛ laŋa nɪ tɪn, dɪ o na kwe o yɪra yam o kaanɪ Baŋa-Wɛ tɪn ŋwaanɪ.

21Kʊntʊ, dɪbam jɪgɪ Wɛ kaanɪm tu cɪga cɪga o na nii Wɛ tɪtɪ nɔɔna bam baŋa nɪ.

22Kʊntʊ ŋwaanɪ, pa-na dí fʊfɔ dí twɛ Wɛ te dɪ wʊbʊŋ-ŋʊna dɪ baarɪ dɪlʊ na brɪ nɪ dí jɪgɪ wʊ-dɪdʊa fasɪ dɪ Wɛ tɪn. Wɛ kwɛ dí bɪcara kʊ pa dí daa ba bʊŋɪ nɪ dí lwarɪm ta wʊ dí yuu nɪ, yɪ Dl zarɪ dɪbam dɪ na-ŋʊna.

23Pa-na dí brɪ nɪ dí jɪgɪ tɪna Wɛ tee nɪ yɪ bʊbwɛa tərə, Dl na goni ni Dl pa dɪbam yɪ Dl bá fɔgɪ Dl kwanɪ-dɪ tɪn ŋwaanɪ.

24Pa-na dí taá ye da-ni nɪ, sɪ dí taá zəni daanɪ, sɪ dí taá soe daanɪ, sɪ dí taá kɪ kəm-laarʊ.

25Á yɪ pa dí yagɪ da-kikilim Wɛ zulə ŋwaanɪ nɪ badaara na yagɪ te tɪn. Nan kwaanɪ-na á tiini á taá wəli daanɪ kʊntʊ, sɪ kʊ pa á na baarɪ, á na lwarɪ nɪ dí Yuutu wʊm dɛ dɪm twɛ tɪn ŋwaanɪ.

26Nɔɔnʊ wʊlʊ na lwarɪ Wɛ cɪga kam tɪn, o ta na paalɪ o kɪ lwarɪm, kaanɪm daa tərə dɪ na wʊ́ pa o lwarɪm dɪm saarɪ.

27Kʊ laan nan daarɪ sɪ fʊʊnɪ mʊ taa jɪgɪ kʊntʊ tu dɪ Wɛ na wʊ́ kɪ-o te tɪn. Wɛ na di o sarɪya, Dl laan wʊ́ pa o zʊ mɪn-fɔrɔ kʊlʊ na wʊ́ cɔgɪ balʊ maama na vɪn Wɛ tɪn wʊ.

28Kʊ na yɪ Wɛ cullu tɪlʊ Dl na kɪ Moyisi jɪŋa nɪ tɪn, nɔɔnʊ na cɔgɪ-tɪ, yɪ nɔɔna bale naa batɔ na yɪ maana tiinə, baá gʊ kʊntʊ tu mʊ o kəm-lɔŋɔ kʊm ŋwaanɪ yɪ ŋwaŋa bá ta wʊra.

29Kʊ daarɪ nɔɔnʊ wʊlʊ nan na yáalɪ Wɛ tɪtɪ Bu wʊm tɪn, kʊntʊ tu bá tiini o na cɔgɪm kʊ gaalɪ Wɛ tee nɪ na? Kʊntʊ tu paɪ Zezi jana kam Wɛ na dɛ ka ŋwaanɪ Dl tiŋi Dl ni-dʊʊrɪ dɪm tɪn yɪ kafɛ mʊ, yɪ kʊ nan yɪ jana kam kʊntʊ mʊ Wɛ mɛ Dl fɔgɪ Dl kwɛ nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ bɪcarɪ. Kʊntʊ tu daa ta twɪ Wɛ Joro kʊm kʊ na paɪ nɔɔna Wɛ zaanɪ dɪm tɪn mʊ. Kʊntʊ tɪn, o bá tiini o na cam na?

30Dɪbam nan maŋɪ dí ye wʊlʊ wʊm o na tagɪ o wɪ: «Amʊ mʊ yɪ wʊlʊ na wʊ́ cɔgɪ nɔɔna dɪ ba kəm-balwaarʊ tɪn. Amʊ wʊ́ pa ba joori ba na kʊlʊ na maŋɪ dɪ ba tɪn.» Kʊ ta pʊpʊnɪ nɪ: «Baŋa-Wɛ wʊ́ di Dl nɔɔna sarɪya.»

31Kʊ nan wʊ́ ta tiini kʊ yɪ leerʊ dɪ wʊlʊ na kɪ o cɔgɪ yɪ Ŋwɪa Tu Baŋa-Wɛ jɪŋa zʊ-o sɪ Dl pa o na cam tɪn.

32Nan guli-na abam dɛɛn na dɛ yigə á na Wɛ pooni dɪm cɪga cɪga yɪ á yaarɪ zanzan te tɪn. Cam dɪm nan wʊ wanɪ abam á na vɔgɪ pu-dɪa tɪn ŋwaanɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

33Maŋa kadoŋ nı ba yəni ba twı abam yı ba bɛɛsı abam nɔn-kɔgɔ yigə nı. Maŋa kadoŋ nı dı, á yəni á sɛ sı á tɔgı á wəli balʊ dı na nɛ abam yaara yam doŋ tın,

34kʊ pɛ á tɔgı á na yaara dı balʊ na wʊ pına digə nı tın. Nɔɔna maa yəni ba vrı abam wəənu yı á cım dı wʊpolo, bɛŋwaanı á ye nı á maŋı á jıgı kʊlʊ na tiini kʊ lana kʊ dwe, yı kʊ́ ta wʊ abam tee nı sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

35Á yı yagı á na jıgı baarı te tın, sı kʊ́ pa á na nyɔɔrı zanzan Wɛ tee nı.

36Á nan maŋı sı á taá jıgı pu-dıa, sı á taá ma kı Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın, sı á daarı á joŋi wo-laarʊ tılʊ Dl na goni ni sı Dl pa abam tın.

37Kʊ nan pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Kʊ daarı fıın mʊ sı wʊlʊ na lagı o ba tın laan ba. O bá daanı.

38Wʊlʊ maama na jıgı cıga amʊ Baŋa-Wɛ tee nı tın mʊ yı wʊlʊ na kı o wʊ-dıdʊa dı amʊ tın, oó na ŋwıa cıga cıga. O nan na joori kwaga, amʊ bá ta jıgı wʊpolo dıd-o.»

39Dıbam nan daı balʊ na joori kwaga yı ba ga ŋwıa Wɛ tee nı tın. Dí yı balʊ na kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ yı dí wʊ́ na ŋwıa Dl tee nı tın mʊ.

Ebru 11

Wʊ-dıdʊa kəm dı Wɛ na yı te tın

1Nmʊ na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ, kʊ kuri mʊ n ye lanyıranı nı nmʊ wʊ́ sıanı n na wəənu tılʊ n na tıanı tın. Kʊ kuri mʊ n ta n jıgı cıga nı wəənu tılʊ n na ba naı dı n yiə tın sıanı tı wʊra.

2Nɔɔna balʊ na dɛ Wɛ cwəŋə faŋa faŋa tın, kʊ yı ba na kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın ŋwaanı mʊ pɛ ba yırı zaŋı.

3Kʊ yı dıbam dı na kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın ŋwaanı mʊ paı dí lwarı nı, Wɛ mɛ Dl ni-taanı mʊ Dl kı lʊgʊ baŋa dı wɛyuu maama. Kʊntʊ mʊ dí sɛ nı Wɛ kwe wəənu tılʊ na ba naı dı yiə tın mʊ Dl ma kı tılʊ dí na waı dí naı dı yiə tın.

4Abɛlı dɛɛn na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın ŋwaanı mʊ pɛ o kaanım dım ja kuri dı dwəni Kayin nyım dım. O wʊ-dıdʊa kam mʊ pɛ Wɛ wı, o yı cıga tu, Wɛ na sɛ o pɛɛra yam tın ŋwaanı. O daa tərə yı o wʊ-dıdʊa kam ŋwaanı nan paı o taanı ta wʊra.

5Enɔkı dı na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın ŋwaanı mʊ pɛ Dl kwe-o Dl ja Dl di Dl sɔŋɔ, yı tʊʊnı wʊ jaan-o. Wɛ na kwe-o kʊntʊ tın, nɔɔn-nɔɔnʊ daa wʊ nɛ o je. Kʊ nan na wʊ́ loori kʊntʊ tın, kʊ maŋı kʊ ta Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı, o poli Wɛ wʊ.

6Nɔɔnʊ nan na ba jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ, o bá wanı o pa Wɛ wʊ poli. Wʊlʊ maama na twɛ Wɛ tın, kʊ fın mʊ sı kʊntʊ tu taa jıgı wʊ-dıdʊa o sɛ nı Wɛ sıanı Dl wʊra yı Dl kı balʊ na lagı sı ba yi Dl te tın lanyıranı.

7Nowe dı dɛɛn na jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın mʊ pɛ o sɛ Dl ni. Wɛ dɛɛn tagı dıd-o kʊlʊ na lagı kʊ ba kʊ kı yı nabiinə yiə ta wʊ nɛ-kʊ tın. O ma sɛ Wɛ ni yı o pa naboro kamunu, yı o dı o sɔŋɔ tiinə zʊ kʊ wʊ, yı Wɛ pa ba lu na-fara bam. O kəm dım kʊntʊ ma brı nı

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

lʊgʊ baŋa nɔɔna balʊ na wʊ sɛ Wɛ ni tɪn ba jɪgɪ bʊra. Wɛ ma pa o na cɪga Dl tee nɪ o na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ.

8Abraham dɛɛn na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ o nuŋi o tɪtɪ tɪʊ kʊm nɪ, o vu jəgə kalʊ Wɛ na goni ni nɪ Dl wʊ́ pa-o sɪ o dwi tiinə taa te tɪn. Wɛ na bəŋ-o nɪ o nuŋi kʊntʊ tɪn, o sɪunɪ o sɛ o maa ve, yɪ o maŋɪ o yəri je sum o na ve tɪn.

9O na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ o vu o zʊʊrɪ tɪʊ kʊm Wɛ ya na maŋɪ Dl go ni sɪ Dl wʊ́ pa-o tɪn wʊnɪ nɪ vəru te. O dɛɛn zʊʊrɪ vwe wʊnɪ mʊ. Yizakɪ dɪ Zakɔbɪ balʊ Wɛ na goni Dl ni dɪm kʊntʊ dɪ ba dɪ tɪn dɪ zʊʊrɪ vwə wʊnɪ mʊ.

10Kʊ brɪ nɪ Abraham dɛɛn cəgi sɪ o zʊ tɪʊ kʊlʊ kuri na fɔgɪ kʊ cwi lanyɪranɪ tɪn mʊ. Kʊ yɪ Wɛ tɪtɪ mʊ bəgi kʊ kuri, yɪ dɪntʊ mʊ yɪ kʊ lwarʊ.

11Abraham kaanɪ Sara dɛɛn yɪ ka-dʊgʊ mʊ yɪ o kɛ lʊra. Dɪ kʊntʊ dɪ, o na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ o sɛ nɪ Wɛ bá kwanɪ Dl ni dɪm Dl na goni tɪn yɪ o wanɪ o lʊ bu.

12Kʊntʊ, kʊ zɪgɪ nɔn-dʊa kalʊ na yɪ Abraham yɪ o tiini o kwɪn zanzan tɪn yɪra nɪ mʊ Wɛ pɛ o lʊ dwi tiinə kɔgɔ kɔgɔ, nɪ calɪcwɪ na dagɪ wɛyuu nɪ naa nɪnɪʊ ni kasʊlʊ-wɪa na dagɪ yɪ kʊ warɪ kʊ ga te tɪn.

13Nɔɔna balʊ dɛɛn na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ kʊntʊ tɪn nan tɪgɪ yɪ ba wʊ nɛ wəənu tɪlʊ Wɛ na goni ni sɪ Dl pa-ba tɪn. Ba dɛɛn maŋɪ ba maanɪ nɪ wəənu tɪm dɛ wʊ́ daanɪ yɪ tɪ laan ba, yɪ ba nan ya ta jɪgɪ wʊpolo kʊ ŋwaanɪ. Ba ma ta jaja nɪ ba yɪ vərə mʊ, ba kugu je təri lʊgʊ baŋa nɪ.

14Balʊ maama na tɛ kʊntʊ doŋ tɪn brɪ nɪ ba daa ta jɪgɪ tɪuna, sɪ baá na tɪʊ kʊlʊ na wʊ́ ta yɪ ba kugu je tɪn mʊ.

15Ba daa ba jɪgɪ tɪʊ kʊlʊ ba na nuŋi kʊ wʊnɪ tɪn wʊbʊŋa ba yuu nɪ. Ba ya na jɪgɪ kʊ wʊbʊŋa, ba ya wʊ́ wanɪ ba na cwəŋə sɪ ba joori.

16Kʊ nan na yɪ te tɪn, ba wʊbʊŋa tiini ya zʊ tɪʊ kʊlʊ na lana kʊ ja gaalɪ tɪn. Kʊntʊ mʊ yɪ Wɛ tɪtɪ sɔŋɔ kʊm. Kʊ ma pa Baŋa-Wɛ jɪgɪ wʊpolo dɪ ba na bə-Dl nɪ ba Tu Wɛ tɪn. Dl nan maŋɪ Dl jɪgɪ tɪʊ kʊlʊ Dl na ti kʊ yigə sɪ Dl pa-ba tɪn.

17-18Kʊ yɪ Abraham na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ te tɪn mʊ pɛ o dɛɛn sɛ o kwe o bu Yizakɪ sɪ o ma kaanɪ Baŋa-Wɛ maŋa kam Dl na maŋ-o sɪ Dl nii tɪn. Wɛ nan maŋɪ Dl go ni Dl pa-o nɪ: «Kʊ́ zɪgɪ Yizakɪ yɪra nɪ mʊ sɪ n dwi tiinə ma puli.» Dɪ kʊntʊ dɪ, o dɛɛn ta sɛ sɪ o ya ma o bu-dʊa kam o kaanɪ Wɛ, nɪ Wɛ na brɪ-o te tɪn.

19O dɛɛn jɪgɪ cɪga nɪ Wɛ wʊ́ wanɪ Dl bi Yizakɪ Dl pa o yagɪ tʊʊnɪ. Kʊ nan na sɪunɪ kʊ kɪ te tɪn nyɪ dɪ Dl bi-o tʊʊnɪ wʊnɪ mʊ.

20Yizakɪ dɪ na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ o sɔɔlɪ Wɛ o pa o biə Zakɔbɪ dɪ Ezayu wəənu tɪlʊ na lagɪ tɪ ba tɪ kɪ tɪn ŋwaanɪ.

21Zakɔbɪ dɪ na tu o ga fɪun sɪ o tɪ tɪn, o na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ o sɔɔlɪ Wɛ o pa o bu Zʊzɛfʊ biə bam maama bale. O dɛɛn ma zi o nacəgə o zaŋɪ yɪ o zuli Wɛ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Zʊzɛfʊ dɪ maŋa na twɛ sɪ o tɪ tɪn, o na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ o ta dɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam nɪ baá nuŋi Ezipi tʊʊ nɪ. O ma pa-ba ni nɪ, ba na ma nuŋə, sɪ ba guri o kwi sɪm Ezipi nɪ ba ja vu ba tɪtɪ tʊʊ.

23Moyisi ko dɪ o nu dɪ dɛɛn na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ ba kwe-o ba səgi canɪ sɪtɔ ba na lʊg-o maŋa kalʊ tɪn. Ba ma na nɪ bu wʊm yɪ bu-laa, yɪ ba wʊ kwarɪ fʊʊnɪ sɪ ba vɪn pa-farʊ wʊm ni.

24Moyisi dɛɛn na kɪ nɔɔnʊ tɪn, kʊ yɪ o na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ o wʊ sɛ sɪ ba taa bə-o nɪ Pa-farʊ wʊm bukɔ bu.

25O dɛɛn maa bʊŋɪ nɪ, o na təgɪ dɪ Wɛ nɔɔna bam o na yaara, kʊú ta garɪ o na yagɪ Wɛ cwəŋə yɪ o daarɪ o di ywəəni dɪlʊ na bá daanɪ tɪn.

26O nan bʊŋɪ nɪ, nɔɔna na goon-o nɪ ba na wú gooni Krisi wʊm Wɛ na lagɪ Dl tʊŋɪ tɪn, kʊ garɪ o na nɛ jɪjɪgɪrʊ zanzan Ezipi nɪ, bɛŋwaanɪ o wʊbʊŋa dɛɛn tigi pɛɛrɪ dɪlʊ o na wú ba o joŋi Wɛ tee nɪ tɪn baŋa nɪ mʊ.

27Moyisi na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn ŋwaanɪ mʊ pɛ o nuŋi Ezipi nɪ yɪ o wʊ kwarɪ pa-farʊ wʊm ban-zɔŋɔ kʊm. O maa jɪgɪ baarɪ yɪ o wʊ sɛ sɪ o joori kwaga, bɛŋwaanɪ o ye nɪ Wɛ dɪlʊ na ba naɪ dɪ yiə tɪn wʊ o yigə nɪ.

28O na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ o pa Yisɪrayɛlɪ tiinə bam di Pakɪ candiə ba sam nɪ. O ma pa ba kɪ jana ba misi ba di sɪm niə nɪ, sɪ tʊʊnɪ malɛka kalʊ na wú ba sɪ ka gʊ bəkəri-kwɪn sɪm maama tɪn daa yɪ kɪ ba tɪtɪ biə bam kʊlʊkʊlʊ.

29Yisɪrayɛlɪ tiinə bam na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ nʊnʊ kʊlʊ ba na bəi nɪ Bu-sɪŋa tɪn na bam pɔɔrɪ bɪle ba daarɪ tɪ-kʊra, yɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam təgɪ da ba bɛ. Ezipi tiinə bam na kwaanɪ sɪ ba təgɪ ba kwaga ba bɛ tɪn, na bam ma joori ba tʊ ba naagɪ daanɪ, yɪ kʊ pa ba maama li na ba tɪ.

30Wɛ nɔɔna bam na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ ba vu ba kaagɪ Zeriko tʊʊ kʊm da yarpɛ, yɪ kʊ kəbri sɪm laan tʊ tɪga nɪ.

31Kʊ nan daa ta na yɪ Rahabɪ wʊlʊ ya na yɪ ka-boro yɪ o zʊʊrɪ Zeriko nɪ tɪn, o na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn mʊ pɛ o dɛɛn jeeri Yisɪrayɛlɪ nɔɔna balʊ na ve sɪ ba daanɪ tʊʊ kʊm ba nii tɪn lanyɪranɪ. Kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ pɛ ba wʊ gʊ-o ba wəli dɪ balʊ na vɪn Wɛ tɪn.

32Amʊ ya jɪgɪ taanɪ zanzan sɪ a ta a wəli da, yɪ pwələ daa tərə sɪ a ŋɔɔnɪ nɔɔna badaara taanɪ a wəli da. Amʊ ya wú maŋɪ Zidɪɔn dɪ Barakɪ dɪ Samsɔn dɪ Zefite dɪ Davidi dɪ Samʊwɛlɪ dɪ faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam maama na yɪ te tɪn.

33Bantʊ maama dɛɛn jɪgɪ wʊ-dɪdʊa mʊ dɪ Wɛ, yɪ ba magɪ jara ba wanɪ tɪɪnɪ zanzan. Ba ma kwəri ba kɪ kʊlʊ na yɪ cɪga tɪn, yɪ ba daarɪ ba joŋi kʊlʊ Wɛ na goni ni sɪ Dl pa-ba tɪn. Ba ma pa nywəənu niə pu yɪ tɪ daa wʊ jaanɪ-ba.

34Ba ma pa min-vʊrʊ dwe yɪ tɪ daa wʊ di-ba, yɪ ba wanɪ ba lu nɔɔna jɪa nɪ kʊ pa ba daa wʊ gʊ-ba dɪ sʊ-lwaanʊ. Ba ya bwənə mʊ yɪ ba na dam. Ba ma tiini ba na baarɪ, yɪ ba magɪ jara ba wanɪ ba zəli dwi-gɛ tiinə balʊ na yɪ ba dʊna tɪn ba pa ba viiri.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

35Kaana dı ma na ba nɔɔna balʊ ya na tıga tın na joori ba bi. Nɔɔna badonnə ma wʊ sɛ sı ba vrı ba tıtı nɔɔna balʊ na jıgı-ba ba yaarı tın jıŋa nı. Ba sɛ sı ba tı, sı ba joori ba bi ba na ŋwıa kalʊ na lana ka dwe tın Wɛ tee nı.

36Ba ma yáalı Wɛ nɔɔna badaara dı ba na mwanı-ba yı ba daarı ba magı-ba te tın. Ba ma vɔ nɔɔna badonnə dı capʊnnʊ yı ba kı-ba pıına digə nı.

37Ba ma dʊlı ba badonnə dı kandwa ba gʊ. Ba ma sıurı badaara yıra kuni bıle. Ba ma kwe sʊ-lwaanʊ ba ma gʊ ba badonnə. Wɛ nɔɔna badonnə maa beerə jəgə maama, yı ba zʊ peeni dı bʊnı tankwaalʊ yıranı. Zʊrı dı cam ma jıgı-ba, yı nɔɔna dı bɛɛsı-ba.

38Wɛ nɔɔna bam dɛɛn beeri kagʊa yuu nı dı pweeru yum nı mʊ, yı ba zʊʊrı ba tigi pweeru gugwəəru nı dı bɔɔna wʊnı. Lʊgʊ baŋa nan ya wʊ maŋı sı kʊ taa jıgı nɔn-ŋʊna bam kʊntʊ dwi doŋ.

39Nɔɔna bam kʊntʊ maama yırı dɛɛn zaŋı ba na kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın ŋwaanı mʊ. Nan dı kʊntʊ dı, ba wʊ nɛ Wɛ ya na goni ni sı Dl kı-ba lanyıranı te tın.

40Wɛ dɛɛn nan bʊŋı sı Dl kı kʊlʊ na tiini kʊ lana tın mʊ dıbam ŋwaanı, Dl na lagı sı Dl pa dí maama tɔgı daanı dí ji lanyıranı fası Dl yigə nı tın ŋwaanı.

Ebru 12

Wɛ vaı dí zwɛ dí na yı Dl biə tın ŋwaanı mʊ

1Dıbam nan lwarı nı faŋa faŋa Wɛ nɔn-kɔgɔ kʊm kʊntʊ ba na brı nı ba jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ tın gilimi dıbam ba brı cwəŋə. Kʊntʊ ŋwaanı, pa-na dí yagı wo-yɔɔrʊ tılʊ maama na cʊ dıbam tı pa dí warı dí tɔgı Wɛ lanyıranı tın, dı lwarım dılʊ na jıgı dıbam tın, sı dí daarı dí kwaanı dí duri dı pu-dıa cwəŋə kalʊ Wɛ na pɛ dıbam tın wʊnı.

2Pa-na dí yɔɔrı dí taá nii Zezi. Wʊntʊ mʊ pɛ dıbam puli dí kı dí wʊ-dıdʊa dı Wɛ, yı o ta wʊ́ pa dí taá jıgı wʊ-dıdʊa dı Wɛ sı kʊ vu kʊ yi gurim. O dɛɛn ma vɔ pu-dıa yı o yaarı o tı tʊʊn-dagara baŋa nı. O wʊ kwarı cavıura sı o tı tʊʊnı dım kʊntʊ dwi, bɛŋwaanı o nɛ nı Wɛ tiŋi ywəəni mʊ sı Dl pa-o. O laan ma daarı o vu o jəni Baŋa-Wɛ paarı jangɔŋɔ kʊm jazım nı.

3Nan bʊŋı-na á nii Zezi na tiini o vɔ pu-dıa dı nɔn-balwaarʊ na cul-o yı ba yaar-o te tın. Á nan yı zaŋı á ga baarı sı á yagı Wɛ cwəŋə tɔgım.

4Abam na yəni á kwaanı sı á jaŋı á cɔgı lwarım dam te tın, á wʊ nɔɔn-nɔɔnʊ daa ta wʊ tıgı kʊ ŋwaanı.

5Wɛ tɔnɔ kʊm nan jıgı taanı dılʊ na wʊ́ wanı kʊ pa abam na baarı tın, á na yı Wɛ biə tın ŋwaanı. Nan guli-na kʊ na brı abam te kʊ wı: «Amʊ bu, n Yuutu Wɛ na vaŋı nmʊ zwɛ, sı n yı zaŋı n kwe-kʊ n ma n ji kafɛ. Wɛ na kaanı-m, sı n yı pa n wʊ cɔgı.

6Bɛŋwaanı Baŋa-Wɛ na soe balʊ tın mʊ Dl yəni Dl vaŋı ba zwa sı Dl pa ba kʊrısı. Wʊlʊ maama Wɛ na joŋi sı o taa yı Dl bu tın, Dl yəni Dl ma cam mʊ Dl kwe-o.»

7Á na nɛ yaara, kʊ yı sı kʊ ma kwe abam mʊ. Á na yı Wɛ biə tın mʊ paı Dl kwe abam kʊntʊ doŋ. Bu tərə o ko na ba vaŋı o zwɛ sı o kʊrısı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Wɛ nan ya na wʊ vaŋɪ abam zwa nɪ Dl na kɪ Dl biə bam maama te tɪn, kʊ brɪ nɪ abam daɪ Dl biə cɪga cɪga mʊ, á yɪ bu-tampirə mʊ.

9Dɪbam kwə bam lʊgʊ baŋa nɪ tɪn yəni ba vaŋɪ dí zwa mʊ, yɪ dí nɪgɪ-ba. Kʊ nan na yɪ dí Ko Wɛ dɪlʊ na te dí jwəəru tɪn, kʊ maŋɪ sɪ dí tiini dí sɛ Dl ni, sɪ dí laan na ŋwɪa Dl tee nɪ.

10Dí kwə bam lʊgʊ baŋa nɪ tɪn yəni ba vaŋɪ dí zwa bɪna fɪnfɪn yɪranɪ mʊ, sɪ kʊ maŋɪ dɪ ba wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn. Dí Ko Wɛ tɪtɪ nan kɪ kʊntʊ sɪ kʊ wəli dɪbam mʊ, sɪ dí wanɪ dí təgɪ dí na dɪntʊ wʊ-poŋo kʊm doŋ.

11Maŋa kalʊ ba na yəni ba vaŋɪ dí zwa tɪn, kʊ yəni kʊ pa dí wʊ cəgɪ mʊ yɪ dí ba jɪgɪ wʊpolo. Kʊntʊ kwaga nɪ, zwa vaŋɪm dɪm laan wʊ́ zəni balʊ dɪ na kwe-ba tɪn dɪ pa ba na nyɔɔrɪ, dɪ ba ŋwɪa na təgɪ cɪga yɪ ba jɪgɪ bɪcarɪ-zuru tɪn.

12Kʊntʊ ŋwaanɪ, na-na dam dɪ baarɪ sɪ á taá təgɪ Wɛ cwəŋə.

13Á taá ve cwəŋə kalʊ na yɔɔrɪ tɪn wʊnɪ, sɪ balʊ na ve yɪ ba duə tɪn yɪ saarɪ ba tʊ ba wəli da, sɪ kʊ wanɪ kʊ pa ba nɛ sɪm je.

Dí wʊ maŋɪ sɪ dí vɪn Wɛ zaanɪ dɪm

14Kwaanɪ-na sɪ á taá zʊʊra, sɪ ywəəni taa wʊ á dɪ nɔɔnʊ maama tɪtarɪ nɪ, sɪ á kwəri á taá jɪgɪ wʊ-poŋo Wɛ yigə nɪ, bɛŋwaanɪ nɔɔnʊ na ba jɪgɪ wʊ-poŋo, o bá wanɪ o na Yuutu Baŋa-Wɛ.

15Fəgɪ-na á cɪ á tɪtɪ sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yɪ ga Wɛ zaanɪ dɪm, sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ bɪcarɪ yɪ zaŋɪ dɪ ji nɪ vɪan na cana te tɪn, sɪ kʊ pa kʊ loŋi nɔɔna zanzan sɪ kʊ cəgɪ-ba Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ.

16Á yɪ pa á wʊlʊwʊlʊ təgɪ boorim kikiə, naa o taa gooni wəənu tɪlʊ na yɪ Wɛ nyɪm nɪ Ezayu dɛɛn na yɪ te tɪn. Wʊntʊ yigə tərə dɪ o na yɪ o ko bu-kwɪan tɪn. O kana maa wɔɛ, yɪ o kwe o nakwɪum dɪm o ma ləni o nyaanɪ wʊm zʊŋa wʊdiu o di.

17Abam nan maŋɪ á ye kʊlʊ na kɪ-o kʊ kwaga seeni tɪn. O joori o ba o lagɪ sɪ o ko wʊm səəlɪ Wɛ o pa-o, o na yɪ o bu-kwɪan tɪn ŋwaanɪ. O ma kwaanɪ o loori o ko wʊm dɪ yi-na. O ma wʊ nɛ cwəŋə, bɛŋwaanɪ o daa warɪ o joori o kwanɪ o kəm dɪm.

18Abam na twɛ Wɛ te tɪn daɪ nɪnɛɛnɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə bam dɛɛn na zɪgɪ piu kʊlʊ təŋə nɪ yɪ ba yiə na-kʊ yɪ ba kwəri ba waɪ ba dwe-kʊ dɪ ba jɪa te tɪn. Min-fərɔ dɪ lim dɛɛn mʊ wʊra, dʊa ma mumunə kʊ yuu nɪ.

19Ba ma ni nabɔnɔ wum dɪ kwərə na ŋɔɔnɪ. Balʊ na ni kwərə kam kʊntʊ tɪn ma loori sɪ ka daa yɪ ŋɔɔnɪ ka wəli da,

20bɛŋwaanɪ ka na maŋɪ ka kaanɪ-ba te tɪn tiini kʊ dana kʊ pa-ba, dɪ ka na tagɪ dɪ ba ka wɪ: «Wʊlʊ maama na dwe piu kʊm tɪn, kʊ zɪ na yɪ varɪm mʊ dɪ, sɪ á dʊl-o dɪ kandwa á gʊ.»

21Wəənu tɪlʊ ba na nɛ tɪn ma tiini kʊ səərɪ ba yɪra, yɪ Moyisi tɪtɪ ta o wɪ: «Fʊʊnɪ tiini dɪ zʊ-nɪ yɪ a yɪra saɪ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

22Kʊ nan daɪ kʊntʊ abam tee nɪ. Abam laan twɛ piu kʊlʊ yɪrɪ na yɪ Siyɔn tɪn mʊ. Kʊ maa yɪ Ŋwɪa Tu Baŋa-Wɛ tʊ-kamunu Zeruzalɛm kʊlʊ na wʊ Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn. Wɛ malɛsɪ kɔgɔ kɔgɔ ma jeeri daanɪ jəgə kam kʊntʊ nɪ.

23Abam nan tu á wəli Wɛ kɔgɔ kʊm wʊnɪ mʊ. Kʊ yɪ Dl bu-kwɪn sɪm kɔgɔ kʊm ba yɪra na pʊpʊnɪ ya tiŋi Wɛ-sɔŋɔ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn candiə mʊ. Kʊ yɪ Wɛ dɪlʊ na wʊ́ di nabiinə maama sarɪya tɪn te mʊ á tu á yi. Kʊ maa yɪ balʊ na nɛ cɪga Dl yigə nɪ yɪ Dl laan pa ba bɪcara fɔgɪ ya kwɛ fasɪ tɪn jwəəru tɪm na wʊ mɛ tɪn mʊ á yiə.

24Kʊ nan yɪ Zezi wʊlʊ Wɛ na dɛ o ŋwaanɪ Dl go Dl ni-dʊʊrɪ dɪm tɪn te mʊ á yiə. Kʊ yɪ Zezi jana kam ŋwaanɪ mʊ pɛ á fɔgɪ dɪ Wɛ. O jana kam nan brɪ dɪbam woŋo kʊlʊ na lana kʊ dwe kʊlʊ Abɛlɪ jana kam na brɪ tɪn.

25Á taá ye sɪ á yɪ zaŋɪ á vɪn taanɪ dɪm Zezi na ŋɔɔnɪ dɪ abam tɪn. Nɔɔna balʊ dɛɛn na vɪn wʊlʊ na brɪ-ba Wɛ kwərə lʊgʊ baŋa nɪ tɪn, ba wʊ lugi cam wʊnɪ. Dɪbam dɪ nan na vɪn Zezi, o na wʊ Wɛ-sɔŋɔ nɪ yɪ o ŋɔɔnɪ dɪ dɪbam tɪn, dí wʊ́ wanɪ dí lu na?

26Faŋa faŋa tɪn, Wɛ kwərə dɛɛn pɛ tɪga baŋa sisiŋi, yɪ Dl laan go Dl ni Dl wɪ: «Amʊ daa ta wʊ́ joori a pa tɪga baŋa sisiŋi bɪdwɪ, yɪ kʊ daɪ kantʊ yɪranɪ, kʊ laan wʊ́ wəli dɪ wɛyuu maama mʊ.»

27Wɛ na tagɪ Dl wɪ, Dl ta wʊ́ joori Dl kɪ kʊntʊ doŋ bɪdwɪ tɪn, kʊ brɪ nɪ wəənu tɪlʊ Dl na kɪ tɪn mʊ Dl laan lagɪ Dl sisiŋi-tɪ Dl lɪ tɪ zɪga je nɪ, sɪ tɪ daa yɪ taa wʊra. Wəənu tɪlʊ na bá wanɪ tɪ sisiŋi tɪn yɪranɪ laan mʊ wʊ́ daarɪ.

28Wɛ nan pɛ dí tɔgɪ dí di paarɪ dɪlʊ na bá wanɪ dɪ sisiŋi sɪ dɪ cɔgɪ tɪn mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ dí wʊ́ kɪ Wɛ le, yɪ dí daarɪ dí pa-Dl zulə yalʊ na tɔgɪ Dl wʊbʊŋa tɪn, sɪ dí tʊŋɪ dí pa-Dl, sɪ dí taá kwarɪ-Dl lanyɪranɪ,

29bɛŋwaanɪ dɪbam Tu Wɛ nyɪ dɪ min-fɔrɔ mʊ, yɪ dɪ di wəənu tɪlʊ maama na ba tɔgɪ Dl wʊbʊŋa tɪn.

Ebru 13

Dí na wʊ́ kɪ te sɪ kʊ poli Wɛ wʊ tɪn

1Yɪ zaŋɪ á yagɪ da-sono á na yɪ da-ko-biə Zezi ŋwaanɪ tɪn.

2Taá ye-na sɪ á taá kɪ vərə voro. Nɔɔna badonnə dɛɛn na kɪ kʊntʊ tɪn, kʊ pɛ ba jeeri Wɛ malɛsɪ mʊ ba sam nɪ, yɪ ba wʊ lwarɪ ba na yɪ balʊ tɪn.

3Guli-na balʊ na wʊ pɪna digə nɪ tɪn woŋo, nɪnɛɛnɪ abam dɪ tɔgɪ á wʊ pɪna digə nɪ mʊ te, sɪ á zəni-ba. Guli-na balʊ nɔɔna na bɛɛsɪ-ba tɪn dɪ woŋo, nɪnɛɛnɪ abam dɪ tɔgɪ á yaarɪ mʊ te.

4Baarʊ dɪ o kaanɪ maama maŋɪ sɪ ba taa zʊʊrɪ daanɪ mʊ dɪ sono dɪ zulə. Barʊ wʊm dɪ kaanɪ wʊm maama maŋɪ sɪ ba taa jɪgɪ cɪga mʊ da-tee nɪ. Wɛ nan wʊ́ di balʊ maama na kɪ wo-zɔɔna dɪ boorim kikiə tɪn sarɪya.

5Á yɪ pa á ŋwɪa taa tɔgɪ səbu-lagɪ. Taá jɪgɪ-na wʊpolo dɪ á na jɪgɪ kʊlʊ tɪn. Bɛŋwaanɪ Wɛ maŋɪ Dl ta Dl wɪ: «Amʊ bá fɔgɪ a yagɪ abam maŋa dɪ maŋa.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Kʋntʋ ŋwaanɪ dɪbam wʊ́ ta jɪgɪ baarɪ sɪ dí taá wɪ: «Baŋa-Wɛ mʋ yɪ dí zɔnnu, dí bá ta kwarɪ fʋʋnɪ. Nɔɔn-nɔɔnʋ bá wanɪ o kɪ dɪbam kʋlʊkʋlʊ.»

7Taá guli-na nɔɔna balʊ na yɪ á yigə tiinə yɪ ba dɛɛn tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam ba brɪ abam tɪn woŋo. Maanɪ-na á nii ba ŋwɪa dɛɛn na yɪ te sɪ kʋ vu kʋ yi ba tʋʋnɪ tɪn, sɪ á daarɪ á lwəni ba na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi te tɪn.

8Maŋa maama Zezi Krisi yɪ nɪ o na maŋɪ o yɪ te tɪn mʋ, diin dɪ zum maama sɪ kʋ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

9Yɪ pa-na nɔɔna ma zaasɪm-gɛ ba ganɪ abam dɪ wəənu dwi təri təri sɪ kʋ pa á ywəri Wɛ cwəŋə nɪ. Kʋ yɪ Wɛ zaanɪ dum ŋwaanɪ mʋ paɪ dí na baarɪ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ, sɪ kʋ daɪ wʊdiiru culim ŋwaanɪ. Balʊ na tɔgɪ wʊdiiru culim cwəŋə tɪn nan wʊ nɛ zənə kʋ ŋwaanɪ.

10Zezi Krisi na kwe o tɪtɪ o ma kaanɪ Baŋa-Wɛ dɪbam ŋwaanɪ te tɪn daɪ kaanɪm dɪlʊ doŋ nɔɔna na wʊ́ di dɪ nwana yam tɪn. Balʊ na tʊŋɪ Wɛ vwe dɪm wʊnɪ ba pa-Dl tɪn, ba ba jɪgɪ cwəŋə sɪ ba twəri kaanɪm dum kʋntʋ wəənu ba di.

11Kʋ na kɪ te tɪn, Wɛ kaanɪm yuutu wʊm yəni o gʊ vara mʋ, yɪ o ja ba jana kam o zʊ Wɛ-di-laa kʋm wʊ o ma saarɪ nɔɔna bam lwarɪm. Kʋ daarɪ vara bam tɪtɪ, baá ja nuŋi tɪʋ kʋm daa mʋ ba zwɛ maama.

12Zezi tʋʋnɪ dɪm dɪ nan dɛ kʋntʋ doŋ mʋ. O yaarɪ mʋ o tɪ tɪʋ kʋm daa nɪ, yɪ o ma o tɪtɪ jana kam o saarɪ nɔɔna bam lwarɪm.

13Kʋntʋ ŋwaanɪ, pa-na dí nuŋi dí vu o te tɪʋ kʋm daa nɪ, sɪ dí tɔgɪ dí sɛ o goonə yam doŋ.

14Bɛŋwaanɪ, lʊgʊ baŋa yo seeni dɪbam ba jɪgɪ tɪʋ kʋlʊ na wʊ́ ta yɪ dí kugu je maŋa maama tɪn, dí nan tɪʋnɪ tɪʋ kʋlʊ na lagɪ kʋ ba tɪn mʋ.

15Pa-na dí tɔgɪ Zezi ŋwaanɪ dí taá zuli Wɛ maŋa maama. Kʋntʋ mʋ yɪ kʋlʊ dí na wʊ́ kwe dí ma kaanɪ-Dl tɪn. Dí ni-taanɪ na brɪ Wɛ dam te tɪn mʋ yɪ pɛɛra yalʊ dí na wʊ́ pa-Dl tɪn.

16Á yɪ swe sɪ á taá kɪ kəm-laarʊ, sɪ á daarɪ á taá zəni daanɪ, sɪ kʋntʋ mʋ yɪ kaanɪm dɪlʊ na poli Wɛ wʊ tɪn.

17Taá nɪgɪ-na á yigə tiinə, sɪ á daarɪ á taá sɛ ba ni, sɪ bantʋ mʋ nii abam na wʊ́ ta ŋwɪ dɪ Wɛ te tɪn baŋa nɪ, yɪ baá ba ba zɪgɪ Wɛ yigə nɪ sɪ ba brɪ ba na tʊŋɪ kʋlʊ abam ŋwaanɪ tɪn. Nan taá nɪgɪ-ba sɪ ba wanɪ ba tʊŋɪ dɪ wʊpolo. Kʋ na daɪ kʋntʋ, kʋʊ́ pa ba wʊ cɔgɪ, yɪ kʋ daa bá ta jɪgɪ zənə kʋ pa abam.

18Taá loori-na Wɛ á pa dɪbam. Dɪbam ye dí bɪcara nɪ, nɪ dí wʊ kɪ kʋlʊ na yɪ balərə tɪn, yɪ dí lagɪ sɪ dí taá kɪ kʋlʊ na lana tɪn mʋ maŋa maama.

19Amʊ nan tiini a loori abam sɪ á taá warɪ Wɛ á pa-nɪ, sɪ kʋ pa a na cwəŋə a joori abam te lele.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Wʊ-zuru Tu Baŋa-Wɛ mʊ bi dí Yuutu Zezi Dl pa o yagı tʊʊnı, yı Dl pa o yı nayır-ŋʊm cıga cıga, sı o taa nii dıbam balʊ na nyı dı o peeni te tın baŋa nı, dı o na tıgı dıbam ŋwaanı tın. Wɛ ma da o jana kam ŋwaanı Dl go ni dılʊ na wʊ́ ta wʊra sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

21Wɛ wʊ́ zəni abam sı á wanı á kı wo-laarʊ tılʊ maama na təgı Dl wʊbʊŋa tın, yı Dl wʊ́ təgı Zezi Krisi ŋwaanı Dl kwɛ dıbam nı kʊ na wʊ́ poli Dl wʊ te tın. Zezi mʊ maŋı dı zulə sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

22A ko-biə-ba, a loori abam sı á zuri á yıra á cəgi amʊ na pʊpʊnı kʊlʊ sı a ma pa á na baarı tın. Amʊ na pʊpʊnı taanı dılʊ tın nan ba dwara.

23Amʊ lagı sı a pa abam lwarı nı ba yagı dí ko-bu Timoti yı o nuŋi pıına digə nı. O nan na tu amʊ te lıla, a laan wʊ́ pa dí təgı daanı dí ba dí na abam.

24Jɔɔnı-na á yigə tiinə bam dı Wɛ nɔɔna bam maama á pa dıbam. Yitali tiinə bam dı jɔɔnı abam.

25Wɛ wʊ́ pa abam maama yu-yoŋo.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zakı

Zakı 1

[1]Amʊ Zakı wʊlʊ na yı Wɛ tıntʊŋnʊ dı dıbam Yuutu Zezi Krisi tıntʊŋnʊ tın mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ. A jɔɔnı abam balʊ maama na yı Wɛ nɔɔna yı á jagı á wʊ lʊgʊ baŋa je maama nı tın.

Dí na maŋı sı dí taá jıgı wʊpolo dı Wɛ te tın

[2-3]A ko-biə-ba, maŋa kalʊ maama cam na tu abam baŋa tın, sı á taá jıgı-na wʊpolo lanyıranı, bɛŋwaanı abam ye nı yaara dwi təri təri na tui abam te, kʊ yı sı ya maŋı abam mʊ ya nii á na kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın. Kʊntʊ kwaga nı, kʊ laan wʊ́ pa á taá zıgı kəŋkəŋ dı pu-dıa.

[4]Kwaanı-na á tiini á zıgı kəŋkəŋ dı pu-dıa sı á yı joori kwaga, sı kʊ laan wʊ́ pa á ji nɔn-ŋʊna yı á wʊbʊŋa bı fası dı Wɛ tɔgım, sı á yı ga kʊlʊkʊlʊ.

[5]Abam wʊlʊ maama nan na yəri kʊlʊ na lana sı o kı tın, kʊntʊ tu maŋı sı o loori swan mʊ Wɛ tee nı. Wɛ yəni Dl paı nɔɔna maama dı wʊpolo mʊ, yı Dl ba vın nɔɔn-nɔɔnʊ. Nmʊ na loori swan Dl tee nı, Dl wʊ́ pa-m.

[6]Nmʊ nan na loori woŋo Wɛ tee nı, sı n ta n kı n wʊ-dıdʊa nı nń na-kʊ. Yı ta n jıgı bʊbwɛa kʊ baŋa nı, bɛŋwaanı bʊbwɛa tu nyı nı viu na fuli na kʊ pa ba ve yigə dı kwaga te tın mʊ.

[7-8]Kʊntʊ tu jıgı wʊrʊ tıle mʊ, yı o za o wʊbʊŋa dı kʊlʊ maama o na bʊŋı sı o kı tın. Nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ doŋ yı taa bʊŋı nı oó na woŋo dí Yuutu wʊm tee nı.

Yinigə tiinə dı nadunə na maŋı sı ba taa kı te tın

[9]Nmʊ wʊlʊ na tɔgı Zezi yı yinigə jıgı-m tın, sı n ta n jıgı wʊpolo dı Wɛ na pɛ n jıgı yırı Dl tee nı tın ŋwaanı.

[10]Nmʊ wʊlʊ nan na yı nadum tın, sı n dı ta n jıgı wʊpolo dı Wɛ na pɛ n tu n tıtı Dl tee nı tın ŋwaanı. Nabiinə ba daanı yı ba tʊa, ba na maŋı ba yı nadunə te dı. Kʊ nyı nı gaarʊ na kı punnu yı tı lamma te tın mʊ.

[11]Wıa nan na bıga, tı wʊ́ kwaarı mʊ tı siiri tı tı, yı tı lam dım je. Kʊ nan yı bıdwı mʊ dı nadunə na wʊ́ ba ba tı ba jıjıgırʊ tım lagım wʊnı te tın.

Kʊlʊ na maŋı nɔɔna sı ba kı lwarım tın

[12]Nɔɔnʊ wʊlʊ na wʊ cam wʊnı yı o zıgı kəŋkəŋ dı pu-dıa sı kʊ vu kʊ yi kweelim tın mʊ jıgı yu-yoŋo. Bɛŋwaanı, cam dım na kɛ, o laan wʊ́ na pɛɛrı dılʊ na yı ŋwıa cıga cıga tın Wɛ tee nı. Ɔwıa kam kʊntʊ mʊ Wɛ goni ni sı Dl pa balʊ maama na so-Dl tın.

[13]Nɔɔnʊ na nɛ maŋım, o yı zaŋı o ta nı Wɛ mʊ maŋ-o, sı kʊlʊkʊlʊ tərə kʊ na wʊ́ wanı kʊ maŋı Wɛ sı Dl tusi, yı Wɛ tıtı bá maŋı nɔɔnʊ sı o tusi.

[14]Woŋo kʊlʊ na maŋı nɔɔnʊ tın yı o tıtı wʊbʊŋa mʊ. Yantʊ mʊ paı o fra zʊʊrı wo-balwaarʊ, yı ya gan-o ya paı o tʊı cıgırʊ wʊnı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Nmʊ na sɛ n tɔgɪ n wʊbʊŋ-balwaarʊ tɪm, tɪ laan wʊ́ pa n kɪ wo-lwaanʊ mʊ, yɪ wo-lwaanʊ tɪm na puli tɪ daga, tɪ laan wʊ́ ja-m tɪ zʊ tʊʊnɪ wʊnɪ mʊ.

16A ko-bu-sonnu-ba, á yɪ zaŋɪ á ganɪ á tɪtɪ.

17Pɛɛrɪ dɪlʊ maama na lana dɪ wəənu tɪlʊ na maŋɪ fasɪ tɪn nuŋi dí Ko Wɛ tee nɪ mʊ. Dɪntʊ mʊ kɪ wəənu tɪlʊ maama na wʊ wɛyuu nɪ yɪ tɪ paɪ pooni tɪn. Wəənu tɪm kʊntʊ mʊ yəni tɪ waɪ tɪ pipiri wɪa dɪ tɪtɪ. Wɛ nan ba jɪgɪ lim dɪ fɪnfɪn dɪ, Dl ba ləni nɪ tɪntʊ wəənu tɪm te.

18Wɛ tɪtɪ mʊ lɪ wʊbʊŋa Dl tɔgɪ Dl cɪga kwər-ywəŋə kam ŋwaanɪ Dl pa dí na Dl ŋwɪ-dʊŋa kam, sɪ dí taá yɪ balʊ na yɪ dayigə tiinə wəənu tɪlʊ maama Dl na kɪ tɪn wʊnɪ.

Dí maŋɪ sɪ dí kɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam na wɪ dí kɪ te tɪn mʊ

19A ko-bu-sonnu-ba, á ye nɪ a na tɛ kʊlʊ dɪ abam tɪn yɪ cɪga mʊ. Nɔɔnʊ maama maŋɪ sɪ o zuri o yɪra mʊ o taa cəgi o doŋ taanɪ, sɪ o yɪ taa garɪ o lərə. O maŋɪ sɪ o ja o banɪ mʊ.

20Bɛŋwaanɪ nɔɔnʊ wʊlʊ bam na zaŋɪ tɪn bá wanɪ o kɪ wo-laarʊ tɪlʊ na sui Wɛ wʊ tɪn.

21Kʊntʊ ŋwaanɪ, lɪ-na wo-digiru tɪlʊ maama na wʊ á wʊnɪ tɪn á yagɪ, sɪ á cɪ á tɪtɪ dɪ tɪtʊŋ-balwaarʊ dwi maama kəm. Wɛ maŋɪ Dl kwe Dl taanɪ dɪm Dl kɪ abam bɪcara nɪ. Nan tu-na á tɪtɪ á sɛ-dɪ lanyɪranɪ, sɪ dɪ wʊ́ wanɪ dɪ vrɪ abam dɪ yagɪ.

22-23Á nan taá kɪ-na Wɛ taanɪ dɪm na wɪ te tɪn, sɪ kʊ ta daɪ cəgim yɪranɪ. Nɔɔnʊ na cəgi Wɛ taanɪ dɪm yɪ o ba kɪ dɪ na brɪ te tɪn, o ganɪ o tɪtɪ mʊ. O nyɪ nɪ nɔɔnʊ na kwe niu o ma nii o tɪtɪ te tɪn mʊ.

24O na nii o yibiyə na yɪ te tɪn yɪ o laan viiri, o da swe o yibiyə kam na yɪ te tɪn.

25Kʊ nan na yɪ Wɛ taanɪ dɪm, dɪntʊ lana fasɪ yɪ dɪ waɪ dɪ joŋi nɔɔna dɪ pa ba na ba tɪtɪ. Nɔɔnʊ na zaasɪ-dɪ yɪ o jɪgɪ-dɪ o yuu nɪ maŋa maama, o bá ta nyɪ dɪ wʊlʊ na garɪ o swe cɪga kalʊ o na lwarɪ tɪn. Kʊntʊ tu yɪ wʊlʊ na sɪnɪ o kɪ Wɛ cɪga kam na brɪ te tɪn mʊ, yɪ oó na wʊpolo lanyɪranɪ o tɪtʊŋa maama baŋa nɪ.

26Abam wʊlʊ na bʊŋɪ nɪ o tɔgɪ Wɛ yɪ o warɪ o ni-taanɪ o ja, kʊntʊ tu ganɪ o tɪtɪ mʊ yɪ o Wɛ tɔgɪm dɪm yɪ kafɛ mʊ.

27Dí Ko Wɛ nan na lagɪ sɪ dí sɛ-Dl te tɪn mʊ yɪ sɪ dí taá zəni bɪtara dɪ kadənə balʊ na yaarɪ tɪn, sɪ dí kwaanɪ dí cɪ dí tɪtɪ dɪ lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ tɪm. Wɛ tɔgɪm dɪm kʊntʊ doŋ mʊ tiini kʊ lamma yɪ tusim təri kʊ wʊnɪ.

Zakɪ 2

Dí wʊ maŋɪ sɪ dí taá kuri nɔɔna daanɪ

1A ko-biə-ba, abam yɪ balʊ na sɪnɪ á sɛ dí Yuutu Zezi Krisi wʊlʊ na jɪgɪ paarɪ zulə tɪn mʊ. Kʊntʊ ŋwaanɪ, kʊ wʊ maŋɪ sɪ á taá kuri nɔɔna daanɪ dɪ á na zuli-ba te tɪn.

2Abam na jeeri daanɪ sɪ á warɪ Wɛ, kʊ ba dwe sɪ nɔɔna bale ba abam te. Dɪdʊa maa yɪ nadum o zʊ gwar-ŋʊnnʊ, yɪ o kɪ səbu-sɪŋa jafʊlɪ o jʊŋa nɪ. O doŋ wʊm maa yɪ yinigə tu, yɪ o zʊ gan-zwaanʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Kʊ waɪ sɪ á jeeri nadum wʊm lanyɪranɪ yɪ á pa-o jəŋə je, á daarɪ á ta dɪ yinigə tu wʊm nɪ, o taa zɪgɪ daa nɪ, naa o jəni tɪga nɪ á nɛ niə nɪ.

4Á na pɔɔrɪ-ba daanɪ kʊntʊ doŋ, kʊ brɪ nɪ á kuri nɔɔna daanɪ mʊ. Kʊ nan yɪ wʊbʊŋ-lwaanʊ mʊ paɪ á pɔɔrɪ nɔɔna daanɪ kʊntʊ.

5A ko-bu-sonnu-ba, fɔgɪ-na á cəgi. Wɛ mʊ sɪunɪ Dl kuri balʊ na yɪ yinigə tiinə nabiinə yibiyə nɪ tɪn, sɪ ba taa yɪ nadunə Dl tee nɪ ba na kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn ŋwaanɪ, sɪ ba tɔgɪ ba wəli Dl paarɪ dɪlʊ Dl na maŋɪ Dl go ni sɪ Dl pa balʊ na so-Dl tɪn wʊnɪ.

6Kʊ nan na yɪ kʊntʊ tɪn, bɛɛ mʊ kɪa yɪ á gooni yinigə tiinə bam? Kʊ daɪ nadunə bam mʊ jɪgɪ abam ba bɛɛsɪ na? Bantʊ mʊ yəni ba ja abam dɪ dam ba ja vu ba saŋɪ sarɪya dim je nɪ.

7Bantʊ mʊ jɪgɪ Zezi yɪr-ŋʊm dɪlʊ ba na bə abam nɪ o biə tɪn ba twɪa.

8Abam na sɛ Baŋa-Wɛ ni dɪlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ dɪ wɪ: «Ta n soe n doŋ nɪ n tɪtɪ te» tɪn, á kɪ lanyɪranɪ.

9Kʊ daarɪ, á na pɔɔrɪ nɔɔna daanɪ dɪ á na zuli-ba te tɪn, kʊ brɪ nɪ á kɪ lwarɪm mʊ, yɪ Wɛ niə yam brɪ nɪ á kɪ á cɔgɪ mʊ.

10Nɔɔnʊ na sɛ Wɛ niə yam maama yɪ o daarɪ o cɔgɪ ya dɪdʊa yɪranɪ, kʊ brɪ nɪ o cɔgɪ ya maama mʊ.

11Wɛ mʊ pɛ Dl ni Dl wɪ: «Yɪ zaŋɪ n kɪ boorim.» Dɪntʊ nan ta mʊ wɪ: «Yɪ gʊ nɔɔnʊ.» Mʊ kʊ kuri, n na maŋɪ n wʊ kɪ boorim, yɪ n na gʊ nɔɔnʊ, kʊ brɪ nɪ n ta cɔgɪ Wɛ ni mʊ.

12Taá pa-na á ni-taanɪ dɪ á kikiə maama taa tɔgɪ Wɛ ni, sɪ dɪntʊ mʊ waɪ dɪ vrɪ nɔɔna dɪ pa ba naɪ ba tɪtɪ, sɪ Wɛ wʊ́ tɔgɪ Dl ni dɪm kʊntʊ ŋwaanɪ mʊ Dl ma di dɪbam sarɪya.

13Bɛŋwaanɪ, nɔɔnʊ na ba jɪgɪ o donnə ŋwaŋa, Wɛ na wʊ́ di kʊntʊ tu sarɪya maŋa kalʊ tɪn, Dl bá duri o dɪ yibwənə. Wʊlʊ nan na jɪgɪ o donnə ŋwaŋa tɪn, Wɛ dɪ wʊ́ duri o yibwənə sɪ o yɪ na cam.

Wʊlʊ na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn kɪ kəm-laarʊ mʊ

14A ko-biə-ba, nɔɔnʊ na tɛ o wɪ, wʊm kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ, yɪ o laan ba kɪ Wɛ na lagɪ te tɪn, kʊ jɪgɪ kuri na? O Wɛ tɔgɪm dɪm kʊntʊ wʊ́ wanɪ dɪ vrɪ-o dɪ yagɪ na?

15Dɛ dɪlʊ n ko-bu dɪdʊa na tu nmʊ te yɪ o ba jɪgɪ gərə sɪ o zʊ dɪ o ni-wʊdiu sɪ o di,

16yɪ nmʊ na tagɪ dɪd-o n wɪ, o ve sɪ Wɛ wʊ́ zən-o Dl pa o na gərə dɪ o ni-wʊdiu, yɪ n laan daarɪ n wʊ pɛ-o kʊlʊ o na lagɪ tɪn, kʊ jɪgɪ kuri na?

17Wɛ tɔgɪm dɪ yɪ kʊntʊ mʊ. Nmʊ na tɛ nɪ n kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ, yɪ n laan daarɪ n ba kɪ kəm-laarʊ, kʊ brɪ nɪ n Wɛ tɔgɪm dɪm yɪ kafɛ mʊ.

18Nɔɔnʊ waɪ o tɛ nɪ, nɔɔna babam kɪ ba wʊ-dɪdʊa mʊ dɪ Wɛ, yɪ badaara kɪ kəm-laarʊ. Amʊ nan na ləri te tɪn mʊ tɪntʊ: «Nmʊ na ba kɪ kəm-laarʊ tɪn, nń kɪ ta mʊ n brɪ nɪ n sɪunɪ n kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ? Kʊ nan na yɪ amʊ, aá ma a kəm-laarʊ tɪm mʊ a brɪ nɪ a sɪunɪ a kɪ a wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Nmʊ sɛ nɪ Wɛ yɪ dɪdʊa yɪranɪ mʊ na? N na sɛ kʊntʊ, kʊ lana. Ciciri tɪtɪ dɪ ye kʊntʊ, yɪ kʊ paɪ sɪ yɪra saɪ.

20N ba jɪgɪ wʊbʊŋa mʊ na? N yəri nɪ, n na wɪ n kɪ n wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ yɪ n ba kɪ kəm-laarʊ, kʊ yɪ kafɛ mʊ na?

21Nan guli-na dɪbam nabaarʊ Abraham dɛɛn na yɪ te tɪn. Kʊ kɪ ta mʊ yɪ o na cɪga Wɛ tee nɪ? Kʊ yɪ o tɪtʊŋa yam ŋwaanɪ mʊ, dɪ o na sɛ o kwe o bu Yizakɪ sɪ o ma kaanɪ Wɛ nɪ Dl na tag-o te tɪn.

22Kʊ brɪ nɪ o na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ te tɪn dɪdaanɪ o kəm-laarʊ tɪm maama tɔgɪ daanɪ mʊ. O kəm-laarʊ tɪm mʊ pɛ o Wɛ tɔgɪm dɪm ja kuri.

23Kʊntʊ mʊ, kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn sɪɪnɪ kʊ kɪ dɪ kʊ na wɪ: «Abraham kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ, yɪ Dl pa o na cɪga kʊ ŋwaanɪ». Ba maa bə-o nɪ «Wɛ ciloŋ».

24Kʊntʊ wʊ́ pa á lwarɪ nɪ, kʊ yɪ nɔɔnʊ tɪtʊŋa mʊ wəli da kʊ paɪ o na cɪga Wɛ tee nɪ, sɪ kʊ daɪ o na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ tɪn yɪranɪ ŋwaanɪ.

25Kʊ dɛɛn nan kɪ kʊntʊ dɪ mʊ dɪ ka-tʊla kalʊ yɪrɪ na yɪ Rahabɪ tɪn. Yisɪrayɛlɪ tiinə bam dɛɛn na tʊŋɪ ba daan-daana bam yɪ ba da o te tɪn, o jeeri-ba lanyɪranɪ yɪ o brɪ-ba cwəŋə sɪ ba tɔgɪ da ba ma lu ba dʊna bam jɪŋa nɪ. O tɪtʊŋa yam kʊntʊ mʊ pɛ o na cɪga Wɛ tee nɪ.

26Kʊntʊ maama brɪ nɪ, nɔɔnʊ na wɪ o kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ yɪ o ba kɪ kəm-laarʊ, kʊ yɪ kafɛ mʊ. Kʊ yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ nɔɔnʊ yɪra na ba jɪgɪ joro, wʊntʊ yɪ tʊ mʊ.

Zakɪ 3

Dí na maŋɪ sɪ dí yɪrɪ dí tɪtɪ dɪ dí ni-taanɪ te tɪn

1A ko-biə-ba, abam zanzan yɪ zaŋɪ á taá kwaana sɪ á ji karanyɪna tiinə. Bɛŋwaanɪ á ye nɪ, Wɛ sarɪya dɛ dɪm nɪ kʊ́ʊ́ ta tiini kʊ cana kʊ pa dɪbam balʊ na yɪ karanyɪna tiinə tɪn kʊ dwe nɔɔnʊ maama.

2Dɪbam maama yəni dí kɪ dí tusə mʊ. Kʊ daarɪ nɔɔnʊ wʊlʊ nan na ba kɪ o tusə o ni-taanɪ wʊnɪ tɪn yɪ nɔn-ŋʊm mʊ, yɪ o waɪ o tɪtɪ o jaanɪ lanyɪranɪ.

3Nɔɔnʊ na yəni o lagɪ o di sisəŋə, oó kwe gara mʊ o kɪ ka ni nɪ, sɪ o wanɪ o pa ka vu mɛ dɪ mɛ o na lagɪ tɪn.

4Nan bʊŋɪ-na á nii, naboro na yɪ kamunu te yɪ vu-dɪʊ ta yəni kʊ jɪgɪ-kʊ kʊ maga, yɪ wʊlʊ na co-kʊ tɪn ta waɪ o ma nanyuŋ-balaŋa o maa paɪ kʊ ve o na lagɪ mɛ tɪn.

5Kʊ nan ta yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ nɔɔnʊ dindəlimi na yɪ te tɪn. Dɪ yɪ balaŋ-laŋa mʊ, yɪ dɪ waɪ dɪ tɛ wo-kamunnu dɪ paɪ dɪ tɪtɪ. Nan ta bʊŋɪ-na á nii kagʊa na maɪ te, yɪ min-ciŋo na tʊ ka wʊnɪ, kʊ́ʊ́ di ka maama mʊ.

6Nɔɔnʊ dindəlimi dɪ nan nyɪ dɪ mini mʊ, yɪ dɪ su dɪ lʊgʊ baŋa wo-lwaanʊ tɪm dwi maama. Dɪ yɪ yɪra yam daa dɪdʊa mʊ, yɪ dɪ wo-lwaanʊ tɪm laan waɪ tɪ loŋi yɪra yam maama. Dindəlimi jɪgɪ mini mʊ dɪ maa zwɛ nɔɔnʊ dɪ o ŋwɪa maama dɪ pa ka ba lana. Mini dɪm kʊntʊ nan nuŋi sʊtaanɪ te mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Nabiinu waı wəənu dwi maama. Kʊ na yı ga-vara dı zunə dı tıga wo-vəəlu dı kale, o sıunı o wanı tı maama.

8Kʊ nan na yı dindəlimi, nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na waı o dindəlimi. Dı yı wo-lɔŋɔ kʊlʊ na warı kʊ cı tın mʊ, yı dı kwəri dı jıgı coŋo kʊlʊ na gʊı nɔɔna tın.

9Dí yəni dí ma dıntʊ mʊ dí maa tee Wɛ dılʊ na yı dí Yuutu dıdaanı dí Ko tın, yı dıntʊ mʊ dí ta maa sɔɔlı dí cɔgı dí donnə balʊ Wɛ na kı nı Dl nyınyʊgʊ te tın.

10Kʊntʊ tın, tiə dı cɔgım maama nuŋi ni dım kʊntʊ dıdʊa wʊnı mʊ. A ko-biə-ba, kʊ wʊ maŋı sı kʊ taa yı kʊntʊ.

11Buli-yi dıdʊa bá wanı dı taa buri na-ywənə dı na-cɛɛra dı wʊnı.

12A ko-biə-ba, kapʊrʊ bá wanı kʊ lə swan. Kakɔnɔ dı nan bá wanı kʊ lə məəla. Kʊ nan yı bıdwı mʊ dı n na bá wanı n mɔ na-ŋʊna bwəru wʊnı te tın.

Swan yalʊ na nuŋi Wɛ te tın

13Nɔɔnʊ na wʊ abam wʊnı yı o jıgı swan dı yəno, kʊntʊ tu maŋı sı o taa tɔgı cwə-laa mʊ, sı o tu o tıtı o kı kəm-laarʊ, sı kʊ brı nı o jıgı swan.

14Abam nan na jıgı wʊ-gʊʊ dı pu-sıŋa yı á lagı á yıranı zənə, sı á yı zaŋı á brı á tıtı nı á jıgı swan. Á na kı kʊntʊ, á fɔgı vwan mʊ sı kʊ daı cıga.

15Swan yantʊ doŋ daı swan yalʊ na nuŋi Wɛ te tın. Ya yı lʊgʊ baŋa nyım mʊ. Ya maa yı nabiinə swan yalʊ na nuŋi sʊtaanı te tın mʊ.

16Bɛŋwaanı, jəgə kalʊ maama nɔɔna na lagı ba tıtı yıranı zənə yı ba jıgı wʊ-gʊʊ dı ba donnə tın, dáanı mʊ vuvugə dı kəm-lwaanʊ dwi maama wʊra.

17Kʊ daarı nɔɔnʊ wʊlʊ na jıgı swan yalʊ na nuŋi Wɛ te tın jıgı wʊ-poŋo mʊ. O maa paı ywəəni wʊ nɔɔna tıtarı nı, yı o jıgı wʊ-bono, yı o nıgı nɔɔna. O maa jıgı o donnə ŋwaŋa lanyıranı, yı o kı kəm-laarʊ dı o wəli da. O ba kuri nɔɔna daanı, o nan daı pipiri-nyım.

18Balʊ na jıgı wʊ-zuru yı ba paı ywəəni wʊ nɔɔna tıtarı nı tın wʊ́ ta yı cıga tiinə Wɛ yigə nı.

Zakı 4

Dí wʊ maŋı sı dí pa lʊgʊ baŋa wəənu fra zʊ dıbam

1Bɛɛ mʊ paı jara dıdaanı kantɔgɔ yəni kʊ wʊ abam tıtarı nı? Kʊ yı á fra na zʊʊrı wo-balwaarʊ tım mʊ te kʊ jıgı á bıcara kʊ yaara, yı kʊ paı jara wʊ á wʊnı.

2Abam yəni á paı á fra mʊ zʊʊrı wəənu yı á nan ba na-tı. Kʊ ma pa á lagı sı á gʊ nɔɔna. Á yi tiini dı su wəənu zanzan yı á warı-tı á na. Kʊntʊ mʊ paı kantɔgɔ dı jara tui. Á ba jıgı wəənu tılʊ á na lagı tın, bɛŋwaanı á wʊ loori Wɛ sı Dl pa abam.

3Abam nan na maŋı á loori Wɛ dı, Dl bá pa abam, bɛŋwaanı á ma wʊbʊŋ-lwaanʊ mʊ á loorə. Á loori sı á taá ma kı á fra na zʊʊrı wo-balwaarʊ tılʊ tın mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Abam ba tɔgɪ Wɛ dɪ cɪga. Á yəri nɪ á fra na zʊ lʊgʊ baŋa wəənu á yɪ Wɛ dʊna mʊ na? Wʊlʊ maama na pɛ o fra zʊ lʊgʊ baŋa wəənu tɪm tɪn jigi Wɛ dʊm mʊ.

5Á yɪ taá bʊŋɪ nɪ kʊlʊ na pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn yɪ kafɛ mʊ, dɪ kʊ na wɪ: «Joro kʊlʊ Wɛ na kɪ dí bɪcara nɪ tɪn lagɪ sɪ kʊ yɪranɪ mʊ taa te dɪbam.»

6Wɛ nan mʊ kɪ dɪbam yu-yoŋo kʊ ja gaalɪ. Kʊ daa ta pʊpʊnɪ Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnɪ kʊ wɪ: «Wɛ vɪn balʊ na yɪ kamun-nyɪna tɪn, yɪ Dl daarɪ Dl zəni balʊ na tu ba tɪtɪ tɪn.»

7Kʊntʊ tɪn, kwe-na á tɪtɪ á kɪ Wɛ jɪŋa nɪ, sɪ á daarɪ á vɪn sʊtaanɪ, sɪ dɪntʊ wʊ́ duri dɪ viiri á tee nɪ.

8Fʊfɔ-na á twɛ Wɛ, sɪ Dl dɪ wʊ́ twɛ abam. Abam lwarɪm-kərə-ba, lɪ-na á jɪa wo-lwaanʊ dwi maama baŋa nɪ. Abam pipiri-nyɪna-ba, zarɪ-na á bɪcara sɪ á daa yɪ taá jɪgɪ wʊrʊ tɪle.

9Á pa-na á wʊ cɔgɪ á lwarɪm dɪm ŋwaanɪ, sɪ á nywanɪ á yigə á taá keerə. Pa-na á mwaanʊ tɪm ləni tɪ ji kərə, sɪ á wʊpolo kʊm ləni kʊ ji wʊ-cɔgɔ.

10Tu-na á tɪtɪ dí Yuutu wʊm yigə nɪ, sɪ oó ja abam o pa á zaŋɪ.

Á yɪ **zaŋɪ á taá co daanɪ**

11A ko-biə-ba, á yɪ taá ŋɔɔnɪ wo-balwaarʊ da-yɪranɪ. Wʊlʊ maama na ŋɔɔnɪ wo-balɔrɔ o ko-bu yɪra nɪ naa o cog-o tɪn, kʊntʊ tu ŋɔɔnɪ o cɔgɪ Wɛ niə yam mʊ yɪ o yáalɪ-ya. Nmʊ nan na yáalɪ Wɛ niə yam, kʊ brɪ nɪ n daa n ba tɔgɪ-ya mʊ, yɪ n ta kwəri n brɪ nɪ nmʊ mʊ yɪ sarɪya-diru.

12Wɛ yɪranɪ mʊ te Dl niə yam, yɪ Dl tɔgɪ-ya Dl ma di nɔɔna taanɪ. Dɪntʊ yɪranɪ mʊ waɪ Dl vrɪ nɔɔna Dl yaga, naa Dl cɔgɪ-ba ba vɪʊn ŋwaanɪ. Nmʊ nan bʊŋɪ nɪ n yɪ wɔɔ mʊ, sɪ n di n doŋ taanɪ?

Yɪ kɪ-na kamunni á swe Wɛ ni nɪ

13Fɔgɪ-na á cəgi, abam balʊ na yəni á tɛ á wɪ: «Zɪm naa jwaanɪ dí wʊ́ vu tɪʊ kʊdoŋ dí kɪ pipiu da bʊm dí na səbu» tɪn.

14Á yəni á tɛ kʊntʊ doŋ yɪ á yəri tɪga na wʊ́ pʊʊrɪ sɪ á ŋwɪa taa yɪ te. Á ŋwɪa kam nan nyɪ dɪ kunu na li yɪ kʊ bá daanɪ kʊ kɛ te tɪn mʊ.

15Kʊ ya maŋɪ sɪ á taá tɛ nɪ: «Dí Yuutu Wɛ na sɛ yɪ dí jwa ta ŋwɪ, dí wʊ́ kɪ kʊlʊ dí na bʊŋɪ tɪn.»

16Kʊ nan yɪ á pa á tɪtɪ kamunni mʊ dɪ á na wʊ́ kɪ wəənu tɪlʊ tɪn. Kamunni dɪm kʊntʊ dwi maama nan ba lana.

17Kʊntʊ tɪn, nɔɔnʊ wʊlʊ na ye kʊlʊ na lana sɪ o kɪ tɪn, o na wʊ kɪ, kʊ tu kɪ lwarɪm mʊ.

Zakɪ 5

Zakɪ na kaanɪ nadunə te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[1]Kʊ daarɪ abam balʊ na yɪ nadunə tɪn, fɔgɪ á cəgi-na. Taá keeri-na á coosə dɪ lɛɛrʊ tɪlʊ na lagɪ tɪ ba abam baŋa tɪn.

[2]Abam jɪjɪgɪrʊ tɪm maama wʊ́ pɔ, yɪ cambʊrɪ dɪ wʊ́ di á gwaarʊ tɪm.

[3]Abam səbu-sɪŋa kam dɪ á səbu kʊm maama wʊ́ sʊŋɪ. Sarɪya dɛ dɪm nɪ kʊ sʊŋɪm dɪm kʊntʊ mʊ wʊ́ brɪ nɪ á kɪ á tusi, yɪ dɪntʊ ta wʊ́ di abam yɪra yam nɪ mini te. Lʊgʊ baŋa tiim da yam nan twɛ, yɪ abam ta fɔgɪ á tiŋi á jɪjɪgɪrʊ tɪm mʊ.

[4]Abam ta pini balʊ na tʊŋɪ á karɪ sɪm nɪ ba pa abam tɪn, á ba sɛ sɪ á ŋwɪ-ba. Cəgi-na á nii ba na pʊʊna te tɪn. Balʊ na kɪ abam wʊdiiru tɪm ba kɪ digə nɪ tɪn kərə kam tʊ Yuutu Baŋa-Wɛ zwɛ nɪ.

[5]Á ŋwɪ lʊgʊ baŋa nɪ paarɪ wʊnɪ mʊ, yɪ á kɪ á wʊbʊŋa na lagɪ te. Á di á nuə nɪ ba na kɔnɪ varɪm sɪ ba gʊ te tɪn.

[6]Á ta kwəri á paɪ balʊ na jɪgɪ cɪga tɪn ga bʊra, yɪ á daarɪ á gʊ-ba, yɪ ba nan warɪ á yigə ba cɪ.

Dí maŋɪ sɪ dí taá jɪgɪ wʊ-zuru mʊ sɪ dí daarɪ dí taá warɪ Wɛ

[7]A ko-biə-ba, taá jɪgɪ-na wʊ-zuru á maa nii maŋa kam dí Yuutu wʊm na wʊ́ joori o ba tɪn. Taá nii-na valʊ na yəni o zuri o yɪra te o maa cəgi maŋa kam o faa na wʊ́ ba kʊ bɪ lanyɪranɪ tɪn. O yəni o zuri o yɪra mʊ o maa cəgi duum dʊa dɪ fa-ni dʊa.

[8]Kʊntʊ, kʊ maŋɪ sɪ abam dɪ taá jɪgɪ wʊ-zuru mʊ sɪ á vɔ á wʊ lanyɪranɪ, sɪ dí Yuutu wʊm bá daanɪ yɪ o ba.

[9]A ko-biə-ba, á yɪ taá pʊʊnɪ daanɪ, sɪ kʊ pa á ga bʊra Wɛ tee nɪ. Nii-na, kʊ twɛ kʊ ti sɪ Wɛ di dɪbam taanɪ.

[10]A ko-biə-ba, guli-na Wɛ nijoŋnə balʊ dɛɛn na tɔɔlɪ Dl kwərə kam tɪn woŋo. Ba dɛɛn nɛ yaara zanzan yɪ ba vɔ ba wʊrʊ dɪ wʊ-zuru. Kʊntʊ tɪn, kʊ maŋɪ sɪ abam dɪ lwəni bantʊ na kɪ te tɪn mʊ.

[11]Kʊ na yɪ balʊ na jɪgɪ pu-dɪa kantʊ doŋ tɪn, dí ye nɪ ba nɛ wʊpolo Wɛ tee nɪ. Abam nan maŋɪ á ye Zobi dɛɛn na kɪ pu-dɪa o yaara yam wʊnɪ te, yɪ á kwəri á ye Wɛ na pɛ-o kʊlʊ kʊ kweelim nɪ tɪn. A lagɪ a ta cɪga mʊ dɪ abam sɪ, dí Yuutu Wɛ tiini Dl jɪgɪ dɪbam ŋwaŋa, yɪ Dl duri dɪbam yibwənə lanyɪranɪ.

[12]A ko-biə-ba, kʊ na dwe dɪdɪ, á yɪ taá tɛ á duə. Yɪ du-na dɪ Wɛ naa tɪga naa dɪ kʊlʊkʊlʊ dɪ. Á pa-na á ɛɛn taa yɪ ɛɛn, sɪ á awo taa yɪ awo, sɪ kʊ yɪ pa Wɛ di á sarɪya.

[13]Abam wʊlʊ na wʊ cam wʊnɪ, sɪ o loori Wɛ. Abam wʊlʊ nan na jɪgɪ wʊpolo, sɪ o taa leeni o zuli Wɛ.

[14]Abam wʊlʊ nan na ba jɪgɪ yazurə, sɪ o bəŋi Zezi kɔgɔ kʊm nakwa bam, sɪ ba ba ba kɪ nugə o yuu nɪ ba loori Wɛ ba pa-o dí Yuutu Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ.

[15]Ba na kɪ ba wʊ-dɪdʊa ba loori Wɛ kʊntʊ doŋ, nɔɔnʊ wʊm wʊ́ sɪnɪ o na yazurə. Dí Yuutu wʊm wʊ́ pa o wəri, yɪ o na kɪ lwarɪm dɪlʊ maama tɪn, Wɛ wʊ́ yagɪ Dl ma cɛ-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

16Kʊntʊ ŋwaanɪ, kʊ maŋɪ sɪ á taá vɪrɪ á tɛ á lwarɪm mʊ á brɪ daanɪ, sɪ á daarɪ á taá loori Wɛ á pa daanɪ, sɪ Wɛ wú pa abam yazurə. Nɔn-ŋʊm Wɛ-loro tiini kʊ dana lanyɪranɪ, kʊ waɪ kʊ paɪ wo-kamunə kɪa.

17Guli-na Eli dɛɛn na kɪ te tɪn. O dɪ yɪ nabiinu mʊ nɪ dɪbam te, yɪ o loori Wɛ dɪ o wʊ maama sɪ dʊa yɪ zaŋɪ ka nɪ, yɪ ka sɪɪnɪ ka wʊ nɪgɪ bɪna yatɔ dɪ canɪ sɪrdʊ.

18O daa ma joori o loori Wɛ, yɪ ka laan ba ka nɪ, yɪ tɪga baŋa wəənu maama joori tɪ puli tɪ nuŋɪ tɪ kɪ lanyɪranɪ.

19A ko-biə-ba, abam wʊlʊ na ywəri cɪga cwəŋə kam wʊnɪ yɪ o doŋ na wanɪ o pa o joori o ba ka wʊnɪ, kʊ lana.

20Á nan taá ye nɪ, wʊlʊ na wanɪ o pa lwarɪm kəru joori o ba cɪga cwəŋə kam wʊ tɪn, nɔɔnʊ wʊm kʊntʊ vrɪ lwarɪm kəru wʊm tʊʊnɪ jɪŋa nɪ, yɪ Wɛ yagɪ o wo-lwaanʊ tɪlʊ zanzan o na kɪ tɪn Dl ma cɛ-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1 Pıyɛɛrı

1 Pıyɛɛrı 1

[1]Amʊ Pıyɛɛrı wʊlʊ na yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ tın mʊ pʊpʊnı tənə kʊntʊ, sı a pa abam balʊ Wɛ na kuri sı á taá yı Dl nɔɔna yı á jagı á vu á yı vərə yı á zʊʊrı Pən tı-niə yam wʊnı, dı Galatı dı Kapadəsı dı Azi dı Bitini tı-niə yam maama wʊnı tın.

[2]Dí Ko Wɛ mʊ dɛ yigə Dl kı Dl wʊbʊŋa nı sı Dl kuri abam kʊntʊ, yı Dl təgı Dl Joro kʊm ŋwaanı Dl pa á ji nɔn-ŋʊna balʊ na yı Dl nyım tın. Wɛ nan kı kʊntʊ sı kʊ pa á taá sɛ Zezi Krisi ni mʊ, sı Dl fɔgı abam Zezi jana kam na nuŋi tın ŋwaanı. Wɛ wʊ́ pa abam yazurə dı yu-yoŋo kʊ ja gaalı.

Dí na jıgı tıına Wɛ tee nı te tın

[3]Pa-na dí taá kı Wɛ dılʊ na yı dıbam Yuutu Zezi Krisi Ko tın le. Dıntʊ mʊ tiini Dl yı ŋwaŋa tu, yı Dl pa dí jıgı ŋwı-dʊŋa, dı Dl na pɛ Zezi Krisi bi o yagı tʊʊnı tın, yı dí taá jıgı tıına Dl tee nı maŋa maama.

[4]Kʊntʊ mʊ dí ye nı dí wʊ́ ba dí joŋi wo-laarʊ tılʊ Wɛ na tiŋi sı Dl pa Dl biə tın. Wəənu tım kʊntʊ nan ba pɔɛ, yı tı ba cɔga, tı nan ba lırı dı. Wɛ tiŋi tıntʊ mʊ Dl sɔŋɔ nı sı Dl pa abam.

[5]Dl maa maı Dl dam dım Dl yırı abam, á na kı á wʊ-dıdʊa dı Dl tın ŋwaanı, sı kʊ vu kʊ yi lʊgʊ baŋa tiim da yam, sı Dl laan joŋi abam jaja.

[6]Kʊntʊ maa paı á jıgı wʊpolo lanyıranı, dı cam dwi təri təri ya zı maŋı abam zım yı kʊ pa á wʊ cɔgı maŋa fınfın yıranı dı.

[7]Kʊ na yı cana yam kʊntʊ, kʊ yı sı ya maŋı abam mʊ ya nii á na kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın. Kʊ na yı səbu-sıŋa, ba yəni ba maı mini mʊ ba ma maŋı-ka sı ba nii ka lana na? Abam nan na kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ te tın tiini kʊ dwe səbu-sıŋa kalʊ na wʊ́ ba ka cɔgı tın. Kʊntʊ tın, cam na maŋı abam yı á ta na zıgı kəŋkəŋ, kʊ́ pa á na zulə dı tiə Wɛ tee nı maŋa kalʊ Zezi Krisi na wʊ́ joori o ba tın.

[8]Abam yi ta wʊ nɛ-o, yı á nan so-o. Á maa kı á wʊ-dıdʊa dıd-o, yı á nan daa ta ba na-o lele kʊntʊ. Kʊ ma pa á tiini á jıgı wʊpolo zanzan yı kʊ bá wanı kʊ ta dı nabiinə taanı,

[9]Wɛ na vrı abam ŋwıa yı kʊntʊ mʊ yı kʊlʊ á na maŋı á kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ sı á na tın ŋwaanı.

[10]Faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam dɛɛn tiini ba kwaanı ba təgı kʊ nɛ lanyıranı sı ba lwarı Wɛ na wʊ́ vrı Dl nɔɔna bam te tın. Ba dɛɛn ma maŋı ba wuuri ba ta Wɛ na wʊ́ pa abam pɛɛrı dılʊ tın.

[11]Zezi Krisi Joro kʊm maa wʊ ba tee nı yı kʊ pa ba wuuri ba lwarı nı Krisi wʊm wʊ́ ba o na yaara sı o laan daarı o na paarı-zulə Wɛ tee nı. Ba maa tiini ba kwaanı sı ba lwarı maŋa kam kʊntʊ dı kʊ na wʊ́ kı te tın.

[12]Wɛ dɛɛn ma pa Dl nijoŋnə bam lwarı nı, Dl na pɛ-ba kwərə kalʊ tın, kʊ daı ba tıtı ŋwaanı, kʊ yı abam ŋwaanı mʊ. Ba dɛɛn na brı cıga kalʊ tın mʊ yı Zezi kwər-ywəŋə

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

kalʊ o tıntʊŋna bam laan na tɔɔlı ba brı abam zım tın. Baŋa-Wɛ mʊ pɛ Dl Joro kʊm ba bantʊ te, yı ba wanı ba brı abam kwər-ywəŋə kam kʊntʊ. Wɛ malɛsı sım dı nan lagı sı sı lwarı cıga kam kʊntʊ kuri na yı te tın.

Wɛ na lagı sı dí taá jıgı wʊ-poŋo te tın

13Abam nan fɔgı á ja á wʊbʊŋa, sı á taá ma tʊŋı á pa Wɛ. Pıanı-na á tıtı sı á tiŋi á tıına maama woŋo kʊlʊ Wɛ na wú ba Dl pa abam zaanı tın baŋa nı, maŋa kalʊ Zezi Krisi na wú joori o ba tın.

14Taá sɛ-na á Ko Wɛ ni. Á daa yı taá ŋwı nı á dɛɛn na wʊ lwarı Wɛ cıga kam yı á fra zʊʊrı wo-yɔɔrʊ tılʊ tın.

15Á nan taá ŋwı dı wʊ-poŋo woŋo maama wʊnı, nı á Ko Wɛ dılʊ na bəŋi abam sı á taá yı Dl nɔɔna tın na jıgı wʊ-poŋo te tın.

16Kʊ nan maŋı kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Á taá yı wʊ-poŋo tiinə, sı amʊ Baŋa-Wɛ yı wʊ-poŋo tu mʊ.»

17Abam na yəni á loori Wɛ, á bə-Dl nı á Ko mʊ, yı dıntʊ nan mʊ wú di nabiinə maama sarıya sı kʊ maŋı dı ba tıtʊŋa na yı te tın, yı Dl ba kuri nɔɔna daanı. Kʊntʊ, á ta na wʊ lʊgʊ baŋa nı maŋa kalʊ tın, kʊ maŋı sı á taá kwarı Wɛ kʊlʊ maama á na kı tın wʊnı.

18Á ye nı Wɛ vrı abam sı á daa yı taá tɔgı cullu tılʊ na nuŋi á nabaara bam jıŋa nı tın mʊ. Wɛ na lı abam wo-yɔɔrʊ tım kʊntʊ wʊnı tın, kʊ daı lʊgʊ baŋa səbu naa səbu-sıŋa, wəənu tılʊ na waı tı cɔgı tın, mʊ Dl mɛ Dl ŋwı Dl vrı abam.

19Wɛ nan mɛ Zezi Krisi jana kam mʊ Dl ma vrı abam, yı kantʊ tiini ka jıgı dam. Zezi na jigi kaanım kʊntʊ tın, o nyı dı pəlbu wʊlʊ na tiini o lana fası yı kʊlʊkʊlʊ tərə kʊ na yı balɔrɔ o yıra nı tın mʊ.

20Wɛ maŋı Dl kuri wʊntʊ mʊ kʊ loori lʊgʊ pulim, sı o vrı nɔɔna ba lwarım wʊnı. Kʊ daarı lʊgʊ baŋa kweelim maŋa kam laan nan na yi tın, Wɛ pɛ á lwar-o, sı o vrı abam.

21Á nan dɛ Zezi ŋwaanı mʊ á kı á wʊ-dıdʊa dı Wɛ. Dıntʊ mʊ bi-o Dl pa o yagı tʊʊnı, yı Dl daarı Dl pa o na paarı-zulə. Kʊ ma paı á sʊnı á jıgı wʊ-dıdʊa dı tıına Wɛ tee nı.

22Abam na sɛ Wɛ cıga kam tın mʊ pɛ á bıcara fɔgı ya kwɛ, kʊ pa á jıgı sono cıga cıga dı á ko-biə balʊ na yı Wɛ nɔɔna tın. Kʊntʊ tın, á taá tiini á soe daanı dı á bıcara maama.

23Abam na jıgı Wɛ ŋwı-dʊŋa kam tın, ka kuri wʊ nuŋi nabiinə balʊ na tʊ tın te, ka nan ba cɔga. Kʊ yı Wɛ kwərə kam na paı ŋwıa yı ka wʊra maŋa maama tın ŋwaanı mʊ á nɛ ŋwı-dʊŋa kam kʊntʊ.

24Kʊ nan pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Kʊ na yı nabiinə, bantʊ nyı dı gaa mʊ yı ba ba daanı ba tʊa. Ba nınwaŋa maa ba daanı ka kɛa, nınɛɛnı ga-punnu tım na yı te tın. Gaa kʊm na yəni kʊ kwaarı, kʊ punnu tım wú siiri mʊ.

25Kʊ nan na yı Wɛ kwərə kam, kantʊ wú ta wʊra sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.» Kwərə kam kʊntʊ mʊ yı kwər-ywəŋə kalʊ ba na brı abam tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1 Pıyɛɛrı 2

[1]Kʋntʋ ŋwaanı á ja á tıtı dı pu-sıŋa dwi maama dı sısıına, sı á yı taá yı pipiri-nyına, naa á taá jıgı wʋ-gʋʋ, naa á taá yı bıbarı-nyına.

[2]Pa-na á fra taa zʋʋrı Wɛ kwərə kam yıranı, nı bu-sısıŋa fra na zʋʋrı o nu yılı te tın. Kʋntʋ mʋ wʋ́ pa á wʋbʋŋa bı dı Wɛ cıga kam, sı á na vrım fası.

[3]Kʋ pʋpʋnı Wɛ tənɔ kʋm wʋnı kʋ wı: «Abam maŋı á maanı dí Yuutu wʋm na tiini o yı lanyıranı te tın.»

Balʋ na sɛ Zezi tın mʋ yı Wɛ nɔɔna

[4]Nan twɛ-na dí Yuutu Zezi, sı wʋm mʋ yı ŋwıa tu, yı o nyı dı kandwɛ dılʋ nabiinə na vın tın. Wɛ nan maŋı Dl kuri wʋntʋ mʋ, yı o jıgı kuri dı Dl kʋ ja gaalı.

[5]Abam dı na jıgı Wɛ ŋwı-dʋŋa kam tın, yagı-na sı Wɛ kwe abam nınɛɛnı kandwa yalʋ Dl na wʋra Dl maa lɔ Dl digə kalʋ Dl Joro kʋm na wʋ́ ta zʋʋrı ka wʋnı tın. Kʋntʋ, á laan wʋ́ ta yı Wɛ kaanım tiinə, yı á na wʋ́ ta kaanı-Dl te tın mʋ yı sı á taá zuli-Dl dı á bıcara maama, yı kʋ poli Dl wʋ á na ŋwı dı Zezi Krisi tın ŋwaanı.

[6]Kʋ maŋı kʋ pʋpʋnı Wɛ tənɔ kʋm wʋnı kʋ wı: «Nii-na, amʋ Wɛ lagı a cwi kandwɛ dılʋ na tiini dı lana tın, sı a ma lɔ sɔŋɔ Siyɔn nı. Amʋ kuri kandwɛ dım kʋntʋ, yı dıntʋ mʋ yı kandwɛ dılʋ na paı digə kam zıga lana tın. Wʋlʋ nan na kı o wʋ-dıdʋa dı wʋlʋ na yı kandwɛ dım kʋntʋ tın, cavıura bá fɔgı ya ja kʋntʋ tu.»

[7]Kʋ na yı abam balʋ na kı á wʋ-dıdʋa dıd-o tın, o jıgı kuri zanzan dı abam. Kʋ daarı, kʋ na yı balʋ na vı-o tın, kʋ nyı dı kʋ na pʋpʋnı Wɛ tənɔ kʋm wʋnı kʋ wı: «Kandwɛ dılʋ lwara na vın tın laan mʋ joori dı ba dı ji kandwɛ dılʋ na paı digə kam dana yı ka zıga lana tın.»

[8]Kʋ na yı balʋ na vı-o tın, kʋ pʋpʋnı kʋ wı: «O yı kandwɛ dılʋ ba na wʋ́ magı ba tıtı dı dı ba tʋ tıga nı tın.» Kʋ yı ba na wʋ sɛ Wɛ kwərə kam tın ŋwaanı mʋ baá tʋ kʋntʋ. Kʋ maa maŋı sı kʋ kı-ba kʋntʋ mʋ.

[9]Kʋ daarı kʋ na yı abam, abam yı dwi dılʋ Wɛ tıtı na kuri tın. Dl maa pa á yı Dl kaanım tiinə balʋ na tʋŋı Dl paarı dım ŋwaanı tın. Á maa kwəri á yı dwi tiinə balʋ Wɛ tıtı na lı sı á taá yı nɔɔna balʋ na yı Dl nyım tın. Wɛ bəŋi abam Dl pa á nuŋi lim wʋnı, yı Dl daarı Dl pa á ŋwı Dl pooni dılʋ na lana tın wʋnı, sı á laan wanı á pa nɔɔna lwarı wo-kamunə yalʋ Dl na kı tın.

[10]Abam dɛɛn ya daı Wɛ nɔɔna, yı á laan ba á ji Dl nɔɔna. Abam dɛɛn ya daı balʋ Wɛ na jıgı á ŋwaŋa tın, yı Dl laan ba Dl duri á ŋwaŋa.

Dí na maŋı sı dí ŋwıa taa yı te nɔɔna maama yigə nı tın

[11]A badon-sonnu-ba, abam na yı vərə lʋgʋ baŋa nı yı á ba jıgı kugu je tın, a loori abam sı á ja á tıtı dı á fra na zʋʋrı lʋgʋ baŋa wo-yɔɔrʋ tılʋ tın. Tıntʋ mʋ kwaanı sı tı cɔgı á ŋwıa.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12Á pa-na á kikiə maama taa lana balʊ na ba təgı Wɛ tın tıtarı nı. Kʊntʊ mʊ, ba na yáalı abam ba wı á yı wo-lwaanʊ kərə, ba laan wʊ́ ba ba lwarı á kəm-laarʊ na yı te tın, yı ba daarı ba zuli Wɛ maŋa kalʊ Dl na lagı Dl ba tın.

13-14Kʊ na yı nɔɔna balʊ maama na jıgı ni sı ba taa te ba donnə tın, sı á taá sɛ ba ni á na təgı dí Yuutu wʊm tın ŋwaanı. Kʊ na yı Pa-farʊ wʊlʊ na te tıʊ kʊm maama tın, dı o dıdɛɛra balʊ o na pɛ-ba dam tın, sı á taá nıgı ba maama. O tiŋi bantʊ sı ba taa vaŋı balʊ na kı balɔrɔ tın zwa mʊ, sı ba daarı ba taa tee balʊ na kı lanyıranı tın.

15Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın mʊ yı sı á pa á kikiə taa lana, sı kʊ wanı kʊ pa nɔn-jwəəru pu ba niə dı ba bıtar-yɔɔrʊ tılʊ ba na ŋɔɔnı abam baŋa nı tın.

16Abam yı balʊ na te á tıtı tın mʊ, yı á ŋwıa kam maŋı sı ka taa yı kʊntʊ doŋ mʊ. Á nan yı təgı kʊntʊ ŋwaanı á bʊŋı nı á jıgı cwəŋə sı á kı kəm-balwaarʊ. Á nan pa-na á kikiə taa lana, á na yı Wɛ tıntʊŋna tın ŋwaanı.

17Á taá zuli nɔɔna maama. Á taá soe balʊ maama na yı á ko-biə Zezi cwəŋə kam wʊnı tın. Taá kwarı-na Wɛ. Á taá zuli-na Pa-farʊ wʊm.

Dıbam maŋı sı dí lwəni Zezi mʊ dí yaara wʊnı

18Abam balʊ na yı tıntʊŋna tın maŋı sı á taá sɛ á yum tiinə niə, sı á taá nıgı-ba lanyıranı, kʊ na yı balʊ na jıgı wʊ-bono yı ba kı abam lanyıranı, naa kʊ zı yı balʊ kəm na cana dı abam tın dı.

19Ba na yaarı abam vwan yaara á na sɛ Wɛ tın ŋwaanı yı á vɔ pu-dıa, kʊntʊ yı kʊlʊ na lana tın Wɛ yigə nı.

20Abam nan na kı balɔrɔ yı ba vaŋı á zwɛ kʊ ŋwaanı, yı á na maŋı á vɔ á wʊ dı yaara yam kʊntʊ dı, kʊ jıgı kuri na? Kʊ daarı á na kı lanyıranı yı ba ta yaarı abam, yı á na vəgı á wʊ, kʊntʊ lana Wɛ yigə nı.

21Wɛ na bəŋi abam sı á taá təgı-Dl tın, kʊ yı sı á vɔ á wʊ mʊ yaara wʊnı. Zezi Krisi tıtı dɛɛn maŋı o yaarı abam ŋwaanı, sı kʊ pa á taá təgı o na-bwərə mʊ á lwəni o dɛɛn na kı te tın:

22Wʊntʊ nan wʊ kı lwarım dı fınfın dı, yı o ni-taanı ba jıgı vwan.

23Nɔɔna dɛɛn maa jıg-o ba twıa, yı o wʊ təgı o twı-ba. Ba ma kwəri ba bɛɛs-o, yı o wʊ ləri-ba balɔrɔ. O nan kı o tıtı mʊ Wɛ jıŋa nı, dıntʊ mʊ yı dılʊ na təgı cıga Dl ma di nɔɔna sarıya tın.

24Zezi Krisi mʊ joŋi dıbam lwarım o tı tʊʊn-daa yuu nı dıbam ŋwaanı. O kı kʊntʊ sı kʊ pa lwarım daa mʊ yı taa te dıbam. Kʊntʊ, kʊ na yı lwarım jəgə nı, dıbam nyı nı twa mʊ te, yı dí laan daarı dí taá jıgı ŋwıa kalʊ na təgı cıga tın Wɛ yigə nı. Ba na pogili Zezi yıra yam tʊʊn-dagara baŋa nı tın mʊ pɛ abam na yazurə.

25Abam ya nyı dı peeni sılʊ na je tın mʊ. Á laan ma joori á ba á kı á tıtı Zezi jıŋa nı, wʊlʊ na yı abam nayırʊ yı o nii abam baŋa nı tın.

1 Pıyɛɛrı 3

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Kaana dı ba banna na maŋı sı ba taa nıgı daanı te tın

1Abam balʊ na yı kaana tın, abam dı maŋı sı á taá sɛ á banna ni kʊntʊ, sı kʊ pa á banna bam badaara ya na vın Wɛ taanı dım, sı ba laan na á kəm-laarʊ tım, sı kʊ pa ba ba ba sɛ Wɛ, dı á na maŋı á wʊ puri á ni dı.

2Ba nan wʊ́ maanı ba lwarı nı á nıgı-ba yı á sıunı á təgı cıga cwəŋə.

3Abam yı zaŋı á kwe á wʊbʊŋa á tiŋi nınwaŋa zıla baŋa nı, kʊ na yı á na wʊ́ kwɛ á yuni te, dı á na wʊ́ kı səbu-sıŋa zwa-kwana dı səbu-sıŋa wəənu á yıra nı te tın, dı á na wʊ́ ta zʊʊrı gwar-laarʊ te tın.

4Abam nan maŋı sı á kwɛ á bıcara mʊ lanyıranı, sı á taá jıgı wʊ-bono dı wʊ-zuru. Á na fɔgı á kwɛ á bıcara yı ya lamma kʊntʊ doŋ, ya lam dım daa bá cɔgı, yı kʊʊ́ ta jıgı kuri lanyıranı Wɛ tee nı.

5Faŋa faŋa kaana balʊ ya na yı Wɛ nɔɔna yı ba jıgı tına dı Wɛ tın dı dɛɛn kwɛ ba bıcara kʊntʊ doŋ mʊ, dı ba na sɛ ba banna ni tın.

6Sara dɛɛn kı kʊntʊ mʊ, yı o sɛ o barʊ Abraham ni, dı o na bə-o nı o yuutu tın. Abam dı nan yı wʊntʊ biə mʊ, dı á na kı kəm-laarʊ yı á wʊ pɛ fʊʊnı zʊ abam dı kʊlʊkʊlʊ.

7Abam balʊ dı na yı kan-banna tın maŋı sı á taá nıgı á kaana bam kʊntʊ doŋ mʊ. Á na zʊʊrı dı á kaana bam tın, á taá ye nı ba ba dana nı abam te. Ba nan wʊ́ wəli dı abam ba na Wɛ ŋwı-dʊŋa kam dı Dl zaanı dım. Kʊntʊ tın, taá zuli-na-ba, sı kʊlʊkʊlʊ yı cʊ abam Wɛ-loro.

Dí taá kı lanyıranı dı dí zı maŋı dí yaarı dı

8A na lagı a ta kʊlʊ a ma kweeli tın mʊ yı sı abam maama taá jıgı wʊbʊŋ-dıdwı, sı á taá jıgı da-ŋwaŋa, sı á taá soe daanı á na yı da-ko-biə Zezi ŋwaanı tın. Á taá duri da-yibwənə, sı á daarı á taá tu á tıtı da tee nı.

9Nɔɔnʊ na kı abam wo-lɔŋɔ, sı á dı daa yı joori á kı-o wo-lɔŋɔ á ma ŋwı. Nɔɔnʊ na twı abam, á dı daa yı təgı á twı-o, sı á daarı á loori Wɛ á pa-o sı Dl kı-o lanyıranı, sı kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ Wɛ bəŋi abam sı á taá təgı-Dl, yı abam dı wʊ́ ba á joŋi lanyıranı Wɛ tee nı.

10Kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na lagı sı o na o ŋwıa ywəəni dı wʊpolo tın maŋı sı o ja o tıtı dı wo-balwaarʊ taanı dı vwan fɔm mʊ.

11Kʊntʊ tu maŋı sı o yagı kəm-balwaarʊ, sı o daarı o taa kı lanyıranı, sı o kwaanı o taa jıgı ywəəni dı nɔɔna maama.

12Bɛŋwaanı dí Yuutu Baŋa-Wɛ nii balʊ na təgı cıga tın baŋa nı mʊ, yı Dl cəgi ba loro. Kʊ nan na yı balʊ na kı kəm-balwaarʊ tın, Dl yigə tərə dı ba.»

13Wɔɔ mʊ wʊ́ wanı o kı abam wo-lɔŋɔ dı á na tiini á kwaanı á kı lanyıranı?

14Abam nan na maŋı á na yaara á na kı lanyıranı tın ŋwaanı mʊ dı, á daa ta jıgı yu-yoŋo. Á nan yı taá fʊna dı ba, naa á pa á wʊbʊŋa vugimi.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Taá zuli-na á Yuutu Zezi Krisi dı á bıcara maama. Nan ti-na á yigə maŋa maama, sı á wanı á ləri nɔɔnʊ wʊlʊ maama na wʊ́ bwe abam sı o lwarı tıına yalʊ á na jıgı dı Wɛ tın na yı te tın.

16Á nan ləri kʊntʊ tu dı wʊ-bono dı zulə. Á taá kı wəənu tılʊ á na ye á bıcara nı nı tı lana tın, sı kʊ pa cavıura ja balʊ na culi abam dı á kəm-laarʊ tım Zezi Krisi ŋwaanı tın.

17Á na kı lanyıranı yı ba yaarı abam kʊ ŋwaanı yı kʊ yı Wɛ wʊbʊŋa, kʊ garı á na kı kəm-balwaarʊ yı á yaarı tı ŋwaanı.

18Zezi Krisi dɛɛn nan tıgı bıdwı mʊ o ma saarı nabiinə lwarım. Kʊ maa yı nɔn-ŋʊm mʊ ləri nɔn-balwaarʊ yuu nı o tı, yı o wanı o kı-ba Wɛ jıŋa nı. Ba gʊ-o mʊ, yı Wɛ Joro kʊm joori kʊ pa-o ŋwıa.

19O laan ma tɔgı Dl Joro kʊm kʊntʊ dam ŋwaanı o vu nɔɔna balʊ jwəəru ba dɛɛn na pı curu nı tın te, yı o tɔɔlı Wɛ kwərə kam o brı-ba.

20Kʊ yı nɔɔna balʊ dɛɛn na vın Wɛ ni tın jwəəru mʊ kʊntʊ. Kʊ yı maŋa kalʊ Wɛ na pıını Dl banı yı Nowe wʊra o paı naboro kamunu kʊm sı o ma joŋi o ŋwıa tın mʊ. Nɔɔna balʊ dɛɛn na zʊ naboro kʊm wʊ tın yı nana má má mʊ, yı Wɛ tɔgı na bam baŋa Dl vrı ba ŋwıa.

21Kʊntʊ yı nyınyʊgʊ mʊ, kʊ na mɛ kʊ brı nı abam dı na pɛ ba miisi abam na wʊnı tın mʊ pɛ Wɛ vrı abam Zezi Krisi na bi o yagı tʊʊnı tın ŋwaanı. Ba na miisi abam na wʊnı tın, kʊ daı sı á ma swɛ á yıra digiru. Kʊ nan yı á goni ni mʊ dı Wɛ, sı á taá tɔgı-Dl dı wʊ-poŋo.

22Zezi Krisi mʊ diini Wɛ-sɔŋɔ o jəni Wɛ jazım nı, yı malɛsı dı dıdɛɛra dı wəənu tılʊ maama na jıgı dam tın wʊ o dam kuri nı.

1 Pıyɛɛrı 4

Dí maŋı sı dí taá ŋwı nı Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın mʊ

1Kʊntʊ, abam maŋı á lwarı Zezi Krisi na nɛ yaara o yıra wʊnı te tın. Kʊ maŋı sı abam dı taá jıgı wʊntʊ wʊbʊŋa yam doŋ, sı á ma fɔgı á cı á tıtı yaara wʊnı. Bɛŋwaanı, nɔɔnʊ wʊlʊ na nɛ yaara o yıra wʊnı tın, lwarım daa ba te kʊntʊ tu.

2Kʊntʊ, abam daa ta na jıgı ŋwıa lʊgʊ baŋa nı tın, á daa wʊ maŋı sı á taá tɔgı wo-yɔɔrʊ tılʊ nabiinə fra na zʊʊrı tın. Á maŋı sı á taá tɔgı Wɛ wʊbʊŋa na lagı kʊlʊ tın mʊ.

3Abam dɛɛn cɔgı á ŋwıa kam maŋa zanzan, dı á na yəni á tɔgı cwe sılʊ balʊ na yəri Wɛ tın na lagı sı ba taa tɔgı tın. Abam dɛɛn yəni á kı wo-digiru kikiə dı wo-yɔɔrʊ tılʊ maama á fra na zʊʊrı tın. Á dɛɛn maa yı sa-nyɔra, yı á yı nɔn-kwəəlu á nyɔ sana á bugə. Á maa kwəri á tɔgı jwənə kaanım, mʊ kʊlʊ Wɛ wʊbʊŋa na vaı tın.

4Kʊ daarı lele kʊntʊ, á daa na ba tɔgı dı balʊ na yəri Wɛ á kı wo-zɔɔna kikiə kʊntʊ doŋ tın, kʊ kı-ba yəəu mʊ, kʊ pa ba jıgı abam ba twıa.

5Bantʊ nan wʊ́ ba ba zıgı Wɛ yigə nı yı ba tʊlı ba kwəri. Dıntʊ nan ti Dl yigə sı Dl di nabiinə sarıya, kʊ na yı balʊ na ŋwı dı balʊ na maŋı ba tı tın dı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Kʊ yı kʊntʊ ŋwaanı mʊ ba dɛɛn tɔɔlı Wɛ kwər-ywəŋə kam ba brı balʊ na tıgı tın dı. Bantʊ yıra yam mʊ tıga, nınɛɛnı nabiinə maama na maŋı sı ba tı ba lwarım ŋwaanı te tın. Ba nan na ni Wɛ kwər-ywəŋə kam tın, kʊ yı sı ba jwəəru tım laan mʊ na Wɛ ŋwı-dʊŋa kam.

7Lʊgʊ baŋa dı kʊ wəənu maama tiim twɛ. Nan fɔgı-na á ja á wʊbʊŋa sı á taá jıgı yawala dı Wɛ-loro.

8Kʊlʊ na dwe maama tın yı sı á taá soe daanı dı á wʊ maama. Bɛŋwaanı, á na soe daanı, kʊ́ pa á donnə na kı kəm-balwaarʊ tılʊ zanzan tın daa bá ta wʊ á wʊbʊŋa nı.

9Taá kı-na vərə voro, sı pʊpʊna taa təri á tıtarı nı.

10Abam dıdʊa dıdʊa na joŋi pɛɛrı dılʊ Wɛ tee nı tın, á taá ma-dı á tʊŋı á wəli daanı. Kʊntʊ, á taá yı tıntʊŋ-ŋʊna balʊ na joŋi Wɛ pɛɛra yam dwi təri təri á ma tʊŋı Dl na lagı te tın.

11Abam wʊlʊ Wɛ na pɛ-o pɛɛrı sı o taa waı o ŋɔɔnı o brı nɔɔna tın maŋı sı o taa ŋɔɔnı Wɛ kwərə kam mʊ. Wʊlʊ Wɛ na pɛ sı o taa tʊŋı o wəli o donnə tın dı maŋı sı o taa maı dam dılʊ Wɛ na pɛ-o tın mʊ o ma tʊŋa. Kʊntʊ wʊ́ pa nɔɔna taa zuli Wɛ woŋo maama wʊnı Zezi Krisi yırı ŋwaanı. Wʊntʊ nan mʊ te zulə dı dam sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

Wʊlʊ na yaarı Zezi Krisi ŋwaanı tın jıgı yu-yoŋo

12A badon-sonnu-ba, á yı pa kʊ sʊ abam dı can-kamunu na yi abam. Á nan yı pa kʊ sɔɔrı abam, nınɛɛnı kʊ yı wo-kınkagılı mʊ te.

13Taá kı-na wʊpolo dı abam na tɔgı á na Zezi Krisi yaara yam doŋ tın. Kʊntʊ, Zezi Krisi na joori o ba yı o paarı zulə yam na wʊ́ ba ya brı jaja maŋa kalʊ tın, á wʊpolo kʊm laan wʊ́ tiini kʊ gaalı.

14Nɔɔna nan na twı abam á na yı Zezi Krisi nɔɔna tın ŋwaanı, á jıgı yu-yoŋo, bɛŋwaanı Wɛ Joro kʊm na jıgı paarı-zulə tın wʊ abam tee nı.

15Abam wʊlʊ na nɛ yaara, sı kʊ yı zaŋı kʊ taa yı nɔn-gʊra ŋwaanı, naa ŋwını naa wo-balwaarʊ kəm naa bıbara ŋwaanı.

16Abam wʊlʊ nan na yaarı o na yı Zezi Krisi nɔɔnʊ tın ŋwaanı, o yı pa cavıura taa jıg-o kʊ ŋwaanı. Kʊntʊ tu nan maŋı sı o pa Wɛ zulə dı nɔɔna na bə-o nı Krisi bu tın.

17Maŋa kam yiə sı Wɛ di nabiinə sarıya. Kʊ nan yı Dl tıtı nɔɔna bam baŋa nı mʊ Dl lagı Dl puli. Kʊ nan na wʊ́ puli dıbam tee nı mʊ tın, kʊ laan na tu kʊ yi balʊ na vın Wɛ kwər-ywəŋə kam tın, kʊ́ ta yı ta mʊ dı bantʊ? Kʊ bá tiini kʊ kı cam dı ba cıga?

18Kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Kʊ na cɛ mʊ, yı nɔn-ŋʊna na ŋwıa Wɛ tee nı tın, balʊ laan na vın Wɛ yı ba yı nɔn-balwaarʊ tın, kʊ́ kı-ba tɛ?»

19Kʊntʊ, balʊ na nɛ yaara nı Wɛ wʊbʊŋa na lagı te tın maŋı sı ba taa kı lanyıranı mʊ, sı ba kı ba tıtı ba naanʊ Wɛ jıŋa nı. Dl bá kwanı Dl ni dım Dl na goni tın.

1 Pıyɛɛrı 5

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Wɛ nɔɔna na maŋı sı ba taa ŋwı daanı te tın

1Amʊ lagı a ŋɔɔnı dı balʊ na yı Zezi kɔgɔ kʊm nakwa abam tıtarı nı tın mʊ. Amʊ dı yı nakwı mʊ. Amʊ yi dɛɛn nɛ Zezi Krisi na yaarı te o tı tın, yı a laan brı nɔɔna o cıga kam. Amʊ nan wʊ́ tɔgı a na o paarı-zulə yam ya na wʊ́ ba ya brı jaja tın.

2A nan loori abam balʊ na yı nakwa tın, sı á taá nii Wɛ nɔn-kɔgɔ kʊm Dl na kı á jıŋa nı tın baŋa nı, nı nayıra na nii ba peeni baŋa nı te tın. Kʊ nan daı dı fıfıʊn mʊ á wʊ́ ta maa nii-ba, kʊ yı sı á wʊbʊŋa mʊ taa lagı tıtʊŋı dʊm nı Wɛ na lagı te tın. Kʊ daı sı á taá tʊŋı səbu-lagı ŋwaanı. Á pa kʊ taa yı á na soe tıtʊŋı dʊm tın ŋwaanı.

3Á yı taá kı dam dı balʊ á na nii ba baŋa nı tın, á nan taá jıgı nyınyʊgʊ kʊlʊ na lana tın, sı ba wanı ba taa lwəni abam na yı te tın.

4Kʊntʊ tın, abam Nayırı-pɛ wʊm na joori o ba, o laan wʊ́ pa abam pɛɛrı dılʊ lam na bá fɔgı dı ti yı dı jıgı paarı-zulə tın.

5Abam balʊ dı na yı nɔn-dʊnnʊ tın maŋı sı á taá sɛ á nakwa bam ni mʊ. Kʊ nan maŋı sı abam maama taá tu á tıtı mʊ á pa daanı, sı á taá tʊŋı á wəli daanı. Bɛŋwaanı kʊ pʊpʊnı Wɛ tɔnɔ kʊm wʊnı kʊ wı: «Wɛ culi balʊ na kı kamunni tın, yı Dl daarı Dl kı balʊ na tu ba tıtı tın lanyıranı.»

6Kʊntʊ ŋwaanı, taá tu-na á tıtı, sı á daarı á kı á tıtı Dam-Paŋwa Tu Wɛ jıŋa nı, sı dıntʊ maŋa kam na tu ka yi, Dl laan wʊ́ zəŋi abam Dl pa á na zulə.

7Liə yalʊ maama na jıgı abam tın, á kwe-ya á pa Wɛ, sı dıntʊ mʊ nii abam baŋa nı.

8Nan ja-na á wʊbʊŋa lanyıranı, sı á fɔgı á cı á tıtı, sı sʊtaanı na yı abam dʊm tın karı dı kaagı mʊ dı lagı cwəŋə sı dı cɔgı abam, nınɛɛnı kana na jıgı nyoŋo yı kʊ karı kʊ kaagı kʊ lagı varım sı kʊ zi te tın.

9Nan zıgı-na kəŋkəŋ dı wʊ-dıdʊa sı á vı-dı, sı á lwarı nı á ko-biə balʊ na wʊ lʊgʊ baŋa je sım maama nı tın dı jıgı yaara yantʊ doŋ mʊ.

10Abam nan na yaarı maŋa fınfıun, Wɛ dılʊ na zəni nabiinə dı Dl zaanı dılʊ na daga tın laan wʊ́ pa á bıcara fɔgı ya kwɛ. Dl wʊ́ pa abam dam, sı á taá zıgı kəŋkəŋ woŋo maama wʊnı. Dıntʊ mʊ bəŋi abam sı á tɔgı á na Dl paarı-zulə yalʊ na ba ti tın, á na ŋwı dı Zezi Krisi tın ŋwaanı.

11Dıntʊ mʊ jıgı dam sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

Tiim kwərə

12Amʊ pɛ Silivɛn mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ, sı a pa abam. Wʊntʊ mʊ yı dí ko-bu wʊlʊ amʊ na ye nı o yı cıga tu Wɛ cwəŋə kam wʊnı tın. A pʊpʊnı taanı dıntʊ fınfıun mʊ sı a ma pa abam na baarı, sı a daarı a pa á lwarı nı cıga kalʊ á na sɛ tın mʊ yı Wɛ zaanı dım cıga cıga. Nan fɔgı-na á taá jıgı cıga kam kʊntʊ.

13Wɛ kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Babilənı nı yı Wɛ kuri-ba nı Dl na kuri abam dı te tın jɔɔnı abam. Marıkı wʊlʊ na yı amʊ bu Wɛ cwəŋə kam ŋwaanı tın dı jɔɔnı abam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14Á na jeeri daanı, sı á taá jɔɔnı daanı dı sono. Abam balʊ maama na yı Zezi Krisi nɔɔna tın, Wɛ wʊ́ pa abam yazurə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2 Pıyɛɛrı

2 Pıyɛɛrı 1

[1]Amʊ Simən Pıyɛɛrı mʊ pʊpʊnı tənɔ kʊntʊ. A yı Zezi Krisi gamba-sono mʊ, yı a kwəri a yı o tıntʊŋnʊ wʊlʊ o na kuri tın. Amʊ pʊpʊnı a pa abam balʊ Wɛ na pɛ á jıgı wʊ-dıdʊa dı Zezi Krisi kʊ maŋı dı dıbam dı na jıgı wʊ-dıdʊa dıd-o te tın, o na yı cıga tu tın ŋwaanı. Wʊntʊ mʊ yı dıbam Tu Wɛ dı dí Vırnʊ.

[2]Wɛ wʊ́ pa abam yu-yoŋo dı yazurə kʊ ja gaalı, dı á na tu á lwarı-Dl yı á ta kwəri á lwarı dí Yuutu Zezi tın.

Dí maŋı sı dí taá ŋwı sı kʊ maŋı dı Wɛ na lagı te tın

[3]Wɛ dam tu Zezi Krisi pɛ dıbam woŋo kʊlʊ maama na pai dí jıgı ŋwıa Wɛ tee nı yı dí daarı dí təgı Dl cwəŋə lanyıranı tın, dı o na pɛ dí lwarı Baŋa-Wɛ dılʊ na kuri dıbam sı dí təgı dí na Dl paarı-zulə, sı dí taá kı lanyıranı nı dıntʊ na kı lanyıranı te tın.

[4]Kʊ təgı Dl zənə yam kʊntʊ ŋwaanı mʊ, yı Dl pa dıbam wo-laarʊ tılʊ na tiini tı jıgı kuri yı Dl ya go ni sı Dl pa dıbam tın. Dl zəni abam kʊntʊ, sı Dl pa á wanı á lu lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ tılʊ fra na ganı nɔɔna kʊ pai ba wʊbʊŋa cəgı tın mʊ, sı á daarı á taá jıgı Wɛ ŋwıa kam á bıcara nı.

[5]Kʊntʊ ŋwaanı, á tiini á kwaanı sı á pa lanyıranı kəm təgı dı wəli á wʊ-dıdʊa kam á na maŋı á kı dı Wɛ tın nı, sı á wəli yəno á lanyıranı kəm dım dı wʊnı,

[6]sı á daarı á ja á tıtı á wəli á yəno kʊm wʊnı, sı á wəli pu-dıa á na jıgı á tıtı te tın wʊnı, sı á taá təgı Wɛ cwəŋə lanyıranı á wəli á pu-dıa kam dı wʊnı,

[7]sı á taá jıgı á ko-biə ŋwaŋa á wəli á na təgı Wɛ cwəŋə lanyıranı te tın wʊnı, sı á taá soe nɔɔna á wəli á na jıgı da-ŋwaŋa te tın dı wʊnı.

[8]Abam na sıunı á jıgı wo-laarʊ tım kʊntʊ kʊ ja gaalı, tı wʊ́ cı abam sı á yı taá yı yawərı-nyına, yı kʊ́ pa á fɔgı á tiini á lwarı dí Yuutu Zezi Krisi á wəli da.

[9]Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na ba jıgı wo-laarʊ tım kʊntʊ tın, kʊntʊ tu warı o lwarı Wɛ cıga kam, o nyı dı lilwe mʊ te. O swe nı o dɛɛn na kı lwarma yalʊ tın maŋı ya saarı.

[10]Kʊntʊ ŋwaanı, a ko-biə-ba, Wɛ na bəŋi abam sı á taá təgı-Dl yı Dl kuri abam sı á taá yı Dl nɔɔna tın, kwaanı-na á pa á na təgı-Dl te tın tiini kʊ taa jıgı kuri lanyıranı. Á na kwaanı á kı kʊntʊ doŋ, á daa bá ywəri Wɛ cwəŋə kam wʊnı.

[11]Kʊntʊ, Wɛ wʊ́ yagı cwəŋə Dl pa abam fası, sı á na jəŋə je Zezi Krisi paarı dım wʊnı. Wʊntʊ mʊ yı dıbam Yuutu dı dí Vırnʊ, yı o paarı dım ba jıgı tiim maŋa dı maŋa.

[12]Mʊ kʊ kuri amʊ joori a pai á guli wo-laarʊ tım kʊntʊ woŋo maŋa maama. Abam nan maŋı á ye-tı, yı á sıunı á təgı cıga kalʊ á na lwarı tın.

[13]A nan bʊŋı nı kʊ lana, sı amʊ ta na wʊ lʊgʊ baŋa nı tın, sı a taa guli abam kʊntʊ doŋ, sı kʊ pa á taá jıgı tı wʊbʊŋa.

[14]A ye nı kʊ daa bá daanı sı a tı, nı dí Yuutu Zezi na pɛ a lwarı te tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Amʊ nan wʊ́ kwaanɪ a kɪ woŋo kʊlʊ na wʊ́ pa á taá waɪ á guli wəənu tɪm kʊntʊ gulə maŋa maama amʊ tʊʊnɪ kwaga nɪ tɪn.

Dí na sɪnɪ dí lwarɪ Zezi cɪga kam te tɪn

16Dɪbam dɛɛn pɛ á lwarɪ dí Yuutu Zezi na tu dɪ dam nabiinə tɪtarɪ nɪ te tɪn. Dí na pɛ á lwarɪ o cɪga kam kʊntʊ tɪn, kʊ daɪ sɪnswalɪ mʊ dí mɛ dí brɪ abam nɪ nɔɔna na maɪ ba tɪtɪ swan ba brɪ te tɪn. Dɪbam tɪtɪ yi nan mʊ nɛ o na jɪgɪ Wɛ paarɪ-zulə cɪga cɪga te tɪn.

17Dí ma na Zezi na joŋi tiə dɪ zulə o Ko Wɛ tee nɪ maŋa kalʊ o yibiyə na ləni yɪ Paŋwa Baŋa-Wɛ ŋɔɔnɪ Dl wɪ: «Amʊ Bu mʊ tɪntʊ, a so-o dɪ a wʊ maama. Amʊ tiini a jɪgɪ wʊpolo dɪd-o.»

18Dɪbam tɪtɪ ni kwərə kam kʊntʊ na ŋɔɔnɪ Wɛ-səŋɔ nɪ maŋa kalʊ dɪbam dɪ Zezi dɛɛn na wʊ piu kʊlʊ Wɛ na ŋɔɔnɪ kʊ yuu nɪ tɪn.

19Kʊntʊ, dí nan ta ye fasɪ nɪ taanɪ dɪlʊ Wɛ nijoŋnə bam na brɪ faŋa faŋa tɪn sɪnɪ dɪ yɪ cɪga mʊ. Kʊ maŋɪ sɪ á taá maanɪ á nii dɪ na yɪ te tɪn. Taanɪ dɪntʊ nyɪ dɪ ba na tarɪgɪ kanɪa ba zɪgɪ lim je nɪ yɪ ka paɪ pooni wʊra sɪ kʊ vu kʊ yi tɪ-pʊra te tɪn mʊ. Zezi Krisi pooni dɪm laan wʊ́ ba dɪ taa wʊ á bɪcara nɪ, nɪ naŋɔgɔ na fuŋi yɪ pooni wʊra te tɪn.

20Kʊlʊ na dwe dɪdɪ sɪ á lwarɪ tɪn mʊ tɪntʊ: Nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ o ma o tɪtɪ wʊbʊŋa yɪranɪ o brɪ Wɛ kwərə kalʊ na pʊpʊnɪ Dl tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn kuri.

21Bɛŋwaanɪ Wɛ kwərə kam Dl nijoŋnə bam dɛɛn na tɔɔlɪ tɪn wʊ nuŋi nabiinə wʊbʊŋa wʊnɪ. Kʊ nan yɪ Wɛ Joro kʊm mʊ pɛ nɔɔna jɪgɪ dam yɪ ba waɪ ba tɔɔlɪ Wɛ tɪtɪ kwərə kam.

2 Pɪyɛɛrɪ 2

Vwan zaasɪm tiinə na wʊ́ ba ba ganɪ nɔɔna te tɪn

(Zudi 4-13)

1Faŋa faŋa tɪn, nɔɔna dɛɛn mʊ wʊ Wɛ nɔɔna bam wʊnɪ ba na brɪ nɪ ba yɪ Wɛ nijoŋnə yɪ ba yagɪ ba daɪ. Vwan zaasɪm tiinə dɪ wʊ́ ŋɔ ba zʊ abam wʊnɪ kʊntʊ, yɪ ba kɪ swan ba brɪ abam zaasɪm dɪlʊ na daɪ Wɛ nyɪm yɪ dɪ cɔgɪ nɔɔna tɪn. Bantʊ mʊ vɪn ba Yuutu Zezi wʊlʊ na ŋwɪ ba lwarɪm jɪnɪ sɪ ba taa yɪ o nɔɔna tɪn. Kʊntʊ ŋwaanɪ ba kikiə yam wʊ́ pa Wɛ cɔgɪ-ba lɪla.

2Nɔɔna zanzan nan wʊ́ sɛ ba tɔgɪ ba na brɪ kʊlʊ tɪn, yɪ ba dɪ kɪ ba wo-digiru kikiə yam kʊntʊ doŋ. Ba na kɪ wəənu tɪlʊ tɪn wʊ́ pa nɔɔna taa yáalɪ Wɛ zaasɪm dɪlʊ na yɪ cɪga tɪn.

3Vwan zaasɪm tiinə bam kʊntʊ na yɪ wo-swən-nyɪna tɪn, baá kwaanɪ ba ma bɪtar-ywe ba ganɪ abam, sɪ ba ma na nyɔɔrɪ abam baŋa nɪ. Wɛ nan maŋɪ Dl ti Dl yigə faŋa faŋa sɪ Dl di bantʊ sarɪya, yɪ cam wʊ́ ba ba baŋa lɪla.

4Kʊ nan na yɪ malɛsɪ sɪlʊ dɛɛn na cɔgɪ tɪn dɪ, Wɛ wʊ yagɪ-sɪ. Dl dɪ-sɪ Dl yagɪ min-tɪʊ nɪ mʊ, mɛ ba na kwaarɪ-sɪ lim wʊnɪ, sɪ sɪ taa wʊra taan, sɪ kʊ vu kʊ yi Dl sarɪya dɛ dɪm tɪn.

5Wɛ dɛɛn wʊ yagɪ faŋa faŋa nɔɔna balʊ na wʊ lʊgʊ baŋa nɪ yɪ ba kɪ lwarɪm tɪn. Nowe mʊ Wɛ vrɪ Dl wəli dɪ nɔɔna barpɛ, dɪ wʊntʊ na tɔɔlɪ Wɛ cɪga kam o brɪ nɔɔna te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Wɛ ma daarɪ Dl cɔgɪ balʊ na vɪn Dl ni tɪn, Dl pa dʊa tiini ka nɪ yɪ na li lʊgʊ baŋa, yɪ ba maama tɪ.

6Kʊ daa ta na yɪ nɔɔna balʊ dɛɛn na zʊʊrɪ Sodɔm dɪ Gomɔɔrɪ nɪ tɪn, Wɛ pɛ mini mʊ di ba je sɪm kʊntʊ kʊ daarɪ tɪntwarɪm yɪranɪ, sɪ kʊ brɪ nɪ ba ba jɪgɪ bʊra. Dl cɔgɪ-ba kʊntʊ sɪ kʊ taa yɪ maana mʊ kʊ paɪ balʊ maama na bʊŋɪ sɪ ba vɪn Dl ni tɪn.

7Dl ma daarɪ Dl vrɪ Lɔtɪ ba wʊnɪ. Wʊntʊ dɛɛn mʊ sɛ Wɛ cɪga kam, yɪ o wʊ tiini kʊ cɔgɪ dɪ nɔn-balwaarʊ tɪm na kɪ wo-digiru kikiə te tɪn.

8O na yɪ nɔn-ŋʊm yɪ o zʊʊrɪ dɪ ba tɪn, o naɪ ba kəm-lwaanʊ tɪm dɛ maama yɪ o ni ba niə-bɪtarɪ sɪm na yɪ te tɪn. Kʊ maa tiini kʊ jɪgɪ wʊ-cɔgɔ dɪd-o dɪ ba na tʊŋɪ ba cɔgɪ Wɛ cullu tɪm te tɪn.

9Kʊntʊ, dí Yuutu Baŋa-Wɛ waɪ Dl vrɪ balʊ na tɔgɪ-Dl tɪn sɪ ba yɪ cɔgɪ dɪ maŋɪm dɪlʊ na yi-ba tɪn. Kʊ nan na yɪ balʊ na vɪ-Dl tɪn, Dl waɪ Dl pɪna yɪ Dl cəgi-ba sɪ kʊ vu kʊ yi Dl sarɪya dɛ dɪm, sɪ Dl laan pa ba na cam.

10Kʊ na dwe dɪdɪ balʊ na tɔgɪ wo-digiru kikiə yalʊ ba fra na zʊʊrɪ yɪ ba ba lagɪ sɪ ba sɛ wʊlʊ na jɪgɪ ni ba baŋa nɪ tɪn, Wɛ wʊ́ pa ba na cam kʊ ja gaalɪ. Vwan zaasɪm tiinə bam kʊntʊ ba kwarɪ cavɪura, ba nan ba nɪgɪ nɔɔn-nɔɔnʊ dɪ. Ba maa ba kwarɪ fʊʊnɪ sɪ ba ŋɔɔnɪ ba twɪ dɪdɛɛra balʊ na wʊ wɛyuu tɪlampolo nɪ tɪn.

11Nan dɪ Wɛ malɛsɪ sɪm na tiini sɪ jɪgɪ dam sɪ dwe vwan zaasɪm tiinə bam kʊntʊ tɪn, sɪ ba sɛ sɪ twɪ dɪdɛɛra bam kʊntʊ sɪ ŋɔɔnɪ ba woŋo dí Yuutu wʊm yigə nɪ.

12Vwan zaasɪm tiinə bam yəni ba ŋɔɔnɪ ba twɪ wəənu tɪlʊ ba na yəri tɪ kuri tɪn mʊ. Ba ma kɪ yɔɔ yɔɔ nɪ ga-vara na ba jɪgɪ wʊbʊŋa yɪ ba kɪ te tɪn. Ga-vara wʊra sɪ nɔɔna mʊ taa jaanɪ-ba ba gʊɪ. Nɔɔna bam kʊntʊ dɪ nan wʊ́ cɔgɪ nɪ ga-vara mʊ te.

13Wɛ wʊ́ pa ba na yaara sɪ kʊ maŋɪ dɪ ba dɪ na pɛ nɔɔna na yaara te tɪn. Ba ma kɪ wʊpolo dɪ wo-digiru tɪlʊ ba fra na zʊʊrɪ tɪn, yɪ ba kɪ-tɪ jaja wɪa tɪtarɪ nɪ. Ba kəm dɪm yɪ digiru dɪ cavɪura mʊ abam tɪtarɪ nɪ, maŋa kalʊ á na yəni á la daanɪ sɪ á di wʊdiu yɪ ba ta kɪ wʊpolo dɪ ba lwarɪm dɪm tɪn.

14Bantʊ wʊbʊŋa zʊ boorim kikiə yɪranɪ mʊ. Ba brɪ ba ba jɪgɪ siun dɪ wo-balwaarʊ kəm, yɪ ba sʊgɪ balʊ wʊbʊŋa dɪ na bwənə tɪn ba paɪ ba tusə. Ba maa tiini ba yɪ wo-swən-nyɪna dɪ. Wɛ nan wʊ́ cɔgɪ-ba.

15Bantʊ ma yagɪ cwə-laa tɔgɪm, yɪ ba ywəri ba vu ba tɔgɪ Bozori bu Balam cwəŋə kam. Wʊntʊ yi dɛɛn ma su səbu kʊlʊ o na wʊ́ na o kəm-balɔrɔ kʊm ŋwaanɪ tɪn.

16O na vɪn Wɛ ni tɪn, Dl ma pa varɪm na ba ŋɔɔnɪ tɪn ŋɔɔnɪ nɪ nabiinu te. O tɪtɪ bɪnaga mʊ ŋɔɔnɪ ka kaan-o, sɪ kʊ cɪ Balam na yɪ Wɛ nijoŋnu tɪn dɪ jwərim dɪlʊ o na lagɪ o kɪ tɪn.

17Nɔɔna bam kʊntʊ nyɪ dɪ buli-yiə yalʊ na ba burɪ tɪn mʊ, yɪ ba ta nyɪ dɪ kunkwəənu tɪlʊ vu-fɔrɔ na kalɪ kʊ pa tɪ jagɪ tɪn. Wɛ nan lɪ jəgə kalʊ na tiini ka yɪ lim tɪn mʊ sɪ Dl kɪ-ba da.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Ba maa tiini ba ŋɔɔnɪ kamunni-bɪtarɪ sɪlʊ na ba jɪgɪ kuri tɪn, yɪ ba maɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ nabiinə fra na zʊʊrɪ yɪ tɪ yɪ wo-digiru tɪn ba ma ganɪ balʊ laan na pɔɔrɪ ba tɪtɪ dɪ nɔɔna balʊ na yəri Wɛ cwəŋə tɪn.

19Ba maa tɛ dɪ nɔɔna nɪ, ba na dɛ bam cwəŋə kam, baá ta te ba tɪtɪ. Balʊ nan na tɛ kʊntʊ tɪn tɪtɪ yɪ gambɛ mʊ, dɪ ba kikiə yam na jɪgɪ-ba ya ve cɔgɪm wʊnɪ tɪn. Bɛŋwaanɪ, woŋo kʊlʊ maama nɔɔnʊ na paɪ kʊ te-o tɪn, o yɪ kʊ gambaa mʊ.

20Nɔɔna balʊ na lwarɪ Zezi Krisi wʊlʊ na yɪ dɪbam Yuutu dɪ dí Vɪrnʊ tɪn, ba lugi lʊgʊ baŋa wo-digiru tɪm mʊ. Ba laan nan na joori ba pipiri ba sɛ ba paɪ tɪ te-ba, ba kweelim je wʊ́ tiini kʊ taa yɪ lɛɛrʊ dɪ ba kʊ dwəni pulim nɪ.

21Bɛŋwaanɪ, ba ya na wʊ lwarɪ Wɛ cɪga cwəŋə kam, kʊ ya wʊ́ ta lana kʊ pa-ba kʊ dwe ba na lwarɪ-ka yɪ ba laan pipiri ba za ba wʊbʊŋa dɪ Wɛ ni dɪlʊ Dl na pɛ-ba sɪ ba taa tɔgɪ tɪn.

22Bantʊ na kɪ te tɪn nyɪ dɪ bɪtar-dɪndɪa kalʊ na tagɪ cɪga ka wɪ: «Kakurə joori ka di ka tɪtwaanʊ.» Bɪtar-dɪndɪa kadoŋ dɪ ta wɪ: «Nmʊ na jaanɪ təru n swɛ o yɪra, o ta wʊ́ joori o bibili bwəru wʊnɪ mʊ.»

2 Pɪyɛɛrɪ 3

Dí Yuutu Zezi wʊ́ sɪɪnɪ o joori o ba nɪ o na tagɪ te tɪn

1Amʊ badon-sonnu-ba, tɔnɔ kʊntʊ amʊ na pʊpʊnɪ a pa abam tɪn laan kɪ tɪle mʊ. Twaanʊ tɪm kʊntʊ maama wʊnɪ amʊ kwaanɪ sɪ a guli abam Wɛ cɪga kam na yɪ te tɪn, sɪ kʊ pa á taá jɪgɪ wʊbʊŋ-ŋʊna mʊ.

2Kʊ yɪ sɪ a ma guli abam faŋa faŋa Wɛ nijoŋnə bam na maŋɪ ba brɪ kʊlʊ tɪn mʊ, sɪ á daarɪ á guli dí Yuutu dɪ dí Vɪrnʊ Zezi ni dɪm o tɪntʊŋna bam na brɪ abam tɪn.

3Kʊlʊ na dwe dɪdɪ tɪn, á taá ye nɪ, lʊgʊ baŋa tiim da yam na yiə, nɔɔna badonnə wʊ́ ta wʊra ba na tɔgɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ ba tɪtɪ fra na zʊʊrɪ tɪn, yɪ baá ta jɪgɪ abam ba mwana ba wɪ:

4«Wɛ goni ni nɪ Dl Bu wʊm ta wʊ́ joori o ba lʊgʊ baŋa. Bɛɛ mʊ nan kɪa yɪ o ta wʊ tu? Dí kwə maŋɪ ba tɪ, yɪ wəənu maama nan taa yɪ nɪ tɪ na maŋɪ tɪ yɪ te lʊgʊ baŋa pulim nɪ tɪn mʊ.»

5Balʊ na ŋɔɔnɪ kʊntʊ tɪn paalɪ ba swe mʊ. Ba ba lagɪ sɪ ba sɛ nɪ wɛyuu dɪ tɪga baŋa maŋɪ tɪ wʊra faŋa faŋa mʊ, yɪ Wɛ ni dɪm mʊ pɛ tɪ wʊra kʊntʊ. Wɛ dɛɛn pɛ tɪga kam nuŋi na wʊnɪ mʊ, yɪ na bam ŋwaanɪ pa lʊgʊ baŋa ta wʊra.

6Kʊ nan ta yɪ na mʊ Wɛ dɛɛn mɛ Dl cɔgɪ faŋa faŋa lʊgʊ kʊm, dɪ Dl na pɛ dʊ-fara kam nɪ yɪ ka na bam li-kʊ tɪn.

7Kʊ nan ta yɪ Wɛ ni dɪm kʊntʊ mʊ paɪ zɪm wɛyuu dɪ tɪga baŋa kam ta wʊra, sɪ kʊ taa ve maŋa kam Dl na wʊ́ pa mini cɔgɪ-tɪ tɪn. Kʊntʊ, Wɛ tiŋi-tɪ sɪ kʊ vu kʊ yi dɛ dɪlʊ Dl na wʊ́ di nabiinə sarɪya, yɪ Dl daarɪ Dl cɔgɪ balʊ na vɪ-Dl tɪn mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8A badon-sonnu-ba, á maŋı sı á lwarı woŋo kʊntʊ ni nı, kʊ na yı dı dí Yuutu Baŋa-Wɛ, dɛ dıdwı nyı dı bına mʊrʊ mʊ, yı bına mʊrʊ dı nyı dı dɛ dıdʊa mʊ te Wɛ tee nı.

9Nɔɔna badaara bʊŋı nı dí Yuutu wʊm daanı yı o wʊ tu nı o na goni ni te tın. O nan kı wʊ-zuru mʊ dı abam, bɛŋwaanı o ba lagı sı nɔɔn-nɔɔnʊ cɔgı, o lagı sı nɔɔna maama mʊ na cwəŋə ba ləni ba wʊrʊ ba yagı kəm-balwaarʊ tım.

10Dí Yuutu Zezi tum dɛ dım nan wú ba dı darı dıbam nı ŋwıınʊ na yəni o ba te tın mʊ. Dɛ dım kʊntʊ nı sɔɔ zanzan wú kı wɛyuu nı, yı wɛyuu kʊm wú ba kʊ je maama. Kʊ daarı mini mʊ wú di wəənu tılʊ maama na wʊ wɛyuu nı, yı tıga dı wəənu tılʊ maama na wʊ ka baŋa nı tın je.

11Wəənu tıntʊ maama nan na lagı tı ba tı cɔgı kʊntʊ tın, á ye á laan na maŋı sı á taá yı te. Á maŋı sı á taá tɔgı Wɛ dı wʊ-poŋo mʊ, sı á taá kı Dl wʊbʊŋa na lagı te tın.

12Abam nan na cəgi dɛ dım Wɛ na wú pa Zezi joori o ba tın, sı á kwaanı á taá kı te na wú pa o ba lıla tın. Dɛ dım kʊntʊ na yiə, mini mʊ wú di wɛyuu maama dı cɔgı, yı kʊ́ pa kʊ wəənu maama lʊnı yı tı nyıını tı cɔgı.

13Wɛ nan goni ni sı Dl kı wɛyuu-dʊŋʊ dı tı-dʊŋa mʊ. Dáanı mʊ Dl wú pa wəənu maama taa tɔgı cıga. Tıntʊ wəənu tım mʊ dıbam nan cəgə yı dí tına.

14Kʊntʊ ŋwaanı, a badon-sonnu-ba, á na cəgi wəənu tım kʊntʊ sı tı ba tı kı tın, á kwaanı á pa á wʊrʊ taa lana, sı á yı taá jıgı tusim Wɛ yigə nı, sı á daarı á taá ŋwı dı ywəəni dı Wɛ.

15Dí Yuutu wʊm nan na kı wʊ-zuru yı kʊ daanı tın, lwarı-na nı kʊ yı sı kʊ ma pa nɔɔna mʊ na cwəŋə ba na vrım. Dıbam ko-bu-sono Pooli maŋı o pʊpʊnı kʊntʊ doŋ mʊ o pa abam, kʊ nan tɔgı dı Wɛ na pɛ-o swan yalʊ tın mʊ.

16O na pʊpʊnı twaanʊ tılʊ maama o ma brı wəənu tım kʊntʊ cıga kam tın, o yəni o tɛ kʊntʊ doŋ mʊ tı wʊnı. O nan pʊpʊnı wəənu tıdonnə tı na dana sı nɔɔna wanı ba ni tı kuri, kʊ pa balʊ na yəri Wɛ cıga kam lanyıranı yı ba wʊbʊŋa bwənə tın jıgı o zaasım dım kʊntʊ ba pipirə, nı ba na yəni ba pipiri Wɛ twaanʊ tıdaara dı te tın. Kʊ nan wú ja ba tıtı cɔgım mʊ kʊ ba.

17Kʊ nan na yı abam, a badon-sonnu-ba, á laan ye kʊ na wú ba kʊ taa yı te tın. Kʊntʊ ŋwaanı, taá cʊ-na á tıtı, sı á yı pa nɔn-balwaarʊ na cwəŋə ba dı abam ba tusim dım wʊnı sı kʊ pa á ga jəgə kalʊ á ya na zıgı da tın.

18Á nan ta ve yigə, sı á taá ŋwı Zezi Krisi zaanı dım wʊnı, sı á fɔgı á lwar-o á wəli da. Wʊntʊ mʊ yı dıbam Yuutu dı dí Vırnʊ. Zulə yı wʊntʊ nyım mʊ lele kʊntʊ sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

1 Zan

1 Zan 1

Zezi mʊ yı Bıtara kalʊ na paı nabiinə ŋwıa tın

1Dıbam pʊpʊnı tənɔ kʊntʊ sı dí pa á lwarı wʊlʊ na maŋı o wʊra pulim nı tın mʊ. Dıbam dɛɛn ni o kwərə mʊ, yı dí na-o dı dí yiə dı. Dí ma fɔgı dí nii-o, yı dí ta kwəri dí dwe-o dı dí jıa. Kʊ yı Ɔwıa Bıtara woŋo mʊ dí lagı dí ŋɔɔnı dı abam.

2Ɔwıa kam kʊntʊ nan tu ka naı jaja. Dí ma na-ka, yı dí lagı dí maŋı ka na yı te tın dí brı abam. Wɛ ŋwı-dʊŋa kalʊ na ba ti tın taanı mʊ dí lagı dí ta. Ɔwıa kam kʊntʊ ya wʊ dıbam Ko Wɛ tee nı mʊ, yı Dl laan pa dí lwarı-ka.

3Dí na nɛ kʊlʊ yı dí kwəri dí ni kʊlʊ tın mʊ dí lagı dí ta dí brı abam, sı kʊ pa abam taá jıgı wəl-dɔnɔ dı dıbam, dí maama na ŋwı dı dí Ko Wɛ dı Dl Bu Zezi Krisi tın ŋwaanı.

4Dí pʊpʊnı wəənu tım kʊntʊ dí brı abam, sı kʊ pa dıbam maama tiini dí taá jıgı wʊpolo mʊ.

Baŋa-Wɛ mʊ yı pooni tu

5Kwərə kalʊ dıbam na ni Wɛ Bu Zezi tee nı yı dí lagı dí ta dí brı abam tın mʊ tıntʊ: Baŋa-Wɛ yı pooni tu mʊ, lim təri Dl tee nı dı fınfın dı.

6Dí na tɛ dí wı, dí ŋwı dı Wɛ, yı dí ta na wʊ lim wʊnı, kʊ brı nı dí fɔ vwan mʊ, yı dí kikiə ba tɔgı cıga cwəŋə kam.

7Kʊ daarı, dí nan na ŋwı pooni wʊnı nı Wɛ na wʊ pooni wʊnı te tın, kʊntʊ wʊ́ pa dıbam maama taá jıgı wəl-dɔnɔ daanı, yı Wɛ Bu Zezi Krisi jana kam wʊ́ saarı dí lwarım maama.

8Dí nan na tɛ dí wı, dí ba jıgı lwarım, dí ganı dí tıtı mʊ, cıga təri dí tee nı.

9Dí nan na sɛ dí ta dí lwarım dı Wɛ, Dl laan wʊ́ yagı-dı Dl ma cɛ dıbam, yı Dl daarı Dl saarı dí wo-balwaarʊ tım maama. Bɛŋwaanı Wɛ bá kwanı Dl ni, Dl yı cıga tu mʊ.

10Kʊ daarı, dí na tɛ dí wı, dí wʊ kı lwarım, dí paı Wɛ yı vwa-nyım mʊ, yı kʊ brı nı dí wʊ joŋi Dl taanı dım mʊ dí kı dí wʊbʊŋa nı.

1 Zan 2

Zezi Krisi mʊ fɔgı nabiinə dı Wɛ daanı

1A bu-sonnu-ba, a pʊpʊnı tənɔ kʊntʊ a pa abam, sı á yı kı lwarım mʊ. Dıbam wʊlʊ nan na kı lwarım, dí jıgı wʊlʊ na wʊ́ fɔgı dıbam dı dí Ko Wɛ daanı tın. Wʊntʊ mʊ yı Zezi Krisi wʊlʊ na ba jıgı lwarım dı fınfın dı tın.

2Wʊntʊ mʊ mɛ o tıtı o kaanı Baŋa-Wɛ, yı Dl yagı dıbam lwarım Dl ma cɛ dıbam. Kʊ nan daı dıbam yıranı lwarım má, kʊ yı lʊgʊ baŋa nɔɔna maama lwarım ŋwaanı mʊ.

3Dıbam na sɛ Wɛ nıə yam mʊ, kʊ́ brı nı dí sıunı dí ye-Dl.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Nɔɔnʊ nan na tɛ o wɪ, wʊm ye Wɛ, yɪ o na ba sɛ Wɛ niə yam, kʊntʊ tu yɪ vwa-nyɪm mʊ, yɪ cɪga təri o tee nɪ.

5Kʊ daarɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ nan na sɛ Wɛ taanɪ dɪm tɪn, kʊntʊ tu yɪ wʊlʊ na jɪgɪ Wɛ sono kʊm cɪga cɪga tɪn mʊ. Kʊntʊ mʊ wʊ́ brɪ nɪ dí sɪɪnɪ dí ŋwɪ dɪ Wɛ.

6Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na tɛ o wɪ, o ŋwɪ dɪ Wɛ, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o taa ŋwɪ nɪ Zezi Krisi dɛɛn na ŋwɪ te tɪn mʊ.

Wɛ ni dɪm na brɪ te tɪn

7A badon-sonnu-ba, ni dɪlʊ a na pʊpʊnɪ a pa abam tɪn daɪ ni-dʊʊrɪ. Dɪ yɪ ni-doori mʊ, dɪ maŋɪ dɪ wʊra dɪ abam mʊ pulim nɪ. Ni dɪm kʊntʊ yɪ taanɪ dɪlʊ abam na maŋɪ á ni tɪn mʊ.

8Kʊ daarɪ, dɪ nan daa ta yɪ ni-dʊʊrɪ mʊ amʊ na pʊpʊnɪ a pa abam, bɛŋwaanɪ Zezi mʊ brɪ ni dɪm kʊntʊ cɪga kam, yɪ abam dɪ brɪ cɪga kam kʊntʊ. Kʊ maa pa lim maa kɛa, yɪ pooni dɪlʊ na yɪ cɪga tɪn laan zəŋi.

9Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tɛ o wɪ, o ŋwɪ pooni wʊnɪ, yɪ o na culi o donnə, kʊntʊ tu ta wʊ lim wʊnɪ mʊ dɪ zɪm maama.

10Kʊ daarɪ, nɔɔnʊ wʊlʊ nan na soe o donnə tɪn, kʊntʊ tu mʊ ŋwɪ pooni wʊnɪ. Kʊlʊkʊlʊ təri o ŋwɪa wʊnɪ, kʊ na wʊ́ pa nɔɔnʊ tʊ lwarɪm wʊnɪ.

11Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na culi o donnə tɪn wʊ lim wʊnɪ mʊ o veə, o yəri o na ve mɛ tɪn, bɛŋwaanɪ lim dɪm mʊ pɛ o yiə daa ba naɪ.

12A bu-sonnu-ba, a pʊpʊnɪ tənɔ kʊntʊ a pa abam, bɛŋwaanɪ Wɛ yagɪ á lwarɪm Dl ma cɛ abam Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ mʊ.

13A pʊpʊnɪ a pa abam balʊ na yɪ kwə tɪn, bɛŋwaanɪ á maŋɪ á ye wʊlʊ na maŋɪ o wʊra pulim nɪ tɪn. A pʊpʊnɪ a pa abam nɔn-dʊnnʊ tɪm, bɛŋwaanɪ á wanɪ wo-lwaanʊ tu sʊtaanɪ.

14A biə-ba, a pʊpʊnɪ a pa abam, bɛŋwaanɪ abam maŋɪ á ye dí Ko Wɛ. A pʊpʊnɪ a pa abam balʊ na yɪ kwə tɪn, bɛŋwaanɪ abam maŋɪ á ye wʊlʊ na maŋɪ o wʊra pulim nɪ tɪn. Nɔn-dʊnnʊ tɪm, a pʊpʊnɪ a pa abam, bɛŋwaanɪ abam dana. Wɛ taanɪ dɪm maa wʊ á wʊnɪ, yɪ á wanɪ wo-lwaanʊ tu sʊtaanɪ.

15Yɪ zaŋɪ-na á taá soe lʊgʊ baŋa dɪ kʊ wo-yɔɔrʊ tɪm. Nɔɔnʊ wʊlʊ na soe lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ tɪm tɪn, kʊntʊ tu daa ba jɪgɪ dí Ko Wɛ sono o bɪcarɪ nɪ.

16Bɛŋwaanɪ lʊgʊ baŋa wəənu tɪm maama, kʊ na yɪ nabiinə fra na yəni ya zʊʊrɪ wo-yɔɔrʊ tɪlʊ tɪn, naa nabiinə yiə na sui wəənu tɪlʊ tɪn, naa nabiinə na magɪ ba nyɔɔna dɪ ba jɪjɪgurʊ te tɪn, tɪntʊ maama daɪ dí Ko Wɛ nyɪm, tɪ yɪ lʊgʊ baŋa nyɪm mʊ.

17Lʊgʊ baŋa dɪ kʊ wo-yɔɔrʊ tɪm nabiinə fra na zʊʊrɪ tɪn lagɪ tɪ kɛ mʊ. Kʊ daarɪ wʊlʊ nan na kɪ kʊlʊ Wɛ wʊbʊŋa na lagɪ tɪn mʊ wʊ́ ta ŋwɪ sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

Zezi Krisi Dʊm wʊm na wʊ́ ba te tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18A biə-ba, lʊgʊ baŋa kweelim da yam twɛ ya ti. Abam nan maŋɪ á ni nɪ Zezi Krisi Dʊm wʊm maa bɪuna. Lele kʊntʊ, Zezi Krisi dʊna zanzan mʊ laan nan tu ba wʊra. Kʊ ma pa dí ye nɪ da yam kʊntʊ twɛ ya ti.

19Nɔɔna bam kʊntʊ pwɛ ba tɪtɪ mʊ dɪbam kɔgɔ kʊm wʊnɪ, ba nan maŋɪ ba daɪ dɪbam kɔgɔ kʊm nɔɔna cɪga cɪga. Ba ya na yɪ dɪbam kɔgɔ kʊm nɔɔna, ba ya bá yagɪ dɪbam te. Ba nan pwɛ ba tɪtɪ kʊntʊ, sɪ kʊ brɪ lanyɪranɪ nɪ bantʊ wʊlʊwʊlʊ ya maŋɪ o daɪ dɪbam kɔgɔ kʊm wʊ nɔɔnʊ mʊ.

20Kʊ nan na yɪ abam, á maŋɪ á joŋi Wɛ Joro kʊm Krisi na pɛ abam tɪn, yɪ kʊ pa á maama lwarɪ Wɛ cɪga kam.

21Kʊntʊ, a nan na pʊpʊnɪ a pa abam tɪn, kʊ daɪ nɪ a wɪ, á yəri cɪga mʊ. Woŋo kʊlʊ ŋwaanɪ a na pʊpʊnɪ tɪn mʊ yɪ sɪ á maŋɪ á ye kʊlʊ na yɪ cɪga, yɪ á ye nɪ kʊlʊ maama na yɪ vwan tɪn bá wanɪ kʊ nuŋi cɪga wʊnɪ.

22Wɔɔn nan yɪ vwa-nyɪm tɪn? Kʊ yɪ wʊlʊ na tɛ nɪ Zezi daɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn mʊ. Kʊntʊ tu yɪ Zezi Krisi dʊm mʊ, yɪ o vɪn dí Ko Wɛ dɪ Dl Bu wʊm dɪ.

23Wʊlʊ maama nan na vɪn Wɛ Bu wʊm tɪn, o vɪn o Ko Wɛ dɪ mʊ. Kʊ daarɪ, wʊlʊ maama na brɪ nɪ o sɛ Wɛ Bu wʊm tɪn, o Ko Wɛ dɪ wʊra dɪ kʊntʊ tu.

24Kʊntʊ, á taá jɪgɪ zaasɪm dɪlʊ á na maŋɪ á ni pulim nɪ tɪn á bɪcara nɪ. Á na sɛ á jɪgɪ zaasɪm dɪm kʊntʊ, kʊ́ pa abam dɪ Wɛ Bu wʊm dɪ o Ko Wɛ taa ŋwɪ daanɪ.

25Mʊ Wɛ Bu wʊm na goni ni sɪ o pa dɪbam kʊlʊ tɪn, kʊ yɪ Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kalʊ na ba ti tɪn mʊ.

26Amʊ pʊpʊnɪ wəənu tɪm kʊntʊ a pa abam, sɪ á wanɪ á lwarɪ balʊ na lagɪ ba ganɪ abam tɪn woŋo mʊ.

27Kʊ nan na yɪ abam, Wɛ Joro kʊm Zezi na pɛ abam tɪn wʊ á bɪcara nɪ, yɪ á daa wʊ maŋɪ sɪ nɔɔn-nɔɔnʊ zaasɪ abam. Wɛ Joro kʊm brɪ abam woŋo maama kuri. Kʊ zaasɪm dɪm yɪ cɪga mʊ, dɪ daɪ vwan. Kʊntʊ tɪn, á taá ŋwɪ dɪ Zezi, nɪnɛɛnɪ kʊ na brɪ abam te tɪn.

28A bu-sonnu-ba, pa-na dí taá ŋwɪ dɪd-o, sɪ maŋa kam o na wʊ́ joori o ba tɪn, dí wʊ́ na baarɪ yɪ cavɪra bá ja dɪbam o yigə nɪ.

29Abam na ye nɪ Zezi yɪ cɪga tu tɪn, lwarɪ-na nɪ wʊlʊ maama kikiə na təgɪ cɪga Wɛ cwəŋə nɪ tɪn yɪ Wɛ bu mʊ.

1 Zan 3

Dɪbam yɪ Wɛ biə mʊ

1Nan bʊŋɪ-na á nii, dí Ko Wɛ na tiini Dl soe dɪbam te yɪ Dl maɪ dɪbam Dl bə nɪ Dl biə tɪn. Dí nan sɪʊnɪ dí yɪ kʊntʊ mʊ. Kʊntʊ mʊ nɔɔna balʊ na yɪ lʊgʊ baŋa nyɪm tɪn yigə tərə dɪ dɪbam, ba na yəri Wɛ tɪn ŋwaanɪ.

2A badon-sonnu-ba, dɪbam laan yɪ Wɛ biə mʊ. Dí nan na wʊ́ ba dí taá yɪ te tɪn daa ta wʊ brɪ fasɪ. Dí nan na ye kʊlʊ tɪn mʊ yɪ: Zezi na wʊ́ joori o ba maŋa kalʊ tɪn, dí laan wʊ́ ta yɪ nɪ wʊm tɪtɪ na yɪ te tɪn, bɛŋwaanɪ dí wʊ́ na o na yɪ te tɪn fasɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3Wʊlʊ maama na jɪgɪ tɪna yantʊ dɪ Zezi tɪn, kʊntʊ tu maŋɪ sɪ o taa ŋwɪ dɪ wʊ-poŋo, nɪ Zezi na yɪ wʊ-poŋo tu te tɪn mʊ.

4Wʊlʊ maama na kɪ lwarɪm tɪn vɪn Wɛ ni mʊ. Lwarɪm kəm yɪ Wɛ ni vɪʊn mʊ.

5Abam ye nɪ, Zezi Krisi na tu lʊgʊ baŋa tɪn, kʊ yɪ sɪ o saarɪ nabiinə lwarɪm mʊ o yagɪ. Wʊntʊ nan ba jɪgɪ lwarɪm dɪ fɪnfɪn dɪ.

6Kʊntʊ, wʊlʊ maama na ŋwɪ dɪd-o tɪn yagɪ lwarɪm kəm mʊ. Wʊlʊ maama nan ta na kɪ lwarɪm tɪn, kʊ brɪ nɪ o ta wʊ lwarɪ Zezi mʊ, yɪ o kwəri o yəri o na yɪ wʊlʊ tɪn.

7A bu-sonnu-ba, yɪ pa-na nɔɔn-nɔɔnʊ na cwəŋə o ganɪ abam. Wʊlʊ maama tɪtʊŋa na təgɪ cɪga tɪn mʊ jɪgɪ cɪga Wɛ tee nɪ, nɪ Zezi na jɪgɪ cɪga te tɪn.

8Kʊ daarɪ, wʊlʊ maama nan ta na təgɪ lwarɪm kəm tɪn, kʊ brɪ nɪ o yɪ sʊtaanɪ nɔɔnʊ mʊ, bɛŋwaanɪ sʊtaanɪ maŋɪ dɪ kɪ lwarɪm kʊ zɪgɪ pulim nɪ mʊ. Wɛ Bu wʊm nan tu lʊgʊ baŋa sɪ o cəgɪ sʊtaanɪ tɪtʊŋa mʊ.

9Wʊlʊ maama na yɪ Wɛ bu tɪn yagɪ lwarɪm kəm mʊ, bɛŋwaanɪ Wɛ dam dɪlʊ na paɪ ŋwɪa tɪn wʊ o tee nɪ. Kʊntʊ tɪn, o daa bá wanɪ o ta taa kɪ lwarɪm, o na yɪ Wɛ bu tɪn ŋwaanɪ.

10Kʊntʊ mʊ yɪ kʊlʊ na pəərɪ balʊ na yɪ Wɛ biə dɪ balʊ na yɪ sʊtaanɪ biə tɪn daanɪ. Wʊlʊ maama kikiə na ba təgɪ cɪga yɪ o ba soe o donnə tɪn daɪ Wɛ nɔɔnʊ.

11Kʊ yɪ cɪga mʊ, dí maŋɪ sɪ dí taá soe daanɪ. Kʊntʊ mʊ yɪ Wɛ kwərə kam abam na maŋɪ á ni pulim nɪ tɪn.

12Dí nan wʊ maŋɪ sɪ dí kɪ nɪnɛɛnɪ Kayin na kɪ kʊlʊ faŋa faŋa tɪn. Wʊntʊ dɛɛn yɪ wo-lwaanʊ tu sʊtaanɪ jɪŋa nɔɔnʊ mʊ, yɪ o gʊ o nyaanɪ. Bɛɛ nan mʊ kɪ yɪ o gʊ-o? Kʊ yɪ wʊm tɪtɪ kikiə na ba lana, yɪ o nyaanɪ wʊm kikiə təgɪ cɪga tɪn ŋwaanɪ mʊ.

Dí maŋɪ sɪ dí taá soe daanɪ mʊ

13A ko-biə-ba, lʊgʊ baŋa nɔɔna bam na culi abam, á yɪ pa kʊ sʊ abam.

14Kʊ na yɪ dɪbam, dí ye nɪ dí maŋɪ dí yagɪ tʊʊnɪ cwəŋə, yɪ dí daarɪ dí təgɪ Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam cwəŋə mʊ. Dí na soe dí donnə tɪn mʊ paɪ dí lwarɪ kʊntʊ. Wʊlʊ maama nan na ba soe o doŋ tɪn ta wʊ tʊʊnɪ jɪŋa nɪ mʊ.

15Wʊlʊ maama na culi o donnə tɪn yɪ nɔn-gʊrʊ mʊ. Abam nan ye nɪ nɔn-gʊrʊ bá wanɪ o taa jɪgɪ Wɛ ŋwɪ-dʊŋa kam o bɪcarɪ nɪ.

16Zezi na tiini o soe dɪbam tɪn mʊ te o sɛ sɪ o tɪ dɪbam ŋwaanɪ. Kʊntʊ mʊ pɛ dí lwarɪ sono cɪga cɪga na yɪ te tɪn. Mʊ kʊ kuri dɪbam dɪ maŋɪ sɪ dí sɛ sɪ dí tɪ dí donnə ŋwaanɪ.

17Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na yɪ jɪjɪgɪrʊ tu tɪn na nɛ nɪ o doŋ ba gara, yɪ o na wʊ pɛ o ŋwaŋa zʊ-o, kʊ brɪ nɪ Wɛ sono kʊm təri kʊntʊ tu bɪcarɪ nɪ mʊ.

18A bu-sonnu-ba, dí kikiə mʊ maŋɪ sɪ ya brɪ nɪ dí sono kʊm dí na jɪgɪ tɪn daɪ ni-taanɪ yɪranɪ, sɪ kʊ yɪ sono kʊlʊ na yɪ sono cɪga cɪga tɪn mʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Dí na jıgı sono kʊm kʊntʊ doŋ, kʊ́ pa dí lwarı nı dí sıunı dí təgı cıga cwəŋə kam, yı kʊ́ pa dí bıcara taa tigi jəgə dıdʊa Wɛ yigə nı.

20Kʊntʊ, dí bıcara nan na pɛ dí lwarı nı dí kı dí tusi, dí ye nı Wɛ ye Dl dwe dí bıcara yam na ye te tın, yı dıntʊ mʊ ye wəənu maama.

21A badon-sonnu-ba, dıbam bıcara nan na bá wanı ya cəgı dıbam tın, dí wʊ́ ta jıgı baarı Wɛ yigə nı.

22Dí wʊ́ na woŋo kʊlʊ maama dí na wʊ́ loori Dl tee nı tın, dí na sɛ Dl ni yı dí kı kʊlʊ na poli Dl wʊ tın ŋwaanı.

23Ni dılʊ Wɛ na pɛ dıbam tın mʊ tıntʊ: Dí maŋı sı dí kı dí wʊ-dıdʊa dı Dl Bu Zezi Krisi, sı dí kwəri dí taá soe daanı, nınɛɛnı wʊntʊ na pɛ dıbam ni sı dí taá soe-da te tın.

24Wʊlʊ maama na sɛ Wɛ nıə yam tın ŋwı dı Dl mʊ, yı Wɛ dı wʊra dı kʊntʊ tu. Wɛ Joro kʊm Dl na pɛ dıbam tın mʊ pɛ dí lwarı nı Wɛ sıunı Dl wʊra dı dıbam.

1 Zan 4

Dí na wʊ́ kı te dí lwarı Wɛ Joro dı sʊtaanı joro daanı tın

1A badon-sonnu-ba, yı zaŋı-na á sɛ nɔɔnʊ wʊlʊ maama na tɛ o wı Wɛ Joro kʊm wʊ o tee nı tın. Á nan maŋı sı á maası mʊ á nii, sı á lwarı kʊ na yı Wɛ Joro kʊm naa kʊ na daı. Bɛŋwaanı vwa-Wɛ-nijoŋnə zanzan tu ba karı lʊgʊ baŋa nı ba ganı nɔɔna.

2A nan lagı a brı abam á na wʊ́ kı te, sı á lwarı kʊ na yı Wɛ Joro kʊm naa kʊ daı tın mʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na sɛ o wı, Zezi Krisi dɛɛn jigi nabiinu o ba lʊgʊ baŋa tın, Wɛ Joro kʊm wʊ kʊntʊ tu tee nı.

3Kʊ daarı, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na vın Zezi tın, Wɛ Joro kʊm təri kʊntʊ tu tee nı, yı joro kʊlʊ na wʊ o tee nı tın yı Zezi Krisi Dʊm wʊm nyım mʊ. Abam maŋı á lwarı nı Dʊm wʊm kʊntʊ lagı o ba lʊgʊ baŋa. Lele kʊntʊ o nan maŋı o ba o wʊra.

4A bu-sonnu-ba, abam yı Wɛ nɔɔna mʊ, yı á wanı vwa-nyına bam kʊntʊ, bɛŋwaanı Wɛ Joro na wʊ á wʊnı tın, kʊ dam dwe joro kʊlʊ na wʊra dı lʊgʊ nɔɔna bam tın dam.

5Vwa-nyına bam kʊntʊ kugu je wʊ lʊgʊ baŋa nı mʊ. Kʊntʊ ŋwaanı ba na yəni ba ŋɔɔnı kʊlʊ tın nuŋi lʊgʊ baŋa mʊ, yı kʊ nɔɔna bam yəni ba sɛ bantʊ na tɛ kʊlʊ tın.

6Kʊ nan na yı dıbam, dí yı Wɛ nɔɔna mʊ. Wʊlʊ maama na ye Wɛ tın mʊ wʊ́ sɛ dıbam na tɛ kʊlʊ tın. Wʊlʊ nan na daı Wɛ nɔɔnʊ tın ba sɛa. Kʊntʊ mʊ dí wʊ́ wanı dí lwarı Joro kʊlʊ na yı cıga dı vwan joro kʊm daanı.

Wɛ yı sono tu mʊ

7A badon-sonnu-ba, pa-na dí taá soe daanı, bɛŋwaanı sono nuŋi Wɛ te mʊ. Wʊlʊ maama na soe o donnə tın, kʊntʊ tu yı Wɛ bu mʊ, yı o kwəri o ye Wɛ.

8Wʊlʊ maama nan na ba soe o donnə tın ta wʊ lwarı Wɛ, bɛŋwaanı Wɛ yı sono tu mʊ.

9Wɛ nan brı nı Dl soe dıbam, dı Dl na tʊŋı Dl Bu-dʊa sı o ba lʊgʊ baŋa sı dí wanı dí na Dl ŋwı-dʊŋa kam wʊm ŋwaanı tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Sono kʊm nan na yɪ te tɪn mʊ tɪntʊ: Kʊ daɪ nɪ dɪbam mʊ soe Wɛ, kʊ yɪ Wɛ mʊ soe dɪbam. Dɪntʊ sono kʊm mʊ pɛ Dl tʊŋɪ Dl Bu wʊm sɪ o ba o tɪ o ma o jana kam o saarɪ dí lwarʊm.

11A badon-sonnu-ba, Wɛ na tiini Dl soe dɪbam kʊntʊ tɪn, kʊ maŋɪ sɪ dɪbam dɪ ta soe daanɪ mʊ.

12Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o yi na nɛ Baŋa-Wɛ. Nan dɪ kʊ dɪ, dí na soe daanɪ, Wɛ wú ta wʊra dɪ dɪbam, yɪ Dl sono kʊm wʊ dí bɪcara nɪ cɪga cɪga.

13Wɛ na pɛ dɪbam Dl Joro kʊm tɪn mʊ paɪ dí ye nɪ dí ŋwɪ dɪ Wɛ, yɪ Wɛ dɪ wʊra dɪ dɪbam.

14Dɪbam nɛ nɪ dí Ko Wɛ tʊŋɪ Dl Bu wʊm sɪ o ba lʊgʊ baŋa o ji nabiinə Vɪrnʊ mʊ. Cɪga kam kʊntʊ mʊ dɪbam nan jɪgɪ dí brɪ nɔɔna.

15Wʊlʊ maama na brɪ jaja nɪ Zezi yɪ Wɛ Bu mʊ tɪn, Wɛ wʊra dɪ kʊntʊ tu, yɪ wʊntʊ dɪ ŋwɪ dɪ Wɛ.

16Dɪbam tɪtɪ lwarɪ Wɛ na soe dɪbam te tɪn, yɪ dí sɛ Dl sono kʊm kʊntʊ. Wɛ yɪ sono tu mʊ. Wʊlʊ maama na ŋwɪ sono wʊnɪ tɪn, kʊntʊ tu ŋwɪ dɪ Wɛ mʊ, yɪ Wɛ dɪ wʊra dɪd-o.

17Wɛ sono kʊm na wʊ dɪbam bɪcara nɪ cɪga cɪga, kʊ́ pa dí na baarɪ dɛ dʊm Wɛ na wú ba Dl di nabiinə sarɪya tɪn. Bɛŋwaanɪ dɪbam ŋwɪ dɪ Wɛ lʊgʊ baŋa nɪ, nɪ Zezi dɪ na ŋwɪ dɪ Dl te tɪn mʊ.

18Fʊʊnɪ bá wanɪ dɪ taa wʊ sono wʊnɪ. Sono kʊlʊ na yɪ cɪga tɪn mʊ wú zəli fʊʊnɪ kʊ pa dɪ viiri. Zwɛ vaŋʊm mʊ paɪ fʊʊnɪ wʊra. Kʊntʊ tɪn, nɔɔnʊ wʊlʊ na kwarɪ fʊʊnɪ tɪn, kʊ brɪ nɪ Wɛ sono kʊm təri o bɪcarɪ nɪ cɪga cɪga mʊ.

19Wɛ na dɛ yigə Dl soe dɪbam tɪn mʊ paɪ dɪbam dɪ jɪgɪ sono.

20Nɔɔnʊ na tɛ o wɪ, wʊm soe Wɛ, yɪ o ta na culi o donnə, kʊntʊ tu yɪ vwa-nyʊm mʊ. Bɛŋwaanɪ, nmʊ yi na naɪ n doŋ yɪ n ba so-o tɪn, n bá wanɪ n ta n soe Wɛ yɪ n yi ba na-Dl.

21Ni dɪlʊ Wɛ na pɛ dɪbam tɪn mʊ tɪntʊ: Wʊlʊ maama na soe dɪntʊ tɪn maŋɪ sɪ o ta soe o donnə dɪ mʊ.

1 Zan 5

Zezi na pɛ dɪbam wɔnɔ lʊgʊ baŋa nɪ te tɪn

1Wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa o sɛ nɪ Zezi yɪ Krisi wʊm Wɛ na tʊŋɪ tɪn, kʊntʊ tu yɪ Wɛ bu mʊ. Wʊlʊ maama nan na soe ko tɪn soe ko wʊm biə dɪ mʊ.

2Kʊntʊ, dí na soe Wɛ yɪ dí sɛ Dl niə yam, dí ye nɪ dí soe Dl biə dɪ mʊ.

3Dí na wú ta soe Wɛ te tɪn mʊ yɪ sɪ dí taá sɛ Dl niə yam. Dl niə yam təgɪm nan bá ta cana dɪ dɪbam,

4bɛŋwaanɪ wʊlʊ maama na yɪ Wɛ bu tɪn wanɪ lʊgʊ baŋa wo-balwaarʊ tɪm. Kʊ yɪ dɪbam na kɪ dí wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn mʊ pɛ dí wanɪ wo-balwaarʊ tɪm kʊntʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na wʊ́ wanɪ lʊgʊ baŋa wo-balwaarʊ tɪm, kʊ na daɪ wʊlʊ maama na sɛ nɪ Zezi yɪ Wɛ Bu tɪn yɪranɪ.

Baŋa-Wɛ brɪ nɪ Zezi yɪ Dl Bu mʊ

6Zezi Krisi mʊ yɪ wʊlʊ dɛɛn na tu lʊgʊ baŋa, yɪ Baŋa-Wɛ brɪ nɪ o yɪ dɪntʊ Bu maŋa kalʊ ba na miis-o na wʊnɪ dɪ maŋa kalʊ o na tɪga yɪ o jana nuŋi tɪn. Kʊ nan daɪ na yɪranɪ, kʊ yɪ na dɪ jana mʊ. Wɛ Joro dɪ nan brɪ jaja nɪ wəənu tɪm kʊntʊ yɪ cɪga mʊ, kʊ na yɪ cɪga tu tɪn ŋwaanɪ.

7Kʊntʊ, Wɛ dɛ wəənu tɪtɔ ŋwaanɪ mʊ Dl pa dí lwarɪ nɪ Dl zɪgɪ Dl Bu wʊm cɪga kam kwaga nɪ.

8Kʊ yɪ Dl Joro kʊm dɪ na bam dɪ jana kam mʊ. Wəənu tɪm kʊntʊ maama brɪ cɪga dɪdʊa mʊ.

9Dɪbam yəni dí sɛ nabiinə na tɛ kʊlʊ nɪ kʊ yɪ cɪga tɪn. Kʊ nan na yɪ Wɛ na zɪgɪ cɪga kalʊ kwaga nɪ tɪn, ka tiini ka jɪgɪ kuri ka dwe nabiinə na tɛ kalʊ tɪn. Dɪntʊ nan mʊ yɪ dɪlʊ na zɪgɪ Zezi kwaga nɪ yɪ Dl brɪ nɪ o yɪ Dl Bu tɪn.

10Kʊntʊ ŋwaanɪ, wʊlʊ maama na kɪ o wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ Bu wʊm tɪn, kʊntʊ tu jɪgɪ Wɛ cɪga kam kʊntʊ o bɪcarɪ nɪ. Kʊ daarɪ, wʊlʊ maama na wʊ sɛ Wɛ tɪn, kʊntʊ tu brɪ nɪ Wɛ yɪ vwa-nyɪm mʊ, bɛŋwaanɪ o wʊ sɛ cɪga kalʊ Wɛ na tagɪ Dl Bu wʊm ŋwaanɪ tɪn.

11Cɪga kam kʊntʊ mʊ yɪ Wɛ na pɛ dɪbam ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn. Ɲwɪa kam kʊntʊ nan yɪ Dl Bu wʊm ŋwaanɪ mʊ.

12Wʊlʊ maama na ŋwɪ dɪ Wɛ Bu wʊm tɪn, kʊntʊ tu mʊ jɪgɪ Wɛ ŋwɪa kam kʊntʊ. Wʊlʊ nan na ba ŋwɪ dɪ Wɛ Bu wʊm tɪn, kʊntʊ tu ba jɪgɪ Wɛ ŋwɪa kam kʊntʊ.

13Amʊ pʊpʊnɪ wəənu tɪntʊ a pa abam balʊ na kɪ á wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ Bu wʊm tɪn, sɪ á lwarɪ nɪ á sɪɪnɪ á na ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.

14Kʊntʊ mʊ dí ye fasɪ Wɛ yigə nɪ nɪ, dí na loori woŋo Dl tee nɪ yɪ kʊ təgɪ Dl wʊbʊŋa, Dl wʊ́ cəgi dí loro kʊm.

15Dí nan na ye nɪ Wɛ cəgi dɪbam loro kʊm, dí ye nɪ dí wʊ́ na woŋo kʊlʊ dí na loori Dl tee nɪ tɪn.

16Nmʊ na nɛ n doŋ wʊra o kɪ lwarɪm, yɪ kʊ daɪ lwarɪm dɪlʊ na jɪg-o dɪ ve tʊʊnɪ wʊ tɪn, kʊ maŋɪ sɪ n loori Wɛ mʊ n pa-o. N na loori Wɛ kʊntʊ, Dl laan wʊ́ pa n doŋ wʊm na ŋwɪa. Kʊ nan yɪ balʊ na kɪ lwarɪm dɪlʊ na ba jɪgɪ-ba dɪ ve tʊʊnɪ wʊ tɪn ŋwaanɪ mʊ. Kʊ daarɪ, lwarɪm dɪdoŋ wʊra dɪ na wʊ́ pa tʊʊnɪ ja wʊlʊ na kɪ-dɪ tɪn. Amʊ nan wʊ tagɪ nɪ á loori Wɛ á pa kʊntʊ tu.

17Kəm dɪlʊ maama na ba təgɪ cɪga tɪn yɪ lwarɪm mʊ. Lwarɪm nan wʊra dɪ na ba jaanɪ nɔɔnʊ dɪ ve tʊʊnɪ wʊ. Kʊ yɪ dɪntʊ taanɪ mʊ a tɛa.

18Dí ye nɪ wʊlʊ maama na yɪ Wɛ bu tɪn daa ba paalɪ o ta kɪ lwarɪm, bɛŋwaanɪ Wɛ Bu wʊm tɪtɪ mʊ nii wʊntʊ baŋa nɪ, yɪ o baá pa wo-lwaanʊ tu sʊtaanɪ wan-o.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

19Dıbam ye nı dí yı Wɛ nɔɔna mʊ. Kʊ daarı balʊ maama na jıgı kugu je lʊgʊ baŋa nı tın wʊ wo-lwaanʊ tu sʊtaanı jıŋa nı mʊ.

20Dí ye nı Wɛ Bu wʊm mʊ tu lʊgʊ baŋa, yı o vıurı dí swan yı dí wanı dí lwarı Baŋa-Wɛ cıga cıga. Dí nan ŋwı dı Cıga Tu Baŋa-Wɛ, dí na ŋwı dı Dl Bu Zezi Krisi tın ŋwaanı. Wʊntʊ mʊ yı Wɛ cıga cıga, o yı ŋwıa kalʊ na ba ti tın tu.

21A bu-sonnu-ba, á taá cʊ á tıtı sı á yı tɔgı jwənə.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2 Zan

2 Zan 1

[1]Amʊ wʊlʊ na yı Zezi kɔgɔ kʊm nakwı tın mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ a pa dıbam nu wʊlʊ Wɛ na kuri tın, dı biə balʊ na wʊ nmʊ kɔgɔ kʊm wʊnı tın. A soe abam cıga cıga. Kʊ nan daı amʊ yıranı mʊ soe abam, kʊ yı dı balʊ maama na lwarı Wɛ cıga kam tın dı mʊ.

[2]Bɛŋwaanı dıbam maama sɛ Wɛ cıga kam, yı ka daa bá fɔgı ka ti dıbam tee nı.

[3]Dí Ko Wɛ dı Dl Bu Zezi Krisi wú pa dıbam yazurə dı yu-yoŋo, yı Dl daarı Dl duri dí ŋwaŋa, dıbam balʊ na sɛ Wɛ cıga kam yı dí soe daanı tın.

Cıga dı sono taanı

[4]Amʊ wʊ poli lanyıranı dı a na lwarı nı nmʊ biə bam badaara tɔgı cıga cwəŋə kam, nınɛɛnı dıbam Ko Wɛ na pɛ dıbam ni sı dí taá kı te tın.

[5]A nu, a lagı a ta dı nmʊ sı dí maama maŋı sı dí taá soe daanı. A na pʊpʊnı kʊlʊ tın daı ni-dʊʊrı, kʊ maŋı kʊ yı Wɛ ni dım dí na ni pulim nı tın mʊ.

[6]Dí na wú ta soe daanı te tın mʊ yı sı dí taá ŋwı nı Wɛ niə yam na brı te tın. Wɛ ni dım nan yı sı á taá tɔgı sono cwəŋə mʊ. Abam nan maŋı á lwarı Dl ni dım kʊntʊ pulim nı mʊ.

[7]Vwa-nyına zanzan mʊ tu ba karı lʊgʊ baŋa nı ba ganı nɔɔna. Vwa-nyına bam kʊntʊ maa ba sɛ nı Zezi Krisi jigi nabiinu mʊ o ba lʊgʊ baŋa. Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na tɛ kʊntʊ tın yı vwa-nyım mʊ, yı o yı Zezi Krisi dʊm mʊ.

[8]Kʊntʊ ŋwaanı, á fɔgı á cı á tıtı, sı á na tʊŋı kʊlʊ Wɛ ŋwaanı tın yı zaŋı kʊ ji kafɛ, sı á wanı á na ŋwıurʊ tılʊ maama Wɛ na wú pa abam tın.

[9]Taá ye-na nı, nɔɔnʊ wʊlʊ maama na yagı Zezi Krisi zaasım dım yı o daarı o brı wəənu tıdonnə o wəli da tın, Wɛ təri kʊntʊ tu tee nı. Kʊ daarı, nɔɔnʊ wʊlʊ nan na sɛ o tɔgı Zezi zaasım dım tın, dí Ko Wɛ dı Dl Bu wʊm wʊra dı kʊntʊ tu.

[10]Kʊntʊ, nɔɔnʊ na tu abam te, yı o zaasım dım na daı Zezi Krisi nyım dım, á yı sɛ á pa o zʊ á sam. Nan brı á yı zaan-o dı.

[11]Nɔɔnʊ wʊlʊ na zaan-o tın, kʊntʊ tu dı tɔgı o wəli o kəm-balwaarʊ tım wʊnı mʊ.

[12]Amʊ ya jıgı wəənu zanzan sı a ta a brı abam. A nan ba lagı sı a pʊpʊnı a kı tɔnɔ nı. A nan bʊŋı nı, aá ba abam te sı a laan ŋɔɔnı dıdaanı abam jaja, sı kʊ pa dıbam wʊpolo kʊm tiini kʊ gaalı.

[13]Dıbam balʊ na yı nmʊ cʊrʊ biə yı Wɛ kuri dıbam dı tın mʊ jɔɔnı nmʊ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3 Zan

3 Zan 1

1Amʊ wʊlʊ na yɪ Zezi kɔgɔ kʊm nakwɪ tɪn mʊ pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ a pa a cilɔŋ-sono Gayusi. Amʊ soe nmʊ cɪga cɪga.

2A cilɔŋ-sono, Wɛ wʊ́ kɪ-m lanyɪranɪ woŋo maama wʊnɪ. A loori Wɛ mʊ a pa nmʊ, sɪ n yɪra taa jɪgɪ yazurə, nɪ n bɪcarɪ na tɔgɪ Wɛ cwəŋə kam lanyɪranɪ te tɪn.

3Dí ko-biə badaara tu ba ta nmʊ taanɪ, yɪ kʊ pa a tiini a na wʊpolo dɪ a na lwarɪ nɪ n tɔgɪ cɪga cwəŋə kam lanyɪranɪ tɪn. A nan ye nɪ n sɪunɪ n tɔgɪ cɪga kam kʊntʊ mʊ.

4Kʊlʊkʊlʊ tərə kʊ na wʊ́ wanɪ kʊ pa a ja wʊpolo kʊ dwəni a na lwarɪ nɪ a biə bam sɪunɪ ba tɔgɪ cɪga cwəŋə kam tɪn.

5A cilɔŋ-sono, nmʊ kɪ lanyɪranɪ dɪ n na yəni n zəni dí ko-biə bam te tɪn, dɪ kʊ na maŋɪ kʊ yɪ vərə dɪ.

6Dí ko-biə bam tagɪ Zezi kɔgɔ kʊm yigə nɪ nmʊ na kɪ-ba lanyɪranɪ te tɪn. Kʊ lana sɪ n ta n wəli-ba ba cwəŋə kam vəŋə wʊnɪ, sɪ kʊ maŋɪ dɪ Wɛ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn.

7Bɛŋwaanɪ nɔɔna bam kʊntʊ nuŋi sɪ ba tɔɔlɪ Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam mʊ. Ba nan ba joŋi kʊlʊkʊlʊ balʊ na ba tɔgɪ Zezi cɪga kam tɪn jɪŋa nɪ.

8Kʊntʊ ŋwaanɪ kʊ maŋɪ sɪ dɪbam mʊ zəni nɔɔna bam kʊntʊ dwi sɪ ba wanɪ ba tʊŋɪ, sɪ kʊ brɪ nɪ dɪbam dɪ tɔgɪ dí tʊŋɪ Wɛ cɪga kam ŋwaanɪ.

9Amʊ dɛɛn pʊpʊnɪ tɔnɔ a pa abam Zezi kɔgɔ kʊm. Diyotrɛfɪ wʊlʊ nan na lagɪ sɪ o taa yɪ á yigə tu tɪn ba lagɪ sɪ o joŋi kʊlʊ dɪbam na tɛ tɪn.

10Kʊntʊ ŋwaanɪ, a na tu abam te, aá ta wo-balwaarʊ tɪlʊ maama o na kɪ tɪn á maama yigə nɪ jaja. Wʊntʊ yəni o ŋɔɔnɪ ta-balwaarʊ mʊ o paɪ dɪbam. Kʊntʊ nan ta ba poli o wʊ. Kʊlʊ na wəli da tɪn, o yəni o ba sɛ sɪ o jeeri dí ko-biə bam lanyɪranɪ, yɪ o daarɪ o cəŋi balʊ na lagɪ sɪ ba jeeri-ba lanyɪranɪ tɪn dɪ, yɪ o ta zəli-ba Zezi kɔgɔ kʊm wʊnɪ.

11A cilɔŋ-sono, yɪ sɛ n lwəni nɔn-balwaarʊ kikiə, nmʊ za n kwaanɪ n ta n kɪ lanyɪranɪ. Wʊlʊ maama na kɪ lanyɪranɪ tɪn yɪ Wɛ nɔɔnʊ mʊ. Wʊlʊ nan na kɪ kəm-balwaarʊ tɪn ta wʊ lwarɪ Wɛ.

12Kʊ nan na yɪ Demɛtrisi, nɔɔna maama tɛ o na yɪ nɔn-ŋʊm te tɪn, yɪ o na tɔgɪ cɪga kam te tɪn dɪ brɪ nɪ o yɪ nɔn-ŋʊm mʊ. Dɪbam dɪ nan brɪ nɪ kʊ yɪ cɪga mʊ, yɪ abam ye nɪ dí na tɛ kʊlʊ tɪn sɪunɪ kʊ yɪ cɪga mʊ.

13A ya jɪgɪ wəənu zanzan sɪ a ta a brɪ abam. A nan ba lagɪ sɪ a pʊpʊnɪ a kɪ tɔnɔ nɪ.

14A nan bʊŋɪ sɪ aá ba abam te lele, sɪ dí laan ŋɔɔnɪ daanɪ jaja.

15Wɛ wʊ́ pa-m yazurə. Nmʊ cilonnə balʊ na wʊ yo seeni tɪn maama jɔɔnɪ nmʊ. N dɪ jɔɔnɪ dí cilonnə bam dɪdʊa dɪdʊa ba na wʊ nmʊ tee nɪ tɪn n pa dɪbam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zudi

Zudi 1

1Amʊ Zudi wʊlʊ na yı Zezi Krisi tıntʊŋnʊ yı a yı Zakı nyaanı tın mʊ pʊpʊnı tɔnɔ kʊntʊ, sı a pa abam balʊ Wɛ na bəŋi sı á taá yı Dl nɔɔna tın. Abam mʊ yı balʊ dí Ko Wɛ na soe yı Zezi Krisi nii á baŋa nı tın.

2Wɛ wʊ́ duri abam ŋwaŋa yı Dl pa abam yazurə dı sono kʊ ja gaalı.

Balʊ na pipiri Wɛ cıga kam tın na kı te tın

(2 Pıyɛɛrı 2:1-17)

3Amʊ badon-sonnu-ba, amʊ ya maŋı a tiini a lagı sı a pʊpʊnı tɔnɔ mʊ a pa abam a ma ŋɔɔnı vrım dılʊ dıbam maama na nɛ Wɛ tee nı tın woŋo na yı te tın. Amʊ laan nan nɛ nı kʊ yı fıfıʊn mʊ sı a pʊpʊnı tɔnɔ a ma pa abam baarı, sı á kwaanı á zıgı kəŋkəŋ Wɛ cıga kam ŋwaanı. Kʊ yı cıga kam kʊntʊ mʊ Wɛ maŋı Dl kı Dl nɔɔna bam jıŋa nı, yı ka bá fɔgı ka ləni.

4Bɛŋwaanı nɔn-balwaarʊ mʊ ŋɔgı tı zʊ tı gwaanı abam kɔgɔ kʊm wʊnı. Ba maa yəni ba pipiri Wɛ cıga kam, sı kʊ pa ba na cwəŋə ba taa tɔgı wo-digiru kikiə yalʊ ba fra na zʊvrı tın, yı ba ta bʊŋı nı Wɛ wʊ́ duri ba ŋwaŋa Dl na yı ŋwaŋa tu tın ŋwaanı. Ba maa vın Zezi Krisi wʊlʊ yıranı na yı dıbam Pɛ dı dí Yuutu tın. Faŋa faŋa tın Wɛ tɔnɔ kʊm maŋı kʊ brı nı Wɛ wʊ́ di nɔɔna bantʊ dwi sarıya.

5Amʊ nan lagı a guli abam wəənu tılʊ á na maŋı á ye tı ni nı lanyıranı tın mʊ. Á ye nı dí Yuutu Baŋa-Wɛ dɛɛn vrı Dl nɔɔna Yisırayɛlı tiinə bam Dl pa ba nuŋi Ezipi tıʊ kʊm wʊnı, yı Dl laan daarı Dl pa balʊ na wʊ kı ba wʊ-dıdʊa dı Dl tın tı.

6Á maŋı á ye Wɛ na kı te dı malɛsı sılʊ na lagı sı sı dam taa dwe Wɛ ya na pɛ-sı te tın. Sı ma yagı jəgə kam Wɛ na pɛ-sı tın. Wɛ ma vɔ-sı dı capʊnnʊ Dl dı je sılʊ na yı lim yıranı tın wʊnı Dl yagı da, sı sı taa wʊra taan, sı Dl sarıya dɛ kamunu kʊm na yiə, sı Dl laan pa sı na cam.

7Nan guli-na nɔɔna balʊ dɛɛn na zʊvrı Sodɔm dı Gomɔɔrı nı tın dı tʊnı dılʊ na batwarı da tın woŋo. Bantʊ dı dɛɛn tɔgı boorim wo-digiru kikiə mʊ, yı kʊ daı dı nabiinə yıranı má mʊ ba kıa. Wɛ ma pa ba na cam dı mini dılʊ na ba di dı dwe tın, sı kʊ taa yı maana kʊ brı nɔɔnʊ maama.

8Vwan zaasım tiinə bam kʊntʊ na gwaanı abam wʊnı tın, ba dı tɔgı kikiə yantʊ doŋ mʊ. Ba maa dwɛ dındwıa yalʊ na paı ba kı lwarım ba cɔgı ba yıra tın. Ba maa ba lagı sı ba sɛ wʊlʊ na jıgı ni ba baŋa nı tın, yı ba twı dıdɛɛra balʊ na wʊ wɛyuu tılampolo nı tın.

9Wɛ malɛsı dıdɛɛrʊ Misɛɛlı tıtı nan wʊ sɛ o kı kʊntʊ. O dɛɛn na magı kantɔgɔ dı sʊtaanı Moyisi yıra yam kəm ŋwaanı tın, o wʊ sɛ o twı-dı o ŋɔɔnı dı woŋo. O nan na tagı kʊlʊ tın mʊ yı sı: «Wɛ wʊ́ pa n na cam.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

10Kʊ daarı vwan zaasım tiinə bam nan ŋɔɔnı ba twı woŋo kʊlʊ maama ba na yəri kʊ kuri tın mʊ. Ba na ye wəənu tılʊ maama tın, ba yı nı ga-vara na ba jıgı wʊbʊŋa yı ba kı yɔɔ yɔɔ te tın mʊ. Ba nan wʊ́ da tıntʊ kwaga mʊ ba na cɔgım.

11Wɛ nan wʊ́ pa ba na lɛɛrʊ, sı ba tıtʊŋa ba tɔgı cwəŋə nı Kayin tıtʊŋa dɛɛn na ba tɔgı cwəŋə te tın mʊ. Ba yi ma su səbu kʊlʊ ba na wʊ́ na ba kəm-balwaarʊ tım baŋa nı tın, nı Balam dɛɛn na kı te tın. Ba ma vın Wɛ ni yı ba cɔgı, nı Kore dı dɛɛn na vın Wɛ ni yı o cɔgı te tın.

12Abam na yəni á la daanı sı á di sono wʊdiu kʊm tın, nɔɔna bam kʊntʊ nyı dı kandwa na wʊ soonə wʊnı te tın mʊ abam dim dım maŋa nı. Ba nan ba kwarı cavıura dı ba na tiini ba di te tın. Ba nyı dı dʊa na tını yı ka da viu ka saagı te tın mʊ. Ba ma ta nyı dı tweeru tılʊ na ba ləri biə tın mʊ, kʊ ya zı maŋı kʊ yi tı lərim maŋa dı. Ba nyı dı tweeru tılʊ ba na gɔgı dı tı kurə maama tın mʊ. Ba ba jıgı ŋwıa dı fınfın dı.

13Ba nyı dı na-fara na pɔgılı te tın mʊ, yı ba cavıura kikiə yam nyı dı na na pɔgıla yı ba zaŋı puŋə te tın. Ba ba jıgı jəŋə je, nı calıcwı na karı sı beeri te tın. Wɛ nan lı jəgə kalʊ na tiini ka yı lim tın mʊ, sı Dl kı-ba da sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

14Enɔkı wʊlʊ na kı Adam naarʊ tım kuni bırdʊ tu tın dɛɛn maŋı o ta nɔɔna bam kʊntʊ taanı o wı: «Dí Yuutu Baŋa-Wɛ wʊ́ ba dı Dl malɛsı kuni mʊrrʊ mʊrrʊ, sı Dl di nabiinə maama sarıya.

15Wɛ laan wʊ́ pa balʊ maama na ba tɔgı-Dl tın na cam dı ba kəm-balwaarʊ tılʊ maama ba na kı ba vın Wɛ ni dım tın, dı ta-balwaarʊ tılʊ maama lwarım kərə bam kʊntʊ na ŋɔɔnı ba gooni Wɛ tın.»

16Nɔɔna bam kʊntʊ yəni ba pʊʊnı mʊ, yı ba ba fɔgı ba jıgı wʊpolo dı ba na yı te tın. Ba maa tɔgı wo-yɔɔrʊ tılʊ maama ba fra na zʊʊrı tın. Ba maa ŋɔɔnı kamunni ba pa ba tıtı, yı ba sʊŋı ni dı nɔɔna sı ba na nyɔɔrı ba baŋa nı.

Wɛ nɔɔna na maŋı sı ba yırı ba tıtı te tın

17Amʊ badon-sonnu-ba, abam nan maŋı sı á guli dí Yuutu Zezi Krisi tıntʊŋna bam dɛɛn na maŋı ba ta kʊlʊ dı abam tın mʊ.

18Ba dɛɛn wı: «Lʊgʊ baŋa kweelim da yam na yiə, nɔɔna badonnə wʊ́ ta wʊra ba na yáalı Wɛ cıga kam yı ba vın Dl ni, yı ba daarı ba tɔgı wo-yɔɔrʊ tılʊ ba tıtı fra na zʊʊrı tın.»

19Nɔɔna bam kʊntʊ dwi mʊ yəni ba paı nɔɔna pɔɔrı daanı. Ba wʊbʊŋa tɔgı lʊgʊ baŋa wo-yɔɔrʊ mʊ, yı Wɛ Joro kʊm təri ba bıcara nı.

20A badon-sonnu-ba, kʊ nan na yı abam, á kwaanı á taá wəli daanı sı á bı lanyıranı dı Wɛ cıga kam á na kı á wʊ-dıdʊa dı ka tın. Á taá warı Wɛ dı Dl Joro kʊm dam.

21Á taá ŋwı dı Wɛ sono kʊm Dl na pɛ abam tın, sı á taá cəgi dí Yuutu Zezi Krisi na wʊ́ ba o pa á na Wɛ ŋwı-dʊŋa kalʊ na ba ti tın, o na jıgı abam ŋwaŋa tın ŋwaanı.

22Á taá duri balʊ na jıgı bʊbwɛa tın ŋwaŋa, sı á taá wəli-ba.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

[23]Badaara wʊra á na maŋı sı á vrı-ba mini dılʊ na lagı dı cɔgı-ba tın wʊnı mʊ. Kʊ daarı balʊ wo-yɔɔrʊ kikiə na pɛ ba jıgı digiru tın, sı á taá jıgı ba ŋwaŋa, á nan taá yırı á tıtı dı ba wo-digiru tım, sı á daarı á taá culi kʊlʊ maama na yı lwarım nyım tın.

[24]Zuli-na Wɛ dılʊ na jıgı dam sı Dl taa cʊ abam sı á yı tʊ tusim wʊnı tın. Dl laan wʊ́ pa abam ba á zıgı Dl yigə nı yı tusim tərə, sı á na Dl paarı-zulə yam dı wʊpolo.

[25]Dıntʊ yıranı mʊ yı Wɛ, Dl doŋ daa tərə. Dl dɛ dí Yuutu Zezi Krisi ŋwaanı mʊ Dl vrı dıbam lwarım wʊnı. Dıntʊ mʊ maŋı dı zulə dı yırı kamunu dı paarı dı dam, kʊ na zıgı pulim nı kʊ ba kʊ yi zım, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Brum Tɔnɔ

Brum Tɔnɔ 1

1Tɔnɔ kuntu wu wəənu tum yi kulu Wɛ na bri Zezi Krisi si o ma bri o tuntuŋna, si ba wani ba lwari kulu na maŋi si ku ki lele tin mu. Zezi pɛ o malɛka mu ba Zan wulu na yi o tuntuŋnu tin te, yi ka bri-o wəənu tum kuntu.

2Zan laan maa pupuni kulu maama o na nɛ tin o tiŋi, yi o bri ni ku yi Wɛ kwərə mu ni Zezi Krisi na viir-o te tin.

3Nɔɔnu wulu na karumi tɔnɔ kuntu di balu na cəgi tɔnɔ kum wu wəənu tum yi ba kwəri ba sɛ-ti tin jigi yu-yoŋo. Ku siini ku yi Wɛ kwərə mu, yi maŋa kam yiə si wəənu tum kuntu siini ti ki.

4Amu Zan mu pupuni tuntu a pa Zezi kɔgɔ kuni birpɛ kulu na wu Azi ti-niə yam wuni tin. Wɛ dilu na maŋi Dl wura pulim ni yi Dl ta wura zim si ku taa ve maŋa kalu na ba ti tin, di Dl didɛɛra barpɛ balu na bri Dl Joro kum dam yi ba zigi Dl paari yituŋu kum yigə ni tin, wú pa abam yazurə di yu-yoŋo.

5Zezi Krisi di wú pa abam yazurə di yu-yoŋo. Wuntu mu yi wulu na bri Wɛ kwərə kam di ciga tin. Wum mu dɛ yigə o bi o yagi tuuni. Wuntu nan ta mu yi lugu baŋa pwa bam maama yuutu. Zezi soe dibam yi o vri dibam dí lwarim wuni, o na tiga yi o jana kam nuŋi tin ŋwaani.

6O ma daari o pa dibam di təgi dí di paari, yi dí zigi o Ko Wɛ yigə ni dí zuli-Dl. Zezi Krisi maŋi zulə di dam si ku taa ve maŋa kalu na ba ti tin. Amina.

7Nii-na, o maa biini kunkwəənu wuni. Nɔɔnu maama yi wú na-o, di balu na zɔg-o di cicwe tin di, yi lugu baŋa dwi maama wú ta keerə o tum dim ŋwaani. Ku yi ciga mu. Amina.

8Yuutu Baŋa-Wɛ mu wi: «Amu mu yi pulim di gurim.» Dintu mu yi dilu na maŋi Dl wura pulim ni, yi Dl ta wura zim si ku taa ve maŋa kalu na ba ti tin.

Zezi na viiri o titi di Zan te tin

9Amu Zan yi abam ko-bu mu, yi a təgi a na yaara nineeni abam di na nɛ yaara te tin. A nan ta təgi di abam di a wəli Wɛ paari dim wuni, yi a təgi a na baari, dí na ŋwi di Zezi tin ŋwaani. A na təəli Wɛ kwərə kalu Zezi na viiri-ni tin ŋwaani mu ba jaani amu ba vu ba yagi Patimɔsi zoŋo kulu na na kaagi tin yuu ni.

10Dɛ dilu na yi siun dɛ tin ni mu Wɛ Joro kum tu amu te di dam. Amu ma ni kwər-dia na ŋɔɔni a kwaga ni, ni nɔɔnu na wui nabɔnɔ te tin.

11Kwərə kam ma ŋɔɔni ka wi: «Pupuni kulu maama nmu na wú na tin n ki tɔnɔ wuni, si n tuŋi-ku n pa Zezi kɔgɔ kulu na wu tuni dirpɛ dim wuni tin. Tuni dim kuntu yira mu yi: Efɛɛzi, Simirini, Pɛɛrgam, Tiyatiiri, Saridɛsi, Filadɛlifi, di Lawodise.»

12Amu ma pipiri si a nii wɔɔ mu ŋɔɔni di amu. A ma na səbu-siŋa min-zwəənu tirpɛ, ti ziga.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

13Wʋlʋ na zɪgɪ tɪ tɪtarɪ nɪ tɪn nyɪ dɪ nabiinu mʋ. O ma zʋ gwar-dɪdərə o dɪ o napra nɪ, yɪ o daarɪ o vɔ səbu-sɪŋa kilə o nyɔɔnɪ nɪ.

14O yuuywe maa tiini sɪ pɪrɪ carɪ carɪ nɪ lɔŋɔ te. O yiə maa nyɪ nɪ min-vʋgʋ te.

15O napra maa nyɪna nɪ ba na kɪ can-na mini nɪ yɪ kʋ nyɪnɪ te tɪn. O kwərə maa dwana nɪ na-fara na cuuri te tɪn.

16O maa ze calɪcwɪ sɪrpɛ o jazɪm nɪ. Sʋ-lɔŋɔ kʋlʋ na tiini kʋ jɪgɪ ni yɪ kʋ yɪ niə yale tɪn maa nuŋi o ni nɪ. O yibiyə maa nyɪna nɪ wɪa na tiini ka nyɪnɪ te tɪn.

17Amʋ na nɛ-o kʋntʋ tɪn, a ma tʋ o yigə nɪ, nɪ a tɪgɪ mʋ te. O ma kwe o jazɪm o daŋɪ a baŋa nɪ yɪ o wɪ: «Yɪ ta n kwarɪ fʋʋnɪ, sɪ amʋ mʋ yɪ pulim dɪ gurim.

18Amʋ yɪ ŋwɪa tu mʋ. Amʋ ya tɪgɪ mʋ, yɪ a joori a bi a jɪgɪ ŋwɪa sɪ kʋ taa ve maŋa kalʋ na ba ti tɪn. A jɪgɪ dam tʋʋnɪ dɪ curu baŋa nɪ.

19Nan pʋpʋnɪ wəənu tɪlʋ nmʋ na nɛ tɪn. Kʋ na yɪ wəənu tɪlʋ na wʋra tɪ kɪ lele tɪn, dɪ tɪlʋ na lagɪ tɪ ba tɪ kɪ tɪn dɪ, pʋpʋnɪ tɪ maama n tiŋi.

20Amʋ wʋ́ brɪ nmʋ calɪcwɪ sɪrpɛ sɪm nmʋ na nɛ amʋ jazɪm nɪ tɪn dɪ səbu-sɪŋa min-zwəənu tɪrpɛ tɪm kuri na yɪ te tɪn. Calɪcwɪ sɪrpɛ sɪm brɪ Wɛ tɪntʋŋna balʋ na nii Wɛ-di sɪrpɛ sɪm nɔɔna bam baŋa nɪ tɪn mʋ. Kʋ daarɪ min-zwəənu tɪrpɛ tɪm dɪ brɪ Wɛ-di sɪrpɛ sɪm nɔɔna bam tɪtɪ mʋ.»

Brɪm Tɔnɔ 2

Kwərə kalʋ Zezi na pɛ Efɛɛzɪ tiinə kɔgɔ kʋm tɪn

1Wʋlʋ na nyɪ dɪ nabiinu tɪn daa ma ta dɪ amʋ o wɪ: «Nan pʋpʋnɪ tɔnɔ n pa Wɛ tɪntʋŋnʋ wʋlʋ na nii Zezi kɔgɔ kʋlʋ na wʋ Efɛɛzɪ nɪ tɪn. Pʋpʋnɪ nɪ: Taanɪ dɪntʋ nuŋi wʋlʋ na ze calɪcwɪ sɪrpɛ sɪm o jazɪm nɪ yɪ o kwəri o wʋ səbu-sɪŋa min-zwəənu tɪrpɛ tɪm tɪtarɪ nɪ o ve tɪn te mʋ.

2Amʋ ye kʋlʋ maama abam na kɪ tɪn. Amʋ ye abam na tiini á cɛ dɪ tɪtʋŋɪ dɪm dɪ pu-dɪa yɪ á wʋ yagɪ te tɪn. Amʋ ta ye nɪ abam ba sɛ sɪ nɔn-balwaarʋ na laŋa ba zʋ abam tɪtarɪ. Kʋ na yɪ balʋ na paɪ ba yɪ Wɛ tɪntʋŋna yɪ ba yagɪ ba daɪ tɪn, a ye nɪ abam yəni á maanɪ-ba á nii, yɪ á lwarɪ nɪ ba yɪ vwa-nyɪna mʋ.

3Abam jɪgɪ pu-dɪa lanyɪranɪ. Abam nɛ yaara amʋ ŋwaanɪ, yɪ á tiini á vɔ á wʋ sɪ á yɪ ga baarɪ.

4Kʋ daarɪ, amʋ nan lagɪ a ta abam yɪra woŋo kʋlʋ na wʋ maŋɪ tɪn mʋ. Abam daa ba soe amʋ nɪ pulim nɪ kʋ na yɪ te tɪn.

5Bʋŋɪ-na á nii, abam dɛɛn ya na yɪ te yɪ á daa daɪ kʋntʋ tɪn. Ləni-na á wʋbʋŋa, sɪ á daarɪ á taá kɪ lanyɪranɪ nɪ abam na puli á kɪ te tɪn. Kʋ na daɪ kʋntʋ, amʋ wʋ́ ba a lɪ á min-zoŋo kʋm kʋ jəgə nɪ. Nan ləni-na á wʋ, sɪ kʋ yɪ kɪ kʋntʋ.

6Kʋ daarɪ abam kwaanɪ dɪ á na culi kikiə yalʋ nɔɔna balʋ ba na bəi nɪ Nikolayiti tɪn na kɪ tɪn. Amʋ tɪtɪ dɪ culi ba na kɪ te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Nɔɔnʊ maama nan kwaanɪ o pʊrɪ o zwa, sɪ o cəgi Wɛ Joro kʊm na tɛ kʊlʊ dɪ Zezi nɔɔna bam tɪn. Wʊlʊ maama na wanɪ balɔrɔ tɪn, amʊ wʊ́ pa kʊntʊ tu cwəŋə sɪ o zʊ Wɛ-sɔŋɔ kʊm wʊ o di tiu kʊlʊ biə na paɪ ŋwɪa tɪn.»

Kwərə kalʊ Zezi na pɛ Simirini tiinə kɔgɔ kʊm tɪn

8«Pʊpʊnɪ tɔnɔ n pa Wɛ tɪntʊŋnʊ wʊlʊ na nii Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Simirini nɪ tɪn. Pʊpʊnɪ nɪ: Taanɪ dɪntʊ nuŋi wʊlʊ na yɪ pulim dɪ gurim tɪn te mʊ. Wʊntʊ nan ta mʊ yɪ wʊlʊ na tɪgɪ yɪ o joori o bi o jɪgɪ ŋwɪa tɪn.

9Amʊ nan ye abam na yaarɪ te tɪn. A ye nɪ yinigə jɪgɪ abam. Kʊ daarɪ abam yɪ nadunə mʊ Wɛ yigə nɪ. Kʊ na yɪ balʊ na paɪ ba yɪ Zwifə yɪ ba yagɪ ba daɪ tɪn, amʊ ye ba na yaalɪ abam te tɪn. Bantʊ nan yɪ sʊtaanɪ nɔɔna mʊ.

10Yɪ taá kwarɪ fʊvnɪ dɪ abam na wʊ́ na cam te tɪn. Nii-na, sʊtaanɪ lagɪ dɪ pa ba ja abam badaara ba pɪ, sɪ dɪ maŋɪ abam dɪ nii. Abam nan wʊ́ na cam sɪ kʊ maŋɪ dɪ da fugə. Ba na maŋɪ ba kɪ abam sɪ kʊ yi á tʊvnɪ dɪ, sɪ á ta taá jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ amʊ. Abam na kɪ kʊntʊ, amʊ wʊ́ pa abam pɛɛrɪ, kʊ na yɪ ŋwɪa kalʊ na ba ti tɪn Wɛ tee nɪ.

11Nɔɔnʊ maama nan kwaanɪ o pʊrɪ o zwa, sɪ o cəgi Wɛ Joro kʊm na tɛ kʊlʊ dɪ Zezi nɔɔna bam tɪn. Wʊlʊ maama na wanɪ balɔrɔ tɪn, tʊvnɪ dɪlʊ na yɪ bɪle tu tɪn daa bá wan-o dɪ ja.»

Kwərə kalʊ Zezi na pɛ Pɛɛrgam tiinə kɔgɔ kʊm tɪn

12«Pʊpʊnɪ tɔnɔ n pa Wɛ tɪntʊŋnʊ wʊlʊ na nii Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Pɛɛrgam nɪ tɪn. Pʊpʊnɪ nɪ: Taanɪ dɪntʊ nuŋi wʊlʊ na jɪgɪ sʊ-lɔŋɔ kʊlʊ na tiini kʊ jɪgɪ ni yɪ kʊ yɪ niə yale tɪn te mʊ.

13Amʊ ye abam na zʊvrɪ mɛ tɪn. Sʊtaanɪ mʊ te je sɪm kʊntʊ. Nan dɪ kʊntʊ dɪ, abam ta wʊ yagɪ amʊ. Antipasɪ dɛɛn kwaanɪ o brɪ nɔɔna amʊ cɪga kam dɪ o wʊ maama mʊ. Ba ma gʊ-o abam tee nɪ, sʊtaanɪ na zʊvrɪ je sɪlʊ nɪ tɪn. Nan dɪ kʊntʊ na maŋɪ kʊ kɪ tɪn dɪ, abam daa ta wʊ yagɪ amʊ.

14Amʊ nan lagɪ a ta abam yɪra woŋo mʊ. Nɔɔna mʊ wʊ abam wʊnɪ, ba na sɛ zaasɪm dɪlʊ na yɪ Balam nyɪm tɪn. Faŋa faŋa tɪn wʊntʊ mʊ brɪ Pɛ Balakɪ yɪ o sʊgɪ Yisɪrayɛlɪ tiinə o pa ba tʊ tusim wʊnɪ. Ba ma di jwənə wʊdiiru, yɪ ba daarɪ ba cəgɪ nɔɔna kaana.

15Nikolayiti zaasɪm dɪm dɪ nan yɪ kʊntʊ mʊ. Nɔɔna badaara mʊ wʊ á wʊnɪ ba dɪ na təgɪ zaasɪm dɪm kʊntʊ.

16Nan ləni-na á wʊrʊ. Kʊ na daɪ kʊntʊ, amʊ wʊ́ ba abam te lɪla, yɪ aá lɪ sʊ-lɔŋɔ kʊlʊ na wʊ a ni nɪ tɪn a ma kɪ jara dɪdaanɪ ba.

17Nɔɔnʊ maama nan kwaanɪ o pʊrɪ o zwa, sɪ o cəgi Wɛ Joro kʊm na tɛ kʊlʊ dɪ Zezi nɔɔna bam tɪn. Wʊlʊ maama na wanɪ balɔrɔ tɪn, amʊ wʊ́ pa kʊntʊ tu Wɛ wʊdiu kʊlʊ yɪrɪ na yɪ ‹Maanɪ› yɪ kʊ səgi nabiinə yigə nɪ tɪn sɪ o di. Kʊ wəli da, amʊ wʊ́ kwe kandwɛ-poŋo a pa kʊntʊ tu, yɪrɪ-dʊvrɪ na pʊpʊnɪ kandwɛ dɪm kʊntʊ baŋa nɪ yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ yəri-dɪ, kʊ na daɪ wʊlʊ na joŋi-dɪ tɪn yɪranɪ.»

Kwərə kalʊ Zezi na pɛ Tiyatiiri tiinə kɔgɔ kʊm tɪn

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18«Pʊpʊnɪ tɔnɔ n pa Wɛ tɪntʊŋnʊ wʊlʊ na nii Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Tiyatiiri nɪ tɪn. Pʊpʊnɪ nɪ: Taanɪ dɪntʊ nuŋi Wɛ Bu wʊm te mʊ. Wʊntʊ yiə mʊ nyɪ dɪ min-vʊgʊ, yɪ o napra nyɪɪna nɪ can-na te.

19Amʊ ye kʊlʊ maama abam na kɪ tɪn. Amʊ ye abam na jɪgɪ sono yɪ á kwəri á jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ te tɪn. Amʊ ye abam na tʊŋɪ á wəli nɔɔna, dɪ á na jɪgɪ pu-dɪa te tɪn dɪ. A nan ta ye abam na tiini á tʊŋɪ te lele kʊntʊ kʊ dwəni á ya na maŋɪ á tʊŋɪ tɪte pulim nɪ tɪn.

20Kʊ daarɪ a lagɪ a ta abam yɪra woŋo mʊ. Abam yəni á yagɪ cwəŋə á pa kaanɪ wʊlʊ yɪrɪ na yɪ Zezabɛlɪ yɪ o paɪ o yɪ Wɛ nijoŋnu tɪn mʊ ganɪ amʊ nɔɔna bam o paɪ ba tusə. O ma pa ba kɪ boorim, yɪ ba daarɪ ba di jwənə wʊdiiru.

21Amʊ nan pɛ wʊntʊ maŋa mʊ sɪ o ləni o wʊ dɪ o kikiə yam. O ma wʊ sɛ sɪ o yagɪ o kikiə yam.

22Nii-na, amʊ wʊ́ pa o tʊ yawɪʊ yɪ o daa bá wanɪ o zaŋɪ wɛɛnɪ. Balʊ maama na kɪ boorim dɪd-o tɪn wʊ́ yaarɪ sɪ kʊ cɛ ba yɪra nɪ. Ba na wʊ ləni ba wʊrʊ dɪ ba kikiə yam ba na tɔgɪ dɪd-o ba kɪ tɪn, amʊ wʊ́ cɔgɪ-ba.

23Aá pa tʊʊnɪ ja balʊ na sɛ o zaasɪm dʊm tɪn, sɪ Zezi nɔɔna bam maama lwarɪ nɪ amʊ mʊ yɪ wʊlʊ na sɪʊnɪ a ye nabiinə bɪcara dɪ ba wʊbʊŋa tɪn. Amʊ wʊ́ kɪ abam dɪdʊa dɪdʊa sɪ kʊ maŋɪ dɪ á kikiə na yɪ te tɪn.

24Kʊ daarɪ, abam badonnə balʊ na wʊ Tiyatiiri nɪ yɪ á wʊ tɔgɪ kaanɪ wʊm kʊntʊ zaasɪm dʊm, yɪ á ba lagɪ sɪ á lwarɪ sʊtaanɪ zaasɪm dɪlʊ na səgi tɪn, amʊ daa ba jɪgɪ kʊlʊkʊlʊ sɪ a ta dɪ abam nɪ á kɪ.

25Á nan taá jɪgɪ abam na maŋɪ á jɪgɪ te tɪn, sɪ kʊ vu kʊ yi maŋa kalʊ a na wʊ́ ba tɪn.

26Wʊlʊ maama na wanɪ balɔrɔ yɪ o tɔgɪ amʊ cwəŋə kam yɪ o wʊ yagɪ-ka tɪn, amʊ wʊ́ pa kʊntʊ tu dam sɪ o taa te lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama.

27Oó ta nii ba baŋa nɪ, yɪ o jɪgɪ luu nacəgə o jɪŋa nɪ sɪ o maa cɔgɪ nɔn-balwaarʊ, nɪnɛɛnɪ nɔɔnʊ na magɪ kambi o cɪcʊgɪ te tɪn.

28Kʊntʊ mʊ yɪ dam dɪlʊ amʊ Ko na maŋɪ o kwe o kɪ a jɪŋa nɪ tɪn. Amʊ wʊ́ daarɪ a pa-o tɪtɪtɪ calɪcʊa kalʊ na nyɪɪnɪ tɪn.

29Nɔɔnʊ maama nan kwaanɪ o pʊrɪ o zwa, sɪ o cəgi Wɛ Joro kʊm na tɛ kʊlʊ dɪ Zezi nɔɔna bam tɪn.»

Brʊm Tɔnɔ 3

Kwərə kalʊ Zezi na pɛ Sarɪdɛsɪ tiinə kɔgɔ kʊm tɪn

1«Pʊpʊnɪ tɔnɔ n pa Wɛ tɪntʊŋnʊ wʊlʊ na nii Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Sarɪdɛsɪ nɪ tɪn. Pʊpʊnɪ nɪ: Taanɪ dɪntʊ nuŋi wʊlʊ na te Wɛ dɪdɛɛra barpɛ bam yɪ o kwəri o jɪgɪ calɪcwɪ sɪrpɛ sɪm o jɪŋa nɪ tɪn te mʊ. Amʊ ye kʊlʊ maama abam na kɪ tɪn. Abam yɪrɪ zaŋɪ kʊ pa nɔɔna bʊŋɪ nɪ á jɪgɪ ŋwɪa mʊ Wɛ tee nɪ, yɪ abam nan nyɪ dɪ twa mʊ te Wɛ yigə nɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2A nɛ nı abam na ŋwı te tın daa ta wʊ yi Wɛ wʊbʊŋa. Kʊntʊ ŋwaanı, kwaanı-na á zaŋı sı á cı á tıtı, sı á ta na jıgı kʊlʊ fınfıın tın daa yı zaŋı kʊ ba kʊ cəgı kʊ ti.

3Nan guli-na ba na brı abam Wɛ cwəŋə dı á na ni kʊlʊ ka wʊnı tın, sı á kwaanı á taá təgı-ka. Ləni-na á wʊrʊ dı á kəm-balwaarʊ tım. Kʊ na daı kʊntʊ, amʊ wú ba a darı abam nı ŋwıınʊ te, yı á bá lwarı maŋa kam amʊ na wú ba tın.

4Kʊ daarı abam badaara na wʊ Sarıdɛsı kəgə kʊm wʊnı tın kı lanyıranı. Ba cıgı ba tıtı dı wo-digiru. Amʊ wú pa ba zʊ gwar-pwəənu yı ba taa təgı dı amʊ. Bantʊ yı balʊ na maŋı dı kʊntʊ tın mʊ.

5Wʊlʊ maama na wanı balɔrɔ tın wú zʊ gwar-pwəənu tıntʊ doŋ. Amʊ daa bá saarı kʊntʊ tu yırı Wɛ-səŋə ŋwıa tənɔ kʊm wʊnı. Amʊ nan wú ta jaja a Ko Wɛ dı Dl malɛsı sım yigə nı, nı wʊntʊ yı amʊ nɔɔnʊ mʊ.

6Nɔɔnʊ maama nan kwaanı o pʊrı o zwa, sı o cəgi Wɛ Joro kʊm na tɛ kʊlʊ dı Zezi nɔɔna bam tın.»

Kwərə kalʊ Zezi na pɛ Filadɛlıfi tiinə kɔgɔ kʊm tın

7«Pʊpʊnı tənɔ n pa Wɛ tıntʊŋnʊ wʊlʊ na nii Zezi kəgə kʊlʊ na wʊ Filadɛlıfi nı tın. Pʊpʊnı nı: Taanı dıntʊ nuŋi wʊlʊ na yı wʊ-poŋo tu dı cıga tu tın te mʊ. Wʊntʊ mʊ ze borbu wʊlʊ Wɛ dɛɛn na goni ni sı Dl pa Pɛ Davidi naa tın. O na pʊrı, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o pı. O nan daa na pı dı, nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı o pʊrı.

8Amʊ ye kʊlʊ maama abam na kı tın. Nii-na, amʊ pʊrı cwəŋə mʊ abam yigə nı, yı nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanı-ka o cı. Amʊ ye nı abam dam ba daga, yı á taá kwaanı á kı amʊ zaasım dım á bıcara nı, yı á wʊ səgi amʊ yırı dım.

9Kʊ na yı balʊ na paı ba yı Zwifə yı ba yagı ba daı tın, ba wʊ sʊtaanı cwəŋə wʊnı mʊ yı ba fɔ vwan. Amʊ wú pa ba ba ba kuni doonə abam yigə nı, yı baá lwarı nı amʊ soe abam.

10Abam na sɛ amʊ ni dım dı pu-dıa á cam wʊnı tın ŋwaanı, amʊ wú lı abam yaara yalʊ na wú ba ya maŋı lʊgʊ baŋa nabiinə maama tın wʊnı.

11Amʊ ma bıunı lele. Á nan fɔgı á taá jıgı á na maŋı á jıgı te tın, sı nɔɔn-nɔɔnʊ yı wanı o cı pɛɛrı dılʊ á na lagı á joŋi Wɛ tee nı tın.

12Wʊlʊ maama na wanı balɔrɔ tın, amʊ wú pa kʊntʊ tu ji nınɛɛnı digə wʊ ywe amʊ Ko Wɛ səŋɔ kʊm nı, yı o daa bá nuŋi da maŋa dı maŋa. Amʊ wú daarı a pʊpʊnı amʊ Ko Wɛ yırı dım dı Dl tıʊ kʊm yırı dım kʊntʊ tu yıra nı. Wɛ tıʊ kʊm kʊntʊ mʊ yı Zeruzalɛm-dʊŋʊ kʊlʊ na lagı kʊ nuŋi wɛyuu nı amʊ Ko Wɛ te kʊ ba tın. Amʊ ta wú pʊpʊnı amʊ yırı-dʊʊrı dım kʊntʊ tu yıra nı.

13Nɔɔnʊ maama nan kwaanı o pʊrı o zwa, sı o cəgi Wɛ Joro kʊm na tɛ kʊlʊ dı Zezi nɔɔna bam tın.»

Kwərə kalʊ Zezi na pɛ Lawodise tiinə kɔgɔ kʊm tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

14«Pʊpʊnɪ tɔnɔ n pa Wɛ tɪntʊŋnʊ wʊlʊ na nii Zezi kɔgɔ kʊlʊ na wʊ Lawodise nɪ tɪn. Pʊpʊnɪ nɪ: Taanɪ dɪntʊ nuŋi wʊlʊ yɪrɪ na yɪ ‹Amina› yɪ o tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam dɪ cɪga tɪn te mʊ. Wɛ na kɪ kʊlʊ maama tɪn dɛ wʊntʊ jɪŋa mʊ.

15Amʊ ye kʊlʊ maama abam na kɪ tɪn. Abam ba tɔgɪ amʊ dɪ á wʊ maama, á nan bá yagɪ-nɪ dɪ. Á ya na tɔgɪ cwəŋə dɪdʊa, kʊú ta lana kʊ garɪ á na tɔgɪ sɪ maama tɪn.

16Á nan na ba jɪgɪ wʊbʊŋ-dɪdwɪ dɪ amʊ tɪn, a lagɪ a vɪn abam, nɪnɛɛnɪ nɔɔnʊ na twɪ na-bulu o ni nɪ o yagɪ te tɪn mʊ.

17Abam yəni á tɛ nɪ, á yɪ nadunə mʊ kʊlʊkʊlʊ wʊ muri abam. Á nan wʊ lwarɪ nɪ á yɪ zʊra mʊ ŋwaŋa yɪranɪ. Á nyɪ dɪ loorə mʊ, yɪ yinigə jɪgɪ abam, yɪ á kwəri á yɪ lilwə. Á maa ta yɪ kalambwəəlu dɪ.

18Kʊntʊ ŋwaanɪ, ba-na amʊ te sɪ á yəgi səbu-sɪŋa kalʊ ba na wəgɪ mini nɪ yɪ ka nyɪʊnɪ tɪn. Kʊntʊ mʊ wʊ́ pa á sɪʊnɪ á taá yɪ nadunə cɪga cɪga Wɛ yigə nɪ. Ba-na á yəgi gwar-pwəənu dɪ amʊ tee nɪ á zʊ sɪ tɪ kwəli á cavɪura yam, dɪ yiə tiu kʊlʊ á na wʊ́ dɪ á yiə nɪ sɪ ya taa naɪ tɪn.

19Amʊ na soe balʊ tɪn, a yəni a kaanɪ-ba mʊ, yɪ a daarɪ a vaŋɪ ba zwa. Nan ləni-na á wʊrʊ á yagɪ kəm-balwaarʊ tɪm, sɪ á daarɪ á taá tɔgɪ Wɛ cwəŋə lanyɪranɪ.

20Nii-na, amʊ zɪgɪ digə ni nɪ mʊ a kʊkɔga. Wʊlʊ maama nan na ni amʊ kwərə yɪ o ba o pʊrɪ cwəŋə o pa-nɪ tɪn, amʊ wʊ́ zʊ kʊntʊ tu te, yɪ dí jəni daanɪ dí di wʊdiu.

21Wʊlʊ maama na wanɪ balərə tɪn, amʊ wʊ́ pa kʊntʊ tu cwəŋə sɪ o tɔgɪ o jəni amʊ paarɪ jəŋə kam je nɪ, nɪnɛɛnɪ amʊ dɪ na wanɪ balərə yɪ a tɔgɪ a jəni a Ko Wɛ paarɪ jəŋə kam je nɪ te tɪn.

22Nɔɔnʊ maama nan kwaanɪ o pʊrɪ o zwa, sɪ o cəgi Wɛ Joro kʊm na tɛ kʊlʊ dɪ Zezi nɔɔna bam tɪn.»

Brɪm Tɔnɔ 4

Zan yi na nɛ wəənu tɪlʊ Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn

1Kʊntʊ kwaga nɪ amʊ daa na nɛ kʊlʊ a wəli da tɪn mʊ yɪ a nɛ digə ni mʊ na pʊrɪ Wɛ-sɔŋɔ nɪ. A daa ma ni kwərə kalʊ ya na maŋɪ ka ŋɔɔnɪ dɪ amʊ tɪn, yɪ ka nyɪ dɪ ba na tiini ba wui nabɔnɔ te tɪn. Kwərə kam ma ta ka wɪ: «Diini n ba yoba seeni, sɪ a brɪ nmʊ wəənu tɪlʊ na lagɪ tɪ ba tɪ kɪ tɪn.»

2Kwərə kam na tagɪ kʊntʊ tɪn, Wɛ Joro kʊm ma da kʊ ba amʊ te dɪ dam. Amʊ ma na paarɪ jangɔŋɔ na zɪgɪ Wɛ-sɔŋɔ nɪ, yɪ a na wʊlʊ na je kʊ baŋa nɪ tɪn.

3Wʊlʊ na je da tɪn maa tiini o nyɪʊna, nɪ kandwa-ŋʊna yalʊ na nyɪʊnɪ pɪlʊ pɪlʊ yɪ ya yɪrɪ yɪ Zasɪpɪ tɪn, dɪ yalʊ na sɪʊnɪ cwɛn cwɛn yɪ ya yɪrɪ yɪ Sardʊanɪ tɪn. Manlaa-taŋa maa kaagɪ paarɪ jangɔŋɔ kʊm, yɪ ka nyɪʊna nɪnɛɛnɪ kandwa-ŋʊna yalʊ na nyɪʊnɪ yɪ ya yɪrɪ yɪ Emɛrədɪ tɪn.

4Jangwaanʊ fiinle-tɪna laan maa zɪgɪ tɪ gilimi paarɪ jangɔŋɔ kʊm kʊntʊ. Nakwa fiinle-bana maa je tɪ baŋa nɪ ba na zʊ gwar-pwəənu, yɪ ba daarɪ ba pu səbu-sɪŋa yipwi.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Pooni dı sɔɔ ma nuŋi paarı jangɔŋɔ kʊm na wʊ mɛ tın, nı dʊa na pıpıla ka baga ka wuuri te tın. Min-vʊrʊ tırpɛ maa wʊ paarı jangɔŋɔ kʊm yigə nı tı di bilim bilim. Tıntʊ mʊ brı Wɛ dıdɛɛra barpɛ bam na yı te tın.

6Kʊ maa nyı dı nınıʊ mʊ tigi paarı jangɔŋɔ kʊm yigə nı, yı kʊ nyıına nı niu na yı te tın. Wəənu tına tı na ŋwı maa zıgı tı gilimi paarı jangɔŋɔ kʊm. Tı yigə dı tı kwaga maama maa yı yiə yıranı.

7Dayigə woŋo kʊm ma nyı nı nyoŋo te. Kʊlʊ na kı tıle tın maa nyı dı nabala. Kʊlʊ na kı tıtɔ tın yigə maa nyı dı nabiinu yigə te. Kʊlʊ na kı tına tın maa nyı dı kaloŋ-zɔŋɔ na jaanı te tın.

8Wəənu tım kʊntʊ maama jıgı vwana yardʊ yardʊ mʊ. Tı yıra yam maama maa yı yiə yıranı, tı yigə dı tı kwaga maama. Wıa dı tıtıı maama tı ba dɔa, yı tı zuli Wɛ tı wı: «Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ mʊ yı wʊ-poŋo tu, wʊ-poŋo tu, wʊ-poŋo tu. O maŋı o wʊra pulim nı mʊ, yı o ta wʊra zım sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.»

9Wəənu tına tılʊ na ŋwı tın yəni tı zuli wʊlʊ na je paarı jangɔŋɔ kʊm baŋa nı tın, yı tı tee-o, yı tı kwəri tı kı-o le. Wʊntʊ mʊ yı wʊlʊ na jıgı ŋwıa sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

10Wəənu tım na yəni tı kı kʊntʊ, nakwa fiinle-bana bam dı yəni ba kuni doonə wʊlʊ wʊm o na je paarı jangɔŋɔ kʊm baŋa nı tın yigə nı ba zul-o. Wʊntʊ mʊ jıgı ŋwıa sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Ba ma daarı ba puri ba səbu-sıŋa yipwi sım ba tiŋi o paarı jangɔŋɔ kʊm yigə nı ba ma zul-o, yı ba tɛ ba wı:

11«Dıbam Yuutu Baŋa-Wɛ, nmʊ sıunı n maŋı dı zulə dı tiə dı dam. Bɛŋwaanı nmʊ mʊ kı wəənu maama, yı kʊ yı nmʊ wʊbʊŋa mʊ laga yı n kı-tı, yı n pa tı wʊra.»

Brʊm Tɔnɔ 5

Zezi Krisi na yı Wɛ Pəlbu wʊm tın mʊ wanı tɔnɔ kʊm o puri

1Amʊ laan ma na tɔnɔ kʊ na pri kʊ wʊ wʊlʊ wʊm na je paarı jangɔŋɔ kʊm baŋa nı tın jazım nı. Tɔnɔ kʊm yigə dı kʊ kwaga maama pʊpʊnı mʊ. Ba ma məəni kʊ ni dım dı maarʊ kuni bırpɛ.

2A ma daarı a na Wɛ malɛka kalʊ na dana tın, yı ka tɔɔlı dı kwər-dıa ka wı: «Wɔɔ mʊ yi sı o wanı o dwanı maarʊ tılʊ na məəni tɔnɔ kʊm ni dım nı tın, sı o daarı o puri-kʊ?»

3Nɔɔn-nɔɔnʊ təri Wɛ-sɔŋɔ nı naa tıga baŋa nı naa curu nı, o na wʊ́ wanı o puri tɔnɔ kʊm sı o daarı o karımı-kʊ.

4A wʊ ma tiini kʊ cəgı dı ba na wʊ nɛ nɔɔnʊ wʊlʊ na yi sı o puri tɔnɔ kʊm sı o daarı o karımı-kʊ tın.

5Nakwa fiinle-bana bam wʊ dıdʊa ma ta dı amʊ o wı: «Yı pa n wʊ cəgı. Nii, Zuda dwi tu wʊlʊ ba na bəi nı Zuda nyoŋo yı o yı Pɛ Davidi naa tın mʊ wanı o dʊna maama, yı wʊntʊ yi sı o puri tɔnɔ kʊm ni maarʊ tırpɛ tım.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Amʊ daa ma na Pəlbu, o na zɪgɪ paarɪ jangɔŋɔ kʊm dɪ wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn dɪ nakwa bam tɪtarɪ nɪ. O maa nyɪ nɪ ba ya gʊ-o mʊ te. O jɪgɪ nyɪa yarpɛ mʊ dɪdaanɪ yiə yarpɛ. O yiə yarpɛ yam mʊ brɪ Wɛ dɪdɛɛra barpɛ bam, yɪ bantʊ mʊ Wɛ tʊŋɪ lʊgʊ baŋa je sɪm maama nɪ.

7Pəlbu wʊm laan ma vu wʊlʊ na je paarɪ jangɔŋɔ kʊm baŋa nɪ tɪn te, o joŋi tɔnɔ kʊm na wʊ o jazɪm nɪ tɪn.

8O na joŋi-kʊ kʊntʊ tɪn, wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn dɪdaanɪ nakwa fiinle-bana bam ma kuni doonə o yigə nɪ. Ba maama dɪdʊa dɪdʊa maa jɪgɪ kɔnɔ, yɪ ba ze səbu-sɪŋa zwɪ sɪ ni na su dɪ wəənu tɪlʊ ba na zwɛ yɪ tɪ lwəm ywənə tɪn. Lwəm dɪm kʊntʊ mʊ brɪ Wɛ nɔɔna bam na warɪ-Dl te tɪn.

9Ba ma daarɪ ba leeni ləŋ-dʊŋa ba zuli Pəlbu wʊm ba wɪ: «Nmʊ yi sɪ n joŋi tɔnɔ kʊm, sɪ n daarɪ n dwanɪ kʊ maarʊ tɪm. Bɛŋwaanɪ ba ya gʊ nmʊ, yɪ nmʊ jana kam na nuŋi tɪn ŋwaanɪ mʊ n mɛ n ŋwɪ nabiinə lwarɪm jɪnɪ, yɪ n joŋi-ba n kɪ Wɛ jʊŋa nɪ. Balʊ nmʊ na joŋi tɪn nuŋi nabiinə dwi maama wʊnɪ, dɪ taana dwi maama wʊnɪ, dɪ tɪɪnɪ dwi maama wʊnɪ, dɪ je təri təri mʊ,

10yɪ nmʊ pa ba tɔgɪ ba di paarɪ, yɪ ba zɪgɪ dí Yuutu Wɛ yigə nɪ ba zuli-Dl. Ba ma wʊ́ ta te nabiinə lʊgʊ baŋa nɪ.»

11Amʊ daa ma nii a na Wɛ malɛsɪ kɔgɔ zanzan, yɪ a ni sɪ kwəri. Sɪ daga lanyɪranɪ, sɪ yɪ kuni mʊrrʊ zanzan mʊrrʊ yirrr mʊ. Sɪ maa zɪgɪ sɪ gilimi paarɪ jangɔŋɔ kʊm, dɪdaanɪ wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn dɪ nakwa bam.

12Sɪ laan ma leeni baŋa baŋa sɪ wɪ: «Pəlbu wʊm ba na gʊ tɪn sɪɪnɪ o maŋɪ sɪ o joŋi paarɪ dɪ dam dɪ nadunni dɪ swan dɪ baarɪ, kʊ wəli dɪ zulə dɪ tiə.»

13Amʊ daa ma ni wəənu tɪlʊ maama na wʊ Wɛ-sɔŋɔ nɪ dɪ tɪlʊ maama na wʊ lʊgʊ baŋa nɪ dɪ curu nɪ tɪn, kʊ wəli dɪ tɪlʊ maama na wʊ na-fara wʊnɪ tɪn dɪ. Wəənu tɪlʊ maama Wɛ na kɪ tɪn ma leeni tɪ wɪ: «Wʊlʊ na je paarɪ jangɔŋɔ kʊm baŋa nɪ tɪn dɪ Pəlbu wʊm maŋɪ dɪ paarɪ dɪ tiə dɪ zulə dɪ dam, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.»

14Wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn ma wɪ: «Amina, kʊ yɪ kʊntʊ mʊ.» Kʊ daarɪ nakwa bam ma kuni doonə ba zuli Wɛ.

Brɪm Tɔnɔ 6

Pəlbu wʊm na puli sɪ o puri tɔnɔ kʊm te tɪn

1Amʊ daa ma nii a na Pəlbu wʊm laan na puli sɪ o puri tɔnɔ kʊm tɪn. O ma dwanɪ dayigə maa kʊlʊ na məəni tɔnɔ kʊm ni dɪm tɪn. Amʊ ma ni wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn dɪdʊa kwərə na dwana nɪ dʊa na mumunə te tɪn, yɪ kwərə kam ta ka wɪ: «Ba yo.»

2Amʊ ma nii a na sisəŋ-pwəŋə. Wʊlʊ na dɔgɪ ka baŋa nɪ tɪn maa ze taŋa. Ba ma pu paarɪ yipugə o yuu nɪ. O ma nuŋi dɪ dam, sɪ o vu o magɪ jara o wanɪ.

3Pəlbu wʊm daa ma dwanɪ maa kʊlʊ na kɪ tɪle tɪn. A ma ni wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn tɪle tu wʊm na tagɪ o wɪ: «Ba yo.»

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

4Amʊ daa ma na sisəŋə kadoŋ ka na nuŋi, yı ka yı nasıŋa muri muri. Wʊlʊ na dɔgı ka baŋa nı tın ma joŋi dam sı o ba o lı ywəəni lʊgʊ baŋa nı, sı nɔɔna bam taa magı jara ba gʊ daanı. Ba ma kwe sʊ-lɔŋɔ ba kı o juŋa nı.

5Pəlbu wʊm daa ma dwanı maa kʊlʊ na kı tıtɔ tın. A ma ni wəənu tına tılʊ na ŋwı tın tıtɔ tu wʊm na tagı o wı: «Ba yo.» A ma nii a na sisəŋ-zwənə. Wʊlʊ na dɔgı ka baŋa nı tın maa ze luu kʊlʊ ba na maa maŋı duuni ba nii tın.

6Amʊ ma ni dwanım wəənu tına tılʊ na ŋwı tın tıtarı nı nı kwərə te ka wı: «Nń ma n dɛ wʊnı ŋwıʊ maama mʊ n yəgi mına zʊŋ-biə yi dıdʊa yıranı má, yı n ta wú daarı n kwe n dɛ wʊnı ŋwıʊ maama dı mʊ n ma n yəgi kamaana zʊŋ-bi sıtɔ má má. Kʊ daarı kʊ na yı nugə dı sana, yı daŋı tıntʊ səbu.»

7Pəlbu wʊm daa ma dwanı maa kʊlʊ na kı tına tın. A ma ni wəənu tılʊ na ŋwı tın tına tu wʊm na tagı kʊ wı: «Ba yo.»

8A ma nii a na sisəŋ-fufunu. Wʊlʊ na dɔgı ka baŋa nı tın yırı mʊ yı Tʊʊnı. Curu tıtı maa tɔgı o kwaga. Ba ma joŋi dam sı ba vu lʊgʊ baŋa ba gʊ nɔɔna bana maama wʊnı nɔɔnʊ dıdʊa. Ba jıgı dam sı ba pa nɔɔna kı jara ba gʊ daanı, yı baá pa kana dı gʊ badaara, sı yawıurʊ dı gʊ badaara, yı ba daarı ba pa jwaanʊ dı gʊ nɔɔna badonnə.

9Pəlbu wʊm laan daa ma dwanı maa kʊlʊ na kı tınu tın. Amʊ ma na Wɛ kaanım bimbim dım, yı a na balʊ ba dɛɛn na gʊ Wɛ cwəŋə kam tɔgım ŋwaanı tın jwəəru na wʊ dı təŋə nı. Ba dɛɛn gʊ bantʊ ba na kwaanı ba brı Wɛ cıga kam tın ŋwaanı mʊ.

10Ba ma ŋɔɔnı baŋa baŋa ba wı: «Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ, nmʊ yı wʊ-poŋo tu mʊ dı cıga tu. Nmʊ lagı sı kʊ yi maŋa kɔɔ mʊ, sı n di balʊ na wʊ lʊgʊ baŋa nı tın taanı, sı n daarı n pa balʊ na gʊ dıbam tın na cam.»

11Ba laan ma kwe gwar-pwən-dıdwaarʊ ba pa ba maama. Ba ma ta-ba ba wı: «Á taá wʊ yo á siə, sı á kɔgɔ kʊm laan ba kʊ puli kʊ ti. Bɛŋwaanı á donnə ta daarı lʊgʊ baŋa nı, balʊ na maŋı sı ba wəli á kɔgɔ kʊm wʊnı tın. Bantʊ yı balʊ dı na tʊŋı ba pa Wɛ tın mʊ, yı nɔɔna wú gʊ-ba nı ba na gʊ abam te tın.»

12A ma na Pəlbu wʊm daa na dwanı maa kʊlʊ na kı tırdʊ tın. Tıga kam laan maa tiini ka sisiŋi. Wıa kam ma ji nazono tim tim nı gwar-zono te. Cana kam ma tiini ka ji nasʊŋʊ cwɛn cwɛn nı jana te.

13Calıcwı sım ma siiri sı tʊı tıga nı, nı vu-dıʊ na sugi kapıra kʊ pa ya siiri te tın.

14Wɛyuu kʊm ma pri kʊ kɛ, nı ba na pri sara te tın. Kʊ daarı lʊgʊ baŋa pweeru maama dı tıga kalʊ maama na wʊ nınıʊ tıtarı nı tın ma fɔɔrı tı tigə je nı.

15Fʊʊnı laan ma zʊ nɔɔna maama lʊgʊ bana nı, kʊ na yı pwa dı dıdɛɛra dı pamaŋna yigə tiinə dı nadunə dı nɔn-kamunə, kʊ wəli dı gambɛ dı balʊ na te ba tıtı tın maama. Ba maama laan ma duri ba vu ba səgi ba tıtı pweeru wʊnı dı kandwa-gugwəəru wʊnı.

16Ba laan ma loori kandwa yam dı pweeru tım ba na səgi tı wʊnı tın, sı tı tʊ ba baŋa nı tı kwəli-ba. Ba maa wı: «Kwəli-na dıbam, sı wʊlʊ wʊm na je paarı yituŋu kʊm baŋa nı tın daa yı na dıbam, sı Pəlbu wʊm ban-zəŋɔ kʊm yı zaŋı kʊ yi dıbam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Bɛŋwaanɪ dɛ dʊm yiə sɪ ba banɪ zaŋɪ nabiinə baŋa nɪ, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá wanɪ o lu.»

Brʊm Tɔnɔ 7

Wɛ nɔɔna na jɪgɪ Dl nyɪnyʊgʊ te tɪn

1Kʊntʊ na kɛ tɪn, a ma na Wɛ malɛsɪ sɪna na zɪgɪ tɪga baŋa sapala yana yam nɪ. Malɛsɪ sʊm maa jɪgɪ lʊgʊ baŋa viu kʊm maama, sɪ kʊ yɪ taa fuli kʊ paɪ je dɪ je tɪga baŋa nɪ naa nɪnɪʊ wʊnɪ, dɪ tweeru dɪ lʊgʊ baŋa nɪ.

2A daa ma na Wɛ malɛka kadoŋ na nuŋi wa-puli je nɪ ka maa bɪuna. Ka ma jɪgɪ Ɗwɪa-Tu Baŋa-Wɛ nyɪnyʊgʊ, sɪ ka pa balʊ na yɪ Dl nɔɔna tɪn. Ka ma tɔɔlɪ dɪ kwər-dɪa ka ta dɪ Wɛ malɛsɪ sɪna sʊm, Wɛ na pɛ-sɪ dam sɪ sɪ wanɪ sɪ cɔgɪ tɪga baŋa dɪ nɪnɪʊ kʊm tɪn, ka wɪ:

3«Zɪgɪ-na. Á ta yɪ cɔgɪ tɪga baŋa naa nɪnɪʊ kʊm naa tweeru tɪm dɪ. Á cəgi sɪ dí ba dí kɪ balʊ na tɔgɪ dí Tu Wɛ tɪn nyɪnyʊgʊ kʊm ba trə nɪ, sɪ dí daarɪ.»

4Amʊ laan ma ni balʊ na jɪgɪ Wɛ nyɪnyʊgʊ kʊm tɪn ni na ma te. Kʊ yɪ nɔɔna mʊrrʊ bi dɪ fiinna-tɪna (144.000) mʊ jɪgɪ Dl nyɪnyʊgʊ kʊm Yisɪrayɛlɪ tiinə dwi fugə-bɪle kʊm maama wʊnɪ.

5Nɔɔna bam kʊntʊ maa yɪ: nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Zuda dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Ruban dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Gadɪ dwi dʊm wʊnɪ,

6nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Asɛɛrɪ dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Nɛfitali dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Manasɪ dwi dʊm wʊnɪ,

7nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Simeyon dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Leevi dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Yisakaarɪ dwi dʊm wʊnɪ,

8nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Zabulɔn dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Zʊzɛfʊ dwi dʊm wʊnɪ, nɔɔna mʊrrʊ fugə-tɪle (12.000) Bɛnzamɛn dwi dʊm wʊnɪ.

Zan na nɛ kɔ-fɔrɔ Wɛ-sɔŋɔ nɪ te tɪn

9Kʊntʊ na kɛ tɪn, a ma daa na nɔn-kɔgɔ, kʊ na tiini kʊ daga yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ bá wanɪ nɔɔna bam o ga o ti. Nɔɔna bam kʊntʊ nuŋi tɪnɪ dwi təri təri maama wʊnɪ, dɪ nabiinə dwi maama wʊnɪ, dɪ je təri təri, dɪ taana dwi maama wʊnɪ mʊ. Ba maa zɪgɪ paarɪ jangɔŋɔ kʊm dɪ Pəlbu wʊm yigə nɪ. Ba zʊ gwar-pwən-dɪdwaarʊ mʊ, yɪ ba daarɪ ba ze kʊrʊ-vɔɔrʊ ba jɪa nɪ.

10Ba laan maa ŋɔɔnɪ baŋa baŋa dɪ kwər-dɪa ba wɪ: «Dɪbam Tu Wɛ mʊ je paarɪ jangɔŋɔ kʊm baŋa nɪ. Dɪntʊ dɪ Pəlbu wʊm mʊ vrɪ nɔɔna sʊtaanɪ jɪŋa nɪ ba yagɪ.»

11Wɛ malɛsɪ sɪm maama maa zɪgɪ sɪ gilimi paarɪ jangɔŋɔ kʊm dɪ nakwa bam, dɪdaanɪ wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn. Sɪ maama laan ma kuni doonə sɪ cɔɔlɪ sɪ yuni tɪga nɪ sɪ yɔɔrɪ paarɪ jangɔŋɔ kʊm sɪ zuli Wɛ sɪ wɪ:

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

12«Kʊ yı cıga mʊ. Dıbam Tu Wɛ maŋı dı tiə dı zulə dı swan dı le kəm, kʊ wəli dı paarı dı dam dı baarı, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın. Amina.»

13Kʊntʊ na kɛ tın, nakwa bam dıdʊa ma bwe amʊ o wı: «Nɔɔna balʊ na zʊ gwar-pwən-dıdwaarʊ tım tın yı bra mʊ? Ba nuŋi yən mʊ?»

14A ma lər-o a wı: «Amʊ tu, ta n brı-nı, sı nmʊ mʊ ye-ba.» O laan ma ta o brı amʊ o wı: «Nɔɔna bantʊ mʊ yı balʊ na nuŋi can-kamunə wʊnı lʊgʊ baŋa nı tın. Ba zarı ba gwaarʊ tım dı Pəlbu wʊm jana kam mʊ yı tı pırı carı carı.

15Kʊntʊ nan mʊ pɛ bantʊ ba ba zıgı Wɛ paarı jangɔŋɔ kʊm yigə nı, yı ba tʊŋı ba pa-Dl wıa dı tıtıı maama Dl sɔŋɔ kʊm nı. Wʊlʊ wʊm o na je paarı jangɔŋɔ kʊm baŋa nı tın wʊ́ pa ba jəni o woro nı.

16Kana daa bá fɔgı ka ja bantʊ. Na-nyɔm dı nan bá ja-ba. Wıa nan daa bá ja-ba, naa fʊnyʊgʊ.

17Bɛŋwaanı Pəlbu wʊm o na wʊ paarı jangɔŋɔ kʊm je sım tıtarı nı tın wʊ́ ta nii ba baŋa nı nı nayırʊ te. O nan wʊ́ tɔgı ba yigə o ja-ba o vu o pa ba nyɔ na buli-yi dılʊ na paı ŋwıa tın wʊnı, yı Wɛ wʊ́ guguni ba yi-na maama.»

Brım Tɔnɔ 8

Pəlbu wʊm na dwanı maa kʊlʊ o ma kweeli tın

1Pəlbu wʊm laan ma dwanı maa kʊlʊ na kı tırpɛ tın. Kʊ ma kı yiriti titi Wɛ-sɔŋɔ nı mımaŋa fınfın nınɛɛnı luu cicoro te.

2A laan ma na malɛsı sırpɛ sım sı na zıgı Wɛ yigə nı tın. Ba ma kwe nabwaanʊ tırpɛ ba pa sı maama.

3Malɛka kadoŋ laan ma ba ka zıgı Wɛ kaanım bimbim dım tee nı, yı ka ze səbu-sıŋa zʊŋ-tanlaŋa. Ba ma kwe wəənu zanzan tılʊ lwəm na ywənə tın ba kı malɛka kam zʊŋa kam wʊnı, sı ka wəli dı Wɛ nɔɔna bam maama loro kʊm. Ba pɛ-ka kʊntʊ, sı ka kwe ka ja vu səbu-sıŋa bimbim dım dı na zıgı paarı jangɔŋɔ kʊm yigə nı tın mʊ ka zwɛ ka pa Wɛ.

4Ka na kwe ka zwɛ kʊntʊ tın, wəənu tım nyʊa kam maa tɔgı dı Wɛ nɔɔna bam loro kʊm ka nuŋi malɛka kam jıa nı ka yɔɔrı ka diini Wɛ te.

5Malɛka kam ma daarı ka pɛ mini bimbim dım baŋa nı ka su zʊŋa kam ni. Ka laan ma kwe ka dʊlı ka lo lʊgʊ baŋa nı. Ka na logi kʊntʊ tın, dʊa ma pıpılı yı ka baga ka wuurə. Sɔɔ ma tiini kʊ gaalı, yı tıga kam dı sisiŋi.

Malɛsı sım na wugi sı nabwaanʊ tım te tın

6Malɛsı sırpɛ sım maama laan ma ti sı yigə, sı sı wu sı nabwaanʊ tım.

7Malɛka kalʊ na yı dayigə tu tın ma wu ka nabɔnɔ kʊm. Ka na wugi-kʊ tın, dʊ-kambana dı mini dı jana na gwaanı daanı tın ma cuuri lʊgʊ baŋa nı. Lʊgʊ baŋa pɔɔrım kuni bıtɔ wʊnı kuri bıdwı ma di mini. Tweeru tım dı pɔɔrım kuni bıtɔ wʊnı kuri bıdwı dı ma di mini, dı ga-lɛɛrʊ maama.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Malɛka kalʊ na saŋı tın dı ma wu ka nabɔnɔ kʊm. Ka na wugi kʊntʊ tın, ba ma kwe woŋo, kʊ na nyı dı pu-kamunu yı kʊ jıgı mini, ba dʊlı ba dı lʊgʊ baŋa na-fara bam wʊnı. Na-fara bam pɔɔrʊm kuni bıtɔ wʊnı kuri bıdwı ma ji jana.

9Wəənu tılʊ maama na ŋwı na wʊnı tın pɔɔrʊm kuni bıtɔ wʊnı kuri bıdwı ma tı, yı ba nabwəəru tım dı pɔɔrʊm kuni bıtɔ wʊnı kuri dıdʊa ma cɔgı.

10Malɛka kalʊ na kı sıtɔ tın ma wu o nabɔnɔ kʊm. Calıcʊ-kamunu ka na jıgı mini nı məəlı mini te tın laan ma nuŋi wɛyuu nı ka tʊ lʊgʊ baŋa bu-tʊlı sım pɔɔrʊm kuni bıtɔ kuri bıdwı wʊnı, dı buli sım dı wʊnı.

11Calıcʊa kam kʊntʊ yırı mʊ Calıcʊ-cıa. Bwi sım kʊntʊ na bam ma ji na-cɛɛra. Nɔɔna zanzan maa nyɔ-ba yı ba tʊa.

12Malɛsı sına tu wʊm dı laan ma wu o nabɔnɔ kʊm. Wıa kam pɔɔrʊm kuni bıtɔ wʊnı kuri bıdwı ma cɔgı. Cana kam pɔɔrʊm kuni bıtɔ wʊnı kuri bıdwı dı ma cɔgı, kʊ wəli dı calıcwı sım dı kʊntʊ. Kʊntʊ ma pa tı maama pɔɔrʊm kuni bıtɔ kʊm kuri bıdwı yı lim. Kʊntʊ ŋwaanı pooni ma daa təri dɛ wʊnı pɔɔrʊm kuni bıtɔ kuri bıdwı wʊnı, wıa dı tıtıı maama.

13Amʊ laan ma nii a na kaloŋ-zɔŋɔ na tiini kʊ jaanı baŋa baŋa. A ma ni kʊ na tagı baŋa baŋa kʊ wı: «Lɛɛrʊ! Lɛɛrʊ! Lɛɛrʊ lagı tı ba balʊ na zʊʊrı lʊgʊ baŋa nı tın baŋa. Malɛsı sıtɔ sılʊ na daarı tın na wugi sı nabwaanʊ tım sı pa tı kwəri zaŋı, lɛɛrʊ tım kʊntʊ wʊ́ ba nabiinə baŋa.»

Brım Tɔnɔ 9

1Malɛka kalʊ na yı banu tu tın laan ma wu ka nabɔnɔ kʊm. Amʊ ma na calıcʊa na kwəri wɛyuu nı ka ba ka tʊ lʊgʊ baŋa nı. Ba ma kwe borbu ba pa-ka, sı ka ma pʊrı goŋ-canluŋu kʊm ni dım.

2Ka na pʊrı goŋo kʊm ni dım tın, nyʊa maa yɔɔrı ka pi ka nuŋi goŋo kʊm wʊnı, nı mini na daga yı dı jıgı nyʊa te tın. Nyʊa kam ma nuŋi ka li wıa kam dı wɛyuu kʊm maama.

3Kayıra laan ma nuŋi nyʊa kam wʊnı ka jagı tıga baŋa je maama. Ka ma joŋi dam sı ka na dʊnı-m, sı kʊ taa wɔɛ nı nɔŋɔ na wɔɛ te tın.

4Ba ma kaanı kayıra kam sı ka yı cɔgı lʊgʊ baŋa gaarʊ dı tweeru naa vɔɔrʊ dwi maama, sı ka daarı ka yaarı nɔɔna balʊ na ba jıgı Wɛ nyınyʊgʊ kʊm ba trə nı tın yıranı.

5Ba nan wʊ pɛ-ka cwəŋə sı ka gʊ nɔɔna bam kʊntʊ. Kʊ yı sı ka pa nɔɔna bam yıra mʊ taa wiirə, sı kʊ vu kʊ yi canı sınu. Ba yıra yam wʊ́ ta wiirə nı nɔŋɔ dʊnım na wiiri te tın mʊ.

6Maŋa kam kʊntʊ nı nɔɔna bam wʊ́ ta lagı sı ba tı, yı tʊʊnı bá ja-ba. Baá ta beeri tʊʊnı, yı tʊʊnı ba lagı-ba.

7Kayıra kam maa nyı dı ba na vɔgı sise sı sı vu jara je te tın. Ka yuni nyı dı ka pugi səbu-sıŋa yipwi mʊ te. Ka yibiyə maa yı nınɛɛnı nabiinə yibiyə na yı te tın.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Ka yuuywe maa nyı dı kaana yuuywe te, yı ka yələ nyı dı nywəənu yələ te.

9Kayıra kam nyɔɔna maa nyı dı lu-pʋlwarʋ mʋ kwəli-ya te. Ka vwana yam wuurim dım maa kı sɔɔ zanzan, nınɛɛnı sisəŋ-kɔgɔ mʋ vaı trəkooru sı duri sı maa ve jara je te.

10Ka maa jıgı nabilə nı nwaanʋ nabilə te. Ka maı nabilə yam kʋntʋ mʋ ka dʋnı nɔɔna nı nɔŋɔ na dʋnı te tın. Ka nabilə yam mʋ paı ka jıgı dam sı ka wanı ka yaarı nɔɔna, sı ba yıra taa wiirə taan, sı kʋ vu kʋ yi canı sınu.

11Kayıra kam maa jıgı pɛ o na nii ka baŋa nı. Wʋntʋ mʋ yı malɛka kalʋ na nii goŋ-canluŋu kʋm baŋa nı tın. Ka yırı dı Zwifə tiinə taanı mʋ yı Abadɔn. Ka yırı dım dı Grɛkı tiinə taanı maa yı Apoliyon. Yırı dım kʋntʋ kuri mʋ yı Cɔgınʋ.

12Mʋ dayigə lɛɛrʋ tım. Kʋ nan ta daarı lɛɛrʋ kuni bıle mʋ.

13Malɛka kalʋ na kı sırdʋ tın laan ma wu ka nabɔnɔ kʋm. Amʋ ma ni kwərə na nuŋi səbu-sıŋa bimbim dım na zıgı Wɛ yigə nı tın nyıa yana yam wʋnı.

14Kwərə kam ma ta dı malɛsı sırdʋ tu wʋlʋ na ze nabɔnɔ kʋm tın ka wı: «Ve, n bwəli malɛsı sına sım ba na ləgə ba zıgı Efratı bu-kamunu kʋm ni nı tın n yagı.»

15Malɛka kam laan ma vu ka bwəli malɛsı sına sım ka yagı. Sıntʋ ya maŋı sı ti sı yigə mʋ sı ma cəgi maŋa kam kʋntʋ nɔ́ɔ, sı ka ba ka yi. Sı laan ma zaŋı sı sı vu sı gʋ nabiinə pɔɔrım kuni bıtɔ wʋnı kuri bıdwı.

16Amʋ ma lwarı malɛsı sına sım jara tiinə bam kɔgɔ kʋm ni na maı te tın. Kʋ yı miliyɔɔrʋ biə-yale mʋ (200.000.000), yı ba maama dəgı sise.

17A ma na sise sım dı sı diinə bam na yı te tın. Sise diinə bam maama jıgı lu-pʋlwarʋ tılʋ ba na maa kwəli ba nyɔɔna ba kı jara tın mʋ. Luguru tım kʋntʋ maa tiini tı sını nı mini na yı te tın. Tıdaara maa yı nazom-pupweeru. Tıdonnə dı maa yı nasʋnnʋ nı sun-muni te. Sise sım yuni tım maa nyı nı nywəənu yuni te. Mini dı nyʋa maa nuŋi sı niə nı. Ciribi dılʋ lwəm na dana tın dı maa nuŋə.

18Wəənu tım kʋntʋ tıtɔ ma tʋ lʋgʋ baŋa nabiinə wʋnı, yı tı gʋ ba pɔɔrım kuni bıtɔ wʋnı kuri bıdwı. Kʋ nan yı mini dım dı nyʋa kam dı ciribi dım na nuŋi sise sım niə nı tın mʋ gʋ-ba.

19Sise sım niə yam mʋ paı sı jıgı dam, dı sı nabilə yam dı. Sı nabilə yam nyı dı bısankwı mʋ te, yı ya jıgı yuni ya maa yaarı nɔɔna.

20Nabiinə balʋ na daarı yı wəənu tım kʋntʋ dam wʋ gʋ-ba tın nan wʋ sɛ sı ba ləni ba wʋrʋ ba yagı wo-balwaarʋ tılʋ ba wʋbʋŋa na lagı tın. Ba ta yɔɔrı ba zuli sʋtaana mʋ, yı ba kwəri ba zuli wəənu tılʋ ba tıtı na kı dı ba jıa tın, kʋ na yı jwənə yalʋ ba na mɛ səbu-sıŋa naa səbu-pwənə naa can-na naa kandwa naa dɛ ba ma kı tın. Jwənə yam kʋntʋ nan ba naı, yı ya kwəri ya ba ni, yı ya warı ya vu dı.

21Nɔɔna bam kʋntʋ ma wʋ sɛ sı ba ləni ba wʋ dı ba nɔn-gʋra kam dı ba liri kikiə yam. Ba ta ma wʋ yagı ba boorim kəm dım dı ba ŋwıunı dım.

Brım Tɔnɔ 10

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Zan na nɛ malɛka kam na ze tɔn-balaŋa te tɪn

1Amʊ daa ma nii a na Wɛ malɛka kalʊ na dana tɪn. Ka ma nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nɪ ka maa tuə. Ka mɛ kunkwəənu mʊ ka ma kukwəri ka tɪtɪ, yɪ manlaa-taŋa kɪkarɪ ka yuu nɪ. Ka yibiyə nyɪ dɪ wɪa mʊ, yɪ ka nɛ sʊm nyɪ dɪ min-vʊgʊ na yɪ te tɪn.

2Malɛka kam maa ze tɔn-balaŋa kalʊ na puri tɪn ka jɪŋa nɪ. Ka ma cwi ka jazɪm naga na-fara bam baŋa nɪ. Ka daarɪ ka cwi ka jagwiə naga kam tɪga baŋa nɪ.

3Ka laan ma daarɪ ka bagɪ baŋa baŋa, yɪ ka kwərə kam kɪ sɔɔ nɪ nyoŋo na suuri te tɪn. Malɛka kam na bagɪ kʊntʊ tɪn, dʊa dɪ ma bagɪ kuni bɪrpɛ.

4Dʊa kam na bagɪ kʊntʊ tɪn, amʊ maa lagɪ sɪ a pʊpʊnɪ ka na tagɪ kʊlʊ tɪn a tiŋi. Amʊ laan ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ Wɛ-sɔŋɔ nɪ ka wɪ: «Ta n cʊm, yɪ zaŋɪ n pʊpʊnɪ dʊa kam na bagɪ ka ta kʊlʊ tɪn.»

5Malɛka kalʊ amʊ ya na maŋɪ a na ka na kwe ka naga ka nɔ na-fara bam baŋa nɪ yɪ ka nɔ kadoŋ tɪga baŋa nɪ tɪn laan ma zəŋi ka jazɪm jɪŋa wɛɛnɪ,

6-7yɪ ka du dɪ Wɛ yɪrɪ ka wɪ: «Kʊ daa bá daanɪ sɪ Wɛ wʊbʊŋa yalʊ ya na səgi yɪ Dl maŋɪ Dl ta dɪ Dl nijoŋnə bam tɪn laan kɪ, maŋa kalʊ malɛka sɪrpɛ tu wʊm na wʊ́ wu ka nabɔnɔ kʊm tɪn. Baŋa-Wɛ nan mʊ jɪgɪ ŋwɪa sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn. Dɪntʊ mʊ kɪ wɛyuu dɪ wəənu tɪlʊ maama na wʊ kʊ wʊnɪ tɪn, yɪ Dl kwəri Dl kɪ tɪga baŋa dɪ ka wəənu tɪm maama. Dɪntʊ daa ta mʊ kɪ na-fara dɪ wəənu tɪlʊ maama na wʊ ba wʊnɪ tɪn.»

8Malɛka kam na tagɪ kʊntʊ tɪn, amʊ daa ma joori a ni kwərə kalʊ ya na ŋɔɔnɪ Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn. Ka daa ma ta dɪ amʊ ka wɪ: «Ve malɛka kalʊ na zɪgɪ na-fara bam baŋa nɪ dɪ tɪga kam baŋa nɪ tɪn te, sɪ n joŋi tɔn-balaŋa kalʊ na puri ka wʊ ka jɪŋa nɪ tɪn.»

9A ma vu a ta malɛka kam sɪ ka pa-nɪ tɔn-balaŋa kam. Ka ma ta-nɪ ka wɪ: «Joŋi tɔnɔ kʊm n di. Kʊ na wʊ nmʊ ni nɪ, kʊ́ ta sʊna nɪ tʊʊrʊ te. N nan na ligi-kʊ, kʊ laan wʊ́ ta cana mʊ n kana nɪ.»

10Amʊ ma joŋi tɔn-balaŋa kam malɛka kam jɪŋa nɪ a dɪ a ni nɪ. Ka maa sʊna nɪ tʊʊrʊ te. Kʊ daarɪ, amʊ na ligi-ka tɪn, ka ma ləni ka ji cam yɪranɪ a kana nɪ.

11Ba laan ma ta ba brɪ-nɪ ba wɪ, amʊ daa ta maŋɪ sɪ a tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam a brɪ woŋo kʊlʊ na lagɪ kʊ kɪ lʊgʊ baŋa dwi tiinə zanzan wʊnɪ, dɪdaanɪ tɪɪnɪ zanzan dɪ taana dwi zanzan tiinə dɪ wʊnɪ, dɪ ba pwa dɪ wʊnɪ tɪn mʊ.

Brʊm Tɔnɔ 11

Wɛ maana tiinə bale na brɪ Dl cɪga kam te tɪn

1Ba laan ma kwe miu kʊlʊ ba na maa maŋɪ wəənu tɪn ba pa-nɪ. Ba ma ta amʊ ba wɪ, a zaŋɪ a maŋɪ Wɛ-di-kamunu kʊm dɪ kʊ kaanɪm bimbim dʊm a nii, sɪ a daarɪ a lwarɪ nɔɔna ni tɪte na wʊ Wɛ-di-kamunu kʊm wʊnɪ ba zuli-Dl tɪn.

2Ba ma daarɪ ba ta amʊ, sɪ a yɪ maŋɪ kʊnkɔlɔ kʊlʊ na wʊ pooni nɪ Wɛ-digə kam yigə nɪ tɪn, bɛŋwaanɪ ba kwe je sʊm kʊntʊ ba kɪ dwi-gɛ tiinə bam jɪŋa nɪ mʊ. Bantʊ nan mʊ wʊ́

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

ba ba taa karı tıʊ kʊlʊ na yı Wɛ nyım tın wʊnı, ba nwanı wəənu ba cəgı sı kʊ vu kʊ yi canı fiinna-sıle (42).

3Wɛ daa ma ta-nı Dl wı: «Amʊ lagı a tʊŋı nɔɔna bale mʊ sı ba ba ba brı amʊ cıga kam. Bantʊ wʊ́ tɔɔlı amʊ kwərə kam sı kʊ yi da mʊrʊ dı biə yale dı fusırdʊ (1.

260), yı baá zʊ gwar-zınzwara sı kʊ brı ba na yaarı te tın.»

4Wɛ maana tiinə bam kʊntʊ mʊ brı Olivi tweeru tıle tım, dı min-zwəənu tıle tılʊ na zıgı dí Yuutu wʊlʊ na te lʊgʊ baŋa maama tın yigə nı.

5Mini mʊ wʊ́ nuŋi ba niə nı dı cəgı ba dʊna balʊ na kwaanı sı ba kı-ba balərə tın. Wʊlʊ maama na lagı sı o kı-ba balərə tın, baá gʊ-o kʊntʊ doŋ mʊ.

6Bantʊ nan jıgı dam sı ba ja wɛyuu kʊm, sı dʊa daa yı ta nıa maŋa kam ba na wʊra ba tɔɔlı Wɛ kwərə kam tın. Ba nan daa ta jıgı dam sı ba pa na ji jana. Ba ma ta jıgı dam sı ba pa yaara dwi maama ba nabiinə baŋa maŋa kalʊ maama ba na lagı tın.

7Ba na tɔɔlı Wɛ kwərə kam ba ti, varım wʊlʊ na zʊʊrı goŋ-canluŋu kʊm wʊnı tın laan wʊ́ nuŋi o ba o ja jara dıdaanı ba, yı o wanı-ba o gʊ.

8O na gʊ-ba, ba yıra yam wʊ́ ta tigi pooni yigə nı tıʊ kamunu kʊm wʊnı. Yıra yalʊ na brı tıʊ kʊm kʊntʊ kuri cıga cıga tın mʊ yı Sodɔm dı Ezipi. Kʊ yı dáanı mʊ ba jaanı ba Yuutu wʊm ba pa tʊʊn-dagara baŋa nı ba gʊ.

9Nɔɔna laan wʊ́ nuŋi tıunı dwi maama wʊnı, dı nabiinə dwi maama wʊnı, dı taana dwi maama wʊnı, dı je təri təri, ba ba ba nii bantʊ yıra yam na tigi da tın. Baá ta nii ba yıra yam sı kʊ vu kʊ yi da yatɔ dı cicoro, yı ba bá sɛ sı ba kwe-ba ba kı.

10Balʊ na zʊʊrı lʊgʊ baŋa nı tın wʊ́ ta jıgı wʊpolo dı bantʊ bale tʊʊnı dım. Ba ma wʊ́ kı kwɛɛra, yı ba daarı ba paı-da pɛɛra. Baá ta jıgı wʊpolo, Wɛ nijoŋnə bam kʊntʊ bale ya na yaarı nabiinə lʊgʊ baŋa nı dı Wɛ taanı dım ba na ŋɔɔnı tın ŋwaanı.

11Da yatɔ dı cicoro kʊm na kɛ, Wɛ wʊ́ pa Dl siun kʊlʊ na paı ŋwıa tın laan ba kʊ zʊ ba yıra yam, yı ba joori ba bi ba zaŋı. Fʊʊnı ma wʊ́ tiini dı ja balʊ maama na wʊ́ na-ba tın.

12Wɛ nijoŋnə bam bale laan ma ni kwərə na ŋɔɔnı Wɛ-səŋɔ nı ka wı: «Diini-na á ba yo.» Kunkoŋo ma ba kʊ kwe-ba kʊ jıgı kʊ ma diini wɛyuu, yı ba dʊna bam zıgı ba nii-ba.

13Kantʊ maŋa kam nı nɔ́ɔ, tıga baŋa maama wʊ́ tiini ka sisiŋi. Kʊ ma pa tıʊ kʊm pəərʊm kuni fugə wʊnı kuri bıdwı cəgı maama. Tıga kam sisiŋim dım maa gʊ nɔɔna mʊrr-tʊrpɛ (7.000). Fʊʊnı ma wʊ́ ja nɔɔna balʊ na daarı tın, yı ba sɛ nı Yuutu Baŋa-Wɛ mʊ tiini Dl jıgı dam.

14Mʊ lɛɛrʊ tılʊ na kı bıle tu tın. Kʊ nan ta daarı lɛɛrʊ tılʊ na wʊ́ kı bıtɔ tu tın. Tı lagı tı ba lele mʊ.

Nabɔnɔ kʊlʊ na wugi kʊ ma kweeli tın

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

15Malɛka kalʊ na yı sırpɛ tu tın laan ma wu ka nabɔnɔ kʊm. Kwəri ma ŋɔɔnı Wɛ-sɔŋɔ nı baŋa baŋa sı wı: «Lʊgʊ baŋa paarı dım laan wʊ dí Yuutu Wɛ jıŋa nı mʊ, dı Krisi wʊm Dl na tʊŋı tın jıŋa nı. Paarı dım kʊntʊ wú ta wʊra sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.»

16Nakwa fiinle-bana bam ba na je Wɛ yigə nı ba paarı jangwaanʊ tım baŋa nı tın laan ma kuni doonə ba cɔɔlı ba yuni tıga nı ba zuli Wɛ,

17yı ba wı: «Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ, nmʊ maŋı n wʊra mʊ pulim nı, yı n daa ta wʊra maŋa maama. Dí kı nmʊ le, dı n laan na kwe n dam-fɔrɔ kʊm n ma n te lʊgʊ baŋa tın.

18Dwi-gɛ tiinə balʊ na daı nmʊ nɔɔna tın tiini ba jıgı ban-zɔŋɔ dı nmʊ. Kʊ daarı lele kʊntʊ nmʊ banı nan wú zaŋı dı ba. Kʊ laan yi maŋa kalʊ nmʊ na wú di twa sarıya tın, yı nmʊ wú pa balʊ maama na sɛ nmʊ tın na pɛɛra. Kʊ na yı nmʊ nijoŋnə bam dı balʊ maama na yı nmʊ nɔɔna yı ba kwarı n yırı dım tın, kʊ na yı nɔn-kamunə naa nabwənə dı. Kʊ nan na yı balʊ na cəgı lʊgʊ baŋa tın, maŋa yiə sı nmʊ laan cəgı-ba dı.»

19Ba na zuli Wɛ kʊntʊ ba ti tın, Wɛ di-kamunu kʊlʊ na wʊ Dl sɔŋɔ nı tın ni laan ma pʊrı. Wɛ cullu tım na pʊpʊnı kandwa yıra nı tı tiŋi daka kalʊ wʊnı tın ma naı jaja. Dʊa laan maa pıpıla, yı ka bagı ka wuurə. Tıga ma sisiŋi, yı dʊ-kambana tiini ya tʊı zanzan.

Brım Tɔnɔ 12

Prənyoŋ-kınkagılı na zəli kaanı te tın

1Wo-kınkagılı laan ma nuŋi wɛyuu nı. Amʊ ma na kaanı o na mɛ wıa o kukwəri o tıtı nı gərə te. Cana maa wʊ o napra kuri nı. Kʊ daarı o ma pu yipugə kalʊ na jıgı calıcwı fugə-sıle tın o yuu nı.

2Kaanı wʊm yı ka-puə mʊ, yı o pugə kam vri sı o lʊ. Kʊ na cana tın, o ma kaası bagı bagı.

3Wo-kınkagılı dıdoŋ daa ma nuŋi wɛyuu nı. Amʊ ma na prənyoŋ-kınkagılı, kʊ yı nasʊŋʊ mʊ yı kʊ jıgı yuni tırpɛ dı nyıa fugə. Yipwi ma pu kʊ yuni tım maama baŋa nı.

4Kʊ ma kwe kʊ nabili kʊ ma vaŋı calıcwı sım pɔɔrım kuni bıtɔ wʊnı kuri bıdwı kʊ kwəri wɛyuu nı kʊ dı tıga nı. Kʊ ma ba kʊ zıgı kaanı wʊlʊ na lagı o lʊ tın yigə nı, sı o na lʊgı bu wʊm, sı kʊ kwe kʊ di.

5Kaanı wʊm ma lʊ o bu wʊm, o yı bəkərə mʊ. Wʊntʊ mʊ wú ta te lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama dı o dam. Kaanı wʊm na lʊgı kʊntʊ tın, ba ma kwe bu wʊm ba ja vu Wɛ te, Dl paarı yituŋu kʊm na wʊ mɛ tın.

6Kaanı wʊm laan ma duri o vu kagʊa yuu, jəgə kalʊ Wɛ na maŋı Dl kwɛ sı Dl pa-o tın. Dl wú ta nii o baŋa nı je sım kʊntʊ nı da mʊrʊ dı biə yale dı fusırdʊ (1.

260).

7Jara dɛɛn ma tʊ Wɛ-sɔŋɔ nı. Wɛ malɛsı dıdɛɛrʊ wʊlʊ yırı na yı Misɛɛlı tın dıdaanı o kwaga malɛsı tiinə bam mʊ dı jara dı prənyoŋ-kınkagılı dım dı dı kwaga malɛsı tiinə bam.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Prənyoŋ-kınkagılı dım ma wʊ wanı jara yam. Kʊ dı kʊ kwaga malɛsı tiinə bam ma daa wʊ nɛ jəŋə je Wɛ-səŋɔ nı.

9Ba ma zəli-kʊ Wɛ-səŋɔ nı ba dʊlı ba yagı lʊgʊ baŋa nı, dı kʊ kwaga malɛsı tiinə bam maama. Prənyoŋ-kınkagılı dım kʊntʊ mʊ yı bısankwıa kalʊ na maŋı ka wʊra faŋa faŋa tın. Ka yırı nan mʊ yı Vwa-nyına pɛ, dı Sʊtaanı, yı ka ganı lʊgʊ baŋa nɔɔna maama.

10Amʊ laan ma ni kwər-dıa na ŋɔɔnı Wɛ-səŋɔ nı ka wı: «Lele kʊntʊ dıbam Tu Wɛ vrı Dl nɔɔna sʊtaanı jıŋa nı. Wɛ ma brı Dl dam dı Dl paarı dım na yı te tın. Krisi wʊm Wɛ na tʊŋı tın dı ma brı Dl dam dım. Bɛŋwaanı wʊlʊ na yəni o ŋɔɔnı o cɔgı dí ko-biə bam Wɛ yigə nı tın daa tərə. Wʊntʊ mʊ yəni o zıgı dí Tu Wɛ yigə nı o ŋɔɔnı o cɔgı ba yigə tıtıı dı wıa maama. Ba laan nan dı-o ba yagı.

11Dí ko-biə bam nan wan-o Pəlbu wʊm jana kam nuŋim dım ŋwaanı, dı ba na brı Wɛ cıga kam tın ŋwaanı mʊ. Ba ma sɛ sı ba kwe ba ŋwıa ba ma ləni tʊʊnı.

12Kʊntʊ, abam balʊ maama na zʊʊrı Wɛ-səŋɔ nı tın, á taá jıgı wʊpolo. Kʊ daarı, kʊ na yı lʊgʊ baŋa dı kʊ na-fara bam, lɛɛrʊ wʊ́ ba abam baŋa, bɛŋwaanı vwa-nyına pɛ wʊm tu abam te, yı o tiini o jıgı ban-zəŋɔ lanyıranı, bɛŋwaanı o ye nı o da yam gɛ fın mʊ.»

13Prənyoŋ-kınkagılı dım na lwarı nı ba zəli-kʊ ba yagı lʊgʊ baŋa nı tın, kʊ ma pɛ kaanı wʊlʊ na lʊgı bəkərə kam tın kwaga kʊ pu.

14Ba ma kwe kaloŋ-zəŋɔ vwana yale ba pa kaanı wʊm, sı o ma jaanı wɛɛnı o vu o yi kagʊa kam yuu, jəgə kalʊ o na maŋı sı o taa wʊra tın. Dáanı mʊ Wɛ wʊ́ ta nii o baŋa nı bına yatɔ dı cicoro, sı prənyoŋo kʊm daa yı zaŋı kʊ ja-o.

15Prənyoŋo kʊm ma twı na zanzan sı ba vu ba pɛ kaanı wʊm ba ja viiri, nı bugə na na duri te tın.

16Tıga kam ma zəni kaanı wʊm, yı ka pʊrı ka ni ka nyɔ na balʊ maama prənyoŋo kʊm na twı tın.

17Kʊ ma pa kʊ banı tiini dı zaŋı dı kaanı wʊm. Kʊ laan ma vu sı kʊ kı jara dı kaanı wʊm dwi tiinə balʊ na daarı tın. Bantʊ mʊ yı balʊ na sɛ Wɛ niə yam yı ba brı nı ba tɔgı Zezi cıga kam tın.

18Prənyoŋ-kınkagılı dım laan ma vu dı zıgı na-fara bam ni nı.

Brım Tɔnɔ 13

Varım wʊlʊ na nuŋi na-fara wʊnı tın

1Amʊ daa ma na varım wʊdoŋ o na nuŋi na-fara wʊnı. O jıgı nyıa fugə dı yuni tırpɛ mʊ. O nyıa yam maama baŋa maa jıgı yipwi. Ba ma pʊpʊnı yıra yalʊ na twı Wɛ tın o yuni tım yıra nı.

2Amʊ na nɛ varım wʊm tın, o nyı dı gweeru mʊ. O nɛ maa nyı dı faa nɛ, yı o ni nyı dı nyoŋo ni. Prənyoŋ-kınkagılı dım laan ma kwe kʊ paarı dım dı kʊ dam-fɔrɔ kʊm kʊ kı varım wʊm kʊntʊ jıŋa nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

3O yuu kʊm dıdʊa maa tiini kʊ pogili nı o ya lagı o tı mʊ te, yı kʊ laan ba kʊ je. Kʊ maa sʊ nabiinə maama, yı ba təgı varım wʊm kʊntʊ kwaga.

4Nɔɔna maama maa kuni doonə ba zuli prənyoŋ-kınkagılı dım, dı kʊ na kwe kʊ dam dım kʊ pa varım wʊm kʊntʊ tın. Ba ma daarı ba zuli varım wʊm dı, yı ba tɛ ba wı: «Nɔɔnʊ tərə o na maı dı varım wʊm. Nɔɔn-nɔɔnʊ nan bá wanı o kı jara dıd-o.»

5Ba ma pa varım wʊm cwəŋə sı o ŋɔɔnı kamunni o pa o tıtı, yı o daarı o twı Wɛ yırı. O ma joŋi dam sı kʊ vu kʊ yi canı fiinna-sıle (42).

6O ma puli o ŋɔɔnı o gooni Wɛ, yı o twı Wɛ yırı dı Dl sɔŋɔ kʊm, kʊ wəli dı balʊ na zʊʊrı Dl sɔŋɔ kʊm nı tın.

7Varım wʊm ma kwəri o joŋi dam sı o kı jara dı Wɛ nɔɔna bam, sı o wanı-ba. O ma joŋi dam sı o taa te lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama, dı tʊnı dwi maama tiinə, dı taana dwi maama tiinə, dı je təri təri maama tiinə.

8Nɔɔna balʊ maama na zʊʊrı lʊgʊ baŋa nı tın wú ta zuli varım wʊm kʊntʊ, kʊ na daı balʊ yıra na pʊpʊnı ya tiŋi ŋwıa tənɔ kʊm wʊnı maŋa kam lʊgʊ baŋa daa ta na tərə tın yıranı má mʊ bá zul-o. Kʊ nan yı Pəlbu wʊm ba na gʊ tın mʊ te tənɔ kʊm kʊntʊ.

9Nan pʊrı-na á zwa sı á cəgi amʊ taanı dım:

10Wʊlʊ maama na tu sı o dʊna ja-o ba kı ba na lagı te tın, baá ja kʊntʊ tu mʊ, o bá lu. Wʊlʊ maama dı nan na tu sı ba ma sʊ-zɔɔ ba gʊ-o tın, baá ma-kʊ mʊ ba ma gʊ-o, o bá wanı o lu. Kʊntʊ ŋwaanı Wɛ nɔɔna bam maŋı sı ba ta vɔ pu-dıa mʊ, sı ba daarı ba kı ba wʊ-dıdʊa dı Wɛ.

Varım wʊlʊ na nuŋi tıga nı tın

11Amʊ laan ma na varım wʊdoŋ o na nuŋi tıga nı. O jıgı nyıa yale mʊ nı pibala nyıa na yı te tın. O maa ŋɔɔnı nı prənyoŋ-kınkagılı dım na ŋɔɔnı te tın.

12Dayigə varım wʊm ma pa-o wʊm dam-fɔrɔ kʊm sı o ma tʊŋı, yı o daarı o zıgı o nii-o. O ma ma-dı o fın balʊ maama na zʊʊrı lʊgʊ baŋa nı tın o pa ba zuli dayigə varım wʊlʊ yuu kʊm ya na pogili yı kʊ laan je tın.

13Varım bıle tu wʊm kʊntʊ ma tiini o kı wo-kınkagıla yalʊ na dana tın. O ma pa mini nuŋi wɛyuu nı dı ba tıga baŋa, yı nɔɔna maama na-dı.

14O na nɛ cwəŋə sı o kı wo-kınkagıla yantʊ doŋ dayigə varım wʊm yigə nı tın, kʊ ma pa o wanı o ganı nɔɔna balʊ na zʊʊrı lʊgʊ baŋa nı tın. O ma ta-ba sı ba mɔ kamɔgɔ, sı kʊ taa nyı dı dayigə varım wʊlʊ ba na mɛ sʊ-lɔŋɔ ba zagı o yuu ba pogili yı o ta ŋwı tın.

15O ma daarı o na cwəŋə sı o kı siun kamɔgɔ kʊm kʊntʊ wʊnı, sı kʊ taa ŋwı. O na kı kʊntʊ tın, kamɔgɔ kʊm maa waı kʊ ŋɔɔna, yı kʊ jıgı dam sı kʊ pa balʊ maama na vın sı ba zuli-kʊ tın tı.

16O ma pa nɔɔna maama kı nyınyʊgʊ ba jazına nı naa ba trə nı, kʊ na yı nabwənə dı nɔn-kamunə, naa nadunə dı yinigə tiinə, kʊ wəli dı gambɛ dı balʊ na te ba tıtı tın dı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

17Nɔɔnʊ na ba jɪgɪ nyɪnyʊgʊ kʊm kʊntʊ, o bá wanɪ o yəgi woŋo naa o kwe woŋo o yəgi. Nyɪnyʊgʊ kʊm kʊntʊ nan mʊ brɪ varɪm wʊm yɪrɪ dɪm, naa nimoro kʊlʊ na brɪ o yɪrɪ dɪm tɪn.

18Yo seeni kʊ maŋɪ sɪ n ta n jɪgɪ swan mʊ. Wʊlʊ na bʊŋɪ lanyɪranɪ tɪn, oó wanɪ o lwarɪ varɪm wʊm nimoro kʊm kuri na yɪ te tɪn. Nimoro kʊm brɪ nabiinu yɪrɪ mʊ. Kʊ nan yɪ biə yardʊ dɪ fusɪrdʊ bardʊ mʊ (666).

Brɪm Tɔnɔ 14

Pəlbu wʊm dɪ o nɔɔna bam

1Amʊ laan ma nii a na Pəlbu wʊm o na zɪgɪ Siyɔn piu kʊm yuu nɪ. Nɔɔna mʊrrʊ bi dɪ fiinna-tɪna tɪm (144.000) maa tɔgɪ ba wʊ o tee nɪ, yɪ Pəlbu wʊm yɪrɪ dɪm dɪ o ko yɪrɪ pʊpʊnɪ ba trə nɪ.

2A ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ Wɛ-sɔŋɔ nɪ. Ka maa dwana nɪnɛɛnɪ na-fara na wuurə yɪ dʊa bagɪ te tɪn, yɪ ka nyɪ dɪ kwan-magɪna na magɪ ba kwaanʊ te tɪn.

3Nɔn-kɔgɔ kʊm maa zɪgɪ kʊ yɔɔrɪ Wɛ paarɪ jangɔŋɔ kʊm dɪ wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn dɪ nakwa bam. Ba maa leeni ləŋ-dʊŋa kalʊ nɔɔn-nɔɔnʊ na bá wanɪ o zaasɪ-ka tɪn, kʊ na daɪ nɔɔna mʊrrʊ bi dɪ fiinna-tɪna tɪm yɪranɪ (144.000). Bantʊ mʊ yɪ balʊ Zezi na ŋwɪ ba lwarɪm jɪnɪ lʊgʊ baŋa nabiinə maama wʊnɪ tɪn.

4Bantʊ nan mʊ cɪgɪ ba tɪtɪ dɪ wo-digiru kəm, yɪ ba wʊ kɪ boorim. Bantʊ yəni ba tɔgɪ Pəlbu wʊm kwaga mʊ ba ve je sɪlʊ maama o na wú vu tɪn. Zezi mʊ ŋwɪ ba lwarɪm jɪnɪ nabiinə maama wʊnɪ, sɪ bantʊ da yigə ba ji Wɛ nɔɔna dɪ Pəlbu wʊm dɪ nɔɔna.

5Bantʊ nan wʊ fɔgɪ ba fɔ vwan. Ba ba jɪgɪ tusim.

Wɛ malɛsɪ sɪtɔ na tagɪ wəənu tɪlʊ tɪn

6Amʊ laan ma na malɛka kadoŋ ka na jaanɪ wɛyuu nɪ. Ka maa jɪgɪ Wɛ kwər-ywəŋə kalʊ na ba lɪurɪ maŋa dɪ maŋa tɪn ka təəlɪ ka brɪ balʊ na zʊvrɪ lʊgʊ baŋa nɪ tɪn, kʊ na yɪ je təri təri wʊnɪ, dɪ nabiinə dwi maama, dɪ taana dwi maama tiinə, dɪ tɪɪnɪ dwi maama tiinə.

7Ka maa ŋɔɔnɪ dɪ kwər-dɪa ka wɪ: «Kwarɪ-na Wɛ, sɪ á daarɪ á taá pa-Dl zulə, bɛŋwaanɪ maŋa kam yiə sɪ Dl di nabiinə sarɪya. Nan kuni-na doonə á zuli Wɛ dɪlʊ na kɪ wɛyuu dɪ tɪga baŋa dɪ na-fara dɪdaanɪ buli tɪn.»

8Malɛka kadoŋ ma saŋɪ ka kwaga, yɪ ka tɛ ka wɪ: «Tʊ-kamunu kʊlʊ yɪrɪ na yɪ Babilənɪ tɪn tʊa. Kʊ tʊ kʊ ti. Kʊntʊ dɛɛn mʊ yəni kʊ pa nabiinə dwi maama tɔgɪ ba kɪ kʊ boorim kikiə yam, nɪ ba na nyɔgɪ sa-dɛɛra ba su te tɪn.»

9Malɛka kalʊ na kɪ sɪtɔ tɪn dɪ daa ma saŋɪ, yɪ ka tɛ dɪ kwər-dɪa ka wɪ: «Nɔɔna balʊ maama na zuli varɪm wʊm dɪ o kamɔgɔ kʊm yɪ ba daarɪ ba jɪgɪ o nyɪnyʊgʊ kʊm ba trə nɪ naa ba juŋa nɪ tɪn,

10Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm wú ba bantʊ baŋa, nɪnɛɛnɪ ba logi sa-dɛɛra balʊ na wʊ pugi tɪn mʊ ba su zʊŋa ba pa ba nyɔ ba su te. Balʊ maama na sɛ varɪm wʊm kʊntʊ tɪn, mini dɪ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

ciribi mʊ wʊ́ di-ba kʊ pa ba na cam zanzan. Baá yaarɪ kʊntʊ Wɛ malɛsɪ sɪm yigə nɪ dɪ Pəlbu wʊm yigə nɪ mʊ.

11Mini dɪm wʊ́ ta di-ba yɪ kʊ paɪ nyʊa zaŋɪ taan, baá yaarɪ sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn. Balʊ maama na zuli varɪm wʊm dɪ o kamɔgɔ kʊm tɪn, dɪ balʊ maama na jɪgɪ nyɪnyʊgʊ kʊlʊ na brɪ o yɪrɪ dɪm tɪn, ba bá na siun wɪa dɪ tɪtɪ maama.»

12Kʊntʊ ŋwaanɪ balʊ maama na yɪ Wɛ nɔɔna yɪ ba sɛ Dl niə yam yɪ ba kɪ ba wʊ-dɪdʊa dɪ Zezi tɪn maŋɪ sɪ ba zɪgɪ dɪ pu-dɪa mʊ.

13Amʊ laan ma ni kwərə na ŋɔɔnɪ Wɛ-sɔŋɔ nɪ ka wɪ: «Nan pʊpʊnɪ tɪntʊ: Kʊ na zɪgɪ zɪm sɪ kʊ taa ve tɪn, balʊ na sɛ dí Yuutu wʊm yɪ ba ba ba tɪ tɪn wʊ́ ta jɪgɪ yu-yoŋo.» Wɛ Joro kʊm ma ləri kʊ wɪ: «Kʊ yɪ cɪga mʊ. Bantʊwʊ́ sin dɪ ba tɪtʊŋ-cɛɛra yam, bɛŋwaanɪ ba kəm-laarʊ mʊ wʊ́ ta tɔgɪ-ba.»

Wɛ sarɪya maŋa kam na yɪ te tɪn

14Amʊlaanmaniiananakunkoŋokʊyɪnapoŋo,yɪwʊlʊnanyɪdɪnabiin-bu tɪn je kʊ baŋa nɪ. Səbu-sɪŋa yipugə ma pu o yuu nɪ, yɪ o daarɪ o ze sʊkɔrɔ kʊlʊ na jɪgɪ ni tɪn.

15MalɛkakadoŋdaamanuŋiWɛdi-kamunukʊmwʊnɪ.Katɔəlɪbaŋabaŋakatadɪ wʊlʊ na je kunkoŋo kʊm baŋa nɪ tɪn ka wɪ: «Lʊgʊbaŋafaakʊmlaanbɪgɪkʊti.Man sʊkɔrɔ kʊm n ma n gwe faa kʊm, sɪ kʊ maŋa kam yiə.»

16Wʊlʊnajekunkoŋokʊmbaŋanɪtɪnlaanmavuvugiosʊkɔrɔkʊmlʊgʊbaŋanɪo ma gwe faa kʊm.

17AmʊdaamananalɛkakadoŋnanuŋiWɛ-sɔŋɔdi-kamunukʊmwʊnɪ,yɪkadɪjɪgɪ sʊkɔrɔ kʊlʊ na jɪgɪ ni tɪn.

18MalɛkakalʊdɪnaniimiibaŋanɪtɪnmanuŋiWɛkaanɪmbimbimdɪmnɪ,katɔəlɪdɪ kwər-dɪa ka ta dɪ malɛka kalʊ na ze sʊkɔrɔ kʊm tɪn ka wɪ: «Ma n sʊkɔrɔ kʊm n ma n gwəri tiu-biə balʊ ba na maa kɪ sana tɪn, sɪ lʊgʊ baŋa tiu-biə bam kʊntʊ laan bɪgɪ ba ti.»

19Malɛkakamlaanmamakasʊkɔrɔkʊmkabamaagwəri lʊgʊbaŋatiu-biəbam.Ka ma kwe-ba ka dɪ kazɔ-zɔŋɔ wʊnɪ sɪ ka tɛ, sɪ kʊ brɪ Wɛ ban-zɔŋɔ na wʊ́ ba nabiinə baŋa te tɪn.

20Kazɔgɔkʊmzɪgɪtɪʊkʊmdaanɪmʊ.Bamaatɛtiu-biəbamkʊwʊnɪsɪbanyʊakam taa nuŋə. Ba nyʊa kam kʊntʊ yɪ jana mʊ. Jana kam ma nuŋi ka pɛɛlɪ tɪga ka duri ka vu nɪnɛɛnɪ kilomɛtra biə-yatɔ (300), yɪ ka na luunə te tɪn, sisəŋə na zɪga ka wʊnɪ, ka yuu yɪranɪ mʊ wʊ́ ta naɪ pooni nɪ.

Brʊm Tɔnɔ 15

Malɛsɪ sɪrpɛ na jaanɪ yaara dwi təri təri sɪ ba lʊgʊ baŋa te tɪn

1Amʊlaanmanawokɪnkagɪlɪdɪdoŋwɛyuunɪ,dɪnatiinidɪdanayɪdɪbajɪgɪdoŋ.A ma na Wɛ malɛsɪ sɪrpɛ, sɪ dɪdʊa dɪdʊa jɪgɪ yaara dwi təri təri mʊ, sɪ sɪ pa ya ja nɔɔna. Yaara yarpɛ yam kʊntʊ mʊ lagɪ ya ma kweeli, bɛŋwaanɪ yantʊ na kɪ ya ti, Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm laan wʊ́ ti.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

2Amʊ ma daarɪ a na woŋo kʊ na nyɪ dɪ nɪnɪʊ. Kʊ maa nyɪɪna nɪ niu na nyɪɪnɪ te tɪn, yɪ kʊ nyɪ nɪ kʊ gwaanɪ dɪ mini mʊ te. Amʊ ta ma na balʊ na wanɪ varɪm wʊm dɪ o kamɔgɔ kʊm kʊ wəli dɪ o yɪrɪ dɪm nimoro kʊm dam dɪm tɪn. Ba zɪgɪ nɪnɪʊ kʊlʊ na nyɪɪna lanyɪranɪ tɪn ni nɪ, yɪ ba ze kwaanʊ tɪlʊ Wɛ na pɛ-ba tɪn.

3Ba maa leeni ləŋə kalʊ na yɪ Wɛ tɪntʊŋnʊ Moyisi ləŋə dɪ Pəlbu wʊm ləŋə tɪn. Ba ma leeni ba zuli Wɛ ba wɪ: «Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ, nmʊ tɪtʊŋa yam tiini ya yɪ tɪtʊŋ-kamunə, ya ba jɪgɪ doŋ. Lʊgʊ maama Pɛ, nmʊ cwe sɪm yɔɔrɪ lanyɪranɪ, sɪ tɔgɪ cɪga.

4Yuutu Baŋa-Wɛ, nɔɔn-nɔɔnʊ tərə o na bá kwarɪ nmʊ. Nɔɔna maama nan wú ta zuli nmʊ yɪrɪ dɪm. Nmʊ yɪranɪ mʊ yɪ wʊ-poŋo tu cɪga cɪga. Lʊgʊ baŋa dwi maama tiinə wú ba ba kuni doonə nmʊ yigə nɪ ba zuli-m, bɛŋwaanɪ nɔɔna maama wú na nmʊ tɪtʊŋa yam na jɪgɪ cɪga te tɪn.»

5Kʊntʊ kwaga nɪ amʊ ma na Wɛ-sɔŋɔ digə kam ni na pʊrɪ, yɪ ka yigə digə kam ni dɪ pʊrɪ.

6Wɛ malɛsɪ sɪrpɛ sɪm sɪ na jɪgɪ yaara dwi təri təri kuni bɪrpɛ tɪn ma nuŋi digə kam wʊnɪ. Sɪ ma zʊ gwar-pwəənu tɪlʊ na tiini tɪ nyɪɪnɪ tɪn, yɪ sɪ daarɪ sɪ vɔ səbu-sɪŋa kili sɪ nyɔɔna nɪ.

7Wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn dɪdʊ laan ma zaŋɪ kʊ kwe səbu-sɪŋa zwɪ sɪrpɛ kʊ pa malɛsɪ sɪrpɛ sɪm. Zwɪ sɪm kʊntʊ nan mʊ su dɪ Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm. Dɪntʊ nan mʊ jɪgɪ ŋwɪa sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

8Wɛ dam dɪm dɪ Dl paarɪ-zulə yam ma pa nyʊa nuŋi ka su Dl digə kam ni maama. Nyʊa kam ma pa nɔɔn-nɔɔnʊ warɪ digə kam wʊ o zʊ, sɪ kʊ taa ve maŋa kam malɛsɪ sɪrpɛ sɪm na wú pa yaara kuni bɪrpɛ kʊm na wú ba kʊ kɪ kʊ ti tɪn.

Brʊm Tɔnɔ 16

Baŋa-Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm na wú ba te tɪn

1Amʊ laan ma ni kwər-dɪa na ŋɔɔnɪ baŋa baŋa Wɛ digə kam wʊnɪ ka ta dɪ Wɛ malɛsɪ sɪrpɛ sɪm ka wɪ: «Kwe-na zwɪ sɪrpɛ sɪlʊ Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm na wʊ sɪ wʊnɪ tɪn á ja vu á lo á yagɪ lʊgʊ baŋa nɪ.»

2Dayigə malɛka kam ma kwe ka zʊŋa kam ka ja vu ka lo ka yagɪ lʊgʊ baŋa nɪ. Ka na logi kʊntʊ tɪn, ŋwan-cɛɛra ma ja balʊ na jɪgɪ varɪm wʊm nyɪnyʊgʊ kʊm yɪ ba zuli o kamɔgɔ kʊm tɪn.

3Malɛka kalʊ na saŋɪ tɪn ma lo ka zʊŋa kam ka yagɪ na-fara bam wʊnɪ. Na bam ma ji nɪ tʊ jana na yɪ te tɪn. Woŋo kʊlʊ maama na zʊvrɪ na-fara bam wʊnɪ tɪn ma tɪ.

4Malɛsɪ sɪtɔ tu wʊm ma lo o zʊŋa kam o yagɪ bu-tʊlɪ sɪm wʊnɪ dɪ buli sɪm dɪ wʊnɪ. Na bam ma ji jana.

5Amʊ ma ni Wɛ malɛka kalʊ na nii bwi sɪm baŋa nɪ tɪn na wɪ: «Wʊ-poŋo Tu Baŋa-Wɛ, nmʊ maŋɪ n wʊra pulim nɪ mʊ, yɪ n daa n ta wʊra maŋa maama, nmʊ kɪ cɪga dɪ n na vaŋɪ ba zwa te tɪn.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

6Bɛŋwaanı bantʊ mʊ gʊ n nɔɔna bam dı n nijoŋnə bam ba pa ba jana nuŋi. Kʊntʊ mʊ nmʊ laan pɛ na ji jana sı ba dı nyɔ. Mʊ kʊlʊ na maŋı dı ba kəm dum tın.»

7Amʊ ma daarı a ni kwərə kadoŋ na ŋɔɔnı Wɛ kaanum bimbim dum tee nı ka wı: «Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ, nmʊ sarıya yam yɔɔrı lanyıranı, yı ya tɔgı cıga mʊ.»

8Malɛka kalʊ na kı sına tın ma kwe ka zʊŋa kam ka lo ka yagı wıa kam yıra nı. Wıa kam ma joŋi dam sı ka pa ka wulim dum baanı nɔɔna.

9Ka wulim dum na tiini dı baanı nɔɔna bam kʊntʊ tın, ba ma ŋɔɔnı ba twı Wɛ yırı dı Dl na pɛ yaara yam kʊntʊ ja-ba tın. Ba nan wʊ ləni ba wʊ dı ba kikiə yam sı ba daarı ba zuli Wɛ.

10Malɛka kalʊ na kı sınu tın ma lo ka zʊŋa kam varım wʊm paarı jangɔŋɔ kʊm baŋa nı. Lim ma ba dı li varım wʊm paarı dum jəgə kam maama. Nɔɔna ma dʊnı ba yələ dı ba yaara yam.

11Ba ma ŋɔɔnı ba twı Baŋa-Wɛ ba yıra ŋwana yam dı ba yaara yam ŋwaanı. Ba nan daa ta wʊ ləni ba wʊ dı ba kikiə yam.

12Malɛka kalʊ na kı sırdʊ tın ma lo ka zʊŋa kam ka yagı bu-zaŋa kalʊ yırı na yı Efratı tın wʊnı. Ka na bam ma wı, yı kʊ daarı cwəŋə kʊ pa pwa balʊ na nuŋi wa-puli jəgə nı tın sı ba wanı ba bɛ.

13Amʊ ma daarı a na ciciribiə batɔ, ba nyı dı yoorə te. Ba dıdʊa ma nuŋi prənyoŋ-kınkagılı dum ni nı. Wʊdoŋ dı ma nuŋi varım wʊm ni nı, yı dıdʊa kam dı nuŋi varım wʊlʊ na pa o yı Wɛ nijoŋnu yı o yagı o daı tın ni nı.

14Ciciribiə bam kʊntʊ yı sʊtaanı nɔɔna mʊ yı ba waı ba kı wo-kınkagıla. Ba ma zaŋı ba vu lʊgʊ baŋa pwa bam maama te, sı ba maama la daanı ba ti ba yigə ba kı jara dı Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ Dl dɛ kamunu kʊm dɛ nı.

15Amʊ laan ma ni Zezi na ŋɔɔnı o wı: «Cəgi-na. A lagı a ba nı ŋwıınʊ na darı o ba te tın mʊ. Wʊlʊ na fɔgı o cı o tıtı tın wʊ́ ta jıgı yu-yoŋo. Wʊlʊ na zʊ o gwaarʊ yı o yırı tın, amʊ na tuə, cavıura bá ja-o nɔɔna yigə nı o na bá ta yı kalambolo tın ŋwaanı.»

16Ciciribiə batɔ bam ma pa lʊgʊ baŋa pwa bam la daanı jəgə kadoŋ nı. Ba maa bə jəgə kam kʊntʊ dı Zwifə tiinə taanı ba wı, Amagıdɔn.

17Malɛka kalʊ na kı sırpɛ tın laan ma lo ka zʊŋa kam viu wʊnı. Kwər-dıa laan ma ŋɔɔnı Wɛ digə kam paarı jangɔŋɔ kʊm jəgə kam nı ka wı: «Kʊ kı kʊ ti.»

18Ka na tagı kʊntʊ tın, dʊa maa pıpılı ka bagı ka wuurə. Sɔɔ ma tiini kʊ gaalı, yı tıga kam dı sisiŋə. Tıga kam na tiini ka sisiŋi te tın ba jıgı doŋ. Kʊ na puli maŋa kalʊ Wɛ na kı nabiinə tın, tıga ta maŋı ka wʊ sisiŋi kʊntʊ doŋ.

19Tʊ-kamunu kʊlʊ yırı na yı Babilɔnı tın ma yarı kuni bıtɔ kʊ cəgı. Lʊgʊ baŋa dwi tiinə tʊnı dum maama ma cəgı. Wɛ ma wʊ swe tʊ-kamunu Babilɔnı ni nı yı Dl waarı-kʊ. Dl ban-zɔŋɔ kʊm ma tiini kʊ ba tʊʊ kʊm baŋa, nınɛɛnı Dl logi sa-dɛɛra mʊ Dl su zʊŋa Dl pa kʊ nyɔ kʊ su te.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

20Tıga kalʊ maama na wʊ na-fara tıtarı nı tın ma fɔɔrı ka tigə je nı, yı pweeru tım dı je, ba daa ba na-tı.

21Dʊ-kamban-kamunə na duunə nı luuru te tın maa nuŋi wɛyuu nı ya tʊı nɔɔna baŋa nı. Nɔɔna bam ma ŋɔɔnı ba twı Wɛ, dʊ-kambana yam na pɛ ba na yaara zanzan tın ŋwaanı.

Brım Tɔnɔ 17

Ka-boro na dɔgı varım te tın

1Malɛsı sırpɛ sılʊ na jıgı zwı sırpɛ sım tın dıdʊa ma ba ka ta dı amʊ ka wı: «Ba, sı a brı-m Wɛ na lagı Dl pa ka-bor-zɔŋɔ kʊm na cam te. Ka-boro kʊm kʊntʊ mʊ maa brı tʊʊ kʊlʊ na lɔgı bwi zanzan ni nı tın.

2Lʊgʊ baŋa pwa bam yəni ba kı boorim dı kʊntʊ mʊ. Balʊ na zʊʊrı lʊgʊ baŋa nı tın maa tiini ba kı boorim dı kʊ, nı nɔɔnʊ na nyɔgı sana o bugi te tın.»

3Wɛ Joro kʊm ma ba amʊ te dı dam, Wɛ malɛka kam ma ja-nı ka vu kagʊa yuu. Je sım kʊntʊ nı mʊ amʊ nɛ kaanı o dɔgı varım na yı nasʊŋʊ cwɛn cwɛn tın baŋa nı, yı yıra yalʊ na twı Wɛ tın pʊpʊnı varım wʊm yıra nı. O maa jıgı yuni tırpɛ dı nyıa fugə.

4Kaanı wʊm ma zʊ gwaarʊ tılʊ na yı nasʊn-pupweeru dı nasʊnnʊ cwɛn cwɛn tın. O yıra maa jıgı wəənu zanzan tı na nyıına, tı yı səbu-sıŋa dı kandwa-ŋʊna mʊ. O ma ze səbu-sıŋa zʊŋa, yı ka ni su dı wo-zɔɔna yalʊ na brı o boorim kikiə yam.

5Ba ma pʊpʊnı yırı dılʊ kuri na ba lwarı jaja tın o tri nı, yı dı wı: «Babilɔnı kʊlʊ na yı tʊ-kamunu tın mʊ yı ka-bwəəru maama nu, dı lʊgʊ baŋa wo-zɔɔna maama nu.»

6Amʊ nɛ nı kaanı wʊm nyɔgı Wɛ nɔɔna balʊ ba na gʊ Zezi cıga kam ŋwaanı tın jana mʊ o su, nı o nyɔgı sana mʊ o bugi te. Amʊ na nɛ-o kʊntʊ tın, kʊ ma tiini kʊ sʊ-nı.

7Malɛka kam ma bwe-nı ka wı: «Kʊ sʊ nmʊ sı bɛɛ mʊ? Kʊ na yı varım wʊlʊ na jıgı yuni tırpɛ tım dı nyıa fugə kam tın, dı kaanı wʊlʊ na dɔgı o baŋa nı tın, amʊ wʊ́ pa n lwarı ba kuri na yı te tın.

8Varım wʊlʊ nmʊ na nɛ tın ya ŋwı mʊ, o nan daa tərə. Kʊ daarı sı o nuŋi goŋ-canluŋu kʊm wʊnı mʊ, sı o laan vu o cɔgım jəgə. Kʊ na yı balʊ na zʊʊrı lʊgʊ baŋa nı yı ba yıra maŋı ya wʊ pʊpʊnı ya tiŋi Wɛ ŋwıa tənɔ kʊm wʊnı maŋa kam lʊgʊ baŋa ta na tərə tın, ba na nɛ varım wʊm, kʊʊ́ sʊ ba maama. Bɛŋwaanı o dɛɛn ya ŋwı mʊ, o nan daa tərə. O nan wʊ́ joori o ba o nuŋi nabiinə yigə nı.

9Nmʊ nan maŋı sı n ta n jıgı wʊbʊŋa mʊ dı swan, sı n wanı n lwarı wəənu tıntʊ kuri. Varım wʊm yuni tırpɛ tım brı pweeru tırpɛ mʊ. Tıntʊ mʊ yı pweeru tılʊ kaanı wʊm na je tı baŋa nı tın. Yuni tırpɛ tım dı brı pwa barpɛ woŋo mʊ.

10Pwa bam kʊntʊ banu maŋı ba tʊ mʊ. Ba dıdʊa mʊ wʊra lele. Wʊlʊ na kweeli tın ta wʊ tu. O na tuə, o paarı dım bá daanı zanzan.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

11Varım wʋlʋ ya na ŋwı yı o laan daa tərə tın brı pɛ wʋlʋ na kı ba wʋnı nana tın mʋ. Wʋntʋ yı pwa barpɛ balʋ na dɛ yigə tın wʋ nɔɔnʋ mʋ. O nan na tuə, o dı laan wʋ́ vu o cɔgım jəgə.

12Nyıa fugə yalʋ nmʋ na nɛ tın brı pwa fugə mʋ. Pwa bam kʋntʋ ta wʋ joŋi ba paarı dım. Ba nan wʋ́ ba ba joŋi dam, sı ba tɔgı dı varım wʋm ba taa te nɔɔna sı kʋ maŋı dı maŋa fınfın yıranı.

13Pwa fugə kam maama jıgı wʋbʋŋı dıdʋa mʋ. Ba ma wʋ́ kwe ba dam maama ba kı varım wʋm jıŋa nı.

14Ba ma wʋ́ kı jara dı Pəlbu wʋm. Pəlbu wʋm nan wʋ́ wanı-ba, o na yı wʋlʋ na yı yum tiinə maama Yuutu dı pwa maama Pɛ tın ŋwaanı. Balʋ na tɔgı dı wʋntʋ yı ba wanı jara yam tın mʋ yı balʋ o na maŋı o kuri sı ba taa yı o nɔɔna tın. Bantʋ mʋ tɔg-o dı cıga.»

15Malɛka kam daa ma ta dı amʋ ka wı: «Kʋ na yı bwi sılʋ nmʋ na nɛ yı ka-boro kʋm je da tın, sı brı lʋgʋ baŋa tıanı dwi maama dı dı nɔn-biə bam maama, ba na zʋʋrı je dwi təri təri yı ba ŋɔɔnı taana dwi təri təri tın mʋ.

16Nyıa fugə yalʋ nmʋ na nɛ tın dı varım wʋm tıtı wʋ́ ta culi ka-boro kʋm. Ba nan wʋ́ vrı o wəənu tım maama o tee nı ba daar-o kalambolo, yı ba di o ya-nwana yam, ba daarı ba zwɛ-o dı mini.

17Baá cɔg-o, bɛŋwaanı Wɛ maŋı Dl pa ba wʋbʋŋa yı kʋntʋ mʋ. Kʋ yı Wɛ mʋ lagı sı ba kı ni-dıdwı ba kı ba dam maama varım wʋm jıŋa nı. Kʋ jıgı sı kʋ taa yı kʋntʋ mʋ, sı kʋ vu kʋ yi maŋa kalʋ Wɛ taanı dım na tagı kʋlʋ tın na wʋ́ sıanı kʋ ba kʋ kı tın.

18Kʋ daarı kaanı wʋlʋ nmʋ na nɛ yı o yı ka-boro tın mʋ yı tʋ-kamunu kʋlʋ na te lʋgʋ baŋa pwa bam maama tın.»

Brım Tɔnɔ 18

Tʋ-kamunu Babilɔnı na cɔgı te tın

1Malɛka kam na tagı kʋntʋ ka ti tın, amʋ ma na malɛka kadoŋ na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ nı ka maa bıanı lʋgʋ baŋa. Ka maa jıgı dam, yı ka tiini ka nyıına ka pa pooni zəŋi lʋgʋ baŋa maama nı.

2Ka ma tɔɔlı baŋa baŋa dı kwər-dıa ka wı: «Tʋ-kamunu kʋlʋ yırı na yı Babilɔnı tın tʋa. Kʋ tʋ kʋ ti. Tıʋ kʋm laan jigi ciciri-balwaarʋ jəgə mʋ, yı ciciri-zɔɔna dwi maama zʋʋrı da. Zunə balʋ nɔɔna na culi yı ba ba laı tın dwi maama laan zʋʋrı dáanı mʋ.

3Lʋgʋ baŋa dwi maama ma tʋ tıʋ kʋm kʋntʋ boorim cwe sım wʋnı, nı ba nyɔgı kʋ sa-dɛɛra mʋ ba su te. Lʋgʋ baŋa pwa bam ma tɔgı ba kı boorim dı kʋ. Lʋgʋ baŋa pipimpiinə ma tiini ba ji nadunə tıʋ kʋm kʋntʋ ŋwaanı, bɛŋwaanı kʋ nɔɔna bam soe sı ba taa cɔgı səbu zanzan.»

4Amʋ laan ma ni kwərə kadoŋ na ŋɔɔnı Wɛ-sɔŋɔ nı ka wı: «Amʋ nɔɔna-ba, nuŋi-na tıʋ kʋm wʋnı, sı á yı tɔgı kʋ wo-balwaarʋ cwe sım, sı á yı tɔgı á na kʋ cam dım.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

5Bɛŋwaanɪ kʊ wo-balwaarʊ tɪm daga zanzan, tɪ daŋɪ da-baŋa nɪ tɪ yi wɛyuu. Wɛ nan ye kʊ kəm-lwaanʊ tɪm maama ni nɪ.

6Cɔgɪ-na tɪʊ kʊm sɪ kʊ maŋɪ dɪ kʊntʊ na cɔgɪ nɔɔna badonnə te tɪn. Pa-na kʊ cɛ kʊ yɪra nɪ sɪ kʊ dwəni kʊ na pɛ kʊ cɛ nɔɔna yɪra nɪ te tɪn. Fɪ-na-kʊ sɪ kʊ nyɔ sa-dɛɛra balʊ na tiini ba dana ba dwe kʊntʊ sana kam kʊ na paɪ nɔɔna nyɔ tɪn.

7Pipiri-na tɪʊ kʊm ywəəni dɪm dɪ kʊ wo-laarʊ tɪm, sɪ tɪ joori tɪ ji cam dɪ yaara kʊ tɪtɪ ŋwaanɪ. Bɛŋwaanɪ tɪʊ kʊm nyɪ dɪ kaanɪ wʊlʊ na yəni o tɛ o wɪ: ‹Amʊ di paarɪ mʊ, yɪ kʊlʊkʊlʊ bá yaarɪ-nɪ. Amʊ daɪ kadəm, yɪ a yigə bá fɔgɪ ka nywanɪ.›

8Tɪʊ kʊm na brɪ kʊ tɪtɪ kamunni tɪn ŋwaanɪ, yaara dwi maama wʊ́ da yi-kʊ bɪdwɪ baŋa nɪ. Yawɪ-balwaarʊ dɪ yi-nywana dɪ kana wʊ́ ba tɪ ja-kʊ. Mini dɪ ma wʊ́ di-kʊ. Yuutu Baŋa-Wɛ jɪgɪ dam-fɔrɔ, yɪ dɪntʊ mʊ lagɪ Dl di tɪʊ kʊm sarɪya.»

9Kʊ na yɪ lʊgʊ baŋa pwa balʊ na tɔgɪ ba kɪ tɪʊ kʊm boorim kikiə yam yɪ ba di ywəəni daanɪ tɪn, ba na nɛ tɪʊ kʊm na jɪgɪ mini tɪn, baá ta keerə yɪ ba frɪ ba tɪtɪ kʊ ŋwaanɪ.

10Ba na kwarɪ kʊ yaara tɪn ŋwaanɪ, baá ta zɪgɪ yigə yigə yɪ ba nii kʊ nyʊa kam. Baá ta coosə ba wɪ: «Ei. Lɛɛrʊ, lɛɛrʊ! Babilɔnɪ yɪ tʊ-kamunu mʊ, yɪ kʊ tiini kʊ jɪgɪ dam. Kʊ laan nan tu kʊ cɔgɪ lɪla, maŋa fɪnfɪn wʊnɪ.»

11Lʊgʊ baŋa pipimpiinə bam dɪ wʊ́ ta keerə yɪ ba nywanɪ ba yigə tɪʊ kʊm cɔgɪm dɪm ŋwaanɪ, bɛŋwaanɪ nɔɔn-nɔɔnʊ daa tərə sɪ ba taa yəgi ba zɪla yam.

12Zɪla yalʊ ba na jɪgɪ ba yəgi tɪn yɪ səbu-sɪŋa wəənu dɪ can-na-poŋo wəənu dɪ kandwa-ŋʊna, kʊ wəli dɪ gwaarʊ dwi təri təri, kʊ na yɪ gwar-ŋʊnnʊ tɪlʊ na yɪ fɪfalɪ, dɪ gwaarʊ tɪlʊ na nyɪna, dɪ gwar-sʊnnʊ tɪlʊ na yɪ cwɛn cwɛn tɪn. Ba ta maa jɪgɪ da-ŋwɪ dwi maama, dɪ wəənu tɪlʊ zanzan ba na mɛ tuu yələ dɪ da-laarʊ dɪ can-na dɪ luguru dɪ kandwa yalʊ kaana na pui ba jɪa nɪ ba kɪ tɪn.

13Ba ta maa kwəri ba jɪgɪ tralɪ dwi maama, dɪ wəənu tɪlʊ ba na zwɛ yɪ tɪ lwəm ywənə tɪn, kʊ wəli dɪ sana dɪ nugə dɪ dɪpɛ muni dɪ kamaana, kʊ wəli dɪ naanɪ dɪ peeni dɪ sise dɪ sɪ trəkooru. Ba ta jɪgɪ gambɛ dɪ ba yəgə da.

14Ba laan ma wʊ́ ta dɪ tɪʊ kʊm ba wɪ: «Wo-laarʊ tɪlʊ maama nmʊ fra na zʊ tɪn daa tərə. Nmʊ jɪjɪgɪrʊ tɪm dɪ n nɪnwaŋa kam maama laan je. Nmʊ daa n bá na wəənu tɪm kʊntʊ maŋa dɪ maŋa.»

15Pipimpiinə balʊ na tiini ba na nyɔɔrɪ tɪʊ kʊm baŋa nɪ tɪn wʊ́ ta zɪgɪ yigə yigə, ba na kwarɪ kʊ yaara yam tɪn ŋwaanɪ. Ba ma wʊ́ ta keerə,

16yɪ ba coosi ba wɪ: «Ei. Lɛɛrʊ, lɛɛrʊ! Tʊ-kamunu kʊntʊ tiini kʊ jɪgɪ nɪnwaŋa. Kʊ nɔɔna bam maa zʊʊrɪ gwaarʊ tɪlʊ na nyɪnɪ tɪn, dɪ tɪlʊ na yɪ nasʊnnʊ cwɛn cwɛn tɪn, yɪ ba pu səbu-sɪŋa wəənu dɪ kandwa-ŋʊna ba yɪra nɪ.

17Kʊ jɪjɪgɪrʊ tɪm maama laan ma ba tɪ cɔgɪ lɪla, maŋa fɪnfɪn má wʊnɪ.» Kʊ nan na yɪ balʊ maama na co nabwəəru tɪn dɪ ba yum tiinə, dɪ balʊ na tɔgɪ nabwəəru tɪm ba pipi tɪn, dɪ balʊ na zʊʊrɪ nabwəəru ba ve je tɪn, ba maama wʊ́ ta zɪgɪ yigə yigə mʊ ba nii tɪʊ kʊm.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

18Bantʊ na nɛ nyʊa kam na zaŋɪ tɪʊ kʊm baŋa nɪ tɪn, baá ta dɪ kwər-dɪa ba wɪ: «Tʊ-kamunu kʊntʊ ya ba jɪgɪ doŋ.»

19Ba ma wú ta pɛ puuri ba lo ba yum nɪ, yɪ ba keeri ba coosi ba wɪ: «Ei. Lɛɛrʊ lɛɛrʊ! Tʊ-kamunu kʊntʊ jɪjɪgɪrʊ tɪm ŋwaanɪ mʊ pɛ balʊ maama na te nabwəəru tɪn ji nadunə. Kʊ nan cɔgɪ maŋa fɪnfɪɪn má wʊnɪ.»

20Abam balʊ na zʊʊrɪ Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn taá kɪ-na wʊpolo tɪʊ kʊm cɔgɪm dɪm ŋwaanɪ. Abam balʊ na yɪ Wɛ nɔɔna tɪn, taá kɪ-na wʊpolo, kʊ wəli dɪ Wɛ tɪntʊŋna bam dɪ Dl nijoŋnə bam. Wɛ mʊ di tɪʊ kʊm sarɪya, yɪ Dl pa abam bʊra.

21Wɛ malɛka kadoŋ kalʊ na tiini ka dana tɪn laan ma kwe kandwɛ kamunu nɪ nɔŋ-zɔŋɔ na yɪ te tɪn. Ka ma dʊlɪ-kʊ ka yagɪ na-fara bam wʊnɪ yɪ ka wɪ: «Baá kwe tʊ-kamunu Babilɔnɪ dɪ ba dʊlɪ ba yagɪ kʊntʊ doŋ mʊ, yɪ nɔɔn-nɔɔnʊ daa bá na kʊ je.

22Nɔɔna daa bá ta wʊ kʊ wʊnɪ sɪ ba taa magɪ kwaanʊ naa ba taa leenə, naa ba taa wui wi naa nabwaanʊ. Gɔgɔ naa tɪtʊŋɪ dwi maama dɪ daa bá ta wʊ kʊ wʊnɪ, yɪ nɔŋɔ kwəri dɪ daa bá ta zaŋɪ kʊ wʊnɪ.

23Min-zoŋo mini dɪ daa bá tarɪgɪ kʊ wʊnɪ. Kadiri sɔɔ dɪ daa bá kɪ kʊ wʊnɪ. Tʊ-kamunu Babilɔnɪ pipimpiinə bam dɛɛn mʊ yɪ lʊgʊ baŋa dɪdɛɛra yigə tiinə. Kʊ maa ma kʊ liri kikiə yam kʊ ganɪ lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama.

24Kʊ na yɪ Wɛ nijoŋnə dɪ Wɛ nɔɔna balʊ maama ba na gʊ tɪn, ba tʊʊnɪ dɪm zɪgɪ tɪʊ kʊm kʊntʊ yɪra nɪ mʊ. Balʊ maama ba na gʊ lʊgʊ baŋa nɪ tɪn caa wú jəni tɪʊ kʊm kʊntʊ yuu nɪ mʊ.»

Brɪm Tɔnɔ 19

Nɔɔna na zuli Wɛ te Wɛ-sɔŋɔ nɪ tɪn

1Amʊ laan ma ni kwər-dɪa ka na nyɪ dɪ nɔn-kɔgɔ zanzan na ŋɔɔnɪ baŋa baŋa Wɛ-sɔŋɔ nɪ ba wɪ: «Aleluya. Vrɪm dɪ paarɪ-zulə dɪ dam yɪ dɪbam Tu Wɛ nyɪm mʊ.

2Dl sarɪya yam yɔɔrɪ lanyɪranɪ, yɪ ya tɔgɪ cɪga. Kʊ na yɪ ka-bor-zɔŋɔ kʊm, Wɛ di kʊ sarɪya yɪ kʊ na cam, dɪ kʊ na pɛ kʊ boorim kikiə yam jagɪ je maama ya cɔgɪ lʊgʊ baŋa tɪn. Wɛ ma waarɪ-kʊ dɪ kʊ na gʊ Dl tɪntʊŋna bam tɪn ŋwaanɪ.»

3Ba daa ma ta ba wɪ: «Aleluya. Mini na di-kʊ tɪn, kʊ nyʊa kam wú ta zaŋɪ mʊ taan, sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.»

4Nakwa fiinle-bana bam dɪ wəənu tɪna tɪlʊ na ŋwɪ tɪn laan ma kuni doonə Wɛ yigə nɪ ba zuli-Dl Dl paarɪ jangɔŋɔ kʊm baŋa nɪ ba wɪ: «Kʊ yɪ cɪga mʊ. Aleluya.»

5Kwərə kadoŋ laan ma ŋɔɔnɪ paarɪ jangɔŋɔ kʊm jəgə kam nɪ ka wɪ: «Abam balʊ maama na yɪ Wɛ tɪntʊŋna tɪn, taá zuli-na dɪbam Tu Wɛ. Abam balʊ maama na kwarɪ-Dl tɪn, kʊ na yɪ nɔn-kamunə dɪ nabwənə, Á taá zuli-Dl.»

6Amʊ laan ma ni kwəri sɪ na nyɪ dɪ nɔn-kɔgɔ zanzan na ŋɔɔnɪ baŋa baŋa, yɪ kʊ dwana nɪ na-fara mʊ wuurə yɪ dʊa baga te. Kʊ maa ŋɔɔnɪ kʊ wɪ: «Aleluya. Dɪbam Tu, Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ mʊ te paarɪ.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Pa-na dí taá kı wʊpolo dí cakı dí zuli Wɛ, Pəlbu wʊm kadiri dım maŋa laan na yi tın ŋwaanı. O kaanı wʊm ti o yigə sı o zʊ-o.

8Ba kwe gwar-ŋʊnnʊ tılʊ na ba jıgı digiru yı tı tiini tı nyıına tın ba pa kaanı wʊm zʊ.» Gwaarʊ tım kʊntʊ nan mʊ brı Wɛ nɔɔna bam kəm-laarʊ tım na yı te tın.

9Malɛka kam laan ma ta dı amʊ ka wı: «Pʊpʊnı tıntʊ n tiŋi: Kʊ na yı balʊ ba na bəŋi sı ba təgı ba di Pəlbu wʊm kadiri candiə kam tın, bantʊ jıgı yu-yoŋo.» Ka daa ma ta ka wı: «Nmʊ na ni kʊlʊ maama tın yı Wɛ kwərə mʊ, yı ka yı cıga mʊ.»

10Amʊ ma kuni doonə ka yigə nı sı a zuli-ka. Ka ma ta ka wı: «Yı kı kʊntʊ. Amʊ dı yı Wɛ tıntʊŋnʊ mʊ, nı nmʊ dı n ko-biə balʊ maama na brı nı ba təgı Zezi cıga kam tın dı na yı te tın. N maŋı sı n zuli Wɛ mʊ.» Kʊ yı Zezi cıga kam kʊntʊ mʊ paı Wɛ nijoŋnə bam təəlı Dl kwərə kam.

Nɔɔnʊ na dɔgı sisəŋ-pwəŋə baŋa nı te tın

11Amʊ laan ma nii a na Wɛ-sɔŋɔ ni na pʊrı. A ma na sisəŋ-pwəŋə. Wʊlʊ na dɔgı ka baŋa nı tın yırı mʊ Wʊ-dıdʊa Tu dı Cıga Tu. O na di nɔɔna sarıya dı o na kwəri o jaanı jara te tın yɔɔrı kʊ təgı cıga mʊ.

12O yiə maa sıunı nı min-vʊgʊ te. Səbu-sıŋa yipwi zanzan ma pu o yuu nı. Yırı dıdoŋ ma pʊpʊnı o yıra nı, yı nɔɔn-nɔɔnʊ yəri-dı, kʊ na daı o tıtı yıranı.

13Gwar-dıdɔrɔ kʊlʊ o na zʊ tın ma bugi dı jana. Ba maa bə-o nı Wɛ Bıtara kam.

14Wɛ-sɔŋɔ pamaŋ-kɔgɔ kʊm ma pu o kwaga. Ba ma dɔgı sise-pwəənu baŋa nı, yı ba zʊ gwar-pwəənu tılʊ na lana yı tı ba jıgı digiru tın.

15Sʊ-lɔŋɔ kʊlʊ na tiini kʊ jıgı ni tın maa nuŋi o ni nı. O nan wʊ́ ma-kʊ o kı jara dı lʊgʊ baŋa dwi tiinə bam maama o wanı, yı o daarı o taa te-ba dı dam. O ma wʊ́ pa Dam-fɔrɔ Tu Baŋa-Wɛ ban-zɔŋɔ kʊm tiini kʊ ba ba baŋa, nınɛɛnı o kanı tiu-biə mʊ sı o ma kı sana te.

16Yırı dıdoŋ ma pʊpʊnı o gwar-dıdɔrɔ kʊm yıra nı dı o cwe nı dı wı: Pwa maama Pɛ, dı yum tiinə maama Yuutu.

17Amʊ laan ma na malɛka kadoŋ ka na zıgı wıa kam tıtarı nı. Ka ma təəlı dı kwər-dıa ka ta dı duurə dı kalwəənu dı zunə balʊ maama na di nwana tın ka wı: «Ba-na á la daanı á di Wɛ candi-fara kam.

18Ba-na á di pwa ya-nwana, dı pamaŋ-dıdɛɛra dı nɔn-bıbɛ kʊ wəli dı sise dı sı diinə bam dı nwana, dı nɔɔna dwi maama, kʊ na yı gambɛ dı balʊ na te ba tıtı tın dı, kʊ wəli dı nɔn-kamunə dı nabwənə dı nwana.»

19Amʊ ma daarı a na varım wʊm dı lʊgʊ baŋa pwa bam maama dı ba pamaŋ-kɔgɔ kʊm na lagı daanı, sı ba kı jara dı wʊlʊ na dɔgı sisəŋə kam baŋa nı tın dı o pamaŋ-kɔgɔ kʊm.

20Ba ma ja varım wʊm ba vɔ, dı wʊlʊ na brı nı o yı Wɛ nijoŋnu yı o yagı o daı tın. Wʊntʊ ya mʊ kı wo-kınkagıla dayigə varım wʊm yigə nı o ma o ganı balʊ na jıgı

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

varım wʊm nyınyʊgʊ yı ba zuli o kamɔgɔ kʊm tın. Ba ma kwe bantʊ bale ŋʊnnı ba ja vu ba dı min-nınıʊ wʊnı. Kʊ yı ciribi mim mʊ.

21Wʊlʊ na dɔgı sisəŋə kam yuu nı tın maa ma sʊ-lɔŋɔ kʊlʊ na nuŋi o ni nı tın o gʊ pamaŋ-kɔgɔ kʊlʊ maama na daarı tın. Zunə balʊ maama na di nwana tın ma ba ba di ba ya-nwana yam ba su.

Brım Tɔnɔ 20

Ba kı sʊtaanı pıına digə nı bına mʊrʊ

1Amʊ laan ma na malɛka kadoŋ ka na nuŋi Wɛ-sɔŋɔ ka maa tu lʊgʊ baŋa. Ka maa ze borbu sı ka ma pʊrı goŋ-canluŋu kʊm ni dım, yı ka kwəri ka ze capʊn-zɔŋɔ.

2Ka ma ja prənyoŋ-kınkagılı dım ka vɔ, sı ka ja vu ka dı goŋ-canluŋu kʊm wʊnı, sı kʊ taa wʊ dáanı bına mʊrʊ. Prənyoŋo kʊm kʊntʊ mʊ yı bısankwıa kalʊ na maŋı ka wʊra faŋa faŋa tın. Kantʊ kam mʊ yı vwa-nyına pɛ, yı ka kwəri ka yı sʊtaanı tıtı.

3Malɛka kam ma dı-kʊ goŋ-canluŋu kʊm wʊnı ka pı. Ka ma daarı ka kwəni bɔɔnı dım ni, sı kʊ yı wanı kʊ nuŋi kʊ daa ganı lʊgʊ baŋa dwi tiinə bam, sı kʊ vu kʊ yi bına mʊrʊ kʊm na wú ti tın. Maŋa kam kʊntʊ na kɛ, kʊ maŋı sı ba bwəli-kʊ ba yagı maŋa fınfın yıranı.

4Amʊ ma daarı a na paarı jangwaanʊ yı nɔɔna je tı baŋa nı. Wɛ ma pa-ba dam sı ba di nɔɔna taanı. A ma daarı a na ba na goni balʊ yuni Zezi cıga kam dı Wɛ kwərə kam tɔɔlım ŋwaanı tın jwəəru Wɛ tee nı. Bantʊ mʊ yı balʊ na wʊ sɛ ba zuli varım wʊm naa o kamɔgɔ kʊm tın. Ba nan wʊ sɛ ba kı varım wʊm nyınyʊgʊ kʊm ba trə nı naa ba jıa nı. Ba ma joori ba bi ba na ŋwıa, yı ba tɔgı ba di paarı dı Zezi Krisi sı kʊ yi bına mʊrʊ.

5Twa biim dım kʊntʊ mʊ yı dılʊ na dɛ yigə dı kı tın. (Twa balʊ maama na daarı tın ta wʊ bi maŋa kam kʊntʊ nı. Bına mʊrʊ kʊm na tu kʊ ba kʊ kɛ mʊ bantʊ dı laan wú bi.)

6Balʊ maama na tɔgı ba wəli dayigə twa biim dım wʊnı tın jıgı yu-yoŋo, yı baá ta yı Wɛ tıtı nɔɔna. Tʊʊnı dılʊ na lagı dı kı bıle tın daa bá ja-ba. Bantʊ wú ta zıgı Wɛ dı Zezi Krisi yigə nı mʊ ba zuli-ba, yı baá tɔgı dı Zezi ba di paarı sı kʊ yi bına mʊrʊ kʊm.

Ba cɔgı sʊtaanı dam maama

7Bına mʊrʊ kʊm na tu kʊ kɛ, ba laan wú bwəli sʊtaanı ba yagı, sı dı nuŋi goŋ-canluŋu kʊm ba na pı-dı da tın wʊnı.

8Dı ma wú vu dı ganı dwi tiinə balʊ na wʊ lʊgʊ baŋa je sım maama nı tın. Tını dım kʊntʊ yıra mʊ yı Gɔgı dı Magɔgı. Sʊtaanı ma wú pa ba la daanı sı ba kı jara, yı ba kɔgɔ kʊm nɔn-biə wú ta dagı nı bugə ni kasʊllʊ na yı te tın.

9Ba ma wú nuŋi lʊgʊ baŋa je maama nı ba vu ba gilimi Wɛ nɔɔna bam kɔgɔ kʊm na lagı daanı mɛ tın. Tıʊ kʊm kʊntʊ mʊ yı kʊlʊ Wɛ na soe zanzan tın. Mini laan ma nuŋi wɛyuu nı dı ba dı cɔgı Wɛ dʊna bam kɔgɔ kʊm maama.

10Ba ma daarı ba dʊlı sʊtaanı na ganı-ba tın ba dı min-nınıʊ kʊlʊ na jıgı ciribi tın wʊnı. Kʊntʊ mʊ yı min-nınıʊ kʊlʊ ba na maŋı ba dı varım wʊm dı wʊlʊ na brı nı o yı Wɛ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

nijoŋnu yı o yagı o daı tın ba yagı kʊ wʊnı tın. Ba maama wʊ́ ta wʊ mini dım wʊnı ba yaarı wıa dı tıtıı maama mʊ, sı kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tın.

Wɛ na wʊ́ di nɔɔna sarıya Dl ma kweeli te tın

11Amʊ daa ma na paarı jangɔŋ-kamunu kʊlʊ na yı napoŋo tın dı wʊlʊ na je kʊ baŋa nı tın. Tıga baŋa dı wɛyuu maama ma duri tı kɛ o yigə nı, yı tı daa tərə.

12Amʊ ma na balʊ na tıgı tın, dıdɛɛra dı nabwənə maama, ba zıgı paarı jangɔŋɔ kʊm yigə nı. Ba ma puri twaanʊ sı ba nii. Ba ma daarı ba puri tɔnɔ kʊlʊ na yı Wɛ ŋwı-dʊŋa kam tɔnɔ kʊm tın. Ba ma di twa bam taanı sı kʊ maŋı dı ba na kı kʊlʊ tın, nınɛɛnı kʊ na pʊpʊnı kʊ tiŋi twaanʊ tım wʊnı te tın.

13Curu dı tʊʊnı ma yagı balʊ dı na jaanı tın. Na-fara bam dı ma pa twa balʊ na maŋı ba wʊnı tın cwəŋə sı ba nuŋi. Ba ma di twa bam kʊntʊ maama sarıya sı kʊ maŋı dı ba na kı kʊlʊ tın.

14Ba laan ma ja Tʊʊnı dı Curu ba dʊlı ba dı min-nınıʊ kʊm wʊnı. Min-nınıʊ kʊm kʊntʊ yı tʊʊnı bıle tu mʊ.

15Nɔɔnʊ wʊlʊ maama yırı na maŋı dı wʊ pʊpʊnı dı kı Wɛ ŋwı-dʊŋa tɔnɔ kʊm wʊnı tın, baá dʊlı kʊntʊ tu ba dı min-nınıʊ kʊm kʊntʊ wʊnı mʊ.

Brım Tɔnɔ 21

Zan na nɛ lʊ-dʊŋʊ te tın

1Amʊ laan ma na wɛyuu-dʊŋʊ dı tı-dʊŋa. Dayigə wɛyuu kʊm dı dayigə tıga baŋa kam ma kɛ, yı na-fara dı daa tərə.

2Amʊ ma daarı a na Wɛ tıtı tıʊ kʊm kʊ yırı na yı Zeruzalɛm nadʊŋʊ tın. Kʊ ma nuŋi wɛyuu Wɛ tee nı kʊ maa tu lʊgʊ baŋa. Wɛ ma kwɛ-kʊ lanyıranı nı kaanı na ti o yigə sı o zʊ barʊ te tın.

3Amʊ ma ni kwər-dıa na ŋɔɔnı paarı jangɔŋɔ kʊm seeni ka wı: «Wɛ tıtı sɔŋɔ laan mʊ wʊ nabiinə tıtarı nı. Dl nan wʊ́ ta wʊra dı ba, yı baá ta yı Dl nɔɔna. Wɛ tıtı wʊ́ ta wʊ ba tee nı yı Dl nii-ba.

4Wɛ wʊ́ guguni ba yi-na maama. Tʊʊnı dı wʊ-cɔgɔ dı kərə dı yaara daa bá ta wʊra. Dayigə wo-dwəənu tım kɛ.»

5Wʊlʊ na je paarı jangɔŋɔ kʊm baŋa nı tın laan ma ta o wı: «Nii, amʊ laan pɛ wəənu maama ji wo-dʊnnʊ mʊ.» O daa ma ta dı amʊ o wı: «Pʊpʊnı wəənu tıntʊ n tiŋi, bɛŋwaanı taanı dıntʊ yı cıga mʊ yı dı maŋı sı nɔɔna sɛ-dı.»

6O ma daarı o wı: «Wəənu tım kı tı ti. Amʊ mʊ yı pulim dı gurim. Amʊ nan ta mʊ yı dayigə tu dı tiim tu. Na-nyɔm na jıgı wʊlʊ maama, amʊ wʊ́ pa kʊntʊ tu nyɔ buli-yi dılʊ na na paı ŋwıa tın zaanı.

7Wʊlʊ maama na wanı balərə tın mʊ wʊ́ joŋi wo-laarʊ tım kʊntʊ. Amʊ Wɛ wʊ́ ta nii-o, yı o taa yı a bu.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

8Kʊ daarɪ, kʊ na yɪ balʊ na kwarɪ cam tɪn, dɪ balʊ na pipiri ba kwaga ba ya Zezi tɪn, dɪ balʊ na kɪ wo-zɔɔna, dɪ balʊ na yɪ nɔn-gʊra, dɪ balʊ na boori tɪn, kʊ wəli dɪ liri kərə, dɪ balʊ na kaanɪ jwənə tɪn, kʊ wəli dɪ vwa-nyɪna dwi maama, bantʊ jəgə mʊ yɪ min-nɪnɪʊ kʊlʊ ciribi na di kʊ wʊnɪ tɪn. Kʊntʊ mʊ yɪ tʊʊnɪ bɪle tu.»

Zeruzalɛm nadʊŋʊ kʊm na yɪ te tɪn

9Malɛka kadoŋ laan ma ba amʊ te. Ka nuŋi malɛsɪ sɪrpɛ sɪm wʊnɪ mʊ, sɪlʊ na jɪgɪ zwɪ sɪrpɛ sɪm dɪ sɪ wʊ yaara yarpɛ yalʊ na lagɪ ya ba ya kɪ ya ma kweeli tɪn. Ka ma ta dɪ amʊ ka wɪ: «Ba, sɪ a brɪ-m ka-dʊʊrʊ wʊlʊ na yɪ Pəlbu wʊm kaanɪ tɪn.»

10Malɛka kam na tagɪ kʊntʊ tɪn, Wɛ Joro kʊm ma ba amʊ te dɪ dam, yɪ ka ja-nɪ ka vu pu-zɔŋɔ kʊlʊ na yɪ baŋa baŋa tɪn yuu. Ka ma brɪ-nɪ Wɛ tɪtɪ tɪʊ kʊm, kʊ yɪrɪ na yɪ Zeruzalɛm yɪ kʊ nuŋi wɛyuu Wɛ te kʊ bɪunɪ lʊgʊ baŋa tɪn.

11Wɛ paarɪ-zulə yam ma pa tɪʊ kʊm nyɪunɪ lanyɪranɪ, nɪ kandwɛ-ŋʊnɪ dɪlʊ yɪrɪ na yɪ Zasɪpɪ yɪ dɪ nyɪunɪ pɪlɪ pɪlɪ nɪ niu na nyɪunɪ te tɪn.

12Kəbri-kamunu kʊlʊ na dwara tɪn ma lɔ kʊ kaagɪ tɪʊ kʊm. Kəbrə kam maa jɪgɪ niə fugə-yale. Wɛ malɛsɪ fugə-sɪle maa zɪgɪ niə yam kʊntʊ dɪdʊa dɪdʊa nɪ. Yisɪrayɛlɪ tiinə dwi fugə-bɪle kʊm yɪra ma pʊpʊnɪ niə yam baŋa nɪ.

13Tɪʊ kʊm sɛ sɪm maama jɪgɪ niə yatɔ yatɔ mʊ. Yatɔ yɔɔrɪ wa-puli seeni. Yatɔ maa wʊ wa-puli jagwiə seeni. Yatɔ maa wʊ wa-puli jazɪm seeni. Yatɔ maa daarɪ ya wʊ wa-zʊʊrɪ seeni.

14Tɪʊ kʊm kəbrə kam kuri ma cwi kandwa-pulwaarʊ fugə-tɪle baŋa nɪ. Pəlbu wʊm tɪntʊŋna fugə-bale bam yɪra ma pʊpʊnɪ pulwaarʊ tɪm kʊntʊ yɪra nɪ.

15Malɛka kalʊ na ŋɔɔnɪ dɪ amʊ tɪn maa ze səbu-sɪŋa nacəgə sɪ ka ma maŋɪ tɪʊ kʊm na maɪ te tɪn, dɪ kʊ niə yam dɪ kʊ kəbrə kam dɪ na maɪ te tɪn.

16Tɪʊ kʊm sɛ sɪna sɪm maama mara sɪ mara mʊ. Malɛka kam ma kwe ka nacəgə kam ka ma maŋɪ tɪʊ kʊm. Kʊ saŋa maama dwarɪm maa yɪ kilomɛtra mʊrr-tɪle dɪ biə yale (2.

200). Kʊ sɛ sɪm dɪ kʊ wɛyuu maama dwarɪm maɪ daanɪ mʊ.

17Ka ma daarɪ ka ma ka jɪŋa ka maŋɪ tɪʊ kʊm kəbrə kam. Ka yɪ kantɪa kuni bi dɪ fiinna-bɪna mʊ (144). Malɛka kam na maŋɪ te tɪn yɪ bɪdwɪ mʊ dɪ nabiinu na maŋɪ kantɪa te tɪn.

18Ba lɔgɪ kəbrə kam dɪ kandwa-ŋʊna yalʊ yɪrɪ na yɪ Zasɪpɪ tɪn mʊ. Kʊ daarɪ ba lɔgɪ tɪʊ kʊm tɪtɪ dɪ səbu-sɪŋa kalʊ na tiini ka lana fasɪ nɪ niu na nyɪunɪ te tɪn mʊ.

19-20Kandwa-pulwaarʊ tɪlʊ tɪʊ kʊm kəbrə kam na cwi tɪ baŋa nɪ tɪn, ba mɛ kandwa-ŋʊna dwi maama mʊ ba ma pʊpʊrɪ tɪ yɪra. Pulərə maama jɪgɪ kʊ kandwɛ-nyɪnʊ mʊ, yɪ ya yɪra mʊ tɪntʊ:

1. Zasɪpɪ 2. Safiirɪ

3. Kalɪsɪdʊanɪ 4. Emɛrədɪ

5. Sardonisi 6. Sardʊanɪ

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7. Krisolidi 8. Bɛrili

9. Topazɪ 10. Krisopasɪ

11. Yasintɪ 12. Amɛtisi.

21Kʊ daarɪ ba mɛ kandwa-ŋʊna yalʊ yɪrɪ na yɪ pɛɛrɪlɪ tɪn mʊ ba kɪ tɪʊ kʊm niə fugə-yale yam bwəəru tɪm. Kʊ bwəəru tɪm maama yɪ pɛɛrɪlɪ dɪdʊa dɪdʊa mʊ ba mɛ ba kɪ. Tɪʊ kʊm pɪmpalɪ dɪm maa yɪ səbu-sɪŋa kalʊ na tiini ka lana nɪ niu na nyɪɪnɪ te tɪn.

22Amʊ ma na nɪ Wɛ-digə təri tɪʊ kʊm wʊnɪ, bɛŋwaanɪ Dam-fərə Tu Baŋa-Wɛ tɪtɪ dɪ Pəlbu wʊm mʊ wʊra yɪ nɔɔna zuli-ba.

23Ba daa ba lagɪ sɪ wɪa dɪ cana daa ta zəŋi tɪʊ kʊm baŋa nɪ, Wɛ paarɪ-zulə yam paɪ tɪʊ kʊm jɪgɪ pooni, yɪ Pəlbu wʊm dɪ paɪ kʊ jɪgɪ pooni.

24Lʊgʊ baŋa dwi tiinə maama wʊ́ taa ŋwɪ pooni dɪm kʊntʊ wʊnɪ. Lʊgʊ baŋa pwa bam ma wʊ́ ja ba jɪjɪgɪrʊ ba ba ba kɪ tɪʊ kʊm wʊnɪ.

25Dɛ maama ba ma daa bá pɪ tɪʊ kʊm niə yam, bɛŋwaanɪ tɪga daa bá yi jəgə kam kʊntʊ nɪ.

26Ba ma wʊ́ kwe lʊgʊ baŋa dwi tiinə zulə dɪ ba jɪjɪgɪrʊ maama ba ja ba ba kɪ da.

27Kʊ daarɪ kʊlʊ maama na jɪgɪ digiru tɪn bá zʊ kʊ wʊ. Nɔɔnʊ wʊlʊ maama na kɪ wo-zɔɔna tɪn dɪ wʊlʊ maama na yɪ vwa-fərʊ tɪn bá zʊ kʊ wʊ. Balʊ yɪra na pʊpʊnɪ ya tiŋi Pəlbu wʊm ŋwɪa tɔnɔ kʊm wʊnɪ tɪn yɪranɪ má mʊ wʊ́ zʊ tɪʊ kʊm kʊntʊ wʊ.

Brɪm Tɔnɔ 22

1Malɛka kam ma daarɪ ka brɪ-nɪ bu-tʊla kalʊ na na paɪ ŋwɪa tɪn. Na bam tiini ba lana yɪ ba nyɪɪnɪ nɪ niu te. Bu-tʊla kam na bam maa burə ba nuŋi Wɛ dɪ Pəlbu wʊm paarɪ jangɔŋɔ kʊm tee nɪ ba duri tɪʊ kʊm tɪtarɪ nɪ.

2Tiu kʊlʊ biə na paɪ ŋwɪa tɪn maa zɪgɪ bu-tʊla kam jazɪm dɪ jagwiə nɪ. Tiu kʊm kʊntʊ maa yəni kʊ ləri biə kuni fugə-bɪle bɪm maama wʊnɪ. Cana maama wʊnɪ kʊ ləri biə mʊ. Kʊ vɔərʊ tɪm ma maɪ kʊ sooni lʊgʊ baŋa dwi tiinə yɪ ba naɪ yazurə.

3Woŋo kʊlʊ maama Wɛ na culi tɪn daa təri tɪʊ kʊm kʊntʊ wʊnɪ. Wɛ dɪ Pəlbu wʊm paarɪ jangɔŋɔ kʊm mʊ wʊ́ ta wʊ tɪʊ kʊm wʊnɪ, yɪ Dl tɪntʊŋna bam zuli-Dl.

4Baá ta naɪ Wɛ yibiyə, yɪ Dl yɪrɪ dɪm wʊ́ pʊpʊnɪ ba trə nɪ.

5Tɪga daa bá yi tɪʊ kʊm nɪ. Ba bá ta lagɪ kanɪɪ sɪ sɪ taa zəŋi pooni, naa wɪa dɪ. Bɛŋwaanɪ Yuutu Baŋa-Wɛ tɪtɪ wʊ́ ta yɪ pooni Dl pa-ba. Baá ta tɔgɪ ba di paarɪ sɪ kʊ taa ve maŋa kalʊ na ba ti tɪn.

6Malɛka kam daa ma ta dɪ amʊ ka wɪ: «Taanɪ dɪntʊ maama yɪ cɪga mʊ, dɪ maŋɪ sɪ nɔɔna sɛ-dɪ. Yuutu Baŋa-Wɛ mʊ yɪ dɪlʊ na zəni Dl nijoŋnə bam dɪ Dl Joro kʊm yɪ ba tɔɔlɪ Dl kwərə kam tɪn. Dɪntʊ mʊ tʊŋɪ Dl malɛka sɪ ka ba ka brɪ Dl nɔɔna bam, sɪ ba lwarɪ kʊlʊ na lagɪ kʊ kɪ lele tɪn.»

Zezi ma bɪɪnɪ lele

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

7Cəgi-na, Zezi tagɪ o wɪ: «Amʊ ma bɪunɪ lele. Balʊ na sɛ Wɛ kwərə kalʊ na pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ wʊnɪ tɪn jɪgɪ yu-yoŋo.»

8Amʊ Zan mʊ sɪunɪ a ni wəənu tɪm kʊntʊ, yɪ a kwəri a na-tɪ. Kʊ maama na tu kʊ ba kʊ ti tɪn, a laan ma kuni doonə malɛka kalʊ na brɪ-nɪ wəənu tɪm kʊntʊ tɪn yigə nɪ sɪ a zuli-ka.

9Ka ma ta dɪ amʊ ka wɪ: «Yɪ kɪ kʊntʊ. Amʊ yɪ Wɛ tɪntʊŋnʊ mʊ, nɪ nmʊ dɪ n ko-biə balʊ na tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam tɪn dɪ balʊ maama na sɛ kʊlʊ na pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ wʊnɪ tɪn dɪ na yɪ te tɪn. N maŋɪ sɪ n zuli Wɛ mʊ.»

10Ka daa ta ma ta dɪ amʊ ka wɪ: «Yɪ zaŋɪ n səgi Wɛ kwərə kalʊ na pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ wʊnɪ tɪn, pa nɔɔna lwarɪ-ka. Bɛŋwaanɪ maŋa yiə sɪ wəənu tɪm kʊntʊ sɪunɪ tɪ kɪ.

11Kʊntʊ, wʊlʊ maama na kɪ balərə tɪn, o dɪ nan ve yigə dɪ o tɪtʊŋ-balwaarʊ. Wʊlʊ maama na kɪ wo-digiru tɪn, o dɪ nan ve yigə dɪ o wo-digiru kəm. Kʊ daarɪ wʊlʊ na sɛ o kɪ lanyɪranɪ tɪn, o tiini o kwaanɪ o taa kɪ lanyɪranɪ. Wʊlʊ na yɪ Wɛ nɔɔnʊ tɪn, o tiini o kwaanɪ sɪ o taa kɪ Wɛ wʊbʊŋa na lagɪ te tɪn mʊ.»

12Cəgi-na, Zezi tagɪ o wɪ: «A ma bɪunɪ lele. A na tuə, a laan wʊ́ pa nɔɔnʊ maama ŋwɪurʊ tɪlʊ na maŋɪ dɪ o tɪtʊŋa tɪn.

13Amʊ mʊ yɪ pulim dɪ gurim. Amʊ ta mʊ yɪ dayigə tu dɪ kwaga tu, amʊ mʊ pulə yɪ a gurə.»

14Balʊ na zarɪ ba gwaarʊ ba pa tɪ pɪurɪ parɪ parɪ tɪn jɪgɪ yu-yoŋo. Bantʊ jɪgɪ cwəŋə sɪ ba di tiu kʊlʊ biə na paɪ ŋwɪa tɪn, yɪ ba kwəri ba jɪgɪ cwəŋə sɪ ba zʊ Wɛ tɪtɪ tɪʊ kʊm wʊ.

15Kʊ daarɪ, balʊ na wʊ́ maŋɪ tɪʊ kʊm cicwəŋə nɪ tɪn mʊ yɪ balʊ na kɪ wo-zɔɔna dɪ liri kərə, kʊ wəli dɪ balʊ na boori tɪn, dɪ balʊ na yɪ nɔn-gʊra tɪn, dɪ balʊ na kaanɪ jwənə tɪn, kʊ wəli dɪ balʊ na soe vwa-fɔm yɪ ba kɪ vwan kikiə tɪn.

16Zezi tagɪ o wɪ: «Amʊ mʊ tʊŋɪ a malɛka sɪ ka ba ka brɪ abam balʊ na yɪ amʊ kɔgɔ kʊm nɔɔna tɪn wəənu tɪntʊ maama. Amʊ yɪ wʊlʊ kuri na nuŋi Pɛ Davidi dwi dɪm wʊnɪ tɪn. Amʊ yɪ tɪtɪutɪ calɪcʊa kalʊ yɪrɪ na yɪ naŋɔgɔ yɪ ka nyɪunɪ tɪn.»

17Wɛ Joro kʊm dɪ Zezi nɔn-kɔgɔ kʊm na nyɪ nɪ o ka-dʊʊrʊ te tɪn ma ta ba wɪ: «Nan ba.» Wʊlʊ maama na ni kwərə kantʊ tɪn, sɪ o dɪ ta nɪ: «Nan ba.» Na-nyɔm na jɪgɪ wʊlʊ maama tɪn, sɪ o ba. Wʊlʊ maama na lagɪ sɪ o nyɔ na balʊ na paɪ ŋwɪa tɪn, sɪ o ba o joŋi o nyɔ zaanɪ.

18Amʊ Zan nan lagɪ a kaanɪ balʊ maama na cəgi wəənu tɪlʊ na pʊpʊnɪ tɔnɔ kʊntʊ wʊnɪ yɪ tɪ yɪ Wɛ kwərə tɪn. Nɔɔnʊ na wəli woŋo tɔnɔ kʊntʊ taanɪ dɪm wʊnɪ, Wɛ wʊ́ pa o na yaara yalʊ tɔnɔ kʊm na brɪ tɪn.

19Nɔɔnʊ wʊlʊ nan na lɪ woŋo tɔnɔ kʊntʊ wʊnɪ dɪ o yagɪ tɪn, Wɛ wʊ́ lɪ o dɪ yigə Dl yagɪ, sɪ o yɪ da o di tiu kʊlʊ biə na paɪ ŋwɪa tɪn naa o tɔgɪ o zʊ Wɛ tɪtɪ tɪʊ kʊm wʊ nɪ tɔnɔ kʊntʊ na brɪ te tɪn.

20Wʊlʊ na zɪgɪ wəənu tɪm kʊntʊ cɪga kam kwaga nɪ tɪn mʊ tɛ o wɪ: «Kʊ yɪ cɪga mʊ. A ma bɪunɪ lele.» Amina. Dí Yuutu Zezi, nan ba.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

21Dıbam Yuutu Zezi yu-yoŋo kʊm wʊ́ ta wʊ abam maama tee nı.

© 1997, Wycliffe Bible Translators.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download. Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14). Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão. O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação. Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações. Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Floresta em Região Tropical. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.

xsm Wɛ Tɔnɔ dɩ kasɩm
© 1997, Wycliffe Bible Translators.